LIBRARY OF PRINCETON
JAN 24 1900
THEOLOGICAL SEMINARY.

Division SCC
Section 5415
No. v.1 7-9

Digitized by the Internet Archive
in 2013

http://archive.org/details/analectahymnicam79drev

ANALECTA HYMNICA

MEDII AEVI.

VII.

PROSARIUM LEMOVICENSE.

Die Prosen der Abtei St. Martial

zu

Limoges.

Herausgegeben

von

Guido Maria Dreves,

S. J.

Leipzig.

Fues's Verlag (R. Reisland).

1889.

PROSARIUM LEMOVICENSE.

Die Prosen der Abtei St. Martial

zu

Limoges,

aus Troparien des 10., 11. und 12. Jahrhunderts

herausgegeben

von

Guido Maria Dreves,
S. J.

Leipzig.
Fues's Verlag (R. Reisland).
1889.

Einleitung.

Die Nationalbibliothek von Paris besitzt unter ihren zahlreichen und wertvollen Handschriften eine stattliche Reihe, die der ehemaligen Abtei von St. Martial zu Limoges[1]) entstammen, und unter diesen wieder eine nicht unbedeutende Familie liturgischer Bücher, die für die hymnologische Forschung von höchstem Interesse sind, nämlich 16 Troparien, von denen zwei dem zehnten, zwei dem zwölften Jahrhundert angehören, während die übrigen dem elften zuzuweisen sind, wenngleich für einige die Möglichkeit nicht ausgeschlossen scheint, dafs dieselben noch ins zehnte Jahrhundert hinüberreichen. Eine solche Anzahl Troparien von so hohem Alter hat aber keine einzige Kirche aufzuweisen, selbst die Mutter der Tropendichtung St. Gallen nicht ausgenommen[2]).

Dieser Umstand allein würde darthun, dafs in St. Martial diese Art liturgischer Dichtung in hervorragender Weise beliebt und in Gebrauch war. Der Inhalt der Handschriften läfst uns überdies erkennen, dafs die alte Abtei sich nicht nur der Tropen mit Vorliebe bediente, sondern deren auch zahlreiche hervorbrachte. Unter den mehr denn zweithalb hundert Sequenzen, welche in den Troparien von St. Martial enthalten sind, befinden

[1]) Die Abtei St. Martial von Limoges, in der die Könige und Herzöge von Aquitanien die Krone empfingen, bestand urkundlich vor dem Jahre 804. Schon bald scheint sich indessen die klösterliche Gemeinde in ein weltliches Stift umgewandelt zu haben, da aus der Zeit Karls des Kahlen der Übergang des Säkular- in ein Regular-Kapitel gemeldet wird. Nachmals wurde die Abtei der von Clugny untergeordnet und schliefslich unter Paul III wieder in ein weltliches Chorherrnstift verwandelt. Vgl. Gallia Christiana II (ed. 1720) S. 553 ff.

[2]) Der einzige St. Galler Cod. 484, der dem 10. Jahrh. angehört, enthält keine Texte, sondern nur Melodieen.

sich nämlich auffallenderweise nur vier Sequenzen, die sich als stringent Notkersche erweisen lassen, die Sequenzen Sancti Spiritus adsit, Natus ante saecula, Virginis venerandae und Nostra tuba regatur, von denen überdies die letzteren, eine nur zweimal, zwei nur einmal auftreten.

Die übrigen Sequenzen gehören sämtlich jenem zweiten grofsen Sequenzenkreise der ersten Epoche an, der sich ähnlich wie der Notkers (und seiner Nachahmer Ekkeharts, Bernos, Gottschalks Herrmanns von Vehringen), vorwiegend über Deutschland und seine Nebenländer, über Frankreich und England verbreitete, ohne sich jedoch hier gegen das Vordringen der späteren Reimsequenzen mit demselben Glücke und derselben Zähigkeit behaupten zu können. Man braucht ein Missale nur zu öffnen, um auf den ersten Blick zu erkennen, welchem der beiden Kreise es — abgesehen von einzelnen Enklave-Sequenzen — angehört. Schon das Vorhandensein oder Nichtvorhandensein von Adventssequenzen ist ein meist untrügliches Zeichen. Ebenso leicht ist es — wieder mit dem nötigen Vorbehalte für eine Reihe von Ausnahmen — einer Sequenz anzusehen, welchem der beiden Dichtungskreise sie angehört. Die Sequenzen des gallo-anglikanischen Kreises kennzeichnen sich inhaltlich durch eine seichtere Auffassung, die der mystischen Gedankenschwere Notkers bedeutend nachsteht; in formeller Hinsicht, einmal durch ein frühzeitigeres und stärkeres Hinneigen zur Endassonanz (fast immer auf dem Lieblingsvokal des Sängers, dem vollen a), andererseits durch einen ganz ausgeprägten eigenartigen Stil, dessen materielle Seite, die in mehr denn einer Hinsicht merkwürdige Latinität, uns sogleich einige Augenblicke beschäftigen mufs. Hat dieser zweite Sequenzencyklus einen Mittel- und Ausgangspunkt gehabt, ähnlich wie der Notkersche in der Sankt Gallen Sängerschule ein Wellen-Zentrum besafs? War dieses Zentrum vielleicht St. Martial von Limoges?

Die berühmte Abtei hat offenbar ihren Ratpert und Tutilo, leider aber keinen Ekkehart gehabt, der die Namen ihrer Sangesmeister der Nachwelt überliefert hätte. Infolge dieses Mangels läfst sich unsere Frage mit Gewifsheit nicht beantworten. An Momenten eines gegründeten Verdachtes fehlt es allerdings nicht. Solche sind in erster Linie der Umstand, dafs von den zahlreichen Sequenzen, die in St. Martial in Gebrauch waren, nur ein verhältnismäfsig geringer Bruchteil sich in andern Missalien und

Gradualien wiederfindet; gut zwei Drittel kommen nur in Handschriften von St. Martial vor. Ja ein Blick auf die vielen Sequenzen de sancto Martiali und in dedicatione basilicae müfste genügen um zu erkennen, dafs in St. Martial ein Zentrum der Bewegung war[1]); aber unsere Frage war ja, ob es das Zentrum war? Ferner sind für jene Sequenzen, die nicht ausschliefslich in St. Martial vorkommen, die Handschriften dieser Abtei wenigstens die älteste Quelle; eine Handschrift erlaubt uns die Mehrzahl derselben bis in die letzten Jahrzehnte, eine zweite (leider nicht mehr vollständige) eine beträchtliche Anzahl bis in den Anfang des zehnten Jahrhunderts hinaufzurücken, und unter diesen nicht wenige gerade jener Sequenzen, deren Ursprung fraglich ist. Endlich sind jene Eigentümlichkeiten des Stiles, welche den Sequenzen des gallo-anglikanischen Kreises ankleben, den sicherlich in St. Martial einheimischen Sequenzen in erhöhtem Mafse eigen.

Diese Momente zusammengenommen ergeben jedenfalls, dafs die Abtei St. Martial, für Frankreich wenn nicht dasselbe so doch etwas Ähnliches war, was für Deutschland St. Gallen gewesen. Dieser Umstand allein würde es mit Rücksicht auf die in so manchen Punkten der Aufklärung bedürftige Geschichte der Hymnologie wünschenswert erscheinen lassen, die Sequenzen von St. Martial in einer Sammlung zu vereinigen, ganz abgesehen davon, dafs dieselben bis auf einen geringen Bruchteil inedita sind. Die wenigen Sequenzen, die sich bereits bei Kehrein und seit kurzem in den zwei ersten Lieferungen der Analecta liturgica finden, sind selbstverständlich vollständigkeitshalber mit aufgenommen. Aufser den Reimsequenzen der zweiten Epoche,

---

[1]) Es ist sehr interessant zu beobachten, dafs St. Martial auch in der zweiten Sequenzenepoche, der Epoche der Reimsequenz, ein Zentrum der Bewegung war. Das Zentrum war in dieser Periode St. Viktor von Paris mit seinem unsterblichen Adam. Aber ist es nicht eigentümlich zu gewahren, dafs die ältesten Handschriften, in denen sich Sequenzen des grofsen Viktoriners finden, der Abtei St. Martial gehörten? eigentümlich zu beobachten, dafs sich in eben diesen Handschriften unter den nachweislich echten Prosen Adams andere finden, die so sehr seinen Ton treffen, dafs der berechtigte Verdacht entsteht, unter ihnen einzelne Authentica desselben zu vermuten. Denn sowenig alle Sequenzen der ältesten Gradualien von St. Victor von Adam herrühren, ebenso wenig läfst sich behaupten, dafs in denselben alles enthalten sei, was je seiner Feder entflossen.

denen wir in den beiden Handschriften des zwölften Jahrhunderts begegnen, sind nur 4 Sequenzen, die sich in den alten Troparien von St. Martial finden, von der vorliegenden Sammlung ausgeschlossen worden: Die drei erwähnten Notkerschen und die bekannte in Hexametern abgefafste Alma chorus Domini. Es konnte in Frage kommen, ob nicht einige andere auszuschliefsen seien. Einige Texte sind nämlich in den Handschriften von St. Martial in einer Weise überliefert, die jeder annehmbaren Herstellung spottet. Da aber dies meist gerade solche Prosen sind, bei denen es moralisch sicher ist, dafs sie sich anderwärts nicht wiederfinden werden, schien es mir richtiger, den wenngleich verderbten Text aufzunehmen; vielleicht dafs sich glücklichern Geistern das Verständnis derselben erschliefst. Ferner befinden sich unter den Sequenzen einige, von denen es positiv wahrscheinlich ist, dafs sie nicht in St. Martial verfafst worden sind, so die Sequenz auf die HH. Justus und Pastor, Felix, Saturnin.

Wollte man deshalb diese Sequenzen ausschliefsen, so hätte man mit demselben Fuge andere, deren Verwandtschaft mit den Sequenzen von St. Martial durch innere Gründe fast bis zur Evidenz wahrscheinlich gemacht wird, aufnehmen müssen, hätte aber damit den schwankenden Boden der Konjektur betreten, ohne zu wissen, wie weit man gehen oder wie frühe man halt machen solle. Was dieser Band daher umschliefsen kann und soll, sind die zwischen dem Anfange des zehnten und dem Beginne des zwölften Jahrhunderts nachweislich in St. Martial gebräuchlichen Sequenzen, von denen mindestens ein grofser Teil ebenda entstanden ist.

Bevor ich zur Wiedergabe der Texte komme, einige Bemerkungen über die Handschriften von St. Martial, über die Latinität der vorliegenden Sequenzen, über die Beziehungen ihres musikalischen und strophischen Aufbaues.

I. Die Troparien von St. Martial.

Die 16 Troparien von St. Martial, deren Sequenzen auf diesen Blättern zum Abdrucke gelangen, sind:

1) Cod. Parisiens. 1240 (in der Folge mit A bezeichnet). Ich stelle diese Handschrift an die Spitze, weil sie die nachweisbar älteste ist. Sie ist ein Pergamentcodex 23 × 16,5 cm von 192 Bll., der aus mehreren Teilen besteht, die verschiedenen

Zeiten angehören und verschiedene Gegenstände enthalten. Fol. 11a—79a ist ein Troparium, das fol. 17a—18b in zwei Columnen geschrieben 4, und von fol. 46a bis 61b 21 weitere Sequenzen enthält. In Misset-Weales Analecta liturgia, soweit dieselben in diesem Augenblicke vorliegen, wird die Handschrift einmal erwähnt (S. 54) und ins elfte Jahrhundert gesetzt. Die Angabe ist unrichtig. Fol. 56 finden sich die sog. Laudes in Pascha, eine feierliche Litanei, in der unter fortwährender Wiederkehr des Refrains: Christus vincit, Christus regnat, Christus imperat, Gebete für Papst, König und sonstige Würdenträger eingeflochten sind. Darin heifst es u. a.: Johanni, summo pontifici et universali papae, vita! Sancte Paule, tu illum adjuva etc; Rodulpho, regi serenissimo, a Domino coronato, magno et pacifico, vita et victoria! . . . Turpioni pontifici et omni plebi sibi commissae salus et vita! . . . Stephano abbati et omni gregi sibi commisso salus, pax, protectio et vita! Die vier hier aufgeführten Personen sind Papst Johann XI. 931—936; König Rodulph oder Raoul, gesalbt den 13. Juli 923, † 936; Bischof Turpio d'Aubusson (de Albuconio) 905—944; Abt Stephan von St. Martial 919—934 († 18. Kal. Dec.). Am spätesten gelangte von den vieren Papst Johann zur Regierung 931, am frühesten starb der Abt Stephan 934: zwischen 931 und 934 ist somit dies Troparium geschrieben. Ein aufmerksamer Vergleich der paläographischen Merkmale bestätigt diese übrigens viel untrüglichere Altersbestimmung als alle ungefähre Schätzung. Da ich beabsichtige eine phototypische Schriftprobe dieser und der folgenden Handschrift beizugeben, werde ich diese paläographisch interessante Seite auswählen. — Die Sequenzen fol. 86a—87b sind von einer späteren Hand (XI ex.) zugeschrieben.

2. Cod. Parisiens. 1118 (im Verlaufe B); eine Pergamenthandschrift 24×14 cm von 249 Bll. ist ein Troparium und enthält fol. 144a bis 246a, durchgängig doch nicht ausnahmslos neumiert, 139 Sequenzen. Die Handschrift ist in Misset-Weales Analecta viermal erwähnt und ins elfte Jahrhundert versetzt. Die Angabe ist unrichtig. Fol. 38b sqq. finden sich die vorerwähnten Laudes mit den apprecationes: Johanni, pontifici et universali papae, vita! . . . Ugoni, serenissimo regi, a Deo coronato, magno ac pacifico, vita et victoria! Bischof und Abt fehlen hier leider; immerhin ergiebt sich, dafs die Handschrift zwischen

985, dem Regierungsantritte Papst Johanns XV, und 996, dem Todesjahre Hugo Capets geschrieben ist.

3. Cod. Parisiens. 1138 und 1338 (im Weitern Ca und Cb). Beide Handschriften, erstere Cod. memb. 20×11 cm fol. 140, letztere Cod. memb. 18,5×11 cm fol. 252, von denen uns aber nur der erste Teil bis fol. 142 beschäftigt (der später beigebundene Rest ist eine dialektische Anleitung, „qua poterimus syllogizare de omni problemate ex probabilibus, et ipsi disputationes sustinentes nihil dicemus repugnans"), beide Handschriften, sage ich, bildeten ursprünglich nur eine einzige, deren Quaterniones indes schon frühzeitig auseinander gerissen wurden, da sich in Cb, nicht aber in Ca am Rande allerhand geschichtliche Eintragungen finden, deren jüngste bis ins vierzehnte Jahrhundert reichen. Ca enthält jetzt die Quaternionen 1, 8, 10, 11, 13—23, 25, 33; Cb enthält 2—7, 9, 12, 24, 26—31, 32. Die Handschrift, dem elften Jahrhundert zuzuzählen, enthält eine oder richtiger zwei reichhaltige Sequenzensammlungen, durchgängig neumiert, als deren Compilator sich Ca fol. 50a ein Mönch „Rotgerius miser peccator" zu bekennen scheint. Bei der Bedeutsamkeit des Sequentiarium Rotgeri und dem traurigen Zustande der Handschrift, ist es vielleicht nicht unangezeigt den Inhalt derselben zusammen zu stellen:

Sequentiarium Rotgeri.

Series prior.

1. Quatern. 1138.

	fol.
Precamur nostra	7a.
Salus aeterna	7a.
Regnantem sempiterna	8a.
Pangat laudes	9a.
Qui regis sceptra	10a.
Jubilemus omnes	10b.
Laus beata vita	11b.
Psalle jam turba	12b.
Lux clarissima	13b.
Prome verba consona	14a.

2. Quatern. 1338

Salve exsultans	9b.
Pangat vox humana	11b.
Praecentorum, succentorum	13b.
Nunc dies inclita	16a.

3. Quatern. 1338.

	fol.
Organicis canamus	17a.
Solemnitas cunctis	18a.
Qui regis una	19b.
Coelos et arva	20b.
Christi sacra serenat	22b.
Epiphaniam	24a.

4. Quatern. 1338.

Jam dies instat	26a.
Alleluja nostri promat chori	27b.
Praecelsa intonent	29a.
Clariflua caterva	30b.
Alle vox promat	32b.

5. Quatern. 1338.

Alleluja hoc pium	34b.
Rutilat per orbem	35a.
Magne et pie	37b.
Coelica terrenaque	40a.

6. Quatern. 1338. fol.

Adest pia ac salutifera . . . 41 a.
Clara resonant nunc . . . . 41 b.
Laudum laeta psallat . . . 44 b.
Turba proclamat . . . . . 45 b.
Alleluja quoniam . . . . . 47 b.

7. Quatern. 1338.

Omnigena concio . . . . . 49 a.
Canat omnis turba . . . . 50 a.
Celsa coelorum cohors . . . 52 b.
Celsa personet melos. . . . 55 a.

8. Quatern. 1138.

Resonet sacrata . . . . . 15 b.
Laudiflua cantica . . . . . 17 b.
Ad te summe celsa . . . . 21 b.

9. Quatern. 1338.

Da camoena nunc . . . . . 57 a.
Jam turma coelica . . . . 58 b.
Alme rex pie . . . . . 59 a.
Sanctus Petrus . . . . . 61 a.
Observanda abunde . . . . 63 a.

10. Quatern. 1138.

Valde lumen quod . . . . 24 a.
Alle sublime tibi . . . . . 27 a.
Praeconia modo nectarea . . 28 a.
Clara tibi nos Christe . . . 29 b.

11. Quatern. 1138.

Reginae nunc coelorum . . . 31 a.
Aurea virga primae . . . . 32 a.
Summatim una . . . . . 34 a.
Nunc cithara Christo. . . . 35 b.
Alludat laetus ordo . . . . 36 a.
Auriflua comant . . . . . 38 a.

12. Quatern. 1338.

Candida concio melos . . . 66 a.
Perspicua rutilat . . . . . 67 b.
Succinat organa . . . . . 67 b.
Virginis venerandae . . . . 68 b.

Series altera.

„Facta sunt prosas novas“ [sic].
Precamur nostra 2° . . . . 69 b.
Orbis vita. . . . . 69 b.
Veniet rex . . . . . 70 b.
Vox prophetica . . . . . 71 b.

13. Quatern. 1138. fol.

Salus aeterna 2° . . . . . 39 a.
Regnantem sempiterna 2° . . 40 a.
Pangant laudes digne . . . 41 a.
Qui regis sceptra 2° . . . . 41 b.
Jubilemus omnes 2° . . . . 42 a.
Laus beata vita 2° . . . . 42 b.
Age nunc dia camoena . . . 43 b.
Prome nunc concio . . . . 44 a.
Veneranda dies ista . . . . 44 b.
Coelica resonent clare . . . 45 b.

14. Quatern. 1138.

Adest praecelsa annuata . . 47 a.
Celebranda satis . . . . . 48 b.
Nato canant omnia . . . . 51 a.
Veneranda dies ista 2° . . . 52 a.
Hodie puer natus est . . . 52 b.
Celsa polorum continens . . 54 a.

15. Quatern. 1138.

Gloriosa dies adest . . . . 56 a.
Regis celsa qui regit. . . . 57 a.
Haec est sancta solemnitas . 60 a.
Organicis canamus . . . . 61 b.
Rex magne Deus . . . . . 62 b.

16. Quatern. 1138.

Altissime Deus . . . . . 64 a.
Epiphaniam Domino . . . . 65 b.
Nova gratia . . . . . 67 a.
Claris vocibus . . . . . 69 a.
Virgo Israel . . . . . 70 b.

17. Quatern. 1138.

Beata tu virgo . . . . . 72 a.
Salve porta perpetua . . . . 73 b.
Hac clara die . . . . . 74 b.
Jubilate Deo. . . . . 75 b.
Jam tuba coelica . . . . . 76 a.
Fulgens praeclara . . . . . 76 a.
Clara gaudia . . . . . 78 a.

18. Quatern. 1138.

Adest enim festa paschalia . 80 a.
Agnus Dei Christus . . . . 80 b.
Prome casta concio . . . . 82 a.
Cuncta simul instantia . . . 83 a.

	fol.
Haec est vera redemptio . .	84a.
O beata et venerabilis . . .	85b.
19. Quatern. 1138.	
Laetetur et concrepet . . .	87a.
Ad templi hujus	88b.
Castrorum proles	90b.
Rex omnipotens	92b.
Cantemus organa	94b.
20. Quatern. 1138.	
Praecursor Christi	96b.
Laude jucunda	98a.
Pulchra praepollens . . .	100a.
Concelebremus sacra . . .	101b.
21. Quatern. 1138.	
Aetherea laudant	103a.
Quem superne tripudiatim .	106b.
Alme martyr Domini . . .	109b.
22. Quatern. 1138.	
Aureo flore primae . . .	111a.
Alle coeleste nec non . . .	113b.
Has celebres rex coelice . .	115b.
Hodierna die rutilat . . .	117b.

	fol.
23. Quatern. 1138.	
O Martine sacer	119b.
Haec est festivitas magna . .	121b.
Praefulgida dies exstat . .	122b.
Alme sanctorum conditor . .	125a.
Rex alme Deus salus . . .	126a.
24. Quatern. 1338.	
Mirabilis Deus	73b.
Hic est sonus coelestis . .	74a.
Oremus omnes	75a.
Vexilla martyrum	76b.
Christo inclita candida . .	78b.
25. Quatern. 1138.	
O alma trinitas	127a.
Omnipotens Deus	129b.
Benedicta sit beata	131a.
Benedicta semper sancta . .	133a.
Adest nempe valens usia . .	134b.
26. Quatern. 1338.	
Fortis atque amara	82a.
Nostra tuba nunc tua . . .	82b.
In cithara Davidis	83b.
Stans a longe	84a.
Rex aeterne	85a.

Hiermit schliefst die zweite Series des Sequentiarium Rotgeri; es folgen Tropen und von fol. 88b an eine grofse Anzahl sog. verbeta. Sequenzen finden sich später in beiden Teilen noch vereinzelt als Nachträge.

4. Cod. Parisiens. 887 (D), Cod. memb. 27×19 cm fol. 151; Troparium, durchgängig neumiert, enthält fol. 96a—154b 83 Sequenzen; die Handschrift gehört mindestens in den Anfang des elften Jahrhunderts. Von fol. 149b an sind die Sequenzen über ausradierte ältere geschrieben.

5. Cod. Parisiens. 1084 (E), Cod. memb. 24×13,5 cm fol. 335; Troparium, durchgängig neumiert, enthält fol. 221a—332b 132 Sequenzen; eine weitere Prose findet sich fol. 334b nachgetragen. Die Handschrift gehört ebenfalls mindestens dem Anfang des 11. Jahrh. an und ist am meisten mit B verwandt.

6. Cod. Parisiens. 778 (F), Cod. memb. 26,5×17,5 cm fol. 220. Troparium, enthält fol. 41a—198b 133 Prosen, darunter bereits manche der zweiten Epoche, insonderheit einige Adams von St. Victor. Obschon bereits dem 12. Jahrhundert angehörig

ist die Handschrift von höchstem Werte, weil sie zu einem ansehnlichen Teile der Sequenzen die Melodieen enthält, zum Teil freilich nur in Neumen mit einer Linie, die indes leicht abzulesen sind, zum Teil auf einem vierzeiligen System, dessen Linien bald nur geritzt, bald mit Farbe gezogen sind. Leider ist sehr häufig die Bezeichnung der Normallinie, die keineswegs immer die f oder c Linie ist, versäumt, wodurch die Anzahl der benutzbaren Melodieen bedeutend vermindert wird. Die Handschrift wird im Katalog nicht als Codex Sti. Martialis geführt; ihr Ursprung ergiebt sich aber zur Evidenz daraus, dafs sie spezifische Kirchweihsequenzen von St. Martial enthält, und noch mehr aus dem Umstande, dafs sie ganz offenbar von den anderen Handschriften aus St. Martial abhängig ist, deren Lesarten und Fehler sie oft in recht auffälliger Weise kopiert. Im Gegensatze hierzu nimmt sie an anderen Orten leicht die Gelegenheit zu Korrekturen wahr, namentlich wo sich metrische Unebenheiten zeigen.

7. Cod. Parisiens. 903 (G), Cod. membr. 40,8×31 cm fol. 203. Troparium, saec. 11 ex. neumirt, enthält fol. 180a—200a 37 Sequenzen; drei Reimprosen sind fol. 200a und 203a sq. von späterer Hand nachgetragen; nach fol. 185b ist eine Lücke (wohl nur von einem Blatt), da die Sequenz Epiphaniam unvollständig ist und fol. 186a mit einem Stücke Fulgens praeclara anfängt.

8. Cod. Parisiens. 909 (H), Cod. membr. 26,6×15,2 cm fol. 277. Cod. liturg. mixtus enthält an verschiedenen Stellen im Ganzen 7 Sequenzen. Die Handschrift gehört dem elften Jahrhundert an, ist die schönste und erinnert durch den Schmuck der Initialen am meisten an die St. Galler Handschriften.

9. Cod. Parisiens. 1087 (I). Cod. membr. 23,2×16 cm fol. 118; Troparium saec. 11 enthält fol. 102a sqq. 9 Sequenzen, eine später nachgetragene fol. 111b.

10. Cod. Parisiens. 1119 (K), Cod. membr. 22×13,5 cm fol. 251; Troparium saec. 11 neumiert, enthält fol. 140a—244a 61 Sequenzen.

11. Cod. Parisiens. 1120 (L), Cod. membr. 23×10 cm fol. 220; Troparium, durchgehends neumiert, enthält fol. 106a—154a 61 Sequenzen, sowie eine nachgetragene fol. 219b.

12. Cod. Parisiens. 1121 (M), Cod. membr. 25,5×16,5 cm fol. 247, Troparium, durchgehends neumiert, enthält fol. 196a—202a 14 Sequenzen, sowie 5 Nachträge 240a — 241b und fol. 246b.

13. Cod. Parisiens. 1132 (N), Cod. membr. 24×16 cm fol. 145, Troparium, saec. 11 ex. Neumen mit einer Linie; enthält fol. 113b—130a 25 Sequenzen; fol. 132a—143a 18 weitere von einer Hand des zwölften nachgetragen.

14. Cod. Parisiens. 1136 (O), Cod. membr. 20×13 cm fol. 112; Troparium, saec. 11 ex. enthält fol. 17a—39a 32 Sequenzen.

15. Cod. Parisiens. 1137 (P), Cod. membr. 20×13 fol. 167, Troparium saec. 11 in. neumiert, enthält fol. 51b—109b 56 Sequenzen; Nachträge fol. 115a sq. und fol. 166a sq.

16. Cod. Parisiens. 1139 (Q), Cod. membr. 18×14 cm fol. 236. [fol. 32a—119a 18×12 cm] ist aus mehreren Handschriften zusammengesetzt. Der erste Teil enthält fol. 2a—6a fünf Sequenzen zweiter Epoche von einer Hand des 13/14ten; fol. 10a bis 21b 9 Sequenzen zweiter Epoche von einer Hand des 12ten. Der zweite Teil enthält fol. 80a—107a von einer Hand saec. 12 in. 17 Sequenzen erster Epoche. Der dritte Teil saec. 12 med. enthält fol. 149a—200b 36 Sequenzen erster und zweiter Epoche; endlich folgen fol. 209b—227a 14 weitere Sequenzen, ebenfalls der Reimzeit angehörig, von einer Hand des 12ten.

II. Zur Latinität der Prosatores.

Wer die Handschriften von St. Martial auch nur oberflächlich durchgeht, wird sehr bald von den abenteuerlichsten Wort- und Formenverbindungen überrascht werden; er wird natürlich geneigt sein, diese Sünden auf Rechnung der berufsmäfsigen Abschreiber zu setzen, und in der That sind die Handschriften von St. Martial in dieser Hinsicht fehlerhaft und verderbt im höchsten Grade. Indessen wird man doch bald inne, dafs dies nicht alles, was als Fehler erscheint, zu erklären vermag, dafs vielmehr bei einer grofsen Anzahl, vielleicht bei mehr als der Hälfte sämtlicher Verstöfse das Versmafs der Sequenz einen unabweisbaren Einspruch gegen jede Korrektur erhebt, durch welche das Ebenmafs der Silben in Strophe und Gegenstrophe verletzt, der Parallelismus der Sequenz gestört würde. Einmal zur Gewifsheit gelangt, dafs der Prosator gewisse fehlerhaft scheinende Formen und Wendungen nicht einmal, sondern Dutzende von Malen gebraucht, wird man dieselben nicht ohne weiteres überall da als Schreibfehler behandeln dürfen, wo man dies allenfalls ohne Verletzung des Vers-

mafses und der Endassonanz könnte. Eben hierdurch aber wird man in die unangenehme Lage versetzt, sehr häufig sich keine Klarheit darüber verschaffen zu können, ob eine Anomalie dem Schreiber zur Last gelegt und infolgedessen beseitigt werden, oder aber als charakteristische Eigentümlichkeit der infima latinitas und letzte Lebenszeichen einer nur langsam in die Reihe der toten übertretenden Sprache geachtet und gegen leichtfertige Korrigiersucht geschützt zu werden verdient; eine Unterscheidung, die noch mehr durch den Umstand erschwert wird, dafs die späteren Handschriften des zwölften und dreizehnten Jahrhunderts, Zeiten, in denen man zu einer immerhin besseren Latinität, als die des saeculum obscurum war, zurückkehrte, bereits diesem Verbesserungstriebe nicht zu widerstehen vermochten. Diese Eigentümlichkeiten, die uns hier, wenn auch nur insoweit beschäftigen müssen, als es zum Verständnis der nachfolgenden Sequenzen unumgänglich erfordert und sohin in einem nicht spezifisch philologischen Werke zulässig erscheint, dürften um so wichtiger sein, als die wenigen Werke, die sich überhaupt mit der media et infima latinitas beschäftigen, meist lexikalischer Natur sind und sich auf neue und fremdartige Wortbildungen und deren Bedeutung beschränken, uns dagegen völlig im Stiche lassen, wo es sich um grammatische und syntaktische Unarten handelt. Die wichtigsten sind:

1. Das Schwanken des Geschlechts und der Deklination bei Hauptwörtern. Ich rede nicht von melus masc. statt melos nr., das ja auch in der klassischen Zeit vorkommt (in diesen Sequenzen 128, 7 b, 2 melos pangite hymnifluos durch 11 übereinstimmende Handschriften geschützt); ähnlich ist im zehnten Jahrhundert das Wort hymnus (cfr. Hymnarius Moissiacensis p. 35) zu hymnum (sacrum illud hymnum 16, 5 b, 2), vesperae zu vesperi (ad vesperos) geworden; das Wort tractus geht nach der zweiten (incipiunt tracti); ocellum st. occellus lesen wir 126, 7 b, 2 sqq.: Clausa ocella propria tacta manu reddens aperta, wo schon die Konsequenz den Kopisten von einem Schreibfehler freispricht, noch mehr aber der Umstand, dafs die Korrektur zweimal die offenbar regelrecht durchgeführte Endassonanz in a zerstören würde; 74, 10 a, plena interea oleo sint cuncta nostrorum lecytha. Es kommt noch besser; 190, 6 a, 1 sq.: Sacerdos, sacra piorum schema, und in derselben Sequenz 7 a, 1 sq. Monastica fulgente

schema. Am häufigsten kommt wohl ἡ festa vor statt festum, was sich immerhin erklären liefse durch ein scilicet dies. Nach den vielen Analogieen ist aber anzunehmen, dafs unsere Mönche daran nicht gedacht, sondern festa wie hymnum und ocellum gebraucht haben. Eine Reihe von Sequenzen beginnen so: 228, 1 Adest festa domus dedicata; 148, 1 Hodierna die adest festa annua; 64, 1 Haec est vera redemptio et celsa festa; 48, 1 Laetabunda nunc imminet in terris festa praeclara; 123, 1 Adest festa praecelsa; 217, 1 Adest festa gloriosi sacra confessoris; 52, 1 Adest enim festa paschalia, das in späteren Handschriften im Adsunt verbessert wird; man sieht mit welchem Recht. 40, 8a, 1 Haec est pulchra festa; Ibid. 9 b, 1 Supplex te rogat in hac festa praecelsa; 64, 9b, 1 sq. Resurrectionis festa praecellens cunctis sublimior ceteris. Ebenso ist solemnia ein Feminum Singular geworden: 46, 1, 1 Cuncta simul . . . canat solemnia; 221, 1b, 1 sq. Sacra boans carmina Andreae in solemnia; 65, 9b, 2 exsultemus in hac solemnia paschali; 209, 4a, 1 sqq. Alleluja et nos canimus . . . in hac sacra solemnia. Dasselbe ist mit arva der Fall, aus dem ἡ arva, die Erde geworden ist: 73, 1 Rex aeterne arvae, poli pontique; 80, 2a, 3 sq. sicut olim praedixit in arva; 264, 1 rex coelorum et arvae sive marium; 93, 1 Creator poli atque arvae; 265, 1 Arvae polique conditori. Ibid. 11a, 1 Arva expavit, aequora tremuerunt. Daneben kommen aber festa, solemnia, arva auch als Pluralformen vor.

2. Etwas Analoges haben wir in der Bildung neuer Adjektive. Wie sublimus für sublimis, was ja auch bei Sallust und Lucretius sich findet, sehen wir 190, 3b, 1 lenus statt lenis gebildet. Ferner 187, 3a, 4 strictus bacca militaria sub rura; 190, 11b, 4 sq. cernendo tua sancta arce principalia; 211, 6b, 3 sq. ubi Christum adorant in arce principalia; 119, 6b, 4 sq. virginum quoque conlaudantia fortiter mira caterva; 46, 2a, 1 sq. Instantia Christo canat solemnia.

3. Aktive, passive und mediale Verbalformen fallen durcheinander: jucundo statt jucundor kommt sehr häufig vor, z. B. 134, 1a, 4 sq. die hac, qua jucundant; die mediale Form würde das sauber gehandhabte Versmafs stören; ebenso perfruo statt perfruor, z. B. 105, 6a, 2 virgo, quae gaudiis perfruis angelorum; modulo statt modulor, z. B. 95, 7b, 2 modulemus aetithrono, was sich allerdings ohne Beeinträchtigung des Versmafses ändern

läfst;[1]) famulo statt famulor, z. B. 190, 13b, 5 tibi soli famulant omnia; praecono statt praeconor, z. B. 149, 2a, 7 sq. solis vera praeconabat lumina; demolio statt demolior, z. B. 65, 7a, 1 sq. Inferni claustra demolit abstrahens spolia; nasco statt nascor, z. B. 264, 5a, 4 sqq. misisti filium in terram . . . . ex virgine nascere Messiam, wo die Form nascere Infinitiv sein soll. Hierher gehört vielleicht auch 265, 11a, 5 die Lesart von B: multorum corpora surrexit (kausativ oder factitiv), wenn nicht vielmehr der sogleich zu besprechende Fall 4 vorliegt.

4. Höchst auffallend ist die Verbindung von einem Neutrum Plural mit dem Verbum im Singular nach Analogie des Griechischen; so sagen unsere Aquitanier: 220, 1 En virginum agmina praecellit in gloria et inter ceteros ordines fulsit lucidum; 228, 6a, 1 sq. Haec est illa aeterna Dei habitacula: 86, 1 Canat cuncta per orbem creata; 53, 9b, 1 Laeta processit cum Christo agmina; 211, 4b, 4 meritorum cluit famina. Mitunter ist es zweifelhaft, welcher von beiden Fällen vorliegt, der hier in Rede stehende oder der unter 1 erwähnte. So wenn es 240, 3a, 3 sq. heifst canit finis et exordia, und unmittelbar darauf (240, 3b, 3 sq.) omnis canit semper vaticinia, wo uns das Adjektiv nötigt, in vaticinia ein neues Femininum zu begrüfsen: also auch wohl in exordia? Ebenso wenn es 221, 9b, 3 sqq. heifst: sancta tabernacula, in qua possimus habitare. Vielleicht ist die Feminisierung von Neutra pluralia (festa, solemnia, arva etc.) durch Mifsverständnis dieser Verbindung mit der Einzahl des Verbums entstanden.

5. Die Zeitwörter beginnen andere Casus zu regieren. Frui steht sogar gewöhnlich mit dem vierten, in Nr. 172 allein viermal: 2b, 1 sq. coelica meruit perfrui pascua; 3a, 1 sq. contubernia vitae perfruens aetherea; 5b, 8 sq. paradisiaca perfruens roscida vireta; 7a, 1 sq. vitam perfrui meramur conlatam; 106, 10, 1 sq. Florigera castra una fruamur alma; 86, 7b, 2 perfruamur eum; 93, 5b, 3 coelica perfrui gaudia. Während opitulari, poscere, adjuvare den Dativ zu sich genommen: 116, 7b, opitularis cantantes talia; 190, 10a, 1 poscimus tibi omnes; 157, 7a, 4

[1]) Die Quellen der Sequenz bei Kehrein Nr. 139 geben entweder jubilemus oder modulemur, was sehr nach Korrektur schmeckt, indem die einen den Stamm liefsen und die Endung verbesserten, die andern aus der Endung auf einen andern Stamm schlossen.

precibus nobis adjuvent in saecula, bemächtigen sich auxiliari, imperare, collocari des Akkusativs: 237, 6, 1 Auxiliare nos semper; 223, 9b, 2 sqq. est idem Deus imperans coelum et terram cunctaque maria; 65, 8b, 3 sq. et collocat in coelestia. Mit bloſsem Akkusativ ferner intercedere aliquid: 190, 10a, 2 sqq. nos juva intercedendo tua precata, und 11a, 3 sqq. subleva nos intercedendo sanctorum juvamina; tripudiare aliquid: 132, 5a, 1 sqq. Age eja sacra phalanga propter quid tanta tripudias organa; praepollere aliquid 127, 5a, 1 sqq. Praepollet in ecclesia hic (Augustinus) haeretica perfida agmina. Vereinzelt ist 128, 5b, 7 agnitor cordium arcana, wo das Nomen den Casus des Verbs zu sich nimmt, von dem es abgeleitet ist.

6. Wie beim Zeitwort, so schwanken die Casus auch bei den Umstandswörtern; fast immer ist es der Akkusativ, der den Ablativ aus seinem Rechte verdrängt. Der Beispiele sind so viele, daſs es genügt, unter Weglassung der Citate wenige derselben aufzuzählen: pro abluenda facinora; pro nostrorum pondera; laudamus te in cantica nostra; non est alius in aethera; esse in coelestia regna; laudant Deum in aethera; canere laudes in coelestia regna; salva a cuncta pericula; a nostrorum habitacula; ab aethera migrans; de castra herilia; cum agmina sancta; repurgia cum ipsa; cum fulgentes lampadas; cum populi milia; cum coeli animalia; cum pulchra aromata; cum pneumatum organa.

7. Beim Zeitwort wird sehr häufig die Präposition ausgelassen. Man braucht nur zu blättern, um auf Beispiele zu stoſsen wie die folgenden, bei denen ich jedesmal die ausgelassene Präposition in Klammern beifüge: vitae [ad] sedem devehat; retrusit [in] claustra saeva; angelus fert [ad] astra; junge nos [ad] merita; jungat nos [ad] florigera castra; reduxit [ad] ovile; tripudias [in] coelestia regna; detinebantur [in] claustra tartarea; [ad] sedem ducat; dogma inserebat [in] pectora; docuit ire [ad] regna aeterna; patriam ducat [ad] amissam; nec redeunt [ad] habita loca; Romae ductus [ad] moenia; residens [in] alta polorum; descendit [in] eorum pectora; traxit [ad] tartara; provehis [ad] paradisi gaudia; ducat [ad] coelestia regna etc.

8. Hieran schlieſst sich der Gebrauch eines Accusativus absolutus, wie er ja auch sonst wohl verkommt, z. B. bei Venantius: Lustra sex qui jam peracta. Ähnlich: 187, 8a, 1 sqq. Coelica peracta mandata subiit celsa poli culmina; 96, 6a, 1 sqq. Ulti-

maque peracta discrimina possimus alta possidere mox palatia; 221, 5b, 1 sqq. Peracta mira plurima crucis gestans trophea scandit polorum alta; 128, 4b, 1 sqq. Qui patris spreta omnia suppellectilia . . . eluebat anachoreta; 211, 6a, 1 sqq. Debellata discrimina tyrannica deifica floruere serta; 31, 4a, 1 sqq. Spiritalia agnita verenter famina opiliones Christum requirunt in arva: 249, 16a, 1 Haec jam acta praecepit; 221, 5b, 1 Peracta mira plurima; 245, 6b, 1 Reserata claustra; 151, 8a, 1 Mystica documenta cognita; 189, 13a, 1 Tormentorum genera superata omnia; 197, 11, 1 Erectas manus suas. Vereinzelt 190, 7a, 3 sqq. Corruscante sancta miracula.

Aufser diesen Eigentümlichkeiten verdienen zur Charakteristik des gallo-anglikanischen Sequenzenkreises gewisse Lieblingsausdrücke erwähnt zu werden, als: caltudia, crepundia, dindima, die vox tinnula, die jeden Augenblick aufgefordert wird, boare carmina celsa in hac aula u. dergl.; der Gebrauch von herilis statt des gewöhnlicheren dominicus, des substantivierten ἡ casta als Synonym für virgo, von athleta, ignicomus u. a.; namentlich die oft sonderbare Anwendung von satis und sat, ganz im Sinne des assez (assez joli, assez beau, assez aimable) der heutigen Franzosen, das keine Verkleinerung besagen will, sondern eher eine Steigerung des Positivs, wenn auch nicht bis zum Superlativ. So z. B. wenn es vom Abendmahl des Herrn heifst 164, 5a, 1 sq.: Qui in coena omnino sat mystica Christi fuit conviva; oder vom Himmel sat saluberrima Christi pascua; oder vom hl. Benedikt: 130, 5a, 6 sq. sat spectandam ducebat vitam. Ähnlich 182, 3a, 1 sqq. Petri victricia trophea sat emicant; 174, 9a, 1 sq. O nimis veneranda dies et fidelibus satis praeclara; 219, 3a, 1 sqq. Angelorum agmina sat beata; und gar von Simon Magus: 184, 7a, 3 sqq. ruit ad ima vulneratus, regnat in barathri sat cunabula. Das Spicken der Sequenzen mit griechischen Wörtern haben die Dichter beider Kreise gemein. In den Sequenzen von St. Martial finden sich u. a. *δύναμις, σώματα, θεός, σῶτερ, τέχνη, ἄνθρωπος, χρόνος* (*χρονόν*que nostrum) *πάντα, σοφός* sophorum, *φῶς, δόξα, ἱερομύστις, βασιλεύς, σταυρός, ἀνατολή, ἔλεος* etc. Eigentümlich ist die zweimal vorkommende Bildung cephal (*κεφαλή*): 163, 9a, 2 orbis cephal und 204, 5a, 5 tulit cephal.

III. Musikalischer und sprachlicher Rhythmus.

Der Vers- und Strophenbau der Sequenzen erster Epoche bietet wie es scheint noch immer grofse Schwierigkeiten. Haben diese Dichtungen überhaupt eine strophische Gliederung oder nicht? Man sollte meinen, eine solche Frage sei nach den eingehenden Arbeiten von Wolf[1]), Neale[2]) und namentlich von Bartsch[3]) nicht mehr zulässig. Sieht man aber wie z. B. Kehrein und neuerdings Misset die Sequenzen erster Epoche einfachhin wie Prosa in langen ungebrochenen Zeilen edieren, obschon beide ihre Kenntnis von den Arbeiten Bartsch' bekunden, so kann das nur als eine Leugnung jeder Gliederung innerhalb einer Phrase, eines Chorals, einer Klausel oder Strophe — alle diese Namen sind in Gebrauch — angesehen werden. Diese bequeme Methode hat aufserdem das Ärgerliche, dafs sie eine Beobachtung des Baues der Sequenzen, des allmählichen Umsichgreifens der Endassonanz und des Überganges zum Reim so schwierig machen, dafs die Schwierigkeit einer moralischen Unmöglichkeit gleichkommt.

Dafs die Sequenzen einen rhythmischen Bau hatten und haben, müfste schon aus diesen selbst klar sein, so oft wird in denselben des Rhythmus Erwähnung gethan. Wenn es da heifst jubilent Deo cuncta in hac rhythmica die reboando carmina, oder: attende nunc rhythmica nostri labii verba, und zwar: dicentes haec verba rhythmica, so mufsten doch die Prosatoren dabei etwas denken. Ich kann mir nicht einbilden, dafs ein Poet, und wäre er noch so hyperlyrisch (Cfr. Analecta Liturgica Nr. 35, 18), in seinem Gedichte etwa ausriefe: „Nimm hin diese Distichen", während er sich etwa in Asclepiadeen bewegte. Was aber zum Rhythmus gehörte, darüber waren diese Männer, die ihren Beda kannten, wahrscheinlich besser im Klaren als wir, denen Betonung und Aussprache jener Tage mancherlei dunkle Punkte bieten. Oder bestand etwa der Rhytmus blofs darin, dafs die Sequenz sich aus Reihen von oft 20, 30 und 40 Silben zusammensetzte, ohne jede Gliederung innerhalb dieser Zeilen? Credat Judaeus Apella. Gab es aber eine solche, so ist es Pflicht, wenigstens einen Versuch,

[1]) Über die Lais, Sequenzen und Leiche.
[2]) In Daniels Thesaurus V, 1—36.
[3]) Die Lateinischen Sequenzen. Rostock 1868.

eine Anstrengung zu machen, sie ans Licht zu kehren anstatt sie nach Möglichkeit zu verhüllen.

Jedenfalls galt, um von einem unbestrittenen Punkte auszugehen, bei jenen Sequenzen, die überhaupt irgend einen Parallelismus aufweisen, das Gesetz, das einem Chorale von einer bestimmten Anzahl Noten, zwei Textzeilen von einer gleichgrofsen Anzahl Silben unterlegt wurde. Diese musikalischen Phrasen sind fast immer so ausgedehnt, dafs es unmöglich ist, dieselben in einem Atemzuge vorzutragen. Es mufsten notwendig Pausen eintreten und zwar nicht an beliebigen, sondern an den dafür geeigneten Stellen der Melodie, dort wo ein musikalischer Ruhepunkt, etwas unsern heutigen Ganz- oder Halbschlüssen Vergleichbares zutraf, Pausen, denen dann im Texte das Ende eines Wortes zu entsprechen hatte. Da die Melodie dieselbe war für den zweiten Vers, mufsten selbstverständlich die Abschnitte auch dieselben sein. Damit aber war ein blofs syllabierendes Versschema nach Art der griechischen Kanones von selbst gegeben. Das Vorhandensein einer solchen Gliederung der Strophen wird bestätigt durch den Umstand, dafs sich eine Reihe, die sich mit Gewifsheit als eine einzige Klausel nachweisen läfst, in manchen Handschriften in drei und vier Teile, jeder mit eigener Initiale zerlegt sind. Namentlich englische (von französischen z. B. Cod. Parisiens. 10 508) Handschriften lieben diese Auflösung der Strophen in Zeilen. Die Frage, ob daneben auch Versheben und Senkung bestand, würde uns, schwierig wie sie ist, hier zu weit führen.

Es handelt sich also darum, die Abteilung der einzelnen clausulae oder Strophen in Verse zu finden. Das Mittel dazu, und zwar das einzige, das eine vollkommene Sicherheit gewährt, ist die Melodie, die bei den Sequenzen erster Epoche einer der vornehmsten Träger der Textkritik ist. Es giebt allerdings Sequenzen, die so regelmäfsig und durchsichtig gebaut sind, dafs man, namentlich wenn nicht nur alle Strophen, sondern auch alle Verse in a auslauten, sie sofort und ohne Schwierigkeit in Strophen abteilen kann. Allein ohne die Melodie, wird man in sehr vielen Fällen nicht mit Bestimmtheit entscheiden können, ob man nicht vielleicht zwei Abteilungen vorgenommen, wo nur eine, eine wo mehr als eine notwendig war. Die Melodie wird jedenfalls immer durch die Schlufskadenzen, oft in noch viel klarer und überzeugender Weise antworten. Ein Beispiel. In Nr. 77 lautet Strophe 4 b.:

Te psallat tellus alma, sidera tua clara, jubilat, adorat amat etc. Das läfst sich abteilen:

Te psallat
tellus alma,
sidera
tua clara,
jubilat, etc.

Es läfst sich aber auch anders schreiben:

Te psallat tellus alma,
sidera tua clara,
jubilat, adorat etc.

Der Zweifel wird durch die Melodie der Sequenz völlig behoben; sie lautet nach dem Tropar von Saint-Evroult (saec. 12. Cod. Parisiens. 10508):

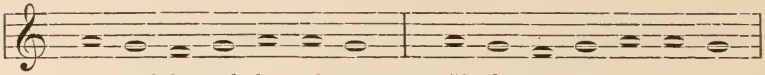

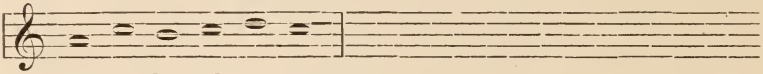

Wie wir uns hier für die längere Zeile entscheiden müssen, so umgekehrt für die kürzere gleich in Strophe 1 derselben Sequenz. Diese läfst sich schreiben:

Resonet sacrata
jam turma diva
symphonia.

Die Melodie mit ihren anmutigen Imitationen beweist, dafs ich anders abteilen mufs:

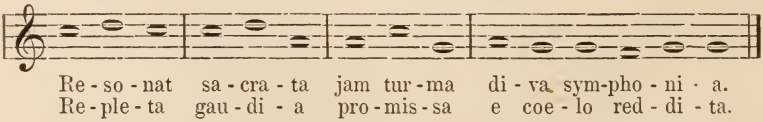

Ohne die Melodie würde man sich schwer zur Auflösung der Zeile in so kleine Glieder wie:

Resonat
sacrata
jam turma
diva symphonia

entschliefsen.

Ähnliche Imitationen eines Themas, die für die Einteilung immer sehr wertvoll sind, kommen in derselben Melodie noch öfter vor, z. B. Str. 6.

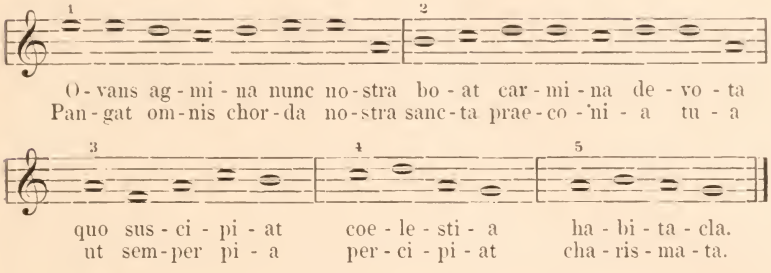

Wie man sieht, sind die Incisa 2 u. 4 Imitationen von 1 u. 3; eine andere Einteilung als diese, ist Angesichts der Melodie nicht möglich.

Die Melodie kann sogar Verbesserungen im Texte als absolut berechtigt nachweisen. Wir brauchen unsere Sequenz nicht zu verlassen, um ein Beispiel zu haben. Die vorhergehende Strophe 5 bietet es. Die Melodie mit unterlegtem Text lautet:

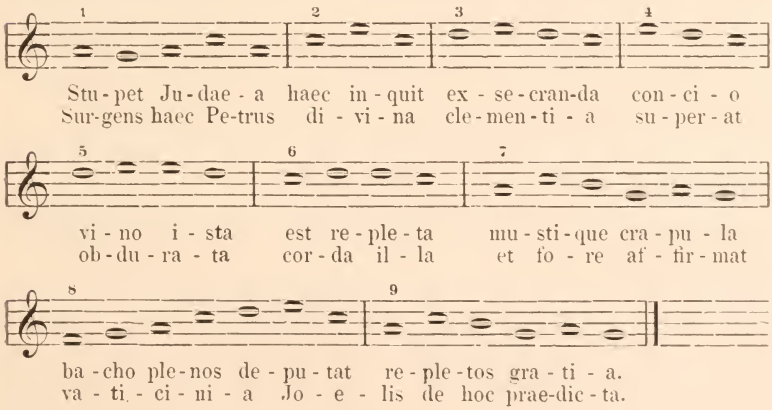

Man sieht zunächst, dafs die Incisa 2, 4, 6 Imitationen, gleichsam ein Echo sind von 1, 3 und 5; 7 und 9 sind aber congruent, die musikalische Phrase 7 kehrt als Schlufs wieder. Nun aber deckt sich in der zweiten Textreihe das sprachliche Incisum nicht mit dem der Melodie, indem das Wort Joelis von 8 nach 9 hinübergreift. Es ist somit zweifellos umzustellen: vaticinia de hoc Joelis praedicta; wahrscheinlich ist, da sämtliche Incisa

auf a auslauten, de hoc vaticinia Joelis praedicta die ursprüngliche Lesart.

Solche Beobachtungen lassen sich nicht etwa blofs bei dieser einen Melodie, die ich zufällig eine aus vielen auswähle, machen. Fast für jede Sequenz, deren Singweise man habhaft werden kann, giebt diese ähnliche, oft noch befriedigendere Aufschlüsse.

Aus der Prosa Adest festa gloriosi sacra (nach Cod. Parisiens. 1086 saec. 13) verdienen als lehrreiche Proben Str. 4, 7 und 8 unsere Aufmerksamkeit:

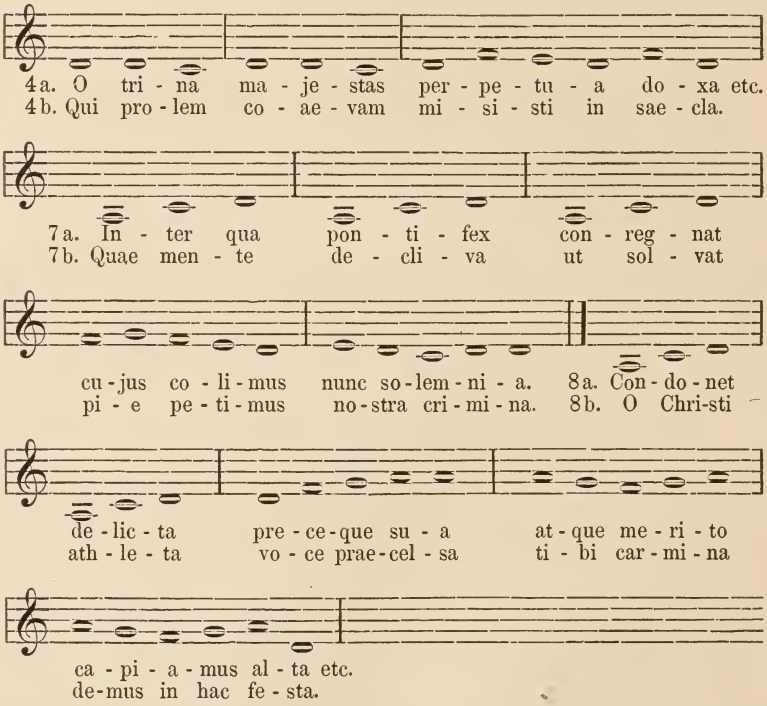

Ohne die Melodie würde man wahrscheinlich abteilen: Condonet delicta | O Christi athleta; angesichts ihrer klaren Sprache mufs jeder Zweifel verstummen.

Gar nicht selten ist ein stollenartiger Aufbau einer Klausel zu bemerken. So beispielsweise in der Sequenz Nunc luce alma in Strophe 9a und b:

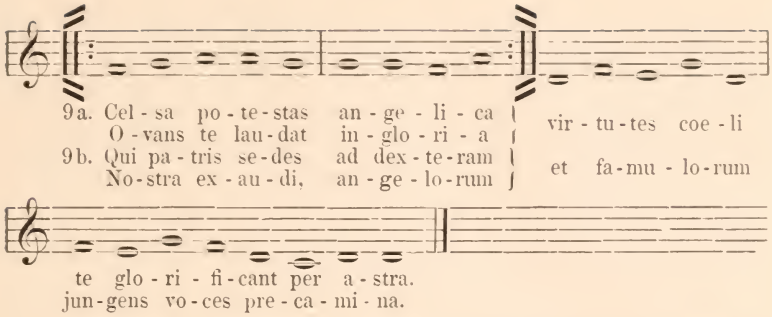

Ähnlich in der Sequenz Exsulta coelum Strophe 6a und b:

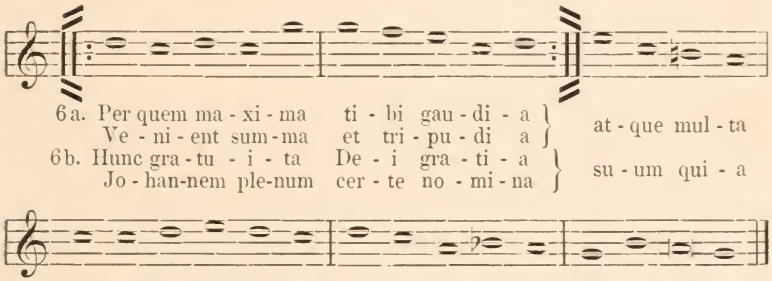

Ebenso in der Sequenz Alma cohors una Str. 3, 5 und 6 (Grad. ms. Rotomagens. saec. 14. Cod. Parisiens. 905):

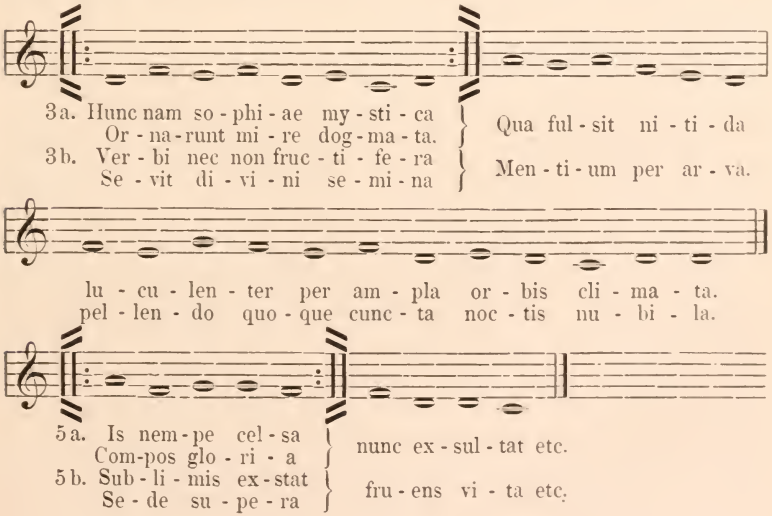

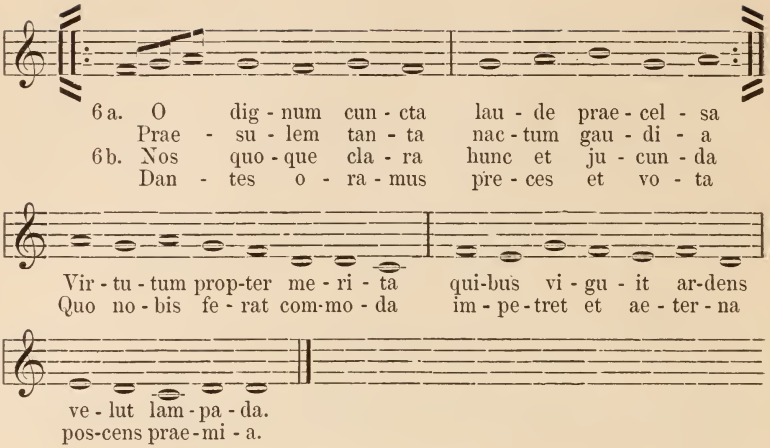

Leider mufs ich es mir versagen, an diesem Orte weiter in das ebenso reiche als interessante Detail einzugehen, da uns der Aufbau der musikalischen Phrase nicht um seiner selbstwillen beschäftigen darf.

Wären wir im Stande, von allen Sequenzen die Melodie aufzufinden, so wäre das Problem ihres strophischen Baues, mit Ausschlufs der Accentuationsfrage, leicht gelöst. Leider ist das nicht der Fall. Von vielen Sequenzen kennen wir die Melodie nicht; von manchen besitzen wir sie blofs in Neumen, von denen die meisten Arten aus sich selbst schlechterdings unentzifferbar sind. Aber auch sie sind nicht ohne Nutzen für denjenigen, der sich mit dem Studium der Sequenzen befafst. Sie zeigen wenigstens mit Sicherheit an, ob die Sequenz einen zweiteiligen Bau hat, und zwischen welchen Gliedern der Parallelismus besteht. Es ist, namentlich wo Textverderbnisse eingeschlichen, ein gewaltiger Unterschied, ob man eine neumierte oder nicht neumierte Sequenz vor sich hat, und man fühlt in letzterem Falle nur zu sehr, dafs man eines treuen und sicheren Führers enträt. Die Neumen der Handschriften v. St. Martial lassen überdies ganz deutlich erkennen, wo in der Melodie eine Imitation liegt, wo dieselbe Melodie sich wiederholt, und geben so für die Einteilung der Strophen unschätzbare Winke. Wenn ich z. B. neumiert sehe:

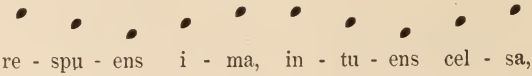

so thut mir das für die Gliederung der Zeilen nicht ganz, aber doch annähernd denselben Dienst, als wenn ich die Melodie in Noten vor mir hätte.

Das Bild, das wir bisher entworfen, wäre indes zu rosig, wenn wir es verabsäumten, auch die Nachtseiten desselben hervorzukehren. Diese letzteren haben ihren Grund in dem Umstande, dafs eben nicht alle Prosatoren Dichter und Komponisten wie Notker Balbulus waren. Daher kommt es, dafs mitunter Sequenzen, die ein und dieselbe Melodie haben, mehr oder minder oft in der Einteilung der Strophen abweichen. Hier ist mehr als sonst, denn in etwas ist ein solcher stets nötig, ein Ausgleich, ein Kompromifs zwischen Text und Melodie herzustellen. Zur Entschuldigung dieser fehlerhaften und minderwertigen Sequenzen läfst sich anführen, dafs die Choral-Melodie mehr als unsere in enge Taktfesseln eingeschnürten Liedweisen eine gewisse Unbestimmtheit an sich tragen, die, wie sie es einerseits dem Sänger ermöglicht, derselben durch die Verschiedenheit des Vortrags gleichsam eine andere Seele zu geben, so es auch leichter erklärlich macht, dafs man eine längere Choralphrase, namentlich wenn sie charakteristischer Wendungen entbehrte, verschieden einteilte. Am ehesten wird dies der Fall gewesen sein bei solchen Melodieen, die aus blofser Zerdehnung einer Jubilation gewonnen wurden.

Gern hätte ich diesem Bande anhangsweise diejenigen Melodieen beigegeben, die mir in notierten Handschriften zugänglich wurden. Allein einmal wäre dadurch dieser Band leicht zu umfangreich geworden, und andererseits hätte ich mir selbst in ungeschickter Weise vorgegriffen, indem ich hoffe, später einmal meine ganze Sammlung von Sequenzenmelodieen der Öffentlichkeit übergeben zu können.

Was den Druck betrifft, so habe ich stets Strophe und Gegenstrophe neben einander, nicht nach einander setzen lassen. Diese Methode, an die man sich schnell gewöhnt, ist die einzige, welche auch dem Auge einen Überblick über den Bau der Sequenz gestattet.

Abweichungen vom überlieferten Texte habe ich mir, natürlich unter Angabe dieses in den Noten, zu Gunsten des verderbten Versmafses nur geringe erlauben wollen: sie beschränken sich auf Umstellung von zwei einander folgenden Worten, von Ersatz

des simplum durch das compositum (colere, recolere u. a.), von Deus durch Dominus, et durch atque und umgekehrt; Änderungen, deren Erlaubtheit der Vergleich analoger Fälle verdeutlicht, in denen die richtigen Lesarten noch handschriftlich beglaubigt werden können.

Andere Handschriften, aufser den vorerwähnten, habe ich nur ausnahmsweise benutzen können. Dort nämlich, wo eine solche Benutzung möglich, bei weitverbreiteten Sequenzen, ist die Anzahl der Handschriften zu grofs, um alle aufführen zu können; dort aber, wo die Vergleichung anderer Quellen wünschenswert, ja notwendig wäre, ist leider in den meisten Fällen eine solche nicht aufzufinden.

Bezüglich der Endassonanz erinnere ich an das Gesetz, wonach dieselbe gewöhnlich darin besteht, dafs die letzte Silbe als Vokal a hat; bei Paroxytonis genügt es auch, wenn die vorletzte Silbe den Vokal a hat. Bei Eigennamen fällt die Endassonanz erlaubter Weise fort.

Zu besonderer Freude und Genugthuung gereicht es mir an dieser Stelle der Verwaltung der Pariser Nationalbibliothek, vor allen den Herren Léopold Delilse und Herrn Deprez für die Freundlichkeit danken zu können, womit dieselben meine Arbeiten förderten und meinen mancherlei Wünschen entgegenkamen. Ebenso danke ich Herrn Léon Gautier für die ausgesuchte Liebenswürdigkeit, mit der er so oft seine knappe Zeit und sein reiches Wissen mir zur Verfügung gestellt. Ich werde wahrlich nicht verfehlen, ihnen ein erkenntliches Andenken zu bewahren.

Paris, den 29. April 1889.

Guido Maria Dreves.

PROSARIUM LEMOVICENSE.

I. De Tempore.

1. Prooemium.

1. Precamur nostras,
Deus, animas
et conscientias
digne munda,

2. Ut nunc nostra
Christus veniens corda
sibi inveniat
parata.

B fol. 144 a. — Ca fol. 7 a. — Cb 69 b. — D fol. 96 a. — E fol. 221 a. — G fol. 180 a. — K fol. 140 a. — L fol. 106 a. — N fol. 113 b. — P fol. 51 b. — 2, 1 Ut jam nunc CaCb. — Einleitungsgebet in das Sequentiarium, das in letzterem etwa dieselbe Stelle einnimmt, wie die bekannten Verse *Gregorius praesul* im Graduale oder die Verse: *Ille libellus habet* im Sequentiarium Notkers. In D hängt unmittelbar mit dieser Einleitung die Sequenz Salus aeterna, in Cb die Prose Orbis vita zusammen.

2. Dominica I Adventus.

1 a. *Veniet rex in aeternum,*
quem exspectant justi
ab origine mundi,
et vita,

1 b. *Rex noster,*
Christus, manens sacra
invisibilis forma
et palma.

2 a. Alme, nobilissime,
gratia, deitas,

2 b. Aeterne, angelorum
voces assiduas

3 a. Regnant cum Christo
per cuncta saecula
in sede patria sua

3 b. Et cantant die
noctuque splendidas
voces et illorum veras.

4 a. In coelis quoque in terra
universa te laudant

4 b. Volucrumque bestiarum
divina mysteria

5 a. Gaudent simul
et laetantur
miracula

5 b. Regi autem
saeculorum
perpetua

6 a. Dominator,
princeps pacis,
magna lux clara,
vera carmina

6 b. Adjuva, rex,
quoque semper
famulos tuos
et dicant: gloria

7. Regna, dominator,
per saecula.

B fol. 144 a. — Cb fol. 70 b. — E fol. 221 a. — Sequenz mit doppeltem Eingang. Vgl. Bartsch, l. c. S. 28; Wolf, Über die Lais, Sequenzen und Leiche S. 322. — 2 b, 1 sq. Aeternas E; die beiden unerklärlichen Accusative hier (voces assiduas) und 3 b, 3 (voces veras) belasse ich, weil die einzig mögliche Änderung die Endassonanz in a, die am Schlusse jeder Klausel durchgeführt ist, verletzen würde. — 6 a, 4 verde E.

3. Dominica I Adventus.

1. Orbis vita,

2a. Patris sapientia,
proles unica,

2b. Ante cuncta creata
primogenita.

3a. Quae ima
adire dignata,
exornans poli culmina,

3b. Velata
corica trabea,
pia tacta clementia.

4a. Quam vaticinantur prisca
dogmata
afflata sacra gratia.

4b. Nostra amplia opimans
opera
pietate propitia.

5a. Quo forma nata
egregia
cunctis plus speciosa,

5b. Veniens arva
per sacrata
viscera virginea,

6a. Solvat admissa [nostra]
omnia piacula,

6b. Ut queant serenata
mortalium lumina

7. Inter compta
per aeterna
videre sitientia
agmina ideam
herilem saecla.

Cb fol. 69 b. — Unmittelbar vor der Sequenz, und wie mit derselben zusammengehörig stehen die zwei Zeilen: Precamur nostras animas etc. Die aber nicht zu dieser Prose gehören, sondern die Einleitung zu dem zweiten hier beginnenden Prosen-Cyklus des Sequentiarium Rotgeri bilden.

4. Dominica I Adventus.

1a. Salus aeterna,
indeficiens
mundi vita,

1b. Lux sempiterna
et redemptio
vere nostra,

2a. Condolens humana
perire saecla
per temptantis numina,

2b. Non liquens excelsa
adisti ima
propria clementia.

3a. Mox tua spontanea
gratia
assumens humana

3b. Quae fuerant perdita
omnia
salvasti terrea,

4a. Ferens mundo gaudia;
tu animas et corpora,
omnia vivificata

4b. Nostra, Christe, expia,
ut possideas lucida
nosmet habitacula.

5a. Adventu primo justifica

5b. In secundo nosque libera.

6a. Ut, cum facta
luce magna
judicabis omnia,

6b. Compti stola
incorrupta
nos tua subsequamur

7. Mox vestigia
quocunque visa.

B fol. 144 b. — Ca 1° fol. 7 a. — Ca 2° fol. 39 a. — D fol. 96 a. — E fol. 306 a. — G fol. 180 a. — K fol. 141 a. — L fol. 106 b. — N fol. 113 b. — O fol. 17 a. — P fol. 51 b. — Q fol. 149 a. — Cfr. Kehrein Nr. 1. — 1 b, 3 vera EP. — 2 b, 1 Non relinquens LO. — 2 b, 2 adit D. — 3 b, 3 terrena Ca. — 4 a, 3 fehlt aufser Ca G. — 4 b, 1 rex pie Ca: vielleicht ist die richtige Art zu lesen hiernach: 4, a 3 omnia vivifica, 4 b, 1 Nostra, Christe, rex pie. 1 b, 3 vera E. — 2 a, 3 temptatoris Ca 1°. — 2 b, 1 relinquens D. — 2 b, 3 propria tu Ca 1°. — 4 a, 3 fehlt BCa2DE. — 4 b, 1 Christe re x pie Ca 1°. — 6 a, 1 Et tecum Ca 1°. — 6 a, 2 luce clara G. — 6 a, 3 examinabis Ca 1°. — 6 b, 3 nosmet B—Q gegen den Vers. — 7, 2 vista D.

5. Dominica II Adventus.

1 a. *Vox*
prophetica clara
agnum adfore
clamat, qui cuncta

1 b. *Gratis relaxat*
facinora vernis,
ac distribuens
celsa atria.

2 a. Aula ex politica
venit haec in arva,

2 b. Proles ut Davidica
regnet in regia,

3 a. Lingua praesaga
ex illa uti jam
priscorum adstipularat.

3 b. Odarum tuba
cui nostra proclamat
melos laeta hac in aula,

4 a. Salutifera reboans
olim dicta coelica,

4 b. Est qua mater gravidata
manens ipsa intacta:

5 a. Ave, virgo,
plena divina gratia,

5 b. O Maria,
benedicta per saecula.

6 a. Intra claustra
portas tua,
regum qui sceptra
jure jugi
nutat cuncta;

6 b. Quem exora,
ut hinc ferat
nos ad amoena
luciflua
comtos doxa.

7. Sit laus saecula
cui per cuncta.

Cb fol. 71 b. — Ca fol. 39 a. — 2 a, 1 relaxet Cb. — 3 a, 2 hac in Cb. — Mit 5 a endet Cb und fährt Ca fort. — 7 a, 4 juga Ca. — 7 a, 5 nuta Ca.

6. Dominica II Adventus.

1 a. Pangat laudes nunc lingua
nostra Jesu canora,
ut possit
Christo fore tuta,

1 b. Camoena vocis digna
polorum ad excelsa
cantica
mittendo libera.

2 a. Sic valeat
callidi zabuli
superare
machinamenta,

2 b. Qui jugiter
circuit avidus,
ut dividat
Christi catervam.

3 a. Mittendo dura spicula

3 b. Ac mortis saeva jacula.

4 a. Quia non dormit
rapidus et vorax,
ut exurat
plebem sanctam,

4 b. Regali Christi
concio sanguine
quae redempta
vere constat,

5a. Sedule
illius habere arma,
valeat

5b. Cuspide
qui demersit iniquum ad
inferna.

6a. Semper possit
ipso ducente secura

6b. Permanere
atque munita per saecla

7. Scandere polorum alta.

Ca fol. 9a — Bearbeitung von Nr. 8. — 2b, 3 audividat. — 3b, 2 coscio.

7. Dominica II Adventus.

1a. Regnantem sempiterna
per saecla susceptura
concio
devota concrepa,

1b. Divino sono vota
tuo jam nunc Domino
factori
reddendo debita

2a. Cui jubilant agmina
coelica,
ejus vultu exhilarata;

2b. Quem exspectant omnia
terrea,
ejus nutu examinanda,

3a. Districtum ad judicia,

3b. Clementem in potentia.

4a. Tua nos salva,
Christe, clementia,
propter quos passus es dira.

4b. Ad poli astra
subleva nitida,
qui sorde tergis saecula.

5a. Influa,
salus vera,
effuga pericula,

5b. Omnia
ut sint munda,
tribue pacifica.

6a. Ut hic tua
salvi misericordia

6b. Laeti regna
post adeamus supera,

7b. Quo regnas saecula
per infinita.

Ca 1° fol. 8 a. — Ca 2° fol. 40 a. — D fol. 96 a. — E fol. 221 b, contin. fol. 224 a. — G fol. 180 a. — K fol. 142 a. — L fol. 106 b. — N fol. 114 a. — P fol. 52 a. — Cfr. Grad. Nivernense saec. 11 Cod. Parisiens. 9449 Σ. — Cfr. Kehrein Nr. 2. — 1a, 2 saecla o tu nostra Ca 1°. — 1a, 4 devote Ca 1° Ca 2° E; concrepat DGL. — 1b, 1 sq. vota tuo jam nunc Domino fehlen DEKLN; divino sono fehlt Σ. — 2a, 1 Quem jubilat Ca 1° Ca 2° DEG; Qui jubilat K. — 2b, 3 ejus nitu Ca 2°; ejus vultu KL. — 4a, 1 Christe salva Ca 1°. — 4a, 2 Christe per omnia P. — 4b, 1 Ad poliClara D korrig. in astra. — 4b, 3 quo sorde tergis DKP; quos sorde P; quas sorde Ca 1°; qua sorde Ca 2°; EGΣ. — Str. 5a fehlt G. — 5b, 2 mundo DPQ. — 6b, 1 regni Q. — Titel der Sequenz: *Laetatus sum.* Ca 2°.

8. Dominica III Adventus.

1. Pangat laudes
digne lingua, canora
poli mittens ad alta,
quo possit Christo
fore tuta.

2a. Sic valeat
callidi zabuli
superare
machinamenta.

2b. Qui jugiter
circuit avidus,
ut dividat
Christi catervam,

3a. Mittendo dura spicula

3b. Ac mortis saeva jacula.

4a. Quia non dormit
lucidus et vorax,
ut exurat
plebem sanctam,

4b. Regali Christi
concio sanguine
quae redempta
vere constat,

5a. Sedule
illius habere arma,

5b. Cuspide
qui demersit ad inferna,

6a. Semper possit,
ipso ducente secura

6b. Permanere
atque munita gloria

7. Scandere polorum alma.

B fol. 145 b. — Ca fol. 41 a. — E fol. 224 b. — 1, 1 Pangant B Ca. — 1, 4 com possim B; compossit Ca. — 1, 5 esse tuta. — 2a, 1 Hic valeat B. — 2b, 4 caterva B Ca. — 4b, 1 Ergale B; Erga lex Ca. — 4b, 2 conscius E. — 4b, 3 redemptor vere Ca: constat vere redemptor B. — 6a, 2 dicente Ca E. — Titel der Sequenz: *De Laetatus* B.

9. Dominica III Adventus.

1a. Qui regis sceptra
forti dextra
solus cuncta,

1b. Celsa et ima
fovens tua
clementia,

2a. Tu plebi tuam
ostende magnam
excitando jam gloriam.

2b. Crimina dira
illius tua
mira solve potentia.

3a. Praesta dona
illi salutaria,

3b. Praesentia
Christi eam libera.

4a. Quem praedixerunt
prophetica
vaticinia,
a clara poli regia
tu nostra
ipsum mitte,
Domine, ad arva.

4b. Jamque per ipsum
restituta
coeli patria
protege tua dextera
per saecla
perpetrata
solvens peccamina.

B fol. 146 a. — Ca 1° fol. 10 a. — Ca 2° fol. 41b. — D fol. 96b. — E fol. 225a. — G fol. 180b. — K fol. 143a. — L fol. 107. — N fol. 114a. — P fol. 52b. — Q fol. 150b. — Die Sequenz, deren Titel „*Excita*" (E), kommt in einer kürzeren Form vor, die des Parallelismus entbehrt, und nur die Strophen linker Hand begreift. Diese kürzere Form bieten sämtliche Hss. ausser Ca 1° DG; die Summe dieser sei Σ; in D ist der erweiterte Text erst später interlinear nachgetragen. — 2a, 3 excitando gloriam Ca 1°; excitando potentiam ΣD. — 26, 1 illius dia D. — 4a, 4 ad poli regia G; a poli clara Ca 1°; da clara poli DP. — 4a, 4 in nostra Σ. — 4a, 6 Jesum mitte ΣD; mittens Ca 1°. — 4a, 7 ad fehlt ΣD. — 4b, 4 dextra Ca.

10. Dominica III Adventus.

1. Age nunc, dia
camoena,
in hac praecelsa
annua
prome carmen laeta.

2. Lux vera perlustrat
hodie quia terras
genesi sua
item reddita
pace summa.

3. Reserat vitae portam,
cujus fescennina
jubilat una
uranica turba
in arva.

4. Venusta
nosque cantica
Jesu crepundia
laudantes pia
promamus casta.

5. Nectarea
quia reboant
hodierna
nimis clara
die pneumata:

6. Proles divina
est nata,
perpes cui doxa
per saecula.
Amen.

B fol. 145a. — Ca fol. 43b. — E fol. 234a. — Titel der Prose „De (Alleluja) *Dominus regnavit*“. B. Eine jener Sequenzen, deren Melodie die Abwesenheit jeden Parallelismus erkennen lässt. — Sie steht, ausgenommen E, unter den Adventsprosen trotz 2, 2 sq. — 1, 1 die BCa. — 2, 4 idem BCaE. — 3, 5 arvis E. — 5, 4 sq. superque die melodema. BE. — 6, 4 saecla B.

11. Dominica IV Adventus.

1a. Laus beata
vita paxque
perfecta,

1b. Qui ab alta
descendisti
ad ima,

2a. Visitare nostra.
Salus aeterna,
exaudi fidelia

2b. Dignatus nostram
moderare camoenam
Pietatis gratia.

3a. Nam pangimus
tibi clara
dando vocum neumata,
Voce praecelsa
perstringentes
sonora
sillabatim
simul organa.

3b. Nunc laus nostra
tibi grata
dulcem dans symphoniam,
Per te edita,
tibi rite
dicata,
poscens tua
et subsidia.

4a. Te sine quia
nulla sunt felicia.

4b. Reddatur fausta
hominum per te vita,

5. In patriam
quo nos introducas beatam,
qua nobis cuncta sint serena
et pacatissima
affatim saecla.

B fol. 146b. — Ca 1° 11b. — Ca 2° 42b. — D fol. 149b. — E fol. 225b. — K fol. 143b. — L fol. 107a. — P fol. 52b. — 1a, 2 lux et vita Ca 1°. — 1b, 2 sede descendisti Ca 2°; descendit BCa 2°. — In B die Klauseln 2a und 2b umgestellt. — 2b, 1 Hic natus K. — 3a, 7 sillabarum D. — 3b, 1 Sed nunc B-P. — 6b, 2 tibi Deo KL. — 6b, 3 dulce dans symphonia BCa 2° D. — 4b, 1 Sed datur faustam K; fauste B. — Nach 4b, 2 Imitans coelestia B-P; ohne Gegenstück, wiederholt es die Melodie, die schon für 4b, 2 verbraucht ist. — 5, 2 qua nos L; beata L. — 5, 3 ubi nostra Ca 1°. — 5, 5 affatim saecla BCa 2° L; satis saecla Ca 1°.

12. Dominica IV Adventus.

1. Aure benigna audias
trina nos

2a. Nunc tu deitas,
omnipotens per omnia,

2b. Qui te per ista
laudamus officiosa

3a. Mente devota
celsa nostra
cantica, ut sancta
servet nos tua dextra

3b. Hinc inter ista
pericula,
exemptis ad vitam
regna ut des aeterna

4. Per saecula.

B fol. 147a. — E fol. 303b. — In B ist die Sequenz ohne Neumen, in E mit Melodie; aus letzterer ist ein Parallelismus nicht erkennbar, so dass derselbe einigermafsen zweifelhaft bleibt. — 3a, 4 conservet E; servet tua dextera B. — 3b, 1 Sic inter B. — 3b, 4 exemptisque ad vita BE.

13. Dominica IV Adventus.

1. Jubilemus omnes
modo una

2a. Deo nostro,
qui creavit omnia,

2b. Per quem cuncta
condita sunt saecula:

3a. Coelum, quod plurima
luce corruscat,
et diversa sidera;

3b. Sol, mundi schema,
noctium decus, luna,
cetera splendentia;

4a. Mare, solum,
alta, plana
ac profunda
flumina;

4b. Aeris ampla
spatia, qua
discurrunt aves, venti
atque pluvia.

5a. Haec simul cuncta
tibi Deo
— — — — — — —
soli patri militant.

5b. Nunc et in aevum
sine fine
per saecula
laus eorum tua gloria.

6a. Qui pro salute
nostra prolem unicam
— — — — — — — —

6b. Pati in terram
misisti sine culpa
sed ob nostra delicta.

7a. Te, trinitas, precamur,
ut corpora nostra
et corda

7b. Regas et protegas
et des peccatorum
veniam.

A fol. 87a. — B fol. 146a. — Ca 1° fol. 10b. — Ca 2° fol. 42a. — E fol. 225a. — G fol. 180b. — K fol. 144a. — L fol. 107b. — P fol. 53b. — Cfr. Kehrein Nr. 5. — 1, 2 modo fehlt A; modo voce consona Ca 1°. — 2a, 1 Deo patri nostro Ca 1°. — 2b, 2 sunt omnia P; die ganze Klausel fehlt BCa 1° Ca 2° G. — 3a, 1 Coelum quo ABCa 1° E; die ganze Zeile fehlt: Ca 2° KP. — 3a, 3. In späteren Handschriften meist diversa sunt sidera ohne Sinn, und dementsprechend 3b, 4 ceteraque. — 4a, 4 et flunina Ca 1° 2°. — Strophe 4b fehlt E. — 5a, 2 sq. tibi soli Deo Ca 2° KLP. — 5b, 3 saecla ACa 1° Ca 2° EGP. — 7a, 3 atque corda Ca 1°. — 7b, 2 des nobis KL; dones nobis BCa 2° EGP; solvas cuncta peccati vincula Ca 1°. — Titel der Sequenz: De *Veni Domine* B. — Diese Prosa ist ziemlich einzig in ihrer Art, indem sie nur einen unvollkommenen Parallelismus aufweist. Gleiche Melodieen (2a und b, 5a, 1 sq. und 5b, 1 sq.. 6a, 1 sq. und 6a, 2 sq.) wechseln mit stark abweichenden (3a u. b, 4a und b) und völlig verschiedenen (7a und b). Die - - - in 5a, 3 und 6a, 3 wollen keine Lücke, sondern nur andeuten, dafs die Gegenstrophen an der betreffenden Stelle ein Glied mehr aufweisen. Es ist trotz der Übereinstimmung, mit welcher alle diese Anomalieen in zahllosen Handschriften überliefert sind, möglich und selbst wahrscheinlich, dafs die Sequenz frühzeitig verstümmelt worden, ehe sie anfing, sich zu verbreiten.

14. In Nativitate DN.

1. Hodie puer
natus est nobis,
canat ecclesia.

2a. Angelica
simul et resonant
agmina,

2b. Sui quia
regis nunc celebrant
gaudia.

3a. Lux nova jam terras
illustrat
et veteres tenebras,

3b. Fit callis sidera
et petens
haec faciens pervia.

4a. Felix mater sola
et virgo,
intacta puerpera,

4b. Regem geris feta,
cum viri
sis cubilis nescia.

5a. Te petimus supplices
voce et humillima,
Ut impetres
veniam nobis
mortalibus a Christo, virgo
sacratissima;

5b. Et ut deleas nostra
fugans prece crimina,
Primae matris
restaures genus
supero, promptissime
cui credula.

6a. Jam Domino Christo
nostra personent
cum laudibus pia carmina,

6b. Ut tribuat sancta
vitae pascua,
qui satiat animalia.

7a. Te quondam
per Mariam
dulcem viam
Liberata carpsit turba
et venit ad pacifluam
Jerosolymam.

7b. Ejecti
paradisi
sede sacra
Tristes valle luctuosa
te petimus, redde, Christe,
nostram patriam.

8a. Paterna
te scimus
in dextera jam
regnare per cuncta saecla.

8b. Largitor,
praemia
da digna nobis;
frequentare natalia

9. O Jesu,
hymnis rite tua,
excita nostra flamina
alma per gaudia.

B fol. 147b. — Ca fol. 52b. — E fol. 295b. — 2a, 2 resonent BCa. — 2b, 1 sq. Sui regis quia BCaE. — 3a, 3 veteres pellit BCaE, überzählig dem Versmafs und entbehrlich dem Sinne nach. — 3b, 1 Calix BCaE. — 4b, 2 sis viri BCaE. — 5a, 1 supplici E. — 5a, 2 et ergänzt. — 5b, 1 Et fehlt Ca; deleat BCaE. — 5b, 2 prece fugans Ca. — 5b, 3 matrisque BCaE. — 6b, 1 Et tribuat BCa. — 6b, 3 quia E. — 7a, 4 turbam Ca. — 7a, 5 pacificam Ca. — 8a, 4 regnare jam Ca; cuncta potenter saecula BCaE. — 8b, 3 digne BE.

15. In Natali Domini.

(in missa majori.)

1. Adest una

2a. Atque praecelsa
annuata festa,
qua salus venit in terra

2b. Ex virginea
carne tectus clara,
ut fatur magnus propheta

3a. Hic est ille, qui cuncta
mundi venit solvere
agnus crimina.

3b. Pax refulsit in ima,
et in altis gloria
sonat excelsa.

4a. Processit stella
maris lustrata
et porta
clausa fertque Maria.

4b. Viscera matris
tument lactea,
intacta,
sine viro gravida.

5a. Nunc per tempora
Ecce puerpera
genuit Emanuel,
regem in saecula
Praesentia
potens, coelestia
regens et terra

5b. Semper interna.
Deum oraculis
prophetarum promissum,
magnum in suprema
Cunabula
gignit prolem virgo
sacra opima.

6a. Resipiscat
Sabelliana
haereticorum mendax lingua,

6b. Quae latratur
inter graphia
scholari dicens lingua ita:

7a. Non de Deo
esse natum,
sed de virili
semine ortum
pandit stupentia.

7b. Dicit ita
ad haec contra
sors Christiana
irridens istam
satis plebeculam:

8a. Tace, superba Judaea,
quae pugnas contra Christum
ira tumida,

8b. Homo natus est in ea,
olim dicit scriptura
sic Davidica.

9a. Pacis inclita
Nobis det ut omnia,
quae sunt patris et sua
praemia aeterna,
Qui nasci dignatur
hodie in arva

9b. Vera lucerna.
Salus et victoria
illi sit et gratia
omnia per saecla,
Averni latrina
confringens januas.

10a. Perpes inthronizari
sancta queat
in aula sua
nos ipse dilecta,

10b. Ut nativitas ejus
incarnata
diluat semper
nostra cuncta probra.

11a. Pace cum prospera
decantemus nunc
mente pura

11b. Melodum carmina
psallentes illi
voce clara.

12. Alleluja.

B fol. 150a. — Ca fol. 47a. — D fol. 98b. — E fol. 227b. — F fol. 44b. — G fol. 183a. — K fol. 149b. — L fol. 110b. — P fol. 58a.

1 fehlt BCaDEGL. — 2a, 1 Adest praecelsa BCaDEGL. — 2a, 3 venit hodie nobis in D. — 2b, 2 clare E. — 3b, 3 sonat tinnula F. — 4b, 4 sine patre CaE. — 5a, 1 Tunc per GKP. — 5a, 6 poscens E. — 5a 7 regens et terrea G; regit et terras F. — 5b, 4 in saecula FP. — 5b, 7 optima F. — 6b, 1 Qui CaDEGKLP. — 6b, 4 dicens inquit ita CaDE; inquit lingua F. — 8a, 2 adversus Christum F. — 8a, 3 in ira F. — 8b, 2 dixerat F. — 8b, 3 sicut Davidica, ut später radiert F. — 9b, 5 latrinas F. — 8b, 6 janua BGL; januam DK. — 10a, 4 nosmet dilecta F; dilatat EG; nos ipse delicta B; ipse dilectat Ca. — 11a, 2 nunc carmina mente FKP. 11b fehlt FKP. — 11b, 2 ipsi Ca P.

16. In Nativitate DN.

1. Haec dies est sancta
atque gloriosa,

2a. Christus in qua
natus est
Maria
semper ex virgine.

2b. Luxque perpes
hodie
orta est
humano generi.

3a. O Deus,
mundus quem non capit cunctus;
in praesepio
hodie
est positus atque
pannis involutus.

3b. O pie,
herus inaestimabilis;
humilis visus
hodie
terris est miseris,
polos ut scanderent.

4a. Exultent ergo hodie
terrena simul
coelestia,

4b. Et coelestibus quia est
unitas illa
restaurata.

5a. Nos quoque omnes.
clerus ac populus
voce celsa cordis
simul atque oris
canamus Deo laudem.

5b. Nam angelicum
sacrum illud hymnum
Dei genitricis
juvamine fulti
dicentes persolvamus:

6a. Gloria in altis Deo
et in terra pax,

6b. Populus bono animo
sit perenniter.

7a. Famulos, tu trina
deitas, nos fove tuos.

7b. Nunc atque in aevum
auxiliare, laus, honor.

8a. Potestas ac virtus
tibi sit regi nato,

8b. Qui omnia regis
simul in trinitate.

9. In saeculorum saecula.

B fol. 154a. — E fol. 233a. — F fol. 48b. — 1, 1 Hac die sancta E. — 1, 2 atque gloria B. — 3b, 3 heros fehlt E: eras B; verus F. — 3b, 5 in terris BE. — 3b, 6 scanderet F. — 4a, 2 ergo terrestria F. — 4a, 3 et coelestia EF. — 4b, 1 Et fehlt BF. — 4b, 3 est restaurata E. — 5a, 3 voce excelsa F: voce quoque cordis B. — 7b, 2 honor imperium BEG überzählig nach Text und Melodie. Letztere ist überhaupt an dieser Stelle eigentümlich verdorben. Musikalisch parallel sind tu trina deitas und Nunc atque in aevum, nos fove tuos und auxiliare, während famulos auf der einen, laus, honor, imperium auf der andern Seite kein entsprechendes Gegenstück haben.

17. In Nativitate DN.

1. Haec dies,

2a. Quam excelsus
ipse fecit Deus.

2b. Jucundemur
simul et laetemur.

3a. Serenatis cordibus
annuis temporibus
laeti celebremus.

3b. In hac die siquidem
creator angelorum
omnium sanctorum

4a. Formam servi dignatus est
sumere
nostri causa salutis
nosque liberandum.

4b. Rerum creator de sacro
solio
descendens [nos] eruit.
quos hostis perfidus

5a. Rapuit dudum
ingerens vitia

5b. Atque trahens in
antrum sulfureum.

6a. Totus mundus exsultans
libans jubila voce

6b. Summas laudes, ut decet,
cum angelis: Gloria

7a. Deo in excelsis
cantantes. Gloria
sit trinitati unicae,

7b. Patri, filio[que]
spiritui sancto,
nunc et ultra et in aevum.

B fol. 163a et fol. 186b. — E fol. 251b. — 2b, 1 Jucundemus B 1° et 2°. — 2b, 2 et laetemur simul B 1° E. — 5b, 1 tradens B 2°. — 5b, 2

antro sulphure E; antro sulfuero B 1° et 2°. — 6a, 1 exsultet E. — 6a, 2 in voce B 1° E; invocet B 2°. — 7b, 2 paraclito spiritui B 1° et 2° E.

18. In Nativitate DN.

1. Gloriosa dies

2a. Solemnis atque sancta,
2b. Qua Dei genitrix virgo
3a. Sacra enixa,
agnum totius orbis,
est redemptorem Christum.
3b. Quem et prophetae
olim praeconiando
cecinerunt futurum.
4a. Angelico cernuis
pastoribus prae lumine,
4b. Intuentibus simul
coelum, laudantes audiunt
5a. Exercitum
dicentium: Gloria
in altissimis sit Deo
5b. Et in terra
pax hominibus bonae
voluntatis id in ipsum.
6a. Quem adoramus
conregnantem in coelis
6b. In sede patris
Deum aequiparatum
7a. Et sancto spiritu
implorantes,
ne labamus
7b. Corruentes taetris,
sed sanctis juncti
mereamur

8. Digne angelorum
gloriam.

B fol. 170 a. — E fol. 312 a. — Da keine von beiden Handschriften die Melodie bietet, bleibt die Aufstellung des Parallelismus fragwürdig. — 3a, 1 enixa est statt 3a, 3 BE. — 4a, 1 cernitis BE. — 4b, 2 audiant B. — 5a, 2 dicentibus BE. — 5b, 2 bonaeque B. — 8, 2 gloria BE, dann wäre 7b, 2 jungi zu lesen.

19. De Nativitate DN.

1. Gaudeamus, in hac die
Christus natus est.

2a. Quem prophetae praedixerunt,
2b. Quem pater misit in mundum.
3a. Ipsum adoremus,
qui fecit maria nec non
3b. Et totam aridam,
sol, lunam, sidus et globum,
4a. Quem gloriosa
virgo Maria
et puerpera genuit;
4b. Ipsum adorant
cunctum fulgentem;
in circuitu sedium
5a. Manent in regnum
qui trinum et unum
Deum laudant
atque concinunt:
5b. Sanctus Deus, sanctus fortis,
Sanctus immortalis,
gloriosus,
alme conditor.
6a. Tollis qui noxas
atque facinora,
concede nobis tuam
largam bonitatem.
6b. Non nos permittas
a te separari,
qui usque nunc adventum
tuum exspectamus.

7a. Sed per tuam
sacram nativitatem,
o Domine,

7b. Omnes nos fac
in hac die praeclara
jucundari

8. Atque laetari
ovantes, Christe
rex, feliciter.

B fol. 164 b. — 2a, 1 dixerunt. — 3b, 1 Tota ariada. — 3b, 2 sol [sic] luna. — 4b, 3 sedilium. — 7a, 3 o ergänzt. — 7b, 2 praeclaros. — 5b, 1 die Verletzung des Versmafses erklärt sich, durch den Wunsch, das tris hagion nicht zu vergewaltigen.

20. In Nativitate DN.

1. Epithalamia

2a. Affla, reboa
Domino edita
Ididiacia lyra.

2b. Divae me virgae
osculetur jam flos,
gratior est myrrha quia.

3a. Unguentis
flagrantia optimis
sacrosancta
tua ubera,

3b. Austera
legis praecepta, bacchi
quae figurant
haec nectarea.

4a. Melliflua
carmina quadrigae
Cherubim
hoc resultat pupilla

4b. Areola
dilecta quae venit
Maria
est intacta sportula.

5a. Inquit sophia:
Ecce puerpera
genuit Emmanuel,
regem in saecula
sistentia,
regentem cuncta
cosmi creata,

5b. Intemerata,
Deum oraculis
prophetarum promissum.
magnum in saecula,
qui tempora
disponit replens
pietate sua.

6a. Pulchra amica es tu mea,
suavis
atque decorata,

6b. Ceu Hierosolomonina
ornata
fulvi nunc bractea.

7a. Qualis est dilectus tuus
ex dilecto, inter
virgines
o pulchra. inquit, sponsa?

7b. In figura rubicunda
mox candor emicat
segregati
in mille et milia.

8a. Caput lamina
ejus exstat
auri pretiosis gemmis inserta

8b. Suaque coma
ut elatae
palmarum quasi corvus caerulea.

9a. Dei idea
Nobis det ut omnia,
quae sunt patris et sua
praemia aeterna
Olivifera
immarcessibilia,

9b. Psalle tu. sponsa:
Salus et victoria
illi sit et gratia
omnia per saecla,
Trophaeum perpes,
virtus atque potestas.

10a. Erga fluenta
oculi ejus
resident ut
columba
plenissima,

10b. Myrrham distillant
illius primam
labiaque
praeclara
ut lilia.

11a. Divina usia
obrizo sistit
figurata aeterna.

11b. Coma ejus corda
sanctorum puro
hoc aevo lugentia.

12a. Sunamitis cara,
revertere parata.

12b. Quid in Sunamite
videbis nisi mana

13. In phalangas?

Cb fol. 24 a. — Cfr. Grad. Nivernense saec. 11 Cod. Parisien. 9449 Σ. — 2a, 1 reboat Cb. — 2a, 3 Ididiascia Cb; Ididiacia Σ. — 2b, 1 Sive Σ. — 3a, 1 Ingentia Σ. — 3a, 2 flagrantiae Σ. — 3b, sq. bafica Cb; bachi qua Σ. — 4a, 4 papilla Σ. — 5a, 7 cosmis Σ; fehlt eine Silbe am Versmafs. Vielleicht cunctam cosmi creaturam? — 6b, 3 fulvui nunc Σ; vgl. Ps. 44, 1 שִׁיר יְדִידוֹת (von יָדִיד; cfr. „Dilectus patris Idida" im Hymnus *O regis bonitas*). — 8a, 1 Apud Σ. — 8b, 1 Tuaque Σ. — 10a, 2 oculis Σ. — 10b, 1 distillantiam CbΣ. — 10b, 5 et lilia Σ; et fehlt Cb. — 11a, 3 figurata phalangas. Pascha nostrum. Alleluja. Amen Σ ehe aevo! Cb; 1: lucentia? — Von der Sequenz gilt des Dichters Wort: Herr, dunkel ist der Rede Sinn. Vgl. zu 2b. Cant. 1, 1; zu 3a. Cant. 1, 2; zu 7a. Cant. 5, 9; zu 7b. Cant. 5, 10. — Zu 8b. Cant. 5, 11; zu 10a. Cant. 5, 12; zu 10b. Cant. 5, 13; zu 12b. Cant. 7, 1.

21. In Nativitate Domini.

1a. Coelica
resonant clare camoenas
agmina

1b. Nunc regis
celebrando gratulanter
nuptias.

2a. Lux nova
jam terras illustrat
veteres pellens tenebras.

2b. Reserat
superna gratia
diu clausa palatia.

3a. Felix mater et sola
intacta
aeterna puerpera,

3b. Jam nato stas gravida,
cum viri
sis cubilis nescia.

4a. Omnis caterva nostra
te rogat, domina,
Solvas quo nostra cuncta
peccaminum vincula,
virgo sempiterna,
beata.

4b. Digna fuisti sola,
tollentem crimina
Intra uteri claustra
portare, qui gubernat
omnia, supera,
infera.

5a. Hunc sua laudant facta
gaudentes bona
qua vivunt super essentia.

5b. Nos humillima tuba
damus debita
poscentes ejus clementiam.

6a. Ut nostra praestans tempora
nunc quieta,
det placita frui vita,
utilia
donando famulis
munera.

6b. Ac inter nos discrimina
saeva salvans
post funera derelictam
sedem ducat,
mortis ac malorum
ignaram.

7a. Ubi ad dextram
patris almam
sedet conregnans,
coaeternus per omnia,

7b. Potenter cuncta
disponendo
cum eo saecla
praesentia et futura.

8a. Beata
justis donans cuncta
praemia repromissa
coelestia.

8b. Praeclara
qua lux vera micat,
quae est salus aeterna
et cunctorum

9. Gloria.

B fol. 149b. — Ca fol. 45a. — D fol. 150a. — E fol. 226b. — F fol. 63a. — G fol. 181a. — J fol. 102a. — K fol. 146b. — L fol. 109a. — N fol. 115a. — P fol. 55b. — Cfr. Mis. ms. Sarisberiense saec. 14. Clm. Monacens. 705 Σ; Miss. ms. Sarisberiense saec. 15. Cod. bibl. Rossianae s. sign. Ξ; Grad. ms. Nivernense saec. 11 Cod. Parisiens. 9448 Ω.

Diese Sequenz ist auf die Melodie der älteren Christi hodierna pangimini omnes una gearbeitet, wie so häufig unter Wegfall der Einleitung. Eine solche findet sich aber z. B. in Σ und Ξ: Christi hodierna pangamus (celebremus Σ) natalitia. — 1a, 2 resonent N; claras Ω. — 3a, 3 virgo et puerpera $\Sigma\Xi$. — 3b, 3 cubili D. — 4a, 1 nostra caterva D. — 4a, 3 que nostra EIΩ; ut nostra Ξ; cuncta fehlt D. — 4a, 5 sempiterne Ca GLNP. — 4b, 6 superna Ξ 5a, 1 Nunc sua FN. — 5a, 2 gaudenter N. — 5a, 3 essentiam P. — 5b, 1 turba $\Sigma\Xi$. — 6a, 1 Et nostra Ca. — 6a, 3 detque BCaEFLNP; placida Σ. — 6b, 3 postque BCEFLNP; derelicta BCaDEFGL. — 7a, 1 Ibi ad FP. — 8a, 1 Beatam EF. — 8a, 2 donat BCaDFKLN; vitam F; cunctis D. — 8a, 3 et promissa B; fehlt EΩ. — 8a, 4 fehlt EΩ. — 8a, 2 que lux BDF; lux verat L. — 8a, 4 et nostra I; Misset ediert in Meale's Analecta Liturgica p. 38 diese und die Parallelstrophe also:

16. Beata justis donans omnibus praemia
17. Praeclara qua lux vere micat quae est salus aeterna et nostra gloria.

Ein einziger Blick auf die Melodie der Sequenz mufste genügen, um diese von solcher Mifshandlung zu bewahren. Indes Herr Misset schreibt im Bulletin critique 1888 S. 215: „Vous êtes né, vous, mais moi je ne suis pas né pour m'occuper de musique. Ne m'en veuillez pas.“ Leider ist derjenige, der von Musik nichts wissen will, auch nicht „geboren“, Sequenzen zu edieren, weil er den Schlüssel zu ihrem Verständnis von sich wirft.

22. De Nativitate DN.

1a. Christi sacra
serenat nativitas
mundi nubila,

1b. Humana corda
sua praesentia
faciens laeta.

2a. Hunc nostra
digne resonant cantica,
qui factus caro nostra
prodiit de virginea
potenter vulva.

2b. Quem cuncta
laudat coeli militia
pariter et humana.
hominibus angelica
pace reddita.

3a Christum parit puerpera,
qui exstat ante saecula.

3b. Jacet inter praesepia
augusta continens regna.

4a. Unde prolata
mitis vox angelica
nuntiat magna
omni plebi gaudia
coelitus luce fusa.

4b. Stant et canora
coelestia agmina,
dant Deo digna
organa ad aethera
gloria pacifica.

5a. Jesum nostra
concio sacra
personet laeta,

5b. Nobisque pax,
Deo gloria
sit per saecula.

6a. Jam quia
Christi nativitas
est nobis nota,
cujus cunabula
circumdet nostra
moderata fistula.

6b. Hac nova
promamus cantica
mente decliva,
laude composita
sacratissima
voce precantes una,

7a. Clementer ut nos regna
ducat at coelestia

7b. Et vita perpetua
det frui per saecula.

8. Amen caterva
dic redempta.

Cb. fol. 22b. — F fol. 62a. — 2a, 1 Nunc F. — 2a, 3 quo factus F. — 3b, 1 intra Cb. — 3b, 2 angusta CbF. — 4b, 4 aethera F. — 5a, 1 Hac nostra Cb. — 5b, 1 que fehlt Cb. — 5b, 3 sit ut aeterna Cb. — 6a, 1 Nam quia Cb. — 6a, 4 cujus F. — 7a, 1 Christum F. — 7b, 1 et fehlt F.

23. In Nativitate DN.

1. Christi hodierna
pangimini omnes una.

2a. Nunc voce consona
nativitatem magnam.

2b. Verbum caro factum
exhibere se voluit

3a. Mundo, quem
redemit; jam venit
de sede patris Dominus.

3b. Docente
angelo pastores
ingenti currunt gaudio.

4a. Praesepio puerum
Maria
posuit in stabulum.

4b. Vagiens infantulus
est, a quo
regitur omnis mundus.

5a. Vigilantes
pastores audiunt nam chorum
Angelicum in coelis,
psallentem: gloria, laus,
decus in excelsis Deo.

5b. Quem prophetae
cuncti praeconiarunt olim,
Jam apparet forma, quam
induit Dominus, quem
virgo mater pannis tegit.

6a. Exiguo tegitur
diversorio,
qui arva condidit ac polum.

6b. Non hic ostris elegit,
non aurificis,
non rutilum venit in locum.

7a. Mariae genitricis
exsultabat
incontaminatus alvus,
cnixa
est auctorem omnium
Dominum.

7b. Joseph valde se simul
recolebat,
admirando retractabat,
quid rei
actu hujuscemodi
veniret.

8a. Monitus
somnis ab angelo,
ut in Aegyptum
pergeret cum parvulo,

8b. Herodem
impium fugeret,
qui quaerit Christum
callide occidere.

9a. Nos quoque
ipsum adoremus
ipsumque deprecemur
simul omnes,

9b. Nostra ut
relaxet delicta,
perennis donet bonis
in aeterna

10. Saecula.

A fol. 46a. — B fol. 148b. — D fol. 150b. — E fol. 231a. — F fol. 47a. — G fol. 181b. — K fol. 145a. — L fol. 108a. — 2a, 1 Voce simul consona FG; consonant BG. — 2a, 2 nativitis magnae BDEFG. — 2b, 1 Quod verbum BDEFG. — 2b, 3 hat Überschufs von einer Silbe; se fehlt auch ursprünglich in F, wird aber vom Sinn gefordert. — 3a, 2 redimere leider gegen den Vers KL; venerat BEDG. — 3a, 1 Mundum BDK. — 3b, 1 Nunciat angelus BEFG. — 3b, 2 pastoris K; pastoribus BEG. — 4b, 1 Vagit quo infantulus F. — 4b, 2 est fehlt ABDEFGKL; a fehlt F. — 5a, 2 audiuntur chorum A; audiunt chorum DG; audiuntque chorum F. — 5a, 4 psallentes BDFG. — 5b, 2 prae dicaverunt F. — 5b, 3 Nam apparet F. — 6b, 1 hic fehlt BGK; nostris BF; degit D; elegit fehlt F. — 6b, 2 sericis non aurificis F; aurificum B. — 7a, 1 Maria genitrixque F; tunc genitrix G. — 7b, 5 se incontaminato alvo F. — 7b, 1 secum simul F. — 7b, 2 revolvebat F. — 7b, 3 admiranda G. — 7b, 4 actu fehlt B; auctu F. — 7b, 5 hujus modi F. — 7b, 6 accideret B. — 8a, 1 Monitur AD; monetur K. — 8a, 2 in somnis BDG. — 8a, 3 Aegypto F. — 8a, 4 fugeret mox cum F. — 8b, 3 Christum fehlt G. — 8b, 4 ac Dominum occidere F; ac Dominum callide G. — 9a, 1 Nos ergo FG. — 9b, 1 Nostris ut ABDG. — 9b, 2 laxet K; delictis ABDG. — 9b, 3 ditet G; aeterna dona aeterna bona F. — 9b, 4 Dominus Deus noster ADLK. — 10, 1 saecla F; fehlt A.

24. De Nativitate DN.

1. Celebranda

2a. Satis nobis est
diei praesentis
praeclara euprepia,

2b. In qua Johannis
baptistae completur
veraciter prophetia

3a. Ajens ipse:
minui oportet
in ista nunc me vita,

3b. Illum autem
crescere convenit,
qui Deus est per saecula.

4a. Hoc denique
compleri hodie
cuncta simul
novit ecclesia.

4b. Atque per hoc
nunc inquiens laudes
Christo celsas
nunc micat in ipsa

5a. Nostra caterva:
Ecce puerpera
genuit Emanuel,
regem in saecula,
Prophetia testante
noscitur Isaiaca.

5b. Haec boans aula,
Deum oraculis
prophetarum promissum.
magnum in saecula
Sine fine regnare,
resonet tuba praeclara.

6a. Quem de virgine nasciturum
Gabriel
angelus dixerat.

6b. Ave, inquit, virgo praeclara,
Dominus
tecum, o Maria.

7a. Locuta est ad angelum:
quomodo poterit
evenire, ut virum
cognoscam.

7b. Et angelus ad Mariam
respondit: spiritus
veniet sancti in te
gratia.

8a. Ecce completum
hodie
hoc dicimus in Christo,
natum Maria

8b. Quem adorari
convenit,
ut ipse nobis donet
sua gaudia.

9a. Cuncta commoda
Nobis det ut omnia,
quae sunt patris et sua
praemia aeterna,
Ubi regnant sancti
in sede beata.

9b. Honor, gloria,
Salus et victoria
illi sit et gratia
omnia per saecla,
De quo angelorum
concinunt agmina.

10a. Laudes Christo
canamus omnes
simul, quia natus est
salute pro nostra.

10b. Cujus sacram
nativitatem
mundus praesenti die
pariter celebrat.

11a. Nos quoque hodie
solvamus illi
vota nostra.

11b. Psallentes pariter
dicamus ipsi
voce celsa:

12. Alleluja.

A fol. 47a. — B fol. 151a. — Ca fol. 48b. — D fol. 97b. — E fol. 228b. — F fol. 53a. — G fol. 182a. — K fol. 148a. — L fol. 109b. — N fol. 115b. — O fol. 17a. — P fol. 56b. — Q fol. 81b. — 4b, 1 per haec F. — 4b, 3 celsa EF. — 4b, 4 mittit D; meat G. — 5a, 6 Isaica DFK. — 5b, 5 rogare G. — 5b, 6 turba CaEFGK. — 8a, 3 dicimur BCaF. — 8b, 1 orari AD KLOP. — 8b, 4 suam gratiam G; sua gratia Ca. — 9a, 5 regnat sancta DG; regna sancta K. — 10b, 1 Hujus P. — 10b, 3 sq. hodierna die A; pariter praesenti die BCaDG. — Melodie der Sequenz dieselbe wie Adest una.

25. In Nativitate Domini.

1a. Alleluja
quia verbum hodie
est caro factum
ex virginea
stirpe Davidica.

1b. Olim vates
quod cuncti praecinere
fore venturum,
ut mundi cuncta
tolleret peccata.

2a. Quis audivit talia
cuncta per saecula,
quod virgo incorrupta
fit mater feta?

2b. Virgo virga Jessea
floruit Maria,
attulit vitae fructum
mater intacta.

3a. Casta ejus gestant viscera,
quem mundi non capit figura.

3b. Gremiis fert haec sacrosancta,
qui palmo concludit omnia.

4a. O semper benedicta,
quae tale pignus hodie
mundo edidisti alma.

4b. Ave gratia plena.
Dominus tecum, Domina.
quem tu es virgo enixa.

5a. Cui innumera
ac praemaxima
coelestis boat
splendens caterva:

5b. In altis gloria
Deo sit magna
pax hominibus
atque in terra.

F fol. 52b. — 1b, 1 sq. quod vates.

26. In Nativitate DN.

(In die.)

1a. Lux clarissima
orta ante omnia
exsistentia

1b. Ex ingenita
manans patris usia
virtute mira.

2a. Hujus astra tenebrat
genealogia.

2b. Noctis pellens propria
fit caro vivida.

3a. Qua praefulgida
emicant lumina
pastoribus conspicua,

3b. Quis clarum neuma
dedisti solida
fatur vigilia ita:

4a. Corda ponite pavida,
omnibus veneranda

4b. Quod gaudia herilia
lustrant passim saecula.

5a. Hinc Bethlaea
climata, Davidis sceptra,

5b. Adorare
ite sacra cunabula.

6a. Haec post fata
militia
una plurima
celsis pangit nato doxa,

6b. Atque ima
voti bona
sibi nuntiat
foederata pace vera,

7. Cum qua
laetemur in arce summa.

Ca fol. 13b. — 1b, 2 deifica manans; ingenita oder deifica überzählig. — 2a, 1 trenebras. — 6b, 1 Utque.

27. In Nativitate DN.

1a. Pangat vox humana,
Christe, carmina
rex tibi semper praeclara,

1b. Nostra qui salute
venis in arva
virginis sacrae per aulam.

2a. Cujus festa
et natalem celebrat
fidelium ecclesia.

2b. Tibi nato
atque psallit cantica
convexo corde dulcia.

3a. Fidelis namque turba
hodie in arvis
modulando concinat.

3b. Intactae matris almae
viscera vox omnis
plectro cum linguae boat.

4a. Et vati lingua:
Ecce puerpera
genuit Emmanuel,
regem in saecula,
Nutu dira
qui sacro
venit delere noxia.

4b. Et virgo sacra
Deum, oraculis
prophetarum promissum.
magnum in saecula,
Sancto plena
spiritu
genuit natum in terra.

5a. Nam inquit angelus
Gabriel:
Ave, virgo, plena gratia,

5b. Benedicta tu per
saecula,
a Deo electa Maria.

6a. Quem non capit
totus orbis,
in tua se clausit
viscera, factus homo
in terra.

6b. Qui de poli
sede clara
descendit ad ima
pro salute gratanter
nunc nostra.

7a. Cui angelorum turba
nato modulanti voce
nunc jam concinat:

7b. In altis Deo gloria
permaneat, in tellure
nunc semperque pax.

8a. Quem mente pura,
Nobis det ut omnia.
quae sunt patris et sua
praemia aeterna,
Deposcimus omnes
per saecula cuncta.

8b. Semperque pia
Salus et victoria
illi sit et gratia
omnia per saecla,
Nostra qui delere
venit peccamina.

9a. Te deprecamur omnes
in hac aula,
annue votis
per cuncta tempora

9b. Et clarifica corda
passim nostra,
soboles patris,
per omnia arva.

10. Quo mente pura
psallere tibi queamus
Alleluja.

B fol. 152 b. — Cb fol. 11 b. — D fol. 99 b. — E fol. 230 a. — F fol. 45 b. — 2a, 1 Cui festa F. — 2a, 2 et natale CbF. — 2b, 3 dulcida D. — 3a, 1 Fideliumque turba F; Fidelium namque E. — 3b, 3 cum plectro Cb; lingua boat F. — 4a, 1 Quae vati lingua DE; Justa propheta Cb. — 4b, 1 Ut virgo F; en virgo Cb. — 5a, 1 sqq. Nam est inquit idem angelus Gabriel Ave virgo sacra AE; infit Cb. — 6b, 2 sede sua B; sede celsa DEF. — 6b, 4 clementer Cb. — 6b, 5 humana Cb; nunc fehlt DE. — 7a, 1 Huic turba angelorum Cb. — 7a, 2 nato BCbD; voce beata Cb. — 7a, 3 jam fehlt BDE. — 7b, 2 maneat Cb; in terra Cb. — 7b, 3 nunc fehlt BDE. — 8a, 2 ut optima F. — 8a, 4 Te poscimus Cb. — 8a, 6 cuncta saecula Cb F. —

8b, 1 Verusque pia DE; huousque pia F. — 8b, 3 illis Cb. — 9a, 4 nunc et per saecla DE. — 9b, 4 per arva per astra F; qui es ante saecula Cb. — 10, 1 Quo nos mente D. — 10, 2 possimus Cb. — Melodie der Sequenz = Adest una atque praecelsa, nicht ohne Abweichungen.

28. De Nativitate DN.

1a. Prome nunc concio
laeta rhythmice poemata,

1b. Summae proli una
decantans jucunda sonora.

2a. En φῶς aurea
cosmi climata
lustrat cuncta;

2b. Polorum turma
doxa reboant
arvis dindima.

3a. Pace vera
mundo reddita
inclita
demus tinnula
melodemata
nato in arva.

3b. Jesus, qui exstat
ante saecula
aeterna,
virginis ex aula
est natus pudica
hodie, micans

4. Lux clara;
beet nos ipse
in aethera.

B fol. 145a. — Ca fol. 44 a. — E fol. 295 a. Sämtliche Hss. geben die Sequenz ohne Melodie und ohne ein einziges Alinea. Die vorstehende Einteilung kann daher nicht mehr sein als ein irgendwelcher Versuch, zu dem allerdings die Hervorhebung des Rhythmischen 1a, 2 einige Berechtigung giebt. Es wäre unschwer, den Parallelismus vollständig zu machen, wenn man z. B. 2a, 3 perlustrat, 3a, 1 Pace jam vera lesen wollte: 6b, 4 sq. wären ex und est entbehrlich. — 1b, 2 praeconia sonora Ca. — 3a, 3 fehlt B. — 3, 4 annula. B.

29. In Nativitate DN.

1. Salve, exsultans

2a. Sancta parens, a gratia
divina
electa ante saecula.

2b. Cujus intacta viscera
sunt digna,
ferre regentem omnia.

3a. Haec ventura,
ut cana
cecinit patrum lingua,
mox angelica

3b. Promunt ora
Mariae,
fore jam properata;
fit mox credula.

4a. Innuba fert
intra ventris claustra,
quem lata
non capit poli aula.

4b. Undisona
non maris procella
terrarum
spatiosa nec sola.

5a. Inviolata
Ecce puerpera
genuit Emmanuel,
regem in saecula,
Speciosa
decorum prae natis
hominum forma.

5b. Quem tremunt cuncta
Deum, oraculis
prophetarum promissum,
magnum in saecula,
Servilia
pro nobis Dominus
qui tulit membra.

6a. Inter praesepia
angusta
velant tunc vilia
tegmina
tenentem sceptra.

6b. Quae lux nova micat
per arva,
quo nitore candent
supera
coeli culmina?

7a. Regis proles
cum procedit
ut sponsus ovans, quo
sibi nectat
firma connubia,

7b. Exhibendo
gloriosam
ecclesiam sibi
sine ruga,
carentem macula.

8a. Gaude, coelorum regina,
quae pellis, benedicta,
Evae crimina.

8b. Ima superis socians
paradisi amoena
redde nemora.

9a. Natum rogita,
Nobis det ut omnia,
quae sunt patris et sua
praemia aeterna,
Inter nitida
angelorum agmina.

9b. Qui petit arva,
Salus et victoria
illi sit et gratia
omnia per saecla,
Qui est sophia
patris ipso genita.

10a. Cuncta cum quo tempora
componens, se
nasci censuit
die hodierna.

10b. In qua jubilamina
gens da sancta
per commercia
acquisita mira.

11a. Redempta omnia
psallant Domino mente pura

11b. Cantica concinna,
coelica quae canit caterva.

12. Alleluja.

Cb fol. 9 b. — Cfr. Tropar. Floriacense saec. 11. Cod Parisiens. Nonv. acq. 1107 Σ. — 2b, 3 gerentem Cb. — 3b, 3 propera CbΣ; lies praeparata? — 4a, 1 Innupta Σ. — 6a, 3 hunc vilia Cb. — 6b, 3 conditore Σ. — 7b, 4 rugam Σ. — 9a, 5 rutila Cb. — 9b, 5 sophiae Cb. — 10b, 1 In quo Cb. — 10b, 3 pro Cb.

30. In Nativitate DN.

1a. Prome verba consona
vox nunc harmonica,

1b. Jam quia solemnitas
instat praefulgida.

2a. Ignaris angelus
pastoribus nuntiat
praemaxima gaudia,
Deum natum
in urbe sancta

2b. Maria ex alma;
uti fatur propheta,
ergo pariet feta
semper manens
inviolata.

3a. Post haec nuntia sacra
cum angelo juncta
in altis plura
agmina dant
Deo gloriam.

3b. Redditaque benigna
pace voce ipsa
terrae, aethera
coeli scandit
rutilans turma.

4a. Spiritalia agnita
verenter famina
opiliones
Christum requirunt
in arva.

4b. Devotione adorant
Dominum cernua,
contectum carne,
cuna positum
in arta.

5a. Fidibus cunctis
rhythmica
harmonia
tinnula concinat
cantica
et Christi natalitia
lingua clara
clangat et mens proba.

5b. Salvator noster
die hac
virginea
prodiens de aula
emicat;
suos alumnos per saecla
tueatur
sua clementia.

Ca fol. 15 a. — Cb fol. 9 a. — Cfr. Tropar. Floriacense saec. 11 Cod. Parisien. Nouv. acq. 1107 Σ. — 1b, 1 Nam quia Σ. — Mit 3b, 3 hört Ca auf und fährt Cb l. c. fort. — 3b, 3 terra Cb. — 3b, 4 coelica Cb. — 3b, 5 militia turma Cb. — 4a, 2 verentur Cb. — 4a, 5 in arva Σ. — 5a, 4 concina Cb. — 5a, 6 Christo Σ.

31. In Nativitate DN.

(In missa de luce.)

1a. Nato canant omnia
Domino pie agmina,

1b. Sillabatim neumata
perstringendo organica.

2a. Haec dies sacrata,
in qua nova sunt gaudia
mundo plene dedita.

2b. Hac nocte praecelsa
intonuit et gloria
in voce angelica.

3a. Fulserunt et immania
nocte media
pastoribus lumina.

3b. Dum fovent sua pecora,
subito diva
percipiunt monita.

4a. Est immensa
in coelo gloria
pax et in terra,

4b. Natus alma
virgine, qui exstat
ante saecula.

5a. Sic ergo coeli caterva
altissime jubila.

5b. Ut tanto canore tremat
alta poli machina.

6a. Sonet et per omnia
hac in die gloria
voce clara reddita.

6b. Confracta
sunt imperia
hostis crudelissima,

Humana
concrepent cuncta
Deum natum in terra.

Pax in terris reddita;
nunc laetentur omnia
nati per exordia,

7a. Solus
qui condidit omnia;

7b. Solus
qui tuetur omnia.

8. Ipse sua pietate
solvat omnia
peccata nostra.

A fol. 17 b. — B fol. 153 b. — Ca fol. 51 a. — D fol. 96 b. — E fol. 232 a. — F fol. 42 b. — G fol. 183 a. — K fol. 152 a. — L fol. 111 b. — N fol. 114 b. — O fol. 17 b. — P fol. 54 b. — Q fol. 80 a. — Cfr. Kehrein Nr. 9. — 1a, 2 pia EF. — 3a, 1 Fulsere CaDEF. — 3b, 1 pectora Ca. — 4a und 4b umgestellt CaDEBFN. — 5a, 1 Hic ergo L; Hinc ergo NO. — 5a, 2 altissimo CaF; jubilat EF. — 6a, 1 Sonat CaF. — 6b, 4 terra CaDF. — 7a und 7b umgestellt F. — 8, 2 salvet A. — 8, 3 peccata regna AB.

32. In Nativitate DN.

(In missa de luce.)

1. Age nunc,
mitis caterva,

2a. Et dic verba
nectarea
voce cum tinnula,

2b. Vera instat
solemnitas
quia praefulgida.

3a. Ignaris angelus
pastoribus nuntiat
praemaxima gaudia,
Deum natum in terra

3b. Maria ex alma;
uti infit propheta,
virgo pariet feta
semper degens intacta.

4a. In sede politica
promunt praeconia
Deo angeli
heriles nam fantes gloriam.

4b. In arvis quae linquentes
pacem fidelibus,
turmae coelicae
tranant coelorum fastigia.

5a. Spiritalia agnita
verenter famina
opiliones
Christum requirunt
in arva.

5b. Devotione adorant
Dominum cernua,
contectum carne,
positum cuna
in arta.

6a. Fidibus cunctis
rhythmica
harmonia
choritu concinant
cantica
natalitio
in Christi lingua clara
mensque proba.

6b. Salvator noster
die hac
virginea
prodiens de aula
emicat;
suos alumnos
clementer tueatur
atque regat.

F fol. 43 b. — Eine Bearbeitung von Nr. 30.

33. In Nativitate DN.

(In Nocte.)

1a. *Venit rex in aeternum,*
qui praestolabatur
ab origine mundi
per saecla.

1b. *Rex noster.*
Christus adest forma
nunc indutus humana
in terra.

2a. Alma fertur nox ista
ac sacratissima,

2b. Aeterno qua lumine
fulsit lux corrusca,

3a. Regna quae sanctos
in cuncta saecula
perducit ad coelestia.

3b. Decantent Deo
jugiter dulcia
splendida voce carmina.

4a. In coelis eum et terra
conlaudant universa

4b. Ab ipso Deo condita,
quia sunt valde bona.

5a. Gaudet simul
et laetatur
plebs redempta,

5b. Rex Deus qua
carne tectus
est nostra.

6a. Dominator,
princeps pacis,
qui lux es vera
fulgens per cuncta,

6b. Adjuva nos,
ut possimus
psallere digna
tibi carmina

7. Aeterna per saecla.

F fol. 41 a. — Bearbeitung der Advents-Prose gleichen Anfangs.

34. De Nativitate DN.

1a. *Psalle jam,*
turba laeta,
cui cantat superna
caterva.

1b. *Rex ecce noster Christus*
adest forma
nunc indutus humana
in terra.

2a. Alma fertur nox ista
atque sacratissima,

2b. Aeterno qua lumine
refulsit lux beata.

3a. Regna quae sanctos
in cuncta saecula
perducit ad coelestia,

3b. Ut cantent Deo
jugiter dulcia
splendida voce carmina.

4a. In coelum eum et terra
conlaudant universa

4b. Ab ipso Deo condita,
quia sunt valde bona.

5a. Gaudet simul et
laetatur plebs
redempta,

5b. Rex Deus quia
carne tectus
est nostra.

6a. Dominator
princeps pacis,
qui lux es vera,
clarificans jam omnia,

6b. Adjuva nos,
ut possimus
psallere digna
tibi Domino cantica

7. Per sempiterna
semper saecula.

Ca fol. 12 b. — Sequenz mit doppeltem Eingang: Umarbeitung von Nr. 33.

35. In Nativitate DN.

(In prima Missa.)

1a. Coeleste organum
hodie
sonuit in terra.

1b. Ad partum virginis
superum
cecinit caterva.

2a. Quid facis humana turba,
cur non gaudes cum supera?

2b. Vigilat pastorum cura,
vox auditur angelica.

3a. Cantabant inclita carmina,
plena pace et gloria.

3b. Ad Christum referunt propria,
nobis canunt ex gratia.

4a. Nec cunctorum sunt haec dona,
sed mens quorum erit bona.

4b. Non sunt absolute data
differenter sed prolata.

5a. Affectus deserat vitia,
et sic nobis pax est illa,
quia bonis est promissa.

5b. Junguntur superis terrea,
ob hoc quidem laus est juncta,
sed decenter est divisa.

6a. Gaude, homo,
cum perpendis talia.

6b. Gaude, caro,
facta Verbi socia.

7a. Nuntiant
ejus ortum aethera
lucis per indicia.

7b. Subeunt
duces gregum lumina
Bethlem usque praevia.

8a. Invenitur rex coelorum
inter animalia,

8b. Arto jacet in praesepi
rex, qui cingit omnia.

9a. Stella maris,
quem tu paris,
colit hunc ecclesia;

9b. Ipsi nostra
per te pia
placeant servitia.

10. Jam dicantur alia.

F fol. 41b. — Q fol. 151a. — Vgl. Kehrein 7. — 1a, 3 in terris F. — 2a, 1 facit Q. — 2a, 2 gaudet Q. — 4a, 1 Sed cunctorum. — 4a, 2 Si mens Q. — 4b, 2 differenter sunt. — 9a, 3 haec ecclesia Q.

36. In Nativitate DN.

1a. Veneranda
die ista
pax hominibus est data

1b. Et aeterna
laetitia
atque beata gloria.

2a. Jam lux divina
mundo
resplenduit
clara, ut mens humana

2b. Obscuritate
pulsa
manifeste
videret, quae sunt bona

3. Et caperet scienter illa,
unde gaudeamus modo
et per cuncta saecula.

B fol. 203 b. — Ca 1° fol. 44 b. — Ca 2° fol. 52 a. — E fol. 233 a. — 1a, 2 dies Ca 1° Ca 2°. — 1a, 3 nata B. — 2a, 1 Nam lux BCa 2°. — 3, 2 inde B.

37. In Epiphania DN.

1a. *Epiphaniam Domino*
canamus gloriosam,

1b. *Qua prolem Dei*
vere magi adorant.

2a. Immensam Chaldaei
cujus Persaeque venerantur
potentiam,

2b. Quem cuncti prophetae
praecinere venturum gentes
ad salvandas.

3a. Cujus majestas
ita est inclinata,
ut assumeret
servi formam.

3b. Ante saecula
qui Deus et tempora,
homo factus est
in Maria.

4a. Balaam de quo vaticinans,
exibit ex Jacob
rutilans,
inquit, stella

4b. Et confringet ducum agmina
regionis Moab
maxima
potentia.

5a. Huic magi munera
deferunt praeclara
aurum simul thus et myrrham.

5b. Thure Deum praedicant,
auro regem magnum,
hominem mortalem myrrha.

6a. In somnis hos monet
angelus,
ne redeant
ad regem commotum
propter regna.

6b. Pavebat etenim
nimium
regem natum
verens amittere
regni jura.

7a. Magi stella
sibi micante praevia
pergunt alacres
itinera,
patriam
quae eos ducebat
ad propriam
linquentes Herodis mandata.

7b. Qui perculsus
corda nimia prae ira
extemplo mandat,
eludia
magica
non linqui taliter
impunita,
sed mox privari eos vita.

8a. Omnis nunc caterva
tinnulum laudibus
jungat organi pneuma,

8b. Mystice offerens
regi regum Christo
munera pretiosa,

9. Poscens ut per orbem regna,
omnia protegat
in saecula sempiterna.

B fol. 163 a. — Ca fol. 65 b. — D fol. 104 b. — E fol. 238 b. — F fol. 64 b. — G fol. 185 b. — I fol. 102 b. — K fol. 159 a, — L fol. 115 a. — N fol. 116 b. — O fol. 19 b. — P fol. 62 a. — Q fol. 83 a. — Cfr. Kehrein N°. 27. — 1b, 1 Sequenz mit doppelter Intonation. — 2a, 2 cujus per saecla D. — 2b, 2 cecinere E; cecinerunt D. — 3a, 2 veneramur G. — 3 b, 4 Mariam BDLN. — 4a, 2 exiet D. — 5b, 3 myrrham L. — 7a, 2 micantem B; praeviam BE. — 7a, 8 praecepta D. - 7b, 2 corde I. — 8a, 2 sq. jungat laudibus BCaDEF; jungat organi laudibus I. — 9, 3 saecla BCaILP.

38. In Epiphania Domini.

1a. *Alleluja*
nostri promat
chori caterva

1b. *Laude beata*
propria Deo reddens vota.

2a. Concinat
ipsa laeta
melodia
sonora
sacra praeconia.

2b. Gaudeat
omnigena
plebs redempta
per ampla
telluris spatia.

3a. Laetabuda
dies quia
nunc rutilat,
Epiphania
Christi dedicata.

3b. In qua plura
Dei sonant
mysteria
trinitatis et
gloria unica.

4a. Adoratur hic intra
positus cunabula,
salus factus inclita,
gentium et rex
imperans omnia.

4b. Hac quoque die ipsa
sanctificat flumina
lavat et membra sua,
diluens nostra
foeda peccamina.

5a. Hic antiqua
renovatur
jam natura,
quam iniqua
foedarat
olim sententia.

6a. Baptizatur
Christus lympha
et humana
conditio
a noxa
purgatur dolosa.

7a. Mox spiritus
super aqua
manet sanctus
consecrata
veluti columba
intonat
ac voce paterna:

7b. Proles mea
haec dilecta,
quam genui
ante saecla;
credite in ipsa,
est quia
mihi complacita.

8a. Post nuptialia
inter convivia
in vinum vertitur aqua
hujus mira potentia.

8b. Hac virtute sua
perfrui gloria
faciat nos perpetua
ipse, qui regnat aeterna

9. Semper in saecla.

Cb fol. 27b. — Sequenz mit doppelter Intonation. — 5a, 5 foederat. — 7b, 3 genuit. — 8b, 2 perfruit.

39. In Epiphaniam DN.

1. Jam dies instat alma,
qua proles diva
nobis est revelata.

2a. Laudat jam nunc una
connexa plebs utraque a
Christo redempta

2b. Pandens ipsa laeta
hodierna mysteria
fide devota.

3a. Ferat munera
sic plena ac mystica,
aurum, thus,
myrrham mente pura,

3b. Christum quae summa
declarant potentia
regnare
per saecula cuncta.

4a. Celebrantes nunc solemnia
concio praesens clarissima
die ista

4b. Enarremus voce praecomta
canendo Christi magnalia
gloriosa.

5a. Nascitur virginea
idem vulva,
qui est ante saecula
infinita.

5b. Sugit matris ubera,
jacet intra
praesepe gubernans
universa.

6a. Ipse duce nova
ad sua
cunabula
duxit magos
stella veneranda,

6b. Offerentes dona
regia,
testantia
divam atque
humanam naturam.

7a. Sonat Christi fama
per urbis moenia,
patent inaudita
stellae miracla,
regia
contremunt imperia
atque Jerosolyma tota.

7b. Vocantur Hebraea
ad haec concilia,
pandunt quae descripta
loca, properant
reddita
[Bethlehem] magi via,
ferunt munera Deo sacra.

8a. Sic via directa
ad tua
duc nos, Christe, regna
sempiterna.

8b. Quo digna munera
tibimet
offeramus semper
fide munda

9. Atque patriam ad nostram
redeuntes vivamus vita
sempiterna.

Cb fol. 26a. — 4b, 1 praecoma; dafs nicht etwa praeconia zu lesen, beweist der Umstand, dafs das Wort nur drei puncta hat. — 7a, 4 miracula.

40. In Transfiguratione DN.

1. Sempiterna

2a. Virtute cluit cuncta
Dominus regens creata,

2b. Cujus in caltudia
resonemus organica,

3a. Quod die una
Petro, Johanni, Jacobo
annuit dextera

3b. In Olympica
nitens juga quibus coram
se praebet figura.

4a. Vestimenta
ut nix alba,
facies ut phoebicoma.

4b. Petrus spectat
duo una
cum Moyse, cum Elia.

5a. Ajens hero: eja,
tabernacula
condamus hic tria.

5b. Mox a nube clara
placida umbra
vox procedit magna:

6a. Prole mea dilecta
in me complacita

6b. Audite jam sophiam
aure cum intima.

7a. Majestas est sola
regis excelsa,

7b. Quae dedit praecepta
celanda illa.

8a. Haec est pulchra festa
cosmi per cuncta

8b. Adhuc videbitur
talis idea.

9a. Princeps Petre, jam
praecinendo nunc turma
haec, tua familia

9b. Supplex te rogat
in hac festa praecelsa,
quo nos ducas ad illa

10. Coelica tecta,
quo est trinitas sancta.

K fol. 236a. — 4a, 3 plebicoma. — 4b, 3 Moysen. 5b, 1 Vox a. — 9b, 1 Dupplex.

41. In Vigilia Paschae.

1. Jubilate Deo
omnis arva,

2. Quia hodie rex heros
conditus antro
quievit
in sepulchri aula.

3. Porta obtrusa
mulieres
ocius pergentes
cum aromata
pulchra cernunt
illic adesse
angelorum custodiam,

4. Qui Jesum
vivere affantur.

B fol. 170b. — Ca fol. 75b. — E fol. 305b. — 3, 3 ocius fehlt E. — 3, 7 custodia BCaE. — 4, 2 affatur B. — Die Melodie läfst die Abwesenheit jeden Parallelismus erkennen.

42. In Vigilia Paschae.

1. Jam turma
coelica

2. Laeta reboans
jubilat
nova melodemata

3. Regi, triumphalia,

4. Vexilla reportat
qui post tartarea
spolia;
nostra canat turma

5. Sociata
super astra
tinnula
quis voce tonans
perenne Alleluja.

Ca fol. 76a. — Cb fol. 58b. — 1, 1 turba Ca. — 5, 4 quas Cb. — Sequenz ohne Parallelismus.

43. In vigilia Paschae.

1. Alleluja
hoc pium recitat
plebs nova
nunc laeta.
2. Quia resonant
trophea
Christi jam pretiosa.
3. Et nox instat, in qua
tartara
lugent evacuata.
4. Tu contra renata
ex aqua jubila
Domino cantica
caterva inclita.
5. Tibi vita
restituta
nunc perpetua.
6. Ut reiterata
se solvat
peccamina. Amen.

Cb fol. 34b. — Sequenz nach Ausweis der Melodie ohne Parallelismus.

44. In festo Paschae.

1. Fulgens praeclara

2a. Rutilat per orbem
hodie dies, in qua
Christi
lucida narrantur ovanter proelia,
2b. De hoste superbo
quod Jesus triumphavit
pulchre
castra illius perimens taeterrima.
3a. Infelix culpa Evae,
qua caruimus
omnes vita.
3b. Felix proles Mariae,
qua epulamur
modo una.
4a. Benedicta sit
celsa regina illa
4b. Generans regem
spoliantem tartara,
5a. Pollentem jam in aethera.
Rex in aeternum,
suscipe benignus
praeconia nostra
Sedule
tibi canentia.
5b. Patris sedens ad dexteram,
Victor ubique,
morte superata
atque triumphata
Polorum
possidens gaudia.
6a. O magna,
o celsa,
o pulchra
clementia Christi.
luciflua, o alma.
6b. Laus tibi
honorque
ac virtus,
qui nostram antiquam
leviasti sarcinam.

7a. Roseo cruore
agni benignissimi empta
florida
micat haec aula.

7b. Potenti virtute
nostra qui lavit facinora,
tribuit
dona fulgida.

8a. Stupens valde in memet jam
miror hodierna

8b. Tanta indignis pandere
nobis sacramenta.

9a. Stirpe Davidica
Ortus de tribu Juda,
leo potens surrexit
in gloria,
Agnus visus in terra.

9b. Fundans olim arva,
Regna petens supera,
justis reddens praemia
in saecula
Dignanter ovantia.

10a. Dic, impie zabule,
quid valet nunc fraus tua?

10b. Igneis nexus loris
a Christi victoria.

11a. Tribus, linguae,
admiramini,
quis audivit talia mysteria,

11b. Ut mors mortem
sic superaret,
rei perciperent talem gratiam!

12a. Judaea incredula,
cur manes adhuc
inverecunda?

12b. Perspice christicolas,
qualiter laeti
scandunt inclita

13a. Redemptori carmina.
Ergo, pie rex Christe,
nobis dans peccamina
Solve nexorum vincula.

13b. Electorum agmina
Fac tecum resurgere
ad beatam gloriam,
Digna rependens merita.

14a. Paracliti
sancti consolationem
piam

14b. Exspectamus
secundum promissionem
tuam

15a. Peracta ascensionis
sancta solemnia,

15b. Qua es regressus in coelum
nube tectus clara,

16. Pollens laude aeterna.

A fol. 49a. — B fol. 176a. — Ca fol. 76a. — D fol. 106b. — E fol. 243a. — F fol. 73a. — I fol. 103a. — K fol. 160b. — L fol. 116a. — N fol. 117a. — O fol. 20a. — P fol. 63a. — Q fol. 84a. — Cfr. Trop. Floriacense saec. 11. Cod. Parisiens. Nouv. acq. 1177 Σ. — 2b, 2 quem Jesus DIKLNOP. — 3a, 3 una Ca; vitam BEL. — 3b, 2 quo epulamur BK. — 5a, 5 sedula BCaEN. — 5a, 6 continua E. — 5b, 1 in dexteram D. — 6a, 1 O alma CaE. — 6a, 5 et alma E. — 7a, 2 emptam A. — 7b, 2 nostram L. — 7b, 4 et dona P; haec dona D. — 8b, 1 Tantam AE. — 9a, 3 surrexisti DENO. — 9a, 4 cum gloria A. — 9a, 5 es in terra CaDEK; est in terra P. — 10b, 2 ad Christi victoria A; Christi manu dextera Ca; a Christi vestigia E; victoria korrigiert in vestigia D. — 11a, 3 miracula D. — 12b, 3 scandunt aethera D, darüber die Korrectur: canunt inclita; ebenso I. — 13a, 1 Redemptoris CaE. — 13a, 4 noxarum E. — 13b, 4 repetens CaE. — 14a, 2 quoque consolationem CaE. — 15a, 1 Post acta INOP. — 15a und b fehlen AKL; dafür:

15a. Efflagitantes ab ipso | secreta pangi gaudia.
15b. Ubi habere possimus | per infinita saecula.
16. Cum Christo gloria[m]. Amen.

Bis Str. 6 b findet sich unsere Prose bei Morel Nr. 68 aus einer Luzerner Handschrift des 14. Jahrh. Dann bricht der Herausgeber ab mit der Bemerkung: „Ein bestimmtes Metrum herzustellen hat grofse Schwierigkeit.“ Was Morel bietet, hat Kehrein Nr. 95 abgedruckt, ohne die Sequenz zu vervollständigen.

45. Dominica Paschae.

1. Canat omnis turba

2a. Fonte renata
spiritusque gratia

2b. Laude jucunda
et mente perspicua.

3a. Jam restituta
pars est decima,
fuerat quae culpa
perdita.

3b. Sicque jactura
coelestis illa
completur in laude
divina.

4a. Ecce praeclara
dies dominica

4b. Enitet ampla
per orbis spatia,

5a. Exsultat in qua
plebs omnis redempta,

5b. Quia destructa
mors est perpetua.

6a. Dum Christus, mundi vita,
infera adit claustra,
statim turba
daemonum valida

6b. Exclamat tremefacta:
quae potentia tanta
ita nostra
penetrans atria?

7a. Laxa sunt vincla
captivorum omnia,

7b. Cessarunt alta
fletuum suspiria.

8a. Virtute nostra
ad nihil redacta

8b. Patimur ipsa
jamque supplicia.

9a. Post ista
flebilia
daemonum famina
sine mora alligat.

9b. Confracta
sunt limina
carceris omnia
regis ad imperia.

10a. Illico plebs captiva
genua
amplexans dominica,

10b. Libera jam effecta
exclamat
voce sic humillima:

11a. Christe, qui tua potentia
venisti nostra

11b. Pius absolvere vincula
salute data,

12a. Nos ad regna
transfer aetherea
patria reddita
pristina
dudum fraudata.

12b. Redde nova
saeculo gaudia
resurgens cum magna
gloria
morte perempta.

13a. Post peracta
insignia
redemptor mirabilia

13b. Corda sua
praesentia
refovet apostolica.

14a. Agnita
facie dominica
gaudet ipsa
caterva pacis inclita.

14b. Vulnera
adspectant egregia
perspicua
oculorum instantia.

15a. O quam ineffabilia
enarrat
dies ista laudiflua
virtutum Dei magnalia,

15b. In qua lege mortifera
seducta
plebs est a Christo redempta
gratiaque data superna.

16a. Peccata
veteris cuncta
culpae soluta,

16b. Praemia
quoque reddita
sunt coelestia.

17a. Laudum digna
hac die sacra
concinat
poemata chorda laeta,
voce pudica
concio nostra,
coelica
cui sonant semper organa.

17b. Solemnia
Paschae beata
annua
celebritate revolvat
mente devota
facta libera,
mystica
redemptori solvens munia.

18. Vita Christus nostra
faciat universa
sibimet digna.

Cb fol. 50 a. — 9a, 3 femina — 9a, 4 alicat.

46. Feria II Paschae.

1. Cuncta simul

2a. Instantia
Christo canat solemnia

2b. In die, qua
spoliat Christus tartara.

3a. Mors quippe saeva
potestate
cum tyrannica

3b. Crucis vulnera
Christo rerum
patrat inscia,

4a. Ut exstingueret
hunc, qui est saeculi vita.

4b. Sed morte pia
Christi fuit superata.

5a. Nam ingressus profunda
tartari latibula

5b. Captivos forte vinctos
levavit ad supera

6a. Atque coelorum secum
transtulit ad
habitacula.

6b. Ubi etiam regna
nobis dedit
immortalia,

7. Quibus fruamur
per saecla.

B fol. 179a. — Ca fol. 83a. — F fol. 84b. — 2b, 1 Die qua Ca. — 2b, 2 spoliavit BCaF. — 3a, 1 quique Ca. — 4b, 1 De morte pia B. — 5a, 1 Jam ingressus Ca. — 5b, 1 fortis victos (1: victor) F. — 6b, 1 et jam Ca; nobis regna CaF.

47. Feria III Paschae.

1a. Prome, casta
concio, carmina
organa subnectens
hypodorica.

1b. Regi claustra
Deo tartarea
rumpenti decanta
nunc symphonia.

2a. Morte qui victa,
resurgens gaudia
mundo gestat colenda.

2b. Ac insolita
morantes perdita
Cocyti confinia

3a. Adspectant lumina
intrante
illo vita beata.

3b. Terrore perculsa
tremescit
daemonum plebs valida.

4a. Dant suspiria
fletuum alta;
repagula
quis sic audax
fregerit
mirantur tunc fortia.

4b. Sic ad supera
redit cum turma
gloriosa
et timida
refovet
discipulorum corda.

5a. Praecelsa hujus trophaea
admirantes flagitemus
nunc voce decliva,

5b. Virginum inter agmina
mereamur pretiosa
colere ut Pascha

6. Gallilaea inque sacrata
praefulgora
contueri lucis exordia.

A fol. 17b. — B fol. 173b. — Ca fol. 82a. — D fol. 107b. — E fol. 249b. — G fol. 187b. — K fol. 169b. — L fol. 119b. — N fol. 135a. — O fol. 21b. — P fol. 67b. — Q fol. 158a. — Cfr. Miss. ms. Sarisberiense saec. 15. Cod. bibl. Rossianae s. sign. Σ. — Miss. ms. Oxoniense anni 1384 Clm. Monacens. 705 Ξ. — 1a, 2 cantica DΣΞ. — 1a, 3 organica ΣΞ. — 2b, 1 Hic lnsolita CaE. — 3a, 1 Exspectant DG. — 3a, 3 illa vita G: vitam beatam KLO. — 3b, 1 percussa ΣΞ. — 4a, 3 repacula ABCaEO: pericula G. — 4b, 1 Hic ad D. — 4b, 4 tumida G. — 4b, 5 resonet Σ. — 5a, 2 flagitamus DKL. — 5a, 3 delira G. — 6, 2 prae fulgore BCaEDG; praefulgida ΣΞ.

48. Feria V Paschae.

1. Laetabunda

2a. Nunc imminet
in terris festa
praeclara,

2b. In qua potens
confregit taetra
tartara.

3a. Manu bellica
protoplasti
resolvit vincla.

3b. Immortalia
tribuendo
reddidit dona.

4a. Mirantur omnia
angelorum agmina,

4b. Tremescunt valida
impiorum scelera.

5a. Ortus ac occasus,
mare atque pulchra arva,

5b. Clangite pro modo
regis aeterni carmina.

6a. Nosque pro posse
solvamus ovanter
jam praeconia.

6b. Laus, decus, honor
tibi Deo nostro
sit per omnia

7. In aeternum. Alleluja.

A fol. 52b. — B fol. 171b. — D fol. 109a. — E fol. 296b. — K fol. 167a. — L fol. 118a. — N fol. 135b. — O fol. 21a. — P fol. 68b. — Q fol. 156b. — 2a, 1 Hinc imminet K. — 4a, 1 Miranturque OP. — 4b, 1 Tres nesciunt valida P. — 4b, 2 et impiorum. — 6a, 3 nunc praeconia DK. — 7, 1 aeternum. Amen. ABEKLO.

49. Feria VI Paschae.

1. Solemnem diem
celebret plebs inclita
atque praeclara,

2a. In qua Dominus
redemptor
surrexit victor
antiqua morte superata.

2b. Confregit claustra
inferni,
potens potenter
liberat sanctorum animas.

3a. Gaudent omnes pariter
dicentes:
Tibi sit gloria,

3b. Qui de coelesti regno
propter nos
venisti in terra.

4a. O adoranda trinitas,
veneranda unitas,
majestas aeterna
et claritas
et pax perpetua.

4b. Nostrorum quoque crimina
per sanctorum merita,
o rex clemens pie
et domine,
solve vincla cuncta.

5a. Te laudat
cuncta polorum
caterva
et angelica
et coelorum sancta
agmina.

5b. O bone
rex. nostra tibi
vox pangat,
ut mereamur
esse in sanctorum
gloria

6. Per cuncta semper
saeculorum saecula.

B fol. 179b. — D fol. 109b. — E fol. 322a. — 1, 3 clara DE. — 2b, 4 tradens (l: trahens) sanctorum D. — 3a, 1 Gaudeant BE. — 3b, 1 de coelestia regna BE; wahrscheinlich ist diese barbarische Lesart die ursprüngliche (mit 3a, 1 BE); da aber D einen annehmbaren Text bietet, ist dieser bevorzugt worden. — 4a, 1 Adoranda BDE. — 4a, 2 o veneranda BDE. — 5a, 1 laudant BE. — 5b, 2 rex et pie nostra BDE; wenn die beiden Worte et pie keine Interpolation, fehlen 5a drei Silben, vielleicht angelica potestas.

50. Feria sexta Paschae.

1a. *Ecce vicit.*
radix David,
leo de tribu Juda.

1b. *Mors*
vicit mortem.
et mors nostra est vita.

2a. Mira bella
atque stupenda satis
inter omnes victorias,

2b. Ut moriens
sic superaret fortem
cum callida versutia.

3a. Domum ejus
ingressus est rex aeternus
et Arverni confregit vasa.

3b. Drachmam secum,
quae perierat, portavit,
et patefecit regni claustra.

4a. Paradisi portam.
quae clausa fuerat

4b. Per lignum vetitum
et culpam letalem,

5a. Quam comisit
protoplastus,
reseravit
dextra per stipitem,
aetheream.

5b. Susceperat
mors indemnem,
quem tenere
nunquam potuerat
propter culpam.

6a. Dum ambiit illicita,
quae tenebat
juste perdidit acquisita.

6b. Ampliare voluerat
in successu
et remansit evacuata.

7a. In se refuscata
defecit
extremitas,
ut quibus ad vitam
fuerat
largitus ingressus,
donaret et regressus
ad percipiendam veniam.

7b. Hic verus est agnus
legalis,
qui in multis
se manifestavit
figuris,
tandem se pro mundo
hostiam dedit patri,
ut redimeret membra sua.

8a. Hic lapis est
angularis, quem reprobaverunt
constructores.

8b. Jam factus est
in caput anguli super omnes
in excelso.

9a. Regnum ejus magnum
et potestas ejus et honor

9b. Manens in aeternum
per cuncta semper saeculorum

10. Saecla. Amen.

A fol. 48a. — B fol. 178a. — E fol. 247b. — Cfr. Grad. ms. Nivernense saec. 11. Cod. Parisiens. 9449 Σ. — 1b, 1 Morsui ut mortem B. Sequenz mit doppelter Intonation; der Parallelismus in Text und Melodie beginnt erst nach der Intonation, die durch liegende Schrift kenntlich gemacht ist. — 2a, 3 victoria E. — 3a, 1 Bonum ejus B. — 3a, 3 et inferni Σ, confregit claustra E. — 4a, 1 porta ABE. — 4b, 2 culpa letale E; letali A; letalem Σ. — Nach 4b. folgt: in hoc aevo BE, in primaevo Σ; dieses Glied stört den Parallelismus in Text und Melodie. In AΣ folgt: Quem! clauserat Eva tumens conditori clauserat cunctis [conditoris reserat

mater Σ] post modum de stirpe sua. Der Sinn läfst diese Stelle als Interpolation erkennen. — 5a, 4 dexteram ABE. — 5a, 6 aetherea B; materiam Σ. — 5b, 2 indemna A; indemne B; indemnam Σ. — 5b, 4 poterat A. — 5b, 5 praeter culpam B. — 6a, 1 abiit AE; ambigit Σ; illicitam BE. — 6a, 2 quem tenebat ABE. — 6a, 3 acquisitam BE. — 6b, 1 Ambiere A. — 7a, 1 refusa E; refulsit A. — 7a, 2 defici A; deficit B. — 7a, 3 extirmitas E. — 7a, 6 largitur A; ingressum AΣ. — 7a, 7 regressum AE. — 7a, 8 ad percipiendum regni vitam Σ. — 8a, 2 probaverunt B. — 8a, 3 aedificantes BE. — 8b, 3 in alto A. — 9a, 2 sqq. potestas ejus prima in saecula. Amen. BEΣ. — „Feria sexta Paschae“ Σ.

51. Feria sexta Paschae.

1. Creator poli
rexque terrae,

2a. Qui semper es salvator
gloriosus,

2b. Qui hominem perditum
reparasti

3a. Nunc tuos famulos
salva, Christe, alme rex,
a delictis,

3b. Ut semper dextera
tua salvi ac tuti
laudes canant.

4a. Gloria tibi
semper sit, Jesu Christe,
in aeternum,

4b. Qui super astra
regnas a dextris patris
in excelsis.

5a. Angelicis choris
digneris
voces conjungere
et nostras.

5b. Post labem effecti
coelibes
mansuris sistamus
laudibus.

6a. Laus tibi sit, Domine,
sancte pater, in aevum,

6b. Qui regnas cum filio
et cum sancto spiritu.

7a. Dignare, Domine,
preces nostras
acceptare in Christo.

7b. Simus perenniter
te Dominum
collaudantes ubique

8. Nunc et semper
feliciter.

A fol. 61 b. — B fol. 202 b. — D fol. 109 b. — E fol. 304 a. — F fol. 173 b. — M fol. 196 a. — 1—5a fehlen M. — 1, 2 atque terrae DE. — 4b, 2 ad dextram M. — 5a, 3 vocibus jungere A jungere vocibus BE; nunc nostris ABDE jungere voces sursum nostras F — 5a, 4 et fehlt B. — 5b, 3 mansuri BEF.

6a und 6b fehlen F; dafür:

6a. Ignoremus poenam malorum fulti gloria.
6b. Conregnemus conjuncti agno sine macula.

7a sqq. fehlen BE; dafür:

6a. Dignare Domine Jesu rex
6b. Alme nos custodire a malo
7. Bonisque omnibus repleri. Amen.

7a sqq. fehlen DM; dafür:

7a. Proclamat et tuba Deus nostra
7b. Tibi maneat summa doxa
8. Et cuncta per saecula coelo atque terra.

„Feria sexta paschae“ D; „Dominica post ascensionem“ F.

52. In Sabbato Paschae.

1. Adest enim festa
paschalia,
redemptio nostra.

2a. Christus surrexit victor
vincens tartara
nosque redemit
morte dira.

2b. Propter Adae culpam
lugent tartara,
et almi fulgent
in gloria.

3a. Lux vera Deus,
victor qui regnat
in saecula

3b. In trinitate
et unitate
cum gloria.

4a. Nos exspectamus eorum
suffragia,
qui regnant
cum Deo laeti
simul per astra;

4b. Ut precibus eorum
mereamur
ad aethra
jungere semper
deorum digna

5. Hic et in aevum
habitacula.

B fol. 179b. — Ca fol. 80a. — D fol. 110a. — E fol. 247a. — E 2° fol. 305b. — E 3° fol. 326a. — F fol. 77b. — G fol 187a. — Cfr. Brev. ms. Gerundense saec. 15. Cod. Parisiens. 1309. Σ.

1, 1 Adsunt festa Σ; adest korrigiert in adsunt DF. — 2b, 1 hat eine Silbe weniger, über Adae sind zwei Neumen zusammengezogen. — 2b, 2 tartari Ca. — 3a, 2 regnans B; victor regnat E 2°. — 4b, 1 ipsorum CaG. — 4b, 3 ad aetherea B. — 4b, 4 jungi E 1°; jungi et Σ; jungere nos E 2°. — 4b, 5 digna deorum E 2°; coelorum sancta F; coelorum digna Σ. — 5, 1 Licet in aevum G. — 5, 1 Sic et Ca. — 5, 2 habitanda Σ. — Die Einteilung der clausulae ist eine ganz verschiedene und jedenfalls unrichtige in E 2°, das beifolgende Absätze macht: 1 Adest enim; 2a. Festa paschalia; 2b. Christus surrexit; 3a. Nosque redemit; 3b. Lugent tartara; 4a. Lux vera etc.

53. In Octava Paschae.

1. O beata et

2a. Venerabilis
virgo Maria alma,

2b. Quae sola digna
fuisti tu praecelsa —

3a. Inter omnes mulieres
apparuisti grata
sublima —

3b. Ut ex te oriretur sol,
qui regnat in aeterna
saecula.

4a. Cum esset
in nubilo, refulsit in
antris saevis.

4b. Daemones
mirantur nimis anxie
cruciati

5a. Inquirentes: Quis est iste
rex tam fortis, tam potens?

5b. Claustra ingressus est nostra
cuncta confregit vasa.

6a. Potestas aeterna
haec est nimium
valida,

6b. Latuitque nobis
ista tam mira
caritas.

7a. Migrans de mundo
sol rutilans
ad astra poli
ignea gerens miracla.

7b. Patriarcharum
clamat chorus:
redemptor venit,
solvere nos a vinculis.

8a. Sol justitiae oritur,
quem exspectabamus, dis-
rumpere
jugum saevum,

8b. Solvere vinctos, retrusos
in ergastula, nostra vaca-
bant
suspiria.

9a. Et eripuisti vinctos
trophaea nos
tua (ex) inferno sacra
morte libera.

9b. Laeta processit cum Christo
beatorum
agmina in coelorum
sede secreta.

10a. Portans,
quae perierat drachmam,

10b. Gaudet
angelorum caterva.

11a. Christum laudemus
hodie, pascha jucundemur
plurimis sacris

11b. Hymnorum tonis
reboantes, ad aulam regis
perveniamus,

12. Ut sine fine
fruamur alma.

A fol. 58 a. — B fol. 181 b. — D fol. 110 b. — E fol. 252 a. — L fol. 137 a. — M fol. 200 b. — 1, 1 O beata tu B. — 2a, 1 Venerabilis es ALM; Venerabilis et BE. — 3a, 3 sublimis L; sublimis et grata E. — Die Strophen 3a und 3b scheinen verstellt zu sein. — 4a, 2 retrusit A; jubilo E. — 4a, 3 antris ejus D; antra saeva M. — 4b, 2 mirantes E; nimium A-M. — 4b, 3 cruciant ABLM. — 5a, 1 Inquientes DM. — 5a, 2 fortis praepotens B. — 6a, 2 nimis B. — 6b, 1 Patuitque. — 6b, 3 claritas BE. — 7a, 4 gerens miracula D; parent sidera B; parens sidera E; praeparans sidera M. — 7b, 2 chorus clamat M. — 7b, 3 veni D. — 7b, 4 solve nos a vincula D; solvere nos ABEL; a vinculo BE. — 8a, 3 juga saeva M. — 9a, 1 vivos B; vivas E; cunctos M. — 9a, 2 sq. trophaea nostra D. — 9a, 3 ex inferna L; morte sacra B. — 9a, 4 liberans BEM. — 9b, 4 sede sacrata E; sede sacra. — 10b, 1 Gaudent B. — Nach 10b. 2: Qui fulget in aeterna saecula E. — 11a, 2 paschale A-M; jucundemus BEL. — 11b, 2 reboanter AL. — 11b, 3 perveniamur. — 12, 1 fine atque devote E. — Titel der Sequenz: de Alleluja *Qui confidunt*. M.

54. In Resurrectione DN.

1. Clara gaudia,
festa paschalia

2a. Congaudet coetus
per omnia

2b. Dulce decantans
Alleluja.

3a. In qua Christus per crucem
redemit animas inferno
deditas,

3b. A protoplasto quotquot
in hoc saeculo progenitae
fuerant;

4a. Patriarcharum
omniumque simul
prophetarum
regum pontificum

4b. Detinebantur
claustra tartarea
mortis — —
cruore retrusae

5a. Donec victor mortis
dominus omnium
atque sanctus sanctorum,

5b. Cum crucis trophaeo
infernum penetrans
abegit claustra saeva.

6a. Quis es, daemones
ululant,
crucifer, qui nostra
ut Deus
solvis vincula cuncta?

6b. Fugans tenebras
fulgurat
theatralis horror
rutilans
lumine perlustrata.

7a. Clamabant sancti:
advenisti,
o jam Domine, regum
rex, ave,

7b. Quem olim vates
praecinere,
jam nos salva, redemptor,
rex Christe!

8a. Tunc Jesus cum laeta
sanctorum gloria
processit
nostra vita,

8b. Cui psallere laudes
sub omni cardine
non cessat
omnis aetas

9. Decantans Alleluja.

B fol. 177 b. — Ca fol. 78 b. — E fol. 244 b. — F fol. 77 a. — G fol. 186 b. — Cfr. Trop. Floriacense saec. 11. Cod. Parisiens. Nouv. acq. 1177. — 2b, 1 decantant B. — 3b, 1 protoplausto G. — 4b, 4 retrusa E. — 5a, 2 omnium dominus E. — 6a, 1 Qui es B; Quis de daemones Ca.; Quid et E; Qui et G. — 6a, 5 solvat G. — 6b, 2 fulgerat BCa. — 8a, 4 morte victa G; morte vita. E. — 8b, 3 cesset B.

55. In Resurrectione DX.

1. Turba proclama laeta,

2a. Laude corona
facta prome divina,

2b. Jam instituta
superna disciplina.

3a. Christi sacra
per magnalia
es quia
de morte liberata,

3b. Et destructa
inferni claustra
janua
et coeli patefacta.

4a. Jam nunc omnia,
coelestia,
terrestria
virtute gubernat aeterna.

4b. In quibus sua
judicia
semper aequa
dat auctoritate paterna.

5a. Ab arce superna
veniens ad ima,
factus est ex vulva
virginis intacta
caro nostra.

5b. Illustravit saecla
apparens perdita,
manifestans sua
et patris dogmata
gloriosa.

6a. Solvit ipse crucis ara
nostra vincula,
factus hostia
immaculata.

6b. Castra diremit iniqua
virtute mira,
suos (ad) superna
vexit regna.

7a. Sic angelica
et humana
creatura
Christi morte pacificata.

7b. Ipse pro nostra
passus noxa,
lavans membra,
surgit in vita sempiterna.

8a. Laudum pia
vota solvat
ecclesia,
cari moderata
resonet fistula
voce laudiflua,
mente pura
Christi proelia copiosa;

8b. Christus quia
nostra lavit
peccamina
ac morte perempta
vivit in gloria,
contulit praemia
coelestia,
regna reddidit sempiterna.

9a. Ipsi doxa
honorifica
sit in saecula semper aeterna,

9b. Virtus summa,
laus perpetua
honor et potestas sine meta.

10. Cui nova cantica
depromat nostra
vox excelsa.

Cb. fol. 45 b. — 1, 1 proclamat. — 2a, 1 Laudet. — 3b, 3 januaque. — 7b, 2 passa. — 8b, 6 praemia contulit.

56. In Resurrectione DN.

1a. Rutilat per orbem
praeclara
dies ista, in qua
lucida Christi
enarrantur proelia.

1b. Hostis qui superba
antiqua
stravit imperia,
castra illius
perimens taeterrima.

2a. Infelix Evae culpa
aeterna
nos privavit vita.

2b. Proles Mariae celsa
ad regna
revocavit coelica.

3a. Benedicta sit
ipsa mundi regina,

3b. Qua vita nostra
prodiit in saecula.

4a. Jam nunc qui regis omnia
Rex in aeternum,
suscipe benignus
praeconia nostra
Haec vota
tibi solventia.

4b. Qui jussa complens paterna,
Victor ubique,
morte superata
atque triumphata,
Cum magna
resurgis gloria.

5a. Jam nostra te laudat
camoena
moderata tua
gratia
hac die sacra.

5b. Te cuncta caterva
redempta
benedicit una
per ampla
mundi spatia.

6a. Qui cruce perempta
hostis callida
versutia
infera
spolias claustra

6b. Fersque tuum plasma
ad coeli summa
palatia,
florida
collocans aula.

7a. Jam tua
morte beata,
Christe, plebs redempta

7b. Supplicat,
vitae tempora
praestes ut quieta.

8a. Nam salutis causa
Ortus te tribu Juda
leo potens surrexisti
in gloria
Nos tua
liberans dextera.

8b. Das quibus munia
Regna petens supera,
justis reddens praemia,
in saecula
Trutina
exigis aequa.

9a. Te tua familia,
Christe, precatur una

9b. Ut perimas vitia
augeas et merita.

10a. Corda nostra
nunc vivifica,
qui pandens sepulchra
hac die plura

10b. Tecum multa
patrum corpora
revelasti tua
virtute mira.

11a. Semper tibi gloria,
cui subdita
mors est et vita,

11b. Potestas omnis data
ac judicia
coelis et terra,

12a. Universa commoda.
Ergo, rex pie Christe,
nobis dans peccamina
Resolve nostra omnia.

12b. Et indulta venia
Fac tecum resurgere
ad beatam gloriam,
Vita reformans aeterna.

13a. Paschalia quoque
festa per ista annua

13b. Suscipias nostra,
precamur, ministeria.

14a. Cuncta dans commoda
summa semper ministra
gaudia,

14b. Tuaque gratia
vivat plebs redempta
in saecla

15b. Intra polorum castra
laudabillima.

Cb. fol. 35 a. — 1a, 4 enarrantur Christi. — 2a, 1 Evae fehlt. — 4b, 6 resurgit. — 12b, 1 Ut durch Irrtum des rubricator, der statt des kleinen vorgezeichneten e ein U ausführt. — 14a, 2 ministrat. — 14b, 2 redemptor. — Die Sequenz ist eine Bearbeitung des Fulgens praeclara, die häufig vor allem 6a u. 6b der Melodie nicht gerecht wird, 8a, 3 durch surrexisti statt surrexit das Versmafs schädigt.

57. In Resurrectione DN.

1. Alleluja,

2a. Quoniam vita
resurrexit nostra.

2b. Canat mens proba
voce laudiflua.

3 a. Haec dies est illa,
in qua mortis destructa
sunt jura,

3 b. Et qua fraude dira
turba dudum captivata
redempta.

4 a. Agmina sublimia,
numero diminuta,
integra sunt facta
die ista
dominica gratia.

4 b. Creatura humana,
per offensam perdita,
per ligni trophaea
est coelica
reducta ad culmina.

5 a. Sic unita caterva
celebrat propria
solemnia,

5 b. Quae cum stola candida
species indicat
angelica.

6 a. In cujus praeclara
vultus praesentia
corruunt territa
custodum agmina
visione
fulguris simulata.

6 b. Mulierum corda
dum pavent timida,
voce melliflua
clementer prolata
angelica
confortant alloquia:

7 a. Non, inquit, illa
hic caro sancta
est cruce passa,

7 b. Sed cum gloria
vivit in vita
jam perpetua.

8 a. Hac voce percepta praecona
socia
athletum concilia
nuntiant audita
et visu probata
de Jesu Christo testimonia.

8 b. Turba dehinc apostolica
dubia
dum manet, hac de causa
subintrans atria
Christus ipse clausa,
satis certa refert probamina.

9 a. Sic nostra
penetrans clausa
cordis secreta

9 b. Confortet
gratia sua
in pace nos

10. Aeterna.

Cb. fol. 47 b. — 4 b, 2 offensa. — 4 b, 4 coelica est. — 5 b, 1 Qua. — 6 a, 3 currunt. — 6 a, 4 custodunt. — 8 a, 3 acleum. — 8 b, 4 subintrant. — Das Fehlen einer Silbe in 9 b, 3 erklärt sich regelrecht aus dem Schlufs.

58. In Resurrectione DN.

1. Gaudeat ecclesia,
innovant gaudia
haec festa paschalia.

2 a. Candidata nunc agmina
Christo laeta
promant carmina,

2 b. Nova personent famina,
Christus mundi
lavit crimina.

3 a. Mortis passus supplicia
mortis fregit imperia.

3 b. Signa gerens victricia
surrexit die tertia.

4a. Tunc Maria
Domino dilectissima
surgens mane
die dominica

4b. Aromata
deportat suavissima
ad ungenda
membra dominica.

5a. Angelus adfuit
in veste candida,
facie rutilans
sicut sol fulgida,
sedens in parte
sepulchri dextera.

5b. Nuntiat Mariae
optata gaudia:
Christus, qui passus est
crucis suspendia,
redemit mundum
spolians infera.

6a. Nunc intuere,
ecce signa perspicua.
cerne sepulchri
loca vacua.

6b. Surrexit vere
secundum promissa sua,
triumphans morte
de perpetua.

7a. Patri reportans
nova trophaea
sanctis
tribuit regna siderea.

7b. Cunctis nuntia
haec verba mea,
vobis
videbitur in Gallilaea.

8a. Venit Maria
nuntians talia,
tunc discipuli
praesignant gaudia
damnata
de morte tristitia.

8b. Stupet Judaea,
plena perfidia,
Christo dilecta
gaudet ecclesia
exsultans
de tanta laetitia.

9a. Et nos inter
tanta solemnia

9b. Conlaudemus
Dei magnalia.

10. Cui nunc et semper
sit gloria.

F fol. 85 a. — 4a, 1 Nunc Maria. — 4b, 2 deporta. — Die Sequenz gehört schon dem Übergangsstile an.

59. In Resurrectione DN.

1. Clara resonant
nunc organa,

2a. Quia pascha
celebrat
nova turba
refecta
spiritali azima.

2b. Regna in qua,
veritas
atque vita
reddita
patria clariflua.

3a. Ex arce summa
paternaque dextera
Proles divina
petens ima
de virginea nascitur vulva,
Cum carne vera
homo factus in terra.

3b. Mundo mystica
illustrato doctrina
Crucis stigmata
gloriosa
subiit pro salute humana
Traxitque sua
regnum ad imperia.

4a. Sic vere digna
hostia probata,
in ara
crucis immolata,
nostra resolvit peccamina.

4b. Per hanc antiqua
mors est superata,
et vita
mundo restituta,
regnaque redempta cativa.

5a. Hostis iniqua
perempta versutia
ac tyrannica
potestate superata,
Christus splendida
ad aethra fert spolia.

5b. Tantae peracta
gloriae victoria,
carne humana
iterum glorificata,
vestiri sua
voluit potentia.

6a. Qua reinduta
surrexit in vita
jam perpetua
simulque plura
justorum defuncta corpora,
veridica
ut ferunt scripta.

6b. Quae satis fida
demonstrant exempla
atque provida,
sperare summa
resurrectionis gaudia
post finita
aevi tempora.

7a. Jam cantica
praedulcia
voce celsa

7b. Ecclesia
promat laeta
laude digna.

8a. Quia
mors est dira
triumphata

8b. Vita
surrexitque
Christus nostra.

9a. Ipsi gloria
sit honorifica,
cui famulatur una
mors atque vita
omnia per creata,

9b. Sol sive luna,
decora lumina,
terra, maria, sidera
et poli clara,
mundi machina tota.

10a. Cujus gratia
sempiterna
plebis alma
gubernet pectora,
Quo fide pura
mereatur illi digna
Ac perspicua
voce sacra
praelibata
supplere cantica.

10b. Jam corde laeta
suum pascha
colit ampla
per orbis spatia.
Ut quae fuerat
perdita sub morte dira,
Nunc per divina
sacramenta
adinventa
exsultet libera.

11a. Victori celsa
cum gloria
persona
laude digna,
vox nunc clara
mensque pudica,

11b. Qui sic tartara
saevissima
propria
potentia
sternens liberat
suum plasma

12. In saecula.

Cb. fol. 41 b. — 6b, 1 Qui satis. — 6b, 3 providat. — 9b, 3 sideraque.

60. In Resurrectione DN.

1a. Coelica
terrenaque simul turba

1b. Personant
nunc laeta pace reddita.

2a. Dies ista
pacifera
perpetua
mundo nuntiat gaudia,

2b. Mors est in qua
superata
liberata
et conditio humana.

3a. Inferni claustra
superba
penetrat
cum magna
Christus gloria.

3b. Disrumpit vincla
iniqua,
effugat
omnia
potens nubila.

4a. Captiva sic turba
redditur libera
rupta culpae catena.

4b. Exsultantque pia
justorum agmina
et plaudunt voce digna.

5a. Vertuntur sua
in tortores fera
supplicia
potestate
tyrannica victa.

5b. Cadunt intima
atque luctuosa
suspiria,
remedia
et surgunt aeterna.

6a. Sancti jam tanta
percepta gratia
gaudia
metunt suprema.

6b. Lugent absorpta
atria infera,
superna
gaudet patria.

7a. Mortis lege dira
Christus perempta
redit victor ad arva.

7b. Cui mente prona
personans gloria,
psallit nostra caterva

8. Festivum Alleluja.

Cb. fol. 40 a. — 2b, 3 et liberata. — 4b, 3 plaudent. — 5a, 1 Vertunt hunc. — 5b, 4 et remedia.

61. In Resurrectione DN.

1. Dic nobis, quibus
e terris nova

2a. Cuncto mundo
nuntians gaudia

2b. Nostram rursus
visitas patriam?

3a. Respondens placido vultu
dulci voce
dixit: Alleluja,

3b. Angelus mihi de Christo
intimavit
pia miracula.

4a. Resurrexisse
dominum siderum
cecinit voce laudanda.

4b. Mox ergo pennas
volucris vacuas
dirigens laeta per auras

5a. Redii,
famulis ut dicam,
renovatam
legem veterem
et novam
regnare gratiam.

5b. Itaque
plaudite, servuli,
voce clara;
Christus hodie
redemit
nos a morte dira.

6a. Pater filium
Tradidit, servi
interemerunt
pro salute nostra.

6b. Sponte subiit
filius mortem,
ut nos redimeret
morte ab aeterna.

7a. Jam nunc requiem capere
licet omnibus
et vita
frui perpetua.

7b. Nunc recolite pariter
mecum, famuli,
celebri
laude sanctum Pascha.

8. Christus est pax nostra.

A fol. 54 a. — B fol. 171 a. — D fol. 108 a. — E fol. 322 b. — F fol. 84 a. — K fol. 168 b. — L fol. 118 b. — N fol. 134 b. — O fol. 21 b. — P fol. 67 a. — Q fol. 157 a. — Cfr. Grad. ms. Prumiense saec. $^{10}/_{11}$ Σ. — Cfr. Grad. Nivernense saec. 11. Cod. Paris. 9449. — Kehrein Nr. 103. — 1, 1 Eja dic nobis Σ. — 1, 2 Die meisten Hss. aetheris; e terris AKLΣ; e tenebris E; aeternus F. — 2a, 2 nuntias LP. — 2b, 2 visitans AΣ. — 3a, 1 placito ADF. — 3a, 2 clara dixit voce F. — 3b, 2 indicavit FΣ. — 4b, 2 vacuans K; volucris dirige laeta per Σ. — 5a, 1 Rediit DOP. — 5a, 6 redire, Korrektur D. — 5b, 2 famuli Σ. — 6a, 2 sq. servis ut interimerent EF; servis, interemerunt Σ. — 7a fehlt F. — 7a, 1 rapere ABDKP. — 7a, 3 sq. et fehlt D; vitam frui KL; frui vitam AB; perfrui vita D. — 7b, 1 Hunc PΣ; Nunc olim te pariter F; colide DΣ.

62. In Resurrectione DN.

1. Festus adest nobis

2a. Cunctis nimium
venerandus dies,

2b. Quos verus pius
refovet ubique.

3a. Suos gaudet esse
secum suique
dilecti in aevum
maneant
laetantesque

3b. Cum pastore pio,
qui derelictis
nonaginta novem
ovibus
in deserto,

4a. Propter unam
erraticam;
sublimem gaudent
jam chori in polo.

4b. O pater et
aeterne, o
cunctis largitor
o pius infirmis!

5a. Christe, qui famulos tuos
consolaris,
qui spem promisisti,
ut polos scanderent,

6a. Tibi, Domine,
pastor bone, decet
laus honorque

5b. Miserere tibi juste
supplicantum,
adjuva nunc ipsos,
quos tu redemisti.

6b. Et imperium
semper in saecula
saeculorum.

B fol. 182 b. — 2b, 1 Quos se verus gegen Versmafs und Sinn. — 3a, 1 esse ut sint, eines von beiden ist zu viel. — 4a, 4 in poli. — 5b, 1 tui. — 5b, 2 supplicantibus. — 6a, 3 laus honor.

63. In Resurrectione DX.

1. Gaudens mater
pange laudes
ecclesia,

2a. Quia surrexit salvator,
2b. Cujus dies hodierna,
3a. Et sol post tenebras
3b. Diem irradiat.
4a. Sic Christus post tartara
4b. Te surgens illuminat.
5a. O mira Dei
clementia, quae
tanta habita
5b. Confers creatis
indesinenter
beneficia.
6a. O salus perpetua tam
6b. Morte potenter devicta
7a. Largita quae benigne vitam.
7b. En canimus pium Pascha.
8a. Etenim, ex
quo amisit
Adam volens vitam,
8b. Clausa fuit,
usque tuo
sanguine rompheam
9a. Stinxisti
in cruce fixus idemque
de morte transiens ad vitam.
9b. Quam nobis
ipse possidere praesta,
tu es enim omnium vita.
10a. Dies haec festa
omnibus expletis
laeta tibi vere
debet esse unica,
10b. Te resurgente
tibi dedicata,
qui a morte mundum
reduxisti ad vitam.
11a. Largire tu nobis
clemens vitae gaudia,
11b. Paradiso reduc,
qua valeamus nectarea

12. Tibi referre cantica
et concrepare Alleluja.

B fol. 184 a. — E fol. 310 b. — Cfr. Grad. Niverneu. saec. 11 Cod. Parisien. 9449 Σ. — 1, 3 laude sedula BE. — 3b, 1 Diem fehlt Σ. — 4b, 1 resurgens BEΣ. — 5a, 2 potentia Σ. — 6a, 1 perpetua jam B. — 7b, 1 exanimus B; caninus EΣ. — 8a, 2 Adam volens amisit BEΣ. — 8b, 1 Causa fuit B. — 8b, 3 romphea Σ. — 9a, 1 Stixisti B: tinxisti Σ; fanxisti E; das „flammende Schwert" erlaubt das gebrauchte Bild. — 9a, 3 transisti Σ. — 10a, 2 exprece BE. — 10b, 1 Te fehlt B. — 11a, 2 vita B. — Keine der drei Handschriften bietet zu diesem Liede die Melodie.

64. In Resurrectione DN.

1. Haec est praeclarae
solemnitatis hodiernae
festivas,

2a. Cunctis [Domini]
fidelibus firmiter
honore celebranda

2b. Atque nobis cum
gaudio feliciter
omnibus recolenda.

3a. Hodie surrexit Christus,
salus nostra.
Atque Mariae
Magdalenae
prius voluit
pastor ostendere
sacratissima
sua membra

3b. Quam discipulis suis
ipse vita.
Qui est lux, via
et veritas
et sine fine
perennis gloria,
simul trinitas
et unitas.

4a. Qui pro nobis
sustinuit Deus
ipse creator
poenam, ut purgaret
nostra facinora.

4b. De sepulchro
resurrexit agnus,
qui Deus simul
et homo cum patre
regnat per saecula.

5a. O lux splendida,
in coelis regnans perpetua,

5b. Suscipe vocis
nostrae laudes devotissimas.

6a. Ut ignoscas nobis, quae
gessimus, crimina,

6b. Sicut precamur voce
valde humillima.

7a. O quam beata
es mundi salus,

7b. O quam stupenda
et gloriosa!

8a. In coelis ab angelis admiranda,

8b. Resurrectionis festa praecellens,

9a. Cunctis sublimior
ceteris,
obtinet nomen
sacrum, corrusca luce,
gloria fulgentissima,

9b. Satis laetabunda;
ideo
poscimus omnes
sanctorum suffragia,
ut mereamur gloriam,

10. Quam Christus promisit
sanctis, regnare
in coelis sine fine
perpetua.

B fol. 184 b. — E fol. 311 a. — Folge der Strophen durch Verstellung: 3a, 1 sq., 4a, 4b, 3a, 3 sqq., 3b, BE. — 3a, 3 Et BE. — 3b, 7 atque simul BE. — 4a, 2 Dominus BE. — 5a, 1 O fehlt E. — 5b, 2 prece devotissima BE, wonach E noch einschiebt aure serenissima. — 7a, 1 agnoscas E. — 7a, 2 quo gessimus B; quod gessimus E. — 9a, 5 gloriosa BE; ulgentissima B. — 9b, 1 Satisque E. — 9b, 2 ideoque BE. — 9b, 5 gloria BE.

65. In Resurrectione Domini.

1. Haec est vera
redemptio
et celsa festa,

2a. Mors sanguinum
triumphata,

2b. Monumentum
margarita

3a. Redditur, rutilat

3b. Clara atque digna

4a. Nec non tota fulgida.

4b. Quem cernit primum Maria.

5a. Vexillum crucis
jam sublimatur, dicata membra

5b. Agni cruore
manantis latere est redempta.

6a. Insignis victoria

* * * *
* * * *
* * *

Per lignum
quod jam notaverat

6b. Diluens
nostra facinora

Contulit remedia.

7a. Et hujus mundi
jam principem bellans
alligat,

7b. Inferni claustra
demolit abstrahens
spolia.

8a. Adae solvit culpam,
labuerat esca
obnoxius
in hac aerumna.

8b. Perducit ad vitam,
quem expulit culpa,
et collocat
in coelestia.

9a. Voce obnixa
omnes mente prona
pectoris pulchram aulam
repingamus almam.

9b. Laudem boando
exsultemus in hac
solemnia paschali
sacra melodia:

10a. O mira Domini
est misericordia,

10b. Ut nos liberaret,
se patris victimavit

11. Immaculata hostia
et regnat per saecula.

B fol. 185 a. — Ca fol. 84 a. — E fol. 312 b. — 4b, 1 cerni B; Mariae. — 4, a und b, sowie 6a, 1 und 6b, 3 haben gleiche Melodie, woraus hervorgeht, dafs 4b, 1 einen Vorschlag hat, nicht etwa 4a, 1 eine Silbe fehlt. — 7b, 2 demollit BCa. — 8a, 1 solvi B; culpa BCaE. — 8a, 2 lambuerat Ca. — 8a, 3 obnoxio B. — 9a, 3 sq. pectoris purcham E; parcam B; archam Ca: repingamus aulam E. — 9b, 3 paschalis E. — 10a, 1 Mira Domine E. — 10b, 2 patris sui BCaE. — 11, 2 ad regna per saecla Ca.

66. In Resurrectione DN.

1. Hodie solemnitas
solemnitatum,
gloriosa dies,

2a. In qua surrexit
potenter sepulchro leo
fortis et mortem
nunc destruens
Et aeternam vitam
tribuit,
Ideoque omnes submissis
vocibus
exsultantibus

2b. Occiso agno
redemptione pro mundi
laudum feramus
praeconia:
Laus, honor, potestas
et virtus,
Gloria, imperium, decus
tibi sit
in aevum verus.

3a. Perpetuo hoc
nostrum resonet os
nec sileat,

3b. Canamus pio
redemptori semper
Alleluja.

4a. Deus noster, humili
nos te prece
deposcimus omnes
pariter,

4b. Ut his diebus simus
paschalibus
tuo auxilio
protecti.

5a. Adsint et sanctorum
suffragia,
ut post cursum hujus
vitae socii simus
illis

5b. Atque mereamur,
angelicis
interesse [choris]
in aevum Christicolae
omnes.

6a. Majestatem tuam
indesinenter frui,

6b. Qui regnas cum patre,
spiritu sancto, Deus

7. In sempiterna
saeculorum saecula.

B fol. 186a. — E fol. 313b. — 2a, 2 de sepulchro BE. — 2a, 5 ad aeternam BE. — 2a, 9 exsultantes B. — 2b, 2 redemptorem B. — 2b, 5 sq. virtus et potestas B. — 2b, 7 et imperium BE. — 3a, 1 Perpetuum E. — 4a, 2 te prece BE. — 7, 2 saecula saeculorum E. —

67. In Resurrectione DN.

1. Laudes Deo,

2a. Sexus omnis consonet,
voce dulces canat
melodias crucifixo
libantes preces ut decet,

2b. Praecelso regi sine
fine gratanter in
paschae mysterium pia
et jubila constipantes.

3a. Per quem renovatus
redditur, mortis
vinculis absolutus, mundus
in hac die redemptus.

3b. Alpha et Ω, orbis
conditor, primus
atque novissimus, redemptor
surrexit mortis victor.

4a. Nam a primo protoplasto
quotquot in saeclo fuerunt

4b. Et ipsi justi, cum ipso,
qui sunt locuti Domino,

5a. Detinebantur in
tarataro
gehennae dissimili,

5b. Donec auctor mundi
impiam
carnem nostram induens

6a. Ipsum
auctorem mortis vincens
justos omnes eruit.

6b. Portas
paradisi iisdem
crucifer aperuit.

7a. Cui tripudiantur,
quae in coelis

7b. Et in terris et *πάντα*,
quae moventur.

8a. Qui crucifixus erat,
ecce per omnia regnat.

8b. Resuscitans multorum
corpora sanctorum simul

9. Psallentes Hosanna
in excelcis jucunditer,
Alleluja
vociferantes in alta.

E fol. 248b. — 2a, 1 consonat. — 2b, 3 paschale: pie. — 3a, 1 renovatur. — 3a, 4 hac est die. — 3b, 4 hodie surrexit a mortis victor. — 4a, 2 saecla. — 4b, 1 Qui cum ipso. — 5a, 2 tartara. — 5b, 2 sq. carnem nostra impius (sic). — 6a, 2 sua morte vincens.

68. In Resurrectione DN.

1a. Laudum laeta
psallat poemata
paschalia
mysteria
venerans plebs
antiqua.
jam nova facta,

1b. Simpla, digna,
congrua cantica,
angelica
melodia
decorata,
quae sonat
laude benigna.

2a. Est quia ex Aegypto
erepta
ac dira servitute
liberata
forti dextra,
manu valida;

2b. Illustrata columna
ignea,
defensa hostes contra
nube taetra,
fontis unda
regenerata.

3a. Regna
cepit repromissa,

3b. Cuncta
fluentia bona.

4a. Surrexit ipsa
quippe vita,
qua sunt fracta tartara

4b. Quaque redempta
vivit turba,
quae erat captivata.

5a. Gratia percepta,
superna patria reddita,
ad gaudia
properemus aeterna
praesentia colendo festa.

5b. Haec dies, quam ipsa
dominica fecit gloria,
psalmodica
ut fatur prophetia.
exsultemus omnes in ea

6a. Christus in ista
dira spoliavit tartara
atque negata
diu regna sanctis reddens celsa
cum magna surrexit gloria;

6b. Agmina sancta
quo visitans apostolica,
quae tremebunda
ac tristitia manebant plena,
sua foveret praesentia.

7a. Gratia cujus ad ipsa

7b. Collegia perducat nos-

8. met alma.

Cb. fol. 44b. — 2b, 3 et defensa. — 2b, 4 nube tecta. — 6b, 4 tristia.

69. In Resurrectione DN.

1a. Omnigena
concio redempta

1b. Certamina
pangat Christi sacra.

2a. Et antiqua
jam culpa indulta
salubria
personans lavacra

2b. Nova solvat
organa et vota
praecipua
ac Deo congrua.

3a. Vitae sunt quia
reddita praemia,
quae sua perdiderat
homo per scelera,

3b. Tartara cuncta
spoliata dira,
superna patefacta
per Christum moenia.

4a. Unde beata
atque gloriosa
illustrat
celebritas ista
per spatia
mundi lata
luce clarissima
corda pariter fidelia.

4b. Omnia dira
fugata nubila
et nostra
sunt disrupta vincla
atque sacra
Deo laudis
mente pacifica
sic sacrificatur hostia.

5a. Ipsi nostra
plebecula,
fontis unda jam renata,
ferat digna nunc munia.

5b. Potens quia
forti dextra
infera destruxit claustra,
excelsa pandit limina.

6a. Post de nova
surrexit sepultura
sua potentia.

6b. Plaudit turba
discipulorum laeta
eo viso facta.

7a. Cui laudum munera
moderata vocis cithara
offert nostra
nunc caterva.

7b. Ipse nostra delicta
solvat patris sedens in dextra,
qui gubernat
universa.

8. Saecula per infinita.

Cb. fol. 49a. — 2b, 1 salvat. — 2b, 4 a Deo. — 3a, 1 quia sunt. —

70. In Resurrectione DN.

1. Adest pia
ac salutifera
paschalis gloria,

2a. Christus surrexit in qua
damnans tartara
nosque relevans
ex morte dira.

2b. Claustra destruxit saeva
virtute sua,
solvens iniqua
justorum vincla.

3a. Exsultat
jam beata
per orbem ecclesia,

3b. Est quia
morte sacra
libera Christi facta.

4a. Suum qui plasma
ad regna
devexit aetherea
morte victa
atque triumphata.

4b. Quique nos sua
a noxa
emundet clementia
et gratia
foveat superna

5. Regnans
in saecula
potenter sempiterna.

Cb. fol. 41a. — F fol. 83a. — G fol. 187a. — Cf. Troparium Floriacense saec. 11 ex. Cod. Parisien. Nouv. acq. 1177 Σ. — 2a, 1 inquam G. — 2a, 3 revelans G. — 4a, 1 Tuum qui Σ. — Die Melodie der Sequenz: Adest enim festa paschalia, indessen wie gewöhnlich nicht ohne kleinere Abweichungen.

71. In Resurrectione DN.

1. Praecelsa
admodum et clara
nimis elevata
festa super cuncta.

2. Haec cluens gemma
incanduit ultra
cujusquam modum ita,
quo fari nequeant
lepidi lingua.

3. Totum legis, quod fuscaverat
atrae noctis umbra,
spicula sui jubaris
radiavit alma,

4. Sic moderando cuncta,
quod legis veteris
sit exemplar nova.

5. Annon tibi videtur
servitus illa
Mesraim mystica
fore hujus saecli
profecto figura?

6. Pharaonis cuncta
quae premebant juga,
typum gerebant
dominationis diabolicae,
Israelis colla.

7. Si per compendia
ex multis pauca
utriusque
conferantur gesta,

8. Videbitur vetus
nostrum novum pascha
incunctanter
testamenti
figurasse una.

9. Ac si per angelum
Dei filium
et per rubum
carnis indumentum,
per Moysen Johannem
clara erit intellecta
tibi assertio nostra,

10. Suum ad populum
utrumque missum
libertatis causa
et dominationis
adgravata jugaque
vel ambigua
tepentia corda.

11. Sed cum transcurrantur
cursim nonnulla
media allegorica
seu tota typica
χρόνον-que nostrum
designantia,
tamen adhibenda
non sunt paschalia,
in quibus pepulit
diutina
Dominus ergastula.

12. Servati et inrespersi
sumebatur vita agni,
cujus cruore una
postes ac liminaria
linebantur cuncta.

13. Etenim nostrum
pariter pascha,
crucis Christus
tulit suspendia;
uterque postis intinctus
et piacula
tanti criminis
liminaria
templi cum velo scissa.

14. Sic primogenitus
Israel conservatur,
Aegyptiis qui carior
cunctis habebatur populis,
utrosque luce cassos
parebit illos corpore
vah et istos anima.

15. Nam nocte media
claustra inferni
sunt diruta
fideliumque omnium
redemptio est facta.

16. Foetida
jam findantur coclea,
erumpant confota,
deducantur nova.

17. Crucifixus Dominus
pro homine
eadem die,
qua creavit hominem,
mortuus atque sepultus,
velut in principio
sua cuncta
patravit opera.

18. Sabbato namque quievit
sepultus lapide,
ut veteris cuncta
fuisse factura
cernatur jam novae umbra.

19. Eoa lux
occurrat octava,
quae est et prima,
evigilet,
qui dormierat
et potum mortis biberat,
det tristi mundo gaudia,
qui ejus tulit peccata.

20. Jam surrexit,
jam se ostendit,
jam cunctorum ora
volitat haec fama:

21. Nunc exsultent,
epulentur omnia
sui resurrectione
domini tanti
congaudentia.

22. Lauda, jubila,
hymni et decanta
plebs nunc tu Christiana,
cum Christo commortua
et convivificata,
adhuc per eum
resurrectura.

23. Dole et ange, Judaea,
quae amisisti quondam
misera tutorem tui
fornicaria.

24. Redi ad eum,
qui te dilexit
ab adolescentia,
quo nobiscum sis sponsa

25. Ejus, qui cum patre
et spiritu sancto
unus vivit et regnat
Deus per cuncta saecula.

F fol. 78a. — K fol. 163a. — M fol. 241b. — P fol. 65a. — 2, 3 sq. ultra quod fari MP. — 2, 5 lepida. — 3, 3 jubar KMP. — 4, 1 moderanda F. — 4, 2 quo F. — 5, 3 myraymitica F. — 6, 1 Pharaonis magna F. — 6, 3 gerebat KMP. — 7, 1 Sic per KMP. — 8, 5 figura sed una P. — 9, 1 At si F. — 9, 6 erit intelligas F. — 10, 1 Summa populum KMP. — 10, 6 vel ambigit F. — 11, 2 cursim fehlt F. — 11, 4 typticha F. — 11, 7 adimenda F. — 12, 1 inrespecti KMP. — Die Sequenz schien später zu lang zu sein; deswegen ist sie in F durch einen eingeklebten Zettel in 2 Teile geteilt, welcher nach Str. 12 auf brutale Weise folgenden Schluss einschiebt:

Qui agnus omnipotens praetendebat typum Christi, cujus cruore una
mentes ac penetralia praemuniuntur nostra.

Quo tuti patriam subeamus ab hoste supernam.

Die Rückseite des Zettels eröffnet dann eine neue Sequenz, indem sie vor Str. 13 folgende Hexameter interpoliert:

Splendent ecce novi rutilantia festa diei,
Azima fermento quibus est plebs laeta repulso;
Non haec Hebraei vetus est celebratio Phase,
Agnus praecipuam tulerit licet ille figuram.

13, 5 intinctis F. — 13, 7 tanta M; tanti luminis P. — 13, 8 luminaria F. — 13, 9 velocissima M. — 14, 7 va F; vag MP. — 15, 3 disrupta KM. — 15, 5 est fehlt KMP. — St. 16 lautet in F; offenbar umgedichtet:

Vetera jam recedunt fermenta, erumpant azima diu tantum nova.

17, 7 sui MP. — 18, 4 fuisset KMP; fassus sum F. — 19, 1 Eo allude F. — 19, 4 evigilet F. — 19, 8 tristis P. — 20, 3 per opera M. — 20, 4 volito F; famina FKP. — Str. 21 fehlt KMP. — Die Melodie der Sequenz lässt die Abwesenheit jedes Parellismus erkennen. Die vorstehende Einteilung ist daher nur nach dem Numerus hergestellt und kann natürlich keinerlei Anspruch auf irgendwelche Authenticität machen. — F schiebt seine beiden Sequenzen dem 4. u. 5. Sonntag nach Ostern zu. Die andern Hss. bringen unsere Prose schlechtweg als österliche, KP unmittelbar nach Fulgens praeclara.

72. In Ascensione DN.

1. Rex omnipotens
die hodierna.

2a. Mundo
triumphali redempto
potentia

2b. Victor
ascendit coelos, unde
descenderat.

3a. Nam quadraginta
postquam surrexerat

3b. Diebus sacris
confirmans pectora

4a. Apostolorum,
pacis cara
relinquens oscula.

4b. Quibus et dedit
potestatem
laxandi crimina

5a. Et misit
eos in mundum,
baptizare cunctas animas

5b. In patris
et filii et
sancti spiritus clementia.

6a. Et convescens
praecepit eis,
ab Jerosolyma

6b. Ne abirent
sed exspectarent
promissa munera.

7a. Non post multos
enim dies
mittam vobis
spiritum
paraclitum in terra

7b. Et eritis
mihi testes
in Jerusalem,
Judaea
sive et Samaria.

8a. Et cum hoc dixisset,
videntibus illis
elevatus est,
et nubes clara

8b. Suscepit eum ab
eorum oculis;
intuentibus
illis aëra

9a. Ecce stetere
amicti duo viri
in veste alba

9b. Juxta dicentes:
quid admiramini
coelorum alta?

10a. Jesus enim
hic, qui assumptus
est a vobis ad
patris dexteram,

10b. Ut ascendit,
ita veniet
quaerens talenti
commissi lucra.

11a. O Deus maris,
poli, arvae,
hominem, quem creasti,
fraude subdola

11b. Hostis expulit
paradiso
et captivatum secum
traxit tartara.

12a. Sanguine proprio
quem redemisti Deo
illuc et provehis,
unde prius corruit,
paradisi gaudia.

12b. Da nobis, quaesumus,
sempiterna gaudia,
judex cum veneris
judicare saecula,
in sanctorum patria;

13. In qua tibi cantemus
omnes Alleluja.

A fol. 51b. — B fol. 187a. — Ca fol. 92b. — D fol. 111a. — E fol. 255b. — F fol. 90b. — G fol. 187b. — I fol. 104a. — K fol. 173b. — L fol. 120a. — N fol. 117b. — O fol. 22a. — P fol. 70b. — Q fol. 86b. — Cfr. Kehrein Nr. 116. — 2a, 2 redemptor CNPQ. — 2b, 2 coelum ABEIKLOP. — 6a, 3 Jerosolymis ABCaFGIKNOPQ — 6b, 3 munera fehlt P. — 7a, 5 terris ABKL. — 7b, 5 et fehlt ADIKLNOP. — 8a, 1 Cum hoc dixisset ADEGKLNO. — 9a, 3 veste clara KLQ; veste praeclara ABN; in veste praeclara E. — 9b, 3 polorum E. — 10b, 3 a vobis talenti A. — 11a, 1

maris poli arva ADKQ; mare polus arva CaG; maris poli arvi ILNO; mare polum arva E. — 11a, 3 qui formasti ABKLNO. — 11a, 4 quem fraude EIG. — 11b, 2 paradisum ABGKP. — 11b, 4 ad tartara DIG. — 12a 3 illucque GO; provehi G. — 12a, 5 ad gaudia A. — 12b, 1 petimus G. — 12b, 2 sempiternam requiem AG. — 12b, 3 venerit L. — 12b, 4 saeculum EGNQ.

73. In Ascensione DX.

1. Rex aeterne
arvae, poli pontique.
omnium rerum artifex,
gubernans omnia.

2a. Qui salvas Israel,
gubernas ubique
et regis omnia,
Domine,
alme pater, poli rex

2b. Rectorque agminum
sanctorum milium,
qui sistunt praeclari
caelibes
ante tuam gloriam.

3a. Auxilium,
summe pater,
tribue perenniter
famulis,

3b. Quo adjuti
mereamur
semper tibi canere
gloriam.

4a. Laus, honor tibi sit,
qui creasti omnia,

4b. Qui verbo jussisti
fecistique maria.

5a. Cunctaque terrena
simulque superna,
quae tibi cuncta sunt devota
serviuntque domino

5b. Sol, luna, sidera,
maris natantia,
robur angelicum, tibi rex,
fabricator omnium.

6a. Nostrasque preces
jungas sanctis in supernis,
magne rex, qui es
benedictus in saecula,

6b. O Deus semper
ubique, ut mereamur
semper secreta
conscendere in gloria.

7a. Qui regnas ubique omnia
gloria,
mitis Domine, herus,
dominator,

7b. Te quaesumus petimusque, ut
deleas
nostrum crimen, Deus, qui
regnas semper.

A fol. 60b. — B fol. 188a. — 1, 3 omniumque A. — 1, 4 qui gubernas omnia B. — 3a, 2 sancte pater B. — 4b, 1 justificastique A. — 5a, 1 Cunctique B. — 5a, 4 Deo A. — 5b fehlt B. — 6a, 3 sq. fehlen A. — 6b, 4 conscendi gloria A; conscendit gloria B. — 7a, 1 sq. per omnia AB; saecula B. — 7b, 4 semper regnas B.

74. In Ascensione DX.

1a. Laude laetabunda
hodie una
cunctorum per orbem
gaudet ecclesia,

1b. Quae moestificata
dudum fuerat
morte Domini
Jesu Christi dira.

2a. Qui postquam resurrexit
die tertia,
eadem tristitia
in gaudium est versa.

2b. Quoniam se potenter
per argumenta
multa vivum praebuit
diebus quadraginta.

3a. Loquens et convescens
cum eis una
pandensque Dei
regni mysteria.

3b. Novissime autem
hac die sancta
visus est cunctis
patenter una.

4a. Quibus Jerosolymis
manere imperat,
quousque promissa
percipiant dona.

4b. Nam hi, qui convenerant,
eum interrogant,
quando Israelis
reddet regni jura.

5a. Non est vestrum, ait, scire
tempora,
quae pater
voluit
fore occulta.

5b. Sed percepto coelitus
munere
eritis
mihi testes
per cuncta regna.

6a. Et cum hoc dixisset,
videntibus illis alta
coeli penetravit secreta,
eumque ab eorum oculis
suscepit nubes clara.

6b. Cumque intuerentur
petentem illum supera,
ecce viri steterunt juxta
illos dicentes in veste alba:
cur conspicitis aethra?

7a. Hic Jesus veniet ita,
quemadmodum
ascendit supera,

7b. Ut reddat singulis juxta
judex justus
propria opera.

8a. Nos, qui interim eum
sedentem
patris ad dextram,
cuncta disponentem
lege justa,

8b. Venturum exspectamus
avida
mente et proba
semper suspecti de
die illa,

9a. Omnes unanimes
pingui lampade
pervigili
simul nos solertia,
praestolemur illum
fide perfecta.

9b. Mortis nox quodsi nos
tegit opaca,
redire dum
differt, necdum propriam
quia celebravit
sponsus copulam;

10a. Contigerit
nos dum cunctos
sopiri una,
plena interea
oleo sint cuncta
nostrorum lecytha.

10b. Clanguerit
ut dum tuba
nocte media
et vigilaverit
omnium valida
nostrorum caterva,

11a. Surgentes lampades
ornemus proprias
et venienti
[cuncti] occurramus
sponso cum laetitia.

11b. Intremus cum eo
simul ad nuptias
et discumbamus,
quo reficiamur
cuncti dape regia.

12a. Ipse autem transiens
ministret nobis bona
rex inaestimabilia.

12b. Hujus laetam faciem
cernamus cuncti, plena
sint tunc ut nostra gaudia.

13a. Cui dicamus
nunc voce consona:
ecce jam
dones, quod promiseras
(cum te videmus) in gloria.

13b. Tibi cum patre
et sancto spiritu
sit semper
et ubique gloria
sempiterna.

F fol. 91b. — 3b, 2 sancta. — 4a, 4 percipiunt. — 6b, 5 aethera. — 7a, 3 ad supera. — 8b, 4 die de illa. — 12b, 1 laeta facies. — 13b, 5 Auf dem Schlufs a von sempiterna Jubilation von 5 Noten, gerade soviel als 13a, 5 Silben mehr hat. Entweder ist in 13b eine Lücke, oder, was der Zusammenhang nahe legt, die Klammer in 13a ist eine Interpolation.

75. In Ascensione DN.

1. Agnus Dei,

2a. Christus rex, hodie
pro nostra

2b. Tutela venit in
saecula.

3a. Divinam dans
nobis gratiam
et provehit ad patriam,

3b. Unde primum
decidit genus
humanum per superbiam.

4a. Fraude factor condolens
protoplasti,
condidit quem,
hostis expulit paradiso
ad laetitiam magnam

4b. Serpentis saevitia,
mulierem
blandimenta
gustando vetita duxit
ad poenam tartaricam.

5a. O tu Deus, sublima
qui regis atque ima,

5b. Mare cunctum, sidera
quoque rutilantia;

6a. Cuncta, quae
fecisti, laudant te
omnia

6b. Mortalis
homo acquisivit
in arva.

7a. Angelica
jubilat
militia:

* * * *
* * *
* * * *

Gloria resonet
in excelsis Deo

7b. Et in terra summa
pax voluntas bona.

Perditum
hominem,
quem fecerat,

8a. Venit
quaerere et salvare una;

8b. Ovem,
quae erraverat, centesimam

9a. In ulnis imponens
reportat,
coelestia regna
conlaudant,
angelorum chorus
sublimat,
exsultat
modulans
secreta coelestia.

9b. Laudat prophetarum
numerus
apostolorumque,
martyrum,
confessorum namque
virginum
etiam
simulque
supernorum agmina.

10. Congratulantes
nos eja dicamus
simul omnes:
Deo tibi sit gloria.

B fol. 163b. — Ca fol. 80b. — 2b, 2 saecla B. — 3a. 2 Divina nobis dans gratia BCa. — 4a, 1 facta BCa. — 4a, 2 protoplasta B. — 4b, 1 saevitiam BCa. — 4b, 2 mulieri BCa. — 4b, 4 vetitum BCa. — 6a, 3 universa B. — 7a, 2 jubilant BCa. — 7a, 4 resonat Ca. — 8b, 2 Ovem quem B. — 9a, 4 collaudans Ca. — 9a, 8 modulat B. — 10, 1—3 Nosque clientuli congratulanter una dicamus omnes Ca.

76. In festo Pentecostes.

1a. Laudiflua cantica
det mens nostra
sacratissima
per haec festa annua
sancti illuminata
gratia spiritus vera.

1b. Plaudat ecclesia
catholica
cum prole sua
dominica repleta
fide atque doctrina
imbuta apostolica.

2a. Hodierna
salutis gaudia
per ampla mundi climata
dant plurima
atque plena
beneficia.

2b. Quibus aegra
omnium pectora
pleniter refocillata
valentia
sunt reddita
ac fortissima.

3a. Jam nunc dona
mystica
omnium genera
linguarum reddentia
mente consona
promat lingua
voce canora.

3b. Per quem tanta
gratia
divinaque δόξα
in terris est cognita
regna omnia
suntque tracta
ad Christi jussa.

4a. Christus supera
dum scandit aethra,
jubet, ut promissa
Patris et sua
docta caterva
attendat ventura,
Exhinc dominica
cohors alma observat

4b. Praecepta collecta
in urbe sancta
Hierosolyma.
Cum repente magna
voce facta
ab arce superna,
Quo erant impleta
ipsa sono atria,

5a. Munera
linguarum dispertita
in igne patent visa
atque sunt communia
per singula
dispensata sedilia.

5b. Haec bina
sensibus elementa
externis applicata
manifestant mystica
sacramenta
interna fide percepta.

6a. Repleta
siquidem castra
sunt apostolica
spiritus sancti gratia
exsufflata
omnigena
sapientia.

6b. Resonant
et inaudita
per eorum ora
Christi sacra
magnalia
ac diversa
affamina
linguarum data.

7a. Ipsa denique Judaea
stupet manens adhuc iniqua
ad haec tanta
mirabilia
interna
necdum dona cognita.

7b. Musti crapula lasciva
deputat madere agmina
inspirata
ad certamina
et docta
pugnare forti dextra.

8a. Integra percepta
flaminis sancti gratia
et aeterna
ab aula
infusa
munera
plebi cohors alma
suggerit ipsa.

8b. Instabantque vasa
sic novo nectare plena
ferentia
pocula
conferta
fiala
doctrina parata
ad convivia.

9a. Tertia
tunc hora
erat ista,
luce clariora
cum divina
charismata
sunt tributa ac repleta
pectora apostolica.

9b. In ipsa
tempora
et ostensa
simul sacramenta
pandunt alta
mysteria
deitatis atque trina
personarum vocabula.

10a. Dies ista pacifera
sempiterna
atque plena
orbis ampla
spatia
fide perlustrat, qua
vivit humana
Deo usia.

10b. Quaque gaudet ecclesia
jam nunc una
catholica
loqui lingua
effecta
nova ac robusta
pace superna
δύναμις clara.

11a. Jam nunc referta
munere lingua
laetissima
laudiflua
cantica
psallens in hac aula
Deo dulcimoda
symphonia
hymnizia
verba mystica.

11b. Laude jucunda,
concio sancta,
per haec sacra
solemnia
annua
solve tuo vota
auctori debita
instigata
gratia
spiritus alma.

12a. Celsa et ima
gaudeant omnia,
quia natura
restituta nostra
ad superna
reducta est collegia.

12b. Sicque cognita
divina gloria
laetemur una
voce pacifica
deifica
recinendo magnalia.

13a. Laus beata
ac veneranda
sancto flamini dicata
die ista
personet clara.

13b. Cui δόξα
sit coaeterna,
patri natoque omnia
per saecula
majestas una.

14. Ipsa jam sua
gratia debita
solvat nostra.

Ca fol. 17 b. — D fol. 114 a. — E fol. 331 a. — F fol. 97 b. — G fol. 188 b. — H fol. 2 a. — K fol. 177 a. — O fol. 25 b. — P fol. 74 b. — 1 b, 1 Plaudet E. — 2 a, 5 atque nempe F. — 2 b, 1 Quibus sacra F. — 3 a, 3 omnia genera CaGH. — 3 b, 4 agnita F. — 4 a, 7 exin Ca. — 4 a, 8 observa Ca. — 4 b, 7 implentur G. — 5 a, 3 patent jussa F. — 5 a, 4 et quae sunt EFO. — 5 b, 3 externat G; amplicata GE. — 5 b, 6 in terra G; praecepta F. — 6 a, 5 et sufflata EO. — 6 a, 6 omnigene G. — 7 a, 2 adhuc credula G. — 7 b, 2 deputant DO. — 7 b, 5 edocti G; et docti P. — 9 a, 2 nunc F. — 9 a, 7 sint F. — 9 b, 1 En ipsa G; 9 b, 5 q deitatis alta mysteria D. — 10 b, 1 Quique F. — 11 a, 7 dulcimode EF. — 11 a, 8 hymnizans F; hymnica D; hymni da P. — 11 b, 5 omnigena F. — 12 a, 5 ad supera F. — 14, 1 Ipse G.

77. Feria II Pentecostes.

1a. Eja Musa, dic quaeso
praeclara chorea

1b. Blandificaque libens
perstrepe organa.

2a. Ast modulans
concio resultet plectro
laudum laeta carmina.

2b. Te conlaudans
nostraque caterva, hujus
diei euprepia.

3a. Paracliti charisma
hodie alumnos
irradiat.

3b. Facto repente sono
linguis Christi fantur
magnalia.

4a. Vesana plena ructu
perfidia
alumnos
musto madere putat,
spiritus gratia
ardentes
quos reddit fervida.

4b. Anastasis peracta
quinquagena
mysticus
penetrarat spiritus
pectorum intima
oppido
reddens flagrantia.

5a. Mox egressi omnes una
taetra peragrant arva
diffundentes verbi
semina,

5b. Mystica patrantes signa
superno rore nova
cordium madidant
intima.

6a. Ecce, Christe,
tua nunc caterva
in hac aula
decantat carmina,
ut coelesti permixta
agmini
in dextera dicat
nova tibi
promens cantica:

6b. Sit perennis
Domino gloria,
decus, honor,
potestas per saecla,
qui tribuit spiritus
gratiam
omnibus per arva,
qui sequuntur
ejus monita.

7a. Poscimus omnes
tua supplices
magnalia,

7b. Et sanctus nostra
spiritus mundans
intima

8. Illustret clara
sophia. Alleluja

F fol. 100a. Vgl. u. a. Tropar. S. Ebrulphi saec. 12. Cod. Parisiens. 10508 *Θ*. — Miss. ms. Beccense saec. 13. Cod. Parisiens. 1105 *Σ*. — Miss. ms. Oxoniense anni 1384. Clm. Monacens. 705 *Ξ*. — Miss. ms. Sarisberiense saec. 15. Cod. bibl. Rossianae s. sign. *Ω*. — 1b, 1 sq. ist merkwürdigerweise ein Hexameter, ein Umstand, der es wahrscheinlich macht, dafs diese Clausel später eingeschoben, um der Einleitung eine Parallelstrophe zu geben. — 1a, 1 Eja sancte spiritus F. — 1b, 2 perstrepa *Ω*; perstrepet *Σ*. — 2a, 2 tibia *ΘΞΩ*. — 4a, 1 Vesano *Θ*. — 3a, 3 plene intrat *Ω*; Christi ditat *Ξ*. — 3b, 2 Dei fantur *Θ*; fantur Christi *Ω*. — 4a, 3 musto alumnos *FΣΞ*. — 4b, 3 mystico F. — 4b, 7 flammantia *Θ*. — 5a, 1 omnes domo F. — 5b, 2 super horrore nova F. — 5b, 3 bibula madidant *ΘΩΞ*; madiant F. — 6a, 2 nunc caterva tua *Θ*. — 6a, 6 agmina *FΞ*. — 7b, 1 Ut *Θ*. — Die Sequenz hat musikalisch doppelte Intonation; der Parallelismus der Melodie beginnt erst mit der fünften Silbe. — Das Alleluja gehört zum Text, da die Melodie ohne dasselbe auf der Sekunde der Tonika schlösse.

78. Feria II Pentecostes.

1a. Resonat
sacrata
jam turma
diva symphonia,

1b. Repleta
gaudia
promissa
e coelo reddita.

2a. In unum congregata
apostolorum phalanx
praeclara
exspectans munera.

3a. Fantur omni lingua
nonnulla mysteria
Deique magnalia.

4a. O Deus, omnis arva
te laudat, sol et luna,
concrepat usia
cuncta coelica
et profunda flumina.

5a. Stupens Judaea
haec inquit exsecranda:
concio
vino ista
est repleta
mustique crapula;
baccho plenos deputat
repletos gratia.

6a. Ovans agmina nunc nostra
boat carmina devota
quo suscipiat
coelestia
habitacla

8a. Omnem hanc meram
suscipe melodiam,
ut queamus scandere
luciflua et tua
celsa ac decora
uranica.

9a. Te decet laus perpetua
et gloria siderea
sit diuturna.

2b. Repente vox divina
Paraclitum nuntiat
decorans
sanctorum viscera.

3b. Cantica divina
non cessat reboare
ejus quoque caterva.

4b. Te psallat tellus alma,
sidera tua clara,
jubilat, adorat,
amat redempta
omnis quoque anima.

5b. Surgens haec Petrus
divina clementia
superat
obdurata
corda illa
et fore affirmat
vaticinia de hoc
Joelis praedicta.

7b. Pangat omnis chorda nostra
sancta praeconia tua
ut semper pia
percipiat
charismata.

8b. Dudum sacrata
invenisti pectora,
nunc nos reple lumine,
polorum ut gaudia
cedas perpetua
atque regna.

9b. Tu animas et corpora
nostra, Christe, possideas
in sempiterna

10. Gloria.

Ca fol. 15b. — D fol. 151b. — Cfr. Miss. ms. Sarisberiense saec. 15. Cod. bibl. Rossianae s. sign. Σ. — Miss. ms. Oxoniense annī 1384 Clm. Monacens. 705 Ξ. — Ebenso Grad. Nivernense saec. 11. Cod. Parisiens. 9449; Trop. S. Ebrulphi saec. 12. Cod. Parisiens. 10508. — Miss. ms. Beccense saec. 13. Cod. Parisiens. 1105. — 1a, 1 Resonet Ca ΣΞ. — 1a, 3 divina Ca D. — 2a, 4 exspectant D. — 2b, 2 nuntians Ξ. — 3a, 1 omnem linguam D. — 4a, 1 omnis arvi ΣΞ. — 4b, 2 cuncta clara ΣΞ. — 4b, 5 namque anima D. — 5b, 1 Sumens ΣΞ. — 5b, 2 mysteria ΣΞ. — 5b, 3 obturata D. — 5b, 8 vaticinia Joelis CaD. — 6a, 2 anima ΣΞ; Korrektur wegen der folgenden Einzahl des Verbums. — 6a, 6 habitacula ΣΞ. — 7b, 2 omnis caterva ΣΞ; ebenfalls Korrektur, um Pangat corda zu vermeiden. — 8a, 1 O numen hanc Σ. — 8a, 5 et decora ΣΞ. — 8b, 2 imbuisti ΣΞ. — 8b, 4 polorumve ΣΞ. — 8b, 5 cedas für concedas; cedus Ca; colas Ξ. — 9a, 1 Te enim laus Ca D. — 9a, 2 sidera Ξ. — 9a, 3 o sanctum pneuma ΣΞ. — 10, 1 Doxa Ca ΣΞ.

79. Feria IV Pentecostes.

1. Almiphona
jam gaudia

2a. Coeli rutilant
per climata,

2b. Elogiantur
cuncta bona.

3a. Neumatis
afflata
sacra flamma

3b. Replentur
hodie
quis piorum

4a. Affabre pura corda;
renovantur namque
festalia

4b. Typicalia dudum
in Sina Moysi
consignata.

5a. O beata
et vera gaudia,
homo cum celsa
petit Deus et ima
in ignis forma.

5b. Pace namque
hodie in vera
sunt copulata
duo animalia,
superna, ima.

6a. Theologa rhemata
concrepet utriusque
diapason vera

6b. Cherubim aetherea,
Seraphim atque cuncta
ignicoma turma.

7a. Tuba jubilaea
tympanizet
rupta vincula,

7b. Prius verbigenam
detinebant
quae nexam drachmam.

8a. Nunc vos, Michael
satrapa,
Gabriel vera
police dans nuntia,

8b. Nos terrigenas
vernulas
ferte in vestras
policas officinas.

9a. Nunc ergo cuncta superna
juncta phalanga
benedicat
sanctum pneuma
voce sonora.

9b. Cujus et munere compta
fistula rubra
redimpendat
vera symbola
enharmonica.

10a. Esse ultima
vel particula
mereamur
ejus in aula.

10b. Amen omnia
subjungant pium
mente pura
jam nunc redempta,

11. Rite canentes
Alleluja.

N fol. 136a. — O fol. 24b. — Q fol. 190b. — Cfr. Troparium Nivernense saec. 11. Cod. Parisiens. 9449 Σ. — 2a, 1 rutilans Σ. — 2b, 1 Alogiantur NO. — 4a, 1 afflabre Q. — 6a, 2 utrisque Q. — 7a, 1 Turba N. — 7b, 3 vexam Q. — 8a, 4 prolixe Q; polixe NO. — 9b, 1 Cujus es Q; munera N; munera plena Σ. — 9b, 2 testula NΣ. — 9b, 3 redispendat Q; rudipendat Σ. — 11, 1 Vitae Q. — Die Melodie der Sequenz ist die der Prose Psalle lyrica carmina.

80. In festo Pentecostes.

1. Rex mundi dominator
die hodierna.

2a. Triumphavit impleta
prophetia
sicut olim praedixit
in arva.

2b. Calcata morte, hoste
furibunda,
destruxit ejus castra
foetida.

3a. Abstrahens sua,
quae redemit spolia.
Cum potentia
traxitque praedam,
quae olim fuerat
captivata
* * * *
propter culpam
* *
primaevae creaturae,
* * * *
Erexit sibique
gentem gloriosam
resurgens
ex mortuis vita
pollente
virtute aeterna.

3b. Discipulorumque
corda nuper moesta
gaudia
demonstravit clara
ostendens
eis miracula
Humanae carnis,
cicatricum vulnera;
Praedixit verba
evangelica,
quod repleta essent
sacra dicta,
convescens eis
per dies quadraginta.

4a. Sed exspectarent
promissa futura
[quae revelarent]
patris arcana

4b. Haec cum dixisset,
videntibus illis
eum suscepit
nubes splendida.

5a. Cum completi
essent dies
quinquaginta,

5b. Erant omnes
congregati
mente una

6a. Discipuli atque
omnis lingua

6b. Quod egit supera
et in terra.

7a. Repente
sonus venit de aethra, flamma
corruscans ignea

7b. Descendit
per cuncta linguarum genera;
eorum pectora

8a. Tunc replevit
omnes divinum pneuma.

8b. Unusquisque
audivit sua lingua

9a. Dei magnifica.
Dei repletique
magnalia
coeperunt per
prolixa terrarum
spatia

9b. Cuncta praedicare
omnes in Judaea,
baptizare
in Africa
uno baptismate
lotos per

10. Saecula.

D fol. 152 a. — 3a, 2 quem. — 3a, 4 traxit praedam. — 4a, fehlen fünf Silben am Versmafse. — 4b, 3 suscepitque nubs. — 8a, 1 repleti. — 9b, 3 baptizari. — 9b, 6 uno loti baptismo.

81. In festo Pentecostes.

1a. Praecipua aderit nobis
salus continua festa

1b. Sitque jucunda videlicet
semper atque decora[ta].

2a. Laus [et] honor erit
nostra gloria.
Sequamur
Christi si ve[re] vestigia,
magna pietas redemptio
est vera.

2b. O Deus caritas.
(etiam) carne humana
Dignatus
[est] redimere facinora
et curare nostra delicta
injusta

3a. Nec non dare vitam;
sincera mente
solvamus vota.

3b. Exsultemus ergo
promere simul
laudes aeternas.

4a. Ut dignanter
possimus adhaerere
Christo atque
adimplere debita cuncta

4b. Ac denique
sociari gaudia
inclita, qui
morte redemit nos [ab] atra.

5a. Te, Christe,
quaesumus, accipe
vota nostra,

5b. Ut laeti
adeamus tua
loca amoena.

6a. Ad coelestia quae ducit
fideles regna,

6b. Sine fine manet estque
semper mansura.

B fol. 188 b. — E fol. 297 a. — 2a, 4 sive E; fehlt B. Das Versmafs kann desselben nicht entraten. — 2b, 6 injustitia B. — 4b, 3 que BE.

82. In festo Pentecostes.

1. Orbis conditor
regressus est
in sinu patris,

2a. Promissa munera
dare patris gratia

2b. Et almum spiritum.
sicuti praedixerat:

3a. Rogabo patrem
meum, alium
dabit vobis
paraclitum.

3b. Et cum venerit,
arguet mundum
de sordida
facinora.

4a. Et cum complerentur dies
pentecostes
erant omnes pariter

4b. Discipuli loco uno
exspectantes
promissa triumphantes.

5a. De coelo factus
est subito
sonus tamquam
torrens, replevit
spiritus
totam domum, ubi
erant sedentes.

5b. Ignis advenit
divinus
non comburens,
illuminans, nec
consumens
sed lucens, tribuit
carismatum dona.

6a. Repleti
sunt spiritu sancto
et coeperunt loqui

6b. Variis
linguis apostoli
Christi magnalia.

7a. Facta autem
hac voce convenit
multitudo et
mente est confusa

7b. Audiebat
unusquisque linguam
suam loquentes
Dei potentia.

8a. Quae nulla valet omnium
comprehendi solertia;
cuncta clara sidera,

8b. Potestates et virtutes,
intercedite pro nobis
omnibus ad Dominum.

9a. Ut digni accipere
mereamur
regna coelestia sancta.

9b. Jesu, redemptor bone,
da nobis, quod
[te] petimus in saecula.

10. Laus tibi sit
et gloria.

B fol. 189 a. — E fol. 258 a. — 2a, 1 dare munera BE. — 5a, 5 divinus E. — 6a, 3 et fehlt BE. — 8a, 1 nullo B; comprehendi omnium E; comprehendit omnium B. — 8a, 3 Christi cuncta E. — 9b, 3 per saecula E.

83. In festo Pentecostes.

1. Nunc exsultet
omnis mundus
quia hodie rex victor

2a. Triumphavit et vicit
leo fortis
de tribu Juda radix-
que David

2b. Exspoliavit furem
et crudelem
suos secum reduxit
captivos.

3a. Collocans illos
in aeternam gloriam.
Praedixerat ipse
jam suis,
quod die
tertia resurgeret;
Adimplevit,
sicut dixit, hodie.

3b. Ad monumentum
custodia posita,
Terrae motus magnus
factus est,
angelus
ad lapidem accedens,
Quem revolvit
et sedit super eum.

4a. Exterriti custodes prae
timore, mulieribus
angelus
blande affatur loquens illis:

4b. Nolite expavescere,
vos Jesus quem quaeritis,
non est hic
surrexit, ut ipse praedixit.

5a. Videte locum,
ubi fuit Dominus,
recordamini, quid vivens
locutus sit,
quod ipse die
tertia resurgeret,

5b. Et nunc euntes
nuntiantes dicite,
ut properent discipuli
Gallilaeam,
illum videre,
sicuti promissum est.

6a. Illae regressae
a monumento
percepta nuntiant.
Audientes quidam
dubitaverunt,
non credentes,
verba vera esse,
quae dicebantur.

6b. Quidam ex ipsis
ad monumentum
videre properant.
Ut mulieres jam
dixerant, ita
invenerunt,
hunc sublatum esse
aestimaverunt.

7a. Dolore
nimio cordis aestuantes,

7b. Timentes,
ne visuri jam eum essent.

8a. Frequenter eis post
haec apparens
Praecepit, ut euntes
in mundum
Praedicent
evangelium et baptizent.

8b. Et Dominus Jesus,
postquam eis
Locutus est, assumptus
in coelum
Sedet in
excelsis ad dexteram patris

9a. Venturusque,
ut reddat unicuique
secundum opera.

9b. Ipsum ergo
pura mente obsecremus,
ut memor nobis sit;

10a. Ne pereamus cum damnatis,
sed cum justis pariter
gratulemur jucundantes,

10b. Hymnum novum ei cantantes
in aevum exsultantes
per cuncta semper saecula

11. Saeculorum. Amen.

A fol. 50b. — E fol. 245b. — L fol. 150a. — 2b, 1 fortem L. — 2b, 2 qui crudeles E. — 3b, 1 A monumento E; ad monumenti L. — 4a, 4 blando affatu AE. — 4b, 4 ut ipse dixerat E. — 5a fehlt AE. — 5b, 3 sq. Galilaeam discipuli L; in Galilaeam discipuli A; discipuli in Galilaeam E. — 5b, 5 conspicere eum AE. — 5b, 6 sicut praedictum jam ab eo illis est AE. — 6a, 3 praecepta A. — 6a, 4 Audientesque A. — 6b, 2 ad monumento E; a monumento A. — 6b, 4 Et mulieres E. — 6b, 7 illum sublatum EL; nur sublatum A. — 7b, 2 ni visurum E; jam fehlt EL. — 8a, 1 post haec eis EL. — 8b, 3 assumptus est E. — 9a, 3 opera sua AEL. — Nach 9b haben AL pro quibus fudit pretiosum sanguinem suum, was keine Gegenstrophe hat und in E fehlt; dagegen hat E folgendes:

Qui pro grege suo mori dignatus fuit et hodie a mortuis victor surrexit, ut nobis pius sit.

Ipse qui hominem perditum reparavit, mundet nos a noxa

Qui signum in cruce vexillum nobis dedit et sedet in excelsis dextris sui [patris], nobis memor sit.

10a, 1 pereamur E. — 10b, 1 novum cantitantes. — 10b, 3 sq. saeculorum saecula AEL.

84. In festo Pentecostes.

1. Cantemus organa
pulchra
satis atque decora.

2a. Deo nostro psallentes,
qui pro nobis sumere
dignatus est terrena

2b. Non amissa praeclara
deitate assumens
morticina sed nostra.

3a. Dei gloria
majestate fulgida,

3b. Virtus praepotens,
indiscussa essentia.

4a. Solis claritas,
fabricator
siderum omnium
climatumque,
mundi machina,
maris atque spatia.

4b. Fovens qui cuncta
majestate
hominem coelitus
redemisti
carnem sumendo
membraque mortalia.

5a. Pauper effectus,
humilis
innocens
coeli rex,
Deus angelorum,
ornans poli
summi culmina.

5b. Neque recusans
se mori
pro nobis
largitor
spiritus ac vitae
ima nutu
vastans tartara.

6a. Mortis aeternae
dissoluta
vincla saeva,
damnans potenter
inferni supplicia.

6b. Secum revehens
clariora
atque cara
hostis spolia
fraudulenter seducta.

7a. Sicque resurgens dona
dedisti tuis
coelestia.

7b. Dies quadragis sacra
firmans ipsorum
praecordia.

8a. Nostra tribue
tibi placere, Christe,
pectora decora
atque foederata.

8b. Nec non delue
nostra cunctorum, alme,
criminum turpia
saeva flagitia.

9a. Ut cum sanctis
apostolis
ad superna

9b. Te sequentes
ascendamus
celsiora,

10a. Splendent ubi cuncta
fulgentia

10b. Alta resonantque
canentia.

11a. Tibi patri
filioque una
extollentia
voce consona
copia laudis,
organa clara.

11b. Quo spiritum
sanctum die ista
nostris patribus
praemia sancta
dedisti paschae
quinquagesima.

12a. Propter quod laeti
omnes decantemus
melodias,
prolixa neumata,

12b. Nobis ut ipsa
sancta dona dare
tu digneris
spiritus praeclara.

13a. Quod tibi Deo
famulantes
per sancti placeamus
spiritus
dona sanctissima.

13b. Qui gratulati
pacifice,
spiritu consolati
vivamus
praeclara cuncta per

14. Saecula. Amen.

B fol. 190 a. — Ca fol. 94 b. — D fol. 116 b. — E fol. 256 b. — 4b, 1 Solvens qui DE. — 4b, 6 membra qui B. — 5b, 1 Teque B; Tecum CaDE. — 6a, 5 et supplicia E. — 6b, 3 atque clara BE. — 8b, 5 saeva et B; seu et Ca. — 9a, 1 Et cum Ca. — 11a, 6 et clara DCa. — 11b, 4 sacra D. — 11b, 5 pace B. — 12a, 4 prolixa ac D. — 13b, 1 Quis B. — 13b, 5 tua per Ca. — 14, 1 saecla D.

85. In festo Pentecostes.

1a. Cantantibus
hodie cunctis una
numquid non et ipse canam
Dei magnalia,

1b. Christus postquam
ad supera summa
regressus est in gloria,
quae gessit divina?

2a. Patris ac sua dextera
sanctique sui spiritus
gratia infundens vera
hominibus charismata.

2b. Implevit, quae promiserat,
quia veracis veritas
est vera, falli nequibat
et nequibit in saecula.

3a. Solemne
pentecostes festum
instabat,
quo olim in Sina
coelitus
lex alma
a Deo est edita
terribili voce ac mira.

3b. Vehemens
vox, dum turba orat
pavida
credentium multa
in Sion,
mox flamma
adfuit velut lingua,
munda cunctorum replens corda.

4a. Confestim illa
omnis caterva,
sancto spiritu repleta,
cunctigena
affamina
docte loquitur
ut voce patria.

4b. Extemplo turba
Hierosolymea,
postquam sonuit vox illa,
perpropera
adest cuncta,
Falerno fartos
aestimat vesana.

5a. Arguit quos una
voce prophetica
dieique hora,
dum Joelis vera
fatetur impleta
Petrus vaticinia.

5b. Nunc, sancte spiritus,
adveni coelitus,
reple corda nostra
mundaque corpora,
mentes purifica,
solve nexorum vincla.

6a. Quo cantemus jugi voce
dulci atque consona,
quae sunt Christi et sua
patrisque magnalia,
quamdiu
simul ac secum sibique
consubsistunt omnia.

6b. Cantem et ego meatim
tibi semper placita
viritim mirifica,
tua plenus gratia
gratuler
et, qui sunt Christi, cum illo
in aeterna gloria.

7a. Ubi semper concanamus
angelorum nimis grata
melodemata

7b. Incessanter conclamantes:
Deus omnium, tibi cuncta
perpes gloria,

8. Nunc et semper et in cuncta
beatorum beata
saeculorum sempiterna
omnium saecula.

F fol. 95. a. — 7a, 1 conlaetanamus.

86. De Pentecoste.

1. Canat cuncta
per orbem creata,
patris gloria.

2a. Mundo
redemptionem veram

2b. Misit
ex sua dextera.

3a. Namque
praecelsus respexit ima,

3b. Claustra
penetravit tartarea.

4a. Momordit,
ut dixerat, clara
dans angelica
suffragia.

4b. Quo solvit
vincula a morte
dira collocat
vel aethera.

5a. Numerata
jam *δέκα* per *πέντε*
replevit
pariter congregatis pectora.

5b. Paraclitus
tamquam ignis venit
vehemens
apostolorumque laetitia.

6a. Loquebantur
cum fiducia.

6b. Magnalia
Dei carmina.

7a. Incessanter
deprecemur voce
et mente humillima,

7b. Ut superna
perfruamur eum
cum polorum agmina,

8. Congregata
una cum Christo cuncta
per saecula.

B fol. 189 b. — E fol 297 b. — 2a, 2 redemptio vero BE. — 3a, 1 Praecelsus namque BE. — 4a, 1 sq. fehlen E. — 4b. 2 vel a morte B. — 4b, 2 vel collocat E. — 5a, 2 per penta E. — 5b, 2 tam ignis B. — 7b, 2 fruamur BE. — 8, 1 Congregate B.

87. In festo Pentecostes.

1. Ad te, summe, celsa
laus Alleluja

2a. Sonans
nostra chorda
recitando verba

2b. Boat
cum sonora
dulcis harmonia.

3a. Apostolica
hymnizante doctrina

3b. Luminaria
praefulgente saecula.

4a. Spiritus sancti gratia
hodierna
promissa patris munera

4b. Igneis linguis divisa,
fulmina
spiritus sancti jacula.

5a. Doctrina pacis Deo sacra
Spiritus almus
invisere dignetur
corda nostra
Parando digna
sua in nos receptacula.

5b. A nobis cuncta erronea
Noxia quaeque
pellat, profutura
concedat
Sua gratia,
corona splendoris fulgida.

6a. Concrepent canora
praecelsa poemata,

6b. Sanctorum catervae
resultent jure sacra

7a. Omnia per saecla
diffusa
Dei magnalia,

7b. Munera paterna
doctrina
sancta micantia.

8a. Salus et vita
apostolorum dona

8b. Jucunda nobis
grata fecundant verba.

9a. Cum ipsis aeterna
Mereamur doxa
largiente praemia
Secreta
cordis rigante dulcia.

9b. Sancta solemnia,
Coelica gaudia
fruamur per saecula
Splendente
decora luce aurea.

10a. Coelestis sacra agmina
congratulando jubilant
laude jucundissima;

10b. Cherubim sancta agmina
Seraphim nec ne socia
sine fine proclamant:

11a. Sanctus, sanctus Dominus,
tibi decet
plenitudo, omnia,

11b. Terra simul maria
tremunt, clamant
cuncta animantia:

12. Laus aeterna
per saecla.

D fol. 115 b. — Ca fol. 21 b. — Cb fol. 57 a. — E fol. 329 b. — G fol. 189 b. — L fol. 219 b. add. saec. 11. — N fol. 120 a. — O fol. 24 a. — P fol. 77 a. — Q fol. 168 a.

2a, 1 Souat G; sonant NO. — 5a, 3 sq. fehlen O. — 5a, 6 florigera receptacula DL; sua florigera O. — 5b 3 sq. fehlen O. — 5b, 3 und 4 je eine Silbe weniger als 5a, 3 sq. — 8b, 2 fecundaque G, fecundant dona P. —

9a, 3 lorgiente pneuma alle Hss. ausser G; pneuma korrigiert in praemia E; die Zeile fehlt O. — 9b, 3 fehlt O; saecla D—Q. — 9b, 5 decorans G. — 10a, 3 jubila DO; jubilat L. — 10b, 3 nec non G. — 10b, 3 mit nec ne schliesst Ca und fährt Cb l. c. fort. — 11b, 3 cuncta et natantia DLP.

88. In Pentecoste.

1. Adest sancta
dies ac praeclara.

2a. Relaxans debita
omni mundo cuncta,

2b. Dans spiritalia
ac dona mystica.

3a. Sacrans sua
roborata agmina

3b. Ac gaudia
tribuens coelestia.

4a. Nam Deus ipsa,
qua sacra
conscendit evectus
inde ad alta

4b. Triumphalia
reportans
ad coelos vexilla,
ampla trophaea,

5a. Promisit suis charismata.
Spiritus almus
invisere dignetur
corda nostra,
Apostolica
qui replevit corda devota.

5b. Facta omnium scientia.
Noxia quaeque
pellat, profutura
concedat.
Namque omnia
linguarum concessit munera.

6a. Fulgens gaudet ipsa
praesens omnis caterva

6b. A Christo electa
apostolorum sancta.

7a. Inter quos Martialis fulget,
praeclarus collega.

7b. Apostolus ipsa possidet
ille charismata,

8a. A pueritia
repletus
Christi sacra doctrina,

8b. Cum Petro Judaeam
revincens
de Christo incredulam.

9a. Cujus nos gratia
Mereamur doxa
largiente praemia.
Qui solvat
nostrorum cuncta crimina.

9b. Et per eum una
Coelica gaudia
fruamur per saecula
Gaudentes
hodierna die festa.

10a. Unde superna numina
angelorum conlaetantur
atque archangelica,

10b. Beata per cuncta saecla
et cuncta contubernia
trinitatem conlaudant.

11a. Nosque per haec annua festa
jubilemus
Deo in terra.

11b. Plaudatque omnis creatura
per Christum jam
nova effecta,

12. Cui gloria
per saecla.

H fol. 6b. — 7b, 1 ipsa ille possidet. — Melodie dieselbe wie Nr. 87.

89. In festo Pentecostes.

1. Magne et pie
hac die
rex exsultant

2a. Laetanter, ovanter
omnia climata
perampla
tibi reboantia
clara cantica,

2b. Quo Stygia claustra
penetrans virtute
invicta
spolia hinc traxisti
dudum perdita.

3a. Velatus carnis forma
opera geris
admiranda,

3b. Patris manens sophia
genita ante
cuncta saecla.

4a. Paterna missus
ab arce petis arva.

4b. Ut tuum poli
ad alta vehas plasma.

5a. Nam placatus aure pia,
Rex in aeternum,
suscipe benignus
praeconia nostra,
Caterva
quae canit fulgida.

5b. Vivens crucis post vulnera
Victor ubique
morte superata
atque triumphata
Das nova
redemptis gaudia.

6a. Praeclara
trophaea
prostrarunt
fortia agmina
auferendo tela noxia.

6b. Solita
catena
jam colla
libera habentes
exultat cohors captivata.

7a. Angelica cura
palam nuntiat
haec festiva
ferentibus aromata.

7b. His gaudia magna
portat, ad malos
terrae forma
corruscans veste pavida.

8a. Monita quibus dat pia
perfruite vita.

8b. Abditus qui jam fueras
sepulchrali urna,

9a. Sceptra regens summa,
Ortus de tribu Juda,
in gloria
Amara morte devicta,

9b. Ad patris dexteram
Regna petens supera,
in saecula
Moderaris justa et cuncta.

10a. Charismata promissa
mittis tuis ignea,

10b. Quo peragant stupida
palam mirabilia.

11a. Ut repleta
reddant horrea
tua cumulata
diva gratia.

11b. Synagoga
spreta tumida
vocas oves tua
voce propria.

12a. Quas unda lavans pura
tibi facis vasa
sacrata.

12b. Quis da, nequeant ultra
iterare taetra
opera.

13a. Virtus patris unica,
Ergo, pie rex Christe,
peccamina
Solve perenni gratia.

13b. Sanctorum collegia
Fac tecum resurgere
ad gloriam
Regna donans perpetua.

14a. Quis maneant
sempiterna
festa paschalia,

14b. Angelica
quo cum turma
Deo dent organa.

15a. Compti praefulgida palma
cum stola candida

15b. Paradisiaca doxa
fruentes per saecla

16. Semper gestantes
serta rutilantia.

Cb. fol. 37b. — 7b, 1 Bis, Irrtum eines Rubrikators? — 10b, 1 stupida, wie 7b, 4 pavida, für stupenda. — 13b, 2 sq. resurgere ad fehlt; kann aber glücklich aus der Stammsequenz Fulgens praeclara ergänzt werden, auch deren Melodie diese bearbeitet. In Strophe 9 u. 13 folgt sie der kürzeren Lesart.

90. In Festo Pentecostes.

1. Spiritus sanctus,
procedens a patre,
in terris

2a. Apostolis missus est,
illuminare
corda discipulorum
suorum.

2b. Ignis advenit lucens,
non comburens sed
illustrans fidelium
intima.

3a. Invenit
corda apostolorum,
discipulorum
munda habitacla.

3b. Invenit
concordes, caritatis
tribuens eis
charismatum dona.

4a. Tertia cunctis hora
repente mundus intonat,
advenisse nuntians

4b. Omni gente cognitum,
latinis atque barbaris
admirantibus cunctis.

5a. Dispartitae sunt linguae
tamquam ignis
super illos sedit
spiritus.

5b. Rex Christe, pater sancte,
preces nostras
suscipe perennis;
in terris

6. Tibi semper laus et honor
in saecula;
dicant cuncti tui: Amen.

E fol. 289b. — 2b, 3 illuminans. — 3a, 4 habitacula. — 3b, 2 eos caritatis. — 4a, 3 Dominum nuntians, überzählig. — 4b, 1 cognitam. Diese und die Parallelstrophe 4a aus: Jam Christus astra ascenderat. — 4b, 2 ac. — 5a, 3 seditque. — 5a, 4 spiritus paraclitus. — 5b, 3 perennis.

91. In Inventione s. Crucis.

1. Vexilla regis

2a. Prodeunt et fulget
crucis mysterium.

2b. Quo carnes conditor
suspendit patibulo

3a. Confixa clavis viscera;
manus, tendens, vestigia

3b. Redemptionis gratia
immolata est hostia.

4a. Quo vulneratus insuper
mucrone dirae lanceae.
ut nos lavaret crimine,
manavit unda, sanguine.

4b. Impleta sunt, quae concinit
David fideli carmine,
dicens, in nationibus
regnavit a ligno Deus.

5a. Ornata regis purpura
arbor decora fulgida,

5b. Electa, digno stipite
dum sancta membra tangeret.

6a. Dum enim pretium
pependit saeculi,
statera facta est
corporis.
Nunc opima mansisti
membris Christi fulgida.

6b. Fundis aromata
jucunda fertilis
et plaudis triumphum
nobilem
Sustinens gubernantem
celsa atque infima.

7a. O crux benedicta, in
qua Christus
carne pependit.

7b. Atque cruore suo
vulnera
nostra tunc lavit.

8a. O crux veneranda,
quae sola fuisti
digna portare regem
coelorum et dominum.
O crux
splendidior cunctis astris,
mundi hominibus
multumque amabilis,
Quae meruisti,
portare talentum mundi;

8b. O crux gloriosa,
o crux adoranda,
o lignum pretiosum
et mirabile signum.
Per quod
anguis est victus et mundus
redemptus, hoc signum
apparebit in coelo,
Quando Dominus
ad judicandum venerit.

9. Ipse dignetur
salvare nos omnes
per signum crucis.

B fol. 174b. — F fol. 88a. — P fol. 69a. — 2a, 2 crucis arcana P. — 2b, 1 carnis B. — 2b, 2 patibulum B; suspensus est victima P. — 3b, 2 immolatur P. — 4a, 1 Vulneratus insuper est P. — 4a, 2 dirae fehlt P. — 4a, 4 sanguinis unda P. — 4b, 1 Implentur quae cecinit P. — 4b, 2 David vates carmine P; carmina BF. — 4b, 4 accepit quod Christus regnat P. — 5a, 2 decorata est F; decorata et B; decorata fehlt P. — 5b, 1 digna BF. — 5b, 2 dum sancta tangit membra P. — 6a, 1 Cum enim D: Nam cum pretium P. — 6a, 3 sqq. ejus corporis statera facta mansisti opima, membra Christi sacra tu sola dum portasti crux alma P. — 6b, 1 sq. Tu aromata jucunda emanas plaudens triumpho nobile per saecula P. — 6b, 2 jucundis

F. — 6b, 4 nobis F. — 6b, 6 atque ima BF. — 7a, 3 carnem F; dann: vulnera nostra lavans P. — 7b fehlt P. — 8a, 3 sq. digna regem coeli portare dominum P. — 8a, 5 O fehlt F. — 8a, 8 sq. portasti quae telluris talenta P. — 8b, 3 lignum rutilum P. — 8b, 7 in aethra P. — 8b, 9 advenerit ad judicia P. — 9 fehlt F. — 9, 3 lignum crucis P.

92. De sancta cruce.

1. Festa praepollet
dies, in qua

2a. Celsi tonantis concrepemus
ovanter rutilantia
vexilla.

2b. Per quae perornatur usia
humana ab exordio
creata.

3a. Culpam laetalem, ab aevo
protis propinatam,
diluit Christus pendens
σταυρῷ tentam.

3b. Lignum mortis fuit causa,
crux auctrix est vitae,
per crucem omnis ovant
cosmi arva.

4a. O crux alma,
cujus stigmate
fidelium signatur
pectus et glebella.

4b. In qua Christus
mundo triumphat,
mortis vincla disrupit
atque fregit vasa.

5a. Traducis jam putres
educens exuvias
vexit secum
ad supera
satis pulchre corruscans.

5b. Virus, quod humanam
infecerat formulam,
annulavit
unicus,
patris factus hostia.

6a. Lignum mortis
dedit noxam,
lignum reddidit nobis vitae
formam.

6b. Hostia patris,
Jesu, summa,
tuere famulos crucis vexilla.

7a. Tui sanguinis unda
redemptos atque libera.

7b. Nunc atque in aevum
et in cuncta saeculorum

8. Saecula.

D fol. 148b. — 1, 1 Festus. — 2b, 1 Per quam. Danach scheint der Autor ἡ vexilla als Femininum gebraucht zu haben, womit 6b, 3 stimmen würde. — 2b, 1 perornantur. — 3a, 4 tenta; vgl. Coloss. 2, 14. — 3b, 3 ovat. — 3b, 4 arma. — 4b, 4 et fregit. — 5a, 4 hat eine Silbe zu viel; wahrscheinlich ist nach Analogie des sonstigen Gebrauchs ad zu unterdrücken. — 6b, 4 wäre in vexillo zu ändern, wenn nicht alle Clauseln (7b schliesst eigentlich erst mit 8) auf a endigten.

93. De sancta cruce.

1. Creator poli
atque arvae,

2a. In quo sistit
vita ac salus nostra,

2b. Per quem morte
redempti ab aeterna.

3a. Nunc tuos famulos,
alme rex, a delictis
clemens munda,

3b. Quo semper dextera
tua salvi, protecti
melos reddant.

4a. Gloria et honor
tibi, Jesu bone,
infinita,

4b. Qui sedes ad dextram
patris in excelsis
super astra.

5a. Angelicis choris
digneris
voces adjungere
nunc nostras,

5b. Post labem effecti
coelibes
coelica perfrui
gaudia.

6a. In qua jugiter
promunt clara
sancti rhythmica,

6b. Quorum obtentu
te supplices
petimus una.

7a. Proclamans dicit
haec vox nostra:

7b. Jam miserere
cui *δόξα*

8. Regi regnum celsa.
Alleluja.

K fol. 210b. — M fol. 196a. — P fol. 109a. — 1, 2 arva BKHP. — 2a. 1 In qua P. — 3b, 4 das Weitere fehlt P. — 6a, 1 In qua jugi KM. — Überarbeitung von Nr. 51.

94. De sancta cruce.

1. Alte vox canat
dulcis ac mera

2a. Cleri canentis
camoenas
clara per stipadia

2b. Crucis aeterni
sonoras
regis palinodias.

3a. Quae Christi dicata
membris exstirpat

3b. Callidas gerronis
pulchre sutelas.

4a. Gemmis ornata
lampat haec aula
divina ut astra.

4b. Mysteria, quae
continet, nostra
non quit fari turba.

5a. Thau litera
sed est illa
paventia

5b. Corda roborans;
laus Christo sit
per omnia.

6a. Sustinuit pondera
crucis lignum dulcia,

6b. Gestavit saecli cara
atque pulchra talenta.

M fol. 197b. — Cfr. Troparium Nivernense saec. 11. Cod. Parisiens. 9449. Σ. — Tropar. ms. saec. 11 et 12 Cod. Parisiens. 13252 Ξ. — 1, 1 psallat ΣΞ. — 2a, 3 stisadia Σ. — 2b, 1 Crucis Christi M. — 2b, 2 regis sonoras Σ. — 3a, 2 exstirpa Σ. — 3b, 2 pulchrae fehlt Ξ; utelas. Σ. — 4a, 1 Ut gemmis Ξ. — 4a, 2 hac aula MΣ. — 4a. 3 divina coeli nec non sidera Ξ. — 4b, 2 continet ipsa. ΣΞ. — 4b. 3 valet fari tuba ΣΞ. — 5a, 3 sq. corda quae creat gementia. — Nach 5b, 3: Laus ei saecula. Amen ΣΞ; 5b, 6a und 6b fehlen ΣΞ.

95. In festo SS. Trinitatis.

1. Benedicta
semper sancta
sit trinitas,
deitas
scilicet unica
coaequalis gloria.

2a. Pater, filius,
sanctus spiritus,
tria sunt omnia
nomina,
eadem substantia.

2b. Deus genitor,
Deus genitus,
in utroque sacer
spiritus,
deitate socius.

3a. Pater a nullo (factus) est,
filius a patre (genitus) est,
spiritus a patre
et filio,
ab utroque procedit.

3b. Non tres tamen Dii sunt,
Deus verus unus est;
sic pater Dominus
et filius
spiritusque procedens.

4a. Proprietas in personis,
unitas est et in
essentia.

4b. Majestas par et potestas,
simul in utroque
clementia.

5a. Sidera,
maria
continet,
arva simul, et
universa condita.

5b. Quem tremunt
impia
tartara,
colit quoque quem
et abyssus infima.

6a. Quem laudat
sol atque luna,
dignitas adorat
angelica.

6b. Nunc omnis
vox atque lingua
fateatur laude
dignissima.

7a. Et nos voce praecelsa
jubilemus
organica
cantica dulci melodia.

7b. Eja et eja, (nunc ore) simul
modulemus
altithrono
Domino laudes in excelso.

8a. O adoranda trinitas,

8b. O veneranda unitas,

9a. Per te sumus salvati,
vera aeternitas.

9b. Per te sumus redempti,
summa tu bonitas.

10a. Populum cunctum
tu protege,
salva, libera,
eripe atque munda.

10b. Te deprecamur,
omnipotens,
tibi canimus:
tibi laus et gloria.

B fol. 192 a. — Ca fol. 133 a. — Cfr. Kehrein Nr. 139. — 3a scheint aus Gründen dogmatischer Genauigkeit es weniger genau mit dem Versmafs zu halten. Dasselbe wäre herzustellen, wollte man die beiden Klammern tilgen und in 3b, 1 den doppelten ii-Laut als einen rechnen. Bei Kehrein scheint die ganze Strophe umgedichtet. — 3b, 5 spiritusque dominus B.

96. In festo SS. Trinitatis.

1a. Benedicta
sit beata
trinitas,
deitas
aeterna pariter,
coaequalis gloria.

2a. Deus genitor,
natus genitus,
cum sacro pneumate
permanens
super omne quod exstat.

2b. Quibus est una
semper voluntas,
nec a se discrepat
haud unquam
triplicata persona.

3a. Nam constat deitas una
non in tres deos divisa,
quae fides fatetur,
a Christo
orthodoxe dedita.

3b. Haec namque pellit delicta,
patriam reddit serenam,
qua dulcem jubilant
agmina
symphoniam coelica.

4a. Altithroni vestigia
imitantur stolis
candidata

4b. Operiunturque binas,
quas captant post saecli
discrimina.

5a. Et nos, quos
illustrat
gratia
Dei supera,
demus nostra debita,

5b. Quatenus
caterva
coelica
nobis maneat
socia post funera.

6a. Ultimaque peracta
discrimina
possimus alta
possidere mox palatia,

6b. Quo perspicua flagrat
lux accensa
constanti flamma,
quae Deus est, visio nostra,

7a. Angelorum quae illustrat
fortiter pectora,

7b. Ut in Christo solo sua
defigant lumina.

8a. Haec namque est illa
sitis flagrans,
qua tunc sitient (animae)
sanctorum vel corpora,

8b. Cum fuerint data
perpetua
bonis pro eis
a judice praemia.

B fol. 191 b. — Ca fol. 131 a. — D fol. 118 a. — E fol. 275 a. — F fol. 103 a. — K fol. 175 b. — L fol. 121 a. — N fol. 136 b. — O fol. 267 a. — P fol. 71 b. — Q fol. 90 a. — Cfr. Miss. ms. Salisberiense saec. 15. Cod. Bibl. Rossianae Σ. — 2a, 3 Nec ad se Ca. — 2a, 4 aut unquam alle Hss.; hanc nunquam Σ. — 3a, 3 quod fides Σ. — 5a, 4 superna Σ; super aethera CaF. — 5b, 5 post funera socia. Σ. — 6a, 1 alle Hss. aufser Σ-ultimo peracto discrimine. — 6a, 4 et perfrui mox E. — 6b, 1 micat DKLP; manat E. — 6b, 4 Deus fehlt D. — Nach 6b folgt: Et salus aeterna, das entweder Einschiebsel ist, oder seine Parallelklausel verloren hat. — 7b, 1 Et in Christo. UΣ. — 8a, 3 animae überzählig. — 8a, 4 et corpora BDP. — 8b, 3 bonis pro ea DCa; eis pro bonis Σ. — Mel. der Sequenz dieselbe wie: *Benedicta semper sancta* unter Auslassung des Chorals 6 und 8 jener 8 Prose.

97. In festo SS. Trinitatis.

1. O alma trinitas,
deitas
et invidua.

2a. Quae habitas
coelestis regni palatia,
2b. Quam laudat sol
atque cuncta simul infima.

3a. Jubilat caterva
maris ac tellus factura,
3b. Voce consonora
angeli boant cantica

4a. Et clara contuentur
alta et mira
nimis sidera,
Unde splendent
sat in aethera
sancta tabernacula.
4b. Non potest mens humana
patris cernere
poli suprema,
Sicut manet
solus praepotens
cum summa potentia.

5a. Majestas ejus clara
est valde laeta,
assidue
reboant agmina
coelestia,
dicentes affantur
haec verba rhythmica:
5b. Sanctus ter nominatur
cum laude una,
magne Deus,
tibimet gloria,
gratiarum
actio maneat
devota per saecla.

6a. Clangit virtus apostolica,
per quam reboat ecclesia,
plebs omnis exspectat
futura
per eorum doctrinam
solvere delicta
nimia.
6b. Preces martyrum, suffragia
sacerdotum simul gloria
sors ac virginea
lampada
catervatim depromat
pneuma, melos, laeta
carmina.

7a. Sancte sanctorum
mitte milium chorea;
7b. Qui omnium nostra
semper abluat vitia,

8. Et conjungant
in superna
perpes regna.

A fol. 87 b. — B fol. 193 a. — D fol. 120 a. — E fol. 293 b. — F fol. 102 a. — K fol. 181 a. — L fol. 122 a. — P fol. 72 b. — 2a, 1 quae latitas ABF. — 2a, 2 regni cubicula AB. — 2b, 1 Quem laudat ABFK; laudet A. — 2b, 2 simul infima coelestia ABDEFKLP; letzteres ist dem Versmafse nach überzählig, dem Sinne nach entbehrlich; musikalisch wiederholt es die vier ersten Noten von 2a und 2b. In D ist zunächst coelestia mit drei Neumen ausradiert und dann das folgende jubila in coelestia verwandelt. — 3a, 1 Jubilat B; jubilant F. — 4a, 4 Inde F. — 4a, 5 satis aethera F. — 6a, 1 Pangit DF. — 6a, 2 sqq. und 6b, 1 fehlen F. — 6a, 1 dulcia D. — 6b, 6 lente F. — 6a und 6b lauten in AD:

6a. Preces martyrum suffragia
sacerdotum simul gloria
plebs omnis exspectat
futura
per eorum doctrinam
affantur haec verba
rhythmica

6b. Clangit virtus apostolica
per quam reboat ecclesia
sors ac virginea
lampada
catervatim depromunt
pneuma, melos, laeta
carmina.

7a, 1 Fehlt eine Silbe; Kontraktion zweier Neumen. — 7b, 1 Quae omnia F; Quem nimium nostram D. — 7b, 2 abluant FLP. — 8, 1 conlustrent KLP; perducant F. — 8, 3 regnes F.

II. De Beata.

98. In Nativitate BMV.

1. Alle coeleste
nec non et perenne luja

2a. Dic paraphonista
cum mera symphonia,

2b. Tuba et canora
palinodias canta.

3a. Nam omnis usia
hanc Christi genitricem
die ista

3b. Congaudet exortam,
per quam sibi sublatam
capit vitam.

4a. Davidica stirpe sata,
Davidis ad sceptra
est regenda
prole fecundata.

4b. Nec gravidata viscera
sunt tamen per ulla
patris membra
sed ex fide sola.

5a. Ab arce summa
angelus adstat:
Maria,
inquit, alma, ave plena

5b. Gratia sacra,
et benedicta
feminas
inter omnes, paritura

6a. Regem, qui dira
mortis vincula
damnabit mira
cum potentia,
suum plasma
solvens sponte sua
atque beata
donans vita.

6b. Fit mox puella
verbis credula
et puerperam
stupet et castam.
natum gestans
speciosum forma.
regentem cuncta
orbis regna.

7a. Haec est virgo
non irrigata
sed Dei gratia
florigera.

7b. Haec est sola
cunctorum hera
materna obscurans
piacula.

8a. Velut rosa
decorans spineta,
sic quod laedat
nil habet Maria.

8b. Virgo Eva
quod contulit prima,
Christi sponsa
effugat Maria.

9a. O virgo, sola
mater casta,
nostra crimina

9b. Solve dans regna,
quis beata
regnant agmina.

10a. Potens enim cuncta
ut mundi regina
et jura
Cum nato omnia
decernis in saecla
et ultra
subnixa es in gloria

10b. Cherubim electa
Seraphim agmina;
nam juxta
Filium posita
sedes in dextera,
rutilat
virtus, lampat et socia.

11a. Nativitas
unde gaudia
nobis hodie
affert annua.

11b. Et resonat
camoenis aula
in laude tua,
virgo Maria.

12a. Gaudet per climata
orbis ecclesia

12b. Dicens: Alleluja
quod et palatia

13. Coeli clamant
dindima
usque dantia
praeconia.

B fol. 218 a. — Ca fol. 113 b. — D fol. 133 a. — E fol. 265 a. — F fol. 148 b. — G fol. 195 a. — K fol. 208 b. — L fol. 135 b. — N fol. 123 a. — O fol. 33 b. — P fol. 95 a. — Q fol. 104 b. — Cfr. Sequentiarium Arnesti de Pardubic anni 1360. Cod. Capit. Pragen. s. sign. Σ; Kehrein, Sequenzen Nr. 193; Morel, Lateinische Hymnen Nr. 26; Roth, Hymnen des Mittelalters Nr. 187; Misset, Supplementum amplissimum Nr. 44.

2, 2 cum mela GL; mera melodia Q. — 2b, 2 palidonias BCaDEFGKLNOP; palidinias Q; psallidonias Σ. — 2b, 1 Turba et EKLP. — 4b, 1 Haec gravidata Σ. — 5b, 3 domina Q; femina DFP. — 6a, 7 beata alle Hss. aufser DNΣ. — 6a, 8 vitam DNΣ. — 6b, 3 puerpera BCaGPQ. — 6b, 4 et cartā FGP. — 7b, 3 paterna obscura Q. — 8a, 2 decorans fehlt Q. — Zwischen 8 und 9 schaltet Q die Clausel ein:

a. Hinc per baptisma
pellens nubila

b. Hanc innduentes
stola candida.

10a, 1 Potens enim alle Hss. aufser DFNΣ. — 10b, 2 Seraphimque KLNP. — 10b, 5 sedens B; sedet Q. — 10b, 6 rutilat alle Hss. aufser GΣ. — 10b, 7 Campat alle Hss. aufser FNΣ; das Wort ist im Mittelalter nicht selten (cfr: Sacer miles lampabis; lampat hac aula), ist durch die ältesten Hss. gestützt und läfst einen Sinn zu, was lampas an dieser Stelle nicht thut. — 10b, 8 et sociat CaQ. — Zwischen 11 und 12 schaltet Q ein: Concede tempora nobis, post scandere alta polique machina, gloriosa genitrix domina. — 13, 2 dindima in saecla CaEFNQ.

99. In Annuntiatione BMV.

1a. Ave, salutata
ab angelo, Maria.

1b. Ave, salus mundi
per quam venit, Maria.

2a. Ave, virgo virginum,
sponsa regis omnium,
virginitatis
candens lilium
Maria.

2b. Ave, coeli de spina
reginarum domina,
te benedicunt
coeli et terrae,
Maria.

3a. Ave, coelestis margarita,
coelesti regi congrua.
Maria.

3b. Ave, rutilans velut rosa
aestivo sole fulgida,
Maria.

4a. Ave, superna
cuncta creantis
mater intacta regis,
Maria.

4b. Ave, coelorum
domina, virgo
mater et sponsa Dei,
Maria.

5a. Ave, o theotocos,
virgo peperisti,
virgo fuisti,
post partum permanens
integra
et incorrupta,
Maria.

5b. Ave, o eusebia,
Noemi formosa,
stella praeclara,
praecellens ceteras
inclita
et sine labe,
Maria.

6a. Ave, decora
David filia,
cujus est ab intus gloria,
Maria.

6b. Ave, cunctorum
decus virginum
et plena Domini gratia,
Maria.

7a. Ave, benedicta
coeli super astra
rutilans,
formosa ut sol,
radians ut luna,
tota pulchra es
Dei velut sponsa,
Maria.

7a. Ave, gloriosa
Jesu Domini
genitrix,
splendida cuncta,
Cherubim gloria,
vincens omnia
sanctorum agmina,
Maria.

8a. Ave, pia peccaminum
medicina,
Maria.

8b. Ave, nostra post Dominum
salus tota,
Maria.

9a. Ave dulcis et benigna,
tuo nato nos praesenta,
o felix
Maria.

9b. Ave, tibi sine fine
ut queamus decantare
in coelis,
Maria.

10a. Ave, domina coeli,
terrae et maris,
Maria.

10b. Ave, cunctorum hera,
duc nos, quo manes,
Maria.

F fol. 74 a. — Diese Sequenz gehört zu jenen, die eine Art Übergangsstil von den älteren Notkerschen zu den jüngeren Sequenzen darstellen.

100. In Annunciatione BMV.

1a. Virginis virginum
cantica Mariae,
Genitricis Dei,
fidibus canamus
atque laeta
resonemus melodia.

1b. Superi dominam
quam cives adorant,
Dominum quoniam
machinae totius
sine lege
maritali progenuit.

2a. Ex quo ordine
tanta res

2b. Dignissima
gesta est,

3a. Vocibus fidei
dicamus
ac devote recitemus
harmonia.

3b. Cithara faciat
sonora
genitorem salvatoris
relatio.

4a. Missus sacer a supernis
ad Mariam angelus

4b. Castitate pubertatis
dictis his affatus est:

5a. Ave, virgo gloriosa,
plena Dei gratia.

5b. Spiritum divinum tua
bibet innocentia.

6a. Regum rex egredietur
et de tuo utero

6b. Tamquam sponsus speciosus
de cubili proprio.

7a. En concipies et

7b. Paries filium.

8a. Quem solis radii
atque luna
tremit aurea,

8b. Pelagi metuunt
atque terrae
substantia.

9a. Haec Dei angelo
prosequenti
virgo credidit

9b. Et Jesum hominem
atque verum
Deum peperit.

10a. Modulis itaque
dulcibus et consonis

10b. Omnium filii
conlaudate virginem.

11a. Salve, semper benedicta,
dicite, puerpera;

11b. Tu papilla Deum nostrum
aluisti lactea.

12a. Nos quoque
supplices, ut
placeant nostra cantus
obsequia,

12b. Talibus
atque precum
verbis pia loquamur
clementia:

13a. O Maria, puellarum
omnium sanctissima,

13b. Quae tonantem inter sacra
bajulasti viscera,

14a. Vide clades famulorum
atque contumelias,

14b. Quas pro vita criminosa
patimur assiduas.

15a. Justa quippe nos forensis
jugulamur framea,

15b. Quas interna reos mortis
facit conscientia.

16a. Telisque propriis

16b. Graviter saucii

17a. Gentibus caedimur
undique opprimentibus,

17b. Barbaris manibus
captivati distrahimur.

18a. Et quia tibimet nostra
patet negligentia,

18b. Argue, increpa, tanta
sanes uti vulnera.

19a. Scelerum maculas
delue propitius,

19b. Hostium valeat
ut quas salus proelia.

20a. Redde mores innocentes,
actus probos ingere,

20b. Ut laetantes celebremus
festa pacis inclita.

21a. Tunc tibi carmina
securi corde
voce recitemus
insignia,

21b. Ut tua dextera
protecti semper
tecum gaudeamus
in saecula.

B fol. 216 b. — E fol. 316 a. — 1a, 4 fidelibus E. — 1b, 1 Superis BE. — 3b, 1 faciet E. — 3b, 2 ignara E. — 4a, 1 ad supernis BE. — 4b, 1 Castitatis pubertate E. — 8b, 2 terra B. — 9a, 2 prosequentes E; prosequentis B. — 9b, 2 ac verum BE. — 10a, 2 ducibus B. — 11b, 1 Quae B; pupilla BE. — 12a, 3 placeatur E; placetur E; cantoris B. — 13b, 1 tonantes B. — 15a, 1 forensis von foris abgeleitet gedacht im Gegensatz zu interna (15b, 1). — 15b, 2 facis conscientias E; conscientius B. — 16a, 1 Talis E; Celis B. — 16b, 1 saucius B; sed vicuis E. — 17a, 1 Mentibus B; reddimur E. — 17a, 2 undique nos B. — 17b, 2 captivans B. — 18a, 1 Ut tibi mens nostra pater B. — 18b, 2 ut BE. — 19b, 1 valeas B. — 19b, 2 ut quas salus B. Sinn? — 19a, 1 Et scelerum E. — 21a, 1 Nunc tibi B. — 21a, 3 reatenus E. — 21a, 4 insania B. — 12b, 3 gaudemus E.

101. In Annunciatione BMV.

1a. Hac clara die, turma
festiva, da
praeconia,

1b. Mariam concrepando
symphonia
nactarea,

2a. Mundi domina
quae est sola,
castissima
virginum regina,

2b. Salutis causa,
vitae porta
atque coeli
referta gratia,

3a. Nam ad illam sunt nuntia
olim facta
angelica:

3b. Ave, Maria, gratia
Dei plena
per saecula,

4a. Mulierum pia
agmina intra
semper benedicta.

4b. Virgo et gravida,
mater intacta,
prole gloriosa.

5a. Cui contra Maria
haec reddit famina:

5b. In me quomodo tua
jam fient nuntia?

6a. Viri novi nullam
certe copulam,

6b. Ex quo atque nata
sum incorrupta.

7a. Diva missus ita
reddit affata:

7b. Flatu sacro plena
fies, Maria.

8a. Nova et feres gaudia
coelo, terrae
nati per exordia,

8b. Quae intra tui uteri
claustra portas,
qui gubernat aethera.

9. Omnia
qui det tempora
pacifica.

A fol. 18 b. — B fol. 167 b. — Ca fol. 74 b. — D fol. 132 b. — E fol. 242 b. — F fol. 73 a. — I fol. 107 a. — K fol. 206 b. — L fol. 134 b. — N fol. 122 b. — O fol. 33 a. — P fol. 93 b. — Q fol. 167 a. — Cfr. Codex Brander (Sangallensis 546.) Σ. — Miss. ms. Plagense s. sign. saec. 15. Ξ. —

Miss. ms. Cotĕschaviense saec. 14. Cod. Pragens. XIV C. 3 Ω. — 1a, 2 dans Ca; dat ΣΞΩ. — 2a, 2 es sola ΞΩ. — 2a, 4 regia A. — 3a, 1 Jam ad Ω; sic nuntia ACaDELP. — 3a, 2 olim fehlt D; fehlt mit dem Rest der Klausel Σ. — 3b und 4a fehlen Σ. — 4a, 3 sancta benedicta P. — 4b, 3 prole fecundata F. — 5a, 2 reddidit Ξ. — 5b, 2 fient omnia D. — 7a, 1 Quia missus ita DK; ein Beispiel für die Wanderungen eines Schreibfehlers, hat Ξ ebenfalls Quia und korrigiert Σ Diva in Quia. — 8a, 1 et fers L; et ferens O; nova feres N; nova efferes CaFP; nova efferens ΣΞΩ. — 8a, 2 terra A. — 8b, 1 Intra tui IΞ; Quem intra tui L; intra tua uteri LP; intra tua ventri D. — 9, 2 Qui dat FΞΩ. — 9, 3 pacificat D.

102. In Purificatione BMV.

1. Virgo, Israel decus
et cunctorum gloria,

2a. Quem prophetae
cantica
praedicaverant,
de David procedit
germine.

2b. Ipsa enim
descendit
cum aromata
multa sicut fumi
virgula.

3a. Flos campi
flagrans atque lilia,
florens virga,
quae fuerat arida.

3b. Puella
erat nimis inclita,
decorata
David regis genus orta.

4a. Rex aeternus
venit in sua
ineffabiliter sacra
viscera.

4b. Desponsavit
te vir Judaeus,
replevit te divinitas
mystica.

5a. Novum vitae
signum, o alma,
permanens inviolata,

5b. Satis summa
et admiranda
pulchra erant commercia.

6a. Quae salutata aure
concepit
verbum carne generans.

6b. Felix partus, de quo est
egressa
mundo lux clarissima.

7a. Processit sicut gigas
decurrens viam suam
et in sole posuit
tabernacla.

7b. Veritas nobis orta
est denique de terra
et de cœlo prospexit
justitia.

8a. Tamquam sponsus egressus de
thalamo cum gloria.

8b. Descendit a regalibus
potestas aetherea.

9a. Rubum, quem viderat
Moyses,
famulus Domini,
incombustum
in monte Sinai,

9b. Tua adimplevit,
beata,
munda virginitas,
puerpera
facta es lucida.

10a. Jam quaesumus.
ad filium tuum
pro nobis intercedas,

10b. Ut purgentur
per te, pia, cuncta
facinora nostra

11. Nunc, semper
et per cuncta saecula.

B fol. 161b. — Ca fol. 70b. — E fol. 240b. — F fol. 70b. — 2a. 2 cuncti CaEF. — 2a, 4 procedi E. 2b, 1 Ipse Ca. — 2b, 3 per aromata F offenbare Korrektur; multa aromata BCaEF. — 3b, 2 nimis erat F. — 3b, 4 generata E; proles orta F. — 4b, 3 et replevit divinitas. — 5b, 3 eras Ca; saera commercia F. — 6b, 1 es egressa Ca. — 7a, 1 gigans Ca. — 7a, 4 tabernacula BCaEF. — 7b, 3 sic et de BCaEF. — 7b, 4 justitiam Ca. — 8a 1 ad regalibus B; ad regalia CaE. — 8a, 2 de sede aetherea CaF. — 9a. 5 Sina BCaEF; mangelt eine Silbe. Die Form Sinai widerspricht der Endressonanz nicht. — 9b, 3 mundi BE; fehlt CaF.

103. In Purificatione BMV.

1a. Egregia
plebs, una
concrepa
die ista
organa sonora

1b. De Maria
inclita,
est de qua
verbigena
exortus in arva.

2a. Nam virgo beata,
summa repleta gratia,
divina capit nuntia
famina per angelica.

2b. Sicque benedicta
super mulieres dicta
Domino virginalia
parat alvi hospitia.

3a. Quem cosmi fabrica
non ampla
capit, angusta
ambiunt viscera
semper intacta.

3b. Regentem supera
et ima
lactant materna
ubera in arva
de coelo plena.

4a. Qui Deus est
ante saecula,
fertur in templum
manu patria
legis jura
firmansque clara
antiqua.

4b. Columbarum
innocentia
turturum atque
castimonia
sunt illata
cum ipso dona
mystica.

5a. Plenus summa
sancti gratia
spiritus vigebat plena
et justitia
vir Simeon,
erat hac in meta.

5b. Sic beata
donatus vita,
exspectans consolamina
plebis aeterna,
providebat
spiritu futura.

6a. Dum templum Maria
subintrat intacta
legalia
per tempora,
subiens justus ora

6b. Spiritu cognita,
pignora divina
senilia
in brachia
suscipit cum gratia.

7a. Vita mundo dedita
jam visa
mox funera
mortis expetit dilata.

7b. Ipsa salutaria
lumina
remedia
plebis praedicant futura.

8a. Eadem hora
loquens digna
testimonia
femina
venit Dei plena
gratia.

8b. Prisca ac nova
testamenta
de Christo vera
exempla
promit infantia
beata.

9a. Nos quoque festiva
carmina,
laude digna
templi canamus in aula.

9b. Jam quia lumina
aeterna
latissima
per orbis micant climata.

10a. Te nunc, nostra domina,
Maria,
agmina,
precamur, redempta
foveas prece sedula;

10b. Ut per haec officia
venia
percepta
praemia promissa
capiamus in saecula

11. Fulti gloria.

F fol. 71b. — Cfr. Tropar. Floriacense saec. 11 Cod. Parisiens. Nouv. acq. 1177 Σ. — 1b, 5 exorta divina Σ. — 5b, 3 Deo FΣ. — 4a, 3 templo Σ. — 4a, 6 sq. firmans declarans F. — 5a, 4 quo F; que Σ. — 6a, 5 justi ora Σ. — 6b, 5 suscepit F. — 8a, 5 sq. gratia plena Σ. — 8b, 5 promunt Σ. — 6b, 3 lectissima F. — 11, 1 Multi F.

104. In Purificatione BMV.

1a. Claris vocibus inclita
cane turma
sacra melodemata.

1b. Voci mens bene consona
sonet vĕrbis
pneumatum concordia.

2a. Divina robusto
tetrachorda
plectro docta
manus perite feriat.

2b. Resultet virtutum
pie lyra
Deo sonans
nunc dramata dulcisona.

3a. Est harmonia
haec divina sonore
virtutum liquidissima.

3b. Mixta castitas
est quas intra in sede
locata mixolydica.

4a. Cujus in te consistoria
inimitabilia,

4b. Quae mater es inviolata
virgoque puerpera.

5a. Idcirco tua
Deum fuere digna
ferre sacrata viscera,

5b. Quem non coelica
neque terrea cuncta
claudunt omnino spatia.

6a. Virginum o regina,
te canimus, Maria,
per quam fulsere clara
mundo lumina.

6b. Tu salus orbis alma,
tu coeli porta facta,
per te saeculo vita
omni est data.

7a. Coelicis terrea
tu jungis, divinis
humana.

7b. Paradisiaca
per te nobis patet
janua;

8a. Adesto famulis,
piissima,
influa suspendens jam
prece pericula.

8b. Audi fidelia
precamina
impetratam deferens
coelitus veniam.

9a. Et quiete nobis
temporum inclita

9b. In hac vita nostra
dirige opera.

10a. Post funera
uranica
nos duc ad habitacula,

10b. Quo laetemur
omnes una
tecum per cuncta saecula.

11. Exclamet nunc omnigena
Amen redempta.

B fol. 166a. — Ca fol. 69a. — D fol. 105b. — E fol. 239b. — N fol. 124a. — O fol. 32a. — Cfr. Miss. ms. S. Laurentii Longoretensis saec. 14. Cod. Parisiens. 1106. Σ. — 1a, 3 melodiamata Σ. — 2a, 1 Divino D; robusta Σ. — 2a, 2 dextra chordas Σ. — 3b, 1 Mira D. — 3b, 2 quasi intra D; quos intra CaEMO. — 3b, 2 sqq. que intra hominem conjungit Deo foedera Σ. — Zu in sede mixolydica vergleiche man die Verse über den octoechus Analecta hymnica II (Hymnarius Moissiacensis) p. 92. — 4a, 1 vitae consistoria D. — 4a, 2 inimmutabilia Ca; immutabilia D: sunt immutabilia Σ. — 5a, 3 sacrata fehlt CaΣ. — 5b, 1 Quae non D. — 5b, 3 omnino fehlt EΣ. — 6a, 4 mundi lumina D. — 6b, 4 est reddita Σ. — 8a, 2 in tua D; influo suspendens NO, jam suspendens Σ.

105. In Assumptione BMV.

1. Virgo

2a. Dei Maria
astra petit, gaudete una.

2b. Pollens sidera
polorum regina, Maria.

3a. Angelica agmina
laudes psallant
dantes Deo
patri gloriam,

3b. Melodica carmina
reboant nunc
in honore
prolis Mariae.

4a. Gaudet tellus
atque polus,
cum sacra vehitur
in astris.

4b. Gaudent sancti
pariterque,
cum eam recipit
dextera.

5a. Eja, o christicolae,
jubilantes psallite,
summum boatum date,
trinum adorate Deum.

5b. Gloriosam virginem
supplices exorate,
ut emittat pro nobis
preces ac fundat Domino.

6a. O beata
et venerabilis
virgo, quae gaudiis
perfruis angelorum.

6b. O regina
coelestis Maria,
quia non eges
paradisi gloria.

7a. Illustra hos, quaesumus,
qui satagunt famulos
in aula
hac tibi famulari,
Deus, per saecla.

7b. Peccamina abluas
noxia ac delicta
non sinas
multiplicari tuis,
o alme Deus.

8a. Adoremus Christum,
regem angelorum,
preces offeramus ei
in aeternum ac munera.

8b. Ipse quoque nobis
tribuat gloriam
martyrum simul omnium
atque sanctarum virginum.

A fol. 86a. — B fol. 215b. — D fol. 131a. — E fol. 264a. — F fol. 142b. — L fol. 134a. — P fol. 94a. — 2b, 1 Pollet D. — 3a, 2 conant D. — 3b, 2 nunc fehlt ABDELP. — 4a, 2 sq. tegitur in antris EF. — 4b, 1 sqq. lautet in ABDLP:

Gaudet namque
virgo sacra
cumque venisset
o alma.

5b, 3 et mittat D; admittat ALP. — 5b, 4 effundat D; Dominum EFP. — 6a, 2 fehlt LP. — 6a, 4 perfrui A. — 6b, 4 gloriam F; gaudiis D. — 7a, 3 hac aula A—P. — 7b, 2 noxias AEFLP; has L; delictas AEFLP. — 7b, 4 multiplicare ALP. — 8a, 3 preces et munera AEF. — 8a, 3 ei fehlt EF. — 8a, 4 ac munera fehlt AEF. — 8b, 3 simul fehlt AEF. — 8b, 3 ac A—P; sanctorum nur F. —

106. In Assumptione BMV.

1a. Aureo
flore primae
matris Evae
florens rosa
processit Maria.

1b. Oritur
ut lucifer
inter astra
decorata
polorum sidera.

2a. Flavescunt campi eremi,
cassia
collo germinantque lilia.

2b. Odore novo acanthi
roscida
nectarea rorantque arva.

3a. Patris summa filius arce
convexo aevo
clara soboles
virtute paterna
ab exordio
patrat omnia.

3b. Nuntius celso Gabriel
summus angelus
aeterni regis
egressus est castra
aulae virginis
stetit radians.

4a. Praecelsa Maria
virgo pavescit
lumine. Gabriel
affatur ita:

4b. Concipies. alma
regina, orbis
regem in saecula
regentem cuncta.

5a. Intactaque
Mariae virginis
tumuerunt
viscera
comitata
fide credidit,
digna namque tali
foedere sola.

5b. Feta mater
gloriosa, casta
ante partum
integra
et post partum,
non est similis,
permansit genitrix
inviolata.

6a. Enixa regem
puerpera sacra
hominem una Deumque
genuit innuba,
servavit fore pudica.

6b. Porta, quae clausa
fuerat per Evam,
paradisi, reserata
praecelsae meritis
Mariae, quae benedicta

7a. Inter omnes mulieres
fructu floris ventris tui;
exemplo
sine placuisti sola,

7b. Nec primam similem visa
nec habebisque sequentem;
felixque
nam nimium es, Maria.

8a. Ut sol migrans cuncta
conscendisti globorum
luminaria
lucerna nitens
inter angelorum castra.

8b. Hodie coeli templa
scandens, beata Dei
genitrix alma,
cum coelicolis
exorare regem sancta.

9a. Ruricolas cunctos
tua annua
recolentes
recepta
coelifera patria.

9b. Precibusque tuis
adjuti omnes
gloriemur
simul nunc
et per aeterna saecla,

10. Florigera castra
una fruamur alma.

B fol. 214b. — Ca fol. 111a. — D fol. 130a. — E fol. 263a. — F fol. 141a. — K fol. 204a. — L fol. 132b. — 1a, 1 A rea F. — 1a, 5 sicut sol. CaEK. — 1b, 4 decoravit E: aetherea F. — 2b, 1 acanthu CaFK; acantho BE. — 2b, 3 nectareant D. — 4a, 1 virgo Maria BCaDEFKL. — 4a, 4 affatur inquit CaFE. — 5a, 6 fides CaE. — 5b, 1 Laeta mater FE. —

6a, 3 Deum quem CaF. — 6a, 5 flore pudica CaFE. — 6b, 2 fuit per D. — 6b, 5 o quam CaEFK. — 7b, 2 habebis te D. — 7b, 3 sq. felix namque nimium BD; felix nimium es E. — 8a, 1 micans F. — 8a, 4 nitat EF. — 8a, 5 inter choris angelorum EF. — 8b, 3 genetrix alta D. — 8b, 5 regem regum EF; regum regna Ca. — 9a, 1 Ruriculos CaD. — 9a, 3 recolenda Ca. — 9a, 4 receptet CaK; adsiste F; adscisca E. — 9b, 2 fulti obtentu EF. — 9b, 4 simus nunc Ca; nunc et fehlen EF. — 10, 1 casta CaF.

107. In Assumptione BMV.

1a. Aurea
virga primae
matris Evae
florens rosa
processit Maria.

1b. Oritur
ut lucifer
inter astra
aetherea,
perpulchra ut luna.

2a. Fraglescit ultra omnia
Balsama
pigmenta
et thymiamata,

2b. Purpurea ut viola,
roscida
ut rosa,
candens ut lilia.

3a. Patris summi quam elegit
proles deica,
ut assumeret
carnem sacrosanctam
ex virginis carne incorrupta.

3b. Celsus nuntiat angelus
nova gaudia
aeterni regis
exortum in terra
matremque ejus salutat ita;

4a. Ave, Maria,
Domini mei mater alma,
coelica
plena gratia,

4b. Tu benedicta
regem in saecula paries,
effecta
orbis regina.

5a. Fecunda ego, inquit,
quomodo
esse queam,
cum virum non agnoscam,
ex quo sum nata,
et semper permanens
virgo pudica

5b. Ne timeas, respondit
angelus,
sanctum pneuma
descendet in te, casta,
quo fecundata
paries Deum et
hominem una.

6a. O vere sancta
atque amanda,
ex qua est orta
redemptio nostra,
salus quoque mundi
veraque vita.

6b. O Dei nostri
genitrix pia,
suscipe nostra
hac die precata,
in qua es assumpta
ad coeli claustra.

7a. Tu es enim patri cara,
tu es Jesu mater bona,
tu sancti
Spiritus es templum facta.

7b. Tu es pulchra Dei sponsa,
Tu regem Christum enixa,
domina
es in coelo et in terra.

8a. Hodie namque curiae
coelestis tibi obviant
agmina,
te assumpserunt
ad palatia stellata.

8b. Jesus et ipse festivus
tibi matri cum angelis
occurrens
sede paterna
secum locavit in saecla.

9a. Jam cum Deo regnas,
nostra excusa
clemens mala,
poscens cuncta bona,
o benigna.

9b. Mediatrix nostra,
quae es post Deum
spes sola,
tuo filio nos
repraesenta,

10. Ut in poli aula
laeti jubilemus Alleluja.

Ca fol. 32a. — F fol. 176b. — G fol. 193a. — K fol. 237b. — N fol. 140b. — P fol. 92a. — Q fol. 102b. — 1a, 1 Aurea virga haben alle Hss. aufser F: das spätere A rea ist demgemäfs, so sehr der Sinn es zu verlangen scheint, wohl Korrektur. — 2a, 1 Flagrescit CaFGKPQ, korrigiert in fraglescit G. — 3a, 1 Patri summus G; quem GK. — 3a, 5 virgine K. — 3b, 5 ita salutat CaPQ. — 5a, 1 Fecunda ergo GP; ego fehlt CaQ. — 5a, 4 cognoscam F. — 5b, 4 sancta CaG; sanctam P. — 5b, 5 qua K. — 5b, 6 paries effecta K. — 5b, 7 orbis regina K. — 6b, 1 O fehlt Ca. — 6b, 6 ad coeli castra K; ad coelos alma F. — 6a und 6b umgestellt K. — 7a, 1 patri clara K. — 8a, 1 Hodiernam Ca. — 8a, 2 obviat CaG. — 8a, 3 angeli K. — 8a, 5 ad coelestia K. — 8b, 3 obvians F. — 9a, 1 regnans K. — 9b, 3 ermangelt einer Silbe, über spes zwei Neumen verbunden. — 10, 1 Et in CaK. — 10, 2 Dei jubilemus F. — „Prosa nova in assumptione sanctae Mariae" K; die andere Prose gleichen Anfangs ist also älter. In P ist die jüngere über die ausradierte alte geschrieben, wie einige Worte (Aurea, primae matris etc.), die beiden gemeinsam, beweisen. Die Pausen der beiden Sequenzen decken sich nicht immer, was wohl dem Streben der jüngeren nach gröfserer Eleganz zuzuschreiben ist.

108. In Assumptione BMV.

1. Salve, porta
perpetuae
lucis fulgida

2a. Maris stella,
inclita domina,
virgo materque Dei,
Maria.

2b. Praeelecta
ipsius gratia
ante saecularia
tempora.

3a. Cui missus Gabriel
archangelus mira
detulit a Deo famina,
mundo nunquam audita:

3b. Aveto tu, Maria,
quae totius plena
muneris effulges gratia,
est nam tecum dominans.

4a. Quapropter tu sola
inter cunctas mulieres
mater benedicta.

4b. Ne paveas, divina,
quia ecce laetaberis
te fore gravidam.

5a. Magnus hic erit
Jesus filius summi
ac throni
Davidis gloria,
et regni meta
ipsius non erit aliqua.

5b. Mox ad haec dicta
parans credula corda
concipis
Dominum Sabaoth,
sic verbum caro
factum est ex te, sacrata.

6. Te ergo petimus,
ipsum pro nobis rogita,
salvet ut nos per omnia
saecula.

B fol. 167a. — Ca fol. 73b. — D fol. 132a. — E fol. 241b. — K fol. 207b. — L fol. 135a. — O fol. 32b. — Cfr. Grad. Prumiense saec $^{10}/_{11}$ Cod. Parisiens. 9448. Σ. — 2b, 1 Praeexcelsa Σ. — 3b, 4 Dominus BCaO. — 4a, 2 inter omnes E. — 5b, 6 te virgo sacra BCaELΣ. — 6, 2 ut pro nobis Deum rogites BDKLO. — 6, 4 saecla ELKO. — Titel der Sequenz *post partum* Σ.

109. In Assumptione BMV.

1. In hac die sacra
nimisque mira,

2. Qua jugis gloria
micat inter cuncta
sanctorum festa,

3. Qua theotocos Maria
petivit aethra.
nunc voce sonora

4. Hodie coelestes
dicunt militiae:

5. Hodie Maria virgo
in diademate niveo
coelos ascendit.

6. Gaudia nobis
retulit immensa,
unde et vos, terrigenae,

7. Gaudete,
quia cum Christo

8. Regali compta
sistit laurea
sine fine.

9. Ideoque nimis laetabunda
matrem virginem dixit
se regem genuisse.

10. Qui semper ubique
regnat in aeternum.

F fol. 140b. — Die Melodie (in Noten) läfst keinerlei Parallelismus erkennen. — 3, 3 vox.

110. De beata Maria V.

1. Reginae nunc coelorum festa

2a. Recolat veneranda
caterva fidelis, eja,

2b. Modulando resultet
praeconia ejus pia.

3a. In cujus aulam
descenderat
divinitas
pro salute nostra,

3b. Quam non supera
nec terrea
maritima
nec tenent spatia.

4a. Ergo laude ad sidera
tollamus eam lucida,

5a. Haec virgo inclita
materque casta,
vera deifera

6a. Propter sua dogmata,
plena blasphemia,

7a. Absque maris aliqua
illecebra,

8a. Unde semper ora,
sancta Maria,

9a. Ut per tua possimus
coeli regna
nos scandere merita,

4b. Super quae jam est posita
tam corpore quam anima.

5b. Cogit ad tartara
ire profunda
mentes Judaicas

6b. Quod Christus non ex ea
carnem assumpserat

7b. Horrent quod fari ora
catholica.

8b. Omnium pro nostra
salute magna;

9b. Qui credimus, quod virgo
Deum vera
de carne genueras

10. Et virgo post partum
inviolata maneas.

Ca fol. 31a. — Cfr. Prosarium Bellovacense saec. 15. Cod. Parisiens 1140. Σ. — 2a, 1 venerandam Ca: venerando Σ. — 2b, 2 patrocinia Ca. — 3a, 1 aula Σ; die ganze Strophe lautet in Ca:

In cujus laude
mellifluа
symphonia
resonant organa.

Das Nachfolgende schliefst sich inhaltlich enger an die Lesart von Σ an, weshalb dieser den Vorzug gegeben. — 3b, 1 Quem Ca. — 4a 1 supera Σ. — 4a, 2 tollamus lucida Σ. — 4b, 2 in corpore Ca. — 6a, 1 sua scelera Ca. — 7a, 1 Sine maris Ca. — 7a, 2 illecebris Ca. — 7b, 1 Errent quod Ca. — 9a, 2 coeli templa Σ. — 9a, 3 nos fehlt Ca.

III. De beata Maria V.

1a. Quam dulcis es,
o alma,
et sonore

2a. Agmina, quae voce pulchra
cantitant
temet, Alleluja.

3a. In te omnis usia
jubilat atque
jubilum dat

4a. O alma, o celsa
theotocos, nites,
Maria, in saecla.

5a. Nugantibus verba
symphoniaeque
necne rhythmica

1b. Te reboant
sanctorum
candidata

2b. O Deus, alta polorum
residens,
nobis pacem dona.

3b. Hinc polorum dindima
charismatumque
quater tria.

4b. Paranymphus ad te
veniens orbem dat
gaudiis, o alma.

5b. Tu fave, praecelsa
ac personare
verba in saecla.

6a. Quo theorica
Christo una

6b. Fruamur vita
compti stola

7. Simplaque post bina
ovanter in saecla.

E fol. 324b. — Ohne Melodie. Titel: *Justus germinabit.*

112. De beata Maria V.

1. O beata
theotocos alma,

2a. Qui in tua
se clausit
viscera, salus nostra,

2b. De excelsis
humilis
venit salvare cuncta,

3a. Siderorum [sic] quoque
clara summa Dei
aedificantia.

3b. Quem Simeon senex
Deum mox in ulnis
ferens mysteria.

4a. Responsum accepit
a spiritu
sancto, non sese
moriturum antea,

4b. Donec videret
regem regum
namque Dominum
formans coeli et terrae.

5a. Moxque ut fieret
humanata
gloriosa deitas,

5b. Magnas ac virtutes
mirificas
coelorumque agmina

6a. Tibique laus et gloria
resonant sancta
agmina beata
virginumque chorus
canentia.

6b. Salus et virtus aeterna,
Domine, tua
decet sanctitudo
nunc per infinita
saecula.

7a. Quem beata virgo sacra
Maria
praesepio ornabat.
O magna,
o pulchra,
nimis superna
amantissima!
Quem adorant beatorum
chori et
jucunda agmina,

7b. Martyrum et confessorum
devota,
virginum candentia;
O Deus,
o alma.
trina et una
quoque majestas.
Pater, filius sanctusque
spiritus
una essentia.

8a. O bone rex
et gloriose,

8b. Preces nostras
nunc tu suscipe.

9a. Nostrorum quoque
peccata ablue,

9b. Praeterita ac
ventura dilue,

10. Ut dicamus
tibi gloriam.

D fol. 105a. — Cfr. Grad. ms. Lingonense saec. 13. Cod. Parisiens. 10511 Σ. — 2b, 2 venit humilis DΣ. — 3a, 1 Siderarum D. — 3a, 2 clara sua D. — 3b, 2 Deo D. — 4a, 3 non esset moriturum Σ. — 5a, 2 humanitas. — 5b, 1 Magnas hoc virtute D. — 6a, 2 resonet D. — 6a, 3 O beata Σ. — 6a, 4 virginum chorusque Σ. — 6a, 5 caudentia D. — 7a, 1 Quam Σ. — Nach 7a, 7 folgt 7b, 4—10 Σ. — 7b, 3 virginumque chorus D, virginum chorusque Σ, letzteres gegen das Versmafs. Auffällig ist auch, dafs dieselben Worte schon 6a, 5 stehen. — 7b, 9 spiritus et una DΣ. — 8b, 1 Nostras preces Σ.

113. De BMV. tempore Nativitatis DN.

1. Beata
tu, virgo Maria,

2a. Mater Christi gloriosa	2b. Deique plena gratia.
3a. Nimium credula	3b. Gabrielis verba.
4a. O alma Maria.	4b. O sancta Maria!
5a. De te enim dixit Ezechiel propheta,	5b. Quia eras clausa in domo Dei porta,
6a. O alma Maria,	6b. O sancta Maria!
7a. Jam tripudias coelestia regna	7b. Angelorum super choros exaltata.
8a. O alma Maria,	8b. O sancta Maria!
9a. Petimus ergo tua, sancta [Maria], suffragia.	9b. Intercede pro nobis ad eum, qui est saecli vita.
10a. Te enim exspectat supplex ista atque humilis plebecula.	10b. Ut tuis fulta precibus semper convalescat ad meliora.
11a. O beata Dei genitrix, virgo semper gloriosa,	11b. Quae sola digna fuisti. portare saeculi vitam.
12a. Nostris ergo, quaesumus, memorare precibus sedula.	12b. Ut una simul tecum mereamur gaudere per aevum

12. In coelestia regna.

B fol. 154b. — Ca fol. 73b. — 5b, 2 posita B. — 7b, 2 sublimata Ca. — 8b. fehlt Ca. — 10a, 3 et humilis BCa. — 10b, 1 suffulta Ca. — 12a, 3 prece sedula BCa. — 10b, 3 per aevum fehlt B. — 11a, 3 virgo Maria BCa; das Wort an dieser Stelle überzählig, würde gerade die Lücke 9a, 2 schliessen.

114. De Christo et B. Maria V.

1a. Ave, Jesu, fili David, regnans in patris dextra.	1b. Ave, virgo. proles David, salve coeli fenestra.

2a. Rex Christe,
virtus patris,
pater et puer matris,
nos verae castitatis
cinge zona.

2b. Maria,
vitae porta,
per quam salus est orta,
nos per vitam reporta,
mater bona.

3a. O nate de matre
virgine, rex Messia,
matris prece
nos a nece
carnis emunda
et pace funda.

3b. O pia Maria,
sis nobis vitae via,
monstra natum
coronatum
in Sion illa
urbe tranquilla.

4a. O Jesu,
fili Mariae,
in rationis die
per Mariam nos libera.

4b. Maria
te intactam
factoris matrem factam
clamantes fer in aethera.

5a. Bone fili,
tu nos salva;
Bona mater,
tu nos adjuva,
ambo ad regna
ferte superna.

5b. Per vos ambos
est redempta,
per vos sit et
ecclesia
angelis juncta
per saecla cuncta.

G fol. 138 b. — Q fol. 176 b. — 2 a, 3 puer natus G. — Diese Sequenz gehört bereits dem Übergangsstile an, wie die häufigen Reime beweisen.

III. De Sanctis.

115. In festo Omnium Sanctorum.

1a. Hodierna dies rutilat
climata orbis per ampla

1b. Regi sacrata, qui supera
moderatur atque ima.

2a. Qua intemerata
Maria
exsultat formata,
quem tulit casta
dynami mira.

2b. Sola quae janua
regia
exstat, qua amissa
redditur vita,
scandunt qui celsa.

3a. Angelica
ter trina
agmina,
exornant atria
quae uranica,

3b. Tripudiant
melica
cantica
voce laudiflua
in arce summa.

4a. Patriarcharum pia
emicant acta
sidera super lucida,
qui nacti famina
sunt herilia

4b. Ac vatum oracula
multifaria,
vernat quibus ecclesia,
praesente retecta
Christo omnia.

5a. Summa merita
praecellis qui cuncta,
Johannes, pelle nostra
saeva pericla.

5b. Clara lumina,
arva quae serenant,
Israel duodena
judicantia.

6a. Redimita caterva
martyrum laurea
decusata
honora et palma
reportans
trophaea hoste fortia.

6b. Imitata opima
vestigia una
nos ad alta
evehant, quo cuncta
amoena
sunt passimque felicia.

7a. Turba confessorum egregia,
quae paradisiaca
frueris aula,
prece nostra
solve vincula.

7b. Eremitica serta fulgida
candentia dindima
super aethera
nobis sua
dent collegia.

8a. Casta virginea turma,
albicans super lilia,
hymnica concinat organa
voce pudica.

8b. Jam concilia florida
omnium sanctorum una,
impetrate nobis polica
contubernia.

9. Infinita
quo per saecula
repromissa
praemia
capiamus felicissima.

Ca fol. 117b. — D fol. 134b. — E fol. 298b. — K fol. 216a. — P fol. 100a. — 1a, 1 die Ca. — 1b, 1 Regis D. — 2a, 4 quam tulit P; quae tulit D. — 2b, 4 redditum D. — 3b, 2 mellica Ca. — 4a, 5 heraelia Ca. — 4b, 2 multiplicia CaEKP. — 5a, 3 Johannis D. — 5b, 2 serena D. — 6b, 4 evehat P. — 7a, 5 devotissima, korrigiert in wie oben D. — 8a, 3 hymnizat EK; hymniza Ca; hymnizans P; concinna CaEKP.

116. In festo Omnium Sanctorum.

1. Ecce pulchra

2a. Canorum resonat
voce Alleluja

2b. Intimans requiem
civium inclitam.

3a. Felix stat nimium
angelorum rutilans agmina,

3b. Sancte, sancte, sancte,
Christo ovanter proclamantia.

4a. Sublimis in cathedra
apostolorum sedet
fulgida lampada,
tribus et linguas judicantia.

4b. Omnia ut stercora
reputarunt humida,
propter hoc emicant
velut stella firmamenti clara.

5a. Stolis candidis
martyrum
adornantur colla.

5b. Hi sunt milites,
qui mundi
proeliarunt bella.

6a. Coronis albis
coronantur sancti,
qui confitentes
crediderunt justa
vel fide certantes
respuerunt vana,
modo habent
coelestia regna.

6b. In qua triumphant
gliscentes optime
sive cantitant
psallentes carmina
arte laudiflua,
voce dulciflua,
Regi Christo
submittentes colla.

7a. Multum recitaris
laude spirituum
atque jubilaris
in choro virginum,
Alleluja,
dulcimode
te decantant
pudicum agmina.

7b. Laus tibi sit semper,
Christe, per omnia,
qui opitularis
cantantes talia.
Voce pulchra
Alleluja
et nos ipsi
proclamemus una.

8. Da nobis aeterna
regna florida,
ubi cantemus omnes
Alleluja.

A fol. 56a. — B fol. 237b. — D fol. 137a. — E fol. 294b. — F fol. 122b. — K fol. 218a. — L fol. 138a. — N fol. 126b. — O fol. 35b. — P fol. 99a. — Q fol. 107 a. — Cfr. Miss. ms. Sarisberiense saec. 15. Cod. bibl. Rossianae s. sign. Σ. — Miss. ms. Oxoniense anni 1384. Clm. Monacen. 705. Ξ. — Hymn. et Sequent. ms. S. Emmerami saec. 15. Clm. Monacen. 14667. Ω. — 2a, 1 resonet DΣ. — 2b, 2 civibus ΣΩ. — 3a, 1 Felicia nimirum angelorum. Korrektur veranlasst durch die Verbindung von Plural und Singular, die aber das Versmafs verdirbt. ΣΞΩ. — 4a, 1 Sublimi DEΣΞ. — 5a, 3 sede ABFO; sedes E; sedea DP. — 4a, 6 ac P; linguis E. — 4b, 2 refutatur K reputaverunt Σ; tumida ΣΩ; vilia Ξ; humana D; humida hier im Sinne von irdisch. — 4b, 4 haec F. — 4b, 6 stellae E. — 5b, 2 qui multi BF. — 6a, 4 juste ΣΞ; justi Q; justo BF; juxta EP. — 6b, 1 sämtliche Hss. — 6b, 2 eliscentes K; dicentes ΣΞ. — 6b, 5 dulciflua BF. — 6b, 6 laudiflua F; dulcisona ΣΞ. — 7a, 1 recitantes E. — 7a, 2 laudes E. — 7a, 3 jubilantes E. — 7a, 5 Alleluja, nomen bonum BF. — 7a, 6 dulcimoda Σ. — 7b, 2 a Christo F. — „Prosa ad sancta sanctorum cantitura“ L.

117. In festo Omnium Sanctorum.

1. Adonai, Sabaoth,
rex Emanuel,

2a. Unigenite Deus,
[fili] qui regnas
semper cum patre

2b. Atque spiritu sancto
in trinitate
et unitate.

3a. Laudamus et adoramus
te, quem laudant angeli
et adorant
[simul] archangeli,

3b. Quem apostolorum chorus
gloriosus, martyrum
candidatus
laudat exercitus.

4a. Metuunt atque tremunt,
glorificant ac conlaudant
omnes sancti

4b. Dicentes: tibi Deo
benedictio semper sit
ac potestas.

5a. Saeculorum
rex Deus omnium,
gaudium angelorum, qui es
pax et salus,
via et veritas atque vita.

5b. Qui es dies
aeternus atque lux
indeficiens et claritas
sempiterna
omniumque redemptio vera.

6a. Apud quem semper clara vita
sanctorum, quorum
nos mors pretiosa
laetificat, et apostolorum,
martyrum,
confessorum,
virginum sanctarum.

6b. Te supplices, benigne pater,
obsecramus in
tuorum sanctorum
commemoratione omnium,
ut nobis
claritatis
largiaris donum.

7a. Precibus enim eorum
nos petimus adjuvari,
quorum festa noscimus
venerari.

7b. Ut quorum gaudemus festo,
instituamur exemplo,
meritis quoque [horum]
adjuvemur.

8a. Et gloriam tuam
humiles exoramus,
ut quorum festa celebramus,
eorum sanctitate
imitari
exempla valeamus.

8b. Atque cum omnibus
in coelestia sancta
te auxiliante adscisci
mereamur, ut laudes
trinitatis
gratulanter dicamus:

9a. Gloria patri
sit Deo,
Domino Jesu
Christo cum paraclito.

9b. Qui Deus unus
et regnas
per infinita
saeculorum saecula.

B fol. 226b. — E fol. 267b. — F fol. 153b. — 1, 1 Sabaoth fehlt BE. — 3a, 1 Laudamus te BEF. — 3b, 2 et gloriosus BEF. — 4a, 2 atque BEF. — 4b, 3 atque BEF. — 5a, 3 qui et BF. — 5a, 4 pax salus BEF. — 5b, 5 hominumque BE. — 6a, 4 est fehlt BE. — 6a, 5 tuorum martyrum BEF. — 7b, 1 festa BE. — 7b, 2 instruamur EF; exempla BE. — 8b, 1 Ut cum F; et cum BE. — 8b, 3 te auxiliare adsciri F. — 9a, 2 Des gloria BEF.

118. In festo Omnium Sanctorum.

1a. Christo inclita candida
nostra canant
melodia agmina,

1b. Laudes omnibus dantia
sanctis per haec
sacrata festalia.

2a. Mariam
primum vox sonet nostra,
nobis per quam
sunt vitae data praemia.

2b. Regina,
quae est mater et casta,
tergat nostra
per filium facinora.

3a. Angelorum concio sacra
et archangelorum
turma inclita

3b. Nostra diluant jam peccata
praestando, superam
coeli gloriam.

4a. Tu propheta,
praeco, lucerna
atque plus quam propheta,

4b. In lucida
nos pone via
mundans nostra corpora.

5a. Apostolorum
princeps et cuncta
juncta caterva,

5b. Jam corrobora
vera in doctrina
plebis pectora.

6a. Stephane,
gloriose rutilans
in corona,
sanctorumque martyrum
turma valida,

6b. Fortia
date corda corpora
atque firma,
sacra ut hostem vincant
rite spicula.

7a. Martine
inclite
et praesulum
omnis caterva.

7b. Suscipe
nunc pie
modo nostra
clemens precata.

8a. Regina
virginum
praemaxima,
tu mater incorrupta
virgo et gravida,

8b. Sacrata
Domino
et castitas,
nostras serva animas
mundaque corpora.

9a. Electorum
veneranda suffragia

9b. Omniumque
sanctorum contubernia

10a. Per precata assidua
nostra gubernent tempora

10b. Nosque ducant ad supera
polorum vera gaudia.

11. Subjungant
pium agmina
Amen redempta.

B fol. 227b. — Ca fol. 78b. — Cb fol. 125a. — D fol. 138a. — E fol. 281a. — F fol. 148a. — L fol. 146a. — Cfr. Graduale Nivernense saec. 11 Cod. Parisiens 9449 Σ. — Cfr. Kehrein, Nr. 336. — 2b, 3 nostra tergat B; terge nostra LΣ. — 3a, 3 turma valida B. — 3b, 1 diluat Cb. — 3b, 2 supera B; superent CbE. — 3b, 3 gloria DCaE; gaudia F. — 4a, 1 perfecta Σ. — 4b, 3 pectora BCb. — 5a, 2 princeps omnium et cuncta L. — 5a, 3 simul juncta L; coeli caterva B. — 5b, 1 corroborat L; corroboraverat E. — 5b, 2 doctrina inlustrans L. — 6a, 3 coronas L. — 6b, 2 data Cb; corda date FL. — 6b, 4 vincat F. — 7a, 1 Germane BΣ; Martialis L. — 7b, 2 jam pie B. — 8b, 2 schliefst Cb und fährt Ca l. c. fort. — 8b, 5 mundansque BCaE. — 9a, 1 Monachorum LΣ. — 10a, 1 assidue L. — 10a, 2 guberna B. — 10b, 1 ad patriam B. — 11, 2 pium omnia BCaL.

119. De Omnibus Sanctis.

1. Rex alme Deus,
salus omniumque vita,

2a. Nostras aure pia
voces intende una,

2b. Hodie ovanter
precamur hac in aula.

3a. Namque de regia
poli aula
per virginem enixam

3b. Visitasti tua
praesentia,
rex clemens, cosmi arva.

4a. Cruore redempta
unde tuo gaudent
praecelsa omnium
sanctorum agmina,

4b. Propria conlaudant
haec te, Deus noster,
in patria tua.
boant praeconia

5a. Archangelorum
insignis turma,
patriarcharum
prodigia celsa

5b. Et prophetarum
oracula
jam manifestis
signis patefacta.

6a. Apostolorum
manet conjuncta
felix atque pia prodigia,
de quorum
concrevit voce blanda
ecclesia olim sancta.

6b. Quam mitis ornat
martyrum gleba
et confessorum virtus praeclara,
virginum
quoque conlaudantia
fortiter mira caterva.

7a. Quorum omnes
festa colimus
annua hodie
in hac aula.

7b. Justi vita
Martialis
ex quorum caterva
manet alma.

8a. Triumphavit
qui adversi hostis tela
potenter vincens
per omnia.

8b. Cujus olim
doctrina fulget optima
tellus ubique
Lemovica.

9a. Ipsius semper,
Christe, per saecla

9b. Nos serva votis,
poscimus una.

10a. Nam moderaris celsa
polorum tu culmina.

10b. Terrarum atque torques
ima sistens in aethra.

11a. Et pie clarifica
corda potenter nostra,
tergens cunctorum saeva
peccaminum vincula,
optime, luce clara.

11b. Quo queamus propria
passim servare jussa,
uti congaudeamus
ovanter nos in aethra
pulchra dati corona.

12a. Atque simul
nos venerantes
sanctorum
omnium olim festa,

12b. Ipsi fundant
pro nobis preces
in sede
poli celsa per saecla.

13a. Quo vulgo noxia
a nobis auferas,
vitam feliciter
nobis perpetuam,
rex mitis
atque pie, praebeas.

13b. Atque nos cantica
psallamus dulcia
te semper in cuncta
laudantes saecula,
en cuncti
voce dixentes una:

14. Alleluja.

B fol. 238a. — Ca fol. 126a. — Cb fol. 72a. — E fol. 268b. — G fol. 196a. — 3a, 1 Nam de BCaEG. — 3a, 2 aula poli E; poli aulam B. — 3a, 3 virgines BE. — 4b, 1 haec conlaudant BCaEG. — 4b, 4 boando BCaPG. — 5a, 3 prodigia patriarcharum BCaEG. — 6a, 3 mit dem Worte felix bricht Ca ab und fährt Cb l. c. fort. — 6a, 5 crevit G. — 7b, 2 almi Saturnini BCbE. — 8b, 4 Tolosana CbE; Tolosanica B. — 10a, 1 Jam BCbG. — 10b, 1 ad te torquens Cb. — 10b, 2 una EG. — 11a, 3 pergens G. — 11a, 1 Ut BCb. — 11a, 5 optima CbG. — 13a, 5 mites G. — 13b, 3 per cuncta E.

120. De Omnibus Sanctis.

1a. Te conlaudant agmina
manentia
in aeterna palatia,

1b. Proles unigenita,
cum patre semper
diuturna per tempora.

2a. Tu enim constas
optata sanctis gloria,
illos semper beatificans
visione tua
valde clarissima.

2b. Cujus in regna
poscimus omnes supera
compotes fieri, nunc nostra
persolventes debita
mente devota.

3a. Captans aure illa
jam placida
contribuas
repromissa,
petimus a te, patria.

3b. In qua melodiam
dulcifluam
angelica
tibi cantant
Domino Christo agmina

5. Omnia per saecula.

B fol. 230a. — D fol. 103b. — E fol. 319a. — K fol. 158a. — L fol. 114b. — 1b, 1 unigena B-L. — 1b, 3 per tempora fehlt B. — 2a, 2 o beata sanctis B. — 9a, 3 beatificas D. — 2b, 4 devota. — 2b, 5 debita. — 3a, 4 repromisso D. — 3b, 4 canant D. — 5 fehlt D.

121. De sancto Andrea.

1a. Praefulgida
dies exstat,
Andreas
qua tripudiat

1b. Angelica
inter clara
agmina
post vestigia

2a. Agni reboans cantica
concinna;
quem fratre a procella
Thetidis una convocat
voce propria

2b. Jussa dans: modo terrea
retia
et cuncta blandimenta
mundi linquite. alia
sectantes lucra.

3a. Hominum turbam
orbis per maria
capite lata.

3b. Ergo fraterna
divino intima
calore nexa

4a. Parent monita,
praepotentis dextra
lina
quorum plena
ducta per compita
sunt telluris perampla.

4b. Qui circumcirca
ferentes dogmata
nova
valde mira
peragebant signa
deitatis gratia.

5a. Nam defleta
lucique functa
reddebant corpora

5b. Incommoda
nec non omnia
pellebant pericla.

6a. Donec alta scandunt
per vexilla
poli dindima

6b. Fruentes aurea
luce (per saecla), quorum
per suffragia

7a. Audi jubilamina,
rex, aure piissima,

7b. Quae Andreae celebrans
plebs canit solemnia,

8. Ope cujus nos guberna.

Ca fol. 122b. — D fol. 143b. — E fol. 299b. — F fol. 163b. — G fol. 197b. — K fol. 228a. — L fol. 153a. — N fol. 127a. — O fol. 38b. — P fol. 103a. — Q fol. 181b. — Cfr. Miss. ms. Burdigalense saec. 15. Cod. Parisiens. 871 Σ. — 1a, 4 In qua Σ. — 2a, 1 Agnum G; reboant P; coelica D. — 2a, 3 agmina quem P; qui fratrem Σ. — 2b, 4 linquente Σ. — 3a, 1 turba GΣ. — 3a, 3 capitulata G. — 3b, 2 Domino intima Σ. — 4a, 1 Parent monitis nur Σ, Korrektur gegen die Endassonanz; parent munita DP; cadent munita F. — 5a, 1 Jam F. — 5a, 2 et defuncta Σ, Korrektur gegen das Versmafs. — 5b, 3 pericula Σ — 6a, 1 Non et alta G. — 6b, 3 per fehlt Σ. — 6a und 6b sind entweder interpoliert oder korrumpiert; das zeigt die Melodie sowohl, als das Versmafs, sowie der Mangel der sonst durchgeführten Endassonanz. — 7a, 1 Qui jubilamina G.

122. De sancto Andrea.

1a. Nostra promat caterva
cantica mixolydica

1b. Sacra boans carmina
Andreae in solemnia.

2a. Est nempe per arva
recolenda
nimiumque clara
haec dies alma,

2b. In qua polica
redimitus
serta tenet sceptra
alta sidera.

3a. Hic namque mundi crimina
agnum tollentem
est secutus in terra.

3b. Relinquens sua omnia
Christi nimia
mente tulit devota.

4a. Dum per alta
aequoris spatia
ambit capturam,

4b. Captus diva
dextera est factus
mox Christicola.

5a. In sorte apostolica
sublimatus est ita.

5b. Peracta mira plurima
crucis gestans trophea,

6a. Scandit polorum alta
hac in die praecelsa
laureatus cum palma.

6b. Clangat
et uranica
simul melos chorea,

Hinc ergo
plaudat humana
ob sancta praeconia

Fratrum nec ne canora
jucundetur nunc turma
Christo promens neumata.

7a. Doxam
altithrono in aethra

7b. Nostra
vox sonat in hac aula,

8. Qui nos ducat
sine meta ad aetherea
felices regna.

F fol. 162b. — Mel. = Nato canant omnia. — 3a, 1 His. — 6b, 1 crangat fehlt eine Silbe. Vielleicht concinat.

123. De sancto Andrea.

1. Adest festa
praecelsa

2a. Et cunctis
nimium colenda,
2b. Devota
sacra solemnitas.

3a. Quae in honore Andreae,
apostoli Domini,
mundo rutilat.
3b. Qui Domini Christi jussis
obediens amisit
omnia sua.

4a. Scilicet
retia et patrem
navimque,
qua arte vivebat.
4b. Amisit
patrem temporalem.
secutus
est saeculi vitam.

5a. Namque ideo
cum Christo vivit perenni
coronatus in saeculo.
5b. Oremus omnes.
ut pro nostra abluenda
facinora intercedat

6. Per saeculorum
saecula.

B fol. 243a. — E fol. 300b. — F fol. 162b. — 1, 1 Adest praecelsa festa B. — 2b, 2 solemnia E. — 3a, 2 Dei BEF. — 3b, 1 obediens jussis BEF. — 5b, 2 pro nostris abluendas facinora B; pro nostris abluendis facinoribus F, was richtig, aber gegen den Vers und offenbar jüngere Korrektur ist. — 6, 2 saecla F.

124. De sancto Andrea.

1. Haec est festivitas
magna cunctis populis

2a. Diei hujus veneranda
beati
Andreae condigna,
2b. Cujus beatitudo magna
processit
in cruce levata.

3a. Ipse denique dixit
cunctis athletis,
Christi devicit trophea.
3b. Ideoque meruit
in arce poli
cacumen admitti summa.

4a. Quia et mundi
hujus gaudia
nempe devicit
cum gratia,
4b. Illam sortiens
vitam beatam,
quae sine fine
dat praemia.

5a. Pateant, quaesumus,
regna coelestia
sequentibus tua
monita.
5b. Aperi januam
vitae fidelibus,
qui tuam exspectant
gratiam.

6a. Tibi collata
est a Domino
potestas
quidem maxima.

6b. Solve devictos
libera illos,
qui tua
sequuntur dicta.

7a. Ut tua vestigia
sequendo per omnia
et consecuti vitae palmam

7b. Mannae dulcedine
sine fine data
perfrui meremur tecum

8. Conlata per infinita
saeculorum saecula.

B fol. 211 b. — Ca fol. 121 b. — E fol. 274 a. — 2a, 2 sancti BCaE. — 2b, 3 Petri B. — 2b. 2 praecessit BC. — 3a, 1 duxit B. — 3a, 3 cum trophea B. — 3b, 3 admittis summe B; admitissima E. — 4b, 1 Illum sacriens E. — 4b, 3 qui sine fine E. — 6a, 4 quidam Ca. — 6b, 2 libenter illos E. — 7a, 1 Et tua BE. — 7b, Magnae Ca; Magna E.

125. De sancto Aredio.

1. Astra hodie
Aredius polica

2a. Subiit ovans
virtute vectus valida.

2b. Christus ad ima
descendit quondam humana.

3a. Quoniam sanctis
clarescit gloria

3b. Et Christi multa
fulgescit gratia,

4a. Ista sit vobis celebranda
rite caltudia

4b. Reboentque pneumata clara
potestate digna.

5a. Ipsa pueritia
Aredii
grata rudimenta

5b. Exsistunt redimita
honestate
sat bene praeclua.

6a. Praecordia literata
student dum officia,

6b. Qua lectio dat salubris,
via itur directa.

7a. Qua tendit ac per coelica
haec facta collegia
poli super sidera,

7b. Inventus floribus grata
titulorum aureis
plurescit laureata.

8a. Tum vestigia
offerunt se tota
quadrivia
jam juveni tradita.

8b. Luce praevia
quaeque sequens cauta
pedestrica
sumit tirocinia.

9a. Talibus sacra
induit tum arma
fortis athleta,

9b. Spreturus dura
hostium spicula,
ausa frangenda.

10a. Qui regia receptus aula
Theodeberti amicitia

10b. Fruens ejus per palatia
fit praeclarus fide semper una.

11a. Quatienda ad prava corda
placidum
numen in columbae idea

11b. Serena regis reddit corda
intimans
Aredium sorte electa.

12a. Qui pastor ovibus
prudenter monastica
intexuit
per exercitia
Nicetii jam nota
dogmata.

12b. Aeterna gaudia
deposcimus nos una,
o Aredi,
impetra nobis,
sancte confessor Christi;
saecula

13. Per cuncta
honor, laus, Deo
sit gloria.

G fol. 194 a. — 5a, 2 grata Aredii. — 11a, 3 idea im Sinn von εἶδος. — 12b, 3 Aredii.

126. De sancto Aredio.

1. Alle — vox promat
Christo carmina
perpulchra — luja.

2a. Clara camoena
sona turma
lyra
boans alternatimque
jubila.

2b. Cui chorea
sat lucida
mira
atque dulcia clangat
pneumata.

3a. Nos tua, Christe, gratia

3b. Anguis vincere machina

4a. Ac temnere tela,
sola
tua optantes
frui gloria,

4b. Quo tecum socia
plaudat
poli caterva
voce consona.

5a. Titan, astra,
luna, cuncta
cosmi quoque creata
te adorant per saecla

5b. Ac profunda
maris nata
aquatica nonnulla
et abyssi opaca.

6a. Etiam jam
tua plebs celebrat
haec festa
sancti Aredii,
in qua odas
attollit
mente excelsa.

6b. Qui lucerna
super candelabrum
accensa
cuncta illustrat
circumquaque
emicans
sua doctrina.

7a. Ceu sol lustrat cuncta
orbis spatia,
ita sua verba
nonnulla corda,
ut spernant probra omnia,
tendant ad habitacla
illa superna.

7b. Gemina praestans dona,
clausa ocella
propria tacta manu
reddens aperta
solvensque nexorum vincla,
cuncta praebens pacata
Christi gratia.

8a. Ad alta, sancte, eleva
nunc nostra corda,
perpetua regna
ut scandat
haec plebecula; precata
tua maneant praeclara,
canticaque nunc nostra
ferto ad alta.

8b. Quo jubilando lyrica
modulamina
ovans gaurizans cum
agmina
purpureata cantitans
perpulcherrima neumata
voce clara sanctum ter
Deum adoras.

9. Hagie rex Sabaoth,
tibi sit doxa
per saecla.

Cb fol. 32 b. — F fol. 168 b. — G fol. 193 b. — 2a, 2 sonat G. — 2a, 5 jubilat G. — 2b, 4 clangit CbG. — 3b, 1 Angui G; vicere Cb. — 4a, 1 tempsere CbFG. — 4a, 4 fruit Cb. — 5a, 1 Titant Cb. — 5b, 3 achaticha Cb. — 6a, 1 Et jamjam CbG. — 6a, 4 beati Amandi F, Aredii sacra G. — 6a, 5 sq. sacras laudes attollat F. — 6b, 6 emicat G. — 7b, 3 tecta G; tactu F; tacto Cb. wahrscheinlich manu tacta zu stellen. — 7b, 5 vincula F. — 8b, 3 aurizans F. — Eine Silbe am Versmafs mangelt 7a. 3; dagegen sind die Unebenheiten 6a, 4 und 7a, 1 nur scheinbar, indem ii nur als ein Vokal gezählt, der Diphthong eu aber nicht als eine Silbe, sondern wirklich als Doppellauter gesprochen scheint.

127. De sancto Augustino.

1. Laude praeclara

2a. Reboat haec aula
laetanter die ista,
in qua annua
Domino solvimus cantica,

2b. Qui sua gratia
nobis dat Augustini
sancti nunc pura
mente colere solemnia.

3a. Cujus doctrina
deperit
haeretica perfidia,

3b. Christi quoque
devota
corroboratur ecclesia

4a. Benedicta sit
illa doctoris lingua,

4b. Cujus sophia
toto orbe lucida

5a. Praepollet in ecclesia;
hic haeretica
perfida agmina,
superabat cuncta
rabido ore stridentia

5b. Circa Christi ovilia;
sed per omnia
fide confirmata
ista venenata
hostium confregit jacula.

6a. O alma,
o digna,
o quanta
praecipua Christi
benignitas, o sancta.

6b. Quae tantum
ac talem
tam sancta
dedisti mystica
proferentem dogmata.

7a. Illius doctrina modo
splendidissima cuncta
illustrat orbis climata,

7b. Ut coeli luminaria
dicta et salubria
ejus fulgent in ecclesia.

8a. Stupe valde talia,
quicunque Christicola,

8b. Per hunc facta adversus
tot haereses proelia.

9a. Stirpe egregia
ortus de tribu magna
Christi miles tendens
ad coelica
reliquit propria.

9b. Optans Dei dona
Dei perrennis gratia,
pro quo sprevit terrea,
per saecula
percepit coelestia.

10a. Dic, impia pravitas,
credere quid dubitas?

10b. Quid Domino properas
inferre contraria?

11a. Unde infers
Christo schismata?
nil tua valet jam versutia.

11b. Te, ubique
ne praevaleas,
damnat Augustini sapientia.

12a. Haeresis incredula,
cur perstas adhuc
temeraria?

12b. Tenemus arma illa
doctoris magni
dicta inclita,

13a. Quo perculsa pereas.
Ergo fortis athleta,
a Deo nobis impetra,
Ut fide semper integra

13b. Teneamus dogmata.
Quae doces admiranda
de fide catholica;
Tua quod donet gratia.

14a. Per hujus, Christe,
cara nobis fave
merita.

14b. Tu et sanctum
neuma per omnia
nos adjuva,

15a. Ut instructi fide sancta
faciamus bona

15b. Propterque resurrectionis
sancta vigilia

16. Consequamur aeterna.

F fol. 178 a. — 8b, 1 hunc tot facta. — 9a, 3 miles Augustinus tendens, eingeschoben. — Eine ziemlich sklavische Nachahmung der Prose Fulgens praeclara; wo sich der Imitator gezwungen sieht, vom Original sich zu entfernen, leidet ersichtlich die Reinheit des Versmafses.

128. De sancto Benedicto.

1. Quem superne

2a. Tripudiatim beatificant
cohortes in aethra,
cui fovet
consors aetherea
curia.

2b. Cujus nomen beatum felicem
tenet praesagium,
qui Christi
nancisci meruit
gratiam.

3a. Hujus enim
grata celebritas nunc
micat, qua corporea
translata
sunt sancta membra.

3b. Ipsum ergo
extollamus per saecla,
qui cuncta sprevit orbis
funditus
lenocinia.

4a. Cum esset aevo indolis
in primaevo flore
incanuerat animo
in recenti
tirocinio.

4b. Qui patris spreta omnia
supellectilia
ἀναχωρήσεως petens
cluebatque
anachoreta.

5a. O ἅγιε
Benedicte, inclitorum
summe, quique
mente avida
internum inspectorem sitiens,
amictu
exutus cruentabaris inter
dumeta;

5b. Tu flamine
cunctorum christicolarum
fartus sternens
potenter hydrum
zabulorum pellens praestigia,
praescius
futurorum, agnitor cordium
arcana.

6a. Tibi cuncta mundi
machina
nocte intempesta
instar sub Titanis
speculo ostenditur prorsus
collecta.

6b. Momento postmodum
modico
exutum corpore
Germanum praesulem
cernebas nantem ad superna
adyta.

7a. Fare, age,
schola canora,
Christo cernua.
sacras laudes
Benedicto theologo,
laudabillima
dic praeconia.

7b. Jamjam chori
alternatim
melos pangite
hymnifluos
categorizantes ovatim
symphoniaca
modulamina.

8a. Sophus sophorum
tu sophiae
angelorum consors,
virtuteque
compar apostolorum,
confessorum apex,
meritis rutilans.

8b. Coenobitarum
gerens sceptra,
quibus vitalia
condideras
monita sat docilis
custodientibus
ac salutaria.

9a. Cumque examine supremo
censor censorum
majestate splenduerit
corruscus,
orbis ut discutiat
damnabilia crimina,

9b. O Benedicte, pater patrum,
te corruscante
schemate tunc genuino,
nostrorum
patronus agnoscaris
et heros ante omnia.

10a. Ergo nos tuos clientulos
agnitos tecum
mansuros,
fac ut adeamus ovilia,
ubi degunt monachorum agmina.

10b. Jam harmonicis cantilenis
paene exactis
precamur,
ut exituri a saeculo
reperiamur tuam clementiam.

11a. Antiquum hostem
amove,
uti possimus subire
te duce poli regiam.

11b. Completa nostra
camoena
tecum canamus Domino
perpetim jubilamina.

B fol. 220b. — Ca fol. 106b. — D fol. 153b. — E fol. 290b. — E fol. 125b. — I fol. 106a. — K fol. 197a. — L fol. 130b. — N fol. 138b. — P fol. 89a. — Q fol. 196b. — 2a, 1 Tripudiatim quem coelicolae beatificant E. — 2a, 3 fave KL; aetherea consors P. — 3a, 2 gratia I. — 3a, 3 sqq. instat I; qua altipetax polorum scandit CaP; limina P; culmina Ca; micat qua altipetax corporea E. — 3b, 1 Ipsum namque E. — 3b, 3 qui livida I; in orbis D. — 4b, 1 patri K; spreto KL. — 5a, 4 pavida D. — 4a, 5 sanctiens D. — 4a, 6 amictus D; amictum exutum KLP; amictu CaI; exitu I. — 5b, 3 fartos EL; fartor KP; factus D. — 5a, 5 pollens E; praestigium KLP. — 5b, 6 praesens F. — 5b, 9 arcana alle Hss. — 6a, 3 noctis BCaDEFKLNOPQ. — 6a, 4 subitanis DF; sub titanis IKP. — 6b, 1 Momento peracto F. — 7a, 1 Farea gens scholi F. — 7a, 3 cernuas ID. — 7a, 7 dic per omnia I. — 7b, 3 clangite I. — 7b, 6 symphonica DEFKL. — 8a, 3 virtutum collega I; angelorum collega CaF. — 8b, 3 utilia F. — 4b, 4 condiderans FL. — 9a, 2 censa F. — 9a, 3 claruerit P. — 9a, 4 corruscas F. — 9b, 1 patrum pater F; pater sancte D. — 9b, 3 nunc KL; gemivomo BCaDFKLNOPQ. — 10b, 1 Nam KP. — 9b, 5 praesentiam. — 11a, 3 ut B—Q. — 11a, 4 regna B—Q. — 11b, 1 nostrum. — 11b, 3 sq. canamus in aethere Domino jubilamina P; perpetim Domino FL; perpetim in Domino CaK. — Die Melodie in Notenschrift Grad. ms. Fossatense saec. 13 Cod. Parisien. 13254.

129. De sancto Benedicto.

1a. Praeconia
modo nectarea
voce promamus cum
tinnula, concio
o nostra.

1b. Quia instat
dies decusata
patris Benedicti
annuatim rite
dicata.

2a. Dum patris esset in tutela
inclitissima
respuit domata,

2b. Cosmi cuncta oblectamenta,
evangelica
conferens dogmata.

3a. Linquens solamina
sueta eremi spelaea
adortus est sine mora.

3b. Illic mentem suam
in vita fixit theorica
divina plenus gratia.

4a. Nonnullam secum
aggregavit turmam
centum quatuor ac
quadraginta.

4b. Duo per dena
condens coenobia,
quae Deo redderet
obsequia.

5a. Felix patrata
multimoda
miracula coelitus data
resuscitavit corpora
defuncta
vita natura.

5b. Machinamenta
praeagnita
saevi regis decenter cuncta
deserta eum arguit
impia
dicens ventura.

6a. Cum tuba canite fibrea
carmina illi modulata,
cui parent mundi climata;

6b. Qui cum tanta tulit gloria,
caelibes ubi tripudiant,
Benedicti patris animam.

7a. Pater ἅγιε, cernuam
semper familiam
tuereque nunc tuam,

7b. Uti in arvis suffulta
gaudere valeat
in sede siderea

8. Cum turma angelica.

Ca fol. 28a. — E fol. 292a. — 1a, 4 vinnula CaE. — 2a, 2 ditissima, aber mit fünf Neumen E. — 2a, 3 dogmata CaE. — 7a, 3 tuere quam Ca.

130. De sancto Benedicto.

1a. Aetherea
laudant quem agmina,
o Deus, approba
cantica, nostra
boat quae nunc caterva.

1b. Almiflua
patris nam celebrat
Benedicti festa
plebs ovans casta
pangens tibi carmina.

2a. Nectarea
cujus fraglant ligustra
passim per orbem diffusa,
scilicet pia dogmata.

2b. Ut sol micat
inter astra praeclara,
Benedictus exstat ita
corruscans in ecclesia.

3a. Exornat quem sat
doctrina mystica
arduam
signans petendam regiam,
Deus, regnas
in qua per saecla.

3b. Arta sed mira
ipsius est norma
praemonstrans
linquenda mundi compita
ac sequenda
tua munia.

4a. Pollens magna
qui gratia
egit mira, sua
in primaeva floscula
nugacia
fluxa atque vana
omnia
despiciens, pneumate sat
comptus pubeda.

4b. Ut lucerna
refulgebat
hinc in aula abba
virtutum insignia
patrans multa
ampliabat lucra
commissa
ad superna
quosque poterat.

5a. Prophetali
comptus gratia
confregit delubra
obsoleta,
vincens venena,
sat spectandam
ducebat vitam.

5b. Circumcirca
demum semina
propagans divina
duodena
fratrum inclita
fundavitque
monasteria.

6a. Hostis tela
flamivoma
detegens immissa
dedit farra
immensa suis missa
pneumata ac
persacra munia.

6b. Sic ex petra
praebens lympham
ad vitam mortuum
et restaurans
solis spicula omnem
mundi vidit
simul hic ideam.

7a. Haec post mira
polorum alta
scandere animas
Germani sororisque
vidit sanctas
et sui praedixit
temporis metam.

7b. Carens sacra
corporis gleba
tandem ad aethera,
praedixerat sicut jam,
ab alumnis
scandere cernitur
ejus anima.

8a. Corruscam signans claris viam
vir ait quibus: haec est illa
nempe via,
Benedictus abba
clara cum palma
scandit per quam
supera felix ad regna.

8b. Expediat quis digne tua
o Benedicte magnalia?
namque mira
Virtute corruscas
glebam ad tuam
exoptata
praestando beneficia.

9a. Saecla peracta
novissima
duodena
tunc intra collegia
cum Christo judicia
tu suprema
corruscans in sede
decernes senatoria.

9b. Fer ad supera
hinc moenia,
humillima
petimus mancipia,
sacrum concinentia
Alleluja,
recolunt qui tua
nunc festa mente devota.

10. Sit trinitati gloria,
per quam bearis aeterna.
Benedicte, per saecula.

B fol. 243b. — Ca fol. 103a. — E fol. 308a. — Cfr. Troparium Nivernense saec. 11 Cod. Parisien. 9449. Σ. — 1a, 2 laudum Σ. — 1b, 2 mane celebrant B. — 2a, 2 flagrans BΣ. — 2a, 4 pie BΣ. — 3a, 3 ardua BCaED. — 3a, 4 petenda regia BΣ. — 3a, 5 regnans Σ. — 3b, 1 Arva sed E. — 4a, 4 in primaeva flosculo B. — 4a, 8 sq. despiciens in ispa adhuc primordia BΣ. — 4a, 9 pubedat Ca. — 5a, 4 ac devicta BΣ. — 5a, 5 fraudis venena BΣ. — 5a, 6 sq. non latebant eum abdita BΣ. — 5b, 3 propagens E. — 6a, 1 hostis menda CaE. — 6a, 2 sqq.: viperina et cuncta ludicra que delusa alimenta virtute mira tribuit coelitus missa BΣ. — 6b, 5 specula BCaEΣ. — 7a, 4 sororemque Ca. — 8a, 1 Corruscans Σ. — 9b, 5 canentia BCaEΣ. — 9b, 7 quem Ca.

131. De sancto Benedicto.

1a. Laudum carmina
creatori lira
plaude, eia,

1b. Pangens inclita
Benedicti gesta
voce canora.

2a. A puero florida
sprevit mundi cuncta
gliscendo coelica

2b. Et Domini gratia
confracta restaurat,
fraus signo retecta.

3a. Fratrem verbere
miserum
virtute reparat,

3b. Ferrum enatat,
solida
fit undae semita.

4a. Rupes flumina
dant insolita,
corvus nil murmurans fert jussa.

4b. Vidit sphaericam
mundi machinam
radio sub uno collectam.

5a. Binos zabuli
salvavit ab ira.

5b. Patri filium
post mortem redonat.

6a. Prophetis non impar
ventura
pronuntiat,
pueri superba divinat.

6b. Sororis lacrimae
fraternа
mutant vota,
fantur simul Dei arcana.

7a. Post haec anima
sororis
ad alta evolat.

7b. Frater haec ita
audiens
mox laudem decantat.

8. Laus et honor
sit Christo et sanctis
omnibus gloria.

D fol. 129b. — Cfr. Grad. Nivernense saec. 11 Cod. Parisien. 9449 Σ. — Miss. Beccense saec. 13 Cod. Parisien. 1105 Ξ. — Miss. S. Dionysii saec. 14. Cod. Parisien. 1107 Ω. — 1a, 2 Benedicto DΣ. — 2b fehlt DΣ. — 3a, 3 virtuti redonat Ω. — 3b, 3 unda Ξ. — 5b, 1 DΣ.

132. De sancto Benedicto.

1. Laeta dies
aureo jubare
corruscat
aethra nitentia,

2a. In qua jubilat
coelestis schola
fistula pneumatica.

2b. Aula regia
ecce resultat
cuneis glomerata.

3a. Mysticus senatus tibi
plasmatori dat
tinnula harmonica.

3b. Unde tibi, Christe, decus
favet proditus
apicis agalmata.

4a. De castra herilia
ambrosio
liquore pulchra redolent
balsama.

4b. Hymnidica resonat
apparatus
theologus naviter laudamina.

5a. Age, eja
sacra
phalanga, propter quid
tanta tripudias
organa?

5b. Immo in quem?
Benedictus
christicola quia
conscendit alta jam
moenia.

6a. Qui voti compos
trabea lucida

6b. Nactus per aevum
purpurea fulcra.

7a. Gloriosa cujus
redimita
anima schemate
poligera

7b. Triambum perennem
retinebit
penes duodena
collegia.

8a. Insignitus
toga gemmata
nunc quoque triumphat
aurea intra thalama.

8b. Sacer miles
lampabit sceptra,
arbiter summus cum
inluxerit in gloria.

9a. O quam feliciter,
o quam remediabiliter
in aeterna atria,
Benedicte,
inexhausta
rutilas lampada.

9b. Quapropter quaesumus
in hujus diei annua,
accede apud Christum
suffragator
pietatis
pro nostra crimina

10. Cuncta per saecla.

B fol. 222a. — E fol. 309b. — 2b, 2 haec est resultat B. — 2b, 3 cunctis glomerata B. — 3a, 1 sanccitus tibi E. — 3b, 2 prodite B. — 4a und 4b umgestellt B. — 4a, 3 redolet B; resonat E. — 4b, 2 apparatas. — 5b, 1 Hymno in quem B. — 6a, 1 Quem vota E; Quam voti B. — 7a, 2 anima redimita BE. — 8b, 2 lampabis B. — 9a, 6 lampadas.

133. De sancto Felice.

1a. Concrepet symbolica
Christo psallens melodema
polorum chorea.

1b. Uranica regia
en pertonat symphonia
hac die inclita.

2a. Trina ternarum curia
dindima
concrepent simul praeconia.

2b. Felicis testis trophea
reboans
augusta intra palatia.

3a. Cujus *δύναμις* invicta
pollet in arva,
haec cui pia
odas fert caterva
hypophetica
hymnologia.

3b. Tellus olim qui Spaniae
traxit archica
pandens munia,
jugavit plurima
Christo climata
pellens ludicra.

4a. Theologa Gerunda
opimans verbi
sat spermata
hieromysta.

4b. Artis tempsit scita,
Rufini saeva,
ejus omnigena
vicens tormenta.

5a. Crucis et vexilla
fortia vibrat ovans,
ambulat super undas,
pontum triumphat
naviter depromens
melos Alleluja.

5b. Fretus nam phalange
divina angelorum
lympha post solidata
sub vestigia
agonem iterat
mactus in summa.

6a. Carceris claustra
clausus horrida
agonista potens
γεωργία
alitur coelitus
Felix athleta.

6b. Lanista demum
pervicax fera
tergora mulorum
nexum σῶμα
invictum spiritum
misit in aethra.

7a. Cujus affla
laureata
micat aula
in superna
felix feliciter
lampas septa.

7b. Veneranda
cujus membra
angelorum
tumulata
manibus exstant, cura
urbis moenia.

8a. Felix Gerunda,
tanta redimita
sanctorum clara pignora,
portare mira
quorum semper
gliscit gleba.

8b. O quam rutilat
martyr nitens serta
in sede senatoria
ornans virtute
artus sanctos
suos pulchra.

9a. Poscimus jam tua
nosmet colentes
caltudia
ferto in superna
nos in regna.

9b. Pneumatum cum temet
cohors et alma
ubi δόξα
ovans Christo psallit
myxolidica.

10. Poematum cui demus
hyperlydica
cuncta per saecla.

F fol. 134 b. — 2b, 3 angusta. — 4a, 1 Theologia. — 4b, 1 Ertis. — 4b, 4 yemps omnigena. — 5a, 1 est vexilla. — 5b, 1 namque phalanx. — 6a, 4 jeurgia. — 6b, 6 aethera. — 7a, 6 scepta. — 8b, 6 tuos fulcra. — 9a, 4 ferta.

134. De sancto Geraldo.

1a. Auriflua
comant luce arva
astra micantia
die hac,
qua jucundant
virtute mira;

1b. Qua Geraldus
ad alta posita
corporis trabea
conscendit
bonus coeli
capitolia.

2a. Quem divina
praeeligit gratia,
ante forent quam saecula,
quae erant in nato vita.

2b. Quo jubilat
tellus Aquitanica,
quam luminat arce summa
posita velut lucerna.

3a. Opulenta
prosapia
qui satus emicat
religionis inclita
pietate satis decora.

3b. Sed honestat
munifica
eundem pietas,
ornans virtute debita
in semet clementer refusa.

4a. Initia
cujus prima
in materna vulva
indicia publica
dant per terna
vocis sonamina
audita,
quod trinitas
ejus acta
det vitalia.

4b. Modifica
patris cura
quem tradit ad diva
studia felicia,
quo intima
ejus riget arva
copia
dulcisona
decantata
Davidis lyra.

5a. Quem superna
tuens gratia
subarrhat opima
jugans dote sibi socia
sophialia
dans pocula.

5b. Hinc transacta
pueritia
corde manent sata
ejus penita scientia
ad degustanda
suavia.

6a. Ergo quia
hunc roburea
membra
percitaque firmabant,
sumenda ad arma
quaerebatur jure proprio debita.

6b. A quo dextra
Christi invicta
tela
noxia pellit versa.
electa dum ala
triumphat corripiendo hastilia.

7a. Virginea
cujus tempora
protegit laurea,
lilia quam decusant
cum caterva,
quae canit cantica
specialia.

7b. Innumera
gessit opera
ad theoremata
pertinentia, multa
ad activam,
in utraque piam
nactus gratiam.

8a. Quem doxa sustollit ad alta
gloriam
rependens
crebra per miracula,
agmina
languida
quibus sanata
jubilant
per commoda sibi reddita.

8b. Haec merito virtutum dona
impetrat,
reserat
qui superna limina
praedia
propria
qui sub norma
fabricam
struendo tribuit sub aequa.

9a. Nunc jam curia
in supera
residens
inter turmam consulum
fulgida gestans serta,
pater, precamina
supplicum percipe
aure serena.

9b. Cuncta relega
discrimina,
errata
procul arcens noxia,
militantia salvans
tibimet agmina,
donec ad superna
ducas culmina.

10. Felicia quo capiant
quondam amissa gramina
sempiterna per saecula.

Ca fol. 38 a. — Cb fol. 64 a. — E fol. 300 b. — 3b, 4 mit in semet hört Ca auf und fährt Cb l. c. fort. — 5a, 2 sibi gratia Cb. — 7a, 3 praetegit E. — 8b, 1 Nec merito Cb. — 8b, 2 impetra Cb. — 8b, 9 fervendo tribuit E. — 9a, 1 Hunc jam E.

135. De sancto Hilario.

1a. Nova gratia aethera
reboantia
promunt carmina,

1b. Quia Domini athleta
scandit aurea
ovanter regna.

2a. Concors angelorum celsa
nunc caterva
succentibus organica,

2b. Apostolorum repleta
jam phalanga
affabre cane neumata.

3a. Martyrum atque confessorum,
virginum cunei,
nobiscum una

3b. Voce clara, mente devota
sistris diapason
pangite odas.

4a. Ad hujus viri suffragia
Gloria, victoria

4b. Laxis fibris et arteria
Innovantur organa.

5a. Quod fuscaverat haereticum
longe per orbem
diffusum dogma,

5b. Reparavit Hilarii lingua
apostolicis
praeceptis docta.

6a. Innumera beluina
cellula vagantia,
vocis ejus organa
tremula facta,

6b. Fugiunt moesta facta
limites, in externa
transeunt nec redeunt
habita loca.

7a. Prima conditio
obedivit serpentis
praeceptis docta,

7b. Secundo ditatur
talis sermo, quem angues
fugiunt atque ipsa.

8a. Clarus
ac diversus idiota
Ad Hilarii annua

8b. Clerus
atque omnis indigena
Persolvendo munia.

9a. Tunc mater exstincti
moesta facta,
provoluta ad pedes
ejus exaudita,

9b. Recepit filium
cum gaudio
exspoliata manens
quod stitit tartara.

10a. Qui prostrata lubrica

10b. Melle fluit in gloria

11a. Creatura tua
stellaque matutina.
11b. Miserere, σῶτερ,
Hierusalem gloria,
12a. Da veniam,
quibus tollit nocivum,
facit nos coronam,
12b. Ut, cum omnes
demerseris inimicos
tuos in atra,
13. Nos ducat ad praemia
semper mansura.

Ca fol. 67 a. — E fol. 292 b. — F fol. 69 a. — 1b, 2 aurea scandit CaEF. — 2b, 3 hac fabricane neumata CaEF. — 4b, 1 et thartarea F; ritarteria CaE. — 4b, 2 gratia F. — 5a, 1 Quo fuscaverat Ca; haereticum CaE. — 5a, 3 diffusa dogma CaEF. — 5b, 1 Separarit Ca. — 5b, 2 aeterna CaF. — 8a, 2 atque F; idocta Ca. — 9a, 3 ad pedibus CaE. — 9b, 4 quod stat tartara Ca. — Nach 9b, ohne Parallelglied Paradisi agmina. CaEF. — 11a, 2 stella qua Ca; que fehlt E. — 12a, 2 tollit nos cibum CaEF. — Text verderbt und unverständlich.

136. In festo Innocentium.

1. Rex magne Deus,

2a. Qui intueris
abyssos et montes
ponderas tua
magna potentia,
2b. In cujus manu
sunt omnia regna
et cui non latent
omnia occulta.
3a. Te laudat polorum
fulgentia
ac mira potestas.
3b. Te archangelorum
luciflua
praecelsa agmina.
4a. Tibi turba cantorum
juvenilis adstat,
4b. Incessanter gloriam
regni tui jubilant.
5a. Carmina laeta
ac nova
proclamant,
5b. Laus tua Deus
per saecla
devota.
6a. Centum quadraginta
ac quatuor milia.
qui empti sunt de terra,
6b. Cum mulieribus
non sunt coinquinati.
virgines enim perstant.
7a. Ante thronum Domini
quotidie
boant, sine macula
7b. Stolis albis induti,
decorati
triumphali corona
8a. Voce una proclamant:
vera et justa, Deus,
judicia tua.
8b. Sanctus rex, almipotens,
quare tu non vindicas
ultionem nostram?
9a. Accipiunt
divina responsa et mira:
Sustinete modica
tempora
atque hora,
9b. Donec fiat
impletio fratrum vestrorum
eorum, qui habent in
frontibus
Dei normam.
10a. Oportet impleri
omnia sacra
testamenta,
10b. Quae sunt prophetata
a mundi hujus
principio.

11. Deus tibi laus.

B fol. 160 a. — Ca fol. 62 b. — D fol. 103 b. — E fol. 329 a. — F fol. 69 b. — K fol. 156 a. — L fol. 113 b. — N fol. 132 b. — O fol. 19 a. — P fol. 60 b. — Q fol. 155 a. — B+Ca+F = Y; D+E+K+L+N+O+P+Q = X. — Cfr. Tropar. Floriacense saec. 11. Cod. Parisien. Nouv. acq. 1107 Σ. — 2b, 2 universa regna DEKLNOQ. — 3a, 1 cuncta polorum Ca; cuncta coelorum F. — 3a, 2 fehlt CaF. — 3a, 3 agmina potestas D; mira caterva Ca; celsa potestas F. — 3b, 1 Te angelorum BCa, korrigiert in archangelorum B. — 3b, 2 fehlt CaE. — 3b, 3 praecelsa mira potestas Ca; praecelsa mira caterva F. — In Σ lauten beide Strophen:

3a. Te per orbem
laudat cuncta
populorum fidelis
caterva.

3b. Te in astra
angelorum
legio jubilando
proclamat.

4a, 1 Tibi turba candidata cantorum X aufser L. — 4b, 1 Ipsa (Ipsi K) incessanter X. — 4b, 2 ac regni X. — Strophe 5a und 5b in der Gruppe X völlig abweichend und mit Benachteiligung des Versmafses:

5a. Carmina laeta
ac nova proclamant:
laus tua, Deus,
per saecla, alleluja,
magnifice devota.

5b. Afflata tua
sancta gloria
pro te gaudenter
rubricata colla
agnum sequuntur ita,

wozu noch folgende Abweichungen im Einzelnen: 5a, 4 luja P. — 5a, 5 magnifice domine D. — 5b, 4 rubrata P. — 6b, 2 coinquinata BDE. — 6b, 3 virgines permanent F: virgines quoque permanent Ca; virgines sunt perstant K; virgines rutilant Σ; die übrigen: virgines perstant, was eine Lücke von zwei Silben offen läfst. Apoc. 14, 4 hat Virgines enim sunt, Resp. 1. Noct. 1. in festo innocentium liest: Virgines enim permanserunt, so dafs die Stelle entweder (nach CaF) lauten dürfte: Virgines permanserunt, oder aber wie im Text. — 7a, 1. Ante thronum Dei Ca: Ante tui throni sedem Σ. — 7a, 3 reboant DEKLNOPQ; fuscati sine macula DELNQ; fuscata sine KO; fuscata coronas P. — 7b, 1 Stolas albas induti KO; stolas candidas induti CaFL; Stolas ambiunt candidas Σ. — 7b, 3 triumphales coronas BCaF; triumphales aureas coronas DEKLNOPQ; in sanguine agni quas habent tinctas Σ. — Von 8a an lautet der Schlufs des Sequenz in der Gruppe X:

Voce una proclamant: Deus, judicia
Vere justa, sanctus rector, qui almipotens.
Quare tu non vindicas sanguinem nostrum?
Accipiunt divina responsa: Sustinete tempora modica,
Donec fiat impletio fratum vestrorum olim praedicta.
Deus, tibi laus.

9a, 2 Et accipiunt BCaF. — 9a, 2 responsa ab ara Σ. — 9a, 3 sustinete, ajunt, nunc modica Σ. — 9a, 5 et hora BCaFΣ. — 9b, 3 et eis qui Ca; et eorum quidem qui Σ. — 10a, 1 Oportet ante impleri F. — 10a, 3 testimonia Σ. — 10b, 1 sunt divinitus prophetata F; ab hujus mundi principio prophetata Σ. — 11, 1 tibi laus et gloria F. — Die Melodie in Notenschrift cfr. Trop. S. Ebrulphi saec. 12. Cod. Parisien. 10508.

137. In festo Innocentium.

1a. Nunc cithara
Christo digna
regi solve debita,

1b. Sacra cui
turba pangit
infantum melodema.

2a. Saeva regis dextra
cuncta
ubera nam privat
natis matrum dulcia.

2b. Plorant matres una,
alta
adspectant sidera,
tundunt pugnis pectora.

3a. Horum vita
nunquam finienda
erit solis ut jubar munda.

3b. Horum pia
precamina nostra
diluant peccamina cuncta.

Ca fol. 35 b. — 1 a, 3 regis solve. — 1 b, 3 celsum infantem ersteres überzählig. — 2 b, 1 Plorent. — 3 b, 3 pignis. — Die Sequenz hat irrtümlich die Aufschrift de sancta cruce.

138. In natali Innocentium.

1. Altissime Deus,
qui gubernas omnia,

2a. Coelos et arva regis
magna potentia,

2b. In cujus namque manu
sunt regna omnia.

3a. Gaudent et
exsultant in sublimi
gloria
creatura tua.

3b. Te laudat
cuncta polorum mira
praecelsa
potestas caterva.

4a. Tibi incessanter
juvenilis cantorum turba,
semper adstat.

4b. Carmina laeta ac
nova veneranda proclamant,
Alleluja.

5a. Quatuor enim et centum
quadraginta
milia
cum mulieribus non sunt
inquinati
corpora,
qui empti sunt de terra.

5b. Ante thronum tuum sanctum
gratulantes
jubilant,
stolas praeclaras induti.
decorati
cum palmis,
triumphales fulserant.

6a. Proclamant voces:
vere, Deus, justa
judicia tua.

6b. Sanctus et rector,
quare non vindicas
ultionem nostram?

7a. Et audiunt a sanctissima
voce praeclara:
tempora
sustinete modica,

7b. Donec impleatur numerus
fratrum vestrorum,
quos Dei
habet notitia.

8a. Oportet sacra
omnia impleri
testamenta, quae sunt
per prophetas praedicata.

8b. O certamina.
gloriosa, qui pro
Christo immania
pertuleruntque tormenta.

9a. Acceperunt coronas
et pervenerunt
ad magna gaudia.

9b. Ergo non erit ultra
luctus nec clamor
sed nec ulla poena.

10. Alme Jesu,
junge nos cum ipsis
in gloria.

B fol. 160 b. — Ca fol. 64 a. — E fol. 237 b. — G fol. 185 a. — 3 a 2 exsultent G. — 4 a, 1 Ibi incessanter BEG. — 7 a, 1 sq. ad sanctissimam vocem. — 9 b, 2 lectus Ca.

139. In festo Innocentium.

1a. Coelos et arva
qui regis atque maria,
1b. Omnia creas
omniaque vivificas.

2a. Te laudat cuncta
poli caterva,
omnis natura et humana.
2b. Audi carmina
te laudantia
et dona, quaeque sunt optima.

3a. Bethlemitica
infantum agmina
candidata
colunt saecla,
3b. Quae paene nata
coelo per trophaea
sunt assumpta
gloriosa.

4a. Nam summi proles patris nata
de vulva
virginea
et stella magis nova
visa, directa
qua semita
ejus ad cunabula,
4b. Exarsit tyrannus in ira
pro tanta
Christi fama
et cum felle dulcia
format famina,
quo subdolas
excitaret furias.

5a. Fallunt reperta
Christum contra
machinamenta
inita.
5b. Patet detecta
perfidia
frausque maligna
prodita.

6a. Sic publica versant
proelia
supra tenera
castra sed fortissima.
6b. Caedunt sine causa
corpora
passim beata
mundo paene edita.

7a. Mox pretiosa
sertis compta
petit celsa
martyrum tanta
militia.
7b. Ac mundi vita
necdum nota
jam peracta
in sempiterna
vivunt saecla.

8a. Horum, rex Christe, nostra
mortifica
meritis malitiam,
8b. Quorum cruore sancta
decorata
rutilat ecclesia

9. Et dat pulchra
cantica
voce nostra.

Cb. fol. 20b. — 3a, 3 canditata. — 3b, 1 natae. — 4b, 6 quos. — 4b, 7 excitare. — 7a, 2 comptat.

140. In festo Innocentium.

1a. Qui regis una
supera et ima
omnia,
Deus, vivens in saecula
1b. Quae tibi sancta
promit ecclesia,
festiva
respice pius cantica.

2a. Te laudat beata
martyrum gloria
in coeli patria,

2b. Adepti superna
polorum gaudia
summa per trophea.

3a. Huic puerilia
sunt agmina immixta

3b. Pro Christi infantia
in terra caesa nova.

4a. Quam satis illa
visio beata

4b. Narrat sub ara
clamare talia:

5a. Cur, rex, tantum
de nostro tua
sanguine
suspendis judicia,

5b. Qui est frustra
sine noxia
et sine
pugna fusus in terra?

6a. Accipiunt
statim talia
responsa
voce data divina:

6b. Pacifica
mente ac pia
tempora
sustinete modica,

7a. Plena donec omnia
saecula.
unita sitque fraterna turba,

7b. Ut vos ornet corona
regia,
carnifices damnet sententia.

8a. Ergo festa
veneremur horum annua,
qui tuba vocis tacita
peregerunt
sacra proelia.

8b. Sine noxa
sequuntur agni vestigia
ac nova promunt cantica,
quae nec lingua
novit humana.

9a. Per quorum merita
sic gloriosa,
Christe, nostra

9b. Repelle vitia
favens et praesta
remedia

10. Nobis aeterna.

Ch fol. 19 b. — F fol. 61 b. — 1a, 3 und 2a, 3 fehlen F. — 5a, 1 Tu rex F. — 5a, 2 tuo Ch. — 5b, 2 noxa F, wodurch aber eine Silbe zu wenig. — 6a, 2 talia fehlt Ch. — 8a, 3 quorum tuba F. — 8a, 4 peracta sunt F. — 8b, 3 depromunt F. — 9a, 2 sic fehlt Ch. — 9b, 2 favens fehlt Ch.

III. In Nativitate s. Johannis B.

1. Nativitas
praecursoris hodierna

2a. Mundo illuxit
novo lumini
voce praecurrendo vera.

2b. Ad Zachariam
vox angelica
talia fatur gaudia

3a. Ne timeas,
audita est oratio
tua a Deo,
atque pariet tibi
filium
Elisabeth, uxor tua.

3b. Et vocabis
nomen ejus Johannem;
hic insignia
meretur non minima
gratia
voce perlustrans saecula

4a. Qui voce viva
Deo viam
praedicat parare
inter abrupta

4b. Ac in desertis
degens locis
docuit nos ire
regna aeterna.

5a. Ubi rosarum
nivea
specie floribus
aula panditur
aetherea
felix refulgens gratia.

5b. Gemma renitet
fulgore
perspicuo, splendor
stellarum micat,
agni dextra
optimum aurum radiat.

6a. Illic requies aeterna,
gaudia felicia

6b. Posita permanentia
illa semper rutilant.

7a. In qua pax summa
et sempiterna
florum vernantia,
odor cunctis
fraglat; tu possides
illa, Johannes athleta.

7b. Aeterna lucis
gaudia nostra
tu suscipe pia
vota, cujus
hodie gaudentes
celebramus solemnia.

8a. Pro nobis intercedas,
habere coelestia

8b. Ut mereamur, illa
scandere angelica

9. In sempiterna saecula.

B fol. 205 a. — D fol. 153 a. — E fol. 314 a. — 2 a, 1 sq. Illuxit nostra saecla fuscati luce vera quae praedicat D. — 3 a, 2 exaudita B. — 3 a, 2 sq. a Deo tua oratio B. — 3 b, 4 miretur BE; meretur nomini BE. — 3 b, 5 gratiam D. — 3 b, 6 verto BE. — 4 a, 2 Dei B. — 4 a, 4 in tellus arruptat B. — 4 b, 1 deserta D. — 4 b, 2 loca D. — 4 b, 4 in regna B; regna in E; gegen das Versmafs. — 5 a, 1 rosea rura D. — 5 a, 4 almis panditur BE; aula panduntur D. — 5 a, 5 aethera D. — 5 a, 6 refulgetque D. — 5 b, 1 renitent BE. — 5 b, 2 fulgura BE. — 5 b, 3 perspicua BE; stellarum splendor BE; splendida D. — 6 a, 1 requies quo E; requiesque B. — 6 a, 2 et gaudia B. — 6 b, fehlt BE. — 7 a, 3 floruit B. — 7 a, 4 odorque D. — 7 a, 4 crucis D; illa tu BDE. — 7 a, 5 possidens E — 7 a, 6 qui athletam D. — 7 b, fehlt D. — 7 b, 3 pias B; fehlt E. — 8 a, fehlt BE. — 8 b, 1 illi B. — 9. obsecra tali affatur gaudia in saeculorum saecula BE.

142. In Nativitate s. Johannis B.

1. Praecursor Christi
et magnus baptista,

2a. Qui inter vates
plus namque est quam propheta,
Qui Dei prolem Jordanis
meruit tingere aqua,

2b. Ipse secreta
cognovit mirabilia
Christum cernens conjungere
mystice cum ecclesia.

3a. Nunc te, Deus, deprecamur,
ut nobis des subsidia,

3b. Ut per ejus intercessum
nobis concedas veniam.

4a. Quibus redolet per orbem
sacra observandaque festa,

4b. Nobis fiat firmamentum
et de inimicis tutela.

5a. Illius feliciter
sequamur tramitem, quae
ducit ad patriam.

5b. Ibi Christum cernamus,
regem nostrum, per cuncta
semper et saecula.

6a. Qui nobis digne
cum Johanne baptista
tribuat coelestia,

6b. Cum summa laude
Domino celebrare
laudes mellifluas.

7a. Mittens cum choris
angelicis
et cum sanctis aeterna
percipiamus vitae,
sine, subsidia.

7b. Da, Jesu bone,
quod petimus,
ut per meritum ejus,
quem recolimus, nostra
lavet facinora.

8a. Quaesumus, rex omnipatrator,
hujus solemnia,
qui nova primus sumpsit
sacraque privilegia,

8b. Laeti eam percelebremus
atque per multa
annorum curricula
tenentesque caltudia

9. Et sanctorum palmam.

B fol. 206 a. — Ca fol. 96 b. — D fol. 152 b. — E fol. 259 a. — F fol. 114 b. — 2a, 3 in Jordanis meruit tingi [sic] aqua BCaDEF: tingit Ca; aquam DF. — 2b, 1 Ipse et B-F. — 3a, 1 Nunc te Deus CaE. — 3b, 1 Et per Ca: intercessus F: intercessu Ca: 5a, 1 sequamur feliciter B-F. — 5b, 1 Christus F. — 5b, 3 semper in aeterna F. — 6b, 1 summas laudes CaE. — 6b, 2 de Domino celebrare Ca; Domino referamus F. — 6b, 3 preces mellifluas E; vota mellifua F: preces fehlt D; mellifluas fehlt Ca. — 7a, 4 vitam BCaDF. — 7a, 5 sive F. — 7b, 5 delue facinora F; lavet sordida crimina D: lava cuncta sordida crimina E; lauda cuncta sordida facinora Ca. — 8a, 1 rex fehlt F. — 8a, 3 prima DF. — 8a, 4 sacra qui E. — 8b, 1 eum E; celebremus DF. — 8b, 4 caldubia E. — 9, 1 sanctorum alma CaE.

113. In Natali s. Johannis B.

1a. Nostra promat herilia
vox hac aula
mysteria
mente pura.

1b. Verbi vox quia est orta,
boat una
mundo cuncta
sonantia.

2a. Haec prima patent facta,
obtrusa
vetus lingua
fatur nova
affamina.

2b. Exsultent admonita
deserta,
clangit tuba
quo devia
sunt praevia.

3a. Jam lucerna
ardens in ima
designat supera
solis lumina.

3b. Spectant ista
dindima sacra
ad Johannis alma
natalitia.

4a. Hic namque sonat
Christi maxima
gloria
victoria
cui summa
data in saecla.

4b. Ipsum caterva
efferat nostra
per sacra
praeconia
natalis
Johannis apta.

5a. Laus illi digna,
salus et in saecula,
cuncta qui sanat infima.

5b. In ejus doxa
innovantur organa,
novantur quia vetera.

6a. Tempora
quippe prisca defiua
lege labant pristina.

6b. Stirps nova
subiit in gratia,
regna surgunt aurea.

7a. Soboles adest nata,
coelitus intimata,
haec audientes arvae
Dei praeconia,

7b. Gaudia multis ampla
suggerit dies ista,
qua proles patris dempta
reddidit famina.

8a. Haec prima
vox missa
verbi contulit praeconia,

8b. Organa
patria
solvens dogmata ad divina.

9a. Summa dignitas
salus lausque pia
Christo sit per omnia,
per quem fert praeco signa
suis talia.

9b. Christus sit nostra
vita perpetua,
at Johannis annua
festa nobis praevia
ad poli regna.

10a. Quo gaudet una
cum eo baptista,
qui calcata infera
spoliavit tartara
virtute sua.

10b. Ipsi fabrica
laudum orbis ampla
persolvendo omnia
Johannis colat laeta
nunc excordia.

11a. Quem Christus materna
clausum vulva
visitat in aula
accubans virginea.

11b. Cujus magnalia
domus ultra
omnium merita,
cunctis quia sunt plura.

12a. Nobis ut auxilia
resurgens in gloria
ferat indiga

12b. Ejus ad imperia,
qui prostrata lubrica
subvertit regna.

13a. Potentia qui sua
rexerit per saecula
regens omnia.

13b. Cum quo sacer baptista
rutilat in gloria,
mundi lucerna.

14a. Tuque, lux vera, omnia
nostra fuga nubila.

14b. Inde tua clarifica
pia gratia pectora.

15a. Ad illa
praeparet magna
nos baptista,

15b. Superna
fungi patria
prece summa.

F fol. 115b. — 3b, 3 ath. Johannis. — 4a, 5 summa cui. — 6a, 2 defluc. — 7a, 4 praecona. — 12a, 3 erat. — 15a, 2 magna praeparet.

144. De s. Johanne Baptista.

1. Hodierna

2a. Dies veneranda
est namque omni mundo

2b. Nimis recolenda
magno cum tripudio

3a. Haec enim est
festivitas magna
celebranda cum gaudio

3b. Sub honore
Johannis Baptistae
almiter laudes ovando.

4a. Hic enim est
Johannes, quem salvator
collaudans
ait discipulis:

4b. Nullus major
in mulierum natis
surrexit
Johanne Baptista.

5a. Angeli namque
nomen meruit
teste propheta.

5b. Ecce enim, inquit,
mitto angelum
meum ante te,

6a. Praeparet ut viam
tuam ante te.
Vocem se asserit
verbum praecedens
in deserto.
Clamans atque dicens:
parate viam Christo,
regi Domino.

6b. Iisdem ut fieret
amicus sponsi
Christum se fantibus
confessus est et
non negavit:
Non sum, inquit, Christus,
in medio vestrum stat,
quem vos nescitis.

7a. Jam igitur
nunc in ejus
nativitate
gaudete
angelicam juxta vocem
patri dicentem:

7b. Erit enim
puer magnus
coram Domino
Deo, et
multi in nativitate
ejus gaudebunt.

8a. Ipsum igitur rogemus
omnes, ut
intercedat
pro nobis ad Dominum,

8b. Ut cum illo et cum sanctis
omnibus
capiamus
sempiterna munera

9. In saeculorum saecula.

B fol. 206 b. — E fol. 290 a. — F fol. 113 b. — 2a, 2 adest BEF. — 2b, 1 Nimium F; nimiumque BE. — 3b, 3 almites E. — 4b, 3 inter mulierum E; natus E; natos B. — 5b, 1 Eine Silbe zu viel, nur fünf Neumen. — 6b, 4 et fehlt B. — 6b, 7 in mediis E; medium vestrum stat B. — 7a, 6 dicentis BE; dicendo F. — 7b, 2 magnus puer EF. — 8b, illo simul B. — 8b, 3 mereamur E.

145. De s. Johanne Baptista.

1a. Da camoena
nunc sonora
cum lyra
modulamina

1b. Organica,
quae superna
jubilant
poli agmina

2a. Hac clara die, qua micat
lucerna
nitens luce corrusca
arcens et orbis nubila,
potens baptista,

2b. Qui patris diu organa
tacita
gratia pollens mira
reseravit uranica
lingua privata.

3a. Intra materna
casta cubilia
ventris tumida

3b. Septus exsultat
is noscens nitida
mundi gaudia.

4a. Ergo propheta
et plus quam propheta,
solus qui peccata
et scelera cuncta
abolentem e terra

4b. Tingere sacra
meruisti lympha,
quo sanctificaret
universa vada
pietatis gratia,

5a. Voce pia
cujus merita
transcendis omnia,

5b. Hunc rogita,
quo nos ad alta
ducat palatia.

6a. Ubi una theologa
boat pneumatum turma

6b. Canens juge per saecla
agni post vestigia.

7a. Quis sociati clara
recitemus cantica

7b. Regnantes summa aula
sine temporis meta

8. Functi doxa
perpetua

Cb fol. 57a. — D fol. 119b. — E fol. 298a. — K fol. 184b. — L fol. 152a. — M fol. 240a. — O fol. 28b. — P fol. 78a. — 2a, 4 ardens et CbD. — 3b, 2 innocens D; his noscens gaudia P. — 5b, 1 Hinc rogita D. — 7a, 2 recitamus D; dem entsprechend 7b, 1 Regnanti D. — 8, 1 Cuncta doxa D.

146. De s. Johanne Baptista.

1. Ecce dies orbi
redit veneranda,

2a. Angelico
qua praedictus
nomine nascitur vates,

2b. Agnum Dei
qui praedixit
digitoque demonstravit.

3a. Hic est ille,
de quo ante dictum est:
Angelum ecce
mitto meum,
qui viam praeparet
ante te.

3b. Haec est vox, quae
deserta colens clamat:
Viam Domini
dirigite
sicut Isaias
propheta.

4a. Hic in aetatis
trigesimo
Christum baptizans anno

4b. Spiritum vidit
descendentem,
qui super eum mansit.

5a. Ergo tua deprecamur
suffragia,
ut sicut paterna
reserasti vincula,
ita nostra crimina

5b. Precibus tuis solvat dans
juvamina,
ut effugiamus
mortium discrimina,
quae minantur tartara.

6a. Coelica
habitacula,
ubi almifica

6b. Decantant
laudum carmina,
ut valeat nostra

7a. Scandere illuc
vestigia super
aethera

7b. Ad contemplandum
polorum agmina,
quibus nexit gloria.

8a. Prendamus sine fine
mansuram
atque palmam,

8b. Dicamus laudes Christo,
canamus
per saecula

9. Dicentes
Amen, Alleluja.

B fol. 204 b. — Cb fol. 58 b. — E fol. 320 a.

1, 1 orbis BCbE. — 2a, 2 quod E; que Cb. — 2b, 2 quod E; quem Cb. — 3a, 6 ante tuam E. — 3b, 1 qui deserta Cb. — 3b, 2 clamans. — 3b, 4 diligite BE; steht hinter 3b, 6 BCb. — 3b, 5 sicut dixit Cb. — 4a, 1 Hic aetatis BCbE. — 4a, 3 Dominum BCbE. — 5a, 1 Erga Cb. — 5b, 1 solva Cb. — 5b, 3 effugiamur BE. — 5b, 4 morticinum BE, die zwei letzten Silben durchgestrichen B; marcidum Cb. — 5b, 5 mirantur BCb. — 7a, 1 illud BCb. — 7a, 3 aeterna Cb; Lücke von vier Silben. — 7b, 3 nexis Cb; nec sit gaudia B. — 8a, 2 mensura B. — 8a, 3 palma Cb. — 8b, 1 Dicta laudes BE, korrigiert in Dicamus B; decantant laudes. Cb. — 8b, 3 pergloriam BE. — Der Text ist in den drei unter sich nicht unabhängigen Handschriften elend überliefert.

147. De sancto Johanne Baptista.

1. Gaude, caterva,

2a. Diei praesentis
celebrans annuatim
festum, per quod
totius mundi gaudent
climata.

2b. Honore praeclaro
et digno mens exsultet
pia dignos
concentus modulans et
organa

3a. Angelorum laetantur,
archangelorum
et agmina.

3b. Sanctorum chorus omnis
mira triumphat
laetitia

4a. Cum quibus hololampas
Johannes micat

4b. Superans solis jubar
luce corrusca.

5a. O quanta Dei pietas!
Nam Zachariam
senio labentem
coelestis affatur
nuntius
proferens talia:

5b. Oratio Deo tua
Est exaudita,
gravida manebit
Elisabeth uxor
filium
tibi paritura.

6a. Quam felix,
quam digna,
quam sancta
promissio
voce prolata
angelica.

6b. Quam clarus
in mundo
processit
flos hodie
divina ferens
aromata.

7a. Fulgore perenni
ecce rutilat
dies ista
saeculo
donans gaudia.

7b. Lucerna Johannes
coeli perlustrat
rem publicam
splendidus
Christi gratia.

8a. Praecellit patriarchas
nec non et prophetas,

8b. Angelis consimilis
dignitate summa.

9a. O plus quam propheta.
Gemma sanctorum clara,
paradisi diadema,
mundi stella
Et lampas splendiflua.

9b. Victrice palma
Sublimatus exsultas
inter choros angelorum
cernens altam
Deitatis usiam.

10a. Tu saeculi dominum
Jordanis in fluenta

10b. Meruisti tingere,
o Johannes Baptista.

11a. Tam benigna,
tam gloriosa
meritorum
obtines insignia.

11b. Quis sanctorum
hac promeruit
sublimari
honoris potentia?

12a. Fideles, jam psallite
laudibus
dantes nova gaudia,

12b. Devotis obsequiis
colite
modo haec solemnia

13a. Praecursoris inclita.
Rex regum Deus, semper
tibi summa potestas,
Sit virtus, laus, gloria.

13b. Qui gubernas omnia,
Jam nostra clemens vota
fac tibi dignissima
Johannis per merita.

14a. Amore
flagranti nostras
mentes irradia

14b. Concedens
beata nobis
indignis gaudia,

15a. Ut tibi melos
supernum
laude perpetua

15b. Cantemus secum
regnantes
cuncta per saecula.

16. Amen
vox sonet nostra.

F fol. 117 b. — G fol. 190 a. — N fol. 127 b. — O fol. 29 a. — O fol. 93 b. — Cfr. Grad. Nivernense saec. 11. Cod. Parisien. 9449. Σ. — 2 a, 2 celebrat F. — 2 b, 2 digna O. — 5 a, 2 Zacharia Σ. — 9 b, 1 Mangel einer Silbe, Kontraktion zweier Noten. — 11 a, 1 Nam N; Jam O. — Die Melodie der Sequens: Fulgens praeclara.

118. De sancto Johanne B.

1. Hodierna die namque
adest festa annua
beati Johannis.
magni baptistae.
2. Salutis humani
generis propheta
exsultat lucis
lucerna lucida
natalitia perfrui
de vulva materna.
3. Sterilis Elisabeth
germinat lucernam
splendidam fulgentia.
4. Apparuit autem
Zachariae
archangelus Gabriel
stans a dextris altaris
hora incensi,
aspectus ejus igneus
splendor, quem vidit
Moyses in rubo
in monte Sina.
5. Ait illi angelus:
Nascetur tibi filius
coram Domino magnus
praedicans et clamans
in deserto:
Levate capita vestra,
jam appropinquat
redemptio vestra
sacra, baptisma
poenitentiae.
6. Gignit pater filium
de coelo promissum,
Zacharias genuit
magnum virum, puerum
Johannem baptistam,
qui viam Domino
in eremo praeparat.
7. Sterili Elisabeth
exortus refulget
Johannes, Domini
baptista, vinum
et siceram non bibit;
de quo ait salvator:
8. Non surrexit major
inter natos mulierum
Johanne baptista,
qui viam Domini
in eremo praeparat.
9. Ego mittam vobis
Eliam prophetam;
amen dico vobis
non surrexit major
Johanne baptista;
quod cecinit, ac digito
demonstravit.
10. Ecce constitui te
in gentes et regna,
aedifices et plantes
verba mea in ore tuo,
melliflua
sint labia tua.
11. Jam tuam quaesumus
felicitatem,
beate Johannes,
ut intercedas
pro nobis, eruas
facinora nostra.
12. Corda nostra laetifica
recta tua semita,
quem Johannes praedicat,
sensus nostros illumina;
gaudia ejus
nostra patrocinia,
13. In qua tibi cantemus
Alleluja.

B fol. 207 b — E fol. 320 b. — Beide Handschriften ohne Melodie; aus dem Text allein ist ein Parallelismus nicht ersichtlich, auch nach dem Stil der Sequenz, der an No. 71 gemahnt, von vorneherein nicht wahrscheinlich. — 1, 4 baptista B. — 2, 1 sq. humana genera BE. — 2, 2 propheta B. — 2, 3 lux; der Sinn fordert lucis. Lux ist Christus, lucerna Johannes: lucerna lucida exsultat, perfrui lucis natalitia (den vierten Fall bei perfrui sind wir bereits gewöhnt) de vulva materna. — 2, 5 perfrui B. — 2, 6 de incluam E. — 3, 1 Sterilem BE. — 3, 2 germinet B; geminat E. — 4, 3 Gabriel archangelus B. — 4, 8 vivit B. — 5, 3 Domini B. — 7, 1 Sterilem BE. — 7, 3 Johannem BE; baptistam BE. — 8a, 3 Johannem baptistam BE. — 9, 6 quos cecinit B; quo cecinit E. — 9, 7 demonstrat B. — 10, 3 plantas B. — 10, 4 in fehlt E; hac ore B. — 10, 6 sit BE. — 12, 4 sensibus nostris BE. — Über die Zeilenabteilung gilt das zu No. 71 bemerkte.

149. In Decollatione s. Johannis B.

1a. Plebs redempta,
cantica prome celsa
de Johanne baptista
die ista annua.

1b. Qui confecta
temporis prisci meta
factus est in gratia
proles nova sed magna

2a. Ortus plurima
mundo dat gaudia
et stella
ut matutina
solis vera
praeconabat lumina.

2b. Deserti loca
petit extranea,
humana
respuit acta
angelica
missus ad officia.

3a. Planabat vias, itinera
aspera
ad sacra Christi vestigia,
qui semper affectat
placida.

3b. Agnum Dei tollentem mala
omnia
monstravit adesse in arva,
natum ad aeterna
gaudia.

4a. Christe, dextra
stans in paterna,
Via, lux, veritas
paxque tuorum
omnia per tempora,
Cantica
sonantia
Johannem da placita.

4b. Cujus digna
pro memoria
Preces et munera
hac domo sacra
suscipe per saecula,
Sunt quia
ejus plura
supra cuncta merita.

5a. Incesta connubia
exprobrat
Herodiana
celsus propheta.

5b. Ac in ira baptista
spelaea
carceris intra
servatur arta.

6a. Hinc coenam regiam puella
agressa
ludibunda
dat vana ludicra,
ac pro ipsa
obtruncatur baptista

6b. Factus ita hostia digna,
corona
tunc delata,
de Christo nuntia
mundo data
detulit ac parata

7a. Regna
subiit infera
gaudia nuntians
justis supera.

7b. Turba
sanctorum inclita
fit obtenta nuntia
laetissima.

8a. Christe, tua gratia
Et piis precibus almi
Johannis martyris
Relaxans peccamina
Laudum pia
suscipe munera.

8b. Colentibus haec festa
Regna concede beata
sanctorum in gloria
Et sancta tabernacula.
Prece serva
Johannis absida.

9a. Jam sancte baptista
Deum ora
quo vota nostra sint digna.

9b. Qui matris ex vulva
Christum intra
virginis nosti viscera.

10a. Nativitas tua
est multa
mundo laetitia

10b. Mors tua beata
sit vita
justorum lucida.

11. Tu sancte, nobis sis lucerna

11b. Ardens et lucens ad aeterna

12. Capienda praemia.

F fol. 143 b. — 2a, 6 praechonabat st. praeconabatur. — 3a, 1 via. — 3a, 4 effectat. — 4b, 3 Praeest et. — 6b, 3 dilata. — 6b, 4 nuntia de Christo. — 7b, 3 obtentu. — 12, 1 Capendo.

150. De sancto Johanne Ev.

1. Haec est sancta
solemnitas

2a. Et veneranda
beati
Johannis et
honoranda.

2b. Ipse namque ut
gaudia
possideret
coelestia

3a. Christi secutus est
vestigia

3b. Idcirco adeptus
est praemia.

4a. Jam nunc ergo
ipsius petamus
suffragia,
nostra ut solvat
debita

4b. Ac precatu
benigno adjuti
sempiterna
digni captemus
munera.

5a. Ubi videamus regem
aeterna reddentem
praemia
sequentibus tua
monita.

5b. Quibus medium credimus
te fore, beate
Johannes,
et luce fulgentem
rutila.

6a. Atque Domini
sequens vestigia
cum innumera
populi milia

6b. Dulces canora
odas resonabis
candidissima
cum turba maxima.

7a. Et voce
decantabis angelica
7b. Cum quatuor
coeli animalia

8a. Ter agnus, agnus,
agnus κύριος
8b. Hoc est: Sanctus, sanctus,
sanctus Dominus.

9a. Et Domino
decantabis munera
9b. Et maxima
videberis in gloria.

10a. Ideoque praecelsam
tuam imploramus
clementiam,
10b. Uti clara gaudia
percipiamus
per splendida

11. Saecula. Amen.

B fol. 158 b. — Ca fol. 60 a. — E fol. 304 b. — 2a, 1 cunctis veneranda BCaE; vgl. die Sequenz gl. Anf. de s. Stephano. — 4a, 4 solvat BCaE. — 4b, 2 benignus BCaE. — 5b, 3 aeterna BCaE. — 5b, 5 rutilat Ca. — 8a, 2 Kyrus E — Die Sequenz ist eine Erweiterung derjenigen gleichen Anfangs auf den hl. Stephanus. Die zugefügten Strophen erlauben sich eine Vorschlagssilbe.

151. De sancto Johanne Ev.

1. Solemnitas

2a. Veneranda
cunctis beati Johannis
nitet alma.
2b. Ipse namque,
ut gaudia possideret
coelestia,

3a. Christi secutus
est vestigia,
3b. Digna donat qui
sanctis praemia

4a. Cujus festiva
praeconia psallat
ecclesia
symphonia rhythmica.
4b. Atque precatu
benigno deposcat
suffragia
ejus amabilia.

5a. Ut per illius merita
superna pateat patria
sequentibus sancta monita.
5b. Quem proles quidem divina
dilexit charitate summa
stola praecinctum virginea.

6a. Ejus qui supra
recubans in coena
pectus dogmata
hausit evangelica
6b. Et dominica
repletus gratia
diffudit ampla
terrarum per spatia.

7a. Mysteria
divina
coelique secreta
7b. Novit, cuncta
atria
penetrans superna.

8a. Et sic mystica
documenta
spiritui cognita
8b. Mundum beata
manifestans
imbuit doctrina.

9a. Jam nunc nostra
te rogat,
Christe, vox sonora,
9b. Suscipias
cantica
tibi ministrata.

10a. Mundans nostra
a noxa corda
simul tua gratia

10b. Et indulta
venia ducat
coeli regna supera.

11. Uti clara
simul dona
percipiamus
saecula veraciter
per infinita.

Cb. fol. 18a. — 2a. 1 cunctis veneranda. — 6a, 4 auxit. — 6b, 3 diffusit. — 7b, 3 supernam.

152. De sancto Johanne Ev.

1a. Organicis
canamus modulis
in Johannis solemnia

1b. Omnigenis
Domino vocibus
reddentes odas debitas.

2a. Quique in suis
sanctis mirabilis nimis
multiplici virtutum
flore eosdem decorat
ac mirifice adornat

2b. Nam et in ipsis
quasi quibusdam musicis
instrumentis digito
fides proprio agitat
fides virtutum sonoras.

3a. Has numerose percurrens singula
permiscet singulis diatessaron
mellifluam melodiam.

3b. Quam generat virtutum mater illa.
quae aliis decenter composita
dat suavem melodiam.

4a. Qua sine cuncta
fiunt dissona
nec non et frivola.

4b. Qua cum omnia
fiunt consona
nec non utilia.

5a. Qua justi bene

5b. Morati rite

6a. Petentes excelsa
poli sidera

6b. Alacres decantant
nova cantica

7a. In cithara
treicia;
quorum agentes festa

7b. Consortium
mereamur
in coelesti patria.

B fol. 159a. — Ca fol. 61b. — D fol. 102b. — E fol. 237a. — F fol. 58b. — G fol. 184b. — K fol. 154b. — L fol. 113a. — N fol. 132b. — O fol. 18b. — P fol. 60a. — Q fol. 154a. — Cfr. Miss. ms. Beccense saec. 13 Cod. Parisiens. 1105 Σ. — Cfr. Tropar. S. Ebrulphi saec. 12 Cod. Parisiens. 10508 Ξ. — Cfr. Analecta Liturgica II p. 49 sqq. — 1a, 3 nunc Johannis PB scheint Korrektur zu sein. — 2b, 3 digitum. — 2b, 5 sonora ELKP'; sonorat BCa. — 3a, 1 perstringens CaFGO. — 3a, 2 permisceus G. — 3b, 3 reddit P. — 4b, fehlt EF. — 7a, b, traicia CaFKN. — Nach 7a: annua recolenda jungentes (ingentes P; pangentes G.) laudum vota fehlt EFΣΞ. — Zu dieser Prose bemerkt Misset in den Analecta liturgica p. 51: „Cette prose, très ancienne, . . . se compose de huit clausules parallèles suivie d'une longue finale, d'où le paralelisme est absent" Es ist zu bedauern, dafs den Herausgebern die mittelalterliche Musik ein Buch mit sieben Siegeln zu sein scheint, sonst würden sie, die Melodie vor Augen, schwerlich solchen Widersinn

schreiben. Ich will deshalb die Singweise von 5a an nach ΣΞF hier beifügen, wobei ich nur bemerke, dafs die dorische Melodie in ΣΞ von Strophe 5 an in die Oberquart transponiert ist, weshalb die Vorzeichnung von ♭ nötig wird. Kleine melodische Abweichungen, die für unseren Gegenstand ohne Belang sind, übergehe ich:

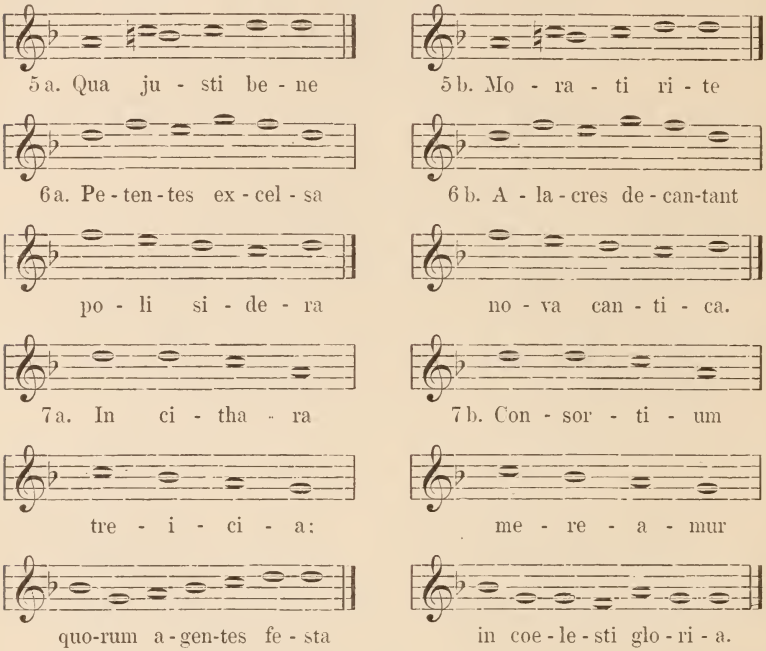

Wie man sieht, ist der Parallelismus der genaueste, bis auf die letzte Zeile, ein Beispiel, dafs es wie doppelten melodischen Eingang, so auch doppeltes melodisches Finale bei einzelnen Sequenzen gab. Die Einteilung dieser Sequenz wird bestätigt durch die folgende, die auf dieselbe Melodie gebaut ist. Nur in Str. 3 macht letztere einen entschiedenen Fortschritt, indem sie die langen und nachlässig gebauten (vielleicht auch verdorbenen) Zeilen 1 und 2 teilt. Erwähnung verdient die Lesart eines Graduals von St. Maur-de-Fossés aus dem 13. Jahrh. (Cod. Parisiens. 13254); hier fehlt die Phrase In cithara treicia und 7a, 3 mit 7b zum Schlufssatz verbunden.

153. De sancto Johanne Ev.

1a. Organicis
canamus modulis
in Johannis solemnia

1b. Omnigenis
Domino vocibus
reddentes odas debitas.

2a. Cujus opera
semper sunt mirabilia,
qui sanctis documenta
contulit evangelica
claustra reserans superna.

2b. Huic debita
solvamus digne cantica
dilecta Dei sacra
venerantes solemnia
laude Johannis canora.

3a. Qui pectus supra
Domini in coena
hausit fluenta
recubans mystica
doctrinae sacra plurima.

3b. Quibus per ampla
telluris spatia
rigavit corda
gentium arida
divinas plenus gratia

4a. Hic virginea
nitens lampada
transit ab hac vita

4b. Comptus purpura
coeli in aula
tenens jam gaudia.

5a. Huic praeclara

5b. Vocis organa

6a. Decantent mystica
laudum pneumata

6b. Cui sunt omnia
coeli secreta

7a. Patefacta
mysteria;
ipsius per saecula

7b. Nobis praesta
suffragia,
Christe, salutifera.

Cb fol. 17 a. — F fol. 59 b. — Cfr. Troparium Floriacense saec. 11 Cod. Parisien. Nouv. acq. 1107. Σ. — 1b, 1 Omnigenus Cb. — 2b, 3 dilecti Σ. — 3b, 5 diva Σ. — 4a, 1 sq. virgineam tenens lampadam F. — Nach 4a, 3 scandens supera F. — 4b fehlt CbF. — 5a, 1 praeclare F. — 7a, 1 Patefacte F. — 7a, 3 Cujus per merita F. — Nach 7a, 3 semper praeclara F.

154. De sancto Juliano.

1a. Summatim una
cunctipotentem

1b. Casta cui adstans
turma in astra

2a. Ovatim tripudiat
voce clara

2b. Ac certamina sua
praemaxima.

3a. Vindica, clamat, sub ara

3b. Amore tuo peracta.

4a. Magna sanctorum qui
es gloria.

4b. Juste qua rutilat
praemaxima

5a. Decoratus
martyr Julianus.

5b. Cui una
per cosmi climata

6a. Adest dies sacra
et valde praeclara,

6b. Jucunda qua turma
reboat musica

7a. Atque ejus merita
supplicat devota;
Juliani martyris sancta
atque veneranda
caterva
boat in hac aula,

7b. Assidue preccata
ut ferat ad alta,
Amoena paradisiaca
praebeat, quo clara
praepollet
martyrum agmina.

8a. Qui spreta
omnia

8b. Lubrica
affata

9a. Maxima tormenta passus
hac die, in qua

9b. Exsultantes jubilemus
organa digna.

10a. Triumphando lyra
alternatim clara
donando pneumata
Jam triumphat
phalanga coelica
socium
complectens in aethra.

10b. Poli tenens sceptra,
gloria aptus aeterna,
praemia beata,
Alalagma
praedulcem consonat,
decantat
voce clariflua.

11a. Jamjam, Christe, tibi
gloria
laus et in saecla.

11b. Nostra peccamina
abluant
hujus precata,

12. Ut mereamur tua
gratia
perpetua regna.

Ca fol. 34 a. — 3b steht in der Hs. hinter 4a; der Sinn fordert, dafs es seine jetzige Stelle einnehme. — 4a, 1 tu qui. — 4b, 1 Justet quam. — 5a, 2 Martyr eximius vel Julianus, obschon ganz neumiert, doch offenbar zur Auswahl. — 7a, 6 adunata boat in aula. — Nach 10b, 3 folgt ohne Parallelglied und ohne vom Zusammenhang gefordert zu werden: complectens perpetim jucundat (sic) in ea. — 10b, 4 Alalagmum.

155. De ss. Justo et Pastore.

1. Virtutum Deus,
corporibus qui ingeris
auram mentis,

2a. Attende nunc rhythmica
nostri labii,
poscimus, verba,

2b. Exsolvimus hac die
tibi gemino
stemmate a clara.

3a. Ecce corruscat
victoriosus Justus,
callidi
hostis qui cuncta
devicit bella.

3b. Et compar Pastor
emicat, qui sicuti
socius
exstitit vita,
morte et ita.

4a. Hi sunt quippe
lumina fulgida
ante te, rex, bona
consistentia

4b. Hi milites
in arvis invicti
permansere tui
virtute multa.

5a. Ulti recesserunt
a praetore saevo
vindicta,
postquam gessit
quod licebat bona
voluntas.

5b. Hi mali calcarunt
caput hydri fortes,
jacula
pro nihilo
Plutonis tulerunt
omnia.

6a. Vobis Stygea
cessit feritas,
honorati martyres
terris et aethra.

6b. Nunc nunc pueri
flores istorum
imitamini, coeli
quos alit vita.

7a. Justus justum sequitur
agnum inter lilia
odorem virentia,
ubi psallunt,
riserunt qui mundi vana.

7b. Pastor verum pastorum
comitatur in axe
admixtus ovili,
quod ignorat
pati quaelibet noxia.

8a. Canora phalanx
harmonicum boatum
prome justorum
excolendo natalitia.

8b. Coetus promiscuus
ad gaudia pallentes
ferte violas,
alba date quoque ligustra.

9a. Salvete, viri sancti,
qui per multa certamina
transcendistis luciflua
polorum astra.

9b. Nostra precamur dira
abstergite flagitia,
ut vobiscum habeamus
Christi gratiam.

10a. Deo nostro triuno
sit gloria,

10b. Qui simplex semper exstat
absque meta.

F fol. 136 a. — 3b, 2 sicut. — 3b, 5 edita. — 4b, 3 tuis. — 5b, 1 Himarus. — 5b, 3 idcula. — 8b, 2 psallentes. — 8b, 4 queque. — 10a, trina una.

156. De sancto Laurentio.

1. Clara tibi
nos, Christe, dulciſluum
Alleluja

2a. Pangamus melos una
die ista
summa Christi aula.

2b. Sacra ejus gloria
nos ad alma
vehat coeli regna.

3a. In qua sine
meta dulcimode pertonant

3b. Angelorum,
archangelorum examina.

4a. Simulque et turba
apostolorum
martyrumque caterva,

4b. Quam Dei gratia
semper exornat
super omne, quod exstat.

5a. Ubi perpetim rutilat
laurea namque poli
adepta

5b. Fulget martyr in aethera
Laurentius, praeclarus
levita.

6b. Qui rabie
Deciana pro
fide propriam
dedit animam.

6b. Constans inter
tormenta saeva
promebat clara
Christo dogmata.

7a. Ungularum, verberum crepita
nam per immensa

7b. Odas solvebat permagnifica
Christi gloria.

8a. Torrida
carne migrat ferrea
in crate

8b. Pneumata
conscenditque in poli
dindima.

9a. In qua jugiter summe
rutilat,
9b. Nos sua introducat
gratia,
10a. Ubi Christo pro quire
solvamus carmina;
10b. Et nos ejus hac die
dextera protegat.
11. Regi Christo
Alleluja!

Ca fol. 29 b. — G fol. 192 b. — 6a, 2 Daciana Ca; de vana G. — 8a, crata Ca. — 9b, 1 Nosque gegen Vers und Sinn CaG. — 9b, 2 gratia CaG.

157. De sancto Laurentio.

1. Alme

2a. Martyr Domini,
gloriose
enim athleta,
2b. Vocesque nostras
audi aure
placatissima,
3a. Ut mereamur dignas
tibi laudes canere
in hac aula sancta,
3b. Quem hodie celebrat
cuncta simul caterva
tua solemnia.
4a. Qui per fidem
trinitatis dignae
meruisti
triumphi palmam
4b. Et per precem
tuam et per signum
crucis caecos
illuminabas.
5a. Ecclesiae thesauros
tuis manibus donabas.
in coelestes thesauros
manus pauperum
deportabant.
5b. Et sequenti magistro
voce clara proclamabas:
quo progrederis, pater.
sine filio
ad victimam?
6a. O beate, summe martyr,
Laurenti,
qui inter martyres
gloriose regnas,
6b. Intercede pro nostrorum
crimine,
ut mente devota
celebremus festa.
7a. Et cum sanctis omnibus
mereamur gaudere,
ut dignis precibus
nobis adjuvent
in saecula.
7b. O rex aeterne Deus,
qui sine fine regnas,
junge nos cum ipsis
in coelestia
regna sancta.
8a. Tibi sit gloria,
qui gubernas cuncta
maria et arva,
montium cacumina.
8b. Qui es trina sancta
majestas, aeterna
tua potentia
salva nos per saecula.

B fol. 219 a. — Ca fol. 109 b. — E fol. 262 a. — F fol. 137 a. — L fol. 132 a. — 3b, 2 juncta simul BF. — 4a, 4 triumphum Ca. — 4b, 1 Et prece tua CaE. — 4b, 2 crucis signum CaEL. — 5a, 1 Et ecclesiae Ca sqq. — 5a, 2 donans F. — 5a, 3 in coelo L. — 5a, 4 manibus EL; pauperum fehlt L. — 5a, 5 portabas L; portabant BCaEF. — 5b, 2 protestabas L; clamabas F. — 6b, 2 nostrarum Ca; pro crimina! alle Hss. —

7a, 2 nos gaudere BCaE. — 7a, 3 dignis ipsi F. — 7a, 4 illi nos adjuvent Ca, offenbar Korrektur, gegen den Vers. — 7a, 5 in saecla BCaEL. — 7b, 3 semper junge nos FL. — 8a, 4 montium atque F. — 8b, 1 Qui est F. — 8b, 4 nos semper per F. — Die Melodie der Sequenz ist dieselbe wie die der Prosen Pulchra praepollens. Virgo Dei Maria, aber zum Teil mit anderer Gliederung innerhalb der einzelnen Clauseln.

158. De s. Maria Magdalena.

1. Laudes Deo personet
uni caterva,

2a. Quem laudant semper
agmina coelica
revocantem lapsos
ad vera gaudia,

2b. In quo fundata
permanet solida,
porta coeli sancta,
mater ecclesia.

3a. Cujus caput perunxit
lacrimis rigans
et pedes Maria

3b. Atque plangens delicta
pandit medico
vulnera intima.

4a. Audit etenim:
mulier, dimissa sunt
tibi crimina.

4b. Scito, quoniam
veniam tibi praestat
haec fides tua.

5a. Cum autem turbaretur
erga plurima ministrando
Martha [Domino] jam
sollicita.

5b. Maria secus sacra
sedens vestigia sitiens
redundabat verba
dominica.

6a. O pie pastor, ave,
tua sunt ista
munera, quanta
tua gratia!

6b. Languida venit ovis,
sed resecasti
vitia, dele
nostra crimina.

7a. Tu jam facta es
angelis socia,
margarita
nitens, gemma
splendida,
tu sponsa regis,
o felix Maria.

7b. Expurga nostra
clemens facinora,
o lucerna
micans, stella
fulgida,
tu respiciens
peccantes excusa.

8a. Adesto pro nobis,
pia mater,
ut laetemur
aeterna gloria.

8b. Sit Deo laus, honor,
imperium
et potestas
per cuncta saecula.

F fol. 127 b. — 3a, 3 et ergänzt. — 4b, 1 Scito quia. — 5a, 1 turbarentur. — 5b, 3 retundebat; das kann nur redundabat heifsen sollen, was dann allerdings eigentümlich konstruiert ist, aber doch nicht ohne Analogieen in diesen Sequenzen. — 6a, 3 O quanta tua; das O kommt auf Rechnung des Rubrikators, der hier irrtümlich ein Alinea macht.

159. De s. Maria Magdalena.

1. Fulget dies praeclara

2a. Beatae Mariae,
vocatae Magdalenae,
festa sacrata, felix
qua conscendit aethera.

2b. Haec gente Judaea,
Abrahae stirpe orta,
diu vixit immunda,
agagolae dedita.

3a. Sed post sic est conversa,
testatur ipsa
ut veritas,

3b. Quod optimam elegit
partem, audire
Dei verba.

4a. Haec sapienter
intrans ad ipsum aegra

4b. Attulit nardum
cum balsamo permixtam

5a. Implens domum fraglantia.
Mox deflens noxas
lacrimis rigavit
capillis detersit
et unxit
Christi vestigia.

5b. Dulcissime deosculans
Sicque veniam
scelerum adepta
ad caput Messiae
ungendum
est pie conversa.

6a. O magna,
o celsa,
o pulchra
clementia Christi,
luciflua, o alma.

6b. Laus tibi
honorque
ac virtus,
qui sanctificasti
poenitentem Mariam

7a. Roseo cruore
tuo benignissime ut
apostolis
esset apostola.

7b. Potenti virtute
ejus relaxans facinora
largiens
dona fulgida

8a. Cruci constans adstitit nec
timens vertit terga,

8b. Tamquam impleri prospectans,
victoriam gerens.

9a. Jam vero postea
Sepulto Domino venit
amans cum sociis
pretiosa
Ferens secum aromata,

9b. Stupens angelicam
Visionem anxia,
a quo est certa facta,
surrexisse
Dominum morte devicta,

10a. Et ut dicat fratribus
ac Petro haec mandata:

10b. Praecedet eos ipse
videndus in Gallilea.

11a. Magdalenae
primo Mariae
Christus apparuit carne
vivida.

11b. Postquam necem
surgens devicit,
avete, inquit, salutans
amicas.

12a. Et, de qua ejecerat
septem daemonia nequissima,

12b. Replevit septiformis
spiritus multiplici gratia.

13a. Quo ardore succensa
Stabat ad monumentum
redemptoris et flebat
Ac se monstrantem quaerebat.

13b. Credit tandem Maria,
Christum resurexisse
ad beatam gloriam
Et hoc omnibus praedicat.

14a. Quando autem sancta
de terris ad coelestia

14b. Assumenda erat,
Jesus hanc vocat visitans.

15a. Parata in coelo digna
daturus praemia,

15b. Ubi orando pro nobis
veniam impetra

16. Quo (tecum) regnemus per saecla.

Q fol. 100 a. — 3a, 2 ut testatur ipsa. — 4a, 2 per myrrham. — 8a, 1 extitit. — 9b, 5 morte decita. — Die Sequenz ist auf die Melodie Fulgens praeclara gearbeitet, nicht ohne einige Nachlässigkeit in den Clauseln 7 a, 9a und 12a.

160. De sancto Martiali.

1. Laudum da phalanx

2a. Praeconia devota
harmoniam
pangens divinam,
quam dulciter resonat
polorum bis quaterna
rotatim volvens machina.

2b. Hujus pulchra carmina
voce clara
cantorum turma
laetabunda concrepa
Deo litans organa
odarum acceptissima.

3a. Symphonia
resonet dulcis jam
laude apostoli digna,
per quem cuncta
plebs renata
est Aquitana.

3b. In hac sacra
concrepent nunc cuncta
musica organa festa.
Martialis
almus alta
qua scandit aethra.

4a. Hic in vita
emicans
practica, pariter theorica
rutilans,
rite dominica
complevit jussa sacrata.

4b. Namque terna
dum lustra
ageret aetatis eximia
inventa,
Christi mellifluа
nactus est contubernia.

5a. Captans omnia
supernarum genera
virtutum in sua
dicata
praecordia
sequens herilia
salutis vitae monita
mente jucunda.

5b. Fausta dogmata
cordis in apotheca
hauriens supera
ad regna
ducentia,
ubi justi larga
a Deo captant praemia
juge mansura.

6a. Avida
qua mente anhelans
Martialis athleta
postposuit fragilia
omnia
gloria pro infinita.

6b. Majestas
quem dignans divina
celsa contulit jura
religandi omnigena
vincula
solvendi necne crimina.

7a. Ad alta
virtute mira
Messia
scandente poli sidera tum alta
apostoli peragrant
cosmi climata.

7b. Hinc sacra
verbi semina
serenda
inclitus Martialis agonista
Aquitana per arva
mittitur una.

8a. Plaude, nobilis patria,
tam claro primate venusta,
urbs praeclara
nunc Lemovica,
maxime jubilans exsulta.

8b. Celsa jam voce hymnizans
modula, concio benigna,
insignita
virtutum dona
decantans ab ipso patrata

9a. In vita rutilans
veluti fulsit lucerna,
cuncta a Christo
jugiter impetrans,
poposcit quae diva
supplex munera.

9b. Nam senas ab ima
animas traxit gehenna,
nata corpora
semel rediviva
clementer fore dans
prece obnixa.

10a. Invasas
mentes ab truculenta
ira Leviathan
expurgabat
eliminans praestigia
daemonica in rura
cunctis avia.

10b. Lumina
virorum nubilosa
luce illustrabat
ac *σώματα*
debilium invalida
fore dabat robusta
virtute prisca.

11a. Salutifera
ab summa
arce coeli antidota
demittebat
ad ima pius sacer arva
praebens aegris optata
commoda.

11b. Virtutum mira
per signa
submittebat tumentia
plebis colla
salubri lavacro perfusa
leni sub Christi jugo
subdita.

12a. Ad repellendam
zabuli *τεχνὰν*
custodia
angelica
bis sena
illum circa sita
dira molimina
orco missa
pellebat ab ipso cuncta.

12b. Post praelibata
signa peracta
Aquitana
jam patria
imbuta
fide catholica
felix cum gloria
ad supera
migravit hac die regna.

13a. Ovant omnia
virtutum agmina,
cum Christus almam
ipsius animam
fert ad alta
secum sidera.

13b. Boant carmina
justi nectarea,
intra supernam
Martialem aulam
inthronizant
comptum laurea.

14a. Ob merita,
inclite, sacra
frueris quo jam gloria
inexhausta
pastor per saecla,

14b. Collegia
respice nostra,
poscimus, tibi rythmica
canentia
melodemata.

15. Tua perpia
gratia debita
nostra solvat.

Ca fol. 135 a. — Cb fol. 132 b. — K fol. 231 a. — 3a, 3 dindimam Cb. — 2b, 5 orgia K. — 2b, 6 odorum K. — 6a, 4 fragilia post posuit CbK. — 7b, 5 Aquitanica CbK. — 8b, 2 benigne K. — 10a, 1 Invasa Cb. — 10a, 3 hier schliefst Cb und setzt Ca l. c. fort. — 11b, 5 apostolus arva K. — 12a, 2 die dorische Form wohl wegen des durchgeführten Auslautens der Zeilen in a; zabuli ternam Ca; tegnam K. — 12b, 7 virgo cum K. — 13b, 5 intronizantes CaK, gegen das Versmafs und gegen die Endassonanz. — Die Melodie der Sequenz ist die der Prose Laudiflua cantica, hat aber, aufser kleineren Abweichungen, die Intonation unterdrückt.

161. De sancto Martiali.

1. Valde lumen,
quod mirantur
sol, luna,

2a. Nunc Martialis pia
merita
concrepent agmina
dando devotissima
tibi cantica.

2b. Hunc nam apostolica
sodalem
captant collegia
praeclarum consocia
per sedilia.

3a. Rite sacra vestigia
nam tua
secutus est perpropera
coelitus ipse gratia.

3b. Respuit ac consortia
paterna,
inde promeruit claram
coelo terraque gloriam.

4a. Benjaminea
satus est tribu nam inclita,
mane praedamque vespera
comedat ac
dividat suam

4b. Vaticinia
prompserunt Israelitica,
quae recinit haec caterva
promeus grata
vocum sirmata

5a. Suscipias
jam devota
precum libamina,
Martialis
quae turma harmonica
resultando lyra
ad alta, Christe, tua
ac precata
promit sidera.

5b. Aquitana
haec precata
Lemovicum pia
laudantia
patronum festalia
per celeberrima,
quae mente jam devota
venerantur
ac humillima.

6a. Monastica
plaude caterva,
Martialem sonans,
Martialem rogans
debita
persolvendo hyperlydica.

6b. Lemovica
sic plebs resulta
Martiali nova,
Martiali tuo
carmina
concrepando hypodorica.

7a. Da festiva
voce carmina
rite patronum, Aquitana,
proprium jam devota
ferens laudibus
super aethera

7b. Namque signa
apostolatus
sacri sic exstas ejus alma,
domita Christo colla
subdens credula
verba per sacra.

8a. Altisona
ergo cantica
talia rhythmica
nunc nunc camoenas
addas, quae concentu
lyricam resonent
rite musicam.

8b. Hydraulica
mela reboans
praesuli concrepa
jam Martiali
necne Aquitana
venerando fave
plaudens caterva.

9a. Ergo precata,
praesul, nostra,
perfer in astra coelica
Christo propria,
quae sibi placeant,
dans scelerum
improborum veniam
tua gratia.

9b. Hanc impetratam
nobis feras,
quo celebrantes gaudia
festi rutili
optata potiri
ac solemni
mereamur perfrui
regni gloria.

10a. Ubi concinit angelica
cohors conjubilans
coelicum alalagma
dindima
praecelsa
resonans in aethra
melodemata.

10b. Laetaris ubi in gloria,
praesul, cum Cherubim
ac Seraphim beata
agmina
ter sancta
dulciter carmina
Christo dantia.

11. Quo nobis sedem beatam
precibus sacris impetra
ac pium Alleluja.

Ca fol. 24 a. — D fol. 125 a. — G fol. 191 b. — H fol. 75 a. — K fol. 189 b. — L fol. 125 b. — N fol. 121 b. — O fol. 30 b. — P fol. 81 a. — Q fol. 97 a. — 2 a, 1 Hunc Martialis G. — 2 b, 5 per saecula G. — 3 a, 4 ipsa G. — 3 b, 3 clarum promeruit GH. — 4 a, 2 satis OQ. — 4 a, 3 vesperam CaGNOQ. — 4 b, 5 votum firmata G; vgl. Diefenbach s. v. Syrma. — 6 a, 2 plaudet GP. — 6 a, 6 hipellidica alle Hss.; hypolydica verbietet 6 b, 6. — 6 b, 2 resultet GQ. — 7 a, 2 voce senora P. — 7 b, 3 sacris CaG; exstat CaDKLPQ. — 9 a, 8 tui gratia Ca. — 9 b, 1 Hac impetrata Q; hanc impetrata P. — 9 b, 3 quod Q. — 9 b, 4 festa rutilis Q. — 9 b, 5 optata a patri Ca. — 9 b, 8 gloriam Q. — 10 a, 1 Ibi Ca. — 10 a, 3 alalaema KPQ. — 10 a, 5 per celsa DNP. — 11, 3 impetrent P.

162. De sancto Martiali.

1. Alle-sublime
tibi turma nostra
resultat-luja.

2 a. Martiali
laudum devota
cantica
cum jam recinit
hac in aula
jubilans.

2 b. Nam terrea
hac die membra
posita
novit nunc nostra
plebs urbana
famulans.

3 a. Patroni gratulans
sese radiatam gratia.

3 b. Praecelsum qui dogma
sevit per populorum corda.

4 a. Ergo sacra jam concio
haec pretiosa carmina

4 b. Extolle nunc et devota
ferens ad alta sidera.

5 a. Haec festalia
precata geminans
funde pia
ac clara gaudia.

5 b. Christi gratia
quo nobis faveat
per placita
saeculorum tempora.

6 a. Ac pericula jam
praesul nostra
submoveas,
poscit nostra jam turma.

6 b. Quo nostra socia
coelo fiant
sic agmina
tibi, sancte, devota.

7 a. Scelerum
veniam
impetratam
famulis condonans
precum per sacra merita,

7 b. Ut tecum
gaudeant
in gloria
coeli clarissima
tua sublati gratia.

8 a. Monastica
postulat
ista caterva

8 b. Vitae dona,
tempora
rite quieta

9. In saecula
saeculorum revolvenda.

Ca fol. 27 a. — D fol. 128 a. — F fol. 125 a. — K fol. 195 b. — L fol. 128 b. — P fol. 86 b. — 1, 3 resultet P. — 2 a, 1 Martialis F; Austridinianum P. — 2 a, 2 laudes F; laudum carmina devota P. — 3 b, 1 Prae-

celsa P. — 4a, 2 hac pretiosa CaP. — 5a, 1 Ac (hac) festalia FLP. — 5a, 3 refunde DFKLP. — 5b, 2 foveat CaDLP. — 7a, 1 Coelorum Ca. — 7a, 4 condonas CaF; condona P. — 7a, 5 per sacramenta P. — 7b, 5 sublata CaDL. — 9, 2 resolvenda F.

163. De sancto Martiali.

1. Aulae supernae
qui resides celsa
sede per saecla,

2a. Rex cujus sunt arva
suppedanea ima,

2b. A quo constant cuncta
vasti cosmi creta.

3a. Cujus manus simpla
orbis claudit pugillo
molem totam,

3b. Quem formidant summa,
pavent media, tremunt
et infima.

4a. Nectarea audi mela,
nostra quae caterva
pangit pulchra
diploide compta,

4b. Martialis praeconia
apostoli digna
conjubilans
per annua festa.

5a. Ex tribu clara
Benjaminea
is ortus generosa
est natura.

5b. Quem patris alma
proles ad suam
adscivit augmentandam
hierarchiam.

6a. Actore sacra
vescente coena
hic interfuit
sacer conviva,
panis vini
agapen melleam
percipiens
heri dextera.

6b. Cumque peracta
mystica mensa
Christus alumnis
lavaret plantas,
praesens adstans
alacer inventa
exhibuit
peditergia.

7a. Poli tonans
scandens culmina
dum dicaret suam
clientelam,

7b. Martialem
beavit intra
sistentem clientum
collegia.

8a. Coelo missa
charismata diva
hausit mente
indole sincera.

8b. Hinc diversas
fans ore loquelas
Petro fidus
est nexus collega.

9a. Quo duce Romam,
orbis cephal,
commeat una.

9b. Docendo sancta
plebi jura
cum fiducia.

10a. Demum herilia
Petrum monent oracula,
mittat justum ut ad
Galliae praeclaram patriam
Martialem athletam.

10b. Quo gentem ethnicam
monendo faciat credulum
sibique subjugat
provinciam Aquitanicam
urbemque Lemovicam.

11a. Complens jussa
rite divina
occidua illustravit rura.

11b. Cujus exstat
Lemovix cathedra.
apostolatus ejus Gallia.

12a. Nos cujus annua
celebrantes festa

12b. Precamur, mansura
nobis det gaudia

13. In aeterna gloria
saecula
per infinita.

K fol. 234b. — 3a, 2 claudunt. — 3a, 3 tota. — 6a, 8 dextra. — 8a, 4 indoles. — 8b, 3 fisus. — 10b, 4 Aquitanam. — 10b, 2 und 11a, 2 ermangeln im Verhältnis zur Gegenstrophe einer Silbe.

164. De sancto Martiali.

1. Alme Deus,
nunc parce tuis

2a. Per saecla cuncta,

2b. Qui celebrantes

3a. Summi patris annua
nunc devote solemnia

3b. Exsolvimus cantica
supplices hypodorica.

4a. Ergo, paraphonista,
plectro jam jubila
et jubilando intona.

4b. In hac sacratissima
die, quam Martialis
multa perornat gloria.

5a. Qui in coena omnino
sat mystica
Christo fuit conviva
coelestis
panis sumens reliquias.

5b. Et cum discipulorum
vestigia
surgens tersit postea,
praebuit
laetus hic linteamina.

6a. Nec unquam refugit
sacra contubernia
absque Thoma piorum
unus ex caterva
timidia.

6b. Quinimo cum Christus
peteret coelestia,
benedici meruit
inter adstantium
agmina.

7a. Nec choros laudantium
sprevit sed cum eisdem
sancti spiritus
tunc suscepit charismata.

7b. Et linguas multifidas,
quibus tandem subnixus
Petro comite
pervenit Antiochiam.

8a. Ac dehinc urbem
permaximam
Romuleam.

8b. Qua derelicta
pertransivit
ad Galliam.

9a. Cujus clara
ac nobilis
provincia
Aquitania
et magna,

9b. In qua vernat
Lemovica,
urbs inclita,
rerum copia
fecunda.

10a. Ad hanc igitur
perveniens
verendus pontifex
suscepit tuendam

10b. Et provinciae
fit totius
tandem apostolus
per cuncta saecula

11a. Quapropter cuncti
nunc petimus, ut sua
gratia

11b. Compotes reddat,
jam benignus sua
dextera

12. Nos benedicat.

D fol. 127 a. — E fol. 326 b. — H 76 b. — K fol. 192 a. — L fol. 127 b. — P fol. 83 b. — Titel der Sequenz: „De Alleluja *Te gloriosus* H. — 2a, 1 per saecula DK. — 4a, 2 eine Silbe weniger als 4b, 2; Kontraktion zweier Neumen. — 5b, 1 Ecce discipulorum D. — 7a, 1 Nec cohors D. — 10a, 3 verendus apostolus L; idem patriarcha H. — 10b, 2 sic totius D. — 11a, 4 gloria P.

165. De sancto Martiali.

1. Psallat jucunda

2a. Regnanti Christo sancta
mater ecclesia in
hac die suis
filiis celeberrima,

2b. Qua felix et inclita
Martialis anima
gaudens coelorum
levatur ad palatia.

3a. Occurrit angelica
psallens laeta sancta
caterva.

3b. Excepit Christus ovans
et omnis coelestis
conviva,

4a. Donans ei cupita
secum arva

4b. Atque dilecta semper
tabernacla

5a. Sine fine permansura.
Jesu redemptor,
clemens suscipe sancte
cantica nostra
Propter Martialis merita,

5b. Dilecti tui per omnia.
Qui te secutus
est, aetatis tria cum
volveret lustra,
Terrarum respuens gaudia.

6a. O digna,
o pulchra,
o sancta infantia
Martialis
bona et celsa,

6b. Quae Christum
cognovit,
patris sapientiam,
jam indutum
carne humana,

7a. Et tantam meruit
gratiam, ut ejus in coena
teneret
linteamina.

7b. Nec discessit, donec
videt passum, resuscitatum,
scandentem
ad dexteram.

8a. Et sancti
repletur paracliti
gratia.

8b. Exinde
jussu Petri veniens
Galliam

9a. Dans Christi semina
Lemovicas firmasti,
bone pastor Martialis,
pontificalem
Sacratam cathedram.

9b. Dispergens idola
Fundansque ecclesiam,
confirmas eam supra
firmam petram,
Roborans in saecula.

10a. De qua primum virginem
Valeriam sacratam

10b. Christo misisti sponsam
rutilantem ut rosam.

11a. Hinc revocans
ducem Stephanum
Aquitanorum
ad Christi atria.

11b. Pro quo magis
infirmaretur
in Gallia
idololatria.

12a. Agnoscit
cum duce simul Christum
omnis Aquitania,

12b. Conlaudans
jam libera facta in
se ejus magnalia

13a. Tua dante gratia.
Oramus, o pastor,
suscipe
jam nostra carmina
Solvens nostra facinora,

13b. Nos ducens ad aethera,
Jungens uranicis
civibus
in aeterna gloria,
Non propter nostra merita,

14a. Sed pro sola salvatoris
dulcis clementia,

14b. Qui solus justus et pius
est super omnia.

15a. Quo tecum laeti valeamus
ejus praeconia

15b. Incessanter decantare
voce semper clara

16. Nunc psallendo Alleluja.

P fol. 166 a. — 4b, 2 tabernacula. — 5b. 1 Eine Silbe überzählig. — 7b, 4 eine Silbe zu wenig. — 8b, 3 in Galliam. — 9a, 3 eine Silbe Überschufs; 9a, 4 dito, aber 9a, 5 eine zu wenig, obschon dies ein selbständiges Komma ist. — 10a, 1 Valeriam inginem. — 10b, 2 sq. in Gallia infirmaretur. — 12b, 2 inse facta. — 14b, 1 Qui solus est. — Die Prose weicht von ihrer Stammsequenz Fulgens praeclara in manchen Punkten ab und trägt Spuren der Nachlässigkeit oder Verderbtheit.

166. De sancto Martiali.

1a. Concelebremus sacram
hujus diei
euprepiam.

1b. In qua sunt resoluta
pulchri corporis
fausta climata.

2a. Hinc pretiosa
probi Martialis meta.

2b. Spiritus astra,
membra complectuntur arva.

3a. Poli vindicarunt sua
similia
namque sibi arida

3b. Simpla usia bis caesa
stelligera
sede ac florigera.

4a. Hinc claret, coelo animam
esse petitam, terris
et tunicam.

4b. Sic una coeuntia
dicaverunt elegans
Deo doma.

5a. Ergo hujus clara
sancti solemnia
fit ultra agmina

5b. Quippe terrestria.
ac nihilominus
colant coelestia:

6a. Illa
merita decenter alma,
haec ob dogmata inclita
et sancta miracula;

6b. Cives
coelicolae ut collegam
omnes, uti apostolum
suum Aquitania.

7a. Eja igitur, egregia
regia,

7b. Attollens in excelsa almas
dic odas.

8a. Quo exstat *βασιλεύς*
hicce tibi primas

8b. Cosmum salvans omnique
pressura liberans

9a. Ut nobilis pars

9b. Apostolica.

10a. Unde rogamus te,
nostri patriarcham,

10b. Adeptam quo nobis
deferas veniam,

11. Fungi aeterna
tecum doxa.

A fol. 59 b. — B fol. 213 b. — Ca fol. 101 b. — D fol. 128 b. — E 1° fol. 261 b. — E 2° fol. 294 a. — K fol. 194 a. — L fol. 127 a. — P fol. 82 b. — Cfr. Grad. Nivernense saec. 11. Cod. Parisien. 9449. Σ. — 1a, 1 sacra Ca. — 1b, 3 clismata E 1°. — 2a, 2 Saturnini martyris E 2°; Benedicti Σ. — 3b, 1 usia gloria E 2°. — 4b, 3 dona A; docma D; dogma Ca P. — 5a, 1 sancta solemnia CaE 2°. — 5a, 3 fit utraque agnuna Ca; fit ut ultra agmina AE 1° E 2° KP; fit ut ultra E 1°. — 5b, 3 colunt coelestia Σ; cola coelestia K. 6a, 3 quod dogmata E 2°; melica D; melita K. — 6b, 2 vitae collegam D; collegant L. — 6b, 3 athletam suum Apostolum Ca; athletam suum uti obsequio Castra E 2°. — 7a, 2 regio AD. — 7b, 1 Tollens AB CaE1°E2°KP. — 7b, 1 excelso D. — 8a, 1 basileo D; martyr Christi E2°. — 8a, 2 ecce tibi E1°LP; voce premas D; primam Ca. — 8b, 1 Nosmet salvans E2°. — 9b, 1 Sanctorum laeta. — 10a, 2 excellentiam tuam E 2°.

167. De sancto Martiali.

1a. Candida
concio
melos croncrepa.

1b. Tinnula
cantibus
jungens organa.

2a. Martialem
resultet casta
liquido sonore symphonia

2b. Artificis
plectro perita
sillabatim stringere pneumata

3a. Fluxerat quondam
sopor immanior
praesulis
fessa per membra,

3b. Cui praebens sacra
Christus viatica
intulit
grata famina.

4a. Care, quid haesitas,
non est quod metuas,
dulcem mox
petiturus patriam.

4b. Reposcunt sidera
civem ad supera,
quo manent
sine fine gaudia.

5a. Diva monita
comes exipit
aegrimonia
membra carpens languida.

5b. Die septima
supera sequens
coeli convexa
felix scandit anima.

6a. Plaudens Gallia
funus excipit ac
inclita servat
in aula.

6b. Cujus per sacra,
Christe, suffragia
nostra guberna
tempora.

7. Amen dicant omnia.

B fol. 222 b. — Cb fol. 66 a. — D fol. 108 b. — K fol. 172 a. — L fol. 119 a. — 2a, 1 Germanum BKL; Martinum Cb; Martialem et Martinum D; der Name Martialis paſst ins Versmafs, die andern nicht. — 2a, 2 castra Cb; astra D; lira L. — 3a, 1 Luxerat KL; fluxerant B. — 3a, 2 soporum L. — 3b, 1 Qui sacro praebens D. — 3b, 2 viatici D; conloquia B 4a, 4 petiturus gratiam. — 4b, 1 Deposcunt D; Te poscunt Cb. — „Prosa de sancto Germano“ L; feria IV Paschae D.

168. De sancto Martiali.

1a. Arce polorum
tu micans
praecelsa
patris dextera,

1b. Qua facta sunt
omnia,
lux vera
apostolica.

2a. Annua
Martialis clara
per haec festa
tibi recinenda
accipias
gratanter
nostra, Christe, affamina.

2b. Adornas
quem Benjamin clara
ortum tribu
Israelitica,
Lemovica
subnixum,
pastorem donans cathedra.

3a. Harmonica
fans organa
turma musica tibi, rector,
omnia promat
dulcia laudum munia.

3b. Almiflua
tua dextra
electus est hic patriarcha
rutilans inter
duodena subsellia.

4a. Altissima
tua rex inter castra
virorum designata
duorum atque septuaginta
tamquam sol et luna
rutilat tibi per arva.

4b. Ac propria
tua per documenta
tactus luce intima
cum cohorte tua nexus sacra
tum tibi sedula
praebuit ministeria.

5a. Ardua facta tua
potentia, Christe, tua
mundo ostensa
in Judaea
ipse omnia
cernere meruit
in praesentia.

5b. Agnus Dei, qui nostra
diluisti facinora,
ad tua sacra
paschalia
hic convivia
tibi exhibuit
linteamina.

6a. Arbiter tu coelica
ipsi dedisti omnia
solvere ac terrea
ac retinere sibi
potestate tradita.

6b. Ab arce poli summa
tum paracliti munera
promissa a te captat,
quae a te perceperat
hic antea in terra.

7a. Adoranda trinitas,
tu simplex usia,
mittis longa
tuum per climata
Martialem occidua.

7b. Applaudat unde ipsa
rex tibi Gallia
ipso docta
cum Aquitania
devota tibi patria.

8a. Ad dogmata
quam coelestia
subdidit tibi, rector,
Martialis per saecula,
numina diruens falsa
praecelsa, rex,
virtute tua.

8b. Agens festa
celeberrima
alta super sidera,
omnipotens, tibi tua
melodum pangat carmina
Martialis
per solemnia.

9a. Almifica
pollens iufula
apostolica
per te supera scansurus
arcana,
Christe, tua
sumpsit hic oracula:

9b. Athleta, pax
tibi sit multa
et infinita,
carissime frater, veni,
penetra
regna mea
tibi jam praeparata.

10a. Agmina angelica
inter clara tecum alta,
Christe, tum scandit ad aethra;
o quam praefulgida
discipulus tuus gloria
et apostolus
fulgebit ipse per saecula.

10b. Adhaesit tibi quia,
per te reliquit omnia,
a te missus est divina
praedicare regna,
cujus apostolatus data
sunt signacula
Gallia cum Aquitania.

11. Assidua
cujus prece, rex nostra,
placatus
junge cum sanctis vota.

Cb. fol. 5b. — H fol. 98 a. — K fol. 241 b. — P fol. 84 b. — 2b, 7 cathedram P. — 6b, 1 Ab arce coeli H. — 6b, 5 H; ante HK. — 7b, 2 tibi rex P. — 10a, 2 inter clara fehlt HP. — 10a, 3 Christe dum HP. — 10a, 7 saecla HP. — Titel der Sequenz: „De Alleluja: *Non vos me elegistis*“ H; diese Prose hat das Besondere, dafs sämtliche Klauseln mit A beginnen.

169. De sancto Martiali.

1. Apostolorum
gloloriosa turba
Deo clangit: Alleluja.

2a. Nos quoque organa
resonemus laeta
voce consona
laude cum angelica
dantes praeconia.

2b. Martialis instant
quia apostoli
nunc solennia.
unde ovant intima
simulque suprema.

3a. Tibi namque, verbigena,
sit laus,
honor, perpes gloria.

3b. Cui placuit Martialis
clara
virginitate sua.

4a. Hebraeus Hebraea
stirpe electa.

4b. Proditus ex tribu
Benjaminea.

5a. Cujus per sacra haec festa
Te, Christe rex, laudent
agmina
laeta hac sancta aula,
Quo te novit gens Aquitana.

5b. Cujus tu es salus, vita,
Regnans sempiterna
gloria,
potentia cum summa.
Tu dignitas apostolica.

6a. Ipsa a te sacra
et lucentia
sunt lumina electa.

6b. Numerus quae signat
bissena atque
duo septuaginta.

7a. Quos inter
Martialis reluxit
propria gratia
in arva missus Judaea.

7b. Ut agnus
pacem conferat lupos
inter et comprimat
cuncta bellorum semina.

8a. Et annuntiet
Dei opera atque verba

8b. Coelorum regna
ac praedicet propinquantia.

9a. Per ipsa tempora
In carne apparens
in Judaea,
rex, praedicasti
ipsa praesentia tua
Magna pandens prodigia.

9b. Morte triumphata
Clara victoria
jam completa
laetificasti
discipulorum tu corda,
Quae erant dolore plena.

10a. Tunc Martialem
provexisti
ad altiora.

10b. Dans remittendi
retinendi
posse peccata.

11a. Cui dedisti sancti
spiritus dona
insufflatione tua.

11b. Quem baptizaverat
olim propria
Petrus jussione tua.

12a. Factus qui carnali
affinis illi
parentela legitima,

12b. In sua jugiter
condiscipulus
ejus mansit clientela.

13a. Cujus prece placatus pia,
Lux apostolorum,
pax vera,
da nobis indulgentiam
Relaxans nostra cuncta
probra.

13b. Procul pellens cuncta adversa
Concede temporum
pacem laetam,
praesta aeternam patriam,
Qua Martialis tecum regnat.

14a. Quem Gallia
summum poscat
patrem universa,

14b. Quae illius
fructus manens
exstat perspicua.

15a. Quem scandens Christus astra
sua benedixit
ipsa dextera,

15b. Cujus principatus est
nimis confortatus
saecla per cuncta.

16. Quapropter omnes una
exclamemus:
Amen, Alleluja.

H fol. 199 b. — 5a, 4 laeta in hac. — 5b, 3 in gloria. — 9b, 5 tuorum corda. — 10b, 1 Dans posse. — 11b, 2 Petrus propria.

170. De sancto Martino.

1. Haec est dies
veneranda nimis,

2a. Qua pontifex
Martinus coelo fulget
praeclarus

2b. Atque adstat
ante regem aeternum
in astris.

3a. Veluti gaudet
cum angelis
atque triumphat
cum archangelis,

3b. Cum apostolis
et prophetis,
confessoribus
ac virginibus.

4a. Qui tantam meruit
gratiam habere,
ut in trinitatis
deificae

4b. Suscitans corporum
trium mortuorum
magnifici Dei
potentia

5a. Vere mira virtutum
sanabatque
languidos atque claudos.

5b. Mortuos intercessu
suscitabat
atque cosmum evocabat.

6a. Devota,
Turonorum urbium ut
fieret praesul
atque abba seu pastor
cathedrae ovium,

6b. Divinae
cosmographiae gratia
coelestis tuae
vocabas, conservabas
vel erudiebas.

7a. Pretiosa
vita tua,
o gloria
pontificalis, fuit, Martine

7b. O beate
vel praesule,
clementia
Dei quae contulit remedia.

8a. Flagrans Dei
fide Christi
athleta Martinus
in quo ejus
anima et corpus
est soluta
coelo recepta,

8b. Quem concrepant
angelica
organa sonu voce
candidata
atque modulata
vel Maria
cum choro virginum.

9a. Te praesul atque beate
obsecramus,
Martine, o alme.

9b. Ut pro nostro omnium
facinore pro
nobis intercedas.

10. In saeculorum saecula.

B fol. 231 b. — E fol. 317 b. — F fol. 156 a. — G fol. 197 a. — 1, 1 Hic est dies B. — 1, 2 venerandus BG. — 2b, 3 in astra G; in altis E. — 3b, 4 ac prudentibus F. — 4a, 1 tanta meruit G. — 4a, 2 habere praecepta G. — 4a, 3 sq. per misericordiam Domini G. — 4b, 1 corpora B. — 5a, 1 Vera GF. — 6a, 2 Turonum BEF. — 6a, 4 sed ut pastor G. — 6a, 5 catere E, catervae? — 6b, 2 gratia cosmographiae EF; gratiae B. — 6b, 3 coelesti tuae G; coelestis tu BF. — 6b, 4 et conservabas G. — 7b, 2 o praesule E. — 7b, 3 clementiae BE. — 7b, 4 Dei quem EF. — 8a, 4 in qua E. — 8a, 6 sq. et soluta est coelo B; dissoluta est coelo F. — 8b, 1 concrepat BE. — 8b, 3 turma sanctorum EF. — 8b, 5 et modulata EF. — 9a, 3 Martine alme F. — 9b, 1 nostra BE; omniumque E; hominum B. — 9b, 2 facinora BE; que pro nobis BEG. — 9b, 3 tu intercedas EF. — 10, 1 Interveni praesule Dei pro nobis B.

171. De sancto Martino.

1. Digna cultu
dies hodierna,

2a. Qua Martinus
regia est exceptus
superna

2b. Splendens stella
ante solem, qui lux est
aeterna.

3a. Cum apostolis
diadema
fert angelica
septus chorea.

3b. Sanctorum cuncta
psallens turma
gaudet Martino
splendificata.

4a. Quem tanta coelitus
potestas divina
magnificavit
praerogativa,

4b. Quod tria mortua
corpora humana
Deo supplicans
reddidit viva.

5a. Dabat prompta languidis
adjumenta, sanis
vitae documenta.

5b. Subdito gregi forma
justitiae, cunctis
generalis norma.

6a. His mota
plebs Turonica
instat tota ardens
devota, ut praesulatus
assumat jura.

6b. Haec tanta
desideria,
tam justa et pia
misericordi complevit
Deus potentia.

7a. Oves Christi
suscepisti,
diligenter
enutristi,
gemma pretiosa.

7b. Visu Rachel,
fructu Lia,
Martha factus
et Maria,
lampas luminosa.

8a. Nunc expleta
vitae meta,
felix victoria
regnans in gloria,
nunc, caritas plena,
Deum nobis
precibus serena.

8b. Et peccata
perpetrata
per te sint sepulta
nobisque indulta,
ac praemia fine
carentia
donet theoria.

9a. Per te, Christe Messia, qui
homo factus
es ex Maria,

9b. Cum quo pater et pneumata est
una virtus
simplex usia,

10. Ipsi per saecula
laus honor et gloria.

F fol. 158 b. — 6a, 1 permota. — 6b, 5 Dominus. — 8a, 6 precibus nobis. — 8b, 5 atque. — 9b, 2 una virtus est. — Die Sequenz ist eine Überarbeitung der vorhergehenden, mit welcher sie die gleiche Melodie hat; dieselbe gehört bereits dem Übergangsstile, also etwa der zweiten Hälfte des 11. Jahrh. an.

172. De sancto Martino.

1. Alma pangat
symphonizans
caterva

2a. In hac aula sistens
Martini
praeclara trophaea,

2b. Felix qui coelica
meruit
perfrui pascua,

3a. Contubernia vitae
perfruens aetherea,

3b. Coelicolis conjunctus
in axionia

4a. Nitens nivea
instar liliorum
comptus stola sacra.

4b. Claro dogmate
qui dudum bibula
madidavit corda.

5a. Hinc quoque celsa poli
rutilat
laurea,
stipatus digniter
agmina
coelica, perenni
fulcitus gloria,
triumphans sublimam
antistitum nactus
cathedram;

5b. Atque super lucida
sidera
conlaudans
regem Dominum in
aethera,
cum sanctis sortitus
beata pariter
paradisiaca,
perfruens roscida
vireta.

6a. O Martine,
precum vota
suscipe servulorum
in hac aula,

6b. Ut deleantur
facinora
reatus nostri, noxae
et delicta

7a. Et vitam perfrui
mereamur conlatam

7b. Conlaudantes Christum
Dominum mente pura.

8a. Ubi perenniter
altithronizant
sanctorum pia vota.

8b. Cantantes carmina
sequuntur agnum
et dicunt voce clara:

9. Alleluja.

D fol. 139b. — 3b, 2 axionia = axidoria? Vgl. Diefenbach s. v. assidela. — 4b, 3 magdizavit. — 5a, 10 cathedra. — 5b, 1 et super. — 5b, 10 virecta. — 6a, 1 Dafs hier eine Silbe am Verse fehlt, ist nur zufällig wegen des Namens Martinus, da sich die Sequenz innerlich als de communi erweist. — 6b, 3 noxa. — 8b, 1 Ubi perpetim.

173. De sancto Martino.

1. Exsultet nunc
omnis chorus
psallens organa.

2a. Jugando rhythmicum pneuma

2b. Enharmonia divina.

3a. Paraphonistarum turba,

3b. Tinnula voce persona.

4a. Martini solemnia * * *

D fol. 139 a. — K fol. 171 a. — L fol. 117 a. — N fol. 142 a. — P fol. 102 a. — Cfr. Grad. Nivernense saec. 11. Cod. Parisien. 9449 Σ. — 2 a, 1 Jungando Σ: jocando D. — 3 b, 1 personet P. — 4 a, 2 Hujus ut. — 7 b, 4 collaudat KL. — 8 b, 3 saecula D-P. — 9, 2 cantent D-P. — Nach 9, 2: Sublime dicant omnia semper redempta. Amen. D. — 9, 3 Amen dicant omnia Σ.

174. De sancto Martino.

1. O Martine
sacer, merito

2a. Canimus devotissime tibi
in aula
hac nos carmina.

2b. Rex coelorum catechuminum se
veste tunc
indutum laudans.

3a. Pangit clerus
concioque fidelis
ore simul mente
debita.

3b. Circumstantum
castra herili ante
sacra baptismatis
flumina

4a. Barbarorum virtute tua
subdere declarabas;
post magni
Hilarii fama

4b. Gressus facili extollitur
a te, Martine pastor,
qui factus
es exorcista.

5a. Virtute mira languidos
tu sanabas,

5b. Mortuos voce suscitans
evocabas.

6a. Post apostolos
namque
Dominus tantam dignatus
est largiri
suam gratiam,

6b. Ut in virtute
trinitatis
deificae suscitares
mortuorum
trium corpora.

7a. Te devota, Turonorum
ut fieres praesul atque abba,

7b. Lectioque divina et
coelestis evocabat gratia.

8a. O quam pontificalis vita
Martini fuit
gloriosa,
o beati
viri pretiosissima,
quam contulit
coelestis terrestris Dei
clementia.

8b. Fide Christi flagrans munia
orans implesti
pro gregis vita
et pro nobis,
petimus, Deum supplica,
ut meritis
tuis pateat coelestis
aula.

9a. O nimis veneranda dies
et fidelibus Dei
satis praeclara,

9b. Qua ejus migravit anima,
cui sanctorum virtutum
occurrunt agmina.

10a. Tua nos, Christe, gratia
per ejus merita salva.

10b. Nunc et per omnia saecla
ab omni malo libera.

B fol. 230 b. — Ca fol. 119 b. — D fol. 154 b. — E fol. 273 a. — F fol. 157 b. — 2b, 2 tunc fehlt CBaF. — 3a, 3 simul et BCaDEF. — 3b, 2 herili fehlt BCaF. — 4a, 1 virtutes B; tuas D. — 4a, 2 declarabo BCaD: decorabas F. — 4a, 3 magna F. — 4a, 4 Hilari BF. — 4b, 1 expetitur CaEF; expetitus D. — 4b, 3 quo factus DF. — 5a, 1 Virtutum E; tua mira B; die ganze Klausel fehlt D. — 6a, 4 largire BCaDEF. — 8a, 2 gloriosa CaF. — 8a, 3 beata BCaEF. — 8a, 7 solemnia D; 4 Neumen gegen 2 in 8b, 7. — 8b, 1 Fides CaD.

175. De sancto Martino.

1a. Perspicua
rutilat jam dies ista,

1b. Immania
quae plebi confert gaudia.

2a. Splendida festa
nunc liquida
voce praecinat

2b. Devote turba
Martino dans
jam praeconia.

3a. Posthabita
mente sincera
terrea

3b. Quem decusant
polo trophea
inclita.

4a. Agmina
qui ovat
inter candidata

4b. Cantica
decantans
Christo nectarea,

5a. Cujus faciant
dignos suffragia
aula coelica,

5b. Qua perpetua
redemptor concedat
nos frui vita.

6. Amen conclament redempta.

Cb. fol. 67 a. — 3b, 2 trophea polo.

176. De sancto Mauritio.

1. Alludat laetus ordo
psallens pie dulcifluum
nunc Alleluja.

2a. Carmina concrepent tinnula
mellita
jugans organa.

2b. Laudum Christo tymiamata
vox canat
liquide nostra.

3a. O quam veneranda,
colenda,
tremenda,
trinitas adoranda,
deitas una.

3b. Quam poli agmina
nivea
jubilant
tympanizantes lyrica
modulamina.

4a. Angelica
et archangelica
turma canit cui
voce jucunda.

4b. Sanctus, sanctus,
sanctus et Dominus
Deus omnipotens
regnans in saecla.

5a. Hunc Apostolica
laudat harmonia,
martyrum quoque cithara,
confessorum ac
virginum lyra.

5b. Quibus sociata
legio Thebaea,
hodie pro Christo caesa,
nunc laureata
ovans hymnizat.

6a. O dulcissima,
o quam largiflua
Domini clementia,
tanta milia

6b. Qui tam lucida
salvans die una
de ore Leviathan
levat ad astra.

7a. Gaudet phalanx coelica
lucra suscipiens tam beata,
exsultans tellus efflagitat
ipsorum patrocinia.

7b. Plangit turba picea
ereptam praedam a sua poena;
quid doles omnes non perire,
o infelix invidia?

8a. O Mauriti, dux in curia,
te poscentum errata
pie excusa
virtutumque da monilia.

8b. O Exsuperi et Candide,
Innocens atque Victor
cunctaque turma,
laudantum audite precata.

9a. Qui jam stelligerata
meruistis palatia,
nobis liliosa
flagitate campestria.

9b. Christo quo annuente
jubila symphoniaca
pangamus aurosa
in poli, amen, dindima.

10. Ave nunc jam,
legio alma,
ovatizans saecula
per cuncta: Alleluja.

Ca fol. 36 a. — E fol. 327 b. — F fol. 149 a. — I fol. 107 b. — K fol. 211 b. — L fol. 139 b. — N fol. 124 b. — P fol. 96 a. — 2a, 1 concrepent sämtliche Hss. — 2a, 2 mellea G. — 2a, 3 jungens P; jungans Ca. — 2b, 2 cana Ca. — 3a, 4 est ELNP. — 3a, 3 tremenda amanda I. — 3b, 3 jubila P; organa F. — 4b, 4 regnas FKP. — 5a, 1 Hunc stets hinter laudat; die Melodie rechtfertigt die Umstellung des Wortes. — 5a, 2 armonica F. — 5a, 3 confessorumque Ca; confessorum et I. — 5b, 5 odas hymnizat CaEFI; hymnizans EK. — 6a, 2 atque largiflua P; o quam luciflua I; o largissima F. — 7a, 1 Gaude K; gaudent Ca. — 7b, 1 Clangit Ca. — 7b, 2 erectam CaF. — 7b, 4 o fehlt ELNP. — 8a, 4 virtutum quaedam KF; ovilia Korrektur in Ca; humilia F. — 8a, 3 turba CaEKLNP. — 9a, 1 exhilarata EKLNP; exhilaratam F. — 9a, 2 palatia meruistis CaF. — 9a, 4 flagitante KP. — 9a, 2 symphonia EKLNP. — 9a, 4 dindima amen CaFI. — 10, 1 jam nunc CaFP.

177. De sancto Mauro.

1a. Clariflua caterva
Deo lyrica
canat cantica.

1b. Hac die, qua penetrat
Maurus supera
pater sidera.

2a. Qui satus alta
vernat carnis prosapia

2b. Artaque via
capit ampla palatia.

3a. Rubrica patris quem aequa
Benedicti
comit sanctitate cernua.

3b. Crebra cujus miracula
praesentia
suis speculatur propria.

4a. Nam paterna complens jussa
Placidum traxit a lympha
calcata.

4b. Reddit claudo vestigia
stolaque muto reformat
loquelam.

5a. Quem paterna cura
irradiare partes mittit
occiduas.

5b. Non quaerendo sua
sed Domini gliscens augere
ovilia.

6a. Ergo rutila
ardens lucerna
pellit nubila
orbis clara
spargendo lumina.

6b. Mirabilia
cluit opera
medicamina
aegrotis dans
satis utilia.

7a. Sacra fundans domicilia
gregat Domino monastica
pie agmina.

7b. Post annorum revolumina
bis tricena, quo induerat
sacra tegmina,

8a. Bis denaque novena
transacta orbita,
quo fundarat opima
Domino climata,
sublimia
percipit gaudia.

8b. Expiata delibans
Domino agmina,
quo una laetaretur
cum prole promissa
herilia
praesentans munera.

9a. Aure jam pia
exaudi vota
praesentia,

9b. Quo sempiterna
impetres nobis
subsidia.

10. Clament redempta:
Deo doxa.

Cb. fol. 30 b. — F fol. 169 b. — 1, 1 Auriflua F. — 2b, 1 Orta quoniam F. — 3a, 1 Lubrica F. — 4a, 1 Jam F. — 4b, 1 Reddit laude F. — 4b, 2 solaque F. — 6b, 3 sq. aegrotis medicamina satis dans CaF. — 6b, 5 humilia F. — 7a, 1 fundens F. — 7b, 3 agmina F. — 8a, 3 confundar ad Cb; quo funderant F.

178. De sancto Michaele.

1. Has celebres,
rex coelice,
laudes cuncta

2a. Clangat nunc canora
caterva
symphonia,

2b. Odas atque solvat
concio
tibi nostra.

3a. Cum jam renovantur
Michaelis inclita
valde festa.

3b. Perquam laetabunda
perornatur machina
mundi tota.

4a. Novies distincta
pneumatum
sunt agmina
per te facta,

4b Sed, cum vis, facis haec
flammeas
per angelicas
officinas.

5a. Inter primaeva
sunt haec nam creata tua,
cum simus nos
ultima imago sed factura tua.

5b. Theologica
cathegorizant symbola
nobis haec ter
tripartita per privata officia.

6a. Plebs angelica,
phalanx archangelica,
principans turma, virtus
uranica
ac potestas
almiphona;

6b. Dominantia
numina divinaque
subsellia, Cherubim
aetherea
ac Seraphim
ignicoma.

7a. Vos, o Michael,
coeli satrapa,
Gabrielque vera
dans verbi nuntia

7b. Atque Raphael,
vitae vernula,
transferte nos inter
paradisicolas.

8a. Ergo digna
per vos patris cuncta
complentur mandata,
quae dat
ejusdem sophia
compar quoque pneuma, una
permanens in usia,
cui estis
Deo adstantia
milia milium sacra.

8b. Numerata
vices per bis quinas
bis atque quingenta
dena
centena milia
adsistunt in aula, a qua
rex ovem centesimam
verbigena
drachmamque decimam
vestra duxit super agalmata

9a. Vos per aethra,
nos per rura
dena
pars electa
harmonia
vota
demus
hyperlydica cithara.

9b. Quo post bella
Michaelis
inclita
nostra Deo
sint accepta
aurea
circa
aramque thymiamata.

10a. Quo in coaeva
jam gloria

10b. Condecantemus
Alleluja.

B fol. 223 b. — Ca fol. 115 b. — E fol. 266 a. — F fol. 150 b. — G fol. 195 b. — K fol. 214 a. — L fol. 140 b. — N fol. 125 b. — O fol. 34 b. — P fol. 97 b. — Q fol. 194 b. — Vgl. Kehrein N°. 168. — 1, 1 Ad celebres PQ; A celebres B; As celebres CaEA; aus dem As mit mangelnder Aspiration erklärt sich der Schreibfehler Ad mühelos, da s und d in der damaligen Schrift beide dem griechischen δ sehr ähnlich sind; vielleicht stammt der Fehler aus Ca, wo diese Ähnlichkeit fast zur Identität wird. —

2a, 1 Plangat Q: pangat N. — 5b, 1 Theologa B—Q: ich entlehne die obige Lesart Mone. — 6a, 2 phalanx fehlt, ist aber zugeschrieben B: ist ausgestrichen E. — 6a, 2 et archangelica B—Q; fehlt bei Mone. — 6b, 6 Das sinnlose ignivoma (Seraphim sind doch keine Erymanthier) nur K. — 7a, 1 Vos ac K; Vos at N; Nos hac CaE. — 7b, 2 vernulas ENO; vernulans Ca. — 7b, 3 intra BCaENO. — 8a, 4 quaedam CaEKLPQ. — 8a, 5 sophiae CaKLPQ. — 8b, 6 ad quam Q; a quo P; 8b, 10 supra CaQ; diese Zeile hat zwei Silben zu viel; vermutlich entbehrte sie ursprünglich, wie so oft in diesen Sequenzen, jeder Präposition „duxit agalmata“; später wurde diese auf Kosten des Versmafses eingeschaltet. — 9a, 3 und 6 haben beide eine Silbe weniger als ihre Gegenzeile. — 9a, 8 hypellidica sämtliche Hss. Es giebt wohl eine hypolydische aber keine hyperlydische Tonart; die Melodie der Sequenz ist jedoch mixolydisch. Mone liest per lyricas. Das Grad. Nivernen. saec. 11. Cod. Parisien. 9449 liest: hic per lyrica. — 8b, 3 ultima CaEGLP; intima Q. — 10b, 1 Corde cantemus Q.

179. De sancto Nazario.

1. Laude summa

2a. Deo psallat
nunc caterva
coelica

2b. Nazarii
sacra pangens
carmina.

3a. Die festiva,
qua cum Celso
penetravit aethera.

3b. Annua mundo
laetabunda
renovantur gaudia.

4a. Urbs Romulea
gens et Italica
plaudit et Gallia.

4b. Quibus semina
fidei plurima
hic dedit athleta.

5a. Indefessus christicola
vicit fera
vincla, verbera,
ambulans super maria.

5b. Sprevit dira supplicia
et illatas
contumelias,
principum quoque furias.

6a. Hinc Mediolano
dum praedicat.
laureatus intrat
vitae regiam.

6b. Hunc inviolata
puerpera
virginali choro
junxit Maria.

7a. Paradisum Michael
reserans
decoravit gloria.

7b. Sacra cuncta milia
invitant
tunc ad agni nuptias.

8a. O quam veneranda
dies est inclita,
praedicans
electorum trophaea.

8b. Victor agonista,
Nazari, releva
miserans
peccatorum vulnera.

9a. Culpas relaxa
prece sedula,

9b. Pestes et clades
fuga nocuas.

10a. Cuncta impetra
commoda,
cuncta pellens prava
praebens omnia
famulis humillima.

10b. Esto galea,
lorica,
umbo nobis, hasta,
calciamenta,
cingulum, victoria,

11a. Quo tecum fruamur
gloria
repromissa.

11b. Praestet haec servulis
deitas
sempiterna.

B fol. 219 b. — F fol. 132 a. — 3b, 1 munda B. — 4a, 3 plaudet BF. — 5a, 1 Unde est fessus F. — 5a, 4 vincula F. — 6a, 1 Melodianum. — 6a, 4 vita BF. — 9a, 1 Culpa BF. — 10b, 1 Ergo galea F. — 10b, 3 verbo nobis F; arta F; asta B. — 11b, 1 Praestet et B.

180. De sancto Pardulpho.

1a. Voce consona
jubilet ecclesia

1b. In sancti hujus
Pardulphi celebria.

2a. Cujus insignia
et praeclara
virtutum praeconia,

2b. Christo gratissima,
hodierna
exhibent solemnia.

3a. Ejus opera
mundo sunt lumina
in terris coelica.

3b. Ejus anima
angelis socia
in coeli curia.

4a. Dum membra
pueri parvula
puerili stringuntur fascia,
qui sit, monstrant cunabula.

4b. Amittens
corporis lumina
virtutum promeruit munera,
testantur hoc miracula.

5a. O Pardulphe sancte,
cujus vita
jam fuit digna,
nunc patet et gloria.

5b. Fove, pie pater,
haec agmina,
quae Deum laudant
in tui memoria.

6a. Esto nobis
dux et custodia
saeculi per itinera.

6b. Duc nos tecum
ad coeli gaudia,
quo regnas super aethera.

7a. Ubi felicia
sanctorum sunt illa
agmina
sibi collaetantia,

7b. Ubi sublimia
angelorum sonant
carmina
Deum collaudantia.

8a. Sanctus Deo ter
exclamantia,

8b. Plena sunt cuncta
gloria tua.

9a. Ut et nos ovantes una
ipsi placeamus
illum venerantes
laude continua,

9b. Ut confitentes merita
loca teneamus,
quae sunt sanctorum in
luce perpetua,

10. Cantantes cum symphonia:
Deo gloria.

E fol. 52 b. — K fol. 88 b. — 5a, 1 Pardulphe pater K.

181. De ss Petro et Paulo.

1. Sanctus Petrus
et magnus Paulus,

2a. Doctores orbis
praeclara
atque mundi lumina,

2b. Superni regis
praesules,
narrantes coeli gloriam.

3a. Petrus Jerosolyma
magno favore populi
corruscat
gerens miracula.

3b. Et Paulus in Graecia
philosophorum pectora
miranter
facit stupentia.

4a. Confligit docte Petrus
cum Simone mago, potenter
quem retrusit in tartara.

4b. Resistens sancto Paulo
magus Elymas arroganter
duo amisit lumina.

5a. Olim jam Petrum Christus
navigantem per undas
vocavit voce benigna:
piscator hominum
eris, si me sequi curas.

5b. Et Paulum ipse Christus
inflammantem Judaeam
de coelo clamavit dicens:
faciam doctum vas
te mihi doctrina sana.

6a. Celsa polorum
agmina angelorum,
quae laetantur videre
Christum, Dei
filium, quem Petrus
in terris confessus est
voce praecipua.

6b. Coeli secreta
penetravit et Paulus,
gentium clarus doctor,
sapienter
mundum irradians,
ad vitam perpetuam
caelibes invitans.

7a. Petrus ab Herode captus
vinculis
nexus custodia
ab angelo liberatur
gratulante ecclesia.

7b. Paulus a Judaeis tentus
convinctus
Caesarem appellat,
miris signis fulget usque
Romam mari atque terra.

8a. Petrus denique
aures pandit obtusas,
corpora redintegrat,
animas purificat,
caecis lumen praestat
cordaque sanat.

8b. Paulus deinde
mores confert honestos,
justitiam praedicat,
prudentiam dedicat,
fortissimus instat,
cuncta temperat.

9a. Tali dum pollent famine,
saeclum amittunt rabie
Neroniana.

9b. Regna petunt coelestia,
Nobis praestent suffragia,
Precamur omnes.

10. Sic fiat, Amen.

A fol. 58 b. — B fol. 212 a. — Cb fol. 61 a. — D fol. 121 b. — E fol. 282 a. — F fol. 120 b. — K fol. 187 b. — L fol. 124 b. — P fol. 79 b. — 2 a, 2 atque praeclara A-P. — 2 b, 3 coeli gloria ACb: narrantur coeli gloria BF: narrantes coelestia D. — 3 a, 3 coruscans B; corrusca CbKP. —

4 a, 3 retrusit tartara CbDK. — 5 a, 3 vocat F. — 5 a, 5 cures AL. — 5 b, 1 Ad Paulum F. — 5 b, 3 clamabat ABK. — 6 a, 1 coelorum ABK. — 6 a, 6 illum in terris AD. — 7 a, 1 a Nerone B. — 7 a, 2 vinclis ACb. — 7 a, 3 in custodia A-P. — 7 a, 4 liberatus DF. — 7 a, 5 gratulantem A; gratulabat D; gratulantur F; gratulanter K; gratulatur B; congaudet E. — 7 b, 3 vinctus E; convictus A. — 7 b, 4 sanguinis fulget B; signis usque Romam fulget marique terra ABEKL; signis fulget ipse usque Romamque terra D; signis fulget quousque Romam marique terra P; mari atque terra F; maris atque terra Cb. — 8 a, 2 obtrusas A; obtunsas D. — 8 a, 3 justitiam praedicat P. — 8 a, 6 corda sanat A-P aufser E = atque corda. — 8 b, 1 denique FL. — 8 b, 2 honestas ABDE. — 8 b, 4 temperat E. — 8 b, 6 nec non cuncta EF. — 9 a, 2 morte plectuntur rabie KLP.

182. De ss. Petro et Paulo.

1. Alme rex Christe,
regens cuncta,

2a. Coaeva sophia
patris, qua existunt
omnia,

2b. Hanc turmam guberna
colentem gemina.
lumina.

3a. Nam Petri victricia
trophea sat emicant
per lata
orbis confinia.

3b. Et Pauli consocia
virtus lustrans terrea
serenat
nubila omnia.

4a. Gratia
plenus diva
Petrus
vividam prolem patris
fatur voce beata.

4b. Lumina
post amissa
Paulus
cernit poli secreta
visione mystica.

5a. Polica Petro regna
Christus dat
reseranda,
quo traditis aperiat
clavibus
paradisi atria.

5b. Vasa praeparat munda
plurima
vas superna
electum praescientia,
trinitas
ubi sedem statuat.

6a. Aequora calcat
Petrus
flatu turbata
Christi prensus a dextra,
a procella
tradita quo septa
eruat ad amoena
ducens cubilia.

6b. Sacratum sperma
Paulus
serit per arva
rura rigans optima,
quo centena
fruge fecundata
ubertim herilia
repleant horrea.

7a. Clara angelus fert astra
Petrum
trahens a custodia,
lux ut lustraret cuncta
reddita ovilia.

7b. Paulum cogit plebs Judaea
Romae
adire palatia,
apostolica ne parva
forent serta sed summa.

8a. Petrus suscitat
Thabitam luce functam.
Aeneam quoque sanat.
gerens signa
plurima,
donec cruce versa
scandit celsa.

8b. Paulus elevat
mortis clade suprema
patrem Publii,
hinc vitae dans
commoda,
post caput machaera
caesus saeva.

9a. Primates hic coelestia
agmina sibi commissa
ducant ad regna,

9b. Quo rex in aula rutila
in trinitate unica
regnat per saecla

10. Omnia.

B fol. 245 a. — Cb. fol. 59 a. — D fol. 122 a. — E fol. 323 a. — 1. 1 Alme rex pie DE. — 2 a, 1 Quota B. — 2 b, 2 colentes D. — 3 a, 1 victoria D. — 3 b, 1 consorcia D. — 5 a, 3 aperitur D. — 5 b, 1 Visa B. — 6 b, 1 spernat D; sprema Cb. — 9 b, 1 rutilat D.

183. De ss. Petro et Paulo.

1a. Laude jucunda
melos, turma, persona

1b. Jugando verba
symphonia rhythmica.

2a. Concrepans inclita
harmonia vera
saecli lumina.

2b. Luce qui aurea
illustrarunt regna
mundi omnia.

3a. Vernant fortia
jam quorum trophea
in coeli regia.

3b. Quorum merita
dissolvunt crimina
hac die fulgida.

4a. Nam alter crucis supplicia
triumphans, alter ensis
jugula,
uterque nitet laurea.

4b. Super sublimia sidera
insignes victoria
coelica
praelati sunt in curia.

5a. Hinc, beate Petre,
qui maxima
reseras clausa
verbo coeli limina,

5b. Sume pius vota
fidelia
peccati cuncta
resolvendo vincula.

6a. Sacra, Paule,
ingere dogmata
inlustrans plebis pectora,

6b. Et quousque
det Deus perfecta,
ultra fer mente sidera.

7a. Dulcis qua resultat
musica
virtutum fidibus
atque melis concinna.

7b. In qua symphonia
miscetur,
est illa quae vera
diatessaron prima.

8a. Constans virtute
et justitia,

8b. Temperantia
et prudentia.

9a. Quibus supera agmina
rite decusata
Christo cantica
psallunt enharmonica.

9b. Nostra sint quorum socia,
illa dent lumina,
quis praeconia
damus hyperlydica.

10. Sublime dicant
nunc omnia
Amen redempta.

A fol. 17a. — B fol. 209b. — Ca fol. 98a. — D fol. 123a. — E fol. 259b. — F fol. 121b. — G fol. 191a. — I fol. 105b. — K fol. 186a. — L fol. 123b. — N fol. 137a. — O fol. 30a. — P fol. 78b. — Q fol. 96a. — 1a, 1 Gaude Q. — 1a, 2 personat AP; personet I; concrepa F. — 2b, 2 illustrare ACaEKLOPQ. — 3a, 3 in coelis CaDEFP; gloria regia E. — 4a, 1 Jam alter F. — 4b, 1 Et super sublimia Korrektur statt des ursprünglichen Super sublimes sidera K; Et super sublimes ILP; Et super sublimis D. — 5a und 5b fehlen A. — 5a, 3 reseras clausis CaEI; reseras, claudis G. — 5b, 2 fidelium DP. — 5b, 4 crimina E. — 7a, 4 concinat F; contina L; concina alle übrigen Hss. — 7b, 3 vere A. — 9a, 4 enharmonia CaEFKP. — 9b, 3 quos A. — 4b, 4 hipellidica alle Hss. mit Ausnahme von K, welches das widersinnige hyperlirica bietet. Die Melodie ist weder lydisch noch hypolydisch, sondern tertii et septimi toni.

184. De ss. Petro et Paulo.

1. Pulchra prae-

2a. pollent in arva
hac die duorum
lumina.

2b. Petri cantica
excelsa dicamus
physica.

3a. Dein Pauli musica
dulciflua
cantica recitemus alta.

3b. Primaeva nitet alma
Petri summa
principalis quippe caterva.

4a. Postsecuta
socius gemmula
Paulus tenet
postrema dogmata.

4b. Universam
Petrus substantiam
jam reliquit,
patrem et retia.

5a. Paulus de terrestribus
vocatus ad supera,
synagogam aridam
reliquit
quaerens Domini gratiam.

5b. Romae ducti moenia
Simonis pestiferam
haeresim contrariam
vicerunt
per Dei simul sophiam.

6a. Et Neronis
dignitatem viperinam
non terruere
suam gloriam

6b. Ad superba
Simonis mendosa verba,
qui properare
dixit ad astra.

7a. Cum plus intendit suprema,
tunc statim ruit ad ima
vulneratus, regnat
in barathri sat cunabula.

7b. Per geminatam praeclaram
Petri vel Pauli doctrinam
cecidit proterva
Simoniaca tunc fibula.

8a. Tunc Neronis jussu
crucifixus poena
Petrus venit ad superna
feliciter
cum corona.

8b. Paulus tenso collo
capitis vulnere
praecisus die in illa
ferens palmam
victoria.

9. Feliciter vivamus
per saecula.

B fol. 209 a. — Ca fol. 100 a. — D fol. 124 a. — E fol. 260 b. — F fol. 119 b. — Die Trennung des Wortes praepollens kann nicht auffallen, wenn man bedenkt, dafs die Intonation als mit der ersten Klausel verwachsen gedacht ward. Der Parallelismus in Vers und Melodie beginnt mit den Silben pollent. — 2 a, 1 pollet D; pollens BCaEF. — 2 a, 2 hac dies Ca; haec dies BDEF. — 2 b, 3 sisica E; sisima F. — 3 a, 1 Dehinc Pauli doctrina D. — 3 a, 3 camoena BCaF; alma F. — 4 a, 1 secutam D. — 4a, 2 totius D; gemmulam D; gemulat BE. — 4 a, 3 tenens BCaE. — 4 b, 1 Universa BCaE. — 4 b, 2 substantia BCaE. — 5 a, 1 terrestria BCaDE; in F das ursprüngliche terrestria in terrestribus korrigiert. — 5 a, 3 synagoga arida BCa. — 5 a, 4 sq. liquida quaerens CaDE; liquit adhaerens Korrektur in F. — 5 b, 1 Romae ductus BCaE; metua D. — 5 b, 2 Simoni BCa. — 5 b, 3 haerens hic te transia BCaE. — 5 b, 4 fibrarum BED. — 5 b, 5 perde insimul BCaE; sophisma BCa; sophismata F. — 6 a, 1 Neroni B. — 6 b, 1 Ac superba BCa; suprema BCaE. — 6 b, 3 qua BCa. — 6 b, 4 duxit BCa. — 7 a, 2 tunc scitim B; in ima F. — 7 a, 3 vulnerati BCaE; regnans BCaE. — 7 a, 4 in barathro nunc D; barathris sat CaE. — 7 b, 4 tunc simila CaEF; simula B. — 8 a, 1 jussa BCa. — 8 a, 2 poena fehlt F; petra E. — 8 a, 3 supera BCaE. — 8 a, 4 coelestia D. — 8 b, 1 tensus D; colla BCa. — 8 b, 2 vulnera BCaEF. — 8 b, 4 palma BCaDEF. — 8 b, 5 cum victoria BCaDEF. — 9, 2 saecla BE. — Die Melodie dieser Sequenz ist dieselbe wie die der Prosen Virgo Dei Maria und Alme martyr; da sie nur in Neumen vorliegt, bleibt ungewifs, welche der drei im Detail abweichenden Fassungen der Melodie besser genügt.

185. De sancto Petro.

1. Pretiosa solemnitas
adest annuata
Christi secutoris,
cui tanta vox audita:

2a. Tibi regna
Mea, angelorum
consors clara
apud agmina,
dabo, edere
nutu portam,

2b. Cohors prophetarum
ubi, Petre,
egredietur
potens amicta
veste alba
Cum corona.

3a. Ubi adstant
coram Domino
mille milia
clamantia,

3b. Quae non cessant
voce congrua
nomen ejus
laudantia.

4a. Ubi Cherubim,
Seraphim
ardentes
amoris igne,
nulla fuscata
nequitia,

4b. Muri refulgent
ornati
parentque
gemmis, redolet
nectar, oleum
lac et vina

5a. Roris tua.

Cum quibus fortiter
collatos clavos regni
coelorum
Petrus, Christi athleta,
regens cuncta.

5b. Ipseque pro nobis
intercedere patrem
polorum
devotione, fiat,
atque fide

Non desistat.

6a. Ut digna
carmina patri
ac filio posita

6b. Proferamus
per coaeterna
saeculorum saecula.

B fol. 213 a. — E fol. 283 a. — 2 a, 2 Miam angelorum E; Si angelorum B. — 2 a, 3 clam apud E. — 2 a, 5 aodere E. — 2 a, 6 porta BE. — 2 b, 1 Clam prophetarum BE. — 2 b, 2 tuo Petre. — 2 b, 4 patens B. — 3 b, 1 Qui non BE. — 4 a, 3 ardentis B. — 4 a, 4 amore E. — 4 a, 5 fuscatam E; fuscatim B. — 4 b, 3 asparque B; harsparque E. — 4 b, 5 nectare E. — 4 b, 6 vinar B. — 6 a, 1 Ut E. — Der Text ist, wie man sieht, im traurigsten Zustand und ohne bessere Quellen nicht zu heilen.

186. De sancto Petro.

1. Voce praecelsa laudes

2a. Debitas nunc concinat
Christo nostra societas,

2b. Conjubilant maxima
cives coeli laetitia,

3a. Pro meritis inter astra
sempiterna
electus qui dat gloria

3b. Ac post certamina dura
reddit serta
victoribus candentia.

4a. Gloriosum
quorum catervis
Simonis merita
Petri lucida

4b. Propalata
lata per arva
eminent gratia
Christo praevia.

5a. In regia
claviger aula
ac fidei munia

5b. Fore primas,
qui dominica
promeruit sententia.

6a. Cui tradita gregis
Dei cura est
praemaxima.

6b. Et ibi ligandi
solvendique mox
sublimitas.

7a. Qui Dei fretus dextrae
corruscas super undas
ambulans vestigia
fixit solida.

7b. Et crucis gloriosa
passione completa
aetheris sublimia
subit praemia.

8a. Ipsius gloria
nunc et meritis angelica

8b. Regio maxima
gratulans recolit gaudia.

9a. Ipsius
et omnis ecclesia
honore laetitia
resonat plurima.

9b. Auctori
Domino perspicuam
gratiam referendo
mundi latissima.

10a. Ergo nostra
te vox obsecrat,
Bar Jona,

10b. Interpella
Jesum in sua
gloria,

11a. Ut munera
coelestia
supplicantibus tribuat,

11b. Quod consona
melodia
tecum gloriantes una

12. Dicamus Alleluja.

B fol. 210 b. — E fol. 284 a. — 2a, 1 nunc fehlt E. — 3b, 1 dita (l: dira) B. — 3b, 2 reddi BE. — 5b, 1 prima BE. — 6a, 2 Domini BE. — 6b, 1 Et ubi E: alligandi B. — 6b, 2 vox B: fehlt E. — 7b, 4 subiit E. — 9b, 1 Factori E.

187. In sancti Petri ad vincula.

1. Ad te, cunctipotens,
rex celse, *σῶτερ*,
devote coetus
noster nunc supplicat.

2a. Audi clemens cantica,
quae tibi
phalanx haec boat,

2b. Archiclavis gloria
dicatam
colens *ἡμέραν*,

3a. Herodis qua captus
vesana est in furia,
mersus umbra,
strictus bacca
militaria sub cura;

3b. Divina respectus
sed gratia est ab illa
custodia
angelica
eductus per obsequia.

4a. Nam recumbens
inter carceris claustra,

4b. En splendida
refulserunt lumina.

5a. Summus paranymphus
ab aethera migrans
Barjonam ciens
excitat
ista promens famina:

5b. Citatim consurge,
Cepha, amictiens
tua podera,
postgyra
mea *ἱπποδρομίας*

6a. Angelica
post oracula
dissoluta lora
sunt cuncta
artuum dira.

6b. Liber Simon
surgens et illa
linquens ergastula
superna
complevit jussa.

7a. Sequens angelum recta
semita,
ut qua libeat
venit ad valvam.

7b. Tacta virtute diva
confestim
patuit eis
ultro aperta.

8a. Coelicola
peracta
divina mandata
subiit celsa
poli culmina.

8b. Agonista
properans
clientum ad turmam,
notus a Rhoda,
refert gaudia.

9a. Apostolica caterva
sibi redditum jubilat
collegiarcham.

9b. Laetetur omnis credula
plebs laetitia sincera
in die ista.

10a. Symphonia
jam paene exhausta
siderea
jam cuncti numina
poscamus una.

10b. Tu coelorum
aeditue, vincla
nostra solve
potestate data
tibi per saecla.

11a. Lucida
maris stella,

11b. Justorum
signifera,

12. Nos Domino
exorando commenda.

D fol. 124 b. — 2 b, 3 hymeram. — 5 b, 1 Citim. — 5 b, 5 hippodromia.

188. In s. Petri ad vincula.

1a. Summa culmina
apostolica

1b. Laeta pertonat
nunc ecclesia,

2a. Petrus digna turpi
turba quia
gerit sceptra,

2b. Ab ipso percepta
verbigena
gregis cura.

3a. Cujus pia merita
die patent ista
sublima,

3b. Qui per sua soluta
vincula dat nostra
libera.

4a. Pulchra decet
illum camoena
lausque digna,

4b. Cui coelica
dat Deus regna
conservanda.

5a. Quae ligat in arva,
in aethra solida
manent ipsa.

5b. Infera, supera,
fores, valvae, cuncta
sunt soluta.

6a. Agnorum summa
adepta custodia
sanctique capta
spiraminis gratia,
ovium plurima
congerens milia,
per pascua
vitae sancta
duxit ad ovilia.

6b. Hunc invidia
ob tanta negotia
Herodes arta
trusit in ergastula.
claudit qui coelica
reserat et regna;
quem divina
virtus summa
laxa solvit catena.

7a. Solamina
per angelica

7b. Ad socia
redit agmina.

8a. Maxima
haec festa
praestant atque salutifera
remedia,

8b. Quod nostra
sunt vincla
per sacra Petri absoluta
ligamina.

9a. Pura paterna
ampla qui per arva
ac poli supera
celsa
tenes a Deo cessa,

9b. Laxa ligata
reseraque clausa.
crimina lava
cuncta
potestate commissa.

10a. Olim tua
sunt umbra omnia
aegra tacta reddita
valida
viam juxta
corpora posita.

10b. Ita nostra
facinora magna,
quae sunt in via ejus ac
morbida
tactu fuga
qui sat fimbria.

11a. Quo coepta
tendat semita
ad regna secura,

11b. Ac septa
ovium turma
subeat astrea.

12a. Nostra jam turba
cantica
edita regia
fac in aula almisona.

12b. Culpa soluta
per jura
tibimet tradita
superna claustra resera.

13a. O summa Petre columna,
nixa qua stat ecclesia,

13b. Et gregi fer auxilia,
quo in pacis ovilia

14. Divina subeat
fovendus gratia.

F fol. 133 a. — 5a, 1 legit. — 5b, 2 fore uulque! — 6b, 5 claude. — 9b, 2 reseras qui. — 11b, 1 Hac sceptra. — 11b, 2 turma ovium.

189. De sancto Pontio.

1. Celsa personet melos
vox in hac aula

2a. Factori creata
jubilent
Deo cuncta
in hac rhythmica
die reboando
carmina,

2b. De hoste maligno
Pontius
reportavit
in qua trophaea
praeclara peracta
machia.

3a. Prolem patris unicam
supera laudent atque ima,

3b. Per quam mundi valida
perornatur semper machina.

4a. Laetabunda quem jure
laudant agmina

4b. Tripudiando celsa
in palatia.

5a. Clara gestant
in qua serta.
Carmina laudum
suscipe, redemptor,
arce superna,
Qua Deus
regnas per saecula,

5b. Quae nunc boat
haec caterva.
Annua sancta
martyris nam festa
Pontii laeta
Celebrans
concinit organa.

6a. Quam pulchra nivea
corruscant
martyrum polica
in aula
agmina cum palma,

6b. Calcarunt illata
tormenta
jussa tyrannica
et cassa
qui cuncta in arva.

7a. Fides quorum firma,
virtus infracta,
supra veram
mansit solidata
sat petram.

7b. Adsignant in axe
agno laureas
et phialas,
per aethra sequuntur
quem una.

8a. Coelica inter chorea
Pontius triumphat,

8b. Insignis martyr corona
rutilans corruscat.

9a. Stirpe de inclita
Ortus in Romulea
urbe fulsit splendida
ut lucerna
Veterna diruens delubra.

9b. Pollens verum dogma,
Urbs vertebat orbitam
Roma cum millesimam,
monarchiam
Primus Christo fecit credulam.

10a. Sacrilega et saeva
ingemebat tunc turba,

10b. Fana ruisse sua
repurgia cum ipsa.

11a. Pars electa
multum per ampla
praepollebat ovans
orbis climata.

11b. O quam laeta
piorum phalanx
properabat sacra
ad ovilia.

12a. Peracta jam talia
Pontius, gestans
crucis stigmata,

13a. Regis regum athleta
Tormentorum genera
superata omnia,
Ensis per dira jugula

14a. Nostra suis solvat
cuncta meritis crimina,

15a. Quo vera
fruamur sine meta
cum Christo gaudia.

12b. Senator in curia
radiabat sol
ut inter astra.

13b. Laureatus, in aethra
Regnat, triumphalia
redimitus laurea,
Micans virtutum lampada.

14b. Rogitamus, ferat
et nos moenia ad alta,

15b. Sint grata
cui nostra per cuncta
saecula obsequia,

16. Praestans nobis
commoda cuncta.

Ca fol. 15a. — Cb fol. 55 a. — E fol. 306 b. — 2b, 6 machina E. — 3b, 2 perornantur CbE. — 7b, 1 in arce Cb. — 9b, 3 romat Cb. — Mit 11a schliefst Ca und fährt Cb fort. — 13b, 2 triumphali CaE gegen Vers und Endassonenz. — 13b, 4 trabea(t) Ca.

190. De sancto Sacerdote.

1. Celsa coelorum
cohors angelorum cuncta.

2a. Prome jubilando
modulamina sacra

3a. Sacerdotis festa
dulcissima canora
melos digna,

4a. Omnigena
dulcisona
psallant conlaetanter
Sacerdoti
modulando
dulciter hymnica.

5a. Bis infulata
bina figura gestante
iterando geminata

6a. Sacerdos, sacra
piorum schema,
Aquitanica
ortus patria
Cadurcensis
stirpis veneranda
claret totius orbis regna.

2b. Voce cum sonora,
triumphali, jucunda.

3b. Suavis et lena
recitetur melodum
cantilena.

4b. Sacerdotum
reboent sacra
catervatim turma
Sacerdoti
hymnizantes
simul et organa.

5b. Rite beata
nomine euphonia
et honoris fulgens gemma.

6b. Sevit semina
verbi divina,
sancta monita,
fortis athleta
sic manando
mel et favum stillat
ore ut apis uberrima.

7a. Monastica
fulgente schema
corruscante sancta
miracula.

7b. Genitoris
carnis funera
reddidit parentis
vitalia.

8a. Aequitatis
regimen adeptus
vegetando
triumphans cathedra

8b. Post Germani
successor virtutum
almae sedis
Autisiodora.

9a. O summe sacer,
pie nos juva

9b. Intercedendo
tua precata.

10a. Poscimus tibi
omnes mente devota,

10b. Ut fias auctor
nobis super aethera.

11a. O Jesu, virtus celsa
et redemptio nostra,
subleva nos jugiter
intercedendo sancta
sanctorum juvamina.

11b. Fac gaudere cum ipsis
caltudiarum celsa
sine fine mansura
cernendo tua sancta
arce principalia.

12a. Ubi clara jubilando
depromunt organa
triumphalia,

12b. Angelorum melodigmas
jugiter resonant
coeli dindima.

13a. Cherubim agmina,
Seraphim socia
sine fine clamant
indifferentia
ardentes, incendentes
mystica:

13b. Sanctus, sanctus, sanctus,
sublimis Dominus,
trinitas unitas,
vera divinitas,
tibi soli famulant
omnia

14. Cuncta per saecla.

Cb fol. 52 b. — F fol. 167 a. — 3b, 1 lena statt lenis CbF. — 4a, 6 dulcent Cb. — 4b, 2 reboant F. — 6b, 6 stilla CbF. — 6b, 7 apes F. — 8a, 4 catena F. — 8b, 4 alti sidera F. — 9a u. b fehlen F. — 10b, 2 per aethera F. — 12a, 1 Ibi clara F. — 13b, 5 faminant F; omnia fehlt F.

191. De sancto Saturnino.

1a. Angelica tuba
astrigera,
reboat quae supra
aethera
coram summa
regis cathedra,

1b. Voce sonet nostra
perinclita
numeris famina
edita
ab intima
cordis cithara.

2a. Attonita stat plebs alma
ac una
spectacula
ad annua,
quo sua expleat vota.

2b. Nos adeamus haec festa
pneumata
tonantia
gestat pulchra
super Saturnini pugna.

3a. Qui fide plena
superna
percepta gratia
in sacramenta divina
juramenta
fixit solida.

4a. Verae certe praecognita
disciplinae norma,
postposita
lubrica
mundi vita
atque vanissima,
aeterna
decertabat frui doxa
coeli patria.

5a. Haec ad regna
novus extera
venit agricola
ac terga
ruris arentia
fortis vena
rigat inducta.

6a. Coelestia
atque terrea
cuncta
fert opima fomenta,
quae facta
seges vivida
Deo comproba
reddat germina.

7a. Pecunia
tibi credita
conservis praestita,
invidus hostis contra
movit bella
propria
amissa
ingerens jura.

8a. Cum stat ovans
in agonia
fortis athleta
mente firma,
angelica
pietas divina
praesentia
misit illi submissa
consolamina.

3b. Apostolica
doctrina
domitus vivida
suavia Christi juga
super colla
tulit propria.

4b. Factus ita Christicola
virtute superna
frugifera
semina
ab electa
Christi familia
accepta
regnans ea sevit arva
per occidua.

5b. Tellus dura
nec non gelida
ligonum ignara
repugnat,
quo coelo stolida
hic cultura
instat improba.

6b. Sicque plaga
Oceanica
dira,
ignava et acerba
per sancta
hujus merita
Deo domita
est et subdita.

7b. Militia
sanctus assumpta
ornatus galea,
sat virtutum lorica,
cunctus alma
effectat
stadia
triumphalia.

8b. Quae praemia
ipsi parata
jam in patria
fert aeterna
postque. laeta
visio, discissa
corpora
tauro nexa, anima
petit aethera.

9a. Prisca obruta
sic victima,
per sacra
sacerdotis funera
hostia
est confecta
nova, plebis qua
libera in saecla
nunc manet turba.

9b. Eja, praecelsa
urbs Tolosa,
exsulta,
pace summa condita
pignora
in te quia
sunt, ad commoda
Saturnini data
patrocinia.

10a. Hinc plebs omnis consortia,
hujus rogamus merita
foveant nos in saecula.

10b. Hujus, o Christe, sedula
nos prece munda a noxa
et dona frui doxa.

F fol. 160 b. — 5b, 7 improbat. — 8b, 6 discissa visio. — 8b, 8 noxa.

192. De sancto Saturnino.

1. Hodiernus

2a. Sacratior
venerandus
in orbe
dies praeclarus ubique.

2b. Hoc sonora
voce polus
terraque
resonant cunctipotenti.

3a. Quo pontificale
decantant carmina
totius mundi decus,
nobilior decoratus
talique
fultus principe.

3b. Qui vinculis carnis
solutus hodie
sidera celsa petens,
terras relinquens perpetim
cum Christo
est sociatus.

4a. Feliciaque
poli semperque
manentia regna tenens

4b. Felix polorum
aula disjungit
numquam amicos in saecla.

5a. Sit pius clemens
omnipotens nobis
atque preces nostras
coelestibus donis
augeat in aeternum

5b. Per interventum
Sancti Saturnini,
summi almifici
matyris atque
patroni singularis.

6a. Ad limina sacrata
cujus veniunt omnes

6b. Peccatorum veniam
pio poscentes corde.

7a. Adprecatu
benignus exaudi
vota famulorum,

7b. Ut Olympum
scandere possimus
profectu bonorum.

8a. Veniam (concedat)
peccato poscentium
sanctorum auxilium,

8b. Hoc nobis
cunctipotens tribuat
clementia Domini.

B fol. 233 b. — F fol. 159 b. — 2b, 4 resonat. — 3a, 4 fehlt F. — 4a, 1 Deliciasque B. — 4b, 2 aulas B; tulas F. — 5b, 1 Per interventus B. — 7b, 3 perfectu F; pro fructu B. — 8a, 1 concedat ist überzählig und allenfalls entbehrlich. Wahrscheinlich ist 8a überhaupt Interpolation und

8b die Schlufsklausel. — 8a, 2 peccator B; precator F. — Keine von beiden Handschriften neumiert die Sequenz, die F augenscheinlich aus B kopiert hat.

193. In Natali sancti Stephano.

1a. *Gloriosa dies*
adest, qua
processit praepotens
ex virginis aula

1b. *Idem Deus*
conditor
hominum factus est
homo die ista,

2a. Qua gloria
in excelsis cantant
sancta agmina

2b. Regi nato,
quem quoque vox canat
liquide nostra.

3a. Ipse namque,
ut curaret nostra
facinora et peccata,
non linquens coelestia

3b. Praesepio
poni non distulit,
ut qui panis vivus erat,
nobis daret pabula.

4a. Jam nunc igitur
alacres laudum
feramus praeconia,

4b. Nostra certantes,
ut sit pura mens
atque conscientia.

5a. O beate
protomartyr
Stephane, cujus instat
solemnitas gloriosa,

5b. Te quaesumus,
ut possimus
tuo obtentu fulti
vitae sumere pascua.

6a. Satiati
quibus adeamus
digne coelica
contubernia.

6b. Quo pangamus
Sine fine Christo
nato virgine
inviolata,

7a. Regnanti
cum patre simul
orbis regna per omnia.

7b. Potestas
cui et honor
est in aeterna saecula.

8. Amen dicant omnia.

A fol. 61 a. — B fol. 155 b. — Ca fol. 56 a. — D fol. 151 a. — E fol. 236 a. — F fol. 56 a. — K fol. 152 b. — L fol. 112 a. — N fol. 132. — O fol. 18 a. — P fol. 59 a. — Q fol. 152 b. — 1a, 1 Sequenz mit doppelter Intonation. — 1a, 2 adest haec qua AF. — 1a, 2 potens AEF, korrigiert in praepotens EF. — 1a, 4 aula ex virginis aula L. — 1b, 3 omnium CaDE. — 1b, 4 isto A. — 2a, 1 Jam qua AEF; gloriam P. — 2a, 2 cantent DE. — 2b, 2 cui quoque D; quam quoque BO; hoc quoque AF; vox canta O. — 2b, 2 sq: personet simul vox nostra AF. — 2b, 3 liquidem L. — 3a, 1 quoque D. — 3a, 4 relinquens coelestia A; non relinquens D. — 3b, 3 panis unus D. — Nach 4a, 3 schaltet E ein:

Namque petimus incessanter, dari nobis suffragia
te donante nobis, Christe.

4b, 3 et conscientia A-Q aufser F. — Nach 4b schaltet E ein:

Praesentis vitae necne polos scandere florigera
sanctidica praemia.

5a, 2 sancte pater A. — 5a, 3 Domine A. — 5b, 1 Deposcimus F. — 5b, 2 et poscimus A; et petimus EF. — 5b, 4 pascuam F. — 6a, 1 Quibus saciati AF; sancti quibus D. — 6a, 3 sq. angelorum consortia AF. — 6b lautet in AF:

Atque laeti videamus Christum, regem natum
de (ex F) virgine Maria.

6b, 2 Christo fehlt D. — 7a, 1 Regnantem CaKLO; regnante AP. — 7a, 3 regna repromissa D; in sede aeterna AF. — 7b lautet in AF:

Cui est honor est potestas aeterna in saecula.

194. De sancto Stephano.

1a. Praecentorum
succentorumque turma
concentorumque pia
personet laude una.

1b. Psallat Christo
neumata regi compta
concordi symphonia
vota reddens debita.

2a. Hac die, qua
instant solemnia
Stephani martyris alma,
maxima concelebranda
gloria.

2b. Nam sub nova
fidei gratia
exstitit mira caterva
mundi regna Christo subdens
omnia.

3a. Sors apostolorum scilicet
summa
ac levitarum officia
eo ordine moderata,

3b. Anni quo vigent volumina,
signa,
planetae, menses, septimana,
cuncta statuta per tempora.

4a. Unde unus
patrando signa
Suscitat proelia
primus herilia,
ideo jure norma
Vocatur
meritis nominis sui corona.

4b. Frendens falsa
quidem Judaea
Contra Christi jura
excitat adversa
in sanctum discrimina,
Sed mente
ipse fida tolerat opposita.

5a. Dant sibimet obliqua:
sanctus precamina,
saxa quoque Judaea.

5b. Caeditur materia,
solvitur usia
morte corporis sacra.

6a. Sic martyr regna
trophaea
referens ad excelsa
in aula permanet
astrigera, dignus semper athleta.

6b. Triumphi palma
adepta
possidet sempiterna
cum Deo gaudia
laurea redimitus vernifica.

7a. Voce concrepet mellica
jam sacra
per numeros ecclesia,

7b. Laude connectens divina
poemata
harmoniae rhythmica.

8a. O insignis athleta,
Qui trophaea
primus alma
fers coelica
ad culmina,
et dans sanctis exempla
Praeponeris coelica curia.

8b. Concede prece pia,
Ut merita
tua sancta
nos dubia
per stadia
sic ducant, quo fulgida
Meramur consequi bravia.

9a. Haec nobis intacta
natus vulva
annue, Christe, omnia,

9b. Qui comptum corona
ad excelsa
Stephanum duxisti regna.

10a. Quo die schemata
sanctorum resonant
dulcia.

10b. Quibus et vox nostra
jungatur in illa
chorea,

11a. Ipso supplicante choraula,

11b. Cujus laudi praebemus ista

12. Festiva comitia.

Cb fol. 13 b. — Cfr. Tropar. Floriacense saec. 11. Cod. Parisiens. Nouv. acq. 1107. Σ. — 1a, 4 persone Cb. — 2a, 2 instat. — 3b, 1 Anni quod Cb. — 4b, 4 excita Cb. — 4b, 7 fide Cb. — 6a, 1 Hic martyr Σ. — 6a, 5 astrigerat Cb. — 7a, 1 concrepe Cb. — 10b, 2 jungantur Cb. — 10b, 3 corona Σ.

195. De sancto Stephano.

1a. *Nunc dies*
inclita
atque pretiosa
nobis instat orta

1b. *Clange tuba*
sonora.
concio beata,
festa praesentia.

2a. Hinc merita
Stephani recita
martyris clara,

2b. Qui plurima
faciebat signa
factus levita.

3a. Hunc Judaea
perdurans in sua
malitia
et peccatis,
dura semper et perfida,

3b. Necat dira
lapidum jactura,
coelestia
sicque regna
conscendit ipse cum palma.

4a. Jam nunc igitur
alacres laudum
feramus praeconia

4b. Certantes, nostra
ut sit pura mens
atque conscientia.

5a. O beate
protomartyr
Stephane, cujus instat
solemnitas jam gloriosa,

5b. Te poscimus
et petimus,
tuo obtentu fulti
vitae percipere pascua.

6a. Satiati
quibus adeamus
angelorum
digne consortia

6b. Atque laeti
videamus Christum,
regem natum
virgine Maria.

7a. Regnantem cum patre
pariter
in sede aethera,

7b. Cui est honor et
potestas
in aeterna saecula.

8. Amen dicant omnia.

Cb fol. 16a. — 3a, 4 et peccata. — 6a, 1 Quibus satiati. — 6a, 3 digne angelorum. — Melodie der Sequenz = Gloriosa dies.

196. De sancto Stephano.

1. Haec est sancta
solemnitas

2a. Et veneranda
beati
Stephani et
honoranda.

2b. Ipse namque, ut
gaudia
possideret
coelestia,

3a. Christi secutus est
vestigia,

3b. Ideo adeptus
est praemia.

4a. Jam nunc ergo
ipsius petamus
suffragia,
nostra solvantur
debita.

4b. Ac precatu
benigno adjuti
sempiterna
digne captemus
munera.

5a. Ubi videamus regem
aeterna reddentem
praemia
sequentibus tua
monita.

5b. Quibus medium credimus
te fore, beate
Stephane,
et luce fulgentem
rutila.

6a. Ideoque praecelsa
tua imploramus
auxilia,

6b. Uti clara gaudia
percipiamus
splendida

7. Per saecula.

A fol. 48a. — B fol. 156b. — 1, 2 solemnitas diei hujus B. — 2a, 1 cunctis venerande A. — 2b, 4 coelestia fehlt A. — 4a, 4 salvat B. — 4b, 1 Atque AB. — 4b, 2 benignus B. — 4b, 3 aeterna AB. — 5b, 5 rutilans A; rutilat B.

197. De sancto Stephano.

1. Pretiosa
candidata
martyrum turma.

2a. Hinc Stephanus merita
consecutus

2b. Ecce insuper aethra
gavisurus.

3a. O quam amarus,
infelix Judaea,
populus Christum denegans,

3b. O quam infelix,
Stephanum Dominum
confitentem lapidarunt.

4a. Facie decora
ut angelus,
velut rosarum color

4b. Assumptus in aethra,
gaudet tellus
de suorum praemia.

5a. Adest dies sacra
et valde praeclara,

5b. Rutilat per orbem
hodierna dies,

6a. Qua angeli decantant
organa dulcia.

Stephani martyris
sancta ac veneranda;

6b. Dies, inquam, ista
hodie per saecula

Qua in coelis resultant
angelorum sacra.

7a. Nostrasque, precamur
Domine, suscipe laudes,
ut nos abluas a crimine.

7b. Coelica resultant
hodie organa nosque
per tuae caritatis magna

8a. Exsultemus
et jubilemus
organa digna.

Resultentque omnia
Stephani per saecla
laude symphonia.

8a. Nunc per tua praemia
consequamur blanda
Dei judicia,

Poli tenens
sceptra, gloria
aptus aeterna.

9a. Corona capitis
decora fulgida
pretiosa sculpta.

9b. Judaeo populo
jactante lapides,
se vero dicente:

10a. Domine, nihil hoc
reputes illis
in malum;

10b. Intendens in coelum
oculis vidit
Dominum,

11. Erectas manus suas
ad eum susceptus
est in aethra.

D fol. 102a. — 5b, 2 die. — 6a, 4 atque veneranda. — 6b, 3 resultat. — 8a, 2 et ergänzt. — 8a, 4 Resultant omnia. — 9b, 1 Quae Judaea populus jactantes. — 9b, 3 te vero dicente, stimmt nicht zu 10b, 2 und 11, 3. — 11, 1 Erectis manus suas.

198. De sancto Stephano.

1a. Regis, celsa
qui regit atque ima,
in nitida regia
exsultant candentia,

1b. Quae praetexta
martyrum aethre castra
potentia invicta
ferunt serta fulgida.

2a. Segmentata
candidata toga
sonora
rhythmica boant
laetantia
jugiter per saecula

2b. Inimica
vicere quae tela.
objecta
fidei parma
contra saeva
at marcida jacula.

3a. Piaque
tironum rosea
agmina,
nostra tibi vota
placita reddant
abolendo debita.

3b. Haec namque
secuti gaudia
lubrica
pede calcavere
machinamenta
gerronis dirissima.

4a. Proles summa,
virtus paterna,
Via, lux, veritas
paxque tuorum
omnia per tempora,
Guberna tuum plasma,
quod imago est tua.

4b. Cujus laeta
audi carmina
Preces et munera
hac domo sacra
suscipe per saecula,
Resonat quod lyricis
chordis flabra musica.

5a. Hac in die vexilla
proto qua martyr
reportat
triumphalia.

5b. Habens nomen, quod sonat
merita, serit
in summa
poenam regia.

6a. Quem cohors rigida
plus dura
quam saxa
neci mandat,
lymphata
quatiens jactura,
qua capessit aethra.

6b. Atque miles ovans
per sacra
vulnera
carpit viam,
nemora
repetens amissa
sed a Christo reddita.

7a. Supra fundatus qui petram
per plurimas
uni nexus radices.

7b. Qui nobis poscat veniam
a te, spectat
quem patris ad dexteram.

8a. Ipsius verbigena,
Et piis precibus almi
Stephani martyris
relaxa facinora
Et omnia
errata admissa,

8b. Inque coelesti patria
Regna concede beata
sanctorum in gloria
et sancta tabernacla
Cum supera
Quiritum caterva.

9a. Quo candidus intrat
agnus, ovis virginis, clara
cum turma,

9b. Quae servat amoena
et lilia atque vireta
pascua.

10a. Qua stola rutila,
quam ejus cruore
prius laveras,

10b. Martyr, tripudias
exempla reportans
primus opima.

11a. Ergo, beate, nobis sancta

11b. Suffragiis concede regna

12. In coelica curia.

Ca fol. 57 b. — D fol. 101 a. — 1b, 2 ire castra D. — 2a, 6 saecla D. — 2b, 4 palma CaD. — 2b, 6 et marcida D; amarcida Ca. — 5b, 2 meritum D. — 7a, 3 radiat Ca. — 7b, 2 ad te Ca; ac spectat D. — 8a, 4 relaxans Korrektur in Ca. — 8b, 4 tabernacula CaD. — 9a, 1 Quae D. — 10a, 1 rutilat D.

199. De sancto Stephano.

1. Celsa polorum
continens astra,

2a. Alpha namque,
rex regum, ante saecla
pollens laude aeterna,
Seraphim consocia

2b. Angelorum
voces jubilant claras,
ardentes, incendentes
proclamant laude una.

3a. Cantica nempe resonant
dulcia:
trinitas
sancta ac vera,
sit gratia
tecum plena per saecla.

3b. Apostolica reboat
caterva,
exsultat
martyrum palma,
confessorum
merita sanctissima.

4a. Quanta
o sancte pater,
consors magna,
tibi milia mille adstat
ante te caterva.

4b. Cuncta
fulgent die ac
nocte tota
agmina sanctorum fuscata
nulla nequitia.

5a. Mente pura
atque devota.
Via lux veritas
paxque tuorum
omnia per tempora,
Lux vera,
lucis de luce corruscans
lucerna.

5b. Laudum laeta
audi carmina.
Preces et munera
hac domo sacra
suscipe per saecula
Aeterna
in patria servulorum
gratia.

6a. Qui terram ac maria,
supera, infera, simul
tegens omnia,

6b. Relaxans facinora
contulit nobis ad alta
pandens gaudia.

7a. O pulchra
tabernacula sacrata,
quam casta
intacta
refulget
orbem terrarum de matre
Maria.

7b. Porta es
in domo Dei posita
rutilans
intacta,
labiis
in tuisque est diffusa
gratia.

8a. Alma genitrix domina,
intercede pro nostrorum
pondera,

8b. Fermento nempe veteri
azimis sinceritatis
innova

9a. Abluendo vitia
Et piis precibus almi
Stephani martyris
relaxans peccamina
Praeterita
dilue crimina.

9b. Praesentia de vita
Regna concede beata
sanctorum in gloria
et sancta tabernacla
Futurorum
bonorum promissa.

10a. Quidquid in hac vita
nos egimus,
mala per acta tempora

10b. Judicandum tuis
bonis bona
tunc possidebunt praemia.

11a. Non cum impiorum
eorum
damnemur opera,

11b. Sed cum justis alta
ad ampla
tendamus moenia.

12a. Possideamus
sempiterna

12b. Per saeculorum
infinita

13. Saecula.

B fol. 157a. — Ca fol. 54a. — D fol. 100a. — E fol. 234b. — F fol. 54b. — G fol. 184a. — K fol. 203a. — P fol. 90b. — 3a, 1 resonet BEFK; resonat Ca; personant G. — 3a, 5 gloria P. — 3a, 6 per saecla fehlt BCaEFK. — 3b, 1 boat BCaG. — 3b, 5 ac confessorum F. — 3b, 6 sanctissima fehlt F. — 4a, 1 Tanta D. — 4a, 2 O pater sancte P, o pater sancta G. — 4a, 4 ibi F; milia milium CaP; adstant G. — 4b, 3 nocte magna. — 7b, 6 virtus est diffusa G; quae est diffusa F. — 8a, 3 pondere G. — 9a, 4 relaxa KP. — 9b, 6 praemia P. — 10a, 1 Quidquid in antiqua CaDFK. — 11b, 1 Cum justis in alta G. — 11b, 2 tendamus ad ampla CaG.

200. De sancto Stephano.

1a. Enharmonica
voce sonora
personemus modulata

1b. Primi fortia
martyris sacra
casta promat symphonia.

2a. Plenus gratia
Stephanus Dei magna
signa
gerebat admiranda.

2b. Sancta coelitus
insita prudentia
corda
increpat obdurata.

3a. Efferata plebs Judaica
sanctum Dei ad consilia
ducit sua.

3b. Perconctabat illum talia,
invenerit ubi dogmata
exsecranda.

4a. Tunc ille angelica
illustratus forma
sancta semper dat responsa.

4b. In quem nimium ira
inflammata turba
dente stridunt scelerata.

5a. Beatus lumina
elevans ad supera
ista adstantibus
inquit verba:

5b. Aperta video
aetheris abscondita
et Jesum ad patris
stantem dextram.

6a. Alte furiose intonant
agmina,
sancta aspernantur pessime
famina,
impetum
faciunt in quem supra,
pellunt protinus
urbem extra.

6b. Tela assumunt torrentia
saxea,
mortis infligunt discrimina
gravia;
pararunt
haec tibi coelestia,
martyr inclite,
habitacla.

7a. Mente qui pia
pro persequente
profudisti exoranda,

7b. Nostra crimina
absterge cuncta
abolendo mortis acta,

8. Ut lux vita
et gloria
sit nobis tecum per saecla
infinita.

B fol. 156 a. — E fol. 296 a. — F fol. 57 a. — Cfr. Grad. Nivernense saec. 11. Cod. Parisien. 9449. Σ. — 1a, 2 vocis honore BE. — 1b, 2 martyris gesta Σ. — 1b, 3 nostra promat F; casta prome EΣ. — 2b, 2 insitam BE; insistens F; prudentiam E. — 2b, 4 concrepans Σ. — 3a, 1 Percunctabatur BEFΣ gegen das Versmafs; vermutlich Verbesserung. — 4a, 2 inlustrata BE. — 4a, 3 sancta ejus dat Σ; semper sancta dat E. — 4b, 1 sq. In qua nimium erat illustrata BE. — 4b, 3 dente saevit F. — 5a, 1 Beata lumina Σ. — 5a, 2 superna BE. — 5b, 2 efferes abscondita BE. — 5b, 4 dextra BFΣ. — 6a, 1 Alta EΣ; intonat B. — 6a, 3 aspernuntur B, pessima BE. — 6a, 5 impetus FΣ. — 6b, 1 orrentia BE. — 6b, 3 martyr infligunt E. — 6b, 6 ac tibi E; 6b, 3 sqq. bis 7a fehlen B. — 8b, 4 fehlt B.

201. In inventione s. Stephani.

1. Magnus Deus
in universa terra,

2a. Magna sunt ejus
ubique omnia
in coelo atque
in terra opera.

2b. Qui est rex regum,
Dominus omnium,
a patre genitus
ante saecula.

3a. Cujus caritas vera
coelo sublevat
Stephanum de terra.

3b. Atque perenni vita
ornat candida
dignanter corona.

4a. Plenus etenim Stephanus
deitate atque gratia

4b. Magna dabat prodigia
docens verissima dogmata.

5a. Cum autem praedicaret
jam praesentia

5b. Nostrae redemptionis
nova gaudia,

6a. Intento in superna
coeli patet janua,

6b. Dixitque circumstanti
plebi voce publica,

7a. Sacra plenus gratia:
Ecce Dei video
admirabilem gloriam,

7b. Caritate fulgida
Atque Jesum stantem in
virtutis Dei dextera.

8a. Cum hoc dixisset,
impia
gens Judaica
dans fremitum
concita quassat
lapidibus
Stephani membra.

8b. Sed stat fortiter
patiens
martyr et orans:
Ne his Christe
noxam statuas,
sed jam accipe
animam meam.

9a. Et cum haec dixisset
obdormivit
in Domino
pace aeterna.

9b. Tu et nobis, martyr
o Stephane,
sempiterna
impetra gaudia.

P fol. 115 a. — Q fol. 192 b. — Cfr. Tropar. Floriacense saec. 11. Cod. Parisien. Nouv. acq. 1107. Σ. — Tropar. S. Ebrulphi saec. 12. Cod. Parisien. 10508. Ξ. — Miss. ms. Parisiense saec. 14. Cod. Hafnien. Thott. fol. 146 Ω. —

Ebenso: Miss. ms. Sarisberiense saec. 15. Cod. bibl. Rossianae s. sign. — Miss. ms. Oxoniense anni 1394 Cbm. Monacen. 705. — Miss. Hafniense imp. Hafniae 1510. — 2a, 4 omnia Q. — 3b, 3 digniter Ξ. — 5b, 2 vera gaudia Ω. — 7b, 2 in fehlt ΞΩ. — 7b, 3 dexteram Ξ. — 8a, 1 Cum hoc audisset Ω. — 8b, 3 ovans P; orat Ξ. — 8b, 6 suscipe Ω. — 9b, 1 Quare nobis Q; O vere nobis P. — 9b, 4 gratia gaudia Ω.

202. In inventione s. Stephani.

1. Nobis annua
basilicae hujus festa

2a. Laude digna
festive recolendo
concrepemus
organica sacra laetitia,

2b. Martialis
quod sacravit hanc aulam
apostolus,
radians terra, polo lampada,

3a. Hac in die
sanctificando ipsa
Deo domicilia
idolorum
diruendo profana.

3b. Qui sacrata
hic primus cathedra
resedit discipulorum
Christi magnus
et praepollens collega.

4a. Hinc ei propria
Aquitania
ut magno patrono
devote exultat
fide clara.

4b. Qua jubilat pulchra
regia sponsa
ecclesia, compta
immarcessibili
in gloria.

5a. Lavans unda
quam in rosea
via, lux, veritas
paxque tuorum
omnia per tempora
in cruce
triumphali supra vehis
omnia.

5b. Unde tibi,
Deus, dicata
preces et munera
hac domo sacra
suscipe per saecula
merita
propter clara Martialis
et magna.

6a. Cui compar
athleta
levitica protomartyris
flavescit stola.

6b. Ergo pia
Stephanum
proclament agmina, Stephanum
personent cuncta

7a. Namque praecelsa in sua
corona ista
sancta templi aula
exstat
insigniter erecta.

7b. Cum ejus fulgida cluant
sanctorum gesta
meritorum plura
summa
inter apostolica.

8a. Ac facies angelica
reserata
contemplatur aethera,

8b. Prolem ubi verbigenam
stantem monstrat
in omnipotentia.

9a. Jam Martialis
una et precibus
almi Stephani
relaxa peccamina
et impende
gratiarum dona.

9b. Regna concede
beata sanctorum
in gloria et
sancta tabernacula.
quae parasti
electis amoena.

10a. Qui hodie membra
martyris revelas
pretiosissima.

10b. Inventio sancta
ejus per quem adest
hac luce aurea.

11a. Rogamus vocum
harmonia
persolvendo tibi
neumata.

11b. Nos fac ut tua
sanctus, sanctus,
sanctus, resultemus
carmina.

12a. Coelo trinitas
dato sancta

12b. Cantemus tibi
pium semper

13. Alleluja.

K fol. 199 b. — Nr. 1 findet sich auch H fol. 77 b. — 4a, 5 clarissima. — 5b, 7 per clara. — 6b, 4 sonent. — 8a, 3 contempletur. — 11a, 3 persolvenda. — 12a, 2 dati sancta. — Die Sequenz trägt die Aufschrift: „In dedicatione S. Stephani", die, wie es scheint, in Inventione gefeiert wurde.

203. De sancta Valeria.

1. Laude digna
clementia Christi

2a. Est merito.
perpetim coelorum
terraeque solium
regentem laudant
digne nostra carmina.

2b. Nunc Dominum
canamus auctorem
benignum omnium,
precamur vota
pie tenens dextera.

3a. Angelicis
civicisque choris
patriarcharum, martyrum
sociemur omnes una.

3b. Confessio
sacerdotum pia,
virginitatis gloria
nos juvet semper per saecla.

4a. Illa meruit
Domino Dei
feliciter sanctissima
Valeria prudens,
virgo felicissima.

4b. Pulchra facie,
pulchrior quoque
animo, desponsatur,
altissimo cara
manens perenni meta.

5a. Sanctissima
Valeria,
audi precamina
famulorum, quae sponsa
Christi Dei
praeclecta
felix ad alta
scandis fideque
merito vera gratia.

5b. Despiciens
labilia
tenens coelestia
infantilis aetatis
annos parvos
decorasti
factis virtutum,
unde corona
decore fulgens nitida.

6a. Formosior
pulchro, nitida
specie decora,
rosis, liliis similis
solis hujus
splendens lampada.

6b. Famulorum
audi carmina,
quae cantant devote,
fide clarior et mente
placa nobis
Deum famula.

7a. Infantiam
tuam consecrans
Deo sanctisque
superasti
vana terrestria
amans Dominum
fide valida.

7b. Desponsata
viro Stephano,
duci strenuo,
despexisti
terrae conjugium
spernens misera
carnis vitia.

8a. Quam pulchra es
fide merito,
valida virtute,
nomine
Valeria, potens
Deo, monachos,
famulos tuos, adjuva.

8b. Virtutibus
fulges maximis
monstratis saeculo,
et nobis
da tuis famulis
et clientibus
pia semper per saecula.

9a. Amore Christi
minas spernens
conjugis fortis
coelica bona
retinens, quae fuso
sanguine mercasti
valide (tui) caesi
capitis vita.

9b. Erectum corpus
manu gestat
miroque dictu
caput reportat,
quo sanctus antistes
Martialis Christi
decantare non
cessat gaudia.

10a. Ubi apparent
vestigia plantarum
in marmore impressa
ad laudem Domini
atque memoranda
martyris Valeriae
monumenta.

10b. Tu nos adjuva,
sanctissima virginum,
in aeternum in coelis
conlaudans Dominum,
sancta, felix, digna,
praepotens et inclita
Valeria.

11. Audi preces cantantium
votaque tuorum ama,
quae dicunt: Alleluja.

D fol. 112 a. — 2a, 2 ciucisque. — 6a, 5 solis hanc. — 7a, 5 viva.

204. De sancta Valeria.

1. Alle — boans — luja
pangat candida
hac in aula
sistens turma.

2a. Chorda
dans simul perliquida
Valeriae virginis in
laude sacra,

2b. Cujus
annuatim inclita
nobis gaudia rependunt
festalia.

3a. Haec stirpe sat ingenua
effigieque nitida,
moribus placita
viguit castissima
pudicitia.

3b. Ac nimium flagitia
vitans omnino pessima
virtutum semina
intra serebat suae
mentis viscera.

4a. Spernens ipsa
Christo nupta
Stephani sponsalia
ducis
prorsus foedera,

4b. Sententia
hujus dira
plectier est capite
jussa
martyr effecta.

5a. O admiranda
admodum facta,
tulit casta
sublimis erecta
cephal sua
gestando inter brachia,

5b. Dum Dei sponsa
sanguine fusa
perventura
foret veneranda
Martialis
ante sacri vestigia.

6a. Acer occumbit
demum lanista,
dux tremebundus
mente conscia
diva flagitans lavacra,
praesulis salvifica
carpsit monita.

6b. Hic nam suprema
captans praemia
sensit, quid virgo
posset pudica
in celsa poli curia,
quod prece caelebs sua
exstitit pia.

7a. Tum vernulos Valeria
en tuos alma,
ex meritis atque gratia
semper illustra,
mystica
qui praeconia
nunc tua
voce promunt consona
nectendo pneuma.

7b. Te quoque nostra sincera
supplicant vota,
coelo suffragia rogites
nobis aeterna,
quo sancta
resides intra
agmina
virginum in gloria
praestans supera,

8. In qua
laetemur per saecla.

D fol. 113 a. — E fol. 334 b. — K fol. 229 b. — P fol. 108 a. — Q 186 b. — 3a, 3 placida P. — 5a, 5 cephal gestando sua DEKP. — 5b, 1 Dum Dei E: Cum Dei Q. — 5b, 6 sacra DE. — 6a, 6 monita apostoli K; apostoli salvifica P. — 6a, 7 carpsit beata K. — 6b, 1 Sic nam P. — 7a, 7 sqq. und 7b lauten in D: Rite post discrimina Regna concede beata sanctorum in gloria et sancta tabernacula, Valeria beata quo exstat. Dann folgen noch folgende Klauseln:

8a. Moderaris cuncta,
rex, qui regnas
sub axe sita
per saecla.

8b. Nostram symphoniam
ad te fusam
exaudi aure
benigna.

9a. Genitrix praeclara
cum casta
caterva Maria,

9b. Christo prece tua
nos junge
in aethrali aula.

10a. Valeria,
martyr alma,

10b. Nobis Deum
supplex placa.

11. Amen, sic fiat,
Amen.

205. De sancto Vincentio.

1. Praecelsa saeclis colitur
dies omnibus
fidelibus clara,

2a. Sub honore martyris Christi
Vincentii
rite dicata,

2b. In cujus hodie natali
solvimus
laudes debitas.

3a. Insignis olim
fulsisti, levita,
gemina
sub Valerio
gliscens dogmata.

3b. Flagrans amore
divino calcasti
lubrica
mundi gaudia,
fortis athleta.

4a. Tempsisti saeva
poenarum genera,
risisti sereno
corde plurima,

4b. Vincla, verbera
furias, faculas,
catenas, unguglas
ac craticulam.

5a. Carcer
te taeter nil terruit
aut ulla tortorum
crudelitas
nec torrida
ferri machina.

5b. Flammas,
testularum aspera
fragmina subisti
impavidus
taeterrima
trusus spelaea.

6a. Septus cuneis
mox sidereis
hymnizabas
mystica
laetus carmina.

6b. Sonant organa
praemirifica
modulatis
vocibus
concrepantia.

7a. Victis victor hostibus
victorem cernebas
cominus,
angelorum caterva
psallebat voce tinnula:

7b. Eja, miles invicte,
posita caduca
sarcina
arce poli florida
necteris noster collega.

8a. Post tot tormentorum
supplicia
feliciter peracta
atque devicta
penetrasti
coeli sidera.

8b. Stola laureatus
perspicua,
agnum sequens fulgida
inter lilia,
agonista
jam tripudias.

9a. Jamjam sancta anima
funde pia precamina
pro nostro
foedo
facinore
prece sedula.

9b. Fove martyr immeritos
famulos tuos
noxas
pellens
et commoda
praebens omnia.

10. Quo aeterna
una tecum gloria
jucundemur cantantes
Alleluja.

I fol. 111 b. — N fol. 130 b. — Cfr. Miss. ms. Sennonense saec. 13. Cod. Parisien. 10502 mit Mel. Θ. — Miss. S. Blasii anni 1491 Cod. S. Pauli ad Laventum Sanblas. memb. 64 Σ. — Miss. Hafniense imp. Hafniae 1510 Ξ. — Miss. S. Stephani Longoretensis saec. 14. Cod. Parisien. 1106. Ω. — 2b, 3 dicatas I. — 3a, 3 gemino Σ. — 3a, 5 discens dogmata IN. — 3b, 3 lubricam Σ. — 3b, 4 gloriam Σ. — 5a, 3 die richtige Lesart te taeter nur in Θ. — 5b, 3 ultro subisti INΣΞΩ; das Wort, welches das Versmafs stört, fehlt in Θ; merkwürdiger Weise entspricht sich die Melodie von 5a und b erst von der vierten Zeile an. — 7a, 4 sq. psallebat caterva I. — 9a, 3 propter nostra foeda facinora IN; diese Strophe und 9b lassen sich nach Ausweis der Melodie nicht anders abteilen als hier geschehen. In den drei ersten Zeilen ist die Melodie wohl dieselbe, teilt aber eine Note in mehrere ganz nach Bedürfnis; von Zeile vier an ist der Parellelismus wieder vollkommen, obschon gerade hier Melismen sich häufen. — 10, 1 Quo in coena una tecum in gloria ΣΩ.

206. De sancto Vincentio.

1a. Praecelsa intonent cantica
laude debita Domino,

1b. Dies quia rutilat alma
mundi per ampla spatia.

2a. Sancti certamina
Vicentii fortia
qua narrantur ac mystica
ministeria

2b. Summaque merita
morsque pretiosa
et de hoste victoria
coelo delata.

3a. Infantia
illius, gratia
repleta
dominica,
fuit inclita.

3b. Fide plena
refulgebat intra
patria
documenta
fortis athleta.

4a. Clarus in ecclesia
factus levita
gaudia mundi lubrica
vitabat provida
conscientia.

4b. Cura sibi tradita
doctrina pia
implebat fideli cura
pontificalia
et officia.

5a. Fundatus ita
virtute superna
currit ad certamina
mox herilia.

5b. Unde numina
contempsit iniqua
ac judicialia
sprevit edicta.

6a. Unde poena valida
diversa
feritate reperta
per membra
decurrit beata
plurimaque supplicia.

6b. Applicantur verbera
aspera
maximaque flagella
ac multa
ignita tormenta,
ferrea candens machina.

7a. Tanta poenarum saevitia
fortiter superata
virtute diva
vinctus umbra
clauditur arta.

7b. Illic agmina aetherea
obsequia congrua
suggerentia
praesentia
fovent hunc sua.

8a. Hinc psalmodica
resonant organa
ac melica
procul alloquia
sonant diffusa.

8b. Jamque posita
corporis trabea
coelestia
martyr adit regna
comptus corona.

9. Hujus pia
nobis praesta
patrocinia,
quia tua regis omnia
potentia.

Cb fol. 29 a. — F fol. 69 a. — Cfr. Troparium Floriacense saec. 11. Cod. Parisien. Nouv. acq. 1107 Σ. — 1, a intonat FΣ. — 1b, 1 almas Cb. — 2a, 1 Sancta Σ. — 2b, 1 Summa quoque Σ. — 3b, 2 refulgebat vita FΣ. — 4a, 4 praevida Cb. — 5b, 2 iniquam Cb. — 6a, 1 Inde F. — 6a, 3 referta F. — 6b, 1 Amplicantur F. — 6b, 6 maxima Cb. — 7a, 1 immensitate Σ. — 7a, 5 atra Σ; astra Cb. — 7b, 1 Sed illic Σ. — 8a, 3 mellica Σ. — 8a, 4 procul ab illo quia Cb. — 8b, 1 Namque Σ. — 8b, 4 penetrat alta Σ. — 9, 4 quia Σ; tu est rex omnium Σ.

207. De sancto Vincentio.

1. Post apostolicos
globos fulgidos
victoriosa documenta

2a. Martyrum exstat
memoria
sacris nexibus prodita.

2b. Quibus et patet
paradisi
janua lucidissima.

3a. Ex quibus unus,
cujus et probitas
celsior nomen
evexit ad astra.

3b. Cum Daciano
conflixit audacter
fide probati
Vincentius levita.

4a. Post labores carcerum,
talorum pondera,
catenarum injurias,

4b. Itineris pressuram.
post vincla aspera
postque famis penuriam

5a. Ingeminaverat
tyrannus verbera.
impavidus athleta
derisit jussa Daciana.

5b. Praeses tot renovat
poenarum genera.
taedarum incendia.
equulei cruciamenta.

6a. Fortis bellator
subegit cuncta
Daciani alacer
prava commenta.

6b. Furor pestifer
suos compellat,
derscrutamini antra
lucis ignara.

7a. Applicate testulas.
quo suorum
vulnerum inflictis
saltim inter tormenta
crucietur graviora.

7b. Daemonici milites
taetro sanctum
recludunt in antro,
angelorum caterva
conlucet fulgorea.

8a. Famulantibus angelis
tanta praeconia
dignus promulgari
confortabatur levita.

8b. Tyrannica feralitas
didicit emori,
foveri quiete
levitam dolo imperat.

9a. Completo triumpho
almus martyr
coelos pergit,
ubi pro nobis poscat
divinam clementiam.

9b. Laetare meritis,
sacra prece
nos tuere.
ut accepta aeterna
exspectata emolumenta

10. Salutemur
sic vale dicente:
Salvete, alumni mei.
per saecla.

F fol. 68 a. — 3a, 2 quibus et. — 5a, 1 Ingemina ferat. — 5a, 2 tyranni. — 5b, 1 renovat tot. — 5b, 3 coelorum incendia. — 6a, 2 subelegit cuncta. — 6b, 2 suus. — 6b, 4 luci. — 7a, 4 psaltim. — 8a, 2 dignus praeconia. — 8b, 2 lemori. — 8b, 3 quietu. — 8b, 4 levita. — 9b, 1 Laetet nunc meritis.

IV. Commune Sanctorum.

208. De Communi Martyrum.

1a. Festum martyrum diem
celebrantes
carmina dantes,

1b. In qua coelestis turma
gratulatur
canora laude.

2a. Hodie ad astra
subiit fraternitas sancta

2b. Laurea corona
coronata per saecula,

3a. Intra polorum amoena

3b. Soluta mortis habena.

4a. Alleluja
laeta clamat,
quam felix,
qui Deum amat.

4b. Et quam bonum,
quam jucundum,
nos fratres
esse in unum.

5a. Si despeximus terrena,
sumus hic in pace plena.

5b. Deum solum venerantes,
pro quo mortem tolerantes.

6a. Omne sprevimus mundanum

6b. Fragile decus ac vanum.

7a. Erubesce jam, lanista,
quod olim pro Christi vita

7b. Cruciando minabaris,
inde nunc tu cruciaris.

8a. Nobis honor,
tibi dolor
pro tanto supplicio.

8b. Noster luctus
Jam fit fructus,
quo jungimur Domino.

9a. Quando quidem hi resultant
simul coram Domino,

9b. Ergo jure nos laetemur
de illorum gaudio.

10a. Dantes laudes cum organo

10b. Deo patri ac filio

11a. Sanctoque paraclito,

11b. Sit tribus unus honor.

F fol. 181 a. — 2b, 2 saecla. — Melodie in Noten ohne Schlüsselvorzeichung. — Die Sequenz gehört schon dem Übergangsstile an.

209. De Communi Martyrum.

1. Hic est sonus
coelestis et

2a. Angelica laus,
quae trinum docet
et unum Dominum
in sua
magna esse gloria.

2b. Carmen perenne,
quod canunt sancti
et chori perstrepunt
naviter
in civem aetherea.

3a. Vox aeterna
et insignis
est carmina

3b. Cantum novum
inter vates
est gloria.

4a. Alleluja et
nos canimus
Deo, indigni
quamvis,
in hac sacra solemnia.

4b. Felicem redde
tu veniam
supplicantibus,
Christe,
cum sacra melodia.

5a. Junge nos cum ipsis,
cum quibus et canimus,

5b. Ut labente culpa
habeamus veniam

6. Et requiem sempiternam.

B fol. 242 b. — Cb fol. 74 a. — E fol. 270 b. — 2 b, 2 quem canunt Cb. — 2 b, 4 jugiter ECb. — 2 b, 5 in cive B; aetheream E. — 3 a, 3 est gloria B. — 3 b, 2 vates et martyres E, die Noten für inter vates wiederholen sich über et martyres, das also wohl ad libitum für vates stehen soll; est et in martyres BCb. — 4 a, 3 Deus E; Deos B. — 4 b, 1 Felices E. — 4 b, 2 tuis B. — 5 a, 1 illis B. — 5 b, 1 Ut labentibus culpis B.

210. De Communi Martyrum.

1a. Mirabilis Deus
in sanctis mirabilia dans
magnifica,

1b. Qui fide praeclara
vicerunt mundi gravissima
pericula.

2a. Judicum minas,
verbera et blanditias
contemnentes mente devota
vero transfuderunt
regi animas.

2b. Ergo triumphant
laurea comti capita,
secuti recte vestigia,
agni singularis,
Christi sacrata.

3a. Cui melliflua
assidue
dant cantica
ejus praedulcissima
pleni gloria.

3b. Quorum celebrantes
solemnia
consortio
jungi quo mereamur,
Christus annuat,

4. Qui nostra est gloria.

B fol. 229 b. — Cb fol. 73 b. — D fol. 103 a. — E fol. 270 a. — F fol. 154 b. — G fol. 200 a. — K fol. 157 b. — L fol. 114 a. — P fol. 61 b. — Cfr. Miss. ms. Sarisberiense saec. 15. Cod. bibl. Rossianae s. sign. Σ. — Miss. Oxoniense anni 1384 Clm. Monacens. 705 Ξ. — Miss. ms. Parisiense saec. 15. Cod Hafniens. Thott. fol. 146 Ω. — 2 a, 3 robusta ΣΞ. — 2 a, 4 verissimo fuderunt BCaDEFGKLP. — 2 b, 3 recti Σ; rite F. — 3 a, 1 sq. assidue melliflua BDGLP; Cui assidue jam melliflua CbE. — 3 a, 4 dulcissima repleti BGEFGLP. — 3 a, 5 gratia ΣΞ. — 3 b, 4 conjungi mereamur BLP.

211. De Communi Martyrum.

1. Vexilla martyrum sacra

2a. Melodemata
clangant sonora
justorum
recolendo magnalia,

2b. Qua candidata
procerum turma
coelica
transcendit penetralia.

3a. Hodie piorum
arte dia festiva
psallant poemata.

3b. Hodie astrorum
concentus exsultent de
tanta caltudia.

4a. Decus martyriale
agonis palmae
diadema, triumphalia
stigmata clarent victricia.

4b. Quorum gesta fulgida
praetitulata
augusta intra palatia
meritorum cluit famina.

5a. Athletarum concives
florida
trophea
cruore sacrorum
sua casta cubilia

5b. Pro aeterna numina
prodita
corpora
fausta meruerunt
provehi commercia.

6a. Debellata discrimina
tyrannica
deifica
floruere serta
regni culmina,

6b. Trina ternarum curia
angelica
ubi Christum
adorant in arce
principalia.

7a. Unde laudes indefessa
senatoria militia

7b. Assistentia decantant
hymnologia symbolica.

8a. Flos tuus, paradise, pulcher,
unde manant nardi
nectaris odoramina,

8b. Ubi martyrum societas
splendidata trinam
glorificat essentiam.

9a. O quam beata domata
sanctorum, ubi sonant
jubilamina,

9b. Ubi jam tua bonitas
martyrum intercessu
nos perducat,

10. Christe bone, per saecula.

B fol. 225 b. — Cb fol. 76 b. — D fol. 136 b. — E fol. 272 a. — F fol. 155 a. — K fol. 219 b. — L fol. 138 b. — P fol. 101 a. — 2 a, 1 Melodema BEF; melodigmas KLP. — 2 a, 2 clangat B-P. — 2 b, 1 Quam DP. — 2 b, 2 procedunt EKP; per coelum D; turba EFP. — 3 a, 2 arteria EF; arthedia L; festivo E. — 3 b, 1 castrorum E. — 3 b, 2 conscentur BK; conscenter E; contenter F; exsultet KP. — 4 a, 2 palma E. — 4 a, 4 figmata FK, korrigiert in stigmata K. — 5 a, 4 sacrarum DF. — 5 a, 5 suo DF. — 7 a, 1 laude indefensa K; laudes indefessas EP. — 8 a, 2 manat EKP; manet F; nardis DKP. — 8 a, 3 odorifera EFP. — 8 b, 2 splendidatas K; splendentia EP, nicht unwahrscheinlich die ursprüngliche Lesart, vergl. 6 b, 4 sq. — 9 a, 1 dogmata beata F. — 9 a, 2 ubi sonant fehlt aufser EF. — 9 b, 2 martyrum fehlt D; interventu D; ubi intercessu F. — 10, 1 per saecla KP.

212. De Communi Martyrum.

1. Phoebus nunc pollens
hodie dies
qua recolentes
Christicolae

2a. Angelorum quoque caterva
atque sanctorum omnium

2b. Solemnitatem hodiernam
quae in aevum rutilantes.

3a. O quam beata es, virgo
Maria, quae portasti
hujus mundi
Deum creatorem.

3b. Qui te fecit, genuisti
et in domo Domini
porta clausa
permanens alma.

4a. Quae protoplastus
per lignum perdidit
vetitum, Mariae
proles restituit.

4b. Ipse etenim
sanguine proprio
nos redemit, caro
atque mellifluo.

5a. Latices veternas
diluitque culpas,
ut ovem erraticam
elevaret ad aetherea.

5b. Perfundunt et terram
dulcedine astra,
jucundantur animae
sanctorum coelo sublimatae.

6a. O quam lucida
splendentia pergunt
ad aetherea
loca animae justorum.

6b. Fulgent ut Titam
septempliciter
trinitatem
venerantes per saecula.

7a. Bellum factum
est in coelis,
Michael
archangelus exstitit
victor, praebens
auxilium caterva
pretiosa.

7b. Gaudent poli,
astra, tellus,
aequora
ac milia milium
angelorum
dicentes: salus, honor
altithrono.

8a. Patriarcharum, prophetarum,
apostolorumque organa
concrepantes denique
laudes resonant.

8b. O quam pulchra fraternitas,
quae
nunquam potuit violari,
in florigera castra
ideo regnant.

9a. O quam pretiosi omnes
estis, sancti Dei, ornati
liliis, stillantes
balsami guttulis.

9b. Inspiranteque paraclito
spiritu exorare vos pro
nobis non cessetis
trinam majestatem.

10. Ut vobiscum mereamur
gaudere fruentes
claritatem in aeternum.

B fol. 224 a. — F fol. 179 b. — 2 a, 1 quoque carmina F. — 4 a, 1 Quem F. — 4 a, 4 prolis F. — 4 b, 1 Ipse enim BF. — 4 b, 4 ac mellifluo

BF. — 5 a, 2 diluuntque F. — 5 b, 1 Perfusus eterrora BF. — 5 b, 3 jucundant BF. — 5 b, 4 ad coelos BF gegen das Versmafs. — 6 b, 2 und 3 fehlt je eine Silbe am Vers. — 7 a, 2 est ergänzt. — 7 a, 5 sq. auxilium praebens BF. — 8 a, 3 concrepante F. — 8 b, 1 quam fehlt F. — 9 a, 3 libis B. — 9 b, 2 vos fehlt B. — 9 b, 4 deitatem F.

213. De Communi Martyrum.

1. Verba

2 a. Cuncta
regis celsi quem laudat
potentia

2 b. Christi,
qui sanctos
praeelegit ad gloriam.

3 a. Et quia unus
spiritus
in eis aderat

3 b. Et una fides
et una
praeclara caritas,

4 a. Accensi
amore secuti
sunt Dei praecepta;

4 b. Ideo
et cum Christo regnant
in coelorum alta.

5 a. Coronas perpetuas
in eorum capita,

5 b. Rosae liliarum
repleti fraglantia,

6. Colla ferent
parentia cruore
ac laeti
possident palmam
et cum Christo regnant.

B fol. 242 b. — E fol. 318 b. — 2 a, 2 laudatur BE. — 2 b, 1 Christe E. — 4 a, 2 amore divino BE, überzählig. — 4 a, 3 Domini BE. — 4 b, 1 Ideoque BE. — 5 b, 1 liliarumque BE. — 5 b, 2 repleti odore fraglantia BE tautologisch und überzählig; repreti flagrantiam B. — 6, 2 parenta BE. — 6. 3 ac loti B.

214. De Communi Martyris.

1. Martyr Dei,
regem coeli
deplora, ut nostra
deleat facinora.

2. Per tuam intercessionem
veniam mereamur
culparum nostrarum
laeti per cuncta saecula
saeculorum.

B fol. 229 b. — Ohne Melodie, ohne Parallelismus. — 1, 3 deplora = implora.

215. De Communi Confessoris.

1 a. Succina
cantibus,
phalanx, organa
Martiali jubila,

1 b. Inclita
concinens
praesulis sacri
divina charismata.

2a. Natu nobilis
proles edita,
fide nobilior maxima,

2b. Sancti spiritus
mox templum factus
ardebat ad spiritalia.

3a. Ut mitissima
ovis ruminans
divinas sententias,

3b. Succum fundebat
intra nitida
spiritalem pectora.

4a. Ardescit hic anima
religionis vera
fide
plenissima succensa.

4b. Agni velut hostia
hic laudis immolata
Christo
victima gratissima.

5a. Atque specie rutilans
in facie angelica
serebat dulcia famina.

5b. Plebs facta quibus credula
amabat diva monita
Deo sanctoque illustrata.

6. Hujus ut hic corpore
nobis salubriter
splendet praesentia,
coelo sociata
sic fiat gloria.

B fol. 230 a. — Cb fol. 67 b. — Cfr. Grad. Nivernense saec. 11. Cod. Parisien. 9449 Σ. — 1a, 2 cantibus mentibus Σ. — 1a, 3 organa fehlt B. — 1a, 4 Aunario CbΣ. — 2a, 1 Fatu B; Nectu Cb. — 2a, 2 dedita Σ. — 2b, 2 facta BCaΣ. — 2b, 3 ardebit Cb; ad fehlt B; spiritualia B. — 3a, 1 Et mitissima B. — 3a, 2 hujus ruminans B. — 4a, 1 hin! anima Σ. — 4a, 2 jura Σ; juda B. — 5b, 2 diu admonita B. — 6, 1 Cujus Σ. — 6, 4 de coelo B.

216. De Communi Confessoris.

1. Gloriosa dies
adest praeclara
atque laeta.

2a. Dies colenda
hodierna
maxima
devotione pia;

2b. Nobis omnibus
veneranda,
annua
solemnitate digna

3a. Beati
Martini ob merita;
ipse nam promeruit
gaudia
coelestia
sociatus
angelis in gloria.

3b. Aeterna
cujus exsultat coelum
societate, chorus
sanctorum
angelorum,
confessorum
atque apostolorum.

4a. Ubi Cherubim,
Seraphim
ardentes
amore igneo,
socia
exultatione lucida,

4b. Ubi conlaudant
milia
milium,
non cessant congrua
devota
voce atque dicentia:

5a. Sanctus, sanctus,
sanctus Dominus
Deus Sabaoth,
omnipotens,
qui erat
et qui est et
qui venturus est in sua
majestate splendida.

5b. Cujus opera
admirantur clara
atque praemia
coelestia
fulgebunt
pretiosa
cum magna promissione
semperque manentia.

6a. Tuam, Domine,
precamur quoque
magnificentiam,
Te rogamus,
pacem beatam
ut concedas nobis
praestesque
aeterna praemia.

6a. Ubi Martinus
pontifex summus
atque magnificus
Patriarchae
Abrahae sinu
excipitur laetus
virtutum
supernarum consors.

7a. O beate,
egregie pastor bone,

7b. Dispensator
fideliter talentorum,

8a. Intercede pro nobis
ad Dominum,

8b. Ut possimus consequi
consortium

9. Et aeterna gaudia.

B fol. 232 b. — 2a, 4 pie. — 3a, 6 sq. angelis sociatus. — 3b, 2 societate coelum. — 5a, 2 sq. ermangeln je einer Silbe, was sich durch die wörtliche Aufnahme des Sanctus erklärt. — 5a, 7 est fehlt. — 6a, 7 precesque; ob die Korrektur im Text das Richtige trifft, bleibt fraglich, weil die Möglichkeit eines Aktivs preco nicht ausgeschlossen erscheint.

217. De Communi Confessoris.

1. Adest festa
gloriosi sacra

2a. Confessoris
veneranda die hodierna,

2b. Qua deserens
infima transvolavit ad alta.

3a. Coelestia
obviat illi
angelica
splendens caterva.

3b. Canditata
Deo plebs promens
voce pulchra
cum melodia.

4a. O trina
majestas.
perpetua doxa
tibimet adsistat
assidua.

4b. Qui prolem
coaevum
misisti in arva,
saecla per quem facta
sunt omnia.

5a. Ut suam facturam
reformaret,
tecum quam crearat.

5b. Ovem perditam
secum ferens
scanderet ad alta.

6a. Unde devota turba
respuens ima,
intuens celsa
tendit assidue
mente in aethra.

6b. Tripudiatque digna
contubernia
coelestis aulae
sanctorum praecelsa
favens gaudia.

7a. Inter quos
pontifex
conregnat,
cujus colimus
nunc solemnia.

7b. Quem mente
decliva
ut solvat
pie petimus
nostra crimina.

8a. Condonet delicta
preceque sua
atque merito
capiamus alta
coelestis aulae
sacra moenia.

8b. O Christi athleta,
voce praecelsa
tibi carmina
demus in hac festa,
ut tecum feras
super aethera.

9a. Quo gloria
coelica
perfruamur ac melliflua

9b. Inter sacra
agmina
trinitatem intuentia.

10. Quae nobis sit pax
perpetua
atque vita.

D fol. 141 b. — Cfr. Cod. Parisien. (ol. S. Martialis Lemov.) 1086 saec. 13 Σ. — 1, 1 Adsunt festa Σ. — 1, 2 sacri D. — 3a, 1 Coelestium Σ. — 4a, 4 hat in DΣ zwei Silben mehr als 4b, 4, weshalb die Mel. in Σ 2° zwei Noten überspringt; die Sequenz Adest festa domus dedicata, die auf dieselbe Melodie geht, beweist, dafs nicht etwa 4a, 4 zwei Silben zu viel, sondern 4b, 4 deren zwei zu wenig hat. Ich ergänze daher das diesen Sequenzen so geläufige arva in 4b, 3 und ziehe saecla zu 4b, 4. — 6a, 2 respuens vana Σ. — 6b, 3 und 4 des Versmafses wegen umgestellt. — 7a, 2 statt pontifex hat Σ ad libitum: confessor. — 7b, 1 Quo Σ. — 7a, 3 regnat D. — 7b, 3 solvat D; die Melodie beweist, dafs hier und 7a, 3 die Lesart von Σ die richtige ist. — 8a, 1 Condolet delictis Σ. — 8a, 3 merita D. — 9a, 1 Qui Σ.

218. De Communi Confessoris.

1. Alma cohors, una
laudum sonora
nunc prome praeconia.

2a. Quibus en insignis rutilat
Martialis ut luna
solque sidera,

2b. Meritorum est mirifica
radians idem sacra
praerogativa.

3a. Hunc nam sophiae mystica
Ornarunt mire dogmata,
qua fulsit nitida
luculenter per ampla
orbis climata.

3b. Verbi nec non fructifera
Sevit divini semina
mentium per arva
pellendo quoque cuncta
noctis nubila.

4a. Hinc famina fundens diva,
utpote coelestia
ferens in se numina,

4b. Sublimavit catholica
vehementer culmina
sancta per eloquia.

5a. Is nempe celsa
compos gloria
nunc exsultat
inter laetabunda
coelicolarum ovans
contubernia.

5b. Sublimis exstat
sede superna
fruens vita
semper inexhausta
sat per saluberrima
Christi pascua.

6a. O dignum cuncta
laude praecelsa
praesulem tanta
nactum gaudia
virtutum propter merita,
quibus viguit ardens
velut lampada.

6b. Nos voce clara
hunc et jucunda
dantes oremus
preces et vota,
quo nobis ferat commoda,
impetret et aeterna
poscens praemia.

7a. Quod petit praesens caterva,
praesulum gemma,
devota rependens
munia mente sincera,
favens da
sibi precum instantia,
scilicet ut polorum
intret limina.

7b. Quonam intra palatia
stantes suprema
laeti gratulemur
adepti polorum regna,
qui tua,
praesul, sistentes hac aula
jubilamus ingenti
cum laetitia

8. Recinentes dulcia
nunc celsaque Alleluja.

Cb fol. 130 b. — D fol. 140 b. — Cfr. Tropar. S. Ebrulphi saec. 12. Cod. Parisien. 10508 Θ. — Tropar. Floriacense saec. 11. Cod. Parisien. Nouv. acq. 1177. Σ. — Cfr. Kehrein N° 503; Mone, Latein. Hymnen N° 816. — 2a, 1 Quibus enim signis Σ. — 2a, 2 N. Θ; Martinus Σ. — 3a, 1 Hic nam Θ. — 3a, 2 ornavit Θ. — 3a, 5 orbis spatia Θ. — 4a, 1 Hic famina Σ. — 4a, 3 lumina Θ. — 5a, 3 exsulat Θ. — 5b, 2 supera Θ. — 7a, 2 confessorum gemma Σ. — 7a, 3 in una mente Σ. — 7a, 8 lumina Θ. — 7b, 3 Devoti gratulemur Θ.

219. De Communi unius Sancti.

1. O alma trinitas,
Deus es et unitas.

2a. Qui resides supera
et cernis infima.

2b. Claudis pugillo cuncta
sub coeli factura.

3a. Angelorum quoque adstat
tibi agmina
clariflua
sat beata.

3b. Cherubim atque Seraphim
jam nunc intonant
praeconia
voce sonora.

4a. Clamantes
atque dicentes:
Sanctus,
sanctus Deus, qui regnas
per omnia tempora.

4b. Ardentes
atque cernentes
Christum
Dominum laudantia
per saecula agmina.

5a. Patriarchae cum pulchris
coronis in circuitu
sedis tuae
sedent in albis.

5b. Apostolorum chorus
prophetarum laudabilis
exercitus
te collaudant.

6a. Martyrum proclamat chorus:
Alpha et Ω,
rex regum bone,
via, vita, virtus,
trinitas sancta
es benedicta.

6b. O Jesu, corona nostra,
cujus clara
rutilant dona,
quis aeternae vitae
consequimur
magna praemia,

7a. Tecum in aethra
Alleluja decantantes
cum pneuma,

7b. Quo vota nostra,
annuas, tendant affatim
sincera.

8a. Sillabatim cum organa
plebs nonnulla
perstrepet melodia

8b. Et voce clara proclamant,
quam beata
sanctorum sunt agmina.

9a. Quorum non sol, luna
sed Christus
vera est lucerna.

9b. Cum quo fulgent alma
ut inter
lucifer nubila.

10a. Cum quibus et rutilans
coronatus
in axe athleta
candidatus
purpura praeclara,

10b. Sociatus cum agmina
trinitatem
sancta cernentia
in gloria
aeterna cum palma.

11a. O alme atque gloriose,
impetra
nobis indulgentiam,

11b. Ut cum Domino mereamur
gaudere
per [omnia] saecula.

B fol. 228 a. — Ca fol. 127 a. — D fol. 120 b. — E fol. 285 b. — F fol. 101 a. — G fol. 199 b. — K fol. 183 a. — L fol. 122 b. — N fol. 120 a. — O fol. 27 b. — P fol. 73 b. — Q fol. 91 b. — 2a, 1 supera G.

— 3a, 2 clariflua agmina B—Q. — 3a, 4 sacramenta F. — 4a, 3 — 4b, 4 fehlt O. — 4a, 5 saecula P. — 5a, 1 Patriarcharum F. — 5b, 2 ab prophetarum BCaEFKOP. — 5b, 4 collaudat G. — 6a, 2 Alpha et tu Ca. — 6a, 3 bonus CaFEP. — 6a, 4 via virtus vita BCaFKOP. — 6b, 4 qui G. — 6b, 5 consequitur E. — 7a, 2 decantans E. — 7a, 3 alle Hss. — 7b, 1 qua CaEFK. — 7b, 2 annua tentat G. — 9a, 2 sed quibus vera O. — 9b fehlt P. — 9b, 3 sidera O; jubila K. — 10a, 1 quibus rutilans G; quibus erutilat L. — 10a, 3 an Stelle des Wortes athleta soll der Name des betreffenden Heiligen gesetzt werden: Stephanus E; Sebastianus G; Martinus pontifex P; Johannes baptista et Martialis pontifex D; Martialis pontifex LO; Aredius Ca; Martialis apostolus K; einige Handschriften behalten irrtümlich neben dem Namen auch das Wort athleta, dessen Neumen dann wiederholt werden; dieser Irrtum veranlasst dann in den andern den Zusatz pontifex. — 10b, 1 in agmina G; cum organa L. — 11a, 1 gloriosa G. — 11b, 1 Cum Christo KOP. — Titel der Sequenz: *O alma major* K; Aufschrift irrtümlich „De trinitate“ F.

220. De Communi Virginum.

1. En virginum agmina
praecellit in gloria

2a. Et inter ceteros
ordines
fulsit lucidum

2b. Et ovans decurrit
in aera
Christo obviam

3a. Cum claro
lumine; dignum est enim
ut in sponsi adventum

3b. Fidelis
turma praestoletur insomnis
cum fulgentes lampadas.

4a. Ne respuat
nuptialis
digna habitacula
Eas consortes,
quas mundas a reatu
invenerit
requiescentes.

4b. Quid dignius
quidve nobis
sublimius adscriptum,
Ut illi semper
vigilemus et firmam
teneamus
parsimoniam

5a. Ut cum in nocte
sonuerit media

5b. Clamor timendus,
cum opere perfecto

6a. Intremus ad nuptias,
ut nos ad nectaream
cunctos dapem

6b. Refocillatos, Christo
favente, cum electis
simul semper

7. Adjungat laetitia.

B fol. 147 a. — Ca fol. 124 a. — E fol. 274 b. — F fol. 170 b. — 1, 1 procellit BCa; praecellat F. — 2b, 3 obviam Domino BF. — 3b, 3 lampades F. — 4a, 1 Te respuat F. — 4a, 4 Has F. — 4b, 1 dignus Ca. — 4b, 3 ad vitam B. — 4b, 4 Et illi Ca. — 4b, 7 parisimonia F. — 5a, 1 Et cum Ca. — 5a, 1 timuendus F. — 6a, 2 ut nos ad tartara F; et nos tartarea Ca; et nectarea B. — 6b, 1 Refaucillatos BCa; rem faucilata F; rem facilato E. — 7, 1 Adjunge F; injunge BCaE. — Titel der Sequenz: de *Veni Domine* B; dieselbe Hs. setzt die Sequenz wohl irrtümlich auf den 4ten Adventssonntag.

221. In Dedicatione Ecclesiae.

1. Observanda

2a. Abunde solemnitas
nobis omnibus
aderit hodierna,

2b. Qua pontifex maximus
hanc Martialis
dicavit basilicam.

3a. Quam decenter majori
convenit
celebrari gloria,

3b. Quanto fuit sanctior,
qui ipsam
sacravit ecclesiam.

4a. In qua jacent tumulata
membrorum
hujus climata,

4b. Cujus sacro interventu
poscimus
scandere celsa.

5a. Nunc quoque libenter
Suscipe, laus
angelorum, laudum
carmina laeta
nunc nostra,

5b. Cum turba praeclara
Prece voto
supplici nostra quae
mittit caterva
plurima.

6a. In qua reboat
quoque beati carmina
Martialis familia,

6b. Fide ac pace
rutilans, vestibus simul
nunc pulcherrimis induta.

7a. Orans, ut omnipotens
hujus sancti meritis
miracula

7b. In hac sancta solita
ostendat propria
basilica.

8a. Sicut prisca sanavit
corpus tempora,

8b. Orantium nunc sanet
corda, corpora.

9a. Cum Musa Thalia
Te conlaudans adorat,
sancte rex, in hac aula
Praesens turba,

9b. Tribuens omnia
Et dona per saecula
sancta tabernacula
Praeparata.

10a. In qua possimus
habitare
cum Christo in coelesti
quie beata,

10b. Et collocari
post laborem,
cum Christus judicabit
orbem, in dextra,

11a. Ac audire
cum electis
ab ipso: capite
regna nobis
promissa.

11b. Praesta, Christe,
rex benigne,
obtentu sanctorum
nobis cuncta
prospera.

12. Et da cantare celsa
voce Alleluja.

A fol. 55 b. — Ca fol. 23 a. — Cb fol. 63 a. — D fol. 145 b. — F fol. 123 b. — K fol. 221 a. — L fol. 142 b. — O fol. 37 a. — P fol. 104 a. —

2 b, 1 Qua Dei apostolus K. — 2 b, 2 hac L; fehlt F. — 3 a, 3 gloriam A. — 3 b fehlt F. — 3 b, 3 basilicam P. — 4 a, 3 clismata F. — 5 a, 1 bei libenter löst Cb l. c. Ca ab. — 5 a, 5 hunc nostra Ca. — 6 a, 2 beato D; Martialis carmina Ca. — 7 b, 2 fehlt eine Silbe; F füllt die Lücke aus, indem es perpropria setzt. — 8 a, 1 sacravit F; sana ut Ca. — 8 b, 2 voce corda F. — 9 a, 1 Cumula talia D. — 9 a, 2 conlaudens adoret D; adorans A. — 9 b, 1 Imbuens omnia D. — 9 b, 4 Reparata Ca. — 10 a, 3 cum sanctis ACa. — 10 a, 4 requie D; quiet beata L; quae est beata F. — 10 b, 1 collocare F. — 10 b, 4 dextera D. — 11 a, 1 Fac audire F; Hoc audire D. — 11 a, 2 mereamur D. — 11 a, 4 nobis regna P. — 11 a, 5 repromissa D. — 12, 1 Et decantare D. — Aufschrift: „In dedicatione S. Petri“ L.

222. In Dedicatione Ecclesiae.

1. Ad templi hujus limina dedicata

2 a. Gaudiorum
laudes ovans
plebs concrepet
devota,

2 b. Hodierna
die quia
adest festa
annua.

3 a. Supra cacumina
montium fundata
enim est domus ista

3 b. Et exaltata est
super omnes colles
structura deifica.

4 a. Ex auro mundo
cricumtexta gemmis
atque rutilans
muri per ampla.

4 b. Ibi adorant
sanctam trinitatem
populus omnis
individuam.

5 a. Haec est enim
illa coelestis aula
et angelorum patria,

5 b. Ecclesia,
firma quae petra dicta
et aeterna est regia.

6 a. Ex vivisque petris
visio pacis, urbs
celsa Jerusalem,
etenim
struitur
beatorum animis.

6 b. Qua Deus quoque, rex
summus super omnes
unus, celsiore
in throno
praesidet
illo, cui semper laus.

7 a. Majestates et virtutes
angelorum,
et agmina sancta

7 b. Indefessas voces laudes
pertonantes
coelitus gloriam.

8 a. Venerandus, metuendus
est namque locus,
ubi adorandus et colendus
est idem
Deus, imperans coelum
et terram.

8 b. Beati sunt, qui habitant
ergo in domo
Domini, quia ab alto laudes
regi magno
gratulantes denique
jubilant.

9a. Adonai, benedicte,
sapientia, claritas.

9b. Fac nos gaudere in aevum
in aula sancta tua

10. In saeculorum
saecula.

B fol. 234 b. — Ca fol. 88 b. — E fol. 258 a. — F fol. 109 a. — K fol. 226 b. — L fol. 147 a. — 1, 1 lumine F: limine B. — 3 b, 2 homines colles B. — 4 a, 2 circumtecta F. — 4 a, 3 erutilat F: et rutilant K. — 4 a, 4 mira per F: mura per K. — 4 b, 1 Ubi EL. — 5 a, 2 illa fehlt EK. — 5 b, 1 Ecclesia firma petra dicta aeterna EL: Celsa firma quae petra F. — 6 a, 1 Ex vivis petrisque B. — 6 a, 5 servatur EL. — 6 a, 6 anima B: animae F: animas EL. — 6 b, 3 celsior BCaEFKL: so fehlt eine Silbe am Versmafs. — 7 a, 1 Potestas et EF. — 7 b, 2 personantes CaKL. — 8 a, 1 metuendusque BEKL.

223. In Dedicatione Ecclesiae.

1. Ad templi hujus limina
dedicata

2a. Gaudiorum
laudes ovans
plebs devota
concrepat,

2b. Hodierna
die quia
adest festa
annua.

3a. Fundata enim
est domus ista supra
montium cacumina

3b. Et exaltata
est super omnes colles
structura deifica.

4a. Nam haec est magna
Hierusalem,
civitas scilicet
illa superna,

4b. Ex auro mundo
circumtexta
gemmisque rutilat
muri per ampla.

5a. Haec est illa
coelestis aula,
angelorum patria,

5b. Ecclesia
firmaque petra
aeternaque gloria.

6a. Dicta est quae
pacis visio,
urbs celsa Jerusalem.

6b. Ex vivisque
petris struitur
beatorum animis.

7a. Qua Deus quoque, summus
rex super omnes unus,
celsiore in throno
praesidet illo.

7b. Sunt majestate coram
virtutes atque perstant,
gloriari oportet
agmina sancta.

8a. Indefessas voces
laude persultant coelitus,

8b. Gloria et regnum
illi per saecla depromant.

9a. Venerandus
est ergo locus,
noscitur ubi praeesse
numina talia.

9b. Adorandus
est idem Deus,
imperans coelum et terram
cunctaque maria.

10a. Denique eum
mortalis laudet ordo,
et in excelsis
decantent (sancta) agmina.

10b. Gaudia coeli
poscant futura
atque vitam felicem
et munera plena.

11a. Nosque pium
flagitemus
Christum, semper esse
nobiscum,

11b. Paradisi
qui januam
reseret ultimo
spiritu

12. Ferentem
vitam aeternam.

B fol. 236b. — F fol. 110a. — Cfr. Graduale Nivernense saec. 11. Cod. Parisiens. 9449 Σ. — 1, 1 lumine F. — 3a, 2 super F. — 3a, 3 praeclara cacumina F. — 3b, 2 est fulgida F; supra Σ. — 4b, 2 circum campestra Σ. — 5a, 2 civitas sancta Σ. — 6b, 1 Ex cujusque B; ejusque Σ. — 6b, 2 truduntur Σ. — 6b, 3 animas BFΣ. — 7a, 1 Tu Deus quoque F; Usquoque Deus Σ. — 7a, 3 celsior in F. — 8a, 2 laudes F; persultet F, persultas Σ. — 9a, 3 nescitur Σ. — 9a, 4 nomine talia BFΣ. — 10a, 1 Denique nunc F. — 10a, 4 Überschuss von zwei Silben. — 10b fehlt F. — 11b, 1 Paradisum B. — 11b, 2 qui agmina Σ. — 11b, 3 Christum refert ultimum Σ.

224. In Dedicatione Ecclesiae.

1. Laetetur

2a. Et concrepet devota
fidelium plebs carmina
in hac aula

2b. Praebeatque cantica
gratiarum nunc praeclara
mente pura

3a. Tibi, Christe, per saecla
qui depellis
gratanter noxia,

3b. Qui venisti pro nostra
omniumque
salute in arva.

4a. Ergo tibi decet salus
et vita
hucusque pia.

4b. Namque moderaris celsa
et ima
virtute pia.

5a. Quae mente pura
Suscipe, laus
angelorum, laudum
carmina laeta,
poscimus

5b. Nos in hac aula.
Preces, vota
suscipe, nostra quae
mittit caterva,
rex, una.

6a. Tu es etenim
sanctorum omnium corona
lux eorumque pia.

6b. Via, veritas
et vita permanens tu sine
fine passim per saecla.

7a. Tua Deus luce clara
deposcimus omnes una
voce celsa.

7b. Ideoque in hac aula
persplendent clementer tua
nempe jussa.

8a. Corda nostra
jam tu potenter
illustra.

8b. Sacro dira
numine terge
delicta.

9a. Voce quo celsa
Te conlaudans adorat,
sancte rex, in hac aula
Haec vox nostra

9b. Supplex expostulat
Et dona per saecula
sancta tabernacula
Et aeterna.

10a. Poscimus tuam et immensam,
rex pie, clementiam
omnes, hanc aulam

10b. Quo conservare tu digneris
semper eam potenter
immaculatam.

11a. In qua et laudes promat
maximas
tibi, Domine,
fidelium turma

11b. Celsaque voce psallat
cantica
convexo corde
inquiens dulcia:

12. Sit regi nostro
perennis semper gloria.

B fol. 168 a. — Ca fol. 87 a. — D fol. 146 b. — E fol. 253 a. — F fol. 111 a. — K fol. 222 b. — L fol. 143 a. — N fol. 129 a. — O fol. 36 b. — P fol. 105 a. — 2 a, 1 devote D. — 3 a, 1 Christo D. — 3 b, 2 omnium salute EP. — 5 a, 1 Quem D. — 5 a, 5 nunc nostra D. — 5 b, 1 Nos fehlt D. — 6 a, 3 laus eorumque FNO: atque salus aeterna KLP. — 6 b, 3 in saecla CaFKP. — 7 a, 1 Tu es Deus LP. — 8 b, 1 Sacra CaFK. — 9 a, 1 quo excelsa F. — 9 a, 2 Te laudans F. — 9 b, 1 expostula F. — 9 b, 2 Dona per saecla F. — 10 b, 1 Tu conservare KL. — 11 a, 3 Ut qua L. — 11 b, 1 Celsa voceque F. — 12, 2 et gloria CaDF; perenni F.

225. In Dedicatione Basilicae.

1. Exsultet elegantis
omnis mundi fabrica.

2a. Quaeque proles terrigena
nostra Domino
canat melodia,

2b. Dignato fundare suam
suis in vernis
gloriosam aulam.

3a. Nos scilicet
habitandi causa
nosque sua
ipso favente gratia.

3b. Hanc tui
tabernaculi fixam
praecinebat
Moysis mobilis umbra.

4a. Haec tui vetustissima
Salomon corrusci est templi
figura.

4b. Illud Israeliticam,
hoc praetulit gentilitatis
et notam.

5a. Huic vivo
lapidi ferto:
Gloria, victoria,
Laus, qui univit talia.

5b. Plebs Hebraea,
regi cantita:
Salus et in saecula
Nobiscum fide compacta

6a. Duo penes
Judaeam divina
habitacula unum effecta

6b. Binam necti
pandebant catervam
unius fidei ecclesiam.

7a. Tabernaculi schema
praecessit templi formam,
synagoga
ecclesiam
pari via.

7b. Tentorii figura
latuit fani notam,
synagoga
ecclesiam
pari via.

8a. Moyses
quoque oracula
praecessere
Salomonis regna,

8b. Lex vero
aeque pacifici
salubria
Salomonis famina.

9a. Illi decus
ac simul gloria,
Christo sit per omnia,
Cui cessit Moysis
legis litera.

9b. Grates ei
dicamus immensas,
Qui dedicata delubra
Delegit sibi nostra
fieri corda.

10a. In Jerusalem domus sita
nostram in visione pacis
pandit aulam.

10b. Natus David Judaeis illam,
hanc nobis proles Dei struxit
pulcherrimam.

11a. Quam nobis Deus aulam
Conservet per tempora
Finis ignara.

11b. Fausta super agmina
Rex erit per saecula
Illic amoena.

12a. Omni quippe honoris doxa
concelebremus annua

12b. Dicationis basilicae
hilariter solemnia.

13a. Hic nostro pangamus Domino
dulcisona

13b. Ore, mente euphonia
harmoniam.

14a. Summus honor,
perpes sit laus
ei, nobis ut annuat

14b. Perennia
ecclesiae
coelestis gaudimonia,

15. Sic fruamur
sua gratia.

A fol. 57 a. — B fol. 235 a. — D fol. 144 a. — K fol. 224 b. — L fol. 143 a. — P fol. 106 b. — 2 a, 2 canat Domino A-P. — 2 a, 3 melodiam B. — 2 b, 1 Dignare D. — 2 b, 2 suis in vernis gloriosam D; gloriosam suis in vernis AKLP; gloriosam fehlt B. — 3 a, 3 nosque per sua D, nosque suam P. — 3 a, 4 ipsum A; ipsam BKP. — 3 b, 2 fixa ABKLP. — 3 b, 3 Moyses praecinebat A-P. — 3 b, 4 umbram D. — 5 a, 1 vivido D. — 6 a, 1 pones D. — 6 b, 2 caterva A. — 7 a, 1 schemam P. — 7 a, 2 processit P; forma D. — 7 a, 5 paritivam D; pari viam ABP. — 7 b, 1 figuram AKP. — 7 b, 2 nosam D. — 7 b, 3 synagogam P. — 7 b, 5 pari viam BP. — 8 a, 1 Moysea D; Moyseos A. — 8 b, 1 Rex vero P. — 8 b, 2 pacifica D. — 10 b, 1 Notus David P; videns illam D. — 10 b, 2 hac nobis B; hoc DB; Lücke von drei Worten P. — 11 b, 3 Illuc D. — 13 a, 1 Sic D. — 15, 2 gloria D.

226. In Dedicatione Ecclesiae.

1. Castrorum proles
dedicativa

2a. Jam epithalamia
reciprocata
recolat solemnia.

2b. Dulcorata recinat
orthodoxorum
soboles euphonia.

3a. Ecce micat dies, in qua
sacro signaculo
delibuta

3b. Haec domus regio pacta
vexillo chrismatis
est adscripta.

4a. Cujus typum portendebant
plaustrum arcae,
cataclismi tecta.

4b. Hanc et allegorizabant
illa quondam
Mosea schemata

5a. Sina ostensa.
Secretorum libamenta
in hac, o Christe, aula
litanda

5b. Laude consona,
Summa in qua te majestas
cernua plebs adorat,
supplicat.

6a. Qua citharizat
angelorum fidicula
laudes hymnizantia.

6b. Quem dogmatizant
patrum sophismata, vatum
consonant argumenta.

7a. A patriarchis typicata,
ab antiquis est praesagata
poli valva.

7b. Ordinum sacrorum globata,
insontum coetibus gyrata
mater pulchra.

8a. Ipsa est nempe,
quae cum pacto
inviolabili
copula

8b. Compellentia
sponsum juxta
castra virginea
avida

9a. Christo foederata
Exorcizans quaerula,
quo ivit sponsus, narrat
Caelebs turba.

9b. Vox illico boans:
Surge propaciscata,
altam carpens semitam
inter astra.

10a. O speculatrix,
urbs regalis,
tristia in te nulla
nec delubilia.

10b. Conditor tuus
Christus atque
architector, nec manent
apud te morbida.

11a. Intra cujus abdita
redemptor deleta
erratica nostra funerea

11b. Collige et colloca,
quo ivit; perpetim
mansuri ibi dicamus una

12. Laudes in axe supera,
qui manes in saecula.

B fol. 169 a. — Ca fol. 90 b. — E fol. 254 b. — 1, 1 Castorum BE. — 4 a, 2 claustrum B. — 4 a, 3 cataclismata E. — 5 a, 1 Sine Ca. — 5 a, 2 secretarum BCaE. — 5 a, 3 in hac Christe BE; o Christi Ca. — 5 b, 4 supplica CaE. — 6 a, 1 In qua BCaE. — 6 b, 2 et vatum BCaE. — 8 b, 3 sq. virginea avida castra E. — 10 a, 3 tria E; trista B; tristitia Ca. — 11 a, 3 ciratica E. — 11 b, 1 Colligo E.

227. In Dedicatione Ecclesiae.

1. Ad te, sancte
supernum lumen,

2a. Sacra nunc vota
ferimus danda,
2b. Quae purgent nostra
crimina cuncta.

3a. Colimus
nam tua
templi sacrata
festalia
sub honore clara,
3b. Terrea
supera
quo nos faciant
discrimina
superata propulsa.

4a. Virtutes sacras
nobis proficuas
reddant sancta
4b. Sanctorum pia
nunc servis precata,
adsint, clamant,

5a. Justitia,
temperantia
et fortitudo
et prudentia.
5b. Nobilitas
quas nunc creat
in poli aula
semper exsultans.

6a. Delicias
praecipuas
justis ministrans
gubernando terrena,
6b. Vivificans
et radians
mentis vulnera
repellendo tenebras.

7a. Quas nunc exstirpa
per climata
orbis omnia,
Christe, potentia,
7b. Solvens vitia
corporea,
spiritalia
reddens coelestia.

8a. Templi Dei
dans gloriam
speciosam,
8b. Sese reddat
quo moribus
speciosam.

9a. Caritas
maneat Domini,
pariter proximi,
veneranda
9b. Castitas
fulgeat mansura
per saecla corpora,
corda salvans.

10a. Haec cunctas
virtus super
et custodiendo
beatas requie
donat animas.
10b. Praecepta
Jesu pia
custodiendo
transferre decertat
in poli astra.

11a. Quam suis tribuat
Domini pietas
immensa,
11b. Servetur tempora
quo nobis inclita
per saecla.

12a. Obtineant
Martialis precata
haec sacra
12b. Et deferant
coelitus impetrata
hac aula.

13a. Haec atque Stephanus
oret, venerandus
athleta,

13b. Qui sanctimonia
tenet coelestia
trophea.

14. Pandat
famulis optata
a Christo promissa
coelestia
praeconia.

D fol. 147 b. — L fol. 148 a. — 3 a, 5 hat eine Silbe weniger als 3 b, 5; entweder ist hier pulsa oder dort praeclara zu ändern. — 5 a, 2 hat eine Silbe Überschufs. — 6 b, 4 detegendo L. — 11 b, 1 Fervetur DL. — 13 a, 3 et justus D — 13 b, 2 tenens L. — 14. 2 famulos D.

228. In Dedicatione Ecclesiae.

1. Adest festa
domus dedicata.

2a. Annuata
solemnitas orbe decorata.

2b. Qua populus
Deo obtulit munera sacra.

3a. Immaculata offeruntur
etenim
sancta atque
justa libamina,

3b. Exemplis archisynagogi
periti
celebrarent
et scaenepaegia.

4a. Structura
ex lapidibus pretiosis
angelorum quoque
custodia:

4b. Smaragdus
et chrysoprassus, adamantus
atque carbunculus
et saphyrus.

5a. Haec est illa aeterna
Dei habitacula
splendida,

5b. Gemmata, clariflua
ex vivisque saxibus
et exstructa.

6a. Visio pacis
Hierusalem,
habensque claritatem
Dei. pretioso
similis lapidi

6b. Tamquam Jaspidis,
sicut chrystallum
optimum murum magnum
atque altum habens
introitum ejus.

7a. Tres januae
ἀνατολῆ,
austro idemque similis.

7b. Aquilone
et occasu
similis ingressus ejus.

8a. Et mensus est
ejus muros
aequaliter, centum
quadraginta
quatuor cubitorum
omnium mensura magna.
quae est angeli.

8b. Ipsa vero
auro mundo
civitas ornata.
est simile
vitro puro, muri,
civitatis fundamenta
ex his lapidis.

9a. Civitas non eget sole
neque luna,
ut splendeat;

9b. Plateae ipsius urbis
tamquam vitrum
perlucidum,

10. Lucerna ejus
est agnus
irradians.

L fol. 149 a. — 3 a, 1 etenim offeruntur. — 3 b, 3 ut celebrarent. — 4 b, 4 et ergänzt. — 5 a, 2 habitacula später korrigiert in aula coelica. — 5 b, 2 das Versmafs verbietet eine Ausmerzung der Form saxibus. — 7 a, 3 ab austro. — 7 b, 3 similis tamen gegen Versmafs und Sinn. — 7 b, 1 Oriente, was schon 7 a, 2; Korrekt. nach Apoc. 21, 13. — 8 b, 4 simile bezieht sich dem Sinne nach auf aurum, cfr. Apoc. 21, 18; überhaupt giebt dies Kapitel, aus dem manche Stellen wörtlich herübergenommen sind, viel Licht zum Verständnis der Sequenz. — 8 b, 7 ex eis lapidis; cfr. 5 b, 2. — Die Melodie dieser Sequenz ist dieselbe wie die der Sequenz Adest festa gloriosi sacra, die sich in Neumen mit einer Linie in Cod. Parisiens. 1086 saec. 13. befindet und rhythmisch sehr schön und reich gegliedert ist. Der Vergleich beweist, dafs der Autor dieser Sequenz die musikalischen Phrasen völlig mifskannt und auseinander gerissen, ja bei den Klauseln 5 und 6 Stücke der einen zur andern geschlagen hat.

V. De Dominica.

229. Prosa Dominicalis.

1. Adest nempe

2a. Valens usia
δύναμις clara,

2b. Sitientes
sunt *ἐναργείᾳ*.

3a. Haec tria semper sunt
instantia
in sophia,

3b. Quae gyrum Olympi
per saecula
sola lustrans,

4a. Tonare qua
sors summa
est de trinitate
praecelsa.

4b. Licet pressa
factura
sit piaculorum
sarcina,

5a. Boantia
carmina reddat
trutinata

5b. Plasmatori
suo, qui exstat
ante tota.

6a. Penetrans
omnia
Deus cuncta potens fabricata

6b. In verbo
condidit,
in principio Deus qui erat.

7a. Spiritu sancto
flatum dans potentia
et majestate
commanens per tempora.
Pater et filius
et sanctus spiritus,
Deus, Deus,
Deus, tamen
diva una deitas.

7b. Dei genitrix,
fave immaculata,
quae ab angelo
suscepisti nuntia,
virgo sola mater
et felicissima.
Gaude, sancta,
te, innupta,
laudat omnis natura.

8a. Exoramus,
regum regina,

8b. Pro nobis
ut intercedas,

9a. Angeli hanc aulam
Michael,
Gabriel ceteri
ut muniant.

9b. Cuncta Dei laus pia,
trinus et
unus praefulgens qui
semper regnat.

10a. O pastor egregie, cui est
ligandi a Deo
meritis
data potestas,

10b. Pietate nostra ductus tua
suffragatione
ac fratrum
solvas delicta.

11a. Sociato Stephano,
qui piam
post dominicam
incarnationem,
ac concione martyrum sacra,

11b. Qui post illam et ante
scandere
fuso cruore
roseo alma
sine fine coelorum gaudia;

12a. Ac confessorum colobis qui
scripturas

12b. Vario reddidere lumine
lustratas.

13a. Virginum chorus
immarcessibilis
lilii
stemmatis
vernant praemia.

13b. Non omittimus
virginem, suo quae
hanc aulam
ditavit
corpore sanctam.

14a. Valeria pia,
ablutos a noxia

14b. Dominum implora
ut ad sedem ducat

15. Paradisi
nos florigeram.

B fol. 234 a. — Ca fol. 133 a. — Cb fol. 80 a. — D fol. 142 a. — E fol. 276 a. — F fol. 104 a. — L fol. 129 a. — P fol. 87 b.

2b, 1 eine Silbe weniger, wodurch eine Neumenverbindung nötig. — 2b, 2 enargia. — 3a, 1 Haec trina CaE. — 3b, 2 hier hört Ca auf und fährt Cb fort. — 4a, 1 Donare quae DF. — 4a, 3 est que DF. — 5a, 3 attrutinata DP; ac trutinata BCbE; atrocinata L; ac trucidata F. — 6a, 1 Pater trans omnia BCb; Pater aeternus omnia E. — 7a, 2 flatu dans LP; dans per tempora CbE. — 7a, 4 quod manet CbE; quo manet B. — 7a, 9 trina una D; zwei Silben (nicht auch Neumen) fehlen F. — 7b, 1 O dei genitrix D. — 7b, 4 nuntio F. — 7b, 7 Gaudet sanctitate F. — 7b, 9 factura CbDLP. — 8a u. b lauten in DLP, dem Versmafs entsprechender:

Unde potens | tua gratia
Removeri | se a noxia.

9a, 3 ceterive D. — 9b, 1 Cuncta dies F. — 9b, 3 praefulget E. — 9b, 4 regnas CbDLP. — 10b, 4 solva B; solve D. — 11a, 2 pia D. — 11a, 3 incarnationem dominicam BCbDEFLP. — 11a, 5 et BCbBF. — 12a, 1 coelo vio D. — 12a, 2 disertas D; scripturis P. — 12b, 1 redire D. — 12b, 2 disertas LP; discerptas EF. — 13a, 1 chori D. — 13a, 4 stemmate P. — 13b, 2 reginam suo quae BCbE; praesulem suo qui LP. — 13b, 3 hanc urbem BCbE. — 13b, 4 dotavit BCb; dicavit D. — 13b, 5 corpore sacro P; corpora sancta B. — 13b, 1 sqq. Nostras cui feras vox odas suoque hanc aulam dotavit corpora sanctam F. — 14a, 1 O Radegundis BCbE; O Valeria D; o Martialis L; o Martine P; O sors sanctorum F. — 14b, 1 Et Dominum F. — 14b, 2 ut ad sedem devehat P; ut a sede devehat L; vitae sedem devehat D. — 15b, 2 florigenam CbL.

Die Prose ist als dominicalis bezeichnet in EF; den Titel, nicht die Prose selbst, giebt M: „De Alleluja *Verba mea*“; Prosa de sancto Martiali ‚de *Verba mea*“ L. — Eine Anordnung der Sonntagssequenzen nach dem Kirchenjahre ist leider bei dem Mangel bezüglicher Angaben in den Handschriften unmöglich.

230. Prosa Dominicalis.

1. Clangam, filii,
ploratione una

2a. Alitis cygni,
qui transfretavit aequora.

2b. O quam amare
lamentabatur, arida,

3a. Se dereliquisse
florigera
et petisse alta
maria;

3b. Ajens: Infelix sum
avicula,
heu mihi, quid agam
misera.

4a. Pennis soluta
inniti
lucida non potero
hic in stilla.

4b. Undis quatior,
procellis
hinc inde nunc allidor
exsulata.

5a. Angor inter arta
gurgitum cacumina.
Gemens alatizo
intuens mortifera,
non conscendens supera.

5b. Cernens copiosa
piscium legumina
Non queo in denso
gurgitum assumere
alimenta optima.

6a. Ortus, occasus
plagae poli,
administrate
lucida sidera.

6b. Sufflagitate
Oriona,
effugitantes
nubes occiduas.

7a. Dum haec cogitarem tacita,
venit rutila
adminicula aurora.

7b. Oppitulata afflamine
coepit virium
recuperare fortia.

8a. Ovatizans
jam agebatur
inter alta
et consueta nubium
sidera.

8b. Hilarata
ac jucundata
nimis facta
penetrabatur marium
flumina.

9a. Dulcimode cantitans
volitavit ad amoena
arida:

9b. Concurrite omnia
alitum et conclamate
agmina:

10. Regi magno
sit gloria.

A fol. 53 a. — B fol. 198 a. — D fol. 117 b. — E fol. 280 a. — L fol. 142 b. — M fol. 196 b. — Cfr. Grad. Nivernense saec. 11. Cod. Parisien. 9449 Σ. — 1, 1 Clangant BLM; Plangant Σ. — 4b, 3 hic intense D. — 5a, 3 alitizo A; alazizo E. — 5a, 5 nunc conscendens D. — 5a, 3—5 und 5b, 3—5 umgestellt EM. — 5b, 3 in densos AD. — 5b, 4 gurgites D. — 6a, 1 Occasus ortus BE. — 6a, 3 administrata D. — 6b, 1 Sufflagitata D. — 6b, 3 efflagitantes D. — 7a, 1 Cum haec E. — 8a, 5 aera A. — 8b, 4 maria E; marius A. — 9b, 2 et fehlt D; ad litus et conclamate EΣ. — Titel der Sequenz: Planctus cygni (cisni) AΣ; de cygno (cisno) E; Cinnica L; Prosa per allegoria[m] ac de cygno ad lapsum hominis. M.

231. Prosa Dominicalis.

1. Stans a longe,

2a. Qui plurima
perpetrarat facinora,

2b. Atque sua
revolvens secum crimina

3a. Nolebat alti adspicere
coeli sidera,

3b. Percutiebat sed lacrimans
sua pectora.

4a. Nam et haec precata
profundens Domino ita,

4b. Dicens: dele mea,
Deus, cuncta facinora.

5a. Divina
prece roboratus
clementia

5b. In sua
reversus est jam cum
justitia.

6a. Nos cujus sacra
sectantes exempla
et humillima:

6b. Tu Deus nostra,
dicamus, relaxa
cuncta crimina.

7. Et nos clemens justifica.

B fol. 199 a. — Cb fol. 84 a. — D fol. 108 b. — E fol. 279 a. — K fol. 167 b. — L fol. 118 a. — P fol. — Cfr. Tropar. Prumiense saec. 10/11. Cod. Parisien. 9448 Σ. — Grad. Epternacense saec. 12. Cod. Parisien. 10510 Ξ. — Grad. Nivernense saec. 11. Cod. Parisien. 9449 Ω. — BDKLPΩ als Gruppe Y; CbE$\Sigma\Xi$ als Gruppe X. — Cfr. Kehrein No. 163. — 2a, 2 perpetrarent P. — Von 3a an lautet die Sequenz in X:

3a. Nolebat alta contemplare
coeli sidera

3b. Sed pectus tundens depromebat
ore lacrimans:

4a. Deus, propitius
mihi peccatori esto

4b. Et mea omnia
pius dele facinora.

5a. Hac voce
benignam promeruit
clementiam

5b. Nec non et
justificatus venit
domum suam.

6a. Cujus nos sacra
sectantes exempla
dicamus Deo:

6b. Deus benigne,
nostri miserere
laxans debita

7. Mitis et nos justifica.

3a, 1 Volebat P. — 3b, 1 se lacriminis D. — 5a, 2 ac roboratus D, hac roboratus L gegen das Versmafs ac datus clementia Ω; benigna promeruit CbEΞ. — 5b, 1 In propria Y aufser Ω. — 5b, 2 jam fehlt Ω. — 6a, 1 Hujus sacra Ω. — 6a, 2 sequamur Ξ. — 6b, 2 nostris Ξ. — 6b, 3 lapsis Ξ. — 7, 1 Pius et nos $\Sigma\Xi$. — D bezeichnet die Sequenz als in feria V Paschae; Titel: *Stans a longe* Σ.

232. Prosa Dominicalis.

1. Oremus omnes
ad Dominum Jesum,

2a. Qui polum
terramque sidera
regit clara,

2b. Qui primum
condidit hominem
et maria,

3a. Atque mundi decus
edidit et cuncta
reptilia;

3b. Ut cunctos subducat
errores nefandos
per omnia,

4a. Pacem suam semper
in temporibus nostris
conferat,

4b. Morbos mundet omnes,
piacula et sordes
subtrahat.

5a. Fides sitque nobis
animum purgans,
sectis denique nostris
obviam
vera spes animo
et corde perfecto
maneat.

5b. Caritasque sancta
firma praecordia
cunctis bonis roboret.
animas
adornet corona
in superna sede
gloria.

6a. Decus, virtus
lausque beata,
sanctorum claritas sancta,
protege nos
tua dextera.

6b. Clementiam
poscimus piam
a te, qui es lux aeterna,
ut deleas
nostra scelera.

7a. Humillimas
audi preces nostras,
desit ira
virgaque dira,
cupido,
lites, luxus et nefas,
omnia recedant
a nostrorum habitacula.

7b. Adoranda
trinitas beata,
laudamus te
in cantica nostra,
digneris
audire voces nostras,
libera et salva
a cuncta pericula nostra.

8a. Alma virgo
Maria,
mater Jesu benedicta,

8b. Exorare
non cesses,
rogamus, pro plebe ista,

9. Ut gaudere in aula
mereamur alma.

B fol. 197 a. — Cb fol. 75 a. — E fol. 271 a. — 3b, 2 herodes B. — 5a, 2 purgat BCb. — 5a, 3 sectis idemque B; secta denique Cb. — 5b, 5 adornat B. — 6b, 3 ad te quis CbE; ad requis B. — 7a, 2 nostra B. — 7b, 2 beate B. — 8b, 1 Exoramus E. — 8b, 3 rogare E. — E bezeichnet die Sequenz als Plurimorum Martyrum; wohl irrtümlich. Ihre Stellung in B läfst sie als dominicalis erscheinen, womit der Inhalt übereinstimmt.

233. Prosa Dominicalis.

1. Rogemus omnes
Dominum Deum
Jesum Christum,

2a. Qui polumque terramque
et clara regit sidera,

2b. Qui hominem condidit
et mundi decus edidit.

3a. Ut cunctos subducat
errores nefandos
et pacem suam
perpetim temporibus
conferat
istis in caducis.

3b. Mundet piacula
et sordes subtrahat
et morbos omnes
eminus ovilibus
a nostris
conditor repellat.

4a. Sit nobis fides
animam purgans, sectis
obvia,
spesque fidesque
animo maneat
corde sedulo.

4b. Caritas firma
praecordia roboret
et bonis
cunctis animam
adornet, oportet,
et sanctissime.

5a. Non nos paupertas
cruciet aut languor,

5b. Sit salus mentis
corporisque quies.

6a. Fastus cesset,
jurgia et lites
et luxus omnis.

6b. Desit ira
et dira cupido
et nefas omne.

7a. Da, Deus, veniam
hominibus, rogantibus nos

7b. Per sancta cernue
coelica petentibus regna,

8. O sancte paraclite,
per intercessionem
electorum omnium.

B fol. 202 b. — 2a, 1 terraque. — 2a, 2 regi. — 4b, 4 cunctis et. — Nach 5b, 2 filii dulcissime, was ohne Parallelglied ist und auch in den Gedanken sich nicht fügt. — 7b, 2 potentibus.

234. Prosa Dominicalis.

1. In cithara
Davidis citharoedis

2. Pulchra,
rhythmica,

3. Dulcia
syllabatim
modulemur

4. Personora
replicata neumata;
cui cuncta
elementa

5. Benedicunt
et solvunt psalmodiam
debitam
satis pulchram.

6. Ἔλεος patris,
quod discretam
sumis a cunctis formam

7. Gestante
Jesu Christo
stigmata;
θεός, hosanna

8. Dicamus
te laudantes
in aeternum
per saecula.

Cb fol. 83 b. — E fol. 279 a. — Titel: De *Exsultate.* Die Melodie läfst keinen Parallelismus erkennen. — 5, 2 sqq. psalmodia debita satis pulchra CbE. — 6, 1 Ἔλεος im Neuen Testament bekanntlich gen. neutr. — 6, 2 sq. discreta . . . forma CbE.

235. Prosa Dominicalis.

1. O miranda,
stupenda
Christi opera,
qui humana
subiit fragilia
nostri causa.
2. Pertulit opprobria
innumera,
nobis ferret ut exempla.
3. Maxima
poenitentia
nobis confer
adipisci coelestia.
4. Qui omnia nostra
vides occulta,
in laetitia
cantica
5. Tibi solvimus laeta,
qui omnia
per saecula,
quae sunt, gubernas
in coelo atque in terra.

M fol. 199 a. — Titel: „Prosa de Alleluja: *Exsultate Deo.*“ — Die Melodie beweist die Abwesenheit jedes Parallelismus.

236. Prosa Dominicalis.

1. Sancte rex,
cujus forti dextera

2a. Omnis terra moderatur
in justitia directa,
2b. Deduc nos in aulam sanctam
Olympeam, ubi cantant
3a. Voce mellea multa
agmina ac hymnumque
vestibus
albis candidata, torques
aureas
3b. Gestantes per divinum
donum et potiuntur
gloria
infinita per omnia
saecula.

M fol. 198 b. — 2b, 2 Olympea. — 3a, 3 albis vestibus. — Titel der Sequenz: *Omnes gentes.*

237. Prosa Dominicalis.

1. Rex aeterne,

2a. Dominator, conserva
famulos tuos,
2b. Redemisti sanguine
quos pretioso.
3a. Non est alius
Deus in
coelo et in terra
3b. Nisi tu solus
cum patre
et spiritu sancto.
4a. Te solum laudamus,
et adoramus,
Qui sine fine
atque initio regnas.
4b. Gratias agimus,
clementissime.
In trinitate
et unitate gloriosus,
5a. Qui es rex regum,
dominator
et omnium gentium,
5b. Admirabilis,
benedicte,
Deus clementissime,

6. Auxiliare nos semper.

B fol. 198 b. — Cb fol. 85 a. — E fol. 279 b. — F fol. 173 a. — 2 b, 1 Quos redemisti BCbEF. — 4 a, 2 et adoramus eum, lezteres gegen Vers und direkte Anrede; et benedicimus omnes F. — 4 b, 1 Tibi gratias BCbEF gegen das Versmafs. — 4 b, 2 potentissime F. — 4 b, 3 sq. fehlt F. — 5 a, 1 Tu es rex F. — 5 a, 2 et dominator BCbEF. — 5 a, 3 omnium fehlt F. — Nach 5 b schaltet F ein: Et in aeternum miserere nobis, redemptor alme.

238. Prosa Dominicalis.

1. Per saecula

2 a. Tibi permaneat
laus, victoria,
Deus, praeclara,

2 b. Qui pius et clemens
delesti cuncta
crimina nostra.

3 a. Qui venisti
de sede paterna
nostra in arva,

3 b. Ante saecla
cum eo conregnans
summa gloria.

4 a. Te, Christe, voce celsa
conlaudant

4 b. Ac tuam potentiam
praedicant

5 a. Agmina ante te
nunc canentia.

5 b. Trinitas o sancta.
una deitas,

6. Concinimus omnes
tibi gloriam.

M fol. 197 b. — 2 a, 3 o Deus. — 3 b, 2 eo regnans. — 4 b, 1 Atque tuam. — Aufschrift: „Ubi vis breviare officium propria sequentia.“

239. Prosa Dominicalis.

1. Orbis redemptor

2 a. Et conditor
jamjam prope est,

2 b. Conclusio
et mundi finis.

3 a. Finxit qui nos,

3 b. Venit ad nos.

4 a. Liquescent colles,

4 b. Montes ruentes.

5 a. Lux tremet in ortu suo,
tenebrescet et Titan,
turmis omnes
rapiemur undique.

5 b. Ante illum adstabimus,
nunc qui regnat cum Deo
patre simul
et cum spiritu sancto.

B fol. 203 b. — Ohne Melodie. — 5, 3 omnesque.

240. Prosa Dominicalis.

1. Omnipotens
Deus, fortis
per innumera saecula,

2 a. Qui solum
te priscis mandasti
colere firmiter
in arida.

2 b. Ego sum
Dominus, dixisti,
et non est alius
in aethera.

3a. Hoc nomen
tibi est totum
canit finis
et primordia.

3b. Te vatum.
Eloi, omnis
canit semper
vaticinia.

4a. Audi Israel,
tu Deus
in Horeb narrasti,
una est majestas mea.

4b. Non te immundo
ostendis
nisi per subjectam
formam, quam ipse feceras.

5a. Nunc ergo trinum
et unum non cessat
credere Deum
ecclesia sancta.
in personis
trinum et unum in natura.

5b. Patrem et prolem
et spiritum sanctum.
patrem innatum
filium genitum,
et spiritum
procedens in duas personas

6a. At ipse Dominus.
verbum, virtus,
sapientia, Christus Jesus,
et totum patris
commune
de lumine lumen,
nec minor est quidquam.

6b. De solo solus, in
patre manens,
in ipso genitor permanens
nec habet, ubi
concrescat.
et rerum unus est
Deus patrans cuncta.

7a. Sola suscepit
de virgine Maria
filii
persona nostrae
parvitatis formam.

7b. Ut redimeret
plasma suum, quod fecit,
unicum
direxit suum
filium in terram.

8a. Perfectus est Deus,
perfectus homo,
non duo tamen sed
unus est Messias.

8b. Minor est de patre
in id, quod [ipse]
pro nobis suscepit,
humanam naturam;

9. Aequalis
est patri secundum
deitatis gloriam.

B fol. 195a. — Ca fol. 129b. — E fol. 287b. — F fol. 106a. — 3a, 3 caro fant F. — 3b, 1 Devotum F. — 4a, 3 mandasti F. — 4b, 3 subjectum EF. — 4b, 4 formamque F. — 4b, 4 fecerat F. — 5a, 2 cesset CaF. — 5a, 4 in ecclesia F. — 5b, 6 alle Hss. — 6a, 3 Christe F. — 6b, 5 non crescat F. — 7a, 5 pravitatis Ca; forma BF. — 7b, 1 Et redimere F. — 7b, 2 plasma sua BCaEF; quem fecit F: quam fecit BE. — 8b, 1 de patre est CaF. — 8b, 4 humana natura CaF.

241. Prosa Dominicalis.

1. O lux aeterna,
sublima,

2a. Claritas sancta,
cujus splendor
gratia irradiat,

2b. Fulgens praecelsa,
fugans actus,
tenebrae horrentia.

3a. Terrarum antra
cui non latent abscondita,
sed patebunt intima
per cunctis ima
et occulta.

3b. Qui regat nempe
aethera supernorum namque
civium angelorum,
celsa et ima:
Titan, luna,

4a. Stellarum micantia, * * * *
Montes et colles * * * * *
nec non et aequora,

4b. Arva ac mare,
pisces cunctos, fontes,
Rivos sive flumina.

5a. Ipsi flectuntur
omnigena
et collaudat
omnis lingua et adorat.

5b. Nobis dignetur
dare tantum,
quod precamur,
mira sua juvantia.

6a. Large et dimittat
cumulata nostra
plurima facinora.

6b. Catenarum nexus
nodorum dissolvat
pius victor vincula.

7a. Qui est judex justus,
recte judicans,

7b. Ipsi semper laus sit
et potentia

8. Cuncta per saecula.

E fol. 302 b. ohne Neumen. — Nach 4 a, 1 folgt Aera nubium, nebularum, imbrarum roscillantia, wofür kein Parallelglied existiert und was vielleicht Interpolation ist. — 5 a, 2 omnigenus. — 5 b, 1 Nobisque dignet. — 5 b, 4 tua. — 6 a, 1 Larget. — Titel: *Deus judex justus.*

242. Prosa Dominicalis.

1. Nostra tuba

2a. Nunc tua clementia,
Christe, regatur
jamjamque pia

2b. Exaudi precamina
te laudantia
mente devota.

3a. Ita nam laus est tibi grata,
vox si quod nostra sonat,
conscientia canat.

3b. Quod ut omnibus proveniat
indefesse divina
precentur auxilia.

4a. Nam quicunque
digne meretur ea,

4b. Cuncta ei
semper sunt salubria.

5a. Quibus sine humana
cogitata
non utilia.

5b. Relinquentes igitur
itinera
nimium lata,

6a. Angustam viam
gradiamur,
quae patriam
nos ducat ad almam.

6b. Haec enim sacra
vestigia
redemptori
pio perplacita.

7a. Qui et nostra tempora
pie disponat
semper nosque protegat

7b. Patriamque miserans
ducat amissam,
quo sine fine regnat.

8. Canticaque ei nostra
placeant
per cuncta saecula.

Cb fol. 82 b. — D fol. 97 a. — E fol. 278. — P fol. 54 a. — Cfr. Grad. Nivernense saec. 11. Cod Parisiens. 9449 Σ. — 2 a, 3 atque pia Σ. — 4 a, 1 Quam quicunque Σ. — 6 a, 3 nos patriam Cb-Σ; die Umstellung durch die Melodie gefordert. — 3 b, 3 clementia Σ. — 6 b, 4 placita Cb. — 7 a, 1 Qui nostro Cb. — 7 b, 1 Patriam miserans Cb. — 7 b, 2 ducat ad almam Cb. — Diese Sequenz ist eine Überarbeitung der Notkerschen gleichen Anfangs, deren Singweise sie entlehnt. Letztere kommt in den alten St. Galler Handschriften nur in unentzifferbaren Neumen vor. Als Brander seine grofse Sequenzensammlung anlegte, hat er offenbar die Melodie nicht auffinden können und gab daher den Text ohne Melodie. Da Brander die Melodie nicht hat, fehlt sie auch bei Schubiger und galt somit als eine der verlorenen. Cfr. Bartsch, die lateinischen Sequenzen S. 17. Auch die Handschriften von St. Martial bieten die Weise nur in Neumen, die immerhin erkennen lassen, dafs die Melodie mit der St. Galler indentisch ist. In Noten findet sie sich in Miss. ms. Beccense saec. 13. Cod. Parisiens. 1105. Einige Mss. geben die Sequenz auf Weihnachten; die Notkersche Stammsequenz war für Septuagesimä bestimmt. E setzt die Prose ausdrücklich unter die dominicales, und hat damit wohl recht, da der Inhalt schlechterdings mit Weihnachten nichts zu thun hat.

243. Prosa Dominicalis.

1. Mente pura

2a. Te oramus,
potestas diva,

2b. Ut precibus
nostris faveas.

3a. Per immensam
clementiam

3b. Confregisti
nam tu vasa

4a. Hostis
malignissimi fortia,

4b. Cum pro
nobis suscepisti poenam

5a. Vivificae crucis
a plebe Judaea,
exortus es ex qua.

5b. Ergo nosmet tua
custodia firma,
quia fragilia

6a. In nobis perstant
omnia,
et mitte
opitulamina
ab arce superna

6b. Nobis famulis,
qui tua
laudamus
trophaea praeclara
canendo sonora.

7a. Praesta quoque superna
angelorum clara
gaudia,

7b. Ut in aevum cantica
tibi decantemus
jubilando

8. Alleluja.

M fol. 197 a.

244. Prosa Dominicalis.

1 a. Laudent regem
angelorum

2 a. Agmina
sacra, Deum
regnantem in arce
poli per saecla.

2 b. Nec non omnis
creatura
ab ipso creata
ipsi applaudat.

3 a. Polus atque sidera,
aetherea lucida,

3 b. Quae lucent in gloria,
ipsi famulantia

4 a. Cum hominibus,
qui terram habitant
per deitatis gratiam,

4 b. Quos eripuit
bonitas filii
almi patris admiranda

5 a. Ab antiqua
inimici
subdola fallacia.

5 b. Nam ut pius
salvaret nos,
reliquit poli alta

6 a. Et assumpsit
pro nobis carnem veram,

6 b. Non amittens
tamen, quod Deus erat.

7 a. Cujus magnam
exoramus clementiam,
ut piacula
nostra tollat

7 b Et tribuat
angelorum consortia
oratione
assidua

8. Sanctorum suorum,
cui perpes sit laus.

M fol. 201 b. — Titel der Sequenz: „*Lauda anima*“.

245. Prosa Dominicalis.

1. Laudent ecce
per orbem cuncta

2 a. Mundi laeta condita
creatorem, canora
plectro sonent nunc organa.

2 b. Namque decet, jucunda
jam depromat nunc lingua
celsa cantans cum fistula.

3 a. Aurea
phalanx festiva
jam pulchra sonet
symphonia.

3 b. Astrea
redempta turba
melica boet
harmonia.

4 a. En omnis arva
suscepit ovans anima
Festa nunc celsa,
nivea in
qua plaudit caterva.

4 b. Saeva dehiscat
umbra, lux clara emicat,
Nam laetabunda
scandit proles
celsa poemata.

5 a. Tace jam stridula
blaterando per lingua
jam turba
stupens fulgida.

5 b. Per arva jam sceptra
dominantis in saecla
qui dira
vastat tartara.

6a. Radiat lux nova,
stupet gens Stygea
plasma redemptum
venit ad supera,
post busti moenia
Christus vexilla
gestat victricia.

6b. Reserata claustra
nuntiant gaudia
multis in aula
templi dominica,
per ampla mox loca
petunt gaudentes
paradisiaca.

7a. Surgit Christus,
jam ab ima
sepulchri claustra nox clara
famina pertonat
vox angelica
alumnos alloquens
voce talia:
mors est absorpta dira
ac Christi trophaea.

7b Vivit agnus
post funera,
crucifixus qui fuerat,
cernite vacua
tumuli loca,
vivida en membra
gestat in arva,
conspicua stigmata
refert ad supera.

8a. Cohors pia
pergit jam in Gallilaea,
anastasti divina
attrectans membra
fit mox laeta ipsa.

8b. Ast peracta
divina munia boat
collegia pneumata
confirmans corda
dogmata coelica.

9a. Cuncta cedant lubrica,
virtus quia
jam decus ad dindima
mundi climata
abolitum est at laeta pascha.

9b. Plaudat odas nunc turma,
voce celsa
melodema tinnula
sonet, choraula
perite ac praecinat cantica.

10a. Jucundemur in hac euprepia,

10b. Psallentes alleluja, ut una

11. Post vitae metam
fruamur patria
aeterna.

F fol. 81 b. — 2a, 1 Mundum. — 2b, 3 fidula. — 3a, 2 nablo pulchra. — 6a, 3 plasma redempta, später korrigiert in redemptum. In der That endigen alle Zeilen auf a. — 8a, 3 anastarin.

246. Prosa Dominicalis.

1a. Laudemus Christum
in excelsis regem
mente sancta,

2a. Voce quoque,
sicut valemus, omnes
canora.

2b. Qui pro nobis
est dignatus venire
in terram

3a. Caducaque membra
immortalis Deus
sumere nostra

3b. De mundi domina
et intemerata
virginis aula.

4a. Qui tamen coelestia
angelorum regebat agmina
4b. Cum patre Deo una
in divinitate gloriosa.

5a. Idemque pependit
in cruce salutifera,
humanum genus
ut redimeret morte sua
ad paradisi laetitiam.
5b. Huic cuncta cecidit
perpetrata Adam culpa
omnipotentis
contemnens jussa pacifica,
quae darent vitam custodita.

6a. Sed dum secundus Adam
dominator
factusque vita per omnia.
6b. Deo genitori
factor parens
die resurrexisset tertia,

7a. Simul cum
illo mereamur regna
scandere beata,
quo sine termino
perfruuntur [turma sancta]
7b. Illuc ut
mereamur pervenire
illorum devoto
corde ac supplici.
imploramus auxilia.

8a. Et tu, Deus,
lux sanctorum
omnium clara,
8b. Audi preces
famulorum
mente serena.

9a. Atque tribue
larga misericordia
9b. Vitam beatam
in aeterna laetitia.

10. Et regem regum una
cum patre in aeterna
videre saecula.

B 1° fol. 162 b. — B 2° fol. 246 a. — 1a, 1 Christum voce B 1°. — 2a, 2 volemus B 1°. — 3b, 1 Te mundi B 1° 2°. — 5a, 3 sq. genusve redīmeret B 1°. — 5b, 1 würde man excidit erwarten und deshalb Hac cuncta oder um des Versmafses willen Ab hac. — 5b, 2 ad haec culpa B 1°. — 5b, 3 omnipotens B 1° 2°. — 5b, 5 custoditam B 1° 2°. — 6a, 3 vitae B 1° B 2°. — 7a, 2 scandere regna B 1° 2°. — 7a, 6 fehlt das Subjekt von 4 Silben; die constr. *κατὰ σύνεσιν* sehr häufig — 8a, 3 clara fehlt B 1°. — 9a, 1 Et B 1° 2°. — 10, 3 videre fehlt B 1°. — B 1° steht die Sequenz unter denen der Weihnachtszeit; B 2° hat sie die Angabe bei sich „Alia in octabas Domini," steht aber zwischen andern dominicales, zu denen sie auch inhaltlich besser pafst.

247. Prosa Dominicalis.

1a. Laeti canamus
Domino carmina
recta fide,
credulitate vera,
1b. Qualiter manet
unicus filius
sede patris
conlocatus in alta,

2a. Sanctus quoque spiritus,
praesidet
qui aetheris in aula.
2b. Haec nos totis viribus
ac mente
simul canamus una,

3a. Si sic pariter
sibi canendo
modulantur cuncta.
3b. Par est deitas,
una majestas,
aequalis copula;

4a. Voluntas una manet
fulgida
aeterna per saecula.

4b. Personalis natura
est simpla
ac illorum gloria

5a. Ut cum sint ubique
nobismet
tribuunt undique
gloriam.

5b. Hoc coeli quoque nos
admonet
alta protendere
culmina.

6a. Prophetarum praedicta
quotidie non cessant
aperire nobis.

6b. Quae ducit ad aeterna
per priscorum patrum
memorabilia.

7a. Mira quidem
gerentes hinc inde
opera ad sanctorum
stigmata pulchra
quidam homines
opera,

7b. Atque agunt
exterius pater
solus in alta, natus
pariter, una
sanctus spiritus
haec signa.

8a. Cui voces
et corda, laus
intima
una sit devota praemodica.

8b. Ipsi decus
ac potestas
sola sit
in aethera per cuncta saecula.

B fol. 204 a. — 2a, 2 qui praesides. — 3a, 2 corendo. — 3a, 3 modulanter. — 3b, 1 Pars est. — 3b, 2 mageshac. — 4b, 2 et simpla. — 4b, 3 hoc illorum. — 5a, 4 gloria. — 5b, 1 O coeli = oc coeli = hoc coeli. — 6b, 3 memorabilia exempla, letzteres überzählig. — 7b, 1 He agite deterius! — 7b, 5 et spiritus. — 7b, 6 exeigna. — 8a, 1 Qui voces. — 8b. 1 Ipse decus. — Die Sequenz bietet dem Verständnisse mannigfache Schwierigkeit, die wohl nur zum Teil auf Rechnung des Schreibers kommen.

248. Prosa Dominicalis.

1. Jam deprome,
universus mundus.
dulcifluum Alleluja

2a. Et concine
placida odarum
cantica

2b. Regi regum
cunctipotenti per
saecula,

3a. Jesu Christo,
quem adorant
cuncta coelestia,

3b. Cui semper
maneat cum
proprio genitore

4. Et paraclito
perpetua
salus atque laus.

M fol. 199 a. — Aus der Melodie ist ein Parallelismus nicht zu erkennen. Da sich aber ein solcher (wie vorstehend) wie von selbst ergiebt, so bleibt die Sache zweifelhaft. Titel „In te Domine speravi".

249. Prosa Dominicalis.

1a. Gaudeat tellus
exsultetque mundus,
2a. Gaudeat sexus
uterque maris
femineus simul
pariter,
3a. Ecce vir fortis
fortem namque devicit,
4a. Ejulant fures
mirantes talia,
5a. Mutuo inquirentes: quis
est iste tam fortis,
tam potenter
cuncta peragens?
6a. Aeternus iste
potens est mirificus.
7a. Migrante eo
terra tremuit
8a. Coelos invasit
horror, luna sanguineo
colore fuscata est.
9a. Angelicus
coetus resonabat
jugiter in aera:
10a. Iste speciosus
in stola sua gradiens?
11a. Suam secum
reportat imaginem
priscis tunc perdita
protoplasti facinora.
12a. Pollicitus, quod
die tertia surgeret,
13a. Angelus ad lapidem
accedens,
quem revolit
et sedit super eum.
14a. Mulieribus affatur
angelus: nolite
expavescere, Jesum
quaeritis, surrexit.
15a. Illae regressae tristes
praecepta nuntiant,

1b. Gaudeat polus,
gratuletur pontus,
2b. Triumphatori
laudem jubilet
exselsaque voce
concinat.
3b. Moritur ipse,
mortis regna diripit.
4b. Anxiantes de
Dei potentia.
5b. Nostra ingressus est, portas
aereas confregit,
cuncta nostra
debellavit vasa.
6b. Ut quid se nobis
latitabat tam potens?
7b. Et velum templi
medium scissum est.
8b. Phoebum privavit
radiis, exclamans fore
non sibi suas vires.
9b. Quis est iste,
qui venit ex Edom
tinctis vestibus in Bosra,
10b. Quare rubra
secum vestimenta ferens?
11b. Patefecit
paradisi januas
collocans animas
in sempiternam gloriam.
12b. En adimplevit,
sicut dixerat, hodie.
13b. Timor irruit super
custodes,
facti sunt jam
velut nortui
14b. Et nunc euntes dicite
pedissequis, cito
properent Gallilaeam,
ibi videbunt me.
15b. Timentes, ne visuri
jam eum essunt.

16a. Haec jam acta
praecepit Jesus:
euntes docete
omnes gentes,
baptizantes
eos in nomine
patris filiique
spiritus sancti.

16b. Post assumptus,
unde venerat,
angelos destinat,
ut praebeant
solamina
suis clientulis,
alma quo valeant
dari dogmata.

Ipsum adoremus
et ei decantemus
Alleluja.

B fol. 180 a. — E fol. 250 a. — F fol. 171 b. — 1b, 2 gratuletque B. — 2a, b utrumque mare BE. — 2b, 2 jubilant B. — 2b, 4 concinant B. — 3a, 2 vicit BEF. — 4b, 1 Anxiantque F. — 5b, 1 Nostram B. — 6a, 1 est iste F. — 6b, 1 Ut qui B. — 8a, 1 horror invasit BEF. — 8b, 1 Phoebus F. — 8b, 2 radios BEF. — 8b, 3 sibi suam virem BE. — 11b, 4 in aeternam F. — 12a, 1 jam suis quod BEF. — 12b, 2 dixit B. — 13a, 4 sedebat F. — 13b, 3 sunt nunc BE. — 14a, 2 expavescere nolite BEF. — 16a, 7 et filii F. — 16b, 1 Post haec BE. — 16b, 3 angelus B. — Die Sequenz ist stellenweise etwas nachlässig in Einhaltung des Versmafses, was häufiges Einschalten von Noten in der Melodie veranlafst; sie trägt die Aufschrift: Dominica II. post Pascha.

250. Prosa Dominicalis.

1. Fortis atque amara

2a. Erit tunc dies illa,
in qua perient cuncta,

2b. Quae videntur, corpora
tellus et (omnia) natantia

3a. Columna coeli
ad nutum illius
tremescet alta.

3b. O dies illa,
in qua manifesta
sic erunt cuncta.

4a. Et quid faciet virgula,
quid tabella,
si ita pavescet
poli columnella?

4b. Et quid sentiet humana,
quid terena,
si ita tremescet
polorum caterva?

5a. O rex sempiterne,
qui largiris nobis
omnia moderna,

5b. Ne nos sinas ire
in inferni taetra
zabulorum loca

6. Sed duc ad angelorum regna.

A fol. 52 b. — B fol. 240 b. — Cb. fol. 82 a. — E fol. 278 a. — L fol. 198 a. — 2a, 3 perient A-L. — 2b, 1 corporea A-L. — 2b, 2 omnia überschüssig. — 4a, 1 virgulta E. — 4a, 3 si sic ABCb. — 5a, 1 sempiterna A-L. — 6, 1 angelorum loca L.

251. Prosa Dominicalis.

1. Exsultet nostra
cum angelis turba,

2a. Consonet devote
Domino laudes,

2b. Cujus nullus finis,
numerus nullus.

3a. Qui justo
pioque
moderamine
et pro peccatis
poenam irrogans

3b. Justisque
pro bonis
aeterni regni
gaudia donat
lucis splendida.

4a. Nunc te, redemptor,
petimus omnes
ut nos conserves,

4b. Qui delinquentes
corrigis juste,
ut convertantur.

5a. Tu enim es salus,
vita, lux perpetua
et mundi decus.

5b. Te adorant sancti
angeli perenniter
ac justi omnes.

6a. Praesta nobis
auxilium,
rector potens, rex,
architectus polorum,

6b. Quo adjuti
mereamur
coelibem vitam
angelorum capere.

7a. Non quo criminum
nostrorum
poenam recipiamus,
alme pater,

7b. Sed pro tuorum
donorum
vitam aeternam, dona
praemiorum.

8a. Nunc conjungi nostras

8b. Voces angelorum

9a. Laudibus digneris,
ut tibi placeant
Domino
in aeternum.

9b. Jubilemus ei,
socii, plaudentes
vocibus
Alleluja.

10a. Reboet hymnum
haec plebs
toto nisu ac
totis praecordiis
Christo regi,

10b. Qui est ex patre
lumen
indeficiens,
sempiternus dies
ante saecla.

11a. Qui arvam condidit
ac pontum, coelum, astra
gubernat.

11b. Qui de sinu patris
ad nos venit magnusque
redemptor.

12a. Fave votis delicta,
Christe, pellens tuorum.

12b. Saevissimum protinus
hostem arce chelydrum.

13a. Quo capaces muneris
septiformis
gratiae effecti,

13b. Respuentes infima
contemplemur
aeternam patriam.

14. Quo ducat fides splendida,
jungat charitas sancta,
trinitas Dei aeterna.

A fol. 54 b. — D fol. 135 b. — L fol. 141 b. — 3a, 5 irrogas A. — 3b, 5 lucis praemia DL. — 4b, 2 erogas D. — 8a, 1 Hunc conjunge DL. — 8a und b fehlen D. — 10b, 5 saecula DL. — 11a, 1 arva D. — 12b, 2 arcens A. — „De angelis“ D; „Prosa de planctu pueri capti.“ A.

252. Prosa Dominicalis.

1. Eja, simul
agmina cuncta
Deo devota

2a. Mera voce
summa laetitia
Christo consonent carmina.

2b. Omni hora
alacris maneat,
qui desiderat mansura.

3a. Olim deceperat
hostis subdola
et callida fraude Adam,

3b. Unde retruserat
omnem sobolem
ipsius in loca taetra.

4a. Patris dextera,
Jesus piissimus,
regens cum patre omnia,

4b. Vidit talia
atque condoluit,
tactus misericordia.

5a. Descendit de supera
praeclara
sede paterna,
virginis adiit aulam.

5b. Ex qua immaculata
assumpsit
carnem terream,
non tamen sumpsit peccata.

6a. Visus est vera
Deus in carne
atque docuit coelestia.

6b. Demum tradidit
morti se ipsum,
crucis stipitem amplexans.

7a. Dissolvit captivitatem,
restaurans
mundum libertati et
confudit Leviathan,

7b. Ex cujus gula abstrahas,
moderans
coelum et terram, cuncta
baptizata agmina

8. In sacra lympha,
credentia
in te fide recta.

M fol. 199 b et 240 b. — 6a, 3 et docuit. — 7b, 3 et terram. — Titel der Sequenz: „De Alleluja *Domine refugium.*“

253. Prosa Dominicalis.

1. Domine sancte,
pater aeterne,
omnipotens,

2. Precamur te
in nomine
filii tui,
Domini nostri
Jesu Christi,

3. Per quem facta
sunt omnia
visibilia
et invisibilia;

4. Qui se pro nobis
hostia pura
et immaculata
obtulit;

5. Qui pro peccatis
nostris seipsum
exinanivit;

6. Cui una est
cum te Deo patre
paraclitoque
aeternus honor:

7. Esto propitius,
quaesumus, nobis
famulis tuis.

8. Propter nomen
sanctum tuum
salva et adjuva
nos, Domine,
sancte pater,

9. Quos redimere
dignatus es sanguine
filii tui.

10. Et accende
in nos lumen
suavissimi,
sanctissimi
amoris tui.

11. Te adoramus
in trinitate
et unitate.

12. Tu es Deus solus,
clemens et justus
atque misericors.

13. Qui nos permisisti
ad diem hunc
pervenire,
dignare semper
custodire
et dona, victoria
magna valeamus
habere laetitiam veram.

14. Solve vincla nostra,
consortes mereamur
semperque esse
in coelestia regna.

15. Nosque omnes
adoramus,
deprecamur,
exoramus
ad noxa plura,

16. Mereamur
videre te
judicem, bone
rex, et clementem

17. Per infinita
saecula.

B fol. 201 b. — Ohne Melodie. Aus dem Text allein ist auf einen Parallelismus nicht zu schliefsen. — 9, 1 Quem. — 13, 4 digna semper. — 15, 3 deprecamus.

254. Prosa Dominicalis.

1. Davidis
citharoedis

2a. Pulchra rhythmica dulcia
sillabatim
modulemur
personora
replicata pneumata.

2b. Cui cuncta elementa
benedicunt
atque solvunt
psalmodia
debita satis pulchra.

3a. Ἔλεος patris,
quod discretam sumis
a cunctis formam.

3b. Gestante Jesu
Christo stigmata;
θεός, hosanna,

4. Chirra nos
te laudantes
in aeternum
per saecla.

B fol. 243 a. — E fol. 304 a. — 2a, 3 modulemus BE. — 2b, 3 et solvant E; et solvunt B. — 3a, 2 quo discreta BE sumus E; sumis B. — 3b, 1 Testantes B; gestantes E. — 3b, 2 sugmata B. — 4, 1 Ich finde bei Diefenbach: ciro i. sanccio, ik hilghe; vielleicht auch Derivativ von chira = χείρ. — 4, 4 per saecula E. — Diese Prose ist eine Bearbeitung von 234, wahrscheinlich um den Parallelismus herzustellen.

255. Prosa Dominicalis.

1. Corde devoto
omnis nunc fidelium
canat caterva

2a. Atque supplicet
Deo omnipotenti, ut
ipse solvat

2b. Cuncta crimina
a se contracta; exposcat
prece prona

3a. Et humillima, ut
lucrari bona fiat
condigna coelica.

3b. Ad praesens etiam
promat cunctipotentis
magna miracula.

4a. Idem nempe coelica
ac terrea
potentia
fabricavit ex nihilo
procreans cuncta.

4b. Posuit solis rotam
atque lunam
micantia
nec non astra in facie
poli rutila;

5a. Demum hominis plasma,
qui contineret
arva cuncta
subjecta,

5b. Pro bonitate sola
sua sophia
figuravit
extera.

6a. Nos ergo, summe rex,
creatura tua,
proscimus subsidia

6b. Omnibus tribui
nobis salubria
per omnia momenta.

7. Nos desolatos
non derelinquas,
paradisi loca
sed nobis dona.

M fol. 198 b. — 2b, 3 prona prece. — 3b, 3 mirabilia. — Titel der Sequenz: *Te decet hymnus.*

256. Prosa Dominicalis.

1. Coaequalis
patri per omnia

2a. Ac spiritui divino,
rex regum, tutans,
quae sunt, omnia,

2b. Nunc digneris acceptare
tuarum laudum
nostra cantica.

3a. Tu regis summa, ima,
tu torques
lucentia sidera.

3b. Tibi exhibet Phoeba
ac Titan
digna famulitia.

4a. Te tremunt zabulorum
loca taetrica
nec non maria
profunda.

4b. Tibi pipant omnia
volatilia,
natatilia
ac cuncta.

5a. Sicut vis
et ubi vis, venti
perflant, sic germina
telluris virescentia

5b. Prodeunt
secundum mandata
tua; nam tu, magne,
formasti omnia ista.

6a. Cherubim et Seraphim
amore flagrant
ante faciem tuam.

6b. Angelorum caterva
te speculari
concupiscunt per saecla.

7a. Suscipe nostra
poemata,
quem turma
prophetarum sancta

7b. Dudum cecinit
voce clara,
cecinit
quem David cithara.

8a. Clara duodena
apostolorum
omnis societas,
exora

8b. Inaestimabilem
et pium Christum,
regem et dominum,
qui regnat,

9a. Martyrum, pontificum
pariter
caterva, confessorum
nec non virginum
cuncta
collegia candidula,

9b. Ut vitam sempiternam
tribuat
ejusdem clementia,
summa caritas
sancta,
cunctis, qui eum adorant.

10. Sit tibi, Christe, honor
laus cum ineffabili
patre et sancto pneumate
per saecula.

M fol. 200 a und fol. 241 a.

257. Prosa Dominicalis.

1. Christe, tua
agmina jubilant
voce celsa

2. Tibi sancta
sempiterna
laudesque excellentissimas
per cuncta
ad clara
habitacula.

3. Laus omnis atque gloria
tibi decet tempora
diuturna.

4. Hoc canimus lingua
laude dignissima.

5. Tu crimina
et facinora
lavas nostra.

6. Tu regis astra supra
atque in terra infra,
tu gubernas
semper alta
maris habitacula.
7. Ergo tibi referat
nostra melodia
gratias.
8. Poscimus namque
clementiam
tuam sanctam.
ut gratulantes
simus in sede
beata.
9. Ubi lux est divina
atque angelorum gaudia.
ubi laudat
te cuncta
polorum caterva
plurima.
10. Quem, omnes supplicamus.
capiat
fides nostra
11. Atque valeamus
in coelis gloriosam
permanere angelicam
vitam per cuncta
semper saecula saeculorum.

B fol. 202 a. — 5, 3 laus nostra. — 7, 3 gratia. — Melodie bietet die Handschrift keine; aus dem Text allein ist ein Parallelismus nicht aufzufinden, sodafs die folgende Umarbeitung wahrscheinlich stattgefunden hat, um diesen herzustellen.

258. Prosa Dominicalis.

1. Christe, tua
agmina jubilant

2a. Voce praecelsa
tibi sancta
in saecula sempiterna
2b. Laudes per arva
perque saecla
ac clara habitacula.
3a. Te enim laus et gloria
decet cuncta
per saecula
atque tempora diuturna.
3b. Tu crimina lavas nostra
atque cuncta
facinora
peccati cunctaque pericla.
4a. Tu regis astra supra
et terram infra sita,
tu gubernas atque alta
maris habitacla.
4b. Tu sine labe vitam
justis das et aeternam
atque sine fine paras
sancta sedis alma.
5a. Ergo tibi nostra
caterva
referat semper gratias.
5b. Tuaque divina
majestas
polorum reget saecula.
6a. Quam, omnes petimus,
capiat fides nostra,
6a. Atque valeamus
in coelis gloriosam
7a. Angelicam
in coelis capere vitam
7b. Per saecula
semper saeculorum. Amen.

L fol. 151 a. — Die Sequenz beginnt ohne Aufschrift, ohne Neumierung und ohne Initiale mit: tua agmina. Zu ergänzen ist eine Anrede; nur die gewählte Christe läfst sich durch eine Initiale (vgl. L fol. 146 a), X mit durchgelegtem Kreuz, dessen senkrechter Arm oben in P, unten in E ausläuft, ausdrücken. — 3a, 4 et tempora. — 3b, 2 ut cuncta statt et, statt atque. — 3b, 4 pericula. — 4a, 2 terra. — 4a, 4 habitacula. — 5a, 2 und 5b, 2 zwingt der Sinn zu ergänzen. — 6a, 2 fide.

259. Prosa Dominicalis.

1. Christe, rex, via,
lux et vita,

2a. Qui cuncta regis
et gubernas,
da nobis pacem veram
et concordiam

2b. Caritatemque
in aeternum,
solatium Domino,
perfecta regna.

3a. Fides
cessabit atque spes,
caritas manebit;
ipsa patiens
est atque benigna,

3b. Congaudet
veritati semper,
non cogitat malum,
non inflatur, non
quaerit, quae sunt sua.

4a. Ipsa est virtus
omnia praevalens,
justos quae exaltat
ad regna coelestia.

4b. Aeterne Deus,
auctor cunctorum,
preces nostras audi
aure placatissima.

5a. Rex coelorum Deus,
reple corda nostra
et fac nos tua vestigia
quaerere per omnia.

5b. Pateat quaesumus
paradisi porta,
ut percipiamus coronam
in superna gloria.

6a. Omnipotens altissimi
verbum, poscimus
sanctam majestatem tuam,

6b. Concede nobis pacem et
vitam aeternam
in sempiterna saecula,

7a. Patri aequalis,
paracliti quoque
individuus compar.

7b. O veneranda
beata trinitas,
salus et vita nostra,

8. Salva nos
nunc et per saecla.

B fol. 196 b. — E fol. 303 a. — 1, 1 rex vita E. — 1, 2 et via E. — 2b, 4 regnat BE. — 5a, 2 Charismata reple EB. — 7b, 3 salus vita EB.

260. Prosa Dominicalis.

1a. Alme sanctorum conditor,
Dominus cunctorum
per saecula,

1b. Qui fecisti cuncta tua
in sapientia
sempiterna.

2a. Tua sunt cuncta,
rector orbis, sociata
semper tibi
manent per saecla.

2b. Effigiata
hominis origo viva
sed postmodum
dissociata

3a. Manet sumpta.

* * * *
* * * *
* * * *

Sed tu Deus
omnipotens
parasti mundo ante cuncta

3b. Saecla nobis
destinata,
ut te recipiant corpora

Simul arva.

4a. Felices animae
sanctorum, piacla
propurgata,
splendentia
pergant ad loca

4b. Aetherea, ubi
concrepant organa
angelico
mirifico
cantu modulata

5a. Tuba clara.

Adesto * * * *
nunc, Deus, et audi * * * *
voces nostrarum * * * *
precum in hac sacrata
tibi templi aula.

5b. Oramus
junge nos sanctorum
merita, coelo
recepta (ut) mereamur
alma frui gratia

Sempiterna.

6a. Cui honor
atque gloria,

6b. Laus ascendat
semper in aethra,

7. Virtus individua
sit semper.

B fol. 242 b. — Ca fol. 125 a. — E fol. 325 a. — 1a, 2 Deus BCaE. — 2a, 2 sed sociata BCaE. — 2a, 4 in saecla Ca. — 2b, 2 vivam B. — 3a, 2 Hanc tu Deus B. — 3a, 4 pasti E. — 3b, 4 arva cuncta BCaE. — 4a, 5 purgant. — 4b, 3 angelica B. — 4b, 5 cantant CaE. — 5b, 2 jungi nos E. — 5b, 5 almiflui E. — 6b, 2 in aethera E; in aeterna BCa.

261. Prosa Dominicalis.

1. Benedictus es,

2a. Domine, Deus
patrum nostrorum
et laudabilis
in saecla aeterna

2b. Ante omnia
tempora benedictus
es in omnia
opera tua.

3a. Te adoramus omnes,
quem adorant
polorum caterva.

3b. Te benedicimus,
qui es salus,
pax et vita nostra.

4a. Tu es vere Deus,
solus qui fecisti
maria et arva.

4b. Tu es adorandus,
colendus, qui mundas
piacula nostra.

5a. Inaestimabilis,
invisibilis,
trinitas beata,

5b. Omnia contines,
omnia regis,
omnia gubernas.

6a. Ubique totus,
ubique praesens,
ineffabiliter
cuncta penetrans.

6b. Totus in coelo,
et totus in terra
facis magna
miracula.

7a. Adorande Domine,
exoramus
devote misericordiam tuam,

7b. Tribue nobis largam
clementiam,
ut laudemus te per cuncta saecula.

8a. Aufer a nobis,
quaesumus, summa bonitas,
mala praeterita,
praesentia
atque futura

8b. Concede nobis,
patris nostri Benedicti
sequi vestigia,
observemus
praecepta tua;

9a. Et salva nos
gratia
et misericordia tua,

9b. Ut possimus
canere
laudes in regna coelestia

10. Cum agmina
sancta.

B fol. 195 b. — E fol. 288 b. — 2a und b sind frei in Bezug auf die Silbenzählung. — 2b, fehlt E. — 4a, 2 salus B. 6b. An dieser Klausel fehlen zwei Silben, merkwürdiger Weise auch in der folgenden Überarbeitung dieser Prose. — 8b, 4 ut observemus BE. — 9a, 1 Ut salva B.

262. Prosa Dominicalis.

1. Benedictus es,

2a. Domine, Deus
patrum nostrorum,
et laudabilis
atque gloriosus.

2b. Ante omnia
saecula benedictus
es in omnia
opera tua.

3a. Te adoramus
patrem et filium
et spiritum sanctum.

3b. Te benedicimus
atque adoramus
et glorificamus.

4a. Tu es verus Deus
solus et invocabilis
et immensus.

4b. Tu es adorandus,
colendus, tremendus
et venerandus;

5a. Inaestimabilis,
invisibilis,
incircumscriptus;

5b. Omnia continens,
omnia regens,
omnia gubernans;

6a. Ubique totus,
ubique praesens,
ineffabiliter
cuncta penetrans;

6b. Totus in coelo,
totus in terra
semperque
totus ubique.

7a. O adorande
Domine, misericordiam tuam
exoramus devote,

7b. Tribue nobis
larga clementia, ut laudemus
te per cuncta saecula.

8a. Aufer a nobis,
quaesumus, trinitas sancta,
mala praeterita,
praesentia atque futura.

8b. Concede nobis
patris nostri Benedicti
sequi vestigia,
observemus praecepta tua.

9. Et fac nos celebrare
laudes in aula
sancta Jerusalem
cum omnibus sanctis.

F fol. 107 a. Bearbeitung der vorigen Nummer. — 6 b, 2 et totus. — 8 b, 4 ut observemus.

263. Prosa Dominicalis.

1. Miserere

2a. Facti hominis,
miserere Deus.

2b. Filia de
peccatricis tuae.

3a. Cum tu, sancte pater,
ἄνθρωπον
humanans effigiasti

3b. In primoque chaos
concretum
dum illum materiasti,

4a. Suadente colubro,
instigante zabulo,
praesentia saecla pulsa est
a commodis anima.

4b. Et in valle posita
lacrimosi cespitis.
ubi, jugo diro manente,
suspiria, pondera.

5a. Inter quoque arta
et reflexa tristia,

5b. Inter ima mentis
frequentia lugubra.

6a. Multa denique
tribulatio
et dolor praesens,
vilia saecla.
tribulatur
omnis essentia.

6b. Nam tribulator,
dum contribulat,
multa pernox fraterna
altera nobis causa
impausabilis
caro humana.

7a. Marcida
sed solaris humata

7b. Lacrimis
id egi et tympano.

8a. Petit pia voce
tutundens pectora
miser ipse homo
crebrescens mystica,
adjuva formator,
protege redemptor,
o Deus deorum, usia.

8b. Solus namque taxat
laboris praemia,
solus potest mista
ferre contamina,
libera clementer,
eripe potenter.
o Deus deorum, usia.

9. Sed jam canamus
Alleluja.

B fol. 175 b. — 3a, 3 humanans effiliasti. — 3b, 3 dum millens. — 4a, 3 cra menta tana vis etc. — 5b, 1 sq. mentisque frequenta. — 6a, 3 pre seu dulia saecla pulchra est. — 6a, 4 dulia saecla. — 7a, 2 solarus. — 7b, 2 itegi et. — 8a, totondens.

264. Prosa Dominicalis.

1. Alme Deus,
rex coelorum et arvae
sive marium,

2a. Tibi angelica
vox sonat
modulata.

2b. Tibi honor decet
et virtus
et potestas.

3a. Qui fundasti terram,
stabilisti coelos
in sapientia.

3b. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .

4a. Quem callidus temptator
per lignum
vetitum
retrusit
claustra saeva

4b. Et suadens omnia
genera
turpiter
et regnat
potentia.

5a. Sed tu Deus,
creator cunctorum bonorum,
misisti
filium in terram.

5b. Quem prophetae
vaticinantes olim, jam ex
virgine
nascere Messiam.

6a. Quem angelica
vox adnuntiat,

6b. Jam natus est de
alma Maria.

7a. Ascensdens crucem
superavit mortem
morte captiva.

7b. O laudabilis
rex, qui redemisti
ovem perditam.

8a. Te laudat caterva
polorum omnis, sexus et
aetas, agmina sancta.

8b. O trina majestas,
laus, peraudi voces nostras
in aula sancta tua.

9a. Gaudeamus omnes
mirabilium
tuorum
celsa voce
proclamantes:
Audi nos,
mente pura.

9b. Festa recolentes
sanctorum merita
praeclara,
ut ad tuam
pervenire
jugiter
mereamur

10. Gloriam sempiternam
digni. Amen.

B fol. 199 b ohne Melodie. — 1, 2 sq. et arva sive maria. — 3b fehlt; der Sinn fordert eine Strophe, in der von der Schöpfung des Menschen Rede. — 4b, 5 cum potentia. — 5a, 4 filium tuum. — 7a, 1 sq. in cruce superavit morte captiva, ohne Objekt; morte captiva mufs als Ablativ absolut gefafst werden; der Tod, nicht die Gefangenen des Todes sind von Christus überwunden. — 8a, 1 cuncta caterva.

265. Prosa Dominicalis.

1. Arvae polique
conditori alacres
feramus

2a. Melodiae
coetus, simul astra
necne aequora

2b. Reboare
non cesset globorum
luminaria.

3a. Angelorum fistula
et vox societ haec nostra.

3b. Redemptori carmina
jubilate cacumina

4a. Montium omnium silvarum
frondium expandite
densarum
flosculum pulcherrimum.

4b. Campi, eremi, germinate
germen odoriferum
magnarum
rosarum, liliorum.

5a. Ortus, occasus, Oriona
laudes reboant:
Hosanna in excelsis Deo.

5b. Cui primum cecinit caterva
angelorum, pax
in tellure vera descendit.

6a. Hodie
coeli melliflui
denique facti.

6b. Maria
undis purpuratis
conchulis aequans.

7a. Titan
rutilavit radiis
suis et aether roravit
dulcedinem,
cunctus orbis exultavit.

7b. Clara
processit stirpe Jesse
regali decore, virga
de radice,
florida protulit nardum.

8a. Foeno jacere
non ab horruit
excelsus filius,

8b. Summi qui patris,
rex angelorum,
sedebat in dextris.

9a. Pannis
quoque velatus

9b. Vili
fascia strictus.

10a. Lustra sex qui jam peracta
tempus implens corporis,

10b. Agnus in cruce levatus
immolatus stipite.

11a. Arva expavit,
aequora tremuerunt,
velum divisum
est per medium, multorum
corpora surrexerunt.

11b. Immolatum ut
vidit agnum vespera,
almi corporis
sacrificii odore
[Christus] coelum replevit.

12a. Oves reduxit ovilem,
in cruce renovavit
saeculum.

12b. Vox in excelsis resonat,
ascendit Christus sedens
in altum.

13a. Patris namque dextris
collocatus est,

13b. Venturus [est], dare
praemium justis.

14. Jungat nos cum ipsis
florigera castra.

B fol. 182 b. — E fol. 286 b. — 3a, 2 et nostra B. — 4b, 2 germinum. — 5b, 1 Qui primum BE. — 7a, 3 suis aether E; ut B. — 7a, 5 cunctis orbis B. — 7b, 6 floridus protulit nardus BE. — 8b, 1 Summe BE. — 11a, 2 vespere BE. — 11a, 5 corpora surrexit B. — Titel der Sequenz: „De *Te decet*.“

Inhalts-Übersicht.

	Seite
Adest enim festa	65
Adest festa domus	249
Adest festa gloriosi	236
Adest festa praecelsa	137
Adest nempe valens	251
Adest pia ac salutifera	81
Adest sancta dies	102
Adest una atque	35
Adonai Sabaoth	131
Ad te cunctipotens rex	205
Ad templi hujus limina	242
Ad templi hujus limina	243
Ad te sancte supernum	248
Ad te summe celsa	101
Aetherea laudant quem	144
Age nunc dia camoena	32
Age nunc mitis caterva	50
Agnus Dei Christus	87
Alle — hoans — luja pangat	224
Alle — coeleste nec non	111
Alleluja hoc pium	57
Alleluja nostri promat	54
Alleluja quia verbum	44
Alleluja quoniam vita	69
Alle — sublime tibi turma	179
Alle — vox promat Christo	139
Alludat laetus ordo	193
Alma cohors una	238
Alma pangat symphonizans	190
Alme Deus nunc parce	181
Alme Deus rex coelorum	277
Alme martyr Domini	172
Alme rex Christe regens	200
Alme sanctorum conditor	274
Almiphona jam gaudia	93
Alte vox canat dulcis	107
Altissime Deus	153
Angelica turba	210
Apostolorum gloriosa	187
Arce polorum tu micans	185
Arvae polique conditori	278
Astra hodie Aredius	138
Aulae supernae qui	180
Aurea virga primae	122
Aure benigna audias	33
Aureo flore primae	120
Auriflua comant	148
Ave Jesu fili David	127
Ave salutata ab angelo	112
Beata tu virgo	127
Benedicta semper sancta	108
Benedicta sit beata	109
Benedictus es Domine	275
Benedictus es Domine	276
Canat cuncta per orbem	100
Canat omnis turba	59
Candida concio	184
Cantantibus hodie	99
Cantemus organa	97
Castrorum proles	247
Celebranda satis	43
Celsa coelorum cohors	209
Celsa personet melos	208
Celsa polorum continens	218
Christe rex via	274
Christe tua agmina	272
Christe tua agmina	273
Christi hodierna	42
Christi sacra serenat	41
Christo inclita	132
Clangam filii	253
Clara gaudia	66
Clara resonant	71
Clara tibi nos Christe	171

	Seite
Clariflua caterva	194
Claris vocibus	118
Coaequalis patri	271
Coeleste organum	51
Coelica resonent clare	40
Coelica terrenaque	73
Coelos et arva qui regis	154
Concelebremus sacram	183
Concrepet symbolica	147
Corde devoto omnis	271
Creator poli atque arvae	106
Creator poli rexque terrae	64
Cuncta simul instantia	60
Da camoena nunc sonora	160
Davidis citharoedis	270
Dic nobis quibus e terris	73
Digna cultu dies	189
Domine sancte pater	269
Ecce dies orbi redit	160
Ecce pulchra canorum	130
Ecce vicit radix David	63
Egregia plebs una	117
Eja Musa dic quaeso	90
Eja simul agmina	269
Enharmonica voce	220
En virginum agmina	240
Epiphaniam Domino	53
Epithalamia	39
Exsultet elegantis	245
Exsultet nostra	267
Exsultet nunc omnis	191
Festum martyrum diem	230
Festus adest nobis	74
Festa praepollet dies	106
Fortis atque amara	267
Fulgens praeclara	57
Fulget dies praeclara	174
Gaudeamus in hac die	38
Gaudeat ecclesia	70
Gaudeat tellus	266
Gaude caterva	161
Gaudens mater pange	75
Gloriosa dies adest	235
Gloriosa dies adest	213
Gloriosa dies solemnis	38
Hac clara die	115
Haec dies est sancta	36
Haec dies quam exselsus	37
Haec est dies veneranda	188
Haec est festivitas	137
Haec est praeclarae	76
Haec est sancta solemnitas	165
Haec est sancta solemnitas	216
Haec est vera redemptio	77
Has celebres rex coelice	195
Hic est sonus coelestis	230
Hodie puer natus est	34
Hodierna die namque	163
Hodierna dies rutilat	129
Hodierna dies veneranda	159
Hodiernus sacratior	212
Hodie solemnitas	77
Jam deprome universus	265
Jam dies instat alma	55
Jam turma coelica	56
In cithara Davidis	256
In hac die sacra	124
Jubilate Deo	56
Jubilemus omnes	33
Laetabunda nunc imminet	61
Laeta dies aureo	146
Laetetur et concrepet	244
Laeti canamus Domino	264
Laude digna clementia	223
Laude jucunda	201
Laude laetabunda	85
Laudemus Christum in excelsis	263
Laudent ecce per orbem	262
Laudent regem angelorum	262
Laude praeclara	140
Laudes Deo omnis sexus	78
Laudes Deo personet	173
Laude summa Deo psallat	197
Laudiflua cantica	88
Laudum carmina	145
Laudum da phalanx	175
Laudum laeta psallat	79
Laus beata vita	32
Lux clarissima orta	45
Magne et pie	103
Magnus Deus	221
Martyr Dei	234
Mente pura te oramus	261
Mirabilis Deus	231
Miserere facti hominis	277
Nativitas praecursoris	155
Nato canant omnia	49
Nobis annua basilicae	222
Nostra promat caterva	136
Nostra promat herilia	157
Nostra tuba	260
Nova gratia aethera	150

	Seite
Nunc cithara Christo	152
Nunc dies inclita	215
Nunc exsultet omnis	96
O alma trinitas	110
O alma trinitas	239
O beata et venerabilis	65
O beata theotocos	126
Observanda abunde	241
O lux aeterna	259
O Martine sacer	192
O miranda stupenda	257
Omnigena concio	80
Omnipotens Deus	258
Orbis conditor	95
Orbis redemptor	258
Orbis vita	28
Oremus omnes	254
Organicis canamus	167
Organicis canamus	168
Pangat laudes digne	30
Pangat laudes nunc lingua	29
Pangat vox humana	45
Per saecula tibi	258
Perspicua rutilat	193
Phoebus nunc pollens	233
Plebs redempta cantica	164
Post apostolicos globos	228
Praecelsa admodum	81
Praecelsa intonent	227
Praecelsa saeclis colitur	226
Praecentorum succentorumque	214
Praecipua aderit nobis	95
Praeconia modo	143
Praecursor Christi	156
Praefulgida dies exstat	135
Precamur nostras	27
Pretiosa candidata	216
Pretiosa solemnitas	203
Prome casta concio	61
Prome nunc concio	47
Prome verba consona	48
Psallat jucunda	182
Psalle jam turba	51
Pulchra praepollent	202
Quam dulcis es	125
Quem superne	141
Qui regis sceptra	31
Qui regis una	154
Reginae nunc coelorum	124
Regis celsa qui regit	217
Regnantem sempiterna	30
Resonat sacrata	91
Rex aeternae arvae	85
Rex aeterne dominator	257
Rex alme Deus	133
Rex magne Deus	151
Rex mundi dominator	94
Rex omnipotens	83
Rogemus omnes	255
Rutilat per orbem	68
Salus aeterna	28
Salve exsultans	47
Salve porta	123
Sancte rex	257
Sanctus Petrus	199
Sempiterna virtute	55
Solemnem diem celebret	62
Solemnitas veneranda	166
Spiritus sanctus procedens	104
Stans a longe	254
Succina cantibus	234
Summa culmina	206
Summatim una	169
Te conlaudant agmina	135
Turba proclama laeta	67
Valde lumen quod mirantur	177
Veneranda die ista	52
Venit rex	27
Venit rex	50
Verba cuncta regis	234
Vexilla martyrum	232
Vexilla regis prodeunt	105
Virginis virginum	113
Virgo Dei Maria	119
Virgo Israel decus	116
Virtutum Deus	170
Voce consona jubilat	198
Voce praecelsa	204
Vox prophetica	29

INCIPIVNT LAVDES IN PASCHA SIVE
IN PENTE COSTENT: XPS VINCIT. XPS
REGNAT. XPS IMPERAT: EXAVDI XPE
Ecclesie scēdi. salus et defensio perpetua. XPS
Redemptor mundi tuillam adiuua
Scā maria tuillā adiuua
Scē michael tuillā adiuua Scē petre tu
Exaudi xpē. xps uincit. Io anni summo pon
tifici et uniuersali papeuita. xps uincit Honorio.
Scē paule tuillum ad Scē clemens tuillū
Scē siluester tuillū Exaudi xpē XPS VINCIT
Rodulfo rege serenissimo adō coronato magno Philipo
et pacifico uita et uictoria Scā maria tuillū Ludoui
Scē ioannes tuillū Sce andrea tuillum M.CC.XXIII.
Exaudi xpē XPS VINCIT
Turpioni pontifici et omni plebe sibi commis Johāni
salus et uita. XPS uincit Scē philippe tuillū Bernardo
Scē laurenti tuillū Scē martine tuillū M.CC.XIX

II. Stephs. nonagīta āni trāsierūt

Exaudi xpiste M. uicib. Ihoanni pontifici et huiuersa

lipapa uita Sancte petre Tuillam aduiua Sancte paule

Tuillam aduiua S. ncte clemens Tuillam aduiua

Sancte siluester Tuillam aduiua Exaudi xpiste M. uicib.

Ugone rege serenissimo ad Corzonato magno et pacifico uita

et victoria Sancta maria Tuillam aduiua Sancte ioh

annes Tuillam aduiua Sancte andreas Tuillam aduiua

Exaudi xpiste M. uicib. Omnibus iudicibus uel amicis

exercitui xpistianorum salus et victoria Sancte stephane

Tuillos aduiua Sancte saturnine Tuillos aduiua Sancte

Berichtigungen.

S. 8 ist in der Kolonne rechter Hand nach Zeile 4 von oben einzuschalten: En virginum agmina . . . 124 a.

S. 42 ist in No. 23, Str. 1, 2 der Punkt zu tilgen.

Zu No. 161, 6 a, 6: No. 178, 9 a, 8: No. 183, 9 b, 4 ist betreffs des Wortes hyperlydicus zu bemerken, dafs es freilich unter den 4, 8 oder 14 kirchlichen Tonarten, wie S. 197 bemerkt, keine hyperlydische giebt. Wohl aber kannte die antike Musik eine solche, und nach dem Vorgange der griechischen reden auch die mittelalterlichen Theoretiker von derselben. So z. B. Aurelianus Reomensis in seiner Musica disciplina c. VI: „Unde claret quoniam hyperlydicus tonus omnium acutissimus septem tonis praecedit hypodoricum, omnium gravissimum.“ Der Gebrauch des Wortes hyperlydicus bei den Prosatoren von St. Martial entspringt also einer klassischen Reminiscenz so gut wie der des Wortes enharmonicus, das ja in ihrem Munde auch nicht mehr den Sinn hatte und haben konnte, den die Griechen mit demselben verbanden. Sie werden bei beiden gleich viel oder gleich wenig gedacht haben.

Zu S. 181. Verfasser der Sequenz Alme Deus nunc parce tuis scheint Abbo von Fleury zu sein. Vgl. Mabillon, Acta Sanctorum O.S.B. VIII, 31.

O. A. M. D. G.

Pierer'sche Hofbuchdruckerei. Stephan Geibel & Co. in Altenburg.

ANALECTA HYMNICA

MEDII AEVI.

VIII.

SEQUENTIAE INEDITAE.

Liturgische Prosen

des

Mittelalters

herausgegeben

von

Guido Maria Dreves,
S. J.

Leipzig.
Fues's Verlag (R. Reisland).
1890.

SEQUENTIAE INEDITAE.

Liturgische Prosen

des

Mittelalters

aus

Handschriften und Wiegendrucken.

Erste Folge

herausgegeben

von

Guido Maria Dreves,
S. J.

Leipzig.
Fues's Verlag (R. Reisland).
1890.

Vorwort.

Der folgenden Sammlung von Sequenzen habe ich, nach dem, was ich in der Einleitung zum siebenten Hefte dieser Analecta des Längern erörtert, wenige Worte vorauszuschicken.

Dieselbe ist zum gröfseren Teile Handschriften, zum kleineren Wiegendrucken entnommen, einige wenige Nummern sind sogar Druckwerken entlehnt, die nur in sehr uneigentlichem Sinne den Inkunabeln beigezählt werden können. Es ist selbstredend, dafs handschriftliche Quellen vor den gedruckten den Vorzug verdienen, und stets bleibt ein Gefühl des Unbefriedigtseins zurück, wenn es nicht gelingen will, auf erstere zurückzugehen; und dies nicht nur deshalb, weil die Schrift uns in der Regel dem Ursprunge eines Liedes näher bringt, als der Druck vermag. Der Hauptmangel handschriftlicher Quellen, die Fehler-, ja Lückenhaftigkeit derselben, haftet nämlich und zwar in gleichem Grade den frühen und frühesten Drucken an, so dafs es sich, was Vollständigkeit und Richtigkeit eines Textes betrifft, vielfach völlig gleich bleibt, ob man bezüglich derselben auf e i n e Handschrift oder e i n e n Wiegendruck angewiesen ist. Ja der Druckfehler ist meist noch verhängnisvoller als der Schreibfehler, da letzterer doch nur ausnahmsweise in andere Handschriften übergeht, ersterer sich auch in die späteren Auflagen einzuschleichen pflegt.

Zu diesen mehr äufserlichen Mängeln der Drucke kommen auch für die frühesten derselben wesentliche innere Nachteile hinzu. Der Wiegendruck giebt nämlich in der Hälfte der Fälle kein getreues Bild von dem vor der Zeit des Druckes in einem kirchlichen Sprengel in Gebrauch befindlichen hymnologischen Bestande. Denn die Zeit der Wiegendrucke ist gerade eine Zeit, in der sehr gründlich mit allen Anschauungen und Überlieferungen früherer

Tage gebrochen ward und eine durchgreifende Umbildung des Geschmackes sich vollzog. Dieselben dienten daher nicht bloſs der Fixierung und Verbreitung des bisher Üblichen, sondern meist ebensosehr der Veränderung, durch Weglassung, Zusetzung oder Verbesserung des Bestehenden. Ein alter Text, der einzig auf einem Drucke ruht, ist daher, wo nicht innere Gründe den Zweifel beheben, stets verdächtig.

Trotz dieser Mängel sind die Wiegendrucke nicht schlechterdings auszuschlieſsen. Einmal war die liturgische Dichtung, wie vorerwähnt, zur Zeit der ersten Druckerthätigkeit noch nicht abgeschlossen — als Zeit dieses Abschlusses, der Krystallisation, kann und muſs, unerachtet der gallikanischen Reformen des siebzehnten Jahrhunderts, das Tridentinum bezeichnet werden; andererseits hat uns die Ungunst der Zeiten in vielen Fällen in die Unmöglichkeit versetzt, die handschriftlichen Quellen zu befragen. So hat Klemming für seine Ausgabe des in Schweden ehedem gebräuchlichen Hymnenschatzes nur 16 Handschriften benützen können, und was Dänemark betrifft, habe ich auf der königlichen Bibliothek zu Kopenhagen nicht eine einzige liturgische Handschrift dänischen Ursprungs auffinden können; ja selbst von den in den zwei ersten Jahrzehnten des sechzehnten Jahrhunderts gedruckten dänischen Meſs- und Chorbüchern haben sich günstigsten Falles kaum ein oder das andere Exemplar erhalten. Und wie hier, so erging es den liturgischen Handschriften in einem groſsen Teile Deutschlands und Frankreichs, in England, Holland, Ungarn, Böhmen, Polen, und was der Zeit, dem Feuer und dem Kriege entrann, das decimierte während dreier Jahrhunderte der Vandalismus der Buchbinder, Zuckerbäcker und Feuerwerker, so daſs die Zahl der liturgischen Handschriften bei allem scheinbaren Reichtum geradezu minimal ist im Vergleich zu dem, was für immer verloren. In Fällen nun, in denen die Handschriften so gänzlich verschwunden sind, wie in den vorerwähnten, tritt naturgemäſs die Inkunabel als älteste Quelle in alle Rechte und Ehren einer Handschrift ein.

Ich kann es nicht unterlassen, an dieser Stelle auf eine Anzahl Sequenzen wenigstens im allgemeinen aufmerksam zu machen, welche dreien Handschriften der Abtei St. Martial von Limoges (Codd. Parisiens. 778, 1086, 1139) entnommen sind. Es ist auffallend, daſs wir über den gröſsten liturgischen Dichter

des Mittelalters, Adam von St. Viktor, so ungenügend unterrichtet sind. Seine Sequenzen sind zu Ende des zwölften oder zu Anfang des dreizehnten Jahrhunderts, vermutlich unter Erzbischof Eudes de Sully, also in einer Zeit, die in vollster historischer Beleuchtung steht, in das Missal von Paris aufgenommen, ohne dafs uns von dieser wichtigen liturgischen Neuerung, sei es in den Archiven des Kapitels, sei es in den gleichzeitigen Schriftstellern, irgend eine Nachricht erhalten wäre. Was die Abtei von St. Viktor betrifft, so sind die Traditionen derselben dürftig, erst spät, zum Teil erst im siebzehnten Jahrhundert aufgezeichnet und dergestalt mit irrtümlichen Angaben durchsetzt, dafs sie so gut wie kein Vertrauen verdienen. Wenden wir uns, um sicheren Boden zu gewinnen, zu den uns erhaltenen liturgischen Monumenten der Viktoriner, so führen uns die ältesten vorhandenen Gradualien und Mefsbücher (Codd. Parisiens. 14452 und 14819) nicht über den Anfang des vierzehnten Jahrhunderts hinauf. Man hat zwar versucht, diese Handschriften in den Anfang des dreizehnten Jahrhunderts zu versetzen, weil in denselben die Prose Regis et pontificis, gedichtet zum ersten Feste der Illatio sanctae coronae im Jahre 1239, fehlt und am Schlusse von späterer Hand nachgetragen ist[1]). Der Grund liefse sich hören, wenn es sich um ein Manuskript handelte, das der Schrift nach in den Anfang des dreizehnten Jahrhunderts gesetzt werden könnte. Hier aber widerspricht die vollkommen ausgebildete eckige Mönchsschrift mit wechselndem offenen und geschlossenen a in einer Weise, die jeden Zweifel ausschliefst. Dieser paläographischen Notwendigkeit gegenüber ist das Fehlen der genannten Prose ohnmächtig. Wie viele Missalien des vierzehnten, ja fünfzehnten Jahrhunderts giebt es, in denen die Sequenz Lauda Sion im Texte fehlt und am Ende nachgetragen ist; es ist darum noch niemandem beigefallen, sie sämtlich ins dreizehnte Jahrhundert hinaufzudatieren.

Dieser Armut gegenüber ist es interessant festzustellen, dafs die Abtei St. Martial uns drei Handschriften des zwölften und dreizehnten Jahrhunderts bietet[2]), in denen unter zahllosen andern älteren Prosen Sequenzen Adams von St. Viktor vorkommen.

[1]) Misset, Lettres chrétiennes II, 200 und 202.

[2]) Über Cod. 1139 vgl. Léon Gautier, Oeuvres poétiques d'Adam de Saint-Victor. 1881, S. XX ff; über Codd. 778 und 1139 die Vorrede zum VII. Heft dieser Sammlung.

Neben diesen unzweifelhaft echten und von allen anerkannten bieten die Handschriften von Limoges eine Anzahl anderer, welche in frappierender Weise die stilistischen Eigentümlichkeiten des Viktoriners an sich tragen. Ist es schon befremdend, dafs die entlegene aquitanische Abtei die ältesten Texte für Sequenzen Adams bietet, so wirkt dieser Reichtum an frühen Quellen bei dem völligen Schweigen der Pariser und Viktoriner geradezu verblüffend. Mehr möchte ich für den Augenblick nicht behaupten, aus Furcht, in eine weitläufige Untersuchung, die hier nicht am Platze wäre, verwickelt zu werden; dies wenige an dieser Stelle zu sagen, mochte ich nicht unterlassen, aus Besorgnis, die betreffenden Sequenzen möchten sonst in der Menge der übrigen unbeachtet bleiben, während sie doch für eine Überprüfung des Adam von St. Viktor zuzuschreibenden Sequenzenbestandes von hervorragendem Interesse sind, selbst dann, wenn man sie nur als täuschende Nahahmungen wollte gelten lassen.

Was die Wiedergabe der Texte betrifft, so werde ich an der in Band VII zur Anwendung gebrachten Methode, Strophe und Antistrophe sich gegenüberzustellen, für alle Sequenzen festhalten, auch für jene Sequenzen zweiter Epoche, bei denen dies nicht notwendig wäre. Es tritt hier der alte Grundsatz in sein Recht: pars major trahit minorem. Noch will ich bemerken, dafs, wenn ich eine Handschrift schlechthin als Codex Monacensis, Parisiensis, Hafniensis bezeichne, stets die gröfste Bibliothek des Ortes, also die Hof- und Staatsbibliothek, die Nationalbibliothek u. s. w. gemeint ist, während sekundäre Bibliotheken durch nähere Bestimmung kenntlich gemacht werden.

Berlin, den 17. November 1889.

Guido Maria Dreves.

I.

DE TEMPORE.

I. De sanctissima Trinitate.

1a. Unum simplex et perfectum,
Quod transcendit intellectum,
Ens in summo nobile,

1b. Ens aeternum, ens necesse,
Per se solum habens esse.
Movens et immobile.

2a. Quod nec tempus secum rapit
Neque locus in se capit,
Cui nec est accidens,

2b. Factor lucis, dator vitae,
Mens virtutis infinitae,
Mens futura praevidens.

3a. Fons totius bonitatis,
Impertiri volens gratis
Suam cunctis copiam,

3b. Totum potens, totum novit,
Quod ad omnem se devovit
Faciendam gratiam.

4a. Agens tamen non vexatur,
Sed nec sciens occupatur
Nec fit pauper munerans,

4b. Solo verbo cuncta creat,
Verbo docet, verbo beat,
Verbum ex se generans.

5a. Verbum ex se par et pari,
Cujus nequit enarrari
Mira generatio,

5b. Natum enim verbum menti
Coaeternum est gignenti
Et unum in alio.

6a. Sed et natum genitori
Nectit amor et amori,
Ambo idem penitus,

6b. Amor nectens, sacer flatus,
A duobus inspiratus
Procedens, non genitus.

7a. Nequit tamen comprehendi
Modus ipse procedendi,
Muta fiant labia;

7b. Satis dicis, cum exponis,
Deum trinum in personis.
Unum in essentia.

8a. Non sunt unus, sed est unum,
Tres est eos opportunum
Et non tria dicere;

8b. Sed quod Deus unus trinus,
Ubi majus nil aut minus,
Confitemur libere.

9a. Nos ad tantae trinitati
Serviendum sumus nati,
Sibi laus et gloria;

9b. Serviamus ei soli,
Quia sola digna coli,
Sola digna latria.

10a. Ave pater, rex creator,
Ave fili, lux salvator,
Ave, pax et caritas;

10b. Ave simplex, ave trine,
Ave regnans sine fine,
Una summa trinitas.

Miss. ms. Cameracense? saec. 14. Cod. Parisiens. 17311. A. — Cod. Parisiens. 1343 saec. 14. B. — Die letztgenannte Handschrift enthält ein Officium de immaculata von König Karl von Sicilien, dem einige Sequenzen mit Melodieen folgen, darunter die obige.

2. De sanctissima Trinitate.

1a. Vox clarescat, mens purgetur,
Homo totus emundetur,
Dulci voci conformetur
Pura conscientia,

1b. Patri, proli jubilemus,
Sanctum pneuma praedicemus,
Unam laudem tribus demus,
Quos unit essentia.

2a. Pater creans increatus,
Nascens ab aeterno natus,
Amor ab his derivatus
Sunt una substantia.

2b. Tres personae trinitatis
Unum esse deitatis
Et ejusdem potestatis
Et idem per omnia.

3a. Distinguuntur tres personae
Quaevis sua notione,
Non humana ratione
Discernuntur talia.

3b. Pater, proles et spiramen
Opem praestent et solamen
Nobis reis et juvamen
Ad vitanda vitia.

Miss. ms. Redonense saec. 15. Cod. Parisiens. 1098. Mel. = Verbum bonum.

3. De sanctissima Trinitate.

1a. Quicunque vult
sortem uranicam,
Corde credat
fidem catholicam.

1b. Omnis enim,
qui non crediderit,
Salvus esse
minime poterit.

2a. Unum Deum fides nostra
veneratur trinitate,

2b. Trinitatem adorare
gratulatur unitate.

3a. In personis trinitatem,
In usia unitatem
Affirmamus.

3b. Tres personas unum Deum
Qui non credit, esse reum,
Non negamus.

4a. Pater a nullo est factus,
filius a patre genitus,

4b. Neque factus, neque natus,
sed procedens spiritus.

5a. Has personas coaeternas
esse consubstantiales

5b. Et omnino coaequales,
nos docet paraclitus.

6a. Patris verbum incarnatum
Sine patre matris natum,
Est necesse credere.

6b. Nam in coelis sine matre,
Sed in terris sine patre
Nos venit redimere.

7a. Verus Deus,
lumen de lumine,
Homo verus,
homo de homine,
Virgine inviolata.

7b. Haec in partu,
haec post partum
Virgo mansit,
solem ortum
Edidit virgo intacta.

8a. Jesus Christus, homo Deus,
A Judaeis quasi reus
Crucifixus obiit

8b. Et infernum spoliavit.
Deus Jesum suscitavit,
Et post coelum petiit.

9a. Inde coelum, terra, mare
Venturus est immutare,

9b. Mortuorum ac vivorum
Dicta, facta judicare.

10a. Ante enim omnes surgent
in propriis corporibus,

10b. Reddituri rationem
de commissis omnibus.

11a. Et qui bene certavere,
reges erunt cum Domino,

11b. Victi vero desolati
lugebunt sine termino.

12a. Ergo, sancta, benedicta,
* * * * * * *
gloriosa trinitas,

12b. Decoratos, laureatos,
ubi sedet ubi fulget
sine fine claritas,

13. Nos suscipe.

Miss. ms. Cantuariense saec. 14. Cod. Parisiens. (Arsen.) 135. Mit Mel. — 1b, 4 non poterit. — 12a, 2; ob hier eine Zeile fehlt, ist nicht mit Sicherheit zu erkennen, da die Noten von 12b, 2 in 12a, 1 über dem Worte benedicta melismatisch kontrahiert sind.

4. De sanctissima Trinitate.

1a. Laus patri gloriae,
Qui suum filium
Gentibus et populo
Revelans
Israel nos sociat.

1b. Laus ejus filio,
Qui suo sanguine
Nos patri concilians
Supernis
Sociavit civibus.

2. Laus quoque
Sancto spiritui
Sit per aevum.

Grad. Monasteriense imp. s. l. et a.

5. In Adventu.

1. Ab arce siderea
Descendens lux aurea
Virginis in gremium

2a. Peccatorum abstulit
Tenebras et contulit
Miseris remedium;

2b. Cujus lucis radio
Illustrata concio
Gaudeat fidelium.

3a. Haec nova lux Christus est,
In mundo qui natus est
Pro salute gentium,

3b. Huic pater ingenitus
Praemisit divinitus
Gabrielem nuntium.

4a. Ave, dixit nuntius,
Ex te, virgo, filius
Nascetur, pax gentium,
Salus, vita omnium.

4b. Sine viri coitu
Plena sancto spiritu
Concipies parvulum,
Qui salvabit populum.

5a. Ut haec audit,
Virgo plaudit
Et fideli
Gabrieli
Verba reddit dulcia;

5b. Ait illa:
Sum ancilla
Regis hujus,
Defers cujus
Mandata salubria.

6a. At ancillae
Mandat ille:
Fies parens,
Licet carens
Conjugali copula;

6b. Ad haec verba
Non superba
Virgo prolem,
Stella solem,
Florem gignit virgula.

7a. Ex Maria sic est natus
Rex Messias appellatus,
Qui natus nova gaudia
Dedit renovans omnia.

7b. Nobis ergo praesentatum
Veneremur regem natum,
Quem nasciturum cantica
Praedixerunt prophetica.

8a. O Maria, vas pudoris,
Nostri mater salvatoris,
Hac in die tu Messiae
Servos reconcilia;

8b. Ut quos ipse jam redemit
Et cruore suo emit,
Prece tua nos ad sua
Reducat palatia.

9. Amen dicant omnia.

Grad. ms. Pelsinense anni 1491 Cod. Musaei Bohemici s. sign. A. — Miss. ms. Capit. Cracoviens. 2 anni 1438 B. — Grad. ms. Pragence VI B 24. C. — Miss. ms. Senonense saec. 13. Cod. Parisiens. 10 502 D. — Miss. ms. Cantuariense saec. 14. Cod. Paris. (Arsen.) 135 E. — Mel.: Mane prima Sabbati. — 3b, 1 Cui pater E; Hinc pater AC. — 4a, 1 Ave dixit angelus AC gegen den Reim. — 4a, 4 Vita salus D; vita hominum AC ebenfalls gegen den Reim. — 5b, 5 Inaudita salubria C. — 6a, 1 Ut ancillae D. — 7a, 3 u. 4 und 7b, 3 u. 4 umgestellt D. — 8a, 1 lux decoris D. — 8b, 2 cruore sacro DE.

6. In Nativitate DN.

(In mane.)

1. Lux fulget hodierna,
Christus in qua
mundo gaudia

2a. Patris dedit nova
missus ab arce supera,

2b. Arva petens ima
carnea septus trabea.

3a. Saeculi pro vita
mortalia
suscepit et fragilia.

3b. Servuli in forma
apparuit
tegens humanis divina.

4a. Relinquens integra
matris et illibata
viscera

4b. Virginis aurea
prodiit tamquam sponsus
ab aula.

5a. Vagit parvulus
praesepis
intra angustias.
Quem non capiunt
aethera, sola
et infera
nec rerum omnium
spatia,

5b. Arta tegitur
fascia,
qui vestit omnia.
Pascit qui cuncta,
sugit ubera
virginea
et tonat, rutilat
in aethera.

6a. Angelica resultant
Domino gloriam
in excelsis Deo
agmina.

6b. Pastoribus gaudia
intonant coelica
venisse populis
in terra.

7a. Cunabula
cujus ad veneranda
stella ovans
duxit nova
trina magos
ferentes munera
mystica.

7b. Quem callida
Herodis versutia
perimere
saeviebat
infantium
trucidans milium
milia.

8a. Felix mater et intacta,
hunc enixa
o virgo, virginum
regina,

8b. Regem natum die ista
posce tuum
pro nobis filium
sedula,

9a. Ut nostra
qui jam venit
redimere crimina,

9b. Nos ducat
ad coelica
regna, quo laetemur in

10. Gloria
tecum, Maria.

Grad. ms. Fossatense saec. 13. Cod. Parisiens. 13254. A. — Miss. ms. Silvanectense saec. 15. Cod. S. Genovefae Parisiens. BBl. Fol. 12. B. — 5a, 3 inter B. — 6a, 2 resultent B. — 6b, 3 venisse Dominum B. — 9a, 3 stella vians B. — 9a, 1 Et nostra A.

7. In Nativitate DN.

1. Candor surgens ut aurora
Solvit chaos pulsa mora
Noctis de caligine,

2a. Geniturae novo jure
Non de viro feta miro
Deum parit ordine.

2b. Lex naturae matris purae
Causam nescit nec marcescit
Feta flos in virgine.

3a. Matris risus te signavit
Matrem ducis, qui salvavit
Luto fessum et oppressum
In Aegypto populum.

3b. Arca dudum quod servavit,
Manna profers, in quo David
Gaudet ludens, ludus prudens
In te laudat parvulum.

4a. Illa mitis Moabitis
Ruth quaerebat, quod latebat
Tunc Noemi gaudium.

4b. Bethlemitis botrus vitis
Jam non latet, quod non patet
Spes ulla per alium.

5a. Veri lectus Salomonis
Contra regem Aquilonis
Parvum fovit, qui removit
Grave jugum oneris.

5b. Quid sit vide rationis,
Quod conflictus Gedeonis
Non salvaret, si non daret
Virtutem ros velleris.

6a. Quam amoenus ager plenus
Madet rore, quem ab ore
Gabrielis suscipit;

6b. Cujus fructus fit conductus,
Per quem fretus exsul vetus
Stolam primam recipit.

7a. Audi, filia,
Pulchra facie,

7b. Fer praesidia,
Plena gratiae.

8a. Te placata vivet reus,
Quod vis, praestat homo Deus,
Qui mamillas captans illas
Tuo flebat gremio.

8b. Quem lactasti tuum pridem,
Non est alter, regnat idem,
Honor matris, splendor patris
In coelorum solio.

Miss. ms. Secoviense saec. 12. Cod. Graecens. 379 A. — Miss. ms. Secoviense saec. 14. Cod. Graecens. 456 B. — Miss. ms. Palat. Vindob. 13314 saec. 11. add. saec. 13. C. — 1, 1 Candor surgit A. — 8a, 3 sq. mamillas quondam illas Captabat in gremio C.

8. In Circumcisione DN.

1a. Hac die festa concinat
multimoda camoena

1b. Collaudans coeli dominum
cum dulci cantilena.

2a. Per haec enim solemnia
sunt cuncta renovata,

2b. Humano quoque generi
sunt praemia donata.

3a. Invenit dragmam mulier,
accenditur lucerna,

3b. In carne dum comparuit
mens Deo coaeterna.

4a. Dum cadit secus Jericho
vir Jerosolymita,

4b. Samaritanus adfuit,
collapso datur vita.

5a. Perducit hic in stabulum
clementia divina,

5b. Vinum permiscet oleo
suavi medicina.

6a. Curantis aegri vulnera
sunt dulcia fomenta,

6b. Cum cunctis poenitentia
fuit reis inventa.

7a. Bini dati denarii
sunt duo testamenta,

7b. Dum Christus finis utriusque complet sacramenta.

8a. In tellus rore germinat
nec paret madefacta,

8b. Dum virgo Deum parturit
et mater est intacta.

9a. In teneris exortus est
puer, lux sempiterna,

9b. Octava circumcisus est
hac die hodierna.

10a. Haec ab antiquis patribus
dies fuit praevisa,

10b. Cum se prolemque Domino
dant carne circumcisa.

11a. Ergo nos circumcidamus
non carnis praeputia,

11b. Sed a nobis abscindamus
sordes atque vitia.

12a. Ut mundati mente carnis
capiamus praemia,

12b. Quae octava confert aetas
merenti coelestia.

13. Eja die ista
omnis organista,
cantor et psalmista
intonet,
consonet
cum cytharista.

Grad. ms. Longoretense saec. 13. Cod. Parisiens. 10511. — 12b, 1 octavas.

9. In Circumcisione Domini.

1a. Apparuit hodie
Mira virtus gratiae,
Quae Deum circumcidit;

1b. Nomen ei coelicum,
Nomen et salvificum,
Quod est Jesus, indidit.

2a. Nomen, salus homini,
Nomen, quod os Domini,
Ab aeterno nominat;

2b. Dudum matri numinis
Hoc et sponso virginis
Angelus denuntiat.

3a. Tu nequam vim Zabuli,
Tu peccatum saeculi,
Nomen sacrum, superas.

3b. Jesu, nostrum pretium,
Jesu, spes moerentium,
Mentes sana miseras.

4a. Quod deest in homine,
Supple tuo nomine,
Quod est salutiferum.

4b. Tua circumcisio
Cordis sit praecisio,
Efficax cauterium.

5a. Sanguis fusus sordidos
Lavet, riget aridos,
Moestis det solatium.

5b. Anni nunc initio
Bono pro encennio
Da te, Jesu, praemium.

Prosar. ms. Coelestin. ad. Stae Mariae Parisius saec 14/15. Cod. Mazarin. 447 (757) Zuschr. ohne Mel., die indes wohl Veni sancte Spiritus war.

10. In festo Transfigurationis DN.

1a. Hodierna die laetus
Micat Jesus inter coetus
Uti splendor rutilans,

1b. In monte formam gloriae,
Quam quaerit spes victoriae,
Sic coelestis indicans.

2a. Res memoranda saeculis,
Homo creator hominis
Forma transfiguratur.

2b. Facie solis splendore,
Habitu nivis candore
Majestas declaratur.

3a. Quo Moyses cum Elia,
Lex ejus et prophetia,
Excessus praeloquentes,

3b. Adest Petrus cum Jacobo
Johanneque theologo
Se mutuo noscentes.

4a. Elias proprio vivus,
Moyses sumpto mortuus
Corpore paruerunt,

4b. In majestate Domini
Vitae veri exitii
In testes adfuerunt.

5a. De nube testimonium
Sonat patris ad filium
Eosdem obumbrante.

5b. Pater de nube loquitur,
Mens terrena prosternitur
Ex voce intonante.

6a. Vultu, visu claritatem
Utriusque deitatem
Auditu percepere,

6b. Quam magis in verbis notis
Quam auditu sono vocis
Intellexerunt vere.

7a. Cum, inquit, hic est filius
Meus dilectus unicus,
Ipsum solum audite,

7b. Hostis solvit ligamina
Et aufert cuncta devia
Gaudio verae vitae.

8a. Visionis mysterium
Spem erigit fidelium,
Dilatat charitatem,

9a. Ergo solemni gaudio
Poscit nostra devotio,
Hanc gloriam largire,

8b. Ac fidei credentium
Deo pie fruentium
Ostendit veritatem.

9b. Ut spe, fide, caritate
In mortis necessitate
Ad illam pervenire.

Miss. Sleswicense imp. in Sleswic 1486.

11. De Poenis DN.

1a. Reminiscens beati sanguinis,
Quem profudit amator hominis,
Profundo lacrimas;

2a. Dulcis Jesu, cur tanta pateris,
Cum peccati nihil commiseris,
Flos innocentiae?

3a. Pro re vili cur tantum pretium,
Quid lucraris per hoc supplicium
Dives in gloria?

4a. Vaeh mihi misero,
Si non respondero
Tuis muneribus,
Si non amavero
Et compensavero
Dignis operibus
Mortem sanctissimam.

5a. Qui longe sistitis,
Ad crucem pergite,
Qui vobis vivitis,
Jam Christo vivite,
Ne moriamini.

6a. Non adspiciatis
Oculis ingratis
Deum cruce mori;

7a. Regnum quaeritis?
Non intrabitis
Sine crucis clavi;

8a. Ave sanguis, apertor januae,
Suscitator naturae mortuae,
Dum in cruce spargeris;

1b. Non est locus ingratitudinis,
Ubi torrens tantae dulcedinis
Attingit animas.

2b. Ego latro, tu cruce moreris,
Ego reus, tu poena plecteris
Nostrae nequitiae.

3b. An te fecit sic amor ebrium,
Ut nec crucem putes opprobrium
Amoris gratia?

4b. Si pertransiero
Nec tibi vixero
Paucis temporibus,
Si non, ut potero,
Sacrificavero
Totis affectibus
Corpus et animam.

5b. Corpus, quod perditis,
Christo configite,
Ne, si non eritis
Membra cum capite,
Juste damnemini.

6b. Dono caritatis
Cambium reddatis
Et vicem dolori.

7b. Portum petitis?
Non transibitis
Sine crucis navi.

8b. Quidquid pecco, clementer dilue,
Quidquid peto, tu semper tribue
Novi dono muneris.

Grad. ms. Bernhardinorum Cracoviens. s. sign. saec. $^{15}/_{16}$. A. — Miss. Ultrajectinum imp. Antwerpiae 1540 B. — Miss. Praedicatorum imp. Venetiis 1600. C. — Orat. ms. Tegurinum saec. 15. Clm. Monacens. 20 001 D. —

Clm. Monacens. 675 saec. 15. E. — Clm. Monacens. (ol. Sanemmeramens.) 14343 anni 1351. F. — 2a, 1 Jesu dulcis BF. — Str. 3 fehlt F. — 5b, 1 Tempus quod F. — Str. 8 fehlt D; Str. 4 sqq. fehlen E.

12. De Vulneribus Christi.

1a. Hodiernae lux diei
Jesu Christi, nati Dei,
Fulget in memoria;

1b. Decantemus ergo rei
Ob honorem nostrae spei
Laudes et praeconia.

2a. Omnis homo supplex ora
Clara cernens hac in hora
Christi patrocinia;

2b. Psalle, psallens cor dulcora,
Ut virtute sit decora
Laus et plena gratia.

3a. Ave, divus rex coelorum,
Nobis dans sancta sanctorum
Multis terris vescia;

3b. Effundata mens nostrorum,
Fac, ut fiat animorum
Tibi patri filia,

4a. Florens sanguinis rubore,
Quem Judaea suo more
Fudit tenens in via.

4b. Fusa lassos in labore
Nos conspergat coeli rore
Deitatis pluvia.

5a. Salve, Christe, rex piorum,
Nos virtute capillorum
Tuorum irradia;

5b. Salve, Christe, fixus cruce,
Illustratos tua luce
Semper nos irradia.

6. Placa patrem, ne reorum
Mors nos laedat damnatorum
Vel tempestas noxia;
Amen dicant omnia.

Miss. ms. Palat. Vindobonen. 1839. saec. 15/16. — Zu 3a, 3 und 3b, 1 ist Du Cange zu vergleichen; der reiche Reim in 5a, 3 und 5b, 3 hat vielleicht einem Schreibfehler an ersterer Stelle sein Entstehen zu verdanken. Auffallend ist 5a, 2.

13. De Vulneribus Christi.

1a. Culter, qui circumcidisti
Sacrosanctam carnem Christi,
Reseca nocentia,

1b. Palmis caesa dulcis illa
Jesu Christi tu maxilla,
Doce nos humilia.

2a. O quam sancta ligatura
Membra ligans solutura
Cunctorum supplicia,

2b. Et columna, quae ligatum
Jesum tenes flagris datum,
Laxa nostra vitia.

3a. Virga caedens et flagellum,
Corpus laedens tam tenellum,
Seda nos laedentia;

3b. O sacra Christi corona,
Confer nobis vitae dona,
Affer coeli praemia.

4a. O crux sancta, crux beata,
Membris Christi exornata,
Cuncta fuga noxia.

4b. O vos trini Christi clavi,
Glutinate nexu suavi
Mentis nostrae devia.

5a. Artus per vos perforati
Praestent velle, posse pati
Nos hic quaeque tristia.

5b. Sic martellum clavos urgens
Sanat omne vulnus turgens
Perfida flagitia.

6a. Tolle verbi pravi letum,
Os, cui fel praebet acetum
Arundo in spongia,

6b. O perfossum Christi latus,
Amor cujus nobis datus
Dura reddit suavia.

7a. Cuncta Christi armatura,
Nos exsolvas, ut futura
Perfruamur gloria.

7b. Eja decus beatorum,
Jesu, salus peccatorum,
Aufer nostra crimina

8. Per amaram passionem
Sanguinisque effusionem,
Per sacrata vulnera.

Miss. sec. notulam Dominorum Theutonicorum imp. Nurembergae s. a. — Vgl. Kehrein No. 46, das nach Ausweis seiner Quellen gar keine Sequenz ist, sondern ein Horarium, aus dem die obige Sequenz durch Auswahl gebildet.

14. De facie Salvatoris.

1a. Magnifica tua festa,
Jesu Christe, nobis praesta,
Colamus quotidie;

1b. Hymnis, psalmis et cantibus,
Magis sinceris mentibus
Veneremur hodie.

2a. Vultus tuus fulgidus,
Honore dignissimus,
Proponitur omnibus;

2b. Quem turbae fidelium,
Conventus humilium
Dignis colunt moribus.

3a. Laudantes non fastidiunt,
Sed laudare plus sitiunt
Tuam, Christe, faciem,

3b. Cives sectantes coelibes,
Cuncti et Dei supplices
Laudem ferunt stabilem.

4a. Praeclara formula,
Vitae praeambula,
Monstratur singulis,

4b. Amat salubria,
Confert utilia,
Solvit a vinculis.

5a. Effigies spectabilis,
Jucunda et mirabilis,
Benigna ineffabilis,
Omnibus exorabilis.

5b. Ad te cuncti passibiles
Confugientes homines
Tuum poscunt subsidium.
Et salutis remedium.

6a. Quo adjuti levius
Mundi mala perferunt,
Ob hoc tibi saepius
Suas preces offerunt.

6b. Hinc plura pericula
Dante te effugiunt,
Quos nec ulla jacula
Te tuente offerunt.

7a. Relictis sordibus
Disponunt pectora,
Votis et vocibus
Jungentes opera
Salutem adeunt.

7b. Per exercitia
Ornantes animas,
Per beneficia
Reddentes gratias
Gaudia subeunt.

8a. Quae olim multis est visa
Moesta et probris elisa,
Ecce apparet amoena,
Gratia et laude plena
Figura egregia.

8b. Haec mortis ignominiam
Reduxit ad memoriam,
Ascensionis gloriam
Spopondit post miseriam
Facies eximia.

9a. O felix Veronica,
Mundi salus unica,
Peccatorum gaudium;

9b. Ad te clamant singuli
Hujus vitae populi,
Ut dones solatium.

10a. Da famulari jugiter
Tibi et laudabiliter
Concordi jubilamine,
Devoto mentis carmine;

10b. Ut te videntes oculi
Nostri in fine saeculi
Luce fruantur sedula
In saeculorum saecula.

Miss. Misnense imp. s. l. et a. — 6b, 4 offendunt?

15. In Susceptione s. Coronae.

1a. Si vis vere gloriari
Et a Deo coronari
Honore et gloria,

1b. Hanc coronam venerari
Studeas atque sectari
Portantis vestigia.

2a. Hanc coelorum rex portavit,
Honoravit et sacravit
Sacro suo capite,

2b. In hac galea pugnavit,
Cum antiquum hostem stravit,
Triumphans in stipite.

3a. Haec pugnantis galea,
Triumphantis laurea,
Tiara pontificis:

3b. Primum fuit spinea,
Postmodum fit aurea
Tactu sancti verticis.

4a. Spinarum aculeos,
Virtus fecit aureos
Christi passionis,

4b. Quae peccati spineos
Mortis aeternae reos
Adimplevit bonis.

5a. De malis colligitur
Et de spinis plectitur
Spinea perversis,

5b. Sed in aurum vertitur,
Quando culpa tollitur
Eisdem conversis.

6a. Jucunda mysteria
Sunt haec sed materia
Praesentis laetitiae

6b. Nobis est historia,
Qua potenter Francia
Coronatur hodie.

7a. Hujus coronatio
Coronae susceptio,
Cujus festum agimus,

7b. Debito cum gaudio
Et anniversario
Honore recolimus.

8a. Thesauro jam nobili
Tam desiderabili
Dives es effecta,

8b. Terra carens simili,
Carens comparabili,
Deo praedilecta.

9a. Tria privilegia
Regna tibi alia
Subdunt in honore,

9b. Fides et militia
Unctioque regia,
Quarum flores flore.

10a. Tibi, o urbs inclita,
Omni laude praedita,
Mater studiorum,

10b. Est corona credita
Et in te reposita,
Urbs Parisiorum.

11a. In Dei praeconium
Totum confer studium,
Totum cor appone

11b. Quae Christi palladium
Et sacrae sacrarium
Facta es coronae.

12a. Jesu pie, Jesu bone,
Nostro nobis in agone
Largire victoriam,

12b. Mores nostros sic compone,
Ut perpetuae coronae
Mereamur gloriam.

Miss. ms. Parisiense saec. 14. Cod. Parisiens. 831 A. — Miss. ms. Parisiense saec. 14. Cod. Parisiens. 835 B. — Miss. ms. Parisiensé saec. $^{14}/_{15}$ Cod. Parisiens. 9441 C. — 6b, 2 patenter C. — 9a, 1 Tua privilegia. Die sechs ersten und die letzte Strophe dieser Sequenz hat Neale (Sequentiae ex missalibus etc. p. 165 sqq.) und nach ihm Daniel V, 186 gegeben; Str. 7—12 fehlen daselbst.

16. In Susceptione s. Coronae.

1a. Regis et pontificis
Diadema mysticis
Honoremus laudibus,

1b. Jucundemur tropicis
Canticis angelicis,
Concordemus moribus.

2a. In corona Domini
Forma datur homini
Pulchre necessaria;

2b. Spina mortis stimulus,
Sed coronae titulus
Mortis est victoria.

3a. Levitas arundinis
Levis casus hominis,
Cor natura labile;

3b. Fert coronam spineam,
Spinam arundineam
Cor contritum humile.

4a. Spina pungit cor elatum,
Cor emollit induratum
Pungens ex arundine;

4b. Orbis orbis est coronae
Vel unguentum vitae bonae
Fraglans ex dulcedine.

5a. Hanc coronam hodie
Suae confert Galliae
Rex misericordiae,

5b. Cujus testimonia
Vera clamant omnia,
Mundus et daemonia.

6a. Dilatetur amplius
Civitas Parisius,
Galliae gymnasium,

6b. Et in sensum spiritus
Transeat divinitus
Literale studium.

7a. Ludovice, rex Francorum,
Sub te vigent antiquorum
Regum diademata,

7b. Dum corona coronarum,
Spina crucis, flos spinarum,
Tua praefert scimata.

8a. O rex regum, qui centenis,
Sexagenis et tricenis
Es corona gloriae,

8b. Hac corona nos corones
Et illacum per hanc dones
Post agonis stadia
9. Beata nobis gaudia.

Miss. ms. Parisiense saec. 14. Cod. Mazarin. 422 (732) A. — Miss. ms. Senonense saec. 13. Cod. Parisiens. 1028 B. — Miss. ms. Autisiodorense saec. 14. Cod. Parisiens. 17316. C. — Miss. ms. Trecense saec. 15. Cod.

Parisiens. 865. D. — 6a, 3 gignasium ABC. — 8b, 2 Et illarum A; illatum BCD. — 8b, 3 agonem B. — Die Sequenz findet sich völlig abweichend bei L. Gautier, Oeuvres poétiques d'Adam de Saint-Victor II, p. 500 sq., indem an Str. 5 dieser Sequenz Str. 2 und 12 der Prose Si vis vere gloriari sich anschliefsen. Die ursprüngliche Form beider Sequenzen ist jedenfalls die hier mitgeteilte.

17. In Exaltatione sanctae Crucis.

1a. Serpens antiquus
vicit in ligno

1b. Primo parenti
virus infundens.

2a. Quo claudicat dudum
in posteris
carnis successio

2b. Et colligit spinas
et tribulos
prona posteritas.

3a. Verum arcano
gratiae commercio
subvenit plasmator
protoplastum
reformans veterem.

3b. Ligno contractum
primum Adam secundus
extendit in ligno,
in quo mortem
vita mortificat.

4a. Christi figuram aeneam
intuebatur populus
antiquus in ligno,

4b. Et intuentem populum
Christus venturus in carne
salvabat a morte.

5a. Hoc crucis trophaeum
praecessit crucem,
quod in ligno crucifigendi
crucifigendus agebat.

5b. Qui ferens in cruce
nostros languores
ovem, quam hostis abstulerat,
victor reportat humeris.

6a. Christe Jesu,
fili Dei athanatos,
qui unigenitus
theotocos
intactae virginis
passus es in cruce,

6b. Dele culpam
et, quam pro culpa patimur,
afflictionem
corporis,
hagios o theos,
per virtutem crucis.

Grad. ms. Hilariense CXLVIII saec. 13 A. — Miss ms. Cremifanense 373 saec. 14. B. — Miss. ms. Mellicense 1701 saec. 13. C. — Miss. ms. Secoviense saec. 12. Cod. Graecens. 479. D. — Miss. ms. Millestadiense saec. 12. Cod. Virunens. (Hist. Verein f. Kärnten) 214 ($^{6}/_{35}$). E. — Miss. ms. S. Floriani XI 388 saec. 14. F. — Miss. ms. Slierbacense I 14 anni 1484. G. — Sequent. ms. S. Petri Salisburgens. saec. 16. Append. post Miss. Roman. imp. Venetiis 1513. H. — Miss. Pataviense imp. 1503. I.

2a, 1 Quod claudicat A. — 2b, 1 Et colligens I. — 3a, 1 arcanum B. — 3a, 3 plasmato I. — 3b, 2 secundum I. — 3b, 5 vivificat I. — 4b, 2 in carne venturus AI. — 5a, 1 O crucis trophaeum AB. — 5a, 3 crucifigendis F. — 6a, 4 genitricis D. — 6b, 3 und 4 haben je eine Silbe weniger als die Gegenzeile.

18. In festo Exaltationis s. Crucis.

1a. Honor crucis dilatetur
Et devote celebretur
Ipsius laudatio,

1b. Totus mundus jucundetur
Et in cruce glorietur
Christiana natio.

2a. Cruce Christus consecravit
Nos, cruore suo lavit
Perforatus lancea;

2b. Clavos in hac toleravit,
Sputa, fel et coronavit
Hunc corona spinea.

3a. Crucis per mysterium
Caritatis serium
Christus demonstravit,

3b. Cujus improperium
Vitam et imperium
Mundo reparavit.

4a. Crux character spiritalis,
Virtus est sacramentalis,
Renatorum gloria,

4b. Medicina corporalis
Christianis et mentalis
Crucis est memoria.

5a. O crux, benedictum lignum,
Omni nempe laude dignum,
Salus es credentium.

5b. Constantinus per hoc signum
Fugat hostes et malignum
Superat Maxentium.

6a. Adjuvit Heraclium,
Dum in ponte filium
Chosroë prostravit;

6b. Hostem hunc fidelium
Occidit et filium
Parvum baptizavit.

7a. Ave lignum pretiosum,
Fructum portans gratiosum,
Christum regem gloriae;

7b. Quod despectum et probrosum
Fuit olim et poenosum,
Lignum fit victoriae.

8a. In hoc Christus triumphavit,
Morte mortem superavit
Mortuos vivificans,

8b. Hoc infernum spoliavit,
Quos ibidem captivavit,
Secum hos glorificans.

9a. Laudes ergo dominico
Ligno demus cum cantico
Voce laeta,

9b. Tactu cujus vivifico
Signa fiunt in publico
Non consueta.

10a. Hic patronam atque ducem
Habeamus Christi crucem
In valle miseriae,

10b. Ut post mortem carnis trucem
Valeamus veram lucem
Adipisci gloriae.

Grad. ms. S. Agathae in terra Cujk s. sign. anni 1512. A. — Grad. ms. Crucigerorum saec. 15. Cod. Monasteriens. 199 (214) B. — Mel.: Dulce melos cum concentu.

19. De sancta Cruce.

1a. Christi crucem veneremur
Et in cruce gloriemur,
Ut per crucem liberemur
Ab hostis incursibus;

1b. In qua mortem captivavit,
In qua vitam reparavit
Fortis gigas ille David
Dans pacem hominib

2a. In hac serpens exaltatus,
In hac botrus est allatus,
In hac vervex est oblatus
Signans hoc mysterium.

2b. Gazae portis dum impegit,
Samson hostis regnum fregit
Et captivos sic redegit
Ad suum imperium.

3a. Per hanc aqua dulcoratur,
Per hanc princeps spoliatur,
Per hanc luctus amputatur,
Renovantur gaudia.

3b. Christe, servos tuae crucis,
Velut oves quos deducis,
Ad augmentum verae lucis,
Transfer in coelestia.

Miss. ms. Cantuariense saec. 14. Cod. Parisiens. (Arsen.) 135. Mit Mel. = Verbum bonum.

20. De sancta Cruce.

1. A solis ortu et occasu,
ab aquilone et mari,
Christe, laus sit tibi.

2a. Quatuor per crucis cornua
viva pacis hostia,

2b. Quatuor per mundi climata
rumpens mortis vincula.

3a. Non tamen in omni homine,
sed in his tantum, qui te
credunt et fatentur
solum Deum.

3b. Quem clamant evangelia
quatuor Deum, missum
a patre, Dominum
Jesum Christum.

4a. Peccati destruis corpus,
qui Deus, suis quatuor
partibus quod construxit
diabolus.

4b. Quae sunt aspis, basiliscus,
et leo simul et draco,
quatriduanae mortis
vocabula.

5a. Suggestio, delectatio,
consensus, consuetudo
mali, quibus perit homo.

5b. Quatuor quae crucis cornibus
affigens mortificas
tuae carnis vulneribus.

6a. His malis captivam Sunanitem animam
ecclesia
revocat ad te
quater dicens ei:

6b. Revertere, revertere, revertere,
revertere,
despecta, crucis
notans quadrangulum.

7a. Hunc arctos et dysis,
anatole, mesis notant,
quae suis in primis
Adam literis
signat nomine.

7b. Quem disseminatum
his quatuor plagis terrae
suis in filiis
ad te revocas,
bone crucifer.

8a. Nam via crucis
quos ad te non trahis,
in quadrifida
nunquam lucis gaudebunt in patria.

8b. In cruce jungis
simul coelestia
et terrestria
per tuum sanguinem
cuncta pacificans.

9a. O benedicte,
dum tu maledictum
factus es pro nobis,
maledictus
nam omnis, qui pendet
in ligno, nos facis
de maledictis benedictos.

9b. Te adorantes,
Jesu Nazarene,
rex Judaeorum,
in occulto,
non in manifesto
Judaei, qui tuo
imperio sunt intitulati.

10a. Hanc tituli
inscriptionem,
inscriptam
nobis spiritu sancto
crucis caractere,

10b. Ne corrumpi
sinas in nobis
in finem,
tu finis sine fine,
Dei patris nate;

11a. Cujus est imago
regis et superscriptio,
quae moneta nos,
dragma, quam invenisti.

11b. Quam inspicientes
patriae cives supernae
dignantur suos
conservos cognoscere.

12a. Dominus quorum tu
sicut hominum,
hinc quod Deus homo
factus es.

12b. Angelum in coelo
vitae confortans
de morte hominem
reparas

13a. Frumento et vino;
stabilitus es nobiscum
stauros in ara,

13b. Panis angelorum,
nos reficiens et vino
germinas virgines.

14a. Corpore
qui tuo et sanguine,
quos devirginavit Satan,

14b. Nos tuos
revirgines, virginis
fili, Deus benedicte,

15. Ut simus revirginati
cum sancto sancti.

Miss. ms. Slierbacense I 13 saec. 12. A. — Miss. ms. Secoviense saec. 12. Cod. Graecens. 479 B. — Grad. ms. Ottoburanum saec. 12. Clm. Monacens. 27130. C. — 1, 3 Laus sit tibi Christe B. — 2a, b patris hostia A. — 2b, 2 mortis pocula C. — 5a, 3 perit homo tribus A. — 5b, 1 Quatuor per crucis cornua A. — 6a, 1 Sunanitis A. — 8a, 3 quadrifidae A. — 9b, 1 Te adoramus A. — 11a, 3 qua monetas nos dragmam B. — 12a, 1 quorum es B. — 12a, 3 tu qui B; in quo C. — 14b, 3 Deus crucifixe C.

21. De sancta Cruce.

1a. Aram crucis omnes lucis
Adorate filii,

1b. Qua damnatis datur gratis
Spes et res auxilii.

2a. Agni sanguis hanc sacravit,
Praesul pacis hac piavit
Crimen Adae veteris,

2b. Ligni fructus jam redemit,
Ligni gustu quos peremit
Mater nostri generis.

3a. Hoc pependit, hoc tetendit
Se salutis opifex,

3b. Hinc captivos reddit vivos
Primae fraudis artifex.

4a. Botro, vecte qui portatur,
Botrus iste figuratur
Ligno pendens
Sed transcendens
Omnem sensum hominis.

4b. Iste mortis tulit prelum,
Liquor hujus pandit caelum,
Dat virtutem,
Dat salutem
Fide sui nominis.

5a. Signum crucis, donum lucis
Terror hosti fit, si posti
Fide sit illitum,

5b. Cessat caedens, fugit laedens,
Mors non nocet, qua se docet
Domibus inditum.

6a. Ipsa crucis quadra forma
Spiritali monstrat norma,
Spes ut sursum sit in caelis,
Mens profundo sit fidelis,
Caritate dilatetur,
Ferat longum, quo probetur.

6b. Mortem vastat, coelum ditat,
Hos relinquit, hos invitat,
Hinc Judaeos, illinc gentes,
Hos aversos, has credentes
Crux tribunal judicantis,
Factis aequa compensantis.

7a. Per transversum duo ligna
Dant alternae pacis signa,
Pias mentes quas benigna
Semper nectit caritas.

7b. Cruce praedo mundi perit,
Crux hostiles vires ferit,
Crux salutem mundo gerit,
Crux est mundi claritas.

8a. Regnum mortis jam decrescit,
Regnum vitae convalescit,
Sceptrum pacis late splendet,
Ex quo pax in cruce pendet.

8b. Orbis crucis per trophaeum,
Credit unum verum Deum,
Larvae ruunt idolorum,
Fides pollet electorum.

9a. Mare sonet, aer tonet,
Haerens ligno sub maligno
Nunquam fluctu mergitur.

9b. Pandat velum, spectet coelum,
Fides cruce fida duce
Patriam pervehitur.

10a. Agne Dei, cujus sanguis
Dirum virus fugat anguis,
Tuae crucis beneficio
Nos ab omni sana vitio;

10b. Tuum pneuma nobis dona,
Nos illustra fide bona,
Sanctae pacis reple gratia,
Tui vultus luce satia.

Miss. ms. Secoviense saec. 12. Cod. Graecens. 479. A. — Miss. ms. Secoviense saec. 13. Cod. Graecens. 761 B. — Miss. ms. Secoviense saec. 14. Cod. Graecens. 456 C.

22. De sancta Cruce.

1a. Laudemus creatorem,
Qui fortis contra mortem

1b. Crucis in angaria
Calcavit torcularia.

2a. Dans hostiam sese salutarem,
Ut hominem daret liberalem,

2b. Quem diabolus captivaverat
Per gustum necis, quem obtulerat.

3a. Redemit eum Deus ara crucis
Et consortem fecit verae lucis,

3b. Cui laudes juges attollamus,
Captivati quondam qui eramus

4a. Crucifixum adorando
Crucem semper adamando,

4b. Per quam salus mundo fluxit,
In humero dum revexit

5. Ovem perditam Dei filius,
Qui per crucis victoriam
Nobis sit propitius.

Miss. ms. Sancti Blasii saec. $^{12}/_{13}$. Cod. Palat. Vindobon. 1909.

23. De sancta Cruce.

1a. Laetabundus
Exaltet fidelis coetus
Crucis signum,

1b. Totus mundus
Exsultet cantando lactus
Dulce lignum.

2a. O crux admirabilis,
Arbor una nobilis,
Crucis signum,

2b. Fructus tuus utilis
Et desiderabilis,
Dulce lignum.

3a. Nos ab omni scoria
Mundet in memoria
Crucis signum,

3b. Constantini gloria
Simul et victoria,
Dulce lignum.

4a. Praestitit auxilium,
Ut fugaret impium,
Crucis signum,

4b. Dum juxta Danubium
Effugat Maxentium,
Dulce lignum.

5a. Pugnanti cum impio
Adfuit Heraclio
Divina protectio
Crucis signum,

5b. Dum occidit gladio
Cosroë cum filio,
Detulit cum gaudio
Dulce lignum.

6a. O crux salutifera,
Arbor vivifica,
Tibi canimus
Alleluja.

6b. Tu nos sanctifica
Et beatifica
In coelestibus
Cum gloria.

Grad. ms. S. Agathae s. sign. anni 1512. A. — Grad. ms. Crucigerorum saec. 15. Cod. Monasteriens. 199 (214) B. — Mel. natürlich: Laetabundus.

24. De sancta Cruce.

1a. O benignum crucis lignum,
Laudis omnis vere dignum,
In nostri defectus signum
Latum salutiferum.

1b. Corde, voce hic applaude
Victa proditoris fraude
Plebs et psalle laeta laude
Clarum melodiferum.

2a. Anguis suadet, homo mordet
Malum, malo mali sordet,
Morsu quem passus remordet
Arte cum simillima,

2b. Qui natus se mundo pandit,
Puro velle crucem scandit,
Crucis quadris se expandit
Ove pro centesima.

3a. Est olivae, cypressinum,
Palmae lignum et cedrinum
Crucis genus hoc bis binum
Nullo visum nemore.

3b. Manna, vinum, purga mentes
Signum crucis proferentes
Mundi fluctus per prementes
Vitae locans arbore.

Grad. ms. S. Agathae s. sign. anni 1512. A. — Grad. ms. Crucigerorum Dusseldorpiens. saec. 15. Cod. Dusseldorpiens. D. 30. B. — Mel. = Verbum bonum.

25. De sancta Cruce.

1a. Gaude novo gaudio,
Crux sancta, quae proprio
Decoraris filio
Summi regis;

1b. Tu glosa legalium,
Finis et initium,
Componens mysterium
Novae legis.

2a. Reorum supplicium
Quondam, nunc refugium
Nostrum et praesidium
Speciale.

2b. Tu sigillum proprium
Regis et fidelium
In te confidentium
Generale.

3a. Sputa, clavi, lancea,
Livor, caro rubea
Et corona spinea,
Fel, arundo,

3b. Acetum et spongia
Vexilla sunt regia,
Lapso restaurantia
Vitam mundo.

4a. A morte nos inferi
Et a culpa veteri
Dives junctus pauperi
Per te sanat,

4b. Dum ex ejus vulnere
Perforato latere
Sanguis, unda munere
Sacro manat.

5a. Moestorum solatium,
Robur laborantium,
Vim repellens hostium
Malignorum,

5b. Per te Christi passio,
Per quam fit remissio,
Jungat nos consortio
Angelorum.

Grad. ms. S. Agathae s. sign. anni 1512 A. — Grad. ms. Crucigerorum saec. 15. Cod. Monasteriens. 199 (214) B. — Mel.: Plebs devota psallite oder Mariae praeconio.

26. De sancta Cruce.

1a. Dulce lignum, lignum vitae
Venerari convenite
Salvi ligni pretio,

1b. Hoc de ligno liquor fluxit,
Virus mortis qui destruxit
Nos solvens exitio.

2a. Ligno crucis fabricatur
Arca Noë, qua salvatur
Mundus a miseria,

2b. Crucis ligna sunt signata,
Quando prole conservata
Ovis fuit hostia.

3a. Servos tuae crucis, Christe,
Mundi maris duc per triste,
Crucifer, naufragium,

3b. Nosque tibi, qui litatus
Vivis, vivum fac placatus
Fore sacrificium.

4a. Haec est virga, quae magorum
Vorat hydras, quas eorum
Fecere praestigia,

4b. Haec utrumque signans postem
Saevum domo fugat hostem
Servans primogenita.

5a. Mundi salus, fac serpentis
Declinare nos nocentis
Venena mortifera,

5b. Et signatos tua cruce
Ferientis nos a truce
Defende saevitia.

6a. Aqua dulcis fit in Marah
Nec ut prius est amara
Ligni adminiculo,

6b. Crux est virga, quae percussit
Silicem bis et excussit
Rivum vivum saeculo.

7a. Quod in nobis est amarum,
Deus, dulce fac et sanum
Tuae crucis gratia,

7b. Educ fontem lacrimarum,
Inspirator, de nostrarum
Mentium duritia.

8a. Crux est sacri stipitis
Index anguis typicus,
Quo pestiferis hominum
Genus sanat morsibus.

8b. Christiani militis
Parma, fulmen hostibus,
Crux salus in periculis
Dans triumphum regibus.

9a. Quae collegit duo ligna,
Visitari fuit digna
Prophetae praesentia,

9b. Haec sunt ligna crucis sanctae,
Christus cibus, quo se dante
Pascitur ecclesia.

10a. Vere verus qui propheta,
Qui bonorum dux et meta,
Clemens tuae crucis laeta
Suscipe praeconia;

10b. Quos ex limo procreasti,
Quos in carne visitasti
Et in ligno liberasti,
Vultu tuo satia.

11a. Carnem nostram sic confige
Vitiisque crucifige,
Signo Thau nos inscribe,
Quae nociva sunt elide
Regens in praesentibus,

11b. Ut compassi dum luctamur
Et in lucta praegravamur,
Conregnare mereamur,
Pie Christe, te precamur,
Tecum in coelestibus.

Miss. ms. S. Petri Salisburgens. a IX 11 saec. 12. A. — Miss. ms. S. Floriani III 208 saec. 12. B. — Miss. ms. Lincense *Γ* p 17 saec. 12. C. — Miss. ms. Secoviense saec. 12. Cod. Graecens. 479. D. — Miss. ms. S. Floriani XI 390 saec. 13. E. — Miss. ms. S. Floriani XI 389 saec. 14. F. — Miss. ms. Secoviense saec. 14. Cod. Graecens. 456. G. — Miss. ms. Underdorfense anni 1437. Clm. Monacens. 7550. H.

1b, 2 Vires A. — 2a, 1 Signo crucis F. — 6a, 1 fit amara A. — 8a, 2 Judex F. — 8a, 3 Quo posteris A.

27. De sancta Cruce.

1. Ave, praeclara
crucis ara,
pro mundi filio
litando Dei parata.

2a. Euge, clavis David,
qua reseravit
Cherubim sedato,
romphea flammea cassa
propulso coelum
protoparenti.

2b. Verus veri thronus
crux Salomonis
praeelecta, in quo
corrector orbis terrarum
indutus carne
Deus regnaret.

3a. Te lignum vitae,
praesignavit arca Noe,
perituro salutis
fore refugium
unicum saeculo.

3b. Te signum pacis
videndo pacti foederis
recordatur offensus
irasci nesciens
pater omnipotens.

4a. Tu, dulce signum,
anguem aeneum verum
Israelitas
igniti serpentis
a morsu damnosa curans
detulisti.

4b. Tuque pharetra
tensa venatione
suavissima
nos benedicenti
filios Isaac summo
obtulisti.

5a. Te quondam obediens bajulus
verus veri Abrahae filius,
gessit humeris
ipse mactandus,
sed verbi impassivi vice en
aries nostrae passibilis
carnis sacrificatur
haerens almae crucis vepribus.

5b. Hic botrus Cypri dilectissimus,
delatus coelo Israelitis,
solus torcular
crucis calcavit
amarae, ut electi sanguinem
uvae bibant meracissimum.
Jesu bone, nos illo
potu vivifico recrea.

6a. Fac dulce, marath
quod in deserto
lignum praemonstravit,
crucis tuae
meditatione
disciplinae jugum
et degustare
tecum calicem
contribulationis.

6b. Fac meabile,
ne nos involvat,
vorax mundi mare,
decantare
reconciliatos
salutari semper
et triumphali
cruci cantica
congratulationis.

7a. Salve, crux,
Jesu tam sancto
consecrata cruore.

7b. Salva nos,
pro nobis tanto
decorata decore.

8a. Devoti cum Heraclio
feramus in hoc saeculo
crucis imaginem.

8b. Qua stratus hostis jaceat,
supernae nobis pateat
porta Jerusalem;

9. Christianismi, Christe,
cum veneris
judicare
mundum universum,
tuoque crucis almae famulos
fac munimine gaudere.

Grad. ms. S. Agathae anni 1512. A. — Grad. ms. Crucigerorum saec. 15. Cod. Monasteriens. 199 (214) B. — Mel.: Ave praeclara maris stella. — 4a, 5 obtulisti A. — 5b, 1 dulcissimus A. — 5b, 2 Israeli B.

28. De sancta Cruce.

1a. Celebria solemnia
Celebrat ecclesia,

1b. Gaudet, quia sunt omnia
Plena crucis gloria.

2a. Serpens quod aéneus
Est erectus
Ad adspectus,
Crucis signat mysteria.

2b. Nam rebus typicis
Inumbrata,
Revelata
Crux claruit in gloria.

3a. Crux scalae summitas
Coelis par est,
Descensus, ascensus
Angelis hac est.

3b. Crux coeli civibus
Aequat ima,
Cum primis ut prima
Sunt novissima.

4a. Cruce pendens hostia
Mortis imperia
Triumphavit;

4b. Anguis suo sanguine
Purgans a crimine
Mundum lavit.

5a. Hostis subactus,
Nam patri factus
Placens Christus hostia.

5b. Hac sublimatus
Et immolatus
Ad se traxit omnia.

6a. Sanguine sunt signatae
Domus, quae sunt salvatae,
Angelus cum repente
Vastaret omnia.

6b. Reserat undas maris
Crux ligni salutaris
Moyse dividente
Cedunt maria.

7a. Coccina prodita
Raab non fuit perdita,

7b. Firmo sed vinculo
Dei juncta cum populo.

8a. Res mutavit vices,
Undas silices
Dant et aquae dulcorantur
Lignoque sanantur.

8b. Plebs, pestifera
Clade libera,
Caedibus non est oppressa,
Thau quibus impressa.

9a. Crux Romanis
Dedit ducibus
Victoriam.

9b. Thraces, Medos,
Persas subdit
Et Indiam.

10a. Romae naves mersit
Cum duce Maxentio.

10b. Crux triumphos dedit
Nobiles Heraclio,

11. Crux salus aeterna,
Pax superna.

Grad. ms. S. Agathae anni 1512. A. — Grad. ms. Crucigerorum saec. 15. Cod. Monasteriens. 199 (214) B. — 5b, 1 et sqq. fehlen B. 2a, 3 ad conspectus B.

29. In Paschate.

1. Haec est dies,
quam fecit pater
Christi perennis.

2a. De Styge
qua redit sol verus.

2b. Nunc omnes
laetemur in ea.

3a. In ea nam pascha nostrum
Christus immolatus est
pro nobis.

3b. Qui simul hostia fuit
et sacerdos et regum
rex solus.

4a. Cujus triumpho solvimur
vinculis tartarei
saevi tyranni.

4b. Cujusque dante gratia
filii Dei patris
esse valemus.

5a. Epulis hodie
paschamur,
quas non inflet
vetus fermentum.

5b. Azimae sed fiant
et miti
veritatis
melle sinceres.

6a. Te nunc poscimus,
omnium Deus
exercituum
et perpes imperator,

6b. Ut nos facias
per tuum natum,
mortis victorem,
victores barbarorum.

7a. Et quem sancta celebrat
jugiter melodiis
laus angelorum,

7b. Non nos vetet etiam
rabies perfida te
semper laudare,

8. Trine et indivise
Domine.

Miss. Ratzeburgense imp. s. l. et a. A. — Miss. Brandenburgense imp. Nurembergae 1494. B. — 1, 1 Haec dies est B. — 3b, 2 rex regum A. — 4a, 2 vinclis A. — 6b, 4 weist auf die Zeit der Slavenkriege.

30. In Festo Paschatis.

1a. Morte Christi celebrata
Adest nobis dies grata,
Comedamus azima,

1b. Rege victo tenebrarum
Ritus perit victimarum
Et est Christus victima.

2a. Sacerdotis manus tractat,
Quem crudelis lictor mactat
Et plebs mali conscia,

2b. Morti datur homo Deus.
Ut resurgat homo reus
Ad aeterna gaudia.

3a. Mors illius nostra vita,
Ejus morte mors avita
Jam meretur veniam;

3b. Nunc in illo delectare.
Qui est bonum singulare.
Rex apponat gratiam.

4a. Pascha novum immolatur,
Et peccator invitatur
Ad tergendas maculas,

4b. Morte Christi nos renati,
Properemus invitati
Ad coelestes epulas.

5a. Ovis ducta ad macellum
Nostrum in se tulit bellum
Ovem quaerens perditam,

5b. Gigas noster hostem stravit
Humerisque reportavit
Ovem sibi redditam.

6a. Qui sub morte tenebantur,
Vita duce liberantur,
Nuda gemunt tartara.

6b. Homo gaude sic reductus.
Consoletur tuus luctus
Dulci sono, cithara.

7a. Samson ille Gazam vastat
Et in monte crucis astat
Secum ferens spolia,

7b. Agnus noster portas fregit
Infernales et subegit
Regna mortis fortia.

8a. Israelem in Aegypto
Pharaone circumscripto
Serpens salvat aeneus,

8b. Sponsam suam ab inferno
Regno locans et superno
Noster traxit Orpheus.

9a. Eia paschalia
Recolamus gaudia.

9b. Nimia laetitia
Concrepet ecclesia.

10a. Nunc in mensa vitae ducis
Commedamus cum lactucis
Carnes agni mysticas,

10b. Toleremus et amara
Possessuri luce clara
Mansiones coelicas.

11a. Haec est, inquam, laeta dies,
Animarum grata quies
Et quam fecit Dominus:

11b. Exsultemus promissorum
Quantitatem praemiorum
Recepturi cominus.

12a. Sit laus Christo resurgenti,
Deo vivo et viventi
Per aeterna saecula;

12b. Eapropter mente pia
Decantemus Alleluia
Cordis voce sedula.

Trop. ms. S. Martialis. Lemovicens. saec. $^{12}/_{13}$ Cod. Paris 1139. — 6a, 3 demunt. — 6b, 1 gaude si. — 7b, 2 Infernalis. — 10a, 1 Nunc in mensa.

31. De Paschate.

1a. Illuxit dies,
quam fecit Dominus.
mortem devastans
et victor suis apparens
dilectoribus vivus.

1b. Primo Mariae,
dehinc apostolis,
docens scripturas,
cor aperiens, ut clausa
de ipso reserarent.

2a. Favent igitur
resurgenti
Christo cuncta gaudiis,
flores, segetes
redivivo
fructu vernant
et volucres gelu tristi
terso dulce jubilant.

2b. Lucet clarius
sol et luna,
morte Christi turbida,
tellus herbida
resurgenti
plaudit Christo,
quae tremula ejus morte
se casuram minitat.

3a. Ergo die ista
exsultemus,
qua nobis viam vitae
resurgens
patefecit Jesus.

3b. Astra, solum, mare
jucundentur
et cuncti gratulentur
in coelis
spiritales chori

5. Tonanti.

Miss. ms. Raitenpuchense saec. 15. Clm. Monacens. 12204 A. — Miss. Zagrabiense imp. Venetiis 1511. B. — 2a, 7 gelu Christi B. — 2b, 7 tremulae A. — 2b, 8 causuram A; minitant AB. — 4a, 2 jucundent B.

32. Feria III. Paschatis.

1a. Cantu Christo diligenti
Jubilemus, qui redempti
Sumus ejus sanguine;

1b. Qui, cum patri sit aequalis
Deus, fieri mortalis
Voluit pro homine.

2a. De coeli missum solio
Verbum sine principio
Factum est in tempore,

2b. Vivificatur moriens,
Jam mortem subit Oriens
Pro mundi facinore.

3a. Hic est agnus ille Dei,
Quo justificantur rei,
Agnus inquam, quem Hebraei
Immolant ad vesperum.

3b. Cujus cruor munit postes,
Ut salventur inter hostes,
Qui post dies Pentecostes
Nil sentiant asperum.

4a. Ara crucis immolatur
Haec salutis hostia,
In sepulchro collocatur,
Surgit die tertia,
Miser homo reparatur
Data sibi venia.

4b. O quam lignum pretiosum,
Quo mors mortem diluit,
O sepulchrum gloriosum,
In quo vita jacuit,
Dum infernum tenebrosum
Frangens suos eruit.

5a. Princeps mortis quondam fortis
Dum in pace fuerat,

5b. Fortioris vinctus loris
Perdit, quos possederat.

6a. O triumphus inennarrabilis,
De superbo triumphans humilis
Distribuit spolia.

6b. Victor mortis solutis legibus
Redit suis receptus sedibus
Ad patrem cum gloria.

7a. Mira coelum laude sonat,
Mira namque Christus donat
Hominibus munera,

7b. Carnem diu captivatam
Hoste victo liberatam
Locat super aethera.

8a. Te rogamus ergo, Christe,
Ut repellas, quidquid triste
Suggerunt carnalia;

8b. Fac concives angelorum,
Regna nobis dans coelorum
Et aeterna gaudia.

Grad. ms. Capit. Olomucens. 195 saec. 14. A. — Miss. ms. Capit. Olomucens. 50 saec. 15. B. — Miss. ms. Olomucense saec. 15. Cod. bibl. publ. I. I. 6. C.

33. Feria V. Paschatis.

1a. Angelica reboat
symphonia

1b. Alogiens nimium
laetabunda,

2a. Rex Sabaoth morte victa
victor dum redit
ad superna,

2b. Et captivata caterva
felix penetrat
poli ampla.

3a. Occurrit palatinus
grex tympanizans Alleluja,

3b. Cherubim coetus omnis
plebs ac Jerosolymitana.

4a. Supera,
media
et ima applaudant Domino
cantica.

4b. Et nostra
te, Christe,
concrepent affabre tinnula
tympana.

5a. Placeantque tibi,
quaesumus,
famulorum cantica,

5b. Quatenus te pium
videre
mereamur in aethra.

6a. Tu nostra relaxans
pectora

6b. Uranica donans
gaudia

7. Pollens per saecula
cuncta.

Trop. ms. Nivernense saec. 11. Cod. Parisiens. 9449. A. — Antiph. et Grad. Nivernense saec. 12. Cod. Parisiens. Nouv. acq. 1235. zweimal B. C. — Mel. = Praefulgida dicito. — 2a, 1 morte vita A. — 3b, 2 plebs ab. A. — 4b, 1 sq. Te nostra te Christe C. — 5b, 3 in aethera. B.

34. De Ascensione DN.

1a. Ecce novum gaudium,
In quo pater omnium
Ad coeli palatium
Transfert unigenitum.

1b. Quem de pura virgine
Sub humana specie
Mediante pneumate
Genuit deifice.

2a. O mira solemnitas,
In qua diva caritas
Pandit, quae sit trinitas,
Quaeve diva unitas,

2b. Dum pater in filio
Et sancto paraclito
In coeli propatulo
Lucet absque nubilo.

3a. Hinc sanctorum animae,
Hinc voces angelicae
Psallunt dulci carmine:
Laus sit tibi, Kyrie.

3b. Nulla mens concipere
Potest nec vox promere,
Quantae sint deliciae
In domo tua, Domine.

4a. Ibi lux et claritas,
Splendor et amoenitas,
Mentium tranquillitas
Et amoris puritas.

4b. Gaudiorum unitas,
Voluptatum paritas,
Cordium jucunditas
Et miranda caritas.

5a. Amor et benignitas
Et bonorum largitas,
Olfactorum suavitas
Et optata castitas.

5b. Laudum assiduitas,
Odiorum raritas,
Sanitatum sanitas,
Horum perpetuitas.

6a. Hic sanctus sanctorum
Choris angelorum
Nec non electorum
Dat locum locorum.

6b. Ibi canticorum
Cantum dant sonorum
Ante suum thorum
Saeclis saeculorum.

7. O pater ingenite,
Fili unigenite.

Clm. Monacens. (ol. S. Emmerami) 14926. saec. 15. Mit Mel. — 1a, 2 In qua Hs. — 6b, 3 suum thronum Hs.

35. In festo Pentecostes.

1a. In valle miseriae
Jucundetur hodie
Novis donis gratiae
Cor cum ore,

1b. Dum linguarum specie
Replet ignis sacie
Doctores ecclesiae
Novo more.

2a. Lex quod vetus tacuit,
Ipsos loqui voluit,
Quos in linguis imbuit
Lex amoris.

2b. Nam indoctos docuit,
Ut repente sonuit,
Quod in monte tonuit
Lex timoris.

3a. Orbis mox in spatio
Verbo fantur vario
Super testimonio
Salvatoris:

3b. Fervent desiderio,
Frui Dei filio,
Gaudent de supplicio
Vi amoris.

4a. Mirabilis facula,
Quae succendit saecula
Pia per spiracula
Gratiarum.

4b. Dissolvit piacula,
Exclusit umbracula,
Detexit oracula
Prophetarum.

5a. Veni, sancte spiritus,
Nobis sis paraclitus,
Nos ut mundes funditus
A peccatis.

5b. Deitatis digitus
Amor summe placitus,
Nos fac frui coelitus
Cum beatis.

Miss. ms. Strigoniense saec. 15. Cod. bibl. publ. Salisburgens. V 1 B 23. A. — Miss. Zagrabiense imp. Venetiis 1511. B. — 1a, 4 Cor et A. — 4a, 4 fehlt B. — 4b, 3 Detersit A.

36. Feria IV Pentecostes.

1. Christe, Salvator,
Jesu, El, Alpha
et Ω, eja.

2a. Elohim. Elohe,
Adonai, Sabaoth, Ia.

2b. Sadai. Robustus,
Kyrios. Elom, Fortis, Vita.

3a. Tetragrammaton,
Joth, Vau, Het,
Deus, Dominus, Via.

3b. Sol, Eje, Eser,
Messias,
qui est Soter, Veritas.

4a. Unctus homo, Usion,
Excelsus, Imago,
Magister, Figura.

4b. Mediator, Brachium,
Os, Verbum, Sacerdos,
Manus, Flos, Propheta.

5a. Primogenitus, Invisibilis,
Principium, Mons, Lapis,
Aries, Aquila.

5b. Emmanuel, Agnus, Ovis, Hoedus,
Vitulus, Leo, Serpens,
Fundamentum, Petra.

6a. Panis, caro, vitis, ostium,
Sapientia.

6b. Lux, Splendor, Vitis, Oriens, Fons,
Veritas, Janua.

7a. Incorruptibilis, Aeternus,
Immortalis, Incommutabilis,
Gloria.

7b. Impossibilis, Summus, Bonus,
Unigenitus, Virtus, Oriens,
Trinitas.

8a. Imploramus
supplices humiles
ab universis
majestatem tuam maximam

8b. Insidiis
defende zabuli
nosque custodi,
ut semper tua praeconia

9a. Referentes, denique
exsultantes laudibus
poli excelsa

9b. Conscendere, gaudere
in sanctorum civium
ibi agmina,

10a. Caritate jucunda
perfrui mereamurque
in gloria.

10b. Gratulanter te Deum
cernentes adoremusque
in gloria.

11. Laus tibi, honor
atque virtus
sit per infinita,
Amen, saecula.

Trop. ms. S. Ebrulphi saec. 12. Cod. Parisiens. 11508.

37. De corpore Christi.

1a. Laureata plebs fidelis,
Sacramenta Christi carnis
Sume, regis gloriae,

1b. Qui cum regnans sit in caelis,
Cum effectu suae mortis
Se praebet quotidie.

2a. Ut pretium pro peccatis
Fiat virtus passionis
Et augmentum gratiae,

3a. Hoc signavit vitae lignum
Melchisedech panem vinum,
Ut placaret trinum-unum,
Offerens altissimo;

4a. Et hoc quidem designavit
Agnus sine macula,
Quem edendum immolavit
Quondam lex Mosaica.

5a. Caro cujus tam serena
Nobis esca fit amoena
Fidei mysterio,

6a. Esca fuit temporalis
In deserto datum manna,
Christus panis est perennis
Dans aeterna gaudia.

7a. Hic et esus pauperum,
Nullum quaerens pretium
Sed mentes fidelium,
Pacis praebens copiam.

8a. Vitae via, lux perennis,
Satians refectio,
Christe, confer vitam nobis
Hoc sacro convivio.

9a. Vive panis, vivax unda,
Vera vitis et fecunda,
Vitae da subsidia,

10a. Jam effectus tuae mortis
Nos emundet a peccatis
Per missae mysteria;

11a. Jesu, decus angelorum,
Spoliator infernorum
Humili victoria.

2b. Missa confert ista nobis;
Ergo digne fit solemnis
Missae cultus hodie.

3b. Aser quoque pinguis panis
Delicias dans regibus,
Nam regalis est hic cibus
Pane sacratissimo.

4b. Agnus legis jam cessavit,
Supervenit gratia,
Christi sanguis dum manavit
Mundi tollens crimina.

5b. Quam proinde manna caeli
Figuravit Israeli
Nobili praesagio.

6b. Hic est panis salutaris,
Per quem datur vita nobis,
Hic est calix specialis,
Cujus potus gratia.

7b. O dulce convivium
Supernorum civium,
In terris viaticum
Nos ducens ad patriam.

8b. Ut aeterno cum supernis
Perfruamur gaudio,
Quod ostendet deitatis
Manifesta visio.

9b. Sic nos pasce, sic nos munda,
Ut a morte nos secunda
Tua salvet gratia.

10b. Summae templum trinitatis,
Sempiternam confer nobis
Gloriam in patria.

11b. Honor coeli, lux sanctorum,
Salus mundi, fons bonorum,
Tibi laus et gloria.

Grad. ms. S. Petri Salisburgens. a VII 20 saec. 14. add. saec. 14. A. — Hymn. et Sequent. S. Emmerami saec. 15. Cod. Monacens. 14667. B. — Cfr. Miss. Frisingense imp. 1579. — Str. 9 sqq. fehlen A, dieselben sind ausradiert, um die Sequenz Mundi renovatio nachtragen zu können. — Die Str. 9 und 11 erregen durch abweichende Behandlung des Reims den Verdacht der Interpolation; indessen ist Ähnliches auch schon in Str. 4 u. 5 zu beobachten, bei denen indes der Gedankengang eher für als gegen die Echtheit spricht, während bei Str. 9 und 11 das Gegenteil der Fall ist. Alles in allem bleibt die Sache eben zweifelhaft. — 1a, 2 carnis Christi B. — 3b, 1 pinguis cibus AB. — 5a, 1 Caro ejus A. — 6b, 2 nobis vita B.

38. De Corpore Christi.

1a. Nunc, fideles, jubilate
Tota mentis puritate
Praeclara solemnitate
Dominici corporis,

1b. Cujus alma caro cibus,
Sanguis sacer potus, quibus
Satiata digne tribus
Sordes linquit pectoris.

2a. Hoc coeleste condimentum,
Vitae fons et fulcimentum,
Virtutum fert incrementum
Pie degustantibus.

2b. Illos morbus non enervat,
Esus iste quos conservat
Et victores coacervat
Coelicis agminibus.

3a. In hoc quidem sacramento
Sumitur, ita memento,
Qui sub nostro tegumento
Natus fuit virgine;

3b. Christus Deus, homo verus.
Vivus, integer, sincerus,
Cujus cum populo clerus
Illustretur lumine.

Brev. ms. Gerundense saec. 15. Cod. Parisiens. 1309. — Mel. jedenfalls Verbum bonum.

39. De ss. Sacramento.

1. Victimae perenni laudes
immolant Christiani.

2a. Quam solemnis hostia
Deo, cujus gratia
Reconciliantur
peccatores;

2b. Cujus caro Domini
Cibus, potus homini
Fiunt, ut his Deo
regnet vivus.

3a. Hostia tam pia
Dux sit nobis in via,
Ut his pasti sacramentis
Cives simus Christi resurgentis.

3b. Angeli coelestes
Sacramenti sunt testes.
Quod non est opus humanum
Sed Dei virtus atque arcanum.

4a. Credendum est in hoc soli
fidei veraci
Non sophistarum
verbo fallaci.

4b. Pastor bone, panis vitae.
nos pasce, tuere
Plebique tuae
tu miserere.

Miss. ms. S. Nicolai de Campis saec. 14. Cod. Parisiens. 17314. add. saec. 15. — Mel. selbstverständlich Victimae paschali.

40. De ss. Sacramento.

1. Victimae corporis Christi
dent laudes Christiani

2a. Et sanguinis ejus,
Quo nos innocens patri
Reconciliavit
peccatores.

2b. Mortem vincens, vitam praebens
In coeli hierarchia
Collocat dextra nos
in paterna.

3a. Hoc corpus verendum
Et sanguinem mysticum
Reliquit nobis colendum
Et mundo corde percipiendum.

3b. Angelica vita
Per haec nobis reddita,
Si corpus rite sumatur
Et calix ejus digne bibatur.

4a. Istud corpus salvificum
Et sanguinem vivificum
Glorificemus
et pure tractemus,

4b. Ut possimus vita frui
Et corporis in gloria
Jesum videre
et conregnare.

Miss. ms. Andecense saec. 15. Clm. Monacens. 24002. A — Miss. ms. Benedictin. anni 1510. Cod. Palat. Vindobonens. 1871 B. — 2a, 1 Et sanguis A. — 2b, 1 Überschufs von einer Silbe. — 3a, 3 Relinquent B. — 3b, 1 sq. Angelicam vitam . . . redditam AB. — 3b, 3 Sic AB. — Mel. natürlich Victimae paschali.

41. In Dedicatione ecclesiae.

1a. Laetabundus
Exsultet fidelis chorus
Coeli curiae,

1b. Cum jucundus
Ornatur reginae thorus
Regi gloriae.

2a. In tali connubio
Nubit lappa lilio,
Soli stella,

2b. Cum miro consortio
Animae fit unio
Dei cella.

3a. Celebrantur hodie
Christi et ecclesiae
Castae nuptiae,

3b. Sicut jungit spiritum
Homo Deo subditum
Jugo gratiae.

4a. In hoc patrimonio
Caro Dei filio
Nupsit nobili,

4b. Ipse vero filius,
Summus et eximius
Cessit humili.

5a. Ima summus petiit
Et sponsam expetiit,
Quam de nigra gestiit
Candidare;

5b. Fecit, quod disposuit,
Quia foedam potuit,
Quando sibi placuit,
Emundare.

6a. Ancilla, propera,
Ut fias libera
Cum viro regnans
sceptigera.

6b. Sponsum considera,
Quem velat littera,
Ipsum revelat
fides vera.

Miss. ms. Sarisberiense saec. 15. Cod. bibl. Rossianae s. sign. A. — Hymn. et Sequent. ms. S. Emmerami saec. 15. Clm Monacens. 14667 B.

42. In Dedicatione ecclesiae.

1a. Haec est domus Domini,
Consecrata nomini
Creatoris omnium;

1b. Haec in scala panditur,
In qua sursum scanditur
Juxta Jacob somnium.

2a. Ad hanc gentes confluunt,
In hac dona defluunt
Spiritalis gratiae,

2b. Panem, quem hic edimus,
Christi carnem credimus,
Qui saginat satie.

3a. Hic coeleste poculum
Salutari populum
Sacrat oblectamine,

3b. Angeli concivium
Celebrant convivium
Pio visitamine.

4a. Hic, quod pie petitur,
Largiente metitur
Deo nihilominus,

4b. Hic quaesitor reperit
Coeli lumen, aperit
Hic pulsanti Dominus.

5a. Laus usiae simplici,
Sed personae triplici
Jugiter hic panditur;

5b. Hic in Dei gloria
Patriae memoria
Mens devota tangitur.

Miss. ms. S. Galli 337 b. saec. 15. A. — Miss. Curiense imp. 1497 B. — Mel. jedenfalls: Veni sancte spiritus. — 2a, 2 depluunt B. — 4a, 3 Deo fehlt B. — 4b, 1 quaesita B. — 5b, 1 Sic in Dei B.

43. In Dedicatione ecclesiae.

1. Concinens jubila,
concio socia,

2a. Laudesque canora
modulando musica

2b. Suave sonora
fac haec penetralia.

3a. Quae hodie sacrata
illi, quem nulla

3b. Fata claudunt, gaudia
innuunt nostra

4a. Jam esse Christiana
templum Dei agmina,

4b. Dicta apostolica
comprobant veracia.

5a. Quod per se majestas ipsa
dedicat altissima,

5b. Cum fide purgans sincera
humana praecordia

6a. Flamine facit
proprio flammantia

6b. Invicem vera
caritatis copula.

7a. Ut his lapidibus
vivis una
templi surgat machina,

7b. In quo de singulis
complacita
viva fragret hostia.

8a. Haec est illa
Hierusalem sancta
de coelo descendere visa

8b. Tamquam sponsa
viro adornata,
quae est et virgo ecclesia.

9a. Quae Christi est corpus,
civitas,
domus, templum et sponsa,

9b. Justus quisque membrum,
hostia,
lapis, proles, incola.

10a. Quibus angelica
turma consocia
perficietur
domus illa coelica,

10b. Cujus familia
Deum in saecula
Laudando vivet
largitori obnoxia.

11a. Gaudeant nostra intima
atque pro tanta gratia
largitori obnoxia
obnixe
grata rependant debita.

11b. Pangat igitur vox nostra,
ut laudum reddendo vota
simul cum patre devota
plena jam
coepta copiamus dona.

12a. Ergo, bone rex, in dextra
patris beata
Christe regna tenes, quae casta

12b. Sponsa tibi parit tua,
tecum superna
haereditate nobilita.

13a. Ut quos fides vera
coaedificat una,

13b. In eis gloria
perpes habitet tua

14. Amen, fiat, Alleluja.

Miss. ms. Beccense saec. 13. Cod. Parisiens. 1105. Mit Mel.

44. Diebus dominicis.

1a. Stans a longe publicanus
Flectit genu, cor et manus
Erigit ad supera,

1b. Parce, inquit, mihi Deus;
Sese jactat Pharisaeus
Stans ex parte altera.

2a. Sed pensator meritorum
Deus, qui solus scit, quorum
Misereri debeat,

2b. Non audito Pharisaeo
Facit, ut plus justus eo
Publicanus redeat.

3a. Hic ab illo supplantatur,
Dum sinistra cancellatur,
Locum subit dexterae,

3b. Sic et ordo permutatur
Apud Deum, qui placatur
Non verbo sed opere.

4a. Nos invitat hoc exemplum,
Ut intremus Christi templum
Devoti et humiles;

4b. Detque nobis amor Christi,
Ut hinc exeamus isti
Publicano similes.

Miss. ms. Fossatense saec 14. Cod. Parisiens. 12060.

II.

DE BEATA.

45. De Conceptione BMV.

1a. Ad honorem messiae,
Qui natus est Mariae,
Cantetur egregie
Praesens prosa.

1b. Bene plena gaudio
Stat mater a filio,
Cujus est conceptio
Gloriosa.

2a. Concepta carnaliter,
Sancta spiritaliter,
Manet aeternaliter
Pretiosa.

2b. Pro cujus virtutibus
Est auctor in omnibus
Unitas stans in tribus
Generosa.

3a. Cujus incarnatio
Est nostra salvatio,
Criminum ablutio
Nominosa.

3b. Finis est miseriae,
Initium gloriae
Et omnis laetitiae,
Vernans rosa.

4a. Gaudeat ecclesia
Pro tanta laetitia,
Quam dat nobis Maria,
Vitae glosa.

4b. Hodie concipitur,
Per quam nobis dabitur,
Quo pestis damnabitur
Odiosa.

5a. Jesus finis omnium,
Finis et principium
Et virtus fidelium
Gratiosa.

5b. Carissima domina,
Suscipe precamina,
Nostra dele crimina,
Gloriosa.

6. Karolo qui gratiam
Regi det et gloriam,
Regina sit etiam
Augmentosa.

Miss. ms. Trecense saec. 15. Cod. Parisiens. 865. — 3b, 2 et gloriae. — 5a, 1 Jesus est finis.

46. De Nativitate BMV.

1a. Epithalamica
dic sponso cantica,
Intus quae concipis,
dic foris gaudia,
Et nos laetificans
de sponso nuntia,
Cujus te refovet
semper praesentia.

1b. Adolescentulae,
vos chorum ducite,
Cum haec praecinerit,
et vos succinite,
Amici sponsi, vos
vocarunt nuptiae,
Et novae modulos
aptemus dominae.

2a. In montibus
hic ecce saliens,
Ecce venit
colla transsiliens,
Per fenestram
ad me respiciens,
Per cancellas
dixit prospiciens:
Amica, surge, propera,
Columba nitens, advola.

3a. Rex in accubitu
jam se contulerat,
Et mea redolens
narda spiraverat,
In hortum veneram,
in quem descenderat,
At ille transiens
jam declinaverat.

4a. Jam teneo,
quod optaveram;
Jam rideo,
quae jam fleveram.

5a. Nocte flevi, mane risi,
Flevi nocte, risi mane. * *
* *
Noctem insomnem *
amor duxerat, * *
Quem venientem * *
amor fecerat.

6a. Eja nunc, comites
et Sion filiae,
Ad sponsae cantica
psalmum adnectite,

7a. Quam fecit Dominus,
haec est dies;
Quam exspectavimus,
haec est dies;
Quam vere risimus,
haec est dies!

2b. Horrens enim
hiems jam transiit,
Gravis imber
recedens abiit,
Ver amoenum
terrae aparuit,
Parent flores
et turtur cecinit:
Amica, surge, propera,
Columba nitens, advola.

3b. Per noctem igitur
hunc quaerens exeo,
Huc, illuc anxia
quaerendo cursito,
Occurrunt vigiles,
ardenti studio
Quos cum transieram,
sponsum invenio.

4b. Plus doleo,
plus amaveram;
Plus gaudeo,
plus dolueram.

5b. Dilatione
votum creverat,
Donec amantem
amans visitat.
Planctus nocte, plausus die,
Nocte planctus, die plausus.

6b. Quod moestis reddita
sponsi praesentia
Convertit elegos
nostros in cantica.

7b. Hostes quae subruit,
haec est dies;
Quam psalmus praecinit,
haec est dies;
Quae sponsam suscipit,
haec est dies!

8. Quae cuncta reparat,
haec est dies;
Veris amoenitas
haec est dies;
Vitaeque novitas
haec est dies;
Quam fecit Dominus,
haec est dies!

Brev. ms. Biterrense saec. 15. Cod. Parisiens. 1059. — Das Brevier enthält diese durch poetischen Schwung und sorgfältige Form gleich ausgezeichnete Prose zweimal, zum Feste der Empfängnis und zu dem der Geburt Mariä. Dafs dieselbe Sequenz im eigentlichen Sinne — nicht blofs verbetum — ist, beweist neben ihrem Umfange der Umstand, dafs auch andere Sequenzen, z. B. A rea virga, hier als Tropen benutzt werden.

47. In Nativitate BMV.

1. Virgo es sacra,

2a. O genitrix
Maria, stella
maris et fulgida;

2b. Te famina
olim jam vatum
dixerant venturam.

3a. Ex Jesse egressa
radice. puerpera
Dominum paritura

3b. Nec non et regia
Davidis prosapia,
fulgens ut sol et luna.

4a. Hodie te, virgo benigna,
coelorum reboant agmina
mundo natum,

4b. Atque tellus rite globosa
omnis recinunt laudiflua
cantica.

5a. Quae polorum
viscera sacra
regem gestans in tua,

5b. Ante partum
virgo refulgens
et post partem integra.

6a. Tu nostra laxa
vincula dira,
o regina.
virginum lucerna.

6b. Pro nobis roga
filium alta
Deum pium
sedulo sub astris.

7a. Ut suos famulos
conservet,
protegat ac foveat,

7b. Donando misertus
coelorum
regna semper praeclara.

8a. Per saecula cuncta
atque ei carmina modulemur

8b. Sacra in gloria
gaudentes aeterna, diu viventes

9. Ac jucundantes
per tempora longa.

Miss. ms. Gerundense saec. 15. Cod. Parisiens. 1309. — 3a. 3 parituram.

48. De Praesentatione BMV.

1a. Ab aeterno disponente,
Sempiterna providente
Dei sapientia.

1b. Uno nexu conjugatis
Joachim et Anna gratis
Juga sunt sterilia.

2a. Ex affectu cordis toto
Duo et fideli voto
Se strinxerunt pariter,

2b. Mox si prolem illis dare
Velit, illam dedicare
In templo perenniter.

3a. Angelus mox adstitit,
Qui utrumque docuit
Sacra vota suscepta;

3b. Trinitatis gratia
Concipitur filia
Omni carens macula.

4a. In utero consecratur,
Miro modo generatur.
Gignit mirabilius

4b. Altissimi patris natum
Virgo manens, qui reatum
Mundi tollit citius.

5a. O quam mirabilis
Et quam laudabilis
Annae fecunditas,

5b. Dum prolem edidit,
Quae mater meruit
Esse et filia.

6a. Benedicta virgo nata
Templo trima praesentata
In ter quinis gradibus,

6b. Quos erecta mox ascendit,
Fulta fide apprehendit
Templi penetralia.

7a. O quam digne sibi dari
Diem hunc et consecrari
Res inspecta praedicat,

7b. Universa tunc refecit,
Dum in matre, qui nos fecit,
Complet opus gratiae.

8a. Ecce virgo singularis,
Quanta laude sublimaris,
Quanta fulges gloria;

8b. Ergo nos sic tuearis,
Ut fructu, quo gloriaris,
Fruamur in patria.

Grad. ms. S. Agathae anni 1512. — Mel.: Ave mundi spes Maria.

49. De Annuntiatione BMV.

1a. Gabrielis
suscepit nuntia
Virgo plena gratia;

1b. Genitorem
concepit filia,
Parit viri nescia.

2a. Felix puerperium
Angelis est gaudium,
Miseris remedium
Mortalibus;

2b. Per quod mors destruitur,
Evae culpa tollitur,
Paradisus redditur
Exsulibus.

3a. Declarantur signa legis,
Haec est thronus summi regis,
Porta clausa Domini.

3b. Virga virens et pertingens,
Sine rore fructum ferens
Similatur virgini.

4a. Haec est fons dogmatum
Et domus aromatum.

4b. Rosa convallium
Singulare lilium.

5a. O mater, o virgo,
Sancti spiritus
Nobile sacrarium.

5b. Fons horti, lux mundi,
Nostri gemitus
Unicum solatium.

6a. Tu spes una desperatis,
Pia mater pietatis,
Speciali castitatis
Gaudes privilegio.

6b. O Maria, stella maris,
Dignitate singularis,
Tu, quae mundo dominaris,
Preces offer filio.

7. Ut in praesenti gratiam,
Post nobis det gloriam.

Brev. ms. Bisuntinum saec. 15. Cod. Parisiens. 10487. — 4b, 2 Et singulare.

50. De Annunciatione BMV.

1. Gabrieli coelesti nuntio
Jungatur haec concio,

2b. Dicens: Ave Maria,
Cujus ad imperia
Coelum, terra, maria
Genu flectunt.

2b. Stupent, tuum uterum
Profudisse tenerum,
Deum tamen puerum.
Mater virgo.

3a. Quis te cernens hunc lactare
Fletus posset temperare
Dono tactus pueri?

3b. Quam praedulces illae mammae,
Quarum stillis illae flammae
Restinguuntur inferi.

4a. Mirantur aethera,
Panni tergunt scelera.

4b. Infantis lacrimae,
Sordes lavant animae.

5a. O puer, o lactens,
O fili virginis,
Dei patris unice,

5b. Qui es dux, qui es lux,
Qui es pax hominis.
Supplicantes respice.

6a. Clarum sidus navigantum,
Callis rectus non errantum,
Redde gratae ac beatae
Nos patriae.

6b. In qua regem in splendore
Et te matrem in decore
Sempiternae contemplemur
Gloriae.

7. Per aeterna saecula.

Grad. ms. Longoretense saec. 13. Cod. Parisien. 10511 A. — Miss. ms. Cantuariense saec. 14. Cod. Parisien. (Arsen.) 135 B. — 3a, 2 possit A. — 5a, 1 lactans A.

51. De Annunciatione BMV.

1a. Angelus ad virginem
Subintrans in conclave,
Virginis formidinem
Demulcens inquit: Ave;
Ave regina virginum,
Coeli terraeque dominum
Concipies
Et paries
Intacta,
Salutem hominum
Tu coeli porta facta,
Medela criminum.

1b. Quomodo conciperem,
Quae virum non cognovi?
Qualiter infringerem,
Quae firma mente vovi?
Spiritus sancti gratia
Perficiet haec omnia,
Ne timeas
Sed gaudeas
Secura,
Quod castimonia
Manebit in te pura
Dei potentia.

2a. Ad haec virgo nobilis
Respondens inquit ei:
Servula sum humilis
Omnipotentis Dei,
Tibi coelesti nuntio,
Tanti secreti conscio,
Consentiens
Et cupiens,
Videre
Factum, quod audio,
Parata sum parere
Dei consilio.

2b. Angelus disparuit
Et statim puellaris
Uterus intumuit
Vi partus virginalis.
Qui circumdatus utero
Novem mensium numero
Hinc exiit
Et iniit
Conflictum,
Affigens humero
Crucem, quo dedit ictum
Hosti mortifero.

3. Eja mater Domini,
Quae pacem reddidisti
Angelo et homini,
Cum Christum genuisti,
Tuum exora filium,
Ut nobis se propitium
Exhibeat
Et deleat
Reata,
Praestans auxilium,
Vita frui beata
Post hoc exsilium.

Miss. Cluniacense imp. Parisiis 1550. — 1a, 4 inquit ei.

52. De Visitatione BMV.

1a. In his solemniis
Visitationis
Mariae Virginis
Dicat plebs fidelis:
O mundi spes, ave!

1b. Mater humilium
Vae tulit gentium,
Dedit, dum fit pium
Ave per angelum,
Et pro Eva Ave.

2a. Nempe pro femina
Redditur femina,
Prudens pro fatua,
Mitis pro superba,
Virgo pro lasciva.

2b. Quae mortem abstulit,
Quam illa intulit,
Et, quam haec perdidit,
Vitam restituit
Deumque placavit.

3a. Cum plena salute
Ventre sis et ore,
Dic prior cognatae:
Salus venit ad te,
Quod est dictum Salve.

3b. Respondeat, Ave
Maria, nam per te
Fugatur omne vae.
Quod ex muliere
Venit orbi terrae.

4a. Exsurgens festina
Visitans montana,
Clamat et cognata,
Quod sis gravidata
Sed viri nescia.

4b. Nam partum virgini,
Spiritum sterili,
Gaudium infanti
Deus dat, angeli
Congaudent homini.

5a. Eja, virgo pia,
Misce sata tria:
Deum peccatori,
Gratiam homini,
Nos aeternitati.

5b. Et a miseria
Duc ad coelestia,
Angelis socia
Atque perpetua
Da frui gloria.

Grad. ms. Lubicense s. sign. saec. 15. A. — Sequent. ms. Lubicense s. sign. saec. 15. B. — Miss. ms. Lubicense s. sign. saec. 15. C. — Miss. ms. Lubicense s. sign. saec. 14. add. saec. 15. D. — Miss. Lubicense imp. s. l. et a. E. — Miss. Brandenburgense imp. Nurembergae 1494. F. — Miss. Brandenburgense imp. Basileae 1510. G. — Mel.: Mittit ad Virginem AB. — 2b, 1 depulit FG. — 3b, 1 sq. Respondeat Maria ave nam per te fugatur E. — In FG lautet die Sequenz von Str. 4a an: 4a. Exsurgens festina | Visitans montana | Ut virtutum alta | Petant quos infima | Fovent peritura. — 4b. Fuit tibi data | Divinitus nota | Exclamat cognata | Quod sis gravidata | Sed viri nescia. — 5a. En partum virgini etc. — 5b. Et cum esset homo | Exsul a gaudio | Jam jungitur Deo | Tripudiat ergo | Infans in utero. — 6a. Eja virgo pia etc. — 6b. Tui memoriam | Agentes in via | Tecum post tristia | Ad vera gaudia | Perduc, o Maria.

53. In Visitatione BMV.

1a. Mittit ad sterilem
Non quemvis nuntium
Sed suum angelum
Luce refulgentem
Amator hominis.

1b Miratur et credit
Et laeta concipit
Dei genitricem,
Quam gaudens peperit
Cunctis amabilem.

2a. Virgo singularis
Manet in abdito
Mentis, servit Deo
Canticis et hymnis
Mundo profutura.

2b. Castum propositum
Voto confirmavit,
Angelos meretur
Habere consortes
Nostra reparatrix.

3a. A summo cardine
Mittit archangelum,
Audit et suscipit
Puella nuntium,
Credit et concipit.

3b. Festinat gravida
Virgo puerpera,
Visitat sterilem
Matrem praecursoris,
Res ineffabilis.

4a. Mundi redemptorem
Peperit intacta,
Gaudium angelis,
Pretium hominum
Victisque triumphum.

4b. Humilis infantem
Deo repraesentat,
Illi munus offert,
Quod lex praeceperat,
Hoc senex excipit.

5a. Mundi dominatrix,
Choros angelorum
Transcendit assumpta,
Regina coelorum,
Dei mater alma.

5b. Illic hanc cathedrat
Virginem filius,
Imponit coronam
Super caput ejus
Ad gloriam Dei.

6a. Ista mirifica
Plebs tua celebrat,
Tibi mente psallit
Et voce jubilat,
Mater orphanorum.

6b. Pro nobis obtine,
Genitrix, veniam,
Reatum dilue
Et dona patriam
In arce siderum.

Miss. ms. Tullense saec. 14. Cod. Parisien. 11592. Add. saec. 15. — Der Inhalt der Sequenz hat mit dem Feste der Heimsuchung keinerlei Berührung. — Mel. jedenfalls = Mittit ad virginem.

54. De Compassione BMV.

1. Salve Maria,
Christi parens
intacta, gladio
doloris intus transfixa

2a. Quem Simeon quondam
corde praesago
cecinit futurum
tibi, qui tenuit gaudens
dulcem filium
suis in ulnis.

2b. Tuque in cubili
pectoris casti
verba haec servabas,
intus tamen ruminabas
valde pudenter,
virgo beata.

3a. At ubi natum
Herodes statuit tuum
trucidare, petisti
Aegyptum passura
triste exsilium.

3b. Nec brevi mora
fovit te tellus hospita
non oblitam indigna
tyranni odia
quaerentis filium.

4a. Post tui tandem
ex Aegypto reditum
amissum triduo
quaesisti natum
lacrimis faciem rigans
speciosam.

4b. Augentur post haec,
o mater, angustiae,
ubi persequuntur
agnum Judaei,
sanguinem ejus ut lupi
sitientes.

5a. Hinc dum tristis
oravit ad patrem,
discipuli
dolis est traditus,
vincitur idem,
quem es enixa
propitiationis agnus
regnans cum patre
aeternaliter,
pro nobis immolandus
in ara crucis poenaliter

5b. Hinc captus heu
ut latro ducitur,
blasphematur
atque conspuitur,
suffert alapas
atque flagella,
spinas clavos et crucem flensque
vidisti mortem
diram filii;
ora, virgo, illius
nos sacro sanguine ablui.

6a. Fac tecum quoque
vulnera Jesu
moesti speculemur,
fleamus plangamusque semper,
tanti memoriam
beneficii pectoris
in secreto
contineamus.

6b. Fac nos, petimus,
hoc obtinere,
quod genitor bonus,
quod natus intendebat pius,
et quod mater sancta
humano generi lapso
stans sub cruce
supplex optabas.

7a. Audi nos
propter vulnera
dulcis nati, Maria.

7b. Salva nos,
Jesu, pro quibus
supplicat mater pia.

8a. Da crucis esse socios,
quos mundi fallens
vanitas effecit
impios.

8b. Ut in aeterna gloria
tibi victori
mortis conregnemus
Domino.

9. Quem pater ante
saecula genuit,
quem virgo prorsus
inviolata
mortali circumamictum carne
in orbem istum duxit.

Brev. Havelbergense imp. Lipsiae 1518 A. — Diurn. Caminense imp. Lipsiae 1519. B. — 5b, 10 nos illius B. — Die Sequenz ist auf das Schema der Prosa Ave praeclara gebaut, aber nicht ohne Abweichungen, z. B. in Str. 8 und 9.

55. De Compassione BMV.

1a. Gemebundus
Mariae decantet clerus
Voce pia,

1b. Quam confixit
Novus dolor, verus amor.
Res miranda.

2a. Angelus consilii
Oblatus Deo patri,
Sol de stella;

2b. Simeonem adiens,
Nati poenam audiens,
Voce clara.

3a. Fugit mater odium
Herodis in Aegyptum
Pari forma,

3b. Paupertatem tenuit,
Mater parum habuit
Haec corrupta.

4a. Cedrus alta balsami
Perdit mater unicum
Valle nostra,

4b. Verbum patris coelici
Portat crucem debili
Carne sumpta.

5a. Mater cernit filium
Et crucis patibulum,
Oculorum rivulis
Erat caeca.

5b. Sinum pandit filio,
Ipsum volvit linteo
Multis cum gemitibus,
Haec praedicta.

6a. Dilectrix unica,
Jam vera orphana
Natum sepelit,
Gens misera.

6b. Frater, considera,
Haec est miseria,
Quantum haec pertulit
Puerpera.

Miss. ms. Altovadense 21 saec. 15 A. — Miss. Paulinorum imp. Venetiis 1537. B. — Hymn. et Sequent. ms. S. Emmerani saec. 15. Clm. Monacen. 14667 C. — Miss. Salisburgense imp. 1510. D. — 1b, 3 fehlt A. — 4a, 2 Perdidit ABD.

56. De Compassione BMV.

1a. Verbum patris aeternatum,
Ex Maria incarnatum,
Laudet nostra concio,

1b. Dulcis auster nam perflavit,
Aquilonem dum prostravit
Spiritali nuntio.

2a. Mirum virgo profert florem,
Granum fulvum in decorem
Pro parentum crimine,

2b. Quod contusum et expressum
Mente pura indefessum
Fera gens fert minime.

3a. Turpi turba nam velatur

Ac a Juda osculatur
Matre sancta nescia,

3b. Redempta mox Johannes sindone
Bethaniam adivit propere,
Flenda nova nuntiat.

4a. Corda simul quatiuntur,
Haec horrenda dum panduntur,
Agon ingens properat;

4b. Deitatem vanitas,
Mitem turbat feritas,
Ferme fides haesitat.

5a. Mater, Martha, Magdalena
Simul petunt fide plena
Atria pontificis,

5b. Patris splendor quo turbatur,
Rictus oris demonstratur
Artubus deificis.

6a. Sancta cervix castigatur,
Ut peccator redimatur

Culpae ruptis vinculis,

6b. Diva mater dum respexit,
Vinctum, caesum, quem dilexit,
Ac turbatum sputulis.

7a. Gemit, plangit praeamare,
Mallens caro properare
Nequit prae complicibus,

7b. Crucis morti dum addictus
Christus princeps benedictus
Exit crucis bajulus.

8a. Qui dum matrem intuetur
Ac pudice reveretur,
Cadit facietenus,

8b. Nam flagellis tormentatus,
Nocte, die castigatus
Expers est a viribus

9a. Demum surgit crine tractus,
Pugno mactus, clavo tactus
Ab infecta turmula;

9b. Non est dolor neque poena
Compar huic, quam serena
Tulit cum decentia.

10a. Carne Christi conclavata,
In agone tormentata,
Mater sancta commendata
Caro est discipulo;

10b. Quae dum vidit moriturum
Ac a mundo recessurum
Jesum, optat, hunc daturum
Protectorem populo.

11a. Fili, dulcor supernorum,
Quamvis plenus tormentorum,
Curam gere orphanorum
In valle miseriae.

11b. Non te linquam, pia mater,
Vocat me e mundo pater,
Tu, matrona et commater
Apexque clementiae.

12a. Ergo mater et matrona,
Coeli terraeque corona,
Confer nobis Christi dona,
Cuncta sistunt in te bona
Sempiterni delubri.

12b. Es quae virgo coeli porta,
De qua vera lux est orta,
In agone nos conforta,
Ut a seris et a porta
Eruamur inferi.

Miss. Sleswicense imp. in Sleswic 1486. A. — Miss. Lubicense imp. s. l. et a. B. — Mel. jedenfalls Laudes crucis.

57. De Doloribus BMV.

1a. Salve virgo generosa
Et regina gloriosa
Coelestis militiae,

1b. Praeelecta vernans rosa,
Mater quondam dolorosa
In valle tristitiae.

2a. Ferit gladius doloris
Plenum divi cor amoris
Senis vaticinio

2b. Complectentis sacram prolem,
Hinc sensisti verbi molem
Pectoris in scrinio.

3a. Ast Herode saeviente
Dulcem natum tu repente,
Virgo mater tenera,

3b. In Aegyptum pertulisti
Per desertum et nutristi,
Qui creavit aethera.

4a. Inde quaesiisti filium
Florentem sicut lilium
Doctorum in medio

4b. Anno ejus duodeno,
Plenum dogmate sereno,
Jam amissum triduo.

5a. Captum, caesum, coronatum,
Morti sciens judicatum,
Videns in angustiis,

6a. Ades cruci redimentis
Jesu flentis, morientis
Transfixa carne pura;

7a. Hora tandem vespertina
Mundi clara medicina
Jam exstincta redditur

8a. In sepulchro collocatur,
Cor maternum anxiatur,
Cum illic abigeris;

5b. Ligno crucis oneratum,
Se dum graditur oblatum
Pro nostris flagitiis.

6b. Dolores, quos parturiens
Evasisti, jam sustinens
Extortos cum usura.

7b. Tibi matri deplangenti,
Corpus fossum intuenti,
Dum in sinu volvitur.

8b. Suscipe nos commendatos,
Dulci filio fac gratos
Et conjunge superis.

Miss. ms. S. Floriani XI 470. saec. 15. A. — Miss. ms. Claustroneoburgense 617. saec. 15. B. — Grad. ms. Pataviense saec. 15. Cod. Palatin. Vindobonens. 3787. C. — Miss. Salisburgense imp. Vindobonae 1506. D. — Miss. Praemonstratense imp. Parisiis 1578. E. — 2a, 2 divini amoris C. — 2b, 2 Exhinc sensisti C. — Str. 4b nur in E; in allen anderen Quellen ist 4a ohne Gegenstrophe; und in der That verstöfst 4b, 3 gegen die sonst beobachtete Reinheit des männlichen Reims.

58. De beata Maria Virgine.

Tempore paschali.

1a. Stabat juxta Christi crucem,
Stabat videns vitae ducem
Vitae valefacere,

2a. Stabat virgo spectans crucem
Et utramque pati lucem,
Sed plus suam doluit,

3a. Intus cruci conclavatur,
Intus sui jugulatur
Mater agni gladio,

4a. Modo manus, modo latus,
Modo ferro pes foratus
Oculis resumitur,

5a. Os verendum litum sputis
Et flagellis rupta cutis
Et tot rivi sanguinis,

6a. Tempus nacta trux natura
Nunc exposcit sua jura,
Nunc dolores acuit,

7a. Nunc, nunc parit, nunc scit vere,
Quam maternum sit dolere,
Quam amarum parere,

1b. Stabat mater nec jam mater,
Et quid sit eventus ater.
Novo novit funere.

2b. Ista stabat, hic pendebat,
Et quod foris hic ferebat,
Intus haec sustinuit.

3b. Intus martyr consecratur,
Intus tota concrematur
Amoris incendio.

4b. Modo caput spinis tutum,
Cujus orbis totus nutum
Et sentit et sequitur.

5b. Probra, risus et quae restant,
Orbitati tela praestant
Et dolori virginis.

6b. Nunc extorquet cum usura
Gemitus, quos paritura
Naturae detinuit.

7b. Nunc se dolor orbitati
Dilatus in partu nati
Praesentat in funere.

8a. Nunc fit mater, sed doloris,
Servat tamen hic pudoris
Virginalis gratiam,

8b. Nam pudicos gestus foris
Non deflorat vis doloris
Intus urens anxiam.

9a. Triduanus ergo fletus
Laeta demum est deletus
Surgentis victoria,

9b. Laeta lucet spes dolenti,
Leto namque resurgenti
Conresurgunt omnia.

10a. Christi novus hic natalis
Formam partus virginalis
Clauso servat tumulo,

10b. Hinc processit, hinc surrexit,
Hinc et inde Christus exit
Intacto signaculo.

11a. Eja mater, eja laeta,
Fletus tui nox expleta
Lucescit in gaudium,

11b. Nostrae quoque laetum mane
Nocti plus quam triduanae
Tuum redde filium.

Miss. ms. Secoviense saec. 14. in. Cod. Graecen. 456. A. — Miss. ms. Voraviense 35. saec. 14. B. — Miss. ms. Cantuariense saec. 14. Cod. Parisien. (Arsen.) 135. C. — Miss. ms. Claustroneoburgense 614. saec. 14. D. — Miss. ms. Claustroneoburgense 71. saec. 15. E. — 1a, 2 Mundi ducem C. — 3b, 1 Intus mater DE. — 5a, 1 lutum sputis DE. — 5b, 2 Orbi toti DE. — 6a, 1 nunc natura DE. — 6b, 3 Natura C. — 8a, 1 Nunc scit mater vim doloris C. — 9b, 2 Nato namque C; leto = a leto. — Die Mel. bieten A in Neumen, C in Noten.

59. De beata Maria Virgine.

Tempore paschali.

1a. Stabat juxta Christi crucem
Videns pati veram lucem
Mater regis omnium;

1b. Vidit caput coronatum
Spinis, latus perforatum,
Vidit mori filium.

2a. Vidit corpus flagellari,
Manus, pedes perforari
Mitis a crudelibus,

2b. Vidit caput inclinatum,
Totum corpus cruentatum
Pastoris pro ovibus.

3a. Vidit potum felle mixtum,
Natum suum crucifixum
Gubernantem omnia,

3b. Ipsum pati haec flagella
Vidit mater et puella,
Vidit et opprobria.

4a. Audit virgo haec dicentem
Natum suum innocentem:
Ecce mater, filius.

4b. Pati virgo vidit natum,
Dicentem: Est consummatum,
Et sic transit gladius.

5a. In dolore tunc fuisti,
Virgo mater, dum vidisti
Mori tuum filium,

5b. Dolor ingens dolor ille,
Dicent sancti plus quam mille,
Praecessit martyrium.

6a. Virgo mitis, virgo pia,
Spes reorum, vitae via,
Virgo plena gratia,

6b. Roga natum et implora,
Servis tuis sine mora
Nobis dari gaudia.

Miss. ms. Lubicense s. sign. saec. 15. A. — Miss. ms. Strigoniense? saec. 15. Cod. Salisburgen. (bibl. publ.) V 1 B 23. B. — Miss. Aboense imp. Lubecae 1488. C. — 1a, 1 Stabat virgo juxta B. — 2a, 3 Vinctum a crudelibus C. — 4a, 1 Vidit virgo AC. — 4b, 1 vidit virgo AC. — 5a, 1 tu fuisti AB. — 6b, 1 Jube natum AC.

60. De Gaudiis BMV.

1a. Gaude, virgo gloriosa,
Ex stirpe nata Davidica,
Scripturarum vera glosa,
Et pecatorum spes, Maria.

1b. Praebe laudes personare,
Gaudia tua decantare,
Nulla vox nec lingua quare
Plene te sufficit laudare.

2a. Gaude, cum angelo faris,
A pneumate fecundaris,
Lucidior es stella maris
Et verus splendor solaris.

2b. Ave cum gratia plena
Cepisti mente serena
Et concepisti filium.
O quantum tibi gaudium.

3a. Gaude, Engaddina vitis,
Culta pulchris margaritis,
Botrum dulcem paris, mitis,
Fugantem malum aspidis.

3b. Porta tunc Ezechielis
Clausa fuisti fidelis,
Quando creator de caelis
Exivit claustris non laesis.

4a. Gaude, quod tres magi sagi
Tribus donis bonis quaerunt,
Auram, thus, myrrham ferentes,

4b. Deum verum, natum gratum,
Tuum, suum regem, legem
Viae a stella rimantes.

5a. Gaude, quod ad templum isti,
Natum tuum obtulisti,
A vidua didicisti
Et a propheta audisti

5b. Benedictionem dictam;
Suspendamus prophetiam
De laesione gladii
Jam tempore gaudii.

6a. Gaude, Christi victoria
Figitur in memoria,
Cum leo de tribu Juda
Surgit a mundi scoria.

6b. Contra Gabaon sol stetit,
Cum Christus victor extitit,
Phlegetontis antra trivit.
Dum a morte resurrexit.

7a. Gaudent supernorum cives,
Quando natus tuus dives
Mox aethera transilivit
Arcem coelique transcendit.

7b. Tibi, o Virgo Maria,
Ingentia tunc gaudia
Per filium sunt impressa.
Qui transvolavit aethera.

8a. Gaude, virgo, quater seni
Tibi psallunt laude pleni,
In ascensu tuo leni
Ad coelos, dic mihi: veni

8b. Ad tam dulcia gaudia
Atque sonora cantica:
Sic nos barathri squalida
Non trucidant per saecula.

Missale Misnense imp. s. l. et a (ante 1529).

61. De gaudiis beatae Mariae V.

1a. Rosa, gaude salutata,
Novo more fecundata
Mira Dei gratia;

1b. Rosa, regem saeculorum
Pariens et angelorum,
Gaude, gaudent omnia.

2a. Rosa, gaude stella quaerunt
Regem reges, dona ferunt,
O regina, jubila;

2b. Rosa, gaude, offers natum.
Laudat pater baptizatum,
Deus vivus proditur.

3a. Rosa, gaude, resurgentem
Cernis natum, te gaudentem
Jesus fecit nimium;

3b. Rosa, gaude, quem scandentem
Coelos spectas et mittentem
Suis sacra munera.

4a. Rosa, gaude, cum canoro
Jesus te assumpsit choro
Ad aeterna gaudia;

4b. Rosa, gaude, speciosa,
Cujus mater gloriosa
Resides in solio.

5a. Rosa rosis coronata,
Sponso, nato sociata,
Lumen spectas luminum;

5b. Rosa, pleno sociaris
Deo, cujus ebriaris
Nimia dulcedine.

6a. Rosa prima, comitaris
Agnum et hunc imitaris
Virginali carmine;

6b. Rosa, tuis amorosis
Ergo liliis et rosis
Da sertum clementiae

7. Rosa in Christi roseto,
Tis meritis nos foveto,
Mater misericordiae.

Miss. ms. Nussiense saec. 15. Cod. Parisiens. 12063.

62. In Assumptione BMV.

1a. Jubilemus collaudantes
Dominum laetitia.

1b. Collaudemus venerantes
Virginis magnalia.

2a. De qua Christus potestate,
Non natura genitus,

2b. Mundum sua potestate
Salvavit divinitus.

3a. Ante partum virgo mansit
Et in partu equidem,

3b. Et post partum conservavit
Deus homo virginem.

4a. Qui cum patre sine matre
Omnia composuit,

4b. Sic ex matre sine patre
Nobis nasci voluit.

5a. O quam dulce condimentum,
O quanta mysteria,

5b. O quam magnum sacramentum,
O quam magna gaudia.

6a. Virgo est, qui generatur,
Et virgo, quae generat,

6b. Et ab ipsa conlactatur.
Quam ante formaverat.

7a. Super choros angelorum
Es, perpulchra domina,

7b. Exaltata et sanctorum
Laeta cernis agmina.

8a. Per te vita restauratur,
Per te mors destruitur,

8b. Homo lapsus restauratur,
Per te coelo redditur.

9a. Ave, Christi gloriosa
Genitrix et filia,

9b. Super omnes speciosa,
Dei plena gratia.

10a. Tibi cuncta famulantur
In terris terrestria,

10b. Quam in coelis venerantur
Omnia coelestia.

11a. Ergo, sancta, die isto
Nobis sis propitia,

11b. O Maria, nosque Christo
Prece reconcilia.

12a. Ut sequamur cum electis
Agnum sine macula

12b. Et mundati a delictis
Per aeterna saecula.

13a. Amen dicat
voce dulciflua

13b. Chorus noster
cum mente sedula.

Trop. S. Martialis Lemovicens. saec. 12. Cod. Parisiens. 1139. — Ob der reiche Reim 2a, 1 und 8a, 1 Absicht des Verfassers oder Irrtum des Schreibers, ist schwer zu entscheiden.

63. In festo Mariae Nivis.

1a. Miris modis et praeclaris
Olim virgo praedicaris
Et rutilans Maria,

1b. Ab aeterno ordinaris,
Sed per tempus declararis
Et nitescis nivea.

2a. Ritu nivis coeli civis
Statum sumis non ab imis
In ortu clarissima,

2b. Ima regis, foeda tegis,
Munda venis, corda lenis,
In partu purissima.

3a. Arens tellus non gravatur,
Nive nitens fecundatur
Descensu lenissimo;

3b. Egens quivis consolatur,
Virginis nam jucundatur
Respectu gratissimo.

4a. Poros terrae nix concludit,
Iter feris intercludit
Et pandit vestigia;

4b. Et tu dulcis claude fores,
Ne erumpant pravi mores
Hostisque malitia.

5a. Nive visus oblectatur,
Sed acies hebetatur
Ejus perspicacia;

5b. Te laudare mens conatur,
Sed praecellis et arctatur,
Prae sui angustia.

6a. Bonis tuis provocatur,
Sed excedunt et fraenatur
Tui excellentia;

6b. Nec natura nec scriptura
Plene laudant nec figura,
Superas nam omnia.

7a. Aemula ens naturae ars
Laudis tuae utrumque pars
Succumbit inopia;

7b. Chori stupent angelorum,
Nam omnium beatorum
Transcendis vestigia.

8a. Et si nequis enarrari,
Debent tamen famulari
Tibi quaevis infima;

8b. Sub sacrata nivis domo
Veneretur cuncta homo
Virtutum insignia.

9a. Nam non potest singulari,
Modo saltem generali
Recolat praeconia;

9b. Utque cunctis es parata,
Tua sunt annotata
Larga beneficia.

10a. Per haec tui recordemur,
Invocantes te purgemur
Et purgati illustremur
Ex tui memoria;

10b. Super nivem dealbemur,
Dealbati coronemur,
Coronati praemiemur
Felices in gloria.

Miss. Misnense imp. s. l. et a. — 9b, 2 fehlt eine Silbe am Verse.

64. In festo Mariae Nivis.

1a. Eja, sponsa Christi, gaude,
Corde, voce, nova laude,
Militans ecclesia.

1b. Et coelestes hierarchiae
Jucundentur in hac die
Dulci cum symphonia.

2a. Totus orbis collaetetur,
Totus chorus gratuletur
Supernorum civium,

3a. Quae naturae contra ritum
Ex angusto infinitum
Fructum profert parvula:

4a. Novum creat virgo mirum:
Dum sol virginale gyrum
In aestate media

5a. Romam agit in stuporem,
Dum nix datur praeter morem
Inconsuetum patriae;

6a. Hujus templi de structura
Vidit visione pura
Pontifex Liberius

7a. Somno vidit cum uxore
Matrem Christi cum fulgore
Nobilis patricius;

8a. Templum pulchrum erexerunt
Et idem consecraverunt
Virginis sub titulo,

9a. Quam precemur corde puro,
Ut non locet in obscuro
Nostros tandem spiritus

2b. Genitricis illibatae
Semper virginis beatae
Adsunt festa nivium.

3b. Homo Deum, stella solem,
Nata patrem, virgo prolem,
Antiquum juvencula.

4b. Lustrat magno cum fervore,
Nivem dedit cum algore,
Miscuit contraria.

5b. Quid praetendit, dum nescitur,
Statim tellus apperitur
Tuae pro cultu latriae.

6b. Genitricem praecellentem
Nocte sibi colloquentem,
Obedit celerius.

7b. Mandans templum consummari
Et a cunctis venerari,
Exsequuntur citius.

8b. Cui signa clarent pura,
Quae non fiunt a natura
Ejus adminiculo.

9b. Sed in regno claritatis
Nos collocet cum beatis
Post praesentes gemitus.

Miss. ms. Cracoviense saec. 15. Cod. bibl. Jagellonicae 1463. A. — Miss. Cracoviense imp. Nurembergae 1492. B. — 5a, 1 Rorem agit B.

65. In solemnitate sacratissimi Rosarii.

1a. Virginalis hortuli
Verni pubent surculi
Et efflorent pulluli
Fecunda propagine;

2a. Rosa, radix lilii.
Haec ex horto filii
Toto cursu exsilii
Collegit plantaria;

3a. Quae de coelis attulit
Et in terris sustulit,
Christus mundo contulit
Contra mundum proelians;

4a. A stirpis rosariae
Gemmis, spinis, foliis
Affluentis patriae
Fruemur deliciis,
Ubi satrix residet

1b. Gelu et hiems transeunt,
Nix et imber abeunt,
Rosae in terra prodeunt
E coelesti germine.

2b. Justis ad laetitiam,
Reis ad justitiam,
Electis ad gloriam,
Cunctis salutaria.

3b. Nos hic tectus frondibus,
Vulneratus sentibus,
Redimitus floribus,
Vocans, purgans, praemians.

4b. Atque hujus militiae
Laeta sodalitiis
Triplicis hierarchiae
Ter trinis consortiis
Imperatrix residet.

5a. Stella luna pulchrior,
Lucifero clarior,
Sole rutilantior,
Lux luce lucidior.

5b. Sancta sanctis sanctior,
Angelis nobilior,
Archangelo egregior,
Principatu illustrior.

6a. Potestate insignior,
Virtute praestantior,
Dominatu dignior.

6b. Thronis eminentior,
Cherubim peritior,
Seraphim ardentior.

7a. Salve nova triumphatrix
Et triumphi reparatrix
Antiqui certaminis,

7b. Rursus minax saevit ultor,
Ni resistas, perit cultor
Christiani nominis.

8a. Ave verbi domicilium,
Sancti spiritus sacrarium,
Summi patris filia;

8b. Affer nobis juge auxilium,
Sub discrimen vitae varium
Contra tela hostilia.

9. Ut coronent nos post proelium,
Quae fert coeli viridarium,
Mixta rosis lilia.

Miss. Praedicatorum imp. Venetiis 1600. — 7b steht irrtümlich hinter 8b. — Das geringe Alter dieser Sequenz beweist neben dem Vorwurfe die beobachtete Elision.

66. De beata Maria V.

1a. Salve, mater gratiae,
Salve, vena veniae,
Stella maris;

1b. Salve, fons laetitiae,
Salve, vas munditiae,
Lux solaris.

2a. Salve, gemma virginum,
Salve, salus hominum,
Virgo mitis;

2b. Salve, lampas luminum,
Salve, decus virginum,
Vera vitis.

3a. Salve, mundi domina,
Salve, coeli regina,
Mater pia;

3b. Salve, sanans crimina,
Salve, salvans omnia,
O Maria.

Miss. ms. Tullense saec. Cod. Parisiens. 11592.

67. De beata Maria V.

1a. Salve mater salvatoris,
Mater salutifera,

1b. Spes Maria peccatoris,
Virgo et puerpera.

2a. Salve rosa
Speciosa,
Salve Jesse virgula,

2b. Cujus fructus
Nostri luctus
Relaxavit vincula.

3a. Virga, rubus appellaris,
Flos, fenestra, janua,

3b. Mater Dei, lux solaris,
Jesse stirps ingenua.

4. Prece tua
Fac ad sua
Nos ducat palatia
Christus Deus noster.

Miss. ms. Tullense saec. 14. Cod. Parisiens. 11592.

68. De beata Maria V.

1a. Mater Dei, salus rei
Indefessa,
Nos regendo, nos tuendo
Nunquam cessa.

1b. Mater casta, semper asta
Supplicando,
Gregem istum apud Christum
Commendando.

2a. Mater bona et matrona,
Roga prolem,
Ut nostrorum peccatorum
Tergat molem.

2b. Mater justa et onusta
Novo flore,
Fer levamen et solamen
Tuo more.

3a. Mater mitis verae vitis,
Ora natum,
Ut solvatur, quod ligatur
Per reatum.

3b. Mater cara, iter para
Nobis tutum,
Te petimus, quamvis simus
Molle lutum.

4a. Mater alma, velut palma
Potens alta,
In profundo mersos fundo
Duc ad alta.

4b. Mater prolem, stella solem
Interpella,
Ut interna et externa
Premat bella.

5a. Mater, serva cum caterva
Locum istum,
Exoptamus et rogamus
Propter Christum.

5b. Mater orbis, confer morbis
Medicinam,
Spes cunctorum miserorum
Post ruinam.

6a. Mater munda, sic emunda
Nos a faece,
Ne damnemur sed salvemur
Tua prece.

6b. Mater pia, o Maria,
Te rogamus,
Ut ablato jam peccato
Gaudeamus.

7. Mater ave, mater salve,
Mater, nostri miserere,
Miserere, miserere.

Miss. ms. Gottwicense 432 saec. 15. A. — Miss. ms. Tullense saec. 14. Cod. Parisiens. 11592 B. — 5a, 1 Mater salva B. — 5a, 3 Exspectamus et oramus B. — 5a, 4 Propter ipsum A. — 7, 3 fehlt B.

69. De beata Maria V.

1a. Madens vellus Gedeonis
Et celatum Salomonis
Auro fulgens ferculum,

1b. Stella maris mundo lucens,
Virgam Jesse stirps producens,
Novum dans spectaculum.

2a. Stella maris haec est una,
Cujus simul sol et luna
Stupent pulchritudinem;

2b. Stupet coelum decus terrae,
Stupet terram sidus ferre,
Stupet versum ordinem.

3a. Est naturae jus mutatum,
Est in terra sidus natum,
Quod solem parturiat,

3b. Qui splendorem spiritalem,
Qui calorem det vitalem
Et occasum nesciat.

4a. Admirantur universa,
Quod et terrae vice versa
Coelum lux irradiat,

4b. Obstupescit et natura,
Quod creatur creatura,
Quae creantem pariat.

5a. Salve, nascens stella maris,
Quae dux esse comprobaris
Et spes vitae singularis
Naufraganti saeculo.

5b. Dux virtutis, via morum,
Quae nescisti viri thorum,
Tuo digne rex coelorum
Prodit tabernaculo.

6a. Qui per septiforme donum
Sibi fecit ex te thronum,
Nullum tale vel tam bonum
Sculpsit sapientia.

6b. In te candor castitatis.
In te fulgor claritatis,
Thronus summae majestatis
Ex hac fit materia.

7a. Absque manu regi visus
Ex te lapis est excisus,
Virgo nostri causa risus,
Flos convallis, paradisus,
Arbor aromatica.

7b. Tu decorem induisti,
Tu plus sole refulsisti.
Cum beata membra Christi
Tuae carnis contexiti
Polymita tunica.

8a. Mater, pacem da benigna,
Virgo, nato nos consigna,
Quem circumdas alvo digna,
Ne nos hostis ars maligna
Fallat aut versutia.

8b. Porta patens regi soli,
Per quam cedunt hostis doli,
Tu nos offer tuae proli,
Quo cum ipso summa poli
Perfruamur gloria.

Miss. ms. Cantuariense saec. 14. Cod. Parisiens. (Arsen.) 135. Mit Mel. — 1b, 2 Virga Jesse. — 2b, 1 maris inest una. — 4a, 2 terra. — 8a, 3 Que circumdas. — 8a, 4 Sic nos hostis.

70. De beata Maria V.

1a. Mira mater exstitisti,
Virgo Deum peperisti,
Nullam parem reperisti
Fronde, flore, germine.

1b. Quisquis sincera mente poscit,
Quae mens morbifera vexat,
Illi salus vera crescit,
Fit in tuo nomine.

2a. Assistentes tuae laudi,
O Maria, nos exaudi,
Tuos princeps ne peccati
Servos subdat, tui nati
Transfer ad palatia.

2b. Regnas domo qua stellata.
Illuc vehas nos, beata,
Ut te jugiter colamus
Et cum justis pertingamus
Sempiterna gaudia.

Miss. Zagrabiense imp. Venetiis 1511. — 1b, 3 crescit ergänzt.

71. De beata Maria V.

1a. O Maria, mater pia,
Stella maris fulgida

1b. Mater alma, sponsa Dei,
Summi regis filia.

2a. Tu coelorum es regina,
Vernans rosa carens spina,
Angelorum domina,

2b. Prophetarum sub figura,
Sola mundo tam obscura
De regis miraculo.

3a. Virga florens et producens
Stirpe ex Davidica

3b. Veri solis lumen patris,
Virgo integerrima.

4a. Te honorant, te collaudant
Sanctorum consortia,

4b. Et in terris plebs fidelis
Cum matre ecclesia.

5a. Generantur et laetantur
In fide catholica.

6a. Verbum patris incarnatum
Per de nobis est donatum
Sublimi de gloria,
Formam servi sumens sui
Carne ex virginea.

7a. De te sumet Deus carnem,
Quo subsistunt omnia,

8a. Ergo pia, super cunctas
Mulieres benedicta,

9a. Nos dignare collocare
In coelesti gloria,

5b. Veritatis agnitores
Veritatis gratia.

6b. Tibi quidem nuntiavit
Gabriel ac prophetavit
Haec sacra mysteria,
Dicens Ave tam suave,
Prole fecundissima.

7b. Hinc post pauca reversurus
Triumphali victoria.

8b. Salus nostra, vitae via,
Patens coeli janua,

9b. Ubi semper collaetemur
Per aeterna saecula.

Miss. ms. Cantuariense saec. 14. Cod. Parisiens. (Arsen.) 135. Mit Mel. — 5a, 1 Generatur et laetatur. — 7a, 1 sumat. — 7a, 2 Qua subsistunt.

72. De beata Maria V.

1a. Recolamus venerandam
Mariae memoriam,

2a. Quam propheticus
chorus praenuntiavit,

3a. Parituram
Deum et hominem,
Salutem hominum,

4a. Stella solem,
Virgo prolem
Profert sine semine,

5a. Servans integrum pudorem
Virga Jesse profert florem,
Lilia convallium;

6a. Qui de patre
Sine matre
Patri compar genitus,

7a. Per Mariam manna verum
Gens fidelis percipit,

8a. Quam Moyses
signat et Aaron,

9a. Moyses in rubo,
Aaron in virga,
Gedeon in vellere:

10a. Rubus igne,
Vellus rore,
Virga flore

1b. Dei patris admirandam
Praedicantes gloriam.

2b. Plenam gratia
Gabriel salutavit:

3b. Permansuram
Post partum virginem,
Reginam omnium.

4b. Virgo parit,
Sed nec perit
Castitas in virgine.

5b. Spina rosam germinavit,
Spinam rosa decoravit
Unicum per filium.

6b. Est de matre
Sine patre
Verus homo editus.

7b. Atque panem angelorum
Homo jam promeruit.

8b. Ut insignis
praesignat Gedeon.

9b. Tres signant per tria
Te, virgo Maria
Digna Deum parere.

10b. Illustratur,
Irrigatur,
Venustatur.

11a. Per te nubes
justum pluunt,

11b. Colles lacte,
melle fluunt.

12a. Coeli rorant
terrae pinguedinem,

12b. Montes stillant
vitae dulcedinem.

13a. Jam laetetur mons Sion,

13b. Quem infudit ros Hermon.

14a. Terra nostra fructum dedit,

14b. Coeli rorem dum suscepit,

15a. Salvatorem geminans,

15b. Humum adaperiens.

16a. Ex te lux celebris
Fulsit in tenebris
Sedentibus.

16b. Per Evam perdita
Per te pax reddita
Credentibus.

17a. Stella maris,
Singularis
Cujus est virginitas,

17b. In quam venit
Et implevit
Uterum divinitas.

18a. Salve, spes nostra

18b. Post Deum sola.

19a. Ave, virtute fecunda,

19b. Nos a vitiis emunda.

20a. Et tuo pio filio
nos reconcilia,

20b. Mater misericordiae,
Maria.

Miss. ms. Cantuariense saec. 14. Cod. Parisiens. (Arsen.) 135. Mit Mel. — 2b, 1 Et plenam. — 10b, 2 sq. Venustatur, irrigatur. — 17b, 1 In qua. — 19a, 1 virtutibus, wodurch eine Silbe mehr als Noten.

73. De beata Maria V.

1a. Salutis exordium,
Radix salutaris,
In salutem gentium
Orta stella maris.

1b. Lilium convallium,
Virgo singularis,
Deitatis filium
Ex te expers paris.

2a. Ave rosa speciosa,
Tu flos campi, tu formosa
Jesse virga nobilis.

2b. Gaude, virgo, coeli porta,
Per te mundo lux est orta.
Mater tam laudabilis.

3a. Salve, dulcis memoriae,
Fons vitae, vena veniae,
Coeli regis cella.

3b. Salve stellato solio
Nato cum Dei filio,
Mater et puella.

4a. Dulcis, mitis et regina,
Duc nos salvos a ruina
Per tot mundi crimina.

4a. Transfer tecum, valeamus
Et cum nato gaudeamus
Super coelos Maria.

Miss. ms. Secoviense saec. 14. Cod. Graecens. 456. A. — Orat. ms. Augustanum anni 1469 Clm. Monacens. 3702. B. — Miss. Zagrabiense imp. Venetiis 1511 C. — 1b, 4 expers maris AB; in dieser Lesart fehlt das Zeitwort, in der von C die nähere Bestimmung von expers. — 4b, 1 ut valeamus C. — 4b, 3 o Maria C.

74. De beata Maria V.

1a. Salve, mater magnae prolis,
Per quam jubar summi solis
Obscuris emicuit,

1b. Salve, virgo, maris stella,
Per quam sedatur procella
Mortis et evanuit.

2a. Salve, cella verbi Dei,
Ex qua orta lux diei
Lucem mundo praebuit,

2b. Salve, rosa spinis orta,
Per quam paradisi porta
Cunctis clausa patuit.

3a. Salve, virgo Dei mater,
Ex te namque Deus pater
Verbo Deum genuit.

3b. Salve, per quam nos redemit
Christus, mortem dum peremit
Et nobis condoluit.

4a. Salve, coelorum regina,
Per quam datur medicina
Judaeis et gentibus,

4b. Salve, vitae reparatrix,
Facta reis illustratrix
Tenebris sedentibus.

5a. Tu fac verbum incarnatum
Nos sentire complacatum
Tuis piis precibus,

5b. Nos a culpa, nos a nece
Munda tua pia prece
Et peccati sordibus.

Miss. ms. Cantuariense saec. 14. Cod. Parisien. (Arsen.) 135. Mit Mel.

75. De beata Maria V.

1a. Salve, virgo, maris stella,
Salve, verbi Dei cella,
Salve, mater gloriae,

1b. Salve, vellus Gedeonis,
Novi rore Salomonis
Madefactum gratiae.

2a. Salve, gemma virginalis,
Mulierum specialis
Flos in coeli curia.

2b. Salve, rosa spina carens,
Salve, creatoris parens,
Salve, plena gratia.

3a. Salve, stella, de qua natus
Est sol, vero obvelatus
Pallio mortalium,

3a. Qui pro nobis carne tectus,
Licet vilis et abjectus,
Mundo dedit gaudium.

4a. Salve, regina coelorum,
Consolatrix miserorum,
Lapsorum refugium,

4b. Tu nos lapsos consolare,
Pia veni, ne morare,
Conferens remedium.

5a. Funde preces genitori,
Mater rerum creatori,
Deo Dei filia.

5b. Facti sumus huic molesti,
Miserere, fac coelesti
Potiamur gloria.

Miss. ms. Cantuariense saec. 14. Cod. Parisiens. (Arsen.) 135. Mit Mel. = Salve mater magnae prolis. — 5b, 1 Facto sumus.

76. De beata Maria V.

1a. Salve, virgo regia,

1b. Mundi salus unica,

2a. Tu Dei
summi genitrix, Maria,

2b. Omnium
dominarum es domina.

3a. Salve, porta,
quae viro clausa.
soli Deo principi
es aperta.

3b. Salve, mater
integra, virgo
gravida, super omnes
benedicta.

4a. Fluunt ex te aromata,
thus atque myrrha redolentia.

4b. Progrederis ut aurora.
ut acies bene ordinata.

5a. Ex te Deus sumpsit carnem,
Qui creavit omnia

5b. Et qui morte sua tulit
cuncta mundi crimina.

6a. Tu pietatis
semper patens janua,

6b. Nobis omnibus
sis semper propitia.

7a. Et tuum pro
omnibus natum roga,

7b. Ut dimissis
culpis gratia sua

8. Concedat perennis
vitae gaudia.

Miss. ms. Cantuariense saec. 14. Cod. Parisiens. (Arsen.) 135 mit Mel.

77. De beata Maria V.

1a. Salve, virgo, sacra parens
Verbi Dei, pare carens
In sexu foemineo,

1b. Cujus idem est ex alvo
Mundo natus, tamen salvo
Pudore virgineo.

2a. Salve, porta paradisi,
Qui peccatis sunt elisi,
Ferens his solatium,

2b. Et qui mente te fideli
Laudant jubilando, caeli
Levas ad palatium.

3a. Salve, stella praevia
in mari vexatis,
Portum salutiferum
praebe naufragatis
Et vitam restituens
morti fere datis.

3b. Tibi famulantibus
semper es parata
Subvenire precibus
saepius vocata,
Quorum vita noscitur
in Christo fundata.

4a. Salve, virgo virginum,
forma castitatis,
Exemplar egregium
verae caritatis
Et certum indicium
summae pietatis.

4b. Gloriosa domina,
nostri miserere,
Quique tibi solvimus
dona, contuere,
Et quod minus egimus
nos, juva supplere.

Miss. ms. Cantuariense saec. 14. Cod. Parisiens. (Arsen.) 135. mit Mel.

78. De beata Maria V.

1a. Salve, virgo, vitae via.
Mundum mundans prece pia,
Maria per maria,

1b. Salve cara, culpa carens,
Sine pari, patris parens,
Per te patent omnia.

2a. Salve, salus salutaris,
Salutando gravidaris
Verbo sapientiae,

2b. Salve, sola solem paris,
Nec in partu defloraris
Flore pudicitiae.

3a. Salve, proles speciosa,
Radix Jesse generosa,
Domus, inquam, Domini,

3b. Salve, lucis lux amoena,
Luce lucens aliena,
Lucem praebens homini.

4a. Salve, viror, quae non vires
Perdis, quamvis viro vires,
Sed vires virtutibus.

4b. Salve, viror sine viro,
Viror virens modo miro,
Non naturae viribus.

5a. Salve, mater, te precamur,
Cujus diem veneramur,
Dignum reverentia,

5b. Salve, placa nobis Christum,
Ut perducat chorum istum
Ad coelorum gaudia.

Miss. Cluniacense imp. Parisiis 1550.

79. De beata MV.

1. Stella maris ave,
Gratia summa plena,
Nobis, quaesumus, fave,
Ne absorbeat nos gehenna.

2a. Tu votum virginale
Deo vovisti prima,
In hac fove nos valle,
Ne tendamus ad ima.

2b. Tu Deum genuisti
Sine virili semine,
Nos, virgo mater Christi,
Ab omni munda crimine.

3a. De puro tuo sanguine
Fecundat sanctus spiritus
Te, nulla sub imagine
Ad te demissus coelitus.

3b. Tu per aurem concepisti
Angelo te salutante,
Dei ancillam te fecisti
Isaia id prophetante.

4a. Tu Deum et hominem
Sola mundo generas,
Quae mundanum turbinem
Praeservata spreveras.

4b. Sine culpa originali
Te concepit mater Anna,
Ex Joachim neque falli
In hoc potest fides sana.

5a. Prophetae et patriarchae
Te genuere et reges,
Coelesti nos in arce
Tuos fac esse greges.

5b. Te cum prole magi colunt,
Simeon senex et Anna
Prophetizant et extollunt
Periturae legis damna.

6a. Dum visitas Elisabeth,
Senem jam fecundatam,
Haec fidens palam perhibet
Te matrem Dei beatam.

6b. Natus tibi subdebatur
Et parebat ad mandatum,
Et in nuptiis mirabatur
Aqua vinum turba factum.

7a. Natum custos et sodalis
Praedicantem et docentem
Bonis cunctis atque malis
Sequebaris conviventem

7b. Et in cruce post pendentem
Mater virgo, martyr vera,
Ad salvandam omnem gentem
Sola in fide sincera.

8a. Dum devicta surgit morte,
Nulli nondum apparentem
Laeta cernis cum cohorte
Gloriosum et splendentem.

8b. Te virginem Johanni
Virgini commendavit
Christus, cum poena immani
Crimina nostra lavit.

9a. Mater demum cum orabas
Sanctis cum apostolis,
Pariter perseverabas
Cunctis cum discipulis.

9b. Triumphans super aethera
Et angelorum agmina
Conjungis nova et vetera,
Imperatrix et domina.

10a. Virginitas et caritas
Mundo pacem donarunt
Profunda et tua humilitas,
Quae cuncta superarunt.

10b. Stupenda tua miracula
Solemniter recolimus
Intra haec tabernacula
Et jubilis extollimus.

11. Regina stirps Davidica.
Divina plena gratia,
Et soboles prophetica.
Nos Dei vultu satia.

Miss. Dominorum Ultramontanorum imp. Veronae 1480. — 4b, 3 Joachimo. — 7b, 2 martyr aura. — 10a, 3 und 10b, 2 vermute ich, dafs die ursprüngliche Lesart tis humilitas und tis miracula lautete.

80. De beata MV.

1a. Stellam maris attendamus,
Qui transire decertamus
Babylonis flumina,

1b. Haec ut nostram indefesse
Cymbam regat, est necesse
Per fluctus et fulmina.

2a. Ad hanc ergo dirigamus
Cursum, ad hanc erigamus
Mentes, manus, lumina,

2b. Ut de lacu Babylonis
Ad tranquillae visionis
Nos educat culmina.

3a. Hinc celeuma praecinamus,
Ac si portum [videamus]
Jam adepti gaudia,

3b. Ut in prima sonat laude:
Ave mater, virgo gaude,
Sexus omnis gloria,

4a. Omnis hera creaturae,
Rationis et naturae
Mutans privilegia.

4b. At lex pavet et prophetae,
Stupent, quia quae sunt de te,
Sunt ineffabilia.

5a. Facta quaeque te mirantur
Et factoris venerantur
In te mirabilia,

5b. Quem pudica peperisti,
Parens virgo perstitisti,
Tuae prolis filia.

6a. Gratiarum plena donis,
Complacare tibi pronis
Nostra delens vitia,

6b. Et ut complacari velis,
Verba demus Gabrielis:
Ave plena gratia.

Miss. ms. Cantuariense saec. 14. Cod. Parisiens. (Arsen.) 135. mit Mel. — 1b, 3 flumina. — 5b, 1 paruisti.

81. De beata Maria V.

1a. Virgo parens gaudeat,
virgo semper pura,
Parens sine corporis
et mentis laesura.

1b. Inaudita novitas,
nova genitura,
Qua nescit fragilitas
geniturae jura.

2a. Virga typus virginis
sine stirpe florem,
Virgo sine semine
parit salvatorem.

2b. Rubus in incendio
non sensit calorem,
Mater puerperio
non perdit pudorem.

3a. Nulli viro Domini
porta reseratur,
In aeternum clauditur
hortus, fons signatur.

3b. Radix Jesse germinat,
flore fecundatur
Septemque spirituum
munere ditatur.

4a. Oritur in vespere
stella matutina,
Lumen fit in tenebris,
salus in ruina.

4b. Aegris animantibus
stillat medicina,
Visitavit Dominus
mala vespertina.

5a. Pater mittit nuntium,
nuntius auditur,
Virgo credit, deitas
carni counitur.

5b. Impregnatur genitrix,
genitor nescitur,
Sine matre filii
pater invenitur.

6a. Triplex est substantia,
gemina natura,
Personalis unitas,
mira conjunctura.

6b. Distant in hujusmodi
factor et factura,
Quae cadit sub numero,
ponderis mensura.

7a. Virgo nobis impetra
veniam Maria,
Interpella filium,
mediatrix pia;

7b. Ne dum Dei curritur
mandatorum via,
Intercurrat gressibus
nostris phantasia.

Miss. ms. Cantuariense saec. 14. Cod. Parisiens. (Arsen.) 135. — Mit Mel.

82. De beata Maria V.

1a. Te honorant superi
Matrem omnis gratiae,
Maria.

1b. Ad te clamant miseri
De valle miseriae,
Maria.

2a. Audi voces, terge fletus,
Nos commenda filio,
Maria;

2b. Ut nos suo voce tua
Collocet in solio,
Maria.

Miss. Zagrabiense imp. Venetiis 1511.

83. De beata Maria V.

1a. Te collaudat coelestis curia,
Quae mater es et regis filia.

1b. Per te reis donatur venia,
Per te justis confertur gratia.

2a. Ergo, maris stella,
Verbi Dei cella
Et solis aurora,

2b. Paradisi porta,
Per quam lux est orta,
Natum tuum ora,

3. Ut nos solvat a peccatis,
Et in regno claritatis,
Quo lux lucet sedula,
Collocet per saecula.

Miss. Zagrabiense imp. Venetiis 1511.

84. De beata Maria V.

1a. Gaude, mater Sion, gaude,
Corde, voce, manu plaude,
In reginae coeli laude
Attollens praeconium.

1b. Fac in die domus Dei
Pari voto psallas ei,
Per quam flentes, per quam rei
Sunt nacti remedium.

2a. Prima parens paradisum
Clausit nobis, trusit visum,
Facti sumus in derisum
In conspectu hostium.

2b. Stultus Adam, primus homo,
Est expulsus Dei domo,
Subit poenam, perdit pomo
Patriam vitalium.

3a. Per hunc fructum Evae fructus
Ex natura fit corruptus,
Inde dolor, inde luctus
Finibus terrestrium.

3b. Hoc te fructu condolentes,
Obstupescunt nostri dentes,
Paradiso pulsi flentes
Subimus exsilium.

4a. Nobis diu exsulatis
Dolet pater pietatis
Et misertus desolatis
Suum mittit filium.

4b. Inclinavit majestatem
Nostram ad humilitatem,
In ancillae castitatem
Assumens hospitium.

5a. Hospitata Dei prole,
Stellae maris mixto sole
Gravidatur sine mole
Virginale gremium,

5b. Quo procedit specialis,
Fructus aegris medicalis,
Aufert morbos, confert malis,
Perimit daemonium.

6a. Sit hic fructus benedictus,
Cedit hostis, ruit victus,
Homo lapsus stat rescriptus
In libro viventium.

6b. Benedicta radix Jesse,
Nos vitali replens messe,
Quae dat servos salvos esse
Suum per obsequium.

7a. Virgo mater, o Maria,
Virgo clemens, virgo pia,
Virgo, per quam patet via
Ad coeli palatium.

7b. Pietatem imploramus,
Proclamantes te rogamus,
Confer nobis, quod optamus,
Filium propitium.

Grad. ms. saec. 14. Cod. Parisiens. 904. — 6b, 5 qui.

85. De beata Maria V.

1a. Gaudens gaude, plebs fidelis,
Et gaudere semper velis
Nova ferens gaudia,

1b. Novum gaudium de caelis,
Dictum ore Gabrielis,
Nova mente nuntia.

2a. Dulci sonans symphonia
Dulce profert dulcia
2b. Sic dicens: Ave Maria,
Ave plena gratia.

3a. O Maria, gaude quia
Mater eris, virgo pia,
Cujus nunc es filia.
3b. Filia semper et mater
Eris ejus, cujus pater
Regnat super omnia.

4a. Virgo concipies
Et virgo paries
Deum et hominem,
4b. Te mille milies
Coelorum acies
Laudabunt virginem.

5a. O felix nuntius,
Quo Dei filius
In terris nuntiatur,
5b. Quid nobis dulcius,
Non credit impius,
Ideo non laetatur.

6a. Gaude, virgo virginum,
Quae pie credidisti,
6b. Gaude, salus hominum,
Quae pium genuisti.

7a. Gaude cum gaudio
7b. Mater cum filio.

8a. Sion, plaude,
In virginis Mariae laude
Gaudens cum laetitia,
8b. Virgo, gaude
Teque laudans sine fraude
Gaudeat ecclesia,

9a. Te laudamus venerantes,
Voce, corde decantantes
Laudes et praeconia.
9b. Audi tibi supplicantes,
Duc nos tecum congaudentes
Ad aeterna gaudia.

Trop. ms. S. Martialis Lemovicens. saec. 12/13 Cod. Parisiens. 1139.

86. De beata Maria V.

1a. Coeli solem profert stella,
Dei prolem de puella
Sacro fonte gremio,
1b. Parit mater patre carens,
More miro virgo manens,
Deum gestans utero.

2a. Nata nati, mater patris,
Virgo tenet nomen matris,
Virgo, mater, filia.
2b. Salve stella, mater solis,
Condens jubar tantae prolis
Intra sacra viscera.

3a. Mundi salus, o Maria,
Porta coeli, vitae via,
Te rogantes adjuva,
3b. Tu lenimen sis in ira,
Tu in luctu nostra lyra,
Coeli, terrae domina.

4a. Tu juvamen sis, Maria,
Apud prolem mater pia
Forma nobis unica,
4b. Consolatrix miserorum,
Restauratrix perditorum,
Tu nos coelo subleva.

Miss. ms. Tullense saec. 14. Cod. Parisiens. 11592.

87. De beata Maria V.

1a. Coeli quondam roraverunt,
Nubes ex quo concreverunt
Concretaeque stillaverunt
Virginis in uterum
Mariae.
1b. Res miranda, res novella,
Nam processit sol de stella,
Regem dum parit puella,
Viri thori nescia,
Maria.

2a. Ergo clemens et benigna
Cunctorumque laude digna,
Tuo nato nos consigna
Pia per suffragia,
Maria.

2b. Ut carnali, quo gravamur.
Compede sic absolvamur.
Ut soluti transferamur
Ad coeli palatia.
Maria.

Miss. Zagrabiense imp. Venet. 1511.

88. De beata Maria V.

1a. Ave virgo, virga Jesse,
Tui pia fac nos esse
Consortes incendii,

1b. Ave virgo, virga throni,
Dans de petra Gedeoni
Flammam sacrificii.

2a. Ave virga summi ducis,
Aquam de petra producis
Sitienti populo,

2b. Ave virga tollens luctum,
Florem profers atque fructum
Clauso ventris vasculo.

3a. Virga vigil, natum Deum
Vigilantem contra reum
Praevenire crederis,

3b. Virga, praeter quam ferendum
Nil in via, nil quaerendum.
Nam tu cuncta suggeris.

4a. Ave virga, quae procedis
In conspectu summae sedis
Ut fumus aromatum,

4b. Virgo, virga tam fecunda,
Ubertate nos inunda
Tantorum charismatum.

Miss. ms. Parisiense 827 saec. 14. — 4b, 2 Libertate nos fecunda. korrigiert in jucunda sacrum [sic].

89. De beata Maria V.

1a. Ave virgo, virga Jesse,
Per quam patris verbum esse
Nostrum nosse voluit,

1b. Assumendo carnem puram
Non declinans creaturam,
Per quam pati potuit.

2a. Verbum patris concepisti,
Patrem nata peperisti
Mundo ferens gaudia.

2b. Nata nati, mater patris.
Modo miro nomen matris
Habes viri nescia.

3a. Mater coeli creatoris,
Mater mundi redemptoris
Crucis per opprobrium,

3b. Quae compassa patienti
Nunc conregnas cum regenti
Coeleste imperium.

4a. Super choros angelorum
Exaltata, supernorum
Ornata virtutibus,

4b. Ibi preces atque vota
Coram nato mente tota
Fundis pro mortalibus.

5a. Per te, Christe, splendor patris
Nobis detur prece matris
Peccatorum venia.

5b. Cum iniquis ne damnemur.
Sed cum justis gloriemur
In aeterna gloria.

Miss. ms. Cantuariense saec. 14. Cod. Parisiens. (Arsen.) 135 mit Mel.

90. De beata Maria V.

1a. Ave, novi luminis
Stella, promens radium,
Quo nostrae propaginis
Deletur opprobrium.

1b. Tu sola spes hominis,
Tu nostrum refugium,
In hora discriminis
Placa nobis filium.

2a. Florens Jesse virgula,
Vera veris primula,
Salutem initians,

2b. Rosa semper vernula,
Tota sine macula,
Maculosos expians.

3a. Uterus virgineus,
Fons hortorum, puteus
Aquarum viventium,

3b. Immo thronus aureus,
In quo rex aethereus
Coronavit filium.

4a. Domus aromatica,
Quam arte mirifica
Fecit summus artifex,

4b. In qua Christus unica
Sumpta carnis tunica
Consecratur pontifex.

5a. Fons distillans oleum,
Immo rorem melleum
Per amoris fistulas;

5b. Inde surgit balneum
Purgans omne felleum
Et peccati maculas.

6a. Mater, cujus viscera
Penetrarunt vulnera
Patientis filii,

6b. Lac profer et ubera,
Nos a poenis libera
Tremendi judicii.

Miss. Cluniacense imp. Parisiis 1550. A. — Str. 2, 3, 4 in Miss. Zagrabiense imp. Veneliis 1511 als eigene Sequenz B. — 2a, 3 Salutem nuntians B. — 2b, 3 Maculas expians B.

91. De beata Maria V.

1a. Ave mulier,
sole rutilior,
Celsa per aethera,

1b. Tecum filius,
coelo sublimior
Patris in dextera.

2a. Angelorum
Tu es laetitia,

2b. Tu sanctorum
Perpes es gloria.

3a. Salve, civitas pneumatis
undis laetificata,

3b. Quae sophiae nexibus
septem colorata.

4a. Ancilla
Deitatis
Electa.

4b. Tranquilla
Castitatis
Dilecta.

5a. Te jubilatio,
Mater eximia,

5b. Te exsultatio
Decet et gloria

6a. Haec ergo, domina,
Suscipe carmina,
Parcendo nimia
Diluens crimina.

6b. Te quoque praevia
Diva clementia
Sint nobis pervia
Coeli palatia.

7. Ave Maria. Amen.

Miss. ms. Cantuariense saec. 14. Cod. Parisiens. (Arsen.) 135 mit Mel. — 1a 1 Ave miles. — 5b. 1 Dans exsultatio. — 6a, 3 Parcens nimia.

92. De beata Maria V.

1a. Ave, maris stella, Dei
Mater alma, porta spei,
Flos immensae speciei,
Per te sperant vitam rei,
Dat in signum hujus rei
Hodiernae lux diei
Laudes et preconia.

1b. Triste fuit in Eva vae,
Sed ex Eva formas ave,
Vice versa sed non prave
Intus celans in conclave
Verbum bonum et suave,
His, quos factum damnat grave,
Desuper irradia.

2a. Gabriele nuntiante
Concepisti austro flante,
Porta clausa post et ante;
Joseph stupet te praegnante,
Sed angelo confortante
Patet, quod sit re probante
Via viris invia.

2b. Fecundata coeli rore
Misso tibi pleniore,
Virginali salve flore,
Novo ritu, novo more,
Dolo carens et dolore
Gignis absque genitore
Genitorem filia.

3a. Quod praecessit in figura,
Nube latet sub obscura,
Haec declarat genitura,
Sic in matre virgo pura
Pariendi vertit jura
Fusa mirante natura
Deitatis pluvia.

3b. Pia prece placa natum
Vim refraenans tempestatum,
Mundi, virgo, munda statum,
Ne nos ducat in peccatum
Vanus amor vanitatum,
In te jacta cogitatum,
Parens paris nescia.

4a. Placa mare, maris stella,
Verbi Dei facta cella,
Mater simul et puella,
Quae dulcore vincis mella,
Tuum natum interpella,
Ne involvat nos procella
Et tempestas obvia.

4b. Omnis homo, sine mora
Laude plena solvas ora,
Ipsam colas, ipsam ora
Omni die, omni hora,
Sit mens simplex, vox sonora,
Sic te gere, sic implora
Ejus patrocinia.

Grad. Franciscan. saec. 15. Cod. Pragens. I E 12. A. — Grad. ms. Rotomagense saec. 14. Cod. Parisiens. 905. add. saec. 15. B. — 3a, 1 Fecundatam A. — 2b, 6 Gignens B. — 3a, 3 Hic decantat A. — 3b, 3 Munda virgo B. — 4a, 4 vincit A. — 4b, 2 solvens B. — 4b, 3 fehlt B. — 4b, 6 tergere B.

93. De beata Maria V.

1a. Ave gloriosior,
Quae quanto sublimior,
Tanto fis humilior,
Nos omnes humilia
Psallentes voce pia.

1b. Maria beatior,
Virtutibus ditior,
Actibus perfectior,
Perfice nos in via,
Vivamus in patria.

2a. Gratia profundior,
Dignitate dignior,
Caritate carior,
Tua providentia
Dele nostra vitia.

2b. Plena pace purior,
Prae cunctis praestantior,
Auxilio promptior,
Nos reos lascivia
Resolve clementia.

3a. Dominus potentior
Tecum est, quae sanctior
Clares et lucidior,
Suscipe praeconia
Moventes harmonia.

3b. Benedicta celsior,
Angelis tu pulchrior,
Super omnes potior
Mulieres, inclina
Ad nostra suffragia.

4a. Et benedictus prior
Fructus ac salubrior
Ventris tui, clarior
Sole Jesus; Domina,
Dona nobis gaudia.

4b. Virgo pretiosior,
Virginibus praevior,
Saphyris rutilior,
Cordium suspiria
Prome coeli curia.

5. Sancta speciosior,
Maria splendidior,
Mater mirabilior,
Deum pro nobis ora
Omni cum sanctis hora.

Miss. ms. Tullense saec. 14. Cod. Parisiens. 11592.

94. De beata Maria V.

1a. Angelicae
Nos respice
O dignitatis domina,

1b. Cum filio
In solio
Coeli regnans per saecula.

2a. Dulcis Maria, vere dulcis,
Vere pia,
Vere mitissima.

2b. Tota affluens pietate,
Clementia,
Tota melliflua.

3a. Tu flebili
Theophili
Culpae ades propitia,

3b. Te auspice
A fornice
Surgit rea Aegyptia.

4a. O mater misericordiae,
O lapsorum spes unica,

4b. Votiva servorum hodie
Infer coelo suspiria.

5a. Tu decus Israel,
Tu mundi gloria,

5b. Nostro Emmanuel
Tu reconcilia.

6a. Quem lactasti
Tua sacra mamilla,

6b. Illa ejus
Membra fovens dulcia,

7a. Mediatrix nostra,
Nobis hunc placa

7b. In illa oramus,
Die tremenda.

8a. Oblaturi hic adsumus
Deo patri
Tuae prolis pignora,

8b. Quorum virtute, quaesumus,
Reos munda,
Trementes corrobora.

9a. Tu bona,
Tu spes nostra,
O Maria,

9b. Tu clemens.
Amen dicat
Mens devota.

Miss. Cluniacense imp. Parisiis 1550.

95. De beata Maria V.

1a. Alma virgo, florens rosa,
Regina mundi domina,
Maria;

1b. Gemma splendens de crystallo,
Casta mater de filio,
Maria.

2a. Nostrae voces symphoniae
Atque laudes melodiae
Suscipe, Maria,

2b. Quae Dominum concepisti,
Virgo manens peperisti,
Genitrix Maria.

3a. Virgo casta,
Nobis asta
In adventu filii,
Maria;

3b. Quae portasti
Et lactasti
Angelum consilii,
Maria.

4a. Quae spectas ad solis ortum,
Nos transfers ad maris portum,
Ne nos fluctus obruant,
Maria.

4b. Nos exaudi, maris stella,
Et pro nobis interpella,
Dum judex advenerit,
Maria.

5a. Virgo, candens lilium,
Nobis fer auxilium,
O Maria;

5b. Deprecare filium
Pro pace fidelium,
O Maria;

6. Ne damnemur supplicio
Nobis tremendo judicio,
O Maria.

Miss. Sleswicense imp. in. Sleswic 1486.

96. De beata Maria V.

Alma Dei genitrix, aeterni luminis aula,
Stirpis Davidicae soboles, sacra florida virga,
Felix porta Dei, patriae repetitio sancta,
Stella maris, regina poli, miseratio mundi,
Virgo parens semperque manens intacta beata,
Sola columba Dei, pulcherrima sancta Maria,
Sola dicata Deo, per saecula concelebranda,
Sol verus splendens per quam micat orbe sereno
Pacis et aeternae sunt gaudia tradita mundo;
Te petimus, domina, nobis succurre, Maria,
Et famulis patriam clemens concede supernam,
Coelis angelicam ut mereamur habere coronam.

Miss. Sleswicense imp. in Sleswic 1486.

97. De beata Maria V.

1a. Ad laudem matris Dei,
Modulemur licet rei
Poscentes remedia.

1b. Haec nostrae forma spei,
Spes mirandae speciei,
Quae vernat in gloria.

2a. Haec virtutis nutrimentum,
Spes solaris,
Sola laris
Terreni fiducia.

2b. Stella maris quae vocaris,
Passus rectos
Et directos
Da, pacis suffragia.

3a. Sicut sidus naufrago
Fulgens dux in pelago,
Tu praeclara

3b. Mundi lux in tenebris,
Stella nitens celebris
Deo cara.

4a. In sede coelica
Residens haec mellica
Admitte cantica,
Virgo pia.

4b. Paventi psallere,
Trementi pro scelere
Des ausus tu plausus
Veri vena.

5a. Tu coeli regina,
Mundi medicina,
Munda scelus
Nostrum piissima.

5b. In mortis ruina
Nos ad vitam mina
Placans Deum,
Tu benignissima.

6a. Cara parens, o Maria,
Patris parens, virgo pia
Nos in umbrae mortis via
Sedentes illumina.

6b. Ut te nobis stella duce
Tui nati tuti cruce
Mereamur coeli luce
Per te frui, domina.

Miss. Cluniacense imp. Parisiis 1550.

98. De beata Maria V.

1a. Contra casum primae sortis
Et necessitatem mortis
Dei sapientia

1b. Novo ordine naturae
Innovandae creaturae
Nova dat remedia.

2a. Dei virtus, patris verbum
Contra mortis jus acerbum
Caro fit in virgine,

2b. Verus non commixtionem
Passus nec divisionem
Deus est in homine.

3a. Jesum longe praesignatum
Patribus non occultatum,
Quem praevidit Samuel,

3b. Praedictum ab Isaia
David filia Maria
Concepit Emanuel.

4a. Rubus incombustus igne,
Virgo pudoris insigne
Non perdit in filio;

4b. Deum concipit innupta,
Christum parit incorrupta
Novo privilegio.

5a. Madefacto coelitus
Imbre sancti spiritus
Gedeonis vellere

5b. Servatur integritas
Et datur fecunditas
Deitatis opere.

6a. Irrigatur arida
Fitque virgo gravida
Germine fructifero;

6b. Quidquid hic compluitur,
Coelesti perfunditur
Rore salutifero.

7a. Ave virgo singularis,
Porta coeli, stella maris,
Decus et spes unica,

7b. Lumen orbis salutare,
Ne obvolvat tactrum mare,
Trahe nos ad coelica.

8a. Ave plena gratiae,
Nostrae causa veniae,
Virga Jesse florida;

8b. Fons misericordiae,
Mater regis gloriae,
Via vitae fulgida.

9a. Ave virginum regina,
Stella fulgens matutina,
Angelorum Domina;

9b. Sublevatrix oppressorum,
Supplicantum servulorum
Intende precamina.

10a. Tu es spes fidelium,
Salus et refugium,
Ave mundi domina;

10b. Virginum castissima,
Reginarum optima,
Solve nostra crimina.

Trop. ms. S. Martialis Lemovicens. saec. $^{12}/_{13}$ Cod. Parisiens. 1139.

99. De beata Maria V.

1a. Cursum sol iterans
en nova tempora
Et, quae concelebret,
dat nova gaudia
Genti Christigenae,
dum colit annua
Novae salutis nuntia
Dicens: Ave Maria.
Mundi gemente machina
Legatus aula coelica
Te stirpe virgo regia
Plenam salutat gratia
Dicens: Ave Maria.

1b. Non conspecta tibi
cognita lumina
Incussere metum,
sed Gabrielica
Turbarunt animum
dicta recondita,
Hinc rursus haec dat famina:
Ne timeas, Maria.
Ne mens sit, inquit, anxia,
Altissimus quam maxima
Tibi paravit munera,
Nam prolis altae munia
Concipies, Maria.

2a. Imponesque Jesu
dulcia nomina,
Hic rex magnus erit
regnaque fortia
Regnatura reget
saecla per omnia;
O gemma candidissima,
Ne timeas, Maria.
Te terra, pontus, aethera
Divam cantent per saecula,
Tu nigra Ditis tartara
Potens domabis femina,
Ne timeas, Maria.

2b. Haec ut fiet, ais,
res precor ardua?
Uxor nulla viro
praebeo munia.
Virtus, inquit, erit
flaminis inclita,
Haec quae potens miracula
Perficiet, Maria.
Proinde proles unica,
Quam tu dabis, puerpera,
Dei feret vocabula,
O stella fulgidissima,
Ne timeas, Maria.

3a. Si cognata senex
est sterilis tua,
Jam fecunda gerit
mascula pignora,
Cur non haec eadem
virgo tibi sacra
Donet Dei potentia?
Ne timeas, Maria.
Quid ergo, felicissima,
Adhuc moraris pendula,
Profer cupita verbula,
Para sacrata viscera,
Ne timeas, Maria.

3b. En inquit Domini
parva puerula,
Fiant, quae statuit
summa scientia,
Haec prudens loquitur,
fit quoque splendida
Verbi paterni regia
Mater Dei, Maria.
Nunc eja, mater optima,
Nobis relaxa debita
Et haec canentes cantica
Duc ad coeli palatia,
Te poscimus, Maria.

Amen simul voces
sonent et pectora.

Miss. Cluniacense imp. Parisiis 1550.

100. De beata Maria V.

1a. Ave mater redemptoris,
Fons salutis, fons decoris,
Cujus replet vis odoris
Coelum, terram, maria.

1b. Salve forma pietatis,
Templum summae deitatis,
Cujus luce claritatis
Illustrantur omnia.

2a. A delictis nos emunda,
Sola virgo et fecunda,
Prima talis, sed secunda
Caret ordo saeculi.

2b. Decantantes nos exaudi,
Serva datos tuae laudi,
Ne fallacis hostis fraudi
Tui subsint servuli.

3a. Aulam tuae castitatis
Rex ingressus majestatis,
Factus homo pro peccatis
Restauravit omnia.

3b. Admiratur lex naturae,
Quae sit hujus vis juncturae,
Qua creator creaturae
Suscepit humilia.

4a. Gabrielis ad decreta
Primo pavens sed post laeta,
Spreta mundi consueta
Divino spiramine,

4b. Fide Deum concepisti,
Patrem tuum peperisti,
Cunctis vitam produxisti
Ventris tui germine.

5a. Parens semper illibata,
Nobis nata, nobis data,
Ab antiquo praesignata
Rubo, virga, vellere;

5b. Spinas nostras exstirpare,
Nos regendo conservare,
Sacro rore nos dignare
Coelitus perfundere.

6a. Quam immensa, quam pusilla
Tua proles haec est illa,
Cujus crucis per vexilla
Fugantur daemonia,

6b. Abrogantur jura mortis
Et apertis vitae portis
Reus ad primaevae sortis
Redit coeli gaudia.

7a. Per te, vitae [mater], rerum
Cessat umbra, micat verum,
O regina mulierum,
Angelorum domina;

7b. Tuum datur mox ad nutum
Naufraganti litus tutum,
Stella, cujus lux virtutum
Vincit coeli lumina.

8a. Nulla pestis apprehendit,
Nil expugnat, quos defendit,
Quibus munimen impendit
Tua miseratio.

8b. Ergo nostri miserere
Facque lucis lumen vere
Post hanc vitam nos videre
In coeli palatio.

Miss. ms. Cantuariense saec. 14. Cod. Parisiens. (Arsen.) 135. mit Mel.

101. De Beata Maria V.

1. Gaude, virgo gloriosa,
Virgo munda, mundi rosa,
Munda verbi mansio;

2a. Tota munda nos emunda
Et fecunda nos fecunda
Christi puerperio.

2b. Tu vitalis et regalis
Virga virens virginalis
Flore pudicitiae.

3a. Fecundata novo rore,
Nova fronde, novo flore,
Fructu novae gratiae.

3b. Ex hac virga viret ecclesia,
Tacta floret coelesti pluvia.
Regem parit gloriae.

4a. Virgam regis, virgam gregis,
Virgam legis ex hac legis
Prodiisse virgula;

4b. Virgam viae regiae,
Virgam lucis praeviae
Profert haec virguncula.

5a. In hac virga magus cedit,
Mare fugit et obedit,
Unus caedit milia,

5b. Et in fontem petra fluit.
Et de coelo manna pluit.
Sermo sonans omnia.

6a. Virgo, virga salutaris.
Singularis portus maris,
Porta vitae praevia,

6b. Nos immersos in profundo
Duc in portum et a mundo
Tua mundet gratia.

7a. Pelle Scyllam et Sirenes,
Purga mentem, purga renes,
Planta morum germina

7b. Et de mentis area
Lateres cum palea
Et lutum elimina.

8a. Noster in te crescat zelus,
Inconcussa stet phaselus
Inter tot contraria.

8b. Virga crucis remige
Nos in portum dirige
Per tot maris devia.

9a. Tolle malum, tende velum,
Per te remum duc phaselum
Ad coeli palatia;

9b. Tu sis nobis mediatrix,
Dux et cymbae gubernatrix
Per maris naufragia.

10a. Tu de lignis levigatis,
Lignis Setim deauratis
Arca, legis scrinium;

10b. Tu vas mannae sanctioris,
Vas dulcoris et honoris
Habens privilegium.

11a. Tu, Maria, maris stella,
Virginalis virgo cella,
Mater matris, fundens mella
De fluentis gratiae.

11b. Cum sis stella, da splendorem,
Cum sis virgo, profer florem
Castitatis et dulcorem
Maternae clementiae.

12a. In te Salomonis lectus,
Auro fulvo circumtectus,
Ex electis est confectus
Floribus convallium;

12b. In te tactus caritatis,
Byssus candens castitatis
Et supernae majestatis
Regale triclinium.

13a. Tu medulla condimenti
Ollae mortis aegrae menti,
Caecis splendor firmamenti,
Lapis basis fulcimenti,
Captivis refugium.

13b. Tu laterna deitatis,
Tu lucerna veritatis,
Tu pincerna pietatis,
Nobis summae claritatis
Confer participium.

Trop. ms. S. Martialis Lemovicens. saec. $^{12}/_{13}$ Cod. Parisiens. 1139. — Mel.: Laudes crucis. — 11b, 2 Virgo virginalis.

III.

DE SANCTIS.

102. De omnibus Sanctis.

1a. Ad honorem sanctorum omnium,
Qui possident coeli palatium,
Devotio plaudat fidelium
Persolvendo laudis praeconium.

2a. A quo, per quem, in quo sunt omnia,
Ipsi salus, honor et gloria,
Laus perennis, pax et victoria
Et claritas et sapientia.

3a. Veneremur illud eximium
Trinitatis summae sacrarium,
Templum Dei, rei remedium,
Peccatoris tutum refugium.

4a. Altissimi patris consilium,
Florem campi convallis lilium,
Angelorum et nostrum gaudium,

5a. Haec est virga levitica,
Flore, fructu specifica,
Haec est urna mirifica,
Vero manna magnifica.

6a. Hanc circumstant illa coelestia
Spirituum sanctorum agmina,
Principatus et dominantia,

7a. Patriarchae, viri praecipui,
Fide pleni et bello strenui,
Huic sacro praesunt conventui,

8a. In hac praefulget curia
Fide et patientia,
Doctrina apostolica
Judicans cum justitia

9a. Sacerdotum confessio
Et confessorum concio
In hoc exsultant gaudio,

1b. Oris voce, medullis cordium
Collaudemus regem et dominum,
Qui solus est rerum principium,
Qui caput est et finis omnium.

2b. Hunc collaudat in coeli patria
Beatorum felix concordia,
Huic laudem mater ecclesia
Cum celebri reddit laetitia.

3b. In conceptu nescivit vitium
Nec in partu doloris taedium,
Nec caloris passa incendium
Contra morem protulit filium,

4b. In supernis a patre genitum,
Per quem constat, quidquid est conditum,
Et a matre in terris editum.

5b. Haec cella Salomonica,
Qua sedet sapientia.
Haec cella aromatica,
Virtutum plena gratia.

6b. Potestates, milium milia
Regi regum administrantia,
Sine fine sanctus clamantia.

7b. Et prophetae virtute praediti,
Prius sancti quam ventre editi,
Sanctissimo non desunt coetui.

8a. Et martyrum constantia
Vincens tormenta varia,
Spernens mundana gaudia
Cum triumphali gloria.

9b. Quos carnis maceratio
Et longa cruciatio
Dignos fecit martyrio.

10a. Illic epithalamium
Et novum agni canticum
Decantat chorus virginum
Rosas ferens et lilium.

10b. Ad quorum nos consortium
Per eorum suffragium
Ducat pater per filium,
Qui regnat in perpetuum.

Miss. ms. Tarantasiense saec. 15. Cod. Parisiens. 8889. — 2b, 1 collaudant, was Schreibfehler, was aber auch constructio *κατὰ σύνεσιν* sein kann. — 10b, 1 nos fehlt.

103. De omnibus Sanctis.

1a. Gaudeat ecclesia
Per quatuor climata,
Mundi nunc laetitia
Circumfusa maxima.

1b. Temperentur organa,
Praeparentur omnia
Musicorum genera
Hac in die fulgida.

2a. Domini innumera
Praedicentur opera,
Agantur solemnia
Sanctorum natalia.

2b. Qui mundi pericula
Vicerunt per omnia,
Repellentes dulcia,
Non timentes aspera.

3a. In primis sit posita
Mater Dei inclita,
Maria piissima,
Virgo beatissima.

3b. Quae super angelica
Exaltata gaudia,
Residens in gloria
Supra coeli culmina.

4a. Angelorum agmina
Ante Deum posita,
In conspectu Domini
Ferre nostra cantica

4b. Vestra sunt officia,
Adducendi animas
Electorum tradita
Vobis est potentia.

5a. Patriarchae et prophetae,
Pleni Dei gratia,
Subvenite miseris
Vestra prece sedula.

5b. Johannes, qui Dominum
Prophetavit primitus
Monstravit et digito,
Nobis sit sollicitus.

6a. Apostoli, qui lumina
Mundo estis tradita,
Vestra est potentia
Ad laxanda crimina.

6b. Vos precamur consona
Prece, quod et cantica
Sumatis cum gloria
Per ista solemnia.

7a. Martyres fortissimi,
Veri testes Domini,
Qui pro Deo corpora
Dedistis ad verbera,

7b. Contemnentes omnia
Mundi delectamina,
Unde super aethera
In superna curia

8a. Possidetis gaudia
Per aeterna saecula;
Hujus rei gratia
Laetetur ecclesia,

8b. Laudes et praeconia
Qui pro vestra gloria
Concinamus inclita
Per ista solemnia.

9a. Confessorum agmina,
Quae mundi luctamina
Atque carnis vitia
Superastis omnia,

9b. Martyribus similia
Meruistis praemia,
Ad vestra solemnia
Retorquete lumina.

10a. Virginum sanctissima
Cohors Deo proxima,
Quae corporis verbera
Et carnis incendia

10b. Vicisti duplicia
Retinens insignia,
Quia virgo candida
Et martyr purpurea.

11a. Sanctorum collegia
Omnium, per merita,
Quae habetis maxima,
Per vos detur venia

11b. Nobis, ut in pagina
Vitae nostrae nomina
Scribantur per omnia
Saeculorum saecula.

Grad. ms. Patense saec. 16. Cod. Musaei Hungarici s. sign. A. — Grad. ms. Franciscan. in Csiksomlyo saec. 15. Cod. Musaei Hungarici 3. B. — Miss. ms. Carmeli Abenspergani saec. Clm. Monacens. 2503. C. — Grad. ms. Carmelit. saec. 15. Clm. Monacens. 23 027. D. — Grad. ms. Carmeli Parisiens. saec. $^{15}/_{16}$ Cod. Mazarin. 465 (1388 C.) E. — Miss. Quinquecclesiense imp. Venetiis 1499. F. — 2a, 4 fehlt F. — 2b, 2 Invenerunt et gaudia E. — 2b, 3 et dulcia E. — 4b, 2 adducendas animas ABE. — 6b, 1 Nos precamur E. — 6b, 3 gratia E. — 6b, 4 fehlt E. — 8b, 1 precamina E. — 10a, 1 sacratissima E. — 10b, 1 Vicistis AB. — 10b, 2 Retinentes AB.

104. De omnibus Sanctis.

1. Sancta Dei mater,
virgo benigna Maria,

2a. Tu nos miseros adjuva
atque Christi gratiam
nobis impetra,

2b. Quae nos tua per merita
devitare faciat
cuncta crimina.

3a. Beate Michael,
tu pro nobis
majestatem
superni regis invoca.

3b. Et cuncti coelibes
simul cives,
commendate
nos Deo prece sedula.

4a. O Johannes,
Christi baptista,
pro nobis indignis
jugiter ora.

4b. Et tu, sancte
Petre, dignare
cuncta disrumpere
nostra vincula.

5a. Omnes Domini
apostoli,
solvite delicta nostra,

5b. Quia vobis est
a Domino
potestas ad hoc concessa.

6a. Nunc sancti martyres,
qui vestra
tradidistis corpora,

6b. Pro Christi nomine
libenter
multa ad supplicia;

7a. Vos quoque, confessores
Christi et sacerdotes
virginumque sanctorum
turma praeclara,

7b. Precamini pro nobis,
ne nos seducat hostis
neque vana gloria
nec laus humana.

8a. Omnes sancti Dei,
verba pro nobis ferte pia;

8b. Rogate Dominum,
ut nostra deleat crimina.

9a. Ut nos evadere
faciat
inimici scandala
et inferni claustra,

9b. Nos atque per suam
collocet
pietatem requiem
saltem in aliquam.

10a. Ut libeat
nos dicere:
honor, laus et gloria

10a. Sancta tibi
sit trinitas
per aeterna saecula.

11. Amen dicant
Simul cuncta.

Brev. et Miss. ms. Catalaunense saec. 14 in. Cod. Parisiens. (Arsen.) 595. Mit Mel. — Aufschrift: De omnibus sanctis et de sancto Alpino, von dem indes im Verlauf keine Rede ist.

105. De omnibus Sanctis.

1a. Rex aeterne, rex coelorum,
Nos conserva, ne nostrorum
Culpae graves delictorum
Trahant ad supplicia;

1b. De hac valle lacrimarum,
De hac nocte tenebrarum
Trahe nos ad diem clarum
In aeterna gloria.

2a. Precibus apostolorum,
Martyrum et angelorum
Petimus, quod meritorum
Augeatur gratia;

2b. Confessores exorantes
Virginesque deprecantes,
Sanctos omnes invocantes
Ad nostra subsidia.

3a. Et tu, mater pietatis,
Virgo sanctae trinitatis,
Nos solutos a peccatis
Deo reconcilia.

3b. Jesu bone, te rogamus,
Ut te dante sic vivamus,
Quod post mortem habeamus
Requiem in gloria.

Brev. ms. Gerundense saec. 15. Cod. Parisiens. 1309. — Mel. wohl Verbum bonum.

106. In festo omnium Sanctorum.

1a. Alme Deus,
lux summa, quem luna,
sol et stellarum
corpora, angelica
et spiritalis potestas,
coelestis
atque aeterna

1b. Atque terrae
producunt viscera
agrestia et
lata aeris regna
et maria et infera
adorant
atque trepidant.

2a. Preces nostras atque vota
sume humilia,

2b. Quibus te laudantes voce
cantamus consona

3a. In solemnitate
omnium sanctorum
praecelsa
et cunctis populis fulgida.

3b. Qui tibi devoti
in aeterna vita
regnantes
festa frequentant praecipua.

4a. In hoc ergo collegio
nostra junge gaudia

4b. Atque simul fac nostras
numerari animas.

5a. Ubi florigeras
sacra virgo Maria
coronas numerat

5b. Et apostoli jam
pretiosa sequuntur
agni vestigia.

6a. Martyrum excelsa
per flammas
et per tormenta
multa munda sunt
defuncta agmina

6b. Et pia pro nobis
dant vota
mittentes stolas
suas ad tuam
misericordiam.

7a. Ubi resonat
in excelsis Hosanna

7b. Horum omnium
voce clara per cuncta.

8. Saecula.

Trop. ms. Aeduense saec. 11. Cod. Parisiens. (Arsen.) 1169. — 1a, 2 summe. — 1b, 6 colunt, adorant; ersteres überzählig. — 4a, 1 In hoc ergo sancto collegio; auch nach Unterdrückung von sancto oder ergo bleibt eine Silbe Überschufs. — 6a, 4 defuncta sunt. — 7a, 1 resonant.

107. De ss. Patronis.

1a. Honoremus corde toto
Patronorum voce, voto
Sedulo solemnia,

1b. Qui pro nobis regi divo
Incessanter Deo vivo
Offerunt precamina.

2a. Invocemus mente nexi
Nec cessemus genuflexi
Horum patrocinia,

2b. Nam nos genuere patres
Cohortando quasi fratres
Verbis apostolicis.

3a. Ergo grati jucundemur,
Onerosas ne cogemur
Perpeti molestias,

3b. Probris cunctis abdicemus
Et sincere deploremus,
Fragiles quod gessimus.

4a. O vos coelici parentes,
Nostra corda, gressus, mentes
Ad Deum convertite,

4b. Ut ab hoste simus tuti
Quovis, eja, nos adjuti
Vestris sanctis precibus.

5a. In hac valle mereamur
Firmam pacem, deprecamur,
Tandem et perpetuam;

5b. Nobis velit quod praestare,
Qui cum patre conregnare
Novit et spiramine.

Hymn. et Sequent. ms. S. Emmerami saec. 15. A. — Miss. Salisburgense imp. 1492. B.

108. In Translatione sanctorum
istius ecclesiae.

1a. Sanctorum praeconio
Serviat devotio,
Laus et jubilatio
Nostri chori.

1b. Confessorum gaudio
Nostra sit confessio,
Decora laudatio
Conditori.

2a. Hi pastores ovium,
Hi doctores gentium
Fervent in officium
Caritatis.

2b. Pellunt plebis vitia,
Fugant et daemonia,
Dantes beneficia
Sanitatis.

3a. Horum corda solida
Reddit fides vivida,
Caritate fervida
Verus amor.

3b. Horum vigent seduli
In salutem populi
Lingua, manus, oculi,
Cordis clamor.

4a. Hi norma justitiae,
Forma poenitentiae,
Pacis et concordiae
Condimentum,

4b. Flores eloquentiae,
Fructum sapientiae
Dantes in ecclesiae
Nutrimentum.

5a. O beata concio,
Quam sine fastidio
Pascit Dei visio
Semptiterna.

5b. Nos precum suffragio
Vestra miseratio
Trahat ab exsilio
Ad superna.

Prosar. ms. S. Frambaldi Silvanectensis saec. 14. Cod. S. Genovefae Parisiens. BBl. 4°. 45. Mel.: Mariae praeconio.

109. De sanctis Reliquiis.

1a. Nos ad laudes
praeclara corona monet
Alleluja,

1b. Et pro crucis
vexillo canora sonet
Harmonia.

2a. Veneremur sanguinem
Et sacram arundinem
Salvatoris;

2b. Pro pannis sudario
Sonet et pro pallio
Laus in choris.

3a. Adoremus lanceam
Et catenam ferream
Redemptoris;

3b. Linteum et spongiam
Colamus et gloriam
Conditoris.

4a. Pars de Christi tumulo
Praesentata populo
Adoretur,

4b. Consecrata tabula
Cum Moysi virgula
Honoretur.

5a. Lac et peplum virginis
Et thesaurus sanguinis
Percussae imaginis
Nos ditarunt,

5b. Sacra Clemens, Blasius,
Praeco Christi praevius
Et senex eximius
Praesentarunt.

6a. Per haec magnalia
Repelle vitia
Nos, Christe, firmans
in gratia;

6b. Ut post praesentia
Vitae praeconia
Tecum laetemur
in patria.

Miss. ms. S. Ludovici Pisciacensis saec. 14. Cod. Parisiens. (Arsen.) 608. Mit Mel. = Laetabundus.

110. De Apostolis.

1a. Vos sal terrae, vos lux mundi,
Vos fecundi et facundi
Defluentis gratiae;

1b. Vos lucernae firmamenti,
Vos pincernae testamenti,
Vos Cherubim gloriae.

2a. Vos in petra solidati,
Vectes sethim deaurati,
Claves sapientiae;

2b. Vos priores, fundatores.
Protectores et rectores
Totius ecclesiae.

3a. Vos per flatum vitae venti
De secretis firmamenti
Missi, mundi cardines,

3b. Orbem fertis et ardores.
Terrae motus et terrores.
Tonitrus et grandines.

4a. Ut rebelles per terrorem
Et electi per amorem
Ad te, Sion, redeant,

4b. Ut per veros piscatores,
Non per pseudo-perversores
Rete vestrum subeant.

5a. Cum coelestis regni claves
Teneatis et conclaves
Clausas veri luminis,

5b. Aperite nobis hortum
Hujus lucis et hunc portum
Summae plenitudinis.

Miss. ms. Senonense saec. 13. Cod. Parisiens. 10502. — Mel.: Hodiernae lux diei.

III. De Apostolis.

1a. Laus sit patri, laus sit proli,
Laus sancto spiritui,

1b. Uni Deo. vero soli,
Qui non potest minui.

2a. Cujus sanctae majestati
Sancti sunt conspicui,

2b. Candidati, coronati,
Felices perpetui.

3a. Sunt prae cunctis honorati
Principes apostoli,

3b. Qui pro Christo morti dati
Meruerunt recoli.

4a. Patres illi primitivi,
Sicut hortum rigant rivi,
Rigaverunt populos,

4b. Differentes in personis,
In coronis et in donis
Pares habent titulos.

5a. Qui vicerunt hostem trucem
Promerentes summam lucem
Et coronas maximas.

5b. Qui tulerunt suam crucem
Et sequentes Christum ducem
Posuerunt animas.

6a. Quam decorus ille chorus
Duodenus, quam serenus
Adspectus in singulis,

6b. Qui rectores et censores,
Qui pastores et doctores
Exstiterunt populis.

7a. Jucundantes et laetantes,
Assistentes et praesentes,
Christe, tuis oculis,

7b. Venerandi, praedicandi.
Gloriosi, gratiosi,
Pollentes miraculis.

8a. Hi sunt illi, per quos clavis
Paradisi traditur,

8b. Hi sunt illi, per quos navis
Ad portum deducitur.

9a. Hi sunt illi, quorum sanguis
Pro te, Jesu, funditur,

9b. Hi sunt illi, per quos anguis
Antiquus perimitur.

10a. Per hos coelum reseratur
Et per eos clauditur,

10b. Per hos culpa condonatur
Et reatus solvitur.

11a. Inter eos coronatus
Est Andreas, vir beatus,
Cujus festum colitur:

11b. Quantus fuit iste, vide,
Quanta passus sit pro fide,
Satis intelligitur.

12a. Mortem tulit temporalem,
Unde vitam immortalem
Meruisse dicitur.

12b. O Andrea, pastor bone,
Fac nos frui visione,
Quae sanctis promittitur.

13a. O coelestes senatores,
O bis seni seniores,
Exaudite peccatores,
Impetrantes veniam.

13b. Ut cum dies erit irae,
Qua salvare, qua punire
Debet judex, tunc redire
Possimus in patriam.

Trop. ms. S. Martialis Lemovicens. saec. 12/13 Cod. Paris. 1086. — 11a, 2 und 12b, 1 steht der Name Andreas nur beispielshalber; ist das Fest mehrerer Apostel, fallen Str. 11 und 12 aus.

112. De Communi unius Martyris.

1a. Laetabundi jubilemus,
Laeta mente celebremus
Martyrum solemnia;

1b. Qui in mundo morientes,
Sed in Christo renascentes
Ejus vivunt gratia.

2a. Cujus testes exstiterunt,
Dum mundana respuerunt
Quaerendo coelestia;

2b. Quem ad mortem dilexerunt,
Ipsum sequi voluerunt
Per mortis compendia,

3a. Crucem sibi bajulantes,
Sola cruce gloriantes
Audita sententia:

3b. Si quis post me vult venire,
Tollat crucem, si redire
Vult ad coeli gaudia.

4a. Sic per multas passiones
Ad supernas mansiones
Gloriosi proceres

4b. Festinabant sed in via
Experti sunt ludibria,
Vincula et carceres.

5a. Flagellati, lapidati
Et per multa cruciati
Tormentorum genera,

5b. Torcularis in pressura,
Faex deorsum sed vis pura
Manavit ad supera.

6a. Ubi manet aeternale,
Quod hic fuit temporale
Carne tectum lubrica;

6b. Ubi manent sublimati,
Mira stola decorati,
Securi de reliqua.

7a. Sic, Vincenti, martyr Christi,
Laureari meruisti
Claro diademate,

7b. Certa fruens visione,
Quod palpamus ratione
Sicut in aenigmate.

8a. Unitatem trinitatis,
Trinitatem unitatis,
Quod est ineffabile,

8b. Illud magnum sacramentum,
Ad quod nullum argumentum
Habemus probabile.

9a. Manifeste contemplaris,
Contemplando satiaris
Interna dulcedine,

9b. Qua refectus esurire
Nullus potest aut sitire
Tanto fruens lumine.

10a. O concivis angelorum,
Ad superna nos polorum
Tuo fac precamine

10b. Post hanc vitam sublevari,
Quos hic cernis aggravari
Multiformi crimine.

11. Poscat iste
Et tu, Christe,
Largiaris Domine.

Trop. ms. S. Martialis Lemovicens. saec. 12/13. Cod. Parisiens. 1139. A. — Trop. S. Martialis Lemovicens. saec. 13. Cod. Parisiens. 1086. B. — 6a, 1 Ibi manet A. — 6b, 1 Ibi manent. — 7a, 1 Sic Stephane A; Hic Vincenti B. — Der Name steht nur beispielshalber, um das Versmafs zu ergänzen.

113. De Communi Confessoris.

1. Mundi aetate
octava

2a. Florebunt duplici palma
beatorum agmina,

2b. Corpore glorificato,
conregnante anima.

3a. Induentur bina stola,
quicunque prius
meruerunt singulas;

3b. Fulgebunt justi tamquam sol
et velut clara
coeli luminaria.

4a. Omnes omnia
scient, verba
cessabunt,
loquentur mutuo corda.

4b. Una omnium
Alleluja
vox est, quam
signant sequentia pura

5. Voce canenda.

Miss. ms. Parisiense saec. 15. Cod. Hafniens. Thott. Fol. 146. A. — Miss. ms. Parisiense saec. 14. Cod. Parisiens. 830. B. — Miss. ms. Parisiense saec. 14. Cod. Parisiens. 831. C. — De sancto Leufredo AB; de communi C., wozu der Inhalt stimmt.

114. De ss. quatuordecim Auxiliatoribus.

1a. Inter sanctos Deo gratos
Adjutores vos beatos
Praedicat ecclesia,

1b. Omnem mundum nam spevistis
Et pro Christo reliquistis
Vana ejus gaudia.

2a. Hostis propter hoc antiquus
Saevit in vos ut iniquus,
Boni Christi milites,

2b. Adversatur et grassatur,
Adulatur et minatur
Suos per satellites.

3a. Non vos poena terret dura,
Nec promissa frangunt plura
Servire daemonibus;

3b. Nempe fides vos firmavit
Atque Christus confortavit
Vincere in omnibus.

4a. Eja Christi pugnatores,
Qui non victi sed victores
Fuistis in proelio,

4b. Sitis memores nunc mei
Nec non ecclesiae Dei
Egentis auxilio.

5a. Repellatur ob vestrorum
Interventum meritorum
Bellarum nequitia,

5b. Error omnis evellatur,
Quod injustum est, tollatur,
Vigeat justitia.

6a. Salus aegris, quies fessis,
Sit solamen et oppressis
Spesque lapsis veniae,

6b. Ad se Deus nos clamantes
Per vos audit, fluctuantes
In valle miseriae.

7. Laus his pro patronis Deo,
Per quos nobis spes in eo
Jam datur certissima.

Miss. Paulinorum imp. Venetiis 1537.

115. De XXIV Senioribus.

1a. Omnis homo laudes pangat,
Hac in domo nemo frangat
Laudis personantiam,

1b. Mundis modis ac discretis
Canat rite sine metis
Decoris fragrantiam.

2a. Qua luxerunt nisu toto
Viri sancti, fide, voto,
Quater seni proceres;

2b. Grate Christus quos elegit,
Donis sanctis dum compegit
Toti orbi celebres.

3a. Noster olim incolatus
Animarum dum reatus
Stabat in periculo,

3b. Culpis nostris est prostratus
Rex pro nobis homo natus
Crucis in patibulo.

4a. Qui dum surgens morsu urgens
Inferorum moenia
Coelos scandit, iter pandit
Tergens nostra crimina.

4b. Dextram patris summi tenens
Dulciori jubilo,
Votis ratis suos regens
Hic in orbe nubilo.

5a. Hinc in Pathmos dum illuxit
Caro suo, hunc instruxit
De futuris statibus:

5b. Girant thronum tunc sedentis
Quater seni sacrae gentis
Junctis animalibus.

6a. Agnus Dei hinc occisus
Est praeclarus ibi visus
Septem habens cornua,

6b. Is a cunctis adoratur,
Flexo corde veneratur
Septem gerens lumina.

7a. Cui dantur reserari
Et in orbem praedicari
Septena hic signacula,

7b. Hic effecit nos regales
Delubri sacerdotales
Collustrans cordis invia.

8a. En electi stant perfecti
Citharis et phialis,
Macerati, castigati,
Toto corde inflamati,

Caritatis jaculis.

8b. Ut adorent et exorent
Pro terrenis miseris,
Ut admittat et acceptat
Tamquam gratum nostrum flatum
Sacri adoraminis.

9a. O electi et beati,
Tonsurati ac comati,
Nunc et semper Christo grati,
Simus vobis commendati.

9b. Ut laetanter operemur,
Exultantes veneremur,
Caritate protendemur
Ac vobiscum gratulemur.

10. Hamus quo non rumpitur
Piscium in captura,
Nec vestis conscinditur,
Quae sortis capit jura,
Quo sacrum Alleluja
Non clauditur mensura.

Miss. Lubicense imp. s. l. et a. — 7a, 1 Qui dantur. — 7b, 1 regalis.

116. De XXIV Senioribus.

1a. Collaetemur venerantes
Citharoedas resonantes
Preces et citharizantes
In conspectu Domini.

1b. Senos quater seniores,
Agni throni assessores,
Interventu defensores
Fideli sunt homini.

2a. Deum Sabaoth videntes,
Quem verentur omnes gentes,
Hunc affantur inquientes
Omnia per saecula:

2b. Dignus es, qui corruisti
Libri clausi nece tristi
Deo nos et redemisti
Solvere signacula.

3a. Plenas odoramentorum
Phialas, quae sunt justorum
Preces, habent, quas polorum
Deo semper indicant;

3b. Laeti cujus majestatem
Contemplantur, hi primatem
Plasmantem ver et aestatem
Et momenta praedicant.

Miss. ms. bibl. publ. Olomucens. I. III. 9. saec. 15. — 1a, 2 sonantes. — 1b, 3 defensores fehlt. — 3a, 2 Citharas quae. — Mel. wohl Verbum bonum.

117. De sancto Achatio.

1a. Digne recoluntur digni
Christi martyres benigni,
Portitores sacri signi,
Sancti decem milia.

1b. Ex terrestribus coelestes
Fiunt crucifixi testes,
Spernunt terrenorum vestes
Fulti Dei gratia.

2a. Convenerunt cum Romanis
Caesares cum viris vanis,
Immolare diis profanis
Pro vincendis hostibus.

2b. Eufratenses, Gadereni,
Ut rebellione pleni
Armis bellicis sereni
Stabant in agminibus.

3a. Motis castris Adrianus
Et Antonius Romanus
Adversariorum manus
Fugiunt de proelio.

3b. Militares autem viri
Perstiterunt instar tyri
Novem mille actu miri
Misso coeli nuntio.

4a. Juvenis his apparebat,
Qui audiri se monebat
Et in fide instruebat
Alloquens Achatium.

4b. Lacum hostes incurrebant,
Nam ab angelo timebant,
Qui resistere volebant
Petunt praecipitium.

5a. Interemptis inimicis
Erat angelus amicis
Verbum vitae dans felicis
Velut Jesus medius.

5b. Ararat tunc pervenerunt
Angelique descenderunt,
Septem numero fuerunt,
Unde stupor nimius.

6a. Mira illic narrabantur,
Hinc peccata plangebantur,
Angelique ferebantur
A sanctorum oculis.

6b. Ad futura animati
Quaerebantur hi beati,
Principesque sunt turbati
Cum eorum populis.

7a. Reges quinque demandantur,
Ut sic sancti occidantur,
Veniunt et trucidantur
Diris cruciatibus.

7b. Tunc in martyrum agone
Sicut Christi passione
Ante punctum horae nonae
Signa patent omnibus.

8a. Idolis non offerebant,
Unde nullae convertebant,
Vitam cruce finiebant
Pares suo Domino.

8b. Recte tales recoluntur,
Quorum preces non pelluntur
Sed in coelis audiuntur
Sine finis termino.

9a. Viros istos invocemus,
Horum festum celebremus,
Passionem pertractemus
Habituri gloriam.

9b. Martyres pro Jesu passi,
Nobis qui nunc sumus bassi,
Ne deficiamus lassi
Impetrate gratiam.

Miss. Ultrajectinum imp. Antwerpiae 1540. — 4b, 2 ist Nam ergänzt.

118. De sancto Achatio.

1a. Laudemus Dominum
Devotis cordibus,
Qui mentes hominum
Sanctorum mortibus
Illustrat hodie.

1b. Quos in patibulis
Tortos atrociter
Transfert a vinculis
Carnis subtiliter
Ad thronum gloriae.

2a. Coronas aureas
Sacer exercitus
Gestat, qui spineas
Tulit, et gemitus
Cedit in gaudium.

2b. Sic ignominia,
Claram memoriam,
Moeror laetitiam
Confert et gloriam
Crucis opprobrium.

3a. Hi, quorum corpora
Jesu stigmatibus
Fulgent in ebora
Tincta coloribus
Auro vernantibus,

3b. Fixi stipitibus,
Cruenti sanguine,
Salutem omnibus
Benigno famine
Poscunt fidelibus.

4a. Vox sonat coelitus
Missa, qua protinus
Firmat divinitus
Petita Dominus,
Amator martyrum.

4b. Venite, inquiens,
Regnum percipite,
Si erit cupiens,
Vota perficite,
Vos invocantium.

5a. Mox multitudine
Stipatus adfuit.
Rex suos lumine
Milites induit
Inaestimabili.

5b. Egressi milites
De tabernaculis
In fide divites,
Confossi jaculis
Cum duce nobili

6a. Pergunt ad patriam,
Palma victoriae
Venustant regiam
Coeli militiae
Excelsi laudibus.

6b. Cernentes facie
Decorem regium
Post statum gratiae
Aeternum gaudium
Praestent supplicibus.

Miss. ms. Misnense imp. Lipsiae s. a. — Mel. wohl Mittit ad virginem.

119. De sancto Aegidio.

1a. Aegidio psallat coetus
Iste laetus,
Alleluja,

1b. Quem perfudit primo flore
Miro more
Lux divina.

2a. Sanctus signis floruit,
Quia pure coluit
Creatorem;

2b. Karolus quod fregerat,
Prece munda reparat
Ad vigorem.

3a. Ad desertum evolat,
Nudus crucem bajulat
Salvatoris;

3b. Ibi carnem macerat,
Ibi pugnans superat
Vim ardoris.

4a. Dum sic Christo militat,
Turbam fratrum incitat
Ad aeterna;

4b. Quibus ipse praefuit,
Apta loca petiit
Ter quaterna.

5a. Eja, pater pauperum,
Noxas dele scelerum,
Ignem quo tartareum
Evadamus;

5b. Tuis fer auxilium,
Ut post hoc exsilium
Tecum Dei filium
Videamus.

6a. Ora pro tuorum
Statu filiorum
In conspectu
summi regis;

6b. Ut nos a peccatis
Mundans perpetratis
Donet esse
dextrae gregis.

Miss. ms. Mellicense 979. saec. 15. A. — Miss. ms. Hilariense X anni 1458. B. — Miss. ms. Lincense *Γ* g 10. saec. 15. C. — Miss. ms. S. Floriani III 9. saec. 15. D. — Miss. ms. S. Floriani XI 470. saec. 15. E. — Miss. Pataviense imp. 1503. F. — 5b, 2 Ut nos post hoc. F. — B hat dieselbe Sequenz zum zweitenmale als de s. Leonhardo. 2b, 1 lautet hier Francia quod fregerat.

120. De sancto Albano.

1. Eja gaudeas caterva
ovanter, eja.

2a. Pange sonora
Domino cantica,
illius enarra
et magnalia.

2b. Ex toto corde,
ex tota virtute,
ex tota anima
Christo jubila.

3a. Qui est sanctorum vita,
virtus, gloria,
praemium, corona.

3b. Cujus pietas larga
comit aurea
Albanum laurea.

4a. Cujus praecellens gratia
expurgavit
ejus crimina.

4b. Ejus et cornu per saecla
exaltavit
in magna gloria.

5a. Cum enim percepisset
diva munera,

5b. Sanctae religionis
dona mystica,

6a. Aspernens idolatram
regem sprevit idola.

6b. Et cum jam duceretur
mortis ad supplicia,

7a. Prece fugans flumina,
Per fluvii glareas
sicca transivit semita;

7b. Pari quoque gratia
Grata fontis munera
terra produxit arida.

8a. Post haec inclita,
Albane
pater, opera
Linquens haec terrestria,
Scandis cum gloria
coelorum dindima.

8b. Te nunc petimus,
patrone,
prece sedula,
Qui es nostra gloria,
Solve precum votis
servorum scelera.

9a. Exora pro gente Anglica
et pro ejus
pace aeterna

9b. Et nobis tibi supplicibus
vitae vera
impetra gaudia.

10. Ibi sonat jugiter
Alleluja.

Miss. ms. Sarisberiense saec. 15. Cod. Bibl. Rossianae s. sign. A. — Miss. ms. Oxoniense anni 1384 Clm. Monacens. 705. B. — Miss. ad usum insignis ecclesiae Sarum imp. Parisiis 1521. C. — 2a, 3 sq. et enarra ABC. — 2b, 2 et ex tota ABC. — 3b, 3 Albani A. — 4b, 1 saecula A. — 7a, 2 glarea B. — 7b, 2 fortis munera A. — 8a, 2 sq. pater Albane B. — 10, 1 Ubi sonat.

121. De sancta Alda.

1a. Plebs fidelis laetetur,
Aldae psallat praeconia

1b. Festumque festivetur,
Exstat digna memoria.

2a. Haec est virgo tota decora,
mente casta, corpore pudica;

2b. Stella rutilans ut aurora,
operibus penitus coelica.

3a. Turma salutet humilis,
Nam hanc laudant coelestia;

3b. Ave, virgo laudabilis,
Alda repleta gratia.

4a. In te diffusa clementia
Christi fuit, qua gloriaris;

4b. Elegit te sua gratia,
Throno suo nunc coronaris.

5a. Prole quondam nobilis
Fideque clarior,

5b. Supra modum humilis,
Cunctis benignior.

6a. Una quinque prudens
Ex virginibus,

6b. Caritate pollens
Et virtutibus.

7a. Sponsa sponso grata,
Pulchra, formosa,

7b. Hocque consecrata
Es gloriosa.

8a. Mater pauperum, afflictorum
Solamen et vera spes reorum,

8b. Preces pias sume servorum
Servans ab insidiis malorum,

9. Post hanc miseriam
Coeli des gloriam.

Miss. ms. Sangenovefianum saec. 14. Cod. S. Genovefae Parisiens. BBl Fol. 1; add. saec. 15.

122. De sancto Alexio.

1a. Haec est dies digna cultu,
In qua de mundi tumultu
Dei fruiturus vultu
Conscendit Alexius;

2a. Namque manens impollutus,
Natum virginis secutus,
Postquam literis imbutus,
Copulatur virgini;

3a. Hunc nobilitas ornavit
Naturae, quam superavit
Ejus et plus decoravit
Mente morum claritas;

4a. Qua devictus abnegavit
Semetipsum, conculcavit
Mundum, carnem subjugavit
Servire spiritui.

5a. Annis decem septem junctis
Exsul et ignotus cunctis
Acriter dolore punctis
Degebat parentibus;

6a. Hinc latens tot annis actis
Domo patris dormit, tactis
Stupore perpensis factis
His parentum mentibus.

7a. Aeternorum jam possessor,
Beatissime confessor,
Sis pro nobis intercessor
Apud regem gloriae;

8a. Christe, da, quem veneramur
Et quem laudare conamur,
Ut vestigia sequamur
Spretis vanitatibus.

9a. Sicque nostra praesens vita,
His terrenis irretita,
Hic expediatur ita
Virtuosis actibus.

1b. Legi mentis repugnantem
Legem membrorum calcantem,
Quem et hostem superantem
Traxit Dei filius.

2b. Quam suppressa voluptate
Christi fervens caritate
Monita virginitate
Reliquit certamini.

3b. Despecto fuco decoris
Vani fastuque tumoris,
Crucem ferre salvatoris
Quem cogebat caritas.

4b. Cum renuntians nativo
Solo motus flatu divo
Dominatur sensitivo
Pauper appetitui.

5b. Per imaginis laudari
Vocem cum coepisset, mari
Se commendans ignorari
Vult mutatis gressibus.

6b. Aeger non remansit unus,
Quin reduxit voti munus.
Tangens hoc dum fertur funus
Ejectis daemonibus.

7b. Quo dignetur liberare
Culpis vinctos et salvare
Tuae vacantes praeclarae,
Tam dulci memoriae.

8b. Mente pia deprecamur,
Mundi curis eruamur
Condigneque compungamur
Pro nostris reatibus

9b. Ut a viciis mundati
Moribusque decorati,
Veste carnis spoliati
Jungamur coelestibus.

Miss. Ultrajectinum imp. Parisiis. 1507 A. — Miss. Ultrajectinum imp. Antwerpiae 1540 B. — 1b, 1 Regi mentis B. — 2a, 3 Naturalis quam B. — 4a, 1 Quam devictus AB: l.: devinctus? — 5b, 4 unitatis gressibus A; vitatis gressibus B. — 6a, 2 Dono patris B. — 7b, 4 Tam ac dulci AB: eines von beiden. — Mel. offenbar dieselbe wie die der Sequenz Digne recolendi digne.

123. De sancto Alphego.

1. Ad haec colenda gaudia,

2a. Quae Alphegi triumphalis
adornat victoria,
2b. Mellifluae trinitati
persolvamus cantica.

3a. Cujus fidei clara
assumens insignia
3b. Ad nihilum redegit
maligni molimina.

4a. Dum fortis patiendo
mortem ad usque suam
odivit animam,
4b. Ut vitam in aeternam
mortis jure calcato
custodiret eam.

5a. Omni plenus gratia
multa dedit insignia
Virtutum verbi semina
spargens semper in credula
carnalium corda.
5b. Sed plebs veri nescia
agens mente lapidea
Sancta Dei famina
spernit ac omnimodam
prorumpit in iram.

6a. Stat martyr ovans,
Jesum adorat,
cujus vicem gerebat,
pro illo mori gaudebat.
6b. Oves commendat
Christo servandas
sanguine sternens viam,
qua graderetur ad vitam.

7a. Passus obscura carceris
antra, vincla,
dira tormenta,
7b. Saxorum inter vulnera
sanctam coelo
reddidit animam.

8a. Quid ergo saevis,
invida pestis,
pestis antiqua,
8b. A moriente
Christo devicta
atque calcata?

9a. Virtus hunc sustollet
ad gloriam, * *
te invidia * *
*
trahit ad poenam. * *
Ecce quam laeta * *
cantat haec turma
martyris alma
9b. Trophaea dignam
Christo dans doxam,
qui tulit palmam.
Ecce nunc, quem murmur
non fregerat,
aeternaliter
vivit et regnat.

10a. Per haec tua felicia,
pater, rogamus gaudia,
10b. Quae hodie omnifica
tibi cessit potentia,

11a. Aufer a nobis meritam
mali auditus sententiam,
11b. Qua confundentur superba
omni cessante superbia,

12. Et fac nobis perviam
regni coelestis januam.

Miss. ms. Cantuariense saec. 14. Cod. Parisiens. (Arsen.) 135. mit Mel. — 5a, 3 sq. haben eine Silbe Vorschlag. — 8a, 3 pestas.

124. De sancto Amando.

1. Gloriosi Amandi, eja,

2a. Sacerdotis
annua solemnia
Celebremus
celebri laetitia.
2b. Ex illustri
natus est prosapia
Sanctus puer,
Dei plenus gratia.

3a. Literarum
adamavit studia,
Mundi hujus
spernens lenocinia.

3b. Suspirabat
ad aeterna gaudia,
Electorum
imitans vestigia.

4a. A serpente
liberavit Ogiam
Signo crucis
adhuc puer insulam.

4b. Pastorali
decoratus infula
Declaratur
per multa miracula.

5a. Conservavit
puerum a daemone,
Quem perdere
volebat in flumine.

5b. Nautas salvat
de mortis angustia
Commotaque
praesul sedat maria.

6a. Plagis caesus
fixusque patibulo
Fur salvatur
ipsius oraculo.

6b. Verbum vitae
gentibus anuntians
Revocavit
ab errore miserans.

7a. Lepram mundat,
curat paralyticos,
Caecos, claudos
sanans ac phreneticos.

7b. Admiranda
ejus sunt insignia.
Quae referri
non possunt per omnia.

8a. Vitae tandem
intrare felicia
Post laborem
meruit palatia.

8b. Jam Amandus
adamanda gaudia
Cum electis
possidet et praemia.

9a. Nobis ergo
per ejus suffragia
Pia Christi
succurrat clementia,

9b. Ut mundatis
a peccati macula
Porta coeli
fiat nobis patula.

10. Et cum sanctis
post vitae pericula
Gaudeamus
per aeterna saecula.

Miss. ms. Amandi saec. 14. Cod. Paris. 1101. Mit Mel.

125. De sancta Anna.

1. Testamento veteri
Anna fuit genita
Et de stirpe regia.

2a. Haec matrona nobilis
Diu fuit sterilis
In magna tristitia.

2b. Cui fructum contulit
Et sic luctum abstulit
Divina clementia.

3a. Patriarchis edita,
Anna, luce praedita
In perenni gloria,

3b. Deprecamur, inclita,
Ut per tua merita
Nobis detur gratia.

4a. Anna, parens
Labe carens,
Rubens rosa
Speciosa
Florens inter lilia,

4b. Matrem Christi
Genuisti,
Tua prece
Nos a nece
Tuearis noxia.

5a. Ecce lucis officina,
Aegris spes et medicina,
Tua proles et regina
In coelesti patria,

5b. Ipsa cunctis jam praelata
Per te sumens haec precata
Nostra fiat advocata
In Dei praesentia.

Miss. ms. Sarisberiense saec. 15. Cod. Bibl. Rossianae s. sign. A. — Miss. ms. Oxoniense anni 1384. Clm. Monacens. 705 B. — Miss. ms. Ultrajectinum saec. 15. Cod. Bollandian. 119 I. C. — Miss. ad usum insignis ecclesiae Sarum imp. Parisiis 1521. D. — Hymn. et Sequent. S. Emmerami saec. 15. Clm. Monacens. 14667 E. — Str. 4 sqq. fehlen E.

126. De sancta Anna.

1a. Hac in die plebi piae
Praesens esto Annae festo,
Christe, fons laetitiae;

1b. Eximia o Maria,
Pulso maesto adsta presto,
Dum cantatur hodie.

2a. Anna ignorante Heli
Se commendans Deo caeli
Samuelem peperit,

2b. Pater mittens Annae natum
Cum chirographo ad cognatum
Raphaelem reperit.

3a. Anna Rachuelis nata,
Septem viris viduata,
Tobiae conjungitur,

3b. Quo potito jure dato
Piscis corde concremato
Nam daemon depellitur.

4a. Harum Anna in figura
Viri sui carens cura
Dolet, quod sit sterilis,

4b. Vir redit ex inspirato
Dei coeli de mandato
Et fit inde fertilis.

5a. Benedictus Annae fructus,
Nam multorum solvit luctus
Pariendo filium,

5b. Qui antiquum inimicum
Stravit reos et vocavit
Ad coeli palatium.

Miss. Sleswicense imp. in Sleswic 1486.

127. De sancta Anna.

1a. Adest venerabilis
Annae dies bonae,
Lux multum amabilis
Tam piae matronae.

1b. Haec Joachim homini
Dei uxor data,
Matrem gignit Domini
Viro fecundata.

2a. Pulchra generatio
Castae caritatis,
Sterilis opprobrio
Carens cum beatis.

2b. Ipsius memoria
Erit immortalis,
Certantium praemia
Vincens in tot malis.

3a. Vir bonae mulieris
Se novit beatum,
Non sic de adulteris,
Quae maculant stratum.

3b. Haec Deum timentium
Sors et pars est bona.
Cujus est consortium
Inter Dei dona.

4a. Gratia est etiam
Uxor super gratiam
Sanctam pudorata,

4b. Quae habitu sobria
Est et verecundia
Tacita sensata.

5a. Non ex tortis crininibus,
Auro, gemmis, vestibus,
Sed fide ornata,

5b. Sanctificatione
Atque dilectione
Ei sociata.

6a. Haec est illa coeli cella,
De qua exit maris stella
His, quos umbra tenuit.

6b. Quae compescat mundi bella
Et nos servet a procella,
Nam mare intumuit.

Miss. ms. Parisiense saec. 14. Cod. Parisiens. 8884.

128. De sancto Ansuero.

1a. Pangat chorus laetabundus
Nova laudum dramata.

1b. Nam ad coelos mittit mundus
Per tormenti stigmata

2a. Novas rosas et formosas,
Florentes virtutibus,

2b. Nunc Ansuerum, testem verum,
Cum suis comitibus.

3a. Zelo Christi pugnant isti
Pro fide non segniter,

3b. Hi periti sic attriti
Pugnaverunt fortiter.

4a. Lapidati, cruentati
Sistunt in certamine,

4b. Sic prostrati coelo dati
Sunt, eorum animae.

5a. Furit fremens paganorum
Gens et atrocissima,
Quae contrivit sic sanctorum
Crudeliter corpora.

5b. Angelorum mittit chorum
Christus de coelestibus,
Qui sanctorum tollit horum
Animas corporibus.

6a. Quod cernentes circumstantes
Currunt ad interitum,

6b. Ut cum sanctis possint tantis
Possidere meritum.

7a. Quorum prece nos a nece
Post haec transitoria

7b. In eorum juvent chorum
Gaudere cum gloria.

Miss. Ratzeburgense imp. s. l. et a. A. — Miss. Sleswicense imp. in Sleswic 1486. B. — Mel. offenbar O beata beatorum. — 1a, 2 dragmata B. — 3a, 1 Christi praesignati A. — 4b, 1 Sic prostrati coelo datae B gegen den Reim, wie prostratae gegen den Sinn wäre.

129. De s. Antonio Eremita.

1a. Inter choros supernorum
Adsint chori monachorum
Ad laudem Antonii,

1b. Sit laus concors nunc eorum,
Sit solemnis nunc amborum,
Dies haec est gaudii.

2a. Hunc Aegyptus virum profert,
Et hunc mundo Christus offert
In exemplum populi,

2b. In aetate puellari,
Sed in virga regulari
Mare transit saeculi.

3a. Vitam solitariam,
Summam et eximiam,
Primus demonstravit

3b. Vita fulgens eminus,
Plures ad se protinus
Fratres advocavit.

4a. Hic Elias pari motu
Cibo panis, aquae potu
Contentus et pallio,

4b. Zelo legis roboratus
Pharaonis equitatus
Mergit legis fluvio.

5a. Doctos vincit, reges monet,
Fratres docet, ut vox sonet
Ad Dei magnalia;

5b. Hostes pellit, morbos sanat
Et ex ejus lingua manat
Dei laus et gratia.

6a. Ejus beneficio
Salutem instructio
Multis operatur,

6b. Mundum replet germine,
In coelorum culmine
Tandem sublimatur.

7a. Latet lumen in laterna,
Joseph agnus in cisterna,
Sed praevisor omnium

7b. Ossa servat Elisaei,
Ut arderet amor Dei
In corde fidelium.

8a. O quam dignum, quam acceptum
Apud Deum est adeptum
Honoris fastigium,

8b. Junctus sanctis eminenter
Quo nos juvat affluenter
Virtutum suffragium.

9a. Ergo laudes Antonio
Chorus clamet egregio
Mente prona,

9b. Surgat sursum affectio,
Gaudens poscat haec concio
Dei Dona.

10a. Et tu, pater, sic adesto
Tuo gregi semper praesto
Mente semper sedula,

10b. Et in mundo nos conducas,
Et a mundo nos educas
Victuros per saecula.

Miss. ms. Praedicatt. Vindobonens. s. sign. anni 1477. A. — Miss. ms. Paulinorum saec. 14. Cod. Gottwicens. 79 B. — Mel. offenbar: In coelesti hierarchia. — 7a, 3 praevisor AB somnium B.

130. De sancto Antonio.

1. Canentes salvatori laudes,
resonemus gratias,

2a. Famulo qui suo
vitam dedit Antonio,

2b. Viveret qua semper
gaudens aeterno gaudio.

3a. Gaudet nunc in coelis,
in terris
calicem bibens Domini,

3b. Dominum qui nudus
secutus,
suppressus crucis oneri.

4a. Ut levius scanderet,
spreverat cuncta
transitoria,

4b. Ne retro deprimerent
virtutum alas
auri pondera.

5a. Hic Domini jugum tulit
ab infantia
et imitans Joseph
pallium Aegyptiae
herae reliquit manibus.

5b. Hic stabilem fide servat
innocentiam,
dum visitans Paulum,
quae vidit, horrentia
fugat verbis non manibus.

6a. Hic lupam sequitur
viam nesciens,
qua Paulum quaerere
veniret;

6b. Sed Deo creditur,
quonam ducatur,
ut meliorem se
sentiret.

7a. Comperto itaque Paulo
conversatur,
visis gestis melioratur,
muneribus
spiritualibus ditatur.

7b. Et corvus adest, prandium
praeparatur,
medius panis integratur,
militibus
Christi annona duplicatur.

8a. Duplicati ut salvemur
et corpore et spiritu,
hunc deprecemur:

8b. Pater, senex reverende,
tu nos defende, tuere
ab igne gehennae.

9. Tu nobis subsidio
sistas in praesidio
toto venerabilis aevo.

Miss. ms. Bremense saec. 15. Cod. Hafniens. Gl. kgl. 188. A. — Miss. Hamburgense imp. Argentini 1509. B. — Miss. Ratzeburgense imp. s. l. et a. C. — 1, 1 Cantemus salvatori AB. — 3b, 3 oneri ABC fordert die Endassonanz. — 4a, 3 temporalia B. — 5a, 1 Sic Domini hic jugum B. — 5b, 1 Hinc stabilem hunc fide B. — 6a, 4 venerat B. — 6b, 2 ducitur A. — 6b, 4 videat B. — 7a, 3 gestis aedificatur B. — 8b, 2 defende, tuere et libera ABC überzählig.

131. De sancto Arigio.

1a. In honorem beati praesulis
Concinamus vocibus, modulis,
Cujus festum hodie
Dat diem laetitiae.

1b. Hic vir prudens fuit Arigius,
Cunctis mitis, satis egregius,
Praesulatus apice
Stans urbis Nivernicae.

2a. Dum tenuit sedem Nivernicam,
Acquisivit plebem non modicam
Deo, perquam fidem catholicam
Augmentavit.

2b. Quendam suo virum officio
Stantem, mersum flumine Nervio,
Nutu Dei sic voluntario
Suscitavit.

3a. In Ligeris positus flumine
Post obitum sine regimine
Cereorum solito lumine
Decoratur.

3b. Ascendendo contra ripariam
De Nivernis venit Disesiam,
Qua corpore ditans ecclesiam
Tumulatur.

4a. Iste sanctus fit tanti nominis,
Sic amicus divini numinis.
Quod per illum macula criminis
Relaxatur.

4b. Summum ergo precemur Dominum,
Ut obtentu ejus precaminum
Remissio nobis peccaminum
Tribuatur.

Grad. ms. Nivernense anni 1532. Cod. Parisiens. 908. Mel.: Mariae conceptio.

132. De sancto Arigio.

1a. Exsultemus jubilando
Cum vocis melodia
1b. Arigii celebrando
Festiva solemnia.

2a. Sorde carens fuit plenus
Spiritali gratia,
2b. Mundo parens alienus
Ab omni lascivia.

3a. Sine remis aquae cursum
Scandens in riparia,
3b. De Nivernis venit sursum
Ac fulgens ecclesia.

4a. Ergo laudes demus isti
Cum cordis laetitia,
4b. Et pro nobis regnum Christi,
Ubi pax et gloria,

5. Interpellat jugiter.

Grad. ms. Nivernense anni 1532 Cod. Parisiens. 908. — Mel.: Sospitati dedit aegros.

133. De sancto Balsemio.

1a. Lux surgit annua,
Quae dat melliflua
Nobis remedia,
1b. Prece continua
Captent occidua
Tanta suffragia.

2a. Cum poena stabilis
Non sit sed labilis,
Parens coelestia,
2b. Homo passibilis
Fit invincibilis
Divina gratia.

3a. Qui Deum metuit,
Illum non terruit
Ulla nequitia,
3b. Nec ei nocuit,
Dum sibi floruit,
Mundana gloria.

4a. Et quanto gravior
Atque rabidior
Exstat saevitia,
4b. Tanto constantior
Atque securior
Fit ad supplicia.

5a. Unde Balsemius,
Martyr eximius,
Relicta patria
5b. Mori vult carius
Quam sit ulterius
In hac miseria.

6a. Galliam properat,
Ibique reserat
Diva mysteria,
6b. Mortem accelerat
Ensemque tolerat
Pergens ad gaudia.

7a. Hinc de miraculo,
Quod fit in populo,
Stupet gens impia,
7b. Nam hoc spectaculo
Caput in patulo
Fert manu propria.

8a. Tunc corpus rapitur,
Puteo truditur,
Sed super omnia
8b. Spiritus tollitur
Coeloque ducitur
Spernens terrestria.

9a. Puella flebilis,
Caeca sed nobilis
Et regis filia,
9b. Patri amabilis,
Currit credibilis
Quaerens auxilia.

10a. Martyr extrahitur,
De faece tollitur
Superans lilia,

10b. Odor egreditur,
Balsamum vincitur
Mira fraglantia.

11a. Lympha prosiliit,
Virgo se liniit
Fide non dubia,

11b. Ad lumen rediit,
Patrem repetiit
Pulsa moestitia.

12a. Sicut remedio
Dulci tripudio
Gaudet vicinia,

12b. Sic de martyrio
Cum patrocinio
Gaudet ecclesia.

13a. Hinc unanimiter
Colit et dulciter
Ejus solemnia,

13b. Ut queat pariter
Frui perenniter
Christi clementia.

14a. Cum idem arbiter
Dabit aequaliter
Omnibus praemia,

14b. Et nos alacriter
Clamemus jugiter
Pium Alleluja.

Grad. ms. Compendiense saec. 14. Cod. Parisiens. 17329.

134. De sancta Barbara.

1a. Novae laudes harmoniae
Coeli clangant hierarchiae
Pro Barbarae victoria,

1b. Quae processit ut aurora,
Solem prima lucis hora
Noctis ducens de scoria.

2a. Flos ex ramo pullulavit,
Qui radicem suffocavit,
Nata patris conamina

2b. Praesidisque Marciani
Cordis furias vesani
Vincens et cruciamina.

3a. Clauditur et custoditur
Turri, dupla quae vestitur
Fenestrula lucifera;

3b. Una, petit, ut addatur,
Ut sic trinitas discatur,
Mens hominum salvifera.

4a. Pater gladium minatur,
Fugit, ut non occidatur,
Pro tunc electa puritas;

4b. Fons et marmor signo crucis
Signis fulgent, dono lucis
Carceralis obscuritas.

5a. Perquam moerens consolatur
Et ad bella confortatur
Poenarum imminentium,

5b. Genitor in eam stridet,
Dum subsannat et deridet
Deos et deas gentium.

6a. Ut non nubat, clam abscedit,
Crine tracta dolens redit
Ad genitoris atria;

6b. In locustas grex pastoris
Commutatur proditoris,
Videns miratur patria.

7a. Verberata demammatur,
Vincta nervis perforatur,
Usta martello tunditur;

7b. Sanat Christus vulneratam,
Vestit angelus nudatam,
Gentis error confunditur.

8a. Hanc demum dum decollavit,
Patrem fulmen coeli stravit
Mittens Cocyti glareis,

8b. Et sic granum trituratum
Est invectum depuratum
Coelicolarum areis.

9a. Qua transacta tempestate
Vestis fulget claritate,
Quae non formidat tineam.

9b. Stolam sanguine rubratam
Gestat, nive dealbatam,
Aureolam virgineam.

10a. Sub qua laudes citharizat,
Agno carminum hymnizat
Novorum resonantia,

10b. Coram quo pro nobis munde
Plenam phialam effunde
Precum, virgo, fraglantia.

11a. Posce nobis adjuvamen
Et instaura sublevamen
In stadio pugnantibus,

11b. Bravium ut consequamur
Et coronam mereamur
Promissam triumphantibus.

Miss. ms. Cremifanense 368 saec. 15. A. — Miss. ms. Lambacense 214 saec. 15. B. — Miss. ms. S. Floriani XI 388. saec. 14. C. — Miss. ms. S. Floriani XI 385. saec. 15. D. — Miss. ms. Mellicense 979. saec. 15. E. — Miss. ms. Voraviense 6 saec. 15. F. — Miss. ms. Palat. Vindobonens. 1839 saec. $^{15}/_{16}$. G. — Missale Pataviense imp. 1503. H. — 3b, 3 salutifera H. — 8a, 3 Cotyci ABC; cochytis G; cochites EH; cortici F. — 10a, 3 resonantiam AH.

135. De sancta Barbara.

1a. Laetabundus
Barbarae resonet chorus,
Alleluja;

1b. Quam jucundus
De Jesse produxit thorus,
Res miranda.

2a. Tam formosa claruit,
Quod velut resplenduit
Sol de stella.

2b. Christum solem induit
Per fidem, in qua fuit
Semper clara.

3a. Nec donis nec precibus
Nec diris terroribus
Fit corrupta,

3b. Sicut Christus voluit,
Eundem excoluit
Pari forma.

4a. Petit indulgentiam
Pro suis et veniam
Valle nostra;

4b. Genitoris impio
Decollatur gladio
Carne sumpta.

5a. Ad coelum deducitur,
Pater ejus uritur,
Gens pagana cernitur
Esse caeca.

5b. Ad sepulchrum fugiunt
Virginis, qui sentiunt
Dolores, dum audiunt
Haec praedicta.

6a. Perpetrans scelera,
Deposce munera
Hujus, ne damneris,
gens misera.

6b. Ostendit ubera
Pro teque verbera
Huic, quem genuit
puerpera.

Psalter. ms. S. Barbarae in Algia saec. $^{14}/_{15}$. Cod. S. Genovefae Parisiens. BBL. Fol. 22. add. saec. 15. A. — Grad. ms. Rotomagense saec. 14. Cod. Parisiens. 905. add. saec. 15. B. — Mel.: Laetabundus.

136. In Receptione capitis S. Barbarae.

1a. Surge, turba, manu sona,
Corde gaudens ore tona,
Triplex sit harmonia,

1b. Christum laudans in Barbara
Dispar sed concors cythara
Resultet melodia.

2a. Haec est enim luminare
Late fulgens et praeclare,
Ortum Nicomediae,

2b. Cyclum tenens angelicum
Polum calcat antarticum
Sita polo gloriae.

3a. Relegato gentis more
Expurgatur sacro rore
Salutis atque spei,

3b. Tangit petram, cedit petra,
Protrahente geometra
Eheu fugam fidei.

4a. In vultum spuit idolis,
Servos Jovis, Martis, Solis
Maledictos praedicat.

4b. Instaurari pater binam
Lucem jubet, illa trinam
Trinitati dedicat.

5a. Vidit pater et intendit,
Trinitatem comprehendit,
Quam virgo significat;

5b. Furit intus, extra fremit
Nec furorem intra premit,
Sed interim explicat.

6a. Piae proli nequam parens
Poenam parat irae parens
Et se probat impium;

6b. Orat virgo, cedit murus,
Dum in eam pater durus
Evaginat gladium.

7a. Virgo fugit, pastor caecus
Patri monstrat, unde pecus
In locustam vertitur.

7b. Deprehensa, coartata
Martiano praesentatur.
Flagellis atteritur.

8a. Tunc punitur latus flamma,
Fuste caput, ferro mamma,
Nudatur in publico.

8b. Dum incedit inconfusa,
Cunctos latet circumfusa
Vestitu deifico.

9a. Videns judex mente cadit
Atque victus patri tradit
Natam ad exitium;

9b. Furens pater fracto jure
Legis simul et naturae
Germen necat proprium.

10a. Caesa caput fusa prece
Ense patris spreta nece
Virgo vitae nascitur,

10b. Paricida discedente
Et ad vallem revertente
Ira Dei panditur.

11a. Coelum tonat, fulgur micat,
Saevit aër et dimicat
In actorem sceleris;

11b. Ferit, findit, urit, terit,
Ictus cadit, ustus perit,
Sepultus in inferis.

12a. At matyri dextra Dei
Diadema speciei
Dat et regni gloriam;

12b. Ibi amans, quod amavit,
Atque tenens, quod speravit,
Nobis oret veniam.

Miss. ms. S. Barbarae in Algia saec. 12 Cod. S. Genovefae Parisiens. BBl. fol. 7. add. saec. 14. „In receptione capitis S. Barbarae sequentia facta a Rogerio priore S. Barbarae.“ — Rogerius, der siebente Prior von Sainte Barbe - en - Auge (Calvadoz) † den 19. Februar (annus nescitur), legte das Priorat nieder 1247. Gallia Christiana XI (ed. 1759) p. 859. — 3b, 3 Eleu. — 10b, 2 discedente.

137. De sancto Bartholomaeo.

1. Alle cantabile
sonet chorus cantorum
et subjungat dulcibile
luja,

2a. Nunc recivica tinnula
voce melodiamata

2b. Dans aurea pro infula
Bartholomaei splendida.

3a. Lux, doctor Indorum,
praeelectus apostolus,
mundum spermate ornans,

3b. Senator, qui pollet
generosa sub laurea
angelicâ curiâ.

4a. Nam Indiam hic
ingressus mox daemonium
Astaroth ligaverat.

4b. Ordine posthinc
et pulchro regis filiam
sanavit lunaticam.

5a. Hoc accensus stupore
Rex Polymius lavacra

5b. Petit alma baptismi,
gens sua tota et ampla.

6a. Hujus vultus insignia
virtutum magnalia
nigrifer enarrat Berith
timens Christi militem,
quo jubente horridus
sua fregit Astaroth
abscindenda idola.

6b. Hunc tanta patrantem bona
apostolum Domini
Astrages mandat impius,
rex frater Polymii,
caesum diu fustibus
sanctum caput sub ense
tendere ad jugula.

7a. Tali morte glorifica

7b. Coelos qui celsus petiit,

8. Prece mundet
nos a crimine
et ad superna
perducat regna.

Miss. Hafniense imp. Hafniae 1510. — 2a, 2 voce dans melodiamata.

138. De sancto Bartholomaeo.

1a. Jubilemus, fratres mei,
Votiva laetitia

1b. Beati Bartholomaei
Colentes solemnia.

2a. Quem doctorem dum sortitur
Tenebrarum patria,

2b. Verae lucis insignitur
Sacramentis India.

3a. Ibi verbis et exemplis
Multa plebis milia

3b. Lucrifecit fusis templis
Et eorum gloria.

4a. O praedicanda,
Quae divina gessit manus
Per eum, miracula.

4b. Silent infanda,
Quae solebat dare vanus
Astaroth, oracula.

5a. Incendi se daemonium
Clamat per pseustitium,
Tace, pestis,
Dei testis
Inquit, damnatissima.

5b. Aeger ad haec convaluit,
Grates, quantas valuit,
Agens Deo
Et cum eo
Turba devotissima.

6a. Deprecatur Rex pro nata
Morbo Polymius
Lunatico vexata
Moxque laetatur sanata.

6b. Hoc affinis et remota
Cum rege pariter
Provincia permota
Baptizatur paene tota.

7a. Rex Astrages de germani
Fide dolens et immani
Succensus insania

7b. Sanctum sibi praesentari
Jubet atque fustigari
Securum ad omnia.

8a. Hinc ad ictus et ad poenas
Cumulando dat habenas
Tyranni nequitia.

8b. Sed ad poenas et ad ictus
Christi miles stat invictus
Adjutrice gratia.

9a. Post vivus decoriatur
Ad summa ludibria,

9b. Ad extremum decollatur
Complendo martyria.

10a. Ergo coram assistentes
Et trophaei recensentes
Hujus natalitia,

10b. Praesens ipse visitare,
Serve Dei, nos dignare
Paterna clementia.

11a. Eme nobis apud Deum.
Beate apostole,
Prece pia,

11b. Ut cantemus ante eum
Perennes coelicolae
Alleluja.

Prosarium Bellovacense saec. 15. Cod. Parisiens. 1140.

139. De sancto Basilio.

1a. Felix mater, militans
ecclesia, concentu jocundare

1b. Praesuli, quem triumphans
vexit ad arcem coelico jubare.

2a. Almum nunc Basilium,
qui claruit velut columna
candens,

2b. Pneumatis ceu lilium
Effrem justo, sursum ab imis
scandens.

3a. Arianorum ecclesiam
injuste captam reddi Christi-
anis,

3b. Contactu baculi palam
imperavit resolutis januis.

4a. Diaboli mancipium
abjurans ultro fidem ortho-
doxam

4b. Ob carnis exitium
lucratus ad vitam non ad
noxam.

5a. Abhorrendum facinus,
quod hoc designabat con-
fiteri,

5b. Scriptum clemens Basilius
defunctus jam efficit aboleri.

6a. Decumbens ad interitum
demum naturae Joseph con-
tra jura

6b. Judaeum, arte medicum,
lucrifecit en Deo mente pura.

7a. Per sacri fontis lavacrum,
quo praesul benedictus hunc
intinxit,

7b. Mox mundi linquens barathrum
aulam coelestem floride
depinxit

8a. Vocis, cordis neumate,
eja te, pater sacer, o Basili,

8b. Patri, nato cum pneumate
nos socia, precamur Evae filii.

Miss. Misnense imp. s. l. a. — Die Silben namentlich in der ersten Zeile sind nicht immer sorgfältig gezählt; der Reim bestimmt das Versende. 5a, 2 hos designabant.

140. De sancto Blasio.

1a. Laetetur ecclesia
fidelium,

1b. Exsultet pro gloria
plebs martyrum.

2a. Quam adeptus inclitus
est hodie Blasius,

2b. Non deceptus coelitus
in promissionibus.

3a. Deum timuit credens
illi sedulus, ob hoc
ipsius non est
merces evacuata.

3b. A Deo non recedens
spe, misericordia
divina mente
solatur oblectata.

4a. Caritate Dei succensus
corde mundo coelitus
est illuminatus.

4b. Armatura tali defensus
demonstratur animo
nunquam conturbatus.

5a. Ob ejus merita
virtutum praecellentia
extollat plebs pia
imbutum hunc prudentia,
spernit gloriam,
fugit plebem noxiam,
petit eremum,

5b. Ut tempus redimat
diebus malis, faciat
virtutes mirandas
in rebus claris effandas,
mansueti fere
cernuntur mansuescere
ad imperium.

6a. Obsequii feris
pro solatio
redditur
cum medela
pia benedictio,
redeunt
sic alacres ad arva.

6b. Deprehensus tali
ex miraculo
trahitur
ad praesidem,
laetus ex oraculo
mystico
offerendus hostia.

7a. Incredulos convertit
docendo,
debiles reficiens
curando.

7b. Redarguit praesidem
dementem,
sustinet fustibus se
caedentem.

8a. Ter in carcerem truditur.
diris ungulis
suspensus equuleo
vexatus.

8b. In lacum aquae mittitur
mirisque modis
sub ipsius corpore
densatur.

9a. Tandem capite
truncatur, cohortem
secum plurimam consortem

9b. Fecit meriti
et mercedis boni,
summi ac perennis doni.

10a. Laetatur nunc in Domino,
contemplatur praemia
justorum,
majestatem Dei.

10b. Nobis precum suffragio
deposcat eximium
solamen
vultus nostrae spei.

Grad. ms. Lubicense s. sign. saec. 14. A. — Grad. ms. Lubicense s. sign. saec. 15. B. — Miss. ms. Lubicense s. sign. saec. 14. C. — Miss. Lubicense imp. s. l. et a. D. — 4b, 2 monstratur AC. — 5a, 1 Ab ejus D. — 5b, 1 Et tempus D. — 6b, 1 Reprehensus D. — 7b, 2 fehlt D. — 8b, 3 superius corpore D.

141. De sancto Cerauno.

1a. Coeli coetus civium,
Gaude, plebs fidelium
Cerauni praeconium

1b. Pangit, pontificium
Consecutus ovium
Corda fovit omnium.

2a. Felix tu, Parisius,
Ceteris jucundius
Festiva solemnia,

2b. Pastor hic egregius
Fuit et propitius
Tibi missus gratia.

3a. Vita fulgens inclita,
Gratia paraclita
Pontifex eligitur,

3b. Fides, fama, merita
Testantur, quod merita
Dignitas conceditur.

4a. Aegris fert remedium
Moestisque solatium
Divina clementia;

4b. Ingens malum dentium
Torquens ora gentium
Pacificat gratia.

5a. O pater piissime,
Pastor clementissime,
Pelle nostra noxia;

5b. Precamur, dulcissime,
Sis consolator animae
Coeli ferens gaudia.

Miss. ms. Sangenovefianum saec. 14. Cod. S. Genovefae Parisiens. BBl. Fol. 1. add. saec. 15. — Mel. wohl: Veni sancte Spiritus.

142. De sancto Claudio.

1. Confessoris incliti,
Fideles, concinnite
Claudii solemnia.

2a. Lux illuxit gratior,
Orbi celebratior
Canora symphonia.

2b. Cujus rubens oritur
Fulgor, hostis scinditur
Ardor aegris, Sirius

3a. Neque coelum lumine
Laevo tristat, limine
Panso nitet lucifer.

3b. Cedunt ignes fulminis,
Praesagi cum praesulis
Jam natale rutilat.

4a. O nomen beatius,
Astris luculentius,
Fama pollens strenua,
Vota sonant annua;

4b. Priscis vigens saeculis,
Reverendum populis,
Pubis morbis effera
Plausu fremit libera.

5a. Haec sunt laudi tuae, Claudi,
Pergunt claudi, vetant claudi
Preces clara lumina.

5b. Sed inanes lugent manes,
Post immanes cursus manes
Supervectus sidera.

6a. O professor sacrae legis,
Dum incultos saltus legis,
Repubescit senium.

6b. Ut sol terris incaluit,
Rorem ridens ver impluit,
Prata fundunt lilia.

7a. Apes insidunt floribus,
Aether mugit clangoribus,
Hoc silvae frondent foedere,
Hoc strepit campus murmure

7b. Sic infectum eluitur
Scelus, flammis exuritur
Spiritus sancti concio,
Auctore recto conscio.

8a O catervae spes vivida,
Arma viperae lurida
Insonti manu contere,
Amnes sulcet Stygios.

8b. Ut infracti revirescant
Servi, flores nec arescant
Saeviente solstitio
Messes per Eliseas

9. Resoluto spiritu
Gloriemur exitu.

Cod. Parisiense. 915. saec. 15. A. — Miss. ms. Parisiense anni 1481. Cod. Parisiens. 17315. B. — 3a, 2 lumine A. — 4a, 2 Astus A. — 4b, 1 ingens AB. — 4b, 3 Pubes B. — 5a, 1 Hoc sunt A. — 8b, 4 Messy A; messi B; per Eliseos AB; da auch 2a, 3 und 3a, 3 mit ihren entsprechenden Gegenzeilen nicht reimen, wird die Korrektur im Texte wohl nicht zu beanstanden sein.

143. De sancto Claudio.

1a. Ad coeleste gaudium
Curiae sanctorum
Clangat cor quaerentium
Deumque deorum
Christum, regem omnium.

1b. Plebs citharizantium,
Status seniorum,
In verbo virentium
Coetus angelorum
Laudet Dei filium.

2a. Laudetur in Claudio
Bonitas divina,
Fiatque religio
Tota coelestina
In tali tripudio.

2b. Mentalis devotio
Non fiat supina,
Claudii auxilio
Cedit Proserpina
A sancto coenobio.

3a. Hanc rege naviculam,
Bone naucleari,
Viduam pauperculam
Salva in hoc mari,
Lecythum, farinulam.

3b. Ut Christi tuniculam
More militari
Inscissam tu regulam
Serva modo pari,
Claudi, dele maculam.

4a. O Claudi, qui corpore
Hoc in orbe reservatus
Praeserva nos a languore
Venenosi flatus
Per tua miracula.

4b. Per te mersus aequore
Fuit suscitatus,
Candidior ebore
Artus restauratus,
Christo laus per saecula.

Miss. ms. S. Victoris Parisiens. saec. 15. Cod. Parisiens. 14282 A. — Miss. ms. Parisiense anni 1481 Cod. Parisiens. 17315 B. — Cod. Parisiens. 915 saec. 15. C. — 2a, 3 regio A. — 2a, 5 coeli tripudio A. — 3a, 1 figulam A. — 3a, 2 navi clauri A. — 4a, 2 sqq.: Es vi praesentatus | Tu qui omni tempore | Diceris beatus A, ersichtlich Korrektur wegen der falschen Betonung in 4a, 3.

144. De sancta Chlotilde.

1a. Ad honorem summi regis
Gaudeat ecclesia

1b. Sancta matris et reginae
Recolens solemnia.

2a. Haec illustris Chilperici
Quondam regis filia

2b. Lota sacro fonte Christi
Lactis ab infantia.

3a. Sub profani Gondebaudi
Nutrita custodia,

3b. Carne crevit fide pollens
Vitae per insignia.

4a. Corpore pulchra,
Prudens, elegans, venusta,
Prae cunctis egregia:

4b. Pulchrior mente,
Quam virtutum decoravit
Specialis gratia.

5a. Inerant ejus animo
Sanctitatis studia,
Pietatis et divini
Cultus exercitia.

5b. Larga precibus pauperum
Solvebat stipendia,
Donis ejus egenorum
Respirat miseria.

6a. Mox ut tantae claritatis
Auribus insonuit
Regiae majestatis
Fama, fit ejus dilecta.

6b. Arrhis sponsae delegatis
Salve, inquit nuntius,
Eximiae dignitatis
Haeres et consors electa.

7a. Quem praefecit regem Deus,
Te salutat Chlodovaeus
Mittens haec exenia.

7b. Tui gaudet in amorem,
Te exoptat in uxorem,
Suscipe sponsalia.

8a. Illa stupet et miratur
Ac spe magna praestolatur
Dei beneficia;

8b. Res est inquit peregrina,
Fiat voluntas divina,
Quae disponit omnia.

9a. Post haec operante Deo
Cum thesauri copia

9b. Datur regi Chlodovaeo
Conjugalis socia.

10a. O quam felix haec regina,
Per quam credit gens ferina
Rex atque militia,

10b. Membra caput imitantur
Et cum rege baptizantur
Plus quam tria milia.

11a. Sacram quibus unctionem
De supernis meruit
Prece pia,

11b. Quae Francorum legionem
Primitus instituit
In latria.

12a. Potus fontis vinum sapit
Ad illius commutatus
Suspiria,

12b. Sed saporem solus capit,
Domus Dei qui sectatur
Fabrilia.

13a. Testis est felicitatis
Carnis redolentia,

13b. Quod jam regnet cum beatis
In perenni gloria.

14a. Qui devota venerantur
Clotildis celebria,

14b. Ejus ope consequantur
Sempiterna glaudia.

Cod. Parisiens. 917 saec. 15. — Mel.: Congaudentes exsultemus.

145. De ss. Cosma et Damiano.

1a. Gaude, Cosma, cum germano
Fratre tuo Damiano
Regnans in coeli sedibus,

1b. Oro te corde non vano
Sed debito voto plano,
Adesto postulantibus.

2a. Gaude, Damiane, frater
Cosmae, cujus fuit mater
Timens Deum Theodora.

2b. Merum fundens merus crater,
Ne nos Satan voret ater,
Serves et suscipe vota.

3a. Gaude, Cosma, nam medicus
Fuisti scientificus
Sanans morbos et languores,

3b. Physicus et chirurgicus,
In omnibus veridicus,
Non quaerens lucrum sed mores.

4a. Gaude, Damiane, datum
A Palladia non gratum
Tibi fuit, sed jurata

4b. Te tunc fecit inclinatum,
Ut juratum esset ratum,
Quae tunc fuit Cosmae grata.

5a. Gaude, Cosma, videns Deum,
Nocte nam credebas reum
Damianum propter ova,

5b. Sed ne moveres in eum
Ob tumulum funereum
Tibi dantur certa nova.

6a. O vos fratres uterini,
Passi pro Christo benigni
Poenas multas per Lysiam,

6b. Facite nos simus digni,
Muniri trophaeo signi
Crucis merendo gloriam.

7a. Tu cum germano,
Cosma, prece fac Damiano,

7b. Digni reddamur
Meritis quoque perficiamur.

Miss. ms. Tullense saec. 14. Cod. Parisiens. 11 592. add. saec. 15.

146. De ss. Cyriaco, Largo et Smaragdo.

1a. Gloriosi Cyriaci
martyris

1b. Triumphum voce canamus
consona.

2a. Qui juxta Domini
praeceptum
tortores non timuit
corporum,

2b. Dum Christum noluit
negare
coronamque fidei
perdere.

3a. Sed fundatus in stabili
ecclesiae petra Christo,
non, inquit, sacrificabimus
idolis.

3b. Nosmet ipsos offerimus
spontaneam Deo gratam
in odorem suavitatis
hostiam.

4a. Et nos Largum,
Dei fortissimum
militem, paribus
c[illegible]

4b. Et Smaragdum,
paris constantiae
fidei, martyris
Cyriaci comites.

5a. Qui in Christo solidati
ut athletae nobiles
jugulum porrigunt
tortoris
feriendum gladio.

5b. Certi sui praemii pro
Christo sui sanguinis
prodigi facti sunt,
in coelis
regnaturi perpetim.

6a. Te ergo supplici
voce precamur,
pontificis summi,
levita Christi,
sancte Cyriace, ut
nos precibus tuis
semper commendes Domino.

6b. Vos quoque patriam
nobis coelestem,
Smaragde et Large,
post hujus carnis
vincula impetrantes
pristinam, facite
interesse gaudiis

7. Sanctorum.

Grad. ms. Francisc. in Hüls saec. 15. Cod. Nussiensis s. sign. A. — Miss. Ultrajectinum imp. Antwerpiae 1540 B. — 2b, 3 coronam fidei A. — 4a, 4 collaudamus A. — 5b, 3 facti sunt prodigi B.

147. De sancto Dalmatio.

1a. Postquam vergit nox obscura
Dieique patent jura
Sordis pulsa rabie,

1b. Arma lucis assumamus,
Ut obstare valeamus
Fautori superbiae.

2a. Caritate radicati,
Radicati vel fundati,
Quae bimembris dicitur,

2b. In praedicta sic probati,
Quod eidem simus grati,
Cujus festum colitur.

3a. Dignas laudes exsolvendo,
Dulce melos depromendo
Summa cum laetitia,

3b. Nam fidelis indagator
Christi crucis atque lator
Fuit ab infantia.

4a. Documentis claruit,
Sanctitate polluit
Beatus Dalmatius,

4b. Disponente flamine
Praesulis regimine
Fungitur lucidius.

5a. Rutenensi civitate
Verbum Dei plebi datae
Praedicans sumopere,

5b. Praeceptorem exsequendo,
Quae docebat faciendo
Summi Dei munere.

6a. O quam felix, quam excellens,
Tam praeclarus, tam praecellens
Fuit in ecclesia,

6b. Qui gerebat postestatem
Conferendi sanitatem
Fugandi daemonia.

7a. Dum pro fide vigilaret
Et rebelles expugnaret,
Plectus a gentilibus,

7b. Coelum scandit laureatus,
Agni stolis adornatus
Una cum martyribus.

8a. Alme martyr strenue,
Pro nobis assidue
Posce regem gratiae,

8b. Ut hanc post miseriam
Consequamur gratiam
Sempiternae gloriae.

Brev. ms. Gerundense saec. 15. Cod. Parisiens. 1309. — 2b, 3 colimus.

148. De sancto Demetrio.

1a. Gaude, turba coelestium,
Plaude, turba terrestrium,
Et totalis vis cordium
Flammescat uberius,

1b. In hac valle miseriae
Et in terris Pannoniae
Ex alta stirpe Graeciae
Nascitur Demetrius.

2a. Qui semen Christi doctrinae
Et formam legis divinae,
Cautelam tristis ruinae,
Sparsit Thessaloniae;

2b. Cujus precum praesidio,
Nestor fultus in stadio
Liaeum ense obvio
Prostravit egregie.

3a. Insignitus imperio
Maximianus proprio
Nestorem jubet gladio
Ferire inaniter;

3b. Demetrius in carcere
Vulneratus in latere
Pro Dei patris munere
Transit laudabiliter.

4a. Supra tumbam dum prostratur
Leontius, visitatur
Et a morte liberatur
Athletae praesentia;

4b. Reliquias deferentes
Danubii saevientes
Undas scindunt spe gaudentes
Ejusdem clementia.

5a. Cujus tumba madidatur
Oleo, quo solidatur
Languens, si quis anxiatur
Doloris incendio.

5b. Demetrius adoptatus
Et in coelis coronatus
Noster nunc sit advocatus
Coram Dei filio.

Miss. Zagrabiense imp. Venetiis 1511.

149. De sancto Dionysio.

1a. Alludat vox ecclesiae
Voci coelestis curiae
Hujus diei gratia,

1b. Lux ista lux est gratiae,
Qua primum lumen Graeciae
Refulsit in ecclesia.

2a. Gratum lumen, lux ignita,
Qua resplendent infinita
Coelo luminaria,

2b. Hic est Areopagita,
Cui pro pago urbs est sita
In coelesti patria.

3a. Ad hanc urbem sic devenit,
Nam de pago Romam venit,
Pervenit Lutetiam,

3b. Huc directus hic advenit,
Hic destruxit, quam invenit,
Idolorum copiam.

4a. Hic fundata domo Dei
Deum colit, offert ei
Idolorum spolia;

4b. Credunt gentes et in rei
Novitate fervent rei,
Cadit idolatria.

5a. Sed non latet civitas
Supra montem posita

5b. Nec lucernae claritas,
Cum non sit abscondita.

6a. Furit ergo vir profanus,
Quem misit Domitianus,
Ut sanctorum cesset manus,
Cessent et prodigia.

6b. Prodit miles veteranus
Et cum eo sacra manus,
Vincta pedes, juncta manus,
Omnes ad supplicia.

7a. Nihil obsunt seni poenae,
Nil catasta, nil catenae,
Nihil crates ferrea;

7b. Mitigantur truces ferae
Et, dum cogitur ardere,
Friget virtus ignea.

8a. Missa Christi celebratur
Et a sene dum cantatur,
Angelorum plebs laetatur
Et Christi praesentia.

8b. Carcere debilitatur,
Sed a Christo confortatur,
Dum ab eo sibi datur
Salutaris hostia.

9a. Panc vitae vegetatur
Et lictori praesentatur
Gladioque consummatur
Laetus de victoria.

9b. Martyr caput amputatum
Manu portat, ne truncatum
Sit a trunco separatum
Sed sint plena gaudia.

Miss. ms. S. Dionysii saec. 14. Cod. Parisiens. 1107. Mit Mel.

150. De sancto Dionysio.

1a. Vas electum Graeciam
Paulus ac Boëtiam
Et Athenis etiam
Docens petit.

1b. Quem dum nil effeminat,
Sed cursum ingeminat,
Fidei, quem seminat,
Fructum metit.

2a. Credit Dionysius,
Ductor fit Elisius,
Venit hinc Parisius
Fidem ferens.

2b. Propter hoc decernitur
Sua mors, sed spernitur
Martyr morte sternitur
Vitam quaerens.

3a. Victus hostis ejulat,
Lictor sanctum jugulat,
Ille caput bajulat
Jam desectum.

3b. Corpus Christi pugilis
Feminae pervigilis
Cura est et humilis
Tumba tectum.

4a. Hic in Gallis latuit
Caesari sed patuit,
Quem transferre statuit.
Pia fraude.

4b. Res succedit prospere,
Huc defertur propere,
Urbs ergo summopere
Nostra gaude.

5a. Et nos per macarium
Domini sacrarium
Ad coeli cellarium
Inducamur.

5b. Et Christi convivio
Spreto mundi devio
Tanto duce praevio
Perfruamur.

Miss. ms. S. Emmerami anni 1406. Clm. Monacens. 14045 A. — Miss. ms. S. Emmerami anni 1493 Clm. Monacens. 14297 B. — Miss. ms. S. Emmerami saec. 15. Clm. Monacens. 14623 C. — Grad. ms. Mellicense 1056 saec. 14 in. D. — Miss. ms. Alrispacense saec. 15. Clm. Monacens. 2873 E. — Sequent. ms. S. Petri Salisburgens. saec. 16. post Miss. Roman. imp. Venetiis 1213 F. — Mel. = Benedicti merita D. — 1b, 1 efficit E. — 2b, 2 mors fehlt F. — 4a, 1 Sic in B; Galliis F. — 4b, 4 gaude fehlt F. — 5a, 1 macharium von μακαρός.

151. De sancto Dunstano.

1. Hodierna

2a. Resonent gaudia
virtutum praeclara

2b. Sphaera beato
Dunstano collata.

3a. A matris utero
deitatis
praeventus gratia

3b. Extra mundum, extra
mundi mentem
transivit omnia.

4a. Salvatoris monita
audiens salubria
ejus ad vestigia
cum beata
sedebat Maria.

4b. Unde ardentissimo
flagrans desiderio
patriam continua
suspirabat
amoris lacrima.

5a. Sacerdotis
honore praeditus
angelicam

5b. Egit vitam
signis a puero
conservatam.

6a. Lumen exstinctum
non natus reparat,

6b. Virga daemonum
effugat catervas.

7a. Hic templi suprema

7b. Transcendit opera

8a. Et angelico ducatu
clausam intrat ecclesiam,
apostolica
fultus praesentia
suscepit arma
futuri praesaga,
tergentem machinam
prece levat sola.

8b. Hostis invidos conatus
verbere dato vacuat,
cithara non arte
percussa consonam
reddit symphoniam
in viri gloriam,
novi regis prima,
illius extrema.

9a. Voce diva
agnovit tempora. * * *
* * * * * * * * *
* * * * * * * * *
Supernos psallentes * *
spiritus et vota

9b. Factori psallentes
audivit talia:
Kyrie eleison,
Christe eleison.
Numquid sua
jam miscet cantica.

10a. Dunstane, vivens in saecula,
pro servis exora,

10b. Qui te collaudantes devota
persolvunt jubila

11. Ac pro universa
per orbem diffusa
Christi ecclesia.

Miss. ms. Cantuariense saec. 14. Cod. Parisiens. (Arsen.) 135. Mit Mel. — 4b, 5 amore. — 8b, 1 Hostis et invidos. — 9a, 3 sq. Die * * bezeichnen an dieser Stelle keine Lücke im Text, sondern nur das Fehlen eines Parallelgliedes zu dem 9b eingeschalteten Kyrie eleison.

152. De sancto Ebrulpho.

1a. Laetabundus
Ebrulpho decantet chorus
Alleluja,

1b. Opem cujus
deposcat hac die sacram
Voce pia.

2a. Angelus apparuit
Matri et exposuit
Parituraе

2b. Pueri originem
Et gerendae ordinem
Vitae purae.

3a. Hic ex Francis genitus
Belvaci est editus
Ortu clarus;

3b. Annis puerilibus
Sacris fulsit moribus
Christo carus.

4a. Fredegundis monitis
Propriisque meritis
Abbas factus,

4b. Carnem suam domuit,
Jugiter exercuit
Pios actus.

5a. Per hunc beneficia
Plurimis eximia
Dantur Dei gratia
Operante.

5b. Caecis lumen redditur,
Claudus recte graditur,
Daemon hoc ejicitur
Exorante.

6a. Exutus pallio
Carnis convivio
Laeto pascitur
in patria;

6b. Ipsius precibus
Nos suis civibus
Jungat rex Christus
in gloria.

Prosarium Bellovacense saec. 15. Cod. Parisiens. 1140.

153. De sancto Eligio.

1a. Eligentis et electi
Nomen habens formam recti
Tenuit Eligius;

1b. Prior Deus hunc elegit
Et electus se collegit
In Deum ardentius.

2a. Opus cudens hic fabrile
Contemplatus est subtile
Summi fabri studium,

2b. Deum videns in factura
Rerum legit in figura
Figuli vestigium.

3a. Regi formans vas ex auro
Certum sumpsit ex thesauro
Et pondus et pretium,

3b. Auri pondus duplicatur,
In hoc [vase] rex miratur
Pondus et ingenium.

4a. Sanctitate vir insignis,
Dum virtutum claret signis,
Pontifex eligitur;

4b. Temporalis faber regis,
Ab aeterno rege gregis
Pastor instituitur.

5a. Sed se fabrum et pastorem
Per doctrinam et amorem
Exhibet fidelium,

5b. Verbo faber, pastor vita,
Via currens expedita
Consummavit stadium.

6a. Pater nulli peregrinus,
Peregrinis tuis sinus
Aperi clementiae,

6b. Qui non negas opem brutis,
Auge nobis spem salutis,
Medicinam veniae.

Miss. ms. Silvanectense saec. 15. Cod. S. Genovefae Parisiens. BBl. Fol. 12. — 3b, 2 fehlt ein Wort von zwei Silben.

154. De sancta Elisabeth.

1a. Dies sancta corruscavit,
Quam decenter illustravit
Novi fulgor sideris,

1b. Hac in die jubilemus
Et recentem honoremus
Arcam sancti foederis.

2a. Nata regis Hungarorum,
Nupta ducis Thuringorum,
Ortu, dote nobilis,

2b. Non in fastum est erecta
Elisabeth sed dejecta
Permansit et humilis.

3a. Corde pia, verbo lenis,
Aegris dabat et egenis
Opem fusis opibus,

3b. Sibi parca, sibi rara,
Sibi tenax et avara,
Sed larga pauperibus.

4a. Viduata morte viri
Non permisit se vinciri
Nuptiali copula,

4b. Nec in carnis servitutem
Inquinavit juventutem
In secunda vincula.

5a. Nunc dotata summo duce
Permansura gaudet luce
Sponsi fruens osculis;

5b. Hujus preces nos absolvant
A peccatis et evolvant
De mundi periculis.

Brev. ms. Bisuntinum saec. 15. Cod. Parisiens. 10487. — Die Prosa steht hier in 2. Vesperis. Das Brevier verwertet aber auch andere bekannte Sequenzen als verbeta oder prosellae.

155. De sancta Elisabeth.

1a. Plebs devota jucundetur,
Elisabeth declaretur
Laudibus memoria,

1b. Quae amore flagrans Dei
Exhibebat soli ei
Laudes et praeconia.

2a. Omni hora hunc honorans
Sprevit mundum ac implorans
Ejus beneficia,

2b. Dum vir solvit jura legis,
Fit haec sponsa summi regis
Ejus plena gratia.

3a. In re mundi novercatur,
Paupertate gratulatur,
Vanitatis nescia;

3b. Stupet mundus et miratur,
Dum leprosis famulatur
Quondam regis filia.

4a. Deo servit nisu toto,
Castitatem firmat voto
Et fit viris invia;

4b. Corpus ejus dum humatur,
Crescit fructus, nam rigatur
Deitatis pluvia.

5a. Elisabeth, lapsae genti
Sublevamen deposcenti
Desuper irradia;

5b. Fac vincamus hostem, mundum,
Ne demergat in profundum
Nos peccati noxia.

Miss. ms. Hospitalense saec. 14. Cod. S. Pauli ad Laventum Hospitalens. memb. 49. A. — Cantionale ms. Vissegradense V Cc η saec. 15. B. — Miss. Dominorum Ultramontanorum imp. Veronae 1480. C. — 1b, 2 soli Deo C. — Str. 2a fehlt B. — 3a, 1 In res B. — 3b, 3 Regis quondam C. — 4a, 3 viri nescia C. — 4b, 2 Surgit vicus (l.: ficus), dum rigatur C. — 5b, 2 nos profundum A. — 5b, 3 Peccatorum noxia A; Nos tempestas valida C. — Mel. = Hodiernae lux diei B.

156. De sancta Enimia.

1a. Nube carnis interrupta
Proles regis incorrupta
Laudetur Enimia,

1b. Nox et dies celebretur,
Mens informis reformetur
Ex ejus memoria.

2a. Propter Christi paupertates
Fugit reges et primates
Habitu sub pauperi,

2b. Fugit nostra Sunanitis
Adoniam virgo mitis
Regis juncta lateri.

3a. Ei pater sponsum quaerit,
Sed puellam lepra ferit
Divino judicio;

3b. Quae libenter stat ad poenam,
Ut exspectans agni coenam,
Laeta de convivio.

4a. Ubi re non in figura,
Sed ab hostibus secura
Convivat ecclesia.

4b. Demum angeli sermone
In hac lota regione
Sana fit Enimia.

5a. Vallis quondam sterilis
Vim persentit virginis,
Facta modo fertilis;

5b. Sola nam praesentia
Morbos et daemonia
Fugat virgo nobilis.

6a. Reddit Murcae filium,
Spei suae gaudium,
Destinatum tumulis;

6b. Quidquid haec Enimia
Fecit, sunt prodigia
Satis digna titulis.

7a. Nunc evasit vere mortem
Et secundam tenet sortem
Summis data sedibus,

7b. Castitatis compta velo
Sequitur agnum in caelo
Virgo cum virginibus.

8a. Post hunc currit ipso duce,
Cernens ipsum plena luce
Revelata facie;

8b. Ibi civibus fortuna
Deus est perpes et una
Et aeternum hodie.

9a. Et magna suspiria
Magna sedant praemia
Et depellunt taedium;

9b. Brevis luctus abiit,
Jugis risus subiit
Atque tenet bravium.

10a. Habes nunc denarium,
Virgo, trahe filium
Ad aeternam patriam;

10b. Habes datum optimum,
Fac, ut nostrum ultimum
Jubilet victoriam.

Cod. Parisiens. 913 saec. 14. Mit Mel.

157. De sancto Emmerico.

1a. Laetabundus et canorus
Regi regum noster chorus
Agat hoc solemnium,

1b. Et festivet confessoris
Intus voto, voce foris
Diem natalitium.

2a. Laus jucunda, laus decora,
Cum mens munda replet ora,
Redundat et actio

2b. Sed in triplo modulata
Festo digna, Deo grata
Nostra fiet cantio.

3a. Confessorem sic miremur,
Ut in eo veneremur
Auctorem magnalium,

3b. Huic potestas tribuatur,
A quo totum gratis datur
Illi ministerium,

4a. Heinricus stirpe regia
Sanctitateque praevia
Clarus fuit et inclitus,

4b. Sed illustrat natalia
Praestantiore gloria
Praeclara Christi servitus.

5a. Vanis prorsus abdicatis
Laboribus sanctitatis
Totum se supposuit,

6a. Ex nocturnis factis claret,
Quod nec navis diem daret
Nec marceret otio,

7a. Hoc in aetate parvula
Dat signorum initium,
Quod Dei servis oscula
Vertit in vaticinium.

8a. Sed soli septenarium
Osculorum dinumerat,

9a. Orans secum dum tractaret,
Quo se Deo commendaret,
Quod quaerit alloquio,

10a. Castitas, inquit, praeclara
Coelo digna, mihi cara,
Castitatem offeras,

11a. Haec sanctorum angelorum
Habet contubernium,
Flos decoris et odoris
Habens privilegium.

12a. Henricus in victoria
Vere mortem absorbuit,
Cui signorum frequentia
Adauxit mors nec minuit.

13a. Mortis delet scripturam
Atque loricam diripit,
Ferream ligaturam
Frangens captivum eripit.

14a. Henrice, supplicantibus
Adesto suffragator
Et peccatorum nexibus
Obstrictis liberator.

5b. Calcat culmen potestatis
Et cum visco voluptatis
Opum spinas respuit.

6b. Ardor sanctus nocte crescit,
Vero sole nox clarescit,
Resonat psallentio.

7b. Nam cuique tot oscula
Patre notante tribuit,
Quot annorum curicula
Carnis fluxum continuit.

8b. Quem digno privilegio
Virginitatis fecerat.

9b. Locus totus corruscatur
Et coelesti reseratur
Totius obsequio:

10b. Hunc coelestis puritatis
Sanctus hortus voluptatis
Mihi florem proferas.

11b. Sed post mortem sanctum
suum
Christus magis mirificat,
Cui mirandorum actuum
Potentiam multiplicat.

12b. In uno simul homine
Quator signa perpetrat,
Solvi reum a crimine
Precibus suis impetrat.

13b. A culpis atque poenis
Conradus liberatur,
Lorica cum catenis
Et charta dissipatur.

14b. In hac valle miseriae
Nos respice gementes,
Tuae consortes gloriae
Nos effice gaudentes.

Miss. ms. Musaei Hungarici 215. saec. 14. A. — Miss. ms. Musaei Hungarici 218. saec. 15. B. — 4a, 1 Emmericus B.

158. De sancto Erasmo.

1a. Laudes Christo solvat laetas
Omnis sexus, omnis aetas,
Laus sit oris hostia,

1b. Cum Erasmus, pater bonus,
Pius pauperum patronus
Transit ad coelestia.

2a. Hinc praesul Antiochenus,
Gratia divina plenus,
Pietatis speculum,

2b. Pastor gregis Christi fidus,
Doctor legis, velut sidus
Illustravit saeculum.

3a. Prudens, castus et pudicus,
Dei servus et amicus,
Gratus erat moribus;

3b. In desertum turbas fugit,
Ibi mel de petra sugit
Caput ornans floribus.

4a. Inter coeli volat aves
Cantus modulans suaves
Spiritus dulcedine,

4b. Inter lilias seu rosas
Paradisi sponsas flores
Florens solitudine.

5a. Corvo pascitur Elias,
Sanctus puer Jeremias
Ad docendum mittitur,

5b. Sic pascitur et vocatur
Praeco regis, ut loquatur
Verbum, quod committitur.

6a. Evocatus vir apparet,
Forti pugna miles claret,
Signis et virtutibus;

6b. Torquet Diocletianus,
Succedit Maximianus
Saevis cruciatibus.

7a. Quorum rabies cassatur,
Dum nec sentit nec mutatur
Bis ereptus vinculis;

7b. Multi credunt, baptizantur,
Multi passi coronantur
Visis tot miraculis.

8a. Tandem coelo est vocatus
Gloriose coronatus,
Gaudens reddit spiritum;

8b. Unde supplices precamur,
Ut salvari mereamur
Per Erasmi meritum.

Miss. ms. Cremifanense 339 saec. 15. A. — Miss. ms. Hilariense LI saec. 15. B. — Miss. ms. Alrispacense saec. 15. Clm. Monacens. 2873 C. — Miss. ms. Zwethalense 229 saec. 14. D. — Miss. ms. Salisburgense saec. 15. Cod. bibl. publ. V 1 A 12. E. — Miss. ms. Salisburgense saec. 15. Cod. Palat. Vindob. 1778. F. — Miss. Aquilegiense imp. Venetiis 1508. G. — 3b, 2 Mel de turba A. — 5a, 3 Ad dicendum E. — 6b, 1 Tortorque EF. — 7a, 1 cessatur AB.

159. De sancta Esa.

1a. Coeli sphaera volutatur,
Esa virgo educatur
Ex virtutum laribus,

1b. Iris coeli demum facta,
Microcosmi spernit pacta,
Christi juncta floribus.

2a. Gentem fugat mundialem,
Carnem purgat animalem
Suis a squaloribus,

2b. Tota mente preces serit,
Corpus ejus lictor ferit
Suis cum sodalibus.

3a. Ejus corpus parillare
Praesul Christi transfert care
Dominici fratribus,

3b. Nutu Dei ibi deget,
Qui implorant, hos tunc reget
Lucis suae facibus.

4a. Dulce decus virginale,
Lumen Dei radicale,
Purga a peccati sale
Vocis tuae oraculo.

4b. O Vienna, salutaris,
Digna Deo nunc vocaris,
Esae prece dum amaris
Terso prius piaculo.

5a. Rogitamus mente tota,
Tu pro nobis funde vota,
Ut peccati strage mota
Nos illustret solis rota
Depulsa omni nebula.

5b. Felix virgo, sponsa Christi.
Phoebo lucis tu arsisti,
Ut fugata morte tristi
Regnum vitae adipisci.
Possimus in gloria.

Miss. ms. Praedicatt. Vindobonens. s. sign. anni 1477. A. — Clm. Monacens. (ol. Eberspergens.) 6017 saec. 15. B. — 2b, 1 Vota mente A. — 3a, 1 chorus parillare B.

160. De sancta Eulalia.

1a. Psallat plebs egregia
Et coelestis regia
Praecelsum Alleluja.

1b. Flos perennis gloriae
Sponsum duxit hodie
Coelestem Eulalia.

2a. Nubens Dei filio
Cum pudoris lilio
Pulchra Sion filia

2b. A rege sidereo
Serta compta roseo
Palmam fert et lilia.

3a. Cujus vita speculum
Radiat per saeculum
Et per terrae spatia,

3b. Quam replevit coelitus
Virtus sancti spiritus
Et divina gratia.

4a. Haec virgo laudabilis
Stirpe fuit nobilis,
Et vita mirabilis
Et mentis constantia,

4b. Sub patre Liberio
Et ejus imperio
Dei ministerio
Vacans ab infantia.

5a. Colens Deum
Propter eum
Ad insani
Sat tyranni
Perfert tribunalia,

5b. Hunc incusans
Et recusans
Blandimenta
Per tormenta
Ducitur Eulalia.

6a. Virgo passa
Flammis assa
Cor obturat
Et non curat
Poenas, ignes, verbera.

6b. Caro lenis
Datur poenis,
Fert invictus
Amor ictus
Et poenarum vulnera.

7a. Liquescentis undas plumbi
Ferunt virginales lumbi
Et olei incendia
Patiuntur ferventia.

7b. Patientem mox clientem
Fert insignem crux post ignem,
Quam post victa supplicia
Christi vocat clementia.

8a. Mea rosa
Speciosa,
Meus thronus
Tibi pronus,
O decora,
Jam est, ora,
Surge, veni, propera.

8b. Haec post dicta
Morte victa
In columbae
Forma mundae
Se fidelis
Virgo caelis
Reddit petens aethera.

9a. Cujus membra rigida
Nix respersit candida,

9b. Nos ducat purissima,
Quo pervenit, anima.

Trop. ms. S. Martialis Lemovicens. saec. 12. Cod. Parisiens. 778. — Mel.: Mane prima sabbati.

161. De sancto Evurtio.

1a. Summo regi regnantium
Urbs Aurelianensium
Laudes reddat jugiter,

1b. Qui pastorem propitium
Sanctum dedit Evurtium
Valde mirabiliter.

2a. Dum obit Desinianus
Pontifex Aurelianus,
Urbs praesule caruit.

2b. Evurtius mente sanus,
Subdiaconus Romanus,
Illuc casu paruit.

3a. Cum a columba monstratur
Trina vice, proclamatur
Dignus in ecclesia;

3b. Levita tunc ordinatur,
Pastor inde consecratur
Paracliti gratia.

4a. Urbem igne succedente,
Christum sancto deposcente
Quiescunt incendia,

4b. Templum Christi mox augente
Humum quoque fodiente
Auri patet copia.

5a. Quam transmittens imperanti
Scito casu non curanti
Hanc cum duplo remisit,

5b. Plebi tantum fabricanti
Ac de bonis suis danti
Censum purum dimisit.

6a. Ecclesia consummata
Cum honore dedicata
Dotatur reliquiis,

6b. In qua fuit celebrata
A praesule missa sancta
Cum suis obsequiis.

7a. Dum hostiam consecravit,
Manus hanc sanctificavit
Condescendens coelitus;

7b. Christus sibi revelavit
Obitum, tunc subrogavit
Praesulem divinitus.

8a. Jesu, decus confessorum,
Miserere miserorum
Evurtii precibus,

8b. Ut hic coetus famulorum
In saecula saeculorum
Regnet in coelestibus.

Miss. ms. Sangenovefianum saec. 14. Cod. S. Genovefae Parisiens. BBl. Fol. 1 add. saec. 15.

162. De sancto Felice.

1a. Felix festum, felix dies,
Quo Felici datur quies
In aeterna gloria,

1b. Urbe natus Scillitana
Mundi sprevit atque vana
Mundanorum studia.

2a. Vitae pergens ad coronam
Empuricas, Barcinonam
Et Gerundam docuit,

2b. Ubi captus et ligatus
Fuit et incarceratus,
Quia Christum coluit.

3a. Fustibus caesus ac fractus,
Per platcas omnes tractus
Mulis ab indomitis;

3b. Capite verso suspensus,
Quixallensi mari mersus
Molis superpositis;

4a. Inde tamen liberatus
Et ad terram reportatus
Psallendo per maria,

4b. Ab angelis est sanatus
Et tormenta confortatus
Ne timeret talia.

5a. Deinde jussit majora
Rufinus et sine mora
Renovari vulnera,

5b. Ungulis dilaniari
Et a carne denudari
Minutatim latera.

6a. In Gerunda tumulatur
Et in coelo sociatur
Ceteris martyribus,

6b. Gemma fulgens ante Christum
Mundum clarificat istum
Vita et virtutibus.

7a. Ergo Felix, martyr sancte,
Nos exaudi et duc ante
Christum, Dei filium;

7b. A peccatis nos emunda,
Ne nos laedat mors secunda,
Fac preces ad Dominum.

Brev. ms. Gerundense saec. 15. Cod. Parisiens. 1309. — 2a, 2 Impuricas Hs.

163. De sancto Fiacrio.

1a. Lucernae novae specula
Illustratur Hibernia,
Corruscat Meldis insula
Tantae lucis praesentia.

1b. Illa misit Fiacrium,
Haec missum habet radium,
Habent commune gaudium,
Haec patrem, illa filium.

2a. Ad vitam solitariam
Suspirans exit patriam,
Faronem Meldis reperit,
Cui suum votum aperit.

2b. Hunc loco solitario
Locat in solo proprio,
Sic fit Johanni similis
Cultor deserti sterilis.

3a. Dum locum signant baculo,
Novo nemus miraculo
Tamquam caesum dejicitur,
Humo non fossa cingitur

3b. Sic viri sancti meritum
Loci dilatat ambitum,
Res innotescit feminae,
Accusat dum de crimine.

4a. Damnat opus malefici,
Diffamat artem magici,
Praesentandus hic praesidi
Lassus insedit lapidi.

4b. Lapis cedit nec caeditur,
Petrae sedes insculpitur,
O feminae nequitia,
Petrae major duritia.

5a. Orat, ne loci limina
Immunis intret femina;

5b. Haec est causa, cur feminae
Arcentur ejus limine.

6a. Hic miseris refugium,
Infirmis refrigerium,
Peregrinis hospitium,
Spes lapsis, moestis gaudium.

6b. Vitam artat jejunio,
Somno brevi, cilicio,
Se dum occultat latebris,
Mundo fit magis celebris.

7a. Virtutum fulget titulis,
Medetur caecis oculis,
Polypo, fico, calculis,
Febribus, morbis singulis.

7b. Fidentem in Fiacrio
Nulla laedit corruptio,
Pia cujus devotio
Purgat ab omni vitio.

Miss. ms. Silvanectense saec. 15. Cod. S. Genofevae Parisiens. BBl. Fol. 12. A. — Miss. ms. Ord. ss. Trinitatis saec. 14. Cod. Mazarin. 430 (233)

B. — Miss. ms. Parisiense saec. 14/15. Cod. Parisiens. 12062. C. — Miss. ms. Parisiense anni 1481. Cod. Parisiens. 17315. D. — 3b, 4 accusat ut BC. — Die Einteilung der Strophen weicht ab, namentlich in B, wo stets zwei Zeilen eine Halbstrophe bilden.

164. De sancto Firmino.

1a. Vocis cum camoena
Plaudit mens serena,
Dum scandit amoena
Firminus coelestium;

1b. Haec est dies laeta,
Qua fortis athleta
Christi morte spreta
Vocatur ad gaudium.

2a. Hic dignus laurea
Legens ex aurea
Virtutum area
Lilia cum rosulis.

2b. Firmum vas fidei
Sagena fit Dei
Et piscatur ei
Plurimos ex populis.

3a. Sacri praesulatus
Adeptus cacumen,
Gratia ditatus
Gratum reddit lumen.

3b. Docet, quam sit stultum
Et res quam profana,
Falsum sequi cultum,
Fabricare fana.

4a. Alvernis praedicat
Vir sanctus dyscolis
Christoque dedicat,
Quod aufert idolis.

4b. Belvacum veniens
Incurrit vincula,
Sed Christus leniens
Tollit pericula.

5a. Solutus carcere
Fidem disseminat
Nec curans parcere
Fructus ingeminat.

5b. Ambianensium
Animas ambiens
Exit exsilium
Ad Christum transiens.

6a. Hunc vir profanus
Sebastianus
Per diras manus
Decollat in carcere.

6b. Ergo, Firmine,
Zeli camine,
Nos sine fine
Fac cum Christo vivere.

Miss. ms. S. Dionysii saec. 14. Cod. Parisiens. 1107. — Mel. = Ave maris stella, Mellis coeli cella.

165. De sancto Firmino.

1a. Triumphanti cruore proprio
Tuo, Sion, applaude filio,
Ab hoc tandem carnis exsilio
Respiranti.

1b. Felix dies, felix martyrium,
Quo paratur currenti bravium,
Fesso quies et regni solium
Exsulanti.

2a. Vir illustris, Hispanus genere,
Fide firmus, potens in opere,
Speciali virtutum munere
Sublimatus,

2b. Pastorali fungens officio,
Miro gregi providet studio,
Sacro Deum non minus otio
Contemplatus.

3a. Urbs Agensis per hunc credit,
Sed et ipsa sancto cedit
Belvaci perfidia;

3b. Ubi tamen post certamen
Poenae probat hunc examen
Et agunt supplicia.

4a. Sed exstincto mox tortore
Vir beatus a squalore
Liberatur carceris

4b. Et assertor veritatis
Gratis data donat gratis,
Vitae forma ceteris.

5a. Mens devota
Deo vota
Prodit, tamen per immota
Caritatis studia

5b. Clamat foris
Vis amoris
Et, quod celat os actoris,
Pandit famae gratia.

6a. Suam tandem Ambianis
Profanatam Deûm fanis
Firminus ingreditur,

6b. Hic leprosis munda cutis,
Caecis lumen, sermo mutis
Ejus ope redditur.

7a. Sic per eum seminatur,
Unde Deo referatur
Sanctae messis copia,

7b. Nam diversi sexus, aevi
Baptizantur mora brevi
Tria fere milia.

8a. Ubi nece pretiosa
Cum cruoris sui rosa
Migravit a saeculo

8b. Et ad decus sepulturae
Delibuto myrrha, thure
Quievit in tumulo.

9a. Quem cum dignis
Christus signis
Declaravit,
Dum monstravit
Locum solis radio,

9b. Cum naturae
Fracto jure
Bruma risit
Et emisit
Rosam junctam lilio.

10a. Ave, martyr venerande,
Vitae nobis viam pande,
Duc rogantes ad optandae
Visionis gaudia;

10b. Ut ab hoste liberati
Resignemur claritati
Et perenne trinitati
Cantemus Alleluja.

Miss. ms. Silvanectense saec. 15. Cod. S. Genovefae Parisiens. BBl. Fol. 12.

166. De sancto Francisco.

1a. Exsulta, Sion filia,
Laudans inscrutabilia
In Francisco consilia,
Divina, mirabilia.

1b. Qui mirus hic ingrediens,
Mirificus progrediens,
Securus hinc egrediens,
Sanctus sanctos aggrediens.

2a. Laudemus hunc laudabilem,
Miremur admirabilem,
Sequamur imitabilem,
Precemur venerabilem.

2b. In quo patris potentia
Prolisque sapientia,
Paracliti clementia
Lucet in eminentia.

3a. Haec signorum magnitudo,
Prophetiae altitudo,
Claritatis latitudo
Probant efficacia.

3b. Nam huic parent elementa,
Coeli patent sacramenta,
Pietati mens intenta
Cummulata gratia.

4a. Morbi varii curati
Caecique illuminati,
Mortui resuscitati
Dant his testimonia;

4b. Bruta suum mutant ritum,
Aves verbo dant auditum,
Solvit vinctis compeditum
Ejus sanctimonia.

5a. Sed quid signa desideras,
Cur sanctum non consideras,
Signatas qui fert litteras
Bulla summi pontificis?

5b. Quam Seraph tulit coelitus,
Excepit vir angelicus
Impressam carni coelitus
Manu summi artificis.

6a. Miles prius incredulus
Palpans fit testis patulus,
Papam cruoris rivulus
Scaturiens certificat.

6b. Cesset ergo dubietas
Et aemula impietas,
Nam testium nimietas
Haec omnia ratificat.

7a. O Francisce, pater pie,
Cui luxit nox pro die,
Sis lucerna nostrae viae
Nunc et mortis articulo.

7b. Sis protector filiorum,
Informator quoque morum,
Intercessor peccatorum,
Tutor ab hostis spiculo.

8a. Qui solaris ut adspectus
Igneo in curru vectus
Gazae fratrum es invectus
Caritatis aestibus,

8b. Fac nos tecum inflammari,
Moribus te immitari,
Ut tibi consociari
Possimus in coelestibus.

Miss. ms. Attilense anni 1450. Clm. Monacens. 3311. A. — Miss. Patauiense imp. 1503. B.

167. De sancto Gabriele.

1a. Proloquium altum recitemus
Gabrielis, ut nos incitemus,
Ad amorem omnes vocitemus,
Ad has laudes corda, ora demus:

1b. Imperatrix, cujus imperio
Tota gaudet coelestis concio,
Tanta laus est tibi in filio,
Quod humana non capit ratio.

2a. Benedicta et venerabilis,
Pia, prudens, decora, nobilis,
Universis incomparabilis,
Tibi nunquam fuit consimilis.

2b. Te creavit pater ingenitus,
Obumbravit te unigenitus
Fecundavit te sanctus spiritus,
Tu es facta tota divinitus.

3a. Te creavit Deus mirabilem,
Te respexit ancillam humilem,
Te quaesivit sponsam amabilem,
Tibi nunquam fecit consimilem.

3b. Te beatam laudare cupiunt
Omnes sancti, sed non sufficiunt,
Nam tot laudes tibi conveniunt,
Quod laudantes omnes deficiunt.

4a. Quia tamen caput es virginum,
Et laus summa non habens terminum,
Angelorum laudes et hominum
Promereris prima post Dominum.

4b. Cum humani sisteret generis
Loqui praeco dignior caeteris,
Vale dicit reginae aetheris,
Cujus sedes manet in superis.

5. Vale, sancta sanctorum omnium,
Laus et honor, decus fidelium,
Aula Christi, domus, palatium,
Deitatis reclinatorium.

Miss. Ultrajectinum imp. Parisiis 1507. A. — Miss. Sarisberiense imp. Parisiis 1521 B. — Miss. Ultrajectinum imp. Antwerpiae. 1540. C. — 1 a, 4 damus B. — 2 b, 3 spiritus sanctus ABC verstellt, wie der Reim beweist. — 4 b, 1 sisteret humani ABC gegen die Betonung.

168. De sancta Genovefa.

1 a. Ad te confugimus,
Virgo, flos Franciae,
Per teque poscimus
Regis clementiae
Misericordiam.

1 b. Offer, o domina,
Ejus praesentiae
Nostra precamina,
Pacis et veniae
Reportans gratiam.

2 a. Te diligentium
Per sacra dogmata
Interna mentium
Et per charismata
Clementer instruat,

2 b. Male credentium
Per orbis climata
Et malignantium
Fraudes et schismata
Potenter destruat.

3 a. Te sanctus pontifex
Antisiodori
Lapsorum opifex
Sanctam Nanthodori
Vidit per spiritum.

3 b. Te praesul villicus
Electus meminit,
Coetus angelicus
Ob tuum cecinit
Natalem inclitum.

4 a. Sanas hydropisim
Devotis precibus,
Lepram, paralysim,
Et mutis faucibus
Vocem restituis.

4 b. Succurris ethnicis
Febricitantibus,
Caecis, lunaticis
Et morbis omnibus,
Vitam das mortuis.

5 a. Ergo, sponsa Dei,
Genovefa pia,
Tua licet rei
Sacra subsidia
Devote petimus.

5 b. Virgo magnanimis
Nos pusillanimes
Purgatis animis
Redde unanimes
Christo, dum vivimus.

6 a. Moestos laetificet,
Errantes corrigat,
Stantes firmificet,
Jacentes erigat,
Per te cunctipotens.

6 b. Per tua merita,
Per matrem gratiae
Remittens debita
Det dona gloriae
Nobis astripotens.

Miss. ms. Sangenovefianum saec. 14. Cod. S. Genovefae Parisiens. BBl. Fol. 1. add. saec. 15 B. — Miss. ms. S. Victoris saec. $^{14}/_{15}$ Cod. Parisiens. 14282. B. — 3 a, 4 Namthodori B. — 4 b, 1 ethicis AB.

169. De sancta Genovefa.

1 a. Sanitati dat languentes
virginis oratio,

1 b. Genovefa naufragantes
salvavit in fluvio.

2 a. Revelatur monialis
peccasse coram Deo,

2 b. Baptizatur Cellomerus
submersus in puteo.

3a. Vase dato ecce matri
fit visus redditio,
4a. Ergo laudes Genovefae
decantet haec concio,
5a. Sanitatis et gratiae
gaudet beneficio,

3b. O quam probat sanctam Dei
ardentum curatio.
4b. Nam, qui poscit illam corde
procul pulso vitio,
5b. Quod det nobis rex gloriae
ipsius suffragio.

Grad. ms. Confratern. S. Sebastiani Parisiens. saec. 15. Cod. Parisiens. (Arsen.) 204. — Mel. = Sospitati dedit aegros. — 2b, 1 Cellomeris; cfr. Acta SS. Jan. I, p. 141.

170. De sancta Genovefa.

1. Virtutes paschalis agni
celebrent Christiani.

2a. Sanctus sanctorum sanctam
Elegit Genovefam,
Quae docuit mores
Peccatores.
3a. Dic nobis, o pia,
Quis sic fecit talia?
Potestas Christi viventis
Ad sui laudem et bonum
gentis.
4a. Credendum et magis soli
Germano veraci
Quam perfidorum
Turbae mendaci.

2b. Mortem vita patulo
Fugat in infantulo,
Cum per hanc mortuus
Surgit vivus.
3b. Germanus est testis
Et curia coelestis,
Quod Christus fuit spes mea.
Sed haec negavit quondam
gens rea.
4b. Scimus Deum elegisse
Genovefam vere,
Per illam nostri,
Rex, miserere.

Miss. ms. Sangenovefianum saec. 14. Cod. S. Genovefae Parisiens. BBl. Fol. 1. add. saec. 15. A. — Miss. ms. S. Victoris Parisiens. saec. 14. ex. Cod. Parisiens. 14448. add. saec. 16. B. — Grad. ms. Confratern. S. Sebastiani Parisiens. saec. 15. Cod. Parisiens. (Arsen.) 204. C. — Mel.: Victimae paschali.

171. In Translatione s. Genovefae.

1a. Virgo venerabilis.
Virgo prudens, humilis,
Virgo, Dei filia.
2a. Veni, virgo, propera,
Servos tuos libera
Ab omni molestia;
3a. Adsis praesens opere,
Quae praesens es corpore
Hac jacens ecclesia;

1b. Sponsa regis gloriae,
Memento familiae,
Regi reconcilia.
2b. Veni, ne tardaveris,
Confer opem miseris,
Dum quaerunt subsidia.
3b. Totum corpus vidimus,
Jam nullus est Didymus,
Apud nos sunt omnia.

4a. Corpus totum oculis
Sed et caput osculis
Summa reverentia

4b. Contrectati fuimus,
Sic utrumque clausimus
Sed in theca alia.

5a. Virgo dilecta Deo,
Hoc impetres ab eo,
Ut concessa venia

5b. Sanctis tuis precibus
Cum beatis omnibus
Vivamus in gloria.

Miss. ms. Sangenovefianum saec. 14. Cod. S. Genovefae Parisiens. BBl. Fol. 1. add. saec. 15. — Mel. offenbar: Veni sancte spiritus. — Man sieht dieser Prose sofort an, dafs sie ein Gelegenheitsgedicht ist. Dieselbe ist jedenfalls im Jahre 1242 verfafst aus Anlafs der am 18. Oktober dieses Jahres vollzogenen Übertragung der Gebeine der Heiligen in einen neuen Schrein. Eine Beschreibung dieses Vorganges enthält Cod. Parisiens. 5553 saec. 14. in. unter der Aufschrift: „Tractatus de translatione sanctae Genovefae virginis, quem composuit Magister Jacobus de Dignant et legitur ad mensam die ejusdem translationis quae est V. Kal. Novemb." Zugegen waren bei der Feier der Abt Robertus de Firmitate Milonis (de la Ferté Milon), der Prior Simon de Bachivalle, der Subprior Girardus de Baratris und 47 Ordensbrüder. Da der der Abtei sehr befreundete Jakob von Dinant, seit 1240 archidiaconus Morinensis, seit 1247 episcopus Atrebatensis, den Traktat de translatione geschrieben, so liegt die Vermutung nahe, ihn auch für den Verfasser der Sequenz zu halten, die so ganz unter dem Eindruck des soeben Miterlebten geschrieben erscheint. Vgl. Gallia Christiana VII (ed. 1764) p. 738. sq.

172. In festo miraculorum s. Genovefae.

Prima die.

1a. Virgo, gemma pretiosa,
Virtuosa, luminosa,
Fulget per miracula,

1b. In aetate dum tenella
Genovefa movet bella
Hostis contra jacula.

2a. Fide firma roboratur
Et vi crucis coarmatur
Virtutum ad opera,

2b. Illi cedunt elementa,
Ignis, aer et portenta,
Quae perturbant aera.

3a. Aer udus serenatur,
Sicca tellus humectatur
Virginis per merita,

3b. Claudi, surdi, caeci, muti
Sanitatem consecuti
Gaudent ope praestita.

4a. Dat vindictam de profanis,
Testis est Aurelianis
Praesule de proprio;

4b. Novit urbs Parisiensis
Poenam parvis pro expensis
Lapso capicerio.

5a. Ignem sanat Stygialem,
Omnem pestem corporalem
Firmiter credentibus;

5b. Ergo, virgo, nos exaudi
Et devotos tuae laudi
Salva tuis precibus.

Miss. ms. Sangenovefianum saec. 14. Cod. S. Genovefae Parisiens. BBl. Fol. 1. add. saec. 15. — 2b, 1 Illi credunt.

173. In festo miraculorum s. Genovefae.

Secunda die.

1a. Cleri coetus
Genovefae cantet laetus
Alleluja,

1b. Matri caecae
Reddit visum sola prece,
Res miranda.

2a. Jam coelis sublimior
Refulget splendidior
Omni stella;

2b. Throno coeli residens
Regnat regna possidens
Semper clara.

3a. Mundi munda maculis
Vitae sanctae populis
Fuit forma,

3b. Ejus pudicitia
Non carnis spurcitia
Fit corrupta.

4a. Choris juncta superis
Miseretur miseris
Valle nostra,

4b. Ejus prece pellitur
Languor, mutus loquitur
Voce sumpta.

5a. Dum vacaret precibus,
Anus plena fraudibus
Raptis sotularibus
Fuit caeca.

5b. Sed, quos furtim detulit,
Quia plorans retulit,
Visum virgo contulit
Benedicta.

6a. Haec loca supera
Lustrat et infera,
Ubi clauditur
gens misera.

6b. O felix, propera,
Duc nos ad aethera,
Quo virgo regnat
puerpera.

Miss. ms. Sangenovefianum saec. 14. Cod. S. Genovefae Parisiens. BBl. Fol. 1. add. saec. 15. — Mel. natürlich: Laetabundus.

174. In festo miraculorum s. Genovefae.

Tertia die.

1a. Virginis egregiae
Genovefae hodie
Pangatur memoria,

1b. Pro cujus miraculis
Cantatur ab angelis
In excelsis gloria.

2a. Hic aetate tenera
Vita vivens aspera
Carnem domat propriam,

2b. Quae facta sponsa Dei
Semper assistens ei
Frequentat ecclesiam.

3a. Flens, orans assidue
Restaurat matri suae
Claritatem luminis,

3b. Urbs a gente barbara
Obsessa fit libera
Per meritum virginis.

4a. Probant calcis inventio,
Viri de coelo missio,
Reaccensi cerei.

4b. Per hanc falsa revelatur
Virgo, daemon effugatur
Vase latens olei.

5a. Caeci, surdi, claudi, muti
Lepra, febri stant soluti,
Cessant morbi genera;

5b. Sed majus est, quod reversus
Est ad vitam infans mersus
Ejus ope supera.

6a. In sepulchro dum jacuit.
Lampas arsit nec minuit
Ante corpus oleum,

6b. Liquore cujus liniti
Sanitati sunt redditi
Omnes aegri per eum.

7a. Latro supplicans salvatur,
Rotoninus neci datur
Non dans reverentiam;

7b. Sacer ignis exstinguitur,
Aqua tumens restringitur
Per ejus praesentiam.

8a. Ignis culpae, tumor cordis,
Omnis, virgo, signum sordis
Recedat prece tua,

8b. Ut mundati servi tui
In coelis possimus frui
Tecum luce perpetua.

Miss. ms. Sangenovefianum saec. 14. Cod. S. Genovefae Parisiens. BBl. Fol. 1. add. saec. 15. — 4a, 1 Probat. — 5b, 3 Cujus.

175. De sancto Geremaro.

1a. Geremari annua
Laude plebs dulciflua
Celebret solemnia;

1b. Laus a corde prodeat,
Ut laudato placeat
Laudantis melodia.

2a. Ex Francorum genere,
Claro clarus opere,
Duxit hic originem;

2b. Sacris datus litteris
Suscipit a superis
Morum plenitudinem.

3a. Orbatus parentibus
Satis locupletibus
Locuples relinquitur,

3b. Mundi temnens gloriam
Rerum affluentiam
Corde non amplectitur.

4a. Jugo leni subjicit
Christi se humiliter,
Curas vanas abjicit
Carnem domans jugiter.

4b. A tumultu populi
Esse cupit longius,
Ut contemptor saeculi
Coelo fiat propius.

5a. Per beatum Audoenum,
Virum sanctum, Deo plenum
Praecellenti gratia,

5b. Sibi datur, ut precatur,
Locus gratus exoptatus,
Quo fiat ecclesia.

6a. Vox de coelis est haec facta:
Octo lustra sunt transacta,
Ut Christus pro meritis

6b. Suo caro Geremaro
Destinavit et paravit
Locum hunc, quem cernitis.

7a. Ros locum hunc illustravit
Et impressus designavit
Ut geometri virgula
Monachis habitacula.

7b. In hoc loco mundus vixit,
In supernis mentem fixit,
Ut vitae summae pabula
Obtineret per saecula.

8a. O beate Geremare,
Vir insignis, vir praeclare,
Apud Christum
Chorum istum
Clementer concilia,

8b. Ut fons summae pietatis
Mundum mundans a peccatis
Servos suos
Atque tuos
Mundet data venia.

9. Amen dicant omnia.

Prosar. ms. Bellovacense saec. 15. Cod. Parisiens. 1140.

176. De sancto Germano.

1a. Lux illuxit triumphalis,
In qua cursus agonalis
Evoluto spatio

2a. Mole carnis liberatur
Et a Christo coronatur
Regni diademate,

3a. Celebremus diem istam,
In qua suum agonistam
Coronavit Dominus;

4a. Luctus labor et certamen
Transierunt, sed solamen,
Sed quies, sed praemia,

5a. Jam illuxit, o Germane,
Tibi clare illud mane,
Quod non habet vesperum,

6a. In hac valle lacrimarum,
In hoc loco tenebrarum,
In hac solitudine

7a. Invenisti fidum ducem,
Qui te duxit ad hanc lucem.
Dei patris unicum,

8a. Gaude, pater, et exsulta,
Quia merces tua multa,
Quia multa gloria:

9a. Inter coeli senatores
Collocaris, ut exores
Christum, verum judicem,

1b. Stola prima decoratur
Et secundam praestolatur
Germanus cum gaudio.

2b. Jam adeptus, quod quaerebat,
Clare videt, quod videbat
Prius in aenigmate.

3b. Finis fuit in agone,
Sed honoris, sed coronae
Nullus erit terminus.

4b. Quae nunc a te, Jesu Christe,
Tuo dantur agonistae,
Finis erunt nescia.

5b. Cessat lucta, cessat luctus,
Et ad urbem es perductus
In qua nil est miserum.

6b. Suspirabas et plorabas
Et ad lucem anhelabas,
Quae caret caligine.

7b. Qui de pugna redituro
Et ad regnum profecturo
Tibi dat viaticum.

8b. Coelum tibi reseratur,
Te recepto gloriatur
Tota coeli curia.

9b. Proni tibi supplicamus,
Ne nostrarum sentiamus
Hunc culparum vindicem.

Tropar. ms. S. Martialis Lemovicensis saec. 13. Cod. Parisiens. 1086. A. — Miss. ms. Parisiense. saec. 14/15 Cod. Parisiens. 830 B. — Miss. ms. Parisiense saec. 15. Cod. Hafniens. Thott. Fol. 146. C. — Miss. ms. Parisiense anni 1481. Cod. Parisiens. 17315. D. — Miss. Majoris Monasterii imp. s. l. anno 1508. E. — De sancto Martino A; De sancto Maclovio E. — 1b, 3 Martinus A; Macutus E. — 5a, 1 O Martine gegen den Reim A; illuxit non inane E. — Str. 7a und 7b fehlen E. — 8b, 2 Te percepto C. — Mel.: Lux advenit veneranda mit Abweichungen in der letzten Strophe.

177. De sancto Gerhardo.

1a. Agrippinensis plantula
Floruit in ecclesia,

2a. Hic vir Gerardus nomine,
Praeclarus ex origine.

3a. Hic literarnm studia
Secutus non inania

1b. Cujus odor in saecula
Fraglat in coeli curia.

2b. Orbem replevit lumine
Fulgenti sanctitudine.

3b. Ad virtutum insignia
Spiravit ab infantia.

4a. Fervens ejus devotio
In virginali pectore
4b. Non latuit sub modio
Sed fulsit omni tempore.

5a. Nam Dei providentia
Mundus a labe criminum
5b. Ascendit per humilia
Sacrorum gradus ordinum.

6a. Quam felix Leuca civitas,
In qua grandis jucunditas
6b. Tam reverendo praesule
Adepto Deo consule.

7a. Dum suscepit hic solium
Tullense, crevit gaudium,
Dei domus hospitium
Fundavit dans edulium.
7b. Oves gregis dominici
Deducens corde simplici
Pascebat cibo duplici
Panis et verbi coelici.

8a. Collatum tribus pabulum
Recepit per miraculum,
Pro aqua vini poculum
Gustans arguit famulum.
8b. Suae plaudunt praesentiae
Campanae simul curiae,
Templum purgat ingluvie
Ad se natant reliquiae.

9a. Absens vidit incendium,
Praesens novit daemonium
Divinumque collegium
Consecrans oratorium.
9b. Hinc farina non defuit
Vel far, cum fames irruit,
Dum pauper unus abfuit,
Pro fratre Christus adfuit.

10a. Hunc sanctum pater luminum
Sua fovens clementia
10b. Post notum vitae terminum
Secum traxit ad gaudia.

11a. Corruscant adhuc hodie
Pastoris mirabilia,
11b. Dum calculosis anxie
Subvenit ejus gratia.

12a. Nos Gerardi memoriam
Agentes cum laetitia
12b. Christus ducat ad gloriam
Per ipsius suffragia

Miss. ms. Tullense saec. 14. Cod. Parisiens. 11592.

178. De s. Germano Antisiodorensi.

1a. Modulctur vox amoena,
Vox suavis, vox serena,
Vox devotione plena
Germani praeconia.
1b. Haec sunt dona tua, Christe,
Quibus praesul sanctus iste
Vires Johannis Baptistae
Vicit abstinentia.

2a. O doctrinae fons abundans,
Fons praeclarus, fons redundans,
Rigans hortos et fecundans
Totius ecclesiae.
2b. O miranda virtus cunctis,
Vitam quater dat defunctis

Et expellit ab inunctis
Actorem nequitiae.

3a. Signo crucis sacrae manus
Mutio resurgit sanus
Et respondet Cassianus
In sepulchro mortuus.
3b. Laesae majestatis rei
Supplicemus corde ei,
Ut sit in conspectu Dei
Tutor noster strenuus.

Miss. ms. Antisiodorense saec. 14. Cod. Parisiens. 17316. — Mel. wohl: Verbum bonum. — 2a, 3 hortus. — 3b, 1 Sese.

179. De sancta Gertrude.

1. Ave, Gertrudis, virgo grata,
Ex regali stirpe nata.

2a. Leprosos mundare non sprevisti
Ob amorem Jesu Christi.

2b. Caecis viam demonstrasti,
Pauperes, nudos collocasti,

3a. Quibus tu hospitia
Dedisti suavissima.

3b. O virgo, nunc fideliter
Oraque suppliciter

4. Jesum Maria filium,
Ut nobis donet hospitium
In suo Palatio
Cum aeterno gaudio.

Miss. sec. notulam dominorum Theutonicorum. imp. Nurembergae 1500.

180. De sancto Gotthardo.

1a. Jubar lucis inoffensae
Sidus spargit Altahense.
Fugans umbram noctis densae
Claritatis radio;

1b. Lumen hoc plebs sequi debet
Bavarorum, quod non hebet,
Sed ad coelos iter praebet
Ex hoc mundi stadio.

2a. Ab hac gente ducens ortum
Godehardus iter tortum
Declinavit, coeli portum
Quaerens ab infantia;

2b. Demum litteris imbutus,
Novum hominem indutus,
Christi vias est secutus
Vigili constantia.

3a. Sumpsit post praepositurам
Benedicti vestem duram,
Sub qua quatuor in curam
Abbatias recipit;

3b. Cathedra mox nolens fungi,
Somno per Mariam ungi
Sese cernit et injungi
Onus, quod rex praecipit.

4a. Factus praesul templum fulsit,
Mire daemones evulsit
Perjuranti nec indulsit,
Dum fraus morte patuit;

4b. Morituram moriturus
Abatissam praesul purus
Dum praedixit, ordo durus
Mortis hunc non latuit.

5a. Quam sit certus hic propheta,
In decano vitae meta
Demonstravit sic impleta,
Ut pater praedixerat.

5b. Voto pectoris anheli
Patriam quaesivit caeli,
Quam Brunone cum fideli
Petit, ut praefixerat.

6a. Ascendenti coascendens
Tu tuere nos defendens,
Tuae super nos extendens
Pietatis dexteram;

6b. Bavarorum flos insignis,
Tu nos precibus benignis
Junge coelo Deo dignis,
Non ut gentem exteram.

7a. Ne sit pes in cursu tardus,
Nostra pretiosa nardus,
Post se trahat Godehardus
Prece nos ad aethera.

7b. In odore nos suorum
Currere det unguentorum,
Ubi viget aeternorum
Novitas post vetera.

Miss. ms. Mellicense 979 saec. 15. A. — Miss. ms. Sitanstettense CCXLVII saec. 15. B. — Miss. ms. Ratisbonense saec. 15. Clm. Monacens. 23053. C. — Miss. Patauiense imp. 1503. D. — 3a, 4 recepit A. — 3b, 4 praecepit AB.

181. De sancto Gotthardo.

1a. Haec est sancta solemnitas,
Laudetur sancta trinitas
Pro Gotthardo praesule,

2a. Imitentur hunc mortales,
Ut sint sibi commensales
In coelesti patria,

3a. Hic praesul stat in acie
Dira constrictus macie,
Ut veheretur spiritu,

4a. Dies adsunt jubilaei,
Ut solvantur omnes rei
A quolibet facinore:

5a. Pie praesul, nos conserva
Et in coelis coacerva
Cum sanctis in gloria,

1b. Aequetur inaequalitas,
Consurgat omnis caritas
Pro coelesti exsule.

2b. In qua sistunt triumphales,
Justi, sancti, immortales
Per aeterna saecula.

3b. Pallor manet in facie,
Ut tempus adsit gratiae
Sic tuti ab interitu.

4b. Pascha primus, penthecoste
Finem dat, ut nos ab hoste
Tutemus et a scelere.

5b. Alleluja decantemus,
Sanctum virum collaudemus
In aeterna saecula.

Miss. ms. Cremsense saec. 15. Cod. Pragens. XII. B 13. A. — Miss. ms. Vissegradense V C. saec. 15. B. — Miss. Cracoviense imp. Nurembergae 1492. C. — Miss. Pragense imp. Venetiis 1503. D. — 3a, 1 stans ACD.

182. De sancto Gouluino.

1a. Creaturae creatorem
Venerantur, dum honorem
Ejus sanctis exhibent,

2a. Quem in terris sublimavit
Christus signis et ditavit
Multiformi gratia,

3a. Cujus ortu dono Dei
Fons immensae speciei
Prope partum oritur,

4a. A primaevo carnem arcet,
Aqua paneque non marcet
Adspirans ad gaudium,

5a. Ventum, frigus nullus homo,
Qua latebat, sentit domo,
Quam non intrat femina.

6a. Tres campanas et totidem
Auri cruces fecit idem
De transmisso pulvere,

1b. Honor ergo, laus Gouluino,
Quem dilectum Deo trino
Ejus gesta perhibent.

2b. Quem amavit, quem ornavit
Et cum sanctis coronavit
In perenni gloria.

3b. Quo decumbens recreatur
Mater, infans baptizatur,
Aegris salus redditur.

4b. Christi cultor verbo, vita,
Virgo semper, eremita,
Triplex vicit proelium.

5b. Ejus prece debellavit
Dux Evenus et prostravit
Barbarorum agmina.

6b. Ejus jussu Romae latus
Se portantem morti datus
Nullo pressit pondere.

7a. Aletanis postulatus
Contradicens est sacratus
Manu papae propria,

7b. Multa signa subticentur,
Auditorum ne graventur
Aures propter taedia.

8a. Laboranti Christi vitae
Dat in sero Christus vitae
Perennis denarium,

8b. Quem currentes sic sequamur,
Ut per ipsum consequamur
Sancto curso bravium.

Miss. ms. Redonense saec. 15. Cod. Parisiens. 1098.

183. De sancto Guillermo.

1a. Gaude Sion sponsa Christi,
Quae Guillermum peperisti
Senescente gratia,

1b. In occasu novum solem,
In senecta nasci prolem,
Signa probant varia.

2a. Briocensis gentes soli
Suo solvant vota soli
Tota cum Britannia,

2b. Glorientur in Guillermo,
De quo digne magnus sermo
Licet in ecclesia.

3a. Ab aetate puerili
Declinavit ab hostili
Carnis petulantia,

3b. Quam coegit obedire
Legi mentis et servire
Munda conscientia.

4a. Miserorum miserator,
Pietatis operator
Erat manu propria,

4b. Cum afflictis est afflictus,
Caritate sic amictus
Discumbit in gloria.

5a. Vi compulsus exsulavit
Nec impulsus declinavit
A Dei justitia,

5b. Ponens enim spem in Deo,
Fidens erat quasi leo,
Agnus patientia,

6a. Sanctitatis argumenta
Sunt virtutes et portenta,
Quae fecit insignia,

6b. Sancti corpus post bimatum
Est inventum illibatum
Mira cum fragrantia.

7a. De Guillermo virtus manat,
Febres curat, morbos sanat,
Expellit daemonia,

7b. Surdi, caeci, claudi, muti
Sunt saluti restituti
Per ejus suffragia.

8a. O Guillerme, nova stella,
Servos serves a procella
Trina maris obvia,

8b. Et ad portum nos salutis
Applicare fac virtutis
Tuae providentia.

Brev. ms. Redonense saec. 15. Parisiens. 1098.

184. De sancto Hermagora.

1a. Plebs fidelis Hermachorae
Gratuletur in honore,
De quo Marci successore
Gaudet Aquileïa,

1b. Cujus consors Fortunatus,
Nam cum illo coronatus
Passione socia.

2a. Gentem culpa veterem
Reddens fide puberem
Hermagoras mittitur,

2b. Qui contemptis omnibus
Poenis et tortoribus,
Non minis, non precibus
Nec terrore frangitur.

3a. Quo precante Dominum
Pro se et pro ceteris
Fulget pater luminum
In occulto carceris.

3b. Pontianus igitur
Lumen missum coelitus
Videt et efficitur
Templum sancti spiritus.

4a. Fama lucis nuntiatur,
Caeca lumen contemplatur,
Fide patris liberatur
Puer a daemonio;

4b. Unde multi baptizati
Manu sancti Fortunati
Dant honorem trinitati,
Credunt Dei filio.

5a. Quem Sevastus nomine
Seu se vastans crimine
Pro Christi certamine
Vinctum tradit carceri;

5b. Ubi simul socias
Sanctas reddunt gratias,
Illatas injurias
Adscribentes muneri.

6. Noctu quorum opere
Diescit religio,
Decollantur in carcere,
Praefigurat gloriae.

Miss. Aquilejense imp. Venetiis 1508.

185. De sancto Hieronymo.

1a. Sion felix, gratulare,
Coeli cives contemplare
Pio mentis oculo,

1b. Inter quos offertur unus,
Large qui coeleste munus
Dulci hausit poculo.

2a. Suae flore juventutis
Causa qui erat salutis
Omnibus credentibus,

2b. Diro verbere correctus,
Liquit, quo erat illectus,
Cunctis prorsus nutibus.

3a. Paginam scripsit divinam,
Linguas vertit in latinam
Cardinalis inclitus,

3b. Probra tulit subditorum,
Censor quorum erat morum
Adjutus divinitus.

4a. Pauli sequax et baptistae,
Caelibis evangelistae,
Quis stupere sufficit,

4b. Passiones, autumavit
Dulces multum quas amavit
Mens humana, refugit.

5a. Tandem fit Bethlehemita,
Pridem quamquam eremita,
Translator veridicus,

5b. Haeresum rictus obstruxit,
Fidem sacram sic adstruxit
Doctor hic magnificus.

6a. Leo claudus mire ferus
Custos fit aselli verus
Patris beneficio.

6b. O quam miris fulsit dignis
Post et ante mortem signis
Domini auxilio.

7a. Vitam alme rege pater,
Carcer ne post ipsam ater
Claudat nos, Hieronyme,

7b. Sed deposce, collaudare
Deum, tecum conregnare
Propulsa formidine.

Sequent. ms. Cremifanense saec. 15. Append. post Miss. Roman. imp. Venetiis 1484 A. — Miss. Pataviense imp. 1503 B. — 2a, 2 quod erat A. — 2b, 1 Diu verbere B. — 2b, 2 quod erat AB. — 6b, 1 fulget dignis B.

186. De sancto Hieronymo.

1a. Cum fiducia pergamus
Nunc ad thronum gratiae,
Gratiam ut acquiramus
Et condignas valeamus
Deo laudes hodie
Dare de Hieronymo;

1b. Vita, verbo, qui monstravit
Viam, quae ad patriam
Tendit, qua praecambulavit,
Ut sequamur, nos vocavit,
Veram laeto gloriam
Ut intremus animo.

2a. Sacris cum virginibus
Virgo hic Hieronymus
In vase sumpsit oleum,
Ut posset sic in gaudium
Cum Domino intrare.

2b. Virginum praefulgidam
Portat nunc aureolam
Cantans carmen, quod omnibus
Non licet sed virginibus
Dumtaxat decantare.

3a. Dei vox intercidentis
Hic flammam est libidinis
Et vox cedros confringentis,
Superbia ut hominis
Deorsum inclinetur.

3b. Vox revelans est condensa,
Ut omnes dicant gloriam
Gratia nunc pro impensa,
Purgante culpae scoriam,
Ut poenitens salvetur.

4a. Lux sicut in meridie
Adhuc sic lucet hodie
Per vitam et doctrinam,

4b. Ne quis in hoc exsilio
Sit sine lucis radio,
Ut caveat ruinam.

5a. Ergo lucem dum habetis,
Vos in luce ambuletis,
Ut lucis sitis filii,

5b. Ut ad illam, quam optatis,
Vitam veram veniatis
De lumine Hieronymi.

6a. De ligno fonteque vitae
Reficit ecclesiam,
Ob hoc omnes hunc adite,
Refecti ut per gratiam
Fiatis reviventes.

6b. Atque deprecemur eum,
Nam praesto est precantibus,
Ut pro nobis oret Deum
Hunc hymnum decantantibus,
Humiliter dicentes:

7a. O pater amantissime,
Praedulcis dux Hieronyme,
In via fer auxilium,
Ne mundi per exsilium
Ruamus in pericula;

7b. Sed tecum ut in patria
Possimus frui gloria,
Ubi tunc regem omnium
Nos in decore inclitum
Videbimus in saecula.

Grad. Monasteriense imp. s. l. et a.

187. De sancto Hilario.

1a. Ad illuminandum mundum
Hilarium, virum mundum,
Sanctum, justum et facundum
Deus nobis praebuit.

1b. In tenebris ambulantes
Haereticos et errantes
Veram fidem speculantes
Fecit et edocuit.

2a. In personis trinitatem,
In utrisque paritatem,
Deitatis unitatem
Absque differentia,

2b. Aenigmata prophetarum
Et figuras scripturarum
Verbis evangelistarum
Concordavit omnia.

3a. Miraculis decoratus,
Dum vivebat vir beatus,
Pictavorum praesulatus
Functus est officio.

3b. Nobis suum juvamen det
Hilarius et emendet,
Emendatos nos commendet
Dei patris filio.

Cod. Parisiens. 1146. — Mel. offenbar: Verbum bonum.

188. De sancto Hippolyto.

1. Martyris Hippolyti, patroni,
festa recolamus;

2a. A quo Laurentius beatus
Custodiae mancipatus
Suae strictus est vinculis.

2b. Qui cujusdam captivati
Gemitu lumine privati
Visum dedit oculis.

3a. Hippolytus, adhuc paganus,
Hoc viso fit Christianus
Vanis relictis idolis;

3b. In catholica informatus
Lege, post haec baptizatus,
Adhaesit Christicolis.

4a. Postquam corpus sepelivit
Laurentii, tunc introivit
Domum suam propriam;

4b. Dedit servis et ancillis
Pacem magnis et pusillis
Communicans familiam.

5a. Militibus ergo vocatis
Et pro eo destinatis
Ad mensam sedens capitur;

5b. Decius hunc captum videns
Prae ira dixit subridens:
Numquid hic magus efficitur?

6a. Quo peractis Caesar verbis
Blandis instat et acerbis
Minisque Hippolyto;

6b. Sed nec Caesaris tormenta
Revocant nec blandimenta
Eum a proposito.

7a. Nam quo magis tormentatur,

Eo magis inflammatur
Christi amoris incendio.

7b. Non timet temporalem mortem,
Ut aeternae vitae sortem
Possideat cum gaudio.

8a. Hic in morte judicatus
Et ad equos alligatus
Christo Deo confessus est;

8b. Pro fide Christi a paganis
Inhonestis ac insanis
Martyrium perpessus est.

9a. O martyr, miles Christi fortis,
Hora incumbente mortis
Armis tuae potentiae

9b. In nos orphanos intende
Et ab insidiis defende,
Ut jus est militiae.

10a. O gloriose Christi miles,
Nos servos salva licet viles
Ab inferni miseria,

10b. Ut nos coelum introire
Possimus tibique servire
In coelesti curia,

Et licet immeriti
Faciem Christi videamus.

Miss. Ultrajectinum imp. Parisiis 1507 A. — Miss. Ultrajectinum imp. Antwerpiae 1540 B.

189. De sancto Hugone.

1a. Personemus solemni gaudio
Hugonis laudes cum tripudio.

1b. Qui ex primis ortus Burgundiae
Nobilium celsa progenie

2a. Resplenduit claris natalibus,
Sed clarior fuit virtutibus.

2b. Intrans claustra Cluniacensium
Sprevit opes et mundi gaudium.

3a. Factus abbas vocante gratia
Tantam domum rexit industria,

3b. Ut diffusa crescat virtutibus
Cunctis paene Europae finibus.

4a. Hinc in sede capitularia
Cum sedebat, Christi praesentiam

4b. Hildebrandus videre meruit,
Qui post papa Romanus claruit.

5a. Hic daemonem expulit precibus
A Stephani papae conspectibus,

5b. Sub sancti spiritus praesentia
Fugavit Aeduae daemonia.

6a. Tectus aeger ejus pellicea
Mox exuit leprae contagia.

6b. Hoc testatur factum Vasconia
Multa sanctum colens frequentia.

7a. Parisius Hugo descenderat,
Qua Robertus aderat debilis.

7b. Pius pater debilem precibus
Relevavit turbis mirantibus.

8a. Saepe vidit cordium abdita,
Prophetiae novit abscondita.

8b. Nunc coelorum sublimis gloria
Nos adjuvet jugi clementia.

Miss. ms. S. Martini de Campis anni 1408 Cod. Mazarin. 416 (235) A. — Miss. Cluniacense imp. in Cluniaco 1493 B. — Miss. Cluniacense imp. Parisiis 1550. C. — 8b, 1 sublimis est BC; sublimis et A.

190. De sancto Jacobo.

1. Ad honorem et decorem
Hujus festi nos modesti
Deo demus gloriam,

2a. Qui creator et salvator
Rectis corde sine sorde
Largitur victoriam.

2b. Laudem Deo decantemus
Et beati celebremus
Jacobi memoriam,

3a. Qui perfectus et electus,
Qui peritus et fulcitus
Omni sapientia.
Quem videre voluit,
Verum Deum coluit
Pura conscientia.

3b. Non abscondit hic talentum
Nec ipsius est inventum
In ore mendacium,
In cunctis operibus
Subvenit pauperibus
Vitae dans solatium.

4a. Tota vita non invite
Deo servit nec protervit
Mente vivens sobria,

4b. Deo toto servit voto,
Multa gentis saevientis
Sustinet opprobria.

5a. Sed nec poenis nec catenis
Revocatur, quin sequatur
Domini vestigia,

5b. Templa frangit idolorum
Et ad fidem cor multorum
Mollit per prodigia.

6a. Hinc mucrone decollatur
Et ad coelum invitatur
Multa post miracula,

6b. Sic a carne destitutus
Verum solem est secutus,
Agnum sine macula.

7a. Martyr Dei, te precamur,
Elabora, ne labamur,
Cum injustis ne perdamur,
Dele nostra crimina.

7b. O beate Deo grate,
Fer solamen et juvamen,
Pande genti te colenti
Paradisi limina.

8a. Ubi salus et honestas,
Ubi virtus et potestas,
Ubi florum et odorum
Omnis delectatio;

8b. Ubi sine labe quies,
Omni carens nube dies,
Dies vernus sempiternus
Cum omni solatio.

9. Ubi vitae certitudo,
Mira semper pulchritudo,
Ubi decor disciplinae,
Ubi lucet sine fine
Veri solis claritas.

Miss. Slesvicense imp. in Sleswic 1486. — Mel. vermutlich: Laudes crucis. — 5a, 2 sensatur.

191. De sancto Jacobo.

1a. Gratulemur
Et laetemur
Summa cum laetitia,

1b. Laetabunda
Et jucunda
Gaudeat Hispania

2a. In gloriosi Jacobi
praefulgenti victoria,

2b. Qui scandens coelos hodie
coronatur in gloria.

3a. Qui dum esset in hoc mundo
Tamquam maris in profundo
Praedicans incredulis,

3b. Fidem sanctae trinitatis
Verus praeco veritatis
Nuntiabat populis.

4a. Quidam magus Hermogenes
suum misit discipulum,

5a. Cum Jacobus Zebedaei
Praedicaret verbum Dei,
Philetus interfuit,

6a. Et nimirum
Dei virum
Fallere non potuit,

7a. Jacobus plenus gratia
Dat legis testimonia,
In promptu tenet omnia.

8a. Cum esset in hospitio,
A magistro fit quaestio,
Quae sit Jacobi ratio.

9a. Messiae incarnatio
Et sub Pilato passio
Sunt apostoli ratio,

10a. Dei dicit magnalia,
Prophetarum praeconia
Ducit in testimonia,

11a. Ut dicunt amici mei,
Apostolus ille Dei
Vere mortuos suscitat,

12a. Tu, Philete, qui sic credis,
Deos et idola laedis,
Nunc te solvat apostolus.

13a. Tunc Philetus
Vadit laetus
Ad beatum Jacobum,

14a. Magus motus insania
Vocat ad se daemonia,
Per quorum magisteria
Sua regebat studia.

15a. Quo cum irent daemonia,
Jam sensere incendia.

16a. Serve Dei, miserere,
Profitemur, nos ardere
Ante tempus incendii;

17a. Sed vir plenus virtutibus
Imperabat daemonibus,

18a. Huic est ostensa visio,
Christi transfiguratio,
Beato Petro socio
Johanne fratre tertio.

4b. Ut temptaret apostolum
qui convertebat populum.

5b. Falsa temptat asserere
Et Jacobo resistere,
Sed tandem dissiluit.

6b. Rationes
Et sermones
Cujus non sustinuit.

7b. Philetus stupens talia
De Christo mirabilia
Revertitur ad propria.

8b. Data fuit responsio,
Quae esset praedicatio
Vel sub quo testimonio.

9b. Et Christi resurrectio.
Mirabilis ascensio
Sunt ejus praedicatio.

10b. Et David vaticinia
Sunt illi concordantia,
Memoriter scit omnia.

11b. Saepe, cum sibi libuit,
Claudis gressum restituit,
Caecis visum suppeditat.

12b. Jacobus per vicarium
Suum misit sudarium,
Solutus est discipulus.

13b. Baptizatus
Et renatus
Facit se discipulum.

14b. Postquam venerunt daemones,
Jussit eos Hermogenes,
Ut caperent apostolum
Et cum eo discipulum.

15b. Deficiunt imperia,
Sic ululant clamantia:

16b. Apostole sancte Dei,
Pie fili Zebedaei,
Nunc egemus auxilii.

17b. Faciebat miracula,
Sed quis narraret singula.

18b. Cum duobus discipulis,
Segretatis apostolis,
Deum conspexit oculis
Transformatum in saeculis.

19a. Cum esset in Thabor monte,
Tres fecerunt sua sponte
Tria tabernacula.

19b. O quam beati oculi,
Qui redemptorem saeculi
Viderunt non per specula.

20a. O gloriose Jacobe,
Sis protector plebi tuae
Per singula,

20b. Dei natum transformatum
Qui meruisti cernere
Per saecula.

Trop. ms. S. Martialis Lemovicens. saec. 12. Cod. Parisiens. 778. A. — Miss. ms. Burdigalense saec. 15. Cod. Parisiens. 871. B. — 2a, 1 Hinc gloriosi A. — 2a, 2 Praefulgentis B. — 5b, 3 displicuit A. — 6a fehlt A. 11a, 1 Et dicunt A. — 17a, 1 Hic vir plenus A. — 19a, 1 Dum esset B. — 19a, 2 Tres facerent A. — Mel. in Neumen mit einer Linie A.

192. De sancto Joachim.

1a. O virtutum vir perfecte,
Pater virginis electae,
Joachim, nos juva recte,
Qui te rectum poscimus.

1b. Isaias te radicem
Praenotavit ut felicem,
Unde virgam genitricem
Floruisse novimus.

2a. Obtulisti recta rectus,
Recte Noe, vir perfectus,
Et ut Moyses dilectus
Deo et hominibus.

2b. Abel te praefiguravit,
Qui de ovibus, quas pavit,
Meliores immolavit
Inflammatis gregibus.

3a. Clarens decimis oblatis,
Spretus rebus grate datis,
Sustinebas plus quam satis
Infecundus prospere.

3b. Haeres David, sancti regis,
Et sanctorum priscae legis
Tuis precibus nos tegis
Velut agni vellere.

4a. Jesus, proles tuae natae
Nec non Annae, matris gratae,
Replet nos suavitate,
Flos regalis germinis.

4b. Magnae stirpis radix Jesse,
Sentiamus hoc prodesse,
Quod te patrem scimus esse
Gloriosae virginis.

5a. Te rogamus voto pari,
Laude digna singulari
Nos in portu salutari
Sistat tua gratia.

5b. Vera mater orphanorum,
Tu levamen oppressorum,
Medicamen infirmorum,
Tanti patris filia.

Miss. ms. Ultrajectinum saec. 15. Cod. Bolland. 119 I. A. — Miss. Ultrajectinum imp. Parisiis 1507. B.

193. De sancto Jodoco.

1a. Laudes Christo persolvamus,
Nos qui sancti celebramus
Jodoci solemnia,

1b. Pater nobis opem mittat,
Cujus vita nos invitat
Ad coeli palatia.

2a. Rege natus et regina
Coelos gliscit et divina
Deitatis gratia.

2b. Mundum sprevit et terrena,
Mente quaerens Deo plena
Paradisi gaudia.

3a. Coetus noster hinc applaude,
Hunc honora dignum laude,
Qui vivit in gloria.

3b. Sciant omnes et singuli
Liquit gloriam saeculi
Et patris imperia.

4a. Regna fugit et patriam
Ac subivit per Sauliam
Pontini confinia,

4b. Tunc sub duce requievit,
Ibi Christo acquievit
Et ejus servitio.

5a. Huic se viro demonstravit,
Quando panem impetravit,
Deus vultu proprio;

5b. Panis datus non ingratus,
Immo cito reparatus
Divino consilio.

6a. Deo panem hic divisit.
Deus naves huic remisit
Plenas beneficio.

6b. Victum cunctis vir erogat,
Capit quisque, quantum rogat,
Respondente copia.

7a. Ruunt omnes cum gaudio,
Sed vir Dei prae taedio
Fessus linquit omnia;

7b. Inde transit ad deserta,
Deum sequens fide certa
Fugit transitoria.

8a. Lustra terens hic ferarum
Non horrescit vim earum,
Sedat quaeque noxia,

8b. Manu sua cogit aves,
Feri, lupi sunt suaves
In ejus praesentia.

9a. Opus fuit mirabile,
Ala fallitur aquilae
Prece viri saucia,

9a. O quam pura genitura
Fuit iste, Jesu Christe,
Vitae vitans devia.

10a. Vana spernens et levia,
Manu tenens non devia
Invia et non in via
Fecit domicilia.

10b. Romam vadens non moratur,
Revertenti praesentatur
Quaedam caeca, quae sanatur
Prece justi praevia.

11a. Hinc reversus ad altare
Stans et debens celebrare,
Dextram vidit consecrare
Gubernantis omnia.

11b. Clausus tandem in tumulo,
Quantus fuit in saeculo,
Caro probat miraculo
Vitae viri conscia.

12a. Quam cum male dux scrutatur,
Dum superbit, dum inflatur.
Morte turpi condemnatur,
Sic a Deo castigatur
Furentis insania.

12b. Confessoris oratio,
Cujus fuit haec ultio,
Nos sanctorum consortio
Jungat; Amen haec concio
Sonet cum laetitia.

Miss. Frisingense imp. Monachii 1579. — Mel. scheint die des Laudes crucis zu sein.

194. De s. Johanne Baptista.

1a. Psallat chorus laetabundus
voce cum melliflua

1b. Vocis odas declamantis
antra per hermitica.

2a. Quibus tener latitavit
urbis vitans ludicra,

2b. Ne vel unquam os illius
verba daret vacua.

3a. Ibi sacer ille vixit
mira parsimonia,

3b. A quo panis longe fuit,
vinum atque sicera.

4a. Parvus erat illi cibus
mellis arundinei,

4b. Aqua sitim mitigabat
ripis in Jordanicis.

5a. Pannus asper membra texit
voluptatis nescia,

5b. Pilis camelorum tectus,
zona strictus lanea.

6a. Iste vatibus divinis
cunctis excellentior

6b. Atque salvatoris nostri
praeco manifestior.

7a. Nam quem longe prophetarent
illi vaticinio,

7b. Hic venisse jam testatus
demonstravit digito.

8a. Istum sanctum super omnes
Deus honorificat,

8b. Trinitas cui soli semet
pandit et clarificat.

9a. Natum lavat, patrem audit
spiritumque conspicit,

9b. Gloriosus, cuicumque
Deus sic se aperit.

10a. Hic pro nobis deprecetur
creatorem luminis,

10b. Ut resolvat mentes nostras
omni nexu criminis

11a. Et in fine nos adscribat
summi porta culminis

11b. Et superni nos adjungat
consodales agminis.

Miss. ms. Pictavicense saec. 15. Cod. Parisiens. 872. A. — Miss. ms. Pictaviense saec. 15. Cod. Parisiens. 873. B. — Grad. ms. Jacobi de Vindocia saec. 16. in. Cod. Parisiens. 906. C. — 1b, 2 eremica B; eremitica C. — 2a, 2 tenet A. — 2b, 1 inquam A. — 8b, 1 soli servet A.

195. De s. Johanne Baptista.

1a. Gratuletur mundus iste,
Clara Johannis Baptista
Recolens praeconia;

1b. Ut adspectus illustretur
Et affectus inflammetur,
Ejus datur gratia.

2a. Tu, puer, plus quam propheta
Prophetarum quique meta,
Legis consummatio;

2b. Cum Josia zelo captus,
Cum Elia coelo raptus
Amoris incendio.

3a. Signis mundo nuntiatus,
Promens Christum nondum
natus
Datus es in gaudium;

3b. Vita vivens angelorum.
Ut lucerna populorum
Monstrans Dei filium.

4a. Inter natos mulierum
Te commendat auctor rerum,
Ut normam justitiae,

4b. Patrem audis, lavas natum
Et amborum cernis flatum
In columbae specie.

5a. Decus mundi, praeco Christi,
Primus coelum promisisti
Vere poenitentibus,

5b. Novum regem advenisse,
Novam legem attulisse
Declarans credentibus.

6a. Culpae tamen objurgator,
Virgo, martyr, praedicator,
Vincens per martyrium;

6b. Da vincendi facultatem,
Ut per vitae novitatem
Coeli detur praemium.

Miss. Zagrabiense imp. Venetiis 1511.

196. De s. Johanne Baptista.

1a. Laetabundus,
Baptista, te laudat mundus,
Alleluja!

1b. Regem regum
Salutas in alvo matris,
Res miranda!

2a. Preco summi iudicis,
Natus es de sterili,
Sol de stella;

2b. O lucerna luminans,
Mundo semper rutilans,
Semper clara.

3a. Sicut sol das radium,
Illustrasti saeculum
Pari forma,

3b. Neque solis claritas
Neque tua sanctitas
Fit corrupta.

4a. Velut gigas exsultas
Praecurrendo semitas
Valle nostra,

4b. Verbum vox altissimi
Praecurris de sterili
Carne sumpta.

5a. Vates major homine
Testis es de lumine,
Plebs conversa desiit
Esse caeca.

5b. In Eliae spiritu
Paras viam Dei tu
Complens evangelica
Haec praecepta.

6a. Johannes, propera,
Prece nos libera,
Ne damnemur
gens misera;

6b. Monstra cum dextera
Agnum in aethera,
Hunc quem genuit
puerpera.

Miss. Melitensium imp. Argentorati 1505. — Mel.: Laetabundus.

197. In Nativitate s. Johannis B.

1a. Praecursoris et baptistae
Digne nos gaudere, Christe,
Praesta natalitio,

1b. Cujus multa adnotanda
Et plurimum admiranda
Docet generatio.

2a. A senibus procreatus
Innuit, quod finis datus
Est legi Mosaicae,

2b. Quod loquelae subtractio
Patris probat, quae filio
Nato redit mirifice.

3a. Lingua tacens finem legis,
Loquens notat novi regis
Gratiae initium,

3b. Cujus se promptum monstravit
Praeconem, cum exsultavit
Matris intra gremium.

4a. Hunc Johannem nominavit
Angelus et indicavit
Vocandum parentibus,

4b. Quem Deus sanctificavit,
In ventre praedestinavit
Prophetam in gentibus.

5a. Dominus dixit de eo,
Quod non erat major eo
Inter natos mulierum,

5b. Iste Christum baptizavit
Et digito demonstravit
Tollentem sordes scelerum.

6a. Hic Elias aestimari
Sive Christus reputari
Noluit, immo negavit,

6b. Sed praeconem novae legis
Et nuntium novi regis
Se praemissum affirmavit.

7a. Baptismi poenitentiae
Primus fuit et gratiae
Praedicator eximius,

8a. Cilicium fuit vestis,
Aqua potus et pro escis
Mel et locustas habuit.

9a. Ejus os Deus posuit
Ut gladium et acuit
Ad reserenda vitia,

10a. Magne praeco veritatis.
Tuae magnanimitatis
Muni nos praesidio.

7b. Hic vitam, quam praedicavit,
In deserto consecravit
Vivendo austerius.

8b. Non arundo levitatis,
Sed columna veritatis
Cunctos constanter arguit.

9b. Ut velut missa sagitta
Plebis penetraret ita
Cordium duritiam.

10b. Ut hostibus superatis
Sanctorum societatis
Perfruamur praemio.

Miss. ms. Redonense saec. 15. Cod. Paris. 1098. — 3b, 3 Mariae intra gremium. — 4a, 3 Vocandum a parentibus. — 4b, 2 In ventre et. — 9b, 3 duritia, was allerdings der Reim fordert.

198. In Nativitate s. Johannis B.

1a. Gabrielis vox jucunda
Corda fecit laetabunda
Justorum sterilium,

2a. Non credenti Zachariae
Verbo coeli hierarchiae
Usus linguae tollitur,

3a. Puer hic de senibus
Genitus parentibus
Gratia superna.

4a. Lucifer, nuntius solis,
Rutilans ab altis polis
Zachariae filius,

5a. Johannes, vir tu cum stola,
Sanctitatis forma sola,
Vitae magisterium,

6a. Qui sub annis teneris
Intrans antra nemoris
Gloriam vitavit,

7a. Mel silvestre cum locustis
Comedebat sine mustis
Homo major homine,

8a. Tali vita relucebat,
Quod ipsum turba credebat
Esse Christum Domini,

9a. Praecursori dominico
Laudes reddat cum cantico
Mens serena,

1b. Elisabeth verecunda
Dum de viro fit fecunda
Post felix eloquium.

2b. Cui qua scribit nomen die
Johannes est nati, pie
Mox loquela redditur.

3b. Micuit hominibus
Caecis peccatoribus
Ut clara lucerna.

4b. Praeco, vox et testis Christi,
Mundo lucem ferens isti
Veritatis radius.

5b. Speculum virginitatis
Et exemplum castitatis
Multorumque gaudium.

6b. Et in pannis asperis
Norma casta posteris
Vana declinavit.

7b. Mentes hic illi minabat,
Viam Christo praeparabat
Salutari famine.

8b. Sed haec fama parum fixit,
Dum se tantum testem dixit,
Datum vero lumini.

9b. Ipsi digna praeconia
Cantet atque solemnia
Voce plena.

10a. Tu baptista salvatoris,
Tanti particeps honoris,
Prece semper sedula

10b. Fac, ut coelum conscendamus,
Ubi tecum gaudeamus
Per aeterna saecula.

Miss. ms. Attilense anni 1450 Clm. Monacens. 3311 A. — Miss. Melitensium imp. Argentorati 1505 B. — 1b, 2 Dum de verbo fit A. — 2b, 1 qua scripsit B. — 9b, 2 Cantetque B. Mel. offenbar: In coelesti hierarchia.

199. In Decollatione s. Johannis B.

1a. In praeconis et baptistae
Expendatur dies iste
Reverendo gaudio,

1b. Ut sanctitas attollatur
Johannis et confundatur
Herodis praesumptio.

2a. Venit enim plena malis
Herodis dies natalis,
Qua magnam coenam paravit,

2b. Qua Herodiadis nata
Diabolo agitata
Placens omnibus saltavit.

3a. Cui rex ait: Tibi dabo,
Nec promissum retardabo,
Quod volueris petere;

3b. Tunc propter Herodiadem
Johannes die eadem
Tenebatur carcere.

4a. Haec a matre incitata
Sponsione sibi data,
Quod haberet, quod peteret,

4b. Non metuens scelus triste
Regi dixit, quod baptistae
Caput sibi traderet.

5a. Rex ob hoc mente laetatur,
Sed ficte vultu tristatur
Coram discumbentibus;

5b. Jussit tamen decollari
Sanctum et puellae dari
Caput coram omnibus.

6a. Spiculator saltatrici,
Saltatrix dat genitrici
Caput, quod sic habuit;

6b. Proh, Herodes, quam obscoena
Est tui natalis coena,
Quae sanguine maduit.

7a. Corpus tamen auferentes
Fideles et condientes
Devote sepelierunt.

7b. Sed postea plebs funesta,
Ne fierent sancti festa,
Ossa per agros sparserunt.

8a. Ab Edissa civitate
Caput Dei voluntate
Receptum est et conditum.

8b. Et digitum, quo monstravit
Christum, illaesum servavit
Ostensionis meritum.

9a. O praecursor, praeconista,
Lucerna, martyr, baptista,
Pro nobis propitius

9b. Ora Deum et implora,
Ut nos trahat mortis hora
Ab imo superius.

Miss. ms. Redonense saec. 15. Cod. Parisiens. 1098. — 8a, 1 Ad Edissam civitatem.

200. In Decollatione s. Johannis B.

1a. Ad honorem tuum, Christe,
Colimus sacra baptistae
Johannis solemnia,

1b. Tua virtus praedicatur,
Miles tuus dum laudatur
Potitus victoria.

2a. Cujus gesta contemplando
Et per singula mirando
Stupendus efficior,

3a. Lucifer aeternae lucis,
Norma morum, praeco ducis,
Dux ad regna coelica,

4a. Sterilis hoc fecundatur,
Christus alvo salutatur,
Pater mutus loquitur;

5a. Corpus domat jejunio,
Vigiliis, cilicio;

6a. Pravorum mores corrigit,
Gessus nutantes dirigit.

7a. Fiunt hinc ritu sinistro
Funesta natalitia,

8a. O virtus justi mira,

9a. Obtruncatur ab incestis
Decus pudicitiae,

10a. Quod non ni per aspera
Justus scandit sidera;

11a. O baptista,
Dies ista
Cui psallit praeconia,

12a. Spiritus sancti gratia

13a. Gressus nostros, o lucerna,
Rege ducens ad superna
Paradisi gaudia,

2b. Inter natos mulierum,
Ut testatur sator rerum,
Non surrexit potior.

3b. Angelus, sed non natura,
Verum virtutum figura,
Fallit fraus haeretica.

4b. Bonae spei adolescens
Major et in bonis crescens
Ultro silvis abditur.

5b. Pro vino lympha potio,
Locustae, mel refectio.

6b. Virgo, decus castitatis,
Moechum ducem corripit.

7b. Regem ducit ad jurandum
Puellae lascivia.

8b. O regis mens delira!

9b. Quod secatur, prorogatur
Exemplar ecclesiae,

10b. Cujus decollatio
Nunc fit nobis gaudio.

11b. Fac nostrorum
Peccatorum
Detergantur contagia.

12b. Cuncta pellantur vitia.

13b. Ubi pio gregi mixti
Canamus in laude Christi
Pium semper Alleluja.

Miss. ms. Burdigalense saec. 15. Cod. Parisiens. 871. — 1b, 3 Potius. — 4b, 3 additur. — 6b, 2 Mecum ducem.

201. In Decollatione s. Johannis B.

1a. Cum Johannis sanctitatem
Et Herodis feritatem
Fraudes, dolos, scelera

2a. Quis in isto non miretur
Virtutis constantiam,
Quis in illo non causetur
Furoris instantiam?

3a. Dum notati sceleris
Notam vult abstergere,
Poenam sentit carceris
Punitus in carcere.

1b. Penso, sensus hebetatur,
Cor pavescit, mens fugatur,
Contremiscunt viscera.

2b. Damnans adulterium
Praeco pudicitiae
In Herode vitium
Arguit luxuriae.

3b. Verbum regi panditur,
Verbum dignum gratia,
Pro quo tamen trahitur
Sanctus ad supplicia.

4a. Ortus sui diem festum
Rex commutat in profestum
Praecursoris sanguine;

4b. Namque dies prius festus
Ex festivo fit profestus
Hoc pollutus crimine.

5a. O mensa mirabilis,
Immo miserabilis,
Qua non potus funditur
Sed cruor effunditur.

5b. Ut majori gaudio
Condiantur epulae,
Miscentur convivio
Ludicra virgunculae.

6a. Ludus placet, illi datur
Petendi munus optio;

6b. Praecursoris praestolatur
Caput matris consilio.

7a. Haec Johannis caput petit,
Lictor illud ense metit
Herodis imperio;

7b. Rex hoc potu satiatur,
Quem sitivit, debriatur
Sanguine innoxio.

8a. Vinum luxus et furoris
Novum potum dat cruoris,
Novus potus funditur;

8b. Novum propinat liquorem
Vinum nutans in cruorem,
Dum cruor effunditur.

9a. O Johannes, legis norma,
Juris splendor, vitae forma,
Totus plenus gratia,

9b. Post istius fluctus maris
Nos ad vitae salutaris
Dirige compendia.

Trop. ms. S. Martialis Lemovicens. saec. 13. Cod. Parisiens. 1086.

202. De s. Johanne Evangelista.

1. Laudes rex tibi pie
canamus Christe,

2a. Cujus sanguine
gaudet ecclesia,
Christianorum gloria.

2b. Apostolorum
sacra confirmata
auctoritate per orbem.

3a. Gaudent hodie
tui famuli, Johannes
quod dilectus
tuus tecum manet
in gloria,
ut dies ista comprobat.

3b. Tibi etenim
magis voluit conjungi,
deliciis
mundi quam miseris
et caducis
ut homo mortalis uti.

4a. Quis nos liberabit
de morte perenni?
Cur non imitemur
facta tanti viri
infelices et miseri.

4b. Quis non obstupescet
nomen tuum, Christe?
Qui sic testes tuos
provehis in orbe
mirabili potentia.

5a. Jesu bone,
fortis, sancte,
misericors, pie,

5b. Verbum patris,
vita mundi,
ab alto respice.

6a. Nostros vitae actus
rege,
Nobis miserere
de tua sede,

6b. Dum sumus mortali
in hoc corpore,

Ad hoc natus es, Domine.

7. Ora pro nobis tu,
Johannes, Dei athleta,
in coelesti gloria.

Prosar. Bellovacense saec. 15. Cod. Parisiens. 1140. — 6a, 1 vide actus. Hs.

203. De s. Johanne Evangelista.

1a. Exsultemus
Solventes Deo deorum
Pia vota;

1b. Quem dilexit
Johannes manens in eo
Mente tota.

2a. Omnis homo studeat
Ad Johannis gaudia
Celebranda,

2b. Cujus apud Dominum
Sunt nobis auxilia
Postulanda.

3a. Hic post Christum abiit
Derelictis retibus
Navi spreta.

3b. Linquens sponsam Dominum
Castitate sequitur
Praeelecta.

4a. Hic est, qui recubuit
Supra pectus Domini,
Dum fit cena.

4b. Hic est, qui perhibuit
Christo testimonia,
Quae sunt vera.

5a. Cujus inter alia
Virtutum insignia
Quanta fuit gratia,
Quam miranda!

5b. Huic enim homini
Ex praecepto Domini
Virgo datur virgini
Conservanda.

6a. O felix aquila,
Volans ad coelica
Dona suscipis
angelica.

6b. Coelorum abdita,
Prius abscondita,
Tuo dogmate
sunt cognita.

Trop. ms. S. Martialis Lemovicens. saec. 12. Cod. Parisiens. 778. — Mel.: Laetabundus.

204. De s. Johanne Evangelista.

1a. Christo laudes
Decantet hic chorus psallens
Die ista,

1b. Qua Johannes
Supernae mensae fratrumque
Fit conviva.

2a. Qui multis et maximis
Claruit miraculis
Hac in vita;

2b. Patrem, navim, nuptias
Seque liquit, Domini
Sequens vias.

3a. Carius hic ceteris
Supra pectus Domini
Cubans coenat;

3b. Huic de cruce virgini
Virgo mater filii
Est commissa.

4a. Fervens vicit oleum,
Tonsus ad ridiculum
Risit flagra.

4b. Propter evangelium
Subiit exsilium,
Ferrum, vincla.

5a. Virus fidens sorbuit,
Hoc exstinctos eruit,
Vir vita refloruit
Et matrona;

5b. Aurum hic de frondibus,
Gemmas de silicibus,
Fractas de fragminibus
Fecit firmas.

6a. Hunc vocat, visitat
Christus, et hic intrat
Vivus foveam,
petit aethra.

6b. Nunc te, Christe, nostra
Vox rogant et vota
Ipsi socia
nos per saecla.

Grad. ms. Plagense s. sign. saec. 15. A. — Miss. ms. Plagense s. sign. saec. 15. B. — Miss. ms. Pragense XIV C 3 saec. 14. C. — Miss. ms. Schaeftlariense anni 1464 Clm. Monacens. 17018 D. — Miss. Hafniense imp. Hafniae 1510. — Mel.: Laetabundus. — 1a, 1 Laudes Christo E. — 6b, 1 Tunc E.

205. De sancto Joseph.

1a. Gaude, Joseph, fili David,
Quem tam magno decoravit
Deus privilegio,

1b. Ut sis suae matris custos,
Consignatus inter justos
Certo Dei nuntio.

2a. Matri custos es donatus,
Tu de regum stirpe natus
Simul et pontificum;

2b. Joseph, Jesu nutricius,
Davidque consanguineus,
Hoc genus magnificum.

3a. Magnus honor Joseph datur,
Cum Mariae desponsatur
Genitrici gratiae,

3b. Virginitatem tenuit,
Per ipsam clarus claruit
In virtutum acie.

4a. Joseph justus visione
Nec non allocutione
Solatur angelica,

4b. Cui Christus obedivit,
Unde Joseph acquisivit
Magna dona coelica.

5a. Joseph juste, Joseph pie,
Joseph, defensor Mariae
Atque dux coelestis viae,
Impetres, ut omni die
Vivamus christianiter.

5b. Et a malo protegamur,
Et hinc ire mereamur,
Ubi luce coutamur
Atque Dei perfruamur
Facie perenniter.

Miss. ms. Trajectense saec. 15. Cod. Bollandian. 119. I. A. — Miss. Trajectense imp. Parisiis 1507. B.

206. De sancto Justo.

1a. Adest dies gloriosa,
Qua de valle lacrimosa
Transfertur ad gaudia

1b. Justus, puer qui novennis
Columbinis volans pennis
Penetrat coelestia.

2a. Patre Justus ex Justino
Natus ortu genuino
Felix et Felicia,

2b. Sanctitatis profert omen,
Dum sortitur Justi nomen,
Re justus et gratia.

3a. Magnus Deus et sublimis
Operatur in minimis
Virtutum magnalia,

3b. Fortitudo qua tenellis
Leonibus et agnellis
Praestatur victoria.

4a. Nihil prorsus imbecille,
Quod sustentat potens ille,
Quo subsistunt omnia;

4b. Dat infanti robur viri,
Minus doctis experiri,
Quae vera scientia.

5a. Cujus ope Justus fortis
Non abhorret minas mortis,
Non pavet supplicia;

5b. Prophetia muneratur,
Dum tot donis subornatur
Et virtutum copia.

6a. Ambianis in regressu
Non declinat a congressu,
Sed forti constantia

6b. Caput offert insectanti,
Nec est sibi vita tanti,
Ut querat diffugia.

7a. Caesa cervix orat patrem,
Reportetur ut ad matrem
Ad ejus solatia.

7b. Tua virtus, Jesu bone,
Quod sic certat in agone
Novennis infantia.

8a. Et tu, martyr pretiose,
Quem vernantes ornant rosae
Circumdant et lilia,

8b. Interpella summum regem,
Ut conservet suum gregem
Et coronet gloria.

Miss. ms. Silvanectense saec. 15. Cod. S. Genovefae Parisiens. BBl. Fol. 12. — 2a, e ex ortu. — 3a, 2 et in minimis. — 5a, 2 Non adhorret. — 5b, 2 subartatur.

207. De ss. Justo et Pastore.

1a. Laudes Deo persolvamus
Dulci cum melodia,

1b. Indefessi recolamus
Ejus beneficia.

2a. Intus mentem, corpus foris
Mundemus spurcitia,

2b. Justi simul et Pastoris
Sunt haec natalitia.

3a. Quam praeclara fuit horum
Virtus et constantia,

3b. Quos tyrannus tormentorum
Non vicit saevitia.

4a. Deo placens exstitisti,
Tales viros quae tulisti
Hispana provincia;

4b. Urbs Complutum felix horum
Fuit ortu puerorum
Nec non et infantia.

5a. Hi fuerunt enutriti
Et a doctis eruditi
Literarum studia;

5b. Hi cum magna curatura
Didicerunt Christi jura,
Dia pleni gratia.

6a. Ad hanc urbem vir insanus
Cum venisset Dacianus,
Percepta licentia

6b. Christianos persequendi,
Jussit sanctos comprehendi
Trahens ad supplicia.

7a. Affliguntur pueri
Daciani miseri
Diris jussionibus,

7b. Tormentorum genera
Membra terunt tenera
Data cruciatibus.

8a. Pastorem dum patitur
Justus sic alloquitur
In cruciaminibus:

8b. Pastor, si permanseris,
Boni sociaberis
Pastoris ovilibus.

9a. Cui Pastor continuo:
Juste, frater, annuo
His assertionibus;

9b. Re justus et nomine,
Jam es in certamine
Dignus coeli civibus.

10a. Ex urbe pueri
Pelluntur regia
Tyranni miseri
Mandante furia.

10b. Capitis conteri
Jussit sententia,
Sic petunt teneri
Regna perennia.

11a. Caeduntur gladiis
More bidentium

11b. Vexati furiis
Se persequentium.

12a. Quam miranda fuit
Horum germanitas,
Quam non exterruit
Poenarum feritas.

12b. Non illis nocuit
Ulla protervitas,
Quos manu tenuit
Divina bonitas.

13a. Urbs Narbona, gaude cum filiis,
Lauda Deum pro beneficiis,

13b. Qui te suis ditando copiis
Decoravit horum reliquiis.

14a. Horum pete juvari precibus,
Quorum supplex adstas conspectibus.

14b. Ut jungaris sanctorum coetibus
In supernis polorum sedibus.

Trop. ms. S. Martialis Lemovicens. saec. 12. Cod. Parisiens. 778. Mit Mel.

208. De sancto Kanuto duce.

1a. Pretiosa mors sanctorum
In conspectu Domini,
Quanta salus sit justorum,
Sancto patet homini.

1b. Qui in tanto se aptavit
Christiano nomini,
Quod se totum complantavit
Veritatis lumini.

2a. Invitatus in hac die
Ad regis convivium,
Universae carnis viae
Sanctus tangit bravium.

2b. Causa mortis definitae
Rei dat judicium,
Quod sit finis hujus vitae
Vitale initium.

3a. Pater regis et regis filius,
Dictus dux, sed rex dici melius
Vir justus potuit.

3b. Se regebat rege nobilius,
Foedus pacis servans fidelius,
Ut res innotuit.

4a. Hunc ad poenam innocentis
Vel ad pacem persequentis
Fideles ecclesiae

4b. Non vox flectit suggerentis,
Nec jus movent justae mentis
Preces aut pecuniae.

5a. Salus erat suae gentis,
Virtus recte incedentis
Causa fit invidiae;

5b. Zelus patet saevientis,
Contra ducem invidentis
Grassantur insidiae.

6a. Erat sancto sanguine
Junctus Magnus nomine,
Nil in nequam homine
Profuit propinquitas.

6b. Ducem, decus Daciae,
Circumcinxit acie
Et sub pacis foedere
Prodiit iniquitas.

7a. Auctor doli duci soli
Velle loqui simulat,
Sanctus credit et obedit,
Solus ei obviat.

7b. Dum tractatur et causatur
De regni regimine,
Vulneratur, morti datur
Martyr sine crimine.

8a. Est indutus dux Kanutus
Toga tincta sanguine,
Nuptialis vestis talis
Est coelestis gratiae.

8b. Vita vilis et exilis
Transit per martyrium,
Qua est vita acquisita,
Quae non habet terminum.

9a. Pretiosa mors Kanuti,
Surdi, caeci, claudi, muti
Sunt salvati, restituti
Ejus patrocinio.

9b. Hujus prece nos adjuti
De salute simus tuti,
Ne tradamur servituti,
Daemonis dominio.

10a. Martyr sancte, mortis tuae
Agentes memoriam,

10b. Nobis datus advocatus
Tecum duc ad gloriam

11. Sempiternam.

Miss. Hafniense imp. Hafniae 1510. — 3a, 2 sed ergänzt. — 6a, 2 Cunctus. — 9b, 3 Ut tradamur.

209. De sancto Kanuto duce.

1. Diem festum
veneremur martyris
Ut nos ejus
adjuvemur meritis.

2a. Per prophetas in figura
Praedicata paritura
Plures parit sterilis,

2b. Parit parens in pressura,
Dolor partus prodit jura,
Dum applaudit filiis.

3a. Filii fide renati
Ad certamen sunt parati
Fidei constantia,

3b. Supra petram solidati
Non sunt morte separati
A matre ecclesia.

4a. Inter istos constitutus
Christi miles dux Kanutus
Recepit stipendia,

4b. Regem regem prosecutus
Stola prima est indutus
Pro mortali tunica.

5a. Adhuc vivens perituram
Parvipendens permansuram
Vitam quaerit opere,

5b. Dat talentum ad usuram
Et frumentum per mensuram
Duplicat in tempore.

6a. Tuta fides in talento,
Designatur in frumento
Firma spes et caritas,

6b. Quarum crescit incremento
Vino fovens et unguento
Proximi miserias.

7a. Iste Dei cultor verus,
Cui favet plebs et clerus,
De quo gaudet Dacia,

7b. Non superbus sed severus,
Pius, prudens et sincerus,
Plenus Dei gratia.

8a. Fide ficta suffocatus,
A cognatis morti datus
Complevit martyrium,

8b. Hac in die est translatus,
Cujus prece exoratus
Deus det auxilium.

9a. Ductor noster, dux Kanute,
Nos transire cum virtute
Fac per temporalia,

9b. Te ductore cum te duce
Perfruamur vera luce
In aeterna gloria

10. In Jerusalem superna.

Miss. Sleswicense imp. in Sleswic 1486. A. — Daraus in Langebeck, Scriptores rerum Danicarum IV, 269 sq. B. — 2b, 3 filius AB. — 5a, 6 permensuram AB. — B erwähnt noch den Anfang zweier weiteren Prosen: En Jerusalem superna und Adest nobis auf denselben Heiligen.

210. De sancto Kanuto rege.

1a. Verbum bonum personemus,
Dulcem melum jubilemus,
Voto, voce nos aptemus
Ad promenda carmina.

1b. Ave, Martyr, flos Danorum,
Gemma coeli, via morum,
Sidus lucens, spes reorum,
Aegris dans solatia.

2a. Te de mundo sequestratum
Et cruore purpuratum
Angelorum adunatum
Credimus collegio.

2b. Haec res mira protestatur,
Caecus visu decoratur
Et infectus solidatur
Leprae carens vitio.

3a In hac valle peregrina
Bella movent intestina
Mens et caro, his propina
Salutis remedia.

3b. Supplicantes servos vide,
Malignorum vim allide,
Roboratos nos in fide
Duc ad vera gaudia.

Miss. Sleswicense imp. in Sleswic 1486. — Mel. jedenfalls: Verbum bonum.

211. De sancto Kanuto rege.

1a. Pangat gaudens
et concrepet
ecclesia

1b. Summi regis
pia narrans
magnalia.

2a. Qui suis aeterna
dat dilectis gaudia

2b. Et rependit digna
pro meritis praemia.

3a. Hujus insignis
rex Kanutus
confortatus gratia

3b. Atque invictae
communitus
fidei constantia,

4a. Plebis non effugit
saevientis milia,

4b. Sed pro Christo tulit
patienter omnia,

5a. Ut in regis sempiterni
ditaretur curia

5b. Et perenni cum supernis
frueretur gloria.

6a. Fremit ergo in pudicum
principem
populi vesania,

6b. Feritate tendens dira
agmina
fundere regalia,

7a. Indomitos quia stricta
edomabat justitia;

7b. Nam regalis decet honor,
ut diligat judicia.

8a. Pedibus proturbat
turmula
ducem pium impia

8b. Satagens potiri
profana
de duce victoria.

9a. Sed magistri principis veri
exsequens vestigia
9b. Inter placida pacem suis
commendat convivia

10a. Traditore cum infido
fida commiscens colloquia
10b. Et indigno pretiosa
condonans pariter munera

11a. Et conviva mox iniqua
rependit consilia
11b. Et in regem plebis corda
excitat ferocia.

12a. Sed insignis agonista
ad divina
se confert praesidia,
12b. Ubi sacra Jesu laudat
et precatur
percipiens mysteria.

13a. Instat hostis. ut exurat
ignibus sacraria,
13b. Sed atlethae sancti faces
exstingunt precamina.

14a. Saxa volant
dira et cruenta
per aperta spicula,
14b. Innocentis
et cruore sancta
resperguntur atria.

15a. Inter crebra Christi testis
rixus perstans vulnera
15b. Ante divam ruit aram
sauciatus lancea.

16a. Spiritum ad mansura
emittens tripudia,
16b. Quo in sede jam felix
triumphat florigera

17a. Et laetatur inter candida
Martyrum collegia
17b. Laurea ditatus clari
triumphi purpurea.

18a. Sancte martyr, alme, clemens,
exaudi,
Kanute, precamina
18b. Et noxarum dira tuis
dissolve
suffragiis vincula.

19. Ut in laudem redemptoris
laeti jubilemus
Alleluja.

Miss. Hafniense imp. Hafniae 1510. — 6a, 1 Tremit ergo impudicum. — 9b, 1 sui. — 15a, 2 praestans. — 17b, 1 Lancea ditatus. — 18b, 1 Et nexorum.

212. De sancta Katharina.

1. Hac in die celebri
Christo, regi gloriae,
Sonet vox ecclesiae.

2a. Katharinae laudibus
Nostrae votis paribus
Concrepent melodiae,
2b. Junctam coeli civibus
Votis atque vocibus
Collaudemus hodie.

3a. Exclamemus itaque
Et accurrant undique
Omnes Sion filiae,
3b. Sit in Christi nomine,
Quod pro tanta virgine
Vox sonat laetitiae.

4a. Haec in annis teneris
Forma facta ceteris,
Claris ut natalibus
Sic effulsit moribus.
4b. Mente juncta superis
Sui decus generis
Dignis et felicibus
Condecorans actibus.

5a. Haec tam digne
Quam benigne
Christo gratum
Famulatum
Impendit per omnia;

5b. Hunc adorat
Et exorat,
Ipsi soli
Digno coli
Digna dat obsequia.

6a. Christi legem, quam profatur,
Nihil minus attestatur
Operum per merita;

6b. Hinc in eam excitatur
Imperator et damnatur
Potestati subdita.

7a. Ferro caesa novo more
Lac effudit pro cruore,
Quod in ejus praeconia
Superna fecit gratia.

7b. Fecit et hanc inter chorum
Deportari angelorum
Ad Sinai fastigia,
O res digna memoria.

8a. O beata Katharina,
O praeclara laude digna,
Quae meremur,
Ne damnemur
Repelle supplicia.

8b. Fonti summae pietatis,
Qui nos lavet a peccatis,
Nos benigna
Prece digna
Clementer concilia.

9. Quae timemus
Et horremus,
Excusa flagitia,
Amen dicant omnia.

Miss. ms. Silvanectense saec. 15. Cod. S. Genovefae Parisiens. BBl. Fol. 12. — Mel. wohl: Mane prima sabbati.

213. De sancta Katharina.

1a. Odas hac in die laetas
Christo canat omnis aetas
Corde, voce, fidibus;

1b. Omnem spectat ad aetatem
Katharinae dignitatem
Cumulare laudibus.

2a. Haec est illa Costi nata,
Cujus ortu decorata
Gloriatur Graecia,

2b. Haec est, quae mnam sibi datam
Christo reddit duplicatam
Oris eloquentia.

3a. Scholis vacans, artes discens,
Altiora concupiscens
Studet evangelio.

3b. Duo legens testamenta,
Vitae videt alimenta,
Christum in praesepio.

4a. Cibo dulci refovetur,
Quo plus gustat, plus augetur
Sanctum desiderium;

4b. Cibo confortatur isti,
Se configens cruci Christi
Currit ad martyrium.

5a. Rex hinc terret, hinc blanditur,
Haec nec timet nec lenitur
Pro mentis constantia;

5b. Hinc terrores ut favillae,
Hinc res, servi vel ancillae
Spernuntur ut vilia.

6a. Sapientes superantur,
Credunt Christo flammis dantur
Sed non perit fimbria;

6b. Carceratur virgo caesa,
Visitatur, fit illaesa
Superum praesentia.

7a. Quam regina dum solatur,
Ad certamen invitatur,
Favet ovans, coronatur,
Certat die tertia.

8a. Tot triumphans in tormentis
Ad superna cum ducentis
Praemittit Porphyrium;

9a. Corpus coelitus sublatum
Est in Sina tumulatum,
Tumba manat oleum.

10a. Virgo, sidus honestatis,
Dux et decus probitatis,
Christi reos majestatis
Christo reconcilia.

7b. A columha dum cibatur
Virgo, rota fabricatur,
Orat, nexus dissipatur,
Sternitur plebs impia.

8b. Impetrato, quidquid orat,
Ferit lictor, lac irrorat
Ferientis gladium.

9b. Sina signis illustratur,
Coelum sibi gloriatur
Addi sidus aureum.

10b. Vas virtutum, via morum,
Flos odoris, odor florum,
Nos tuere, nos coelorum
Transfer ad palatia.

Miss. ms. Sarisberiense saec. 15. Cod. bibl. Rossianae s. sign. A. — Miss. ms. Oxoniense anni 1384. Clm. Monacens. 705. B. — Miss. ms. Cantuariense saec. 14. Cod. Parisiens. (Arsen.) 135. C. — 2a, 2 decoratur B. — 3a, 1 vacat B. — 3b, 2 vitae fehlt B. — 5a, 1 terreat A; Exhinc terret C. — 5a, 3 Prae mentis C. — 6b, 2 Visitatur, non est C. — 7a, 2 imitatur C. — 7b, 2 tota B.

214. De sancta Katharina.

1a. Rex, qui regnas sine fine,
Da digne nos Katharinae
Colere solemnia.

2a. Philosophos et peritos
A Maxentio adscitos,
Ut contra hanc disputarent,

3a. Qui ad fidem Jesum Christi
Conversi sunt omnes isti
Spretis suis artibus,

4a. Et carceri mancipatur
Virgo sancta, quam solatur
Regina cum Porphyrio;

5a. Quo tyranno revelato,
Dolore sic duplicato
Repletus insanie

6a. Mox rotam jubet parari
Et circumquaque armari
Praeacutis gladiis,

7a. Demum virgo decollatur
Et lictoris irroratur
Gladius lacte, sanguine;

8a. Ex ejus mausoleo
Effluente oleo
Cum minutis ossibus

1b. Haec regis Costi filia,
Praepollens philosophia
Et coelesti gratia,

2b. Suis vicit argumentis,
Probans, quod insanae mentis
Exsistentes oberrarent.

3b. Quo Maxentius audito
Eos jubet tradi cito
Praeparatis ignibus.

4b. Quos monitis salutaribus
Convertit ab erroribus
Et daemonum servitio.

5b. Porphyrium decollari
Et reginae amputari
Mammas jubet impie.

6b. Super quam dum elevatur
Virgo, rota dissipatur
Divinis incendiis.

7b. Cujus corpus deportatum
Ab angelis est humatum
In Sinai culmine.

8b. Linitus efficitur
Sanus et regreditur
Sospes ejus precibus.

9a. Ergo virgo Katharina,
Fac, ut nos virtus divina
Praesentes custodiat

9b. Ab omni nota noxia
Et in fine coelestia
Adipisci faciat.

Miss. ms. Redonense saec. 15. Cod. Parisiens. 1098.

215. De sancta Katharina.

1a. Hac clara die turma
festiva da
praeconia

1b. Virginem concrepando
Katharinam
symphonia.

2a. Quae fuit regis
Costi clara
stirpe nata
in Alexandria.

2b. Erudienda
doctoribus
est oblata
reginae filia.

3a. Audiens rex, quod sit plena
virgo fide catholica,

3b. Illi jussit, ut mandata
cito relinquat coelica.

4a. Sed regis despexit
mandata, intrat
virgo benedicta

4b. Monens hunc, ut spernat
idola vana
nimis atque ficta.

5a. Tunc rex magistrorum
convocat agmina,

5b. Ut haec sit illorum
confusa doctrina.

6a. Sed hi confunduntur
per regis filiam

6b. Atque convertuntur
ad Christi gratiam.

7a. Rotis fractis caput
amputatur virginis,

7b. Lac ex ejus carne
fluxit loco sanguinis.

8a. Cujus corpus per angelos
in Sinai
montem est deportatum

8b. Et per ipsos est in tumba
marmorea
gaudenter collocatum.

9. Ex ipsa
aegros oleum
sanans manat.

Miss. ms. Tullense saec. 14. Cod. Parisiens. 11592. — Die Sequenz ist auf das Metrum der marianischen gleichen Anfangs gebaut, mit nur zwei verschwindenden Abweichungen. Vgl. Analecta hymnica VII S. 115.

216. De sancta Katharina.

1a. Adest dies triumphalis,
In qua sponsus immortalis
Sponsae reddit praemia.

1b. Prosequamur ergo digne
Decertantis Katharinae
Triumphos et proelia.

2a. Alta virgo stirpe sata,
Christo fide consecrata,
Jussa sprevit regia;

2b. Judex motus laniari
Sanctam jubet et arctari
Gravi sub custodia.

3a. Victus ei denegatur,
Sed de coelo ministratur
Jugis alimonia,

3b. Per columbam sustentatur,
Angelorum animatur
Ad pugnam frequentia.

4a. Convocatos oratores
Sua Christi confessores
Fecit sapientia,

4b. Virgo poenis non terretur,
Stat virago, non movetur
Promissorum gratia.

5a. Scorpione laceratur,
Prece rota dissipatur
Et poenalis machina,

5b. Triumphante Katharina
Sua multi cum regina
Respuerunt numina.

6a. Tandem rege triumphato
Et agone consummato
Ferro subit aethera,

6b. Pro cruore lac manavit,
Sina corpus collocavit
Angelorum dextera.

7a. Sacrum tumba fert liquorem,
Salutarem stillat rorem
Et minuta ossula,

7b. Aegris confert sanitatem,
Virgo nobis sanctitatem
Impetret per saecula.

Sequent. ms. Praedicatt. Cracoviens. s. sign. saec. 15/16 A. — Miss. FF. Praedicatt. imp. Venetiis. 1600. B. — Miss. ms. S. Stephani Divionens. saec. 15. Cod. Parisiens. 879. C.

217. De sancto Lamberto.

1a. Pange, Sion, redemptori
Sub alterni forma chori
Gratiarum opera,

1b. Dulcor piae symphoniae
Melodorum organorum
Grata solvat pignora.

2a. Vocis a tripudio
Non discordet actio
Vitam gerens stabilem,

2b. Oris enim aemula
Purae mentis formula
Sonum pingit habilem.

3a. Celebremus hodiernam
Diem, scandit ad supernam
Qua Lambertus patriam,

3b. Dum cruoris fuso rore,
Dirae carnis de tortore
Nactus est victoriam.

4a. Qui clarus genere,
Annis dum tenerae
Viget infantiae,

4b. Literis traditur,
Rivis imbuitur
Mirae scientiae.

5a. Hinc se jugo divinitus
Ardenscens Christi subjicit,
Et in sacra radicitus
Doctrina quia proficit,

5b. Hunc orbatam pontifice
Sedem ad Trajectensium
Tanto functurum apice
Cleri trahit suspirium.

6a. Quo throni praesidio
Sanctum Dei praesulem
Hostium detractio
Fugans facit exsulem.

6b. Flagrum ergo coelitus
Datum gerit patiens
Et sordentes ambitus
Vitat orbem odiens.

7a. Riga monastici subitur ordinis,
In quo multiplici jam septem terminis
Virtute micuit.

7b. Nec ultra tenditur spei dilatio,
Priori redditur hic pontificio,
Quod alter tenuit.

8a. Per quem fides dum increscit
Et maligna vis algescit,
Nefas ingens contra legem
Per Francorum actum regem
Molitur exstinguere

8b. Hortans ipsum, ut a tali
Thoro cedens illegali
Caelebs sua cum uxore
Vivat, ne sit in rubore
Cohaerens atulterae.

9a. Rem novit Alpaidis
Et Dodonem perfidis
Usa verbis inficit;

9b. Qui frendenti jaculo
Sanctum in oraculo
Fossum caput trajicit.

10a. Sic felici martyrio
Mundi revincens aspera
Martyr vectus cum gaudio
Sacri coetus ad aethera.

10b. Binis sertis coronatur,
Quia carne triumphatur
Et talentum contraditum
Fit cum lucro repositum.

11a. Cujus nos patrocinio
Mentis piato vitio
Sanctorum contubernio
Sacra consignet unio.

11b. Mortis ut post naufragia
Polorum ad palatia
Ducti diva praesentia
Fungamur duce gratia.

Grad. Monasteriens. imp. s. l. et a.

218. De sancto Lazaro.

1a. Summo cantu, digna laude,
Bethania mater, gaude
Lazari solemnio,

1b. Gaude, mater, et laetare
Filiasque fac cantare
Una cum tripudio.

2a. Sit vox laeta, cor mundatum,
Sic est namque Deo gratum,
Ut concordet voci vita.

2b. Modulizent quoque nati,
Qui futuri sunt beati
Martyris per suffragia.

3a. Cujus insistentes laudi,
Christe bone, nos exaudi,
Ut post vitae spatium

3b. Per hunc, cui famulamur,
Adipisci mereamur
Immortale bravium.

4a. Cujus laudes depromere
Nisi divino munere
Praemunito nulli datur,

4b. Qui meruit resurgere
Quatriduano funere
Sicut scriptura testatur.

5a. O inaudita pietas,
Per quam divina bonitas
Lacrimata

5b. Sese fontem pietatis
Et totius bonitatis
Est testata.

6a. Suscitatur Lazarus tumulo,
Vinctus manus et pedes vinculo,
Adepturus dignius praemium.

6b. Gratulantur plures e populo
Proclamantes viso miraculo,
Redemptorem venisse gentium.

7a. Admirantes hinc Judaei
Timent, tremunt pharisaei,
Statuunt consilia,

7b. Ut occidant innocentem,
Ne seducat totam gentem
Mundi per confinia.

8a. Discedit Lazarus,
deserit patriam,
Mare transit
timent saevitiam
Judaeornm.

8b. Devenit ocius
in Cypros insulam,
Adepturus
praesulis infulam,
Flos sanctorum.

9a. Praesulatu sublimatus
Mundo vixit, Deo gratus,
Tandem per martyrium

9b. Est a Deo coronatus
Et in coelo collocatus
Ordine coelestium.

10a. Summemartyr, hospes Christi,
Quem totiens suscepisti
Hospitem hospitio,

10b. Hospitari mereamur
Prece tua, te precamur,
In coelorum solio.

Sequentiar. ms. saec. 14/15. Cod. Parisiens. 17309. Mit Mel.

219. De sancto Leonhardo.

1a. Salve, mitis et benigne
Leonharde, Deo digne,
Tuis sacris actibus

1b. Meruisti hic in terris,
Ut cohaeres sis in coelis
Cum coelicis civibus.

2a. Normam regularis vitae
Dilexisti, post hanc rite
Diligenter vixeras,

2b. Semper tibi Dei cultus
In amore fuit multus,
Cui benedixeras.

3a. Quare benedictionem
Suam et dilectionem
Tibi dedit pariter,

3b. Ut tu pius intercessor,
Medicus nec non defensor
Sis cunctis perenniter.

4a. Caeci, muti, surdi, fessi,
Ad te clamant et perpessi
Multiplices labores.

4b. Leonarde, sancte here,
Per te medelantur vere
Acri pellis horrores.

5a. Vinctos atque captivatos,
Compeditos, catenatos
Invocatus liberas,

5b. Ventos sedas et procellas,
Hastas, equos, frena, sellas
Bellatorum roboras.

6a. Sed quid dicam, nemo valet
Tua mira, quamvis mallet,
Omnia describere;

6b. Non est rhetor nec orator
Tam facundus propalator
Ea potens promere.

7a. Ergo velle tu pro facto
Sume, pater, et peracto
Hujus vitae spatio

7b. Fac, ut tibi servientes
Semper tecum sint gaudentes
In coeli palatio.

8a. Hicque vincant nocitura
Paupertatis et a cura
Omni fiant liberi;

8b. Eja, abbas reverende,
Nostras preces nunc attende,
Ut reddamur aetheri.

Miss. ms. Cremifanense 41. saec. 15. A. — Miss. Mellicense 983. saec. 15. B. — Miss. ms. Salisburgense anni 1476. Cod. bibl. publ. V 1 A 12. C. — Sequent. ms. S. Petri Salisburgens. saec. 16. Append. post Miss. Roman. imp. Venetiis. 1513. D. — Miss. ms. Lincense *Fg* 10. saec. 15. E. — Miss. ms. Graecense 74. saec. 15. F. — Miss. ms. Raitenpuchense saec. 15. Clm. Monacens. 12203. G. — Miss. Pataviense imp. 1503. H. — 1b, 1 Seruisti hic B. — 2a, 1 formam AB. — 4a 3 Labores multiplices A. — 4b, 3 pellens A. — 6a, 1 quid dicas A. — 8a, 1 Sicque vivant (l. vincant) A; Hicque vincit H. — 8b, 1 venerande A; — Eja praesul CFG, welche drei Handschriften die Sequenz auf S. Wolfgang übertragen.

220. De sancto Leonhardo.

1a. Exsultet vox sonora,

1b. Gaudeat mens devota.

2a. Exsultantes jubilemus
Leonhardi merita,

2b. Qui mundana sprevit prorsus
ambiens coelestia.

3a. Malens Christo famulari
pauper in ecclesia.
3b. Quam in hujus mundi regum
dives esse curia.

4a. Ergo linquens Galliam
4b. Intrans Aquitaniam

5a. Consolatur regem flentem
virtute divina,
5b. Reddens sibi natam prolem
cum sana regina.

6a. At Leonhardo
contulit almo
Divina gratia.
6b. Solvere captos
diraque ferri
Frangere vincula.

7a. Hic Mariae, summi regis
matris, ad memoriam
7b. Suis digne stabilivit
manibus basilicam.

8a. Per occultae terrae venas
undam de vizenna
8b. In puteum consurgere
fecit prece digna.

9a. Leonhardus, quoad vixit,
tonantis mandata
9b. Custodivit atque fulsit
signis et doctrina.

10a. O beate Leonharde,
magna sunt tua merita
10b. Tu captivos fac solutos,
qui te vocant mente tota.

11a. Fuga morbos, pelle famem
de Christi ecclesia,
11b. Hostes tere, pacem prece
tribue continua

12. Et fac nos tecum gaudere
In coelesti curia.

Trop. ms. S. Martialis Lemovicens. saec. 13. Cod. Parisiens. 1086.

221. De sancto Leonhardo.

1a. Anni nobis circulus
Renovat solemnia
1b. In beati Leonhardi
Celebri memoria.

2a. Cujus actus inclitos
Celebrat ecclesia,
2b. Quo laetatur socio
Supernorum curia.

3a. Bonae puer indolis
Dum praeclarae sobolis
Eniteret gloria,
3b. Paupertatem eligit,
Mundi fastus negligit.
Regnum et palatia.

4a. In silvarum latebris
Eremita celebris
Dum latere voluit,
4b. Signorum potentia
Et doctrinae pluvia
Velut lampas claruit.

5a. Hic reginam aegrotantem
Et in partu laborantem
Sola prece liberat,
5b. Rupem siccam rigat undis
Fratribusque sitibundis
Fontis venas reserat.

6a. Captivis suffragium,
Miseris praesidium,
Agonista Domini.
6b. Dum carnem attenuat,
Orando continuat
Saepe noctem lumini.

7a. Quam sit vana spes mortalis,
Quam beata spiritalis,
In hoc vita claruit,
7b. Qui, dum spernit lubrica,
Est adeptus coelica,
Quibus semper studuit.

8a. O decus Franciae,
Lux Aquitaniae,
Gemma ecclesiae,
Nos exaudi.

8b. Mundemur maculis,
Qui vocum modulis
Damus praeconia
Tuae laudi.

9. Sociemur tibi in patria,
In qua suis est Deus
omnibus omnia.

Trop. ms. S. Martialis Lemovicens. saec. 13. Cod. Parisiens. 1086.

222. De sancto Leopoldo.

1a. Regem regum veneremur,
Scriptum cujus habet femur:
Dominus dominantium,

1b. Rumpens hostis potestatem,
Quam tenebat ursurpatam
Contra coetum peccantium,

2a. Irritantis, quantum potest,
Ad peccandum, sed id prodest,
Firmiter resistentibus.

2b. Redit saepe variatus
Et recedit confutatus
A vere poenitentibus.

3a. Curam gerit infirmorum
Versus hostem rex coelorum,
Ne venena peccatorum
Infundat ad lubitum.

3b. Petenti mox dat vigorem
Caritatis stillans rorem,
Qui virtutis per odorem
Virus vincit bibitum.

4a. Rapax lupus dum conatur
Ovem jugulare, datur
Fides recta, qua fugatur
Duri cordis caecitas.

4b. Bibit Jesus de torrente
Passionis peringente,
Qua spem firmam sumit mente
Timida mortalitas.

5a. Liber hostis pravitate
Leopoldus marchio
Fide, spe cum caritate
Resistebat impio.

5b. Umbram fugit mundanorum
Carnem servans domitam,
Christi currens mandatorum
Diligenter semitam.

6a. Sumpsit felix et in terra
Prolem venustissimam,
Pace fruens sine guerra
Formam gessit optimam.

6b. Major natu nec in tantis
Tumescebat prosperis,
Nec fortis instar gigantis
Frangebatur asperis

7a. Festinabat ad superna
Multis stipatus meritis,
Nec affectus creaturae
Baronem impediverat.

7b. Libens liquit Christi verna
Cum pompis mundum solitis,
Cum jam mentis visu purae
Trinum et unum viderat.

8a. Cibum coeli manducantes
Plebem secutus credulam
Eriguntur curvi, vadunt,
Membra pridem immitia.

8b. Tasiam inhabitantes,
Distantem maris insulam,
Leopoldi vix evadunt
Miranda beneficia.

9a. Est id verum nec occultum,
Bonos praemiari multum,
Ire malum nec inultum
Propter stultum mundi cultum.

9b. Ob tanti precatum viri
Humiles cernuntur miri,
Superbi manent deliri,
Quis verum nequit audiri.

10a. Licet justi nunc quassentur
Et iniqui prosperentur,
Justis salvis hi plectentur,
Coram cunctis confundentur.

10b. Vivet insons apud Deum,
Quia credidit in eum,
Mala cum vexabunt reum
Vitae perdentem trophaeum.

11. O Maria, mater pia,
Nobis via sis, o dia,
Coeli ad palatia
Leopoldi gratia.

Miss. ms. Mellicense 979. saec. 15. A. — Miss. ms. S. Floriani III 9 saec. 15. B. — Miss. Pataviense imp. 1503. C. — 3a, 4 libitum AB. — 9a, 4 pridem inimicitia ABC. — 11b, 3 Vitae prodentem C.

223. In translatione s. Lucii.

1a. Hodiernae lux diei
Jam erumpit, currant rei
Lucis sub praesidio,

1b. Dux coelorum se confundi,
Se fatetur sol obtundi
Lucis hujus radio.

2a. Hanc te lucem, pater Luci,
Te videntes huc abduci,
Sensimus Selandici.

2b. Roma mater te lactavit,
Imbuens inthronizavit
Summo tradens apici.

3a. Mox in arcum versa pravum
Fel comportat, ubi favum
Alumno miscuerat.

3b. In metallum deportatur,
Sed post paulum revocatur
Fortior quam cesserat.

4a. Splendor uti lippum gravat,
Depravatos plus impravat
Praesulis constantia;

4b. Ergo caput det oportet,
Dat et gaudens, ut reportet
Exoptata praemia.

5a. Pudor caput hoc Romanis,
Beltae quies, honor Danis,
Huc hac die ducitur:

5b. Felix dies tanti doni,
In qua patris et patroni
Translatio colitur.

6a. Gaudet laeta Portuensis
Hujus civitas immensis
Tuta sub praesidiis,

6b. Stat confisa solo dente,
Se de peste protegente
Telis et insidiis.

Miss. Hafniense imp. Hafniae 1510. — 1b, 1 Duc coelorum. — 2a, 2 hunc abduci; besser, nicht notwendig wäre adduci. — 1a, 3 Syaleudici; ob obige Konjektur: Syaleudici verdruckt statt Själlandici = Selandici das Richtige trifft, mögen Kundigere entscheiden. — 2b, 2 inthronizat. — 6a, 1 Portuensis Latinisierung von Hafniensis. — Die Mel. der Sequenz bezeichnet 1a, 1.

224. In translatione s. Ludovici.

1a. Gaudiose Francia
Diem hanc expendas,

1b. Ad laudum praeconia
Te totam extendas.

2a. Collauda cunctis saeculis
Regem dominantem,

2b. De Ludovici titulis
Francos jucundantem.

3a. Te prudenter
mater edocuit,
Ludovice,
tibique praebuit
Morum instructorem.

3b. Qui te Dei
per tibi tradita
Diligenter
divina monita
Fecit amatorem.

4a. Tu summo studio
Peccatum odio
Semper habuisti;

4b. Tu te virtutibus
Perficientibus
Mente imbuisti.

5a. Tu pro fide Christi
Regnum reliquisti,
Bis transisti mare.

5b. Ibi te crudeles
Christo non fideles
Tractarunt amare.

6a. Tibi capto perditus
Liber praeda coelitus
Cito restauratur;

6b. Per te propter titulum
Perfidiae cingulum
Militiae negatur.

7a. Tu quaerebas
Pacem popularem,
Tu fovebas
Gentem regularem,
Tu spernebas
Pompam saecularem
Mundanorum.

7b. Te divitiae
Non attraxerunt,
Te deliciae
Non allexerunt,
Te malitiae
Non inflexerunt
Perversorum.

8a. Per te plura
Grandi cura
Monasteria
Sunt aedificata.

8b. Per quae cultus
Deo multus
Fit in Francia
Per te decorata.

9a. Ob haec et alia
Deo placentia
Nunc coeli gloria
Coronaris.

9b. Quo tua gratia
Nobis suffragia
Salutis propria
Largiaris.

Miss. ms. S. Ludovici Pisciacensis saec. 14. Cod. Parisiens. (Arsen.) 608 mit Mel.

225. De sancta Margareta.

1a. Dulce melos Margaritae
Chorus iste psallat rite,
Cujus verae tibi vitae
Redolent insignia.

1b. Stirpe decens, fide clara,
Virgo fuit Deo cara
Et in fine placens ara,
Gaudeat ecclesia.

2a. Haec contempsit Olybrium,
Equulei suspendium
Et carceris supplicium
Christi cincta cingulo.

2b. Haec draconem superavit,
Devorantem perforavit,
Beelzebub conculcavit
Freta regis annulo.

3a. Haec perculsa coeli rore
Impetravit a lictore
Per spatium tantum horae
Christo preces fundere.

3b. Ergo, Christe, sua prece
Nos peccati munda faece,
Ut sic tecum spreta nece
Valeamus vivere.

Missale Cluniacense imp. Parisiis 1550. Appendix pro prioratu S. Martini de Campis. — Mel. offenbar: Verbum bonum.

226. De sancta Margareta.

1a. Virgo vernans velut rosa,
Specialis, speciosa,
Margarita pretiosa
Margareta floruit.

1b. Ex gentili stirpe nata.
Genetrice mox orbata,
Sub nutrice conservata
Fidem veram coluit.

2a. Cujus oves dum nutrivit,
Nutrientem concupivit,
Cujus forma insanivit,
Fervidus Olybrius.

2b. Sprevit opes blandientis,
Sprevit minas saevientis,
Nec his cessit nec tormentis,
Dum torquetur gravius.

3a. Nulla poena superatur,
Sed in poenis gloriatur
Et post poenas decollatur
Et migrat ad gloriam.

3b. A peccatis et a poena
Nos absolve, Deo plena,
Ut, qua fulget lux serena,
Ducamur ad patriam.

Miss. Sleswicense imp. in Sleswic 1486. — Mel. jedenfalls: Verbum bonum.

227. De sancta Margareta.

1a. Psallat chorus puellaris,
Quia dies est natalis
Margarethae virginis,

1b. In odore unguentorum
Ejus canat ante thorum
Dulce melos carminis.

2a. Haec de gentilibus
Processit natalibus
Velut rosa speciosa,
Quae de spina nascitur.

2b. Cujus ad honorem
Suum signat decorem
Lux jocosa, pretiosa
Stella, quae progreditur.

3a. Quam cernens Olybrius
Amore mox ebrius
Deos jubet colere
Christumque relinquere.

3b. Illa coepit spernere
Praefectum et dicere,
Deos nolo colere
Nec Christum relinquere.

4a. His praefectus provocatus
Et furore inflammatus
Praecepit tenellae
Corpus torqueri puellae.

4b. Sed nec in tanto dolore
Christi valet ab amore
Virgo separari,
Sibi prompta immolari.

5a. Tunc jubetur ustulari,
Lampadibus accremari,
Demum carcer praeparatur,
In quo virgo reservatur.

5b. In quo draco terrificus,
Varius et flammificus,
Hanc in ventrem deglutivit
Sed cruce vincens exivit.

6a. Plenum aqua vas portatur,
In quo virgo colligatur,
Quae a Christo visitatur
Et a poena relaxatur

6b. Haec videntes multi credunt
Et ad fidem Christi cedunt,
Truces tortores accedunt,
Ense saevo cunctos caedunt.

7a. Dehinc virgo generosa
Gladio necatur,
Ab angelis gloriosa
Jam sede locatur.

7b. Ergo cum laetitia
Colentes praesentia
Margarethae solemnia
Decantemus Alleluja.

Miss. ms. Plagense s. sign. saec. 15. A. — Miss. ms. Pragense XIV C. 3. saec. 15. B. — Str. 3b fehlt A. — Str. 5a ff. fehlen B.

228. De s. Maria Aegyptiaca.

1. Laus Deo patri ejusque nato
pariterque pneumati beato.

2a. Laus ejus unica
unaque est actio

2b. Et agendorum par
potestas et ratio.

3a. Mundi redemptor, te nostra
personent organa,

3b. Sine reatu reorum
qui tollis crimina.

4a. Cujus benignitas
Jerichonteam civem jam
fecit alienigenam,

4b. Ejus clementia
nigram peccatis Mariam
candidavit Niliacam.

5a. Haec primo saeculi
male blandis gaudiis
applicat animum,

5b. Porcorum convictu
foedata revertitur
ad patris gremium.

6a. Templis excluditur
dominicis, lacrimis
rigat pedes virginis
moerendo, lugendo
semet cruciat
damnans, quae gesserat.

6b. Virgo puerpera
gemiscentem miseram
miserans poenitentem
exaudit, emundat,
lavat, expiat,
aditum reserat.

7a. Haec sunt solemnia,
quae tu efficis,
o patris sapientia,

7b. Ove centesima,
dragma perdita
recepta tua gratia.

8a. Post haec subintrat
portum eremi procellis
enatans saeculi,

8b. A sene sancto
quo visitatur et vitae
ferclis saturatur.

9a. Angelicis sublevatur
orans a tellure
manibus

9b. Et coelicis sociatur
coelo coeli civis
civibus.

10a. O Christe, rex celebris,
leo fit funeris
sacri tumulator,
verna fidus,
mitis ex effero.

10b. Quam te decent talia
solus miracula,
qui in sanctis tuis,
facis aurum
conflans ex sabulo.

11a. Quid David, tu scis
tangens te quoque peccatrix,
latro, Petrus
et Matthaeus.

11b. Quisnam emollit
corda dura, quis indulget
culpis gratis
nisi Deus?

12. Rex regum, fili Mariae,
inspira peccatorum
nobis poenitentiam
pro gratia dans gratiam.

Miss. ms. Underdorfense anni 1437 Clm. Monacens. 7550 A. — Miss. Frisingense imp. Monachii 1579. B. — 1, 2 pneumate A. — 2a, 2 quibus est actio B; quaelibet est actio. — 4a, 2 Jerichontea A. — 4a, 3 sq. civem fecit jam AB. — 4b, 2 nigra peccatis A. — Mel.: Psallite.

229. De ss. Maria Jacobi et Salome.

1. Virgini pangamus laudes
et suis sodalibus.

2a. Anna dulcis profuit,
Tres maritos habuit
Et ex illis protulit
Tres sorores.

2b. Joachim primus sponsus
Cleophas est secundus
Et dux vitae Salomas
Fuit ternus.

3a. Die nobis, Maria,
virgo prima filia,
Tu mater Dei viventis,
casta gaudens honore parentis.

3b. Angelico teste
Deum paris et caste.
Surrexit proles bis bina
Ex Maria, quae est secunda.

4a. Credendum est, quod Salome
Mariae filii
sunt duo nati,
qui sunt beati.

4b. Scimus, septem processisse
natos ex his vere.
Tu nobis, Christe
rex, miserere.

Grad. ms. Carmeli Parisiens. saec. $^{15}/_{16}$. Cod. Mazarin. 465 (1388 C). A. — Miss. Ultrajectinum imp. Antwerpiae 1540. B. — 2b, 1 Joachim est B. — 2b, 2 Cleophasque A. — 2b, 3 Dux vitae A. — 2b, 4 tertius B. — 3a, 4 gaudes B. — Mel.: Victimae paschali.

230. De s. Maria Magdalena.

1a. Monti Sion dat virorem
Ros Hermon et viror florem
Fecundum in gratia;

1b. Ad honorem Magdalenae,
Roris hujus imbre plenae,
Sollemnicent omnia.

2a. Rigans montes gratiarum
Ad convallem lacrimarum
Ros coelestis effluit;

2b. Ibi jacens Magdalena,
Lacrimarum imbre plena,
Christi pedes abluit.

3a. Abluentis cor fecundat
Et tergentis corpus mundat
A culparum sordibus;

3b. Mandat pacem osculanti
Et unguentis abundanti
Largus est muneribus.

4 a. Auster fugans aquilonem,
Lux illustrans rationem
In amorem perficit;

4 b. Grande signum pietatis,
Mox purgatam a peccatis
Sibi sponsam efficit.

5 a. Dulcis luctus, dulcis clamor,
Dulcis magis ardens amor
In tali connubio;

5 b. A dilecti nulla sorte
Nec in vita nec in morte
Laxatur obsequio.

6 a. Lugens adstat morienti,
Sed congaudet resurgenti
Ejus narrans gloriam,

6 b. Et regnantem confitetur,
Dum in rupe profitetur
Vitam solitariam.

7 a. Novis modis ibi rapta,
Novis demum donis apta,
Sponsi gaudet praemiis;

7 b. Ad hanc partem, quam elegit,
Ducat nos, qui mundum regit,
Ejus patrociniis.

Miss. ms. Praedicatt. Vindobonens. s. sign. anni 1477 A. — Grad. ms. Praedicatt. Cracoviens. s. sign. 15/16. B. — Grad. ms. Praedicatt. saec. 14. Clm. Monacens. 23287. C. — Grad. ms. Praedicatt. saec. 15. Cod. Dusseldorpiens. D. 11. D. — Miss. ms. Praedicatt. saec. 15. Cod. S. Genovefae Parisiens. BBl. 4° 10. E. — Miss. Praedicatt. imp. Venetiis 1600. F. — 1 a, 1 victorem F. — 7 a, 3 donis aucta F. — Mel.: In suprema regione B.

231. De sancto Martiali.

1 a. Omnis mundus
Laetabundus
Ista digna recoli
Recolat solemnia;

1 b. Lux festalis
Martialis
Rutilat apostoli
Tui Aquitania.

2 a. Qui velut aurum
ab Aquilone prodiit,
Dum ex Hebraeis
proles illustris exiit
De tribu Benjaminea,
Flos de radice spinea.

2 b. A summo fonte
fontem baptismi meruit,
Oleum et mel
de petra sugens eruit,
Dum Christi praesens opera
Vidit, suscepit munera.

3 a. Mox sicut gressu
sic et vita sobria

3 b. Petrae ac Petri
sequitur vestigia.

4 a. Antiocho
Et Romulo
Dant Christum sacra labia;

4 b. Martialem
Hunc et talem
Doctorem sumit Gallia.

5 a. Lemovix,
Genitrix
Erroris et filia,

5 b. Petitur,
Redditur
Comes per bacteria.

6 a. Hospes unicam hospitis
curat fugans daemonia,

6 b. Natus Nervae surgit foris,
intus hominum milia.

7 a. Instans frangendis idolis
Torquetur a multicolis,
Fulminati recipiunt
Vitam, fidem perfidia.

7 b. Vanis praeponens seria,
Sponsum sponso Valeria,
Fit rosa quia lilium,
Fert non brevi caput via.

8a. Sed poli vult centrum tangere
Martialis tendens promere
Universa.

8b. Qui tot restituit mortuos
Quot signipotens morbidos,
Res stupenda.

9a. His perpendatur, cetera
Quam fuerint innumera.

9b. Certa credantur vetera
Per nova mira opera.

10a. Transituro ex hoc mundo
Apparens ut saepius
Cum luce lux aeterna

10b. Diem dat, qua de profundo
Secum miles proprius
Conscenderet superna.

11a. Populi concurrunt cuncti
Per eum Christo conjuncti
Proprii apostoli
ad novissima.

11b. Quos dum admonet, repente
Christo sibi occurente
Coelos coelorum subit
felix anima.

12a. Gaude gens Aquitanica,

12b. Tu praesertim Lemovica.

13a. Martialem ore,
Martialem corde
Posce pium
cum laude debita.

13b. Clamet grex sodalis:
Sancte Martialis,
Gentem tuam
et cunctos visita.

14a. Martialis, apostoli
Tui, Christe,
Prece nostra omnia
Guberna.

14b. In te renatae soboli
Dux assiste
Donans frui gloria
Aeterna.

15. Subjungant rerum singula:
Sit Deo laus in saecula.

Trop. ms. S. Martialis Lemovicens. saec. 11. Cod. Parisiens. 903 A. — Trop. ms. S. Martialis Lemovicens. saec. 11. Cod. Parisiens. 1132 add. saec. 12. B. — Trop. ms. S. Martialis Lemovicens. saec. 12/13 Cod. Parisiens. 1139. C. — 2a, 2 prodit A. — 2b, 4 sugens exivit A. — 4a, 2 Dans A. — 8b, 2 Quod signis potens B. — 11b, 3 subit fehlt A; subiit B. — 11a, 2 compuncti C. — 14b, 3 fari gloria A.

232. De sancto Martiali.

1a. Gratiarum modulis
Laetetur ecclesia,
Rutilans oraculis
Plaudat Aquitania
Votis sumptis sedulis.

1b. Lemovicis populis
Divina clementia,
Martialis titulis
Conceditur gratia
Ditata mirculis.

2a. Dum Jesus, qui nos mundavit,
In Judaea praedicaret,
Martialem perlustravit,
Ut Deo multiplicaret
Novum gregem Domini.

2b. Sic instructus non expavit,
Sed ut fidem roboraret
Se labori subjugavit,
Ut elapsos revocaret
De tenebris lumini.

3a. Vitae pollet documentis,
Consolatur in lamentis,
Ritum pellit pravae gentis,
Vivis probans argumentis
Vivum Deum omnium.

3b. Hic effulget miris signis,
Hic compescit vires ignis,
Viam monstrat vitae dignis,
Gestis trahens nos benignis
Ad Dei servitium.

4a. Hic sodalis redemptoris
Subsequens vestigia,
Medela cuncti languoris,
Cujus beneficia
Rutilant feliciter.

4b. Claudis gressum, caecis lumen
Dant ejus suffragia
Sanitatis pandit flumen,
Membrorum [contagia]
Sanat mirabiliter.

5a. O vas puritatis,
Pater pietatis,
Decus Aquitaniae,
Serva nos a carie,

5b. Ut nos cum beatis
Regno claritatis
Fruamur et gloriae
Post vallem miseriae.

Antiph. ms. S. Martialis Lemovicens. saec. 14. Cod. Parisiens. 916. — 4b, 3 Sanctitatis pandit. — 4b, 4 Lücke von 4 Silben.

233. De sancto Martiali.

1. Laude pia et jucunda,

2a. Alme pater, jam coelestis
Tibi chorus et terrestris
Modulatur organa
Voce praecelsa.

2b. Ave princeps principatus,
Promit odas decoratus
Virtutum insignia
Nostra caterva.

3a. Laudat Christum creatorem,
Sibi talem quod pastorem
Praeelegit gratia
Mente devota.

3b. Laudum vota concinendo,
Pia prece exsequendo
Intonemus cantica
Voce praecelsa.

4a. Hunc Judaea, rosam spina,
Dulcem uvam stirps amara
Tribu Benjaminea
Gaudet enixa.

4b. Hic utroque cum parente
Terno lustro jam volvente
Baptismi remedia
Suscipit laeta.

Trop. ms. S. Martialis Lemovicens. saec. 11. Cod. Parisiens. 1137 add. saec. $^{11}/_{12}$. — Das Weitere fehlt. Ich gebe das Bruchstück, weil wenig Aussicht vorhanden, das Fehlende anderwärts zu finden.

234. De sancto Martiali.

1a. Purus puer Benjamita,
Martialis, cujus vita
Vivit in ecclesia,

1b. Nobis fuit delegatus
Et a Christo pastor datus
Speciali gloria.

2a. Hic duobus comitatus,
Alter quorum suscitatus
Petri tactus baculo;

2b. Deum verum praedicavit,
Qui pro nobis se mactavit
Crucis in patibulo.

3a. Verba signis confirmantur,
Signa verbis conformantur,
Virtutum potentia.

3b. Sic ad Christum convertuntur,
Infideles et sequuntur
Ipsius vestigia.

4a. Nervae natus vitae datur
Et infirmi reseratur
Luctus et miseria,

4b. Daemon victus effugatur
Et Arnulphi liberatur
A tyranno filia.

5a. Caecis visus restauratur,
Salus aegris condonatur,
Laetis cedunt tristia;

5b. Quando jubet, mors recedit,
Et ad corpus vita redit
Fidei constantia.

6a. Vitae verbis virgo credit,
Dum se totam Christo dedit,
Martyr fit Valeria.

6b. Caput offert virgo Dei,
Sese Deo, Deus ei
Palmam pro victoria.

7a. Amne mersus in profundo
Tractus amnis est de fundo
Daemonum praesentia,

7b. Hildebertus, dux laetatur,
Nam defunctus suscitatur
Deo dans preconia.

8a. O beate Martialis,
Nos ab hostis serva malis,
Tibi qui concinimus,

8b. Ne fallaces ejus doli
Nos a regno privent poli,
Per te data petimus.

9a. Ut immunis a piratis
Portum petat nostra ratis,
Mundi rege fluctibus.

9b. Largus large largiaris,
Plus largire, quam rogaris,
Tibi famulantibus.

10a. Christe, virtus et corona,
Meritorum nobis dona
Te munus in patria,

10b. Spes et vita, sors bonorum,
Pax et decus angelorum,
Tibi laus et gloria.

Trop. ms. S. Martialis Lemovicens. saec. 12/13. Cod. Parisiens. 1139. A. — Antiph. ms. S. Martialis Lemovicens. saec. 14. Cod. Parisiens. 916. B. — 1a, 1 Purus puer A. — 1b, 1 delectatus B. — 4a und b umgestellt A. — 9a, 1 aspiratis B. — 9a, 2 Partum B.

235. De sancto Martiali.

1a. Veneranda veneretur
Celebrisque celebretur
Haec tanta solemnitas,

1b. Ex ardore caritatis
Hac die jucunditatis
Sit cunctis jucunditas.

2a. Diem istam mors natalis
Apostoli Martialis
Dignam fecit gaudio,

2b. Morienti vita datur,
Qui vivens moriebatur
Carnis desiderio.

3a. O quam felix sanctus iste,
Qui te vidit, Jesu Christe,
Et Deum et hominem,
Puer dono praeventus gratiae
Et parentum simul et patriae
Reliquit dulcedinem.

3b. Christi vidit passionem,
Illi post ascensionem
Datus est paraclitus;
Romam venit cum Petro praedicans,
Sanctum Christi nomen magnificans,
Hoc solo solicitus.

4a. Huc egressus repedavit
Sociumque suscitavit
In Petri bacterio,

4b. Aquitaniam ingressus
Tullo praedicavit fessus
Ex viae dispendio.

5a. Sic Arnulphi curans natam
A daemonio vexatam
Sanam patri reddidit,

5b. Hujus et oratio
Principis in filio
Mortis jura perdidit.

6a. Hinc veniens Agedunum,
Tres personas Deum unum
Praedicabat gentibus,

6b. Tres non tria dicens esse,
Ut sic credant, est necesse
Salvari volentibus.

7a. Hic ministris idolorum
Non compensator malorum
Lumina restituit,

7b. Quod a paralitico
Accepit munifico,
Egenis distribuit.

8a. Plures illic baptizavit,
Missus tandem festinavit
Ad urbem Lemovicum,

8b. A Susanna hospitatus
Ejus prece non ingratus
Curavit phreneticum.

9a. Huic in carcerem detruso
Et cum sociis incluso
Lucis luxit radius,

9b. Sacerdotes fulminatos
Christo vitaeque renatos
Reddidit propitius.

10a. Fonte sacro renovantur
Omnes simul et mundantur
Et deorum exsecrantur
Prorsus idolatriam;

10b. A gentilium errore
Christo nexu firmiore
Valentem vitae valore
Conjunxit Valeriam.

11a. Morte digna morientem
Ad inferos descendentem
Dux iste ducis clientem
Ad superos collocat;

11b. Hinc convertit ipsum ducem,
Pium modo, prius trucem,
Et ad Christum veram lucem
De tenebris evocat.

12a. Et nec minus signum fecit
Quando malignos ejecit
Spiritus a flumine,

12b. A daemone suffocatum
Arcadium rursus natum
Vitae ditat lumine.

13a. Sic vir mirae sanctitatis
Datus est humilitatis
Exemplar et titulus.

13b. Coelos non ingredietur,
Quisquis non efficietur
Sicut iste parvulus.

14a. Iste legis nostrae murus
Ad patriam progressurus
Et coronam adepturus,
Quo fuerat moriturus,
Scire diem meruit.

14b. Pastor bone, redemptorem
Nostrum redde proniorem,
Ut coelorum nobis forem
Aperiat, qui pastorem
Te nobis praeposuit;

15. Qui dulcem precum odorem,
Qui gemitum et clamorem
Pauperum non renuit.

Trop. ms. S. Martialis saec. 12/13. Cod. Parisiens. 1139. — Mel. hier nicht Laudes crucis; dennoch ist die Sequenz vermutlich nach dieser Mel. gearbeitet. Dann sind Str. 12, 13, 15 Interpolationen.

236. De sancto Martiali.

1a. Gaude stirpe, Siria,
Plaudat Aquitania
Martialis titulis,

2a. Plaudat omni tempore
Tanti viri corpore
Fulgens urbs Lemovica,

3a. Sanctitatis gratia
Clarus ab infantia
Christo puer jungitur,

4a. Cum duobus sociis
Martialis Galliis
Praedicatum mittitur,

5a. Ab Arnulphi filia
Propulsat daemonium,
Nervae Dei gratia
Vitae reddit filium.

6a. Cessat idolatria,
Praedicatur latria,
Ducissa cum filia
Credit et familia.

7a. Hostis laedit
Praesul cedit,
Suffert poenas
Et catenas,
Servatur in carcere.

8a. Fulminantur
Mortis rei,
Suscitantur
Nutu Dei
Martialis precibus,

9a. Hildebertus in profundo
Mersus aquae fert a fundo
Tractus vitae redditus,
Stupet ducis exercitus.

10a. Igne sacro gens crematur
Urbem replet, desolatur,
Supplex orat et implorat
Patris patrocinium.

11a. Exit mater conspectatum,
Super ignem linquit natum,
Bullit unda,
Caro munda
Non sentit incendium.

1b. Speciale gaudium
Det Lemovicinium
Ipsius miraculis.

2b. Tam praeclaro socio
Glorietur concio
Felix apostolica.

3b. Clarae puer indolis
Exemplar apostolis
Virtutis ostenditur.

4b. Morte rapto socio
In Petri balterio
Vita restituitur.

5b. Ingressus apostolus
Lemovicas liberat
Populum, quem subdolus
Hostis captivaverat.

6b. Templorum pontifices
Indignati nimium
Infligunt multiplices
Poenas et supplicium.

7b. Quod oravit,
Impetravit,
Lux illuxit,
Carcer fulsit,
Clausus exit libere.

8b. Cuncti credunt.
Baptizantur,
Deum verum
Venerantur
Parvi cum majoribus.

9b. Ictu caesus ignis trucis
Suscitatur cliens ducis,
Decollator Valeriae,
Protomartyris Galliae.

10b. Extra muros corpus latum
Martialis sanitatum
Munus praebet exspectatum,
Cessat languor omnium.

11b. Omnis morbus evanescit,
Martialis nomen crescit.
Sanitati
Cuncti dati
Dei laudant filium.

12. Martialis gaudium
Det nobis coelestium.

Trop. ms. S. Martialis Lemovicens. saec. $^{12}/_{13}$ Cod. Parisiens. 1139 add. saec $^{13}/_{14}$.

237. De sancto Martiali.

1a. Exsultemus sic in Deum,
Ut mens tota sit in eum
Directa per gratiam,

1b. Lingua vitae se maritet,
Ita quod omnes invitet
Ad coelestem gloriam.

2a. Martialem lingua sonet,
Cujus prece nos coronet
Rex in sua curia,

2b. De quo apostolis dixit:
Ni quis humilis ut hic sit,
Non speret coelestia.

3a. Hic cum Christo conversatus
Virgo creditur oblatus,
Se post servans virginem;

3b. Benjamita lux illuxit,
Quem Benjamin stirps produxit
Excedentem hominem.

4a. Lemovica, choris plaude
Et in apostolo gaude
Ore, corde, opere;

4b. Totus dies celebretur
Et in laudem integretur
Pie et sumopere.

5a. Martialis pro his oret
Et ante Deum peroret,
Ut aeterna fercula

5b. Nobis gloriosus donet,
Sed prius culpas condonet
Per aeterna saecula.

Trop. ms. S. Martialis Lemovicens. saec. $^{12}/_{13}$ Cod. Parisiens. 1139. A. — Antiph. ms. S. Martialis Lemovicens. saec. 14. Cod. Parisiens. 916. B. — 1b, 2 omnis B. — 4a, 2 apostolico B. — 4b, 3 et sine opere B.

238. De sancto Martiali.

1a. Dissoluto carnis luto
Angelorum subit chorum
Martialis hodie,

1b. Jugis ei lux diei
Hodiernae, qua supernae
Fit cohaeres gloriae.

2a. De tenebris mundo luxit
Lux celebris, cum produxit
Stirps hunc Benjaminea,

2b. Carne situs detestatur
Carnis ritus et ornatur
Corona virginea.

3a. Mundum sprevit et decrevit
Cultor aequi, Christum sequi
Habitu sub paupere;

3b. Ecce mirum vita virum,
Ecce istum, de quo Christum
Legimus asserere:

4a. Coeli domo dignus erit
Omnis homo, qui hunc quaerit
Imitari parvulum.

4b. Juxta Dei documentum
Monstrat rei argumentum,
Quod sit cunctis speculum.

5a. Sic virtutum vas odorum,
Vas complutum rore morum
Et coelesti gratia,

5b. Sic lucerna semper lucens,
Ad superna nos reducens
Per exempla praevia.

6a. Hujus gestis virtus testis,
Quae divinam medicinam
Impertitur miseris

6b. Muti fantur et sanantur
Aegri cuncti et defuncti
Redeunt ab inferis.

7a. Libertatis status datur
Captivatis, suffocatur
Ignis succutaneus:

7b. Huic statum primae sortis
Post monstratum diem mortis
Spondet rex aethereus.

8a. Jesu pie, mundans unda,
In hac die nos emunda
Ab omni spurcitia

8b. Atque prece tanti viri
Mundos faece virus diri
Transfer ad coelestia.

Trop. ms. S. Martialis Lemovicens. saec. 12/13 Cod. Parisiens. 1139.

239. De sancto Martiali.

1. Coeli enarrant gloriam Dei,
Alleluja.

2a. Coelum nobis conlaetatur,
Dum de coelo nobis datur
Honor, virtus, gloria;

2b. Gaudet terra, gaudet mare,
Martiali laudes dare
Gaudet Aquitania.

3a. Totus illi det ducatus
Laudes sine termino,
Qui signum apostolatus
Ejus est in Domino.

3b. Verus hic Israelita
Tribu Benjaminea,
Quem conjunxit Petro vita
Sanguinisque linea.

4a. Ipso Christo praedicante,
Petro Christi signum dante
Baptizatus fuit ante
Bonae spei parvulus,

4b. Et quem sibi consecravit.
Suo Christus pane pavit,
Inde tantus emanavit
Sanctitatis rivulus.

5a. Ut fons illum vitae lavit,
Hunc in fide solidavit
Virtus apostolica

5b. Inter verbi fundatores
Praegustavit morum flores
Et percepit mystica.

6a. Quidquid benedictionis,

Quidquid facti vel sermonis
Suis Christus praestitit,

6b. Postquam consors est susceptus,
Totum puer est adeptus
Et particeps exstitit.

7a. Hi sunt testes tui, Christe,
Per quos tibi mundus iste
Servit et subjicitur;

7b. Hi barba sunt Aaronis,
Per hos templum Salomonis
In altum erigitur.

8a. Haec sunt ejus fundamenta,
Haec vasa vel instrumenta,
Hi leones aenei;

8b. Hae bases, haec capitella.
Haec plantatio novella,
Christianae fidei.

9a. Inter tales factus talis
Bonus pastor Martialis
Semen verbi spiritalis
Sparsit in hanc patriam.

9b. Inter istos enutritus
Et ab istis est adscitus,
Ut in novae legis ritus
Instruat ecclesiam.

10a. Gaude, tellus Aquitana,
Quae de manu Christi grana
Sumis apostolica;

10b. Fecundata fruge multa,
Gaude magis et exsulta,
Civitas Lemovica.

11a. Hic a Deo pastor datus
Est virtute operatus
Signa per innumera,

11b. Jam sanans foris languores,
Castigavit intus mores
Et repressit scelera.

12a. Ergo cleri lumen verum,
Martialis, audi clerum
Gregemque monasticum

12b. Praesens poscit te caterva,
Tu nos rege, tu nos serva
Per hoc iter lubricum.

13a. Multi morte resoluti
Per te mundo restituti
Vitaeque sunt redditi;

13b. Sic nunc, palmes vitis verae,
Fac in vite nos manere,
Quae dat vitam palmiti.

14a. Tu sol lucens in virtute,
Tu spes plebis destitutae,
Tu morum es formula;

14b. Tu sal terrae, tu lux mundi,
Tibi simus laetabundi
Per aeterna saecula.

Trop. ms. S. Martialis Lemovicens. saec. $^{12}/_{13}$ Cod. Parisiens. 1139.

240. De sancto Martiali.

1a. Lux praeclara,
Lemovix, refulsit tibi
Die ista,

1b. Qua patronum
Salvator invitat tuum
Promens ista:

2a. Veni, dilectissime
Martialis, percipe
Regis dona,

2b. Te quina nam feria
Vera cibi praemia
Sunt parata.

3a. Mors, fraus, luctus, gemitus
Nullus ibi penitus,
Sed pax multa,

3b. Lux inaccessibilis,
Flos immarcessibilis,
Perpes vita.

4a. Novum foedus pepigit,
Plebem laetus colligit
Patriarcha,

4b. Quam die novissimo
Commendat altissimo
Prece pia.

5a. Sedem petit propriam,
Sacram fundit animam,
Quae coelestem gloriam
Scandit laeta.

5b. Galli, Gothi, Guaxones,
Aquitani celeres
Accurrunt et supplices
Complent jussa.

6a. Praesens interfuit
Jesus et patuit
Coelum apostoli
ad funera.

6b. Chorus coelestium,
Pneuma dragmaticum
Palam canit ejus
pro gloria.

7a. Dele, pater, peccata
Et corrige errata.

7b. Prece redde sacrata
Nobis loca beata.

Trop. S. Martialis Lemovicens. saec. $^{12}/_{13}$ Cod. Parisiens. 1139. — Mel. = Laetabundus mit einem Zusatze für Strophe 7.

241. De sancto Martiali.

1a. Martialem
Chorus noster laudet laetus,
Alleluja.

1b. Quem munivit
Angelorum semper coetus.
Res miranda.

2a. Bonae puer indolis
Missus cum apostolis,
Sol de stella.

2b. Benjamin hunc genuit,
Velut rosa splenduit,
Semper clara.

3a. Doctus cum discipulis
Praedicavit populis
Pari forma.

3b. Sideribus pulchrior,
Caro nive mundior
Incorrupta.

4a. Martialis praedicat.
Populos laetificat
Valle nostra.

4b. Comes suus moritur,
Vivus restituitur
Carne sumpta.

5a. Sex mortuos suscitat,
Idola praecipitat,
Gens pagana crepitat
Mente caeca.

5b. Lemovicis civibus
Stillat de coelestibus
Confirmans virtutibus
Haec praedicta.

6a. Ergo benevolum
Christi apostolum
Posce precibus,
gens misera,

6b. Ut sternat zabulum.
Gratiae rivulum
Det, quem genuit
puerpera.

Trop. S. Martialis Lemovicens. saec. 12/13 Cod. Parisiens. 1139 — Mel.: Laetabundus.

242. De sancto Martiali.

1a. Exsultet ecclesia,
Jucundetur curia
Supernorum civium.

1b. Plaudat Aquitania,
Nova fundat gaudia
Plebs Lemovicensium.

2a. Martialem gratia
Corruscantem varia,
Exemplar humilium,

2b. Plaudat mente sobria
Cum summa laetitia
Populus fidelium.

3a. Oranti piissime
Virginis sanctissimae
Gloriosum filium:

3b. Pax tibi, carissime,
Frater fidelissime,
Dixit auctor omnium;

4a. Quintadecimo die
Te jungam militiae
Militum coelestium.

4b. Viso rege gloriae
Plenus est laetitiae
More resurgentium.

5a. Convocatis fratribus
Nuntiavit omnibus
Transitus indicium.

5b. Tanti patris precibus
Da, Christe, supplicibus
Paradisi gaudium.

Antiph. ms. S. Martialis Lemovicens. saec. 14. Cod. Parisiens. 916 A. — Offic. ms. S. Martialis Lemovicens. saec. 15. Cod. Parisiens. (Arsen.) 666. B. — Mel.: Veni sancte spiritus. — 2b, 3 Populis A. — 3b, 2 Pater A.

243. De sancto Martino.

1a. Velut topazion
ex Aethiopia
Martinum protulit
olim Pannonia.

1b. Hic altus Ticini
a pueritia
Juvenis trahitur
ad tyrocinia.

2a. Nondum tamen baptizatus
Erigebat miseratus
Fructos indigentia;

2b. Die quadam Ambianis
Appropinquans cum Romanis
Fecit mirabilia.

3a. Unde vestem
Scindens testem
Salvatorem habuit,

3b. Et in nudo
Amplitudo
Caritatis patuit.

4a. Sic vir Dei novo more
Suo regem in decore
Trabeatus conspicit,

4b. Nam, quod dedit, vestimentum
Fore regis ornamentum,
Soporatus didicit.

5a. Quo viso protinus
Jam catechuminus
Baptismo tingitur

5b. Et Adae veteris
Contemptor operis
Novum amplectitur.

6a. In occursum barbarorum
Caesar pergens Romanorum
Erogat stipendia,

6b. Ad Martinum ubi venit,
Donativum ille sprevit
Statim cum militia.

7a. Igitur Hilarium
Adiit egregium,
Pictavorum praesulem,

7b. Qui repletus gaudio
Cum ingenti studio
Mundi fovit exsulem.

8a. Tandem de cellula
Potitus infula
Pastor attollitur,

8b. Quo plebs Turonica
Sorte mirifica
Ductore regitur.

9a. Impar martyris nullius
Confessoris laus istius
Replet omne saeculum,

9b. Prece loqui fecit mutos,
A defunctis tres solutos
Mortis rupit vinculum.

10a. Dum offerret hostiam,
Globus ignis micuit

10b. Et ab ejus capite
Longo crine claruit.

11a. Ad extremum sibi vere
Finem dixit imminere
His, qui praesto aderant;

11b. Tunc replentur omnes luctu,
Ejus quippe quondam ductu
Mundi luxum vicerant.

12a. Hic lucerna sanctitatis,
Zona strictus castitatis,
Nocte transit media.

12b. Poli sonat harmonia,
Cum virginibus Maria
Illi fuit obvia.

13. Da Christe veniam
Miseris etiam.

Trop. ms. Martialis Lemovicensis saec. 12/13. Cod. Parisiens. 1139.

244. De sancto Martino.

1a. Confessorum flos Martinus,
Pater prudens et divinus,
Mundo lux apparuit,

1b. Catechismo consignatus,
Nondum tamen baptizatus
Pietate claruit.

2a. Partem vestis dat mendico,
Deo placet sic amico
Referenti gratias,

2b. Quo divina celebrante
Nutu dei obturante
Operitur nuditas.

3a. Super eum globus ignis
Venit simul et insignis
Lucis coruscatio,

3b. Tanti viri sanctitatis
Et perfectae bonitatis
Vera demonstratio.

4a. Ecce gaudent et contracti
Visu, nervis sani facti
Istius praesidio,

4b. Aegros multos hic sanavit,
Tres defunctos suscitavit
Confisus in Domino.

5a. Arianam sectam stravit,
Fidem sanctam reformavit
Per tot mirabilia,

5b. Monachorum vitam pavit,
Verbo Dei roboravit
Ostendens magnalia.

6a. Tandem pater infirmatur,
Coetus fratrum convocatur,
Eorum memoriae

6b. Commendando se decedit.
Luctus et planctus succedit
Immanis moestitiae.

7a. Adsunt angeli gaudentes
Spiritum ejus vehentes
Usque thronum gloriae,

7b. Iste regi Deo placet
Neque laudem chorus tacet
Coelestis militiae.

8a. Pro defuncto litigatur,
Hoc obtento Tours laetatur
Dei providentia,

8b. Ubi chorus monachorum
Et in laudem populorum
Abundat frequentia.

9a. O quam dignum et laudandum.
Vita, signis venerandum
Poli tenent atria;

9b. Ibi Deus hunc decorum
Pro virtute meritorum
Coronat in patria.

10a. Virtus sanctae Trinitatis,
Fac nos esse cum beatis
Hujus per memoriam,

10b. Ut nos laudem resonare
Et perennem celebrare
Valeamus gloriam.

Grad. ms. Cranenburgense s. sign. anni 1340. — Mel. = Majestati sacrosanctae. — 5a, 1 Arciani. — 8a, 2 Thurs Hs. Auffallend ist diese nicht latinisierte Form. — Martinus war Kapitelspatron von Cranenburg.

245. De sancto Martino.

1a. Quam pie sit recolendus,
Quanta laude prosequendus
Martinus in saecula,

1b. Turonensis Gregorius
Quae scripsit et Sulpitius,
Testantur miracula.

2a. Mundo prius militavit,
Cui mox renuntiavit
Fitque pater monachorum,

2b. Demum invitus trahitur,
Rapitur et efficitur
Episcopus Turonorum.

3a. Quos bonos novit, dilexit,
Quos malos, pie correxit,
Nullum cito judicans,

3b. Adversantes sibi fovit
Nec a statu suo movit
A se nullum abdicans.

4a. Ab ipsius infantia
Crevit misericordia
Cum eo, quod hinc patuit,

4b. Quod de pallio partito
Cum paupere Christum cito
Tectum videre meruit.

5a. Arbori fani casurae
Opposuit se secure,
Quae cecidit e converso.

5b. Quasi conflictum indixit
Flammae, vento dum restrinxit
Incendium igne verso.

6a. Aliud fanum prostravit,
In quo quendam suscitavit,
Quem plebs martyrem credebat,

6b. Qui palam fuit testatus,
Quod ut fur fuit necatus
Nec cum sanctis quiescebat.

7a. Hunc dum quidam appeteret
Gladio, ut occideret,
Divino nuto corruit;

7b. Alter dum ferrum vibraret,
Ut Martinum morti daret,
Ferrum non comparuit.

8a. Turbam defunctum ferentem
Aestimans ritus nolentem
Invitam stare compulit,

8b. Sed cognita veritate
Vir affluens pietate
Impedimentum sustulit.

9a. Nunc terrore, nunc foetore
Nunc sub atroci colore
Satan ipsum molestavit,

9b. Sed vir sanctus signo crucis
Et oratione trucis
Hostis artes confutavit.

10a. Quem Satan praecipitavit,
Pia virgo visitavit
Cum sanctorum agmine,

10b. Costas fractas solidavit
Linitas, quod apportavit
In ampulla, unguine.

11a. Maximum navem regentem
Et secum ire nolentem
Fluvius absorbuit,

11b. Quem ab eo evocatum
Et proficisci paratum
Mox sanum restituit.

12a. Deus, qui es mirabilis
In sanctis et laudabilis,
Tuam nobis da gratiam,

12b. Per quam mala declinantes
Et, quae bona sunt, sectantes
Mereamur gloriam.

Miss. ms. Redonense saec. 15. Cod. Parisiens. 1098. — 2b, 1 invictus. — 5b, 1 induxit. — 9a, 2 atro colore.

246. De sancto Martino.

1a. Regem regum collaudemus,
Cujus regis recensemus
Militis solemnia;

1b. Est rex regum, rex divinus,
Ejus miles est Martinus
Militans in gloria.

2a. Hic in mundo militavit,
Sed a mundo transmigravit
Ad coeli palatia,

2b. Ut se Christo praesentaret
Et sub eo militaret
In coelesti curia.

3a. Duplex honor, duplex status
Fuit illi praesulatus
Simul et militia:

3b. Vivo corde, mundo victu
Fuit miles in conflictu,
Praesul in ecclesia.

4a. Inter sordes mundi situs
Nulla tamen irretitus
Fuit immunditia,

4b. Sed se mundum custodivit
Et in mundo se munivit
Contra mundi vitia.

5a. Fide firma loricatus,
Spe coronae galeatus,
Caritate praevia

5b. Motus carnis debellavit
Et omnino conculcavit
Luxum cum superbia.

6a. Hic de jure meritorum
Non unius sed multorum
Vivit in laetitia,

6b. Dato nobis exemplari
Nos cum turba militari
Invitat ad praemia.

7a. O quam summae pietatis
Et quam mirae caritatis,
Qui cum manu largitatis
Erogabat omnia;

8a. O quam firmum se probavit,
Qui non mori formidavit
Nec vivere recusavit
Promptus ad obsequia:

9a. Artus febre fatiscentes,
Moribundi et languentes
Sunt saluti
Restituti
Per ejus suffragia.

10a. O Martine, praesul bone,
Pastor noster et patrone,
Ora pro hac concione,
Ut in coeli regione
Tecum sit in gloria.

7b. Pauper, nudus adest testis,
Immo Christus rex coelestis,
Quem Martinus parte vestis
Palliavit media.

8b. Felix morte, felix vita,
Vita felix fuit ita,
Quod, dum vixit, inaudita
Fecit mirabilia.

9b. Tres defuncti suscitati
Et ad vitam revocati
Nos excitant
Et invitant
Ad credendum talia.

10b. Praesens, Christe, creatura
Te deposcit mente pura,
Ut, dum vivit, sit secura
Et post mortem des futura
Perfrui laetitia.

Miss. ms. S. Martini de Campis anni 1408. Cod. Mazarin 416 (235) A. — Miss. Cluniacense imp. Parisiis 1550. Appendix pro prioratu S. Martini de Campis B. — 7a, 4 coronabat A. — 8b, 2 fehlt A. — 8b, 3 Qui dum vixit A.

247. De sancto Martino.

1a. Vernat gemma
Martinus, minister bonus,
Alleluja,

2a. Turonis praesidio
Ejus et consilio
Fuit tuta.

3a. Spe firmatus constitit,
Signo crucis restitit
Arbor lapsa.

4a. Quod Martinus jusserat,
Mergus aquas liquerat
Petens sicca.

5a. Vocavit per spiritum
Deus civem inclitum,
Spes cognovit obitum
Praemunita.

6a. Martino justior
Nec fide sanctior
Nec par exstitit
nec melior,

1b. Pastor mitis
Nec regis recusans onus
Prece pia.

2b. Trinitatis incola,
Praesul fregit idola
Foederata.

3b. Hic partitus chlamydem
Angularem lapidem
Texit illa.

4b. Quos mors alligaverat,
Praesul suscitaverat
Prece fusa.

5b. Nocte praesul media
Petiit coelestia
Et vox per sublimia
Est audita:

6b. Qui vitro purior,
Lacte candidior
Cunctis floruit
lucidior.

Miss. ms. S. Martini de Campis anni 1408. Cod. Mazarin. 416 (235) A. — Miss. Cluniacense imp. Parisiis 1550. Appendix pro prioratu S. Martini de Campis B. — Mel. selbstverständlich: Laetabundus.

248. In Transitu s. Martini.

1a. Jucundemur et laetemur
Et in laude gloriemur
Gloriosi praesulis,

1b. Cujus digna fuit vita,
Cujus mors est insignita
Signis et miraculis.

2a. Hic Martinus Christo teste
Christum texit sua veste
Adhuc catechuminus;

2b. Mundi quidem miles erat,
Sed a mundo, si quis quaerat,
Mundus nihilominus.

3a. Dives armis, dives cultu,
Tandem veste, vita, vultu
Pauperis induitur;

3b. Monachus fit et abjectus,
Sed nec mora, cum electus
Monachis praeficitur.

4a. Ab angelo librum dari
Gaudet, dum vult celebrari
Missam ab Hilario;

4b. Aegri currunt et curantur,
Tres defuncti suscitantur
De mortis supplicio.

5a. Jam virtute meritorum
Archipraesul Turonorum
Martinus eligitur,

5b. Pastor pascit, servat gregem
Et vivendi docet legem,
Haeresis confunditur.

6a. Dum offerret sacra digne,
Viso super caput igne
Miratur ecclesia;

6b. Dant honorem sanctitati
Torques coelitus allati,
Ne sint nuda brachia.

7a. Finem profert hic propinquum,
Condatensem adit vicum,
Ibi parat clericos;

7b. Mergis imperat potenter,
Sic fugarat hic frequenter
Spiritus maleficos.

8a. Inter manus tandem fratrum
Valedicens more patrum
Ponitur cilicio;

8b. Diabolum prope videt,
Sed vir sanctus hunc irridet
Securus de praemio.

9a. Angelorum sonat melos,
Dum Martinus intrat caelos;
Severinus audit cantum,
Clerus stupet, quare tantum
Dormitat Ambrosius.

9b. Insistentes tuae laudi
Nunc, Martine pater, audi
Tuos servos, serve Dei,
Res et summa nostrae spei
Fac sit Dei filius.

Miss. Majoris Monasterii imp. s. l. a. 1503.

249. In Translatione s. Martini.

1. Ad Martini titulum
In vocalem modulum
Prodeat devotio,

2a. Fidei signaculum
Fulgeat ad oculum
Operis indicio.

2b. Praesul, gemma praesulum,
Culpae fit piaculum,
Vitae reformatio.

3a. Natus de gentilibus,
Miles de militibus,
De tribuno militum,

3b. Vitae virtus inclitae
Monachum in milite
Exhibet emeritum.

4a. Pallium cum gladio
Brumae scindit medio,
Ambianis Dominum
Tectum videt pallio.

4b. Pallii dimidio
Tectus in vicario
Laudat catechuminum
Christus ore proprio.

5a. Baptizatur,
Ordinatur,
Ad levitae
Gradum vitae
Meritis Hilarius

5b. Hunc invitat,
Sed hoc vitat,
Nam laboris
Quam honoris
Onus ei gratius.

6a. Baptizandum catechizat,
Sed perventum non baptizat,
Dum abest per triduum;

6b. Redit, plorat, gemit, orat,
Prece fusa mors confusa
Vitae reddit mortuum.

7a. Importune servus unus
Sibi fune fecit funus,
Martinum turba flagitat,
Martinus illum suscitat.

7b. Tantis signis vir insignis
In pastorem ad amorem
Cleri, plebis eligitur,
Fugit, invitus rapitur.

8a. Quidam dictus est defensor,
Personarum extra mensor,
Forma vilem et exilem
Hunc indignum adstruit.

8b. Lector abest, causa morae
Puer legit pro lectore
Et perversum hunc ex ore
Hunc per versum destruit:

9a. Tu destructor defensoris,
A flagello destructoris
Nos defendas
Et impendas
Gratiae solatia.

9b. Tanti patris assecuti
Patronatum simus tuti,
Ut saluti
Restituti
Laetemur in gloria.

Miss. ms. S. Martini de Campis anni 1408. Cod. Mazarin. 416 (235) A. — Miss. Majoris Monasterii imp. s. l. et a. B. — Miss. Cluniacense imp. Parisiis 1550. Appendix pro prioratu S. Martini de Campis. C. — Mel. offenbar: Mane prima Sabbati. — 1, 1 In Martini A. — 2b, 2 Culpae sit B. — 6b, 1 gemit qua dat A; quam dat C. — 8a, 2 mansor C.

250. De sancto Mauro.

1a. Mauri patris memoria
1b. Celebretur cum gloria.

2a. Tua, pater, clementia
2b. Audi nostra praeconia.

3a. Conregnans Christo Domino
Jam vivis sine termino.

3b. In hoc mortis ergastulo
Subveni Dei populo.

4a. O Maure, tua gratia
Nostra pellat flagitia.

4b. Bone pastor, prece pia
Da nobis vitae gaudia.

Miss. Fossatense saec. 14. Cod. Parisiens. 12060.

251. De sancto Mauro.

1a. Maurus pater inclitus
Adsit nobis coelitus
Vitae dans solatium,

1b. Qui calcavit penitus
Hic in carne positus
Omne mundi gaudium.

2a. Hic de claro semine,
Flos de pulchro germine
Senatorum prodiit,

2b. Duodennem puerum
Sanctus pater tenerum
Benedictus nutriit.

3a. Carnis domat vitia
Florens pudicitia,
Fide, vita, moribus;

3b. Sic patris vestigia
Semper sequens praevia
Refulget virtutibus.

4a. Hujus ab imperio
Presso pede fluvio
Mersum salvat Placidum;

4b. Claudis recte pergere,
Loqui mutis, cernere
Caeco dedit lucidum.

5a. Tribus vitam mortuis,
Aegris atque fatuis
Sanitatem praebuit;

5b. His virtutum floribus
Vernans coeli civibus
Digne jungi meruit.

6a. Jam fulgens in gloria
Tua, Maure, gratia
Nos infunde jugiter,

6b. Nostra rege tempora,
Nostra serva corpora,
Mentes, corda pariter;

7. Ut post mortis tristia
In superna curia
Vivamus perenniter.

Miss. ms. Fossatense saec. 14. Cod. Parisiens. 12060. — Mel. vielleicht: Veni sancte spiritus unter Wiederholung von Choral 4 und 5.

252. De sancto Mauro.

1a. Laetabundus
decantet fidelis coetus
Alleluja;

1b. Sanctus Maurus
ad coelos ascendit laetus,
Res miranda.

2a. Mente datus humili,
Stirpe fulsit nobili,
Sol de stella;

2b. Cujus carnem puritas,
Cor ornavit pietas
Semper clara.

3a. Sicut Petrus liquido
Currit pede solido
Pari forma,

3b. Nec pes ejus fluvio,
Nec mens ob hoc vitio
Fit corrupta.

4a. Aegris opem contulit
Et languorem expulit
Valle nostra,

4b. Tres a morte liberat,
Quos haec sibi traxerat
Carne sumpta.

5a. Sic in mundo claruit,
Cujus clara respuit,
Quae scriptura docuit
Esse caeca.

5b. Jam cum sanctis omnibus
Regnat in coelestibus,
Qui complevit actibus
Haec praedicta.

6a. Infelix propera,
Maurum considera,
Hunc sequi stude,
gens misera.

6b. Quae docet litera,
Fac bona opera,
Quo duce vivas
in aethera.

Miss. ms. Fossatense saec. 14. Cod. Parisiens. 12060. A. — Miss. ms. Fossatense saec. 14/15. Cod. Parisiens. 12061. B. — 6b, 2 Bona fac opera B.

253. De sancto Mauro.

1. Beata nobis gaudia
dent Mauri solemnia,

2a. Cujus laus eximia
Fulget in ecclesia
Per orbis omnia.
Confinia.

2b. Tanti patris gratia
Nostra pellat vitia
Collata venia
Prece pia.

3a. Dic nunc harmonia
Concordi melodia:
En Maurus luce socia
Conscendit ad regna coelestia.

3b. Angelus dulcia
Haec praedixit nuntia:
In coeli gaudet curia
De mundi sic raptus malitia.

4a. Ergo laudum praeconia
Canamus eia
Per haec sacrata jam festalia.

4b. Sancti Mauri vestigia
Sequamur praevia,
Cujus nos regant patrocinia.

Miss. ms. Fossatense saec. 14. Cod. Parisiens. 12060. Mel. wohl: Victimae paschali laudes.

254. De sancto Melanio.

1a. Nostri patris et pastoris,
Melanii confessoris,
Dignas laudes cordis, oris
Nostra pangat concio;

1b. Sanctitatem cujus signa
Plura signant, cum his signa
Circa corpus thura digna
Coelesti mysterio.

2a. Virgo mirae sanctitatis,
Pater magnae pietatis,
Jugis custos honestatis
Mundo, Deo placuit;

2b. Vitam duxit monachalem,
Nactus sedem cathedralem,
Gerens curam pastoralem
Vita, verbo docuit.

3a. Hunc vocavit rex Francorum,
Per quem status clericorum
Restauratur, idolorum
Evanescit vanitas;

3b. Christi cultus ampliatur,
Fides nostra roboratur,
Divulgata condemnatur
Haeretica pravitas.

4a. Evae morbus dissipatur,
Paraliticus curatur
Monachusque liberatur
Expulso daemonio;

4b. Prope mortem infirmatus
Per hunc puer est sanatus
Et contractus relevatus
Curato Syagrio.

5a. A defunctis revocavit
Hunc, quem daemon suffocavit,
Gentes multas baptizavit
Ad istud indicium;

5b. Sanctus morsum a serpente
Liberavit et repente
Medicina nil valente
Curat Eusebium.

6a. Propter vatem rex laetatur,
Aqua Satan effugatur,
Pari cura recreatur
Virgo quaedam alia

6b. Aede sacra, quam fundavit;
Longe ante quam notavit,
Ista die evolavit
Ad coeli palatia.

7a. Sancti plures et praelati
Sunt a Deo ad beati
Exsequias destinati
Praestantes obsequia;

7b. Ad urbem, quam ante rexit,
Christo duce navis vexit
Clerum, corpus et reflexit
Cursum Vicenonia.

8a. Propter plura malefacta
Vincti fures prece facta
Evasere turri fracta,
Et fiunt rupta vincula;

8b. Ad sepulchrum jam delatus
Vivit puer matri datus,
Ecce visus est donatus
Mox post pedum oscula.

9a. Curans caecos, surdos, mutos,
Quavis parte destitutos,
Qui das vitae morti datos,
Qui dissolvis catenatos
Expellens daemonia;

9b. Fac, precamur, tua prece,
Ut peccati pulsa faece
Post labentis vitae cursum
Gloriemur rapti sursum
In perenni gratia.

Miss. ms. Redonense saec. 15. Cod. Parisiens. 1098. — Zu 4a, 1 und 4b, 4 cfr. Acta SS. Jan. I p. 330.

255. De sancto Nicolao.

1a. Christo regi cantica
Vocum per discrimina
Eja pangat musica.

1b. Cujus ex potentia
Prodeunt miracula
Sibi non insolita.

2a. Qui replevit maxima
Nicolaum gratia
Strictum adhuc fascia.

2b. Nam inter crepundia
Quarta, sexta feria
Semel suxit ubera.

3a. Felix pueritia
Senectutis opera
Gessit facti nescia.

3b. O beata parcitas,
Quae virtutum culmina
Nicolai nuntias.

4a. Patris fugat crimina
Dantis prae inopia
Scortum fore filias.

4b. Quas vir Dei miserans
Auri dando pondera
Traxit ab infamia.

5a. Haec inter opuscula
Sumpsit voce coelica
Praesulatus culmina.

5b. O Myrrea civitas,
Felix es in saecula,
Tanto patre praedita.

6a. Cujus per miracula
Bina bis per climata
Pollens satis rutilas.

6b. Nautas namque liberat,
Quos tempestas valida
Quassans paene merserat.

7a. Plebem fame tabidam
Verbo, cibo sublevat
Per frumenta praestita,

7b. Quae mensura propria
Dantibus in patria
Sunt reperta integra.

8a. Solvit maleficia
Medens aconitida,
Quae Diana finxerat;

8b. Milites per somnia
Minitando plurima
Jugulari improbat.

9a. Puerum cum situla
Notum facta aurea
Mersum servat ab unda.

9b. Latrones exterritat,
Ut sublata referant,
Unde sumpta fuerant.

10a. Plura sunt insignia
Fide gesta vivida,
Quam referri valeant.

10b. Quae per eum gratia
Vivum gessit supera,
Gessit et post funera.

11a. Cujus tumba desudat
Oleum, quod morbida
Membra reddit vivida.

11b. Morte cujus inclita
Dies haec tripudiat
Anni per curricula.

12. Ipse nobis conferat
Per sua suffragia
Sempiterna gaudia.

Trop. ms. S. Ebrulphi saec. 12. Cod. Parisiens. 10508. A. — Trop. ms. S. Martialis Lemovicens. saec. 11. Cod. Parisiens. 903. B. — 2b, 2 Quarta et sexta A. — 4a, 2 per inopiam A. — 6b, 1 Natus A. — 8a, 2 Media conitida A. — 8b lautet in B:

Juvenes immeritos
Subire pericula
Necis prudens liberat;

spätere Korrektur, wie die geopferte Endassonanz beweist. — 9a, 2 Votum A. — 10b, 1 per eum merita B.

256. De sancta Odilia.

1a. Virgo mater Salvatoris,
Incorrupta vi pudoris
Produxisti speculum,

1b. Cujus diaphanitate
Nec non mira claritate
Illustratum saeculum.

2a. Inde multos illustrasti
Microcosmos, quam creasti
Caecam, per Odiliam,

2b. Patris fide separatam,
Cura matris reservatam
Diligentis filiam.

3a. Extra terram destinatur,
Ab Erhardo baptizatur
Et repletur gratia,

3b. Reformatur vis visura,
Deo dante regressura
Plaudet tunc Alsatia.

4a. Vernans tali flore grato
Castitate decorato
Nutrit hanc Bavaria,

4b. Ibi crescens in virtute
Replens terramque salute
Dogmata per varia.

5a. Haec est illa, quae cassavit
Maximam hanc et probavit
Minime veridicam,

5b. Dialecticae privata
Quae fatetur non renata
Monstrans hanc per physicam.

6a. Haec praedigna ducens signa
Spernens semper et maligna
Vehitur in patriam,

6b. O quam in terra res praedira
Frater obit patris ira
Sibique dat obviam.

7a. Vitam ejus nam spernebat
Pater, tumens cor levabat
Baculum exitii,

7b. Caedens eum violenta
Manu mente non retenta·
Complet opus vitii.

8a. Soror videns fratris mortem
Lacrimosam plorans sortem
Patris moesta crimine,

8b. Delens prece patris noxam
Nobis impetretque doxam,
Coeli claudi lumine.

Miss. Misnense imp. Lipsiae 1511.

257. De sancta Osmana.

1a. Plebs fidelis jubila,
Longe pellens nubila
Sordis et spurcitiae,

1b. Fulget in ecclesia
Stella stillans dulcia,
Osmana, flos gratiae.

2a. Coelestibus flosculis
Vernans a cunabulis
Hausit virgo gratiam,

2b. Sacrae manens indolis
Reliquit cum idolis
Parentes et patriam.

3a. Sponsa Christi sedula,
Sanctitatis aemula,
Spe perennis gloriae

3b. Sola cum ancillula
Stricta vixit cellula
Finibus Britanniae.

4a. Dum se Christo dedicat,
Splendor lucis emicat
Jubar gerens saeculo,

4b. Venator hanc indicat,
Dum salvatum praedicat
Aprum a venabulo.

5a. Signis jam non infimis
Effulgens quam plurimis
Scandit coeli thalamum,

5b. Unde mittat intimis
Nostri coetus animis
Charismatis balsamum.

Miss. ms. S. Dionysii saec. 14. Cod. Parisiens. 1107. Mit Mel.: Ave virgo virginum.

258. De sancto Ottone.

1a. Gratulare, sponsa Christi,
Quae per fidem genuisti
Virum tanti nominis,

1b. In quo pater gloriatur
Et virtutes operatur,
Gaude, mater nobilis.

2a. Plaude manu, voce clama,
Antistitis per te fama
Crescat et memoria;

2b. Crevit enim ante Deum,
Qui beatum fecit eum
In coelesti gloria.

3a. Vita cujus et doctrina
Quasi stella matutina
Lucet in perpetuum;

3b. Per te flagrat haec lucerna,
Praebens iter ad superna,
Deus exercituum.

4a. Auro fecit effulgere
Vasa templi, quae fuere
Vasa contumeliae,

4b. Dum convertit ab errore
Pomm̃eranos et squalore
Gentilis perfidiae.

5a. Non in vase nec sub lecto
Constituta sed in tecto
Procul sparsit radios;

5b. Caritate rutilabat,
Veritate fulminabat
Terrens adversarios.

6a. Ecce Joseph fortunatus,
Vir accrescens et probatus
In conspectu principis;

6b. Hic aperte declaratur,
Qua virtute dirigatur
Via viri simplicis.

7a. Otto, prudens et fidelis
Dispensator qui in caelis
Certo gaudes titulo,

8a. Praebe pias, pater, aures,
Qualescunque sume laudes,
Doctor celeberrime;

7b. Ibi fruens coelibatu
Nos absolvas a reatu
Mortis et periculo.

8b. Funde preces apud Christum,
Ut instauret chorum istum
Paci saluberrime.

Miss. sec. notulam Dominorum Theutonicorum imp. Nurembergae s. a. A. — Miss. Misnense imp. Lipsiae 1511 B. — 7b, 1 frueris B.

259. De sancto Pancratio.

1a. Honoremus hodiernum
Diem, regnum quo supernum
Petiit Pancratius,

2a. De Trojanis ortum duxit,
Cujus vita mundo luxit
Ex patre Clodoveo;

3a. Manens Romae paucis annis
Fidem spretam a tyrannis
Capit ab Eusebio,

4a. Fide Christi confirmatus
Fert per mortis cruciatus
Ultro se martyrio,

5a. Cruor postquam funditur,
Scrobe corpus conditur,
Octovillam nuntius
Dei spondet citius
Peste liberari.

6a. Terrae corpus commendatur,
Ubi Petrus memoratur
Latuisse cedulo,

7a. Ecclesiam cereis,
Vasis ditat aureis
Suam vir insignis.

8a. Mortem viro proximam
Qui videbat animam
Divitis monstravit,

9a. Hic puellam suscitavit,
Quam mors dira subjugavit
Missione tunicae;

10a. Furtum Petri dum rimatur
Rex Francorum, sciri datur
Per sanctum Pancratium,

1b. Solis veri coetu junctus
Et sanctorum laude functus
Perenni sacratius.

2b. Obit pater, cujus rerum
Hunc haeredem fecit verum
Hinc cum Dionysio.

3b. Eruditus verbis sacris
Fontis datur post lavacris
A papa Cornelio.

4b. Egit Diocletianus
Nil cum verbis, hunc insanus
Caedi jubet gladio.

5b. Inquirit Hilarium,
Novisset martyrium
Si quem passum pridie
Sub rege perfidiae.
Vult hunc tumulari.

6b. Quo in loco sancti multi
Digno satis sunt sepulti
Quisque suo tumulo.

7b. Spiritibus animum
Hujus morti traditum
Aufert hic malignis.

8b. Et confractum puerum
Rota membris tenerum
Vitae revocavit.

9b. Deploraret cum tribunus
Desperatum natae funus
Vitam donat unicae.

10b. Jusjurandum in altari
Fur dum jurat, aridari
Suum sensit brachium.

11a. Viso signo condemnatur
Fur, per regem veneratur
Sanctus cum muneribus

11b. Jugo pressi boves cadunt,
Salvis membris sed evadunt
Plaustri cum oneribus.

12a. Per tres dies in ardore
Stillat caput cum cruore
Mirandum spectaculum,

12b. Templum Romae Lateranum
Dum crematur per profanum
Barbarorum populum.

13a. Per tot signa sublimatus
Coelo fulget honoratus
Perenni memoria.

13b. Adsis nobis, o Pancrati,
Ut in coelo Christo grati
Collocemur gloria.

Miss. Trajectense imp. Antweripae 1540.

260. De s. Paulo Eremita.

1a. Vitis palmes exstas verae,
Vitae palmam qui sincere
Cunctis praetulisti ;

1b. Eremizans filiorum
Clarum sidus, iter morum
Pater exstitisti.

2a. O Paule, aula coeli situs,
Desertae per te vitae ritus
Inchoatur primitus,

2b. Cui junctus, unctus fruebaris,
Hosanna, manna gratularis
Imbui divinitus.

3a. Dignis digne dignum
Nobis iter signum
Datur per Antonium,

3b. Qui quaerit benignum,
Cujus laude dignum
Canamus praeconium.

4a. Amborum maceratis
Genibus prostratis
Se convenerantes
Signum pacis dantes.

4b. Exhausti vi frugali
Refecti vitali
Pane Deo dante,
Corvo ministrante,

5a. Visu cordis erecti
Admirantes dilecti
Donum, quod clarescit.

5b. O dulce convivium,
Quo deserti civium
Mens pia pinguescit.

6a. Sanctam post collationem
Factam et orationem
Antonio meante
Pauloque Vale dante
Petit assueta atria.

6b. Sic dum cellae confinia
Adiret, in sublimia
Cernit patris beati
Mentem inthronizati
Tolli polorum atria.

7a. Vestigia replicans,
Funus agonizati
Humare desiderans,
Sed virtus fatigati
Succumbit in labore.

7b. Leonum suffragio
Laetatur sibi juncto,
Qui sine contagio
Obsequuntur defuncto
Sepulto miro more.

8a. Veste palmarum
foliis connexa,
Qua tegebatur
inclitus, complexa.
Antonius solemnibus
Hac utebatur laudibus.

8b. Catervam tui
nominis gregatam
Conserva in hoc
statu illibatam,
O pater, tuis precibus
Nos junge coeli civibus.

Miss. ms. Paulinorum saec. 14. Cod. Gottwicens. 79. A. — Miss. Paulinorum imp. Venetiis 1537. B. — 4a, 2 prostrati B. — 5a, 1 Nisu cordis B.

261. In Conversione s. Pauli.

1a. Sonent plausus laetabundi,
Plausus dulces et jucundi
Virginis ecclesiae,

1b. Agnum enim de leone
Et pastorem de praedone
Christus fecit hodie.

2a. Admiranda redemptoris,
Praedicanda salvatoris
Virtus et clementia,

2b. Hunc agnorum fecit ducem,
Qui parabat agnis crucem
Et mortis supplicia.

3a. Spina, cui suas vestes
Affixere falsi testes
Et lictores Stephani,

3b. Jam columna templi viva,
Palma, vitis et oliva
Cedros aequat Libani.

4a. Mansuescit lupus rapax
Et fit agnus et vas capax
Olei laetitiae,

4b. Vas illimi plenum auro,
Plenum gemmis et thesauro
Verae sapientiae.

5a. In hoc vase reponuntur,
Hac in arca recluduntur
Secreta coelestia,

5b. Hic abyssus abyssorum
Et hic coeli sunt coelorum,
Cuncta quoque media.

6a. Saulus, hoc vas tam praeclarum,
Caedis adhuc et minarum
Spirans in discipulos,

6b. Ut inferret necem eis,
Ibat missus a Judaeis
Per urbes et populos.

7a. Ecce venit vox de sursum,
Quae divertit lupi cursum
A mactandis ovibus:

7b. Saule, quid me crucifigis,
Quid me mactas et affligis
In meis fidelibus?

8a. Ad hanc vocem exturbatus
Et ad humum jam prostratus:
Quisnam, inquit, loqueris?

8b. Ego Jesus Nazarenus.
Quem tu ferox et effrenus
In membris persequeris.

9a. Durum tibi calcitrare,
Durum tibi repugnare,
Saule, contra stimulum;

9b. Resipiscens esto fortis,
Nam oportet pro me mortis
Te gustare poculum.

10a. Delegatur Ananias
Ad monstrandum Paulo vias
Et calles justitiae;

10b. Pulsa nube falsitatis,
Sumpta luce veritatis
Fit doctor ecclesiae.

11a. Verbum Dei jussus ferre
Perlustrabat orbem terrae,
Convertit Ephesios,

11b. Thessalonas, Philippenses,
Philadelphos, Colossenes,
Galathas, Corinthios.

12a. Hinc descendens ad Romanos,
Impugnando ritus vanos
Per fidem catholicam

12b. Petro junctus in agone,
Mortem passus sub Nerone,
Arcem intrat coelicam.

13a. Ergo cuncti gratulemur
Et hunc diem veneremur
Ob Pauli memoriam,

13b. Ut nos Christus sua prece
Emundatos omni faece
Perducat ad gloriam.

Trop. ms. S. Martialis Lemovicens. saec. 12. Cod. Parisiens. 778. A. — Miss. ms. Strigoniense? saec. 14. Cod. Musaei Hungarici 94. B. — Miss. ms. Strigoniense? saec. 15. Cod Musaei Hungarici 222. C. — Miss. Dominorum Ultramontanorum imp. Veronae 1480. D. — Miss. Eremitarum divi Pauli imp. Venetiis 1537. E. — 1b, 2 In pastorem BC. — 2a, 1 sqq. fehlt BC. — 3a, 1 Praedo cui suas BC. — 4b lautet in BC:

Ex Benjamin sumptum sacro
Vas celatum ex argento
Regis ministerio.

7b, 1 Saule, cur me BC. — 7b, 2 Cur me mactas BC. — 8a, 1 est turbatus BC. — 9a, 1 repugnare BC. — 9a, 2 calcitrare BC. — 9b, 1 Resipiscas BC. — 12a, 1 discedens BC. — 12b, 1 vinctus C. — Str. 13a und 13b lauten in BC:

13a. Pelle nubem falsitatis,
Redde lucem veritatis,
Paule, nostris cordibus.

13b. Sis protector, sis defensor,
Tuo gregi sis praecessor
Ad coelestem patriam.

262. In Conversione s. Pauli.

1a. Ad honorem
regis justitiae
Gratuletur
matris ecclesiae
Devotio.

1b. Paulus nobis
fit vox laetitiae,
Cujus reis
reddit spem veniae
Conversio.

2a. Synagogae
Saulus obsequitur,
Instat, furit
atque persequitur
Servos Dei.

2b. Dum velamen
observat literae,
In hoc laudant,
quod agit temere,
Pharisaei.

3a. Putans legis
tenere stadium
Vendicare
vult sibi bravium
Cursu caeco.

3b. Sic dum cursum
transcurrit sceleris,
Clamat: Saule
quid me persequeris,
Summus praeco.

4a. Clamat pater
misericordiae,
Sic confringit
vas contumeliae,
Vas erroris.

4b. Jesus noster
vas frangit luteum,
De fragmentis
vas reddit aureum,
Vas honoris.

5a. Saulus cadit,
Paulus erigitur,
Novus homo
conscius nascitur
Angelorum.

5b. Sensum Sauli
Christus excarcerat,
Fit dux Christi,
qui prius fuerat
Dux malorum.

6a. Persecutor
Christi fidelium
Jam respirat
ad evangelium
Doctor verus.

6b. Visu clauso
carnalis hominis
Soporatur
gremio virginis
Rhinocerus.

7a. Ananiae
domo recipitur,
Squammae cadunt
et lumen redditur
Oculorum.

8a. Synagogae
sic ritum abdicat,
Christum colit,
quem natum praedicat
Ex Maria.

9a. Paulus magis
instat et instruit,
Opportune
obsecrat, arguit,
Importune,

10a. Fame, siti,
verbere, vinculis
Affligitur,
sed tot periculis
Stat securus.

11a. Ergo, Paule,
doctor egregie,
Qui pro regno
coelestis patriae
Sic vicisti,

7b. Veritatis
dum lumen recipit,
Confortatur
et cultum despicit
Judaeorum.

8b. Sed non credit
gens implacabilis,
Quam obfuscat
indissolubilis
Versutia.

9b. Ut de malis
electos pariat,
Crucifixi
regnum pronuntiat
Non commune.

10b. Sic pro Christo
capite plectitur,
Pro sanguine
lactis elicitur
Liquor purus.

11b. Servos tuos
in hac miseria
Laborantes
dignos fac gratia
Jesu Christi.

Miss. ms. S. Amandi saec. 14. Cod. Parisiens. 1101. Mit Mel.

263. De sancto Paxentio.

1a. Christo laudes haec caterva
nunc personet
cum dulci melodia,

2a. Dies namque adest, in qua
olim dira pertulit
pro Christo supplicia

3a. Haec sunt genera
tormentorum
saeva, quae pertulit
fortis athleta:

4a. Et pondera ferri,
quae facta
sunt ut cera liquida,

5a. Luce remota
linguaque abscissa,
mente robusta,

1b. Celebrando solemnia
Paxentii,
quae stat cunctis annua.

2b. Et ad beata transivit
regna, quem Christus mira
coronavit gloria.

3b. Flammas, verbera
asperrima
ferasque, carceris
antra turbida,

4b. Acutique ferri
fixuram,
et si quae sunt plurima.

5b. Voce jucunda
ait contemnendo
jussa regia:

6a. Tu, inquit, o inique,
devictus quaenam ultra
poteris
submittere
mihi tormenta?

6b. Non in me quaeras posse
habere, si non ita
feceris,
quod ex ense
peream vita.

7a. Percussus visa est
ut columba
ejus anima

7b. Pergere beata
ad aeterna
coeli gaudia.

8a. In quibus felix
nunc gaudens regnat
et refulget in aeternum
luce perpetua.

8b. Cujus, o Christe,
prece benigna
servos tuos in celsam
duc coeli patriam.

9a. Quo laetantes una secum
per secula decantemus
voce clara Alleluja.

9b. Molestia nec lacrima
invenietur in illa,
pax in ea erit summa,

10. Et jucunditas aeterna;
hanc cingant cuncta
creata atque renata.

Miss. Cluniacense imp. Parisiis 1550. Appendix pro prioratu S. Martini de Campis. — 8a, 1 nunc felix.

264. De sancto Petro.

1a. Petro psallat laetabundus
Noster coetus et jucundus
Prorumpat in gaudium,

1b. Nostri chori dulce melos
Laude digna pulset caelos
Petri pro victoria.

2a. Psallat voce plebs jucunda,
Gens a faece mundi munda
Exsultet in gloria;

2b. Laudes pandat vox sonora,
Pangat orbis et canora
Reboet harmonia.

3a. Post accepta Christi dona
In mandata Christi prona
Dispergantur agmina,

3b. Christi donis jam imbutus
Romam Petrus adit tutus,
Cujus delet crimina.

4a. Prius πόλις plena dolis
Christum pura mente colis
Patroni praeconio,

4b. Christi cultrix, Roma, gaude
Ac Patroni digna laude
Laetare praesidio.

5a. Plebs fidelis veneratur
Petrum, Simon cruciatur
Livoris incendio,

5b. Et oppugnans Petrum magus
Per inane fertur vagus
Daemonum ludibrio.

6a. Sed ad saxum fractis costis
Prece Petri ruit hostis,
Dira fugit legio;

6b. Morte Magi Nero gemit
Ac athletam Christi premit
Crucis in supplicio.

7a. Dirae spernens jura mortis
Petrus gaudet victor fortis
Crucis in patibulo;

7b. Regis minas spernens trucis
Diros premit hostes crucis
Munitus signaculo.

8a. Quem absolvit verus agnus,
Ferus damnat hunc tyrannus
Injusto judicio;

8b. Agnum trahunt lupi truces,
Tortor dirus parat cruces
Neronis imperio.

9a. Crucem videns salutavit
Sic: Crux ave, per quam lavit
Christus orbis scelera;

9b. Olim ara damnatorum,
Spes et scala nunc justorum,
Crux, salve fructifera.

10a. Crucifixus obit laetus,
Desolatus plangit coetus
Pro patris absentia,

10b. Gratulatur rex insanus
Et cum rege dira manus
Fera fremunt gaudia.

11a. Jam relicta mundi mola
De secura certus stola
Migrat ad coelestia;

11b. O coelestis rector aulae
Et cum Petro sancte Paule
Nostra dele vitia.

12. Nostrum, Petre, salva chorum,
Sordes tolle delictorum
Tolle quoque noxia.

Miss. ms. Redonense saec. 15. Cod. Parisiens. 1098. — 5b, 2 fertur magus.

265. De sancto Petro.

1a. Pasce, Petre, oves Christi,
Quas in cura suscepisti,
Nam a Christo ter audisti,
Ut sis pastor ovium.

1b. Tu es petra fundamenti,
Tu columna firmamenti,
Firma robur nostrae menti
Tuum per praesidium.

2a. Claves coeli, Petre, geris,
Nomen Petri promereris,
Dum de Christo confiteris,
Quod sit Dei filius.

2b. Plenitudo potestatum
Tibi datur et est ratum,
Quidquid ligas, est ligatum
Omni vinclo firmius.

3a. Quidquid solvis, est solutum,
Quod tueris, hoc est tutum,
Ad solius Dei nutum
Frenans moderamina.

3b. Ergo nostri miserere
Et ope precis sincerae
Solve culpas et tuere
Devotorum agmina.

Miss. Sleswicense imp. in Sleswic 1486. A. — Miss. Brandenburgense imp. Nurembergae 1494 B. — Mel. offenbar: Verbum bonum.

266. De ss. Petro et Paulo.

1. Dies ista, dies laeta,
Laetos facit absque meta
Pro sanctorum gloria.

2a. Petrus petram sequens Christum,
Vilem mundum spernens istum
Mundi spernit gaudia.

2b. Lupus rapax olim Saulus,
Mitis agnus fit mox Paulus
Visitantis gratia.

3a. Firmat gressus Petrus claudi
Nec adscribit suae laudi
Sed Christi potentiae;

3b. Firmat Paulus verbum vitae,
Docte docet gentes rite
Semitam justitiae.

4a. Aegros umbra Petri sanat,
Ima levat, alta planat
Pastoris officio,

4b. Malesanos Paulus mores
Sanat, pandit fructus, flores
Ex legis commercio.

5a. Damnat Petrus simoniam,
Nam mentitum Ananiam
Neci dat et sociam;

5b. Damnat Paulus caecitate
Magum plenum, pravitate
Suamque malitiam.

6. Cruce Petrus gloriatur,
Ense Paulus coronatur
Corona justitiae;
Rex laudetur gloriae.

Brev. ms. Gerundense saec. 15. Cod. Parisiens. 1309.

267. De ss. Petro et Paulo.

1. Summa summi
luminis lumina,
Alleluja,

2a. Petrus re ac nomine,
Paulus verbi flumine
Tubae movent geminae
Jacob castra.

2b. Jesu comparticipes,
Principum sunt principes
Hi Sion municipes
Super astra.

3a. Duces missi ut promissi,
Israeli claves caeli,
Mundo luminaria,

3b. Sion montes, Helim fontes,
Gemmae regis, manna gregis,
Sponsi duo labia.

4a. Olivae gratiae,
Candelabra gemina,

4b. Misericordiae
Viri solvunt crimina.

5a. O patres, o matres,
O pia ubera,
Mundo necessaria.

5b. O Petre, o Paule,
Primi clementia,
Nos replete gratia.

6a. Petre, tuos duc ad petram,
Paule, sedem ad quietam,
Ubi demus
Et cantemus
Cantica continua.

6b. Petre, vide ut visus es,
Paule, trahe ut tractus es,
Ambo prece
Nos a nece
Rapite perpetua.

7. Amen dicant omnia.

Trop. ms. Martialis Lemovicens. saec. 15. Cod. Parisiens. 1086.

268. De ss. Petro et Paulo.

1a. Clari duces nostrae spei
Nocti praesunt et diei
Duo luminaria:

1b. Petrus diem Judaeorum,
Paulus noctem paganorum
Morum ornant gratia.

2a. Coelum terris patefiat,
Ut sic terris notum fiat
Istorum felicitas,

2b. Ut mens nostra jucundetur
Et jucunde celebretur
Eorum solemnitas.

3a. Super thronum majestatis
Igne pleni caritatis
Seraphim conjubilant,

3b. Senis alis supportati
Concinentes trinitati
Laudibus invigilant.

4a. Isti duo sunt olivae,
Duae virgae directivae.
Duae legis tabulae;

4b. Duae tubae resonantes,
Duae templum supportantes
Columnae non tremulae.

5a. Signa Petri, Pauli verba
Nunquam vicit mens superba
Quocunque certamine,

5b. Petrus jussu magum stravit,
Coelos Paulus penetravit
Dei raptus flamine.

6a. Demum palmam de Nerone
Reportantes in agone
Felicis victoriae,

6b. Cruce Petrus, Paulus ense
Pervenerunt ad immensae
Principatum gloriae.

7a. Horum trahat nos doctrina
De terrenis ad divina.
De poenis ad praemia,

7b. Ut cum ipsis congaudentes
Deo semper adhaerentes
Laetemur in gloria.

Brev. ms. S. Katharinae Nurembergens. saec. 15. Clm. Monacens. 10079. A. — Miss. Zagrabiense imp. Venetiis 1511. B.

269. In festo s. Petri ad vincula.

1a. Alma virtus salvatoris,
Laxa rete piscatoris
Ad salvandas animas,

1b. Duc ad portum cymbam Petri,
Ne demergant fluctus taetri
Hanc ad partes infimas.

2a. Hic a petra Petri nomen
Est adeptus trahens omen
Inde firmi nominis,

2b. Christum, verbum incarnatum,
Clara voce Dei natum
Testatur et hominis.

3a. Inter primos hunc priorem
Ceterisque celsiorem
Rex coeli constituit,

3b. Claves coeli reserandi
Et in terra jus ligandi
Solvendique tribuit.

4a. Caeci, claudi deponuntur
In plateis et feruntur
Ad Petri praesentiam:

4b. Quem ancillae vox prostravit,
Post furentis non expavit
Neronis amentiam.

5a. Aegros umbra Petri sanat,
A tam sancto tanta manat
Virtutis potentia.

5b. Nos illius Petri prece
A peccati munda faece,
Divina clementia.

Missale Sleswicense imp. in Sleswic 1486. A. — Miss. Hafniense imp. Hafniae 1510. B. — 1b, 1 Tunc ad portam B. — 2a, 3 Idem firmi B. — 2b, 2 Claram B. — 4a, 2 plateis offeruntur B.

270. De sancto Prejecto.

1a. Gaude prole, Francia,
Gaudeat ecclesia
Corde, voce, cantibus;

1b. Prejectus prae nimia
Sanctitate praevia
Gaudet in coelestibus.

2a. Speciali gaudio
Gaudet tota regio
Et praesens collegium,

3a. Juxta patrem positus
Prejectus, vir inclitus,
In martyrum rutilat,

4a. Hic adhuc infantulus
Christi cultor sedulus,
Verbis ejus credulus,
Ut monstravit opere.

5a. Mundum sprevit, in hoc crevit
Semper virtus et quievit
Ejus sub regimine.

6a. Omne genus paupertatis
Hic immensae caritatis
Suis fovet opibus.

7a. Hunc populum educavit
Et, quod ore praedicavit,
Semper adimplens opere,
Ne possit illud spernere.

8a. Servos serva, regnum rege
Tu, qui cum coelorum rege
Regnas, per quem in saecula
Tot fiunt miracula.

2b. Majus omni pretio
Cum honore nimio
Habens ejus digitum.

3b. Propter quod praecipue
Locus hic assidue
Christo laetus jubilat.

4b. Sanctitatis aemulus
Caecis fuit oculus,
Claudis spes et baculus
In orbis itinere.

5b. Vulgo carus, malis ferus
Bonis dulcis, non austerus,
Expers omni crimine,

6b. Viduis et peregrinis
Cibos dabat et benignis
Affluens visceribus.

7b. Regnum mundi abjiciens
Et in Franciam transiens
Ibi pro Christo moritur,
Cum quo nunc ipse fruitur.

8b. Caecis visum reddidisti,
Curvos sursum erexisti,
Furiosis praestitisti
Sensum prece sedula.

Missale speciale Franciscan. saec. 15. Cod. Parisiens. 17313. Mit Mel. = Mane prima sabbati.

271. De sancta Radegunde.

1a. Laudat laude speciosa,
qui divina gratia

2a. Atque certa spe contendens
despicit terrestria,

3a. Decor laudis vitae modus,
legis observantia,

4a. Nam ad hoc opitulatur
elegans prudentia

5a. Et quae sua sunt reddendi
singulis justitia,

6a. Omnis aetas et uterque
sexus salutaria

7a. Non conditionem ullam
neque popularia

1b. Liberatus a reatu
tendit ad coelestia

2b. Quae sub sole vanitatum
vanitas sunt omnia.

3b. Quae virtutum diversarum
fit munificentia.

4b. Et dispensans agendorum
causas temperantia.

5b. Fortitudo resistendi
contra quaeque vitia.

6b. Deo speciosae laudis
offert sacrificia.

7b. Cujusque professionis
respuit officia.

8a. Nemo prorsus est exceptus
ab hac laudis hostia,
9a. O beata Radegundis,
cujus haec solemnia
10a. Declinavit et probrosae
vitae lenocinia,
11a. In hac valle lacrimarum
cuncta transeuntia
12a. Habens gemitum pro cantu,
hymnum in tristitia,
13a. Quo nos quoque festinemus,
ut post haec exsilia

8b. Qui vel mente legi Dei
servit cum fiducia.
9b. Celebramus, mundi festum
ejusque contagia
10b. Carnem suam crucifigens
cum concupiscentia.
11b. Aeternorum caritate
reputavit vilia.
12b. Congaudere cum electis
meruit in gloria.
13b. Ipsa interveniente
laetemur in patria.

Cod. Parisiens. 1146 saec. 12. — Aus dem Meſsformular der Heiligen.

272. De sancto Rainaldo.

1a. Ex radice caritatis,
Ex affectu pietatis
Concinat ecclesia,
2a. Corpus hujus nobis datum
Per fideles est allatum
Ab urbe Colonia,
3a. Hic Heymone patre natus,

Mundanorum sublimatus
Opum affluentia,
4a. Mundi pompam abdicavit,
Carnis aestum edomavit
Jugi parsimonia,
5a. Claudos gressu roboravit,
Caecis visum restauravit
Prece salutifera,
6a. Aegra lues dum grassatur
Et afflicta cruciatur
Gens Rheno contigua,
7a. His dum haeres verae lucis
Signis claret, Christi crucis
In se ferens stigmata,
8a. O Reinolde gloriose,
Tui mortis pretiosae
Dulcis est memoria,

1b. Psallat ore, psallat voto,
Recensendo corde toto
Reinoldi solemnia.
2b. Interventu spiritali
Et ipsius corporali
Fruimur praesentia.
3b. Christum sequens praecepto-
rem,
Mundi cordis amatorem,
Fugit transitoria.
4b. Gradu functus regulari
Per virtutum sublimari
Meruit insignia.
5b. Febri morbis imperavit,
A defunctis relevavit
Vitae reddens mortuum.
6b. Per hunc morbo destituti
Sunt optatae consecuti
Salutis remedia.
7b. Dira morte cruentatus
Scandit coelos laureatus
Ascensu purpureo.
8b. Nos a mundi serva malis,
Ne nos amor mundialis
Mergat in flagitia.

9a. Una voce, mente pari
Nos honore singulari
Te studentes venerari,
Dum versamur in hoc mari,
Exhibe suffragia.

9b. Ne permittas spe frustrari,
Quibus potes suffragari,
Fac nos Christo praesentari,
Ut hunc tecum contemplari
Possimus in gloria.

Miss. ms. Sanctae Coronae saec. 14. Cod. Pragens. XIV B 20.

273. De sancto Regulo.

1a. Laudes tui praesulis
Altisonis modulis
Pange, chorus, inclita;

1b. Recolamus pariter
Recolenda jugiter
Tanti patris merita.

2a. Hic est ille Regulus,
Cui dedit discipulus
Fidei primordia;

2b. Qui dilectus amplius
Divina fecundius
Est perfusus gratia.

3a. Romam, caput urbium,
Quaerens Dionysium
A Mycenis venerat,

3b. Cum quo vel cum ceteris
Sociis itineris
Arelaten properat.

4a. Ubi pastor residens
Signum vidit evidens
De sanctorum gloria,

4b. Quemque suo nomine
Monstrant colla sanguine
Columbarum varia.

5a. Subrogato praesuli
Curam tradit populi,
Ut sequatur praevia
Sanctorum vestigia,

5b. Habens desiderium
Horum per martyrium
Mercari consortia
In coelesti curia.

6a. Virga fregit
Et redegit
In favillam
Juxta villam
Lauram gentis idola,

6b. Sic per eum
Est ad Deum
Mox conversa
Universa
Patriae gens incola.

7a. In asellum sancti viri,
Qua subintret, quaerit diri
Daemonis astutia,

7b. Sed malignum mox fugavit
Crucis signum, quo signavit
Pede terram bestia.

8a. Fores clausae reserantur
Et captivi liberantur
De carceris angustia
Ad praesulis imperia.

8b. Fons e terra salit vivus,
Cujus large fluens rivus,
Grata ministrat pocula
Duratura per saecula.

9a. Ora ranis claudit sanctus,
Uni tamen data cantus
Est soliti licentia
Ob facti testimonia.

9b. Locum sanctae sepulturae
Ferae petunt et securae
Cum populi frequentia
Veniunt ad solemnia.

10a. Pie pastor, summum regem
Erga tuum placa gregem
Et hunc chorum
Famulorum
Duc ad vitae pascua.

10b. Offer illi pia vota,
Mente fiunt quae devota,
Ut te duce
Tecum luce
Fruamur perpetua.

11. Amen dicant omnia.

Miss. ms. Silvanectense saec. 15. Cod. S. Genovefae Parisiens. BBl. fol.
12. — Mel. jedenfalls: Mane prima.

274. De sancto Remigio.

1a. Laetabundus
Remigio decantet chorus,
Alleluja,

1b. Regi regum
Fidele qui legit lucrum,
Res miranda.

2a. Per virtutis meritum
Depulit interitum
Voce trina,

2b. Depulit daemonia
Ab obsessis valida.
Vi divina.

3a. Corpora debilia
Sanat per suffragia
Huic concessa.

3b. Non obstabat caecitas
Vis nec imbecillitas
Indefessa.

4a. Prophetarum socius,
In miris apostolus,
Valle nostra

4b. Martyrum vestigia
Sequitur per omnia
Carne sumpta.

5a. Leprosos purificat,
Franciam corroborat,
Per fidem quod desinit
Esse caeca.

5b. Claudis gressum reparat,
Nova mira suscitat,
Quae colit ecclesia
Fide digna.

6a. O patrone pie,
Plebi miserere,
Duc ad agalmata
Coelestia.

6b. Ubi cum sophia
Laeta symphonia
Decantemus
Alleluja.

Grad. Monasteriens. imp. s. l. et a. — Mel.: Laetabundus.

275. De sancta Scholastica.

1. Ave germana
fratris electi,
Ad mundi vana
nesciens flecti.

2a. Annis tennella,
Cana profectu,
Lucens ut stella,
Fervens affectu
Anhelas ad Dominum.

2b. Haec transitura
Spernis prudenter,
Et ad mansura
Currens ardenter
Exemplar es hominum.

3a. Coeli bona quaerens,
In lacrimis serens
Exultando metis;

3b. Tenes Benedictum
Tempestate victum
Ut a Christo petis.

4a. Monstravit haec virtus.
Munditiae myrtus,
Quam Deo placeres,
Dum sic praevaleres
Fratri tam electo.

4b. Tu coeli districtrix
Victorisque victrix,
Cum fratrem compellis
Tuo sic procellis
Pernoctare tecto.

5a. In specie columbae cerneris,
Dum transiens ad coelum duceris
De lacu faecis et miseriae,
Tu nos Dei reforma gratiae

5b. Inter coeli jam vernans lilia
Tu miseris confer auxilia,
Memor esto germanae sobolis,
Eam prece junge coelicolis.

6a. Virgo labe carens,
Sponsa Christi clarens
Velut aurora,

6b. Paradisi civis,
In quo laeta vivis,
Sponsum tuum ora,

7. Ut a mundi nos immundo
Pie liberet profundo
Et in luce sedula
Collocet per saecula.

Miss. ms. Raigradense $\frac{D}{K}$ I β 2 saec. 12. add. saec. 14. A. — Miss. ms. Superioris Altae saec. 15. Clm. Monac. 9744. B. — Seq. ms. S. Petri Salisburgens. post miss. Roman. imp. Venetiis 1513. C. — 1, 1 Gaude germana C. — 2b, 3 mensura A. — 3a, 3 metens C. — 5b, 4 Et nos prece. B.

276. De sancto Sigfrido.

1a. Salve, gemma confessorum,
Vas virtutum, praelatorum
Speculum et gloria;

1b. Salve pater orphanorum,
Tu sanctorum doctor morum,
Plenus omni gratia.

2a. In deserto vastitatis
Hortum plantat voluptatis
Rex misericordiae,

2b. Noctem fugat tenebrarum
Per Sigfridum sole clarum
Radiante Sueciae.

3a. Imitator sacram Christi
Viam nobis ostendisti,
Quae ducit ad gaudia,

3b. Hanc sequamur te petente,
Ne cum ruit mors, repente
Stringant nos supplicia.

4a. Non est hic in mundo mundus
Neque quem non trahat mundus,
Caro vel daemonia;

4b. Sed qui morbos omnes sanas,
Sana nostras mentes vanas
Procul pellens vitia.

5a. Nos in hujus vitae via
Ducas, pater, via dia,
Quae ducit ad patriam,

5b. Et post statum paupertatis
Mereamur cum beatis
Sempiternam gloriam.

Miss. Hafniense imp. Hafniae 1510. — 2a, 2 Hortum placet. — 3a, 1 sacra. — 4a, 2 Nec quem non.

277. De sancto Sigismundo.

1a. Verbum Dei, verbum bonum,
Mundae rei mundum donum,
Summae spei summum bonum,
Cuncta laudent saecula.

1b. Per quod regis Sigismundi
Cordis, oris actus mundi
Cursu renascentis mundi
Rutilant miracula.

2a. Natus regis Gundebaudi
Coeli regis instat laudi,
Restat zabolinae fraudi
Cultor innocentiae.

2b. Functo patre rex levatur,
Sicque suis dominatur,
Ut rex mitis videatur
Vir mirae clementiae.

3a. Hostes instant, profugatur,
Solo latet, tonsuratur,
Dolo tentus trucidatur
Mersus luto putei.

3b. Signa produnt, translatatur,
Febris, pestis effugatur,
Morbus quilibet curatur
Pro virtute fidei.

4a. Martyr Christi, rex insignis,
Cum uxore, natis dignis,
Victis hostibus malignis
Jam tenens coelestia,

4b. Congaudentes tuis signis
Per aquas et aestus ignis
Fusis precibus benignis
Duc ad refrigeria.

Miss. ms. Cremifanense 41 saec. 14/15. A. — Miss. ms. Cremifanense 339 saec. 15. B. — Miss. ms. Vissegradense VC$ saec. 15. C. — Miss. ms. Capit. Cracoviens. 5 saec. 15. D. — Miss. ms. Stirpinense 3 saec. 15. E. — Miss. sec. notulam Dominorum Teutonicorum imp. Nurembergae 1500. E. — Miss. Cracoviense imp. Maguntiae 1484. G. — Miss. Frisingense imp. 1579. H. — 1a, 2 und 3 umgestellt ABC. — 2b, 3 Ut consul par videatur B. — 3b, 1 translatur A. — Mel. vermutlich: Verbum bonum mit Wiederholung des letzten Chorals.

278. De sancto Sigismundo.

1a. Clarus dies et decorus
Nobis fulsit, psallat chorus
Natali concordia,

1b. Psallant omnes laetabundi,
Ad beati Sigismundi
Festiva solemnia.

2a. Qui secutus Christum, ducem
Novum novus miles, crucem
Suis figit humeris.

2b. Paupertatis intrat scholam
Et regalem ponit stolam
Spe divini muneris.

3a. Rex ad bonum animatus,
Ut sit regi regum gratus,
Thebaeis martyribus

3b. Offert pio voto mentis
Regnum suum et nongentis
Victum parat fratribus.

4a. Cum vir bonus cedit malis,
Super montem Verisalis
Struit domicilium,

4b. Spernit mundum, sitit Deum,
Tandem Deus vocat eum
Ad se per martyrium.

5a. Morti datur, sed post mortem
Sanctus in sanctorum sortem
Transit Agaunensium,

5b. Quibus vivus deservivit,
Cum his et post mortem vivit
In terra viventium.

6a. In qua sanctis adaequatur
Et beatus coronatur
Martyr cum martyribus,

6b. Nec indigne, quia datur,
Ut pro Christo patiatur,
Perfidis tortoribus.

7a. Ob quod donis illustratur,
Mira quibus operatur
Virtute deifica,
8a. Sigismunde, martyr Dei,
Ora Deum, ut nos rei
Mereamur veniam,

7b. Nam qui mundus hunc precatur,
Votis suis non frustratur
Per ipsius merita.
8b. Nos immundos mundi faece
Duc mundatos tua prece
Ad coelestem patriam.

Miss. Aquilegiense imp. Venetiis 1508. — 3a, 3 Thebas. — 5a, 3 Agenensium. — 8b, 2 emundatos.

279. De sancto Sigismundo.

1a. Ad praeclara festa regis
Currant oves Christi gregis
Psallentes cum laetitia,
2a. Nam totius auctor mundi
Per merita Sigismundi
Illustrat Allemanniam,
3a. Hic vir sprevit suam gentem
In se videns hanc furentem
Pro justis operibus,
4a. Burgundones ut praedones
Armigati
Sibi Francos alliciunt,
5a. Novus Judas, Carpsta dictus,
Nequitiae dolis victus
Regem suum prodidit,
Vinctum Francis tradidit.
6a. Demum vinctus deducitur,
Conjux, proles assequitur,
Ense cervix abscinditur,
Sic omnibus non parcitur,
Clam puteo submerguntur.
7a. Vident Christi famuli
Lampades ardentes,
Currunt ibi populi
Dona cupientes;
8a. Domino favente
Angelus repente
Dirigitur coelitus,
Praecipitque reverendo,
Patri dicto Venerando
Hos extrahi funditus.

1b. Cedant irae ceu cavilla,
Surgant lyrae, surgant illa,
Quae sunt absque moestitia.
2b. Vox resultans sit sonora,
Cantet, laudet sine mora
Salvatoris clementiam.
3b. Instat rite vigiliis,
Maceratur jejuniis
Intentus coelestibus.
4b. Et variis obsequiis
Obligati
Sese Francis subjiciunt.
5b. Heu, quid fecit hic profanus,
Qui injecit suas manus
In Domini militem,
Pietatis formitem.
6b. Triennio latentia
Corpora innocentia
Divina providentia,
Angelica praesentia
Illic plerumque junguntur.
7b. Caeci, claudi redeunt
Sani, salientes,
Alternatim veniunt
Idem referentes.
8b. Tunc inviolata
Corpora celata
De puteo extrahunt,
Atque Christo variarum
Actiones gratiarum
Cum laudibus referunt.

9a. Turba videns talia
Stupet et miratur,
Quanta mirabilia
Christus operatur.

9b. Ad Agaunum deferunt
Corpora sanctorum,
Multi quoque deserunt
Ritus idolorum.

10a. Febres sedant varias,
Medentur miserias,
Has praestant et alias
Virtutes eximias.

10b. Edax crepat vipera,
Nam et regis opera,
Per haec atque cetera
Multi scandunt aethera;

11a. Ubi lux est non mutanda,
Canentium vox miranda,
Laus varia,
Pax gloria,
Fulget vultus Deitatis
Perpetuae claritatis.

11b. Ad quem statum nos perducat
Jesus Christus et inducat,
Post exitum
Det aditum,
Ut cum sanctis coronati
Simus atque laureati

12. In perenni gloria. Amen.

Miss. ms. Cremifanense 41 saec. $^{14}/_{15}$. A. — Miss. ms. S. Coronae anni 1498. Cod. Pragens. XII C 6. — Miss. ms. Kremsense saec. 15. Cod. Pragens. XII B 13. C. — Miss. ms. Pragense XIV B 8 saec. 15. D. — Miss. Pragense imp. 1503. E.

1a, 2 currunt oves A. — 2a, 3 Placentiam E. — 5a, 1 Caprasta dictus A. — 5b, 7 Domini in militem A. — 6b, 1 Triennio placentia A. — 6b, 5 Illuc plerumque funguntur A. — 7b, 2 Sani psallentes A. — 8a, 7 Patri dilecto A. — 8b, 1 Tunc immolata B. — 9b, 1 Aganum E. — 10b, 1 Nam per regis. — E. — Str. 12 fehlt A.

280. De sancto Stephano.

1a. Mundus heri laetabuntur
Sub Christi praesentia.

1b. Nunc recenti recitatur
Stephani memoria.

2a. Post aeterni temporale
Regis natalitium

2b. Celebremus triumphale
Militis martyrium.

3a. Heri chorus angelorum
Prosecutus est coelorum
Regem cum victoria.

3b. Nunc coelestes gaudent chori,
Praesentantes salvatori
Stephanum cum gloria.

4a. Protomartyr et levita,
Clarus fide, clarus vita,
Clarus et miraculis,

4b. Proponebat verbum vitae
Plebi minus eruditae
Resistens incredulis.

5a. Dissecantur cordibus,
Strident in hunc dentibus
Viperarum filii;

5b. Falsos testes statuunt
Et linguas exacuunt
In verba mendacii.

6a. Agoniza, nulli cede,
Certa certus de mercede,
Persevera, Stephane.

6b. Insta falsis testibus,
Confuta sermonibus
Synagogam Satanae.

7a. Testis tuus est in caelis,
Testis verax et fidelis,
Testis innocentiae;

7b. Nomen habes coronati,
Te tormenta decet pati
Pro corona gloriae.

8a. Pro corona non marcenti
Perfer brevis vim tormenti,
Te manet victoria;

9a. Plenus sancto spiritu,
Penetrat intuitu
Stephanus coelestia;

10a. En a dextris Dei stantem
Jesum, pro te dimicantem,
Stephane, considera;

11a. Deponentes falsi testes
Ante pedes Sauli vestes
Saxa rotant saxei,

12a. Ne peccatum statuatur
His, a quibus lapidatur,
Genu ponit et precatur
Condolens insaniae.

13a. Martyr, cujus est jucundum
Nomen in ecclesia,

8b. Tibi fiet mors vitalis
Tibi poena terminalis
Dat vitae primordia.

9b. Videns Dei gloriam,
Crescit ad victoriam,
Suspirat ad praemia.

10b. Tibi coelos reserari,
Tibi Christum revelari,
Clama voce libera.

11b. Gens ignara pietatis,
Cur insontem lapidatis
Assertorem fidei?

12b. In Christo sic obdormivit,
Qui Christo sic obedivit
Et cum Christo semper vivit
Martyrum primitiae.

13b. Languescentem fove mundum
Coelesti fraglantia.

Trop. S. Martialis Lemovicens. saec. 12. et 13. Cod. Parisiens. 1139. A. — Trop. S. Martialis Lemovicens. saec. 13. Cod. Parisiens. 1086. B. — Vgl. Léon Gautier, Oeuvres poétiques d'Adam de Saint-Victor. Deuxième édition. Paris 1881, S. 80.

281. De sancto Stephano.

1a. Unus amor
et una concordia,
una est et caritas.

2a. Tantum ea,
quae nectit unitas,
servat caritas.

3a. Martyria,
eleemosynas,
angelorum
hominumque
linguas probat caritas.

4a. Ut Christus nostram
vellet gestare formam,
suasit caritas.

5a. O Domine,
o quem fecit nostra
petere ima
insita
tibi caritas.

1b. Unum Deus
amat, dilecto unica
singularis caritas.

2b. Quae dissipant
lis et discordia,
fugat caritas.

3b. Manent tria:
fides, spes, caritas;
major horum
exstat Deo
coaeterna caritas.

4b. Ut coeli claram
Stephanus intret aulam,
fecit caritas.

5b. O Stephane,
o quem dedit celsa
scandere aethra
impensa
ejus caritas.

6a. Credit cuncta,
suffert universa
atque sustinet cuncta
caritas.

6b. Non est vana,
non ambitiosa,
non quaerit sua lucra
caritas.

7a. Est ipsa
et flamma et lampas,
ignis, carbo, caritas.

7b. Est pater,
est et patris doxa,
flamen sanctum caritas.

8. Monas-tria
est caritas.

Miss. ms. Parisiense? saec. 13. Cod. Parisiens. 833.

282. De sancto Stephano.

1a. Alabastrum frangitur,
Nardus odorifera
Nostra curet vulnera,
Quae late diffunditur;
Nam sinapis teritur,
Dum Stephanus patitur.

1b. Dum regnantem inclitus
Martyr Jesum praedicat,
Excaecatos indicat
Doctos legis penitus
Et exosos coelitus
Acta probans exitus.

2a. Dum legis mysteria
Caecis martyr aperit,
Crassa multum operit
Illis ignorantia,
Tumens insolentia
Et fervens insania.

2b. Lapidei lapides
In martyrem colligunt,
Quod in ipsum dirigunt.
In his nunquam desides
Invenit impietas
Populum aut praesides

3a. Dum saevit injuria,
Dum damnatur innocens,
Evidenter edocens
Monstrat innocentia,
Quantum in angustia
Prosit patientia.

3b. O miranda caritas,
Flexis orat genibus
Pro persecutoribus:
Has incessit semitas
Via, vita, veritas,
Calciata deitas.

4a. Laqueus conteritur,
Liberatur spiritus,
Ad actorem coelitus
Proprium revertitur,
Optata spe fruitur,
Dum carcer dissolvitur.

4b. Obdormivit igitur
Sempiterna requie,
Dumque somnus hodie
Laetanter recolitur
Et odor respergitur,
Alabastrum frangitur.

Antiph. et Grad. Nivernense saec. 12. Cod. Parisiens. Nouv. acq. 1235, add. saec. 14. — 4b, 3 somnis. — 4b, 4 Laetantur.

283. De sancto Stephano.

1a. Adest nobis lux benigna,
In qua tot et tanta signa
Fecit et prodigia

1b. Verus hic Israelita,
Protomartyr et levita.
Veritate praevia.

2a. Domus supra petram sita,
Sicut probat ejus vita
Corruscans miraculis.

2b. Superavit hic Judaeos
Affirmans, quod unus theos
Regnaret in populis.

3a. Stephanus dum lapidatur,
Genu flexo deprecatur
Pro se lapidantibus:

3b. Jesum vidit se vocantem
A dextrisque Dei stantem
Cum sanctis spiritibus.

4a. Martyr fide stat securus.
Suum Deo redditurus
Inter ictus spiritum.

4b. Stephane, sit tibi cura
De nobis atque procura
Cum supernis aditum.

Miss. ms. S. Stephani Divionensis saec. 15. Cod. Parisiens. 879.

284. In Inventione s. Stephani.

1a. O athleta gloriose,
Protomartyr pretiose,
Nostrae laudes, nostrae prosae
Fiant tibi gratiosae,
Quas cantamus hodie.

1b. Qui pro turba lapidante
Corde rogas miserante,
Intercede pro peccatis
Apud fontem pietatis
Et misericordiae.

2a. Sanctus iste
Pro te, Christe,
Morti fuit traditus.

2b. Mors illius
Est ipsius
Ad vitam introitus.

3a. Fide vera,
Spe sincera,
Caritate praeditus,

3b. Stat invictus
Inter ictus
Et hostiles fremitus.

4a. Veritatis inimici,
Contumaces et iniqui,
Audientes contradici,
Quod in lege sentiunt,

4b. Virum damnant eloquentem,
Virum justum et prudentem
Et in virum innocentem
Lapides projiciunt.

5a. Vir insignis,
Pro malignis
Et indignis supplicas,

5b. In quo mentis
Condolentis
Pietatem indicas.

6a. Vir profanus
In te manus
Intulit maleficas

6b. Ex hoc, quia
De Maria
Christum natum praedicas.

7a. Pro nefandis inimicis:
Parce precor, Jesu, dicis;
Pro quibusdam exaudiris,
Adimpletur quod requiris,
Nam Saulus convertitur.

7b. Res est nova, signum magnum,
Lupus versus est in agnum,
Persecutor Saulus ante
Praedicator te precante
Factus esse dicitur.

8a. O Judaee, quare saevis,
Poena levis, parva, brevis,
Merces erit maxima;

8b. Corpus potes fatigare,
Tormentare, flagellare,
Nil potes in anima.

9a. Fac, quod dicis, vel fac pejus,
Tibi noces, factus ejus
Fornax purgatoria.

9b. Ima mittat pro supernis
Et pro bonis sempiternis
Bona transitoria.

10a. O Judaee insensate.
Sicut lapis indurate,
Venenate, non est mirum,
Si diffundis virus dirum
In virum innoxium.

10b. Litem paras et certamen.
Sed paratum est solamen,
Coelum sibi reseratur
Et in coelo contemplatur
Stantem Dei filium.

11a. A Judaeo lapidaris
Et a Deo coronaris,
Martyr prime martyrum;

11b. Salvatorem tuum vides,
Magnum tibi magna fides
Praeparavit praemium.

12a. Post pressuram torcularis,
Quasi vinum deportaris
Patris in cellarium,

12b. Necem passus temporalem
Faecem ponis corporalem,
Purus intras dolium.

13a. In supernis gloriaris,
Trinitatem contemplaris,
Hoc est summum gaudium;

13b. Ergo, martyr venerande,
Prosint nobis preces blandae,
Prosit et obsequium.

14a. Post praesentis vitae cursum
Servos tuos trahe sursum
Ad coeli palatium,

14b. Ubi quies est perennis,
Ubi dies est solennis,
Pax jugis et otium.

15. Ubi vitae longitudo,
Ubi tota multitudo
Est vere laetantium.

Trop. ms. S. Martialis Lemovicensis saec. 13. Cod. Parisiens. 1086. — 8b, 2 Tormentari. — 10b, 4 coelum.

285. In Inventione s. Stephani.

1a. Sacri gleba corporis
Longo lapsu temporis
Viluit incondita,

1b. Ferarum et avium
Terraeque reptilium
Morsibus exposita.

2a. Nec avis nec bestia
Nec terrae reptilia
Praesumpsit contingere,

2b. Quem occidit impia
Gentis contumacia
Obstinato scelere.

3a. Sed in Caphargamala,
Cui gens acephala
Denegavit tumulum,

3b. Quievit reconditus,
Luciano cognitus
Tandem per miraculum.

4a. Incalati specie,
Rosarum effigie
Revelari decuit,

4b. Qui quasi flos roseus
Flagrans et purpureus
Martyrio floruit.

5a. Revelatus saeculis
Cavet a periculis
Tenebrosi temporis,

5b. Corruscans miraculis
Suffragetur famulis
Sacri gleba corporis.

Miss. ms. Autisiodorense saec. 14. Cod. Parisiens. 17316. — Mel. vermutlich: Veni sancte spiritus.

286. De sancto Suitberto.

1a. Diem festum celebremus,
Qui Suiberti congaudemus
Spiritali gloriae,

2a. Huc ab Anglis destinatus,
Willibrordo comitatus
Et decem discipulis,

3a. Hoc adscribi debet isti,
Quod professi fidem Christi
Sunt Boructuarii;

4a. Sed Blitrudis intercessit,
Et Pipinus huic concessit
Verdam, quae est insula,

5a. Per hunc aura temperatur,
Per hunc aegris dispensatur
Sanitatum gratia,

1b. Qui salutem praedicavit,
Per quem fides germinavit
In terra Germaniae.

2b. Est eisdem praerogatus
Et ad sacram sublimatus
Dignitatem praesulis.

3b. Debellantes gentem talem
Sedem Verdae cathedralem
Subverterunt impii.

4b. Ibi sacram vitam gessit,
Ubi Deus hoc expressit
Per multa miracula.

5b. Cujus prece mereamur,
Ut per ipsum provehamur
Ad aeterna gaudia.

Miss. ms. Luneburgense 91. saec. 14.

287. De s. Thoma Cantuariensi.

1a. Salvatoris in honorem
Patrem suum et pastorem
Veneretur Anglia,

2a. Caritate radicatus
Ante mortis cruciatus
Longa fert exsilia,

3a. In virtutis argumentum
Thomae firmat testamentum
Cerebri dispersio,

4a. O miranda Dei dona,
Dum torquetur in corona,
Coronatur gloria,

5a. Sic per mortem vitae porta
Reseratur et absorpta
Mors est in victoria,

6a. Caeci, surdi, claudi, muti
Laeti currunt assecuti
Thomae beneficia.

1b. Ut in Thoma Christum laudet,
Quae per Thomam Christi gaudet
Assequi praesidia.

2b. Impiorum cadit ense
Et per ensem ad immensae
Lucis intrat gaudia.

3b. Vicem chartae pavimentum,
Cruor supplet attramentum
Scribiturque gladio.

4b. Et assertor libertatis
Exaltatur cum beatis
In coelesti patria.

5b. Rem audimus inauditam,
Sanat dolor et ad vitam
Mors est ostiaria.

6b. Per hunc nobis, Christe, dones,
Ut cum ipso nos corones
In sanctorum patria.

Miss. ms. Cantuariense saec. 14. Cod. Parisiens. (Arsen.) 135. Mit Mel.: Salvatoris mater pia.

288. De sancta Ursula.

1a. Mente pura contemplemur,
Voce laeta modulemur
Praeclara solemnia,

2a. Coetus cautus virginalis
In affectu foret qualis,
Mentis cernat oculus;

3a. Haec electa semina
In virtutum germina
Sparsit auctor saeculi

4a. Mundi hujus cuncta spernunt
Et caduca vere cernunt
Reputantes vilia;

5a. Hortus florum hic amoenus
Suavitate mira plenus,
Fragrat odorifere,

6a. Patri regis Ursula
Ut fidelis famula
Nunc concomitatur,

7a. His praeclaris margaritis
In conflictu sic attritis
Digne das praeconia,

8a. Ex te namque derivatur,
In quo nostra gloriatur
Jam collecta concio;

9a. Laudes ergo nunc resonent
Pia corda ac intonent
Voce plena;

10a. Sponsas regis honoremus.
Ut eisdem conregnemus
In coeli palatio.

1b. Congaudendo decantemus,
Conciendo collaudemus
Virtutum insignia.

2b. Hinc ferventer imitetur,
Reverenter veneretur
Fide fultus populus.

3b. Tantarum propaginum
In personis virginum
Ad salutem populi.

4b. Nil curantes hic paterna
Adspirantes ad superna
Haec undena milia.

5b. Dum plectuntur et sternuntur
Et cruore perfunduntur
Rosae salutiferae.

6b. Jam praefulgens filia
Offerens tot milia
Coelo collocatur.

7b. Urbs beata, in qua strata
Sunt haec ossa purpurata,
O felix Colonia.

8b. Chorus noster jucundatur,
Hic per te dum excitatur
Mentium devotio.

9b. Clama petens suffragia,
Horum sequens vestigia
Mens egena.

10b. In te, Jesu, collaetemur
Et hoc praesta, ne privemur
Perenni solatio.

Miss. ms. Praedicatt. Vindobonens. s. sign. anni 1477. — 3a, 1 femina Hs. — Mel. jedenfalls: In coelesti hierarchia.

289. De sancta Ursula.

1a. Dulci voce resonet,
Dulce melos intonet
Die hac ecclesia;

2a. Harum prima Ursula,
Nobilis et regia,
Fulgens sanctimonia,

1b. Diem festum agimus,
Virginum recolimus
Sacrata martyria.

2b. Cum in sponsam quaeritur,
Sponsus sic protrahitur
Sagaci prudentia.

3a. Spatium triennii
Et coetus virginei
Expetit solatia,

3b. Undena sunt milia
Clara ex prosapia
Data dotis gratia.

4a. Quarum ad obsequia
Undecim navigia
Dat regalis copia,

4b. Ursula tunc inclita
Gaudens prodit abdita
Haec eis mysteria:

5a. Christum sponsum eligo
Et mortalem negligo,
Facite similia;

5b. Laudat chorus virginum
Reginae consilium,
Spernunt mox conjugia.

6a. Naves intrant concito,
Vela tendunt subito,
Fugiunt de patria,

6b. Cedunt cuncta prospere,
Unda, aura, tempore
Dei providentia.

7a. Flagrantes desiderio
Pro praescito martyrio
Veniunt Coloniam,

7b. Hunnorum tunc gens perfida,
Ursorum instar rabida,
Infert his supplicia.

8a. Armata ferro dextera
Detruncant membra tenera,
Sed vincunt patientia.

8b. Madescit tellus sanguine,
Pro tanto gaudet agmine
Superna coeli curia.

9a. O beatae virgines,
Nostri sitis memores,
Quod vestris interventibus
Nobis sit propitius

9b. Mitis sponsus virginum,
Jesus, judex omnium,
Donet piis gaudia
Per aeterna saecula.

Miss. ms. Hafniense imp. Hafniae 1510. — 3a, 3 solatium. — 7b, 2 ad instar.

290. De sancta Ursula.

1. Exsultemus
in hac die festiva,

2a. Recolentes Domini magnalia,
in sanctis quae operatur
maxima.

2b. Qui inter suae potentiae mira
in virginum est maximus
gloria.

3a. Sua enim gratia
mundi viluit
virginibus pompa.

3b. Atque contra praecepta
regum restitit
virginalis pugna.

4a. Furit rabies vesana,
devicta
tristatur malitia.

4b. Crudescit carne tenera,
majora
exquirit supplicia.

5a. Sed tunc stat firmior
caro virginea,

5b. Cum multiplicantur
poenarum genera.

6a. Pro aeterna,
quam exspectant
a Deo, gloria

6b. Laetantur
mortalia
affligi corpora.

7a. Quia transitoria
Et in motu subito labentia
mundi gaudia

7b. Ut flores decidua.
Ex hac virginea sorte claruit
Ursula sancta.

8a. Cujus hodie
celebramus solemnia;
splendens inter alias
ut lucifer
inter minores stellas.

8b. Virgo beata,
fortiter ferens omnia
nec mori recusans
pro gloria,
pro nobis Deum ora.

9a. Ut tecum in aula
exsultemus
aetherea,
prece perpetua

9b. Pro sanctorum, virgo
gloriosa,
collaudemus
Dominum gloria.

Miss. ms. Sarisberiense saec. 15. Cod. bibl. Rossianae s. sign. A. — Miss. ms. Brixinense saec. 15. Cod. Seminar. episc. s. sign. B. — Miss. ms. Underdorfense anni 1437 Clm. Monacens. 7550. C. — Miss. ms. S. Laudi Rotomagens. saec. 14. ex. Cod. S. Genovefae Parisiens. BBl. Fol. 5. D. — Miss. ms. Plagense s. sign. saec. 15. E. — Miss. ms. Oxoniense anni 1384. Clm. Monacens. 705. F. — Grad. ms. Pragense VI C 15. saec. 15. G. — Grad. ms. Strahoviense H o 1. saec. 16. H.

2a, 2 qui operatur A; quae operantur BC. — 3a, 1 Qua enim F. — 3b, 3 virginum caterva BCEFGH. — 4b, 3 exquirit fehlt A; tormenta AD. — 5b, 2 nova supplicia AD. — 6b, 3 sua corpora AD. — 7b, 1 Et flores DF. — 7b, 2 claruit Katharina D; claruit *N.* D. — 9b, 1 sqq.: In sanctorum coetu concinentes ac dicentes Deo laus et gloria BCEGH.

291. De sancta Valeria.

1a. Ave virgo nobilis,
Vita venerabilis,
Praeclara Valeria,

1b. Ave martyr inclita,
Sanctitate praedita,
Meritis eximia.

2a. Ave patientium
Pro Christo martyrium
Virginum primaria,

2b. Ave decus patriae,
Splendor Aquitaniae,
Lemovica gloria.

3a. Ave parens monitis
Martialis inclitis
Praefulgentis gratia,

3b. Ave clarens titulis,
Coruscans miraculis,
Vernans sapientia.

4a. Ave caesa proprium
Deferens eximium
Caput inter brachia;

4b. Ave, cujus anima
Scandit beatissima
Coelica palatia.

5a. Ave, cujus precibus
Sponsus tuus sedibus
Sedet coeli curia;

5b. Ave plena laudibus,
Fac tuis supplicibus
Vitae dari praemia.

Antiph. ms. S. Martialis Lemovicens. saec. 14. Cod. Parisiens. 916. — Mel.: Veni sancte spiritus.

292. De ss. Victorino et Floriano.

1a. Eja laete jam cantemus
Et ad mentem revocemus
Martyrum certamina.

1b. Victorinus fide plenus
Tormentorum vicit genus
Dei per juvamina.

2a. Orbatus hic parentibus
Relictis cunctis entibus
Clam desertum iniit,

2b. Quod Satan mox percipiens,
Puellae formam induens
Dulciter hunc adiit.

3a. Cum quo sanctus heu peccavit,
Mira poena castigavit
Carnis petulantiam;

3b. Post a plebe postulatur
Et sic praesul consecratur
Vitans arrogantiam.

4a. Hinc tyranno praesentatur,
Jubet is, ut suspendatur
Lacum super putridum

4b. Erectis sursum pedibus,
Unitur coeli sedibus
Sertum ferens floridum.

5a. Carus Deo Florianus,
Toto corde fide sanus,
Sese sponte obtulit;

5b. Fuste nempe tormentatur,
Diris ferris laceratur
Et constanter pertulit.

6a. Super pontem collocatur,
Collo lapis alligatur
Ejus et submergitur;

6b. In moerorem vergit risus,
Cum tortorum crepunt visus,
Rumor late spargitur.

7a. Corpus en beati talis
Aquila defendit alis
A feris et avibus,

7b. Laudat Deum nunc in caelis
Miles prudens et fidelis
Canticis suavibus.

8a. Victorine, Floriane,
Ne hic laboremus vane,
Vos oramus supplices,

8b. Et ut nobis cum beatis
De thesauro majestatis
Dentur dotes duplices.

Grad. Monasteriens. imp. s. l. et a. — Mel.: Gaude Sion quod egressus.

293. De sancto Vigore.

1. Vigor viget hodie,
Vigoris ut gratiae
Docent privilegia,

2a. Victa lege funeris
Superis in aetheris
Collaetatur curia.

2b. Ex te nomen habuit
Vigor, quia viguit
Virtutum potentia.

3a. Res respondet nomini,
Praedicati termini
Praedicatur gloria

3b. Vivit hic in Domino,
Cujus vitae termino
Respondent principia.

4a. Ventre necdum editus
Nuntiatur coelitus,
Quod sit sancti spiritus
Illustrandus gratia.

4b. Quem ornavit castitas,
Ordinavit caritas,
Illustravit bonitas
Et magnificentia.

5a. Reddit idem
Vir per fidem
Reddit vero
Deo vero
Paganorum milia.

5b. Mater plorat,
Sanctus orat,
Et sic natus
Suscitatus
Redit ad vitalia.

6a. Ter damnatur,
Ter fugatur
Serpens ille.
Qui per mille
Saevit artificia.

6b. Mons crismatus
Est sacratus
In profani
Loco fani
Vigoris instantia.

7a. Agrum sancti comes arat
Vi, sed sanctus precem parat,
Qua comitis vesania
Morte damnatur impia.

7b. Oves recto recluduntur
Et quae laedunt non laeduntur,
Avis resurgit mortua
Sancti prece praecipua.

8a. Te, beate pater Vigor,
Os, lingua, mens, sensus, vigor
Venerentur,
Ut laetentur
Tecum sine macula.

8b. Sta devotis pro devotis,
Qui te votis vocant doctis,
Tu adesto
Tuo festo
Per aeterna saecula.

Prosar. ms. S. Frambaldi Silvanectensis saec. 14. Cod. S. Genovefae Parisiens. BBl. 4° 45. — Mel. = Mane prima Sabbati. — 5a, 3 Redde.

294. De sancto Vincentio.

1a. Sacra Vincentii
Mundus certamina
Recolens hodie
pura det carmina.

1b. Levita nobilis
hic in ecclesia
Vice pontificis
gessit magnalia.

2a. Ad Hispanos Dacianus
Tandem venit vir profanus
Deos putans idola,

2b. Ab hoc testis jam praefatus
Cum fuisset sciscitatus,
Verba risit subdola.

3a. Huic cura
Pati dura
Propter Christum inerat,

3b. Hic praecepta
Fert inepta,
Caesar quae statuerat.

4a. Post stridores catenarum
Horror urget tenebrarum
Et robur equulei,

4b. Saevit unguis cum furore
Et resperso jam cruore
Artus vernant nivei.

5a. Virtutem pristinam
In ferri machinam
Martyr exhibuit,

5b. Dum illam scandere
Confossus verbere
Ultro non timuit.

6a. Rogi flagrans pars utraque
Scintillabat usquequaque
Membris patens omnibus,

6b. Clade quoque repentina
Sal vi ferit intestina,
Sal injectum ignibus.

7a. Traditur praeterea
In obscura cavea
Miles invictissimus,

7b. Testa pungens frangitur
Et sub illo spargitur,
Ut jubet nequissimus.

8a. Coelestem populum
Capit ergastulum
Resultans cantibus;

8b. Fit fragmen testeum
Gramen nectareum
Versum in floribus.

9a. Nuntiat anhelus lictor,
Quod inclusus agat victor,
Quod cum eo socii.

9b. Factus praeses tunc exsanguis
Torquebatur velut anguis
Spe carens consilii.

10a. Stratum, inquit, ocius
vulnus recens foveat,

10b. Nil in illud asperum,
nihil durum lateat.

11a. Inimicus hic deorum
Requiescat in hunc thorum,
Convalescat viribus,

11b. Ut dolore renovato
Poenas solvat iterato,
Ne insultet legibus.

12a. Igitur fulcro potitus
Miles Christi redimitus
Castra petit supera,

12b. Quo rex pius ejus prece
Sublevatos nos de faece
Perducat post funera.

13. Amen nunc omnia
Sonent canentia.

Trop. ms. S. Martialis Lemovicens. saec. 11. Cod. Parisiens. 1132 add. saec. 12. A. — Trop. ms. S. Martialis Lemovicens. 12/13 Cod. Parisiens. 1139. B. — 1a, 4 pura det fehlt A. — 1b, 4 fecit magnalia A. — 3a, 3 Propter Christum meruit A. — Str. 2b fehlt A; 2b, 1 Ob hoc B. — 6b, 2 Saltu ferit A.

295. De sancto Vincentio.

1a. Jubilantes coeli chori
Christo psallant et victori
Martyri Vincentio.

1b. Levitarum sacro flori
Voto, voce clariori
Nostra psallat concio.

2a. Clara ortus parentela
Carnis, hostis, mundi tela
Fugat cum victoria.

2b. Vita signat Samulem,
David manu, Danielem
Doctrinarum gloria.

3a. Praeco verbi fit Levita,
Mente fervens, clarus vita,
Vices gerens praesulis,

3b. Inter turbas eremita,
Jussa spernit felle lita
Daciani consulis.

4a. Lictor caedit, debacchatur
Dacianus, laceratur
Martyr in equuleo,

4b. Cratem scandit, praeses furit,
Prunae vernant, ignis urit,
Lecto jacens ferreo.

5a. Carcer, mare superatur,
Corvus servat, occultatur
Longo licet tempore,

5b. Hoc thesauro spoliantur
Valentini, dum foedantur
Idolorum foedere.

6a. Hunc patronum dignum laude
Sibi datum sine fraude
Castrensis ecclesia

6b. Digne colit et adorat,
Veneratur et implorat
Ejus patrocinia.

7a. Hujus rei tam insignis
Veritatem rectis signis
Christi pandit veritas.

7b. Anus loquax reformatur,
Caeci vident, claudis datur
Et aegrotis sospitas.

8a. Mira domus haec testatur,
Quae Levitae fabricatur
A devotis gentibus,

8b. Tandem Christus, rex benignus,
Cum structura sacrum pignus
Dat praedicatoribus.

9a. Clamet ergo praedicator,
Et Castrorum habitator
Exoret Vincentium.

9b. Ut ad vitam ex hac valle
Nos perducat recto calle
Vitae post exsilium.

Grad. ms. Praedicatt. Cracoviens. s. sign. saec. 15/16. A. — Miss. Praedicatt. imp. Venetiss 1600. B. — Mel.: Lauda Sion A.

296. De sancto Vincentio.

1a. O Vincenti, dum tormenti
Poenam sentis in tormentis
Manens tutus,

1b. Stramentorum intrans thorum
Exspirasti, quod optasti,
Consecutus.

2a. Corpus exanime,
Quod in patibulo
Victum est minime,
Non sinit tumulo
Carnifex reponi.

2b. Immo continuum
Scelus exagerat,
Saevit in mortuum
Et corpus imperat
Avibus exponi.

3a. Aves et bestiae
Praebent obsequium
Gratum custodiae
Verentes noxium
Tactum exhibere.

3b. O mira novitas,
A brutis noscitur
In sancto sanctitas,
Et judex fallitur
Nec falluntur ferae.

4a. Tandem suspensa
Corpori mola
Mandatur aequori
Judicis mandato.

4b. Quod natum litus,
Sabulo repertum,
Claudi in tumulo
Meruit sacrato.

5a. O Vincenti, qui vicisti,
Miles fortis, miles Christi,
Victor invictissime,

5b. Ora Christum pro devotis,
Ut salutem det aegrotis
Corporis et animae.

Brev. ms. Bisuntinum saec. 15. Cod. Parisiens. 10487.

297. De sancto Wenceslao.

1a. Salve, pater optime,
Christi martyr inclite,
Salve dux Bohemiae,
Wenceslae.

1b. Tu de stirpe regia
Nobili prosapia
Natus in Bohemia,
Wenceslae.

2a. Bohemorum speculum,
Coli tabernaculum
Tu perlustras hodie,
Wenceslae.

2b. Plenus Dei munere
Meruisti scandere
Tua sanctitate,
Wenceslae.

3a. Te advocant hodie
In valle miseriae,
Wenceslae,

3b. Ad te clamant miseri
De fermento veteri,
Wenceslae.

4a. Audi voces te precantes,
Nos commenda Domino,
O Wenceslae,

4b. Ut ingressum per saecula
Suo det in solio,
O Wenceslae.

Grad. ms. Altovadense 42 anni 1410. A. — Missale Pragense imp. 1503. B. — 2b, 3 hat eine Silbe weniger als die entsprechende Zeile der Gegenstrophe.

298. De sancto Wilhelmo.

1a. Ecce dies specialis
Confessorum gloria,
1b. Qua praefulget triumphalis
Wilhelmi victoria.

2a. Qua aeterna Christo duce
Migravit ad gaudia
2b. Sempiterna gaudens luce
Ejus in praesentia.

3a. Qui mente spirituali
Clarebat per omnia,
3b. Vita fruens temporali
Adspirans coelestia,

4a. Morum clero praestans forma
Ut jubar ecclesiae,
4b. Plebi vitae fulsit norma
Ut fomes justitiae,

5a. Lapsis vitae dans solamen,
Spem reformans veniae,
5b. Oppressorum relevamen
De valle miseriae.

6a. Hujus ergo prece pia
Coelestis militiae
6b. Nos adscribat vitae via
Rex aeternae gloria.

Miss. ms. Rotomagense saec. 14. Cod. Parisiens. 17317. — 3a Habebat.

299. De sancto Wilhelmo.

1a. Ad honorem salvatoris
Et Wilhelmi confessoris
Psallat haec ecclesia,
1b. Nos nunc illum venerari
Ac ipsius imitari
Oportet vestigia.

2a. Hujus vita Deo grata
Multis modis est probata
Juge per supplicium;
2b. Ornat virtus sanctum Dei,
Sanctitatis ferunt ei
Signa testimonium.

3a. Caeci vident, muti fantur,
Lepra fugit et fugantur
Morbi cuncta genera;
3b. Adhuc magis honoratur,
Quod defunctis vita datur
Ejus ope prospera.

4a. Sana, pater, pia prece
Nos a morbo, nos a nece
Carnis delens vitia,
4b. Ut te duce consequamur
Vitae donum et ducamur
Ad aeterna gaudia.

Miss. Hafniense imp. Hafniae 1510. — Mel. jedenfalls: Ad honorem matris Dei.

300. De sancto Wilhelmo Bituricensi.

1a. Ecce venit lux optata,
Lux jucunda, dedicata
Salvatoris laudibus,
1b. Qui Guillelmum sublimavit,
Sublimatum coronavit
In regnis coelestibus.

2a. Hic est pater et patronus,
Quem pastorem summe bonus
Pastor nobis tribuit.
2b. Qui benignum se rectorem,
Pium patrem et doctorem
Subditis exhibuit.

3a. Hic virtutum aemulator
Fideique propagator
Verbum vitae praedicans.

3b. Hic fidelis dispensator,
Non avarus foenerator,
Talentum multiplicans.

4a. Hic est ille Deo carus,
Verbo, vita, fide clarus,
Dans salutem populis.

4b. Quantus enim sit vir iste,
Declarasti, Jesu Christe,
Signis et miraculis.

5a. Serve prudens et fidelis,
Cujus merces est in caelis,
Nostra sana vulnera;

5b. Visitare servos velis,
Ab antiqui hostis telis
Nos ignitis libera.

6. Amen dicant omnia.

Miss. ms. Autisidiorense saec. 14. Cod. Parisiens. 17316.

Inhalts-Übersicht.

	Seite
Ab aeterno disponente	47
Ab arce siderea	13
Ad coeleste gaudium	114
Adest dies gloriosa	157
Adest dies triumphalis	165
Adest nobis lux benigna	215
Adest venerabilis	102
Ad haec colenda gaudia	100
Ad honorem et decorem	145
Ad honorem regis	200
Ad honorem Messiae	45
Ad honorem Salvatoris	226
Ad honorem sanctorum	85
Ad honorem summi regis	115
Ad honorem tuum Christe	153
Ad illuminandum mundum	143
Ad laudem matris Dei	78
Ad Martini titulum	190
Ad praeclara festa regis	212
Ad te confugimus	132
Aegidio psallat coetus	97
Agrippinensis plantula	137
Alabastrum frangitur	215
Alle — cantabile sonet	110
Alludat vox ecclesiae	118
Alma Dei genitrix	77
Alma virgo florens rosa	77
Alma virtus Salvatoris	205
Alme Deus lux summa	88
Angelicae nos respice	76
Angelica reboat	35
Angelus ad virginem	49
Anni nobis circulus	169
Apparuit hodie	17
Aram crucis omnes lucis	26
A solis ortu et occasu	25
Ave germana fratris	209
Ave Gertrudis virgo	139
Ave gloriosior	75
Ave maris stella	75
Ave mater redemptoris	80
Ave mulier sole	74
Ave novi luminis	74
Ave praeclara crucis ara	30
Ave virgo nobilis	221
Ave virgo virga Jesse	73
Ave virgo virga Jesse	73
Beata nobis gaudia	193
Candor surgens ut aurora	15
Canentes Salvatori	104
Cantu Christo diligenti	34
Celebria solemnia	31
Christe Salvator Jesu	37
Christi crucem veneremur	24
Christo laudes decantet	156
Christo laudes haec caterva	201
Christo regi cantica	194
Clari duces nostrae spei	204
Clarus dies et decorus	211
Cleri coetus Genovefae	135
Coeli coetus civium	113
Coeli enarrant gloriam	183
Coeli quondam roraverunt	72
Coeli solem profert stella	72
Coeli sphaera volutatur	125
Collactemur venerantes	95
Concinens jubila	41
Confessoris inclíti	113
Confessorum flos Martinus	186
Contra casum primae sortis	78
Creaturae creatorem	140
Culter qui circumcidisti	19
Cum fiducia pangamus	143
Cum Johannis sanctitatem	154

	Seite
Cursum sol interans	79
Diem festum celebremus	218
Diem festum veneremur	160
Dies ista, dies laeta	203
Dies sancta corruscavit	121
Digne recoluntur digni	95
Dissoluto carnis luto	182
Dulce lignum lignum vitae	29
Dulce melos Margaritae	172
Dulci voce resonent	219
Ecce dies specialis	226
Ecce novum gaudium	35
Ecce venit lux optata	226
Eja gaudeas caterva	97
Eja laete jam cantemus	221
Eja sponsa Christi gaude	59
Eligentis et electi	121
Epithalamica die	45
Ex radice caritatis	207
Exsulta Sion filia	130
Exsultemus in hac die	220
Exsultemus jubilando	106
Exsultemus sic in Deum	182
Exsultemus solventes	156
Exsultet ecclesia	185
Exsultet vox sonora	168
Felix festum felix dies	127
Felix mater militans	111
Gabrieli coelesti nuntio	48
Gabrielis suscepit nuntia	48
Gabrielis vox jucunda	152
Gaudeat ecclesia	86
Gaude Cosma cum germano	116
Gaude Joseph fili David	157
Gaude mater Sion gaude	71
Gaude novo gaudio	28
Gaudens gaude plebs fidelis	71
Gaude prole Francia	205
Gaude Sion sponsa Christi	141
Gaude stirpe Siria	181
Gaude turba coelestium	118
Gaude virgo gloriosa	57
Gaude virgo gloriosa	81
Gaudiose Francia	171
Gemebundus Mariae	53
Geremari annua	136
Gloriosi Amandi eja	100
Gloriosi Cyriaci	116
Gratiarum modulis	177
Gratulare sponsa Christi	196
Gratulemur et laetemur	146
Gratuletur mundus iste	150
Hac clara die turma	165
Hac die festa concinat	16
Hac in die celebri	162
Hac in die plebi piae	102
Haec est dies digna cultu	99
Haec est dies quam fecit	32
Haec est domus Domini	40
Haec est sancta solemnitas	140
Hodierna die laetus	17
Hodiernae lux diei	19
Hodiernae lux diei	171
Hodierna resonent	119
Honor crucis dilatetur	23
Honoremus corde toto	89
Honoremus hodiernum	197
Illuxit dies quam fecit	33
In his solemnis	50
In honorem beati	105
In praeconis et baptistae	153
Inter choros supernorum	103
Inter sanctos Deo gratos	93
In valle miseriae	36
Jubar lucis inoffensae	139
Jubilantes coeli chori	224
Jubilemus collaudantes	58
Jubilemus fratres mei	110
Jucundemur et laetemur	190
Laetabundi jubilemus	92
Laetabundus Baptista	151
Laetabundus Barbarae	108
Laetabundus decantet	192
Laetabundus Ebrulpho	120
Laetabundus et canorus	123
Laetabundus exaltet	27
Laetabundus exsultet	40
Laetabundus Remigio	209
Laetetur ecclesia	112
Laudemus creatorem	27
Laudemus Dominum	96
Laude pia et jucunda	178
Laudes Christo persolvamus	148
Laudes Christo solvat laetas	124
Laudes Deo persolvamus	158
Laudes rex tibi pie	155
Laudes tui praesulis	208
Laudet laude speciosa	206
Laureata plebs fidelis	37
Laus Deo patri	174
Laus patri sit gloriae	13
Laus sit patri, laus sit proli	91

	Seite
Luceruae novae specula	128
Lux fulget hodierna	14
Lux illuxit triumphalis	137
Lux praeclara Lemovix	184
Lux surgit annua	106
Madens vellus Gedeonis	62
Magnifica tua festa	20
Martialem chorus noster	184
Martyris Hippolyti	144
Mater Dei salus rei	62
Mauri patris memoria	191
Maurus pater inclitus	192
Mente pura contemplemur	219
Mira mater exstitisti	63
Miris modis et praeclaris	59
Mittit ad sterilem	51
Moduletur vox amoena	138
Monti Sion dat virorem	175
Morte Christi celebrata	33
Mundi aetate octava	93
Mundus heri laetabatur	213
Nos ad laudes praeclara	90
Nostri patris et pastoris	193
Novae laudis harmoniae	107
Nube carnis interrupta	122
Nunc fideles jubilate	39
O athleta gloriose	216
O benignum crucis lignum	28
Odas hac in die laetas	163
O Maria mater pia	63
Omnis homo laudes pangat	94
Omnis mundus laetabundus	176
O Vincenti dum tormenti	225
O virtutum vir perfecte	148
Pangat chorus laetabundus	103
Pangat gaudens et concrepet	161
Pange Sion redemptori	166
Pasce Petre oves Christi	203
Personemus solemni	145
Petro psallat laetabundus	202
Plebs devota jucundetur	122
Plebs fidelis Hermachorae	141
Plebs fidelis jubila	196
Plebs fidelis laetetur	98
Postquam vergit nox obscura	117
Praecursoris et baptistae	151
Pretiosa mors sanctorum	159
Proloquium altum	131
Psallat chorus laetabundus	149
Psallat chorus puellaris	173
Psallat plebs egregia	126
Purus puer Benjamita	178
Quam pie sit recolendus	187
Quicunque vult	12
Recolamus venerandam	64
Regem regum collaudemus	188
Regem regum veneremur	170
Regis et pontificis	22
Reminiscens beati sanguinis	18
Rex aeterne rex coelorum	88
Rex qui regnas sine fine	164
Rosa gaude salutata	57
Sacra Vincentii mundus	223
Sacri gleba corporis	217
Salutis exordium	65
Salvatoris in honorem	218
Salve gemma confessorum	210
Salve Maria Christi parens	51
Salve mater gratiae	61
Salve mater magnae prolis	66
Salve mater salvatoris	61
Salve mitis et benigne	168
Salve pater optime	225
Salve virgo generosa	54
Salve virgo maris stella	66
Salve virgo regia	66
Salve virgo sacra parens	67
Salve virgo vitae via	67
Sancta Dei mater	87
Sanctorum praeconio	89
Sanitati dat languentes	132
Serpens antiquus	23
Sion felix gratulare	142
Si vis vere	21
Sonent plausus laetabundi	199
Stabat juxta Christi crucem	55
Stabat juxta Christi crucem	56
Stans a longe publicanus	42
Stella maris ave	68
Stellam maris attendamus	69
Summa summi luminis	204
Summo cantu digna laude	167
Summo regi regnantium	127
Surge turba manu sona	109
Te collaudat coelestis	70
Te honorant superi	70
Testamento veteri	101
Triumphanti cruore	129
Unum simplex et perfectum	11
Unus amor et unus	214
Vas electum Graeciam	119
Velut topazion	185

	Seite
Veneranda veneretur	179
Verbum bonum personemus	161
Verbum Dei verbum bonum	211
Verbum patris aeternatum	53
Vernat gemma Martinus	189
Victimae corporis Christi	39
Victimae perenni laudes	39
Vigor viget hodie	222
Virginalis hortuli	60
Virgini pangamus laudes	175
Virginis egregiae	135
Virgo es sacra	47
Virgo gemma pretiosa	134
Virgo mater salvatoris	195
Virgo parens gaudeat	70
Virgo venerabilis	133
Virgo vernans velut rosa	173
Virtutes paschalis agni	133
Vitis palmes exstas vere	198
Vocis cum camoena	129
Vos sal terrae, vos lux mundi	90
Vox clarescat mens purgetur	12

Pierer'sche Hofbuchdruckerei. Stephan Geibel & Co. in Altenburg.

ANALECTA HYMNICA

MEDII AEVI.

IX.

SEQUENTIAE INEDITAE.

Liturgische Prosen

des

Mittelalters

herausgegeben

von

Guido Maria Dreves,

S. J.

Leipzig.

O. R. Reisland.

1890.

SEQUENTIAE INEDITAE.

Liturgische Prosen

des

Mittelalters

aus

Handschriften und Wiegendrucken.

Zweite Folge

herausgegeben

von

Guido Maria Dreves,
S. J.

Leipzig.
O. R. Reisland.
1890.

Einleitung.

Wenn ich diesem Hefte einige einleitende Worte vorausschicke, obschon dasselbe lediglich eine Fortsetzung des vorhergehenden ist, und obschon ich das zum Verständnis der strophischen Gliederung der Sequenzen Notwendige bereits im Vorworte zum VII. Hefte dieser Sammlung gesagt habe, so geschieht es, um an einem interessanten Beispiele die dort vertretenen Anschauungen zu bestätigen.

Die Handschrift 909 der Bibliothèque Nationale (vgl. deren kurze Beschreibung Anal. hymn. VII, 9) enthält, von gleichzeitiger Hand zugeschrieben, eine versifizierte Legende de sancto Martyrio, deren poetische Form die der Sequenzen ist, und zwar wiederholt sich dasselbe Sequenz-Schema nicht weniger als viermal. Ausdrücklich wird jedesmal der Wiederaufnahme der Melodie Erwähnung gethan. Es läfst sich also an dieser Sequenz wie kaum an einer anderen prüfen, ob die Absätze innerhalb einer und derselben clausula eine bestimmte Stelle haben oder der Willkür unterliegen. Denn es ist undenkbar, dafs sie rein aus Zufall vier- oder richtiger achtmal hintereinander sich decken. Da aber unser Gedicht inhaltlich nicht zur Hymnendichtung zählt, sondern der episch-beschreibenden Legendendichtung angehört, würde es nirgends in diesen Analekten, am wenigsten unter den sämmtlich liturgischen Sequenzen am Platze sein, weshalb es vielleicht nicht unangezeigt ist, demselben hier eine Stelle zu gönnen:

Versus de sancto Martyrio.

Erster Teil.

1. Eja[1]),

2a. Lyricis personet
fidibus harmonia,
consonet citharizando
carmina
subjungens rhythmica.

2b. Modulis dulciter
musicis uranica
incipe concelebrare
cantica,
mortalis vocula.

3a. In quadam regula
exstitit coenobita
in Lycaonia,

3b. Meritis excelsus,
in Christo solidatus,
in fide fervidus,

4a. Castis moribus,
dictus Martyrius,
Spiritalis praeerat
cur sanctus pater meritis.

4b. Hic ad alios
tendebat monachos
Visitandi gratia
visuros caros socios.

5a. Itaque dum pergens
iter coeptum teneret,
leprosum quendam virum
in via forte conspicit,

5b. Ulcerum quem densis
circumdatum maculis
nimis elephantina
foedarant[2]) totum vulnera,

6. Pergere volentem
ad cubile proprium,
sed nihil praevalentem,
gravatus lassitudine
nam solo
jacebat tramite.

Zweiter Teil.

1. Eja,

2a. Sacra cantilena,
semel decantata[3]),
deprome, quid Martyrius
egerit
et pauper dixerit.

2b. Hospitium namque
se dicebat habere
eodem in itinere,
quo frater
volebat tendere.

3a. Nam frater patriam
tendebat ad supernam
virtute praevia,

3b. Qua Deus et homo
jugiter Christus regnat
et semper habitat.

4a. Vir autem Dei
commotus animo
Debilisque nimiam
miserans lassitudinem

4b. Vestem humilem
a se projiciens
Tetendit in pulverem,
locavit in qua pauperem.

---

[1]) Dies erste Eja fehlt in der Hs. und ist hier ergänzt nach Analogie der übrigen Teile. — [2]) foedarat Hs. — [3]) eja semel Hs.

5a. Qua strinxit miserum
humerisque propriis
posuit atque secum
rediens inde detulit.

5b. Cumque jam foribus
proximus ecclesiae
celeraret[4]) tam sancto
cum fascis sanctus honore:

6. Currite, currite,
inquit abbas, et cito
januas reserate,
quoniam en Martyrius
omnium
deportans Dominum.

Dritter Teil.

1. Eja.

2a. Sacra cantilena,
in te bis reducta,
deprome salutiferi
divina
languidis cantica.

2b. Nam frater ut vellet
januam subintrare,
leprosus qui putabatur,
ipsius
de collo exsilit.

3a. Graviorem reddens,
cum desereret[5]), fratrem
quam collo residens.

3b. Majestas o celsa,
deitas o miranda,
virtus propitia!

4a. Qui in specie
apparens protinus,
Qua redemptor saeculi
videbitur Deus-homo,

4b. Ipso sidera
cernente[6]) penetrat
Talibusque vocibus
ostendens fratrum munera:

5a. Martyri, Martyri,
tu meam penuriam
nihil erubuisti
in terris tecum positam;

5b. Ego te coelicos
super thronos residens,
frater, non erubescam
ad patris mecum dexteram.

6. Vir quoque, Dominum
qui deportarat[7]), januas
mox ut fuit ingressus,
pater ei coenobii
ipsius
exstitit obvius.

[4]) celelaret Hs. — [5]) dereret Hs. — [6]) cercente Hs. — [7]) deportaverat.

Vierter Teil.

1. Eja,

2a. Sacra cantilena,
ter[8]) reciprocata,
deprome nunc veridicis
modulis,
quid senex dixerit.

2b. Martyri, dic frater
ubi est, quem[9]) ferebas?
ad quem tunc vir sanctissimus
inquiens
respondit talibus:

3a. Hunc ego si scissem,
per pedes tenuissem
nec ita sinerem.

3b. O sancte Martyri,
Christi qui meruisti
bajulus fieri,

4a. Cur quaeris pedes
illius[10]) tangere,
Quem totum paulo ante
tulisti clausum clamyde?

4b. Nobis, petimus,
hoc ipse reposce,
Qui Deum offendimus
quotidiano scelere,

5a. Possimus ut pedes
illius attingere[11])
ipsius atque fore
perenni membra foedere.

5b. Te, Christe, poscimus
lacrimosis fletibus,
nos coeli gloriosis
adjunge piis coetibus.

6. Ut tibi patri . . .

Hier bricht die Handschrift ab, und das Weitere fehlt. Augenscheinlich beträgt aber dieser fehlende Rest nicht mehr als die Schlufsstrophe 6, da schon in Strophe 4b. der abschliefsende Gedanke eingeleitet ist. Bei den verschwindend wenigen Änderungen, die am überlieferten Texte notwendig waren, dürfte durch diese Sequenz von neuem der Beweis erbracht sein, dafs in wohlbesorgten Prosen die Pausen im Innern der clausulae bestimmte Stellen haben. Sequenzen, die dies Gesetz durchbrechen, sind daher als verwilderte zu betrachten. Vgl. Mone I. S. 235.

Lyon, den 14. März 1890.

Guido Maria Dreves.

[8]) tertio Hs. — [9]) est fehlt Hs. — [10]) illius pedes Hs. — [11]) adtangere H.

I.

DE TEMPORE.

1. De ss. Trinitate.

1a. Gloria tibi, trinitas,
Cujus larga nos bonitas
Illustravit gratia;

1b. Tibi laus, decus, potestas,
Te majestatis honestas
Decet et victoria.

2a. Tu ergo, factor omnium,
Coelorum, terrae, marium,
Vera sapientia;

2b. Tu Deus admirabilis
Ac incomprehensibilis
Comprehendis omnia.

3a. Tu virtus, magnanimitas,
Mansuetudo, humilitas
Tuque patientia;

3b. Tu fortis, justus et pius,
Mitis, clemens, propitius,
Tu misericordia.

4a. Tu lux lucem illuminans,
Noctem, diem conterminans
Signa per disparia;

4b. Tu qui tempora momenta
Mutas, per te elementa
Se sunt complectentia.

5a. Tu vita, via, veritas,
Omnipotens tu caritas,
Fides, spes et gratia;

5b. Tu turris fortitudinis,
Unica spes solaminis
Nobis in miseria.

6a. Fons ergo tu bonitatis,
Vultu cerne pietatis
Vota te quaerentia;

6b. Da veniam pro peccatis,
Solve nostrae vetustatis
Juga nos prementia.

7. O veneranda trinitas,
O adoranda unitas,
O vera clementia.

Miss. ms. S. Blasii saec. 12. Cod. Palat. Vindob. 1909. A. — Miss. ms. Secoviense saec. 12. Cod. Graecens. 417. B. — Miss. ms. Voraviense 35 saec. 14. C. — 1b, 3 Decus et A. — 2b, 2 Atque incomprehensibilis ABC. — 3a und 3b verstellt C. — 4b, 2 Mutans C. — 4b, 3 Se sibi A.

2. De ss. Trinitate.

1. Paraclitus increatus,
Neque factus neque natus,

2a. Patri consors genitoque,
Sic procedens ab utroque,

2b. Ne sit minor potestate
Vel discretus qualitate.

3a. Pater alter, sed gignendo,
Natus alter, sed nascendo,

3b. Flamen ab his procedendo
Tres sunt, unum subsistendo.

4a. Quisque trium plenus Deus,
Non tres tamen Dii sed unus,

4b. Nam vera fides veneratur
Tres, sed unum confitetur,

5a. Dans usiae unitatem
Et personis trinitatem.

5b. In personis nulla prior,
Nulla major, nulla minor.

6a. Unaquaeque semper ipsa,
Sic est constans atque fixa,

6b. Ut nec in se varietur
Nec in ullam transmutetur.

7a. Tu solamen in labore,
Medicamen in languore,

7b. Tu in arto liberator
Et in lapsu relevator.

8a. Da fidem, spem, caritatem,
Da discretam pietatem,

8b. Da contemptum terrenorum,
Appetitum supernorum.

Cod. Admontensis 739 saec. 12. add. 13. Mit Neumen. A. — Sequent. ms. Arnesti de Pardubic anni 1360 Cod. Capit. Pragens. s. sign. Mit Mel. B. — Miss. ms. S. Coronae anni 1498 Cod. Pragens. XII C VI. C. — Miss. ms. Capit. Olomucens. 50. saec. 15. D. — Miss. ms. Kremsense saec. 15. Cod. Pragens. XII B 13. E. — Miss. ms. Pragense I D 3 saec. 15. F. — 4b, 1 fides vera C. — 5a, 2 In personis B-F. — 7a, 1 Tu ergo überzählig A-F. — 7b, 1 in alto A.

3. De ss. Trinitate.

1. O beata, veneranda
trinitas
felix, corde devoto
et adoranda
unitas.

2a. Trinum
in personis Deum,
unum in substantia,

2b. Patrem,
verbum, spiritum sanctum,
gaude, omnis anima.

3a. Haec enim divinitatis
summa est felicitas,

3b. In amplexu caritatis
quod tres unit unitas

4a. Amat pater
amatque natus,
amat spiritus sanctus,

4b. Neque minor
ipse amatus
est ipsis amantibus.

5a. Quid tam dulce, tam jucundum,
quae tanta devotio,
Quam amantis et amati
et amoris unio.

5b. Omnis gaude creatura,
haec trium dilectio
Te creavit, recreavit
dato Dei filio.

6a. En ex quanta et ad quantam
caritatem conditi

6b. In peccatis conversamur,
sed non sumus perditi.

7a. Nos amore suo unit
haec felix unio,

7b. Hoc amore satiari
verbi principio.

Miss. ms. S. Floriani XI 385. saec. 15. Zum Feste der Verklärung, zu dem der Inhalt keine Beziehung hat. — 1, 3 devota. — 3b, 1 In amplexum. — 4b, 1 Nec minor. — 4b, 2 amotis. — 4b, 3 est fehlt. — 5a, 1 tanta est. — 5a, 3 et amanti. — 5b, 2 dilectionem.

4. De ss. Trinitate.

1a. Pater, proles, sacrum flamen.
Nostrae laudis sit juvamen,
Finis et initium;

1b. Qui sanctorum sunt solamen,
Vita, splendor, pax, oramen,
Mores et stipendium.

2a. Hi sunt pares potestate,
Pares in aeternitate,
Uniformes unitate,
Gubernantes omnia.

2b. Pari gaudent bonitate,
Pari pollent dignitate,
Pari lucent claritate,
Pares sunt in gloria.

3a. Patrem nullus procreavit,
Natum pater generavit,
Sed ab his amor spiravit
Et spirat aequaliter.

3b. Amor natum humanavit,
Per quem pater reparavit
Hominem, quem sauciavit
Ligni morsus graviter.

4a. Hos distinctos in personis
Sed in esse et in donis
Idem esse credimus.

4b. Tu nos, Deus, coeli bonis
Et beatorum coronis
Frui fac, exposcimus.

Cod. Parisiens. 1343 saec. 14. — Mit Mel. Vgl. die Bemerkung Anal. hymn. VIII, p. 11.

5. In Nativitate DN.

1a. Omnes gentes, plaudite manibus,
Deus enim datur hominibus,
Natum Mariae pulsate precibus,
Ut nos solvat a mundi nexibus.

1b. Per hanc matrem venit laetitia,
Qua deletur Evae tristitia,
Osculatur pacem justitia,
Terra dedit promissa gaudia.

2a. Nutu patris
Vis amoris
Hortum matris
Inflammavit;

2b. Tellus rorem,
Stella solem,
Virga florem
Germinavit.

3a. Virgo virga designatur,
Mundus florem admiratur,
Per quem Christus figuratur,

3b. Hac in valle tenebrarum
Pater, salus animarum,
Distributor gratiarum.

4a. Fons signatus, porta clausa,
Patet sine viri causa,
Admiratur hoc natura.

4b. Talis namque genitura
Decet Deum, parit pura,
Creatorem creatura.

5a. Hic in sole collocavit
suum tabernaculum.
Visitavit ambulantem
lux in nocte populum.

5b. Consolati visa luce
cognoverunt Dominum,
Quem venturum exspectabant
redemptorem omnium.

6a. Virgo munda, virgo pia,
Templum Dei, coeli via,
Dona nobis caritatem
Et cum sanctis unitatem.

6b. Decaecatum praesta visum,
Redde nobis paradisum,
Ubi finis est laborum.
Plenitudo gaudiorum.

Sequent. ms. Arnesti de Pardubic anni 1360 Cod. Capit. Pragens. s. sign.

6. In Nativitate DN.

1. Adest nunc gloriosa
solemnitas
atque praeclara,

2a. Qua pater in coelis
supera regens
agmina

2b. Filium in terras
propter salutem
humanam

3a. Misit, ut sumeret
servilem
atque mortalem formam,

3b. Ut sub lege manens
donaret
mundo coelorum gaudia.

4a. Angelico nuntio
gravidantur
Mariae viscera,

4b. Pavens ac perterrita
nunquam nosse
se virum dixerat.

5a. Ad haec nuntius
illico protulit talia:
Gaude, Maria, sancti
spiritus altithrona
mox superveniet gratia

5b. Et virtute Dei
repleberis altissima.
Tu sola placuisti
mulier altissimo,
stirps et origo Davidica.

6a. Magnificat Dominum,
postquam fuerat his
verbis angeli monita.

6b. Navitas Christi
pastoribus voce
nuntiatur angelica.

7a. Sit Deo laus et gloria
in excelsis,
sit salus et pax in terris,
gaudeat coelum,
cuncta resultent agmina.

7b. Coelestis axis Dominum
multitudo
glorificat et conlaudat
supera demum
remeantes ad sidera.

8a. Deus homo factus
hodie natus est ex
virgine sancta Maria.

8b. Hunc laudet cuncta per
orbem plebs, cui tanta
famulantur obsequia.

9a. Sit Deo
laus atque potestas,

9b. Cum patre
qui cuncta gubernat

10. Et cum spiritu sancto
in aeterna saecula.

Trop. ms. Aeduense saec. 11. Cod. Parisiens. (Arsen.) 1169. A. — Miss. ms. S. Stephani Divionens. saec. 15. Cod. Parisiens. 879. B. — 2a, 2 supra B. — 5a, 4 spiritus altissimo A. — 5b, 2 altissimo A. — Str. 7b steht unrichtig vor 7a. A. — 7b, 1 ac sic A. — 7b, 3 glorificant et conlaudant A. — 7b, 4 superant A. — 7b, 5 remeantem B. — 8a, 1 homo perfectus A. — Str. 8b fehlt B. — 9a, 2 potestas egregia AB.

7. In Nativitate Domini.

1a. Verbum, aeternaliter
unigenitum,
infinibile principium,

1b. Patris lingua, calamus,
sapientia,
virtus, ratio perpetua,

2a. Vigor
lucis, aevum temporis,
mundi
mobilis rex stabilis,

2b. Panis,
quo gregis angelici
vivunt
cives theologici,

4a. Ut dragmam requireret
decimam,
Lucernam accendit,
tabernaculum
in sole posuit,
prodiit,
quo flamma sui caloris
testa duresceret
hominis.

4b. Ut ovem redimeret
perditam,
Pastor bonus fit agnus,
ovis virginis,
ros absque macula
velleris,
quo primae nos bysso stolae
ut sponsam revestiat
gloriae.

5a. Se nobis pabulum
parvulis, potum,
lac, butyrum praebens et
solidum cibum.

5b. In favo est mel
hominis-verbi
in manna Emmanuel
Israel veri.

6a. Gustent Adae filii
hunc suavem
adipem tritici,
benedictum seminis
Abrahae granum.

6b. Virus vomant colubri,
desiderent
fontem vivum cervi
serpentis antidoto
aenei hausto.

7a. O magni
consilii angelus,
o pax, o veritas,
ad gemmam in caeno venis
e coelo.

7b. Rex pie,
nos dirige in arta,
qua cursitas, via,
gigas, vita, flos de virga
Maria.

Grad. ms. Palat. Vindobonens. saec 11. add. saec. 12. — 4b, 3 u. 8 eine Silbe mehr als die Gegenzeile.

8. In Nativitate DN.

1a. Infans verbum incarnatum,
Intra carnem breviatum,
Cordis chordam oris fatum
Tangit laudis jubilo.

1b. Expers paris en dat prolem,
Stella maris profert solem,
Virginalis lux splendorem
Tegit carnis nubilo.

2a. Signum rarum, grande mirum,
Virgo gnarum ambit virum,
Cum praeclarum claudit gyrum
Finis et principii.

2b. Virgo parens pandit typum,
Virga arens profert ritum,
Rore carens dum dat situm
Prodeunti germini.

3a. Solem gradus denus flectit,
Dum humatus genus nectit
Secum Deus ac compectit
Hymnum et eximium.

3b. Madet vellus coeli rore,
Aret tellus miro more,
Tumet alvus nova prole,
Gaudet virgo virginum.

4a. Alimentum clausis seris
Intrat lacum Danielis,
Cum ad fatum Gabrielis
Verbum virgo concipit.

4b. Rubus ardet sed non cedit,
Fornax fervet sed non ledit,
Virgo paret et non perit
Puritas sed proficit.

5a. In figura haec praejacta
In Maria clarent acta
Sicque prima surgunt pacta
Quondam rupti foederis.

5b. Altitudo inclinatur,
Pax captiva nuntiatur,
Fortitudo nam ligatur
Vi puellae teneris.

6a. Alma virgo, ergo natum
Tuo jugo fac substratum,
Reo nudo fac placatum
Precis tuae munere.

6b. Manna divum, quod cibasti,
Fontem vivum, quem lactasti,
Dulcem rivum, quem gustasti,
Larga manu tribue.

7a. Eja, portus salutaris,
Solis ortus, lux stellaris,
Duc per fluctus saevi maris
Nutantem naviculam.

7b. Naufraganti sis tutamen,
Laboranti sis levamen,
Exeunti sis juvamen
Pergendi ad patriam.

Grad. ms. Graecense 36. saec. 14. — 1b, 4 jubilo — 2a, 3 virum. — 3b, 1 Mater vellus.

9. In Epiphania DN.

1. Psalle,

1a. Turba canora
fratrum, nunc dulcia
cantica

2b. Melodemata
Dominoque juga
rhythmica.

3a. Qui se natum patria
Bethlehemitica
declarat nova per sidera

3b. Ac hodie mystica
magorum munera
fecit esse sibi congrua.

4a. Gaude, Bethlehem,
urbes inter electa,
quae monstrans
regis crepundia.

4b. Hic Emmanuel,
hic Jesus, vita nostra,
salvabit
propria agmina.

5a. Quid, Herodes, tenera
puerorum corpora
mente mactas rabida?
quos perimis,
meliora tenent saecula.

5b. Non per tua tempora
fient vota pessima,
sed proles aequivoca
praeconata
videbit crucis mysteria.

6a. Judaea plebs indurata,
perpetuo vulnerata,
lacrimis dele jam
patrata
toties scelera.

6b. Saxa crepant tremefacta,
scinduntur vela divisa,
Herode quaesita
tu paras
Domino funera.

7a. Da miseris praemia
indulgens debita,
qui mundi geris delicta,
carne satus viginea.

7b. Salvifica corpora
ac mentes ad astra
porta, quo manent gaudia
sine fine manentia.

Trop. ms. Nivernense saec. 11. Cod. Parisiens. 9449. A. — Antiph. et Grad. Nivernense saec. 12. Cod. Parisiens. Nouv. acq. 1235. B. — 2a, 2 dulcia nunc AB. — 2b, 2 junga A. — 3b, 2 magnorum A. — 5a, 3 rabidas A. — 5b, 3 perdes aequivoca A. — 6a, 5 scelere B. — 7b, 2 atque mentes AB.

10. De Epiphania DN.

1a. Dies nobis laetabundus
Luce clarus et jucundus
Plenusque laetitia,

1b. In qua Deus demonstrare
Voluit et declarare
Sua beneficia.

2a. Primum dies admiratur
Praesens atque conspicatur
Domini miraculum,

2b. Aqua Christum baptizavit
Et in vinum se mutavit
Per Mariae filium.

3a. Hic in flumine Jordane
Sancto praevio Johanne
Baptizatur hodie;

3b. Pater misit super eum
Praedilectum vocans eum
In columbae specie.

4a. Magi Dominum venerunt
Adorare, attulerunt
Christo dona mystica:

4b. Aurum regi, thura Deo
Offeruntque coram eo
Homini mortalia.

5a. Sancte spiritus benigne,
Summe pater, fili digne
Manens in coelestibus,

5b. Omnes velis te clamantes
Et hunc diem venerantes
Solvere criminibus.

Miss. ms. Attilense anni 1454. Clm. Monacens. 3311. A. — Orat. ms. Underdorfense saec. 15. Clm. Monacens. 7815. B. — 3b, 2 1: Paracletum?

11. In Epiphania Domini.

1a. Regi regum omniscio
Haec gratuletur concio
Mera clangens harmonia
Hac in die.

1b. Digno sudans conamine
Utroque psallat homine,
Celebria sint gaudia
Hac in die.

2a. Novum nova
jubar stella praedicat,
Magis tribus indicat
Cunas usque praevia
Hac in die.

2b. Reges regem
trini trinum quaeritant,
Donis tribus visitant
Tria per mysteria
Hac in die.

3a. Quos polluit, qui corruit,
Leviathae fallacia,
Hos abluit ac induit
Christus baptismi gratia
Hac in die.

3b. Quem famine non semine
Sua concepit filia,
In flumine nos crimine
Lavet ignorans vitia
Hac in die.

4a. Nullum ptolemaica,
Nullum turbet unitas,
Emicat uranica
Mundo plene trinitas
Plena cum laetitia
Hac in die.

4b. Voce sua promitur
Genitor ac genitus,
Alite innuitur
Utriusque spiritus,
Cedant certis dubia
Hac in die.

5a. Aqua mutans originem
Vitis sapit propaginem
Ac Heloi non nescia
Lyaeum fudit hydria
Hac in die.

5b. Hic Deus, Dei filius,
Quem stella, magi, fluvius,
Quem manifestat hydria,
Nos jugi donet gratia
Hac in die.

Clm. Monacens. 3525. saec. 12. — 1a, 2 gratulet. — 5a, 3 acheloi. — 5b, 5 fehlt.

12. In Octava Epiphaniae.

1. Laus tibi, Christe,
sponso sponsae, laus in te
trinitati sanctae.

2a. Quia mundi sator,
salus es et reparator,

2b. Rebus dans singulis
tuae umbram imaginis,

3a. Vi rationis
cor signans
angeli et hominis,

3b. Ejus crystallum
indurans,
hujus testam solidans.

4a. Tu fons benigne,
finis aeterne,
origo rerum, clausula
operum,

4b. Corde parentis
unicus natus
es fratres habere nos
dignatus;

5a. Ut consors naturae
humanae
des homini
divina sapere,

5b. Et lucis particeps
divinae
cor hominis
non laedant tenebrae.

6a. Quam pater tecum, per te
in pneumate
voluit, fecit,
fovit machinam,
creatae, formatae
distinguis, pingis
speciem variam.

6b. Tibi conjungens corpus
ecclesiae,
palmites viti,
membra capiti,
sordentem, marcentem
tu fide mundas
spiritum, vegetas.

7a. Hanc, flos stirpis Jesse,
unctus oleo
ungis laetitiae

7b Septeno chrismate,
quod in Jordane
columba intulit.

8a. Cujus timoris
vox super aquas,
ut mentes terreat
fluctivagas.

8b. Vox in virtute
est pietatis
moralis regula
gravitatis.

9a. Scientiae
sacrae dogma
vox est
in magnificentia.

9b. Vox Domini
fortitudo,
cedros
confringit in Libano.

10a. Vox scindit consilii
flammas incendii,
voce intellectus
movet Cades
desertum Dominus.

10b. Vox de sapientia
cervis dat pascua;
his, quibus descendit,
Deus-homo
ascendit gradibus.

11a. Pax mundicordis,
Christe, miserator
noster, egens,
lugens, mitis, pauper.

11b. Tu mali temptantis
dimitte debita,
tu panis da
velle regnum patris.

12a. Te solem de stella ortum
in thure, auro, myrrha
monstrat stella gentium
dominum,
regem mortalium.

12b. In vinum converte aquam
et legem in gratiam,
pro figura veritas,
pro jugo
tu haereditas.

Grad. ms. Palat. Vindobonens. 13314. saec. 11. — Melodie: Psallite. — 3a, 3 angeli, hominis. — 6b, 1 ursprünglich Tibi corpus aptans, in der Hs. selbst korrigiert wie oben. — 7a, 1 stirps Jesse. — 11b, 2 korrigiert in solve debita. — 11b, 3 panis fac nos, korrigiert.

13. De sanctissimo Salvatore.

1a. Enti simplicissimo
Corde devotissimo
Referamus grates

1b. Immensas quotidie,
Quod dat locum veniae
Et suos sequaces

2a. Solatur miraculis,
Quibus a piaculis
Rei emundantur,

2b. Credunt et schismatici,
Quibus arreptitii
Penitus sanantur.

3a. Ex Christi imagine,
Fixa a propagine
Hebraeorum, manat

3b. Liquor suavissimus,
Aegrotis meditivus,
Nam plerosque sanat.

4a. Primo paraliticum
Et caecum, post omnium
Imbecillitati

4b. Medetur salubriter,
Omnes unanimiter
Reddens sospitati.

5a. Animae et corporis
Turba multitudinis
Ad Archimandritam

5b. Nempe currit subito,
Ut lavetur baptismo
Atque bonam vitam

6a. Promittit proficere,
Semper Christo credere;
Omnibus sed lotis

6b. Eorum synagoga
Statim fit ecclesia
Ob honorem dotis

7a. Jesu Christi Domini,
Salvatoris optimi;
Hunc dovoto corde

7b. Rogemus attentius,
Ut delicti eminus
Nos trahat a sorde.

8a. O salvator omnium,
Salva cunctum populum,
Nobis quoque dona

8b. Sanitatum copiam,
Rerum abundantiam,
Coeli nobis dona.

Miss. ms. Plagense s. sign. saec. 15. — 3b, 2 Aegris meditivus Hs.

14. De divina Sapientia.

1a. Veni sapientia,
Gratiarum gratia,
Amor amans omnia,

1b. Doce nos te noscere,
Trinum Deum credere
Et vere diligere.

2a. Consolatrix hagia,
Reos nos concilia
Errantes per devia,

2b. Nos fove, nos visita,
Nos rege et excita,
Salva tua plasmata.

3a. O lux beatissima,
Luce nos clarissima
Reple et illumina,

3b. Cujus influentia
Vivunt, vigent omnia,
Coelica, terrestria.

4a. Lava nostra vitia,
Relaxa flagitia,
Solve vincla noxia,

4b. Flecte nos ad veniam,
Praebe indulgentiam
Renovans per gratiam.

5a. Da ad te clamantibus
Et in te credentibus
Locum in coelestibus,

5b. Dei sapientia,
Nobis sis propitia
Dans aeterna gaudia.

Orat. ms. Scotorum Vindobonens. 54 h 8 saec. 15. — Aus einer Votivmesse „de sancta sapientia". Mel. offenbar = Veni sancte Spiritus. — 1a, 1 Veni sponsa, verschrieben oder lückenhaft. — 3b, 3 Coelestia.

15. De ss. Nomine Jesu.

1a. Nomen jure sublimatum,
In excelsis adoratum,
Nomen summae gloriae,

1b. Gabrieli revelatum
Et in terris nuntiatum
Genitrici gratiae.

2a. Haec octavo die natum,
Circumcisum more patrum,
Salvatorem nominat,

2b. Universo publicatum
Mundo nomen hoc beatum
Credentes salvificat.

3a. In hoc lucet trinitatis
Splendor atque unitatis,
Hoc coelum laetificat;

3b. In hoc fulget honor patris,
In hoc patet decor matris,
Hoc fratres glorificat.

4a. Hoc est nomen salutare
Et solamen singulare,
Quod succurrit tristibus;

4b. Hoc nos decet honorare,
Benedicere, laudare
Semper laetis mentibus.

5a. Hoc est melos praedicatum,
Dulce mel est in vocatum,
Servat ab insultibus;

5b. Jubilus est cogitatum,
Nomen mire formidatum
Malignis spiritibus.

6a. Ecce nomen gratiosum,
Fructuosum, virtuosum
Prae cunctis nominibus,

6b. Vultum Dei gloriosum,
Speciosum, amorosum
Ostendit hominibus.

7a. Nomen pulchrum in decore,
Summe bonum in valore,
Intus sapit dulciter;

7b. Summe potens in vigore,
Summe celsum in honore,
Delectat feliciter.

8a. Ergo pastor animarum,
Bone Jesu, et earum
Lumen indeficiens,

8b. Propter nomen tuum carum
Taetrum chaos tenebrarum
Obstrue nos muniens.

9a. O reformator cunctarum
Nationum humanarum,
Vita mortem auferens,

9b. Restaurator ruinarum,
Virtutum angelicarum
Teipsum sis largiens.

Grad. ms. Margarethae Scheiffart de Merode saec. 15. Cod. Musaei Hungarici 259. A. — Grad. ms. Carmelit. saec. 15/16. Cod. Mazarin. 465. (1388 C). B. — Mel. = Laudes crucis. — 1a, 1 vere sublimatum B. — 6b, 1 Multum Dei B.

16. De Transfiguratione DN.

1a. Adest dies celebris,
Quo lux luxit tenebris
Christus in monticulo;

1b. Thabor, Hermon gaudeat,
Dominum suscipiat
Verae pacis osculo.

2a. Hic est lumen luminis,
Menti lucens hominis
Intus sua gratia,

2b. In qua istud radiat,
Tenebras mens nesciat
Cuncta pellens vitia.

3a. O lux serenissima,
Christe, salus optima,
Nostris fulge sensibus,

3b. Quidquid exstat horridum,
Menti nostrae noxium
Nostris aufer cordibus.

4a. Te praesente stabiles,
Te absente debiles
Sumus et in omnibus;

4b. Ergo manum porrige,
Mala nostra corrige
Illustrans virtutibus.

5a. Ut post hanc miseriam
Ducas nos ad patriam
Mansuram perenniter,

5b. In qua tibi filio,
Patrique paraclito
Decantemus jugiter.

Miss. Cracoviense imp. Nurembergae. 1492. Mel. jedenfalls: Veni sancte spiritus.

17. De Transfiguratione DN.

1a. O beata orbe toto
Veneranda trinitas,
O felix corde devoto
Adoranda unitas.

1b. Trinum in personis Deum,
Unum in substantia,
Patrem, verbum, spiritum,
Gaude, omnis anima.

2a. Haec enim divinitatis
Summa est felicitas,
In amplexu caritatis
Quod tres unit unitas.

2b. Amat pater, amat natus,
Amat sanctus spiritus,
Nec minor amor amatis
Nec ipsis amantibus.

3a. Quid tam dulce, tam jucundum,
Quae tanta devotio,
Quam amantis et amati
Et amoris unio.

3b. Omnis gaude creatura,
Haec trium dilectio
Te creavit, recreavit
Dato Dei filio.

4a. Heu ex quanta et ad quantam
Caritatem conditi
In peccatis conversamur,
Sed, ne simus proditi,

4b. Nos amori tuo uni,
Et haec felix unio
Det amore satiari
Verbi in principio.

Miss. ms. Olomucense anni 1330. Cod. bibl. publ. III. 1. 11. A. — Miss. ms. Pataviense saec. 15. Clm. Monacens. 11046. B. — Miss. ms. Salisburgense saec. $^{14}/_{15}$. Clm. Monacens. 15719. C. — Mel. vermutlich: O beata beatorum. — 1b, 1 Trinum fehlt B. — 1b, 3 verbum spiritum sanctum ABC.

18. In festo Transfigurationis.

1a. Eja modo jubilemus,
Laudes Deo decantemus,
Dies est laetitiae,

1b. Christus, natus summi patris
Et Mariae piae matris,
Transformatur hodie.

2a. Vultus ejus alteratur,
Ut sol splendens illustratur
Et vestitur candidis;

2b. In quo lucet Patris forma
Et divinitatis norma
Omnibus spectabilis.

3a. Vates magni adducuntur,
Tamquam testes assumuntur
Christi regis gloriae,

3b. Manifeste demonstratur,
Voce Patris declaratur
Principibus curiae.

4a. Hic est, inquit, meus natus,
Pro salute vobis datus,
Quo mihi complacui,

4b. Nutu cujus acquiescent
Coelum, terra, quae non cessent
Parere auditui.

5a. Coeli cives tremuerunt,
Voce hac se prostraverunt,
Cedunt lucis radio,

5b. Mox erexit procumbentes
Et evexit contrementes
Refovens alloquio.

6a. Hi dum visum levaverunt,
Jesum solum spectaverunt
Claritate praeditum;

6b. Peroptabant toto nisu,
Quod perceperant in visu,
Trahere in habitum.

7a. Petrus cupit frui bono,
Gratulatur tali dono,
Quod est sine macula;

7b. Bonum, inquit, est hic esse,
Faciamus indefesse
Tria tabernacula.

8a. Cor in bonum traxit totum,
Christus postquam fecit notum,
Quis sit status patriae;

8b. Quia corpus reformabit
Et in se configurabit
Hanc massam miseriae.

9a. Christe, dona finem bonum,
Quod est super omne donum,
In coelesti patria,

9b. Ut ex toto transformemur
Et in aevum gloriemur
In aeterna gloria.

Grad. ms. S. Agathae in terra Cuijk s. sign. anni 1512. — Mel.: Profitentes unitatem bez. Laudes crucis.

19. De corona spinea.

1a. Diadema laude plena
Nunc adora, nunc honora
Jesu Christi spineum,

1b. Mens devota, ejus lota
Cum cruore ex amore
Fuso tis in pretium.

2a. Cerne verbum incarnatum,
Tibi natum, tibi datum,
Pro te passum, immolatum,
Ne putrescas scelere.

2b. Pressor nimis cum emungit
Spina sacrum caput pungit,
Sua membra nos perungit
Cruor fluens propere.

3a. Sic adjutus, sic solutus
Noli nimis esse tutus,
Certa forte sic imbutus
Virili certamine;

3b. Age grates majestati,
Redde vices caritati,
Memor esto tanti dati
Nec unquam obliviscere.

4a. Salve crux, clavi, flagella,
Spongia, lancea, spina,
Vela, chlamys et columna
Armis et cum reliquis;

4b. Arma tua nunc adoro,
Christe Deus, et hoc oro,
Ut in domo et in foro
His defendas clipeis.

Grad. ms. Borkense A 9 saec. 15. — 4b, 4 defendat Hs.

20. De Sudario DN.

1a. Ave, Christi sudarium,
Verae mortis indicium,
Nostrum adauge gaudium,
Mentis tolle fastidium.

1b. Tu es, sanctum sudarium,
Jesu Christi sacrarium,
Suae mortis praesagium,
Te reliquit rex gentium.

2a. Omnes, qui huc adveniunt
Et te videre cupiunt,
Signum mortis prospiciunt,
Quo fontem vitae sitiunt.

2b. Tu thesaurus angelicus,
Te custodivit angelus,
Te monstravit mulieribus
Ad monumentum flentibus.

3a. O pretiosum linteum,
Corpus tegens virgineum,
Decorasti marmoreum
Summi regis mausoleum.

3b. Jesu Christe, rex omnium,
Qui hoc sacrasti pallium,
Nostrum absterge vitium
Et da perenne gaudium.

Miss. ms. Lemovicense saec. 15. Cod. Berolinens. Ham. 442.

21. De Hasta DN.

1a. Veneremur hodie
Hastam regis gloriae
Nimis virtuosam,

1b. Lanceam terribilem
Et nobis amabilem,
Nimis pretiosam,

2a. Clavos quoque ferreos,
Fixos est sanguineos,
Quos mundus expavit;

2b. Sancta Christi passio
Nostra est redemptio,
Limbus exsultavit.

3a. O beata lancea,
Quam Christi praesentia
Tam pio cruore

3b. Cum guttis sanguineis
Victis tot opprobriis
Sacrat in honore.

4a. Dei clavos aureos
Simul et sanguineos
Omnes adoremus;

4b. Super hos in manibus
Et in sacris pedibus
Simul deploremus.

5a. Haec pro nostra gloria
Dei sapientia
Voluit portare,

6a. Sic post hanc miseriam
Ad coelestem patriam
Per sanctam victoriam
Palmam deferemus,

5b. Ut mundum despicere,
Deo grates agere
Discamus, amare.

6b. Ut tunc Christi stigmata
Cum clavis et lancea
In aeterna gloria
Semper honoremus.

Miss. ms. Salisburgense saec. 14/15. Clm. Monacens. 15719.

22. De Sindone DN.

1a. Plaude, coeli hierarchia,
Nova sonet harmonia
Novo ducta cantico:

1b. Huic concordans in hac via
Laudes promat ecclesia
Linteo dominico.

2a. Joseph fratres devestitum
Vendunt, mittunt in Aegyptum
Pro somnii crimine;

2b. Luget Jacob devoratum
Cernens Joseph vestimentum
Tinctum hoedi sanguine.

3a. In Eliae pallio
Et Samsonis spolio
Sindon praemonstratur;

3b. Byssi stola cingitur,
Christus lino tegitur,
Sepulchro locatur.

4a. Exit cibus de edente,
Favus mellis de jacente
Et dulcedo de forti;

4b. Raab sub lino abscondit,
Quem virgo pannis involvit,
Christum tradendum morti.

5a. Tegunt patrem Sem et Japhet,
Quem Cham ridet, dum sic jacet,
Nudat Noe racemus;

5b. Veste nudum crucifigunt
Judaei, quem sepeliunt
Joseph et Nicodemus.

6a. Sindon, per quam gaudia
Felix jam ecclesia
Sumens exaltatur,

6b. Montem nubes operit,
Deum sindon contegit,
Homo sublimatur.

7a. Aurum latet occultatum,
Sidus jacet obumbratum.
Granum tegit palea;

7b. Radix Christus dum marcescit,
Ramus homo tunc virescit
Salva Dei idea.

8a. Gaude, felix Sabaudia,
Gaude, tota ecclesia,
Novae laudis gloria;

8b. Artus fracti solidantur,
Aegri currunt et curantur
Virtutum frequentia.

9a. Rea, pete suffragia,
Clama, voca auxilia,
Plebs egena.

9b. Deo laudes pro lintheo
Christi demus vestigio
Voce plena.

10a. Tua morte suscitatos,
Bone Jesu, et redemptos
Prece semper credula

10b. Apud curam Dei patris
Cum precibus tuae matris
Commenda per saecula.

Officium et missa s. Sindonis, sudarium Christi vulgariter nuncupatae, per sacrae theologiae professorem Fratrem ordinis praedicatorum, illustris-

simi principis Caroli secundi, ducis Sabaudiae noni, confessorem editum. Imp. Gebennis s. a. — Mel. jedenfalls: In coelesti hierarchia.

23. De sancta Cruce.

1a. Salve lignum crux vitale,
Salve signum triumphale,
Inter ligna nullum tale
Fronde, flore, germine.

1b. Crux vexillum summi ducis,
Pacem portans, porta lucis,
Vera salus est in crucis
Signorum munimine.

2a. Crucis signum salutare,
Gens redemta, venerare
Et in cruce gloriare,
Cruce facta libera.

2b. Signa frontem et cor signa,
Sunt haec crucis signa digna,
Per quam cedit ars maligna
Et potestas infera.

3a. Consecrator crucis, audi,
Servos crucis nos exaudi
Insistentes tuae laudi
Crucis beneficio.

3b. Quos seduxit Eva malo,
A periclis et a malo
Nos tuere in hoc salo
Crucis beneficio.

Grad. ms. S. Agathae s. sign. anni 1512. — Mel.: Verbum bonum. — 1b, 3 es in. — 2b, 4 peccata (pcca) infera, wohl verschrieben.

24. De sancta Cruce.

(A Trinitate usque ad Adventum feriis sextis.)

1. Ave crux alma,
Arbor amanda.

2a. Per saecula celebranda,
Captivis dulcis optanda.

2b. Praefulgida, veneranda,
Redemtis semper colenda.

3a. Quae fuisti dignissima
Dulcia gestare Christi membra
Ex virgine castissima
Matre sumpta.

3b. Per quam venit certissima
Hominum libertas, salus, vita
Redemptio gratissima,
Vere perfecta.

4a. O Margareta
Coelestis lucida
Ac pretiosa,

4b. Solvisti vincla
Captivis, perdita
Per te sunt salva.

5a. Mors est mortua,
Sunt tartara morsa,
Cum te carnea
Ornaverat forma
Gratia dominica.

5b. Coeli gaudia
Reserasti clausa
Et virentia
Paradisi prata
Redidisti pervia

6a. Natura o ligni mira,
Per quod victoria est victa

6b. Et tyrannica
Potestas penitus destructa.

7a. Radix dulcissima,
Fer coeli gaudia,

7b. Nosmet a ruina
Protege, libera
Momenta per omnia.

8a. Te turba Christiana
Habeat munimina

8b. Ad hostis inimica
Propellenda jacula.

9. Salve, crux sancta, praecelsa.

Grad. ms. S. Agathae anni 1512. A. — Grad. ms. Crucigerorum saec. 15. Cod. Monasteriens. 199 B. — Mel.: Justus ut palma major, aus welcher sich die rhythmischen Abweichungen in Str. 6 u. 7 erklären. — 7a, 2 Flore AB.

25. De sancta Cruce.

1a. Signum Christi triumphale,
Spes et nostra gloria,

1b. Lignum vitae et regale,
Nos protege ac salva.

2a. Lupus ut astutus
non submergat inferis,

2b. Polo sine dolo
reddas piis angelis.

3. Ut conformes
simus beatis
in plenitudine
gratiae.

Miss. ms. S. Blasii anni 1491. Cod. S. Pauli ad Laventum ex Sanblasianis memb. 64. — 2a, 1 sq. ut astutus ne submergat.

26. De sancta Cruce.

1. Salve lignum

2a. Sanctae crucis, spes nostra
et victoria,

2b. Salus, vita, corona
et victoria.

3a. O crux praeclara,
quam impia
tremunt tartara;

3b. In qua rex Christus
emaculat
mundi crimina.

4a. O benedicta,
in qua laxantur delicta.

4b. Per te humana
pacantur et coelestia.

5a. Te cuncta per orbem
dulce canit ecclesia.

5b. Venerans, adorans
pia sternit officia.

6a. Cujus ultima
licet et vilia
simus membrella,

6b. Votis omnibus
tua mysteria
pangamus sacra

7. Nunc et per omnia
saecula.

Grad. ms. Cremifanense 309 saec. 12. A. — Miss. ms. Oenipontanum 611 saec. 15. B. — 2b, 1 Salus nostra B. — 4a, 2 per quam B. — 4b, 2 et fehlt B. — 6b, 3 pangimus B.

27. De sancta Cruce.

1. Magnificate

2a. Dominum mecum
et exaltemus nomen
ejus in id ipsum.

2b. Qui ascendit in
palmam, apprehendere
fructus ejus dulces.

3a. O altitudo
atque profundum
crucis purpuratae
in Christi sanguine!

3b. Quae coelo terram
reconciliat
suprema contingens
et ima penetrans.

4a. Haec sursum corda
stipite suo
levat, quo exaltatus
est per ipsam
ad se trahens omnia.

4b. Ut toto corde,
tota anima,
tota fortitudine
diligatur
nos in finem diligens.

5a. Sed quia
vere diligitur Dominus,
cum servus
ut sese diligit
conservulos,
amicos et hostes
pariter,

5b. In ligno
transverso sacri patibuli
docemur
expansis manibus
crucifixi
dextros et sinistros
amplecti.

6a. Hoc signo consignati
famuli
clareamus
conformes Domino,

6b. Ut jugiter in nobis
ferveat
ipsius et
fratrum dilectio.

7a. Cujus ne tepescat
ignis coelicus,

7b. Ligna duo crucis
en colligimus,

8. Per quae panis coquatur,
quo Elias verus
pascens pascatur.

Grad. ms. Palat. Vindobonens. 13314 saec. 11. add. saec. 12. — 3a, 2 et profundum. — 5a, 1 Sed quia tecum.

28. De sancta Cruce.

1. Victimae paschalis crucem
adorent Christiani,

2a. In qua Christus sustulit
Mortem et post detulit
A poenis inferni
peccatores.

2b. Mors tenebat populum,
Sed per hoc patibulum
Populus mortuus
regnat vivus.

3a. Crux Christi praevia,
Crux est coelorum via.
Lignum Christi morientis
Dat gloriam hujus
resurgentis.

3b. Angelus est testis
Sudarii et vestis;
Triumphavit Christus cruce,
Per quem mundus vivit
in hac luce.

4a. Credendum est, ut hoc signum
Adest vitae lignum
Et super ligna
omnia dignum.

4b. Scimus Christum sustulisse
Mortem crucis vere
Et terna die
vitam habere.

Grad. ms. Crucigerorum saec. 15. Cod. Monasteriens. 199 (214). A. — Grad. ms. S. Agathae anni 1512. B. — Mel. = Victimae paschali laudes. — 4b, 3 tertio die B. gegen das Versmafs.

29. De sancta Cruce.

1a. O crux, ave, frutex gratus,
Coeli flore fecundatus,
Rubens agni sanguine;

1b. Ave lignum triumphale.
Inter lignum nullum tale
Fronde, flore, germine.

2a. Per te mundo vita redit,
Ignis, grando, daemon cedit,
Vincla, morbi fugiunt;

2b. Sacramentis das virtutem,
Robur, pacem et salutem,
Te qui colunt, sentiunt.

3a. Salve, lignum mundo suave,
Semper vale, semper ave,
Tot florens virtutibus;

3b. Tu nos, crucis consecrator,
Signa Thaü, vitae dator,
Dans vexillum frontibus.

4a. Juxta crucem compassuri
Cum Maria da maturi
Stemus in angaria,

4b. Et post hujus vitae cursum
Cum Maria laeti sursum
Perfruamur gloria.

Grad. ms. Franciscan. Monacens. saec. 14/15 Clm. Monacens. 8710. A. — Orat. ms. Augustanum saec. 15. Clm. Monacens. 3702. B.

30. In Inventione s. Crucis.

1. Laudamus te,
rex ex Maria genite
sempiterne,

2a. Cujus crux
est salus nostra,

2b. Cujus mors
est vita nostra.

3a. Tu victima
et hostia
factus es crucis ara;

3b. Mortis porta
morte tua
per crucem est obstrusa.

4a. Exstincta
sunt venena
tuo sanguine
Leviathan;

4b. Siccata
Babylon jam
per te flumina
sulfurea.

5a. Christe redemptor,
muni famulos
crucis signo;

5b. Adversos fuga,
tuos releva
et exalta.

6a. Novit Constantinus,
quid posset crux tua,
Christe Jesu;

6b. Novit et Heraclius,
dum cadit Cosroë,
hostis tuus.

7a. Sensit Danubius,
te Deum esse verum,

7b. Infectus veneno
serpentis teterrimo.

8. Jesu tibi sit
gloria et laus.

Trop. ms. Nivernense saec. 11. Cod. Parisiens. 9449. A. — Antiph. et

Grad. Nivernense saec. 12. Cod. Parisiens. Nouv. acq. 1235. B. — 1. 2 ex fehlt B. — 3a, 3 est crucis ara AB. — 7a, 1 Danubibus A. — 7b, 1 Infectis AB.

31. In Inventione s. Crucis.

1a. Veneremur hodie
Crucem regis gloriae
Per laudis praeconium,

1b. Per quam salus oritur,
Cum mors nostra moritur
Et hostis dominium.

2a. Inter spinas lilium,
Cerne Dei filium
Cruentatum sanguine;

2b. Nam in ligno ponitur,
Sacer sanguis funditur,
Quo lavamur flumine.

3a. In praesenti saeculo
Cum crucis signaculo
Adjuva nos, Domine,

3b. Ut vivamus liberi
A fermento veteri
Et a necis fulmine.

4a. Ave crux vivifica,
Te virtus dominica
Dotavit sublimiter,

4b. Dum te grato tempore
Christus suo corpore
Portavit humiliter.

5a. Fili patris unice,
Arcum crucis inspice
Memor tui foederis,

5b. Ut ejus inventio
Salvet a supplicio
Infernalis carceris.

Miss. ms. Praedicatt. Vindobonens. s. sign. anni 1477. — Mel. vermutlich = Veni sancte Spiritus.

32. In festo Paschatis.

1. Virginali thalamo
dum processit filius,
Unde nos redimeret,
non habebat melius.

2a. Leges occuluerat
atque vaticinia
Tandem patefieri
volens evangelia.

2b. Dat salutem languidis,
dat pacem et gaudia,
Quorum ad interitus
patebant suspiria.

3a. Vagit infans
artus in cunabulo,
Parvo lactis
satiatus pabulo.

3b. Super astra
regnat in coelestibus.
Qui dat escam
bestiis et avibus.

4a. Mundus intrat lavacrum,
Destruit simulacrum,

4b. Per aquam et spiritum
Signat item genitum.

5a. Planum iter et apertum
Tendens vadit in desertum,

5b. Hic tentatur, ne tentemur
Sed a malo liberemur,

6a. Quoscunque terra parturit.
Fons panis sitit, esurit
Non corporis edulium
Sed salutem fidelium.

6b. Traditus a discipulo
Capi, ligari vinculo
Nec flagellari renuit.
Qui mori sponte voluit.

7a. Christi resurrectio,
Ad coelos ascensio,
O pia consolatio,

7b. Fit nostra redemptio,
Salus et protectio,
Pax et reparatio.

8a. Per fraudis osculum
Et fellis poculum
Redemit saeculum,

8b. Nos ergo sedulum
Canamus modulum
Sed non ad oculum

9a. Sequens historia
Narrat haec omnia
Per evangelia;

9b. Nos ergo mutua
Dantes tripudia
Psallamus eia

10. Alleluja.

Grad. ms. Jacobi de Vindocia ca. 1505. Cod. Parisiens. 906.

33. In festo Paschae.

1. Arva splendent coelestia,
Elegit Dominus
nova bella.

2a. Audet miscere proelia
Draco cum Messia,
Vincitur morte scelus,
Surge, sepulte meus,
Mea vita.

2b. Mors mortis, pulchre moreris,
Mundi nefas tollis,
Jesu coeleste decus,
Rex et pontifex meus,
Salus mea.

3a. Dum obis,
lumen verissimum orbis,
plangit virgo theotocos,
plangit virgo theologos,
tuas, o munde,
noxas, vulnera.

3b. Dum mortem
perimis, hostia patris,
tellus tremit, sol nigrescit,
pavet umbras centurio,
chaos antiquum,
mundus trepidat.

4a. Vincla, carcer, verbera,
Spineum diadema,
Alapae, blasphemiae,
Sputa, crux, clavi, acetum,
Fel, lancea necant ipsum
Sathan.

4b. Velum templi scinditur,
Saxa dura finduntur,
Monumenta panduntur,
Multi sancti suscitantur,
Victorem laudant in urbe
sacra.

5a. Stupuerunt inferi
Jubar adventus Christi,
Sed exsultarunt agmina
Animarum
in orco clausa:

5b. O lux Abrahamides,
Hebraeorum prisca spes,
Quanta tenuit te mora,
Tandem solve
tuorum vincla.

6a. Nonne tu percussisti
hostem superbum,
triumphasti draconem magnum,
libertas publica?

6b. Invenit, pastor bone,
te Magdalena,
cum apostolis nos, dux bone,
duc in Galileam.

7a. Da nobis felicem
propitiationem
in finem,
propitiatio nostra.

7b. Da membris post mortem
fessis et animabus
requiem,
requietio nostra;

8a. Et regni gloriam
videre, ubi cum palma
coelestis
Hierusalem in aula

8b. Tui tecum festo
perenni milites regnant,
fave, rex
gloriae, et exaltetur,

9. Domine, semper
victrix dextera tua.

Miss. ms. Capit. Cracoviens. 2 anni 1438.

34. Feria IV. Paschae.

1. Adest namque
Pascha Christi
nobis venerandum,

2a. In quo ipse resurrexit,

2b. In quo cuncti adoremus.

3a. Deum videlicet patrem
ac unigenitum simul
Dominum Jesum Christum,

3b. Qui nostram propter salutem
carnem sumi voluit et
pro nobis incarnari

4a. Ex benedicta
virgine casta,
matre Maria.

4b. Atque peregit
valde stupenda
magnalia.

5a. Ipse est Deus verus
atque homo,
qui cum patre
cuncta gubernat.

5b. Ipse est salus vera
atque virtus,
qui cum patre
cuncta largitur,

6a. Regens gubernansque
continens et salvans
solus cum patre simul
sanctoque spiritu,

6b. Personis in tribus
venerantes unum
dicamus: nostra, Deus
summe, terge probra.

7a. Jam debitas hodie,
rex, laudes gratas
respice,

7b. Quem modulando tua
plebs reboat nunc
devota.

8. Te sempiternum
viventem per saecula.

Trop. ms. Nivernense saec. 11. Cod. Parisiens. 9449. A. — Miss. ms. S. Maturini Parisiens. anni 1510. Cod. Mazarin. 430 (233) B. — 1, 3 veneranda A. — 2a, 1 In quod ipse A; in quo Christus B. — 3a, 2 unigenitum tuum simul B. — Zwischen Str. 3a und 3b folgt in AB: Gaudentes omnes atque laudantes cuncti cum Christo, was nicht nur das Versmafs stört, sondern auch an dieser Stelle absolut keinen Sinn hat. Dieses Glied wie Str. 3b sind in A spätere Zuschrift am Rande. — 4a, 1 Et benedicta A. — 4a, 3 mater A. — 4b, 1 peregi A. — 5a, 1 est verus Deus B. — 7b, 1 Quas modulando B. — Nach Str. 8 folgt in B noch: 8b Adorans hodie resurgentem cum gloria. 9. Amen dicant nunc omnia.

35. In Octava Paschae.

1. Sempiterno

2a. Devote depromat
regi Christo pneumata

2b. Candidata turma
vocibus nunc supera.

3a. Quem supera
splendida
laudant, polus, mare
solumque cum gratia.

3b. Plebs candida
studeat
cum sanctis dogmata
pangere angelica.

4a. Laude celsa valeat
jubilo vocis personare
famina

4b. Trinum atque regnare
et unum credendo ubique
per saecla;

5a. Ante mundi virtute
principium divina
vitae portas
perenni resplendere
cum potenti sua
sapientia;

5b. Luce alma creata
gubernare per saecla,
patris doxam
manere poli alta
in qua est salus
et laus aeterna.

6a. Altithrone
nunc dominator, petimus
te, salute pro nostra
qui venisti ad infima

6b. Cruore et
proprio nos redemisti
jam conterens zabuli
machinamenta callida,

7a. Hic et in aevum conservare
nos semper, conspectui
ut tuo possimus
adsistere sine macula.

7b. Qui cubiculo aeternali
coelestique latitas,
dignare audire
supplicantum praeconia,

8. Ut in perpetuum carmina
omnibus, amen, personare
valeamus
cum sanctis dulcia.

Trop. ms. S. Ebrulphi saec. 12. Cod. Parisiens. 10508. Mit Mel. — 6a, 4 qui fehlt. — 7b, 2 laceras.

36. In Ascensione DN.

1a. Sursum corda sublevemus
Et triumphum personemus
Salvatoris hodie,

1b. Quem coelestis hierarchia
Dulci laudat symphonia
Titulo victoriae.

2a. Nam infernus spoliatur,
Paradisus reseratur
Crucis cum victoria;

2b. Libertati captus datur,
Orbis totus gratulatur,
Gaudet coeli curia.

3a. Victor surgit, animatur,
Planctus matris commutatur,
Conresurgunt gaudia;

3b. Regi praeda copulatur,
Coelos scandit, exaltatur
In paterna gloria.

4a. O quis cibus angelorum.
Quae sunt festa supernorum
Regis in rosario,

4b. Quo regina coeli porta,
Per quam mundo lux est orta,
Cernitur cum filio.

5a. Pie Jesu, forma mores,
Pelle pestes et errores,
Nos videre coeli flores
Da post haec exsilia.

5b. Dulcis Jesu, supplicamus,
Ut te laeti videamus
Cum Maria gaudeamus
Et sanctis in gloria.

Orat. ms. Underdorfense saec. 15. Clm. Monacens. 7815. — Form und Haltung beweisen, dafs das Lied eine Sequenz ist.

37. In Ascensione Domini.

1. Adest dies celebris,
Coelum Christo petitur,
Sedens gens in tenebris
Redemptorem sequitur,
Caput nostrum dextera
Patris cinctum laurea
Supra cuncta sistitur.

2a. Ecce, patri loquitur,
Populum, qui sequitur,
Fluor mei lateris
Solvit domo carceris,
Nobiscum associa,
Quos potenti gratia
Eduxi ab inferis.

2b. Salve, unigenite,
Fateor, quod dedi te
In lumen gentilium,
Fert pater ad filium.
Istos libens capio,
Illis bonum cupio,
Quos tenet exsilium.

3a. Omne, quod vis, facio,
Tam brevi in spatio
Tua sancta passio
Solvit omne saeculum;
Da locum ubilibet
Et manducet quilibet,
Quod parasti, ferculum.

3b. Ego cum spiritibus
Exsultans fidelibus
Grates tibi refero
Praedilecto filio;
Illusisti daemoni,
Subvenisti homini
Crucis beneficio.

Clm. Monacens. (ol. Sanemmeramens.) 14926 saec. 15. — Mel. jedenfalls: Mundi renovatio, aber nach der französischen Singweise. — 1, 4 Redemptor subsequitur Hs.

38. In Ascensione DN.

1a. Paracliti sancti
consolationem piam

1b. Exspectamus, sanctam
repromissionem tuam.

2a. Peracta ascensionis
sancta solemnia,

2b. Qua regressus es in coelum
nube vectus clara,

3. Pollens laude
aeterna.

Miss. ms. Parisiense saec. 14. Cod. Parisiens. 860.

39. De Spiritu sancto.

1a. Veni, pie consolator,
Mundi cordis habitator
Et fidelis mediator
Christi et ecclesiae,

1b. Sanans omne, quod sanatur,
Salvans omne, quod salvatur,
Sacrans omne, quod sacratur,
Doctor omnis gratiae.

2a. Sacramentis dignitatis
Simul et diversitatis
Munus addis nobis gratis
Precibus non pretio.

2b. More justi donatoris
Fuga trini mercatoris
Munus manus, munus oris,
Munus ab officio.

3a. Omnis virtus tuum donum,
Gratis donans omne bonum,
Per quae malis te patronum
Nobis gratis efficis;

3b. Nos excusas, nos defendis
Et allegas et praetendis
Corpus aegrum nostris mendis
Apud iram judicis.

4a. Tu benignus spiritus
Postulans medullitus
Et pro nobis gemitus
Das inenarrabiles.

4b. Hoc est tuum gemere
Nos gementes facere
Et pro culpis fundere
Preces lacrimabiles.

5a. Est insulsum, quod mens orat,
Si non preces hic saporat,
Frustra loquens os laborat,
Verba si non hic colorat,
Nuda sunt et arida.

5b. Hic amarum cor dulcorat,
Quod ignorat, quod implorat,
Docet, donat, sicca rorat
Dubiaque certiorat,
Ignit corda gelida.

6a. Reple fructu vitae ligni,
Ure, quidquid est maligni,
Signo crucis nos insigni,
Timent hujus signum signi
Nationes exterae.

6b. Igne pius ignis igni,
Quos fecisti tibi gigni,
Fac, ne noti, ne praevigni
Simus sed haeredes digni
Filiique dexterae.

Miss. ms. Voravіense 35. saec. 14. — 2a, 2 diversitatis (das Wort ist unleserlich). — 2a, 3 nobis fehlt in der Hs., eine Lücke von 2 Silben. — 3a, 3 per quam.

40. Feria VI. Pentecostes.

1a. Veni, sanctum neuma, veni,
Igne corda nostra leni
Tuo et examina.

1b. Veni sancte consolator,
Mundae mentis habitator,
Mundans nos illumina.

2a. Pectus nostrum fac decorum
Et disrumpe delictorum,
Quae nos premunt, vincula;

2b. Igne tuo mentes ure
Nostras, ut sic tibi pure
Fiant habitacula.

3a. Patris, verbi sanctum flamen,
Esto nobis consolamen
In hac valle misera,

3b. Consolari nos dignare,
Sensus nostros inflammare
Flamma salutifera.

4a. In nos tuum des ardorem,
In nos mittas et amorem
Dei atque proximi;

4b. Amor fratris, amor regis,
Hic est summa sanctae legis
Et praecepti maximi.

5a. Isto reple nos amore,
Ut psallamus mente, ore
Tibi, sancte spiritus;

5a. His nos alis fac volare
Ad superna et calcare
Mente mundum penitus;

6. Te credentes,
Te colentes
Consolare coelitus.

Miss. ms. Fossatense saec. 14. Cod. Parisiens. 12060.

41. De sancto Spiritu.

1a. Mundi renovatio,
Cunctorum creatio,
Regimen justitiae,
Jubilus laetitiae,
Entium primordium,
Finis et exordium,
Veni, sancte spiritus,

1b. Ignis volabilitas,
Aquae fluxibilitas,
Aeris spiratio,
Terrae fecundatio,
Omnia in singulis,
Salus in periculis,
Veni, pater pauperum.

2a. Coelum per te vehitur,
Movetur et regitur,
Ut fide contegitur,
Gratia tu praevia
Plana quaeque devia,
Gravia fac levia,
Consolator optime.

2b. Gelu mortis teritur,
Spes et vita quaeritur,
Pax aeterna seritur
In te confitentibus,
Sauciatis mentibus,
Lassis et egentibus
In labore requies.

3a. Vita nos vivifica,
Salute salvifica,
In coelis clarifica,
O lux beatissima.

3b. Viam coeli petimus
Indigni licet simus,
Quam habere nequimus
Sine tuo numine.

Miss. ms. Voravinense 35. saec. 14. — Mel. der Ostersequenz gleichen Anfangs, deutsche Singweise.

42. De Corpore Christi.

1a. Gaude Sion,
mater ecclesia,
Nova tibi
resurgunt gaudia,
Quae nunc patent
in Eucharistia
Pretiosa.

1b. Pretiosi
corporis Domini
Nunc unio
fit sacro sanguini;
Haec est dies
humano semini
Fructuosa.

2a. In hac die
panis efficitur
Verum corpus,
vinum transponitur
In sanguinem,
hoc non ambigitur
Christianis.

2b. Hoc est, de quo
coena apostolis
Data fuit,
sed falsis dyscolis
Fit damnamen,
Judaeis frivolis
Et paganis.

3a. In hac die
nox luce premitur,
Exit verum,
falsitas demitur,
Regnant nova,
vetustas tollitur
Nubilosa.

3b. Tantum sacrum
non vident oculi,
Ne fruentes
horrescant singuli
Sacerdotes
nec non et populi
Re mirosa.

4a. Caro cibus,
sanguis fit potio,
Christus verus
exstat et unio,
Fractione
nec fit divisio
Rei sectae.

4b. Corpus uno
vel mille fruitur
Nec ab illis
sumptu consumitur,
Tam a bonis
quam malis capitur
Sed nec recte.

5a. Exstat salus
digne fruentibus,
Sed damnamen
est abutentibus,
Sic est impar
vita fruentibus
Sacramento.

5b. Hoc est manna
traditum patribus
Et angelis
et viatoribus,
Panis nunquam
mittendus canibus
Abs fermento

6a. Jesu, vere
qui panis diceris,
Miserando
condole miseris,
Qui fideles
quondam ab inferis
Rapuisti.

6b. Ut jungamur
fine cum superis,
Exaudi, nam
probitiaberis,
Ne damnemur,
quos poenis miseris
Redemisti.

Miss. Parisiense saec. 14. Cod. Parisiens. 861. Mit Mel.

43. De Corpore Christi.

1a. Sacrosanctum corpus ave
Jesu Christi, tu persuave
Nobis es edulium;

1b. Ave Jesu, verbum suave,
Dei patris, per quod a vae
Coetus fit fidelium.

2a. Lumen coeli, splendor patris,
Nos illustra prece matris
Tuae pastu coelico;

2b. Verum corpus ave Christi,
Tu nos cruce redemisti
Sanguine non modico.

3a. Esto nobis medicamen,
Virtus, victus, lux, levamen
Et vitae communio;

3b. Jesu salve, salve Christe,
Tuorum sanctorum siste
Nos in contubernio.

4a. Ecce tibi laudes damus,
Venerantes te rogamus
Te tibique canimus;

4b. Salve dulcis et benigne,
Salve cuncta laude digne,
Tibi benedicimus.

5a. Vere tu delectas sensus
Omnes pastu dansque census
Meritorum omnibus;

5b. Parce nostris jam peccatis
Et da nos te nosse satis
Et vigorem sensibus.

6a. Jesu, nunc sis exoratus,
Quod nos et nostri conatus
Semper tibi placeant;

6b. Ut a te non separemur.
Sed crescamus et salvemur
Sancti tui moneant.

Miss. ms. Andecense saec. 15. Clm. Monacens. 24002. — Aus der missa de sacramento miraculoso.

44. De Corpore Christi.

1a. Salve corpus Salvatoris,
Vas dilectum, vas amoris,
Vas divinae gratiae;

1b. Vas perenne, vas ornatum,
Virginali ventre natum
Arte sapientiae.

2a. Salve thronus trinitatis,
Solium divinitatis,
Electorum gloria;

2b. En abyssus hic sophiae
Atque summae hierarchiae
Majestas plenaria.

3a. Dei splendor et figura
Est hic patris genitura,
Speculum sine macula;

3b. Nam hic plena deitas,
Corporali habitans
Et manens praesentia.

4a. Hic primum principium,
Ens cunctorum entium,
Qui firmavit aethera;

4b. Qui mensura, pondere,
Numero, libramine
Condit cuncta cetera.

5a. Quis unquam mortalium
Tam ingens prodigium
Explicare potuit?

5b. Mari, ventis imperans,
Cuncta solus ordinans,
Quem virgo parturiit,

6a. Terram palmo qui concludit,
Mica panis hic includit,
O Deum mirabilem!

6b. O quam large te exponis,
Promptus malis atque bonis
Praebens te esibilem!

7a. Cujus unquam cor pensavit
Plene aut excogitavit
Tam alta mysteria:

7b. Mundum continens pugillo
Signo tectus sic pusillo,
O mira clementia!

8a. O majestas infinita,
Vis amoris inaudita,
Amandi materia;

8b. Sedens super Cherubim,
Thronos atque Seraphim
Excolendus latria.

9a. Ex quo, per quem omnia,
Una manu clauditur,
Nobis factus hostia
Digitis contingitur

9b. Cujus, quaeso, valeat
Os aut ac lingua promere,
Quod Deus hic lateat,
Sub tantilla specie?

10a. O Dei dignatio,
Quis mirari sufficit,

10b. Quod tua plasmatio
Te in verbo conficit?

11a. Salve, corpus reverendum,
Cum stupore contingendum,
Amoris incendium;

11b. Amor tuus amor fortis,
Parem non habens consortis
Sic amantis nimium.

12a. Quo affectu trahebaris,
Quo amore vincebaris,
Cum tantum delectabaris
Esse cibus hominum

12b. Nam te totum exhausisti
Atque nobis impendisti,
Supra modum dilexisti
Traducem mortalium.

13a. Quis pro tali caritate
Te amat in veritate,
Jesu, Dei salutare,
Fac nos vere te amare
Hic et in perpetuum;

13b. Caro Dei, et non sinas
Sion muros et ruinas
Sine nobis reparari,
Fac ad illam nos quadrari
Virtute coelestium.

14. Grates tantae caritati
Nos agamus sic amati,
Omnis homo omni hora
Hoc adora, hoc honora
Corpus divinissimum.

Clm. Monacens. (ol. Sanemmeramens.) 14841 saec 15. A. — Cant. ms. Tegurinum saec. 15. Cgm. Monacens. 716 B. — Mel. = Salve mater Salvatoris mit Wiederholungen bei Str. 10 u. 14 B. — Str. 1a lautet in A:

Salve corpus, vas dilectum,
Vas amoris, vas confectum
Igne divinae gratiae.

3b, 2 habitas A. — 9b, 2 Os aut lingua depromere.

45. De Corpore Christi.

1a. Verbum patris incarnatum,
De Maria nobis datum,
Ab antiquis figuratum
Veneremur hodie,

1b. Per quod patres visitavit
Nosque pane vitae pavit
Pastor verus, summus David
Coelestis militiae.

2a. Ave panis angelorum,
Esca, cibus viatorum,
Ab hoc mundo profectorum
Dux exorbitantium.

2b. Ave donum summi patris,
In altari natus matris,
Consecratus verbo fratris,
Doctor ignorantium.

3a. Ave corpus benedictum,
Panis specie amictum,
Hujus vitae ut conflictum
Vincamus in latria.

3b. Supplicamus, o charisma,
Ut peccati tollas schisma,
Mundanorum post sophisma
Vivamus in patria.

Miss. ms. Sanctae Coronae anni 1498 Cod. Pragens. XII C 6. A. — Grad. ms. Jistebnicense saec. 15. Cod. Musaei Bohem. s. sign. B. — 1a, 2 De Maria uberatum A. — 2a, 1 Pie panis A. — 2a, 2 Cibus, esca A. — 3a, 4 in atria A. — Mel. = Verbum bonum.

46. De Corpore Christi.

1a. Divinum mysterium
Semper declaratur,
Et mens infidelium
Tumens excaecatur,
Firma spes credentium
Fide roboratur

1b. Fides est summopere
Credere in Deum,
Panem sanctum edere
Et tractare eum,
Qui dicebat: sumite,
Hoc est corpus meum.

2a. Panis prius cernitur,
Sed dum consecratur
Corpus tunc efficitur
Christi, sic mutatur;
Quomodo convertitur?
Deus operatur.

2b. De vino similiter,
Si sit benedictum,
Ex tunc est veraciter
Christi sanguis dictum,
Credamus communiter,
Verum est non fictum.

3. Nobis celebrantibus
Tale sacramentum
Et cunctis credentibus
Fiat nutrimentum,
Omnibus negantibus
Sit in detrimentum.

Miss. ms. Novesiense saec. 15. Cod. Parisiens. 12063.

47. In Dedicatione ecclesiae.

1a. Gaude,
virgo mater ecclesia,

1b. Christo
quae nuptiali copula

2a. Domino dote
foederaris sempiterna,

2b. Decoris stola
et immortali gloria.

3a. Haec est illa
a finibus
terrae veniens regina

3b. Voluptatum
terrenarum
deserendo illecebras.

4a. Ut Salomonis
verba audiat
magnifica,

4b. Vitae monita
pie sectando
sublimia.

5a. Haecque illa
aureo virtutum
amictu decorata

5b. Dei dextrae
adsistens regina,
cujus ab intus gloria.

6a. Quam Deus alloquendo:
audi, inquit, filia,

6b. Domum patris abnega,
mundo abrenuntia.

7a. Ut serveris actu
et mente virginea.

7b. Placet decor, placet
speciositas tua.

8a. O admiranda,
o praedicanda
Dei gratia;

8b. O largitatis,
o pietatis
abundantia:

9a. Humana Christo
in sponsam
copulatur anima!

9b. Jam inquam unum,
non duo
Christus et ecclesia.

10a. Semper regnatura cum
ipso in coeli gloria

10b. Fruens jucunditate
felici jam in saecula.

11. Cum Deus erit
in omnibus omnia.

Trop. ms. S. Ebrulphi saec. 12. Cod. Parisiens. 10508 A. — Miss. ms

Beccense saec. 13. Cod. Parisiens. 1105. — Miss. ms. Roman.-Franciscan. saec. 15. Cod. Parisiens. 9445. C. — 2a, 1 Hodie foederaris C; foederaris dote AB; dote fehlt C. — 2b, 2 et immortalitatis C. — Zwischen Str. 5a und 5b folgt in C: Ipso [l.: Christi] monita complecto [sic] sublimia. — 7b, 1 et placet C. — 8b, 3 fehlt C. — 9b, 1 sqq. Caritas copula jam quidem unum non duo Christus et ecclesia sponsa sponsi unica. C. — 10a, 1 sq. Regnatura secum et ipsa. C. — Melodie in AB.

48. In Dedicatione ecclesiae.

1a. Adest dies jubilaeus,
In quo summus pater Deus
Suae donum gratiae

1b. Mundo dedit salutare,
Ergo, Sion, gratulare
De dono laetitiae.

2a. Gaude coelum, terra plaude,
Jucundare digna laude
De Christi clementia,

2b. De supernis innovata,
Nova prole fecundata
Nunc mater ecclesia.

3a. Haec est illa civitas
Jerusalem beata,
Johannis praesagio
Jam praefigurata.

3b. Haec est in diluvio
Summi regis archa,
Quam in mundi fluvio
Novus patriarcha

4a. Suo cruore roseo
Rite fecundavit,
Qui te sacro latere
Jugiter manavit.

4b. Nos a peccatis omnibus
Vere liberavit
Et coelesti patriae
Nos aequiparavit.

5a. Ergo Jesu, rex coelorum,
Tuam catervam hominum
Rege sine termino,

5b. Ut migrantes de hoc mundo
Gloriemur de jucundo
Angelorum domino.

Grad. ms. Altovadense 42 anni 1410. A. — Miss. ms. Plagense s. sign. saec. 15. B. — Miss. ms. Cremsense saec. 15. Cod. Pragens. XII B 13. C. — Miss. ms. Capit. Olomucens. 45 saec. 15. D. — 5a, 2 Nostram catervam B.

49. Prosa Dominicalis.

1. Qui coelorum
contines regna,

2a. Dolentum
qui consolatio
comprobaris unica,

2b. Umbrosae
qui fles Jerusalem
ruitura moenia,

3a. Nosmet a ruina vera
petimus libera.

3b. Praevenire tua nostra
tribue lamenta.

4a. O anima miserrima
hoc lamento signata,

4b. Quae diem transitoriam
hic celebras deflendam.

5a. Malis absconsis
time ventura tempora,

5b. In die poenas
ne perferas aliena;

6a. Ne vallo circumdata,
depressa angustia
requiras latibula;

6b. Ne terrae consternata,
lapidibus vacua
ipsis, gemas misera.

7a. Visitationis quia
praesentis inscia

7b. Delectationes tuas
sequeris avida.

8a. Exclama: peccavimus,
reatum cognoscimus,
detur gratis venia.

8b. Ad te jam confugimus,
a malis eruamur,
refugium, Domine,

9. Te da, demus ut gratias
per cuncta saecula.

Sequent. ms. Palat. Vindobonens. 1043 saec. 12. A. — Grad. ms. Epternacense saec. 12. Cod. Parisiens. 10510. B. — Titel: Domine refugium B. — 4b, 1 diem tuam transitoriam AB. — 5a, 1 sq. abscondisti me B. — 6a, 1 De vallo B. — 6a, 2 ne pressa B. — 6b, 1 terra B. — 7b, 2 avita A.

50. Tempore pestilentiae.

1a. Jubilemus pia mente,
Voci corde concinente,
Trinitatem collaudantes

1b. Patrem prolemque precemur,
Sanctum pneuma veneremur
Laudis melos concrepantes.

2a. Omnes una proclamemus,
Summum Deum imploremus,

Misereri ut dignetur.

2b. Cor gravatur, cor languescit,
Jam gens moeret et plangescit,
Pestis morsum dum veretur.

3a. Aura laedit, furit pestis,
Morbus urit, nulla maestis
Spes salutis redditur,

3b. Mare fluit mixtum felle,
Jam tempestas, jam procellae,
Plebs ubique premitur.

4a. Si pro malis irascaris,
Tempus est, ut revertaris,
Pie Jesu, miserere.

4b. Leo lustrans oves quaerit,
Nisi praesis, ovis perit,
Bone pastor, nos tuere.

5a. Terra, mare, firmamenta,
Quaeque parent elementa
Tuo facta numine,

5b. Mare novit te calcantem,
Dum te sentit ambulantem,
Factor fertur flumine.

6a. Cuncta sistunt te jubente,
Non moventur sed repente
Redduntur pacifica,

6b. Toto nisu, tota cura
Omnis laudat te factura,
O virtus almifica.

7a. Auras mitte nobis laetas,
Pestes prece procul pelle,

7b. Transfer nos ad vitae metas,
Ne nos turbent tot procellae.

8a. Olim culpa nos ligati
Respirantes cedimus,

8b. Corde moesto flagellati
Tibi soli credimus.

9a. Lex antiqua transgressores
Conversos eripuit,

9b. Tuae legis abusores
Pie dum corripuit.

10a. Joab Abner prosequente
Et hunc armis insequente
Prece datur venia,

10b. Joab vitam consecutus
Nocte viam transit tutus
Per montis cacumina.

11a. David in prophetico
Vita datur termino
Pro delicto gravi.

11b. Tersum fugit facinus,
Dum fatetur vocibus
Inquiens peccavi.

12a. Ezechias reddit fletum
Et peccatum est deletum,
Statim ut poenituit,

12b. Fletum fecit et profecit,
Sibi Deus hinc adjecit
Annos et constituit.

13a. Mitis Esther piae mentis
Pro salute suae gentis
Assuerum adiit,

13b. Hinc fit salus Mardochaeo,
Crux aequatur Aman reo,
Qui suspensus periit.

14a. Virtus Judith, de supernis
Diva dum illuminat,

14b. Caput aufert Holofernis
Et captivos liberat.

15a. Mater ergo summi regis,
Tibi natus Christus verus,

15b. Quos signavit umbra legis,
Hesther tu, hic Assuerus.

16a. Virgo natum intercede,
Ut afflictos liberet,

16b. Salvet hos a pestis caede,
Quos pie redemerat,

17a. Virgo mater, maris stella,
Fons hortorum, verbi cella,
Ne nos pestis et procella
Peccatores obruant.

17b. Eja, mater, terge fletum,
Tempestatis seda fretum,
Cor moestorum redde laetum,
Jam preces subveniant.

18a. Proles parcit, si peroras,
Mater, ergo rumpe moras,
Posce tuum filium,

18b. Aura foeda, rumpens pestis
Simul cadant, confer maestis
Salutis auxilium.

19a. Nostras tuus ipse natus
Tollat poenas et reatus
Nobis praestans consolamen

19b. Sui regni sempiterni,
Ubi cives sunt superni;
Personemu somnes Amen.

Hymn. et Sequent. ms. S. Emmerami saec. 15. Clm. Monacens. 14667. A. — Miss. Praedicatorum imp. Venetiis 1525. B. — 1a, 1 Decantemus pia B. — 4b, 2 nisi pressis B. — 5b, 2 sensit. — 8a, 2 cernimus B. — 10b, 1 Jacob vitam. — 12b, 2 hoc adjecit B. — 13b, 2 Crux paratur B. — 15a, 2 Tuque natus B. — 16b, 1 Salvet nos B. — 18a, 1 Aurae A. — 18b, 2 cadens A.

Die Sequenz wird wohl nie zum musikalischen Vortrage bestimmt, sondern, einer Votivmesse angehörend, eine Lesesequenz gewesen sein. Zur Messe bemerkt B: „Missa pro vitanda mortalitate, quam Dominus Clemens papa sextus constituit et ordinavit servato ordine infrascripto: et concessit omnibus praedictam missam audientibus CCIX dies indulgentiae. Et omnes audientes dictam missam debent habere candelam accensam in manibus et per totam missam stare flexis genibus et hoc per quinque dies, quibus debet ipsa missa celebrari: et probatum est pluries, quod audientibus tales missas non nocet subitanea mors quin habere possint spatium poenitentiae.

II.

DE BEATA.

51. De Conceptione BMV.

1a. Innovetur hac in die
Vox fidelis ad Mariae
Votiva solemnia,

1b. Et in laudem matris Dei
Mens prorumpat plena spei
Dulci cum concordia.

2a. Vinea in Dominica,
Area ex Davidica
Vitis est propagata,

2b. Quae fructum dans fecundius,
Florem effundit dulcius
Coelitus irrigata.

3a. Cujus suxit ex medulla
Mundus mel et lac jam nulla
Passurus nocentia,

3b. Quam spiritus obumbravit
Et eandem roboravit
Sua cum potentia.

4a. Sic suscitato pio germine
Abrahae fidelis ex semine

Verba per angelica,

4b. Angelorum nacta imperium,
Conscendit ad coelum empyreum
Jam Dei domestica.

5a. Exsultet polus
Cunctis cum spiritibus
Resultet tellus
Suis cum militibus
Et tu, ancilla Dei,
ex tanta munificentia

5b. Sanctis locata
Sponsi in connexibus,
Exsaturata
Cupitis amplexibus,
Gaude et lauda Deum,
a quo haec sufficientia.

6a. In sanatis et salvatis
Per te tuae sanctitatis
Argumenta probantur,

6b. Nam morbosi manifeste
Venerantes te a peste
Multiplici curantur.

7a. Tu igitur, virgo gratiosa,
Speciosa paradisi rosa,
Ab aegrotis animae damnosa
Mox dignare effugare;

7b. De Aegypto luti tenebrosa
Et exosa valle lacrimosa
Intra prata nos deliciosa
Accelera sublevare.

Miss. ms. Brixinense anni 1372. Cod. Oenipontan. 295. — Mel.: jedenfalls die der Sequenz gleichen Anfangs auf Ingenuinus und Albinus.

52. De Conceptione BMV.

1a. Candida virginitas,
Consurgens aurora,
Gloriosa veritas,
Desuper irrora
Gratiam, decora.

1b. Splendida benignitas,
Fervens omni hora,
Radiosa caritas,
Filium exora,
Veniam implora.

2a. Nam tui conceptio
Fuit nuntiata,
Angelico nuntio
Annae lucidata,
Cujus tu alloquio
Es sanctificata,
Ante sancta quam nata.

2b. Verbi incarnatio
Mire figurata
Et grandi spectaculo
Moysi monstrata,
Divino consilio
In te consummata,
Nobis est vita data

3a. Ex te orta veritas,
Vera lux et via,
Homo Deus ἅγιος,
Salvator, Messia,
Quem testatur deitas
Vera prophetia
Simeonis illa.

3b. Et exorta castitas
De saeculo dia,
Et assumpta puritas
Superis Maria,
Collataque sanctitas
Cum vera sophia
Omnium regina.

4a. Ubi tibi serviunt
Chori angelorum
Et in te prospiciunt
Agmina sanctorum,
Ave, canunt modulis,
Regina coelorum.

4b. Eja decus virginum,
Gloria justorum,
Spes vera fidelium,
Venia reorum,
Duc nos post exsilium
Ad regna polorum.

Miss. ms. Burdigalense saec. 15. Cod. Parisiens. 871. — 1a, 2 aurora legis, überzählig. — 2a, 6 Sanctificata et. — 3a, 5 Quam testatur.

53. In Conceptione BMV.

1a. Gaudeamus
omnes in terminum
Nostri luctus
laudantes Dominum,

1b. Qui ascendit
in florem virginum,
Tulit onus
nostrorum criminum.

2a. Haec est dies,
quam fecit Dominus,
Exsultemus,
laetemur in ea.

2b. In qua coepit
fulgere cominus
Progrediens
stella de Judaea.

3a. Jam sterilis
Anna fit gravida,
Cujus onus
cunctis proficuum.

3b. Haec est proles
a Deo provida,
Sacrarium
de qua fecit suum.

4a. Ut radium
solis in nebula
Creavit hanc
salvator omnium;

4b. Diu scitur
ista puellula
Ante suae
carnis initium.

5a. Navigantes quidam mari
Salutis in dubio

5b. Explorarunt se salvari
Virginis auxilio.

6a. Laeti fiunt prius maesti
Sedanturque maria,

6b. Dum promittunt hujus festi
Omnia solemnia.

7a. Nos qui sumus in hac valle,
Perditionis in calle
Assistentes hodie

7b. Tuae laudi, fraglans rosa,
Nata spinis nec spinosa,
Loca nos in requie.

8. Amen vox ecclesiae.

Miss. ms. Calmontanum saec. 14. Cod. Parisiens. 9442. add. saec. 15. — Mit Mel. — 6b, 2 lies colere solemnia?

54. De Conceptione BMV.

1a. Diem sacram celebremus,
Odas laudis personemus
Festivando laetius,

1b. Qua beata mater Christi
Est concepta, desit isti
Murmur indiscretius.

2a. Absit hic syllogizare,
Lexis loram non laxare
Debes neque derogare
Theotocos honoribus.

2b. Nonne rosam sine spina
Quivit dare mens divina,
Mundam luis a sentina,
Carnis a squaloribus?

3a. Fidelis Dei verna,
De Christi da lucerna,
Quod pater hanc ab aevo
Perfecit sine naevo.

3b. Non senserat piaculum
Hoc Christi tabernaculum,
Supremus quod dicavit,
Prae cunctis hoc beavit.

4a. Plures santificatos
In matris alvo natos
Scriptura sancta docet,
Quos edere non nocet:

4b. Sic fuit Isaias,
Sic magnus Jeremias,
Johannes et baptista.
Praeclarus praeconista.

5a. Sed amplius hic egit
In matre, quam elegit,
Supremus hanc compegit
Ex forma non infecta.

5b. Quod quivit, nam et licuit.
Totaliter explicuit
In matre, qui emicuit
In mundo jam praefecta.

6a. Credo, regem mortis legem
Hic laxasse, praeservasse
Matris suae formam;

6b. Quod et pium est et dium
Confiteri, nec id reri
Quid contra legis normam.

7a. Approbatam, revelatam
Matris conceptionem

7b. Recolamus et credamus
Sic ejus unionem.

8. Ut virgo nos Maria
Hic protegat in via
Et mundi post certamen
Nos sumat; omnes dicant Amen.

Miss. ms. Neoclaustrense XII B 11 saec. 15. — 2a, 2 Λῆξις. — 3a, 1 Fidelibus. — 5a, 3 Summus.

55. In Nativitate BMV.

1. Ecce solemnis diei
canamus festa.

2a. Qua saeculo
praesens fit gemma potens
et nobilis Maria,

2b. Regalibus
exorta parentelis,
theotocos inclita.

3a. Haec egressura
de germine Jesse
tempore prisco
praedicta est virgula,

3b. Ut flos ex ejus
radice procedens
turbida mundi
absolveret crimina.

4a. Istam venturam
veterum parentum
linguae prophetiis plene
testabanter coelitus ac
praecinuerant
alma oracula.

4b. Quae virgo manens
paritura foret
unicum morte filium
spiritaliter conceptum
qui contraderet
mundo remedia.

5a. Quae Davidis genita
stirpe clara
generosi nominis
fert insignia.

5b. Salomonis creditur
haec propinqua
sed majori praedita
sapientia.

6a. Haec de regibus
generis clari
sumpsit exordia,

6b. Et haec eadem
regis aeterni
mater castissima,

7a. Ejus qui ante tempora
fuerat
atque saecula,

7b. Qui angelos et homines
junxerat
pace placida.

8a. Illius nobis
adesse
cuncti precamur
auxilia,

8b. Per quem tam gravis
destructa
paci concessit
discordia.

9a. Illius hoc nobis
acquirat
genitrix sancta,
quam sonant gaudia,

9b. Atque suum nobis
placatum
faciat natum
per cuncta saecula,

10a. Ille nobis cuncta
ut dimittat pleniter
delicta

10b. Et aeterna clemens
tribuat ornarier
corona.

11a. O nunc, coelorum domina,
famulorum vocibus
mota, quae deposcunt,
aure suscipe benigna

11b. Et nos tuo munimine
tuearis sedule,
donec nosmet regna
dones scandere superna.

Trop. ms. Mindense anni 1024. Cod. Berolinens. IV. 11. — Mel.: „Puella turbata". — 3b, 1 Et flos. — 4b, 3 unico.

56. In Nativitate BMV.

1a. Novum vas est Elisaeo
Allatum, quod sal in eo
Mittat summus opifex;

1b. Auro tectam omni parte
Mira fabrefecit arte
Arcam primus artifex.

2a. Templum Dei consummatum
Legitur et consecratum
In mense Septembrio.

2b. Ita clarum, sic electum
Nusquam opus est perfectum
Mundi ab exordio.

3a. Virgam siccam fronduisse,
Vellus rore maduisse,
Ignem rubum non ussisse,
Sacra prodit pagina;

3b. Ista cuncta sed et plura,
Quae commemorat scriptura,
Quando legis, parum cura,
Quia sunt velamina.

4a. Totum quod est honestatis,
Virtutis et claritatis
In scripturis positum,

4b. Ad honorem tuum, pia
Virgo mater, o Maria,
Esse scimus editum.

5a. Sedes Deo praeparata,
Fiscella bituminata,
Matris alvo consecrata,
Nata mundo hodie;

5b. Manna nostrum tu servasti,
Quo nostri sunt patres pasti,
Sed et nos, dum sumus casti,
Pascimur quotidie.

6a. Arca tu es deaurata,
Domus bene columnata,
Porta viris obserata,
Soli Deo pervia.

6b. Rite tu vas Elisaei,
Rite domus dicta Dei,
Qua curantur omnes rei
Sumentes praesidia.

7a. Illustri de stirpe nata,
In salutem nobis data,
Flecte natum precibus,

7b. Esse sui cohaeredes
Ut possimus, ubi sedes
Multae in coelestibus.

Clm. Monacens. (ol. Sanemmeramens.) 14926. saec. 15. Mit Mel.

57. De Praesentatione BMV.

1a. Gaude, virgo gloriosa,
Ave, paradisi rosa,
Salve, decus virginum,

1b. Hebraeorum stirpe nata,
Peccatorum advocata,
Angelorum gaudium.

2a. Infans patri obedisti
Et asylum introisti,
Ubi Deum coleres,

2b. Conternantem te litasti
Et in templo protelasti
Donec viro nuberes.

3a. Legem tibi statuisti,
Quam devote perfecisti
Vivens regulariter,

3b. Mane Deum exorasti
Et exinde laborasti
Libens et hilariter.

4a. Noctu quando dormitasti,
Corde simul vigilasti
Nunquam vacans otio,

4b. O quam felix et beata,
Tibi frugi, Deo grata
Fuit haec devotio.

5a. Per quam cunctos practulisti
Ac per illam meruisti
Invenire gratiam,

5b. Quam amisit protoplastus,
Qui in paradiso fastus
Intulit miseriam.

6a. Redde ergo, mater Christi,
Gratiam, quam invenisti,
Peccatori valde tristi
Impetrando veniam.

6b. Salva cunctos poenitentes
Matrem Dei te credentes
Et corruptam non fatentes
Sed infantis filiam.

7a. Te laudantes intuere,
Innocentes contuere,
Peccatorum miserere
Et rebelles fac parere
Gubernanti omnia;

7b. Ut quicunque te collaudant
Contra pneuma non delinquant,
Creatorem non offendant,
Redemptori laudes pangant
Per aeterna saecula.

Miss. ms. Raitenbuchense saec. 15. Clm. Monacens. 12204. A. — Orat. ms. Underdorfense saec. 15. Clm. Monacens. 7815. B.

58. In Praesentatione BMV.

1a. Audi, Maria, nos,
Templum deitatis,

1b. Audi, Maria, nos
Nantes in peccatis.

2a. En praesentata es
Templo trima hodie,

2b. Per quinos gradus pres
Ascendisti propere.

3a. Gaudia nova
Sunt orta,
Haec dum sistitur;

3b. Orbis, hinc ova,
Quod porta
Coeli panditur.

4a. Nos custodi, virgo,
A peccatorum fluctibus

4b. Mundi hujus, virgo,
Nos orna virtutibus.

5a. Ave, potens hic patrona,
Corruscans miraculis,
Ave, reorum matrona,
Comparata liliis.

5b. Non hic simus viatores
In valle miseriae,
Praesenta nos peccatores
In asylum gloriae.

Cantionale ms. Vissegradense V C c η saec. 15.

59. In Annuntiatione BMV.

1a. O tempus temporum
Desiderabile,
Quo Deus omnium
Hoc ave habile
Mittit in saecula,

1b. Attendens misera
Humani generis
Et damnabilia
Antiqui seminis,
Et aufert omnia.

2a. O felicissima,
Ave quae suscipit,
Virgo purissima
Salutem peperit
Commune omnium.

2b. Mater et filia
Virgo efficitur,
Vim per haec talia
Natura patitur
Dei per spiritum.

3a. Lingua quae poterit
Plene depromere
Vel quis retexerit
De textu literae
Dona haec gratiae?

3b. O virgo virginum,
Tu de coelestibus
Advocas Dominum,
Quem das terrestribus
Pro dono veniae.

4a. Felix puerpera
Quae fructu uteri,
Ea, quae vipera
Humano generi
Struxit, tu disjicis.

4b. Sacri plenarium,
Quae zyma scoriae,
Mortis initium,
Per natum gloriae
In vitam redigis.

5a. Digne laudabilis
Cunctis fidelibus,
Praeadmirabilis
Cunctisque gentibus
Et peramabilis.

5b. Nunc tuis laudibus,
Virgo purissima,
Pie instantibus
Mente piissima
Adsis placabilis.

6a. Ut sit propitius
Te venerantibus
Jesus credentibus,
Ut tecum siderum
Jungamur civibus.

6b. Christe, qui tua hac
Matre et filia
Ponis sub gratia
Salutem hominum,
Hinc tibi gloria.

Miss. ms. Zwethalense saec. 14. in. Mit Mel. = Mittit ad virginem.

60. In Annuntiatione BMV.

1a. Gaude, virgo, stella maris,
Quae parentem virgo paris
Mundo ferens gaudia;

1b. Sine patre facta parens,
Munda caro labe carens,
Coeli plena gratia.

2a. Gaude, rubus, sedes facta
Deitatis, sed intacta
Carnis per incendia;

2b. Virga Aaron supra morem
Parit fructum, parit florem
Virga Jesse regia.

3a. Gaude, thronum summi regis,
Foederantis arca legis
Continens mysteria;

3b. Spiritalis urna cibi,
Domus, in qua domum sibi
Fecit sapientia.

4a. Gaude, terra, quae per rorem
Germinasti salvatorem
Simul cum laetitia;

4b. Fons hortorum, clausus hortus,
Favus stillans, vitae portus,
Porta coeli pervia.

5a. Gaude, virgo, mater Dei
Singularis, tantae rei
Servans privilegia;

5b. Nova stella novum solem,
Novam virgo profert prolem,
Lactans patrem filia.

6a. Gaude, sola spes lapsorum
Gaude, decus angelorum,
Hominum laetitia;

6b. Nato pio, mater pia,
Mediatrix o Maria,
Nos clemens concilia.

Miss. ms. Calmontanum saec. 14. Cod. Parisiens. 9442. Mit Mel.

61. De Visitatione BMV.

1a. Ave lucis fundamentum,
Fidei positio,
Te signavit firmamentum
Factum in principio,

1b. Maria, illuminata
Per duo luminaria,
Carne Christi humanata
Cum deitate socia.

2a. Gratia sic fecundari
Plena te castam voluit,
Sicut aqua abundari
Orbem Deus disposuit.

2b. Dominus est vere tecum
Autoritate regia,
Quia tibi soli secum
Subjiciuntur omnia.

3a. Benedicta tu vocaris
Sola in mulieribus,

3b. Divis quia tu dotaris
Prae ceteris muneribus.

4a. Benedictus fructus tui
Ventris, vita sufficiens,
Qui nobis dativus sui
Sit salus indeficiens.

4b. Et tu Christo praesentata
Tuis fave supplicibus,
Trinitate tu placata
Nostris assiste precibus.

Cod. Lubicensis (ol. fol. 22.) saec. 15. A. — Miss. ms. Bremense saec. 15. B. — Autor der Sequenz Magister Johannes Hauc. Cfr. Analecta V, S. 61. Mel.: O beata beatorum A.

62. De beata Maria V.

Tempore Nativitatis DN.

1. Salutata coelitus
Mater fit divinitus
Passa nil puerpera.

2a. Stilla, dulcis mamma, filio,
In quo salus nec in alio
Spes est ulla miseris.

2b. Non in aula nec in solio,
Hic, hic vagit in praesepio
Infans terror inferis.

3a. Foenum jacet, strictum fascia,
Verbum patris, plenum gratia,
Pacti memor foederis.

3b. Cerne stellam, audi, filia,
Num tui nati sit gloria
Tam canora superis.

4a. Hic est ille, hic revera
Risus Sarae, cum de sera
Isaac suscipitur.

4b. Dona date fide mera,
Hic est, gentes, in quo vera
Vobis salus mittitur.

5a. Serva, mater, ad cunabula
Pascens agnum intra stabula
Te pascentem suaviter;

5b. Mater, inquam, sine macula,
Laudi preces jungant saecula
Te cantando jugiter.

6a. Gemma coeli, porta veniae,
Tuae florem pudicitiae,
Placa regem gloriae;

6b. Quos antiquae fraus astutiae
Morti dedit et miseriae,
Duc ad portum gratiae.

Miss. ms. Secoviense saec. 12. Cod. Graecens. 417. A. — Miss. ms. Secoviense saec. 12. Cod. Graecens. 479. B. — Sequent. ms. Secoviense saec. 12. Cod. Graecens. 1584. C. — Miss. ms. Secoviense saec. 14. Cod. Graecens. 456. D.

63. De Compassione BMV.

1a. Gaude, turba fidelium,
Mentis colens martyrium
Ejus, quae dedit filium
In mortem pro miseris.

1b. Sed gaudendo compatere
Matri desolatissimae
Cum digna gratitudine
Effectu pietatis.

2a. Nati condolet sic poenis,
Ut congaudeat redemptis
Ex fervore caritatis,
Cui non est similis.

2b. Datur mater discipulo
Cum maximo mysterio,
Joannis sub vocabulo
Quivis venit fidelis.

3a. Gratias tibi, domina,
Quod mater facta es nostra,
Sub cruce salutifera
Filio cooperans.

3b. Age sic grates filio
Pro tam grandi sacramento,
Tuorum ut devotio
Semper hinc sit jubilans.

Sequent. ms. Montis S. Georgii post Missale Mellicense imp. Norimbergae s. a. — Mel. vermutlich Verbum bonum.

64. De beata Maria V.

Tempore paschali.

1a. Mundi renovatio
Tenuit primordia,
Cum ex matris gremio,
Qui creavit omnia,
Prodiit fons luminis,
Mundus ergo virginis
Celebret solemnia.

1b. Ignis almi pneumatis
Igniat praecordia
Jam redempti plasmatis
Tua per suffragia;
Virgo, spes fidelium,
Et per tuum filium,
Renovantur omnia.

2a. Coelo tu serenior,
Angelis sublimior,
Cunctis amabilior;
Vallis nostra floruit,
Dum grandescit virginis
Alvus expers criminis,
Nostrum ver intepuit.

2b. Gelu mortis solvitur,
Verus sol exoritur,
Quo surgente panditur
Vita, quam restituit
Nobis cum victoria
Resurgens in gloria,
Quem Maria genuit.

3a. Viam praebet facilem
Se ostendens humilem,
Qua exitiabilem
Quis evadet gladium.

3b. Vita mortem superat,
Nam Christus nos reparat,
Qui nobis jam praeparat
Paradisi gaudium.

Miss. ms. Voraviense 35. saec. 14. A. — Miss. ms. Voraviense 6. saec. 15. B. — 2b, 4 instituit B. — 3a, 3 Quam B. — 3b, 2 Nam virgo B. — 3b, 3 jam fehlt B. — Die Melodie bezeichnet 1a, 1. — Eine s. g. „christliche Korrektur“ dieser Sequenz enthält Grad. Pragense VII A 13. saec 16. Verändert sind folgende Stellen:

1a. Prodiit fons luminis,
Natus almae virginis,
Cujus haec solemnia.

1b. Ignis almi pneumatis
Igniat praecordia
Ut redempti gratias
Persolvamus debitas
Conditori omnium
Qui per suum filium
Renovavit omnia.

2a. Coelo qui serenior.

65. De beata Maria V.

Tempore paschali.

1. Jesu Christi matri laus sit
Gloria dicta Jesu.

2a. Gratiarum actio,
Laus et jubilatio
Pro nobis mortuo
Quondam, nunc vivo.

2b. Solus nobis obiit,
Sed non solus revixit
Multos sed conduxit
Regno divo.

3a. Laetemur hinc omnes
Christo conresurgentes
Et matri tanti victoris
Devoti simus omnibus horis.

3b. Gaude nunc, Maria,
Virgo clemens et pia,
Congaude Christo viventi
Piisque votis nostris consenti.

4a. Vicit, regnat, imperat
Immortalis vere
Jesus, quem nobis
Dona videre.

4b. Jesu, fili virginis,
Nostri miserere,
Tibi matrique
Fac nos placere.

Grad. ms. Novacellense s. sign. anni 1442. A. — Clm. Monacens. (ol. Superioris Altae) 9508. saec. 15. B. — Mel.: Victimae paschali AB.

66. De gaudiis BMV.

1a. Gaude, virgo gratiosa,
Verbum verbo concepisti;

1b. Gaude, tellus fructuosa,
Fructum vitae protulisti.

2a. Gaude, rosa speciosa,
Vernans Christo resurgente;

2b. Gaude, mater gloriosa,
Christo coelos ascendente.

3a. Gaude, fluens deliciis,
Nunc rosa juncta lilio;

3b. Emunda nos a vitiis
Et tuo junge filio.

Miss. ms. Monacense 23 054. saec. 14.

67. In Assumptione BMV.

1. Gaude eja,
unica columba,
speciosa sponsa,
superno regi consociata.

2a. Beata
semper Dei
genitrix, pia virgo
Maria,

2b. Precamur,
alma, preces
exaudire digneris
et nostras.

3a. Praeclara dies
nobis instat,
quam temporum affert
orbita revoluta.

3b. Haec solemnitas
est hodie
et festivitas nostra
merito veneranda.

4a. Celebremus eam
lingua vocifera,
gratulemur in ea
corde pio Dominum
laudantes,
mente pura,

4b. Ut delicta nostra
tergat manu sua
summa pia gratia,
nostra conserventur et
corpora
custodita.

5a. De gente fera
nos libera
Normannica,
quae nostra vastat Deus regna.

5b. Senum jugulat
ac juvenum
et virginum,
puerorum quoque catervas.

6a. Depelle, precamur,
cuncta nobis mala;
Converte,
rogamus supplices,
Domine, nos ad te,
rex gloriae,
es qui vita,
pax, salus pia
spes et firma.

6b. Dona nobis pacem
atque concordiam;
Largire
nobis spem integram,
fidem simul veram,
caritatem
continuam
concede nobis
et perfectam.

7a. Sanctorum
precibus nos adjuvemur
ad haec impetranda,

7b. De quorum
passione gratulemur
modo gloriosa.

8. Laus sit et par gloria
trinitati quam maxima
cuncta per saecula.

Trop. ms. S. Maglorii Parisiens.? saec. 11 et 12. Cod. Parisiens. 13252. — 1, 3 sonsa. — 3a, 3 qua temporum. — 3b, 3 nostre. — 4a, 1 ea. — 4b, 4 sq. conserventur corpora et. — Das Alter der Sequenz bestimmt annähernd Str. 5a.

68. In Assumptione BMV.

1a. Mater misericordiae,
Stirpis puella regiae,

1b. Primordium laetitiae,
Humanae causa veniae.

2a. Sedes sapientiae,
Via poenitentiae,
Domus pudicitiae,
Relevamen et solamen
Miseris et tristibus,
Medicamen, adjuvamen
Lapsis poenitentibus.

2b. Firmamentum, documentum
Castis et humilibus,
Supplementum, nutrimentum
Cunctis indigentibus.
Aliis virginibus
Pulchrior in omnibus,
Ornata monilibus.

3a. Cantibus celebribus
Cantanda fideliter,

3b. Vocibus supplicibus
Jucunda suppliciter.

4a. Alma regina,
Lux matutina,

4b. Stella marina,
Forma divina.

5a. Imperatrix omnium,
Firma spes credentium,
Praemium,
pretium,
gaudium,
Salus es fidelium,
Janua coelestium.

5b. Consolatrix supplicum,
Prophetarum canticum,
Unicum,
mysticum,
coelicum,
Decus es angelicum,
Promissum Davidicum.

6a. Genus regale,
Vas spiritale.

6b. Templum virginale,
Donum speciale.

7a. Gemma castitatis,
Flos virginitatis,
Norma sanctitatis.
Felix dicta, virgo pura
Simul et puerpera,
Maritalis thori jura
Nesciens et foedera.

7b. Jesum nobis placatura
Semel petit aethera,
Sine fine regnatura
Mole carnis libera,
Justis laus aeterna,
Die hodierna
Transcendens superna.

8a. Lilium pudoris,
Myrthus et honoris,

8b. Sui genitoris
Mater et pastoris.

9a. Qua neque melior
Neque felicior
Mulier habetur,

9b. Qua nulla prior
Neque posterior
Partu videtur.

10a. Origo clementiae,
Titulus prudentiae,

10b. Speculum justitiae,
[Sedes sapientiae].

11a. Fons virtutis nimiae,
Dulcis et diligenda,

11b. Per quam porta gloriae
Fuit aperienda.

12a. Per quam inclita
Lux est edita,

12b. Per quam reddita
Vitae praemia.

13a. Super choros angelorum
Regnat exaltata

13b. Maria, regis coelorum
Genitrix beata,

14. Nimis honorata,
Mater et beata.

Grad. ms. S. Martialis Lemovicens. saec. 11. Cod. Parisiens. 903. add. in margine saec. $^{12}/_{13}$. Ohne Mel. — 8a, 2 Mitis et honoris. — 10b, 2 ergänzt; es fehlt an dieser Stelle entweder eine Zeile, oder wenn 10b, 1 zu 10a zu ziehen, die ganze Parallelstrophe 10b. — 14, 1 Vivis.

69. In Assumptione BMV.

1a. Sacra mundo fulget dies,
Quam sacravit sacra quies
Genitricis Domini,

1b. Gaudeamus hac in die
Commendantes nos Mariae,
Gloriosae virgini.

2a. Dies ista, dies laeta,
Qua coelorum in secreta
Natus matrem recipit,

2b. Felix mater in egressu,
Quia suo te consessu
Natus dignam efficit.

3a. In mandatis hoc habemus,
Ut parentes honoremus
Sintque nobis proximi;
3b. Hujus memor est mandati,
Hunc honorem qui dat matri,
Ut sit consors solii.

4a. O quam felix, quam beata
Patris mater, nati nata,
Quam felicis gratiae,
4b. Cui natus dedit donum,
Ut in suum ipsam thronum
Exaltaret hodie.

5a. Multa tibi dedit dona,
Sed donorum est corona,
Quod haec dies attulit,
5b. Quae a mundo te solutam,
Veste carnis reindutam
Coeli thronis intulit.

6a. Duplicatur en corona,
Duplex tibi datur stola
Carnis atque spiritus:
6b. Ista quasi singulari
Solam te vult gloriari
Ille tuus unicus.

7a. Gaudet chorus angelorum,
Et consortes gaudiorum
Fac nos esse, domina;
7b. Fac gaudere tuos tecum
Et ad pia vota precum
Aurem piam commoda.

8a. Felix sidus et regina,
Per quam luxit lux divina,
Nos in umbra respice;
8b. Tende manum stratis humi,
Fac, assumpta, nos assumi
Beatorum requie.

Miss. ms. S. Floriani III 208. saec. 12.

70. In Assumptione BMV.

1a. Pro matre Christi Maria
Congaudeat ecclesia,
1b. Pro societate sua
Suspiret ad perpetua.

2a. Matrem misericordiae
Precentur Sion filiae,
2b. Ut hac valle miseriae
Cum illis sit in acie.

3a. Per te, dulcis o Maria,
Vincuntur multa proelia,
3b. Ab incursu phantasmatum
Custodis cordis sabbatum.

4a. Per te pulsato vitio
Malum habetur odio,
4b. Tu scis amoris foedere
Corda de terra tollere.

5a. Per te salvantur omnia,
Per te redditur gaudium,
5b. Per te fugantur vitia
Et his datur silentium.

6a. Per te cuncta jucunditas
Habetur et solemnitas,
6b. Tu mater es et filia
Parensque paris nescia.

7a. Tu mater es fidelium,
Consolatrix humilium,
In te sit nostrum omnium
Amor et ardor cordium.
7b. Per te cives angelici
Sint nostri semper medici,
Qui nos curent a triplici
Hoste nec sinant subjici.

8a. Hostes omnes inficiunt,
Quos possunt, et afficiunt,
Sed hos omnes despiciunt,
Qui frui tecum sitiunt.
8b. O mater regis incliti,
Pro dignitate meriti
Fac nos tuo juvamine
Vero repleri lumine.

9a. Cantemus omnes hodie
Cum ingenti laetitia
9b. Laudes virginis Mariae,
Quae laetatur in gloria.

10a. Haec est regina virginum
Transcendens culmen ordinum,
10b. Excuset apud Dominum
Nostrorum lapsus criminum.

11a. Nos ad sanctorum gloriam
Per ipsius suffragia

11b. Post praesentem miseriam
Christi perducat gratia.

Miss. ms. Senonense saec. 13. Cod. Parisiens. 10502. Ohne Mel.

71. In Assumptione BMV.

1a. Angelorum ordinatrix,
Peccatorum mediatrix,
Sanitatum sanitas;

1b. Dominarum dominatrix,
Reginarum imperatrix,
Sanctitatum sanctitas.

2a. Patrem paris
parens et filia,
Tibi soli
constat haec gloria,
Gemma mortalium;

2b. Ave mundi
rosa mundissima,
Fraglans rosa,
rosa purissima,
Reis remedium.

3a. Mali naevum delevisti,
Solem stella genuisti,
Genitorem filia;

3b. Morte mortem qui domando,
Lacu faecis emundando
Secum traxit omnia.

4a. Moriendo mortem stravit,
Ad inferna pervolavit,
Vectes fregit inferos;

4b. Suis ibi se ostendens
Ad se traxit manus tendens
Derelinquens miseros.

5a. Ave, per quam salus datur,
Ave, per quam solidatur
Nostrum insoliditas;

5b. Ave, per quam relaxatur,
Ave, per quam pessumdatur
Reatus enormitas.

6a. Ave, mater
regis justitiae,
Fons salutis,
origo veniae,
Porta coeli,
domus laetitiae,
Deviantes
reformans gratiae,

6b. Ad te clamat
claustralis concio,
Quam asylum
omnis professio
Profitetur,
nostra redemptio,
Nostra salus,
nostra salvatio.

7a. Deprecamur, nos absolve
Absolutosque confove
Nos in coeli curia;

7b. Ibi Christum collaudemus
Incessanter et cantemus
In excelsis gloria.

Miss. ms. S. Maglorii Parisiens. saec. 15. Cod. Parisiens. (Arsen.) 623. — 2b, 2 Flagrans. — 3b, 1 donando. — 6b, 3 Quem asylum.

72. In Assumptione BMV.

1a. Quae est ista, quae ascendit
Transiens deserta,
Quo tendit aut quid praetendit
Floribus operta?
Pape, furem non ostendit
Opibus referta,
Virgo singularis;
O, praedo jam praedaris,
Praeda factus virginis.

1b. Haec est hostis Holofernis
Mulier Hebraea,
Quid Judaeos, Aman, spernis,
Hester est Hebraea.
Mardochaeo crucem sternis,
Punieris ea,
Singularis ferus
O, rex est Assuerus,
Hester magni nominis.

2a. Haec est illa virga, Jesse
Quam fert Isaias
De radice natam esse,
Cujus flos Messias;
Passionis suae messe
Stravit mundi vias,
Fructu tricenario,
O, cum sexagenario
Atque centenario.

3a. Haec de manu Pharaonis
Suum salvat masculum,
Haec est vellus Gedeonis
Rore ditans vasculum,
Haec est veri Salomonis
Singulare ferculum
Et turris eburnea,
Ha, tota resplendens aurea.
Tota delectabilis.

4a. Haec est arbor inflammata
Sed comburi nescia,
Stella Jacob procreata,
Veri solis nuntia,
Porta semper obserata.
Soli regi pervia,
Sed et arca foederis
Allata David humeris,
Magno sublata jubilo.

5a. Istis suffulta flosculis,
Istis malis stipata,
Stat exuta periculis
In portu laureata,
Desideratis osculis
Jam fruitur beata,
Conjuncta trinitati;
O, plaudant jam renati
Ad verbum tam suave.

6a. Ave, Maria, gratia
Plena, sit tecum Deus,
Corruptionis nescia,
Quam somniat Judaeus,
Tabescat in fallacia
Seductor Saducaeus;
Nam vere resurrexisti,
O, dulcis mater Christi,
Reorum miserere.

2b. Haec est Sunanitis illa,
Quae David servivit,
Ista Jahel tam pusilla
Sisaram contrivit,
Haec est regina Sibylla,
Quae regis adivit
Salomonis regiam,
O, cujus sapientiam
Audit in sacrario.

3b. Haec est, in quo se reclinat
Rex, reclinatorium,
Viatori, dum declinat,
Haec est diversorium,
Caput super hanc inclinat
Non habens tugurium
Rex aeternae gloriae;
Ha, quam dulcis est memoriae,
Mater tam laudabilis.

4b. Lunam tenet haec sub planta,
Sole stat circumdata,
Qualis exstat et quam sancta
Tot habens charismata,
Tot figuras, signa tanta,
Tot habens aegnigmata,
Quot sunt coeli sidera;
Ha, quanta sit considera,
Tu quisquis es in jubilo.

5b. O jubilum, quo jubilat
Mater nato unita,
O quam praeclara rutilat
Duplicibus vestita,
Translator non sic ventilat,
Fides allegat ita,
Quod regnat jam cum Deo,
O, carnis cum tropheo,
Ergo dicamus: Ave.

6b. Ave, Maria gratiae
Mater, mundi regina,
Mater misericordiae,
Salva nos a ruina;
Fons vitae, vena veniae,
Venire tunc festina,
Cum morti propinquamus,
O, tecum valeamus
Perpetuo gaudere.

Miss. ms. Capit. Olomucens. 141. saec. 14. mit Mel. A. — Miss. ms. Olomucense saec. 15. Cod. bibl. publ. I I 6. B. — 1b, 1 hostis fehlt A. — 1b, 7 singularis fehlt B.

73. In Assumptione BMV.

1a. Lux illuxit
festive celebris,
Qua terrenis
Maria tenebris
Felix eripitur

1b. Et aeternae
lucis ad solium
Juxta regem
regina filium
Mater assumitur.

2a. Ad honorem
matris et gloriam
Ascendenti
procedit obviam
Christus alacriter,

2b. Et agentes
diem laetitiae
Omnes cives
beatae patriae
Occurrunt pariter.

3a. Affluentem
castis deliciis
Et vernantem
rosis ac liliis
Juvat adspicere;

3b. Juvat arcam
Dei cum canticis
Ordinatis
choris hymnidicis
Sursum deducere.

4a. Admirantur
humilem virginem,
Cujus omnem
transcendit ordinem
Praecelsa dignitas;

4b. Nec est tristi
locus invidiae,
Nam ipsius
congaudet gloriae
Cunctorum caritas.

5a. Recognoscunt,
hanc esse feminam,
Quae ruinam
replens angelicam
Coelos laetificat;

5b. Mundus omnis
hanc esse dominam
Et reginam
cunctis beneficam
Sentit ac praedicat.

6a. Eja Deo
prae cunctis proxima,
Quae cum eo
regnas in anima
Simul et corpore,

6b. Claro tui
conspectu filii
Tecum frui
fac nos exsilii
Transacto tempore.

Hymn. et Sequent. ms. S. Emmerami saec. 15. Clm. Monacens. 14667 A. — Clm. Monacens. (ol. Sanemmeranens.) 14343 anni 1351 B.

74. In Assumptione BMV.

(Die III. infra Octavam.)

1a. Salve, sancta Dei parens,
Virga Jesse, flos non arens.
Veri solis regia;

1b. Forma vitae, fons virtutis,
Porta lucis, spes salutis,
Vallis nostrae gloria.

2a. Mundi jubar, stella maris,
Lux praefulgens singularis
Jure privilegii;

2b. Virgo gignens genitorem,
Luna mundo dans splendorem
De splendore filii.

3a. Spes humani generis,
Sanctitatis speculum,

3b. Arca novi foederis,
Novae pacis vinculum.

4a. Per te, virgo, reformatur
Dei pax et hominum,

4b. Per te mundo salus datur
Et medela criminum.

5a. Per te cedit hostis victus,
Coit vulnus et inflictus
Olim dolor exsulat;

5b. Cadit accusator fratrum
Et in lacum missus atrum
Draco magnus ejulat.

6a. Virgo mater, mater Dei,
Mater unigeniti,

6b. Te laudamus, quamvis rei,
Per te Deo geniti.

7a. Ora patrem, ora natum,
Nostrum tollat ut reatum
Et clementer deleat,

7b. Ut post onus servitutis
Libertatis ac salutis
Porta nobis pateat.

Miss. S Dionysii saec. 14. Cod. Parisiens. 1107. Mit Mel.

75. De Assumptione BMV.

(Quinta die Octavarum.)

1a. Vergente mundi vespere
Sereno fusus sidere
Coeli procedit radius,

1b. Inducto carnis onere
Sacro dependes ubere,
Patris aeterni filius.

2a. In Gedeonis vellere
Et in rubi caractere
Praesignaturus cernitur,

2b. Cujus aperto latere
Cedit velamen literae
Et lex vetus exponitur.

3a. Sacramenta novae legis
In pressura Christi regis
Et in crucis ludibrio

3b. Planctum docet Jeremiae
Et languores Isaiae
Regis alti suspendio.

4a. Virgo, sidus singulare,
Virgo, mundi luminare,
Christi profusa genibus,

4b. Illi refer latus, lora,
Spinas, clavos et perora
Istis intercessoribus.

Miss. ms. Parisiense saec. 14. Cod. Parisiens. 830.

76. In Octava Assumptionis BMV.

1a. Omnis coeli hierarchia
Felix in theophania
Gaudet ab initio,

1b. Ubi crescit, dum Maria
Illic scandit ex hac via,
Jucundandi ratio.

2a. Elevata est ab imis
Arca Noe et sublimis
Montes supergreditur,

2b. Cujus odor fragrat nimis,
Haec pro meritis opimis
Praemiis perficitur.

3a. Affluens deliciis
Collectis divitiis
Scandit de deserto,

3b. Quae amicta variis
Canit tympanistriis
Dilecto reperto.

4a. Thalamum secretiorem
Virgo intrat ob decorem
Universis praedita,

4b. Virga, quae produxit florem,
Sed naturae praeter morem,
Refertur in abdita.

5a. Regem mater dum adorat,
Vice versa rex honorat
Matrem omni gloria,

5b. Sacrum flamen quam virorat,
Civitatem haec explorat
Et pertransit omnia.

6a. Ter vocata coelitus
Semel venit penitus
Digne coronanda,

6b. Unde plus quam primitus
Gaudet ejus spiritus,
O res praedicanda.

7a. Arcae Dei jam translatae
Patet in sublimitate
Dignum tabernaculum;

7b. Hesther ab humilitate
Ducitur in caritate
Regis ad cubiculnm.

8a. O quae ista est et qualis,
Quae virtutum volat alis,
Ubi est securitas;

8b. Super terram non est talis,
Cui supernaturalis
Inest singularitas.

9a. Laudes ergo alacriter
Coeli demus communiter
Nos reginae,

9b. Ut cum ipsa similiter
Conregnemus feliciter
Sine fine.

10a. Sed quae hodierna die
Coelos adis hujus viae
Consummato termino,

10b. Quos adhuc psychomachiae
Labor gravat, illos pie
Recommenda Domino.

Grad. ms. Dusseldorpinum D 11 saec. 15. — Mel. = In coelesti hierarchia.

77. De beata Maria V.

1a. Ave Dei genitrix,
coelestium,
terrestrium,
infernorum domina.

1b. Tu suavis universis,
fructifera,
suavitatem
dans odoris virgula.

2a. Ut fructus tui ventris
Crescat in nobis, in
misericordia
uberi.

2b. Participationis
ejus in idipsum
fac nos participes
fieri.

3a. O quam divinitatis
obumbrat virtus,
spiritu
principali repleta,

3b. Ejusdem spiraminis
sub umbra tu nos
protegas
in pace perpetua.

4a. Tu plena salutaris
gratiae,
quam inhabitat
plenitudo deitatis.

4b. Medicinam da mentis
et carnis,
ut inhabitet
virtus spiritus in nobis.

5a. Repleatur in bonis
desiderium
te colentium
in laetitia

5b. Ad gloriam nominis
tui filii,
cui laus, honor
sit per saecula.

Miss. ms. Sitanstettense XIV. saec. 12. — 1b, 3 sq. suavitatem odoris virga Hs.

78. De beata Maria V.

1. Salve, nobilis puerpera,
Exaltata super aethera,
Sancta Maria.

2a. Salve lux solaris,
Fulgida stella maris,
Virgo singularis,
Dulcis Maria.

2b. Verbo fecundaris,
Patrem filia paris,
Nec partu gravaris,
Sancta Maria.

3a. In qua tam mira genitura
Nihil suum habet natura,
Dulcis Maria,

3b. Sed verum solem paritura
Incorrupta manes et pura,
Sancta Maria.

4a. Solo nutu spiritali
Paruit ordo naturae
Regi regum novo jure,
Ut in partu daemonstratur,
Dulcis Maria.

4b. Nam in aula virginali
Repromissus Emanuel,
Quem praesignavit Gabriel,
Miro modo humanatur,
Sancta Maria.

5a. Nulla te infecit macula,
Quae sanguine lavantem saecula
Virgo generasti,
Dulcis Maria.

5b. Dura priscae legis fercula
In lactea gratiae pocula
Partu commutasti,
Sancta Maria.

6a. Coeli rorem,
Campi florem
Ex te accepimus,
Dulcis Maria.

6b. Novum lumen,
Verum numen
Per te adoramus,
Sancta Maria.

7a. Tu, virga castitatis,
Profers florem aeternitatis,
Dulcis Maria.

7b. Decus virginitatis,
Pollens flore divinitatis,
Sancta Maria.

8a. Nunc stipata coelitibus
Manum tuis supplicibus
Praebe in hoc exsilio,
Dulcis Maria,

8b. Ut, qui misere vivimus,
Sub carnis mole gemimus,
Supplica tuo filio,
Sancta Maria,

9. Non nos velit derelinquere,
Sed jam dignetur respicere,
O Maria,
Virgo pia,
Matrum gloria.

Miss. ms. Secoviense saec. 12. Cod. Graecens. 479. A. — Grad. ms. Palat. Vindobonens. 13314 saec. 11. add. saec. 13. B. — Miss. ms. Gottwicense 432 saec. 15. C. — 3a, 2 Nil suum B.

79. De beata Maria V.

(Infra Nativ. et Purific.)

1a. Omnis ager scripturarum
Tui ventris germen clarum,
Virgo mater, redolet;

1b. Omne semen aerumnarum,
Quidquid Eva dat amarum,
Ille fructus abolet.

2a. Anus Sara dum fetatur,
Domus Abrae collaetatur
Matri diu sterili;

2a. Aula coeli jucundatur,
Quia salus ex te datur
Mundo diu flebili.

3a. O Maria, mater Christi,
Rubus ille tu fuisti,
Ignis quem non nocuit;

3b. Ignem verbi tu gessisti,
Corruptelam nec sensisti,
Sic nos fides docuit.

4a. Manna coelo pluit verum,
Quando venit auctor rerum
Virginis in uterum;

4b. Qui cruoris sui merum
Vitis vera dans sincerum
Mutat ritus veterum.

5a. Arens virga germinavit,
Virgo feta terminavit
Culpam primae feminae;

5b. Pater verbum seminavit,
Caro verbum generavit
Sine viri semine.

6a. Rore vellus inundatum
Signat pneuma tibi datum
Multiformis gratiae;

6b. Arvum circa desiccatum
Dat Judaeum jam privatum
Conditoris facie.

7a. Deus pater hoc juravit,
Quod de fructu ventris David
Regni thronum sedeat;

7b. Vere fructus ventris David,
Princeps pacis jam regnavit,
Nunc captivus redeat.

8a. Illud tuum mundum pectus,
Quo quievit Deus tectus
Humano sub corpore,

8b. Salomonis erat lectus,
Viris bonis circumspectus
Nocturno sub tempore.

9a. Ecce constat jam completum
Isaiae magni laetum
Illud vaticinium:

9b. Virgo praegnans dedit fetum,
Quo fugavit mortis metum
Hostis et dominium.

10a. Porta clausa te signavit,
Per quam solus rex intravit
Serato signaculo;

10b. Hoc et lapis praemonstravit,
Quo nil homo laboravit,
Abscissus miraculo.

11a. Virgo, templum deitatis,
Plena summae pietatis,
Nos indignos respice

11b. Quo redundas praesta gratis,
Ut in tuae claritatis
Sorte simus, effice.

Miss. ms. Secoviense saec. 12. Cod. Graecens. 479. A. — Miss. ms. Secoviense saec. 14. Cod. Graecens. 456. B. — 11b, 1 redundans B.

80. De beata Maria.

1a. Ad laudem virginis,
Quae sine labe criminis
Est mater veri luminis,
Cordis et oris
conformemus cantica;

1b. Quae Deum genuit,
Ut rubus igne canduit
Et virga Jesse floruit
Non ex natura
sed virtute mystica.

2a. Matris praecelsae meritum
Naturalem interitum
Recludens vitae
reseravit aditum;

2b. Cujus votiva castitas
Et singularis dignitas
Humanum genus
refecerunt perditum.

3a. Tu carens carie,
Obstaculum perfidiae,
Tu restauratrix veniae,
Quae sternis hostem,
promotorem sceleris.

3b. Virtus debilium,
Tu salutis principium,
Reductrix exsulantium,
Quae neminem
sperantem in te deseris.

4a. Nunc vetus error siluit
Noctemque lux praevaluit
In tenebris
erroris et miseriae.

4b. Per te medela criminum
Detur et salus omnium,
Te collaudat
coelestis culmen patriae.

5a. Vellus vita
madens gentium,
Tellus rore
carens arida.

5b. Viro nulli
patens ostium,
Miro modo
verbo gravida.

6a. Efficeris puerpera,
Claudis inter viscera
Regem
salvatorem saeculi.

6b. Ut sol de coelo gignitur,
Deus ex te nascitur,
Summum
sublevamen populi.

7a. Te subdidit et condidit
Mundum,
coelos et aequora

7b. Et moriens obediens
Mundi
sustulit facinora.

8a. Te sponsus ecclesiae
Vocat in meridie
Clamans: veni,
sponsa, propere.

8b. In amore langueo,
Tui carere nequeo,
Digna, veni,
coronabere.

9a. Tunc vetitus
Introitus
Per te,
virgo, cunctis panditur

9b. Qui labitur
Et sternitur,
Per te
coelitus erigitur.

10a. Nobilis et inclita,
Dono Dei praedita,
Caritate subdita
Cum salute genita
Propaginis humanae,

10b. Interpella filium,
Ut post hoc exsilium
Coeli refrigerium
Det nobis, et vitium
Relaxet mentis vanae,

11. Et cor virtutum
repleat inane.

Clm. Monacens. (ol. Tegurin.) 18628 saec. 10. add. saec. 13. — Mit Neumen. — 9a, 3 u. 4 und 9b, 3 u. 4 verstellt Hs. — 10b, 5 relaxa Hs.

81. De beata Maria V.

1a. Mirum fit oraculum
Gabrielis ore,
Coeli tabernaculum
Terrae claudunt orae,
Lucent virtutis honore.

1b. Anna gerit flosculum
Fusum fructus rore,
Vesper fert crepusculum
Lucentis aurorae
Praegnans mirabili more.

2a. Terra stellam genuit
Vitandam fulgore.
Virgo nata claruit
Coelesti splendore,
Morbidos vigore
Fons erumpens imbuit,
Aridos liquore.

2b. Tu virga, quae canduit,
Virens in candore,
Quae pubendo caruit
Radicis humore,
Vita puriore
Nam nascendo splenduit
Libani virore.

3a. Res mira conspicitur:
Sphaera puncto clauditur,
Maximus minore;

3b. Fons a stilla geritur,
Sol a stella gignitur,
Fructus est in flore.

4a. Dulcor mari mittitur,
Decor carni jungitur
Humili pudore,

4b. Ima summis, nascitur
Rhinoceros, capitur
Virginis amore.

5a. Expavescit ratio:
Purae fit purgatio,
Deus est oblatio,
Lege fit redemptio
Pro legislatore.

5b. Implens corda gaudio,
Ora vaticinio,
Senem docet unctio,
Matrem nati gladio
Transfigi dolore.

6a. Mors distendit
Sepulchri regiam,
Dum extendit
Sol stolam regiam,
Terra tendit
Ad solis regiam
Cum decore.

6b. Apprehendit
Flos fructus gratiam,
Jam impendit
Ros mundo pluviam
Dum ascendit
Surgens ad gloriam
Cum honore

7a. Regni Dei
Sceptrum, fons olei,
Sol diei,
Templum saphyrei,
Nostrae spei
Fac fructum provehi
Cum fervore.

7b. Jubilaei
Lex, anni rorei
Per te rei
Merentur revehi,
Sis lux rei,
Sis splendor fidei
Cum dulcore.

8a. Verni floris
Decor effloruit,
Nostris choris
Dulcor insonuit
Nostri plausus.

8b. Tu vas roris,
En sanguis patuit,
Veli poris
Haerens qui latuit
Velo clausus.

9a. Laus, lux, lex, laetitia,
Monstrant mirabilia
Virginalis veli.

9b. Vita, virtus, venia
Praestantur et praemia,
Vernat ara caeli.

10a. Mens devota
Promens vota
Vigilet,
Dulcis nota
Cantus nota
Jubilet
Matri Dei.

10b. Munda, lota
Vita tota
Rutilet,
Ne commota
Mens vel jota
Ventilet
Verae spei.

11a. Arca, sanctuarium,
Lex, templum, sacrarium,
Tunc velo velata,
Nunc sunt revelata.

11b. Flos, rosa, rosarium,
Virens viridarium
Sit velum, ornata
Virgine sacrata.

12a. Jesu prelum,
Sudor, ros sanguinis
Ornat velum
Mariae virginis
In Ruthena.

12b. Ergo zelum
Praesentis agminis
Duc ad caelum,
Virgo, vi flaminis,
Laude plena.

Clm. Monacens. (ol. Sanemmeramens.) 14343 anni 1351. — 1b, 5 miro more. — 2a, 5 victore. — 4b, 1 Hyma summis. — 6b, 4 mundi. — 7b, 5 reis sis. — Die Sequenz trägt in der Handschrift den Titel „De conceptione BMV. et de S. Anna sequentia“, womit indes der Inhalt nicht stimmt. Der französische Ursprung, den die Handhabung des Versmafses vermuten läfst, beweist 12a, 5.

82. De beata Maria V.

1a. O si mihi rhetorica,
Vis tota philosophica,

1b. Totus chorus Apollinis
Sic adspiret, ut virginis

2a. Digne promam praeconia,
Quae mater est et filia
Sui patris.

2b. Hic res certant contrariae,
Non obstat pudicitiae
Nomen matris.

3a. Hic ratio deluditur,
Hic argumentum fallitur.

3b. Dum mater non corrumpitur
Nec virgo partu laeditur.

4a. Naturae lex convertitur,
Vim majestatis patitur
Deificae;

4b. Qui vim naturae tribuit,
Hanc immutare potuit
Mirifice.

5a. Obstupescit
Mentium credulitas,
Sensualis
Deficit profunditas,

5b. Dum tumescit
Uterus, virginitas,
Maritalis
Ubi est fecunditas.

6a. O vere prae ceteris
Admiranda dignitas
Virginis, quae meruit
Gratiam divinitus.

6b. Ut naturae veteris
Solveretur finitas,
Virgo ventre tumuit
Impraegnata coelitus.

7a. O felix puerpera,
Singularis honoris,

8a. In partu non corrumperis,
Post partum flore frueris
Virginei pudoris.

9a. Tu castitatis speculum,
Tu lilium candoris,
Virtutum receptaculum,
Tu balsamus odoris.

10a. Tu florum flos,
Virtutum dos,
Tu scirpea fiscella
Propinans lac et mella.

11a. Tu vas imbutum nectare
Virtutum, sine compare
Tu trinitatis templum.

12a. Tu de stirpe Davidica
Ex Jacob stella orta,
Tu visio prophetica,
Ezechielis porta.

13a. O Maria,
Tu virtutum regina,

14a. Virga Jessea,
Tu vellus Gedeonis,

15a. Tu thurea,
Tu myrrhea,
Tu thronus Salomonis.

16a. Per te stat lex,
Te regum rex
Monilibus ornavit,
Ceu sponsam decoravit.

17a. Hoc carmen tibi offero,
O dulcis et decora,
Pro me peccante misero
Tu filium exora.

7b. Cujus exstant viscera
Expertia doloris.

8b. Tu via viris invia,
Thori virilis nescia,
Es mater genitoris.

9b. Tu nardus aromatica,
Tu verbi Dei cella,
Tu stella non erratica,
Tu fluctuum procella.

10b. Tu noctis lux,
Caecorum dux,
Tu claritatis stella,
Tu optima puella.

11b. Tu aequitatis semita,
Humilitatis orbita,
Munditiae exemplum.

12b. Tu lilium convallium,
Tu spes desperatorum,
Humilium refugium,
Solamen miserorum.

13b. Vitae via,
Tu mortis medicina.

14b. Arens area,
Tu rubus visionis.

15b. Tu mellea,
Tu rosea,
Tu fons salvationis.

16b. Tu vitae pax,
Amoris fax,
Tu reconciliatrix,
Salutis reparatrix.

17b. Tu mihi fac propitium
Suprema mortis hora,
Tu mihi fer auxilium
Et veni sine mora,

18. O rutilans aurora.

Cant. ms. Tegurinum saec. 15. Cgm. Monacens. 716. Mit Mel. A. — Orat. ms. Augiense saec. 14/15. Cod. Karolsruhuan. Augiens. 36. B. — 1b, 2 Nunc adspiret B. — 2a, 3 Summi patris B. — 2b, 1 Hinc res B. — 3b, 1 Cum mater B. — 4a, 2 Et vim B. — 4b, 1 Cum vim B. — 5b, 2 uterus fehlt A. — 5b, 3 sq. fehlen B. — 6b, 1 veteris fehlt B. — 6b, 2 Salvaretur B. — 7a, 2 honore A. — 7b, 2 dolore A. — 8b, 3 salvatoris B. — 9b, 3 Tu stella fehlt B. — 11b, 1 Tu magistra aequitatis, Semita humilitatis, orbita etc. B. — Str. 16b steht vor 14a B. — 14a, 1 Jesse A. — 15b, 1 und 2 vertauscht B. — 17b, 1 Quem mihi fac B. — 18, 1 O rutilans fehlt B.

83. De beata Maria V.

1a. Salve, sanctarum
sanctissima,
2a. Stirps regia,
Vitae via,
Laus sanctorum,
Spes reorum,
Virgo Maria.
3a. Nam illa saeva
Mulier Eva,
Decipi digna
Fraude maligna,
4a. Sed diram tulit mortem,
Primam reddidit sortem
Virgo Maria.
5a. Namque regali
Ac prophetali
Stemmate orta
Vitae fit porta
Virgo Maria.
6a. Sed ut sol radio,
Sic suo filio
Virgo Maria
7a. O qualis femina,
Cunctorum domina,
8a. Ergo tuorum
Vota servorum
Suscipe, pia
Virgo Maria,

1b. Ave, piarum
piissima,
2b. Tu solaris
Stella maris,
Clausus hortus,
Vitae partu, s
Plena gratia.
3b. Jus subit mortis,
Abstulit sortis
Primae gaudia
Carens patria.
4b. Conceptu sacro suo
Miroque partu tuo,
Plena gratia.
5b. Quae sine viro
Ordine miro
Genuit Deum
Hominem verum,
Plena gratia.
6b. Pulchrior videtur,
Castior habetur
Plena gratia.
7b. Cunctorum domina
Spesque salvifica.
8b. Dans prece pia
Data venia
Coelorum gaudia,
Plena gratia.

Sequent. ms. Arnesti de Pardubic anni 1360. Cod. Capit. Pragens. s. sign.

84. De beata Maria V.

1a. Ave speciosissima
Virgo de stirpe regia,
Coelicolarum domina.
2a. O quantis digna laudibus
Es virgo prae virginibus,
3a. Mater misericordiae,
Maria, vota suscipe
Famulantis ecclesiae.
4a. Parvulas vulpes capiat,
Captas vitare faciat,
Ausu ne malo floridas
Demoliantur vineas.

1b. Aveto fulgidissima
Christianorum domina,
Stella maris, o Maria.
2b. Quae peperisti filium,
Spem et salutem omnium.
3b. Dic sponso, dulcis domina,
Miscaretur vinea,
Plantata Dei dextera.
4b. Maria, virgo nobilis,
Mater inaestimabilis,
Sollicita precamine
Tuo lactatum ubere.

5a. In aurem nati loquere,
O decus pudicitiae,
Dilectum placa precibus,
Fer opem supplicibus.

5b. Fac, ut post hujus transitas
Mundi sollicitudines
Saltandi det fiduciam
In Jerusalem superna,

6. O dulcis et pia,
O Maria.

Sequent. ms. Arnesti de Pardubic anni 1360 Cod. Capit. Pragens. s. sign. — 3b, 2 Ut miseretur. — 4a, 1 Parvulas ut vulpes. — Die Sequenz hat musikalisch doppeltes Finale, nämlich einerseits 5a, 4, andererseits 5b, 4 + 6.

85. De beata Maria V.

1a. Mundamini, mundamini
Laudantes matrem Domini,
Ut mundas mundae virgini
Laudes solvatis hodie.

1b. Honor sit summo numini
Ejusque soli nomini,
Quod praeparavit homini
Tantae matronam gratiae.

2a. Haec est illa mirabilis,
Illa incomparabilis,
Quae partus ineffabilis
Novitatem exhibuit.

2b. Haec est arbor perutilis,
Sublimi fructu fertilis,
Virgo, mater et humilis,
Quae coeli regem genuit.

3a. O vere nova novitas,
Humilitas et dignitas,
Fecunditas et castitas
Simul florent in virgine.

3b. O summe cara caritas,
Begnitas et veritas,
Humanitas et deitas
Manent in Deo homine.

4a. Per singularem filium,
O singulare lilium,
Ejecti in exsilium
Reducti sunt ad patriam.

4b. Tu es solamen cordium,
Nostrae pacis exordium,
Mundo praestans subsidium,
Salutem et laetitiam.

5a. Ave, felix puerpera,
Beata tua viscera,
Beata sunt et ubera,
Quae lactaverunt Dominum.

5b. Excelsa supra sidera,
Morbos nostros considera
Et sanare nos propera,
Praedulcis virgo virginum.

Miss. ms. S. Dionysii saec. 14. Cod. Parisiens. 1107 mit Mel.

86. De beata Maria V.

1a. Salve, stella, mundi lumen,
Salve, cella celans numen,
Salve, decus gloriae;

1b. Splendor rerum et cacumen,
Vas sincerum, pons et flumen
Aromatum gratiae.

2a. O coelestis figuli
Vas desiderabile,

2b. Vas medelae saeculi,
Vas decens, vas utile,

3a. O Maria, gratia
Plena sancti spiritus,

3b. Dux in via praevia,
Lux praefulgens coelitus.

4a. Tu jucunda res et recens,
Summe munda, summe decens,
Summi regis regia;

4b. Summum paris, summa parens,
Expers paris, summe parens,
Summe tu egregia.

5a. Tu lacuna documenti,
Sol et luna firmamenti
Opportuna, firma menti
Dux et lux laetitiae.

5b. Schola morum, mons odoris,
Fax amorum, fons dulcoris,
Decor florum, flos decoris,
Foedus amicitiae.

6a. O virtutis vis et vita,
Spes salutis, nos invita,
Ut tecum coeli thalamo
Fruamur dulci balsamo.

6b. Ros et rosa gloriosa,
Dulcis flagrans primula,
Mel et melos, pande caelos
Nobis prece sedula.

7a. Corda, linguas sic instaures,
Ut nos pingas et deaures
Honestatis moribus;

7b. Ut, qui damus tibi laudes,
Gaudeamus, ubi gaudes
Coeli cincta floribus.

Miss. ms. S. Dionysii. saec. 14. Cod. Parisiens. 1107. Mit Mel. — Corde puro mente mundo, von der indes die Choräle 6 und 7 nur je einmal verwandt sind. — 4b, 3 Summe re egregia. — 8a, 2 pinguas.

87. De beata Maria V.

1a. Mellis stilla, maris stella,
Cujus dulcor vincit mella,
Cujus splendor sidera;

1b. Coeli scala, boni schola,
Profers solem, virgo, sola,
Virgo sed puerpera.

2a. Virgo parens expers paris,
Dum tu pares, Deum paris,
Sed veste sub altera;

2b. Paris patrem filia,
Quem claudentem omnia
Tua claudunt viscera.

3a. Patet indicio
Conversi nominis,
Cur sis, annuntio,
Praeclara feminis.

3b. Ex tuo gremio
Nascens fons luminis
Splendet in medio
Nostrae caliginis.

4a. Verbi conceptio
Nil habet criminis
Nec flore proprio
Vernare desinis.

4b. In te fit unio
Matris et virginis,
In tuo filio
Dei et hominis.

5a. Verus homo, verus Deus
Propter reos tamquam reus
Carne crucifigitur;

5b. Dum salvator condemnatur,
Ut mors jure moriatur,
Vita sponte moritur.

6a. Et videtur ratione,
Quod in isto sis agone
Plus passa quam filius;

6b. Suum corpus victimam
Dedit, tuam animam
Pertransivit gladius.

7a. Sed resurgens leo fortis
Aufert principatum mortis,
Refert praedam inferi;

7b. Plus compassa patienti,
Plus consurgis resurgenti
Quam sanctorum ceteri.

8a. Placa nobis, o beata,
Patrem, natum, parens, nata,
Carnis pro flagitio

8b. Ne mens ipsa flagelletur,
Sed in nobis iteretur
Christi resurrectio.

Miss. S. Dionysii saec. 14. Cod. Parisiens. 1107. — Mel. = Hodierna lux diei mit Einschaltungen. — 7b, 1 Plus compensa.

88. De beata Maria V.

1a. Ave, maris stella,
Mellis coeli cella,
Praefulgens puella,
Coeleste sacrarium.

1b. Ave, vitae via,
Mundi lux, Maria,
Pura, prudens, pia,
Virtutum armarium.

2a. Tu mons justitiae,
Flos temperantiae,
Rivus prudentiae,
Turris fortitudinis.

2b. Tu radix veniae,
Pincerna gratiae,
Regina gloriae,
Flumen dulcedinis.

3a. Ave, vernans rosa,
Gemma spiritalis,
Cedrus gloriosa,
Palma triumphalis.

3b. Sponsa speciosa
Sponsi specialis,
Parens speciosa
Prolis principalis.

4a. Tu virga mystica
Virgo concipiens,
Virga fructifera
Virgo parturiens.

4b. Virgo melliflua
Lactans et nutriens,
Virgo perpetua
Post partum permanens.

5a. Tu mater optima,
Quae culpas operis,
Prece piissima
Succurrens miseris.

5b. Clavis clarissima,
Quae coelos aperis,
Post Deum maxima
Spes nostri generis.

6a. Felix, fecunda,
Munda, jucunda,
Mundans inunda,
Mundis augens gratiam

6b. Decens, decora,
Fulgens aurora,
Nobis implora
Verae lucis copiam.

Miss. ms. S. Dionysii saec. 14. Cod. Parisiens. 1107. Mit Mel.

89. De beata Maria V.

1a. Salve virgo, mater Dei,
Per quam surgunt lapsi rei,
Salve virgo virginum;

1b. Salve, mater, vitae norma,
Mater speciosi forma
Prae filiis hominum.

2a. Salve, virgo, de beata
Stirpe Jesse virgo nata,
Rosa spinae nescia;

2b. Ut lilium inter spinas
Sic florescit in reginas
Virgo plena gratia.

3a. Salve, virgo, fons hortorum,
Quae nescisti viri thorum,
Nato praebens ubera;

3b. Patrem nescis facta mater,
Mater prolis, cujus pater
Matris nescit foedera.

4a. Tu puella sola prolem,
Sola paris stella solem
De Jacob egrediens;

4b. Tu figulum contra ritum
Concepisti, vas politum,
Vas laesuram nesciens.

5a. Tu es vellus fusum rore,
Rubus ignis in rubore,
Florens Jesse virgula;

5b. Tu es virga novo more
Fructum promens salvo flore,
Tu vatum oracula.

6a. Tu es rosa, cujus nodo
Latens fluxit miro modo
Palliata deitas;

6b. Rosa luce non marcescit,
Lux in rosa non decrescit,
Stat utrimque firmitas.

7a. Virgo, decus castitatis,
Per te nobis relegatis
Redditur haereditas;

7b. Tuo partu sumus parti,
Quos subjecit laevae parti
Primae matris pravitas.

8a. Jure partus te non laedit,
Cujus partum non praecedit
Carnalis fragilitas;

8b. Tuum partum lex naturae
Stupet suo fracto jure,
Dum parit virginitas.

9a. Salve, mater, stella maris,
Quae prae cunctis sublimaris
In coeli palatio;

9b. Tuos servos, virgo, serva,
Ne nos hostis fraus proterva
Demergat in vitio.

Grad. ms. Compendiense saec. 14. Cod. Parisiens. 17329.

90. De beata Maria V.

1a. Ad laudem virginis,
Quam replet flaminis
Potentia,
Renovantur omnia,
Quae deitas patravit.

1b. Sub umbra numinis
Ad instar fluminis
Fit copia,
In qua redit gratia,
Quae saucia curavit.

2a. Rubus igne claruit
Nec comburi potuit,
In virgine
Sine viri semine
Fecunditas laudatur.

2b. Legis umbra pellitur
Et de manna gignitur
Vermiculus;
Infidelis populus
Ut hedera siccatur.

3a. Vellus rorem, virga florem
Jam concepit, quem excepit
Gedeonis conchula.

3b. Stella solem virgo prolem
Generavit, quam signavit
Prophetalis virgula.

4a. Novum Deus aethere
Miro facit opere:
Vir nascitur nec rumpitur
Virginea clausura,
Sic matrem virginem
Obstupuit natura.

4b. Caput anguis sternitur,
Sacro pede premitur,
Subigitur, conteritur
Ab humana factura;
Plaudamus liberi
De veteri jactura.

5a. Creatorem creatura
Veneretur
et serviat auctori;

5b. Deus homo regni domo
Pulsum pomo
restituit honori.

6a. Fons de petra proruit,
Latus agni patuit,
Rivus inde profluit,
Qui diluit
veneficum cruorem.

6b. Statua percutitur,
Sine manu caeditur
Lapis, mons efficitur,
Virginitas
hinc obtinet favorem.

Grad. ms. Compendiense saec. 14. Cod. Parisiens. 17329. — 4b, 4 humani.

91. De beata Maria V.

1a. Salve, regina gloriae,
Maria, stella maris,
Solem paris justitiae,
Quae lunae compararis.

1b. Vitae dulcedo gratiae,
Fons atquae salutaris,
Mater misericordiae,
Tu portus appellaris.

2a. Summi regis palatium,
Thronus imperatoris,
Sponsi reclinatorium,
Tu sponsa creatoris.

2b. O pauperum solatium,
Remedium languoris,
Dignum Dei sacrarium,
Vas aeterni splendoris.

3a. O melle dulcior,
Auro splendidior,
Risu jucundior,
Amore carior.

3b. Nive candidior,
Rosa fragrantior,
Palma sublimior,
Saphyro pulchrior.

4a. Te laus harmonica,
Te vox prophetica,
Laudat et cantica,
Lex evangelica.

4b. Virgo Davidica,
Dei angelica,
Duc nos ad coelica
Regna, spes unica.

Cod. Parisiens. 1343. saec. 14. Mit Mel. — Vergl. die Bemerkung Anal. hymn. VIII, p. 11.

92. De beata Maria V.

1a. Salve, mater, coeli porta,
Virgo florens et exorta
David ex prosapia;

1b. Ave, virgo, fructu plena,
Ave, fulgens et serena,
Mater es et filia.

2a. Ave, virgo, prole laeta,
Ave, gaudens et repleta
Deitatis gratia;

2b. Ave, virgo, stirpe florens,
Ave, mater Christi, potens
In coelesti curia.

3a. Ave, mater sed intacta,
Ave, cujus non est facta
Homini societas;

3b. Ave, quam non violavit,
Ave, quam non dissipavit
Hominis societas.

4a. O Maria, stella clara,
Quam non turbat res amara,
Omni plena gratia;

4b. O Maria, nos poscentes
Fac admitti congaudentes
In coelesti gloria.

Miss. ms. Tullense saec. 14. Cod. Parisiens. 11592.

93. De beata Maria V.

1a. Mundi restauratio
Fit ex mira gratia,
Stupet mentis ratio:
Virgo dulcis Maria
E coelo salutatur
Et verbo fecundatur;
Quis persentit talia?

1b. Conceptus mirabilis
Naturae contrarius,
Est partus laudabilis,
Quid hoc festo sanctius?
Aaron virga fronduit
Nec radicata fuit,
Quid hoc fructu dulcius?

2a. Natus mirabiliter
Contra naturalia
Surrexit agiliter
Et cum eo agmina
Surrexerunt pariter
Sanctorum coelestia
Gaude, virgo Maria.

2b. Nos a malis surgere
Ad suprema erigi,
Sursum quae sunt, sapere,
Ad virtutes dirigi,
Postules a filio
Nobis hoc exsilio,
Rosa juncta lilio.

3a. Securam monstra viam,
Ad coelestem patriam
Quae ducit, hanc resera,
Quam Eva praecluserat,

3b. Ne maligni aemuli
Illam et latrunculi
Praecludant, quam mors tui
Nati reseraverat.

Miss. ms. S. Floriani XI 391. saec. 14. A. — Miss. ms. Salisburgense saec. 15. Cod. bibl. publ. V 1 A 11. B. — Miss. ms. Salisburgense anni 1490. Cod. Palat. Vindobonens. 1778. C. — Miss. ms. Graecense 109. saec. 15. D. — 1a, 1 reparatio A. — 1a, 5 Coelo salutatur B. — 1a, 6 Et virgo B. — 1a, 7 persensit AC. — 1b, 7 Quid hoc fetu A. — 2a, 3 Sed rexit agiliter BC. — 2b, 2 erigere B. — 2b, 6 Pro nobis B. — 3b, 1 Te maligni B. — Mel. = Mundi renovatio, die deutsche Singweise.

94. De beata Maria V.

1a. Consolatrix miserorum,
Relevatrix infirmorum,
Audi, clemens domina;

1b. Tu spes sola peccatorum,
Orta stella, lux caecorum,
Ducum frangens agmina.

2a. Maria dignior
In Dei curia,
In donis potior,
Paris es nescia,
Tu sol splendidior
Coelorum gloria.

2b. Proclives flectimur
Statim ad vitia,
In pugna vincimur
Hostium varia,
Heu, mater, morimur,
Adde remedia.

3a. Cunctis bonis te ditavit,
Hortum tuum dum perflavit,
Auster invisibilis;

3b. Sic se terris irroravit
Deus ex te, quam creavit,
Natus ineffabilis.

4a. Tu fons indeficiens
Aridos reficiens,
Mens est post te sitiens
Lac et mel fluentem.

4b. Nam corpus inficiens,
Behemot decipiens,
Mundus et deficiens
Circum premunt mentem.

5a. Tu pauperum praedium,
Convallis humilium,
Hortus es castorum;

6a. Tu piscina suavitatis,
Humanatae deitatis
Dulcis torrens aureus;

7a. Arca sacra foederis
Et humani generis
Pia mediatrix,

8a. O dulce consilium,
Largum beneficium,
Novum privilegium,
Virgo gravidatur.

9a. Rex in coelis rutilans
Jacet in praesepio,
Miseros assimilans
Vagit matris gremio,
Gaudens, homo, plora.

5b. Arx es poenitentium,
Castrum militantium,
Turris es victorum.

6b. Paradisus voluptatis,
Universae bonitatis
Fons, rivulus, alveus.

7b. Expiatrix sceleris
Et divini muneris
Larga dispensatrix.

8b. O magnum mysterium,
O mirum commercium,
O pium connubium,
Verbum incarnatur.

9b. Agnosce puerulum,
Amplectere socium,
Virgo, lactans parvulum
Injuriae nescium
Pro fratribus ora.

Prosar. ms. Franciscan. saec. $^{14}/_{15}$. Cod. Parisiens. 1339. Mit Mel.

95. De beata Maria V.

1a. Exsul, surge, jam est hora,
Patriae vitam explora,
Ecce rutilat aurora
Nova novae gratiae.

2a. Dum in mari fluctuamus,
Per hanc stellam dirigamus
Cursum, ut sic attingamus
Verae portum patriae.

3a. Haec verae lucis alumna,
Nubes et ignis columna
Lucet, quibus est aerumna
Lutum, later, palea.

1b. Nova pigmentorum cella
Nova nobis pluit mella,
Orta est ex Jacob stella,
Cedit nox miseriae.

2b. Nostra venit advocata
A patrono vero data,
Ut pro reis leges grata
Alleget clementiae.

3b. Virga de radice Jesse,
Rege reos indefesse
Et duc nos ad verum esse
Ab hac mortis fovea.

Prosar. Franciscan. saec. $^{14}/_{15}$. Cod. Parisiens. 1339. Mit eigener Mel.

96. De beata Maria V.

1a. Virgo mater, gratulare,
Digna Deum generare,
Fac nos digne te laudare,
Astra, solum, mare
tibi desiderant jubilare.

1b. Stirpe regis propagata,
Dei mater illibata,
Nostra clemens advocata,
Per te via data,
per te salus est reparata.

2a. Speciosa coeli porta,
Per quam justis lux est orta,
Tuae laudi nos conforta,
Corrige distorta,
bona perdita praesto reporta.

2b. Christi mater benedicta,
Vero sole stans amicta,
Nostra tolli fac delicta,
Solvans inflicta,
miseris medicina relicta.

3a. De supernis auster flavit,
Qui dum tibi obumbravit
Ac te virgo fecundavit
Quos sua plasmavit
manus hos lapsos reparavit.

3b. O mirande coelibatus,
Ex te Deus incarnatus
Est pro nobis immolatus,
In cruce damnatus
ob nostri damna reatus.

4a. Infirmorum consolatrix,
Captivorum liberatrix,
perditorum reparatrix,
Mundi salvatrix,
animarum summa beatrix.

4b. Resurgentem tuum natum
Super coelos elevatum
Ita nobis fac placatum,
Ut per pneuma datum
dimittat quemque reatum.

5a. Jam in regno sublimaris,
Nati vultum contemplaris,
Ut regina coronaris,
Nescia quippe paris
prope regem digna locaris.

5b. De torrente, voluptatis,
Quo potaris cum beatis,
Prece tuae pietatis
Participes gratis
faciat nos fons bonitatis.

Sequent. ms. Lunaelacense saec. 15. Cod. Palat. Vindobonens. 4977. A. — Cant. ms. Tegurinum saec. 15. Cgm. Monacens. 716. B. — Orat. ms. Underdorfense saec. 15. Clm. Monacens. 7815. C. — 2b, 2 stas B. — 3a, 2 dum fehlt C. — 3a, 4 sq. Quos sua bonitas plasmavit reparavit dum serpentis caput in te stravit. C. — 3b, 2 Ex te fehlt C. — 3b, 5 nostra C. — 4a, 4 Desperatorum salvatrix C. — 4a, 5 summa liberatrix C. — 5b, 1 Nectarem voluptatis C.

97. De beata Maria V.

1a. Flos de spina procreatur,
Et flos flore fecundatur
Fructum vitae proferens;

1b. Inter spinas rosa crescit,
Sed spineti dolum nescit
Flos prae cunctis redolens.

2a. Haec est Evae de radice
Virga nata peccatrice
Primo carens vitio,

2b. Haec radicis noxam gerit,
Sed in illa noxa perit
Fecundata filio.

3a. Haec est rosa delicata,
Quae de regum ramis nata
Nobis fert umbraculum,

3b. Paranympho salutata,
Pneumateque impraegnata,
Christi tabernaculum.

4a. Ave virgo gravidata,
Rubo Moysi signata,
Genitrix verbigenae;

4b. Igne sacro inflammata,
Per te simus, advocata,
Coelici indigenae.

5a. Tu es mater Salomonis,
Digna sceptris et coronis,
O regina gloriae;

5b. Tu es vivus fons hortorum,
Quem mens sitit infirmorum,
O pincerna veniae.

6a. O praeclara stella maris,
Qua processit lux solaris,
His intende precibus;

6b. Quae per montem designaris,
Unde lapis angularis
Venit sine manibus.

7a. Salve, virgo singularis,
Tu quae digne dominaris
In supremo solio;

7b. Dona regis pretiosa
Impertire, gratiosa.
Nobis in exsilio.

8a. Gaude, cujus ob dulcorum
Cor liquescit per amorem
Tuum, vernans lilium;

8b. Auro fulvo decorata,
Messiam es amplexata,
Summi Dei filium.

9a. Vale, florens et amoena,
Ante ortum luce plena,
Puritatis viola;

9b. Vale virga aridosa,
Fronde, flore germinosa,
Proferens amygdala.

10a. Vale semper et laetare
Et quod digne te laudare
Possimus in patria,

10b. Dulcis virgo, te rogamus,
Et sincere flagitamus
Pro coelesti gloria.

Cantionale ms. Vissegradense V C c η saec. 15. A. — Cod. Pragens. VI C 20 saec. 16. B. — Mit Mel. AB.

98. De beata Maria V.

1a. O beata beatorum
Angelorum domina,
O devote devotorum
Laudanda per carmina.

1b. O Maria, mater pia,
Dita nos virtutibus,
Ut frequenter te decenter
Veneremur laudibus.

2a. Fide voto, corde toto,
Te precamur pariter,
Ut invicti a delicti
Labe simus jugiter.

2b. Carcerati Evae nati
Durae ure vincula
Igne divo, agni rivo
Lava prava singula.

3a. Nobis datum ex te natum
Placa verbo filium,
Ne ruamus, ne perdamus
Beatorum praemium.

3b. Sed cum mundi gemebundi
Desinit exsilium,
Eruamur, nanciscamur
Sanctorum consortia.

4a. Fac nos omnes cohaeredes
Christo in coelestibus,
Apud ipsum sint mercedes
Tibi servientibus.

4b. Rege nos, ut transeamus
Mundi transitoria,
Ut perenni valeamus
Tecum frui gloria.

Miss. ms. Altovadense LXXXI saec. 15. A. — Miss. ms. Capit. Olomucens. 134. saec. 14. in. B. — Miss. ms. Capit. Cracoviens. 2. anni 1438. C. — Die Mel. bezeichnet 1a, 1.

99. De beata Maria V.

1a. Ave regis binae legis
Thronus candens ebore,
Fortis Judith, quae confudit
Holofernem robore.

1b. O insigne decus digne
Spiritu cum corpore,
Virga Jesse coeli messe
Floret sine tempore.

2a. More miro sine viro
Generans carbunculum,
Ut saphirus pellis virus
Omnem laedens saeculum.

2b. O benigna, laude digna,
Puritatis speculum,
Dei templum, per exemplum
Omnem docens populum.

3a. Ave, suave, felix ave,
Per quod plena gratia
Jam conclave jugum grave
Tulit ab ecclesia.

3b. O sagena, vitae vena,
Caritatis fascia,
Trahens unum fers in unum
Ima, summa, media.

4a. Preces offer atque profer
Castis cum uberibus
Nato pectus, ut illectus
Sacris tuis precibus

4b. Cicatrices jam felices
Patri pro viantibus
Repraesentet et intentet
Vota pro supplicibus.

5a. Ave porta coeli, torta
Nece tui filii,
Maris stella, de procella
Transfer nos exsilii.

5b. Coram rege sta pro grege,
Ne massam flagitii
Nostri taxet sed relaxet
Ruinam judicii.

Grad. ms. Nerissaniense anni 1511. Clm. Monacens. 27020.

100. De beata Maria V.

1a. O augusta generosa,
Virgo stirpe regiosa,
Pietate gratiosa,
Nostra solvens vincula;

1b. O Maria pretiosa,
Toti mundo nominosa
Et odore narduosa
Sine carnis macula.

2a. O beata, Deo grata,
O serena, Deo plena,
Nostris votis annue,

2b. Ne nos tangat atque frangat
Hostis ictus et conflictus,
Nos a malis erue.

3a. Nos ingratos fac beatos
Tua, virgo, gratia
Et iratum tuum natum
Nobis reconcilia.

3b. Veni, gemma, veni, rosa,
Veni, dulcis Maria,
Non fac moras, virgo dia,
Vitae ob stipendia.

4a. Tu es virgo aetherea
Vivam vitem parturiens,
Urna diceris aurea
Voce manna suscipiens.

4b. Tu es columna gemmea
Decori mundi praevalens,
Cui basis est aurea,
Virtutes omnes retinens.

5a. Ave, rosa luminosa,
Paradisus tam frondosa
In te primum eliquatur
Fons, qui nunquam minoratur
Et te primam inebriat.

6a. O coelestis margarita,
In sublimi throno sita,
Per te reis detur vita,
Nostris fulge cordibus.

5b. Per te cunctis derivatur
Et devotis propinatur,
Sed et nobis inde datur,
Dum mens pie delectatur,
Ut fontem vitae sitiat.

6b. Ut fulgore tuo tacti
Gratiamque eo nacti,
Juncti simus et compacti
Paradisi civibus.

Miss. ms. Capit. Olomucens. 81. saec. 15.

III.

DE SANCTIS.

101. De sancto Achatio.

1a. Psallat omnis regio,
Dacantet cum gaudio
Martyrum solemnia,

1b. Celebremus hodie,
Nunc dies est veniae,
Dies est laetissima,

2a. In qua sancti martyres
Crucifixi sunt omnes
Fere decem millia,

2b. Qui pugnantes hodie
Propter lumen patriae
Mente invictissima,

3a. A maligno judice
Sunt perplexi vindice
Propter regem gloriae.

3b. Caesar nequam timuit,
Signa magna ut vidit
A Christi militibus,

4a. Carcerati sunt beati
Ad omnem poenam parati,
Quae Christo illata est,

4b. Seniores advenerunt.
Adriano et dixerunt,
Quaeque cogitaverunt.

5a. Caesar in cathedra sedit,
Praesentari sibi fecit
Exercitum militiae,

5b. Dicens: stulti, insensati,
Immoletis, ut vivatis,
Deo nostro Astaroth.

6a. Tunc respondens Hermolaus:
Summo Deo offerimus
Immaculatam hostiam.

6b. Jubet ergo Adrianus,
Ut os ejus contundatur
Silice durissimo.

7a. Jubet illos spoliari,
Caedi, spinis coronari
Ac indui purpura.

7b. Sindone sunt hinc signati,
Crucifixi et potati
Potu amarissimo.

8a. Salve, pie Jesu Christe,
Infans castae virginis,
Tua prece nos a nece
Aeternali libera.

8b. Nos commenda tuo patri,
Jesu, pastor inclite,
Ut regnemus nos invicti
Tecum super sidera.

Miss. ms. Altovadense LXXVI saec. 15. A. — Miss. ms. Plagense s. sign. saec. 15. B. — Miss. ms. Plagense s. sign. saec. 15. C. — Miss. ms. Tiechobucense saec. 14. Cod. Pragens. XIV B 17. D. — Miss. ms. Cotěschaviense saec. 14. Cod. Pragens. XIV C 13. E. — Miss. ms. Olomucense saec. 15. Cod. bibl. publ. I I 6. F. — 6a, 1 Tunc ridens A. — 6a, 2 offeramus E. — Str. 7 fehlt A.

102. De sancto Achatio.

1a. Laetetur ecclesia
Fundendo praeconia
Sponsa sponso optimo,
Jesu bono.

1b. Qui sua clementia
Ex consueta gratia
Diem istum extulit
Laudum dono.

2a. Sane dies gloriae
Dies hic laetitiae
Qua coelesti curiae
Luxit honor.

2b. Haec dies Achatium
Ducem peregregium
Traxit ad martyrium
Vivus odor.

3a. Cum quo decem milia
Sufferunt supplicia,
Ut jubet saevitia
Adriani.

3b. Quem dum possent vincere,
Inermes incedere
Seque poenae subdere
Non inani,

4a. Sanctus monet angelus;
Dictis parent ocius,
Caesar saevit saevius
Plenus ira.

4b. Hos a suis separat,
Eductos in Ararath
Crucifigi imperat.
O res mira,

5a. Fiunt signa omnia
Velut in hac feria,
Qua in ligno moritur
Mundi vita.

5b. Christe portans scelera,
Da in mundi vespera
Esse nostra opera
Sic polita.

Miss. ms. Vissegradense VCζ saec. 15. A. — Miss. ms. Zwethalense 229 saec. 14. B. — Miss. ms. Claustroneoburgense 960 saec. 15. C. — Miss. ms. Salisburgense saec. 15. Clm. Monacens. 1579. D. — Miss. ms. Pataviense saec. 15. Clm. Monacens. 11046. E. — 1b, 1 Qui summa clementia BC. — 2a, 1 Mane dies B; Salve dies AC. — 2a, 2 dies haec AC. — 3a, 3 jubet sententia AB. — 5a, 2 Velut in hoc sunt facta A. — Nach Str. 5 hat B noch folgende Interpolation:

Ut hos sanctos venerantes,
In laudibus exsultantes
Cum eis in gloria
Virtutibus [ex]ornati,
Sceleribus emundati
Clamemus cum laetitia:
Salve, pie Jesu Christe,
Infans castae virginis,
Tua prece nos a nece
Aeternali libera.
Nos commenda tuo patri,
Jesu, pastor inclite,
Ut regnemus nos invicti
Tecum super sidera
Per saeculorum saecula.

103. De sancto Achatio.

1a. Ad honorem invictorum
Athletarum, qui coelorum
Sunt adepti gaudia,

1b. Omnis sexus, omnis aetas,
Stadiales currens metas
Surgat in laetitia,

2a. Tuba vocis buccinando
Et devote celebrando
Martyrum solemnia,

2b. Qui sic mundum contempserunt,
Quod se Deo obtulerunt
Juncta dena milia.

3a. Quorum dux et principator,
Legis sacrae propagator,
Exstitit Achatius,

3b. Quibus iter veritatis
Simulacris exsecratis
Monstravit sagacius.

4a. Hermolai documento
Simul hi se vestimento
Rubricato induunt,

4b. Cum praeceptis obedire
Ac promissis assentire
Regis saevi respuunt.

5a. Hinc tyrannus Adrianus,
Idolorum cultor vanus.
Adunata acie

6a. Mox ut sensit Christianos
Illos esse ceu vesanos
Sprevit plenus furia.

7a. Sicque de Edom venerunt,
Dum torcular calcaverunt
Pede tincto sanguine,

8a. Nunc, Achati generose,
Triumphasti qui famose
De malignis hostibus,

9a. Quorum prece consequamur,
Ut divinae perfruamur
Visionis gratia,

5b. Jubet omnes praesentari
Et in ejus collocari
Judicandos facie.

6b. Mandat flagris hos affligi
Crucibusque post affigi
Crudeli sententia.

7b. Atque cruce bajulata
Phalanx ista Deo grata
Pari fit certamine.

8b. Christum nobis fac placatum,
Nostrum tergat ut reatum
Adjunctis consortibus.

9b. Ubi dies luminosa,
Ubi quies gaudiosa,
Ubi pax et gloria.

Miss. ms. Superioris Altae anni 1493. Clm. Monac. 9743 A. — Miss. ms. Superioris Altae saec. 15. Clm. Monacens. 9744. B. — Miss. ms. Hilariense saec. 15. C. — Miss. ms. S. Floriani XI. 389 saec. 14. D. — 3a, 1 Horum DC. — 8a, 1 Tunc Achati D.

104. De sancto Achatio.

1a. Gratulemur
Hoc in die sacro canentes
Alleluja.

2a. Terrae motus factus est,
Quorum sunt in transitu
Petrae scissae;

3a. Tunc hi sancti martyres
Christo sui memores
Commendarunt,

4a. Sanitatem corporum,
Ubertatem domuum
Tribuendo,

5a. Et si sint in proeliis,
Innocens visibilis
Sit ac invisibilis
Inimicus.

6a. Vox coeli sonuit,
Devictis intulit:
Vobis data sunt
haec omnia.

1b. Adrianus
Milia martyrum decem
Crucifixit.

2b. Et sol obscuratus est
Hora sunt et tenebrae
Sexta factae.

3b. Exclamantes: Domine,
Nostras preces suscipe
Pro devotis;

4b. Medicamen animae
Et coelestis patriae
Consolamen.

5b. Diei jejunium
Nostrae mortis unicum
Claudat anni circulum
Poenitenti.

6b. Committunt spiritum
Da, Christe, coelitum
Nobis consequi
consortium.

Miss. ms. S. Blasii anni 1491. Cod. S. Pauli ad Laventum ex Sanblasian. memb. 64. — Mel. jedenfalls: Laetabundus. — 5a, 1 Etsi sint proelia Hs. — 5a, 2 Innocens = Non nocens. — 5a, 3 atque Hs. — 6a 2 l: Dilectis?

105. De sancto Achatio.

1a. Catervatim augmentatur
Felix cohors et laetatur
In coelesti curia,

2a. In sanctum Achatium
Spernentem palatium
Et libare idolis,

3a. Hinc tyrannus hos precatur,
Minis terret, si spernatur
Ipsius et jussio,

4a. Regis saevitia
Christi supplicia
Perfrui imperat

5a. Necantur decem milia
Cum Christi passionibus,
Tetatur mons Armenia
Heu sanguinis in fluctibus.

6a. Nempe superficies
Cruore contegitur,
Lancearum acies
Dum in hos configitur.

7a. Spretis corporibus
Ordinant animae
Christi se manibus
Et curant minime
Tortorum vilia.

8a. Hermolao antistite,
Quo lavantur baptismate,
Cum illis agonizante
Pari voce et clamante
Ad factorem omnium:

9a. O felix Armenia,
In cujus provincia
Barbarorum rabies

10a. Hac in parte terrae motus,
Sol obscurus est commotus,
Et alia miracula
Ostendit diecula,

1b. Cum movebat Adrianum,
Imperatorem Romanum,
Infernalis furia

2b. Incarnatum amantem
Verbum et recitantem
Cum suis sociolis.

3b. Servi Christi vilipendunt
Blandimentum nec attendunt,
Hos nec movit laesio.

4b. Horum corporibus,
Diris tortoribus
Illos commiserat.

5b. Pari ritu exiguntur
Cum Christo radiunculi
Isti, quia non dicuntur
Idolorum conservuli.

6b. Tellus inebriatur
Poculis sanguineis,
Hierarchia lactatur
Talibus confineis.

7b. Per hos fatigantur
Turbae carnificum,
Qui, dum numerantur,
Hunc implent numerum
Triginta milia.

8b. Heli, qui nos veneratus
Est, illi nostri precatus
Prosint in necessitatis
Hora et calamitatis,
Abrogent exitium.

9b. Clavo, flagris, lancea,
Sente judeifera
Cruentavit acies.

10b. Qua perculit verbigena,
Qui lavit nostra crimina
Cum prece horum sedula
Per saeculorum saecula.

Grad. ms. Lucense anni 1499. Cod. bibl. publ. Olomucens. II I 1. — Mel.: Virginalis turma sexus. — 9b, 1 sq. Clavos, flagra, lanceas | Sentes judeiferas Hs. — Str. 10 zeichnet sich durch eine allerdings sehr weit getriebene Brachylogie aus. — 10b, 1 pertulit Hs.

106. De sancto Adalberto.

1a. O praeclara Adalberti
Praesulis solemnia,

1b. Hac in die ejus pie
Agitur memoria.

2a. Praesul iste per te, Christe,
Nascitur de regia

2b. Stirpe digna et benigna
Regis de Bohemia.

3a. Hic peccata indurata
Cernens Romam petiit,

3b. Ibi statim monachatum
Poenitendo subiit.

4a. Sed a totis patriotis
Una voce poscitur,

4b. Obedire et servire
Ei dum promittitur.

5a. Sed nil veri, sicut heri,
Sic refutant praesulem,
Boleslaum adit pium
Polonorum principem.

5b. Illic clerum ornat verum
Et fundat ecclesias,
Hinc Prutenis verbis lenis
Serit Christi gratias.

6a. Hinc per visum huic provisum
Christi bibit calicem,

6b. Lanceatus hic beatus
Coeli petit apicem.

7a. Nunc Poloni de patroni
Tanti psallant gloria,

7b. Hos in throno cum patrono
Christi jungat gratia.

Sequent. ms. cum commento saec. 15. Cod. Pragens. X G 18. A. — Miss. ms. Capit. Cracoviens. 213 saec. 15. B. — 3a, 2 Romam adiit A. — 3b, 1 statum A. — 4a, 1 Hinc a totis. — 5a, 4 Gentis Slavae principem B. — 5b, 2 Hic Pruthenis A. — 6a, 1 Hic per visum. — 7a, 1 Nunc Bohemi A. — 7b fehlt B.

107. De sancto Adalberto.

1a. Laudes dicat omnis aetas
Deo patri semper laetas
Cum dulci symphonia,

1b. Simul quoque Jesu Christo,
Qui est salus mundo isto
Dans grata subsidia.

2a. Qui elegit Adalbertum,
Ut de spinis bonum fructum
In terra Bohemia.

2b. Dum hic puer it de scholis,
Ut radius fulgens solis,
Plenus Dei gratia,

3a. Virgo transit viam ibi,
Quae mox stratur tenta sibi
Scolari insania,

3b. Tacta veste virginali
Puer plangit voce tali:
Commisi mortalia.

4a. Dum fit ipse episcopus,
Dicit ei Jesus Christus
Verba voce talia:

4b. O mi praesul, dormis tantum,
Judaeis venditus quantum
Ego fero qualia.

5a. Plangens pastor Romam vadit,
Summo coram patre cadit
Gregis narrans vitia,

5b. Resignata gregis cura
Intrat claustrum, pati dura
Cum magna laetitia.

6a. Plebs patrem rogat redire,
Sibi nolens obedire
Obcaecata miseria,

6b. Stupens gregis miseriam,
Declinat in Hungariam
Praedicans coelestia.

7a. Ad Polonos inde vadit,
Volentibus illis tradit
Dona spiritalia,

8a. Viam recusans salutis
Genibus sanctum provolutis
Gens occidit impia,

9a. Unde gaudet Bohemia,
Ejus colens solemnia
Ut festa paschalia;

7b. Hinc Prussiae intrans partes
Damnat dicens surdas artes
Haec sunt infernalia.

8b. Sanctum corpus dum portatur.
Salus aegris restauratur,
Fit magna laetitia.

9b. Sit laus patri et filio,
Sancto simul paraclito
In aevum. Alleluja.

Miss. ms. Pragense XIV B 8 saec. 15. A. — Miss. ms. Pragense I D 3 saec. 15. B. — 2a, 2 fructum novum A.

108. De sancto Aegidio.

1a. Gloriare, Graecia,
Tuum enim Bohemia
Veneratur filium;

2a. Dono sancti spiritus
Mundo puer genitus
Diffundebat gratia,

3a. Data veste pueri
Salus reddit pauperi,
Qui vestem induerat;

4a. Mundum totum exuit,
Fugit, cellam construit
In condensis veprium.

5a. Revelavit Dominus
Huic Karoli facinus
In missae mysterio,

6a. Servos, pater, visita,
Quos vita praeterita
Gravat mole criminum.

1b. Militans ecclesia
Cum tota coeli curia
Commendat Aegidium.

2b. Felix et gratuitus
Ingressus et exitus
Migrantis in gloria.

3b. Indumentis uteri
Pellit virus funeri
Jam vitium liberat.

4b. Cerva sanctum aluit,
Cervam sanctus eruit
A caede venantium.

5b. Refert regi protinus,
Cessat ejus gemitus
Poena cum flagitio.

6b. Per beata merita
Nostra solvi debita
Procures ad Dominum.

Miss. ms. Plagense s. sign. saec. 15. A. — Miss. ms. Altovadense 119 saec. 15. B. — Cantionale ms. Vissegradense V C c η saec. 15. C. — Mel.: Veni sancte spiritus C. — 6a, 1 Sed nos pater C. — 6a, 3 Gravatur A. — 6b, 2 Nostra solvit ABC.

109. De sancto Aegidio.

1. Psallat laude competenti
Chorus viro sapienti
Condigna praeconia,

2a. Supra petram qui fundavit
Domum suam et firmavit
Fidei constantia,

2b. Quam nec hostis subintravit
Nec flans tectum violavit
Mundana lascivia.

3a. O quam decens tabernaculum
Quod sol verus luci speculum
Luce replens optima,

3b. Sancti spiritus aedificium
Sanctum effecit Aegidium
Colens cordis intima.

4a. Intus cultor non latuit,
Virtutibus sed patuit
Se monstrans deifice.

4b. Annis namque sub teneris
Puer adjunctus litteris
Profecit immodice.

5a. Illo scholas repetente
Quidam laesus a serpente
Totus tumens cernitur,

5b. Cui, quid det, non habente
Tunicam dat, qua repente
Tectus sanus redditur.

6a. Vir arreptus a daemonio
Sancti viri patrocinio
Menti sanae redditur.

6b. Expectato fine patrio
Christo dato patrimonio
Egenus progreditur.

7a. Dum maris litus adiit,
Navim videre contigit
In mortis periculo,

7b. Pro qua dum Christum petiit,
Navis mox litus adiit
Salvata cum populo.

8a. Plebs gratanter adoravit
Et in navi collocavit
Sanctum sine pretio,

8b. Et quos multo pererravit,
Mox eosdem comparavit
Fluctus brevi spatio.

9a. Theodorae desperatam
Sanitati reddit natam
Receptus hospitio,

9b. Terram fame desolatam
Farre facit oneratam
Junctus Veredemio

10a. Post oblatum a populo
Defunctum reddit saeculo
Hoc adscribens socio,

10b. In deserti latibulo
Lacte pascitur sedulo
Cervae beneficio

11a. Pro nutrice vulneratur
Et per vulnus vir vocatur
Et a rege supplicatur
Ejus patrocinio.

11b. Crimen regis revelatur,
Ut sit abbas exoratur.
Illic claustrum exornatur
Et fit congregatio.

12a. Romam venit advocatus.
Cypressino muneratus
Inde reddit ostio,

12b. Quod aquarum per meatus
Mox ventorum regens flatus
Appulit coenobio.

13a. Post tanta beneficia
Migravit ad coelestia
Sancto cum tripudio,

13b. Ubi Christus per omnia
Cum sanctis est in gloria
Et perenni gaudio.

14. Nos colentes praesentia
Sancti viri solemnia
Decantemus alleluja.

Sequent. ms. Arnesti de Pardubic anni 1363 Cod. Capit. Pragens. s. sign. A. — Miss. ms. Altovadense LXXVII saec. 15. B. — Miss. ms. Strahoviense s. sign. saec. 15. C. — Miss. ms. Tiechobucense saec. 14. Cod. Pragens. XIV B 17. D. — 2b, 2 tectum perforavit A. — 4a, 2 non patuit A. — 6a, 1 arreptus daemonio C. — 6b, 2 patrocinio C. — 8b, 2 Mox fehlt C. — 8b, 3 Fructus B. — 9b, 3 Junctus veredentio A; vinctus ferredentio B. — 11b, 3 Illuc A. — 12b, 3 Attulit B.

110. De sancto Aegidio.

1a. Sonent hymni Deo digni
In hac die tam insigni
Clangore tubae ductilis,

1b. Ad haec festa patris tanti
Voce psallat incessanti
Tam plebs quam clerus humilis.

2a. Nam quid erit tam praeclarum,
Quam ob virum Deo carum
Laudes sonare gaudii,

2b. Cum applaudit triumphalis
Lux non mortis sed natalis
Sancti patris Aegidii.

3a. Tibi honor, Jesu Christe,
Quo patrante sanctus iste
Tanta pollebat gratia,

3b. Ut infirmi sanarentur
Et leprosi mundarentur
Per ipsius suffragia.

4a. Sanat hunc, quem serpens laedit,
Solo daemon jussu cedit,
Suum timens imperium;

4b. Aegris salus restauratur,
Mare tumens tranquillatur,
Aestus quiescit febrium.

5a. Gressu claudus stabilitur,
Dum insigni insignitur
Fidus Christi vernaculus;

5b. In desertum solus fugit
Et mamillas cervae sugit
Ceu naturalis hinnulus,

6a. Diu montis in speleo
Latens soli vacans Deo,
Sed inde multum doluit,

6b. Ibi pie diffamatur,
Per hunc noxa relaxatur,
Quam rex abscondi voluit.

7a. Virtus mira nihil mali
Sub patrono potest tali
Quemquam suorum laedere;

7b. Sidus dulce confessorum,
Tua prece nos justorum
Fac consortes in aethere.

Miss. ms. Montis Pannoniae saec. 12. „Cod. Pray“ Musaei Hungarici add. saec. 13. A. — Miss. ms. Mellicense 1037 saec. 14. B. — Miss. ms. Mellicense 987 saec. 15. C. — Miss. ms. Attilense anni 1450. Clm. Monacens. 3311. D. — 2a, 1 Jam quid D. — 2a, 3 bis 2b, 2 incl. fehlen A. — 2a, 3 gaudiis C. — 4a, 1 Sanatumque A. — 4a, 3 Suum mittens BC. — 4b, 1 Egenis salus D. — 5a, 3 Christi fidus D. — Str. 6a, 6b, 7a fehlen A. — 7a, 2 prodest tali D. — 7b, 3 consortes inhaerere D.

111. De sancta Agatha.

1a. Exultemus, gaudeamus
concordi laetitia,

1b. Victor sponsus collaudetur
in sponsae victoria.

2a. Cujus cruce nova luce
mundi nitent climata,

2b. Cujus dono de maligno
triumphavit Agatha.

3a. Aevo recens, vultu decens
nitet pudicitia,

3b. Expers sordis et immunis
ab omni spurcitia.

4a. O quam beata,
cui fuit in agone
virtus Christi socia.

4b. Per quam triumphans
ad coelorum sublimatur
excelsa fastigia.

5a. Erat in ejus animo
stabilis constantia,

5b. Et adversa sufferrebat
multa patientia.

6a. Furit in ejus corpore
iudicis insania,

6b. Tamen in tormentis levatur Christi clementia.

7a. Deos spernit et eorum
Ridet et sacrificia,
Saevitiam impiorum
Mente calcat non soluta.

7b. Mammam tradit in tormentis,
Dat maxillam et alapis
Et corporis spernens poenas,
Fide vincit omnes una.

8a. O beata quam ad portum
Tam ad lucis ducit partum
Christus in custodia.

8b. Carcer micat nova luce
Et curatur Christo duce
In Petri praesentia.

9a. Dum oraret nec in vanum,
Ecce quidam profert manum
Ad ejus praesidia,

9b. Statim salus datur grata,
Cedunt umbrae luce data,
Mentem mutant gaudia.

10a. Ex ipsius tumba manat
Sanitatis copia,

10b. Quae furentes rogos sedat
Per ejus suffragia.

11a. Nos qui sumus in hac calle,
Lacrimarum in convalle,
Perpessi naufragia,

11b. Gloriosa sponsa Christi,
Quae jam sponso placuisti,
Duc ad pacis gaudia.

12a. Ipsa nobis mansionem
Impetres a Domino
Prece pia,

12b. Ad quam ducas omnes pie
Post mortis excidium
Vitae via.

13a. Tuum festum celebrantes
Gaudeant per saecula,

13b. Ut coronet eos Christus
Post vitae curicula.

14. Amen dicant omnia.

Grad. ms. Sanctense s. sign. saec. 15. — Mel.: Congaudentes exsultemus.

112. De sancta Agnete.

1a. Adest dies veneranda,
Dies digne celebranda
Toto cordis gaudio,

1b. Universis admiranda
Agnes est et honoranda,
Si pensetur ratio.

2a. A primaevo juventutis
Tenet jura senectutis
Vim transcendens corporis,

2b. Nam ornamenta salutis
Ac multiformis virtutis
Donum praestant roboris.

3a. Agnes agnum diligit
Et amorem negligit
Juvenis temptantis,

3b. Dona, quae non porrigit.
Respuens praeeligit
Amplexus amantis.

4a. Hinc insanit, perturbatur,
Tunc praefectus contristatur
Nato timens proprio,

4b. Ad lupanar ut ducatur,
Jubet, et prostituatur
Communi ludibrio.

5a. Demandatur spoliari,
Sed capillos condensari
Virtus fecit coelica,

5b. Veste tegit puellari
Nec permittit violari
Hanc manus angelica.

6a. Miser Agnam tangere
Dum vult, mortis verbere
Juste flagellatur,

6b. Sed indulto scelere
Confert ei vivere,
Pro quo molestatur.

7a. Pater nato suscitato
Redit pro se delegato
Viro nefandissimo,

7b. Corde judex effrenato
Jubet Agnam festinato
Foco dari maximo.

8a. Aquam praebet vis amoris
Exstinguentis stilla roris
Fornacem tyrannicam,

8b. Virgo nullius ardoris
Actum sentit nec fervoris
Virtutem vel modicam.

9a. Laudes Agnae gratiosae
Personemus gaudiose
Voce plena.

9b. A qua fertur gloriosae
Simul et victoriose
Mortis poena.

10a. Nam ut agnus jugulata,
Agno digne copulata
Sponsae fulget gloria;

10b. Dulcis Agnes, advocata
Nostra sis, ut ad parata
Perducamur gaudia.

Cod. Mellicensis. 932 saec. 15. — Mel. jedenfalls: In coelesti hierarchia.

113. De sancta Agnete.

1a. Harmonia dulci pangat
Carmen laudis plebs et clangat
Vox in cordis jubilo,

1b. Catervatim hymnizando,
Sonorose concrepando
Propulsato sibilo.

2a. Creatori increato
Patri, coaeterno nato,
Pneumati paraclito,

2b. Qui in sanctis gloriosus,
Majestate virtuosus
Claret actu inclito.

3a. Plaude ergo laetitia
Posttergata moestitia,
Militans ecclesia,

3b. Nuptiae venerunt agni,
Tam praeclari regis magni,
Omni cum facesia.

4a. Tuae namque propaginis
Ac Romanae originis
Filia subarrhatur.

4b. Agnes amoris foedere
Agno, qui regnat aethere
Et Deus adoratur.

5a. Agnes fidem illibatam
Servans seque coelibatam
Offert in amplexibus,

5b. In amore Christi fervens.
Cosmum blandientem spernens
Cum sibi annexibus.

6a. Nam dum flore juventutis
Scholas frequentat virtutis,
Ut electum lilium

6b. Nitet morum honestate,
Fulget vultus venustate,
Quod praefecti filium

7a. Urbis Romae inflammaret
Ejus decor, ut optaret
Eam in conjugium.

7b. Aurum, gemmas, margaritas
Offert, spondet infinitas
Res in dotalitium.

8a. Haec ut caenum cuncta spernit,
Desponsatam se discernit
Christo nunc feliciter,

8b. A quo nullis blandimentis
Emollitur nec tormentis
Illatis ferociter.

9a. Vestimentis spoliatur,
Ut se nudam vereatur
Populum conspicere,

9b. Sed capillis circumdatur
Corpus totum es velatur
Sicut muto vellere.

10a. Mancipata lupanari
Ab angelis consolari
Meruit divinitus,

10b. Stolam nive praenitentem,
Stellis aureis fulgentem
Affert ei coelitus.

11a. Mox infamia fugatur,
Nam lupanar illustratur
Ut solari jubare.

11b. Cujus lumen obstupescunt
Juvenes et expavescunt
Ingredi cum compare.

12a. Adolescens dum iniquus
Fremens intrat impudicus,
Necatur prostibulo,

12b. Pro quo Agna dum precatur,
Reviviscit, qui ploratur
Mortuus in populo.

13a. Plebs hinc furens Agnam magam
Contestatur arte vagam
Mancipari ignibus,

13b. Haec oratione facta
In flammis manet intacta
Corpore ac vestibus.

14a. Demum tortor saevus mergit
Ensem in guttur, sic pergit
Agnes cum victoria

14b. Mox ad sponsi cubiculum.
Ubi suum dilectulum
Concernit in gloria.

15a. Eja. sponsa, nunc agnosce
Servos tuos et deposce
Veniam peccaminum;

15b. Ut consumpto cursu vitae
Choris conjungamur rite
Beatorum agminum.

Miss. ms. S. Floriani XI 389 saec. 14. A. — Miss. ms. S. Floriani III 221 saec. 14. B. — Miss. ms. Voraviense 35 saec. 14. C. — 3a, 2 Prostergata A. — 8a, 1 scenum ABC.

114. De sancta Agnete.

1a. Affluens deliciis
Fertur sponsi brachiis
Agnes sacratissima,

1b. Per quam phalanx virginalis
Sub Christi repausans alis
Ornatur laetissima.

2a. Haec aetate lascivante
Charitate vera dante
Praefecti spernit filium,
Ac si sit mortis spiculum.

2b. Nolens mundo consignari
Nec hunc factis imitari,
Carnem domabat petulam
Dei se monstrans famulam.

3a. Propter hoc arripitur
Praefectus furore,
Ad lupanar ducitur
Virgo cum pudore,
Jubet et illudere
Spoliatam veste,
Huic amator virginum
Aderat pro teste.

3b. Juvenis ingreditur
Mentis ex ardore.
Qui et statim moritur
Patris pro moerore.
Orat pia precibus
Puellari more,
Laeso vita redditur
Virginis honore.

4a. Pro peccatis precor reus,
Tua prece ut et Deus
Mihi condonet gaudii
Tui participium.

4b. Licet vita me ineptum,
Tamen Deo fac acceptum,
O Agnes, odoriferus
Flos et decor virginum.

Miss. ms. Voraviense 35. saec. 14.

115. De sancto Alexio.

1a. Gratuletur totus mundus,
Omnis homo sit jucundus
In festo Alexii,

1b. Per quem quisque consolatur,
Tribulatis nil negatur
In poenis exsilii.

2a. Cum parentes sic laborant,
Pro haerede Deum orant,
Datur eis filius,

2b. Quo Romana plebs laetatur,
Patris turba jucundatur,
Vocatur Alexius.

3a. Studiose ablactatus
Sponsi pari copulatus
Traditur conjugio;

3b. Dum secreta petit thori,
Huic convivit ut sorori,
Fugit a connubio.

4a. Sicque virgo viduatur
Ut Maria, desolatur
Mariti solatio,

4b. Voluntate denudatur,
Non ut Joseph venumdatur
Longo usus spatio.

5a. Tandem hic ad sua ivit,
Quae sunt sua non quaesivit,
A patre colligitur;

5b. Praesens deest haeres Christi.
Generosa sponsa tristi
More hunc alloquitur.

6a. Subtus gradum collocatur,
Pater, mater hunc affatur
Cognoscentes minime;

6b. Valde fit opprobriosus,
Vixit satis odiosus
Propriae familiae.

7a. Inaudita fama talis,
Quantus sit aut sanctus qualis
Ejus morte patuit;

7b. Quibus signis coram patre,
Coram sponsa, coram matre,
Coram cunctis claruit.

8a. O Alexi, his adjunctis
Nobis vivis vel defunctis
Cuncta mala pellito,

8b. Ut in mundo sic laetemur,
Quod a malis secundemur,
Salvatorem flectito.

Miss. ms. Voraviense 35 saec. 14. — 3a, 2 patri copulatus Hs. — 5a, 1 his ad Hs. — 6a, 1 colligitur Hs. — 7a, 1 famis Hs.

116. De sancto Alexio.

1a. Corde laeto jubilemus,
Plena voce consonemus,
Qui beatum honoremus
Et sanctum Alexium,

1b. Qui mundana contemnebat,
Deo totus adhaerebat,
Nam non ficte requirebat
Jesum, Dei filium.

2a. Vere plenus caritate,
Vitae florens castitate,
Adornatus paupertate
Mendicum fit socius;

2b. Flores probant castitatis,
Docent signa caritatis,
Quantae jam sit dignitatis
Iste vir egregius.

3a. Eja, beate et bone,
Miserere semper prone.
Fac consortes nos coronae
Coelestis militiae.

3b. Per te Christus nos coronet.
Per te vitam nobis donet
Voxque nostra grata sonet
Apud sedem gloriae.

Scala coeli Alberti Pragensis saec. 14. Cod. Pragens. XIII E 3. — Mel. jedenfalls: Verbum bonum.

117. De sancto Amando.

1. Voce praecelsa
Christi clara
magnalia

2a. Pangamus cantica
canentes sibi grata,

2b. Digne qui sublimat
electos super astra.

3a. Perenni gloria
ipsos juste decorans
inter arva,

3b. Qui fide ferventes
cuncta mundi spreverunt
peritura.

4a. Horum inter collegia
rutilans ut stella
praesul lampat
Amandus per saecla,

4b. Cujus sacra solemnia
omnibus colenda
concelebrat
fidelis caterva.

5a. Hic dudum sacra
fidei norma
gentilis reformabat
plebis corda

5b. Et vitae dogma
passim per arva
serebat incessanter
voce clara.

6a. Suadens vana
devitare saecla * * * *
ob coeli regna * * *
nanciscenda. * *

Daemonum fana
sternens plurima

6b. Fundabat diva
monasteria.

Hic centena
hominum milia
baptismi sacra
lavans unda.

7a. Ave, praesul,
claudis semita
caecisque lucerna
salvifica.

7b. Ave, pastor,
tuis tutela,
famulis spes quoque
certissima.

8a. Tu devota
prece Deo fusa
mundo multa
dedisti miranda.

8b. Tu defuncta
suspensi pro noxa
furis membra
fecisti vivida.

9a. O qualis doxa
nunc in alta
poli regia,

9b. Gaudens chorea
cum superna
carne posita.

10a. Tibi, praesul, eja
sonent mirifica
organa.

10b. Voce modulata
concrepet haec aula
jubilans

11 a. Melliflua
melodia.

Plaudit adstans turba
te poscens, ut cuncta
crimina,

11 b. Pater alme, tergas
omnes cordis mundans
maculas

Et veniam
obtineas.

12 a. Ut, qui tua
voce tinnula
festa colimus,
praesul, annua,

12 b. Deposita
carnis sarcina
tecum fruamur
jugi gloria

13 a. Atque continua
cordis laetitia.

13 b. Exsultantes una
tecum in gloria

14. Jucundemur in aula
coeli lucida
per saecula.

Miss. ms. S. Amandi saec. 14. Cod. Parisiens. 1101.

118. De sancto Ambrosio.

1 a. Delectemur ad festiva,
Jucundemur ad votiva
Ambrosii praemia,

1 b. Sic versetur laus in ore,
Ne fraudetur cor dulcore,
Quo degustet gaudia.

2 a. Hic a Deo praeelectus
Adhuc infans est praeventus
Felici auspicio,

2 b. Nam in cunis dum recumbit,
Ejus dogma praeostendit
Apum frequentatio.

3 a. Hinc scientia repletus
Consul clarus est effectus
Cunctis applaudentibus,

3 b. Sed a Christo designatus
Praesul bonus est donatus
Mediolanensibus.

4 a. Intus ardens caritate,
Foris lucens honestate,
Signis et eloquio

4 b. Errantem plebem perfidam
Christo reddidit devotam
Non absque prodigio.

5 a. Vim malorum superavit,
Saevis morbis imperavit
Nec non et daemonibus,

5 b. Sed vir tantae potestatis
Non minoris pietatis
Erat poenitentibus.

6 a. Nam peccantem, quem praecidit,
Poenitentem mox univit
Augustum ecclesiae,

6 b. Lapsus suos confitentes

Pios reddit ac fidentes
Hortans ad spem veniae.

7 a. Hujus fide est conversa
Ariana gens perversa
Totius Italiae,

7 b. Hujus scriptis illustratur,
Illustrata solidatur
Unitas ecclesiae.

8a. Salve sancti vas amoris
Et coelestis plenum roris
Nobile per omnia,

8b. Fac per mentis puritatem
Contemplari trinitatem
In una substantia.

Grad. ms. Praedicatt. Cracoviens. s. sign. saec. $^{15}/_{16}$. A. — Miss. Praedicatorum imp. Venetiis 1523. B. — 6b, 2 reddidit B. — Mel.: Ad exemplar triumphantis.

119. De sancto Andrea.

1a. Chori nostri jubilent
regi symphonia,

1b. Cujus coeli per orbem
enarrant gloriam,

2a. Rore verbifero
ariditate rigida

2b. Qui corda transformant
velut nubes in maria.

3a. In quis rutilans
Andreas sidus
cluit inter
clara sidera

3b. Et sterilia
mentium dumis
arva vertit
in fertilia.

4a. Qui semina
passim spargit
vitalia;
Ast Aegeae
vana
prohibere tendit
cultorem insania.

4b. Apostoli
sed non cedit
constantia.
Nam magistri
Christi
suam tollens crucem
tenuit vestigia.

5a. Quis rex, cujus habent
et mori
palmam agmina,

5b. Nec esse mori sed
fieri
immortalia?

6a. O quam ineffabilia
virtutis sperata praemia!

6b. O quam fortis patiendo
atque miranda victoria!

7a. Crucem ovans
pie salutas
amplecterisque
mortem, virilis Andrea.

7b. Quid desipis,
quis hunc terrebit?
optat torqueri,
resipe, miser Aegea.

8a. Vir felix, non terreri
summi paracliti
dant consolamina,

8b. Qui crucem gradum facis
ad coelos ascensus,
relinquis infima.

9a. Nam ab humo crucem,
de cruce petis sidera,

9b. Quo nos te precantes
tua levent suffragia;

10. Ubi collaudemus
Deum aeterna
per saecula.

Miss. ms. Beccense saec. 13. Cod. Parisiens. 1105. Mit Mel.

120. De sancto Andrea.

1a. Psallat voce, votis amet
Chorus noster et exclamet
Jubilaeis cantibus,

1b. Namque dignum est et bonum
Apostolicum patronum
Nos efferre laudibus.

2a. Hic Andreas, Petri frater,
Magnus doctor, magnus pater,
Vir totius gratiae,

2b. Uni parens jussioni
Se conformat passioni
Christi regis gloriae.

3a. Rem conformat nomini
Virilis vir Domini,
Totus virtuosus,

3b. Respondet vocabulo
Praedicando populo
Verbo gratiosus.

4a. Crucis hic semper amator
Et fidelis commendator
Constans et intrepidus,

4b. Ascendens in palmam crucis
Lumen clarus poli lucis
Sibi luxit coelitus.

5a. Quidquid crucis est amarum,
Dulce sibi atque carum
Videns hoc prodigium,

5b. Hinc sitivit, esurivit,
Toto corde concupivit
Crucisque supplicium.

6a. Eam videns gaudio
Exultans eximio
Suscipi precatur,

6b. Supervivens biduo
Tempore continuo
Populum hortatur.

7a. Hic dum poena liberatur,
Rogat, ne impediatur
Ipsius martyrium;

7b. Tandem tortum crucis poena
Circumfulsit lux serena
Sicque tradit spiritum.

8a. O quam sanctus, quam devotus,
Qui sic ardens erat totus
In crucis praeconio;

8b. Quam dicebat dedicatam
Christi membris et ornatam
Sanguinisque pretio.

9a. Laudes ergo cum gratiis
Christo pro beneficiis
Persolvamus;

9b. Conemur cum fiducia
Ejus sequi vestigia
Gratulantes.

10a. Sed tu, pater pie, bone,
Pastor gregis et patrone,
Tuo patrocinio

10b. Fac nos frui fructu crucis,
Et aspectu verae lucis
Cum perenni gaudio.

Grad. ms. S. Agathae s. sign. anni 1512. — Mel.: In coelesti hierarchia.

121. De sancto Andrea.

1a. Laetabundus
Andream collaudet mundus
Alleluja.

1b. Qui vocatus
Mox Jesum est comitatus,
Res miranda.

2a. Hic divina gratia
Fulsit in Achaia
Quasi stella,

2b. Idolatras plurimos
Christo fecit credulos
Fide clara.

3a. Sicut Christus voluit,
Verbum vitae docuit
Pari forma,

3b. Nec minis nec pretio
Ejus praedicatio
Fit corrupta.

4a. Hunc in coelis angeli
Laudant, gaudent populi
Valle nostra;

4b. Sunt conversi plurimi
Hoc duce increduli
Fide sumpta.

5a. Hinc Aegeas temere
Coepit hunc corripere
Temptansque pervertere
Mente caeca:

5b. Quod Andreas renuit
Crucemque sustinuit,
Martyr esse meruit
Per praedicta.

6a. Andrea, propera,
Prece nos libera,
Ne damnemur ut
gens misera.

6b. Rogaque prospera,
Det nobis munera
Hic, quem genuit
puerpera.

Antiph. ms. Sanctense s. sign. saec. 13. add. saec. $^{14}/_{15}$. — Mel. natürlich Laetabundus. — 2a, 2 Achagia.

122. De sancta Anna.

1a. Anna, pia mater, ave,
Cujus nomen est suave,
Anna sonat gratiam.

1b. Ave, Jesse radix floris,
Quae coelestis dat odoris
Perennem flagrantiam.

2a. Ave, parens stellam maris,
Quam tu nuptam contemplaris
Regis regum filio;

2b. Ave, gemma mulierum,
Clarum sidus, lux dierum,
Alto fulgens solio.

3a. Tu, quae sola meruisti,
Esse parens matris Christi,
Preces nostras suscipe,

3b. Tu nos matri atque proli,
Regi ac reginae poli
Commendare non desine.

Miss. ms. Tegrinsense saec. 15. Clm. Monacens. 19560.

123. De sancta Anna.

1a. Jubilemus in honore
Matris Christi cum decore,
Summi regis aviae,

1b. Omni laude vere dignae,
Piae, mitis et benignae,
Excellentis gloriae.

2a. Honorantes invocemus,
Invocantes honoremus
Venerandam angelis.

2b. Anna mater, te laudamus,
Tuum nomen invocamus
Voce, corde, canticis.

3a. Nomen tibi gratiosum,
Anna, dedit pretiosum
Tua natus filia,

3b. Quam tu sine macula criminis
Concepisti miseri hominis
Advocatam dilectam.

4a. Nemo, qui te veneratur,
Orat frustra, sed donatur
Magnis beneficiis.

4b. Dono sancti spiritus
Illustratur animus
Et purgatur vitiis.

5a. Esto nobis in adversis
Consolatrix, ne demersis
Dominentur vitia,

5b. Sana morbos animorum,
Terge sordes peccatorum
Cuncta pellens turpia.

6a. Orphanorum consolatrix,
Miserorum reparatrix,
Pia, mitis omnibus,

6b. Fatigatos in labore
Hujus vitae cum dolore
Tuis salva precibus.

7a. Reos solve, justos serva,
Preces funde pro caterva
Hic adstantis populi,

7b. Tua prece fac devotos
Et a culpa nos remotos
Innocentes saeculi.

8a. In hoc mundo nos tuere
Et post mortem fac videre
Jesum, natae filium.

8b. Summo regi nos devoti
Tuo laudes ac nepoti
Solvimus in saeculum.

9a. Carmen nostrum fac jucundum,
Mens devota sit, cor mundum,
Pura conscientia;

9b. Aufer mala, quae molestant,
Bona confer, quae honestant,
Cordis innocentiam.

10a. Rege mentes devotorum,
Anna, tibi famulorum,
Advocata sis moestorum
Mortis in articulo.

10b. Monstra nobis tunc placatum
Regem, natae tuae natum,
Ut cantemus carmen gratum
Mentis cum tripudio.

11a. Ecce corpus Jesu Christi,
Cujus matrem peperisti
In salutem mundo tristi,
Adorandum populis.

11b. Lege quondam praesignatum
A prophetis nuntiatum,
Et a missis praedicatum
Universis gentibus.

12a. Jesu, nostri miserere,
Annae meritis tuere
Hanc catervam, fac videre
Temet ipsum, possidere
In coelesti patria.

12b. Tuum nomen invocamus,
Christe Jesu, te laudamus,
Annae meritis speramus
Vitam, ad quam festinamus
In aeterna gloria.

Sequent. ms. Praedicatt. Cracoviens. s. sign. saec. $^{15}/_{16}$. — Mel.: Lauda Sion.

124. De sancta Anna.

1a. Ave, mater inclita,
Gratiarum stillula,
Figurarum formula.

1b. Ave, decus regium,
Patrum et pontificum,
Prophetarum gloria.

2a. Te psalmi et cantica,
Simul ornant coelica
Angelorum organa.

2b. Hierusalem properas,
Viro laeta obvias,
Anna, porta aurea.

3a. Genarcha eximius,
Joachim praecipuus
Gaudet nova gratia.

3b. Nazareth tunc nascitur,
Templo Dei pascitur
Pulchra Sion filia.

4a. Compta super lilia,
Nobilis Christifera,
Digna Dei thalamo.

4b. Stirps fulges Davida,
Anna Aaronitida,
Regnas coeli solio.

5a. Nos patri cum filio
Commenda paraclito.
Pia ava veniae.

5b. Ut nos mundet sedulis
Peccatorum maculis
Hysopo clementiae.

Miss. ms. S. Blasii anni 1491. Cod. S. Pauli ad Laventum ex Sanblasian. memb. 64. — Mel. jedenfalls: Veni sancte spiritus.

125. De sancta Anna.

1a. Ave, Jesu, verbum patris
Parentum nos tuae matris
Salva sanctis precibus.

1b. Ave, archa deitatis,
Sta pro nobis cum beatis
Tuis genitoribus.

2a. Ave, splendor Dei patris,
Nos associa beatis
Mariae parentibus.

2b. Ave, mater Jesu digna,
Jesu Christo nos assigna
Cum tuis parentibus.

3a. Ave semper et in aevum,
Christe, fuga quodque laevum
Pro matris parentibus.

3b. Ave, mater Jesu cara,
Nobis vana fac amara
Propter tuos parentes.

4a. Ave, Christe, panis vitae,
Fac vivamus tibi rite
Propter matris parentes.

4b. Ave mater salvatoris,
Adsis nobis cunctis horis
Cum tuis parentibus.

5a. Ave, Jesu praeamate,
Fac vivamus tibi grate
Propter matris parentes.

5b. Ave mater Jesu pia,
Fac vadamus Dei via
Cum tuis parentibus.

6a. Ave, puer alme Jesu,
Vitae pasci fac nos esu
Propter matris parentes.

6b. Ave, bona Jesu mater,
Fac nos salvet summus pater
Cum tuis parentibus.

7a. Ave, clemens Jesu Christe,
Nos coelorum regno siste,
Propter matris parentes.

7b. Ave, dulcis mater Christi,
Fac nos regno Dei sisti
Cum tuis parentibus.

8a. Ave, Jesu, pro Maria,
Joachim et Anna pia,
Sanctis genitoribus,

8b. A vae carnis nos tuere
Et cum ipsis te videre
Fac et sanctis omnibus.

Miss. ms. Brixinense anni 1372. Cod. Oenipontan. 295. A. — Miss. ms. Miss. Tegurinum anni 1460. Clm. Monacens. 19236. B.

126. De sancta Anna.

1a. Ave, Anna, laude magna,
Mater matris summi patris,
O sublimis gloria.

1b. Stirpe David procreata,
Nos salvavit ex te nata
Mater Dei Maria.

2a. Nos credendo id laudare,
In credendo plus amare,
Fac, origo gratiae,

2b. Unde coepit fides sana
Et percepit mens humana
Fontem sapientiae.

3a. Virgo Dei procreatur,
Per quam venit, qui solatur
Omnes in martyrio,

3b. Regis mater generatur,
Per te Anna ablactatur
Coelico cibario.

4a. Multis multa haec largitur
Salus vera haec partitur
Omnibus fidelibus;

4b. Virgo mater, Jesu bone,
Omnes mortis in agone
Aptate coelestibus.

5a. Nos credentes, mater, audi,
Assistentes tuae laudi
Juva beneficiis,

5b. Per quam scimus exaudiri,
Fac nos omnes inveniri
Tecum in deliciis.

Miss. ms. Cremifanense 41 saec. 14/15. A. — Miss. ms. S. Floriani XI 389 saec. 14. B. — 5a und 5b umgestellt A. — 5b, 1 Te quam scimus A.

127. De sancta Anna.

1a. Sanctae Annae sonorus
Exultet chorus,
Alleluja.

1b. Haec est Sara secunda,
Partu fecunda,
Res miranda.

2a. Virgam Jesse produxit,
De qua Christus illuxit,
Sol de stella.

2b. De Anna eximia
Fulsit virgo Maria
Semper clara,

3a. Sanctis cunctis dignior,
Ut sol stellis clarior
Pari forma.

3b. Anna amans coelica,
Mundi spernit lubrica
Et corrupta.

4a. Gignens salutis fructum,
Abstulit omnem luctum
Valle nostra;

4b. Ex prole, quam genuit,
Sol verus emicuit
Carne sumpta.

5a. Sol Christus, irradia
Nostra corda gratia,
Nec sinas labe noxia
Esse caeca.

5b. Tua incarnatio
Salvet nos et passio,
Quae vatum praesagio
Est praedicta.

6a. Nunc ora, ut pia
Mater et filia
Succurrat tibi,
gens misera,

6b. Et te post tristia
Ducat ad gaudia
Haec, quae genuit
puerpera.

Miss. ms. S. Coronae anni 1498. Cod. Pragens. XII C 6. A. — Miss. ms. Tieschobucense saec. 15. Cod. Pragens. XIV B 17. B. — Miss. ms. Capit. Olomucens. 87 saec. 14. in. C. — Miss. ms. Pragense XII C 5. anni 1482. D. — 5b, 4 Fuit praedicta BD. — Mel.: Laetabundus; der Reim bezeugt unrichtige Abteilung von Str. 1.

128. De sancta Anna.

1a. Gaude, concio fidelis,
Laudans Dominum de caelis
Pro sua clementia,

1b. Mundo quippe morienti
Succurrit ope potenti
Donans vitae gaudia.

2a. Anna regum stirpe nata
Joachimque sociata
Concipit divinitus,

2b. Infecunda fecundatur,
Sterili conceptus datur
Praesignatus coelitus.

3a. Dulcem gignit Anna prolem,
Quae produxit verum solem,
Christum, regem gloriae;

3b. O quam felix tam felicis
Mater Dei genitricis,
Matris omnis gratiae.

4a. O quam felix, quam beata,
De qua prodit illibata
Virgo et puerpera,

4b. Per quam vita mundo redit,
Per quam pulsa mors recedit,
Per quam patent aethera.

5a. Anna dulcis, Anna pia,
Cum dulci nata Maria
Nos foveto jugiter;

5b. Jesu, fili dulcis harum,
Fac nos meritis ambarum
Te frui perenniter.

Miss. ms. bibl. Rossianae s. sign. saec. 13. add. saec. 14.

129. De sancta Anna.

1a. Luce lucens in superna,
Lucis ductrix et lucerna,
Claritatis gerula,

1b. Felix Anna, de caverna
Laci transfer ad superna
Lucis nos vehicula.

2a. Mundi jubar luminare
Novum paris sine pare
Sole plus illuminans;

2b. Ex te duxit ortum clare
Maris stella per hoc mare
Spatiosum rutilans.

3a. Orta stirpe de regali
Super ortum speciali
Gaudes privilegio,

3b. Prole fulgens sola tali,
Quali nulla de mortali
Sexu vel collegio.

4a. Cella vera tu coelestis,
In qua trinitatis vestis
Est ordita primitus;

4b. Hujus rei caro testis
Exstat Christi, quam in festis
Gestat jam coelestibus.

5a. Carnem tuam carnem Christi
Per Mariam, quam tulisti,
Recta probat linea,

5b. Qua cum Deo contraxisti
Genus omne ac vicisti
Nata cum virginea.

6a. Tu terminus tristitiae,
Scaturigo laetitiae,
Quae prolem benedictam

6b. De gremio das gratiae,
Matrem solis justitiae,
Labe prorsus invictam.

7a. Tua grandis est potestas,
Tibi coeli dat majestas
Matronatus gloriam,

7b. Ad tranquillum, quos potestas,
Ad fluentem, quos egestas
Urget, trahe copiam.

8a. Eja, mater, plena bonis,
Gratiarum dita donis
In praesenti pauperes,

8b. Hujus cursum post agonis
Triumphatum nos in thronis
Loca bonis uberes.

Grad. ms. Brixinense saec. 15. Cod. Seminar. Brixin. s. sign. — Mel.: Gaude Sion quod egressus.

130. De sancta Anna.

1a. Omnis mundus
Exsultet et sit jucundus
Alleluja,

1b. Nova festa
Nunc adsunt sed diu gesta,
Res miranda.

2a. Anna nupsit nobili
Joachim consimili,
Soli stella,

2b. Hi dilecti pariter
Vixerunt feliciter
Fide clara.

3a. Tandem cuique visio
Monstratur ab angelo
Pari forma;

3b. Crediderunt nuntio
Nec horum devotio
Fit corrupta.

4a. Post haec Anna concepit
Et Mariam peperit
Valle nostra,

4b. De qua Christus nascitur.
Ejus lacte pascitur
Carne sumpta.

5a. Iste Dei filius
Missus erat coelitus,
Sed hunc plebs Judaica
Damnat caeca.

5b. Unde crucifigitur,
Lancea perfoditur,
Fecit haec delicta
Plebs praedicta.

6a. Jesu, nos adjuva,
Cum matre Maria
Transfer de valle
hac misera

6b. Ad coeli gaudia,
Ubi cum avia
Regnas et matre
puerpera.

Miss. ms. Sloterdicense anni 1480. Cod. Hafniens. Thott. Fol. 148. A. — Miss. ms. Herfordense saec. 15. Cod. Berolinens. Fol. 443. B. — Orat. ms. saec. 15. Hs. der k. u. k. Familien-Fidei-Kommifs-Bibliothek. C. — 1b, 2 sed diva gesta A; Dei gesta C. — 2a, 3 Sol de stella A. — 6a, 2 sqq. Transfer post funera De valle hac misera. C. — Mel. natürlich Laetabundus.

131. De sancta Anna.

1a. Gaude, cunctis veneranda,
Anna, mater et cantanda
Superum concentibus,

1b. Anna recte nuncupata
Gratiosa, dono data
A Deo mortalibus.

2a. Ab aeterno praeelecta
Et a regum stirpe secta
Manu sapientiae,

2b. Ex te nata stella maris,
Virgo mater expers paris,
Regina clementiae.

3a. Tu immensae vas virtutis,
Certam nostrae spem salutis
Es ordita primitus,

3b. Quae cum Deo contraxisti
Genus carnis et tulisti
Tanta dona coelitus.

4a. O quam felix, quam beata,
Tali prole foecundata,
Parens matris gratiae,

4b. Stupet omnis creatura,
Laudum tibi litans thura
Coram Dei facie.

5a. His accedunt binae natae
Et sex proles perbeatae,
Viae Christi comites;

5b. En in culmo septem spicae
Atque vitis ex radice
Surgentes tres palmites.

6a. Vere celsus tuus status
Et immensus potentatus
In coelesti curia,

6b. Quid non posses exorare,
Tuum natum si rogare
Tanta velis gloria.

7a. Ergo mater Anna pia
Tota stirpe cum Maria
Jesum ora filium,

7b. Quo sic eum veneremur,
Ut in coelis collaetemur
Post praesens exsilium.

Grad. ms. Gaesdoncanum s. sign. saec. 15/16. A. — Antiph. ms. Lubicense s. sign. saec. 15/16 B. — Mel.: Gaude Sion quod egressus.

132. De s. Antonio Eremita.

1a. Veni, pater Antoni,
Et spiritalis doni
Nobis mitte radium,

1b. Veni, pater pauperum,
Medicina vulnerum
Carnis atque cordium.

2a. Consolator optime,
Ignem pellis maxime
Dando refrigerium;

2b. Ardor, in quo requies
Non est, fit temperies
Per tuum solatium.

3a. O virtus sanctissima
Salusque citissima
Tuorum fidelium,

3b. Nam in tuo nomine,
Quod nocet in homine,
Cito fit innoxium.

4a. Munda corpus sordidum,
Irriga cor aridum,
Sana, quod est saucium;

4b. Flecte morbum rigidum,
Ignem redde frigidum,
Rege quod est devium.

5a. Da devotis mentibus
Ad te suspirantibus
Sacrum septenarium

5b. Et nobis post obitum
Christi per intuitum
Da perenne gaudium.

Miss. ms. Montis Romarici saec. $^{14}/_{15}$ Cod. Parisiens. 14823. — Mel. selbstverständlich Veni sancte spiritus.

133. De s. Antonio Eremita.

1a. Salve, pater venerande,
Vita cujus imitandae
Virtutis est formula,

1b. Quam tam clare praetendisti,
O Antoni, dum vixisti
In Aegypti partibus.

2a. Ubi Deo serviebas
Mero corde et vincebas
Daemonum versutias,

2b Infestatus et afflictus
Non es motus neque victus
Ab eorum furia.

3a. Cedunt namque vexatores
Victi, qui triumphatores
Se sperabant fieri;

3b. Parant fugam nil adepti,
Consternati et decepti
Tuam per industriam.

4a. Tandem vitam strictiorem
Es agressus nec horrorem
Vasti spernens eremi.

4b. In speluncis et cavernis
A mundanis et externis
Reprimebas animum.

5a. Corpus tuum biduanis
Macerasti, triduanis
Crebrisque jejuniis,

5b. Postque carne resolutus
Claritate es indutus
In coelesti curia.

6a. O Antoni gloriose,
Vitae nostrae aerumnosae
Pie fer auxilium;

6b. Sicut tu vicisti mundum
Et in Deo cor jucundum
Tibi semper exstitit,

7a. Ita Deus te precante
Mundi fastum nobis ante
Mortem donet vincere.

7b. Per quod vultum deitatis
Contemplemur cum beatis
In perenni gloria.

Grad. ms. Gaesdoncanum s. sign. saec. 15. ex.

134. De s. Antonio Patavino.

1a. Gaude, felix sponsa Christi,
Quae fecunda manens munda
Mater es fidelium,

1b. Prolem sanctam, quam nutristi
Lacte mundo, pandis mundo
Beatum Antonium.

2a. Gaude, pater pauperum,
Perfectorum operum
Ex te floret filius.

2b. Ecce patris gloria
Et matris laetitia
Sanctus est Antonius.

3a. Augustino primitus
Suberat, quem coelitus
Sanctus vocans spiritus

3b. Ad Francisci regulam,
Paupertatis formulam,
Mundo tulit penitus.

4a. Felix hunc Hispania
Profudit, Italia
Potitur praesentia;

4b. Major his tu, Padua,
Qua nunc per miracula
Corruscat assidua.

5a. Consummatus breviter
Fruitur perenniter
Regem regum omnium;

5b Pavor est errantium,
Salus poenitentium,
Nova lex credentium.

Miss. ms. Francisc. saec. 15. Cod. bibl. publ. Olomucens. 2 VIII 40. A. — Cantionale ms. Vissegradense V C c η saec. 15. B. — Grad. ms. Francisc. saec. 14. Cod. Pragens. I E 12. C. — Mel.: Veni sancte spiritus C; Quadriforme signum crucis B. — Str. 5b fehlt A.

135. De s. Antonio Patavino.

1a. Ad honorem, Christe, tuum,
Pangens chorus crucis suum
Signo cor insigniat,

1b. Nihil valet crux in fronte,
Cum de cordis manans fonte
Virus vitam vitiat.

2a. Ad os ergo mittat manum
Christi miles nec in vanum
Aerem percutiat,

2b. Laudes ergo promat laetas
Et ignorans laude metas
Voce vitam fulciat.

3a. Ecce manus inimica
Languet, Christus dum antiqua
Renovat miracula,

3b. Per abjecti cultus virum
Pellens hostem procul dirum
Et ipsius jacula.

4a. Vere pauper et abjectus
Sed insigne gessit pectus
Nobilis Antonius,

4b. Audax praeco verbi Dei,
Quod alludens nomen rei
Pandit evidentius.

5a. Ortum traxit ab Hispanis
Pauper dives non inanis,
Per quem vitae datur panis
Civibus Italiae;

5b. Forma morum hic Minorum,
Hortos rigat Italorum,
Ut dicatur fons hortorum
Puteus Hispaniae.

6a. Quis est, qui se jam non spernat,
Si, quae recta sunt, discernat,
Cum spectores sui cernat
Orbis reges fieri?

6b. Ecce vides coronatum
Antonium sublimatum,
Quem vidisti minoratum
Sacco tectum veteri.

7a. O Antoni, o Antoni,
Dono doni summi boni
Absolutis a tributis
Da salutis, da virtutis
Culmen apprehendere.

7b. Qui attolunt te devoti,
Per te Deo fiant noti,
Ut a malis liberentur
Et cum justis jucundentur
Juncti pari foedere.

Grad. ms. Bernhardinorum Cracoviens. saec. 15/16. — Mel.: Lauda Sion.

136. De sancto Arnulpho.

1a. Hodierna recolamus
Arnulphi solemnia,

1b. Pari voto persolvamus
Ei laudum munia.

2a. Hunc gentiles genuerunt,
Sed divina gratia

2b. Baptizari meruerunt
Spreta idolatria.

3a. Baptizatur et filius,
Sanctus enim Remigius
Suscepit filiolum.

3b. Informat eum literis
Novae legis et veteris,
Intimat et symbolum.

4a. Commendat hunc Chlodovaeo,
Honoratur hic ab eo
Et cunctis palatii.

4b. Nutu Dei sublimatur.
Nepti regis copulatur
Lege matrimonii.

5a. Sponsus sponsam deserit,
Angelus hoc suggerit
Dormienti.

5b. Refert hoc Remigio,
Datur benedictio
Recedenti.

6a. Loca sancta visitat,
Vir defunctos suscitat
Palatinus,

6b. Caecos et illuminat,
Daemones eliminat
Peregrinus.

7a. Urbs Ravenna gratulatur,
Cum defunctus suscitatur
Raptus a daemonibus;

7b. Alter jam efferebatur,
Sed ad vitam revocatur
Peregrini precibus.

8a. Turonensis orat clerus,
Hunc revelat pastor verus,
Sacerdos eligitur;

8b. Cedit serpens, surgit mersus,
Ad sponsam sanctus reversus
A servis occiditur.

9a. Linquis solum,
Petis polum,
Felix martyr, hodie;

9b. Placa Christum
Diem istum
Colenti familiae.

Miss. ms. Fossatense saec. 14. Cod. Parisiens. 12060.

137. De sancto Augustino.

1a. Ecce Patris et doctoris
Praeclarique confessoris
Fulget natalitium,

1b. Hipponensis Augustini,
Cujus fuit os divini
Roris stillicidium.

2a. Sit ejus festivitas
Cunctorum jucunditas,
Quia cunctis profuit,

2b. Sed nobis potissimum,
Quibus saluberrimum
Canonem instituit.

3a. Sero quidem baptizatus,
Sed tunc digne flens reatus
Se priorem exuit,

3b. Usquequaque renovatur
Sicque praesul consecratur,
Quod invitus annuit.

4a. Mox ergo non propria
Sed Christi negotia
Tractat et exsequitur,

4b. Nec honorem perperam
Sed opus et operam
Praesulis amplectitur.

5a. Timorate villicat,
Manu, lingua praedicat
Suique multiplicat
Domini talenta.

5b. Illa nummulario
Tradit non sudario,
Nec latet sub modio
Facula detenta.

6a. Fit doctrinae puteus
Fideique clipeus,
Fit malorum malleus
Et zelotes latriae.

6b. Donatum, Sabellium
Confundit et Arrium,
Satanae ternarium,
Rivulos perfidiae.

7a. Explicat obscuras
Antea scripturas,
Harum tritaturas
Pandit et figuras
Sensumque mysticum.

7b. Salvatoris almos
Sermones et psalmos
Disserit, declarat
Et utrimque parat
Vitae viaticum.

8a. Infinitorum
Aestu laborum
Pollet in pastoribus,

8b. Mellifluorum
Floret librorum
Copia prae omnibus.

9a. O quam fixe contemplatur,
Dum matrona non spectatur

Nec inde certificatur,
Unde gestit quaerere.

9b. Moesta redit sed docetur,
Quod, dum Deum contemplatur,
Visum sanctus non tenetur
Ad ipsam reflectere.

10a. In extremis dum laborat,
Pro febricitantis orat
Sospitate;

10b. Aeger aegro suffragatur,
Firma languor infirmatur
Caritate.

11a. Ejus corpus venerandum
Dum Papiae collocandum
Defertur ad Luitprandum,
In via subsistitur;

11b. Obsequentes non admittit
Nec moveri se permittit,
Donec villam rex promittit,
Quae vicina cernitur.

12a. O benigne
Augustine,
Forma sanctitatis,
O divinae
Fons doctrinae,
Tuba veritatis,
Stella claritatis,
Matutinae

12b. Audi chorum
Famulorum
Tibi concinentem,
Sed suorum
Delictorum
Fasce fatiscentem,
Serva tuam gentem,
Spes tuorum.

Miss. ms. S. Barbarae in Algia saec. 12. Cod. S. Genovefae Parisiens. BBl. Fol. 7. add. saec. 14. — 6b, 1 Dotinum, Sabellium. — 12b, 6 facessentem.

138. De sancto Augustino.

1a. Consors sono
Patrono
Decantet vita
Alleluja,

1b. Surda aspis
Fit jaspis
Ex Basan cita,
Res miranda.

2a. Ut audit sanctum mente
Augustinus fit lente
Sol de stella:

2b. Quem fons sacer dum novat,
Pia genitrix ovat
Semper clara.

3a. Turgens dogma vanescit,
Error quivis liquescit
Pari forma,

3b. Ut dat verbum fidei,
Haeresis Manichaei
Fit corrupta.

4a. Mandit cibum grandium,
Fitque pars humilium
Carne sumpta,

4b. Triginta nec non mille
Dictavit libros ille
Valle nostra.

5a. Coaequalem genitum
Patri probat filium,
Quo confutat Arrium
Mente caeca;

5b. Quia miser Arrius
Fide stetit dubius,
Crepuit hinc medius
Post praedicta.

6a. Dulcis Augustine,
Finem culpae trinae
Fer, ne damnemur
gens misera.

6b. Corde, verbo, opere,
Munda nos propere
Dans quem genuit
puerpera.

Cod. Palat. Vindobon. 3301 saec. 16. — Mel. offenbar: Laetabundus.

139. De sancto Augustino.

1a. Cum patribus et prophetis
In coelesti gloria,

1b. Quorum dicta recitavit
Docens in ecclesia,

2a. Verbum Dei manu, lingua,
Cum magna constantia

2b. Praedicavit atque scripsit
Fultus Dei gratia.

3a. Fortunatum condemnavit
Cum sua versutia,

3b. Fidem nostram conservavit
Mira eloquentia,

4. Sicque complens vitae cursum
In coelesti sede sursum
Dormivit.

Prosar. ms. Franciscan. saec. 14. Cod. Parisiens. 1139. Mit Mel.

140. De sancto Augustino.

1a. Deo regi confessorum
Psallat chorus angelorum,
Psallat et vox hominum,

1b. Plebs et clerus ac praelati
Psallant summae trinitati,
Deo patri luminum.

2a. Qui scriptos in libro vitae
Facit ut in vera vite
Christo vivant palmites,

2b. Quos ut ferant fructus multos
Colit, purgat minus cultos
Rectos docens tramites.

3a. O quam magna, quam profunda
In electis, quam jucunda
Dei sunt judicia,

3b. Petri, Pauli, Augustini
Lapsus, error sunt divini
Arcani indicia.

4a. Augustinus dum sophiae
Mundi servit, matris piae
Sacra spernit monita,

4b. Mundi rhetor parvipendet
Christi fidem nec attendit,
Quae sit Christi semita.

5a. Mater deflet hunc errantem,
Flentem Deus et orantem
Audit vertens impium;

5b. Ab aeterno praeelectum
Vertit curvum in directum
Sacrum per Ambrosium.

6a. Sacro fonte qui ablutus
Adam veterem exutus
In novum convertitur,

6b. Membrum Christi mox perfectum
Per affectum et effectum
Operis ostenditur.

7a. Mundi spernit vanitatem,
Solam Dei bonitatem
Amat et amplectitur;

7b. Sacris litteris imbutus,
Christi sale delibutus
Doctor clarus noscitur.

8a. Dictat, scribit, docet recta,
In lucem producit tecta
Scripturae mysteria,

8b. Fortis tyro veritatis
Tyrannorum falsitatis
Vincit magisteria.

9a. Hinc ad sedem postulatur
Praesulatus, infulatur,
Dignus tanto culmine;

9b. Felix pastor gregis Christi,
Felix grex, qui meruisti
Hoc regi regimine.

10a. Nulli prorsus hic secundus,
Quisnam corde sic profundus
In Dei scientia?

10b. Fructu vitae hic fecundus,
In scripturis hic facundus
Mira eloquentia.

11a. Sacrosanctae Trinitatis
Contemplator cum beatis
Fruens nunc coelestibus,

11b. Pastor, gregis memor esto,
Sanctis nos in coeli festo
Junge tuis precibus.

Grad. ms. Sanctense s. sign. saec. 15. — Mel.: Congaudentes exsultemus, jedoch mit bedeutenden Abweichungen am Schlusse.

141. De sancto Augustino.

1a. Augustini confessoris
Sit in cunctis cleri choris
Praeclara solemnitas,

1b. Laude dignus est ingenti,
Quem coelestis testamenti
Sublimat haereditas.

2a. Nomen habens ab augmento
Vino replet et frumento
Domini familiam,

2b. Non inventus est aequalis
Ad augendam spiritalis
Mutui pecuniam.

3a. O quam dignum laude virum,
Qui conseptus est per gyrum
Auri tintinabulis,

3b. Ut sonora vox decoris
Audiretur non tam foris
Quam intus in populis.

4a. Ejus aqua salutaris
Stagna manant instar maris
Ex cisterna putei,

4b. Per sermones, homelias
Commentorum morum vias
Praeparat et fidei.

5a. Ergo, pater Augustine,
Tuae normam disciplinae
Sequentes vernaculos

5b. Juva semper, ut seramus
Hic in terris, quos metamus
In coelis, manipulos.

Cod. Palat. Vindob. 3301. saec. 16. Unter anderen Sequenzen.

142. In translatione s. Augustini.

1a. Corda sursum eleventur
Et devote celebrentur
Inclita solemnia

1b. Nostri patris Augustini,
Concinentes angelini
Chori promant gaudia.

2a. Tuba, cymbalis, organo
Lyra, tibia, tympano
Cythara, psalterio,

2b. Rhythmo, prosa, dulci nota,
Voce, voto, mente tota
Sonet jubilatio.

3a. Psalle, psalle, laeto vultu,
Dic ex corde pio cultu:
Salve, gemma praesulum,

3b. Salve, tu sophiae crater,
Regularis vitae pater,
Sanctitatis speculum.

4a. Salve, pater Augustine,
Vas electum, vas divinae
Capax sapientiae,

4b. Vas infusum vena vitae,
Vas profundens vinum vite,
Vas coelestis gratiae.

5a. Salve lux et dux doctorum,
Malleus haereticorum
Conterens perfidiam,

5b. Tu decus theologorum,
Tu mundi philosophorum
Superas scientiam.

6a. Quis poterit similiter
Tibi congloriari,
Quis sicut tu sublimiter
Valuerit effari
Scripturae mysteria.

6b. Quis sensit te fidelius,
Protulit utilius,
Implevit efficacius,
Reserans subtilius
Quaestionum dubia.

7a. Nunc in coelo constitutus
Hoc ad plenum es imbutus,
Quod hic praegustaveras.

7b. Stola mentis es indutus
Braviumque consecutus,
Cursu quod intenderas.

8a. Nunc in arce fulgens poli
Pete, pater, tuae proli
Gratiae subsidium,

8b. Tu in polo nos in solo
Fac ne belli vi vel dolo
Supplantemur hostium.

Miss. ms. Secoviense saec. 14. Cod. Graecensis 456. A. — Miss. ms. Floriani XI 389 saec. 14. B. — Brev. ms. S. Floriani XI 391 saec. 14. C. — Brev. ms. S. Floriani III 205. A (geschrieben von Propst Heinrich von St. Florian † 1321) D. — Miss. ms. S. Floriani XI 390 saec. 14. E. — Cod. Palat. Vindobon. 3301 saec. 16. F. — Die Mel. in Neumen enthalten CDE. — Cfr. Miss. ms. Romano-Franciscan. saec. 15. Cod. Parisiens. 9445.

143. De sancta Barbara.

1a. Collaudemus salvatorem
Omniumque conditorem
Jesum unanimiter.

1b. Cum quo regnat gloriosa
Virgo, martyr pretiosa,
Barbara perenniter.

2a. Jubet pater, ut claudatur,
Ne ipsius videatur
Pulchritudo nimia;

2b. Postulatur in uxorem,
Sed ob Domini amorem
Contemnit connubia.

3a. Pater, cultor idolorum,
Natam, contemptricem horum,
Videns Christum colere,

3b. Per capillos mox accepit
Et flagellis fervens cepit
Duris eam caedere.

4a. Praesidi hoc intimavit
Et ut gravibus rogavit
Poenis hanc consumeret;

4b. Post haec praeses advocavit
Sanctam Dei et suasit
Huic, ut Deos coleret.

5a. Hanc spernentem denudari
Et taurinis flagellari
Nervis membra tenera

5b. Praecepit, sed Deo grata
Pro amato est parata
Ferre quaeque aspera.

6a. Virgo hinc incarceratur,
Carcer claret, visitatur
A Christo in carcere.

6b. Qui benignis consolatur
Verbis, per quem et sanatur
Haec ab omni vulnere.

7a. Ardentes ad latera
Ejus apponuntur
Lampades, hinc ubera
Sua abscinduntur.

7b. Ejus caput caeditur
Malleis beatum,
Alba stola tegitur
Corpus denudatum,

8a. Quam de coelo angelus
Virgini portavit,
Tandem pater impius
Natam decollavit.

8b. In morte specialiter
Aliqua oravit,
Cui Christus largiter
Omnia donavit.

9a. Desuper divinitus
Ignis descendebat,
Qui profanum penitas
Patrem consumebat.

9b. Martyrum praeconium
Virgoque decora,
Nobis in auxilium
Sis in mortis hora.

Miss. ms. S. Stephani Divionensis saec. 15. Cod. Parisiens. 879.

144. De sancta Barbara.

1a. O felix virgo Barbara,
Ex stirpe regum genita,
Te laudant coeli agmina.

1b. Veni, consolare nos,
Tibi servos gregatos,
Virginum tu virgo flos.

2a. Per divinam clementiam
Vicisti potentiam
Tui patris versutiam,

2b. Qui te tormentis plurimis
Compulit, ut idolis
Libares sacrificiis.

3a. Confortata in carcere
Per angelum ab aethere,
Dans tibi sertum gloriae

3b. In passionis tempore,
Te texit Christus hodie
Stola innocentiae.

4a. O beata Barbara,
Mariae pedissequa
In coelesti curia,

4b. Fortis agonista es,
Aeterna nobis vera spes,
Nobiscum in agone stes.

5a. Da tuis fidelibus
In te confidentibus
Bona temporalia,

5b. Da in vitae vespera
Aeterna nobis gaudia,
Cum Christo regnans Barbara.

Miss. ms. S. Floriani XI 395 saec. 14. A. — Miss. ms. Mellicense 1104 saec. 15. B. — Miss. ms. Hilariense LI saec. 15. C. — Miss. ms. Capit. Olomucensis 73 saec. 15. D. — Miss. Claustroneoburgense 605 saec. 15. E. — Miss. ms. Zwethalense 198 saec. 14. F. — Miss. ms. Voraviense 35 saec. 14. G. — Miss. ms. Superioris Altae saec. 15. Clm. Monacens. 9744 H. — Miss. ms. Sanemmeramense saec. 15. Clm. Monacens. 14450 I.

Mel.: Veni sancte spiritus. — 1a, 1 martyr Barbara D: Veni virgo Barbara F. — 1a, 2 Et stirpe regum A. — 1b, 1 consolare hos A. — 4b fehlt A; in I lautet diese Halbstrophe: Ut fruamur corporis | Sacri, aediticiis | Ne jungamus inferis.

145. De sancta Barbara.

1a. Ave, virgo, fons virtutum,
Ave lumen, ave scutum
Tibi servientium.

1b. Docens iter coeli tutum
Simulacrum surdum, mutum
Contrivisti gentium.

2a. Ave, gemma pretiosa,
Ave stella, ave rosa
De spina gentilium.

2b. Miro vultu speciosa,
Dioscori generosa
Nata velut lilium.

3a. Salve, virgo, o flos florum,
Spernens cultum idolorum
Jesum Christum sequeris,

3b. Ubi cantus angelorum
Audis luce beatorum
Amicta prae ceteris.

4a. In te splendor trinitatis,
O speculum castitatis,
Lucet sine termino.

4b. Nos a diris salva fatis,
Ut jungamur cum beatis
Angelorum Domino.

5a. Carismatum confer dona,
Virginum flos et corona,
Quae aetate tenera

5b. Aurum linquens, patris bona,
Suscepisti mente prona
Tormentorum genera.

6a. Dum nudata flagellaris,
Virgo felix, et probaris
Fluunt rivi sanguinis,

6b. Et post luce circumdaris
Carne tecta, mox sanaris
Nutu sacri flaminis.

7a. Zelo ardes dum amoris,
Visitat cum coeli choris
Te sponsus in carcere.

7b. Ergo tui flos candoris
In te rubet, dum stas foris,
Nec visus marcescere.

8a. Luce coeli illustraris,
Dum in antro maceraris
Fame, siti valida;

8b. O quam dire laceraris
Equuleo et cremaris
Lampade praecalida.

9a. Nequam pater te mucrone
Suo ferit in agone
Et mox reddis spiritum;

9b. Alme Deus, Jesu bone,
Participes nos coronae
Fac post vitae exitum.

Miss. ms. Capit. Cracoviens. 213 saec. $^{15}/_{16}$. — 6a, 2 felix expromaris Hs.

146. De sancta Barbara.

1a. Hierarchia coelica
Gaudet et angelica,
Quod a Saracenica
Facta sit Christicola,
Sic scandens ad aethera,

1b. Martyr, Christi vernula,
Legis Dei aemula;
Ut de spinis rosula,
Sic haec veris primula
Candens super sidera.

2a. Felix Christi famula,
Maximus quam satrapa
Vana per consilia
Verbaque subtilia
Pervertere volebat.

2b. Haec puella sentiens,
Castitatem sitiens,
Carni non consentiens
Mundum sed abjiciens
Se Christo committebat.

3a. Hanc a fide precibus
Nequivit revocare
Et minarum faecibus
Nec animum mutare
Dioscorus, quam necibus
Jussit judicare.

3b. Virgo tunc ardentius
Est fidem amplexata,
Christo evidentius
Adhaesit inflammata,
Auscultans attentius
Legis Dei mandata.

4a. Clauditur ergastulo
Privatur indumentis,
Fricatur cilicio,
Ustatur ferramentis,
Caput cudit malleo
Manus percutientis,
Tali certans proelio
Laetatur in tormentis.

4b. Dira suffert verbera,
Postremo flagellatur,
Munda perdit ubera
Et caput amputatur,
Peractoris furia
Statim recompensatur,
Per fulmen ad tartara
Gehennae transportatur.

5a. Memorare, martyr Christi,
Quod, dum mortem adiisti,
Tormenta non timuisti,
Sponsi vocem percepisti:
Veni coronaberis.

5b. Virgo Barbara serena,
Pia fautrix, fide plena,
Te implorat plebs egena,
Quod cum agno sit in coena,
Sedule quem sequeris.

6a. Virgo, salus miserorum,
Jam nunc consors angelorum,
Tuum nos fac ante thorum
Laudes promere justorum
Spei cum fiducia.

6b. Eja, mater contritorum,
Corda tange filiorum,
Fac ut preces nostrae chorum
Pronae intrent angelorum
Veniae cum gratia.

Miss. ms. S. Floriani III 221 saec. 14. A. — Miss. ms. S. Floriani XI 389 saec. 14. B. — Miss. ms. S. Floriani XI 391 C.

147. De sancta Barbara.

1a. Gaude, virgo nobilis,
Quae cum esses nubilis
Respuisti conjugem,
Barbara.

1b. Tres fenestras statuis,
Crucis typum digitis
Sculpis venerabilem,
Barbara.

2a. Pedis signum proprii
Imprimis, quo saucii
Sumunt sanitatem,
Barbara.

2b. Oves et prodentis te
Fiunt mox locustulae,
Praefectum et patrem,
Barbara,

3a. Et tormenta varia
Vincis, Dei famula,
Barbara.

3b. Post mortis victoriam
Intras coeli gloriam,
Barbara.

4a. Tibi cuncti servientes
Salva, nutri, protege.
O Barbara.

4b. Ut post mortem sint gaudentes
Tecum coeli culmine,
O Barbara.

Miss. ms. Schlierbacense I 14 anni 1484. A. — Miss. ms. Hilariense X saec. 15. B. — Miss. ms. Zwethalense 207 saec. 15. C. — Miss. ms. Neoclaustrense XII B 11 saec. 15. D. — Miss. ms. Monacense 23055 E. — 1b, 2 Crucis tympanum ABC. — 2a, 1 Sedis A, Dedis E. — 2a, 3 Sumit AE. — 2b, 2 Fiunt fehlt AB.

148. De sancta Barbara.

1a. Gaudet ecclesia,
Fidem baptismatis
Quod Dei filia
Sub dono pneumatis
Suscepit Barbara;

1b. Clara progenie
Quae orta creditur
Ac pulchritudine
Mira non laeditur
Per hostis barbara.

2a. Turris dum struitur
Paternis jussibus,
Haec virgo fruitur,
Ut trinis precibus
Fenestris gaudeat.

2b. Designans mystice
Patrem et genitum,
Corde mirifice
Sanctum paraclitum
Amplecti audeat.

3a. Idolis respuens
Libare traditur
Flagellis, relucens
Curata, additur
Christi vox coelitus:

3b. Esto o filia
Firma, quod tecum sum,
Non horrens vilia
Tormenta hostium
Vincis divinitus.

4a. Caput concutitur
Mallei ictibus
Et caro uritur
Longis conflictibus,
Praeses tunc imperat.

4b. Sacrata ubera
Lupinis dentibus
Nervari, verbera
Pleris praesentibus
Augere properat.

5a. Ast vis angelica
Stola cum candida
Contexit coelica
Corporis pandida.
Sponsi praeconium,

5b. Rubet in facie,
Fertur sententia
Tyranni acie
Patris praesentia
Non pavens Dominum.

6a. Cervicem cominus
Ense tunc amputat.
Sed illam Dominus
Coelis approximat
Hymnis angelicis.

6b. Ejus nos hodie
Passio protegat,
Hostem invidiae
Repellens conterat
Viribus coelicis.

Miss. ms. S. Floriani XI 389 saec. 14. A. — Miss. ms. S. Floriani XI 392 B. — Miss. ms. S. Floriani XI 394 saec. 14. C. — Cod. S. Floriani XI 234 saec. 15. C. — 1b, 5 hostes AB. — 2a, 1 servitur A, ruitur D. — 3b, 2 quia ABCD. — 4a, 1 Corpus AB. — Mel.: Mittit ad virginem D.

149. De sancta Barbara.

1a. Gaude nova Hierusalem
In te Deus, princeps Salem,
Trino fulgens numine,

1b. Christo novam desponsavit
Sponso sponsam, quam dotavit,
Fidei munimine.

2a. Trinum Deum unum tamen
Patrem, natum, sacrum flamen,
Barbara asseruit;

2b. Quod fenestris propalavit,
Tres dum strui imperavit,
Idola abhorruit.

3a. Sed furore pater tactus,
Hos dum natae sensit actus,
Virginis interitus

3b. Ense ferox machinatur,
Sed per murum pandebatur
Dei nutu exitus.

4a. Pater manet aula clausus,
Haec ipsius cavens ausus
Arctius se abdidit.

4b. Sed hanc pater insecutus,
Quam opilionis nutus
Absconsam mox prodidit.

5a. Ob hoc pastor fit punitus,
Locustarum sensit ritus
Grex mutata specie;

5b. Pater natam tunc invasit
Flagellando, dehinc suasit
Praesidis saevitiae,

6a. Hanc tormentis cruciari;
Martianus praesentari
Sibi jubet virginem.

6b. Hic dum eam contemplatur,
Formam mirans perscrutatur
Fidem et originem.

7a. Haec dum Christum confitetur,
Jussu praesidis torquetur
Abscissis uberibus.

7b. Circum terram fuit vecta,
Stola fit fulgenti tecta,
Hinc torta verberibus.

8a. Sed hac poena consummata
Est a patre decollata
Sponso juncta coelitus;

8b. Quem pro nobis exoretur,
Ut a morte nos dignetur
Salvare divinitus.

Sequent. ms. Cremifanense post. Miss. Roman. imp. 1484. A. — Miss. ms. Salisburgense anni 1431 Cod. bibl. publ. V 3 B 20. B. — Miss. ms. Capit. Olomucens. 1. saec. 15. C. — 2a, 3 inseruit A. — 2b, 1 Ac fenestris C. — 3a, 2 Hic divinos sensit A. — 3b, 1 Ense caput amputatur B. — 3b, 2 Cui per muros B. — 4a, 6 Sed hanc ipse C. — 4b, 3 Hinc absconsam prodidit B. — 6a, 1 trucidari C. — 6a, 3 jussit AB.

150. De sancta Barbara.

1a. Pange festa gaudiosa,
Laeto plausu gloriosa,
Mater o ecclesia,

1b. Linquens castra Babylonis,
Sponsa facta Salomonis
Est et Sion filia.

2a. In inculta terra crevit,
Quae laudare Deos sprevit,
Vitis saluberrima;

2b. Flore vultus relucebat,
Quo smaragdum excellebat,
Barbara pulcherrima.

3a. Patrem habuisse fatur,
Ut scriptura memoratur,
Nomine Dioscorum,

3b. Mundi rebus praepotentem,
Vanos Deos sed colentem
Juxta ritus temporum.

4a. Turrim altam hic levavit,
In qua caute conservavit
Hanc praedulcem virginem,

4b. Ne quis ejus laetabundam,
Generosam ac jucundam
Cerneret imaginem.

5a. Post hoc volens agere
Et decenter reddere
Idolis mysterium,
Voti sacrificium,
Viae se subegit.

5b. Mox hanc sanctus spiritus
Adiens divinitus
Suo dulci dogmate
Lotam clam baptismate
Sibi praeelegit.

6a. Jubet ergo virgo grata,
Recta fide solidata,
Turris in cacumine

6b. Fenestrarum ut structura
Trina fiat sub figura
Trinitatis nomine.

7a. Pater ejus rediit.
Hujus rei petiit
Causam explicari;

7b. Trinum Deum colere
Sed in unum credere.
Fert, in hoc signari.

8a. Ergo pater taedio
Tactus mox hanc gladio
Cupit interire,

8b. Fugit illa citius
Montis antrum artius
Temptans introire.

9a. Demonstratur a pastore,
Reperitur genitore,
Occidenda ducitur;

9b. Ensis ictum comminatur,
Virgo palmam praestolatur.
Mox ad coelum mittitur.

10a. O amator Jesu care,
Consolari hos dignare
Propter tuam gloriam,

10b. Quantumcunque angustati
Mei dum sunt qui parati
Agere memoriam.

11a. Audit mox se impetrasse,
Audit cuncta consummasse
Per coelestem sonitum.

11b. Audit fore se optatam
Et a Christo invitatam
Coeli ad introitum.

12a. Ergo nos hic te laudantes
Tibi demum fac adstantes,
Martyr Christi Barbara,

12b. Deum nobis fac placatum,
Nostrum tergat ut reatum,
Ne nos mergant tartara.

Miss. Cremsense saec. 15. Cod. Pragens. XII B. 13 A. — Miss ms. Capit. Olomucens. 355 saec. 15. B. — Miss. ms. S. Jacobi Brunens. 6 saec. 15. C. — Miss. ms. S. Jacobi Brunens. 8 anni 1494. D. — 2a, 3 salutifera A. — 4a, 2 conseravit A. — 7a, 1 Pater vero rediit A. — 8a, 1 Virgo pater A. — 8a, 2 mox hac A. — 8b, 3 intrare A. — 12a, 1 In quo nos hic AB. — 12a, 2 Tibi Deum A.

151. De sancta Barbara.

1a. Consolare, munde tristis,
Cum sis illustratus istis
Barbarae suffragiis.

1b. Quae, dum saeclo exstat nata,
Christo semper fuit grata
Cunctis beneficiis.

2a. Jura stupent in natura,
Quod paterna in figura
Latent tot opprobria;

2b. Paterna dum furit ira,
Commovetur praefectura
Barbara in filia.

3a. Sponsus ei pollicetur,
Ne voluntas excitetur
Vivendi in saeculo,

3b. Fugit prius, ne vocetur
Nec non viro maritetur.
De turris ergastulo.

4a. Pastor pascens grege oves,
Quam tu, Deus, semper foves,
Hanc prodidit indice,

4b. Oves in locustas versae
Signo divino respersae
Summi throni apice.

5a. Dum carceri mancipatur,
Plaga quaeque hinc sanatur
Dei per antidotum,

6a. Flagitans, ut omnes sui
Non aptentur poenis lui
Viventes in saeculo,

7a. Ergo, virgo digne nata,
Nobis in solamen data,
Fac nos ire coelice,

5b. Haec a patris ense secta
Ad thalamum sponsi vecta,
Inde complevit votum,

6b. Te gustando mecum frui,
In fine vitae instrui
Salutari poculo.

7b. Ut jungamur per te justis
Habitantes nunc in istis
Catervae angelicae.

Miss. ms. Capit. Cracoviens. 2 anni 1438. — Die Hs. wimmelt von Schreibfehlern: 1a, 2 illustrans justis. — 1a, 3 suffragia. — 2b, 1 fuit ira. — 3b, 1 Fuit prius. — 6b, 1 Me gustando tecum.

152. De sancta Barbara.

1a. Christi mira vis amoris,
Admirandi est dulcoris
Jesu Christi gratia,

2a. Trium typo fenestrarum
Mentis lumen signat clarum
Turris aedificio,

3a. Claudit carcer sic afflictam,
Sed non solam sic relictam
Rex coelests visitat,

4a. Sanam pater hanc miratur,
Judicique praesentatur
Evoluta carcere,

5a. Nuda mox exagitatur,
Usta face laceratur
Latera et ubera,

6a. Martyr sacra decollatur
Impetrato, quod precatur,
Pro suis cultoribus.

7a. Digna laude triumphali,
Nos a morte gehennali,
Virgo victrix, libera,

1b. Qua referta est electa
Barbara, pro fide recta
Superat martyria.

2b. Nervis pater hanc taurorum
Caedit, plagas hinc membrorum
Perfricat cilicio.

3b. Suae sponsae miseretur,
Laesae plagisque medetur,
Pugnae vires suscitat.

4b. Laeta Christum confitetur,
Falsos deos nec veretur
Palam maledicere.

5b. Christum sibi tunc praesentem,
Albam stolam deferentem,
Conspicit per aera.

6b. Hanc invitans praestolatur
Christus, sponsam amplexatur
Apparens in nubibus.

7b. Fac ut memor sit promissi
Fides pia Jesu Christi
Nostra sanans vulnera.

8. Amen dicant omnia.

Miss. ms. Margarethae Scheiffart de Merode saec. 15. Cod. lat. 259 Mus. Hungarice. — Mel.: Majestati sacrosanctae. Der Vers: Amen dicant omnia wiederholt die Mel. von Nostra sanans vulnera. — 3b, 9 plagasque videtur Hs.

153. De sancto Bartholomaeo.

1a. Psallat clerus
In laudem Bartholomaei
Die isto,

1b. Vir sincerus
Dat Indis accessum spei
Duce Christo.

2a. Astaroth apostolum
Tacens sensit idolum,
Causa latet,

2b. Res a Berith quaeritur,
Veritas asseritur,
Sanctus patet.

3a. Qui delens simulacra
Per baptismi lavacra
Gentes mundat,

3b. Hinc purgatis sordibus
In novellis cordibus
Fidem fundat.

4a. Fugat ille daemones,
Quibus visis homines
Christo credunt.

4b. Invident pontifices,
Lividi carnifices
Sanctum caedunt.

5a. Morbos verbo medicat,
Regem Deo dedicat,
Fidem veram praedicat
Voce clara.

5b. Astrages rex praecipit,
Sanctum tortor recipit,
Cujus hostes decipit
Mors amara.

6a. Justus extrahitur,
Caesus attrahitur
Vivoque pellis
abstrahitur.

6b. Mox plexus capite
Jam regnat debite
Mortis oblitus
praeteritae.

Grad. ms. Gerusense DK 27 saec. 15. A. — Miss. ms. Voraviense 35. saec. 14. B. — Miss. ms. Eberspergense saec. 15. Clm. Monacens. 5902. C. — Strophenstellung: 4b, 5b, 4a, 5a. A; 4b, 4a, 5a, 5b. C; 4a, 4b, 5a, 5b B. — 1a, 3 Die illo A. — 1b, 1 Doctor verus B. — 1b, 2 Fert Indis B. — 2a, 1 sq. Astaroth mox idolum Tacens scit apostolum B. — 2b, 1 Rex a A; aberich A; abirith B; abeyreth C. — 3a, 1 Hinc delens B; qui deles A. — 3b, 1 sqq. Aure Polymio Et ipsius populo Fides fundat B. — 4b, 1 sq. Legem dent pontifices Rex jubet carnifices B. — 5a, 3 Fidem vero C; Christum Deum praedicat B. — 5b, 1 sqq. Rex Astries praecipit Cum haec facta praecipit [l: percipit], Cujus hostes decipit Gens amara B. — 5b, 2 Carcer recipit C. — 6a, 1 sqq. Pellis abstrahitur, Capite plectitur, Paradiso suscipitur B. — 6a, 2 fehlt A; 6a, 3 vivus abstrahitur C; vivoque pelle A. — 6b, 1 sqq. Qui regnas debite, Tuo precamine, Bartholomaee, Nos protege B.

154. De sancto Bartholomaeo.

1a. Laudes regi sempiterno
Festo chorus hodierno

1b. Psallat melo dulciore,
Nato regis praecentore.

2a. Volo pater, psallit natus,
Ut, qua tecum sum beatus,

2b. Illic et minister meus
Sit mecum, Bartholomaeus.

3a. In me credens, me confessus,
Post me regem est ingressus,

3b. Princeps regni constitutus,
Tulit crucem me secutus.

4a. Pauper erat, volo dives
Regnet inter coeli cives.

4b. Opes pauperum meorum,
Volo, sit regnum coelorum

5a. Mitis erat et mansuetus,
Possideat terram laetus,

5b. Terram jugiter viventum,
Terram nunquam morientum.

6a. Lugens erat, consoletur,
Flevit, rideat, laetetur.

6b. Esurivit, saturetur,
Sitivit, inebrietur.

7a. Misericors comprobatur,
Passis compatiebatur,

7b. Clementiam sectabatur,
Clementiam consequatur.

8a. Mundus corde servus meus,
Cernat me, qui Homo-Deus,

8b. Noscat solum verum Deum
Me Jesum et patrem meum.

9a. Pacificus habebatur,
Volo pace perfruatur,

9b. Deo similis videtur,
Dei filius vocetur.

10a. Martyr perstitit fidelis,
Merces ejus sit in caelis;

10b. Merces martyrum meorum,
Volo, regnum sit polorum.

11a. Mecum sit electus meus,
Quem elegi ego Deus,

11b. Tecum gaudeat beatus,
Mecum regnet coronatus.

12a. Fac, benigne Dei nate,
Fac in bona voluntate,

12b. Cunctos bonae voluntatis
Tecum esse cum beatis.

Grad. ms. Palat. Vindobon. 13314 saec. 11. add. saec. 12. A. — Grad. ms. Claustroneoburgense 588 saec. 14. B. — 1a, 1 Laudes regis B. — 2a, 1 Volo pater psallat meus B. — 8a, 1 Mitis corde B.

155. De sancto Bavone.

1a. Tuum mundo toti, Bavo,
Sed praesertim sit Gandavo
Celebre solemnium,

1b. Grex insignis de patrono
Plausu mentis, oris sono
Concinat praeconium.

2a. Bavo, sanctitatis norma
Gregi tuo es et forma
Et vivendi speculum,

2b. Tua vita, tui mores
Et virtutum verni flores
Omnem vincunt titulum.

3a. Ut a primis laus taxatur,
Quis non digne admiratur
Virtutum primordia,

3b. Vitae fastus, honor census,
Quae pravorum mutant sensus,
Erant tibi vilia.

4a. Conjugali viduatus
Thoro Christum sequeris,
Per Amandum clericatus
Apicem assequeris.

4b. Apis sagax perfectorum
Vitam, mores adspicis,
Inde tibi vitae morum
Favos dulces conficis.

5a. Coetum fugis popularem,
Fagus prius, post dat larem
Silva vernans fluvio.

5b. Sic abscondis civitatem,
Sic lucernae claritatem
Occultas sub modio.

6a. Frustra fugis, nam veritas
Dicit: in monte civitas
Sita non absconditur,

6b. Neque lucerna luminis,
Plena munere numinis,
Sub modio tegitur.

7a. Tu civitas Christo sita,
Monte pingui, quo munita
Non times insidias;

7b. Tu lucerna dans fulgorem,
Quo das sciri et errorem
Et hostis versutias.

8a. Aurae flatum popularis
Plus declinans, plus laudaris,
Flatu tamen non inflaris
In solido positus.

8b. Qui de mundo te vocavit,
In se petram te locavit,
In se petram solidavit,
Sui dono spiritus.

9a. Gandavensis sacer coetus,
In adventu tuo laetus,
Te collegit tuo fretus
Ovanter consortio.

10a. Ecce qui latere quaeris
Cellae sub angustiis,
Exaltari promereris
Virtutum praeconiis.

11a. Bavo, pater et patrone,
Prece blanda Jesum mone,
Tuos hinc servos eruat
Et portu tuto statuat.

9b. Tibi cella dum paratur,
Virtus latens denudatur.
Nam defunctus vitae datur
Tuo patrocinio.

10b. Hoc rex ille potens, dives,
Cujus in obsequio
Militasti, suos cives
Ditat beneficio.

11b. Jesu vita, Jesu bone,
Mediante nos Bavone
Eductos mundi fluctibus
Coeli conscribas civibus.

Miss. ms. Sloterdicense anni 1480. Cod. Hafniens. Thott. Fol. 148. A. — Miss. Ultrajectinum imp. Antwerpiae 1540. B. — 1b, 3 concinit B. — 2a, 2 et fehlt B. — 5a, 2 Favus prius B. — 5a, 3 vernas B. — 7a, 1 sita Christo B. — 8a, 1 Aura AB. — 9a, 1 Gandavenis A; Gandavi venis B. — 11a, 2 Jesum move A. — 11a, 3 Nos hinc B.

156. De sancto Benedicto.

1. Magna laudum

2a. Hymnorumque
promamus
voce solemni

2b. Sancti patris
Benedicti
diem celebrem;

3a. Cujus per orbem
egregia
clarent merita;

3b. Qui mundi vana
devicerat
oblectamina.

4a. Hic fide fretus,
caritate praecipuus,

4b. Rector modestus,
doctor et apostolicus.

5a. Qui pura munitus
fide, ornatus aperte

5b. Fulgebat in mundo
lumen ut in candelabro.

6a. Nunc perenniter
additus candidis
vitae pascuis,

6b. Quibus gaudia
redolent maxima
cuncta per saecula,

7. Pro nobis semper
imploret.

Grad. ms. Ottoburanum saec. 12. Clm. Monacens. 27130. — 5a, 1 plura.

157. De sancto Benedicto.

1a. Ad mirandum et laudandum
Domini magnalia

1b. Nos invitat atque citat
Patris nostri gloria.

2a. Hic est dictus Benedictus
Nomine, plus gratia,

2b. Quem instruxit et perduxit
Ad se sapientia.

3a. Dei verus et sincerus
Cultor ab infantia

3b. Urit, secat, vincit, necat
Carnis in se vitia.

4a. Domum patris, solum matris,
Res reliquit patrias,

4b. Sciens vere dissidere
Christum et divitias.

5a. Et cunctorum jam justorum
Habens in se spiritum,

5b. Ut sequatur, assequatur
Christum, mutat habitum.

6a. Fugit mundum ut immundum,
Mundi fugit opera,

6b. Eremita fit, ut vita
Vivat magis aspera.

7a. Reluctatur, cum temptatur
Post volatum merulae,

7b. Quem confligunt et affligunt
Vepres et urticulae.

8a. Hic Germanum Capuanum
Promeretur cernere,
Cum exuto carnis scuto
Coelum scandit libere;
Pater natum suscitatum
Suscipit de funere.

8b. Tumens unda transcunda
Fidei remigio
Mauro cedit, dum obedit
Jubentis imperio
Et ad patrem trahit fratrem
Raptum de naufragio.

9a. A profanis, ab insanis
Virus vino jungitur,
Vas signatur et quassatur,
Liquor humi funditur.

9b. Sanctus ferrum audit mersum
Securis in fluvio,
Quo precante stat ut ante
Ferrum in manubrio.

10a. Dum attente tota mente
Solis spectat oculum,
Mundus totus est admotus
Ejus ad spectaculum.

10b. Tandem pressus et defessus
Febrium angustia
Morti cedit et decedit,
Migrat ad coelestia.

11a. O confessor et consessor
Supernorum civium,
Audi vota mente tota
Tibi supplicantium,

11b. Et ad Christum chorum istum
Tersa labe criminum
Post praesentis non manentis
Vitae tranfer terminum.

Miss. ms. Compendiense saec. 14. Cod. Parisiens. 17318 A. — Miss. ms. Compendiense saec. 14. Cod. Parisiens. 17321 B; beide mit Mel. — 7b, 2 verticulae A. — 8a, 3 erwartet man carnis luto; da beide Handschriften scuto bieten und dies immerhin einen Sinn zuläfst, ist die Konjektur vorläufig abzuweisen.

158. De sancto Benedicto.

1a. Benedicti merita
Ut reboet inclita
Laus, tu mentes excita
Prece pia.

1b. Patribus cum ceteris
Pater vere diceris,
Tuis datus posteris
Lux et via.

2a. Tu Henoch dulcedine,
Tu Noe regimine,
Abraham cum semine
Benedictus.

2b. Isaac obediens,
Jacob multa praesciens
Et Joseph proficiens
Vere dictus.

3a. Moyses es regulis,
Josue miraculis
Et David in populis
Nominatus.

3b. Salomon prudentia,
Elias constantia,
Elisaeus copia
Faris datus.

4a. Isaiae veritas,
Jeremiae caritas,
Danielis castitas,
Te commendat.

4b. Te prophetis conscium.
Apostolis socium,
Tuumque martyrium
Mens attendat.

5a. Tu confessor nitidus
Tu es virgo candidus,
Coelum scandens splendidus
Victor fortis.

5b. Nos tecum fac scandere
Mundatos a scelere,
Noli nos deserere
Hora mortis.

Miss. ms. Voraviense 35 saec. 14. A. — Miss. ms. Sanemmeramense anni 1406 Clm. Monacens. 14045. B. — 3b, 4 Faucis datus A.

159. De sancto Benedicto.

1a. Benedicto psallat laetus
Iste coetus,
Alleluja.

1b. Quem perfudit primo flore
Miro more
Lux divina.

2a. Puer signis floruit.
Quia pure coluit
Creatorem,

2b. Vas, quod casu fregerat,
Prece munda reparat
Ad vigorem.

3a. Ad desertum evolat,
Nudus crucem bajulat
Salvatoris.

3b. Ibi carnem macerat,
Ibi pugnans superat
Vim ardoris.

4a. Dum sic Christo militat,
Turmas fratrum excitat
Ad aeterna,

4b. Quibus dux ut patuit,
Apta loca statuit
Ter quaterna.

5a. Eja, pater pauperum,
Per te noxas scelerum
Ignemque tartareum
Evadamus;

5b. Tuis fer auxilium.
Ut post hoc exsilium
Tecum Dei filium
Videamus.

6a. Ora pro tuorum
Statu filiorum
In conspectu
Summi regis,

6b. Ut nos a peccatis
Mundet perpetratis
Et det esse
Dextrae gregis.

Hymni et Sequentiae ms. S. Emmerami saec 15. Clm. Monacens. 14667. — Mel. offenbar: Laetabundus. — 6b, 3 et donet Hs.

160. De sancto Benedicto.

1a. Salve pater, salve pie.
Auctor monachalis viae,
Te collaudat in hac die
Unitas ecclesiae.

1b. Per te fides solidatur.
Error omnis effugatur,
Norma veri praedicatur
Consonante gratia.

2a. Tua dulcis est doctrina,
Quia morum disciplina
Fit verborum copula,

2b. Flore mundum brevis aetas
Spernit gaudens et secretas
Partes petit eremi.

3a. Mente, sensu, nisu toto,
Corde, ore, voce, voto
Se conjunxit Domino;

3b. Latet prius in caverna,
Mundi lampas et lucerna
Juncta post candelabra.

4a. O oliva pietatis,
Guttam stillans honestatis,
Medicina languidis,

4b. Quae plantata secus rivos
Fructus reddit tempestivos
Domini in vinea.

5a. Ecce lignum caritatis
Liliumque castitatis,
Flos obedientiae,

5b. Quem delectat hujus fructus,
Illi primi patris luctus
Vertitur in gaudium.

6a. Haec est domus Salomonis,
Quae supernis freta donis
Septiformis spiritus

6b. Nulla frangitur procella,
Quia puri cordis cella
Christo fit hospitium.

7a. Et quis valet promere,
Quam sit dulcis onere,
Quo portantur omnia;

7b. Felix, inquam, anima,
Quae sic gustat intima
Verae lucis commoda.

8a. O beate Benedicte,
Tuis legibus addictae
Opem fer familiae;

8b. Pastor bone et fidelis,
Qui cibaris nunc in caelis
Angelorum pabulo,

9a. Assistentes tuis festis
Hierusalem fac coelestis
Frequentare sabbata,

9b. Et solutos hac arena
Paradisi ad amoena
Nos transferre satage.

Grad. ms. Lubicense s. sign. saec. 14. — 7b, 2 praegustat.

161. De sancto Benigno.

1a. Collaetetur
fidelis concio,
Nam reclusae
quondam sub modio
Benigni reliquiae
Venerantur hodie.

1b. Laetabundus
exsultet Divio,
Nam Benigni
felix opinio
Crevit multifarie
Per partes Burgundiae.

2a. Venit dies
et tempus adfuit,
Quo hic sanctus
ut sol resplenduit,
Qui quandoque
suam retinuit
Claritatem.

2b. Tunc praecisum
lignum spem habuit,
Comam fecit
et rursum floruit.
Dum aegrotis
multis restituit
Sanitatem.

3a. Polycarpus
de coelo monitus
Destinavit
hunc hic antiquitus,
Ut culturam
deserat penitus
Idolorum.

3b. Dum hoc agit
martyr sollicitus,
Catenatur
ducique traditus
Blandimentis
pulsatur primitus
Promissorum.

4a. Sed despectis
promissis omnibus,
Nudis plumbo
perfusis pedibus,
Devorandus
nefandis canibus
Exhibetur.

4b. Digitorum
sub denis unguibus
Contorquetur
ignitis sudibus,
Sed nequaquam
justus pro talibus
Commovetur.

5a. Bina fuit
perfossus lancea.
Caput virga
percussum ferrea,
Ex quo quaedam
columba nivea
Prosilivit.

5b. Sic frumentum
depulsa palea
Paradisi
fertur in horrea,
Atque ducat
nos ipse postea,
Cum quo vivit.

Miss. ms. S. Stephani Divionens. saec. 15. Cod. Parisiens. 879. — Mel. jedenfalls: Conceptio Mariae Virginis. — 2b, 1 Nunc. 5a, 3 Ex fehlt.

162. De sancto Berchtoldo.

1a. Auge fidem, plebs devota,
Gaude simul mente tota,
Voci jungens opera,

1b. Babylonis regna fuge,
Sunt in quibus falsae nugae,
Transi, curre, propera.

2a. Beatorum intra forum
Laude digna reple thorum,
Vera Sion filia,

2b. Aures Dei supra caelos
Pulsans novum pange melos
In sanctorum milia.

3a. Salus enim sempiterna
Jam Berchtoldum ad superna
Statuit memoria,

3b. Omnis rei conditorem
Per beatum confessorem
Laudet summa gloria.

4a. Rex in coelis locum dedit
Justus Dei quem insedit
Intrans absque macula,

4b. Talem colunt hi, qui volunt
Possidere vitae verae
Clara tabernacula.

5a. O virtutis magnae bonum,
Quia patrem et patronum
Novimus in gratia,

5b. Lumen solis expavescit,
Ubi stella super crescit
Multa coeli spatia.

6a. Finis mundi vertit horam
Sanctitatis in auroram
Nova sub laetitia,

6b. Vere Deus est fidelis.
Qui mercedem sic de caelis
Fudit in servitia.

7a. Spem habemus illo die,
O Berchtolde, pater pie,
Tua sub praesentia,

7b. Quando judex orbem cunctum
Ad extremum ducet punctum
Duplici sententia.

Cod. Mellicensis 617. saec. 15. Daraus bei H. Pez Scriptt. rer. Austr. II. p. 136 sq. und danach Acta SS. Julii VI 470.

163. De sancto Bernhardo.

1a. Salve, doctor veritatis,
Mundo propinasti gratis
Aquam sapientiae,

1b. Nomen tuum est Bernhardus,
Via tua quasi nardus
Vim habet redolentiae.

2a. Tantum patrem Claraevallis,
Sacrum ducem recti callis
Collaudat ecclesia,

2b. Qui Deo multum devotus
In hac vita fulsit totus
Spiritali gratia.

3a. Dux Bernharde monachorum,
Summo regi paras thorum
Mentis pulchritudine,

3b. Peccati contemnis lutum,
Et quod mirum est, virtutum
Ambulas in culmine.

4a. Tu pius et humilis,
Pudicus amabilis
Verbi nites radio.

4b. Tu amas ferventius,
Tu curris decentius
Hujus vitae stadio.

5a. Ad laudem altissimi
Et salutem proximi
A recto non devias,

5b. Doctor mundo celebris
Sedentes in tenebris
Velut sol irradias.

6a. Tu decus devotionis
Et flos contemplationis,
Lustrator coelestium,

6b. Tu religionis norma,
Non es absque Dei forma
Creatoris omnium.

7a. Tu carnis abhorres crimen,
Gustatum nescis sanguinem
Absorptus a spiritu,

7b. Mulierem ut sentinam
Spernis lecto jam vicinam
Salutis intuitu.

8a. Verecundus ut puella,
Libenter manens in cella,
Observans silentium,

8b. Sororem mundo absorptam
Facis vocatus ad portam
Unam poenitentium.

9a. Sol luna lucidior
Et luna sideribus,
Sic Bernhardus clarior
Est Clarevallensibus.

9b. Lux eclipsin nesciens
Bernhardi est claritas,
Ardor indeficiens
Amantis est caritas.

10a. Salve pater pie, Christi
Qui habere meruisti
Dei infusam gratiam,

10b. Liquet hoc tuis in verbis,
Quibus sanas velut herbis
Laesam conscientiam.

11a. O Bernharde, vas pudoris,
Mala nostra pelle foris,
Angelorum junge choris
Subjectos discrimini.

11b. Coeli residere thronis
Fac ut terrae det colonis
Thronus veri Salomonis,
Virgo mater Domini.

12a. Virgo mater verbi Dei,
Fulcimentum nostrae spei,
Fac nos obedire ei,
Ne inveniamur rei
Hora mortis asperae.

12b. Virgo viri prece talis,
Servi tui specialis,
Da spem pugnae triumphalis,
Tripudiare de malis,
Da post mortem vivere.

Grad. ms. Sedlicense saec. 15. ex. Cod. Pragens. XIII A 5 c. A. — Cant. ms. Vissegradense V C c η saec 15. B. — 3a, 3 Mirae pulchritudinis B. — 3b, 3 Ambulans B. — 5a, 3 Armato non B. — Mel. = Salve mater Salvatoris.

164. De sancto Bernhardo.

1a. Haec Bernhardi patris festa
Sacri sacro plebs modesta
Canat gaudimonio.

1b. Is quis, qualis, quantus pridem
Foret vita, gestis quidem
Patet testimonio.

2a. Nitet bino ex parente
Claro clarus excolente
Dominum per omnia.

2b. Rufum dorso se gestantem
Ejus matris en latrantem
Praecinere somnia.

3a. Infans natus jam docetur,
Docet, latrat et medetur,
Quosque sapientia;

3b. Calet igne, digne castus
Cassat astus, damnat fastus,
Floret innocentia.

4a. Vitat mundum, ad processus
Se salubres dans, professus
Jam fit in Cistercio.

4b. Sopor raro inest ei,
Pernox stat in via Dei
Celebri commercio.

5a. De terrenis nil exposcit,
Sed, quae sursum sunt, dinoscit
Lege fidus Domini,

5b. Dulcor ipsi paupertatis
Vita est, quam porro satis
Suo censet homini.

6a. Rigat fletu genas multo,
Dum perorat in occulto
Hilaris exterius,

6b. Intra Claraevallis septa
Abbas sacra mox incepta
Satagit uberius.

7a. Normam servat et servari
Jubet claustri voto pari,
Nullum demit gratia,

7b. Hic plerisque infirmatis
Sanitatem, tribulatis
Laeta fert solatia.

8a. Visum caecis, sed auditum
Surdis praestat expeditum
Et fugat daemonia.

8b. Sane figit claudis gressum,
Adstringentis sinit pressum
Febris acrimonia.

9a. Excellenti scripturarum
Libros stilo divinarum
Explet hic eximius,

9b. Nexu carnis hinc laxatur,
Fratres accit, commendatur
His amor sublimius.

10a. Orat et meretur Christi
Regno justus pie sisti
Post haec transitoria;

10b. Ipsum ergo deprecemur,
Ut sodales ei demur
In coelesti gloria.

Grad. ms. Margarethae Scheiffart de Merode saec. 15. Cod. lat. 259. Musaei Hungarici. — Mel.: Majestati sacrosanctae.

165. De sancto Bernhardo.

1a. Fulget mundo lux solemnis,
Quam decorat laus perennis
Et jugis memoria

1b. Hac in die, qua Bernhardus
Dans odorem velut nardus
Schematur in gloria.

2a. Alvo matris adhuc clausus,
Mundo novos dat applausus
Catelli per somnium.

2b. Illi Christus incarnatus
De virgine quando natus
Monstrat puerperium.

3a. Fraudes vitat feminarum
Ut praedones animarum
Sectator hic virtutis,

3b. Deo praebens coelibatum
Se conservat illibatum
Tempore juventutis.

4a. Valefacit parentibus,
Crine tonso cum fratribus
Sanctum quaerit otium,

4b. In exemplum sancti callis
Adstruendo Claraevallis
Nititur coenobium.

5a. Urbes horrens, castra, pagos
Inter quercus atque fagos
Vacat coeli curiae,

5b. Cor succendit in amorem,
Carnem tractat ad laborem,
Martham jungit Mariae.

6a. Gulam frenat saporibus,
Vestes carent splendoribus
Sorde tamen dejecta;

6b. Detestatus vanitatem
Semper amat caritatem
Paupertate subjecta.

7a. Sanctitatis ob tenorem
Praesulatus ad honorem
Poscitur a populis,

7b. Sed hac gemma singulari
Non vult fratres defraudari
Christus rex in saeculis.

8a. Haereticos insectatur,
Quos confutat, dum luctatur
Publico certamine;

8b. Fidem dictis roboravit,
Libris claris, quos dictavit
Venusto dictamine.

9a. In argumentis virtutis
Multa signa dat salutis
Ac sensibus restitutis
Expulit daemonia.

9b. Ecclesiarum tyrannos
Acres nimis atque magnos
Per censuram reddit agnos,
Jussa complent omnia.

10a. O Bernharde, coeli cultor,
Vitae nostrae sis consultor,
Per te Christus, justus ultor,
Offensarum sit indultor
Largitorque veniae.

10b. Ut in arce summa poli
Sociemur vero soli,
Regi regum, digno coli,
In quo sistunt et assistunt
Perennes deliciae.

Miss. ms. S. Stephani Divionensis saec. 15. Cod. Parisiens. 879. — 9b, 2 Arces. — 10a, 4 sis indultor.

166. De sancto Bernhardo.

1a. Gaude caelum, terra plaude,
Extra velum digna laude
Revelata facie,

1b. Christo psalle, qui dilexit
Et in valle nos respexit
Luctus et miseriae.

2a. Patrem illum nobis dando,
Qui vexillum praedicando
Suae crucis extulit,

2b. Verbo suavi, pio gestu,
De conclavi multo quaestu
Mundo palam retulit,

3a. Quam sit bonus requirenti,
Carnis onus contemnenti.
Pius Jesus animae.

3b. Bonam nardum longe sparsit,
Per Bernhardum qui exarsit
Vere dulcis flamine.

4a. Ob virtutis incrementa
Surdis, mutis fulcimenta
Sanitatum praestitit,

4b. Ab obsessis daemon cedit,
Morbo pressis salus redit,
Sibi par non exstitit,

5a. In aetate successiva
Qui tam late frequentiva
Horum luce fulserit,

5b. Quaevis Scylla tempestatis
Fit tranquilla valde satis,
Ubi praesens aderit.

6a. In amoenum locum cellae
Vino plenum mixto melle
Regis introducitur,

6b. Quo paratus bene mero
Et armatus zelo vero
In lucem progreditur.

7a. Foris, intus margaritis
Fit distinctus, blandus, mitis
Gravisque precatibus,

7b. Castus, prudens et pudicus,
Paci studens, inimicus
Solum fuit sordibus.

8a. O Bernharde, pastor bone,
Nos jam tarde in agone
Confligentes respice,

8b. Tua prece solve molem
Et de faece duc ad solem
Claritatis coelicae.

Miss. ms. Scotorum Vindobonens. 55 a 3 saec. 15. B. — Miss. ms. Inderdorfense anni 1437. Clm. Monacens. 7550. B. — 2b, 1 pio gustu AB. — Mel. vermutlich: Gaude Sion quod egressus.

167. De sancto Bernhardo.

1a. Dum coelestis figulus,
Ut suis fidelibus
Nectar propinaret,

1b. Et ornatum moribus,
Igne sancti spiritus
Sibi vas dotaret;

2a. Electus ex milibus
Bernardus fidelibus
Dignus reperitur,

2b. Et ut aurum obrizum
Ex virtute rutilum
Patris expolitur.

3a. Qui de loco gloriae
Per fluenta gratiae
Coelitus repletur,

3b. Ut morbus fidelium
Plurium ad pristinum
Morsque relevetur.

4a. Hic pluit virtutibus
Corruscat miraculis
Divae majestatis,

4b. Scriptis et sermonibus
Ex rivis coelestibus
Sibi destillatis.

5a. O misericordia
Patris et potentia,
O virtus divina,

5b. Ut de vase luteo
Velut ab empyreo
Stillat medicina.

6a. Talis a Christicolis
Et veris coelicolis
Digne veneratur,

6b. Qui inaestimabilis
Vultum pulchritudinis
Patris contemplatur.

7a. Ergo, pater inclite,
Preces nostras suscipe,
Ut te veneremur,

7b. Digne cum angelicis
Choris et virgineis
Tecum collaetemur.

Clm. Monacens. (ol. S. Emmerami) 14926. saec. 15. — Mit Mel.

168. De sancto Bernwardo.

1a. O beata beatorum
Angelorum gaudia,

1b. Cum Bernwardus coeli chorum
Intravit cum gloria.

2a. Qui in terris fulget signis
Et floret virtutibus,
2b. Illum semper condecenter
Veneremur laudibus.

3a. Fide, voto, corde toto
Hic adhaesit Domino,
3b. Transit mundum hunc immundum
Cum flore virgineo.

4a. Carceratos, desperatos,
Defunctos et languidos,
4b. Excaecatos et vexatos
Liberavit plurimos.

5a. Dum translatae sunt beatae
Bernwardi reliquiae,
Tunc in fossa ejus ossa
Redolerunt optime.
5b. Hic contemptor mundanorum
Possidet coelestia,
Et collaudat angelorum
Principem in saecula.

6a. Ergo factus nunc cohaeres
Christo in coelestibus
6b. Apud ipsum vota nostra
Promove cum precibus.

7a. Ut post hujus finem vitae
Et post transitoria
7b. In perenni mereamur
Exsultare gloria.

Miss. Sleswicense imp. in Sleswic. 1486.

169. De sancto Blasio.

1a. Sancti martyris Blasii,
Pontificis eximii,
Agentes solemnia
1b. Hinc ex corde jubilemus,
Semper quoque flagitemus
Ejus patrocinia.

2a. Qui natus in Sebastia
De sublimi prosapia
Oriundus patuit,
2b. Morum tamen nobilitas
Ac ejus vitae sanctitas
Dignius emicuit.

3a. Probat hoc eventus rei,
Namque dum athleta Dei
Persequentis rabiem
3b. Fugit in montem Argei,
Bestiae ministrant ei
Postulantes requiem.

4a. A morte salvat puerum,
Lupum reducit iterum,
Ut praedam restituat;
4b. Suspensus in equuleo
Gratulatur laetus Deo
Aquae vim evacuat.

5a. Clarior sole splenduit,
Cum nube vox apparuit,
Postremo decollatur;
5b. Pro his et multis aliis
Suis sanctis suffragiis
Nostri misereatur.

Miss. ms. Lubicense s. sign. saec. 15. — 3b, 1 montem Arigei Hs.

170. De sancto Cassiano.

1a. Gaude, felix Brixina,
Recolens solemnia
Cassiani martyris,
1b. Cujus Dei gratia
Fidei notitia
Es imbuta monitis.

2a. Praeclarus hic pontifex
Et virtutum artifex
Unctus sancto flamine,
2b. Pugil invictissimus,
Fide constantissimus,
Fortis in certamine.

3a. Praedicator inclitus,
Martyr et eximius,
Dulcis pastor ovium,

3b. Fidei catholicae
Cultor et ecclesiae
Tutor est fidelium.

4a. Judicum sententia
Datur ad supplicia,
Dum non libat idolis,

4b. Vincitur, confoditur,
Ferro, stylis scinditur
Suis a discipulis.

5a. Expleto martyrio,
Nactus vitae bravio
Fruitur coelestibus.

5b. Praesul urbis Sabionae,
Nos agnosce, pastor bone,
Coeli jungens civibus.

Miss. ms. Brixinense anni 1372. Cod. Oenipontan. 295. — Mel. jedenfalls: Veni sancte spiritus.

171. De sancto Castulo.

1a. Jubar miri luminis,
Sidus almi numinis,
Clarae lucis radio
Mundi clarens stadio,
Vox sonora concrepet,
Symphonia perstrepet
Castulum zetarium.

1b. Valens decus militum,
Roseorum stipitum
Martyrum flos purpurans,
Vanis hic remurmurans
Idolorum cultibus,
Mansit in insultibus
Fidei armarium.

2a. Noscens belli seria
David per mysteria
Pergit ad imperia
Summi regis strenuus,
A terrenis vacuus
Crucem tollit, sequitur
Christum et amplectitur.

2b. Casse virgis caeditur
Et plumbatis laeditur,
Pensus sic aggreditur
Poenas ter equuleas,
Granum linquit paleas
Post tormenta varia
Massa arenaria.

3a. Tu virtutum largifer.
Triumphalis armiger
Protege nos, Castule,
Ne crudelis hastulae

3b. Laedat daemon callidus,
Patronatus validus
Det post transitoria
Frui coeli gloria.

Grad. ms. Mosburgense anni 1360. Cm. Universit. Monacens. 157. A. — Miss. ms. Underdorfense anni 1437. Clm. Monacens. 7550. B. — Miss. ms. Monacense 23 054. saec. 15. C. Cfr. Miss. Frisingense imp. 1579. — Mel.: Mundi renovatio A.

172. De s. Christino cum fratribus.

1a. Dies ista veneranda
Pandit nobis celebranda
Martyrum solemnia,

1b. Exsultemus omnes rei
Et cantemus laudes ei,
Qui regnat cum gloria.

2a. Laudes Deo fratres dabant,
Dum se virgis vapulabant
Pro Christo asperrimis,

2b. Miserere personabant,
Jesum Christum invocabant
Corde cum suspiriis.

3a. Hi de multis tacuerunt
Et se nullos crediderunt
Detestantes vitia,

3b. Regi Christo adhaeserunt,
Florem mundi calcaverunt
Devitantes crimina.

4a. Maltis fractis hi gaudebant,
Plebis scelera deflebant
Prece multifaria;

4b. Se castigant et fatigant,
Cibo milii se cibant
Colentes paschalia.

5a. Raro panem habuere,
Carnes, pisces nunquam fere
Tractaverunt manibus,

5b. Aquam bibunt moderate,
Quorum mentes decoratae
Fuerant virtutibus.

6a. Vigilia noctis prima
Dum resonabant divina
Horum laude pectora,

6b. Adest manus inimica,
Quae rabie impudica
Fratrum tractat corpora.

7a. Nummos ducis quaesierunt,
Quos Meskoni remiserunt
Barnabae obsequio,

7b. Fustigatos conculcarunt
Et postremo trucidarunt
Gladii supplicio.

8a. Quamvis gravem mortem passi,
Fratres non sunt mente lassi
Fortes in certamine,

8b. Quos pro poenis tot inflictis
Thronis ornat benedictis
Rex aeternae gloriae.

Grad. ms. S. Jacobi Brunens. 1. anni 1493. — Mel.: Gaude Sion quod egressus.

173. De s. Christino cum fratribus.

1a. Potens rector, verax Deus,
Adsit dies jubilaeus,
Fratrum est solemnitas,

1b. Hic solent et omnes regi,
Pastor adest suo gregi,
Absit omnis levitas.

2a. Laudes Deo dum clamabant,
Tunc vicissim vapulabant
Virgis non cum teneris,

2b. Miserere decantabant,
Benedictum invocabant
Dominum cum lacrimis.

3a. Hi dē multis tacuerunt
Et se stultos crediderunt
Detestantes omnia,

3b. Regi Christo adhaeserunt,
Florem mundi non carpserunt
Devitantes singula.

4a. Maltis fractis hi gaudebant
Scelus plebis et deflebant
Prece cum assidua,

4b. Se castigant et fatigant,
Cibo milii se cibant,
Contemnunt pascalia.

5a. Lymphae potus illis notus,
Pes peccando non est motus,
Quis audivit talia?

5b. Fratrum mira caritas
Dulcisque fraternitas
Non quaerit quae sunt sua.

6a. Supplicemus nunc subnixe,
Ut immites cessent rixae
Fratrum per suffragia,

6b. In supremis ut locemur
Et ad choros ordinemur
Cum sanctis in gloria.

Miss. ms. Lucense anni 1483. Cod. Strahoviens. s. sign. A. — Cant. ms. Vissegradense V. C c η saec. 15. ex. B. — Miss. ms. Olomucense saec. 15. Cod. bibl. publ. I 1 6. C. — Sequent. ms. cum commento saec. 15. Cod. Pragens. X G 18. D. — 1b, 1 Hic sequentur omnes rei A. — 2a, 2 Benedictum invocabant A. — 2a, 3 Dominum cum lacrimis A. — 2b, 1 dum cantabant A. — 2b, 2 Se vicissim vapulabant A. — 2b, 3 Virgis non cum teneris A. — 3a, 1 Hic de D; multis cantaverunt D. — 4a, 1 Mattis fractis A; Sanctis factis D. — 5a, 2 Deprecando D. — 5b, 3 sua sunt D. — Mel. = Quadriforme signum crucis.

174. De sancto Christophoro.

1a. Adoremus Deum fortem,
Qui Christophorum consortem
Fecit coelorum coetibus.

1b. Bene magnum exquisivit
Dominum, cum quo nunc vivit
Liber ab hostis retibus.

2a. Cujus dum consideravit
Pavorem, quod deviavit
Signum crucis fugiens,

2b. Dereliquit tunc malignum
Et levavit crucis signum,
A quo laesus rugiens.

3a. Eruditus fidem Christi,
Qualiter serviret isti.
Complevit et docuit:

3b. Factus hominum est lator
Et a flumine salvator.
Quod multis prius nocuit.

4a. Gerens parvulum expavit.
Quique eum baptizavit
In eodem flumine;

4b. Hujus fidem praedicavit
Et miraculis firmavit
Plenus Dei lumine.

5a. Ibat ferens utilia
Et fructum fert ut milia
Plura, quae sunt manentes.

5b. Karitate circumdatus
Dei muere repletus
Convertit multas gentes.

6a. Ligatus incarceratus
A puellis est temptatus,
Quos Domino conduxit.

6b. Mortis poenas non expavit
Sed Deo recuperavit,
Quos Sathanas seduxit.

7a. Nobilem ut militem
Decet uti cassidem
Est virgis vulneratus;

7b. Oleum infundunt igni,
Ut perdant dignum indigni,
Sagittis est gravatus.

8a. Per retrogressum jaculum
Tyrannus perdit oculum.
Christophorum vocavit,

8b. Quaerens ejus auxilium
Credens in Dei filium.
Et eum sanavit.

9a. Rex regum, orans, Domine.
Audi in meo nomine
Omnes te invocantes.

9b. Sanctifica eos et eripe,
Animas eorum suscipe,
Qui salvas te amantes.

10a. Tibi, sancte Christophore,
Laudes decantent hodie
Coetus catholicorum,

10b. Ut feramur de profundis
Hujus mundi maris undis
Ad litus supernorum;

11a. Xristi panem ut edamus,
Ejus sanguinem bibamus
Ante carnis exitum;

11b. Yma stygis fac vitare
Et cum superis regnare
Tecum in perpetuum.

Miss. ms. Salisburgense anni 1476. Cod. bibl. publ. V 1 A 12. A. — Miss. ms. Brixinense saec. 15. Cod. Palat. Vindob. 1782. B. — Miss. ms. Salisburgense saec. 15. Cod. Palat. Vindob. 1778. C. — Miss. ms. Graecense 74. saec. 15. D. — Miss. ms. Stirpinense 3. saec. 15. E.

3a, 2 Sed qualiter A. — 5a, 1 utili B. vilia C. — 5a, 2 fert milia BCE. — 7a, 2 Docet ut cassidem AC; decet ut cassidem B. — 7a, 3 Et virgis ABCE. — 10b, 1 Ut feras ABE.

175. De sancta Clara.

1a. Novae signo claritatis
Sancta claret Clara,
Sanctae sidus novitatis
Nova lux praeclara.

1b. A camino caritatis
Francisci lux clara
Fulsit omnis sanctitatis,
Filia praecara.

2a. Documenta vitae clara
Doctor dedit Clarae,
Quae complevit virgo clara
Clausura praeclare.

2b. Sponsa zelus in praeclara
Novit declarare,
Quod thalamo sponso cara
Clausa debet stare.

3a. Clara praeclara sanguine,
Vultu praeclarior,
Clara clarescit nomine,
Moribus clarior.

3b. Accincta fortitudine
Mulier fortior,
Clausa stat artitudine,
Ut sit securior.

4a. Radiosa claritate
Lapsa de supernis
Solem in immensitate
Christum clare cernis.

4b. Clara, plena caritate,
Clara mundi spernis
Summa fruens bonitate
Ima non discernis.

5a. Post dolorem ex amara
Christi passione
Fusa clares in praeclara
Contemplatione.

5b. Gaudens gaudes clari clara
Christi visione,
Opem nobis, dulcis Clara,
Fer oratione.

Prosar. ms. Franciscan. saec. $^{14}/_{15}$. Cod. Parisiens. 1339. — Mit Mel.

176. De sancta Clara.

1a. Rex per portum caritatis
Intrans hortum castitatis
Novum florem colligit,

1b. Dum praeclaram rosam Claram,
Mundo raram, sibi caram,
Sponsam sibi eligit.

2a. Haec signata necdum nata
Icone praesagio,
Fulsit clarens, ut sit carens
Peccati contagio.

2b. Nam timenti matri flenti
De partus periculo,
Nuntiatur, quod lex datur
Per hanc nova saeculo.

3a. Domo patris cura matris
Divinis juncta nexibus,

3b. In absonso Christo sponso
Cordis vacat amplexibus.

4a. Hinc Francisci documentis
Adipisci studet mentis
Et carnis munditiam,

4b. Sacrum flamen hanc instigat
Dans juvamen, dum castigat
Se per abstinentiam.

5a. Multis signis fide dignis
In hac vita claruit,
Morbos pellens et evellens
Hostes ut apparuit.

5b. Orat sponsum, qui responsum
Dat in eucharistia,
Plebs salvatur, dum fugatur
Hostilis molestia.

6a. Augmentavit panem, pavit
Turbam coetus virginei,

6b. Vas impletur, dum praebetur
E coelo liquor olei.

7a. Post ad mortem appropinquat,
Mundi sortem ut relinquat,
Tendens ad coelestia,

7b. Morituram se praedixit,
Recessuram benedixit
Papalis praesentia.

8a. Hanc Maria, mater pia,
Visitavit languidam
Et coelestem sibi vestem
Praesentavit candidam.

8b. Scandit caelos, ubi melos
Canit cum virginibus,
Agnum sequens manet frequens
In laudum carminibus.

9a. Ergo, Clara, nunc declara
Virtutem tui nominis

9b. Ut protectos et directos
Ducatu veri luminis

10a. Nos a nece tua prece
Christus demptos et exemptos
Cura perducat sedula,

10b. Ubi uncti Deo juncti,
Cum quo gaudes, canunt laudes
Per infinita saecula.

Miss. ms. Olomucense saec. 15. Cod. bibl. publ. I 1 6. A. — Miss. ms. Olomucense saec. 15. Cod. bibl. publ. I 1 8. B. — Miss. ms. quodlibeticum saec. 15. ex. Cod. Pragens. XII A 17. C. — 1a, 1 per ortum C. — 2a, 2 Hictone C. — 7a. 1 Dum ad mortem C. — 9b, 1 Et protectos C. — 10a, 1 Nos a faece C. — 11b, 2 quo fehlt A.

177. De sancta Clara.

1a. Lucis novae claritas
Illustrat ecclesiam,
Quam insignit sanctitas
Nova Clarae.

1b. Praecellens humilitas
Redundans in gratiam,
Laudis et sublimitas
Tam praeclarae.

2a. Haec in matris utero
Quasi lumen radians
Mundo fore misero
Praesignatur.

2b. Quae clara progenie,
Sacris rebus inhians,
Sub virtutum serie
Regulatur.

3a. Haec Francisci filia
Et lapis primarius
Inclusarum, praevia
Dux virtutis.

3b. Quarum multa milia
Sequuntur ardentius
Ejusdem vestigia
Spe salutis.

4a. Crebrescunt miracula
Ob vitae praeconium,
Approbantur singula
Fide plena.

4b. Liquor crescit olei
Ac panis edulium,
Pars fugatur fidei
Aliena.

5a. Mors Christi praesentia
Ac sacratae virginis
Et coelestis curia
Honoratur.

5b. O quam clarus exitus,
Per quam sacri flaminis
Donum nobis coelitus
Largiatur.

Miss. ms. Franciscano-Romanum saec. 15. Cod. Parisiens. 9445. — 1a, 3 insignat. — 2a, 1 Nec in matris. — 2b, 1 Ave clara, letztere beiden Irrtümer veranlafst durch den Rubricator.

178. De sancto Clemente.

1a. Adest dies celebris,
Qua fulsit in tenebris
Divina clementia

1b. Jam detectis latebris
Et erectis palpebris;
Pulsa somnolentia

2a. Chorus hic in gaudio
Miro cum tripudio
Recolat supplicia,

2b. Quae sunt arta devio,
Sed Clemente praevio
Fiunt justo mitia.

3a. Stirpe Clemens nobilis
Cunctis est amabilis
Fulgens Christi gratia,

3b. Dulcis et affabilis,
Multis acceptabilis
Fit ejus praesentia.

4a. Quem zelans Sisinnius
Et uxorem anxius
Quaerens in ecclesia
Torquetur insania.

4b. Surdus, caecus, inscius
Aedem girat ocius,
Furens in amentia,
Quae vastat praecordia.

5a. Uxor plorat, Clemens orat,
Vir profanus et insanus
Tractus ab ecclesia

5b. Dum palescit et tabescit,
Saxa volvit et revolvit
Servorum stultitia.

6a. Clemens adstat et precatur,
Infidelis indignatur,
Luditur saevitia,

6b. Error cedit, fides datur,
Baptizatus emundatur
Ab omni spurcitia.

7a. Plebs in litem excitatur,
Papa Clemens exsulatur,
Dum parantur navigia,
Fit luctus in ecclesia.

7b. Relegati gratulantur,
Quod a patre visitantur,
Sublevatur inopia
Fontis adepta copia.

8a. Nam Clemente procurante
Adest agnus, quo monstrante
Lympharum affluentia
Locum replet laetitia.

8b. Sic daemones effugantur,
Templa Christo conferantur,
Dolet hostis perfidia
Clementis ad praeconia.

9a. Lex infausta promulgatur,
Ut submersus exstinguatur,
Sed in mari conservatur
A coeli militia.

9b. Cujus manu praeparatur
Templum, ubi veneratur,
Hic naturae vis miratur,
Freta fiunt pervia.

10a. Turba currens admiratur,
Clerus omnis gratulatur,
Vota solvit, cum sol volvit
Annua solemnia.

10b. Et nos idem faciamus,
Trinitati serviamus,
Ut Clementi conjungamur
In aeterna gloria.

Amen dicant omnia.

Miss. ms. Compendiense saec. 14. Cod. Parisiens. 17318. A. — Miss. ms. Compendiense saec. 14. Cod. Parisiens. 17321. B. Beide mit Mel. = Mane prima Sabbati. — 5a, 1 Vox plorat B. — 7b, 1 Relegari gratulantur A.

179. De sancto Corbiniano.

1a. Congaudentes jubilemus
Christo regi gloriae,

1b. Statuentes in supernis
Terminum laetitiae

2a. Quo donante gaudiorum
Abundat materia,

2b. Dum de patre mater sancta
Laetatur ecclesia.

3a. Cujus sumus, quam plantavit
Verbo vitae, vinea,

3b. Quos rigavit per exempla
Morum salutaria.

4a. Felix confessor,
Cujus fuit sanctitatis
Judex fera bestia,

4b. Quae dum jubetur
Laesum placat atque lenit
Mira per obsequia.

5a. Erat vir prudens animo,
Temperans in prosperis,
Fortis in adversitate
Famosus justitia,

5b. Mundus in mundo positus,
Mundi transitoria
Sprevit toto, corde tendens
Ad supercoelestia.

6a. Quidam latro perimendus
Crucisque triduo
Patibulo suspensus
Prece sancti liberatur.

6b. Vini musto fervescente
Spinamque vasculo
Vi valida pellente
Liquor tamen conservatur.

7a. Ut priore testamento
Vates amens a jumento
Prudenter corripitur,

7b. Ita sancti subjugale
Cohibens exitiale
Furtum tacens loquitur.

8a. Dum artarent se sequentes
Et jam paene diffidentes
Labor et inedia,

8b. Statim adest consolator
Et amovit vitae dator
Utriusque taedia.

9a. Ex ipsius dono venit
Sanitatum copia,

9b. Quae morborum vires lenit
Copiosa gratia.

10a. Nos qui tuae pietatis
Servi sumus sed peccatis
Depressi succumbimus,

10b. Gloriose Corbiniane,
Manus tuae salutare
Munus confer quaesumus.

11a. Ut qui tua veneramur
Devotis obsequiis
Praeconia,

11b. Coronari mereamur
Te favente perpetim
In gloria.

12a. Ubi bonum singulare,
In quo solo singula,

12b. Ibi opus et corona
Laus Dei per saecula.

13. Amen dicant omnia.

Miss. ms. Scotorum Vindobon. 55 a 3 saec. 15. A. — Cod. Palat. Vindobon. (ol. Lunaelacens.) 4977. saec. 15. B. — Miss. ms. Underdorfense anni 1437. Clm. Monacens. 7550. C. — Miss. ms. Andecense saec. 15. Clm. Monacens. 24 002. D. — Grad. ms. Mosburgense anni 1360. Cm. Univ. Monacens. 157. E. — Mel.: Congaudentes exsultemus. — 5b, 4 Ad superna coelestia A. — 13 fehlt B.

180. De sancto Cornelio.

1. Jubilemus
aeterno regi
voce praeclarissima

2a. Et debita praeconia
recinant cordis intima,

2b. Semper quae manent, jugia
erunt nunc et in saecula.

3a. Quia decet summa
laus eum, honor, virtus,
et gloria,

3b. Qui sanctis aeternam
militibus tribuit
laetitiam.

4a. Labentis quos nequivit
temporis
vincere malitia

4b. Nec potuere ulla
terrere
saeculi convicia.

5a. Cui beatus
militans Cornelius papa
Sprevit Decii
truculenta
minarum jussa
et adolere thymiama

5b. Ductus ad templum
Martis adorare statuam
Spuens in eam
inquit: tales
dii pereant
coeli et mundi de fabrica.

6a. Hoc tyrannus audito
jussit, plumbatis
ut caederentur ejus ora

6b. Et tandem post acerba
poena tormenta
adjecit decollari ἄνδρα.

7a. Illiso
papa gladio saevientis
victor adivit
coelestis regna regis
sedentis patris dextra;

7b. Et cujus
convicit institutione.
junctus est ei
beata percipiens
dignissime praemia.

8a. Quem supplicantes
petimus mente devota.

8b. Ut poscat nobis
relaxari punienda.

9a. Sanctorum
atque mereamur
consortia

9b. Cum ipsis
et carmina sancta
concinamus

10. In aethera
per cuncta saecula.

Miss. ms. Compendiense saec. 14. Cod. Parisiens. 17 318. mit Mel. A. — Miss. ms. Compendiense saec. 14. Cod. Parisiens. 17 319. B. — 2b, 1 manens B. — 4a, 1 Latentis quod B. — 5b, 3 in ea. AB. — 7a, 1 Illaeso B. — 7a, 5 ad dexteram AB. — 8a, 1 petimus supplicantes AB.

181. In die adventus ss. Cornelii et Cypriani.

1. Celsa poli sidera
Mundum illustrantia
Rutilant in gloria,

2a. Horum patrociniis
Nostra plena gaudiis
Resultat ecclesia,

2b. Quorum prece tutior
Transit et securior
Per mundi naufragia.

3a. Hi beati praesules,
Quamvis fiant exsules,
Tamen Christi gratia

3b. Signis, vita nobiles
Persistunt immobiles
Inter tot supplicia.

4a. Hinc milites Decii
Monitis Cornelii
Contemnentes praemia
Regis et imperia

4b. Baptizantur pariter,
Mortem unanimiter
Perferentes gaudia
Subeunt coelestia.

5a. Cerealis uxor malis
Fatigatur sed sanatur
Papae per suffragia,

5b. Quae dum credit et obedit,
Baptizatur et testatur
Christum super omnia.

6a. O Corneli, pater pie,
Tu levamen ac solamen
Intuens fragilia

6b. Nos defende, nos exaudi,
Placa ventos, mare leni
Comprimendo vitia.

7a. Ave, praesul gloriose
Ave, pater generose,
Cypriane, melliflua
Fundens nobis eloquia.

7b. Tu rectores et doctores
Instruendo monstra flores,
Rosis si desunt lilia
Castitatis insignia.

8a. O praeclara societas,
In qua regnat sobrietas,
Ferro caesa sed illaesa
Manet patientia

8b. Vos, patroni, veneramur,
Ut audiri mereamur
Et in coelo perfruamur
Perenni laetitia.

9. Amen dicant omnia.

Miss. ms. Compendiense saec. 14. Cod. Parisiens. 17317. A. — Miss. ms. Compendiense saec. 14. Cod. Parisiens. 17318. B. — Miss. ms. Compendiense saec. 14. Cod. Parisiens. 17321. C. — Mel. = Mane prima Sabbati BC. — 4a, 1 militis A. — 6a, 1 O fehlt A.

182. De ss. Cosma et Damiano.

1a. Gratulare, plebs devota,
Et decanta mente tota
Martyrum solemnia.

1b. Horum fides animosa
Et exempla fructuosa
Dant iter ad perennia.

2a. Orti de Arabia
Ex matre Theodora
Virtutibus ornantur,

2b. Illorum per suffragia
Ac pia rogamina
Debilesque sanantur.

3a. Ex gratia divina
Arte utuntur medica
Opere probante,

3b. Curatur Apolladia
A peste diutina
Ipsa attestante.

4a. Cosmas frater indignatur
Propter Apolladiam,

4b. Damianus excusatur
Per Dei clementiam.

5a. Probat coxa Aethiopis
Relevamen debilis
Natura mirante,

5b. Laus salvatori canitur,
Dum hoc mirum cernitur
Id eo operante.

6a. Igne, aqua trucidati
Laudem Deo concinunt,

6b. Lapidati, ferro dati,
Mori qui despiciunt.

7a. Satanas confunditur,
Dum femina illuditur
Per ipsius fraudem.

7b. Lysias offenditur,
Dum in poenis despicitur,
Per sanctorum laudem

8a. Ergo sanctis supplicemus,
Ut per eorum merita

8b. Transeamus de hac vita
Ad sempiterna gaudia.

Miss. ms. Oldenburgense 35 saec. 15. — 3b, 3 Ipsam attestante.

183. De sancto Cuniberto.

1a. Promat verba cantionum
Patrem colens et patronum
Inclita Colonia,

1b. Laudes pangat Cuniberto,
A patrono quaerens certo
Certa patrocinia.

2a. Aulae regis hic oblatus,
Regi servit Deo gratus
Puer clari generis;

2b. Lux sopitum circumfulsit
Rege teste, mox indulsit
Sacer sacris litteris.

3a. Sanctae puer puritatis
Tam doctrinae quam aetatis
Incrementis proficit;

3b. Trevir hunc archilevitam,
Sibi mox archimandritam
Agrippina praeficit.

4a. Spargit opes, templa struit,
Verbi Dei manna pluit
Ovibus opilio,

4b. Visitatur a columba,
Mortem gustat, sacra tumba
Aegris est auxilio.

5a. Salva, pater Cuniberte,
Salva, pastor, tutas per te
Oves tuae pascuae;

5b. Post caducae vitae caulam
Tuum gregem duc ad aulam
Gloriae perpetuae.

Grad. ms. Sanctense s. sign. saec. 15 ex.

184. De sancto Dionysio.

1a. Gaude, turma triumphalis,
Turma pugnae spiritalis
Pollens privilegio,

1b. Turma laeta morte spreta
Rosas plantas et roseta
De crucis martyrio.

2a. Vos de valle visionis,
Vos consortes passionis
Et Christi victoriae,

2b. Vos de throno Salomonis,
Vos de bello Gedeonis
Serta fertis gloriae.

3a. Vos columnae deauratae,
Bases, pelles rubricatae
Galaad martyrii;

3b. Per vos fractum alabastrum,
Per vos cursum tenet plaustrum
Sanctum evangelii.

4a. Vester sanguis verum lumen,
Fulcimentum et bitumen
Totius ecclesiae,

4b. Sion fundat et figurat,
Ornat, polit et picturat
Forma novae gratiae.

5a. Ore florens, Dionysi,
Inter flores paradysi
Speciali gloria,

5b. Te collaudat et honorat,
Suum colit et adorat
Apostolum Gallia.

6a. In qua sancta fulgens vita
Missus, Areopagita,
Fidei lux praevia,

6b. Primo sudans in agone
De rosea passione
Plantasti rosaria.

7a. Vos huic rosae complantati,
Vos cum eo purpurati
Rubicunda laurea,

7b. Fructum fertis et honorem,
Acquisitum per cruorem
Cum stola purpurea.

8a. Cum vos reformetis bullam
Passionis et medullam
Invictae constantiae,

8b. Nos formetis ad agonem
Et intentam passionem
Praesentis militiae.

Miss. ms. S. Dionysii saec. 14. Cod. Parisiens. 1207. — Mit Mel. = Hodiernae lux diei.

185. De sancto Dionysio.

1a. Pretiosa mors sanctorum
In conspectu Domini,

1b. Mors beata dedicata
Christiano nomini.

2a. Hanc elegit vir famosus
Pretiosam pretiosus
Martyr Dionysius,

2b. Athenarum civis primo
Sursum levans cor ab imo
Doctor fit eximius.

3a. Dum vagatur et miratur
Vas electum cultum rectum
Sub ignoti nomine

3b. Docens unum, qui supernus,
Temporalem, qui aeternus,
Deum tectum homine.

4a. Audit, credit, baptizatur
Areopagus, testatur
Dei mirabilia;

4b. Verbum crucis amplexatur,
Stulta mundi veneratur
Graeca sapientia.

5a. Post ad gentes destinatus
Verbi vitae vir beatus
Dispersurus semina,

5b. Cum ex sulca seges multa
Surrexisset et crevisset
In virtutum germina,

6a. Malleator terrae nequam
Tyrannorum mentem caecam
Fremens curbat, ut consurgat
Solitam in rabiem.

6b. Lictor saevit nec quievit,
Donec sanctum tormentatum,
Post tormenta decollatum
Transmisit ad requiem.

7a. O res nova, decollatus
Caesum caput Deo gratus
Sanctis defert manibus,

7b. Terrae corpus commendatur,
Mente coelo collocatur
Divinus theologus.

8a. Martyr Dei, Dionysi,
Portas pande paradisi
Tibi supplicantibus,

8b. Et qui nostris nil valemus
Freti tuis adjuvemur
Meritis et precibus.

Miss. ms. Schäftlariense anni 1452. Clm. Monacens. 17021. A. — Miss. ms. Schäftlariense anni 1464. Clm. Monacens. 17018. B. — Grad. ms. Schäftlariense saec. 15. Clm. Monacens. 23026. C. — 6b, 1 Doctor saevit. — 7a, 1 O fehlt ABC.

186. De sancto Dionysio.

1. Superae harmoniae
vastam gubernati
musicam,

2a. Tonanti
creatura
laudes depromat
inclitas,

2b. Largita
cui digna
sunt rationis
munera.

3a. Nunc ergo psallamus
dulcia
modificantes pneumata,

3b. Atque vox canora
componat
rhythmica tandem famina.

4a. Et quoniam organa
resonant
symphoniam tinnula,

4b. Christus ab arce clara
capiat
vota cordis intima.

5a. Eja intona
nunc, Galliarum plebs candida,
Celeberrima
Dionysii, Macarii
digne recolendo trophaea.

5b. Commissa cui
es in sorte apostolica,
Qui pia ferat
jugiter tibi suffragia,
missus huc de gente Pelasga.

6a. O quanta tormentorum
passus genera
pro Christi
exstitit gloria.

6b. Nam flammas et flagella
saevasque feras,
carceris
simul tulit antra.

7a. Sed sacra
illic infula
dum celebrat
Mysteria
praesul alma,
Jesus adstat
caterva
septus angelica

7b. Et sancta
manu placida
ferens liba,
Firmat ejus
agoniam,
Exspectatam
promittens
coelorum patriam.

8a. Hac percepta
voce divina
sacer athleta

8b. Infert coelo
cervice caesa
gaudens animam.

9a. Aeternam
Christus ibi dans
illi gloriam

9b. Remittat
errata ejus
prece benigna

10. Cuncta per saecula.

Trop. ms. Sammaglorianum saec. 11 et 12. Cod. Parisiens. 13252. A. — Trop. ms. S. Ebrulphi saec. 12. Cod. Parisiens. 10508. B. — Prosar. ms. Laudunense saec. 12. Cod. Laudunens. 263. E. — Miss. ms. Beccense saec. 13. Cod. Parisiens. 1105. C. — Miss. ms. Ord. ss. Trinitatis anni 1510. Cod. Mazarin. 430233. D. — 4a, 2 resonat C; resonet A. — 4b, 2 captat. C. — 5a, 1 intima C. — 8b, 1 infer B. — 8b, 3 gaudenter C. — 9b, 2 servorum errata, ersteres überzählig.

187. De sancta Dorothea.

1a. Mundi omnis gloria
Fert, laus et victoria
Patri sit et filio,
Pneumatis qui lilio
Obumbravit vernulam
Fidei, Dorotheam,
Pie ac sanctissime.

1b. Quae cum sprevit idolorum
Culturam, malignorum
Traditur potentiae
Ovis haec clementiae,
Unde prave caeditur,
Fame, siti laeditur,
Sed ferens mitissime.

2a. Fabricium despiciens
Christum sed alliciens,
Quem constanter docuit;
Licet ejus nocuit
Corpori suppliciis,
Ac diversis vitiis,
Constans tamen filia.

2b. Sorores, quas perverterat
Hostis, has converterat
Regis in praetorio,
Dei adjutorio
Sic mense Februario
Rosas in orario
Scribae fert et lilia.

3a. Post poenarum genera
Martyr Christi tenera
Capite privabitur
Mox tortoris gladio.

3b. O Dorothea, regio
Nata privilegio,
Poscimus tu illustra
Nos solari radio.

Miss. Hilariense VIII. saec. 15. — 1b, 3 Traditor. — 1b, 5 creditur. — Mel. vermutlich: Mundi renovatio, deutsche Singweise.

188. De sancta Dorothea.

1a. Salve, virgo generosa,
Sponsa Christi speciosa,
Veneraris hodie;

1b. Jubar altae claritatis
Et immensae dignitatis
Apud regem gloriae.

2a. Senatorum prosapia
Ortum ducis, virgo pia,
Cum virtutum schemate,

2b. Dorothea vocitaris,
Sumopere adamaris
A beato pneumate.

3a. Fabricius conculcatur,
Poenis Stygis deputatur
Pro sua malitia,

3b. Sertum fulvum et gemmatum
Tibi datum et stellatum
Pro tua militia.

4a. Surdis, claudis, caecis, nudis
Salus adest et defunctis,
Leprosis et contractis,

4b. Per merita sua sacra
Daemonium et podagra
Abest, febris et pestis.

5a. Dum profana reputaris,
In catasta confrixaris
Uncisque laniaris.

5b. Fame diu cruciaris,
Faculis duris cremaris
Virgisque flagellaris.

6a. Post haec scriba Theophilus
Te exposcit incredulus
Sibi mitti mala, rosas,
Signum tui meriti.

6b. Adest puer purpuratus,
Inquit: virgo, ut sit gratus,
Theophilo hoc praesenta
Donum regis incliti.

7a. Statim cervice extensa
Orat voce cum immensa
Pro his, a quibus colitur
Ejus felix passio.

7b. Mox auditur: sponsa, veni,
Tibi dabo, in perenni
Ut tecum tui servuli
Regnent cum tripudio.

Miss. ms. Pragense X G 23. saec. 15. — 4a, 1 l. mutis?

189. De sancto Ebrulpho.

1. Solemnis erit dies
et memorabilis ista,

2a. Qua Ebrulphus celsi
petit coeli palatia.

2b. Hodie ad agni
nuptias ovans evolat

3a. Fortis agonista,
adeptus bravium jamjam
emicat,

3b. Refulgent atria
qua dilecta Jerusalem
inclita.

4a. Beata o anima,
divinam
comitata gratiam

4b. Ad patriam remeans
dictura
venerando cantica.

5a. Alma sonant per astra
angelorum gaudia,
Cantant apostolorum
organa Alleluja,
martyrum
turba dat gloriam.

5b. Casta confitentium
magnifica agmina
Laetanturque concivem
Abrahae et gremium
munera
antiqua sociant.

6a. Beatus Christicola,
quem assumpseras,
Christe, ut colat
atria.

6b. Negotia curabat
sibi credita,
cuncta modo bona
celebrant.

7a. Solvamus jamjam
vincula linguae nequam,
Corda ferens regi sacra
Hymnidica,
qui patrocinia
cumulat.

7b. Salvator aegra
visitet mortalia,
Pretiosa sanctorum dat
Suffragia,
nostra quae decoquant
vulnera.

8a. O gloriosa
hodierna solemnia,
omnium sint plena gaudia.

8b. O sacer pie
nunc Ebrulphe dele nostra
tuis precibus facinora.

9a. Hinc ista tempora
nobis serena
prospera,

9b. Patronum te vitae
coelestis da, ut
in astris

10. Totum fiat gloria.

Trop. ms. S. Ebrulphi saec. 12. Cod. Parisiens. 10508. Mit Mel. = Coelica resonent clare, aber mit der Intonation Christi hodierna und mit völlig abweichender Behandlung. — 2b, 1 nuptias agni — 9b, 2 dat.

190. De sancto Eligio.

1a. Sancto patri et pastori
Solemnizet hujus chori
Celebris harmonia,

1b. Psallat intus, psallat foris
Clamor cordis et laus oris,
Coeli pulsent atria.

2a. Dignus quidem laude multa,
Per quem mundo sunt indulta
Tanta beneficia,

2b. Ut ejus patrocinio
Curetur omnis laesio,
Cuncta cedant gravia.

3a. Qui coelitus praeelectus
Ex re nomen est adeptus
Praecurrente gratia;

3b. In primaevo sui flore
Carnem frenat artiore
Victus parsimonia.

4a. Nihil blandum hunc illexit,
Nil asperum hunc reflexit
A veri sententia;

4b. Ridens velut somnium
A somno surgentium
Mundi lenocinia.

5a. Ergo relictis omnibus
Jam carnis exsul actibus
Exsulat a patria

5b. Et mox ad opus manuum
Neminem aeque strenuum
Sella probat regia.

6a. Cum gemmas auro foederat,
Materiam exsuperat
Operis industria,

6b. Cumque manus operatur
Lectione saginatur
Otii mens nescia.

7a. Replens melle scripturarum
Instar apum mysticarum
Mentis alvearia,

7b. Quod mandabat litera,
Ejus implet opera
Sancta diligentia.

8a. Pupillos atque viduas
Nunquam remmittens vacuas
A sua praesentia

8b. Et nudos et in carcere
Duplo gaudentes munere
Redeunt ad propria.

9a. Per hunc aeger sospitatur,
Esuriens redit satur
Larga pastus copia,

9b. Caeci, claudi, surdi, muti
Restituuntur soluti,
Sanatur insania.

10a. Exanimi cadaveri
Idem natus miseri
Vitae reddit spolia.

10b. Felix dies Noviomo,
Qua fit ejus tantus homo
Praesul ac custodia.

11a. Constitutus super gentes
Arat, fodit plebis mentes,
Vepres tollit, vellit sentes
Et quaeque sterilia.

11b. Aedificat, plantat, serit,
Rem coloni sacri gerit
Et non, quae sua sunt, quaerit
Sed lucra coelestia.

12a. Ex lucrorum zelo tali
Cura fervens pastorali
Imbre rigat spiritali
Cordium novalia

12b. Corruscansque miraculis
Inauditis a saeculis
Multa facit in populis
Signa et prodigia.

13a. Verbis suis mellifluis
Nunquam a fructu vacuis
A culturis idolorum
Et fermento paganorum
Liberavit milia.

13b. Harum fractus lucris rerum
Deo plenus et dierum
Carnis exutus chlamyde
In forma spherae lucidae
Coeli subit gaudia.

Miss. ms. Compendiense saec. 14. Cod. Parisiens. 17318. — Mit Mel. = Laudes crucis.

191. De sancta Elisabeth.

1a. O Elisabeth regina,
Tota mente columbina,
Caritate reple bina
Mentis nostrae atria.

1b. Paupertatem elegisti,
Regnum mundi contempsisti,
Pro quo regnum Jesu Christi
Possides cum gloria.

2a. Sanctitate non pusilla,
Quamvis pauperum ancilla
Vere mater tu es illa,
Qua polles ex gratia.

2b. Suscitatrix mortuorum,
Consolatrix miserorum,
Caeco nato oculorum
Lumen das propitia.

3a. O beata, o benigna,
Mater omni laude digna,
Serva tuos et consigna
Sanctorum laetitia.

3b. Nos consortes tuae sortis
Fac a poenis et a portis
Transeamus hora mortis
Ad aeterna gaudia.

Miss. ms. Gracense 767. sacc. 14. — Mel. jedenfalls: Verbum bonum. — 4a, 2 Qua potes.

192. De sancta Elisabeth.

1a. Plebs devota psallite,
Laudes Deo promite
Toto corde comite
Die isto.

1b. Elisabeth, credite,
Regno gaudet debite
Paradisi, plaudite,
Jam cum Christo.

2a. Cui merces operum
Per manus est pauperum
Cum concentu superum
Reparata,

2b. Quos tergendo laverat,
Colligendo paverat,
Quibus manu straverat
Delicata.

3a. Haec instructa coelitus,
Legi docta spiritus,
Plagas lavat penitus
Vel invito.

3b. Laus miranda feminae
De regali semine,
Sic servivit nemine
Fastidito.

4a. Corruscat miraculis
Terris, linguis, populis,
Nostris visas oculis
Dans medelam.

4b. In te confidentium,
In mundo degentium
Contra plagas mentium
Dans tutelam.

5a. O virtute varia,
Mundo necessaria,
Te felix Hungaria
Dedit prolem.

5b. Veni, mater, propera,
Nostra purgans opera,
Dans nosse trans aethera
Verum solem.

Grad. ms. Cranenburgense anni 1340. — 1b, 3 pandite Hs. — 1b, 3 Christo fehlt. — 4a, 3 visis. — Vgl. Nr. 193.

193. De sancta Elisabeth.

1a. Laetabunda
Exsultet fidelis chorus
Harmonia;

1b. Elisabeth
Cum sanctis praeclara fulget,
Alleluja!

2a. Plebs devota, psallite,
Laudes Deo promite
Die isto,

2b. Regno gaudet, credite,
Elizabeth debite
Jam cum Christo.

3a. Cui merces operum
Est per manus pauperum
Reparata,

3b. Quos tergendo laverat,
Colligendo paverat
Delicata.

4a. Haec instructa coelitus,
Legi data spiritus
Fide rata;

4b. Laus miranda feminae
De regali semine
Generata.

5a. In multorum oculis,
Terris, linguis, populis
Corruscat miraculis
Dans medelam.

5b. In te confidentium,
In mundo degentium
Contra plagas mentium
Da tutelam.

6a. Et virtute varia
Nos cum hac ecclesia
In tuam deduc
custodiam,

6b. Duc post hanc miseriam
Nos ad veram patriam
Et sempiternam
laetitiam.

Grad. ms. Sanctense s. sign. saec. 15/16. — Mel. natürlich: Laetabundus.

194. De sancto Elisaeo.

1a. Nunc exsultet plebs fidelis,
Dum suscipitur in caelis
Propheta praecipuus,

1b. Vox proclamet et sit testis,
De terreno fit coelestis
Arator assiduus.

2a. Gaudet chorus angelorum,
Dum in sortem beatorum
Elisaeus sumitur,

2b. Collaetentur Carmelitae,
Cujus pater regni vitae
Civis constituitur.

3a. Olim sequens hic Eliam,
Hunc praecessit tenens viam
Ad coeli fastigium,

3b. Dum priorem currus tollit,
Duplex spiritus extollit
Sequentis praeconium.

4a. Aquas vertit in dulcorem,
Ursos mittit in furorem
Jubentis eloquium;

4b. Siccis fossis unda crevit,
Vasa viduae replevit,
Vitae reddit filium.

5a. Cibum temperat amarum
Et panes primitiarum
Auget benedictio,

5b. Lepram sanat nova cura,
Ferri gravis est natura,
Sed natat imperio.

6a. Dum insanit rex detectus,
Manet propheta protectus
Coelesti custodia;

6b. Fames viget, dux discredit,
Hostes timet et abscedit
Laetatur Samaria.

Grad. ms. Carmeli Parisiens. saec. 15/16. Cod. Mazarin. 465. (1388. C.)

195. De sancto Emmerico.

1a. Stirps, regalis, proles regis,
Imitator verae legis
Vera dedit gaudia;

1b. Hic dilectus par est malis,
In silvarum lignis qualis
Arbor non est alia.

2a. Crevit puer Emmericus,
Summi regis fit amicus
A primis cunabulis;

2b. Cedit hostis huic antiquus,
Caro, mundus, inimicus
In crucis signaculis.

3a. Chore, Dathan et Abiron,
Simul Cerinthus, Marcion
Ruunt Dei dextera,

3b. Puer sanctus rex de Sion
Puerorum echelion [sic]
Dum vexit ad aethera.

4a. Clangit tuba Gedeonis,
Silent magi Pharaonis
Nec dant signum tertium,

4b. Cum in psalmis decantandis
Vigil perstat, hic sanandis
Christi dat commercium.

5a. Salutantur sancti fratres,
Puer hic honorat patres
Pia post oracula.

5b. Uni unum, alii duo,
Penta trino, hepta quarto
Diversa dans oscula.

6a. Stupet pater haec cum videt,
Moestus vultu corde ridet,
Pium placat filium;

6b. Pandit natus veritatem,
Fratris monstrat sanctitatem,
Virginale lilium.

7a. Hic Conrado anxiato,
Ferris quinis colligato,
Rupit ferri vincula;

7b. Illustrata Pannonia
Signis multis cum gloria
Det laudes per saecula.

Miss. ms. Posoniense anni 1488. Cod. Musaei Hungarici Lat. 219. A. — Miss. ms. Strigoniense? saec. 14. Cod. Musaei Hungarici Lat. 94. B. — Miss. ms. Strigoniense? saec. 15. Cod. bibl. publ. Salisburgens. V 1 B 23. C. — 2a, 1 Servit puer C. — 2a, 2 Supremi regis C. — 3a, 2 Cerinthus et Marcion C; Simul Cerinthus et Marchion B. — 3b, 1 Puer sanctus dum ex Sion C. — 3b, 2 Puerum e celion C; puerum echelion B; puerorum etheleon A. — 3b, 3 Transvexit ad C. — 4a, 1 Plangit B; turba A. — 5a, 3 piacula C. — 5b, 2 Trina terno septa C. — 7a, 1 Conrardo B; Corrardo C.

196. De sancto Erasmo.

1. Ave, martyr gloriose,
Ave sidus, ave veris
Flos perennis rosae
Germinansque lilium.

2a. In hac valle peregrina
Confer tuis precibus,

2b. Ut non retro trahat spina
Nos a dextris gressibus,

3. Sed post carnis velamina
Deleta gibbi sarcina
Jungamur coelestibus.

Miss. ms. Hilariense X anni 1458. — 2b, 1 retro tendat culpae spina Hs.

197. De sancto Erasmo.

1a. Gloriose martyr Dei,
Nos orantes respice,
A te quod optamus rei,
Hoc in nobis perfice.

1b. Gaudes in coelorum thronis
Carnis per interitum,
Fac nos tuae passionis
Gaudere post exitum.

2a. Audi regni consodalis
Fletus in periculo
Tuae laudi, nullus talis
Visus est in populo.

2b. O quam pium, quam beatum,
Quam felix promissio,
Qui te venerantur gratum,
Illis fit remissio.

3a. O Erasme, o praeclare,
Fac nos recta sapere,
Inimicum superare,
Post hanc vitam vivere.

3b. Si sint tantae pravitatis
Cordis impugnantia,
Vultus tuae sanctitatis
Nostri sit custodia.

Miss. ms. Cremifanense 132. saec. 14. A. — Miss. ms. Hilariense X saec. 15. B. — Miss. ms. Scotorum Vindob. 55. a 3 saec. 15. C. — Miss. ms. Underdorfense anni 1437. Clm. Monacens. 7550. D. — Miss. ms. Alrispacense saec. 15. Clm. Monacens. 2873. E. — Miss. ms. Andecense saec. 15. Clm. Monacens. 24 002. F. — 1 a, 2 Nos oramus A.

198. De sancto Erasmo.

1 a. Coelum gaude,
Erasmi novella laude
Cane festa,

1 b. Pari laude,
O terra tenella, plaude,
Cedant maesta.

2 a. Erasmus industria
Subiit silentia
Eremorum,

2 b. Ibidem coelestium
Meruit colloquium
Angelorum.

3 a. Tandem flagris caeditur,
Dei pugil sistitur
Tribunali,

3 b. Respondet intrepide
Vir sanctus et lepide
Expers mali.

4 a. Verbis jussus subdolis,
Offerat ut idolis,
Est beatus,

4 b. Cum sprevisset idola,
Pravis fit parabola
Fustigatus.

5 a. Carceri intruditur,
Multo ferro premitur,
Carcer, ferrum solvitur
In favillam.

5 b. Flammea induitur
Toga, spata ceditur,
Gaudens sic ingreditur
Vitae villam.

6 a. Erasmi nos prece
Cunctorum a faece,
Jesu, solve
peccatorum.

6 b. Duc virtute plenos
Monteque serenos
Ad gaudia
gaudiorum.

Cod. Gottwicensis 202. saec. 15. — Mel.: Laetabundus.

199. De sancto Erasmo.

1 a. O quam gratus
Et insignis
Praesul Deo stabilis,

1 b. Qui poenatus
A malignis
Factus est mirabilis.

2 a. Tunc septennis
Hic in cultu
Mansit eremitico,

2 b. Qui perennis
Nunc in vultu
Claret beatifico.

3 a. Pastum caeli
Fert fideli
Corvus avis coelica,

3 b. Fatus Christi
Fit et isti
In lingua angelica.

4 a. Ferae vere
Cognovere
Hujus sanctitudinem,

4 b. De quo rei
Hostes Dei
Dictant turpitudinem.

5 a. Quem cum torquent
Pice plumbo
Resinaque sulphure,

5 b. Terra tremit,
Aer gemit,
Plebs perit in fulgure.

6a. Carceratur
Et seratur,
Molestatur tenebris,

6b. Fit amoena
Duodena
Inibi lux celebris.

7a. Hic vestitus
Fit auditus
Sic mens Deo oritur,

7b. Ferro gravi,
Voce suavi
Martyr fit et moritur.

8a. Mundo natos
Fac purgatos
Erasmi victoria,

8b. Jesu pie,
Mortis die
Tecum frui gloria.

Miss. ms. Herfordiense saec. 15. Cod. Berolinens. Fol. 443.

200. De sancto Erhardo.

1a. Salve, splendor firmamenti,
Arca candens documenti
Fidei catholicae,

1b. O Erharde, pastor bone,
Florens in religione,
Virtute heroice.

2a. Venus lucens in aurora,
Lux benigna, lux decora,
Atras pandens latebras,

2b. Fortis cibus salutaris,
Cymba tuta hujus maris
Transiens per salebras.

3a. Gaudeat Hibernia
Tanto nato filio,

3b. Felix et Bavaria
Veritatis lilio.

4a. Ratisbona singulari
Plausu plaudat, jucundari
Decet patri filiam,

4b. Cui adstans paralises
Fugat, sanat atque clises,
Qui quondam Ottiliam,

5a. Caecam natam, lucidavit,
Nympham lympha emundavit
Sancti fonte baptismatis.

5b. Christi factus citharista,
Verae legis et legista,
Praeco sacri pneumatis,

6a. Diligentes te commenda
Regi coeli omni menda
Nequam tersa schismatis.

6b. O mandrita summe bone,
Mandros mortis in agone
Juva tuis meritis.

Miss. ms. Alrispacense saec. 15. Clm. Monacens. 2873. A. — Miss. ms. Sanemmeramense saec. 15. Clm. Monacens. 14414. B. — 1a, 2 documentis A. — 1a, 3 Fidei caritate A. — 2a, 3 Atra A; antras B. — 2b, 2 Tumba A. — 2b, 3 calebras A; falebras B. — 3a, 2 Tanta A. — 4b, 1 Tui astaris paralises B. — 4b, 2 elises A. — 5a, 2 Sancti martyris B fonte fehlt.

201. De sancta Erntrude.

1a. Plausu laeto jubilemus
Summo regi, personemus
Erntrudis solemnia,

1b. In qua gemma fulsit morum
Ab infantia bonorum,
Quae est regens omnia.

2a. Effatus nullus sufficit
Nec oda ulla perficit
Ipsam plene laudare,

2b. Ejus in excellentia
Hic quondam rexit entia
Terrena quam praeclare.

3a. Respuit tunc pocula
Vasis Babylonis,
Fervens fuit rosula
Haec Judaei donis.

3b. Ut lecythus olei
Herae Sareptenae
Sic in olla fidei
Fecundavit plene.

4a. Arbori ut sit, subjectas
De virtute in virtutem
Duxit cum prudentia.

4b. Respexitque vias rectas,
Animarum ut salutem
Firmet cum solertia.

5a. Vias Dinae haec abnuit.
Acta Mariae imbuit
Et cum Martha coluit.

5b. Dei potentis filia
Futans mundi vilia
Coeli legit lilia.

6a. Jesu dulcis, ob amorem
Erntrudis atque decorem.
Virginis sanctissimae,

6b. Salva omnes hanc laudantes
Gaudia et deprecantes
Data invictissimae.

Miss. ms. Salisburgense anni 1476. Cod. bibl. publ. V 1 A 12. A. — Miss. ms. Salisburgense saec. 15. Cod. Palat. Vindobonens. 1778. B. — Miss. ms. Salisburgense saec. 15. Cod. Claustroneoburgens. 76. C. — Miss. ms. Gurcense saec. 15. Cod. Musaei Virunens. 332. D. — Miss. ms. Graecense 74. saec. 15. E. — Miss. ms. Stirpinense 3. saec. 15. F. — 1a, 1 laete E. — 1a, 3 Erntrudis virginis solemnia ABD. — 1b, 3 Quae regens omnia ABCDE. — 2a, 1 Affatus A. — 2a, 3 plenam laudare ACEF. — 3b, 1 Ne lecythus A; Nec lecythus D. — 3b, 3 Fit in aula fidei A; sic in aula C; sit in aula DE. — Arbora ut sit ADE; arbora ut sic F; arbore ut sit C; arbori ut sit B. — 4b, 3 Firma cum solertia A; cum solemnia CD. — 5a, 1 Vias Domini B. — Verderbter Text in sämtlichen Hss.

202. De sancto Eugenio.

1a. Psallat cum tripudio
Laeta praesens concio
Praesentans Eugenio
Vota grata.

1b. Cujus ministerio
Toletana regio
Est a cultu devio
Revocata.

2a. Accelerans Galliam
Ad patris praesentiam
Turbam habet obviam
Paganorum.

2b. Quaerunt, an dîs famulus:
Sum, dixit intremulus,
Cultor Christi sedulus,
Non deorum.

3a. Mox truncato capite
Viri mentis concite
Prosternunt in gurgite
Corpus caesum.

3b. Immenso volumine
Temporum in flumine
Latuit putredine
Nunquam laesum.

4a. Vir saluti redditus,
Prout erat monitus,
Paruit sollicitus
Imperio.

4b. Corpus tractum latice
Locat honorifice
Constructae basilicae
Sacrario.

5a. Nunc praesens ecclesia
Martyris praesentia
Exsultet laetitia
Speciali.

5b. Cujus precum gratia
Per temporum spatia
Sit praesens familia
Expers mali.

Miss. ms. S. Dionysii saec. 14. Cod. Parisiens. 1107. Mit Mel. = Plebs devota psallite.

203. De sancto Eustachio.

1a. Corde puro, mente munda
Moduletur vox jucunda
Lucis hujus gaudia,

1b. Lux est grata, lux insignis,
In qua digna Deo dignis
Conferuntur praemia.

2a. Ignem vincens et leonem
Christi martyr post agonem
Et decursum stadium,

2b. Natis junctus et uxori
Hac in die jussus mori
Vitae cepit bravium.

3a. Vanitati deditus
Dum aberrat nescius,
Invitatur coelitus
Ad fidem Eustachius,

3b. Ne gentilis perderet
Boni fructum seminis,
Cum jam caste viveret,
Omnis expers criminis.

4a. Hic tentatus graviter
Fert exemplum posteris,
Dum amissa pariter
Uxore cum liberis

4b. Fidem puram retinet
Nec adversis frangitur,
In spe cuncta sustinet
Neque sperans fallitur.

5a. Nam procurat Dei cura,
Ut propinet in mensura
Lacrimarum calicem,

5b. Non oblita misereri
Nec in ira contineri
Justum passa judicem.

6a. Viro justo post laborem
Natos reddit et uxorem
Et in statum hunc priorem
Ac fortunam erigit.

6b. Sed non parens regis irae,
Dum jubetur, aut perire
Aut a fide resilire,
Mori magis eligit.

7a. Ergo Christo convicturus,
Fide fortis, spe securus,
Bovem ingressus aeneum
Vaporem spernit igneum.

7b. Corpus, quale prius erat,
Incorruptum perseverat
Nec in extremis crinium
Vires apparent ignium.

8a. Tamquam aurum a fornace
Mundus exit spiritus,
Locus ejus fit in pace,
Quem non turbat gemitus.

8a. Nullus enim ibi luctus,
Nullus timor hostium,
Sed laborum dulcis fructus
Et perenne gaudium.

9a. Martyr dulcis et praeclare,
Quos hic vides laborare,
Tuis juva precibus,

9b. Ut amarum mundi mare
Sic possimus transmeare,
Ne mergamur fluctibus.

Miss. ms. S. Dionysii saec. 14. Cod. Parisiens. 1107. mit Mel. A. — Miss. ms. Parisiense saec. 14. Cod. Mazarin. 422. (732.) B. — Miss. ms. Sammaglorianum saec. 15. Cod. Parisiens. (Arsen.) 623. C. — Prosar. ms. Parisiense saec. 15. Cod. Andegavens. 91. D. — 2b, 2 visus mori C. — 5a, 2 ut propium in C; mansura A. — 5b, 1 Nam oblita C.

204. De sancto Eustachio.

1. Omnes Christo jubilemus
Ac pariter celebremus
Martyrum solemnia,

2a. Corde, mente suspiremus,
Voce lingua personemus,
Quam sint vera gaudia.

2b. Quae dat Christus in praemio
His, qui fortes in proelio
Vicerunt supplicia.

3a. Cruce mortem qui substravit
Signum crucis demonstravit
Inter cervi cornua,

3b. Fera signat redemptorem
Et venatur venatorem
Sequentem per ardua.

4a. Gressum figit et affatur
Et Placidus admiratur
Tactus Dei gratia,

4b. Cedit error, fides datur
Et ab ipso requiruntur
Baptismi mysteria.

5a. Mores mutat atque nomen,
Bonum turbat ex hoc omen
Serpentis nequitia;

5b. Fit jactura mundanorum
Sed spes levat aeternorum
Justum a miseria.

6a. Pudor cogit exsulari,
Quem solebat venerari
Caesaris militia,

6b. Sic afflictus temptamentis
Indefesso statu mentis
Calcat saecli devia.

7a. Sic ad mare pervenitur
Et ibidem invenitur
Nauta freto saevior,

7b. Uxor male coercetur
Et pro naulo detinetur,
Fit uterque tristior.

8a. Pater lugens prae dolore
Carpit iter cum moerore
Sua tundens pectora,

8b. Nil blasphemum profert ore,
Vocem premit a clamore,
Cara ferens pignora.

9a. Sine rate transit fluctum,
Inde Satan auget luctum.
Fera tollit pueros;

9b. Nescit ultra consolari
Nec a fletu temperari
Cernens rapi liberos.

10a. Jamjam paene destitutus
Et in luctu constitutus
Job illustrem est secutus
Duce patientia;

10b. Quem militum assuetus
Sequebatur olim coetus,
Nunc abjectus atque spretus
Pascit animalia.

11a. Hujus Caesar flens eventum
Per hunc tandem post inventum
Hostem domat incruentum
Capto pacis foedere.

11b. Videns opus deitatis
Pater gaudet matre, natis
Post haec sibi restauratis
Trinitatis munere.

12a. Sic recepti triumphantes
Ac profana deviantes,
Fide mortem superantes
Feris dantur properantes
Bovis ad incendia.

12b. Quorum prece mundi mare
Valeamus transmeare,
Coelum quoque penetrare
Nec non Christo conregnare
Felices in gloria.

Grad. ms. Compendiense saec. 14. Cod. Paris. 17 329. — Mel.: Laudes crucis.

205. De sancto Feliciano.

1a. Ad concentus animemur
Et psallendo collaetemur
Piis cum intentibus,

1b. Voces votis adornemus,
Ut decenter concordemus
Festis in praesentibus.

2a. Labor linguae nam frustratur,
Si mens voci non aequatur
In devotionibus;

2b. Ex intentu judicatur
Homo, dum quid operatur
Rebus aut sermonibus.

3a. Unde simplex sit et pia
Nostrae vocis harmonia,
Quam sanctis deferimus;
Laus nam sanctis cum dicitur
Haec in Deo perficitur
His aut quid egerimus

3b. Non putemus ergo vanum,
Sanctum si Felicianum
Tractemus devotius,
Qui sanctorum agminibus
In supernis ordinibus
Effectus est socius.

4a. Divi jugum en laboris
Hunc provexit ad honoris
Tanti magnitudinem,

4b. Et ob curam ampliorem
Est adeptus celsiorem
Illic gratitudinem.

5a. Quantus ergo sit in caelis
Christi servus hic fidelis,
Ex actu colligitur,

5b. Et quod magna mereatur,
Ejus virtus si pensatur,
Vere non ambigitur.

6a. Nondum quidem baptizatus
Christi fidem insperatus
Dilexit sincerius,

6b. Cujus mores dum notavit,
Sacris scholis hunc aptavit
Sanctus Eleutherius.

7a. Postquam vero baptizatur,
Fide fulgens declaratur
Aptus sacerdotio;

7b. Inde virum tam benignum
Praesulatu fecit dignum
Virtutum promotio.

8a. A Victore praesul factus
Quam solemnes gessit actus
Intrans Christi vineam

8b. Plantandoque sacram fidem
Gentem, de qua natus pridem,
Sanctivit fulgineam.

9a. Exstirpando vim deorum
Idolatras diversorum
Hinc convertit terminorum
Docens in Italia;

9b. Cur suspensus laceratur,
Verba vitae ne loquatur
Sed nequaquam retardatur
Profiteri talia.

10a. Plures poenas sic perpessus
Vinctus Romam est agressus
Obiitque mox oppressus
Viarum laboribus;

10b. Quem cum laude sepelivit
Gens, in fide quam sanctivit,
Deus hunc et insignivit
Signis potioribus.

11a. Ob hoc pie modulemur
Hunc et sanctum deprecemur,
Ut in fide solidemur

Aevae mortis ne damnemur
Atroci sententia;

11b. Sancti nobis hoc praestare
Coelitus et impetrare,
Quem praesentem commendare
Nitimur et personare,
Dignetur clementia.

Miss. ms. S. Katharinae Hamburgens. 433. saec. 15. Mel.: jedenfalls Lauda Sion.

206. In Translatione s. Fidis.

1a. Omnia melliflua
dent cantica
et honora
collecta agmina,

2b. Instat quia praeclara
dies intra
orbis ampla
dicata spatia,

2a. Qua Fides alma trophea
penetravit ferens aethra
victricia.

3a. Celsa martyrum caterva
congaudet una,
sanctae ac beatae Fidis merita
subisse una
contubernia.

4a. His turba pia
jam laudibus juncta,
nobiscum propria
promite gesta,

5a. Nam exorta
virgo sanctissima
ac referta gratia
sempiterna
mente devota
exercebat
casta tyrocinia.

6a. Multa ornata
virtutum doxa,
ejus fama longa
dum volitat per arva,
judicialia
adiit jura.

7a. Saeva decurrunt flagella
per juvenilia membra
omniaque poenarum argumenta.

8a. Jam nunc tympana
clara ante sacra
sonant epithalamia,
cum sponsalia
dotis a Christo sunt data.

9a. Jam compos effecta
sancti nominis, Fides alma,
digna
prece saeva solve vincla.

2b. Agni sacra vestigia
virginalia sequitur
per lilia.

3b. Digna gratiarum vota
voce consona
reddunt cum ipsa martyre socia
regi, qui cuncta
gubernat saecla.

4b. Inter inclita
quae sanctorum scripta
passione sacra
manent lucida.

5b. Exempla jam
cunctis vivifica,
ut aeterna capiant
sacramenta,
Christi munia
implebat
solida confidentia.

6b. Data iniqua
tunc sententia
ipsa ad parata
suscipitur tormenta
propter aetherea
privilegia.

7b. Stat summa virtute fixa
intrepida Christi sponsa,
ut intret secreta thalami functa.

8b. Namque corona
praeventa lucida
in certamine posita
in Christi dextra
quievit pace superna.

9b. Quo lampada nostra
tua redundante referta
celsa
tecum capiamus regna.

10. Ubi sempiterna
fruamur doxa
in saecula.

Antiph. ms. Conchacense saec. $^{10}/_{11}$. Cod. Parisiens. Nouv. acq. 443. A. — Miss. ms. Parisiense saec. 14. Cod. Parisiens. 835. B. — 5b, 2 vivificavit A. — 5b, 3 rapiant B. — 5b, 6 impleat B. — 6a, 4 Domini nobilitat per arva B. — 7a, 2 juvenalia A. — 7b, 2 virgo Fides Christi sponsa B; intrepida fehlt. — 7b, 3 ut intra A. — 8b, 1 Nam et B; chotona A. — 8b, 3 in certamina potentias posita B. — 9b, 1 lampa B. — 9b, 2 refertae B. — 10, 3 saecla B.

207. In Translatione s. Fidis.

1. Doxa per omnia
renitet cosmi climata

2a. Uranica
turma concinat
in altis gloriam
ac voce clara
resultet Alleluja.

2b. Hinc terrea
cuncta applaudant
nova certamina,
praecelsa, pura,
herili laude digna.

3a. Quae Fides egregia,
Deo dicata martyr pia,

3b. Exsuperavit cuncta
prudentum ut psychomachia.

4a. Nempe exorta
nobili prosapia

4b. Sacra delegit
pudica connubia.

5a. Vera refert historia
Hac quidem de causa
passim pervulgata
intonuit fama
In Dacianica aulea.

5b. Comperta ut sunt famina,
Ad tribunalia
tyrannica ducta
impia per jussa
Quaeritur, an sit Christicola.

6a. Tum virgo beata
immota
neque perterrita
affatur
voce serena:

6b. Haec fides divina
suscepta
in mente devota
inserta
fertur gratia.

7a. Hinc saeva caterva
neci praeparat dari membra
tenera per supplicia.

7b. Accenditur pyra,
media super craticula
uritur Dei athleta.

8a. Ambusta ferens latera
sed nondum devicta,

8b. Tegitur Christi gratia,
qua fit obumbrata.

9a. Ducta ad delubra
Capitali sententia
finitur intemerata
sacra gestans praemia
Juncta virginum chorea.

9b. Hinc tonant cantica
De te, virgo, praelibata
sponsi sequens vestigia
ejus forma accensa
Cunctam liquisti machinam.

10a. Ac custodum speculam
adisti agitata

10b. Exorcizans quaerula,
clamitans almiphona:

11a. O beata
vigilum turma,
pande secreta
dilecti cubilia,

11b. Cujus forma
sum vulnerata,
dudum anxia
quaero exanimata.

12a. Caterva theologa
praedicat subisse
poli fulcra.

12b. Quem cohors virginea
spectat florida
inter lilia.

13a. Ah, virgo coelibata.
Alma quaeris gaudia,
quo laetatur
plebs redempta
Ac omnis una coelica.

13b. Tanto foedere digna,
Tu Christo gratissima
martyr, scande
poli templa,
Vita beata merita.

14a. O virginum gemma
paradisique accola,

14b. Emunda delicta
nostra tua prece pia.

15a. Praecelsa
suscipe vota hac
die te lautantia.

15b. Exposce
gloriosa nobis
vitae contubernia,

16. Quo tecum jungamur,
Fides paradoxa.

Antiph. ms. Conchacense saec. $^{10}/_{11}$. Cod. Parisiens. Nouv. acq. 443. — 7b, 2 medio super. — 9b, 3 sponsi sacra sequens. — 12b, 1 Quem chorus virginea. — 12b, 2 spectat intra florida. — 16, 1 jungamus.

208. De sancto Floriano.

1a. Salve, martyr gloriose,
Passionis qui famosae
Torcular ingrediens

1b. Indumentum rubricasti
Teque ipsum abnegasti
Pugnaturus prodiens.

2a. Regum jussa refutasti,
Laureaci triumphasti
Aquilino praeside,

2b. Idolis libare jussus,
Dum contemnis, es discussus
Fustium examine.

3a. Uncis scapulas evulsus
Cadis in flumen propulsus
Tortoris ex furia,

3b. Supra petram sed evectum
Et ab aquila protectum
Tollit te Valeria.

4a. Dum portaris ad humandum,
Lassis bubus ad potandum
Scatet fons dans gratiam;

4b. De sepulchro virtus manat,
Per te Deus aegros sanat
Et dat lapsis veniam.

5a. Agonista triumphalis,
Non devictus mundi malis,
Ultro petens proelia,

5b. Nil in te per blandimenta
Praeses, nihil per tormenta
Proficit crudelia.

6a. Transiens hanc mundi vallem
Regium incedis callem,
Campi ductor nobilis,

6b. Quem nec mundi dextra mollit,
Nec sinistra robur tollit
Muri tam immobilis.

7a. Ergo nos currentes post te
Prece trahens fac a poste
Ne pellantur Domini;

7b. Floriane, flos qui flores
Inter veros Eden flores
Correspondens nomini,

8a. Causae nostrae te patronum
Delegamus ante thronum
Divinae clementiae.

8b. Iram placa, quam meremur,
Sta pro nobis, ut laetemur
Reformati gratiae.

9a. Carnem nostram reflorere
Fac et ultra non marcere
Vitiis urentibus,

9b. In splendoribus sanctorum
Ut frumur angelorum
Coelicis concentibus.

Miss. ms. S. Floriani XI 390. saec. 13 A. — Miss. ms. S. Floriani XI 389. saec. 14. in B. — Miss. ms. S. Floriani XI 391 saec. 14. C. — Miss. ms. S. Floriani III 204. saec. 14. D. — Miss. ms. Cellae Principum anni 1487. Clm. Monacens. 7204. E. — 1a, 2 Qui passionis A. — 1b, 5 sq. und 2a, 1 fehlen E. — 2a, 3 Sub Aquilino A. — 3a, 3 Collum junctus lapide. A. — 5a, 1 Ergo juste triumpharis D. — Str. 5 und 6 fehlen A. — Str. 7 fehlt AD.

209. De sancto Floriano.

1a. In agone spe coronae
Confortatus vir beatus
Florianus hodie

1b. Christo fretus, fide laetus,
Quam probavit, qua pugnavit,
Stolam sumpsit gloriae.

2a. Cujus dedicatam passione
Diem laetabundi
celebremus istam

2b. Et condigna veneratione
Christi attollamus
fortem agonistam.

3a. Florianus venerandus
Quam praesago fulsit
insignitus nomine!

3b. Palmae namque comparandus
Flore, fructu tibi
germinavit, Domine.

4a. Ad meliora quotidianis
accrescens operibus,
Cedrus fuit hinc
inde protensis in altum
ramis ac radicibus.

4b. Caritatis studio sibi pauper, dives pauperibus,
Variis operam
virtutibus alternatis
impendebat vicibus.

5a. In petra superaedificatus
Solidum in Domino
Sibi delegit
fundamentum,

5b. Ubi pura fide radicatus
Fulmina et flumina
Securus excepit
atque ventum.

6a. Aquilinum blandientem
Et eundem punientem
Non attendens
sprevit idolatriam,

6b. Sine fine permanentem,
Cuncta bona continentem,
Ad coelestem
anhelando patriam.

7a. A praefecto supradicto
Uncis dissipatus ferreis,
Daemonum detestabatur
Falsitatem,

7b. Et de rebus, quas videmus,
Nihil congitando terreis,
Divinam aemulabatur
Veritatem.

8a. Puniri tandem fastiditus
In Anesi flumine
Jussu judicis martyr
est obrutus.

8b. Ad petram haerens secus litus
Alis aliqua corpus
Pretiosum protexit
divinitus.

9a. Quod vidua
Felix et fidelis, Valeria,
Clam in locum perduxit
exsequiarum.

9b. Qua pro sua
Ingemiscentibus miseria
Festiva virtus adest
gratiarum.

10a. Hic virtutes
Fiunt ad salutes
Infirmorum;
Laetare,
martyr, decus sanctorum.

10b. Hic veniam
Lapsi promerentur
Peccatorum,
Futuri
consortes angelorum.

11a. Nos, o Floriane, tuis
devotos servitiis
Ad laudes Dei
memor esto conservare,

11b. Ut apud Dominum tuis
fulti patrociniis
Praevaleamus
in adversis triumphare.

Miss. ms. S. Floriani III 208. saec. 12. — 9a, 4 Mehr von einer Silbe. — 11b, 1 Capsi veniam. Hs. Die beiden letzten Strophen als selbständige Sequenz bieten Miss. ms. S. Floriani III 209. saec. 13. — Miss. ms. S. Floriani XI 390. saec. 13. — Miss. ms. S. Floriani XI 389. saec. 14.

210. De sancto Francisco.

1a. Vitae nostrae praevia
Francisci memoria
Nobis sit in speculum,

1b. Qui relinquens omnia
Per multa supplicia
Se vicit et saeculum.

2a. Qui praeventus coelitus
Patris vincla, strepitus
Mundi libens pertulit,

2b. In fervore spiritus
Abnegans se penitus
Leprosis se contulit.

3a. Hunc in evangelio
Novae novos unctio
Mores vitae docuit,

3b. Cujus factus lectio
Se libens martyrio
Paganis exposuit.

4a. Clavi, plaga lateris
Novis docent literis,
Qualis intus fuerit;

4b. Signum sui sideris
Testatur quod operis
Luce mundo fulserit.

5a. O pater minoribus,
Quos praecedes moribus,
Meritis prosequere,

5b. Mundo mori fratribus
Tuis confer precibus
Et in Christo vivere.

Orat. ms. Augustanum anni 1469. Clm. Monacens. 3702. A. — Prosar. ms. Franciscan. saec. 14/15. Cod. Parisiens. 1339. B. — 3b, 1 Cujus fortis lectio A.

211. De sancto Francisco.

1a. Coeli cives in colono,
Totus orbis in patrono
Christo promat dulci sono
Laudes et tripudia;

1b. Gratulentur et minores
In Francisco, cujus mores
Aegros sanant et languores
Carnis pellens vitia.

2a. Super Christum stans innixus,
In confixo manens fixus,
Crucifixum crucifixus,
Nudus nudum sequitur;

2b. Flagrat corpus ex amore,
Rubet latus ex cruore,
Pes cum manu novo more
Carnis arte pingitur.

3a. Paupertatis in camino
Praeelectus partu trino
Secum locat in divino
Throno multa milia.

3b. Praecursoris in secretum
Signum gerens per desertum,
Mundum clamat in apertum:
Fiat poenitentia.

4a. Gestis verba confirmantur
Atque signis, nam curantur
Aegri morbi, suscitantur
Defunctorum funera;

4b. Fidem aemulans Romanam,
Gentem adiit paganam,
Horum sectam culpans vanam,
Plagam atque scelera.

5a. Spe fraudata percussoris
Ac invitus laxis loris
Ipse intus, Christus foris
Speculator adfuit.

5b. Hinc electam curans gentem
Gressus opemque ferentem,
Grex supernis non carentem
Parem thori voluit.

6a. O Francisce, dux virtutum,
Gregem parvum te secutum
Serva praebens iter tutum
Ad coeli palatia;

6b. Ut pastorem te sequentes,
Iter rectum diligentes,
Exsultemus te videntes
In coelesti curia.

Grad. ms. Franciscan. Znoimense saec. 15. Cod. Strahovens. H 19. A. — Miss. ms. Voraviense 35. saec. 14. B. — Grad. ms. Franciscan. saec. 14. Cod. Pragens. I E 12. C. — 5a, 2 Ac in vito A, invitro C.

212. De sancto Francisco.

1a. Novum sidus orientis
Insignitor piae gentis
Ascendit angelicus,

1b. Nondum cedit nocumentis
Franciscus Dei viventis
Signifer salvificus.

2a. In camino paupertatis
Vir sanctus eligitur,
Dum jugis humilitatis
Cinere contegitur.

2b. De scintilla puritatis
Lux solaris oritur,
In Eliae duplicatis
Signis supergreditur.

3a. Summi regis armatura
Dignum solis in figura
Currus vexit igneus,

3b. Caritate non laesura
Carnis fulsit in fractura
Character aethereus.

4a. Contra gelu pravitatis
Provisurus jam signatis
Non fornax accenditur,

4b. Sol apparet sanctitatis,
Sacro tectus novitatis
Franciscus induitur.

5a. Tantae virtus fabricae,
Quam saepe Davidicae
Clavis arte panditur,

5b. In hoc vivo codice
Legis evangelicae
Christi vita cernitur.

6a. Seraph summi caritas
Dat cunctis spectabilem,

6b. Configurat veritas
Unctione docilem.

7a. Reseratur mens auctoris,
Instar libri fit prioris
Hic liber intus et foris
Scriptus Dei digito.

7b. Dulce jugum, lex amoris
Signa renovant splendoris
Francisco viro minoris
In sublimi posito.

8a. Redit innocentia,
Paret creatura,
Vitae reddit spolia
Nova Christi cura.

8b. Supernorum gratia
Plenus mente pura
Cordium praecordia
Novit et futura.

9a. O stupor, o novitas,
Carnem deiformitas
Transfigurat fragilem,

9b. Regias per semitas
Rex ad turmas inclitas
Ducem duxit humilem.

10a. Summo datum coetui
Plurimi testantur
Qui de malis erui
Mire se laetantur.

10b. Cujus ope mortui
Multi suscitantur
Et utrique sexui
Grata cumulantur.

11a. Sic effuso coeli rore
Novo Christi auget flore
Proli, patri regiam,

11b. Agni roseo cruore
Floris hujus in odore
Curramus ad gloriam.

Grad. Franciscan. saec. 14. Cod. Pragens. 1 E 12.

213. De sancto Francisco.

1a. Orbis totus gratuletur,
Sub Francisco praelaetetur,
Signum sacrum admiretur,
Dum stigmata contuetur.

1b. Ordo triplex ordinatur,
Perquam mundus illustratur,
Domus regis reparatur,
Ubi ordo confirmatur.

2a. Verus pauper fit laetanter,
Aegros sanat incessanter,
Aves monet affectanter,
Multis opem fert gratanter,

2b. Castitatis donat legem,
Obedire jubet gregem,
Paupertate Christum regem
Sequi docet non ex legem.

3a. Clarum sidus obcaecatis
Est Franciscus monstrans gratis
Collem immortalitatis
Ac fontem jucunditatis.

3b. Fontem vivum requiramus,
In quo sordes abluamus,
Aquas vivas hauriamus
Ut feliciter vivamus.

Miss. ms. Attilense anni 1454. Clm. Monacens. 3311. A. — Miss. ms. Franciscan. Monacens. saec. 14. Clm. Monacens. 8710. B. — 2b, 3 Paupertatem A. — 3b, 4 Et feliciter A. — Mel. jedenfalls die der marianischen Sequenz gleichen Anfangs (Kehrein 273).

214. De sancto Francisco.

1a. O Francisce, pater pie,
Sis lucerna nostrae viae,
Cui luxit sol pro die
Nunc et mortis articulo.

1b. Sis protector filiorum,
Informator quoque morum,
Intercessor peccatorum,
Tutor ab hostis spiculo.

2a. Qui solaris ut adspectus
Igneo in curru vectus
Casae fratrum es invectus
In caritatis aestibus,

2b. Fac nos tecum inflammari,
Moribus te imitari,
Ut tibi consociari
Possimus in coelestibus.

Miss. ms. Franciscan. saec. 15. Clm. Monacens. 23 277.

215. De sancto Francisco.

1a. Caput draconis ultimum
Ultorem ferens gladium
Adversus Dei populum
Excitat bellum septimum.

1b. Contra coelum erigitur
Et attrahere nititur
Maximam partem siderum
Ad damnatorum numerum.

2a. Verus de Christi latere
Novus legatus mittitur,
In cujus sacro corpore
Vexillum crucis cernitur.

2b. Fide protectus clipeo,
Spe galeatus, utitur
Mucrone verbi, baltheo
Vir castitatis cingitur.

3a. Franciscus princeps inclitus
Signum regale bajulat
Et celebrat concilia
Per cuncta mundi climata
Contra draconis schismata.

3b. Acies ternas ordinat
Expeditorum militum
Ad fugandum exercitum
Et tres catervas daemonum,
Quas draco semper roborat.

4a. Jussus a rege properat
Ad sempiterna gaudia,
Ut militum stipendia
Sanctus Franciscus exigat.

4b. Fac nos, pater piissime,
Patris haeredes gratiae,
Ut possint patris filii
Consortes esse gloriae.

Grad. ms. Francisc. saec. 14. Cod. Pragens. I E 12. A. — Grad. ms. Francisc. saec. 15. Cod. Semin. Olomucens. VIII. B. — Miss. ms. Attilense anni 1450. Clm. Monacens. 3311. C. — Trop. ms. S. Martialis Lemovicens. saec. 12/13. Cod. Parisiens. 1139. add. saec. 13/14. D. — Grad. ms. Franciscan. saec. 14. Cod. Parisiens. 10503. E. — 1b, 2 Et nititur attrahere ABC. — 2a, 1 Verum de CD. — 3b, 1 Acies trinas AB. — 2b, 1—4 lauten in B:

Fide, spe, privilegio
Amoris sub vestigio
Parvitatis in filio
Caput serpentis diruit.

3a, 3 Concilium D. — 4b, 4 erigat A.

216. De sancto Francisco.

1a. Ad honorem salvatoris
Et Francisci confessoris
Plaudat intus, psallat foris
Humana devotio.

1b. Nexis hic exemptus foedis
Spernit haeres jus heredis,
Spernit merces spe mercedis,
Abit in cilicio.

2a. Post repulsam monachorum
Curam gerens leprosorum
Fit exinde dux minorum
Et inventor ordinis.

2b. Fune renes dum suspendit,
Totum ejus cor ascendit,
Quantum unquam vix ascendit
Sensus in cor hominis.

3a. Vitam agens Deo gratam,
Mortem optat laureatam,
Sed profectus Damiatam
Illaesus repatriat.

3b. Fratres congratantur ei,
Coram quibus verbum Dei
Diversarum aciei
Volucrum annuntiat.

4a. Inter aves it et redit,
Quarum ei grex obedit,
Voce, quam natura dedit,
Laudans nomen Domini.

4b. Paci gaudent et saluti
Per Franciscum restituti,
Vident caeci, fantur muti,
Pausant energumeni.

5a. O mens simplex, mens benigna,
Caro pura, caro digna,
Signis mortis Christi signa
Praetendens similia.

5b. Cujus nunquam oblivisci
Nobis preces dent Francisci,
Sed per ipsum adipisci
Sempiterna gaudia.

Prosar. ms. Franciscan. saec. 14. Cod. Parisiens. 1339. Mit Mel. — 1b, 2 Sprevit.

217. De Stigmatibus s. Francisci.

1a. Absit nobis gloriari
Nisi cruce salutari,
Qua Franciscus singulari
Gaudet privilegio;

1b. Crucis haerens exemplari
Plagis clavisque signari
Meruit et decorari
Stigmatum quinario.

2a. Gaudent suis ceteri
Sancti privilegiis,
Tam in lege veteri
Quam in novae filiis.

2b. Franciscus signiferi
In te, Christe, proeliis
Dans se cursu celeri
Multis praeit aliis.

3a. Noe salvat octo vitas,
Feras arcae sed invitas,
Super undasque finitas,
Signum capit nubium;

3b. Hic dat octo suscitatis
Vitam, parent ipsi gratis
Ferae, sumit sanctitatis
Signum Dei proprium.

4a. Abraham egrediens
Domum patris deserit,
Natum ut obediens
Necet, ensem exserit;

4b. Iste totum exiens
Simul mundum conterit,
Christo mori sitiens
Memphi semet ingerit.

5a Joseph fugit nudus paene
Vitans adulterium,
Fugit iste nudus plene
Carnis omne vitium.

5b. Stirpis Moyses obscaenae
Sprevit nomen regium,
Hic originis terrenae
Nomen omne patrium.

6a. Moyses calciamentum,
David ludens vestimentum,
Isaias in portentum
Omnes simul deserunt;

6b. Nudat pedem sequens ducem
Iste Christum, gerens crucem
Cuncta deserit, quae lucem
Nudae crucis auferunt.

7a. Innitens evangelicae
Normae religionis,
Assumit apostolicae
Modum legationis.

7b. Nil possidens pecuniae,
Nil detinens in zonis,
Ne stirps sit avaritiae
Communibus in bonis.

8a. In hac a te via strata
Stricta carni, cordi lata,
Jesu bone, tibi data
Vota serva pauperum.

8b. Sit laus nostra tibi grata.
Tanto patre confirmata,
Cordis opesque dilata
Veniam dans scelerum.

Grad. ms. Franciscan. saec. 14. Cod. Parisiens. 10 503.

218. De sancto Georgio.

1. Almam paribus
concinite diem modulis,

2a. Qua mundum testis incliti
meritis sanxit
gloria Domini.

2b. Qui respuens terrae sordida
delegit coeli
splendidi miracula.

3a. Furentis invida
regis ira,
fervens in quos
conspexit sequi numina,

3b. Fateri prohibens
nomen summi,
credulorum
praecepit vitam persequi.

4a. Digna tempsit,
prava cupivit,
fide carens crimen
multum peregit,

4b. Lenis flexo,
gravis invicto,
meditans deleri
fidem saeculo.

5a. Postquam mille
poenis hominum
maduit damnando Deum

5b. Saeviens quin
et gladius alma
resecavit vitalia.

6a. Decursis vitiis talibus
Christus fert opem suis,

6b. Latere martyris gloriam
Non volens tam nitidam.

7. Carnificis vesaniam
patitur, ultione
miranda gessione
comptam honore.

Clm. Monacensis (ol. S. Emmerami) 14729. saec. 11. — Sequenz mit durchgängiger Endassonanz.

219. De sancto Georgio.

1a. Recolamus
Georgii sancti festum,
Alleluja,

1b. Qui hodie
Exsuperavit tyrannum
Fide firma,

2a. Asserens unum Deum
In coelo et in terra
Voce clara,

2b. Qui athletas coronans
Suos ad se suscipit
In gloria.

3a. Sicut aurum in flamma
Martyr inter tormenta
Fit diversa;

3b. Nec aurum incendia,
Nec martyrem tormenta
Vincunt saeva.

4a. Exsultant omnes sancti,
Angeli, archangeli
Die ista;

4b. Miles persecutoris
Devictis suppliciis
Scandit astra.

5a. Persecutor ejulat,
Georgius triumphat,
Deos suos conterit
Et idola.

5b. Coelorum agminibus
Sociatus dulcibus
Delectatur cantibus
Per saecula.

6a. Cujus prece sancta
Omni culpa tersa
Illuc tendamus
sine mora.

6b. In illa patria
Perpes laetitia,
Dulcis melodia,
Alleluja.

Miss. ms. Aquicinctense saec. 12. Cod. Duacens. 90. A. — Miss. ms. S. Amandi saec. 14. Cod. Parisiens. 1101. B. — Miss. ms. S. Amandi saec. 14. Cod. Valentianens. 111. C. — Mel. = Laetabundus.

220. De sancto Georgio.

1. Ave, stella gloriosa,

2a. Gemma martyrum
pretiosa,

2b. Georgi martyr,
spes unica.

3a. Adest hic nunc tibi
plebs devota,
Adesto famulis et
cantica
fac Deo digna nostra.

3b. Jubilat caterva
palliata,
Dulces alternat cantus
sonora
conjungit et organa.

4a. O te, regum rex bone,
nos una benedicimus
semper, trinitas alma.
Mente devota.

4b. Quam praeclara et pulchra
praemia sanctorum,
via, vita et diadema,
Lux sempiterna.

5a. Coelica et terrea,
plaudite symphonia,
plaudat et canora,

5b. Hymnizet nectarea
diatessaron sua
diapente juncta.

6a. Diapason clara
ex his facta
surge, tinnula

6b. Dulcis melodia
et suavis,
ede carmina.

7a. Nunc te, Georgi,
dilecta
precatur turma,
ubique nos guberna,

7b. In angelica
curia
nostra opera
excusa fragilia.

8a. Post te nos trahe tua
manu beata
ad aeterni
regis regna
Illa superna.

8b. Illic albescunt lilia,
rubet et rosa
redoletque
mira balsama
Felix patria.

9a. Jesus quo sua
gaudet cum sponsa
ejus sola
summa gratia.

9b. Illi gloria,
laus melliflua
saeculorum
sit in saecula.

10a. Amen, clamemus
voce magna,

10b. Salve, coelestis
margarita.

Grad. ms. Longoretense saec. 13. Cod. Paris. 10 511 A. — Miss. ms. Compendiense saec. 14. Cod. Parisiens. 17 318. B. — 2b, 1 Vincenti martyr B. — 3b, 3 Dulcis A. — 5a, 1 aetherea A; et terrena B. — 6a, 1 diapason vera B. — 7a, 1 Vincenti B. — 7a, 4 pro nobis semper ora. — 8a, 4 regis aulam. B. — 8a, 5 illam supernam B. — 8b, 1 Illuc A.

221. De sancto Georgio.

1. Nunc nobis succurre,
sancte Georgi,

2a. Ut laudes
demus tibi dignas,
o Georgi.

3a. Tu multos vincis,
o Georgi.

4a. Tu Dacianum fervidum
confudisti,
o Georgi

5a. Vidua
panem tibi donare
denegavit, o Georgi.

6a. Viduae filium
tu salvasti,
o Georgi.

7a. Daemonem
in abyssum demersisti.
o Georgi.

8a. Tormenta
omnia sprevisti
o Georgi.

9a. Nos juva,
martyr Georgi.

2b. Cui nullus
dignior est laude,
o Georgi,

3b. Tu regem vincis
o Georgi.

4b. Tu Christianos plurimos
convertisti,
o Georgi.

5b. Angelus
te cum coelesti cibo
satiavit, o Georgi.

6b. Idola plurima
destruxisti,
o Georgi.

7b. Reginam
Alexandrinam credere
tu fecisti.

8b. Tu minas
nihil timuisti
o Georgi.

9b. Nos salva,
sancte Georgi.

Miss. ms. Andecense saec. 15. Clm. Monacens. 24002. A. — Miss. Pragense saec. 15. Cod. Capit. Pragens. P 1. B. — Miss. ms. Pragense XII C 5 anni 1482. C. — Miss. ms. Tiechobucense saec. 15. Cod. Pragens. XIV B 17. D. — Miss. Hafniense imp. Hafniae 1510. E. — 1, 2 sacrate Georgi C. — 3a, 1 Tui nullus D; qui nullus C. — 3a, 1 sq. fehlt BC: multos convertis A; Tu iotrem [sic] vincis D. — 3b, 1 sq. fehlt D. — 4a, 1 sqq. fehlt D. — 4b, 2 convertis BCD. — 5a, 2 donare fehlt D; dare AB. — 5b, 1 sqq. fehlt AB. — 6a, 1 sqq. fehlt B. — Str. 8a und 8b fehlen BCD.

222. De sancto Georgio.

1a. Omnis terra psallat Deo
Pro tam nobili trophaeo
Martyris Georgii,

2a. Miles bonus, pugil fortis,
Inter mille poenas mortis
Permansit intrepidus,

3a. Foris angunt tot tormenta,
Sed in coelum mens intenta
Bellatoris incliti

4a. In equuleo levatur,
Ferro, flamma cruciatur,
Laceratur ungula,

1b. Qui devicto jam tortore
Regem cernit in decore,
Fontem omnis gaudii.

2b. Intus erat, qui pugnavit,
Intus, qui sic triumphavit,
Amor Dei validus.

3b. Nullam sensit laesionem,
Intus habens unctionem
Spiritus paracliti.

4b. Sed cruore suo lotus
Intrat martyr mundus totus
Coeli tabernacula.

5a. Salve, martyr gloriose,
Vir illustris et famose,
Digne mille laudibus,

5b. Tuo lava nos cruore,
Tuo fove nos amore,
Tuis salva precibus.

Miss. ms. Herfordiense saec. 15. Cod. Berolinens. Fol. 443.

223. De ss. Gordiano et Epimacho.

1. Gaudendum nobis,
suadent hujus
dici festa,

2a. Victorum agone
serena

2b. Palmaque perenni
dicata.

3a. Quos pius atque fidelis
imperator
post bella peracta

3b. Praemia congaudens ipsis
perduxerat
clemens ad aeterna.

4a. Nam Gordianum,
perditi principis
subsecutum
vota maligna,

4b. Nutu coelesti
monitum docuit
meliora
subire castra.

5a. Et idem,
qui prius terrena
nescius
exercebat lucra,

5b. Protinus
impiger et audax
belliger
assumpsit superna.

6a. Judex impius
uritur
ira saeva
martyrque laetatur
mente clara,

6b. Post Epimachum
volitans,
quem jam dudum
hac die colebat
plebs superna.

7a. Horum ergo meritis,
Domine,
supplicantum
terge delicta,

7b. Quorum laudes ad tuam
gloriam
celebramus
voce devota.

8. Tu rege, Christe, corda.

Trop. ms. Mindense anni 1024. Cod. Berolinens. IV. 11. — Mel.: „Romana“.

224. De sancto Gorgonio.

1. Concinat
plebs devota laudes
coeli, terrae Domino

2a. Vocibus alternis
organicisque modulis

2b. Carminis et suavi
congeminetur jubilum,

3a. Hunc diem praeclarum
qui nobis
et gloriosum reddidit

3b. Nobilis athletae
praeclaro
certamine Gorgonii.

4a. Qui constanter
poenarum devicta
multiformi specie

4b. Collegio
consertus martyrum
laureatus triumphat.

5a. Quam beata Christi
confessio nominis,
Quam verbera, flagra,
carceres, carnifices,
ignes, equulei,
lampades,

5b. Quam liquoris acri
perfusio salisque,
Quam tormenta nulla
praevalent evellere
sui de corpore
militis.

6a. O martyr invicte,
o splendidulum
beati martyris
speculum!

6b. Servorum precatus
aure placida
jam nunc suscipito,
Gorgoni.

7a. Tu namque spernens gloriam
temporalem,
fasces respuens
palatinos
pro Domino carnem
supliciis dederas.

7b. Nunc ergo coeli civibus
sociatus,
palmam retinens
triumphalem
praesentia Jesu
piissimi frueris.

8a. Et nos vota persolventes
melodiis
tibi clarisonis
pangimus.

8b. Tu famulos tua festa
celebrantes
regnatori Deo
commenda,

9. Ut clemens peccamina
laxet, pacem tribuat
vitam concedat aeternam.

Trop. ms. Mindense anni 1024. Cod. Berolinens. IV. 11. add. saec. 12 — 6a, 3 sancti martyris. — 7a, 3 faces respuens. — 8b, 2 celebrantes, precamur (dieses überzählig) regnatori Domino.

225. De sancta Helena.

1a. In sanctorum jugi laude,
Plebs devota, Deo plaude,
Qui in sanctis est mirabilis;

1b. Inter quos splendet Helena,
Fide, spe, amore plena,
Sponsa Christi venerabilis.

2a. Haec inventrix sanctae crucis
Adimplevit opus lucis
Pio cordis desiderio,

2b. Sacrosanctam passionem
Crucis per inventionem
Omni venerata studio.

3a. Patent adhuc sacra vota
Dignae matris longe nota
In templorum aedificiis,

3b. Quae per orbem struens plura
Larga sublimavit cura
Et augmentavit divitiis.

4a. Gaudet ergo nunc in caelis
Dispensatrix haec fidelis
Inter angelorum milia,

4b. In vestitu deaurato
Et amictu variato
Ferens caritatis lilia.

5a. Sponsa
Christi sancta et decora,

5b. Christum
pro nobis instanter ora.

6. Qui nos redemit in victoria
Ipsi perennis laus et gloria.

Grad. ms. Franciscan. in Hüls saec. 15. A. — Miss. ms. Novesiense saec. 15. Cod. Parisiens. 12063. B. — 2b, 3 Omnium A. — 3a, 1 Parent adhuc B. — 4b, 2 Et amicta variatu A.

226. De sancta Helena.

1a. In honorem summi regis
Psallant gregis novae legis
Fides, spes et caritas,

1b. Omnis psallat sexus rite,
In hoc festo vocis, vitae
Nulla sit disparitas.

2a. Honoranda quo Helena
Coeli statu jam amoena
Vivit multifario,

2b. Adstat quippe regi data
Fulgens secum coronata
In vestitu vario.

3a. Nobilis haec a parente
Utrobique praepotente
Fuit Treverigena,

3b. Dehinc Constantinus divus,
Romanorum praecipivus,
Regnat Helenigena.

4a. Et haec vitat paganismi
Fana se dans Judaismi
Ritibus legalibus,

4b. Visis a Silvestro signis
Baptizatur fide dignis
Digna spiritalibus.

5a. Votis Christo mox arrisit
Crebris necnon manum misit
Haec fortis ad fortia,

5b. Indos, Armenos, Ibere,
Teque fert ad sacra vere
Fidei consortia.

6a. Princeps sancta visitavit
Loca donis et dotavit
Ea multiplicibus,

6b. Pallet fraus tunc Arriana
Sed et Christi crescit plana
Fides in fidelibus.

7a. Et sic sacra operatur
Simul quoque contemplatur
Vitam gerens geminam,

7b. Regi regum tanta vivit,
Vita parem ut hunc scivit
Nemo fore feminam.

8a. Vacat mater haec egenis
Corde pia, verbo lenis
Opereque stabilis:

8b. Ultro quaerit crucis lignum,
Reperit, exaltat dignum
Laude peramabilis.

9a. Reges sacra tres collegit
Et Thebaeis multa egit
Sacris libatoria,

9b. Demum carpit haec supernum
Regnum regnans in aeternum
Celebri memoria.

10a. Et benigna sic matrona
Gustat, videt, ejus bona
Est negotiatio;

10b. Faxit ergo Deus ei,
Ut sit nobis requiei
Perpes secum statio.

Grad. ms. Margarethae Scheiffart de Merode. saec. 15. Cod. lat. 259. Musaei Hungarici. — Mel.: Majestati sacrosanctae. — 10b, 1 Fecit ergo Hs.

227. De sancta Hemma.

1a. Hierusalem superna,
Tibi aucta est lucerna
Virtutum omnium laterna
In sancta Hemma clarius,

1b. Haec nam coelicolatum
Plus quam terricolatum
Dilexit incolatum,
Transit hinc felicius.

2a. Nam fide redimita,
Spe quoque fulcita,
Caritate polita
Triumphavit firmiter;

2b. Praeceptum salvatoris,
Sui amatoris
Sectans, hinc erroris
Gazam sprevit sagaciter.

3a. Pauperibus donavit,
Coenobia ditavit,
Diversum consummavit
Opus misericordiae.

3b. Semet ipsam sprevit
Divinis sed accrevit,
Quibus inolevit
Sagax cedens vecordiae.

4a. Gurcam illustravit,
Affatim quam pavit,
Ibi demum dicavit
Corporis suffragium.

4b. Spiritum invexit
Coelo, quem dilexit,
Deus hinc porrexit
Multis hic subsidium.

5a. Debiles curavit,
Infirmos restauravit
Plerisque flagravit
Palam claris miraculis.

5b. O felix nunc patrona,
Nobis posce bona
In coelis, ne nos zona
Stygis stringat jaculis.

6a. O gemma sublimata,
Coelitus ditata,
Pro nobis prece rata
Stes semper apud Dominum;

6b. Coelestibus ut freti
Tibi jungamur laeti
Expertes omnis meti
Vitae post hujus terminum.

Miss. ms. Gurcense saec. 15. Hs. des histor. Vereins in Klagenfurt 332. — 1a, 3 Virtutum omnium alerna. Hs.

228. De sancto Henrico.

1a. Laus Deo et gloria,
Honor, virtus, victoria,
Coelestis harmonia

1b. Laus ejus in tympano
Choro, chordis et organo
Solemnis symphonia.

2a. De coelo nova gratia
Exorta refulget
Nova laetitia:

2b. Spes nostra, salus, gloria
Regis Heinrici
Sancta memoria.

3a. Quo regnante justitia,
Pax, religio,
Regnum floruit cum sacerdotio,
Ecclesia Christi gloriosa.

3b. O felicis imperii
Rex catholicus,
Pater patriae, rex apostolicus,
Gemma confessorum pretiosa.

4a. Supra petram sapientis
Aedificia
Nunquam movebit
Ventus, flumen, pluvia.

4b. Larga merces largientis
Deo omnia,
Nunquam accedit
Fur, aerugo, tinea.

5a. Laetus hodie
Migravit ad thronum gloriae
Victa mortis molestia.

5b. Quem rex coelorum
Cum triumpho angelorum
Invexit ad coelestia.

6a. Haec dies, in qua inventa
Margarita,
Lucerna candelabro
Superposita,
Divina
Lucent miracula.

6b. Haec dies, in qua gratia
Sanitatis
Per sacras reliquias
Multis sanatis
Miranda
Praebet spectacula.

7a. Romanus
Inde pontifex pius
In honore
Regis Eugenius
Votiva innovat
Natalitia.

7b. Precamur
Voce, votis, munere,
Mereamur
Ut petita capere
Ejus interventu
Beneficia.

8a. Hic petentes accipiunt,
Hic quaerentes inveniunt.
Pulsanti aperientur
Ostia.

8b. Hic munera gratiarum,
Medicina animarum,
Aeterna percipientur
Gaudia.

9a. Ubi in aula rex aetherea
Sidus novum resplendens
aurea
Corona capitis inclita,

9b. Ubi imperium immortale,
Libro vitae scriptum memo-
riale,
Laus et gloria infinita.

10a. Jam, pater, exaudi
Insistentes nos tuae laudi,
Christo regi
semper reconcilia.

10b. De sede superna
Nos respice, tege, guberna,
Benedictus
noster rex, in saecula.

Miss. ms. Hospitalense saec. 15. Cod. S. Pauli ad Laventum memb. 7. — 7a, 5 Votiva novit Hs.

229. De sancto Hieronymo.

1a. Corde, voce pulsa caelos,
Triumphale pange melos,
Militans ecclesia,

1b. Doctor sacer Hieronymus,
Pro quo tam laete canimus,
Triumphat in gloria.

2a. Hic vir clarus et insignis,
Natus oppido Stridonis
De patre Eusebio,

2b. Trina lingua eruditus,
Est scientia repletus
Cum frequenti studio.

3a. Dum sic legit Ciceronem,
Philosophos et Platonem,
Emendatur verbere,

3b. Cardinalis post effectus,
Ad Orientem profectus
Est abjecto onere.

4a. O quam mirae sanctitatis
Culmen sed et pietatis
Ascendit in eremo,

4b. Scorpionum et ferarum
Comes factus, puellarum
Vexabatur stimulo.

5a. Bethlehem postquam secessit,
Fama viri innotescit
Toto orbis tramiti,

5b Leo saevus et immitis
Fit domesticus et mitis
Virtute Hieronymi.

6a. Longo aevo jam confectus,
Christo regi tam acceptus
Ad Deum perducitur,

7a. Sic exutus carnis molem,
Jesum videt, clarum solem,
Patris unigenitum,

8a. O interpres verbi Dei,
Ad coelestis nos diei
Perduc luminaria,

6b. Ubi Deo quam sit gratus
Quamque carus, quam dilectus,
Signis claris panditur.

7b. Lumen vidit in lumine,
Cujus vitemus numine
Gehennalem gemitum.

8b. Nos ad portum ex hoc fluctu,
Nos ad risum ex hoc luctu
Tua perduc gratia.

Sequent. ms. Praedicatt. Cracoviens. s. sign. saec. $^{15}/_{16}$. A. — Miss. Praedicatorum imp. Venetiis 1523. B. — 8b, 3 Tua trahat B.

230. De sancto Hilario.

1. Sancti praesulis
celebremus gaudia,

2a. Doctorem et patronum
resonet
vox Hilarium.

2b. Quem Christus pro columna
erexit
in ecclesia.

3a. Laicus ipse
inter summos Galliae

3b. Lux erat, alter
in hoc mundo lucifer.

4a. Lucerna
Christi non latere
in absconso potuit,

4b. Fit praesul
manifestus orbi,
verus cultor Domini.

5a. Nubem tenebrosam
criminum
luce fugavit dogmatum

5b. Et haereticorum
proelia
devicit armis fidei.

6a. Potentiam
imperatoriam
spernens tumidam

6b. Constantium
arguit perditum
sectis Arrii.

7a. Exsilium
missus praesul
venit Phrygiam, illuc
directus ob invidiam.

7b. Hinc reversus
roboravit
cum fiducia Christi
synodum in Seleucia.

8a. Ibi omnibus
per verbum suum
fides vera
revelatur pleniter.

8b. Gaudet synodus,
triumphat clerus,
fugit omnis
vero falsa haeresis.

9a. O admirandam
unius oris
hanc facundiam,

9b. Qua intonante
hostium mille
cadit rabies.

10a. Postquam pastor
oves revisit
proprias
Pictavensi cathedra,

10b. Miraculis
potentissimum
prodidit
confessorem Dominus.

11a. Sanctae crucis
per signum fugat
serpentes
et mortuos
fide suscitat.

11b. Lumen caecis
et gressum claudis,
leprosis
uniformem
dedit speciem.

12a. Nunc salutis
auctorem Deum,
ut nos omnes
meritis hujus sancti
confirmet,
rogitemus supplices.

12b. Nos sacerdos
et exorcista
suus curet,
hilaris Hilarius,
et meritis
nos Martinus muniat.

13. Sit decus trinitati
perenni.

Miss. ms. S. Laurentii Longoretensis saec. 14. Cod. Parisiens. 1106. A. — Miss. Pictavense imp. Parisiis 1541. B. — 5a, 3 purgavit B. — 7b, 4 synodum Seleuciam B. — 8b, 4 caesa vera haeresis B. — 12a, 3 omnes ut nos B. — Mel. = Occidentana.

231. De sancto Hippolyto.

1a. Ad triumphalia
Martyrum gaudia
Surgat ecclesia,

1b. Cantica dulcia
Canat cum gloria
Coelestis curia.

2a. Quae cruore rubicunda,
Hujus mundi moribunda
Experta ludibria,

2b. Coelos petit laetabunda,
Qua sanctorum sunt jucunda
Civium consortia.

3a. Inter quos ut radius
Solaris eximius
Emicat Hippolytus,

3b. Quem lavat Laurentius,
Torquet furens Decius,
Fitque martyr inclitus.

4a. Ergo dulcis Christi testis,
Juva reos, affer maestis
Opem tuae gratiae,

4b. Quos peccati triplex restis
Ligat, rodit, urit pestis
Malae conscientiae.

5a. Tuis protegamur alis,
Ne nos tortor gehennalis
Trahat reos in exitium;

5b. Regem aulae virginalis
Tua prece nostris malis
Et peccatis fac propitium.

Miss. ms. Hilariense X anni 1458. A. — Miss. ms. Voraviense 35. saec. 15. B. — Miss. ms. S. Floriani III. 205. saec. 15. C. — Miss. ms. Claustroneoburgense 617. saec. 15. D. — Brev. ms. Palat. Vindob. 1828. anni 1399. D. 1b, 2 omni gloria A. — 2a, 1 De cruore A. — 3b, 1 Quem laudat A.

232. De sancto Jacobo.

1a. Auster, veni, flatu leni
Perfla mentem frigescentem
Peccatorum frigore,

1b. Lingua torpens relaxetur
Laus patrono triplex detur
Corde, verbo, opere.

2a. Hic secretae visionis
Et transfigurationis
Dum meretur gratiam,

2b. Intus totus inflammatus
Visa verbis protestatus
Invitat ad gloriam.

3a. Natus iste Zebedaei
Destinatus nutu Dei
Transivit Samariam,

3b. Verbum vitae praedicando,
Dicta signis confirmando
Per eorum copiam.

4a. Caecis visum, claudis gressum
Reddit, solvit et possessum
Adductum per daemonem;

4b. Mortuos resuscitando
Et Philetum liberando
Convertit Hermogenem.

5a. Hac virtute vir tam magnus
Est per funem mitis agnus
Ductus ad martyrium,

5b. In hoc sanat decumbentem
Et baptizat se ducentem
Passionis socium.

6a. Tandem martyr decollatur,
Corpus raptum clam portatur
Per mare Galitiam.

6b. Insequentes submerguntur
Et ducentes proteguntur
Per dei clementiam.

7a. Sicut vivus sublimatus,
Sic post mortem est probatus
Corruscans miraculis;

7b. Nam, Calixtus ut testatur,
Cor contriti non celatur,
Scriptum delet sceleris.

8a. Infecundam fecundavit
Et viginti liberavit,
Fido reddit spiritum,

8b. Peregrinum conservavit.
Dum suspensum animavit
Patri reddens filium.

9a. Decollandus adjuvatur,
Fesso pie suffragatur,
Reficit famelicum,

9b. Tacti plaga festum colunt,
Quod servare primum nolunt
Lotus, pistor, rusticus.

10a. Audi, pater, implorantes
Nomen tuum collaudantes
Corde, voce supplices;

10b. In hoc mundo fluctuantes
Fide, voto remigantes
Nos supernis applices.

Miss. ms. S. Blasii anni 1491. Cod. S. Pauli ad Laventum membr. 64.

233. De sancto Jacobo.

1a. Christus Jacobum vocavit
Et Johannem, quos amavit,
Et germanos appellavit
Filios tonitrui;

1b. Jesum Jacobus cum fratre
Sequitur relicto patre,
Petens mediante matre
Rerum sede perfrui.

2a. Calix illi praemonstratur,
Per quem passio signatur,
Jacobo, qui primum datur
Ab Herode reprobo;

2b. Dum puella suscitatur,
Christus dum transfiguratur,
Dum clam pater invocatur,
Fit praesente Jacobo.

3a. Intromissus hic ad ista
Fratre cum evangelista
Christi martyr et symmista
Bis sex e discipulis.

3b. Ergo ex apostolorum
Protomartyr nos suorum
Solvat ope meritorum
A culpae decipulis.

Grad. ms. Frisingense saec. 15. Clm. Monacens. 6418. A. — Miss. ms. S. Floriani III 205. saec. 15. B. — Cod. Palat. Vindob. (ol. Lunaelacensis) 4977. saec. 15. C. — Mel.: Verbum bonum. — 3a, 2 Christi major AB. — 3b, 3 Culpae nos a poenis C; a culpis decapulis A.

234. De sancto Jacobo.

1a. Coelum verbo confirmatum
Verbum narrat incarnatum,
Verbi quoque gloriam;

1b. Hoc in verbo coelum tonat,
Nubes currunt, ignis donat
Spiritalem gratiam.

2a. Rorat aether, terra mater
Profert germen, mundi crimen
Quo deletur coelitus;

2b. Mundi flore desiccato
Flos de virga prodit, homo
De Maria genitus.

3a. Instar nubis spiritalis
Cadit imber specialis,
Jacobus quo maduit;

3b. Sicut vellus Gedeonis
Concham replet gutta roris,
Israel refloruit.

4a. Turtur sonat, vox auditur,
Credunt gentes, baptizantur,
Humectatur area;

4b. Turris David exaltatur,
Quo Damascus expugnatur
Ventilatur palea.

5a. Templum veri Salomonis
Bases tenent cum columnis
Architecti studio;

5b. Hoc in templo citharista
David canit et sophista
Jacobus cum gaudio.

6a. Hic Phileti vincla solvit
Et phalangas propulsavit
Acherontis putei;

6b. Hermogenem seductorem
Christo sacrat et cultorem
Verae facit fidei.

7a. Profert imbrem scripturarum,
Lepram curat animarum
Medicante gratia;

7b. Ut columba carens felle
Dulciora gerit melle
Cordis penetralia.

8a. Hunc Herodes infidelis
Ensis truncat et crudelis
Perimit saevitia;

8b. Cum Josia pharisaeo
Reddens vota summo Deo
Deserit terrestria.

9a. Pacem donat hinc recedens
Summae pacis dona ferens,
Digna vitae praemio;

9b. Clarum sidus firmamenti,
Tempestatem elementi
Tuo placa radio.

10a. Vero soli sociatus
Et in coelo collocatus
Luce sub continua

10b. Ora regem, suum gregem
Ne relinquat sed perducat
Ad aeterna pascua.

Miss. ms. Compendiense saec. 14. Cod. Parisiens. 17318. A. — Miss. ms. Compendiense saec. 14. Cod. Parisiens. 17319. B. — Miss. ms. Compendiense saec. 14. Cod. Parisiens. 17321. C.

235. De sancto Jacobo.

1a. Tonitrui vox in rota
Jacobus, qui fide tota
Tibi solvit pia vota,
Jesu, rector coelice.

1b. Vocis tuae sono crevit,
Luxum carnis pro te sprevit,
Suave jugum ferre suevit
Legis evangelicae.

2a. Nubes currit pluviosa,
Sata spargit fructuosa,
Monstra fugat tortuosa
Baal per Samariam.

2b. Hermogenem cum Phileto
Fidem docet ore laeto,
Pacem spondet hoste spreto
Damnans idolatriam.

3a. Ad fenestram evolavit
Ut columba, dum rogavit
Dextrae sessum, sed formavit
Illum tua ratio

3b. Ad gustandum mortis merum;
Te cognovit Deum verum,
Dum coelestem probat herum
Te transfiguratio.

4a. Fonte sacro te sudantem,
Vultum patris implorantem,
Cruce vidit triumphantem
Pietatis facie.

4b. Sub Herode demum captus
Et ad poenam mortis raptus,
Vitam finit sanctis aptus
A mucronis acie.

5a. Ergo martyr et patrone,
Odor agri pleni bone,
Gregem tuum Christo pone
Collaetari jugiter.

5b. Vitae sequens non turbetur,
Tibi psallens consoletur,
In te sperans coronetur
Cum justis sublimiter.

Miss. ms. Capit. Olomucens. 50. saec. 15. A. — Miss. ms. S. Jacobi Brunens. 16. saec. 15. B. — 5a, 2 Nydor agri A.

236. De ss. Ingenuino et Albuino.

1a. Innoventur hac in die
Soni dulcis symphoniae
Ad festiva gaudia,

1b. Et in laude confessorum
Vox erumpat, laeta quorum
Subest jam memoria.

2a. Vinea apostolica
Cura sub oeconomica
Horum est propagata,

2b. Quae fructum dans uberius
Flores effudit latius
Imbribus his rigata.

3a. Quorum hausit ex doctrina
Mundus mel et lac divina
Procurante gratia,

3b. Quae sermones inspiravit
Et eosdem roboravit
Per signa sequentia.

4a. Sic suscitato multo germine
Sparso fideliter ex semine
Verbi evangelici

4b. Angelorum nacti consortium
Supernorum cives sunt civium
Ac Dei domestici.

5a. Exsultet polus
His pollens sideribus,
Applaudat tellus
Cunctis cum fidelibus
Et tu, Brixina felix,
ex gratia multifaria

5b. Sanctis ditata
Praesulum corporibus,
Irradiata
Lucernis coelestibus
Gaude et lauda Deum,
a quo gaudii materia.

6a. In sanandis et sanatis
Debilibus sanctitatis
Merita declarantur,

6b. Nam morbosi mente pura
Supplicantes his pro cura
Mirifice sanantur.

7a. Vos igitur Dei confessores,
Gemmae coeli, paradisi flores,
Ab aegrotis animae languores
Perpetuos effugate,

7b. De terra peregrinationis
Et a convalle plorationis
Nos in montem exsultationis
Vestra prece sublevate.

8. Praestet nobis hoc divina majestas,
Cui sit gloria, laus et potestas,
Ut nos summa decoret honestas,
O domini, exorate.

Miss. ms. Brixinense anni 1372. Cod. Oenipontan. 295. A. — Miss. ms. Brixinense saec. 15. Cod. Oenipontan. 15. B. — Miss. Brixinense imp. 1511. C. — Der Abdruck bei Kehrein 492 aus dem Codex Brander ist, abgesehen von den Fehlern (vgl. 2, 2), nur ein Bruchstück. Von Str. 4 an war eben die Sequenz für die Sankt Galler Mönche nicht mehr zu gebrauchen.

237. De sanctis Innocentibus.

1a. Dies haec nos admonet,
Vox ut nostra resonet
Laudes in laetitia,

1b. Clerus et plebs laica
Pariter dominica
Canant beneficia.

2a. Qui lactentes pueros,
Ab Herodis laceros
Perfidi saevitia,

2b. De lacu miseriae
Captos loca gloriae
Tulit ad felicia.

3a. Coetus innocentium
Ductus est ad gaudium
Raptus a tristitia,

3b. Ad coelos ab inferis,
Ad risum a lacrimis,
Ad jus a malitia.

4a. Raptus ab hoc carcere
Triumphat in aethere
Coeli cum militia,

4b. Verae vitae gloria
Post haec transitoria
Fruuntur supplicia.

5a. O vere pueruli,
Quos non hujus seculi
Deturparunt vitia,

5b. Sed nec lingua nocuit,
Quibus nondum adfuit
Sermonis peritia.

6a. Mercedem obtinuit,
Coeli sedem meruit
Sanguis et munditia;

6b. Igitur stupescimus,
Quoties recolimus
Haec Dei judicia.

7a. Quem precamur humiles,
Ut defendat fragiles
Hostis a nequitia

7b. Martyrum suffragio,
Quorum nostra concio
Colit natalitia,

8. A malo nos eruat,
Aeterna nos induat
Cum sanctis justitia.

Miss. ms. Capit. Cracoviens. 2. anni 1438. A. — Miss. ms. Capit. Cracoviens. 1. saec. 15. B. — Miss. ms. Pollingense saec. 15. Clm. Monacens. 1488. C. — 1b, 3 Cantat A; canat B. — 3a, 3 Captus a tristitia A. — 4b, 1 O verae vitae AB.

238. De sancto Joachim.

1a. Concinamus in hac die
Patri virginis Mariae
Felici cum memoria,

1b. Ortum ejus de regali
Stirpe atque prophetali
Vetus promit historia.

2a. Ave, pater gloriose,
Semper vivens virtuose
Dono summae deitatis,

2b. Coeli gaudent tua prole,
Magis pulchra poli sole
Ope sanctae Trinitatis.

3a. Hic est, de cujus germine
Natus est sine semine
Rex regum omnis gloriae.

3b. Hierarchia hunc coelestis
Laudet semper et terrestis
Propter amorem filiae.

4a. Maria, cum sancto patre
Et Anna dilecta matre
Nobis implora veniam,

4b. Ut vitiis expurgati
Virtutibusque ornati
Puri scandamus patriam.

5a. Salve, consors angelorum
Civiumque supernorum
Ut stella clara rutilans,

5b. Gaude splendor electorum,
Nobis esto norma morum
Deo nos reconcilians.

6a. Vale, pater egregie,
Placato rege gloriae
In hac valle miseriae

6b. Praeclara Dei facie
Da perfrui in requie
Sanctorum summae curiae.

7a. O pater reginae caeli,
Nos tibi mente fideli
Laudes reddimus debitas,

7b. Ut hostes nostros vincamus
Erroresque fugiamus,
Sit in omnibus unitas.

Grad. ms. Strahoviense H 0 1 saec. 16. Ohne Melodie.

239. De s. Johanne Baptista.

1a. Jubilemus in hac die,
Qua Baptistae Christi pie
Colitur memoria,

1b. Qua vox verbi syncopatur,
Mundi splendor obumbratur,
Morte transitoria.

2a. Qui de coelo nuntiatur,
Nasciturus praemonstratur
Gabriele nuntio,

2b. Vix formatus exsultavit,
Jesu contripudiavit
Clausus adhuc utero.

3a. Mox in lucem genitus,
Clausam patri penitus
Linguam reseravit,

3b. Quem virtutum fasciis
Jam perplenum gratiis
Maria ligavit.

4a. Hic est verus eremita,
Cibo, potu, veste, vita,
Meritorum titulis;

4b. Virgo, martyr et propheta
Transit omnes sine meta
Praemiorum cumulis.

5a. Audi verbum Christi verum:
Inter natos mulierum
Nullus major exstitit,

5b. Ortu, vita, verbo, morte,
Gratiarum dispar sorte
Sanctior effloruit.

6a. Felix, per quem gratia,
Virtus et justitia,
Mundo praedicatur,

6b. Lavat ad munditiam,
Cum ad poenitentiam
Populos hortatur.

7a. Ab Herode post vincitur,
Virtus mundi compeditur
Taetro clausa carcere,

7b. Vas sacratum profanatur,
Caput sanctum amputatur
Trucis ferri verbere.

8a. Transit morte pretiosa
Candens lilium et rosa
Rubens vir angelicus.

8b. Parte sui meliore
Viget regnans in decore
Vates evangelicus.

9a. Laudes ergo dominico
Baptistae dulci cantico
Vox amoena

9b. Canat, ut vitet devia
Ducis sequens vestigia
Mens serena.

10a. Et tu, clara lux, dux bone,
Johannes, dulcis patrone,

Spes piarum mentium,

10b. Te colentes, te sequentes
Duc, conduc, perduc gaudentes
In terram viventium.

Grad. ms. Dusseldorpinum D. 11. saec. 15. — Mel.: In coelesti hierarchia.

240. De s. Johanne Baptista.

1a. Elisabeth Zachariae
Magnum virum in hac die
Gloriosa genuit,

1b. Qui, virtutum vas sincerum,
Inter natos mulierum
Principatum tenuit.

2a. Nondum natus sensit regem
Nasciturum juxta legem
Sine viri semine,

2b. Deum sensit in hac luce
Tamquam nucleum in nuce
Conditum in virgine.

3a. Quam beatus puer natus
Salvatoris angelus,

3b. Incarnati nobis dati
Verbi vox et bajulus.

4a. Non praecedit fructus florem,
Sed flos fructum, juxta morem
Agri pleni dans adorem
Mentibus fidelium;

4b. Viam parat et ostendit,
Ubi pedem non offendit,
Qui per fidem comprehendit
Verum Dei filium.

5a. Lege vitae sub angusta
Mel silvestre cum locusta
Cibum non abhorruit,

5b. Camelorum tectus pilis
In deserto quam exilis,
Quam bonus apparuit.

6a. Verba sunt evangelistae:
Lux non erat, inquit, iste
Sed ut daret tibi, Christe,
Lucis testimonium;

6b. Lux non erat sed lucerna
Monstrans iter ad superna,
Quibus suum pax aeterna
Pollicetur gaudium.

7a. Contemplemur omnes istum,
Quem sperabat turba Christum
Stupens ad prodigia,

7b. Qui cervicem non erexit
Nec se dignum intellexit
Domini corrigia.

8a. A suo tempore
Divino munere
Coelum vim patitur
Et violentiae
Cum poenitentiae
Fructu conceditur
Gratis, non merito.

8b. Quem vates ceteri
Sub lege veteri
Canunt in tenebris,
In carne Dominum,
Figuris terminum,
Propheta celebris
Ostendit digito.

9a. O quam sanctum, quam praeclarum,
Qui viventium aquarum
Fontem, Christum baptizavit
Et lavantem cuncta lavit
In Jordanis flumine.

9b. Ab offensis lava, Christe,
Praecursoris et baptistae
Natalitia colentes
Et exaudi nos gementes
In hac solitudine.

10a. Post arentem et australem
Terram animae dotalem
Petimus irriguam,

10b. Ut manipulos portantes
Veniamus exsultantes
Pacem ad perpetuam.

Grad. ms. Dusseldorpinum D. 11. saec. 15.

241. De s. Johanne Baptista.

1a. Fulgore perenni
ecce rutilat
dies ista saeculo
donans gaudia,

1b. Lucerna Johannes
coeli perlustrat
rem publicam, splendidus
Christi gloria.

2a. Praecellit patriarchas
nec non et prophetas,

2b. Angelis consimilis
dignitate summa.

3a. O plus quam propheta,
gemma sanctorum clara,
paradisi diadema,
mundi stella
Et lampas splendiflua.

3b. Victrici cum palma
sublimatus exsultas
inter choros angelorum,
cernens altam
Deitatis usiam.

4a. Tu saeculi dominum
Jordanis in fluenta

4b. Meruisti tingere,
o Johannes baptista.

5a. Tam benigna
tam gloriosa
meritorum
obtines insignia.

5b. Quis sanctorum
hac promeruit
sublimari
honoris potentia?

6a. Fideles, jam psallite
laudibus
dantes clara gaudia.

6b. Devotis obsequiis
colite
modo haec solemnia

7a. Praecursoris inclita.
Rex regum,
Deus, tibi
semper summa potestas,
Sit virtus, laus, gloria,

7b. Qui gubernas omnia.
Jam nostra
clemens vota
fac tibi dignissima
Johannis per merita.

8a. Amore flagranti
nostras mentes irradia,

8b. Concedens beata
nobis indignis gaudia.

9a. Ut tibi melos cantemus
laude perpetua,

9b. Quo tecum semper regnemus
laeti per saecula.

10. Amen vox sonet nostra.

Miss. ms. S. Amandi saec. 14. Cod. Parisiens. 1101 mit Mel. A. — Miss. ms. S. Amandi saec. 14. Cod. Valentianens. 111 B. — 2a, 2 et fehlt A. — 3b, 1 cum fehlt AB. — 7a, 5 et gloria AB.

242. De s. Johanne Baptista.

1a. Christi baptista
permaxima
mundi dona

1b. Natali suo
accumulat
gaudiis celebranda.

2a. Sterilem matrem
reddens fecundam,

2b. Patris et linguae
solvens vincula.

3a. Sanctorum merita
et supernorum cuncta

3b. Qui solus indicat
nomine et gloria.

4a. Quem nondum viscera
materna profuderant,

4b. Christum in utero
virginali senserat.

5a. Archangelus, angelus,
patriarcha,

5b. Vates, propheta et plus
quam propheta.

6a. Vox, index et praeco,
sacerdos, praecursor
et baptista,

6b. Nec non apostolus,
eremi cultor,
anachoreta.

7a. Sponsi ad gaudia
collaetabundus
amicus, vota
votis ingeminans pia,

7b. Evangelistaque
virgo, confessor
et paranymphus,
ardens lucensque lucerna.

8a. Et virtutum schola
sanctitatisque forma,

8b. Poenitentum via,
peccatorum venia.

9a. Ideoque voce major
ex dominica

9b. Stirpe progenitus exstat
de feminea

10. Johannes auctus
in cuncta.

Prosar. ms. Laudunense saec. 12. Cod. Laudunens. 263. A. — Miss. ms. Parisiense? saec. 13. Cod. Pariens. 833. Mit Mel. B. — 2b, 1 et fehlt B. — 2b, 2 solvit B. — Str. 3a u. b fehlen A. — 4a, 1 Quem mundum B. — 4b, 1 sq. Et Christum in aula materna praesenserat B. — 5b, 1 atque plus A. — 9a, 2 e dominica A.

243. In Nativitate s. Johannis B.

1. Exsulta coelum
et laetare terra
Christique turma

2a. Praecursoris alma
solemnizans haec festa,

2b. Voce Christi sancta
est qui mundi lucerna.

3a. Cujus nativitas
est orta praecipua
die ista,

3b. Ampla mundi regna
luce magna radians
universa.

4a. Harmonica
melodia
concrepa,
palinodiam canta
voce laetabunda

4b. Et jubila
clarisona
proclama,
qualiter in hac die
sit natus baptista.

5a. Adstans ab alta
angelus aula
ait: ne pertimescas,
Zacharia.

5b. Anima sacra
placens in aethra,
est proles ob hoc data
tibi grata.

6a. Per quam maxima
tibi gaudia
venient summa
et tripudia
atque multa
gaudebit jucunda
populi turma
Christiana.

6b. Hunc gratuita
Dei gratia
Johannem plenum
certe nomina,
suum quia
auctorem materna
sentiet intra
clausus antra.

7a. Zacharia
ad haec nuntia
gestante
pectora incredula,

7b. Fiunt muta
statim labia,
organa
clauduntur loquacia.

8a. Sed hac sancta
splendente ἡμέρᾳ
coelo magna
et dante lumina,

8b. Mater alma
per angeli verba
adest laeta,
fecunda, florida.

9a. O mira, magna
gratiosa
Dei munera.

9b. Quae lingua tanta
explicare
valet gaudia?

10a. Mater infecunda
jam fecunda
gerit viscera,

10b. Patris ante muta
nunc aperta
pandunt labia

11a. Johannis natalitia.
Adest ergo magna
illa mundi lampas
splendida

11b. Quae est ante saecla
Christo praeparata
consona
Davidica melodia.

12a. Familia
unde maxima
sumit ac jungit gaudiis
gaudia.

12b. Propterea,
o ecclesia,
in toto orbe terrarum
posita,

13a. Offer praeconia
Christo et munera

13b. Dicens: o Johannes,
praemissa lucerna,

14. Intercessor
pro nobis omnibus
sis in saecula.

Trop. ms. S. Ebrulphi saec. 12. Cod. Parisiens. 10508. A. — Grad. ms. Gemeticense saec. 14. Cod. Rotomagens. 250. B. — Miss. ms. Gemeticense anni 1495. Cod. Rotomagens. 301 C. — Miss. ms. Gemeticense anni 1492. Cod. Rotomagens. 302 D. — 1, 2 et fehlt BCD. — 3a, 2 perspicua BCD. — 4b, 4 hac in die BCD. — 6a, 3 sq. summo cum tripudio BCD. — 6b, 7 sentiit B. — 8b, 2 angelica verba BCD. — 9b, 2 sq. valet explicare BCD. — 11a, 1 natalia B. — 12a, 2 inde BCD. — Mel.: Alle coeleste nec non et perenne luja.

244. In Nativitate s. Johannis B.

1. Adest dies recolenda,
Dulci melo prosequenda,
Dulci digna carmine;

2a. Lux est ista, quam baptista
Ornat natus, immo datus
Novo patris ordine.

2b. Ante sanctus, quam nascatur,
Quis Johannes habeatur
Suo signans nomine.

3a. Nam lux luce de paterna
Praedicatur ac lucerna
Subsequente gratia.

3b. Zacharias rogat attentius,
Cum fidelis revelat nuntius,
Divina mysteria.

4a. Orat vates et moratur,
Moram vatis admiratur
Foris adstans populus;

4b. Vatis inquam dubii,
Qui de tanti filii
Ortu fit incredulus.

5a. Stupor transit in immensum,
Dum sacerdos post incensum
Vocis carens modulo

5b. Ab altari mutus redit
Et pro voce signum dedit
Exspectanti populo.

6a. Sed electus et dilectus
Puer iste tua, Christe,
Declarat magnalia,

6b. Relaxatur ut loquatur
Lingua patris atque matris
Delentur opprobria.

7a. Iste puer Zachariae
Juxta carmen Isaiae
Vox clamantis dicitur,

7b. Ut paretur via recta,
Quam sectetur plebs perfecta,
Ante verbum mittitur.

8a. Antra petit vir beatus,
Cibi fuit apparatus
Sub aetate tenera

8b. Mel locustis sociatum,
Aqua siti munus gratum,
Vestis quidem aspera.

9a. Nullus major hoc Johanne
Magnus hic qui et in amne
Tinxit coeli Dominum;

9b. De quo scimus manifeste,
Quod praecellit Deo teste
Natos inter hominum.

10a. Hic Messias vel Elias
Ne credatur, se testatur
Messiam praecedere;

10b. Concurrentes ad se gentes
Illi parat, quem declarat
Se minuto crescere.

11a. Iste martyr et athleta,
Plus exsistens quam propheta,
Protestatur adimpleta
Prophetarum famina;

11b. Quod velabant res promissae,
Totum monstrat patuisse
Sed et regnum advenisse
Ad tollendum crimina.

12a. Per praeconem novi regis
Terminatur jugum legis
Et ad votum novi gregis
Nova patet gratia.

12b. Ergo puer nati Dei,
Fac ut gentes et Judaei
Unum fiant atque rei
Subleventur venia.

13a. Tuam laudem prosequentes
Et in ea permanentes
Fac erutos vetustate
Nova frui libertate
Et privari macula.

13b. Quos in mundo scis gravari
Fac mundana non sectari,
Ut in luce singulari
Tecum possint gratulari
Per aeterna saecula.

Miss. ms. Romano-Franciscan. saec. 15. Cod. Parisiens. 854. A. — Miss. ms. Romano-Franciscan. saec. 15. Cod. Parisiens. 9445. B. — Miss. ms. Romano-Franciscan. saec. 15. Cod. Parisiens. (Arsen.) 156. C. — Mel. natürlich: Laudes crucis. — 3a, 1 Jam lux A. — 3b, 2 revelat fehlt A. — 5a, 2 in incensum AB. — 9a, 2 qui fehlt AB. — 11a, 4 familia AB. — 11b, 1 valebant A. — 12b, 4 Sublevantur A.

245. In Decollatione s. Johannis B.

1a. Salvatori jubiletur
In laude sui praevii,

1b. Cujus meta non habetur
Sed nec caput imperii.

2a. Quam occulta judicia,
Quam operta consilia
Dei, nulli patentia,

2b. Qui carnis post exitia
Digna rependit praemia
Sola vocatis gratia.

3a. Herodes, dira bestia,
Johannem, vitae speculum,
Herrendo clausit carcere,

3b. Sed et voce nefaria
Post dierum curriculum
Miro damnavit scelere.

4a. Via vitae, schola morum,
Dum causatur impudici
Herodis adulterium,

4b. Medicina peccatorum
Reprobandae meretrici
Deportatur in praemium.

5a. Nimirum silent organa,
Obmutescunt et tympana,
Dum spiculator mittitur;

5b. Mensa migrat in caveam,
Dum ad vocem femineam
Caput justi producitur.

6a. Sanctus ergo decollatur
Et ipsius caput datur
Saltatrici.

6b. Res in luctum commutatur,
Dum praeceptum consummatur
Impudici.

7a. Luctu finitur gaudium
Et regale convivium
Cedit in homicidium;

7b. Sola gaudet adultera,
Dum tristatur plebs cetera
Propter oblata munera.

8a. Regem ergo detestemur
Et praeconem veneremur
Veritatis,

8b. Ut quos moles mundi urget,
Votis levet et expurget,
A peccatis.

Miss. ms. Lucense saec. 15. Cod. bibl. publ. Olomucens. II I 1. A. — Miss. ms. Plagense s sign. saec. 15. B. — Miss. ms. Cotěschaviense saec. 14. Cod. Pragens. XIV C 3. C. — Sequent. ms. Pragense VI C 15. saec. 15. D. — Grad. ms. Schäftlariense saec. 15. Clm. Monacens. 23 026. E. — Grad. ms. Strahoviense anni 1611. F. — 1a, 1 jubilemus C. — 2a, 2 optata B. — 5b, 2 Cum ad vocem F. — 6b, 2 Cum praeceptum F.

246. De s. Johanne Eleemosynario.

1a. Fervore devotionis
Celebremus eleimonis
Johannis praeconia,

1b. Vita cujus est insignis,
Qui refulget miris signis
Nunc in Alexandria.

2a. Puer clara stirpe natus
Et prae cunctis adamatus
Mittitur ad studia,

2b. Litterarum Christo duce
In aetatis prima luce
Didicit primordia.

3a. Licet aevo juvenili,
Sensu tamen jam virili,
Coepit enitescere

3b. Cultor summae probitatis,
Amor hinc virginitatis
In vita florescere.

4a. Cui virtute sic pollenti
In vestitu praefulgenti
Per somnum apparuit

4b. Virgo mater salvatoris,
Ut se amet omnibus in horis,
Puerum ordinavit.

5a. Visione animatur.
Sertum ejus contemplatur
Consertum ex olea,

5b. Coepit inde pietatis
Et internae puritatis
Se vestire trabea.

6a. Dum in virum evasisset,
In Aegypto claruisset
Ejus fama populo,

6b. Patriarcha designatur.
Alexandriam vocatur,
Praesit justo titulo.

7a. Cleri decus et corona
Largiendo cuncta bona
Piis in operibus,

7b. Ecclesiae de thesauro
Nec aeri parcit nec auro
Donando pauperibus.

8a. Distributor liberalis
Sensit nunquam pater talis
Defectum pecuniae,

8b. Sed quo magis erogabat,
Auro magis abundabat
Dono Dei gratiae.

9a. Patrem pium objurgavit,
Aurum ejus confiscavit
Niceta patricius,

9b. Pietate deterretur,
Patri scelus confitetur,
Reddit aes celerius.

10a. Multa fecit facta mira,
Quem nec unquam lingua dira
Conturbavit ulla ira
Aut impatientia,

10b. Offensorem in petendo
Prior reconciliando,
Fuit pater in amando
Et misericordia.

11a. Salve, pater orphanorum,
Consolator egenorum,
Audi vota privatorum
Humano praesidio;

11b. Mundo toto veneratus,
Nostros absolve reatus.
Coetus noster sit tutatus
Ex tuo suffragio.

12a. Bone pastor, hostes tere,
Tuae plebi miserere,
Quos vis premit gentis ferae,
Bona pacis fac videre
In praesenti saeculo;

12b. Tibi pia vota damus,
Nunc assiste, te rogamus,
Nos tuendo, ne perdamus
Vitae bona, quae optamus
Advenire sedulo.

Miss. ms. Capit. Cracoviens. 6. saec. 15. add. saec. $^{15}/_{16}$. — Mel. jedenfalls: Lauda Sion. — 3b, 1 Cultor factus summae Hs. — 3b, 2 Et amor hinc Hs. — 4b, 1 mater nostri salvatoris Hs. — 7b, 2 aeri pepercit Hs. — 9b, 3 Reddit eis celerius Hs.

247. De s. Johanne Evangelista.

1a. Virgo mater ecclesia
Decantet in laetitia
Sempiternum Alleluja,

1b. Quae virtutum plantaria
Mittit colente gratia
Ad coelorum palatia.

2a. Et redolet mirifica
Regis sui praesentia
Sicut cella vinaria,

2b. Est et domus eburnea,
In qua delectant varia
Myrra, gutta et casia.

3a. O quam beata patria,
In qua vera justitia
Justa partitur praemia,

3b. Et ne fiat invidia,
Pro quavis indigentia
Omnibus donat omnia.

4a. Felix sponsa, felices nuptiae,
Quibus nullae desunt deliciae,
Quibus Deus est copia.

4b. Ibi nihil adest tristitiae,
Ibi nihil abest laetitiae,
Ibi nulla inopia.

5a. Hic qui possit reprobari
Nullus potest epulari,
Nam hos admittit gratia,

5b. Qui et veste nuptiali
Et amore filiali
Ornant sua cubilia.

6a. Non est opus hic speculo
Nec lippiente oculo,
Rachel regnat, cedit Lia;

6b. Non est locus hic profanis,
Transvadatus est Jordanis,
Ecce promissa patria.

7a. Hic incircumscriptum lumen,
Hic est aquae vivae flumen,
Hic est agnus pro lucerna;

7b. Hic est panis angelorum,
Hic affectus beatorum
Et haec cuncta sunt aeterna.

8a. Hic est, fili Zebedaei,
Quod quaerebas, regnum Dei,
Hic est majestas regia;

8b. Ibi sedens nos exaudi
Assistentes tuae laudi
Et propulsato vitia.

9. Fac, patrone, quod precamur,
Ut cantare mereamur
In aeterna laetitia.

Cod. Admontens. 739. saec. 12. add. saec. 13. — Mit Mel. in Neumen.

248. De s. Johanne Evangelista.

1a. Dies ista, quae sacrata
producit solemnia,

1b. Dat mirari, dat laetari
De Johannis gloria.

2a. Hic electus et dilectus
Dei secretarius

2b. Est probatus et vocatus
Tonitrui filius.

3a. Amor prolis, tutor matris,
Coeli praepes aquila,
Nube verbi tonat orbi
Scripturarum flumina.

3b. Hic magistri sui Christi
Aemulans vestigia
Se devovit et removit
A dote uxoria.

4a. Illibatus incorruptus
A pudoris macula,

4b. Penetravit et profudit
Divina oracula.

5a. Supra pectus reclinatus
Deitatis conscium,
Epotavit, eructavit
Omne, quod est mysticum.

5b. Matri Jesu ejus jussu
Subrogatus assecla
Mente prona illi cura
Successit vicaria.

6a. Vidit Roma, quod sub multa
Senatus frequentia
Virginali cessit carni
Flamma oleagina.
Relegato et damnato
Non est exsul gratia.

6b. Patent astra et operta
Visuntur mysteria,
Pace data plaudit tota
Redeunti Asia,
Rediviva spirant vita
Ephebus et vidua.

7a. Virus haustum et signatum
Nihil turbat viscera,

8a. Frondes fulvo ludunt auro
Flavescit et glarea,
Rident saxa investita
Claritate gemmica.

9a. Midilecte, tempus ecce,
Veni ad convivia,

10a. Ille libens, ille vivens
Se locat in fovea,
Et non mora, ipsa hora
Carnem exit anima.

7b. Quo exstincti surgunt bini
Medicante tunica.

8b. Mox confectum sacrum corpus
Aetate decrepita,
Videt Christum suspiratum
Vocantem ad gaudia:

9b. Epulare, o mi care,
In coelesti curia.

10b. O symmista, o conviva
Viventis in saecula,
Pro devotis ora servis,
Ut donetur venia.

Miss. ms. Compendiense saec. 14. Cod. Parisiens. 17317. A. — Miss. ms. Jacobi de Vindocino saec. 16. in. Cod. Parisiens. 906. B. — 2b, 1 Est vocatus et prolatus B. — 5b, 1 Matris Jesu A.

249. De s. Johanne Evangelista.

1. O rex summe,

2a. A quo bonitas,
lux et felicitas
et bona manant omnia,

3a. Adsis precibus,
quas tibi sonat
plebs tua
exsultans in te, sancta
Dei caritas,
et per te
tibi jubilans placita.

4a. Qui te in excelsis
habitantem contemplans
et ut aquila soli defigens
lumina,

5a. Mortalibus effuderat
Hinc ergo tuam,
aeterne Deus,
misericordiam
Precamur, ut hanc
quam ille
Viam nobis ostenderat,

2b. A quo tempora
et cuncta saecula
certa capiunt spatia.

3b. Unde merito
petimus, nobis
adfore
virginalem ac almum
evangelistam
Johannem
hac solemnitate clara.

4b. Et sic inaudita
saeculo praeconia
tua salutari debriatus
gratia

5b. Et mente pura
et fide pia
sequamur ac tibi
beneplacita;
ut ejus
precibus cernere tuam
Jam mereamur patriam.

6. Ibi semper laus,
honor et claritas,
pax et omnis gloria.

Grad. ms. Fossatense saec. 13. Cod. Parisiens. 13254. A. — Prosar. ms. Laudunense saec. 12. Cod. Laudunens. 263. B. — 3b, 4 sqq. virginalis ac almi evangelistae Johannis B. — 4a, 3 aquilae soli designans A. — 4b, 2 saeculi A. — 5a, 2 Sic ergo A. — 6, 1 Ubi semper B.

250. De s. Johanne Evangelista.

1a. Psallat chorus voce clara
Sed nec laudis vox sit rara,
2a. Chorda cordis sit intensa,
Ad amorem mens accensa,
3a. Rerum bina bis natura
Sua servat in se jura,
4a. Montes, campi, silvae, rura
Et aquarum fons clausura,
5a. Jucundemur ergo, quia
Dies digna melodia,
6a. Nunquam dies sit obscura
Neque praesens nec futura,
7a. O vox dulcis et sincera,
Erat verbum et lux vera,
8a. Hic Johannes scribens ista
Non est idem qui baptista;
9a. Ille fuit vitae via,
Iste verbi symphonia;
10a. Hic de fontis vitae vena
Debriatus est in coena,
11a. Frater, ecce mater tua,
Tunc accepit hanc in sua;

1b. Plebs, quae cantus est ignara,
Sit in prece non avara.
2b. Tanti festi laus immensa
Omni major est impensa.
3b. Consors tamen ex junctura
Sua plaudat in mensura.
4b. Quaeque vivunt in his, pura
Laudet Deum creatura.
5b. Digna dies harmonia
Sit haec dies laudis scia.
6b. Qua coluntur sancti festa,
Per quem lux est manifesta.
7b. Iste novus cithrarista
Non discordat a psalmista.
8b. Ille quasi minus certa,
Iste promit plus aperta.
9b. Ille magis quam propheta,
Coeli vidit hic secreta.
10b. Huic in cruce pendens vita
Dum adstaret inquit ita:
11b. Casto castae datur cura
Castitatis pro censura.

Miss. ms. Capit. Cracoviens. 1. saec. 15. A. — Miss. ms. Capit. Cracoviens. 3. saec. 15. B.; letzteres mit Mel.

251. De s. Johanne Evangelista.

1a. Scriba doctus verbi Dei,
Anni praeco jubilaei
Dignus est tripudio,
2a. Hic a Christo praedilectus,
Cujus cubans supra pectus
Convivat feliciter,
3a. Litans se pro nobis patri,
Hunc commendat Jesus matri
Et matrem discipulo,
4a. Loco saxi gemma viget
Et virgultum auro riget
Johannis imperio,
5a. Ad confratres invitaris,
Cum quibus nunc epularis
In Christi convivio,

1b. Summae civis civitatis,
Indagator trinitatis
Tonat in principio.
2b. Nectar haurit salutare,
De quo possit propinare
Mundo multipliciter.
3b. Vincit virus et liquoris
Aestum fert expers doloris
Exit de periculo.
4b. Rimatur secreta caeli,
Succedit Ezechieli
Concors contemplatio.
5b. O Johannes, Christi care,
Fac nos illuc transmigrare
Tuo patrocinio.

Grad. ms. Lubicense s. sign. saec. 14 in. — Mel.: Hodiernae lux diei.

252. De s. Johanne Evangelista.

1a. Exortum lux
lumen in tenebris
Luxit, fluxit
de coeli latebris
Johannis praeconio
Rectos replens radio.

1b. Radiante
sole justitiae
Solis dolis
semotis veniae
Vena cunctis oritur,
Verbum vitae panditur.

2a. Contemplator
hoc videns coelicus
Inspiratur,
datur exstaticus
Visus, nisus
et evangelicus
Fax amoris.

2b. Signa libri
signati reperit,
Victor mortis
fortis huic aperit,
Plaudit genti
flenti, quod suggerit
Rex honoris.

3a. Judicantis
tremendam faciem,
Senum vultus.
ultus maneriem,
Signatorum
sanctorum aciem
Perlustravit.

3b. Occulatum
sedis circuitum,
Animatum
cantum et aditum,
Quod vincentem
mentem absconditum
Manna pavit.

4a. Avis alta
volatu nesciens,
Metam fetam
praedam recipiens,
Aptam raptam
divisit nutriens
Christo gratos.

4b. Grandis alis
perlustrat Asiam,
Quaerit, serit
pacem et gratiam,
Tegit, regit
pennis ecclesiam
Et renatos.

5a. Flagellatur
corpus virgineum,
Cruce duce
fert fervens oleum,
Inquinatum
latum veneneum
Potum vicit.

5b. Praeservatum
culpae contagio
Sic mansurum
purum dat ratio,
Fratrum amans
famans testatio
Hoc praedicit.

6a. Qui coelorum
thronis conjungeris,
Agni bysso
stolatus uteris,
Coenam agni
confer, qua frueris,
Praegustatam.

6b. Ergo visa
secreta resera,
Ad cubile
cum sponsa propera,
Sponsam sponso
traduc. confoedera
Copulatam.

Grad. ms. Dusseldorpinum D. 11. saec. 15. — Mel.: Conceptio Mariae virginis.

253. De s. Johanne Evangelista.

1. Gaude, pater patriae,

2a. Aemulator latriae,
Speculator gloriae,
Johannes.

2b. Gaude, quia regio
Fulges privilegio,
Johannes.

3a. Gaude, quem in pectore
Divo Christus nectare
Potu soporavit,
Johannes.

3b. Gaude, cui Dominus,
Cruce pendens cominus,
Matrem commendavit,
Johannes.

4a. Gaude, quem oraculo
Christus vocat patulo,
Johannes.

4b. Gaude coeli solio
Fruens Dei filio
Johannes.

5a. Audi clerum
Te sincerum
Flagitantem cantico,
O Johannes.

5b. Ut nos mundans
Et fecundans
Suo jungat gaudio,
O Johannes.

Clm. Monacens. (ol. Tegurinus) 20 015. anni 1504. — „Sequentia de B. Johanne Evangelista". — Mel. vielleicht: Gaude pater optime (Wenzel); dann fehlt eine Zeile; 1 gehört zu 2a ohne Gegenzeile in 2b.

254. De s. Johanne Evangelista.

1a. Illustrata luce prima,
Lux illustrans orbis ima,
Johannes, fax luminis,

1b. Lux illustra nos opima,
Carus dele vetus zima,
Zelus summi numinis.

2a. Supra pectus Jesu Christi
Praedilectus quievisti,
Sacrum evangelium

2b. Praedilectus tu suxisti,
Mundum rectus refecisti,
Virginale lilium.

3a. Tu Drusianam mortuam,
Dilectricem perspicuam,
Ad vitam revocasti

3b. Bibens potum letiferum
Non passus es periculum,
Defunctos suscitasti.

4a. Silvestres virgas frondium
Et lapides in pretium
Auri prece mutasti,

4b. Dura saxa littorea,
In frusta gemmas aurea
In formam renovasti.

5a. Miro modo te zelavit,
Cui matrem commendavit
Christus cruce positus,

5b. Diens: Ecce mater tua,
Cruentata carne sua
Saevae morti traditus.

6a. Te Johannem visitat
Et te Christus convocat
Bravium sumpturum,

6b. Tu spelùncam praeparas,
In qua nudum te locas
Coelo regnaturum.

7a. Per hunc, Jesu, nos corona,
Dulcis, mitis, nobis dona
Paradisi gaudium;

7b. Et tu, virgo, mater bona,
Lux coelorum et matrona,
Placa tuum filium.

Clm. Monacens. (ol. Sanemmeramens.) 14 343. anni 1351. — Als „Sequenz" bezeichnet.

255. De s. Johanne Evangelista.

1. Splendet lux clara
polorum et lampas
ardentissima,

2a. Johannes almus
evangelista,

2b. Apostolus
plenus gratia.

3a. Virgo electus
a Domino
omnia ante saecula,

3b. Supra recumbens
pectus Domini
dulcia potens mellea,

4a. Aquilae more volans
supra agmina
coelo digna

4b. Depromsit vivificum
illud propalans
voce mira:

5a. In principio
est principium
Deus-verbum,

5b. Per quod omnia
sunt salvifica
coelo, terra.

6a. De cujus tu sacrario,
sancte Johannes,
jam superna

6b. Exposce jam nobis dona
electorumque
contubernia.

7a. Cum quibus tecum
cantemus nova cantica

7b. Et perfruamur
trinitate paradoxa,

8. In qua Deus est
omnibus omnia.

Trop. ms. Nivernense saec. 11. Cod. Parisiens. 9449. — Titel der Sequenz „Tremula“. — Eine Silbe Überschufs 2a, 1: 3b, 2 und 6b, 3.

256. In s. Johannis ante portam.

1. Vitis verae palmes verus,
O Johannes, et procerus
Summi verbi nuntius,

2a. Fluctuantes in peccatis
Tuae mirae sanctitatis
Interventum quaerimus,

2b. A reatu, quo tenemur,
Tua prece ut mundemur,
Et devote petimus.

3a. Praeclectus
Supra pectus
Qui recumbens Domini,

3b. Meruisti
Jesu Christi
Documentis imbui.

4a. Unde jubar solis veri
Tibi datur intueri
Penetratis nubibus,

4b. Cujus namque coelibatus
Ultra coelos est levatus
Pennatis virtutibus.

5a. Hinc figuram aquilae
Gerens admirabile
Et inenarrabile

5b. Verbum patris reperis,
Dilectus prae ceteris
Illico apostolis.

6a. Inauditum
ergo illud saeculis

6b. Signis multis
et doctrinis adstruis.

7a. Veneni poculum
Hauris innocuum
Divino munere,

7b. Missum in dolium
Te fervens oleum
Veretur laedere.

8a. De te Christus illud vere
Dixit: volo sic manere
Eum, donec veniam;

8b. Volens ibi mitigare
Poenam tantum, non vitare
Mortem cunctis debitam.

9a. Longum tandem post exsilium
Invitaris ad convivium
Supernorum civium.

9b. Inde nobis Dei filium
Placa tuum per eximium,
Precamur, suffragium.

10. Ut in fine hujus vitae
Sentiamus tuum mite
Et pium adjuvamen.
Omnes dicant: fiat, Amen.

Miss. ms. Benedictoburanum saec. 15. Cod. Monacens. 4548.

257. De sancto Josepho.

1a. Sanctum Christi nutritorem
Veneremur ob honorem
Talis ministerii,

1b. Huic Maria desponsatur,
Ne diabolo prodatur
Ratio mysterii.

2a. Sponsa Gabrielis ore
Salutata novo more
Verbum verbo concipit,

2b. Vir sacratus intellectam
Rem non habet hanc suspectam
Nec furore desipit.

3a. Puritatem sed Mariae
Nec oblitus prophetiae
Dictis facta comparat;

3b. Isaias concepturam
Filiumque parituram
Virginem praedixerat.

4a. Joseph ergo, Deo plenus,
Tempus, locum, vitam, genus
Suae pensat virginis;

4b. Scit arcanum esse signum
Nec ministrum putat dignum
Se divini germinis.

5a. Ob hoc secum meditatur,
Ut clam sponsa dimittatur,
Virgo rea ne tradatur;
Sed nocte per angelum

5b. Imperatur conjux duci,
Ut vir dux sit Christo duci
Et lucernae novae luci,
Regem regat parvulum.

6a. Circumcisi vulgat nomen,
Annae Simeonis omen
Audit, parvo praebet fomen,
Herodi tendens exsulat.

6b. Ex Aegypto postquam redit,
Nazareth alumnum credit,
Dum rex impius decedit,
Innoxios qui jugulat.

7a. Templo quaerit iterum
Cum Maria tenerum
Duodennem puerum.

7b. Domum Jesus ducitur,
Pater ejus dicitur
Faber, cui subditur.

8a. Non est igitur delirum,
Non est cassum, non est mirum,
Si per omnem mundi gyrum
Virginem Mariae virum
Laus attollat populi.

8b. Sed tu, regis nostri rector,
Pastor pius et refector,
Noster dux sis et protector
Ex Aegypto saeculi.

9a. Sanctum, Christe, per papatem
Nostram rege pravitatem,
Mentis aufer caecitatem,
Cordis confer puritatem
Carnis sanctimoniam.

9b. Nobis post sacramentalem
Pastum, pastor, aeternalem
Da, pro quibus temporalem
Per alumnum virginalem
Capis alimoniam.

Miss. ms. Eberspergense saec. 15. Cod. Monacens. 5875. A. — Miss. ms. Monacense 23276. saec. 15. B. — 1a, 1 Christi jam victorem A. — 2b, 1 Vir sanctus A. — 3a, 1 A veritatem B; Sammariae A. — 3a, 3 dictis fehlt B. — 4b, 2 Nec mysterium A. — 5b, 3 lucis A. — 6a, 3 fehlt B. — 7b, 3 Fabri B. — 8a, 2 cassum fehlt B. — 8b, 1 nostri regis B. — 9a, 1 per papam A. — 9b, 4 Pacis alimonia A.

258. De sancto Joseph.

1a. Jucundare plebs fidelis,
Cujus pater est in caelis.
Joseph voce Gabrielis
Allocutus saepius.

1b. Ortus stirpe prophetali,
Dignus fuit laude tali,
Junctus matri virginali
Verus David filius.

2a. Sanctus est sanctificatus,
Dum Mariae sociatus
Pro virtute coelibatus
Deum prolem habuit;

2b. Evangelio testante
Justus actu fuit ante,
Qui Maria jam praegnante
Ab hac ire voluit.

3a. Pater Jesu nominandus,
A quo puer bajulandus,
Angelo certificandus,
Dignus constat omnibus.

3b. Nolens sponsam accusare
Cogitansque occultare,
Monebatur acceptare
Eam dignam moribus.

4a. Virginem hanc permansisse,
Sicut virginem duxisse,
Virginemque concepisse
Foetam sancto spiritu.

4b. Tunc accipiens Mariam
Duxit pius pie piam,
Parituram juxta viam
Bethlehem in exitu.

5a. Rege coeli ibi nato,
Diversorio locato,
In praesepi reclinato
Joseph semper adfuit;

5b. Jesu nomen imponebat,
Forsan et circumcidebat,
Sponsus sanguinumque flebat,
Quantum Adam meruit.

6a. Cumque magi advenissent
Muneraque detulissent
Et admoniti abissent,
Dedit haec pauperibus.

6b. In purificatione
Prophetante Simeone
Humili cum oblatione
Venit cum turturibus.

7a. Ut lateret cum parente
Jesus rege saeviente,
Joseph angelo monente
In Aegyptum abiit.

7b. Septem tempora mutantur,
Dum ibidem conversantur
Tres, qui unum computantur,
Hincque quivis rediit.

8a. Joseph gentis firmamentum,
Populi stabilimentum,
Lustrat vetus testamentum
Ut lucerna splendida;

8b. Erat sumens coeli gustus,
Morans cum Maria justus,
Quae est rubus incombustus
Castitate florida.

9a. Scandens Jesus cum parente
Die festo imminente,
Est inventus a dolente
Disputans post triduum;

9b. Virum istum deposcamus,
Ut cum hoc inveniamus,
Quem offensum formidamus,
Dominum mellifluum.

Orat. ms. saec. 15. Hs. 7955. der k. u. k. Familien-Fidei-Kommifs-Bibliothek. — Mel. jedenfalls der Sequenz gleichen Anfangs des Adam von S. Victor entlehnt.

259. De sancto Joseph.

1a. Ad Joseph mittitur
In somno nuntius,
Justum alloquitur
Spirans interius
Assensum numini.

1b. Noli metuere,
Proles Davidica,
Sponsam accipere,
Jussa te coelica
Nubunt huic virgini.

2a. Tibi rex gloriae
Mariam copulat,
Mira vis gratiae
Pudicum postulat
Hoc matrimonium.

2b. Crede magnanimis,
Audi, nil haesites,
Haec sunt magna nimis,
Cur novum cantites
Epithalamium.

3a. Sis licet conscius
Quod habet filium,
Eac jussa citius,
Dum scis mysterium,
Noli hoc prodere.

3b. Exsurge, nuntia,
Dic sponsae protinus:
Tibi me, Maria,
Nam hoc vult Dominus,
Virum do propere.

4a. Virgo suscipias
Dei depositum,
In quo perficias
Voti propositum
Cum prolis gratia.

4b. Volo, quod nuntias,
Refert humiliter
Virgo dans gratias;
Ergo solemniter
Jungunt connubia.

5a. Nubunt angelicis
Choris canentibus,
Plaudunt sanctificis
Parentes lusibus,
Caste tripudiant.

5b. Dulce canentium
Hymen inseritur
Vehens ad gaudium,
Quod coelo geritur,
Et illis inhiant.

6a. Cognatam visita
Virgo celeriter.
Vis me, Joseph, ita?
Vult et dat pariter
Fideles comites.

6b. Clamat Elisabeth:
Plausum infans edit,
Prophetat quaelibet,
Virgo tandem redit,
Parit, neu dubites.

7a. En, Joseph, parvulum,
Decorum adspice,
Da, Joseph, osculum,
Fer, fove, refice,
Qualis o gloria!

7b. En tibi subditur,
Qui coelis imperat,
Servit, obsequitur,
Qui mundum temperat,
O mirabilia!

8a. Tuum dic filium,
Jam juris corpore
Vis habes proprium
Consensus robore
Dati conjugio.

8b. Sanctus se spiritus
Dedit vicarium
Fecundans coelitus
Uxoris gremium
Te voluntario.

9a. Virgo verbigena,
Virgo fons gratiae,
Nos, nos gens advena,
Pleni miseriae
Plenique vitio,

9b. Te, virgo, petimus,
Te, Joseph, inclite,
Vester, quem colimus,
Jesus nos placide
Locet in gaudio.

Miss. ms. Capit. Olomucensis 355. saec. 15. A. — Miss. ms. Romanum saec. 15. Cod. Parisiens. (Arsen.) 200 B. — Johannis Gersonii doctoris et cancellarii Parisiensis tertia pars operum. Parisiis. 1606. p. 127. C.

In A sind die Zeilen der Strophen merkwürdig verstellt, so dafs immer die sämtlichen geraden und die sämtlichen ungeraden Zeilen einer ganzen Strophe (a+b) je eine Halbstrophe bilden, wodurch natürlich jeder Sinn verloren geht. Also z. B.:

1a. Ad Joseph mittitur
Justum alloquitur
Asserens numini
Proles Davidica
Jussa te coelica.

1a, 2 somnis C. — 2b, 4 cantices C. — 4a, 2 dispositum BC. — 6b, 1 Clam et Elisabeth C. — 6b, 5 Paret A. — 7a, 3 Dat Joseph osculum C. — 9b, 4 placite A. — Mel. jedenfalls: Mittit ad virginem. Zur Sequenz fügt A die Rubrik: Si est extra Septuagesimam vel Quadragesimam.

260. De sancta Katharina.

1a. Nato patris sine matre,
Nato matris sine patre
Detur laus et gloria,

1b. Qui victricem te felicem
Ut reginam Katharinam
Coronavit gloria.

2a. Gaudet chorus coelestium
Suo regi psallentium
De tua victoria;

2b. Ergo gaude, Deo digna,
Et nos tecum, o benigna,
In tui memoria.

3a. Virgo pia, gloriosa,
Per spiritum Christi sponsa
Et ipsius filia,

3b. Sed secundum carnem florens,
Stirpe recens, carne decens,
Costi regis filia.

4a. Tu unica parentibus
Disciplinis scholaribus
Imbuta divinitus,

4b. Praecipuis exterius
Doctoribus, interius
Dono sancti spiritus.

5a. Hujus dulcis te perfudit
Et suavis te docuit
In omnibus unctio,

5b. Nam difusa in labiis
Larga supervenit tuis
Ejus benedictio.

6a. Ad certamen animata,
Signo crucis roborata,
Regis fers insignia;

6b. Oratores superasti,
Christi testes per te facti
Possident coelestia.

7a. Candidata, purpurata
Stola legislator regis
Induit te filius.

7b. Speciosa, generosa
Haec regina, haec benigna,
Cujus hic est filius.

8a. Sponsi tui prece pia
In praesentis vitae via
Fruantur amplexibus;

8b. Festum tuum celebrantes,
Memoriam venerantes,
Floreant virtutibus.

9a. Ergo confer pietatis
Lac et donum caritatis,
Da salutis oleum,

9b. Ut cantemus omnes tecum
Alleluja, carmen laetum,
Angelorum canticum.

Miss. ms. Posoniense? saec. 14. Cod. lat. Musaei Hungarici 94. A. — Miss. ms. Posoniense? saec. 14. Cod. lat. Musaei Hungarici 215. B. — Hymn. et Sequent. ms. S. Emmerami saec. 15. Clm. Monacens. 14667. — 4b, 1 sq. exterius doctoribus fehlen A.

261. De sancta Katharina.

1. Katharinae virginis
Vita felix et finis,
Nostra spes et gloria.

2a. Vicit mundi gaudia
Regis et consilia
Cum summa victoria;

2b. Puellaris actio
Dolente Maxentio,
Consolatur omnia.

3a. Deum unum colere,
Deos plures spernere,
Facta est praenuntia.

3b. Regni sceptrum unica
Spernens est ad coelica
Exspectata gaudia.

4a. Sophorum versutiam
Vertit in solertiam,
Horum dum opposita
Prima est intuita.

4b. Reginam in consortium
Trahit et Porphyrium,
Quos ab idolatria
Ejus lavit gratia.

5a. Virgis caesa stat illaesa,
Dum torquetur, confitetur
Jesum super omnia;

5b. Carceratur, confortatur
Cor puellae, tu repelle,
Quod mens timet conscia.

6a. Ruunt rei fracta rota,
Nutu Dei stat immota
Operum per merita;

6b. Specularis post haec cuncta,
Stellae maris es adjuncta
Sed honore subdita.

7a. Pugna, regem qua vicisti,
Lac, in morte quod fudisti,
Beata nobis gaudia
Fuderunt in ecclesia.

7b. Katharina, quod mons Sina
Te per chorum angelorum
Collegit cum gloria,
Mundum replet laetitia.

8a. Ergo pia miserere,
Hac in via nos tuere,
Creatori votum chori
Clementer concilia;

8b. Qui cantamus hic jucunde,
Te rogamus, preces funde
Ut ὁ θεος omnes reos
Mundet data venia.

9. Amen dicant omnia.

Miss. ms. Sloterdicense anni 1480. Cod. Hafniens. Thott. fol. 148. A. — Miss. ms. S. Pancratii Leydensis saec. 15. Cod. Parisiens. (Arsen.) 160. B. — Mel. jedenfalls: Mane prima sabbati. — 3a, 1 und 3a, 2 umgestellt B. — 6b, 1 Spicularis B. — Str. 9 fehlt A.

262. De sancta Katharina.

1a. Laetabundus
Exultans te laude laudet,
Katharina,

1b. Qui jucundus
Victrici tibi congaudet,
Katharina.

2a. Fidei constantia
Superas Maxentium,
Katharina,

2b. Mira eloquentia
Victrix eloquentium,
Katharina.

3a. Tu mactata verbere,
Tactro clausa carcere,
Katharina,

3b. Coeli luce frueris,
Per columbam pasceris,
Katharina.

4a. Te regina sequitur,
Et morte praegreditur,
Katharina,

4b. Atque cum Porphyrio
Ducentena concio,
Katharina.

5a. Fracta rotae machina
Multa sternit milia,
Nec te laedunt [lamina],
Katharina.

5b. Mox ut caput plecteris,
Longius deveheris
A ministris superis,
Katharina.

6a. Locaris in Sina,
Ex te medicina
Fluit olei,
Katharina.

6b. Quaesumus divina
Ope a ruina
Fac nos devehi,
Katharina.

Miss. ms. Capit. Cracoviens. 2. anni 1438. — Mel. natürlich: Laetabundus. — 5a, 3 fehlen 3 Silben.

263. De sancta Katharina.

1a. Laudes Deo debitas
Solvamus alacriter,
Nos praesens solemnitas
Gaudere perenniter
Invitat solemniter.

1b. Dulcis est jucunditas,
Si cum chorda pariter
Cordis plaudat puritas
Concordando leniter,
Psallendo concorditer.

2a. Katharinae passio
Eo nobis gratior,
Quo Dei laudatio
Mundo fit jucundior.

2b. Pulchra foris facie,
Sed mente formosior,
Omni major specie
Decor est interior.

3a. Sponsa regis
et regis filia,
Major Christi,
quam Costi gloria,
Domus sponsi
quam patris regia,
Sponsi nequit
capi prosapia.

3b. Capax sensu,
tenax memoria,
Litterali
pollens industria,
Major tamen
fides facundia,
Superabat
naturam gratia.

4a. Edicta Maxentii
Voce damnat libera,
Foedi sacrificii
Foeda spernit foedera.

4b. Cruoris innoxii
Clamor pulsat sidera,
Incestant flagitii
Solum tanti scelera.

5a. Verba stupet rex profanus
Objurgantis virginis,
Instat vane cultor vanus
Exercendi numinis
Vanis caerimoniis.

5b. Meditatur malesanus
Agones certaminis,
Sed infirma nequit manus
Obviare hominis
Divinis suffragiis.

6a. Sapientes evocati
Summae cedunt veritati,
Non hinc victi sed victores
Et hoc casu clariores.

6b. Quamvis sero sint vocati,
Non sunt sero coronati,
Quos caminus puriores,
Poena fecit potiores.

7a. Mente fremens rex effera
Rotas, ignes et verbera
Profert, offert et munera
Victoriosae virgini.

7b. Blandimenta pestifera
Virgo spernit et tenera
Poenis exponit latera
Inclamans nomen Domini.

8a. Post agonem consummatum
Capitali supplicio
Corpus ejus est translatum
Angelorum obsequio.
In montis sinum Sinai.

8b. Hic de membris Katharinae
Jugi manat profluvio
Sacrae nectar medicinae
Regali beneficio
Regis regum Adonai.

9a. Ubi primum lex divina
Lata fuit, Katharina,
Requiescis miro more,
Revirescis novo flore
Meritorum gratia.

9b. Tua virgo, Christe, prece
Nos ereptos carnis faece,
Debriatos vivo fonte
Et receptos summo monte
Summa donet gloria.

Miss. ms. Plagense s. sign. saec. 15. A. — Miss. ms. Pragense 14. C 3. saec. 14. B. — Grad. ms. Strahoviense H I 2. anni 1611. C. — 5a, 5 testimoniis B. — 8a, 5 montis summi A. — 8b, 1 Hinc de B.

264. De sancta Katharina.

1a. Eja nunc Alexandrinam
Toto nisu Katharinam
Collaudemus jugiter,

1b. Haec est illa Costi regis
Nata, gnara divae legis,
Pro qua stat viriliter.

2a. Nam dum judex immolaret
Idolis et sic erraret,
Confunditur a virgine;

2b. Pro quo clausa custoditur,
Verbo pugnans invenitur
Victrix in certamine.

3a. Victi Christum confitentur
Judex, jubet, ut crementur
Nec laeduntur penitus;

3b. Scorpiones adhibentur,
Plagae magnae mox videntur
Sanari divinitus.

4a. O quam felix, quam columba
Pavit et de cujus tumba
Emanavit oleum;

4b. Haec reginam coronavit
Principemque confortavit
Coelum dans aethereum.

5a. Orat, rotae confringuntur
Et per partes occiduntur
Multi tunc increduli;

5b. Decollatur nec desperat,
Quod effluxit, hoc lac erat
In salutem saeculi.

6a. Corpus datur monti Sina,
Sed mens transit ad divina
Intrans laeta patriam;

6b. Ad hanc, virgo, nos invita
Tuam salvans in hac vita
Agentes memoriam.

Miss. ms. Sanblasianum saec. 14. Cod. S. Pauli ad Laventum memb. 42.

265. De sancta Katharina.

1a. Veni, sancte Spiritus,
Katharinae coelitus
Invitatus merito,

1b. Veni, splendor numinis,
Katharinae virginis
Mentem replens subito.

2a. Consolator optime,
Doctor disertissime
Katharinam instruens,

2b. In labore gratiam,
In verbis prudentiam
Katharinae tribuens.

3a. O lux beatissima,
Per quam fit gratissima
Hujus vita virginis,

3b. Pulchra nobilissima
Et magistra maxima
Supra vires hominis.

4a. Lavit viros sordidos
Et rigavit aridos
Aqua sapientiae,

4b. Flecti fecit rigidos
Et reduxit devios
Ad vitam justitiae,

5a. Sapientes Graeciae
Christi subdens gratiae
Artium peritia.

5b. Haec pro nobis hodie
Sit patrona veniae
In coelesti gloria.

Antiph. et Grad. Nivernense saec. 12. Cod. Parisiens. Nouv. acq. 1235. add. saec. 14. — Die Mel. bezeichnet 1a, 1.

266. De sancta Katharina.

1a. Extollamus in hac die
Extollendas laudes piae
Katharinae virginis,

1b. Commutantis morte brevi
Vitam aeternalis aevi,
Regnum vitae perpetis.

2a. O quam mundi salvatricem,

O quam coeli regnatricem
Decet haec pedissequa,

2b. Quam non vincunt blandimenta,
Non sophorum argumenta
Nec ars syllogistica.

3a. Diris poenis haec addicta
Vincit omnes sed invicta,
Vincit eloquentia,
Fide, patientia.

3b. Morti cujus exquisitae
Rotae, serrae gladiique
Ejus collisa precibus
Quaternis morsu millibus.

4a. Per hanc grex philosophorum,
Imperatrix, plebs multorum
Cum coetu nobilium

4b. Christo credunt et recedunt
Cum tremore ab errore
Et cultura daemonum.

5a. Fiunt isti
Testes Christi,
Reverentur,
Confitentur
Ore, corde Dominum;

5b. Pro quo torti
Non absorpti
Moriuntur
Sed nascuntur
Coelo per martyrium.

6a. Quos praemissos subsecuta
Martyr hodie soluta
Ab aerumnis saeculi

6b. Coelum scandit Katharina,
Cujus corpus monti Sina
Commendarunt angeli.

7a. Hujus signo tumuli
Liquor stillat olei,
Quo sanantur languidi.

7b. Rex regum mirabilis,
Fove nos suffragiis
Hujus mirae virginis

8. Huic supplicantes
Tuis donis mirificis.

Sequent. ms. Arnesti de Pardubic anni 1360. Cod. Capit. Pragens. s. sign. — Nach 2b, 1 noch Non terrores. non tormenta; entweder ist dies zu viel oder 2a lückenhaft. — 6a, 1 praemissa. — 6b, 2 montis Sina.

267. De sancta Katharina.

1a. Mundum replet gaudio
Triumphalis passio
Katharinae virginis,

1b. Cives Alexandriae
Suae reddant filiae
Laudem pii carminis.

2a. Opus fortitudinis
Tam praeclarae virginis
Admirantur saecula,

2b. Quod vicit diabolum,
Hostem stravit subdolum
Tenera juvencula.

3a. Hanc ab annis teneris
Imbuendam literis
Pater rex tradiderat,

3b. Sic ei scientia
Praecedente gratia
Multiplex accesserat.

4a. Annis crescens et aetate,
Morum simul honestate
Crescebat et gratia;

4b. Christianae fidei
Cultrix cum virginei
Pudoris munditia.

5a. Dum ad cultum idolorum
Turbam cogit populorum
Tyrannus Maxentius,

5b. Haec errorem aspernatur,
Fidem Christi protestatur
Et docet attentius.

6a. Oratores eruditos
Ad certamen accersitos
Ex regis imperio

6b. Sola vicit universos
Et ad Christum mox conversos
Sociat martyrio.

7a. Judex movet blandimentis,
Minis terret et tormentis,
Multis temptat argumentis
Virginem seducere;

7b. Martyr constans et invicta
Multis poenis est afflicta
Et catenis dire stricta
Clauditur in carcere.

8a. Ut a vero defectatur
Aut repente perimatur,
Rota quaedam praeparatur
Et structura lignea.

8b. Sed aptatam pro tormento
Dei virtus in momento
Frangit ictu violento
Flammaque fulminea.

9a. Pro signo miraculi
Fit ad Christum populi
Gentilis conversio;

9b. Uxor regis capite
Truncatur cum milite
Triumphans Porphyrio.

10a. Post de specu carcerali
Praesentata tribunali
Virgo sacra capitali
Damnatur sententia;

10b. Orat Deum, vox respondet,
Servis suis opem spondet.
Quod conservet et fecundet
Eos rerum copia.

11a. Pro vocis solatio
Martyr plena gaudio
Tandem caesa gladio
Fudit lac pro sanguine.

11b. Truncum corpus sublevatum
Ab angelis est translatum
Et in montis collocatum
Sinai cacumine.

12a. Ex ipsius tumulo
Stupendo miraculo
Fluit rivus unguinis,

12b. Quod membris languentium
Datur ad remedium
Et ad laudem virginis;

13. Quae nos suis precibus
Jungat coeli civibus.

Miss. ms. Compendiense saec. 14. Cod. Parisiens. 17 318. A. — Miss. ms. Compendiense saec. 14. Cod. Parisiens. 17 319. B. — Miss. ms. Compendiense saec. 14. Cod. Parisiens. 17 321. C. — 5a, 1 Cum ad A. — 5a, 2 Turba B. — 8a, 4 linea B. — 8b, 1 aptata B.

268. De sancta Katharina.

1a. In coeli viridario
Nobilis campi lilio
Sociatur rosula;

1b. Dic Christum sane lilium,
Dic lilium convallium,
Florem sine macula.

2a. Est Katharina rosula,
In arguendo sedula
Vicit magisterium;

2b. Imperatricem docuit,
Martyrizari monuit
Simul et Porphyrium.

3a. O magistra generalis,
O ministra specialis,
Multorum benefica,

3b. Virgo prudens praedicaris,
Costi regis comprobaris
Filia mirifica.

4a. Philosophi convertuntur
Quinquaginta, referuntur
Confessores fidei,

4b. In fornace renovantur
In igneque dealbantur
Facti plus quam nivei.

5a. Imperator contristatur
Maxentius, stomachatur,
Dente fremit impius;

5b. Katharinam sic affatur:
Per te regnum conturbatur,
Cerne quod vis melius.

6a. Katharinae respondenti,
Indignanter proponenti,
Praeparatur rotula,

6b. Sed prius incarceratur,
In carcere visitatur
Felix Christi famula.

7a. Katharina flagellatur,
Sub flagello gloriatur,
Laetatur in verbere;

7b. Virgo gladio feritur,
Pro sanguine lac hauritur
Sacro fusum vulnere.

8a. Ab angelis deportatur
Corpus, in Sina locatur
Olei dans copiam;

8b. Quo liquore qui sanantur
Aegri, ad plenum curantur,
Nesciunt inopiam.

9a. Ad haec virgo Christum orat
Pro devotis et implorat
Grata beneficia,

9b. Ut quos sibi scit devotos
Sanos simul et aegrotos
Suscipiat gloria.

Prosarium Franciscan. saec. 14. Cod. Parisiens. 1339. — Mit Mel.

269. De sancta Katharina.

1a. Collaudemus inclita
Katharinae merita,
Costi regis filiae,

1b. Clarens claris artibus,
Orba suis partibus
Praesidet familiae.

2a. Libat diis Maxentius,
Obviat audentius
Regis haec erroribus;

2b. Per hanc victi rhethores
Igne fiunt martyres
Non usti corporibus.

3a. Reginam, Porphyrium
Armat ad martyrium
Et ducentos complices,

3b. Rota ferox struitur,
Fulmine diruitur,
Cadunt et opifices.

4a. Caesa martyr gladio
Migrat ab hoc stadio
Fundens lac pro sanguine;

4b. Coeli cives veniunt.
Hanc Sina sepeliunt,
Tumba fluit unguine.

5a. Per te, virgo regia,
Ducat ad collegia
Nos sanctorum Dominus,

5b. Et te cum victoria
In coelesti gloria
Contemplemur cominus.

Miss. ms. Hospitalense saec. 14. Cod. S. Pauli ad Laventum memb. 49. A. — Miss. ms. Lincense *Γ* p 23. saec. 14. B. — Mel.: Veni sancte spiritus.

270. De sancta Katharina.

1a. Jucundare, plebs fidelis,
Nam praeclara fit in caelis
Hodie solemnitas,

1b. Dum regnanti sine fine
Triumphantis Katharinae
Salva nubit castitas.

2a. Quid hanc Christi sponsam laudem?
Prosequendo talem laudem
Vis humana deficit,

2b. Sed hic opis alienae
Non est opus, quia plene
Ipsa quidem sufficit.

3a. Quae tam claris nitet signis,
Morte vitaque insignis,
Tam gena quam genere,

3b. Satis ex se commendatur,
Suo Christus nec celatur
Artifex in opere.

4a. Ista fidem dum declarat,
Et medelam ferre parat
Errori gentilium,

4b. Regem versum in furorem,
Regem suum, non rectorem
Ostendit Maxentium.

5a. Ille sensu puellari
Suos ritus irritari
Mente ferens anxia,

5b. In puellam mox irritat
Quinquaginta, quos praeditat
Sensus, eloquentia.

6a. Mutos reddit et deliros
Sola plures virgo viros,
Jam maturos tenera,

6b. Mox victores fiunt isti
Subeuntes jugum Christi
Tyrannique vulnera.

7a. Rex puellam melle precum,
In quo jacet, virus caecum,
Emolitur, ferre secum
Mortis in caliginem.

7b. Nec credentem blandimentis
Caedi jubet hic tormentis
Quem plus torquet furor mentis,
Quam tormenta virginem.

8a. O res mira, res divina,
Dum volventi Katharina
Rotae superponitur,

8b. Totum ruit instrumentum,
Haec tormentis fit tormentum,
Ipsa nusquam laeditur.

9a. Post tormenta decollatur,
Decollata decoratur
Insigni miraculo,

9b. Lac effudit non cruorem,
Inattritum carnis florem
Signans hoc signaculo.

10a. O quam digne, quam praeclare,
Pie Deus, tuae carae
Veneraris exitum,

10b. Cujus corpus sepulturae
Dant ministri tuae curae
Monte Sina positum.

11a. Tumba manat liquor pacis,
In quo, Christe, tua facis
Potenter miracula,

11b. Nam et sanis hic unguentum
Fidem servat et languentum
Blande solvit vincula.

12a. Sacra martyr, virgo pia,
Nos in hujus vitae via
Sic impetra vivere,

12b. Ut ad Christum verum montem
Per tuarum precum pontem
Valeamus scandere.

Miss. ms. Parisiense saec. 15. Cod. Hafniens. Thott. Fol. 146. A. — Miss. ms. Trajectense saec. 15. Cod. Mazarin. 433. (224) B. — Miss. ms. Parisiense saec. 15. Cod. Rotomagens. 279. C. — Miss. ms. Cameracense saec. 15. Cod. Cameracens. 151. D. — Prosar. ms. Marchianense saec. 15. Cod. Duacens. 123. E. — 1a, 3 Hodie jucunditas B. — 1b, 1 Cum regnanti B. — 1b, 3 nubet A. — 3a, 1 Ortam claris A. — 7a, 2 virum AC. — 8b, 3 plusquam ABC. — Str. 2 und 3 fehlen D.

271. De sancta Katharina.

1a. Laeta festa
Celebret concio nostra
Die ista,

1b. Regis sponsa
Qua scandit poli secreta
Katharina.

2a. Angelum imitata,
Carni nunquam subdita,
Forti ore

2b. Sol illustrans rhethores
Per hanc vicit et fecit
Jam victores.

3a. Sicut quondam perfidos
Prostravit Chaldaicos
Pari forma

3b. Neque igne pueri,
Neque virgo rotali
Axe rupta.

4a. Cedrus haec est Libani,
Nam reginam fidei
Mancipavit;

4b. Verbum hanc visitavit,
Duci a militibus
Detrectavit.

5a. Isaias cecinit,
Haec decantans meminit
Dilecto et vineae
Jubilavit,

5b. Si non suis precibus
Nobis suffragantibus
Atque supplicantibus
Medicavit.

6a. Infelix excussit,
Manans lac eduxit,
Sanctam animam
Lux produxit.

6b. Quam docet litera,
Manu angelica
Ecce locatam
Monte Sina.

Grad. ms. Dominican. saec. 14. Cod. Oenipontanus 710. A. — Grad. Schäftlariense saec. 15. Clm. Monacens. 13 026. B. — Mel.: Laetabundus.

272. De sancta Katharina.

1a. Schola plaudat virginalis,
Quia dies est natalis
Katharinae virginis,

1b. In odore unguentorum
Canat ejus ante thorum
Dulces melos carminis.

2a. Haec repugnans carnis legi
Virgo nupsit summo regi
Desponsata coelitus;

2b. Quam dum Christus subarrhavit,
Hanc in ejus collocavit
Thalamo paraclitus.

3a. It a prima juventute
Non se regens dissolute
In virtutem de virtute
Pedibus justitiae,

3b. Cumque calcat mundi florem
Partem nacta meliorem,
Concupivit rex decorem
Sunanitis filiae.

4a. Mille scutis turrim David
Consignatam rex firmavit,
Quam nec hostis expugnavit,
Nec ventorum turbo stravit
Munitam divinitus.

4b. Katharina mundo stulta,
Veritatis fide fulta,
Oratorum verba multa
Norma veri non exculta
Confutavit penitus.

5a. Tandem ista margarita
Lima mentis expolita
Et fracturis carnis trita
Paradisum adiit.

5b. Quam de fundo raptam maris
Christus, lapis angularis,
In structuram sui laris
Gemmam vivam statuit.

6a. Corpus ejus angeli
Monte locant Sinai
Nobili mausoleo,

6b. Quod ob ejus inclita
Declaranda merita
Jugi rorat oleo.

7a. Virgo, martyr et regina,
Coeli civis Katharina,
Aurem nobis huc inclina
Sponsum placans miseris.

7b. Ut purgatis vasis irae
Regnum donet introire,
Quo non valet quisquam ire
Sorde tabens sceleris.

8. Laudes hujus feminae
Resonemus odis,
Tu autem, Domine,
Miserere nobis.

Miss. ms. Cremifanense 23. A. saec. $^{12}/_{13}$. A. — Miss. ms. Cremifanense 132. saec. 14. in. B. — Cod. Cremifanensis 309. saec. $^{12}/_{13}$. add. fol. 91. b. C. — Sequent. ms. Cremifanense saec. 15. Add. post miss. Roman. imp. Venetiis 1484. D. — Miss. ms. S. Floriani XI 389. saec. 14. F. — Miss. ms. Cremifanense 339. saec. 15. — 1b, 3 Dulces melos haben AC, also die ältesten Hss. — 3a, 3 De virtute in virtutem B. — 3b, 1 Dumque B. — Str. 8 fehlt D.

273. De sancta Katharina.

1. Rosam jucunditatis

2a. Intulit hodie Dominus
in paradisi
palatium,

2b. Dum Katharina martyrio
superat laeta
Maxentium.

3a. Hodie virgo fidelis
victo tyranno
triumphum retulit,

3b. Hodie gaudens in caelis
lampadem sponso
succensam obtulit.

4a. Katharinam, recusantem
immolari dis obscoenis
4b. Capit princeps et affligit,
inauditis mactat poenis.

5a. Nunc insanit, nunc blanditur,
Nec sic fides irretitur
Virginis egregiae
5b. Et virtutem sacrae mentis,
Quam non vincit rex tormentis,
Nec frangit blanditie.

6a. Uritur princeps insanus
Et accendit labor vanus
Magis ejus furias,
6b. Dum scripturis explanatis
Vincit virgo docta satis
Rhethorum versutias.

7a. Error linquitur detectus,
Igni datur grex electus,
Rota virgo tenera
Non terretur aspera
7b. Consummata passione,
Caput caesa pugione
Pro cruoris floribus
Reddit lac vulneribus.

8a. Fusum virginalia
Lac figurat lilia
8b. Mixta cum martyrii
Rosis ictu gladii.

9a. O beata Katharina,
Sponso Christo jam vicina,
9b. Precis nostrae memor esto,
Sacra grege cum honesto

10. Sequens agni vestigia
In coelesti gloria.

Miss. ms. Aquicinctense saec. 12. Cod. Duacens. 90. A. — Miss. ms. S. Remigii saec. 13. Cod. Remens. 122 add. saec. 14. B. — Miss. ms. Vedastinum saec. 14. Cod. Atrebatens. 882. C. — Miss. ms. S. Amandi saec. 14. Cod. Parisiens. 1101. D. — Grad. ms. Marchianense saec. 14. Cod. Duacens. 114. E. — Grad. ms. Aquicinctense saec. $^{15}/_{16}$. Cod. Duacens. 124. F. — 2a, 1 Induit C. — 3a, 2 sq. triumphum tyranno C. — 3b, 2 sponso fehlt C. — 4b, 1 capit rex et B. — 5b, 1 Ut virtutum B. — Mel. = Stola jucunditatis (Mone III, 390).

274. De sancto Lamberto.

1a. Christi laudem praedicemus,
Christi quidem qui gaudemus
Insignire nomine;
1b. Felix nomen, felix omen,
Illi cedit, qui se credit
Dignum hoc cognomine.

2a. Hoc Lambertus consecrari
Et se studens decorari
Sub annis infantiae,
2b. Christi jugo se subjecit,
Mundi fastum a se jecit
Donis pollens gratiae.

3a. Signa multis dans profectus
Arbor ista germinat,
Cujus odor longe vectus
Mundo se discriminat.
3b. Hic in sancta sublimatur
Sede Trajectensium
Et optatum plene datur
Populo praesidium.

4a. Hunc a sede cathedrali
Pellit hostis invidus,
Valde fremens, quod a tali
Salvus fiat languidus.
4b. Monachorum subit aedem
Praesul Deo deditus,
Post in primam redit sedem
Suo juri redditus.

5a. Sed confracta dum relocat
Et dispersa dum revocat
Ad ovile Domini,
5b. Scelus ingens et enorme
Vidit adstans Christi normae
Et excelso nomini.

6a. Nam Pipinus, dux Francorum,
Qui legalem fugit thorum,
Fractor legum, spretor morum,
Adhaeret adulterae.

6b. Preces fundit et frequenter
Instat praesul et patenter,
Illum monet et clementer,
Vult eum inducere,

7a. Ut contempto nexu tali
Et amota causa mali
Sub amplexu conjugali
Motus carnis dirigat,

7b. Et perversum mutet morem
Caste vivens et uxorem —
Cedit enim ad honorem —
Non incestam diligat.

8a. Alpaidis his acceptis
Flagrescit medullitus,
Non adspirat suis coeptis
Dator pacis spiritus.

8b. Verbis usa venenatis
Dodonem aggreditur,
Illum urget, artat satis,
Sic sanctus perimitur.

9a. Sic hostia salutaris
Immolatur et in aris
Sacer sanguis funditur;

9b. Sed redemptor protoplausti
Vespertini holocausti
Odore reficitur.

10a. Vervex pelle rubricata,
Super nivem dealbata,
Tegens tabernaculum,

10b. Passione rubricatum,
Castitate candidatum
Gessit habitaculum.

11a. Qui torcular sic calcavit
Et qui vestem dealbavit
Agni veri sanguine,

11b. A peccatis absolutos
Coelo jungat et ablutos
Nos reddat a crimine.

Miss. ms. Trajectense saec. 15. Cod. Mazarin. 433. (224).

275. De sancto Lamberto.

1a. Christo laudes dans applaude
De Lamberti digna laude
Nostra psallens concio,

1b. Aper cujus ortu gaudet,
Sed ne mundus eum fraudet,
Ardet desiderio.

2a. Qui lactatus disciplinis
Eruditur et doctrinis,
Ut devote viveret,

2b. Cum magistro subit cellas
Monachorum, ut procellas
Mundi sic effugeret.

3a. Aquas prece dulces fecit,
Quas de faece mare jecit,
Quibus plebs nunc fruitur;

3b. Gessit ignem patri parens
Sua veste vase carens,
Sed nec vestis laeditur.

4a. Tandem sede praesulatus
Ab omnibus sublimatus
Se Deo sacrificat;

4b. Consolatur desolatos,
Verbis arcet et elatos,
Omnibus fructificat.

5a. Regno malis perturbato
Rex necatur, quo necato
Lampertus expellitur;

5b. Faramundus sede sedit,
Pax fugatur, nexum cedit,
Omne nefas tollitur.

6a. Cella latet vir fidei,
Patri paret, servit ei,
Qui creavit omnia;

6b. Crucem petit jussu laetus,
Deo psallit, algor spretus
Fervet Dei gratia.

7a. Revocatos Christianos
Firmat, convertit paganos,
Quorum perdit idola;

7b. Caelebs civis est in caelo,
Rabientis cadens zelo
Dodonis Christicola.

8a. Nos Lamberti, Jesu, prece
A peccati munda faece
Pietatis gratia,

8b. Ne cum malis lugeamus,
Sed cum bonis gaudeamus
In coelesti patria.

Miss. ms. Parisiense saec. 14. Cod. Parisiens. 835.

276. De sancto Laudo.

1a. Lux praeclara, lux solennis,
Quam electus duodennis
Illustravit obitu,

1b. Ter apparet Christi parens,
Trino Laudum ter apparens
Praesulavit monitu.

2a. Minor annis adolescens,
Mente major fit senescens
Morum privilegio;

2b. Usus stupet et natura,
Quod aetatem tam matura
Praevenit religio.

3a. Puer purus et insignis
Insignitur multis signis
Virtutis et gratiae,

3b. Dum thus ferret et batillum
Fulsit ignis super illum
In columbae specie.

4a. Serpens fallax et astutus
Christi servos insecutus
Robur serpit arboris,

4b. Servos servat a serpente
Dei servus, tres repente
Partes fiunt arboris.

5a. Laudo cedunt hostis doli,
Tuos, Laude, tua noli
Frustrari memoria.

5b. Jesu clemens et benigne,
Fac cum Laudo te condigne
Laudemus in gloria.

Miss. ms. S. Laudi Rotomagensis saec. 14. ex. Cod. S. Genovefae Parisiens. BBl. fol. 5.

277. De sancto Laurentio.

1a. In coelesti hierarchia
Jugi gaudet harmonia
Levita Laurentius,

1b. Cui concordet in hac via
Noster chorus alleluia
Depromens hilarius.

2a. Ex Hispanis procreatus
Ut Samuel inspiratus
Fuit sacro flamine;

2b. Inde Romam est translatus,
In supremo collocatus
Levitorum culmine.

3a. In figura similis
Joseph, per quem sterilis
Terra relevatur,

3b. Ex thesauri fertilis
Ope vitae fragilis
Plebem consolatur.

4a. Hic sancti Job imitator,
Viduarum consolator
Pietate solita,

4b. Orphanorum sustentator,
Egenorum recreator
Operum per merita.

5a. Dum gladius Sixtum ferit,
Laurentius mortem quaerit,
Flens, quia deseritur:

5b. Elisaei formam gerit,
Cujus mentem dolor terit,
Dum Elias tollitur.

6a. Felix, per quem visio
Ligno crucis praevio
Caecis restauratur,

6b. Tobiae collirio
Usus, per quem senio
Patri lumen datur.

7a. Jacet vinclis religatus,
Carceribus mancipatus
Diri jussu Decii,

7b. Verberibus laceratus
Super prunis est assatus
Mortalis incendii.

8a. O quam fervebat ardore
Caritatis et vigore
Fidei interius,

8b. Gaudens igne tamquam rore
Puerorum trium more
Crematus exterius.

9a. Laudes ergo Laurentio,
Qui in coelis martyrio
Laureatur,

9b. Florens dogmate vario,
Ens virgo serto tertio
Decoratur.

10a. Hinc, Laurenti, pater bone,
Triumphator in agone,
Preces ad te fundimus

10b. Pro praesenti concione,
Ut mundi victo praedone
Feratur, quo tendimus.

Miss. ms. saec. 15. Cod. S. Genovefae Parisiens. BBL 4° 10. — Mel. offenbar die der Dominikus-Prosa gleichen Anfangs.

278. De sancto Leonhardo.

1a. Patri nostro jucundemur,
In hac die gratulemur,
Leonhardum veneremur
Cum cordis tripudio.

1b. Idolorum nam cultores
Christo reddit et errores
Sternit remittendo flores
Coelesti consortio.

2a. Ergo prudens Leonhardus
Vigilavit et non tardus
Subintravit et ornavit
Lampadem cum oleo.

2b. Semetipsum abnegavit,
Christum sequens, quem amavit,
Crucem tollens stolam lavit
In Dei servitio.

3a. Palmam manu fert victricem
Digne sequens adjutricem
Sanctam Dei genitricem
In coelesti curia.

3b. Ut coelesti nos fecundet
Rore foris, intus mundet
Sanctus spiritus, inundet
Nostra corda omnia.

Miss. ms. S. Floriani XI 391. saec. 14. A. — Miss. ms. S. Floriani XI 395. saec. 14. B. — Miss. ms. S. Floriani III 205. saec. 15. C. — 2a, 3 oravit AB. — 3b, 2 Roris foris ABC. — 3b, 3 mundet A; Sanctusque spiritus undet B.

279. De sancto Leonhardo.

1a. Clarum sidus fulget mundo,
Luce micat laetabundo
Tenebrarum in profundo
Sole, luna clarius.

1b. Lonhardus fortis leo,
Nardus sanans plagas reo,
Praedicator placens Deo
Et Christi vicarius.

2a. Naufragari mundum cernit,
Mundum ut immundum spernit,
Carnis voluptates sternit
Petens solitudinem.

2b. Episcopatum nempe sprevit,
Regis opes abolevit,
Inops vivere decrevit
Propter beatitudinem.

3a. Reginam partu morti datam,
Prolem novam regis natam
Per orationem gratam
A morte suscitavit.

3b. Militem seris inclusum
In cavernis terrae trusum
Ad locum artum et obscurum
Potenter liberavit.

4a. Locum rex sancto donavit,
Campis, silvis hunc dotavit,
Beatus vir aedificavit
Deo monasterium.

4b. Locus est siccus in gyro,
Impetrante sancto viro
Fluunt aquae novo miro
Per Dei ministerium.

5a. In tenebrositate densa
Lux apparuit immensa,
Vincla nil prosunt appensa,
Arto loco volvitur.

5b. Milites custodientes
Facti sunt velut amentes
Claritatem hanc videntes,
Vinctus statim solvitur.

6a. Peregrinum liberavit,
Turrim cum castello stravit,
Turris ruens pars necavit
Plures de familia.

6b. Hospiti crura franguntur,
Tyranno scandala nascuntur,
Multis miraculis noscuntur
Dei mirabilia.

7a. Servum Dei crudeli poena
Liberavit cum catena,
Templi duxit ad amoena,
Demonstrant haec miracula.

7b. Sanctus in Aquitania
Militem in Britannia,
Captum tyranni mania,
Absolvit sine macula.

8a. Te rogamus, serve Dei,
Leonharde, sanctae spei,
Caritatis et fidei
Possessor et pincernula,

8b. Solve vincla peccatorum,
Seras, cippos delictorum,
O solamen afflictorum,
Devote Christi vernula.

9a. Pater, abba venerande,
Leonharde honorande,
Alas super nos expande
Tuae misericordiae,

9b. Ut a malis eruamur,
De delictis compungamur,
Te juvante conjungamur
Coelesti concordia.

Sequent. ms. Cremifanense saec. 15. (post Miss. Roman. imp. Venetiis 1484) A. — Miss. ms. S. Floriani XI 385. saec. 15. B. — Miss. ms. Mellicense 987. saec. 15. C. — Miss. ms. Voraviense 35 saec. 14. D. — Der Autor gestattet sich einen Versvorschlag von einer Unbetonten. — Str. 7a und 8b fehlen A; Str. 4b sqq. fehlen B. — 2b, 4 Propter rectitudinem C. — 4b, 4 Per Dei mysterium D. — 6b, 1 Opificis crura A. — 7b, 1 Strictum in Aquitania A. — 7b, 3 tyranni immania AC.

280. De sancto Leonhardo.

1a. Laetabundus
Leonardo cantet chorus,
Alleluja.

1b. Quem profudit
Primo flore miro more
Lux divina.

2a. Sanctus signis floruit,
Quia pure coluit
Creatorem,

2b. Franciam, quam rexerat,
Prece munda reparat
Ad vigorem.

3a. Ad desertum evolat,
Nudus crucem bajulat
Salvatoris;

3b. Ibi carnem macerat,
Ibi pugnans superat
Vim adoris.

4a. Dum sic Christo militat,
Fratrum turmas incitat
Ad aeterna,

4b. Leonhardus sibimet
Apta loca petiit
Ter quaterna.

5a. Eja, pater pauperum,
Noxas dele scelerum,
Ignem quo tartareum
Evadamus;

5b. Tuis fer auxilium,
Ut post hoc exsilium
Tecum Dei filium
Videamus.

6a. Ora pro tuorum
Statu filiorum
In conspectu
summi regis,

6b. Ut nos a peccatis
Nostris perpetratis
Donet esse
dextri gregis.

Miss. ms. Gurcense saec. 15. Cod. Musaei Virunens. 332. A. — Grad. ms. Brixinense saec. 15. Cod. semin. Brixin. s. sign. B. — Mel.: Laetabundus B. — 1a, 2 decantet AB. — Str. 2b fehlt B. — 3b, 1 Ubi B.

281. De sancto Leopoldo.

1a. Lux est orta populo
Omni laude digna,
Viget sanctus marchio
Gratia benigna.

1b. Exultet ecclesia
Pio Leopoldo,
Laudum psallat carmina
Voce, corde, lingua.

2a. O quanta justitia,
Fide, spe, clementia,
Exstirpando vitia
Rexit hic pacifice.

2b. Pietatis opera
Perfecit largissime,
Unde pius marchio
Proclamatur undique.

3a. Ornata virtutibus,
Cunctis carens vitiis,
Bonis plena moribus,
Divi nata Caesaris

3b. Leopoldo traditur,
Proles multa nascitur,
Educata praecipuis
Duobus episcopis.

4a. Duo monasteria
Construxit hic funditus,
Reformavit caetera
Largis cum reditibus.

4b. Ubi monasterium
Locaretur aptius,
Conjugis flammeolum
Ostendit divinitus.

5a. Sancta ejus anima
Congaudens jam sanctis,
Fulget nunc in ecclesia
Maximis miraculis.

5b. Conditorem omnium,
Nostrum redemptorem,
Adoremus Dominum
Votis sincerissimis.

6. Ut donet per merita
Beati Leopoldi
Nos hic et in patria
Pia pace frui.

Sequent. ms. Cremifanense saec. 15. post Miss. Rom. imp. Venetiis 1484. A. — Miss. ms. Lincense *I* p. 23. add. saec. 15. B. — Miss. ms. Salisburgense anni 1490. Cod. Palat. Vindob. 1778. C. — Miss. ms. Claustriburgense 72. saec. 15. D

282. De sancta Lucia.

1a. Lucia, solemnio
Tuo psallit concio
Nostra Jesu, filio
Dei patris.

1b. Agathae colloquio
Discis, quod suffragio
Tuo, virgo, passio
Cesset matris.

2a. Atque temporalia
Clemens spargis omnia,
Cogeris ad impia
Quasi maga.

2b. Sed resistens gratia
Plena lucis filia,
Diceris, egregia,
Lupa vaga.

3a. Laesa verbis, verbere
Judex te polluere
Jubet carnis scelere,
Sed, alumna,

3b. Jesu Christi munere
Nullus quit te trahere,
Fis immota propere
Ceu columna.

4a. Virgo suffers gladium
Resinam, incendium,
Oleum et gladium
Atque picem.

4b. Sertum carpis crinium,
Per te Jesus, gentium
Rex, det nobis bravium
Se felicem.

Miss. ms. Attilense anni 1450. Clm. Monacens. 3311. — 4a 1 suffers locium Hs.

283. De s. Ludovico Episcopo.

1a. Boni dator perfectius
Deus mundum ditavit,
Cum Ludovicus clarius
Et altius
In mundo radiavit.

1b. Accrescens iste filius
Ut Joseph conservavit
Semper se castum, purius
Et plenius
Populum Dei pavit.

2a. Nec cura Dei defuit,
Quamvis incarcerari
Permiserit, sed adfuit
Et imbuit
Doctrina salutari.

2b. Quotidie plus viguit
Virtute singulari
Et ut David non potuit
Nec debuit
A quoquam superari.

3a. Affluens est per omnia
Natus stirpe regali
Ut Salomon prudentia
Cum gratia
In statu pastorali.

3b. Laborat eloquentia
Et ope manuali
Hic Esdras, ut ecclesia
Eximia
Sit gradu principali.

4a. Innumeris virtutibus
Ad instar Danielis
Praepollens nos ab omnibus
Insultibus
Hostis serva crudelis.

4b. Sacrisque suis precibus
Sic nos juvare velis,
Quod mentibus, sermonibus
Et actibus
Simus semper in caelis.

Miss. ms. Parisiense saec. 14. Cod. Parisiens. 861 mit Mel. A — Miss. ms. Praedicatt. Parisiens. saec. 15. Cod. Tolosanus 102. B. — 1a, 4 fehlt B.

284. De sancto Maglorio.

1a. Fulget dies hodierna,
Qua conscendit ad superna
Pontifex Maglorius,

1b. Regnat ubi sine fine
Verbi, patris ac reginae
Genitricis filius.

2a. Qui visebat parvus scholis
Verum dogma veri solis
Melle, favo dulcius,

2b. Quod secreta sibi cella
Praesignabat in tabella
Angelus eximius.

3a. Sic nimirium
instrui coelitus
Admiratus
est doctor inclitus
Puerum benignius;
Omnis cessit huic sodalis,
Cum doctrinae jubar talis
Non sensit interius.

3b. Virgo mansit
matris ab utero,
Panno semper
indutus aspero
Advixit egregius
Favorali sine vento;
Se ciborum alimento
Jugi parsimonia

4a. Abdicavit quarta prorsus,
Nec recepit quid introrsus
Sexta nec non feria.

4b. Hic divinum per affatum
Dereliquit praesulatum
Petens solitaria.

5a. Ubi nunquam hausit vinum,
Sed nec potum sicerinum
Aspernatus talia,

5b. Pane vescens hordeorum
Amnem bibit fluviorum
Parcitate nimia.

6a. Felix vita, sacer actus,
Nam patravit caelebs factus
Virtutum insignia.

6b. Tactu manus lepram tersit,
Rore sacro quem respersit
Spiritalis gratia.

7a. Functis citam
Dedit vitam,
Cibo pavit,
Quos vexavit
Fames in Britannia.

7b. Naufragorum
Parvulorum
Suffragator,
Consolator
Fuit super maria.

8a. Informavit verba mutae,
Per hunc rupis dissolutae
Plebs fugavit hostes tute
Lapillorum copia.

8b. Anguem stravit venenosum
Et erexit tortuosum,
Indulcavit acetosum
Fructum ad convivia.

9a. Finis cujus consecratus
Est e coelo nuntiatus,
Quod sanctorum ei coetus
Obviando canit laetus
Divina magnalia.

9b. Sic post mundum triumphatum
Et perfectum coelibatum
Stola vitae revestitus
Et corona redimitus
Magnus fit in gloria.

10a. O Maglori, jam sonori
Melos hujus audi chori,
Nos supernis jungens turbis
Fac perennis cives urbis
Mundi post exsilia.

10b. Sed pro nobis, praesul care,
Salvatorem deprecare,
Ut dignetur nos salvare
Verae lucis ac praeclarae
Dans aeterna gaudia.

Miss. ms. Sammaglorianum saec. 15. Cod. Parisiens. (Arsen.) 623.

285. De sancto Mammete.

1. Omnipotens Deus,
salus nostra vera.

2a. Cujus imperio
subditur creatura,

2b. Per quem veneranda
fulget lux hodierna.

3a. Creator omnium,
regnans per saecula
sempiterna.

3b. Deus homo factus,
ut transferret homines
ad superna.

4a. Tu es victoria
beatorum martyrum
et corona,

4b. Perfecta caritas
et laborum requies
post tormenta.

5a. Rex immense,
Deus, sanctorum gloria,
Probatis per certamina
Quanta parasti munera.

5b. Jam subdita
Te contremiscunt tartara,
Regis tua potentia
Coelum, mare, terrestria.

6a. Tibi consona cantica
plaudit coelestis caterva
hac die, in qua
venit Mammes cum laurea
ad paradisi gaudia.

6b. O patientia, dira
ferendo, vincens gravia
et discrimina,
per diversa supplicia
crescit mater ecclesia.

7a. Salve, sanctorum
decus, rex Christe,
per Mammetis sacra
salva nos merita.

7b. O flos martyrum,
Mammes, tibi laus,
puerilis gemma,
precantes adjuva.

8a. Invictus athleta,
fidei columna,
cuncta sprevisti tormenta
pro perenni vita.
Deo tu victima
pacifica
obtulisti grata libamina
mundi cordis
fundens aromata.

8b. Jam cum Christo regna
possidens superna,
laesa et nimis inculta
munda corda nostra.
Tua recolentes
solemnia
transfer tecum ad vera gaudia,
melos laudum
ut cantemus una.

9a. Cum rex Christus
in die suprema
apparebit facie beata,
tunc nos, martyr
clementer excusa.

9b. Ut expulsa
peccatorum nebula
decorati stola incorrupta
transeamus
ad vitae pascua.

10. Ubi regnanti per saecula
jubilemus omnes Alleluja.

Miss. ms. S. Stephani Divionens. saec. 15. Cod. Parisiens. 879 A. — Grad. ms. Longoretense saec. 13. Cod. Parisiens. 10511 B. — 2b, 1 O quam veneranda B. — 5a, 1 O rex immense AB. — 6b, 1 dira in 6b, 3 unter Zerstörung des Versmafses AB; dura B. — 7b, 3 gemina B. — 8a, 4 pro fehlt A. — 8a, 9 ferens aromata B. — 8b, 3 laeta et nimis A. — 10, 1 Ibi regnanti.

286. De sancta Margaretha.

1a. Orta stirpe nobili,
Vita commendabili
Margaretha floruit.

1b. Habitu sub humili
Corde, voto stabili
Fide Christi viguit.

2a. Quam perspectam impius
Praefectus Olybrius
Precatur in conjugem,

2b. Sed fidei praevius
Clipeus egregius
Hanc tuetur virginem.

3a. Quam in Christo vivere
Cernens nec devincere
Suis valens precibus.

3b. Jubet mox arripere,
Ac pressurae tradere
Firmarique vectibus.

4a. Tandem foras trahitur
Et duris affligitur
Virgarum aculeis.

4b. Ungulis hinc scinditur,
Ubi sanguis funditur,
Nec cedit ut paleis.

5a. Et iterum clauditur,
Ubi draco vincitur
Signo crucis penitus.

5b. Ense demum caeditur,
Ubi Christo creditur,
Et fit felix transitus.

6. Eja, virgo, memineris,
Quid in morte petieris,
Ut per tua precamina
Nostra solvantur crimina.

Grad. ms. Capit. Olomucens. 195 saec. 14.

287. De sancta Margaretha.

1. Sacra nunc Margaretha
tua alacres festa

2a. Nos colimus preces
fundentes

2b. Famuli ad Deum
supplices.

3a. Ut tuis precibus
sedulis nos juvet
ac locet Olympo,

3b. Quae mundi gloria
hujus postposita
amore divino

4a. Blandientibus
tyranni crudelis
sermonibus
non consenseras,

4b. Depollicentibus
scilicet nuptiis
Olybrii
vitae praesentis.

5a. Et presso
capite serpentis
ac calcato
pede tenero

5b. Nitentis
sorbere, puella
inclita, te,
Christo haesisti.

6a. Qui te defendit
ope suimet
nullo vincenda
scutoque non terrestri

6b. Atque tempore
finito poenae
martyrizatam
transtulit ad sidera.

7a. Ibi regis milites
summi ac virginales
laetantur chori

7b. Laudes dignas reddentes
vocibus supplicibus
regnanti semper

8. Christo per saecula cuncta.

Sequent. ms. Arnesti de Pardubic anni 1360. Cod. Capit. Pragens. s. sign. A. — Miss. ms. Altovadense 119 saec. 15. B. — Miss. ms. S. Matthaei in Scharka saec. 15. Cod. Pragens. XII A 21. C. — Miss. ms. Capit. Pragens. P 1. saec. 15. D. — Miss. ms. Pragense XIV B 17. saec. 15. E. — 4b, 1 Ac pollicentibus B. — 4b, 4 praesentis vitae E. — 5b, 1 Nitentem B; Mittetis sobrie E; Mittentes sorbere A. — 7a, 2 virgines D. — 7b, 3 semper fehlt D. — Mel.: Romana.

288. De sancta Margareta.

1a. Margaretae
Canamus ob diem laete
Christo laudes.

1b. Haec despexit
Deos patris nec dilexit
Mundi fraudes.

2a. Oves hinc nutriculae,
Pascens, Christo sedule
Famulatur.

2b. Videns hanc Olybrius
Ad amorem ebrius
Inflammatur.

3a. Quem dum virgo respuit,
Ille poenas instruit
Acriores,

3b. Vincit ignem plumbeum,
Picem, fervens oleum
Et tortores.

4a. Mittitur in carcerem
Martyr, daemon martyrem
Terrens angit.

4b. Glutit hanc atrociter
Draco, quem velociter
Cruce frangit.

5a. Crux columbam detulit,
Hostem virgo perculit
Et fateri compulit
Inquisita.

5b. Occidenda precibus
Instans pro supplicibus
Votis est felicibus
Exaudita.

6a. Ergo, Domine,
Solvas a crimine
Per Margaretam
nos virginem.

6b. Depelle nocua,
Donans proficua
Et duc ad coeli
nos pascua.

Missale ms. Cremifanense 132. saec. 14. — Mel. offenbar: Laetabundus.

289. De sancta Margaretha.

1a. Cum coelesti hierarchia
Laudet festi melodia
Laude Deum sedula

1b. In patrona Margaretha.
Cujus dona non secreta
Fide lucent credula.

2a. In amore vitae castae,
Coeli rore rite pastae,
Nunquam stetit dubia,

2b. Fides ejus, fides sana,
Damnat poenis, dum profana
Respuit connubia.

3a. Est ludibriis affectus,
Quod Olybrius praefectus
Servam putat emere,

3b. Christus illam commutavit
Et ancillam liberavit
Nil agendo temere.

4a. Ante reos virgo ducta
Negat deos, crescit lucta,
Quia cassat vitia.

4b. Quos ignorat, non adorat,
Christum amat, hunc acclamat
Manens in peritia.

5a. Praeses stridet et minatur,
Quando videt, quod spernatur
Decreti conditio.

5b. Virgis caedi jubet eam,
Jubet laedi, tradi ream
Carceris supplicio.

6b. Dum inclusa jacet sola
Prece fusa cordis nola
Roboratur gratia,

6b. Ne terroris pungat spina,
Signum foris, spes divina
Conferunt solatia.

7a. A maligno deglutitur,
Crucis signo custoditur
Nec obest fallacia,

7b. Hostem tractum per capillum,
Sub se jactum calcat illum
Mentis in audacia.

8a. Igne cocta non combusta,
Digne docta, spe robusta
Migrat cum victoria.

8b. Quae pro Christo decollatur,
Sponso Christo coaptatur
In perenni gloria.

9a. Aurum gerit fide pura,
Castitatis offert thura,
Cum his offert tertium

9b. Myrrham Christo passionis
Et, ut sanet aegros donis,
Obtinet commercium.

10a. Jesu bone, nos ob hujus
Salva preces, festa cujus
Nostra colunt studia,

10b. Nos a tempestatis fundo
Duc ad hujus ductu mundo
Plausus et tripudia.

Grad. ms. Cranenburgense anni 1340. Mel.: Majestati sacrosanctae. — 2a, 2 site vastae Hs.

290. De s. Maria Magdalena.

1a. Gaude, felix Magdalena,
Spes salutis, vitae vena,
Lapsorum fiducia;

1b. Gaude, felix advocata,
Resurgendi norma data
Miseris post vitia.

2a. Gaude, lotrix pedum Christi,
A quo tanta meruisti
Amoris insignia;

2b. Gaude, felix, Deo grata,
Cui dimissa sunt peccata
Speciali gratia.

3a. Gaude, prima digna frui
Jesu redemptoris tui
Surgentis cum gloria;

3b. Gaude, quae septenis horis
Es ab antro vecta foris
Ad coeli vestigia.

4a. Gaude, quae nunc sublimaris
Et cum Christo gloriaris
In coelesti curia;

4b. Fac nos tecum poenitere,
Ut post mortem lucis verae
Sortiamur gaudia.

Cantionale ms. Vissegradense V C e η saec. 15. A. — Cod. Pragensis VI C 20 saec. 16. B. — Cod. S. Petri Salisburgens. b VI 3. C. — Cod. S. Petri Salisburgens. b II 24 anni 1538 D.

Ausdrücklich als Sequenz bezeichnet in A; Mel.: Quadriforme signum crucis AB. — 1a, 1 pia Magdalena D. — 1b, 2 forma data D; dulcis advocata D; 2a und 2b umgestellt D. — 4b fehlt D. — 4b, 1 Fac nos hic poenitere B.

291. De s. Maria Magdalena.

1a. Gaudeat fidelium
concio laetabunda

1b. Personans dulce laudum
melos voce jucunda.

2a. Adsunt namque nobis
solemnia
celebris
reverentiae cultu digna

2b. De transitu sacro
ad supera
felicis
Mariae Magdalenae regna.

3a. Quae beatae spei certa
jucundaque
praebet nobis documenta,

3b. Deserentes ut crimina
De venia
confidamus obtinenda.

4a. Haec enim multimoda
delictorum macula
quondam nimis obsita

4b. Divinae largitatis
gratia fit remissis
tandem culpis nitida.

5a. Fons coelestis misericordiae,
sui roris hanc perfudit
Christus copia.

5b. Ut suae nobis indulgentiae
quanta sit hinc demonstraret
affluentia.

6a. Agamus ergo illi gratias
pro tanta ejus cura
nos clementia,

6b. Mala, quae gessimus, peccata
condigna diluentes
poenitentia.

7a. Mentium nostrarum intima
fonte hoc
rigamus pietatis
arida,

7b. Roris ut ipsius gratia
proferant
irrigata virtutum
germina.

8a. O Maria.
Dei sponsa, Dei amica,
meritis egregia,

8b. Ad munera
ejus promerenda nos pia
juva per suffragia.

9a. Nostris animabus
languidis coelitus
vitalia

9b. Confer medicinae.
quaesumus, divina
remedia.

10a. Ut ab omni culpae
te impetrante
mundati macula

10b. Tibi coram Deo
conjungamur in
coelesti curia.

11. Amen dicat fidelis chorus
et Alleluja.

Miss. ms. Beccense saec. 13. Cod. Parisiens. 1105 mit Mel.

292. De s. Maria Magdalena.

1a. Laudum Christo praeconia
personemus
dulci musica,

1b. Qui de summis ad infima
quaesiturus
venit perdita.

2a. Cujus pietas
defectus nescia
mundi delevit crimina,

2b. Saeva avertit
mortis discrimina.
vitae dedit remedia.

3a. Ad hanc mente
cucurrit avida
hinc Magdalena Maria.

3b. Sua deflens
ubertim crimina
veniam prece postulat,

4a. Nec ad pias
ipsius lacrimas
divina remoratur
flecti clementia,

4b. Culpas ei
remittit pristinas
multaque sui notat
amoris gratia.

5a. O felices felicis
mulieris lacrimae,
felicia
nactae salutis gaudia!

5b. Quae fuerat sordida
Babylonis filia,
Jerusalem
fit ecce proles nitida.

6a. Sequamur exempla
nobis proposita,

6b. Diluamus nostra
flendo peccamina.

7a. Ut cum ipsa veniam
promerentes et gratiam

7b. Pervenire coelicam
valeamus ad patriam.

8a. Annuat nobis ista
ejus prece
pro nobis sedula,

8b. Qui gubernans omnia,
Deus verus
regnat in saecula.

Trop. ms. S. Ebrulphi saec. 12. Cod. Parisiens. 10508. Mit Mel. in Noten. — 2b, 1 mortis avertit. — 3b, 3 veniam dulci prece. — 4a, 1 Hec ad pias.

293. De ss. Maria Salome et Cleophae.

1a. Laudes Christo decantemus,
Hymnos dulces personemus
Mariae sororibus,

1b. Jubilemus his matronis,
Quae fruuntur coeli donis
Cum supernis civibus.

2a. Istae duae sunt sorores,
Stellae maris et sunt flores
Pares pari nomine,

2b. Nam Mariae sunt vocatae,
Prole sancta sunt ditatae,
Plenae sancto flamine.

3a. His duabus Anna mater,
Sed non fuit unus pater
Cum Maria virgine,

3b. Nam Joachim et Cleophas
Annae nubunt et Salomas
Subsequenti ordine.

4a. Primus gignit Christiferam,
Cleophas gignit alteram
Et Salomas tertiam.

4b. O quam felix, quam praechara
Anna mater et quam cara,
Trinam gignens filiam.

5a. Non fuerunt hae steriles
Sed in prole nobiles
Praecurrente gratia.

5b. Prima Deo dedicata
Christum gignit illibata,
Manent claustri lilia.

6a. Sequens est Jacobi mater,
Qui dicitur Christi frater
In similitudine,

6b. Joseph, Simon et Thaddaeus
Ex hac, pater est Alphaeus,
Sacro gaudent numine.

7a. Zebedaeus ex alia
Jacobum de Galitia,
Johannes huic additur;

7b. Hae sunt matres egregiae
Et sunt Annae tres filiae,
Sic fecunda redditur.

8a. Hae sorores cum Maria
Magdalena mente pia
Valde mane veniunt

8b. Dolentes ad monumentum
Et secum ferunt unguentum,
Christum non inveniunt.

9a. Heu quis volvet petram, quaerunt,
Revolutam conspexerunt,
Viso pavent angelo.

9b. Qui dulciter has affatur,
Ut nuntient, exhortatur,
Cuilibet discipulo.

10a. Atque Petro nuntiari
Vult angelus nec celari.
Sed ut vadant passu pari
Statim in Galileam.

10b. Quae dum irent audientes,
Quod viveret et credentes,
Adest Christus ad gementes
Occurrens per plateam.

11a. Has salutat valde laete
Eisque dicens: avete,
Ecce vivus sum, gaudete,
Patet resurrectio.

11b. Tunc accedunt et beatos
Pedes tenent amplexatos,
Osculantur perforatos,
Mulcet laeta visio.

12a. Resurgentis sunt nuntiae,
Primordia laetitiae
Nuntiarunt laude plena
Cum Maria Magdalena
Desolatis fratribus.

12b. Ergo piae nos matronae,
Quae nepotem in agone
Vidistis et resurgere,
Faciatis nos scandere
Secum in coelestibus.

Clm. Monacens. (ol. Superioris Altae) 9508 saec. 15. A. — Cod. Parisiens. 1147 saec. 15 B. — Miss. ms. Ebroicense saec. 15. Cod. Ebroicens. 99. C. — Miss. ms. Gemmeticense saec. 12/13. Cod. Rotomagens. 298 add. saec. 15. D. — Mel.: Laudes crucis A. — 1b, 2 foventur A. — 2b, 2 dotatae B. — 7a, 2 Galatia A. — 10b, 3 sq. et gementes occurrunt C. — 11a, 3 vivens sum C.

294. De sancta Martha.

1a. Angelorum dominum
Turbae laudant hominum
Marthae natalitio;

1b. Ista panem coelicum
Propter nos famelicum
Reficit hospitio.

2a. Ut a sanctis editur,
Haec sanata creditur
Tacta Christi fimbria,

2b. Jesu felix hospita
Satagit sollicita
Circa ministeria.

3a. Hanc frequentans visitat
Christus, isti suscitat
Lazarum ab inferis;

3b. Haec active speculum
Dat per omne saeculum,
Boni formam operis.

4a. Virgo dum defungitur,
Christus sanctis jungitur
Sanctae sepultoribus;

4b. Mox disparens prodidit
Scripto, quibus praedidit
Famulam honoribus.

5a. Jesu, dulcis hospitae
Supplicatu sospite
Nos hic cursu dirigas,

5b. Ut post carnis terminum
Non recordans criminum
Nos in coelis colligas.

Miss. ms. Voraviense 35 saec. 14. A. — Miss. ms. Sanemmeramense anni 1493 Clm. Monacens. 14297. B. — 2a, 2 sanatur A. — 2b, 1 sq. hospitae ... sollicite A.

295. De sancta Martha.

1a. Gaude, Martha, et laetare,
Jucundare, gratulare,
Jubilaque Domino,

1b. Quem tu quondam suscepisti
Domo tua et pavisti,
Jesum Christum nomine.

2a. Qui pro nobis pauper nasci
Dignatus et a te pasci
Est Deus piissimus,

2b. Licet esset et est dives,
Sicut cui coelorum cives
Psallunt ut est optimus.

3a. Solus summus sine pare
Et aeternus, quem amare
Et vere diligere

3b. Est veraciter regnare;
Jesu dulcis et praeclare,
Fac nos tibi vivere.

Miss. ms. S. Jacobi Brunens. 12. saec. 15.

296. De sancto Martino.

1a. Cor ad laudem redemptoris
Sonet intus, lingua foris
Martini praeconia,

1b. Quem Turonis tumulavit,
Pannonia generavit,
Nutrivit Italia.

2a. In Martino Christo teste
Et pro Christo caesa veste
Commendatur pictas,

2b. Mentem fastus non irrupit,
Sacrum corpus non corrupit
Luxus et ebrietas.

3a. Miles servo deservivit,
Tandem jugo colla trivit
Claustralis inediae;

3b. Pane vitae gregem pavit
Pastor factus et potavit
Aqua sapientiae.

4a. Miles, praesul, coenobita,
Triplex status, triplex vita
In te Christo placuit;

4b. Te cultorem trinitatis
Trina tribus suscitatis
Virtus esse docuit.

5a. Trino statu decertasti,
Cui te trinum coaptasti
Senex, vir et juvenis;

5b. Tibi nomen est Martinus,
Quod in Christi marte trinus,
Ope trina subvenis.

6a. Arma miles administras,
Quibus hostes et sinistras
Potestates conteris;

6b. Praesul doces et objurgas,
Coenobita prece purgas
Zima vitae veteris.

7a. Ergo confer opem trinam,
Arma, preces et doctrinam,
Muni, munda, instrue;

7b. Nos pro culpis non culpari
Sed coelestis collocari
Fac in loco pascuae.

Prosar. ms. Franciscan. saec. 14. Cod. Parisiens. 1339. — Mit Mel.

297. De sancto Maudeto.

1a. Collaudemus Jesum Christum,
Qui dicavit diem istum
Maudeti laetitiae,

1b. Die namque hodierna
Translatus est ad superna
De valle tristitiae.

2a. Stirpe natus de regali
Regno cessit temporali,
Linquens fines patriae,

2b. Exsul paucis comitatus
Per tot fluctus est delatus
In pagum Trecoriae.

3a. Vita, verbo praedicabat,
Auditores sociabat
Coelesti familiae;

3b. Surdis, mutis medebatur,
Caecos natos solabatur
Oculorum acie.

4a. Monstra, vermes conterebat,
Nullum virus resistebat
Maudeti potentiae;

4b. Quae vox dicet, quibus signis
Iste sanctus sit insignis,
Succumbo materiae.

5a. O qui vermes corporales
Necas, neca spiritales
Vermes conscientiae.

5b. Serve bone et fidelis,
Fac ornari nos in caelis
Tecum stola gloriae.

Miss. ms. Sammaglorianum saec. 15. Cod. Parisiens. (Arsen.) 623.

298. De sancto Matthaeo.

1. Almi gratia
adsit nobis spiritus,

2a. Ut digne celebremus
Hujus diei gaudia,

2b. Congaudent in quo sancto
coeli concives Matthaeo.

3a. Et tu, Matthaee,
Christi miles inclite,

3b. Propitium te
nostris votis exhibe.

4a. Et laudes, pro te hodiernas
quas Deo referimus,

4b. Nos, illi reddas ut placentes,
supplices expetimus.

5a. Jam credimus,
quod tu omnia
poteris coram Domino.

5b. Quem tu sequi
jussus omnia
sprevisti cum teloneo.

6a. Et idcirco virtutum
plurima per praeconia

6b. Sanctitatis in aevum
celebris est memoria.

7a. Ezechiel te propheta
quondam praevidit
inter quatuor
animalia.

7b. Et flumen tu paradisi
mundum irrigas
tuis doctrinis
evangelii.

8a. Verbo fidei
tu Aethiopes
Deo coeli
praedicans lucratus es.

8b. Fidem, quam verbo
praedicaveras,
per virtutum
signa confirmaveras.

9a. Victor magorum
nam effugasti
pestes draconum

9b. Tuque defunctum
resuscitasti
regis filium.

10a. Ipsum regem
Christo fidelem cum suo
baptizasti populo.

10b. Provincias
tu firmabas ritibus
sacris et ordinibus.

11a. Inter quos Deo
virginalem
consecrans statuisti
primus ordinem.

11b. Illam tu velo
dedicatam
regendo perfecisti
Epigeniam.

12a. Sed diabolus,
qui semper est malignus
Regi virginis illicitos
sugessit
ut peteret thalamos.

12b. Pro quo conflictum
subeundo pium
victor hodie martyrio
et palmam
referens de proelio

13. Hunc diem gloriosum fecisti.

Sequent. ms. Arnesti de Pardubic anni 1360. Cod. Capit. Pragens. s. sign. — Mel.: Rex omnipotens die hodierna. Die Sequenz zeigt durchgehende Endassonanz mit sporadischem Reim. — 12a, 4 petis Hs.

299. De sancto Matthaeo.

1a. Coeli portae cum apertae
Forent, terrae sunt refertae
Rore pleno gratia,

1b. Ex qua flos de virga Jesse
Novum sibi sumpsit esse
Orbis et per spatia

2a. Flos odorem hic protendit,
Suum rorem et expendit
Ros misericordiae.

2b. Virga virgo, flos est natus
Ejus, Deus incarnatus
Mundi per exordia.

3a. Venit hic non propter sanos,
Peccatores, publicanos
Sed ut salvos faceret,

3b. Quis Matthaeus congregatus
Ipso teste, cum vocatus
Est et non resisteret.

4a. Dum vocatur, mox obedit,
Vectigali hinc decedit,
Hinc invitat Dominum;

4b. In domum materialem,
Sed plus intellectualem
Cepit lumen luminum.

5a. Murmurant hinc pharisaei:
Hic si natus esset Dei,
Peccatores fugeret,

5b. Nescientes, quod creator
Mundi venit et salvator,
Ut redemptor fieret.

6a. Nihil enim profuisset
Nobis nasci, ni fuisset
Nostra reparatio,

6b. Unde major hinc creanti
Redemptori ac salvanti
Debetur laudatio.

7a. Publicus negotiator,
Generalis dispensator
Fit in evangelio,

7b. Christi in apostolatu
Martyr tandem principatu
Coeli stans in gloria.

8a. Candidus et rubicundus,
Speciosus, prudens, mundus,
Electus ex milibus,

8b. Supra nivem dealbata
Stola ejus, byssus grata
Contexta subtilibus.

9a. Ecce, talis est dilectus,
Sion, tuus ex dilecto
Matthaeus apostolus.

9b. Felix pius et perfectus
Ex amico et profecto
Cujus hic magnipolus.

Miss. ms. Cellae principum anni 1487. Clm. Monacens. 7204. A. — Miss. ms. Monacense 23278 saec. 15. B. — 1a, 3 Rore plena A. — 1b, 1 Ex quo B. — 3b, 1 Quos Matthaeus congregatos A. — 6b, 1 Inde A.

300. De sancto Matthaeo.

1a. Fides monstret regnum Dei,
Ducat spes, adstringat ei
Nos perfecta caritas.

1b. Dat accessus ausum reo
Culpae quondam in Matthaeo
Nihil distans paritas.

2a. Hic dum nil coeleste querens,
Sed cor cura terrae terens,
Teloneo residet,

2b. A vocante mox erectus.
In apostolum electus
Celes zelo praesidet.

3a. Jam mutatus ex nummista
Primus fit evangelista.
Primus testis gratiae.

3b. Christi generationem
Scribens aquilam, leonem,
Bovem praeit facie.

4a. Cum Johanne, Marco, Luca
Prior trahit in carruca
Et quadriga Domini,

4b. Eum passum, resurgentem
Illi scribunt, hic nascentem
Et conformem homini.

5a. Ex hoc figuratur homo.
Hinc in Levi primum domo
Christi fit convivium,

5b. Jam dum Deus humanatur,
Mensa coeli saginatur
Acremento civium.

6a. Magnum pietatis posse
Haec excelsi dedit nosse
Dexterae mutatio,

6b. Trapezita vectigalis
Scripto fit initialis
Novae legis satio.

7a. Nos in suo firmet cultu,
Quem designat homo vultu,
Ales, leo, vitulus;

7b. Qui dum sterilem fecundat,
Novum testamentum fundat
Publicani titulus.

8a. Iste fide, qua corruscat,
Quos plus mens quam pellis fuscat,
Candidet Aethiopes.

8b. Ob hunc, Jesu, culpas veta
Et coelorum locupleta
Copia nos inopes.

Grad. ms. Ratisbonense saec. 12. Clm. Monacens. 13125. add. saec. 15. A. — Cantionale Vissegradense V C c η saec. 15. B. — Mel.: Gaude Sion quod egressus A. — 1b, 1 Sed accessus B. — 5a, 2 In qua primum Levi domo B. — 6b, 1 Trapezite A: praepefita B.

301. De sancto Maturino.

1. Maturinus, vir maturus,
Quamvis puer tamen purus
Militat in puero,

2a. Flos jucundus, flos fecundus,
Per affectum et effectum
Pullulat a tenero.

2b. Flore Sion decoratur
Et decora serenatur
Galliae lucifero.

3a. Fide patrem reformavit,
Matrem suam reparavit
Verae vitae gratia,

3b. Maturinus maturus pectore.
Clarus stirpe, praeclarus opere
Victor transit stadia.

4a. Fit sacerdos pridem sacer,
Orans, plorans, vigil, macer
Se Deo suppeditans.

4b. Romam petens maria
Sedat et naufragia
In fide non haesitans.

5a. Christi servus Romam venit
Pestem, plagas, morbos lenit,
Effugat daemonia;

5b. Gratulatur imperator,
Quod ejectus est vexator
Spiritus a filia.

6a. Spernit lucrum temporale,
Dum praefertur aeternale
Christi beneficium,

6b. Romae sanctus conversatur
Et diversis suffragatur
Regis per triennium.

7a. Febre post haec inflammatus,
Coelitus sed obumbratus
Mundo mundus moritur,

7b. Vivens vita coelica
Turma cum angelica
Gloria perfruitur.

8a. Terrae corpus commendatur,
Nec in terra commoratur
Extra terram positum,

8b. Extorrem condiverat
Princeps et remiserat
In capsa reconditum.

9a. Hunc remissum suae terrae
Princeps jubet suos ferre
Cum honore regio,

9b. Vivus dudum hoc optavit
Et legatos obligavit
Pridem hoc officio.

10a. Liricantus fertur vicus,
Ubi Christi est amicus
Corruscans miraculis;

10b. Liricantum habitavit,
Vitae liram temperavit
Non deliris modulis.

11a. Hinc translatus, hinc humatus,
Ubi vixit, ut praefixit,
Hic quiescit, hic clarescit
Galliarum populis.

11b. In hoc loco praestolatur
Stolam, in qua sustollatur,
In qua sancto conferatur
Vita refrigerium.

12a. In hoc sancto speculemur,
Sancti vitam imitemur
Et in sancta contemplemur
Vita vitae bravium.

12b. O vir sancte, Maturine,
Vir virtutum, vir divine,
Vir maturae medicinae
Dans aegris remedium.

13a. Stringe nostrae carnis fluxum,
Sicca mare, purga luxum,
Lepram sana Simoniae,
Lava nostrae naevos Liae,
Quaeque mundans sordida.

13b. Ut vivamus emundati,
Regno Dei praeparati,
Dei formam praetendentes,
Veste sponsi refulgentes
Aula coeli fulgida.

Miss. ms. S. Maturini Parisiens. anni 1510 Cod. Mazarin. 430 (233). — Mel. jedenfalls: Laudes crucis.

302. De sancto Maturino.

(In Octava.)

1a. Flore Sion decoratur,
Quo decora serenatur
Et serena jucundatur
Galliae lucifero,

1b. Maturinus, flos jucundus,
Fructu vitae flos fecundus,
Sine mundi caeno mundus
Pullulat a tenero.

2a. O vir sancte Maturine,
Vir virtutum, vir divine,
Vir maturae medicinae,
Medere languentibus.

2b. Stringe nostrae carnis fluxum,
Sicca mare, purga luxum,
Ne mergamur post refluxum
Mellitis in fluctibus.

3a. Irae fervor exstinguatur,
Sitis opum compescatur,
Faex livoris excludatur
Et mordax detractio.

3b. Ut vivamus Deo grati,
Regno Dei praeparati,
Sole Christo serenati
In solari solio.

Miss. ms. S. Maturini Parisiens. anni 1510 Cod. Mazarin. 430 (233). — Mel. jedenfalls: Verbum bonum.

303. De sancto Mauritio.

1a. Ex affectu cordis mundi
Recolamus laetabundi
Martyrum memoriam,

1b. Qui pro Christo spernunt mundum.
Ut de mundo mittant mundum
Spiritum ad patriam.

2a. Ad mandatum saevi regis
Ferro caesus pii gregis
Cadit quisque decimus,

2b. Scelus idem iteratur,
Ut hoc metu terreatur
Legionis animus.

3a. Fremunt hostes sed Thebaei
Propter testamentum Dei
Sua tradunt corpora;

3b. Mori prior quisque vovet,
Felix locus, qui tot fovet
Pretiosa pignora.

4a. Felix terra, felix pratum,
Pretioso purpuratum
Thebaeorum sanguine,

4b. Felix virens Viroletum,
Ubi laetus subit letum
Grex pro Christi nomine.

5a. Victimatur grex fidelis,
Cujus merces est in caelis,
Cadit sed non vincitur,

5b. Venit hostis, secat, caedit,
Sed grex sacer minus cedit,
Quanto magis caeditur.

6a. O Mauriti, miles fortis,
O Thebaeae dux cohortis,
Christo nos concilia,

6b. Fac in pacis visione
Cum Thebaea legione
Nos frui laetitia.

Miss. ms. Hospitalense saec. 15. Cod. S. Pauli ad Laventum memb. 7. A. — Miss. ms. Mellicense 1037 saec. 14. B. — Miss. ms. Mellicense 991 saec. 15 C. — Miss. ms. Mellicense 987 saec. 15 D. — Sequent. ms. S. Petri Salisburgens. saec. 16. (post Miss. Romam imp. Venetiis 1513) E. — Miss. ms. Praemonstratensium saec. 14. Clm. Monacens. 23265. F. — Miss. ms. Salisburgense saec. 15. Clm. Monacens. 15719. G. — 4b, 1 violetum E; = Verolley. — 6b, 3 perfrui BCD.

306. De sancto Mauro.

1a. Verbum bonum personare
Non cessemus et clamare,
Sancte Maure, nos salvare
Tua possint merita.

1b. Per te, pater, emundata
Nostra corda sint ditata
Bonis, quibus fiat grata
Tibi laus exhibita.

2a. Ave, norma veritatis,
Ave, jubar sanctitatis,
Tuae virtus bonitatis
Nostra pellat vitia.

3a. Ave, serve Jesu Christi.
Pie semper huic servisti,
Tu nos in hoc mundo tristi
Tua rege gratia.

2b. Ave, decus confessorum,
Pastor verus monachorum,
Audi preces servulorum
Et laudum pracconia.

3b. Supplicamus, nos emenda,
Emendatos nos commenda
Deo nostro ad habenda
Sempiterna gaudia.

Miss. ms. Fossatense saec. 14. Cod. Parisiens. 12060. Mel.: Verbum bonum et suave.

305. De sancto Mauro.

1a. Adest dies veneranda,
Dies melis decantanda
Et camoenis dulcibus;

2a. Haec est dies semper grata
Patris Mauri consecrata
Dulci patrocinio,

3a. Sanctus enim Dei Maurus,
Quem victorem mundi laurus
Coornat in specie,

4a. Christus jubet nos videre,
Maurus vidit semper vere
Ab adolescentia,

5a. Puer enim duodennis,
Quo fit dies hic solennis,
Coepit Christum colere;

6a. Jubet Christus vigilare,
Vigilasti, pater Maure,
Cum ingenti studio;

7a. Benedicti vivens more
Fame corpus et algore
Edomabas nimio.

8a. De virtute in virtutem
Crescens Maurus domat cutem
Obedit spiritui;

9a. Ordinatus hic levita
Ut magister vivit ita,
Facit et miracula;

10a. Patris jussu Benedicti
Super aquas more Petri
Currens traxit Placidum,

1b. In hac die pulset caelos
Concordatum dulce melos
Vita, voce, moribus.

2b. Plaudat ergo noster chorus,
Totus laetus et decorus
Concordi tripudio.

3b. Deponendo carnis molem
Clarum sidus supra solem
Felix scandit hodie.

4b. Dum cognovit malum, cavit
Et virtutes adamavit
Atque sprevit vitia.

5b. Benedictus timens Deum
Nutrit atque docet eum
Recte semper vivere.

6b. Raro somnum capiebas,
Stans vel sedens dormiebas
Indutus cilicio.

7b. Nos orare Christus monet,
Hic, priusquam signum sonet.
Est in oratorio.

8b. Deum amat et veretur,
Patri carus hinc habetur
Atque fratrum coetui.

9b. Benedicto fit sodalis
Et adjutor nullus talis
Jam erit in saecula.

10b. Sic qui fide non nutavit,
Super flumen ambulavit
Sicco pede liquidum.

11a. Caeco nato lumen praebet,
Grates reddit hic ut debet
Et Deum glorificat:

11b. Plures manus a languore
Benedicti sanat more,
Tres defunctos suscitat.

12a. Invocemus ergo Maurum,
Ut de lacu vitiorum
Pie nos eripiat;

12b. Curre, pater, et festina,
Ad te trahe, ne sentina
Barathri nos rapiat.

13a. Tibi pater assistentes
Semper serva congaudentes
Tuo patrocinio.

13b. Ut post mortem in sanctorum
Mereamur electorum
Adjungi consortio.

Miss. ms. Fossatense saec. 14. Cod. Parisiens. 12060.

306. De sancto Michaele.

1a. In conspectu angelorum
Trium choris concentorum
Mentis, manus, labiorum
Melos jungat congruum;

1b. Sanctus, sanctus, sanctus, ita
Sonet manus, vox et vita.
Nostrae laudi quod unita
Sit laus exercituum.

2a. Nos captivi Michaelem,
Nos confracti Gabrielem,
Nos infirmi Rafaelem
Vocamus ex nomine.

2b. In his illis damus votum,
Quibus velle Dei notum
Ad minores est promotum
Pro nostro munimine.

3a. Illis summe supplicemus,
Quos custodes hic habemus,
Ut ex hoste triumphemus
A sinistro latere.

3b. Nos nescimus vias morum
Neque causas meritorum,
Illi nobis magistrorum
Curam curant gerere.

4a. Cives urbis nos supernae,
Procurate nos fraterne,
Dum exspectant nos cavernae
Coelestis macerie.

4b. Cum nos simus vestrum latus,
Vester praesit principatus,
Ne nos premat incolatus
In valle miseriae.

Miss. ms. Ord. Teutonici saec. 14. Cod. Archivii Ordin. Vindobon. 171 A. — Grad. ms. S. Petri Salisburgens. a VII 20 saec. 14. B. — Miss. ms. Raigradense $\frac{D}{K}$ 1 β 5 anni 1453 C — Cantionale ms. Vissegradense V C c η saec. 15. D. — Miss. ms. Olomucense anni 1330 Cod. bibl. publ. Olomucens. III 1 11. E. — Grad. ms. Graecense 36 saec. 14. F. — Mel.: Verbum bonum DF. — Str. 3a u. b fehlt F.

307. In Apparitione s. Michaelis.

1a. In superna regione
Vigent Dei visione
Beatorum agmina.

1b. Quae in trina legione
Sita poli mansione
Novem dant certamina.

2a. Nam beati Seraphini
Throni atque Cherubini
Stant in primo agmine.

2b. Orbem regunt Dominantes
Et Virtutes triumphantes
Potentum juvamine.

3a. Principantes, principatus
Mundum salvant et praelatus
Archos mira nuntiant.

3b. Imus ordo nobis datus
Custos est et assignatus,
Ut nostra discutiant.

4a. Cuncti vident matutina
Creatorem, vespertina
Luce, quod producitur;

4b. Velut sol et luna plena
Fulget ac stella serena,
Qui ad eos ducitur.

5a. Michaelem nostrae sortis,
Quis ut Deus, princeps fortis
Et draconem conterens,

5b. Dum submersit Pharaonem,
Sanctam cibat legionem
Coeli panem conferens.

6a. In Siponto demonstravit
Aedem vivam, quam dicavit
Tauri residentia,

6b. Sed in Roma effugavit
Pestem diram, quam fugavit
Ensis refulgentia.

7a. Tu es princeps animarum,
Reparator ruinarum,
Sed Raphael medela

7b. Curativa cuncti morbi,
Quae obvenit omni orbi
Ex prima parentela.

8a. Missus est a summo coeli
Anno nostri jubilaei
Gabriel ad virginem,

8b. Quam salutans ait ei:
Ave, tuae speciei
Reparans originem.

9a. A quo mox ut salutatur,
Verbo Dei fecundatur,
Ad montana properat;

9b. Nuntiavit Zachariae
Gabriel quoque Mariae,
Quod beatum generat.

10a. Michaelis, Gabrielis
Et precatu Raphaelis
Fac, virgo piissima,

10b. Ut repleti tuis donis
Perfruamur coeli bonis
Et vita potissima.

Sequent. ms. Praedicatt. Cracoviens. s. sign. saec. 15. A. — Miss. Praedicatt. imp. Venetiis 1523. B. — Mel.: Gaude Sion quod egressus.

308. De sancta Monica.

1a. Augustini magni patris
Atque suae piae matris
Laudes et praeconia

1b. Decantemus venerantes
Et optata celebrantes
Hodie solemnia.

2a. Mater casta fide gnara,
Vita clara, Christo cara,
Haec beata Monica,

2b. De profano propagatum
Nunc jam parit suum natum
In fide catholica.

3a. Felix imber lacrimarum
Quo effulsit tam praeclarum
Lumen in ecclesia,

3b. Multo fletu seminavit,
Germen uber reportavit
Metens in laetitia.

4a. Plus accepit, quam petivit,
O quam miro tunc gestivit
Spiritus tripudio.

4b. Cernens natum fide ratum,
Sed et Christo jam sacratum
Tanto mentis studio.

5a. Haec egenis ministravit
Et in eis Christum pavit,
Mater dicta pauperum.

5b. Curam gerens infirmorum,
Lavit, stravit et eorum
Tersit sordes vulnerum.

6a. O matrona gratiosa,
Quam transfigunt amorosa
Crucifixi stigmata,

6b. His accensa sic ploravit
Lacrimisque irrigavit
Pavimenti schemata.

7a. Pane coeli saturata
Stat a terris elevata
Cubiti distantia,

7b. Mente rapta exsultavit,
Volitemus, exclamavit,
Ad coeli fastigia.

8a. Eja mater et matrona,
Advocata et patrona
Sis pro tuis filiis,

8b. Ut, dum carne exuemur,
Nato tuo sociemur
Paradisi gaudiis.

Grad. ms. Gasesdonense saec. $^{15}/_{16}$. A. — Grad. ms. Lubicense saec. $^{15}/_{16}$. B. — Mel.: Majestati sacrosanctae.

309. De sancto Nicasio.

1a. Stola prima praemiati
Ad secundam confirmati
Sancti metunt in gloria

1b. Ad octavam transituri,
Demum plene recepturi,
Quae exspectant in praemia.

2a. Cum sedebit judicium,
Ad aeternum denarium
Vocatis operariis,

2b. Trahens ad terram retia
Collectaque vindemia
Foris ejectis impiis;

3a. Tunc cum veste nuptiali
Dote carnis immortali
Domum intrantes gloriae,

3b. Panem edent medullatum,
Vinum bibent defaecatum
Cum Joseph in meridie.

4a. In hoc ergo exsilio
Sic curramus in stadio
Festinantes ad bravium,

4b. Ut peracta militia
Consequamur in patria
Memoratum convivium.

Miss. ms. Ambianense saec. 15. Cod. Ambianens. 163. A. — Miss. Ambianense imp. Parisiis 1529. B. — 1b, 3 Quod exspectant in praemio AB gegen den Beim.

310. De sancto Nicasio.

1a. Martyris eximii,
Praesulis Nicasii
Pangatur victoria,

1b. Qui pro Christi nomine
Vicit in certamine,
Coronatur gloria.

2a. Hic Remorum pontifex,
Sanctitatis opifex,
Victor re et nomine,

2b. Vandalorum aciem,
Paganorum rabiem
Sedat fuso sanguine.

3a. Nam Dei judicio
Flammis atque gladio
Pessumdatur Gallia,

3b. Et vastatur regio,
Barbarorum legio
Remis petit moenia.

4a. Martyr Dei gentibus
Occurrit furentibus
Cum germana obviam,

4b. Pro salute patriae
Majestatis gloriae
Sponte se dat hostiam.

5a. Ferit hostis gladio,
Quem coelestis ultio
Poena punit impia;

5b. Lingua caeso capite
Versum complet, milite
Potito victoria.

6a. Vindex Eutropia,
Fratris palmae socia,
Plena Deo femina,

6b. Non virtute propria
Sed Dei potentia
Rapit hostis lumina.

7a. Dat patrem cum filio
Neci gentis legio
Gratam Deo victimam,

7b. Virgo fuso sanguine,
Certato certamine
Coelo reddit animam.

8a. Timent hostes, fugiunt,
Res urbis ejiciunt,
Victi petunt propria,

8b. Cum commissis ovibus
Peremptis tortoribus
Victor vitae gaudia.

9. Cujus Christus precibus
Nos piatos sordibus
Suis addat civibus.

Miss. ms. S. Amandi saec. 14. Cod. Valentianens. 111. A. — Miss. ms. S. Amandi saec. 14. Cod. Parisiens. 1101. B. — Prosar. ms. S. Amandi saec. 16. Cod. Valentianens. 99. C. — Mel. = Martyris egregii triumphos Vincentii. — 3b, 1 Devastatur C. — 5b, 3 Petito. AB. — 8b, 3 Victor petit C.

311. De sancto Nicolao.

1a. Nobis dies gloriosa
Refulsit, dum a poenosa
Nicolaus rapitur,

1b. Infans adhuc corpus terit,
Jejuniis Deum quaerit,
Sub praeceptis capitur.

2a. Cor succensum caritate,
Diffusumque pietate
Miseris exhibuit.

2b. Opus trium puellarum
Auri pondo sic nuptarum
Nefandum prohibuit.

3a. Limen templi ingreditur,
Vox de coelis mox auditur:
Hic est pastor ovium;

3b. Ad hanc vocem eligitur,
Nicolao injungitur
Pastoris officium.

4a. Ecce decus sacerdotum,
Pius pastor, qui se totum
Tradidit obsequio,

4b. Salus fuit naufragorum,
Liberator puerorum
Prudenti colloquio.

5a. Dato sedat ex frumento
Famem plebis in momento,
Plebs congaudet fidei.

5b. Liquor ejus tumba manat,
Caecos, surdos, claudos sanat
Superfusus olei.

6a. Voce clara te laudamus,
Pie pater, supplicamus,
Nos digneris visere;

6b. Educti de mundi facce
Mereamur tua prece
Semper tecum vivere.

Grad. ms. S. Agathae in terra Cuijk s. sign. annī 1409.

312. De sancto Nicolao.

1a. Laetabundus
Laudet Nicolaum chorus,
Alleluja.

1b. Jejunabat,
Dum esset cuneo thorus,
Res miranda.

2a. Cum praesul efficitur,
Mundo novus oritur
Sol de stella;

2b. Juvenes eripuit,
Dum Augustum monuit
Voce clara.

3a. Christi legem docuit
Et hanc ipse tenuit
Pari forma;

3b. Far plebi distribuit,
Sic a fame non fuit
Gens corrupta.

4a. Jam cum sanctis jubilat,
Multis signis rutilat
Valle nostra:

4b. Mactatus ab hospite
Mercator datur vitae
Carne sumpta.

5a. Per istum mirifice
Pars gentis Judaicae
Desinit et efferae
Esse caeca.

5b. Morbos sanat, fugiunt
Febres, surdi audiunt,
Adhuc aegri sentiunt
Haec praedicta.

6a. Da mundi prospera
Vitaeque munera,
Sic nec dametur
gens misera.

6b. Pater, accelera,
Ut nostra vulnera
Sanet, quem genuit
puerpera.

Antiph. ms. Confraternitatis S. Nicolai ad sprevarios saec. 15. Cod. Mazarin. 464. (261). — 1a, 2 Nicolao. — 6b, 1 Mater, accelera durch Versehen des Rubrikator.

313. De sancto Nicolao.

1a. Sancte Nicolae,
Beate pontifex,
Nos ad portum trahe.
Quo summus opifex
Regnat perenniter.

1b. Tu bina feria
Jacens cunabulis
Servans jejunia
Nos a periculis
Praeserva jugiter.

2a. Tu tres puellulas
Tuis divitiis
Fecisti sponsulas
Servans a vitiis
Et ab inopia.

2b. Tuque tres comites
Clausos in carcere
Sanos et sospites
Salvasti libere
Tua clementia.

3a. Tu navigantibus
Maris periculo
Periclitantibus
In adminiculo
Fuisti miserans.

3b. Mersum puerulum
In maris fluctibus
Suumque vasculum
Nautis videntibus
Fuisti liberans.

4a. Tribus juvenculis
A fero judice
Datis in vinculis
Et a carnifice
Coactis genua

4b. Utraque flectere
Flexisque genibus
Subvenit propere
Salvis corporibus
Humanitas tua.

5a. Tu in pontificis
Promotus culmine,
Choris angelicis
In coeli lumine
Deum laudantibus,

5b. Dedisti triticum
Plebi famelicae
Propter viaticum
Auctum non modice
Cunctis mirantibus.

6a. Ex tuo tumulo
Oleum defluit,
Quod a periculo
Morbidos eruit
Virtute supera.

6b. Per te, sanctissime,
Christus altissimus
Nos felicissime
Ducat altissimus
Ad coeli sidera.

Antiph. ms. Confraternit. S. Nicolai ad sprevarios saec. 15. Cod. Mazarin. 464. (261). Mel.: Mittit ad virginem.

314. De sancto Oswaldo.

1a. Hac praeclara die festi
Plaudat omnis plebs coelesti
Fruens desiderio,

1b. Almo regi regum vota
Persolvendo mente tota
Laudes cum tripudio.

2a. Imperator triumphalis,
Cui nullus est aequalis,
Coeli sedens solio,

2b. Nos ut salvet a malignis,
Reges dedit, ut benignis
Pia sit protectio.

3a. Regit orbem rex coelorum
Regum sceptro terrenorum
Mundi maleficio,

3b. Inter quos regnando fidus
Rex Oswaldus velut sidus
Vitae nitet radio.

4a. Cujus larga dextra laeta
Dedit datque sine meta
Opes cum suffragio;

4b. Ille stans in fide Christi
Dissolutus carne tristi
Coronatur gaudio.

5a. Salvet nos hic sua prece,
Ut ab omni culpae faece
Mundemur et vitio,

5b. Ut post hujus finem vitae
Nobis dicat rex: Venite,
Salvans a supplicio.

Miss. ms. Plagense s. sign. saec. 15.

315. De sancto Ottone.

1a. Gratulare, sponsa Christi,
Quae per fidem genuisti
Virum tanti nominis,

1b. In quo pater gloriatur
Et virtutes operatur,
Gaude, mater nobilis.

2a. Vita cujus et doctrina
Quasi stella matutina
Lucet in perpetuum,

2b. Per te flagrat haec lucerna
Praebens iter ad superna,
Deus exercituum.

3a. Non in vase nec sub lecto
Constituta, sed in tecto
Praesul sparsit radios,

3b. Claritate rutilabat,
Veritate fulminabat
Terrens adversarium.

4a. Pastoralis dono curae
Dispensator fit mensurae
Tritici benevolus,

4b. Sacri verbi rudimentis
Pollet Pommeranae gentis
Doctor et apostolus.

5a. Auro fecit effulgere
Vasa templi, quae fuere
Vasa contumeliae,

5b. Dum convertit ab errore
Pommeranos et squalore
Gentilis perfidiae.

6a. Otto prudens et fidelis,
Dispensator qui in caelis
Certo gaudes titulo,

6b. Ubi fruens coelibatu
Nos absolvas a reatu
Mortis et periculo.

7a. Tandem morte dissolutus
Mole carnis est exutus,
Sic in regnum constitutus,
Sic coronam assecutus
Gloriae feliciter.

7b. Christe, fons dilectionis,
Qui probasti cor Ottonis,
Reple tuis tuos donis,
Repleamur ut in bonis
Domus tuae jugiter.

Miss. ms. Bambergense saec. 15. Cod. bibl. Rossianae s. sign. A. — Miss. ms. Bambergense saec. 15. Cod. Gottvicens. 1. B. — Miss. ms. Secoviense saec. 14. Cod. Graecens. 456. C. — Miss. ms. Graecens. 128. saec. 14. D. — Sequent. ms. Mellicense post Brev. Bambergens. imp. s. l. et a. E. — Str. 4b nach 5b BE.

316. De sancto Pancratio.

1a. Ad honorem summi Dei,
Fundamentum nostrae spei,
Jubilemus pariter,

1b. Qui charisma propinavit
Suis caris et donavit
Amorem hilariter.

2a. Huic puer dum obedit
Pancratius et accedit
Ad baptismi gratiam,

2b. Diocletianus laedi
Jubet et plumbatis caedi
Hunc ob ejus gloriam.

3a. Tortor arcens illi datur,
Horror valens hinc sequatur,
Ut credat daemoniis,

3b. Mox a Christo consolatur
Et in fide confortatur
Puer purus juvenis.

4a. Puer vinclis mancipatus,
Tribunali praesentatus,
Se commendat Domino,

4b. Judex furens decollari
Jubet hunc et feris dari
Pro Mariae filio.

5a. Tortor sacrum caput scidi
Promptus exstat, ut elidi
Vis vitalis valeat,

5b. Triumphavit hic in mundo,
Ut coelorum adeundo
Sanctitatem saliat.

6a. Angelorum consors astat,
Rex coelorum suum praestat
Solamen et manifestat
Ipsius miracula,

6b. Electorum merces datur
Et a Christo coronatur
Sanctus, inde ut tollatur
Ad aeterna gaudia.

7a. Salve martyr, o Pancrati,
Te laudamus non tenaci
Laude tantum sed veraci
Veneranda gloria;

7b. Et aeterno Deo patri
Nos commenda atque matri
Christi, ne nos os barathri
Voret cum miseria.

Grad. ms. Gerusense. D k 27. saec. 15. — Mel.: Salve mater salvatoris.

317. De sancto Paulo.

1a. Ave, sidus venerandum,
Sancte Paule, te laudandum
Surgat orbis concio.

1b. Te condigne celebrandum,
Tibi summe decantandum
Mens est et devotio.

2a. Urbs superna jucundetur,
Mundus totus illustretur
Novis cerimoniis,

2b. Noster chorus collaetetur,
Sancto Paulo gratuletur
Altis in praeconiis.

3a. Paulus vas praedestinatum,
Vas a Jesu nuncupatum,
Jesu plenum penitus,

3b. Vas a Jesu confirmatum,
Dona fundens charismatum
Terrae vivens coelitus.

4a. O quam mira dona Dei:
Firmamentum nostrae spei,
Donum et vocatio,

4b. Incrementum hoc fidei,
Purgamentum cordis rei,
Dei miseratio.

5a. En adoro, ut prostratus
Saulus jacet, ut sublatus
Spiritu in patria

5b. Paulus videt, arbitratus
Quae est nemo, hic purgatus
Coeli lustret atria.

6a. Hic quod vidit et gustavit,
Hoc de coelo propinavit
Sanctum evangelium,

6b. Verbo gentes illustravit
Judaeisque praedicavit
Jesum, Dei filium.

7a. Fame, siti contabescit,
Plus labore exardescit
Omnibus discipulis,

7b. Multis terris peragratis,
Verbis signis confirmatis,
Fide data populis.

8a. Romam venit consummandus,
Passione laureandus,
Sic currens ad stadium;

8b. Lac propinat caput caesum,
Lingua clamat Jesum, Jesum,
Jesus Pauli bravium.

9a. Tu qui summis es in thronis
Duodenis, passionis
Tuae jugi memoria

9b. Consolatos nos dignare,
Sancte Paule, collocare
In sanctorum gloria.

Miss. ms. Praedicatt. Vindobonens. s. sign. anni 1477.

318. In Commemoratione s. Pauli.

1a. Omnes gentes plaudite,
Melos dulces canite
Paulo triumphante,

1b. Redit jam cum gloria
Transacta miseria
Coelo applaudente.

2a. Pape, quam mirificum
Dum sic apostolicum
Culmen exaltatur,

2b. Paulus dignus hodie
Inter claros gloriae
Cives elevatur.

3a. Intrat hoc palatium,
Contemplatur Dominum,
Excitat ad jubilum
Inspectores Dei;

3b. Stant clamantes vocibus,
Plaudentes concentibus,
Prosequentes laudibus
Tutorem fidei.

4a. Dum sic Paulus sublimatur,
Tunc Plautillae simul datur
Visio et pallium,

4b. Quem peremit cum furore,
Nero vivum cum stupore
Jam contemplatur Paulum.

5a. Transit Paulus ex hac luce,
Vivens Christo victa nece
Magno cum tripudio,

5b. O magnum Pauli meritum,
Omni laude dignissimum,
Recolendum gaudio.

6a. Hic est mitis atque fortis
Victor mortis
Dei pollens gratia,

6b. Qui labores et sudores
Ac dolores
Pertulit pro gloria.

7a. Advocat Jesus Paulum
Ad supernum solium,
Quia tam contrarios
Victos vel spontaneos
Stravit inimicos.

7b. Sedit in altissimis
Simul cum apostolis,
Gaudens ex praecordiis,
Contemplans ex intimis,
Omnes coeli choros.

8a. Paule, doctor veritatis,
Veni cum dulcedine
Et in regnum claritatis
Duc tuo precamine.

8b. Mane nobis tunc auditam
Fac dei clementiam,
Ad aeternam perduc vitam
Per divinam gratiam.

Sequent. ms. Praedicatt. Cracoviens. s. sign. saec. 15. A. — Miss. Praedicatorum imp. Venetiis 1523. B. — 4b, 3 Jam fehlt B. — Mel. die der Himmelfahrtssequenz gleichen Anfangs.

319. In Conversione s. Pauli.

1a. Sator rerum
Sub dierum
Mundo natus clausula,

1b. Roriflua
Melliplua
Ortus ex virguncula.

2a. Lustra nactus ter gemina
Aeterna mundo semina
Seminare exiens,

2b. In animosos humiles,
In fortes legit debiles
Facto verbo muniens.

3a. Ergo ubi moritur,
Vitae coelo redditur,
Spiritus emittitur
Dei promens magnalia,

3b. Obvii lapidibus,
Ferro, flammis, crucibus,
Horis mundi omnibus
Christi clangunt praeconia.

4a. Juda in galaxia,
Pice septus Stygia,
In luce lucis nescius,

4b. Imbuit cor odio,
Manus armat gladio
Pro lege legi obvius.

5a. Quorum tranat praecordia,
Vatum haerens ad labia
Vatum furit in filios;

5b. Saulo committit gladium,
Deo gerat obsequium,
Pacis trucidet nuntios.

6a. O altam Dei gratiam,
Qua lupi contumaciam
Agni mutat humilitas;

6b. Saulum sternit correptio,
Paulum levat electio
Visaque firmat deitas.

7a. Hic, hic erat rhinoceros,
Qui furens ultra caeteros
In altum cornu extulit

7b. Cui virgo ecclesia
Exuta jam saevitia
Sinum quietis obtulit.

8a. Hic haec aqua fuerat,
Quae gelu torpuerat
Boreo stricta fremitu,

8b. Quae milleno fluvio
Fluit finis nescio
Dei liquata spiritu.

9a. Hic vir, hic est, quem nuditas,
Fames, aestus, algiditas
Christo probarunt vivere;

9b. Quem maria, quem vincula,
Quem flagra, quem ergastula
Nequierunt reprimere.

10a. Hic mundi per quadrivium
Christi spargens praeconium,
Evellens idolatriam,

10b. Neronis sub imperio
Tandem triumphans gladio
Natalem scandit patriam.

11a. Tanti patris praesentiae
Prosodiam laetitiae
Vox renovet ecclesiae
Terso omni nubilo,

11b. Ut stricto in examine
Ejus fulti juvamine
Requiei interminae
Perfruamur jubilo.

Clm. Monacens. 3525. saec. 12.

320. In Conversione s. Pauli.

1a. Salvatoris manus fortis,
Quae de tenebrarum portis
Lumen dat splendescere,

1b. Hoc in die vas squaloris
In vas templi et honoris
Nacta est convertere.

2a. Manu hac obstetricante,
Coluber qui fuit ante,
Fremens jam educitur,

2b. Currit Joseph velut ovis,
Lupus rapax modis novis
Pastum vitae sequitur.

3a. Ex Aegypto vocat prolem,
Nube tectum nudat solem
Sol aeterni luminis;

3b. Sic columba milvum ferit,
Caesus credit, credens quaerit
Voluntatem numinis.

4a. Syrus mundus fit lotura,
Squammae cadunt, fellis cura
Dum Thobias ungitur;

4b. Saul sedet cum prophetis
Et tyrannus cum athletis,
Dum Saulus convertitur.

5a. Laudes ergo decantemus,
Qui salutis spem habemus
Per exemplar gratiae,

5b. Ut per ejus interventum
Angelorum ad concentum
Nos ducat rex gloriae.

Miss. ms. Praed. Vindobonense s. sign. anni 1477.

321. In Conversione s. Pauli.

1a. Laetabundus decantet
Devotus coetus
Voce pia,

1b. Rex Christus mirifice
Convertit Paulum,
Res stupenda.

2a. Persecutor Domini
Perlustratus fulmine
Prosternitur,

2b. Privatusque lumine
A divino numine
Corripitur.

3a. Cur, ait, persequeris
Jesum, natum virginis
Mente fera?

3b. Quid me jubes facere,
Asserit tunc libere
Voce clara.

4a. Ad baptismum mittitur,
Ex lupo efficitur
Agnus mitis;

4b. Annanias quaeritur
Et fide instruitur
Vir insignis.

5a. Trina die rapitur
Et in coelum ducitur
Ac in Deum trahitur
Toto corde;

5b. Quae sensus non percipit
Sed nec lingua exprimit,
Illic miranda audit
Cum stupore.

6a. Felix apostole,
Paule, vir inclite,
Nobis succurre
apud Deum,

6b. Ut tecum felices
Simus et consortes
Cum coelestibus
in aeternum.

Grad. ms. Praedicatt. Cracovieus. s. sign. saec. $^{15}/_{16}$. A. — Miss. Praedicatorum imp. Venetiis 1523 B. — Mel.: Laetabundus. — Str. 1 unrichtig geteilt. — 2a, 2 Prolustratus A. — 3b, 1 asseret A.

322. In Conversione s. Pauli.

1. Laudes Christo

2a. Canamus colendo
Pauli solemnia,

2b. Quem Dominus tanta
ditavit gratia,

3a. Ut doctor gentium
ab omni vocetur ecclesia,

3b. Agnus de lupo, de
persecutore evangelista.

4a. Mutata sunt opera,
mutantur et nomina,
Paulus nominatur,
qui Saulus ante dictus
fuerat.

4b. Instigatus furia
dirum virus efflabat,
strage dirissima
membra Christi saeviens
vexarat.

5a. Lux aetherea
quem circum-
fulgens visu privat,

5b. Spiritualem
Sed ei
intuitum donat.

6a. Minantem saevas
fidelibus poenas

6b. Sternit eum sed
ruentem elevat.

7a. Dejectum increpat,
increpans emendat,
fidei,
doctrinae commendat,
Defensorem ecclesiae
ordinat.

7b. Panduntur illi divina
secreta,
Audit quoque verba
in coelo mystica,
homini
ineffabilia.

8a. Quem prius
Synagoga educaverat,

8b. Postmodum
laetatur mater ecclesia.

9a. Mysteria,
quae noverat,
per totum iens orbem
praedicat,
Venit Romam verum
Deum annuntians.

9b. Nero resistit, qui
colebat idola,
Ense diro
illum necat,
mundo exemptum mittit
ad astra.

10a. Quo nos Deus miserando
perducat

10b. Adjutos prece Pauli
sancti. Amen.

Miss. ms. Beccense saec. 13. Cod. Parisiens. 1105. Mit Mel. — 7b, 5 quae homini sunt. — 8a, 1 sq. Synagoga prius.

323. In Conversione s. Pauli.

1a. Adest nobis dies laeta,
Quam praemonuit propheta
Haec praeponens mystica:

1b. Benjamin ut lupus rapax,
Mane praedam edet vorax,
Sero sparget spolia.

2a. Benjamin hic signat Paulum,
Sed ex ejus stirpe Saulum,
Quem convertit Dominus

2b. Ex Basan confusionis
In profundo vertens maris,
Quod commisit inscius.

3a. Pes intinctus in cruore
Sed coelesti lotus rore
Defert evangelia,

3b. Lingua canum hinc ab ipso
Laudes dat ubique Christo
Sequens ejus monita.

4a. Jesu bone, quam suavis
Semper es et ipsis pravis,
Quos mones revertere;

4b. Tu de coelis tamquam pari
Dignatus es Saulo fari,
Dum cogis resipere.

5a. Saule, Saule,
quare me persequeris?

5b. Quid in terris
membra mea conteris?

6a. In hoc verbo prostravisti,
Quem mutatum erexisti
Manifesta gratia;

6b. Atrox namque persecutor
Mitis factus praedicator
Fulsit in ecclesia.

7a. Quique contra tuos saevit,
Mundum post haec adimplevit
Fama tui nominis,

7b. Ipsum quoque per te factum
Docet esse ac redemptum
Unda tui sanguinis.

8a. Ei vita tu fuisti,
Quem et lucrum docuisti
Mori pro te optimum;

8b. Lucrum istud iter pronum
Nobis sit ad vitae domum
In qua semper gaudium.

Miss. ms. Compendiense saec. 14. Cod. Parisiens. 17318. A. — Miss. ms. Compendiense saec. 14. Cod. Parisiens. 17321. B.; beide mit Mel. — 7a, 1 Qui contra tuos AB. — 8b, 2 donum, welches auch der Reim fordert, AB.; da aber der Reim auch sonst nicht rein ist, wird donum zu lesen sein, welches der Sinn erheischt.

324. De s. Petro Coelestino.

1a. Petri vita laudabilis,
Sanctitate mirabilis,
Fulget in ecclesia

1b. His laudibus et jubilis
Colitur increabilis
Lux diffusa gratia.

2a. Petrus in petra nascitur
Petrus a petra dicitur
Christo, a quo electus;

2b. Petrus ex petra trahitur,
Vi gratiae contunditur
Et redditur perfectus.

3a. Petra Petrum digne texit
Qui papatum digne rexit
Justus in tantis thronis;

3b. Petra Christus hunc erexit,
Dignissime hunc evexit
Gradu perfectionis.

4a. Petrus hic constans et fortis
Usque ad exitum mortis
Non recusans laborem,

4b. Duris poenis et retortis
Et laboribus exortis
Jungens cordis ardorem.

5a. Jugis gravis inedia,
Continua jejunia
Admiranda rigoris,

6a. In papatu semper idem
Sanctus, dignus post et pridem,
Quintus hic Coelestinus;

7a. Si diligenter videris
Miracula, miraberis
Horum excellentiam.

5b. Vestis dura molestia
Et humilitas nimia
Materiam dant stuporis.

6b. Ipse Coelestinus quidem
Diu non rexit ibidem,
Coeli hic inquilinus.

7b. Ora pro nobis miseris,
Petre, petram cum superis
Nos trahi ad gloriam.

Miss. ms. Coelestin. Parisiens. saec. 15. Cod. Parisiens. (Arsen.) 200.

325. De sancto Petro Coelestino.

1a. Os, lingua, mens, sensus vigor
In quolibet fidelium

2a. Nam coelestes hierarchiae
Festa recolunt annua

3a. De sinapis grano crevit
Arbor alta, pulchra fructu,

4a. Hic non per ambitionem
Suam ad majorem statum,

5a. O quam praeclara merita,
Per quae fuit Coelestinus,

6a. Hic nempe mundi gaudia,
Quibus potuisset uti,

7a. Mundialis vanitas,
Crudelitas et falsitas
Istud non promeruit.

8a. Pietas humilium
Sublimium
Terrestrium
Pompas solet sternere,

9a. Ea propter monachatus
Sibi status
Fuit gratus,
In quo diu vixerat

10a. Cappa vilis
Facta pilis,
Non subtilis
Purpureus habitus,

11a. Hujus prece sedula
Per saecula
Miracula
Deus multa monstravit;

1b. Plaudant nunc cessetque rigor,
Fastus ac omne vitium.

2b. Nostri patris in hac die
Coelestini praecipua.

3b. Dum Coelestino replevit
Deus mundum plenum luctu.

4b. Sed per inspirationem
Sanctam habuit papatum.

5b. Dei servus, magnus ita
Nec ob hoc humilis minus.

6b. Auctus papatus gloria
Calcavit ut faeces luti.

7b. Immo morum probitas,
Humilitas ac veritas,
Quibus ipse claruit.

8b. Nam modus similium
Consortium
Discordium
Nunquam vellet quaerere.

9b. Plusquam dignitas papatus,
Quem paratus
Non artatus
Sponte resignaverat.

10b. Lympha bibi,
Rudes cibi
Certe sibi
Placuerunt penitus.

11b. Hujus atque regula
Ceu ferula
Piacula
De pluribus sedavit.

12a. Hinc patrem pium rogemus,
Ut sic stemus,
Dum manemus
In hac valle misera,

12b. Quod a peccatorum nece
Simus mundi
Postque mundi
Finem supra sidera.

Prosar. ms. Coelestin. ad Stae Mariae Parisius saec. 14/15. Cod. Mazarin. 447. (757). — Mel.: Mane prima sabbati, aber mit vielen Abweichungen, wie schon das Versmafs nahelegt. In 1a u. b fehlt z. B. die dritte Zeile der Mel.

326. In s. Petri ad vincula.

1. Alle — nostra pangant
organa — luja.

2a. Clara dies, qua
soluta sunt vincula

2b. Instat nunc qua
Petri summi ferrea.

3a. Herodis fraude
servatur subdola
neci post azima,

3b. In qua Judaea
ejus nece plaudat
mente belluina.

4a. Specu clauditur
obscuro, cui confert
Christi nunc gratia

4b. Summa lumina
ecclesiastica
prece jam petita.

5a. Omnia
qui fugat nubila,
angelus
illi adstat, famina
dicens ita voce pia:

5b. Dubia
posita somnia,
Petre, jam
surgens da solamina
tuis sed salutifera.

6a. Exsultat denique,
quod divina
reserat
virtus clausa
caeca limina.

6b. Clementia, dicens,
nunc divina
quieta
misit coelo
mihi numina.

7a. Petre sancte,
laus decet quem summa,
nostram sume,
nunc camoenam,

7b. Angelorum
vocibus quo nostra
vox jungatur
per saecula.

8a. Et duc per pascua
amoena ad regna
florigera
nos tua gratia,

8b. Nostrorum ac solve
criminum vincula,
simus plebs ut
rite deicola.

9a. Curia nitens
in polica,

9b. Sacrum semper canens
Alleluja,

10a. Cuncta impetra
commoda,
desint et nociva,
adsint tempora
siderea per saecla.

10b. Esto praepotens
galea,
murus et lorica
contra jacula
inferorum perfida.

11a. Annuat
solus qui cuncta
pulchre gubernat.

11b. Cui laus
sit et gloria
semper aeterna.

Trop. ms. Floriacense saec. 11. Cod. Parisiens. Nouv. acq. 1177. — 2b, 1 quia. — 4a, 2 qui confert. — 6a, 4 clusa.

327. In s. Petri ad vincula.

1a. Pollet alma
haec dies
cosmi per climata

1b. Petri boans
praeclua
magni solemnia.

2a. Quem carceris captum
trusit ima
Herodis dura saevitia

2b. Et calibe nexum
tradit arta
nefandorum sub custodia.

3a. Ast nocte intempesta
sede fulgens ab aetherea

3b. Ceu lampas vibrans adstat
angelus luce siderea.

4a. Affatur Petrum ita:
cito propera
te praecingens
caligis coapta;
tunc cadunt vincula,
claustrea rutilant abdita.

4b. Nec mora, Petrus alta
credens monita,
terga ducis
prosequens praevia,
exemptus a dira
saevi regis est custodia.

5a. Tunc Petrus ovans jubilat,
Christo referens odas
ac creatori praemaximas.

5b. Cohors et apostolica
applaudebat per tanta
rehibita sibi gaudia.

6a. Ac nos
pangamus laudum carmina
in hac die Christo celebria,
cum revisit pastor ovilia
per Christum redempta
ejus nutu sibi tradita.

6b. Te nunc,
princeps alme, voce clara
deposcimus, nos clemens protegas,
commoda cuncta libens tribuas,
noxia propellas
et aeterna dona conferas.

7a. Ac potestate
tibi coelitus attributa

7b. Nostrorum solve
potenter nexorum vincula.

8. Conferens nobis gaudia
sempiterna.

Trop. ms. Floriacense saec. 11. Cod. Parisiens. Nouv. acq. 1177. — 3a, 1 noctis intempesta. — 4a, 5 nunc cadunt. — 5b, 3 redibita mit vier Neumen.

328. De sancto Procopio.

1a. Plaudant chori monachorum
Et laetentur fratres, quorum
Pater est Procopius.

1b. Coetus quoque clericorum
Melodiae dulcem chorum
Huic perstrepent saepius.

2a. Qui de gente Bohemorum
Natus velut sidus morum
Venustate claruit,

3a. Novae legis novus lator,
Gentis nativae zelator,
Novus doctor litteris,

4a. Mundi namque flore spreto
Regulari sub decreto
Sese sponte vinciens,

5a. Ibi tandem fabricavit
Templum fratrumque locavit
Devotum collegium,

6a. Sed quos pellendos praedixit,
His breve tempus praefixit,
Quo sufferrent modicum;

7a. Hinc tyrannus effugatur
Et edicto promulgatur,

Ut insontes redeant.

8a. Caecis visum, claudis gressum
Reparavit et oppressum
Lapidum congerie,

9a. Idem dum interpellatur,
Fluens amnis congelatur
In aestatis tempore,

10a. Hinc rogamus te, patrone,
Miseros audire prone,
Qui tot signis radias,

2b. In salutem plurimorum
Sospitatem infirmorum
Dans pius apparuit.

3b. Docet non ut simulator
Sed activus contemplator
Dans exemplum posteris.

4b. In deserti mansit freto,
Cujus loci de secreto
Daemones ejiciens.

5b. Quibus prophetans precavit,
Dum pellendos indicavit
Ducis per fastigium.

6b. Nam quos foverat, dum vixit,
Pro his mortuus conflixit
Adversus Theutunicum.

7b. Vir sanctus mirificatur,
Praestans quodcunque rogatur,
Quo fideles gaudeant.

8b. Acro daemone possessum
Liberavit et confessum
Paricidam carie.

9b. Orbus videt et caecatur,
Quia non plene precatur
Pro salutis opere.

10b. A vindictae nos mucrone
Salvans coelesti coronae
Conformari facias.

Miss. ms. Altovadense LXXVI. saec. 15. A. — Miss. ms. Altovadense 119. saec. 15. B. — Miss. ms. Pragense XIV B 17. saec. 15. C. — Miss. ms. Praganse XIV A 3. saec. 15. D. — Miss. ms. Capit. Olomucens. 87. saec. 14. E. — Miss. ms. Olomucense saec. 15. Cod. bibl. publ. I I 6. F. — 1b, 3 frequentant A; frequantent D; frequentet F. — 2b, 2 Sospitates B. — 6b, 2 mortuis A. — 6b, 3 adversus inimicum D. — 7b, 1 sanctus praestolatur D. — 7b, 2 Praestans fehlt D. — 9a, 1 Interdum A.

329. De sancto Procopio.

1a. Gratuletur noster chorus
Sitque concors et sonorus
Deum collaudans pium,

2a. Hic a mundi vanitate
Dei tactus pietate
Se subtraxit propere,

3a. Inde daemones ejecit,
Quos abire longe fecit
In virtute numinis;

1b. Qui hac die laureatum
In coelestibus beatum
Locavit Procopium.

2b. Eremumque mox ingressus
Desudavit indefessus
In salutis opere.

3b. Mente Deo adhaerebat,
Sanctitate resplendebat
Dono veri luminis.

4a. Cursu vitae consummato
Bravio gaudet beato
In coelesti regia,

4b. Claudis gressus reparatur
Caecis visus restauratur
Ejus per suffragia.

5a. Gregem tuum te laudantem
In exsilio morantem,
Alme pater, respice,

5b. Apud Deum obtinendo,
Ut nos pie assumendo
Turbae jungat coelicae.

Grad. ms. Pelsinense anni 1491. Cod. Musaei Bohemici A. — Miss. ms. Raigradense $\frac{D}{K}$ I β 5. anni 1453. B. — Miss. ms. Pragense I D 33. saec. 15. C. — Miss. ms. S. Crucis 139. saec. 15. D. — Mel.: Illibata mente sana. A.

330. De sancta Pusinna.

1a. Sponsa Christi, o Pusinna,
Jugi laude semper digna.
Regi regum nos assigna
Precum beneficio;

1b. Ne maligni vis maligna
Nos conturbet, o benigna.
Nos tuere, nos consigna
Sacro patrocinio.

2a. Pia mater et patrona,
Pia prece fias prona,
Ut rex, virginum corona,
Nobis sit propitius.

2b. Jesu bone, Jesu pie,
Tibi sonent melodiae,
Quas in hac solemni die
Canimus solemnius.

3a. Sit vox laeta, mens devota,
Utriusque sexus tota
Fiant tibi, Christe, nota
Virginis per merita.

3b. Audi congregationem
Et da consolationem,
Ut per gratulationem
Inclinemus capita.

Miss. ms. Herfordiense saec. 15. Cod. Berolinens. Fol. 443. Mel. natürl.: Verbum bonum.

331. De sancto Quirino.

1a. Laus jucunda Christo detur
Et Quirinus commendetur
Cum Balbina filia,

1b. Cujus strumam dum curavit,
Alexander declaravit
Christi mirabilia.

2a. Per quod signum baptizantur
Et in fide roborantur
Paganorum milia,

2b. Pater gaudens lacrimatur
Et a papa baptizatur
Una cum familia.

3a. Quem princeps Aurelianus
Trucidavit, vir insanus,
Promptus ad flagitia;

3b. Lingua, manus, pedes ei
Amputantur, equlei
Patitur supplicia.

4a. Post tormenta decollatur
Et a Christo declaratur
Martyris potentia,

4b. Aegris opem dat coelestem,
Dum fistulae fugat pestem
Et cuncta nocentia.

5a. Te precetur martyr iste,
Per quem tanta facis, Christe,
Patenter miracula,

5b. Ut felici secum vita
Fruamur per infinita
Saeculorum saecula.

Miss. ms. Novesiense saec. 15. Cod. Parisiens. 12 063.

332. De sancto Quirino.

1a. Concordi jubilo cordis
et oris
jubilemus Domino,
ejus et athletae
Quirino.

1b. Romanorum qui stemmate
regio
procreatus unice
pietatis floret
germine.

2a. O vitis verae palmitem,
spiritus septiformis
plenum gratia,
delectabili germine,
caritatis
fructu floridum.

2b. O regis summi militem,
stigmatum passionis
Christi bajulum,
innocentia candidum,
rubicundum,
fructu floridum.

3a. Dum mundi principe
contrito ab Hai
civitate est adeptus
trophaeum,
exaltavit clipeum
verus Josue.

3b. Hinc armis fidei
munitus vere
pretiosus agonista
Quirinus
Salomonis lectulum
ambit floridum.

4a. Caesaris ambidexter
fasces contemnit
nec minis
aut blandimentis victus
inimicum fidei,
tyrannum
contrivit Claudium.

4b. Denique jugulatus
noctu supernae
potitur
haereditate lucis,
haeres quidem Domini,
cohaeres
aeterni filii.

5a. Israel adjuratus
transtulit secum ossa
salvatoris typici
patrociniis
ejus volens perfrui.

5b. Principes Noricorum
celebrem hunc athletam
Roma digne transferunt,
pium Norico
quem patronum conferunt.

6a. Ejus isthinc tumulus
signis variis
floret et miraculis,
nam omnis
ibi languor pellitur.

6b. Caeci, muti, debiles,
energumeni,
surdi, paralytici,
leprosi
inde sani redeunt.

7a. Laus ergo celebris
pro tanti gloria
martyris nunc personet
ab ore
universi populi.

7b. Laus Christo debita,
qui sui martyris
merita magnifice
declarans
aegris mire subvenit.

8. Laus trinitati perenni
sit in aeternum.

Miss. ms. Tegurinum saec. 15. Clm. Monacens. 19560. A. — Miss. ms. Andecense saec. 15. Clm. Monacens. 4002. B. — Grad. ms. Mosburgense anni 1360. Cm. Univers. Monacens. 157. C. — 5a, 2 ab hyn (ab hin) civitatis AB. Vgl. Josue 8, 26 ff.

333. De sancto Rocho.

1a. Jubilando clerus totus
Deo psallat jam devotus,

1b. Dum laudatur non ignotus
Rochus, pestis dulcis potus.

2a. Pessulanum famat montem.
Medicorum clamat fontem,

2b. Hic produxit mons insontem,
Miserorum Rochum pontem.

3a. Regis natus hic Johannis
Et tenellus adhuc annis

3b. A vitiis fit immunis,
Vitae signa dat in cunis.

4a. Cruce Rochus praesignatur,
Nicolaum imitatur,

4b. Lacte raro nam potatur,
Infans Deo famulatur.

5a. Parentibus jam orbatus
Procellosus mundi flatus

5b. Rochus sprevit, pauper status
Ejus bonis est dicatus.

6a. Italiam peragrando,
Hos et illos nunc sanando,

6b. Pestem fugat vitam dando
Nec terretur visitando.

7a. Pestis tenet Placentiam,
Rochi propter praesentiam
Cessat, cunctis amentiam
Tollit Rochus dans veniam.

7b. Rochum tandem rapit pestis,
Efficitur febris testis,
Ejicitur a scelestis,
Cura sanat hunc coelestis.

8a. Canis Rocho portat panem,
Admiratur Rochus canem,
Nubes fontis fluit amnem,
Silva rigat hic immanem.

8b. Vitam Rochus exhalavit
In carcere, quem intravit,
Per quem durum exclamavit
Mater regis et ploravit.

9a. Corde, verbo, mente, voce
Te precamur, sancte Roche,

9b. Nos infirmos jam agnosce
Et salutis dona posce.

10a. Dona nobis, pater, vitam
Tuque fili, verus Titan,

10b. Tu spiritus compositam
Trinitatem per unitam.

Miss. ms. S. Maturini Parisiens. anni 1510. Cod. Mazarin. 430 (233). A. — Grad. ms. Confratern. S. Sebastiani saec. 15. Cod. Parisiens. (Arsen.) 204. B. — Miss. Pictavense imp. Parisiis 1541 C. — 2b, 1 in fontem A. — 3a, 2 In tenellis C. — 5a, 1 hic orbatus B. — 8a, 2 Rochus panem A. — 10a, 2 vere B; titam A.

334. De sancto Sebastiano.

1. Nobile preconium
Pulset aures omnium
Celebri memoria,

2a. Laeta Sebastianum,
Civem Mediolanum,
Personet melodia,

2b. Claro natus germine.
Sed fidei semine
Clarior et gratia.

3a. Militis honoribus
Rutilat et moribus
Sacris ab infantia,

3b. Sub terrena chlamyde
Mentes, quae sunt pavidae,
Roborat constantia.

4a. Sanctitatis radio
Fulsit hic in stadio,
Caesaris in curia
Militiae gloria.

4b. Sed tuus erat, Christe,
Miles in armis iste
Ferens testimonia
Probitatis omnia.

5a. Per hunc fulta
Fide multa
Zoe credit
Et hinc redit
Dulcis eloquentia,

5b. Salus patet,
Morbus latet,
Fides crescit
Et decrescit
Gentilis perfidia.

6a. Tunc nudatur miles fortis,
Quem ministri trahunt mortis
Ad dira supplicia,

6b. Illum jubet sagittari,
Telis corpus agitari
Tyranni dementia.

7a. Tandem reste colligatus,
Multa caede fatigatus
Crebro quoque fustigatus
Consecratur hostia.

7b. Vim dat Deus huic ingentem,
Pestes fugat, servat gentem,
Corpus mundat atque mentem
Reficit laetitia.

8a. Vir virtutis,
Da salutis
Iter tutum,
Per virtutum
Ire gressus,
Da recessus
Ad coeli palatia.

8b. Ut ad Christum
Coetum istum,
Vitae fontem,
Per te pontem
Fusa prece,
Tersa faece
Christi leves gratia.

9. Hoc det sapientia,
Quae gubernat entia;
Amen dicant omnia.

Miss. ms. S. Stephani Divionensis saec. 15. Cod. Parisiens. 879.

335. De sancto Sebastiano.

1a. Athleta Sebastianus,
Accola Mediolanus,
Vir christianissimus,

1b. Justus judex, consul gnarus,
Fide verax, ut sol clarus
Honestate moribus.

2a. Sedule hic ministravit,
Sub chlamyde animavit
Vacillantes martyres.

2b. Ne paternos canos cernant,
Ut maternas mammas spernant,
Blandientes conjuges.

3a. Miles sanctus praedicavit,
Fauces Zoe reformavit
Assistente angelo,

3b. Nicostratum fide stravit,
Tarquilinum baptizavit
Admirante populo.

4a. Confringens mathesim
sanat Chromatium,
Non timens clibanum
vertit Tiburtium.

4b. His millenarium
tetracentenarium
Jungit miraculum
Christum credentium.

5a. Stolam quaerit supernorum,
Aulam linquit imperatorum,
Balistis subigitur;

5b. Stolam pellit terrenorum,
Instar pellis hericiorum
Sagittis transfigitur.

6a. Qui his aculeis
Subvenis Italis,
Piis suffragiis
Adsis vernaculis,
Martyr egregie.

6b. Praesis obsequiis,
Prosis remediis,
Obsis insidiis,
Ne his sit famulis
Mors epidemiae.

7a. Sic constrictus,
Sic afflictus,
Scissus, fissus
Ut amictus,
Quasi flos emarcuit.

7b. Sic relictus
Sed invictus
Ad conflictus,
Ne sit fictus,
Principes redarguit.

8a. Admirantes
Indignantur,
Sagittantes
Increpantur,
Timorem incutiunt.

8b. Fustigantes
Incitantur,
Verberantes
Cruciantur,
Spiritum excutiunt.

9a. Sed dum corpus honorari
Timent, volunt occultari,
Sed ut possint, aduncari,
Latrinae immittitur.

9b. Ut cum tempus revelari
Adsit, possit tumulari,
Quo possimus adjuvari,
Lucinae committitur.

10a. Indagator divinorum,
Propagator praeceptorum,
Uti liber salvandorum
Nomen tuum, sic tuorum
Adscripta retineat.

10b. Reformator infirmorum,
Conservator sis sanorum.
Frui pace da coelorum
Gregem istum, infernorum
Tormenta ne timeat.

Miss. ms. S. Victoris Parisiens. saec. 15. Cod. Parisiens. 14448. A. — Miss. ms. Parisiense saec. 15. Cod. Parisiens. 10508. „Cest liure appartient a la confrarie des tonneliers fundes en la chapelle Sainct bon a paris." Mit Mel. B. — 2b, 3 Blandiantes et conjuges AB. — 3a, 1 Miles sancte B. — 4a, 1 Cfr. Acta SS. Jan. II, 638. — 5a, 1 superorum B. — 7a, 3 l. pictus?

336. De sancto Sebastiano.

1a. Diem agat celebrum
Pretiosum martyrem
Recolens ecclesia,

1b. Consortem archangeli,
Parem habent angeli.
Civem coeli curia.

2a. Pulvis pigmentarius
Et odor suavissimus,
Hostia pacifica,

2b. Ad dextram in candelabro
Scyphus est cum calamo,
Lilium cum sphaerula.

3a. Gradatim provehitur,
Ad mensam statuitur,
Propositionis,

3b. Praeinstructus laticem
De Marah calicem
Bibens passionis.

4a. Gladius carnificis
Terret interasilis,
Allicit corona,

4b. Et Marco perennia,
Marcellino paria
Pollicetur dona.

5a. Quos spe vitae decertantes,
Sed timore fluctuantes
Tot inter pericula

5b. Monet, ne deficiant,
Siquidem recipiant
A Domino duplicia.

6a. Zoe uxor Nicostrati
Cum eis, qui sunt plantati
In electa vinea,

6b. Fide plena, spe firmata,
Sanitati restaurata
Vocis solvit organa.

7a. Sic excurso stadio
Sebastianus bravio
Potitur certaminum,

7b. Telis expositus,
Consumatus fustibus
Coelo reddit spiritum.

8. Hujus intercessio
Nos commendet Domino
Nunc et in perpetuum.

Miss. ms. Hospitalense saec. 15. Cod. S. Pauli ad Laventum memb. 7. A. — Miss. ms. Andecense saec. 15. Clm. Monacens. 24002. B. — Miss. ms. Sarisberiense saec. 15. Clm. Monacens. 15719. C. — Miss. ms. Monacense 23045 anni 1485 D. — Grad. ms. Palat. Vindob. 3787. saec. 15. F. — Grad. ms. Monacense 23054 saec. 15. F.

„Missa de sancto Sebastiano prout legitur Romae in ejusdem monasterio.“ C. — 2b, 3 Lilium in sphaerula E. — 4a, b intransibilis E. — 4b, 2 Marcelliano AD. — 5a, 1 certantes E. — Str. 8 fehlt A. — Die Zeilen schwanken zwischen 6 und 8 Silben.

337. De sancto Severino.

1a. Via, vita, veritas,
Tibi sancta trinitas,
Honor, virtus, gloria.

1b. Via, quae fidelium
Terminat exsilium
In coelesti patria.

2a. Hanc obstrusam Agrippinae
Pandis, alme Severine,
Lux ab Aquitania,

2b. Dum per falcem doxae sanae
Saevae pestis Arrianae
Resecas zizania.

3a. Factus praesul tam sublimis
Par humilibus et imis
Sequeris humilia,

3b. Mox egenis et non tibi
Tui juris vis adscribi
Cuncta temporalia.

4a. Coeli choros audit iste,
Dum Martinum tua, Christe,
Ferunt ad palatia,

4b. Et levitam prece purgat,
Ut ad melos istud surgat
Ejus audientia.

5a. Mente carpit eremita,
Suum fungi parem ita
Rerum opulentia;

5b. Angelus, dux ejus, ait,
Vas, quod habes, plus te trahit
Quam haec virum copia.

6a. Burdigalensibus
Lux alma remeat,
Ut de virtutibus
Alumni gaudeat
Tota provincia.

6b. Spirat miracula
Sanctus post transitum,
Gothorum jacula
Frangit et fremitum
Confundens fortia.

7a. Dum suo fruitur
Alumno Gallia,
Trina conficitur
Fame Colonia,
Nec rus imbuitur
Rore nec pluvia.

7b. Cum gregi redeunt
Patris reliquiae,
Cum patre subeunt
Rores et pluviae
Fructusque revehunt
Tunc dona copiae.

8a. Sancte pater Severine,
Majestati fer divinae
Preces pro familia,

8b. Ut mundati suo rore
Vitiorum a squalore
Fecundemur gratia.

Grad. ms. Margarethae Scheiffart de Merode. saec. 15. Cod. Musaei Hungarici 259. — 7b, 5 sq. revehuntur dona.

338. De sancto Stanislao.

1a. Laeta mundus,
Exultans te laude laudet,
Stanislae.

1b. Qui jucundus
Fulgenti tibi congaudet,
Stanislae.

2a. Virtutum insignia
Fulgens et prosapia,
Stanislae,

2b. Praesulis fastigia
Scandis ad sublimia,
Stanislae.

3a. Boleslai aspera
Regis damnas opera,
Stanislae,

3b. Quem profanas effera
Profanum ob scelera,
Stanislae.

4a. Hinc fervet trux odio,
Inde stridens gladio,
Stanislae,

4b. Cadis caesus impio
Almae matris gremio,
Stanislae.

5a. Alitibus et feris
Membris sparsis superis
Aquilis protegeris,
Stanislae,

5b. Luce fretus aetheris
Integer redigeris,
Dum in tumba conderis,
Stanislae.

6a. Qui scandens aethera,
Fulgens innumera
Luce virtutis,
Stanislae,

6b. Perlustres nos vera
Luce, des prospera
Quaeque salutis,
Stanislae.

Miss. ms. S. Floriani XI. 389 saec. 14. A. — Miss. ms. Floriani XI. 391 saec. 14. B. — Miss. ms. S. Floriani XI. 393 saec. 14. C. — Miss. ms. S. Floriani XI 395 saec. 14. D. — Mel. selbstredend: Laetabundus. — 5a, 2 Membris sparsus AB.

339. De sancto Stanislao.

1a. Jesu Christe, rex superne,
Deo patri coaeterne,
Tibi laus et gloria,

1b. Cujus ope martyr clemens
Stanislaus hostem premens
Triumphat victoria.

2a. Vir aetate jam maturus,
Sui gregis fortis murus
In incursu hostium,

2b. Poenas mortis parvipendit,
Sponsam Christi dum defendit
Ingressus per ostium.

3a. Clamans docet obsecrando
Et interdum objurgando
Christianum populum,

3b. Ut virtutes imitentur.
A delictis emundentur
Mundans cordis oculum.

4a. Boleslaus, rex scelestus,
Furens fremit, fit infestus
Argutus pro vitio,

4b. Quantumcunque trux minetur
Tiro Dei nec terretur
Minis nec supplicio.

5a. Pro reatu labis nequam
In tyrannum praesul aequam
Dirigit sententiam,

5b. Tortor raptus in furorem
Suam juris in cultorem
Exercet dementiam.

6a. Ad altare vir coelestis
Cadit caesus a scelestis
Mille lacer frustulis,

6b. Corrodendus feris datus
Sed tutelis defensatus
Aquilarum sedulis.

7a. Sparsos artus jubar caeli
Prodit coetui fideli
Nec perit articulus,

7b. Sacrum corpus integratur,
Dum pars parti foederatur,
Videns stupet populus.

8a. Sepulturae commendatus
Innumeris vir beatus
Corruscat miraculis,

8b. Signa signis cummulantur,
Mancis manus, pedes dantur
Claudis, visus oculis.

9a. Ut res gesta protestatur,
Verax nomen eliquatur
A polo Poloniae;

9b. Poli civis fit Polonus,
Praesul pius et patronus,
Immo pater patriae.

10a. Quem precemur corde mundo,
Donec sumus in hoc mundo,
Ne mergamur in profundo
Pro delicti macula;

10b. Sed ocultis emundati
Prima stola trabeati
Cum beatis jam beati
Vivamus per saecula.

Miss. ms. Cracoviense saec. 15. Cod. bibl. Jagellonicae 1463. A. — Miss. ms. Capit. Cracoviense 4. saec. 15/16 B. — Miss. ms. Capit. Cracoviense 5. saec. 15. C. — Miss. ms. Capit. Cracoviense 2 anni 1438 D.

340. De sancto Stanislao.

1a. Psallat poli hierarchia
Nova meli harmonia
Festa promens inclita,

1b. Recta nostri symphonia
Chori pangat eximia
Stanislai merita.

2a. Amplexatur studia
Puer literaria,
Nobili ex genere

2b. Natus, hinc insignia
Nactus praesularia
Multo claret opere.

3a. Decens cultor sacrae legis,
Fortis gregi datur aegis
Praefulgens virtutibus,

3b. Oves cujus artat gregis
Boleslai furor regis
Ruptis thori legibus.

4a. Tortor uberibus
Matrum ferocibus
Annexis catulis

4b. Afferat artibus
Necem insontibus
Intentam parvulis.

5a. A sancto trux corrigitur
Patre ex hoc flagitio,
Verbum verbo conseritur,
Abjicitur correctio.

5b. Diro gregis plus uritur
Pastor justi excidio,
Per quem rebellis plectitur
Spirituali gladio.

6a. Ad hanc frendens saevius
Tortor fervet odio,
Sanctum sternit acrius
Matris sacrae gremio.

6b. Membratim praesul pius
Fuit caesus impio,
Pastor sic egregius
Gregis cadit medio.

7a. Partitus spargitur
Feris et avibus
Sed non contingitur
Ullis a morsibus
Protectus aquilis.

8a. Omni parte integratur
Corpus, tumba dum locatur,
Verna Christi hic insignis
Petit dignis pollens signis
Jugis regis regia.

9a. O felix Cracovia,
Cujus late gloria
Splendoris, quam incliti

10a. Athletarum fulgentibus
Felicium cohortibus,
Quo regnat sine macula,
Agni nitet vernula.

7b. Igneis cingitur
Poli lampadibus,
Multis fidelibus
Integer cernitur
Martyr mirabilis.

8b. Dos salutis multa datur,
Aeger quisquis reparatur,
Hunc ad usum instituti
Caeci, claudi, surdi, muti
Illustrant Cracoviam.

9b. Nites per insignia
Signis natalitia
Nati sacris praediti.

10b. Tuis pastor precatibus
Felices cum felicibus
Pace fruamur sedula
In saeculorum saecula.

Miss. ms. Lucense anni 1483. Cod. Strahoviens. s. sign. A. — Miss. ms. Capit. Cracoviens. 2 anni 1438. B. — Miss. ms. Capit. Olomucens. 1 saec. 15. C. — Miss. ms. Olomucense saec. 15. Cod. bibl. publ. I I 6. D. — Miss. ms. Olomucense saec. 15. Cod. bibl. publ. I I 8. E. — 2a, 3 Nobili fehlt A. — 4a, 1 verberibus A. — 4a, 2 matris A. — 4b, 1 Efferat AE. — 5b, 1 utitur A.

341. De sancto Stanislao.

1a. Sit jucundus totus mundus
Voce votis sedulis,

2a. Jam in caelis ut fidelis
Coeli fretus epulis,

3a. Gentem multam et incultam
Verbo vitae coluit,

4a. Qui amaram juxta aram
Necem parans praesuli

5a. Ossa tecta sunt collecta
Aquilarum studio,
Intimata luce data
Excelsorum radio.

6a. Martyr Christi, qui fuisti
Pius pastor ovium,

7a. Stanislae mentis pravae
Procul pelle saniem,

1b. Coelum gaudet et collaudet
Festum tanti praesulis.

2b. Qui ignotis et aegrotis
Opem tulit populis.

3b. Cujus regem contra legem
Facientem arguit.

4b. Hunc divisit, membra misit
Circumquaque projici.

5b. Fulgent signa laude digna
Praeclaro prodigio,
Consolatur, qui gravatur
Ipsius suffragio.

6b. Nos intende et defende
Ab insultu hostium.

7b. Nos conducas, tecum ducas
Ad aeternam requiem.

Miss. ms. Capit. Olomucens. 50. saec. 15. — Mel. jedenfalls: O beata beatorum.

342. De sancto Stanislao.

1a. Omnis odas nunc melodas
Pangat cum Alleluja,

1b. Omni laude digna, plaude,
Civitas Cracovia,

2a. Ponens planctum, quia sanctum
Meruisti gignere

2b. Et nutrire, quem dux irae
Morti fecit tradere,

3a. Fraudulentus, truculentus
Boleslaus carnifex,

3b. Qui in caelis jam, fidelis
Stanislaus pontifex.

4a. Nunc insultat et exultat
Cum sanctis perenniter,

4b. Celebremus ut debemus
Digne ac solemniter.

5a. Cujus vota modo tota
Suscepit ecclesia,
In Europa fiant nota
Africa et Asia.

5b. Propter sua mare totum
Plaudat natalitia,
Vexit sanctum quod ad polum
Cum sua victoria.

6a. Ergo, praesul gloriose,
Tu pro nobis supplica,

6b. Stanislae pretiose,
Hunc, qui est spes unica.

7a. Ut cor praestet nobis mite
Nostra laxans debita

7b. Et ad regnum ducat vitae
Propter tua merita.

Miss. ms. Capit. Cracoviens. 5 saec. 15. A. — Miss. ms. Capit. Cracoviens. 4 saec. 15 ex B. — Miss. ms. Capit. Cracoviens. 2 anni 1438 C. — Miss. ms. Capit. Cracoviens. 1 anni 1490. D. — 1a, 1 Omnes ABD. — 1a, 2 Pangamus ABD. — 2b, 1 Et nutricem ABD. — 5a, 2 Suscipiat ABD. — 5b, 3 Vixit sanctus et ad. ABD. — 6a, 3 nobis impetra ABC. — 6b, 2 qui es ABD. — 7a, 1 praestans ABD. — 7a, 2 delicta ABD. — 7b, 2 tua ABD. Mel. jedenfalls: O beata beatorum.

343. De ss. Stanislao et Wenceslao.

1a. Laetabundus
Psallat mundus, ut sit mundus
Laude digna,

1b. Stanislao
Cum beato Wenceslao,
Cogunt signa.

2a. Sociantur nomine
Et nominum omine
Testes digni,

2b. A sancto spiramine
Mysticorum lumine
Sunt insigni.

3a. Alter major gloria,
Fidei constantia
Alter dictus.

3b. Immarcessibilia
Carpunt vitae praemia.
Passi ictus.

4a. Prior auxit gloriam
Fidei constantiam
Docens, sequens,

4b. Exclusit injustitiam,
Haeresis per gratiam
Virus sequens.

5a. Hinc Dei fundamentum
Invisis argumentum
Stat habens firmamentum
Veri ritus.

5b. Nam scelestis manibus
Caesus membris omnibus
Integratur, avibus
Custoditus.

6a. Soli fastigio
Polonici concio
Jam concinat cum
tripudio,

6b. Ut dignos bravio
Dei dignatio
Nos reddat decur-
so stadio.

Miss. ms. Capit. Olomucens. 45 saec. 15. A. — Miss. ms. Capit. Olomucens. 131 saec. 14. B. — Miss. ms. Capit. Olomucens. 138 saec. 14. C. — 2b, 3 insigni statt insignes durch den Reim aufser Zweifel. — Mel. selbstverständlich: Laetabundus.

344. De sancto Stephano.

1a. Protomartyr Christi mitis,
Pietatis vera vitis,
Lapsis relevatio.

1b. O dulcedo peccatorum,
Stephane, persecutorum
Reconciliatio.

2a. Tua prece nos emunda,
Lava lacrimarum unda
Actus nostros terreos.

2b. Corda resera serata,
Potestate Deo grata
Vectes frange ferreos.

3a. Qui sunt pudor confitendi,
Horror satisfaciendi
Amor, timor saeculi.

3b. Sic infusum virus cedet,
Ne seductor nos plus laedet
Fraude sui jaculi.

Miss. ms. Sitanstettense 77. saec. 15.

345. De sancto Stephano.

1a. Stephani victoria
Communi concordia
Collaudemus Dominum.

1b. Qui natus de virgine
Sine viri semine
Pro salute hominum,

2a. Coronavit hodie
Stephanum in acie
Certantem Judaica.

2b. Qui ductus consilio
Missus est in medio,
Facie angelica.

3a. Coelos, inquit, video
Apertos et cum Deo
Stantem Dei filium.

3b. Dono sancti spiritus
Turba victa penitus
Furit infidelium.

4a. Armata lapidibus
Sanctum quassat ictibus,
Orat flexis genibus:

4b. Domine, ne statuas
Nec malum restituas
Ignaris sceleribus.

5a. Mox spiritum tradidit
Et Domino reddidit
Primus martyr omnium.

5b. Cujus prece poscimus,
Ut habere possimus
Sanctorum consortium.

Prosar ms. Franciscan. saec. 14. Cod. Parisiense. 1339. — Mit Mel.

346. In Inventione s. Stephani.

1a. Exsultemus
Pari voto melodiam
Concordantes,

1b. Regi regum
In martyre laudem dignam
Celebrantes.

2a. Martyris insignia
Stephani solemnia
Plebs intendit,

2b. Plenus Dei gratia
Signa et prodigia
Qui ostendit.

3a. Martyrum primitiae
Dedicantur hodie
In Levita,

3b. Cujus festa gratiae
Mandantur memoriae
Recensita.

4a. Hic ad montem Domini
Viam parans homini
Celsiorem,

4b. Non pepercit sanguini,
Levitarum nomini
Dans honorem.

5a. Hic pro lapidantibus,
Deum ignorantibus,
Orat flexis genibus
Humi stratus.

5b. Paulus ejus precibus,
Unus ex nocentibus,
Fit jam ex credentibus
Renovatus.

6a. Ergo martyr Dei,
Tutela fidei,
Fac nos assequi
portum spei;

6b. Nos, qui sumus rei,
Jubilemus ei,
Qui dat gaudia
requiei.

Miss ms. Ratisbonense saec. 15. Clm Monacens. 13 022. — Mel. ersichtlich: Laetabundus.

347. De sancto Thoma.

1a. Gaude, felix India,
Thomae per insignia
Nitens praeconia,

1b. Qui tua ferocia
Lenit lenocinia
Dei clementia.

2a. Dum te formidat adire,
Verbo Dei redimire
Mortis metu territus,

2b. Magno sibi solamine
Christus tali affamine
Adfuit divinitus:

3a. Ad Indos, Thoma, transibis
Et cum corona redibis
Multis inibi lucratis;

3b. Thomas ait: en praesto sum,
Dominum te gloriosum
Sequi cunctis abdicatis,

4a. Sicque, Thoma, Sancte Dei,
Regis Indorum Mesdei
Servi metu percelluntur
Minantes interitum;

4b. Qui dum verbum seris Dei,
Fiunt justi ante rei,
Rex et sui consternuntur
Ad tuum introitum.

5a. Captivaris et ligaris
Ante regem ductus,

5b. Cedit ignis, nam insignis
Surgit aquaeductus.

6a. Cumque sternis fanum,
Locum daemoniorum,
Ense per profanum
Ministrum idolorum
Cruento Deo mitteris.

6b. Ergo, Thoma care,
Apostole Indorum,
Tu nobis placare
Deum, regem coelorum,
Deleta culpa digneris.

7. Ut tua fide firmati
Posthinc tibi sociati
Gaudeamus perenniter.

Miss. ms. Voraviense 5. saec. 15. A. — Miss. ms. Voraviense 35. saec. 14. B. — Miss. ms. Voraviense 31. saec. 15. C. — Miss. ms. Monacense 23 054. saec. 14. D. — 1b, 2 Lenire lenocinia A; lenocia BCD. — 2b, 2 actali famine B.; tali flamine B. — 4a, 2 Mescei D. — 6a, 3 Ensem AB.

348. De sancto Thoma.

1a. Gaude, mater ecclesia,
Psalle Christo praeconia
Pro donis magnificis,

1b. Adsunt Thomae solemnia
Et veneranda gaudia,
Christum lauda canticis.

2a. Coelestis excepit curia
Spiritum cum laetitia
Sancti Thomae apostoli,

2b. Idcirco pro tanta gloria
Haec dies plena gratia
Digne debet recoli.

3a. Sanctus Thomas de tenebris
Ac vitiorum laetebris
Ad Christum multos duxit,

3b. Quos divina clementia
Supernae lucis gratia
Clementer illuxit.

4a. Propter Christum compeditur
A reprobis et caeditur
Et in flammas mittitur;

4b. Sed ab igne egreditur
Illaesus, sic ostenditur
Divina potentia.

5a. Cum autem signis claruit
Multis, ad Christum meruit
Migrare cum gloria;

5b. Nam lanceis occiditur,
Sed merces Christus redditur,
Quo sine fine fruitur.

6a. Salve, pastor gregis Christi,
Qui virtutibus claruisti
Multis et miraculis,

6b. Nobis te collaudantibus,
Apud Christum precantibus,
Succurre tuis famulis.

Cantionale ms. Vissegradense V C e η saec. 15. — Mel.: Quadriforme signum crucis. — 3a, 2 Atque vitiorum Hs. — 3a. 3 multos perduxit Hs.

349. In Translatione s. Thomae Aq.

1a. De superna monarchia
Lux emissa cum sophia
Dat lumen fidelibus,

1b. Thomas dictus in hac via,
Cum coelesti hierarchia
Concordat virtutibus.

2a. Ex abysso vanitatis
Virum summae puritatis
Vocat sapientia,

2b. Quem abyssum veritatis
In fiscella paupertatis
Statuit Pannonia.

3a. Qui creavit entia
Summa providentia
Hunc praeordinavit.

3b. Quem sua clementia,
Replevit scientia
Spirituque pavit.

4a. Hic est legis declarator,
Hic doctorum lucidator
Sacra pandens munia,

4b. Falsos dissipat errores
Verosque componit mores,
Nota reddit crimina.

5a. Thronum tenens Salomonis,
Regnum sternit Babylonis
Dogmaque gentilium,

5b. Vires superat Samsonis,
Castis dum cingitur zonis,
Fit ceu candens lilium.

6a. Felix, per quem veritas
Panditur et falsitas
Omnis reprobatur,

6b. Virtutum moralitas,
Vitiorum pravitas
Mundo demonstratur.

7a. Latet hunc dum sacrum numen,
Petri, Pauli adest lumen,
Quo praeceptor omnium

7b. Jubet jubar illustrari,
Sidus vult clarificari
Pro luce fidelium.

8a. O quam probat hunc doctorem
Verum populi ductorem
Domini sententia,

8b. Quam bene de me scripsisti,
Christus inquit, ergo isti
Credat jam ecclesia.

9a. Laudes ergo pro inclito
Thoma doctore dicito,
Plebs serena,

9b. Cujus doctrinae radius
Christum demonstrat clarius
Luce plena.

10a. Sed tu, rabbi, pater pie,
Virgo purus et sophiae
Amator assiduus,

10b. Veritatem primam ora,
Ut quacunque nobis hora
Sit doctor perpetuus.

Miss. ms. Praedicatt. Vindobonens. s. sign. anni 1477. — Mel. offenbar: In coelesti hierarchia. — 2b, 3 Pannonia Schreibfehler?

350. De s. Thoma Cantuariensi.

1. Gaude, mater ecclesia,
In filiorum gloria.

2a. Quos peracta victoria
Coeli suscepit curia.

2b. Ibi Dei praesentia
Et pax viget perpetua.

3a. Ibi salus continua
Vera dant sanctis gaudia.

3b. Ibi Thomam coelica
Sanctum demulcent cantica.

4a. Cujus vita sanctissima
Virtutum fulsit gratia

4b. Mutus fatur et fugatur
Capitis obscenia.

5a. Cum defunctus esset unctus
Sacrosancto chrismate,
Mors recedit, vita redit
Orante pontifice.

5b. Obstupescit hausto potu
Plebis adunatio,
Quod liquoris benedicti
Non sit minoratio.

6a. Lapsus equo convalescit
Et laesuram laesus nescit
Praesulis precamine,

6b. Sanctus orans corde mundo
Dat salutem moribundo
Turbis admirantibus.

7a. Res miranda, vas quassatum
Vinum servat illibatum
Fractis tamen partibus;

7b. O quam pulchre precum vota
Mente libavit devota
Deo Dei famulus.

Miss. ms. S. Floriani XI 389 saec. 14. A. — Miss. ms. S. Floriani XI 394 saec. 14. B. — Miss. ms. S. Floriani III 221 saec. 14. C.

351. De s. Thoma Cantuariensi.

1a. Laeta mundus
Sit jucundus
Voce cantans
Alleluja,

1b. Regem verum
Laudans, rerum
Conditorem,
Mente pia.

2a. Angelorum intra chorum
Jam suscepta beatorum
Sede clara,

2b. Sole spreto vitae laeto,
Thomae datur sors pro leto
Magis cara.

3a. Sicut tellus lilium
Londonia filium
Parit Thomam,

3b. Neque cedit gladio,
Dum currit in stadio
Zelans Romam.

4a. Cedrus fit ex hysopo,
Martyr ex episcopo
Forma patris,

4b. Verbum hoc per vulnera
Dum propugnant viscera
Castae matris.

5a. Isaias sectus est,
Praesul ense nectus est,
Probans, quod electus est
Rex indigne.

5b. Si non confessoribus,
Credat vel martyribus,
Parcens proditoribus
Deo digne.

6a. O felix Anglia,
Flos angelica
Per sacerdotum
martyria,

6b. Quem docent gaudia
Vereri coelica,
Ipsum genuit
puerpera.

Miss. ms. Capit. Cracoviens. 2. anni 1438. A. — Miss. ms. Capit. Cracoviens. 1. saec. 15. B. — 1a, 1 Laetabundus AB. — 2b, 1 spes AB. — 4a, 3 Forma panis AB, gegen den Reim. — Mel. selbstverständlich: Laetabundus.

352. De s. Thoma Cantuariensi.

1a. Plaude Cantuaria
Plausu renovato,
Laude multifaria
Deum collaudato,
Urbs sanctificata,
Firmiter fundata,
Deo consecrata,
Pretioso sanguine
Praesulis ornata
Et sancti solamine
Thomae solidata.

1b. Per mortem pontificis
Mors mortificatur,
Per occasum judicis
Jus redintegratur,
Mors mortem fugavit,
Fraus fidem firmavit,
Nox diem novavit;
Mira lucis novitas,
Quam nox reformavit,
Miranda vivacitas,
Quam mors ministravit.

2a. Emicat ex tenebris
Lux, ex spinis rosa
Et ex fraudis latebris
Fides fructuosa,
Pastor immolatur,
Fides roboratur,
Caecitas caecatur,
Congaudet ecclesia,
Cum pax reformatur,
Dolet injustitia,
Cui jus dominatur.

2b. Nova nostris vallibus
Vinea plantatur,
Per quam nobis omnibus
Salus restauratur.
Jam risus moerorem,
Requies laborem,
Gaudium dolorem,
Spes timorem superat,
Sanitas languorem,
Fraudi fides imperat,
Fraenat pax furorem.

3a. Vitium virtutibus
Solet dominari
Et a fraudis viribus
Fides conculcari;
Nunc ordo mutatur,
Fraus annihilatur,
Scelus exstirpatur,
Martyris subsidio
Feritas sedatur,
Derogatur vitio
Virtus dominatur.

3b. Salve, lux laetitiae,
Lumen confessorum,
Thoma, sol ecclesiae,
Solamen Anglorum.
Tu justi juvamen,
Tu moestis solamen,
Tu lapsis levamen
Tu nostra memoria
Nostrum medicamen
Tibi laus et gloria,
Virtus, honor. Amen.

Miss. ms. Autisiodorense saec. 14. Cod. Parisiens. 17316. A. — Miss. ms. Silvanectense saec. 15. Cod. S. Genovefae Parisiens. BBl. Fol. 11. B. — Prosar. ms. S. Frambaldi Silvanectens. saec. 14. Cod. S. Genovefae Parisiens. BBl. 4°. 45. C. — 1b, 7 diem renovavit B. — 2a, 9 Cui pax B. — 2a, 11 Cui vir A. — 2b, 6 fehlt A. — 2b, 7 timorem BC. — 2b, 8 dolorem BC.

353. De s. Thoma Cantuariensi.

1a. Palmes fructum fert in vite,
Dum consummat Thomas mite
In Christo martyrium.

1b. Martyr latens declaratur,
Dum confessor laceratur
Inter manus hostium.

2a. Adolescens fere Saulus,
Praesul factus vere Paulus,
Commutavit studium;

2b. Vetustatem declinavit,
Legem carnis expugnavit
Imitando spiritum.

3a. Novus novis insistebat,
Indefessus exercebat
Caritatis opera,

3b. In honore praesulatus
Deo crevit vir beatus
Sanctitatis gratia.

4a. Innocenter sed latenter
Informari regulari
Studuit custodia,

4b. Corpus domans vigilando,
Lectum lavit lacrimando
Orans cum fiducia.

5a. Levi cibo, dura veste,
Gravi potu, raro teste
Pertulit supplicium;

5b. Carnem diu sic mactavit,
Quae non tandem toleravit
In aperto gladium.

6a. Gradu functus, tuta mente,
Mole litis ingruente
Subiit exsilium,

6b. Revocatus martyrio
Datur matris in gremio
Ecclesiae gaudium.

7a. Fortis victor gloriosus,
Christi testis pretiosus
Coeli regnat incola,

7b. Cujus mundo mirifica
Per virtutum insignia
Declarantur merita.

8a. Sanctitatis flagrantia
Mundi replentur spatia,
Gaudet Cantuaria;

8b. Martyr clemens et confessor
Pius nobis intercessor
Vitae poscat praemia,

9. Ut divina largitate
In aeterna claritate
Perfruamur gloria.

Miss. ms. Secoviense saec. 14. Cod. Graecens. 456.

354. De s. Thoma Cantuariensi.

1a. Paulo tuo gaude, Roma,
Et tu tuo plaude Thoma,
Felix Cantuaria,

1b. Pauli Thomas imitator,
Praedo fuit et vastator
Pacis in ecclesia.

2a. Hinc ex lupo lator legis,
Pastor pius et dux gregis,
Agnus innocentiae,

2b. Et athleta Christi fortis
Poena spreta dirae mortis
Mortem vicit hodie.

3a. Thoma, martyr pretiose,
Fac nos mortis taediosae
Non timere taedia,

3b. Tu post Paulum spes secunda,
Desperatis ut fecunda
Conferatur venia.

4a. Tibi lepra, scabra cedit.
Mutus fatur, orbo redit
Visus et virilia;

4b. Claudus salit, surdus audit,
Caecus videns tibi plaudit.
Tanta data gratia.

5a. Per te membris destitutis
Priscae redit vis virtutis,
Cedunt quaeque vitia,

5b. Si sit firma spes salutis,
Fracto jugo servitutis
Fugantur daemonia.

6a. Verbum complens hic divinum
Semetipsum vespertinum
Dedit sacrificium,

6b. Quos praescivit et praedixit.
Dum pro Christo pie vixit
Missus in exsilium.

7a. In talentis duplicatis
Flamma fervens caritatis
Laetus bibit calicem,

7b. Et idcirco cum beatis
Regno gaudet claritatis
Coeli super apicem.

8a. Jesu bone, rex coelestis,
Cujus Thomas verus testis
Viva placet hostia,

8b. Nos illius patronatu
Liberatos a reatu
Transfer ad coelestia.

Miss. ms. Capit. Olomucens. 45. saec. 15. A. — Miss. ms. Olomucense saec. 15. Cod. bibl. publ. I 1 6. B. — Miss. ms. Olomucense saec, 15. Cod. bibl. publ. I III 9. C. — 7a, 2 Flamma fluens. BC.

355. De sancto Udalrico.

1a. Salve, sidus puritatis,
Mundae ros felicitatis,
Udalrice floriger,

1b. Vas insigne sanctitatis,
O divinae civitatis,
Christi miles, armiger.

2a. Nardus odorifera,
Cedrus salutifera,
Canonista Mariae,

2b. Stella tu lucifera,
Dos morum dulcifera,
Cytharista sophiae.

3a. Parmula constantiae,
Dulcor temporantiae,
Balsamus amoris;

3b. Normula justitiae,
Rivulus prudentiae,
Libanus honoris.

4a. Cunis infans indicaris,
Te beatum demonstraris
Lactis abstinentia;

4b. Cibi vitae corporalis
Plus es tantus atque talis
Dei excellentia.

5a. Felix eras hinc adultus,
Tibi semper Dei cultus
Adfuit miraculis,

5b. Coeli regnum elegisti
Et illecebras sprevisti
Militantes maculis.

6a. O magistra militaris,
Digno digna coronaris
Udalrice, Suevia,

6b. Tali flore perornaris,
Tanta luce demonstraris
Evitare devia.

7a. Urbs insignis es, Augusta,
Infulari hac venusta
Dote pulchra filia;

7b. Gratuleris laude digna,
Deo velut non privigna
Redde vota milia.

8a. Gemma fulgens praesularis,
Rosa rubens salutaris,
Pastorale lilium;

8b. Udalrice, hujus maris
Educ undis nos amaris
Dulce per auxilium.

Cod. Scotorum Vindobon. 53. c 7. anni 1346. — Mit Mel.

356. De sancto Udalrico.

1a. Fontem dulcem sicut cervus,
Sic ad Christum constans servus,
In praeceptis non protervus,
Festinat Udalricus;

1b. Qui cum statim esset natus,
Post tres menses ablactatus
Fuit et supremo datus
Mirifice pudicus.

2a. Disciplinis post adstrictus,
Arte Dei sic amictus,
Peritorum quod conflictus
In hunc esset prospere;

2b. Romam quaerit et praelatum
Summum adit sibi gratum,
A quo fuit prophetatum
In pastorem crescere.

3a. O confessor magnae spei,
In Augusta praesul Dei,
Nobis confer ut non rei
Simus sed sub gratia;

3b. Qua sic velis impetrare,
Ut rebelles superare
Et destructa reformare
Possimus palatia.

Miss. ms. Virunense saec. 15. Cod. Musaei Virunens. 332. — Mel. jedenfalls: Verbum bonum.

357. De sancto Udalrico.

1a. Gaude, coeli curia,
Recolens solemnia
Udalrici praesulis,

1b. Gaude, orbis orbita,
Sole tanto praedita,
Lucem dante populis.

2a. Gaude, gaudens gaudio
Tam claro de filio,
O mater ecclesia,

2b. Gaude, libens promere
Corde, ore, opere
Tam sancti praeconia.

3a. Gaude, sacer inclitis
Udalrice meritis
Florens ab infantia,

3b. Gaude, qui jejuniis
Instas et vigiliis
Flocci pendens noxia.

4a. Gaude, orbis framea,
Facis, Dei vinea
Ne sit hortus olerum.

4b. Gaude, lingua aurea,
Fidei ab area
Vepres vellis scelerum.

5a. Gaude, plenus gratia,
Mentis nostrae spuria
Tua prece expia;

5b. Gaude, dives gloria,
Nos Deo consocia
In coelesti patria.

Miss. ms. Neoclaustrense XII B. 11. aec.s 15. — Mel. jedenfalls: Veni sancte spiritus. — 4a, 1 orbi framea Hs.

358. De sancta Ursula.

1a. Ave, lux insignis,
Quae ut Deo dignis
Coelites insignis
Thalamos virginibus,

1b. Morte qua fideli
Flagrans igne zeli
Scandit alta caeli
Ursula cum milibus.

2a. Haec vas egregium,
Gerens cor regium,
Fugit conjugium
Et viri contagia;

2b. Quaerens auxilium
Undecim milium
Sibi similium
Exsulat per maria.

3a. Castra summi regis
Virgo spe secura
Sequens cum collegis
Spernit peritura

3b. Turmas pii gregis
Pia regens cura
Pensat, quae sunt legis,
Colit coeli jura.

4a. Post maris gravia
Venit Coloniam,
Ductrice gratia
Tendens ad gloriam.

4b. Audit per somnia
Coelestem nuntium
Spondentem gaudia
Sed post martyrium.

5a. Mox Romam visitans
Sanctarum concio
Nil prorsus haesitans
Redit cum gaudio.

5b. Decurso stadio
Vitae, quae praeterit,
Percussa gladio
Hunnorum interit.

6a. Jam nunc invita
Cedens hac vita,
Icta sagitta
Coelum scandit Ursula;

6b. Ergo beatae
Jam laureatae,
Nobis placate
Christum prece sedula.

Miss. ms. S. Dionysii saec. 14. Cod. Parisiens. 1107. — Mit Mel. = Ave Maris stella, Mellis coeli etc.

359. De sancta Ursula.

1a. Agnum sponsum virginum,
Regem regum Dominum,
Omnes adoremus,

1b. Virginum victorias
Et coelestes gratias
Laete decantemus.

2a. Haec sunt milia undena,
Turba fortis et serena,

Pugnans cum victoria,

2b. Rosae, stellae, margaritae,
Rubent, micant, splendent, vitae
Clara luminaria.

3a. Cum candore virginali
Et cruore triumphali
Scandunt ad coelestia.

3b. Quam beatae, quam formosae,
Quam sacratae, luminosae
Fulgent nunc in gloria.

4a. Spreta felix Ursula
Mundi regni infula
Et virili copula
In coelis laetatur,

4b. Serto nitet regio,
In coeli palatio
Sponso regis filio
Christo copulatur.

5a. Legit virgines decoras,
Quas vocabat ad coronas,
Baptizatae tollunt moras,
Navigant Coloniam;

5b. Cadunt oves trucidatae,
Rubent rosae cruentatae,
Intrant sponsae sic gemmatae
In coelestem curiam.

6a. Nos totalem fide fortem,
Virginalem hanc cohortem
Canamus praeconiis,

6b. Ut coelorum corde mundi
Post hanc vitam laetabundi
Perfruamur gaudiis.

Sequent. ms. Praedicatt. Cracoviens. s. sign. saec. $^{15}/_{16}$. A. — Miss. Praedicatorum imp. Venetiis 1523. B. — 3a, 2 Cum cruore B. — Mel.: eigene.

360. De sancta Ursula.

1a. Gaude, Sion filia,
Spirans ad martyria
Contemplatione,

1b. Pulso carnis nubilo
Mentis plaude jubilo
Virginum coronae.

2a. Quae victrices palmas ferunt
Stolis tectae, quas laverunt
Agni Dei sanguine,

2b. Auro, gemmis perornatae
Rosas carpunt laureatae
Virginis cum virgine.

3a. Velut cedri vernant flore,
Quas perfundens Deus rore
Complantavit in tenore,
Ut sint nidus passeri;

3b. Secus aquas scripturarum
Cum novellis olivarum,
Lumen stillant animarum,
Ut respirent miseri.

4a. En in choro angelorum
Nuptialem sternunt thorum
Et in horto gaudiorum
Commetunt aromata;

4b. In convalle pietatis
Nardus fraglat caritatis
Et flos candet castitatis,
Virtutum charismata.

5a. Inter tanta floscula
Prima floret Ursula,
Gerasina, Sicula,
Ducta a Britannis

5b. Quarum ad consilia
Sunt undena milia,
Ut rosae vel lilia
Fraglant Alemannis.

6a. Quidam testes sunt earum
Et consortes gratiarum
Praesules et milites,

7a. Quae dum Roma redeunt,
In Agrippa subeunt
Gladios Hunnorum,

8a. Bethsaidae sunt piscina,
Quae fit aegris medicina
Ad virtutis bravium,

9a. Ergo patres et puellae,
Jam divino pastae melle,
Nos purgate omni felle
Vestrae precis gratia,

6b. Ad vindictam nationum
Signo ferunt passionum
Gladios ancipites.

7b. Spreta mundi gloria
Mutant transitoria
Sub spe futurorum.

8b. Boni pisces in sagena,
Quibus Christus est in coena
Salutis cibarium.

9b. Ut tentati non vincamur,
Laude vestra fulciamur,
Sed laetari mereamur
Sempiterna gloria.

Miss. ms. Cremifanense 339 saec. 15. — 3b, 1 Muro, gemmis. — 4a, 1 In in choro. — 5a, 1 setzt einen Nom. neutr. flosculum voraus. — 5a, 3 Quam Gerasina. — 5a, 4 Duxit a.

361. De sancto Victorino.

1a. Christo laus, qui Victorino
Cum germano Severino
Contulit coelestia.

2a. Quem in nocte attemptavit
Satan et contaminavit
Luctu ut puellula.

3a. Et infigens fago durae
Manus, plantae ut scissurae
Aboleret crimine.

4a. Amiterni tunc beatum
Elegerunt in praelatum
Et pastorem gregibus.

5a. Quo audito Caesar Nerva
Hunc traduxit cum caterva
Forti in exsilium,

6a. Tunc praeses Aurelianus
Mox in sanctum mittens manus
In sursum cum pedibus

7a. Martyr Christi est ereptus
Tota quoque circumvectus
Coelesti laetitia.

8a. Meydburg, fausta urbs, laetare,
Caesar Otto quod per mare
Tibi et Saxonibus

1b. Victorinus in deserto
Lustro se recludens certo
Refutans terrestria.

2b. Defrautatus ob reatum
Durissimum cavit stratum
Gradiens ex cellula.

3b. Tonitrus e coelo ruens
Fagum trivit, sed hunc tuens
Deus cum munimine.

4b. Ut praeesset praenotatis
In doctrinis sanctitatis
Et sanctorum sedibus.

5b. Simulacris qui libare
Sprevit, docens adorare
Solum Dei filium.

6b. Hunc suspendit super undas
Putrefactas et immundas;
Sic a mundi caedibus

7b. Ergo, martyr Christi, asta
Coram throno matre casta,
Impetra solatia.

8b. Corpus hujus apportavit,
Qui languores effugavit
Saevis cum daemonibus.

Grad. ms. saec. 15. Clm. Monacens. 23286. — Mel.: Gaude Sion quod egressus. — 2b, 2 Larissimum Hs. — 4a, 1 Nyturnini Hs. — 6a, 3 Sursum cum Hs.

362. De sancto Victore.

1a. O beata beatorum
Martyrum memoria,
2a. Qui post mortem in consortem
Coelestis militiae
3a. Hic benigne Deo digne
Legioni praefuit,
4a. Reddens regi sua, legi
Dei quidquid debuit,
5a. Qui dum sana fide vana
Idola despiciunt,
Poenas, mortes Christi fortes
Tirones suscipiunt.
6a. Ergo Christi cohaeredes
Facti in coelestibus,
7a. Christi testis, Victor fortis,
Fac post transitoria

1b. Intra quorum splendet chorum
Victoris victoria.
2b. Est a Deo cum trophaeo
Assumptus laetitiae.
3b. Christi fidem doctus pridem
Servare ut decuit.
4b. Consodales esse tales
Vita, verbo docuit.
5b. Christum ducem Christi crucem
Imitantes perferunt,
Se mactatos, caesos, stratos
Holocaustum offerunt.
6b. Regnant isti, praesens aedes
Quorum servit laudibus.
7b. In coelestis nos cohortis
Exultare gloria.

Miss. ms. Sanctense s. sign. saec. 15. — 4a, 1 suae Hs.

363. In Translatione s. Victoris.

1a. Psallat plebs et cleri ordo,
Psallat plectro decachordo
Cordis cum laetitia,
2a. Ab externae regionis
Finibusque Pharaonis
Uber Dei gratia
3a. Quem sacra cum legione
Christus benedictione
Praevenit dulcedinis,
4a. Hic virtute trina fultus
Summae trinitatis cultus
Inardescens studio
5a. Bonum certamen certavit,
Cursum bene consummavit
In hoc vitae stadio;
6a. Hic fert Moysis figuram,
Dum per passionem duram
Rubrum mare transiit;
7a. Hic fert Josue ducatum
Ducens agmen Deo gratum,
Bellatores strenuos;

1b. Christo regi laus cantetur,
Christi militis laudetur,
Victoris victoria.
2b. Hunc patronum destinavit,
Hunc thesaurum commendavit
Nobis ad solatia.
3b. Fide firma, spe sincera,
Firmans caritate vera
Turrim fortitudinis.
4b. Victor trinus hostem stravit:
Mundum sprevit, se negavit
Carnem necans vitio.
5b. Quem decorat laureatum,
Quem honorat hunc donatum
Christus vitae bravio.
6b. Rubrum mare passionis
Ob terram promissionis
Israel dux subiit.
7b. Quos voto et vita pari
Gaudet sibi sociari
Constantes, innocuos.

8a. Hic Goliam superavit
Imitator veri David
In funda et lapide.

8b. Lapis firma fides Dei,
Quo feritur Philistaei
Fons bacchantis rabide.

9a. Iste tuus Maccabaeus,
Hic atletha pro te, Deus,
Laetum laete pertulit,

9b. Dum profani jussu regis
Testamentum tuae legis
Corde. ore praetulit.

10a. Bibens torrentem in via
In coelesti hierarchia
Caput exaltavit dia
Coronatum gloria.

10b. Cujus colit nunc sacratum
Corpus sibi commendatum,
Nutu divino translatum,
Xantensis ecclesia.

11a. Victor sancte servos serva
Vires hostium enerva,
Fac ut haec sua caterva,
Tuta sorte a proterva,
Tuis vacet laudibus.

11b. Jesu, summi, patris nate.
Merito Victoris a te
Nobis detur, ut beate
Coram sacra majestate
Fruamur coelestibus.

Grad. ms. Sanctense s. sign. saec. 15. ex. — 2a, 3 Urbe Dei Hs. — Mel.: Salve mater salvatoris. — Verfasser der Sequenz ist vermutlich der Xantener Decan Arnold Heimerich, † 1491.

364. De sancto Vincentio.

1. Victori Deo
laudum praeconia
referat
gaudens ecclesia.

2a. Cum dies celebris
annua
revehit mundo gaudia,

2b. Sonoris vocibus
dulcia
concinat chorus cantica.

3a. O quam recolenda
instant solemnia,
exsultat
nunc omnis ordo
mira laetitia.

3b. Vivis lapidibus
aetheris edita
jungitur
gemma splendida
in poli regia.

4a. O Vincenti,
sacri parta tibi
pretio sanguinis
donatur laurea.

4b. Cum sanctorum
choro spirituum
victor gloriaris
in stola rosea.

5a. O quam digna geris
martyris insignia,
praemia tui laboris,
poenis succedunt
aeterna gaudia.

5b. Ad illa milites
tendunt certamina
talibusque bellatores
ornant trophaeis
et tanta gloria.

6a. O quanta supera
regis in curia
merces militantibus
datur post proelia.

6b. In Christo credula
sit mens intrepida,
brevis quidem labor est,
dona perennia.

7a. Fragilis materia,
pulveris haeres
et transitura,
ut vivas
Deo, moriaris,
sic scandens ad sublimia.

7b. Martyris supplicia
si paulo tibi
videntur dura,
respice,
quid sit promereri
pro terrenis coelestia.

8a. O Vincenti,
sancti spiritus
flamma, purgans
omnia
cordis intima,
devicit
ignis incendia.

8b. O divinae
dux militiae,
tibi phalanx
coelica
sistit obvia
jubilans
laude dulciflua.

9a. Fortis belligerator,
paradisi gaudia,
quaesumus,
nobis implora,
quo gaudeamus
tecum per saecla.

9b. Felix, felicitatis
aeternae praecipua
munera
tuis deposce,
regis aeterni
frui praesentia.

10. Ave, martyr
semper colende,
tibi sit laus
temporis ulla
sine meta.

Miss. ms. Calvimontanum saec. 14. Cod. Parisiens. 9442. — Mit Mel.

365. De sancto Vincentio.

1a. Christo canamus
diei
hujus pangendo gaudia,

1b. Martyris almi
colendo
Vincentii praeconia.

2a. Ortus ab Hispania
nobilitatis conspicuae
linea

2b. Claruit scientia,
claruit et facundi oris
gratia,

3a. Sacrae fidei
edocendo mysteria.

3b. Quam immania
tulit vitae dispendia!

4a. Rimantur ungulae
costarum
ejus intima,

4b. Discerpunt viscera,
membrorum
solvunt vincula.

5a. Scissa cutis,
fusus sanguis,
os elisum,
caro omnis lacera.

5b. Sat fidei
peroratur,
convalescit
fortior ad singula.

6a. Confutatur
Daciani
judicis perfidia,

6b. Debachatur
efferatus
immani saevitia.

7a. Raptum jubet
martyrem mox applicari
ad incendia,

7b. Crepitanti
sale consperguntur prunis
usta viscera.

8a. Reportatur denuo martyr
ad lectorum mollia,

8b. Sed mox resoluta illius
coelos petit anima.

9a. Laus sit tibi, Deus,
martyrum tuorum
victoria,

9b. Cujus ope tanta
evicerunt et tot
luctamina.

10. Ave, martyr praedicande,
Nobis coeli gaudia
supplicando impetra.

Miss. ms. Beccense saec. 13. Cod. Parisiens. 1105. — 8b, 1 sq. illius coelos petit.

366. De sancto Vincentio.

1a. Militans in gratia,
Jubilans in gloria,
O mater ecclesia,
Regi Christo

1b. Prolis in memoria
Nova laudum munia
Da fruens laetitia
Die isto.

2a. Sapiens hic filius
Scilicet Vincentius,
Suo excellentius
Laus sit patri.

2b. De quo tam eximius
Sursum et inferius
Crescit abundantius
Honor matri.

3a. Sancti Petri regula
Ab aetate parvula
Litteris praeambula
Hunc instruxit,

3b. Sancti Sixti regula,
Sanctitatis formula,
Ad aeterna gaudia
Post perduxit.

4a. Per hunc gaudet ethnicus,
Caecus et hydropicus,
Surdus, epilepticus
Et gibbosi.

4b. Omnes sani gestiunt,
Daemon, vincla fugiunt
Et mundatos sentiunt
Se leprosi.

5a. Hujus almi gratia,
Quorum praeter alia
Defunctorum corpora
Reviviscunt.

5b. Sursum Christi munera
Fac, Vincenti, scandere,
Qui sub mortis pondere
Ingemiscunt.

Miss. ms. Voraviense 35. saec. 14. — 3b, 1. Ursprünglich de s. Laurentio ?

367. De sancto Virgilio.

1a. O Jerusalem superna,
Dies tua sempiterna
Luce fulget hodierna
Coelo demissa clarius;

1b. Qua sacrum adauxit chorum
In splendoribus sanctorum
Luce pari meritorum
Sacer praesul Virgilius.

2a. Auro coeli gemma viva,
Novae lucis diffusiva,
Arte ac virtute diva
Superintexta promicat,

2b. Cujus fulgur móx inspectus
Salutis causat effectus
Contra morbos et defectus,
Si fides firma supplicat.

3a. Vita clarus et politus,
Christo lapis insignitus,
Quem gloriae capit situs
Gratiae magisterio,

3b. Dum de mundo triumphavit,
Dum hostem sibi substravit,
Sese vincens adaptavit
Coelesti aedificio.

4a. Consummatus ad perfectum
Vas gloriae, vas electum,
Lumen patens et erectum
Fulget in domo Domini,

4b. Cujus pondus meritorum
In numero confessorum
Sentit opem praemiorum
Ejus devotus nomini.

5a. Caecis lumen gratum redit,
Transit morbus nec jam laedit,
Vi coactus daemon cedit
Invocato Virgilio.

5b. Fons gratiae et virtutis
Late patet fide tutis
Cum optatae spe salutis
Sub ejus patrocinio.

6a. Pastor pater et patrone,
Tuos in tuto repone,
Quo consortes spei bonae
Firmi stent in periculo.

6b. Rege, reduc oberrantes
Et confirma bene stantes,
Ut te sint hic imitantes
Et in futuro saeculo.

Miss. ms. Voraviense 35 saec. 14. A. — Miss. ms. S. Floriani XI 389 saec. 15. B. — Miss. ms. S. Floriani XI 394 saec. 14. C. — Miss. ms. S. Floriani III 221 saec. 14. D. — Cod. Palat. Vindobonens. 547 saec. 15. E. — 3b, 2 Dum et hostem. BC. — 4a, 1 praefectum BD. — 6a, 2 in tuo expone BCD.

368. De sancto Vito.

1a. Athletam Christi, juvenilem
Annis, mente sed senilem
In salubri prudentia,

1b. Perdignum laude veneremur,
Ejus mira modulemur
Devota cum frequentia.

2a. Gloriosus puer Vitus,
Virtute multa redimitus
Sua in infantia,

2b. Reges saevos superavit,
Deos vanos et prostravit,
Fugavit daemonia.

3a. Membra sanat arefacta,
Caeca patris sunt redacta
In virtute propria,

3b. Olla fervens tabescebat,
Leo ferox nec laedebat
Sacratam infantiam.

4a. Vultu Dei hic electus
Per aquilam est refectus
Cum suis sodalibus,

4b. Ut oliva pullulantem
Jesus probat hunc infantem
Diris cruciatibus.

5a. Quos velut gigas triumphavit
In Christo Jesu, quem amavit
Puro desiderio,

5b. A patre saevo segregatur,
Terrae longinquae sociatur
Duce nauta angelo.

6a. Sed post catastae cruciatus
Cum suis sursum est levatus
Ad aethera cum jubilo,

6b. Ubi decore laureatus
Regnat festive trabeatus
Prae claritatis pallio.

7a. Tu ergo tam excelse Dei
Nobis, qui sunt Deo rei,
Pio succurre suffragio,

7b. Ut possimus conregnare,
Tibi semper et laudare
Trinum aeterno tripudio.

Miss. ms. Zwethalense 229 saec. 14. add. saec. 15. A. — Miss. ms. Voraviense 35 saec. 14. B. ohne Varianten.

369. De sancto Wenceslao.

1. Festa mente jucundemur,
Festa voce veneremur
Diem natalitium,

2a. Quo est natus vir beatus,
Wenzeslaus Deo gratus
In terra viventium,

2b. Qua mens semper habitavit,
Caro dum hic aggravavit
Spiritum egregium.

3a. Ducem istum Bohemorum
Lux inargentavit morum,
Inauravit passio,

3b. Illud junxit
hunc confessoribus,
Hoc honorem
auxit martyribus,
Ista dies filio.

4a. Vitam, mortem revolvamus,
Et sic diem hunc ducamus
In salutis otium.

4b. Et praecordialibus
Prius demus vocibus
Vitae dulcis lilium.

5a. Flos explosus morum viam
David sancti prophetiam
Festinat addiscere,

5b. Nudis plantis domum Dei
Puer adit bonae spei,
Deo studet psallere.

6a. Annos surgit in majores
Et in ramos fortiores
Planta Dei tenera,

6b. Intus, extra crescit myrthus,
Totam terram myrthi virtus
Replet odorifera.

7a. Elevatur jam lucerna.
Quam accendit lux superna,
Flamma sancti spiritus;

7b. Gaudet tota regio,
Tam illustri radio
Radiata coelitus.

8a. Honor mores non pervertit,
In salutem arma vertit
Potestatis gloriam,

8b. Caeci lumen, claudi pes
Viduae, pupilli spes,
Deo reddens latriam.

9a. Cujus sensus cuncta regit,
Messem unam regi legit,
Ut, quae sunt carnalia,

9b. Verbo patris operante,
Sacerdote ministrante
Fiant spiritalia.

10a. Post haec mortis de torrente
Fratre bibit persequente,
Sed transit absinthium,

10b. Deo justum exaltante.
Rosam rosis aggregante
Dulcorem in nimium.

11a. Fraudulenter invitatur,
Venit, sedet, epulatur,
Ter ebullit, ter sedatur
Fratris furor impius;

11b. Tempus noctis dux sequentis
Piis transiit lamentis,
Piae mentis alimentis,
Piae mortis praescius

12a. Adest stella, praeco lucis,
Bis in caput sancti ducis
Mittit ensem manus trucis
Indignante gladio;

13a. Clamat reus: adsunt rei
Trucidantque sanctum Dei;
Coronatur tali cruce,
Regem facit hunc de duce
Regis regum gratia.

12b. Timet quippe vulnerare
Nec in via audet stare,
Cadit curans hunc levare,
Reddit pius impio.

13b. Wenceslae, rex es factus,
Rege nostros, o rex, actus,
Hujus terrae rege regem,
Cum pastore rege gregem,
Dux, duc ad coelestia.

Sequent. ms. Arnesti de Pardubic anni 1360. Cod. Capit. Pragens. s. sign. — Mel.: Laudes crucis. — 2a, 2 Deo carus Hs. — 4b, 2 demus varibus Hs. — 6b, 1 Intus et extra Hs. — 12b, 2 in viam oder minam Hs.

370. De sancto Willibrordo.

1a. Festa patris Willibrordi
Sint jucunda pio cordi,
Psallat mater ecclesia,

2a. Hic Wilgiso patre satus,
Plenae lunae praesignatus
Est matri per somnia,

3a. Applicatur litterali
Disciplinae spiritali
Subsequente gratia,

4a. Exhinc vitae verbum sevit,
De quo seges parta crevit
Renitente Frisia,

5a. Hujus nomen ut emersit,
Dux Pippinus hunc accersit,
Cui parebat Francia;

6a. Suadet dux, aditur Roma,
De quo pontifex aroma
Capit hoc in somnia:

7a. Sanctus adest, currunt turbae
Clerus, papa prodit urbe,
Suscipitur cum gloria,

8a. Danis stillat vitae verbum,
Quod non capit cor superbum,
Visitatur Frisia,

9a. Friso videt et fatiscit,
Morti dare sanctum gliscit,
Sed coercet Francia;

10a. In Trajecto praesulari
Sede sita salutari
Totus vacat opera,

1b. Cujus verbo foecundatur,
Cujus fide perlustratur
Dante Dei gratia.

2b. Magnus fore praemonstratur,
Summa prorsus educatur
Patris diligentia.

3b. Hic instructus regulari
Vita studet informari,
Frequentat coenobia.

4b. Quae, ne ferat semper spinas,
Sanas continet doctrinas,
Innovat novalia.

5b. Hic baptizat natum ducis,
Totam gentem verae lucis
Imbuit notitia.

6b. Post tres dies vir beatus
Adventabit, praesulatus
Hunc sublimes infula.

7b. Archipraesul ordinatur,
Nomen Clemens adaptatur,
Redit auctus gratia.

8b. Hic baptizat, de Fosite
Fonte fontem sacrans vitae,
Ter denorum corpora.

9b. Cui tandem parens victa,
Willibrordi capit dicta
Devovens daemonia.

10b. Acta vita, verbo, signis
Ut columna fulgens ignis
Transit ad coelestia.

11a. Nos peccati mersi sorde
Tua, pater Willibrorde,
Poscimus suffragia.

11b. Firma stantes, lapsos tolle,
Noxas aufer, morbos pelle,
Christo nos concilia.

12. Ut post hujus finem vitae
Dicat: Electi, venite
Ad superna gaudia.

Grad. ms. Sanctense s. sign. saec. 15. — Mel.: Majestati sacrosanctae; zu 8b, 1 vgl. Alcuin, Vita S. Willibrordi Lib. I. cap. 10.

371. De ss. Wirone, Plechelmo, Otgero.

1. Ad laudes Salvatoris
ut mens incitetur humilis,

2a. Sentiat hunc diem
justa de causa celebrem

2b. Wironis Plechelmi
et Otgeri memoria.

3a. Hodierna luce
pariter
quos veneratur populus,

3b. Qui semper in choro
sanctorum
splendent ut sidus aureum.

4a. Et angelorum coetibus
laeti sociantur
in supernis,

4b. Quibus in hoc saeculo
fidei nexu
sociabantur.

5a. Qui tritici suam
cunctis dantes mensuram
ad fidei caulas
vocantes oviculas
lupi vincebant insidias.

5b. Fideliter sua
partientes talenta
dederunt ad mensam
Domini pecuniam,
ut dignam facerent usuram.

6a. Beati hi servi,
quos adveniens Dominus
vigiles invenit,

6b. Probatos in terra
super omnia statuit
illos in patria.

7a. Ad horum ergo gloriam
celebrandam
concinat clerus
laudem dignam
et populus
laetis respondeat vocibus.

7b. Clamemus omnes cernui:
sancte Wiro,
sancte Plechelme
et Otgere,
vestris hosce
precibus greges adjuvate.

8a. Ne nos
aeternus deserat pastor,
sed furorem luporum
a nobis arceat.

8b. Et vos
nostri rectores estote,
quos hic dedit operis
sui vicarios.

9a. Ut fidem inconcussam
teneamus operibus
bonis semper fructuosam

9b. Et post haec certamina
vobiscum in gloria
gaudeamus sempiterna.

Missarum officia pro iis festivitatibus quae dioecesi Ruraemundensi sunt propria. Lovanii 1608. — Die Sequenz ist alt, leider keine ältere Quelle. Stammsequenz ist Kehrein 465. In Strophe 4 ist aber der Rhythmus zerstört, in Strophe 8 geändert und 9 hat eine Gegenstrophe erhalten.

372. De sancto Zenone.

1a. Omni laude sit florescens
Fervor mentis inardescens
Plausus dans altissimo,

2a. Ortu fulgens sidus mirum,
Cujus fulgor mundi gyrum
Digno pinxit praemio,

3a. Ea solum
gliscens colloquia,
Quae divina
rorant consilia,
Veronensis
praesul habilia
Secretaque
loca vult amare.

4a. Aegrae mentes quo valescant,
Tacta verbo vitae crescant
Quasi cedrus libere,

5a. O talentum nobile,
Quod sic sumpsit mobile
Lucro multifario;

6a. Raptum pulsu fluminis
Signo vivi luminis
Mox salvavit,

7a. Pharetram contrivit diram,
Rabiei pellens iram
De regali filia;

8a. Olivarum fluens more
Largus, udus divo rore
Sanctus, Dei pro honore
Datum dat egentibus.

9a. Ovat ejus te virtute
Caecus, claudus, surdus tute
Sentiens juvamina;

10a. Invocamus
ergo te patronum,
Sancte Zeno,
mentis auge bonum
Vulsa labis scoria.

1b. Basem firmam qui construxit,
Templo suo dum illuxit
Zeno felicissimo.

2b. Nitens bonis hic a cunis
Sanctus vitae et immunis
Matris venit gremio.

3b. Zelo puro
regis accubitum
Ut sentiret
posset et subitum
Nardus sua
fructum per publicum
Sic odorem
late respirare.

4b. Novit blandos nam per mores
Atque pios Deo flores
Animarum mittere.

5b. O excellens gratia,
Augens hoc per spatia
Celans non sudario.

6b. Anchoram proficui
Figens corpus mortui
Animavit.

7b. Rex mercede pro condigna
Huic mente de benigna
Dat coronae lilia.

8b. Notus botrus pleni fructus
Finit dies hujus luctus,
Coelo gaudens est adductus
Meritis decentibus.

9b. Beat atque vi profunda
Urgens quos reclusit unda
Templo dans tutamina.

10b. Sine fine
Deum contemplari
Ejus quoque
vultu jucundari
Fer in coeli gloria.

Grad. Mosburgense anni 1360. Cm. Universit. Monacens. 157.

DE COMMUNI.

373. De ss. Angelis.

1. Summae trinitatis
tres summi
adestote angeli.

2a. Tu purgator Raphael,
illustrator Gabriel,
consummator Michael,

2b. Nos purgantes macula,
replentes scientia,
consummantes gratia.

3a. Nam tu, purgator
oculorum,
quos caecavit stercus
avium,
te demonstras
purgatorem cordium,
quibus nocet
foeditas
cogitationum.

3b. Sed tu, qui visum
Danieli
pandis et secretum
virgini,
te ostendis
scientiarum ministrum,
quae de sursum
descendunt
a patre luminum.

4a. Tu, qui habes aureum
thuribulum
cum incensis orationum,

4b. Deum placas humilis
altissimum,
minister consummationum.

5a. Ergo quod Petrus,
Johannes, Jacobus,
inter apostolos,

5b. Hoc vos, Michael,
Gabriel, Raphael
estis inter angelos.

6a. Jacobus
et Raphael explantant
vitia,
Johannes atque Gabriel
illustrant corda.

6b. Tu, Petre,
tuque, Michael, bini
vertices
perfectionis, virtutis
pares perfectores.

7a. Tu draconem,
tu Neronem
humilias,
tu angelum,
tu hominem.

7b. Hinc daemonum,
hinc Romanum
triumphantes
in Domino
principatum.

8a. Michael
nam sonat: Quis ut Deus,
humilis et crucem
gyrat Petrus,

8b. Docentes
omnem gloriam coelo,
terra soli Deo
condebitam.

9a. Sic ter terni
docetis ordines
ter sanctus
consone clamantes

9b. Trinum atque
unum Deum, solum
sanctum, sanctis
cunctis praeferendum.

10a. Ad hujus sanctae
trinitatis cultum sanctissimum

10b. Conjugatorum,
continentium atque rectorum

11a. Vos ternos
continue
ordines vestro
juvamine

11b. Purgate,
illustrate,
humilitate
perficite.

12a. Ut qui per superbiam,
vanitatem, illecebram,
heu sumus oppositi
patri, verbo, pneumati,

12b. Jam per abstinentiam,
oramus, elemosynam,
sobrie, juste, pie
vivamus Deo placite

13a. In sancta fide, spe,
caritate,
sani, laeti, integri

13b. Ter sanctus clamantes
dulcisone
corde, ore, opere,

14. Simusque vobiscum grati
summae trinitati.

Grad. ms. Palat. Vindobonens. 13 314. saec. 11. add. saec. $^{12}/_{13}$. — Überschufs von je einer Silbe 3b, 6; 5b, 3; 6b, 5; 9b, 3; 12b, 4.

374. De ss. Angelis.

1a. Sollemnizet plebs fidelis
Ad honorem Michaelis
Atque coeli civium,

1b. Laus in terra, laus in caelis,
Liae clamant et Rachelis
Advenisse gaudium.

2a. In excessu mentis piae
Tres adstantes hierarchiae
Miro vacant jubilo,

2b. Dum te laudant, trishagie,
Replent omnes thearchiae
Lumen sine jubilo.

3a. Fluens rore matutino
Nomen trahit a camino
Seraphica legio,

3b. Quo plus adstat a vicino,
Christe, tibi, plus divino
Crematur incendio.

4a. Cherub visum non offendit
Lux immensa sed accendit
In te, lumen luminum,

4b. Et secreta comprehendit,
Comprehensa his ostendit
Subjectorum agminum.

5a. Coassistunt isti throni,
Qui causarum sunt patroni
Dictantes judicia,

5b. Huic clarum est legioni,
Quod per eam vult disponi
Deus emergentia.

6a. Dominari qui dicuntur,
Mira pace perfruuntur
Visa Dei requie,

6b. Intra sese colliguntur
Et sequentes his subduntur
Modo reverentiae.

7a. Virtuosis rex virtutum
Praebet eis absolutum
Robur ad prodigia,

8a. Sexto loco potestates
Per collatas dignitates
Deiforme perferunt,

9a. Sacer ordo principatus
Suo loco sublimatus
Principatur subditis;

10a. Phalanges archangelorum
Sunt legati secretorum
Majorum ad homines,

7b. Famulatur his ad nutum
Servans horum constitutum
Mundana materia.

8b. Arcent larvas et penates
Et eorum pravitates,
Qui peccata suggerunt.

9b. Hi deponunt potentatus,
Mutant regna, mutant status
Pro diversis meritis.

10b. Subest chorus angelorum;
Ad excelsum et decorum
Nos hi ducant ordines.

Grad. ms. Gracense 36. saec. 14.

375. De ss. Angelis.

1a. In coelesti hierarchia
Praesentetur laude pia
Praesens jubilatio

2a. Ex Aegypto castitatis
Super orbem vanitatis
Scandit noster spiritus

3a. In figura corporum
Sub mensura temporum
Non sunt hae naturae,

4a. Hi sunt novem angelorum
Ordines subdistinctorum
Hierarchia triplici;

5a. Una vita sunt fruentes,
Omnes tamen differentes
Naturali specie,

6a. Felix haec diversitas,
Quae sic fit identitas,
Quod non dividatur,

7a. Seraphim sunt incedentes,
Cherubim plene scientes,
Throni sedes judicis;

8a. Sed disponunt dominatus
De ministris, principatus
Ministrando praesident,

9a. Per virtutes angelicas
Complet Deus mirificas
Actiones;

1b. Jubilemus collaudantes,
Quos tam digne ministrantes
Decet collaudatio.

2b. Spiritales coeli vitas
Nunquam visas, nunquam sitas
Intueri coelitus.

3b. Sed sunt diva specula,
Plena sine macula
Formis creaturae.

4b. Quot sint? tantum numerantur
Singuli, quo nominantur,
Verbo Dei simplici.

5b. Quique minus elongantur,
Verbo magis perlustrantur
Claritate gloriae.

6b. Quia per officia
Quilibet et propria
Ordo distinguatur.

7b. Hi dicuntur assidentes,
Cuncta regit persequentes
Summi lex artificis.

8b. Potestatibus arcentur
Temptatores et terrentur,
Ne nos nimis incitent.

9b. Summa nobis archangeli,
Minores ferunt angeli
Lectiones.

10a. O beatae coeli mentes,
Gubernentur omnes gentes
Vestris ministeriis;

10b. Incendatis frigescentes,
Illustretis nescientes,
Insit rex praecordiis.

11a. Impugnantes expugnate,
Principantes ordinate,
Praesides dirigite,

11b. Imbecilles roborate,
Summa summis nuntiate,
Parva parvis dicite.

12a. Sed tu, pater et dux bone,
Victor hostis et patrone
Michael fidelium,

12b. Legem pone mandatorum
Nosque choris angelorum
Transfer post exsilium.

Orat. ms. Gallicum saec. 15. Cod. s. sign. Musaei Ferdinandei Oenipont. (vgl. Jahresbericht 1887, Handsch. No. 9). — Die Sequenz ist auf die Prose gleichen Anfangs de s. Dominico gemacht. — 2a, 3 Scandit nostri spiritus. — 4a, 1 Ordinum. — 4b, 2 Singuli quia; Ps. 146, 4.

376. De ss. Angelis.

1a. Paranymphos coeli regis,
Defensores Christi gregis
Vocemus suspiriis,

1b. Montes isti circa thronum
Nuncupantur juxta donum,
Quod habent prae aliis.

2a. Coeli triplex hierarchia,
Vigens sub una sophia,
Trino fruens lumine,

2b. Haec perficit nos et purgat,
Illuminat, unde surgat
Nostra mens a crimine.

3a. Contemplando dum accedunt,
Cum mittuntur, non recedunt,
Intra Deum cursitant,

3b. Hostes arcent, justos tegunt,
Fovent pios, quos et regunt,
Desolatos visitant.

4a. Cum sint isti tam beati,
Nobis tamen despicati,
Nostras preces deferunt,

4b. Ut ex ipsis integrari
Possint hisque sociari,
Sanctos hic non deserunt.

5a. O quam cives hi felices,
Qui dum explent suas vices,
Semper frui sitiunt;

5b. Hos fidenter deprecemur,
Ut ab ipsis adjuvemur,
Invidere nesciunt.

Prosar. ms. Coelestin. ad S. Mariae Parisius saec. $^{14}/_{15}$. Cod. Mazarin. 447. (757). A. — Miss. ms. Coelestin. Parisiens. saec. 15. Cod. Parisiens. (Arsen.). 200. B. — Mel. = Mane prima Sabbati, natürlich nicht ohne die weitgehendste Vergewaltigung derselben. — 4a, 2 l. destinati?

377. De sanctis Apostolis.

1a. Creatoris laude pie
Festa agens in hac die
Jubilat ecclesia,

1b. Apostolis solemnizat
Jure horum et hymnizat
Digna pro memoria.

2a. Quorum dicta fundamenta
Sunt et scripta instrumenta
Pro salute hominum,

2b. Hi sunt patres principales,
Duces gregis generales
Ad cunctorum Dominum.

3a. Propinantes, quae hauserunt,
Ministrantes, quae sumpserunt
Messiae praesentia,

3b. Quo vocati et electi
Gente omni ac profecti,
Docti sunt ingentia.

4a. His paterna impertivit,
Quorum sonus tunc exivit
Fines terrae protinus,

4b. Dum rex scandens desolatis
Dotem misit corde patris
Primitias spiritus.

5a. Ex tunc coelum ornaverunt,
Cum ad fidem converterunt
Infinita milia,

5b. Et ipsorum patronatus
Christianitatis status
Datur ad praesidia.

6a. Ergo Christi vicarii,
Mementote pie nostri,
Mundi luminaria,

6b. Hic in fide roborate,
Post ad regnum nos juvate
Dispositum patria.

7. Amen dicant omnia.

Grad. ms. Dusseldorpinum D. 11. saec. 15.

378. De sanctis Apostolis.

1a. Cor angustum dilatemus,
Ut senatus exaltemus
Laudes apostolici;

1b. Voce vita non discordet,
Nam si vitam vox remordet,
Fructus laus est modici.

2a. Hi sunt templi fundamentum,
Vivus lapis et caementum
Ligans aedificium;

2b. Hi sunt portae civitatis,
Hi compago unitatis
Israel et gentium.

3a. Hi praeclari Nazarei
Bella crucis et trophaei
Mundo narrant gloriam;

3b. Paranymphi novae legis
Sponsam ad amplexum regis
Conducunt ecclesiam.

4a. Coeli cives digni dici,
Christi fratres et amici,
Consessuri judices,

4b. Quando fremet furor irae,
Date nobis non sentire
Flammas culpae vindices.

Prosar. ms. Franciscan. saec. 14. Cod. Parisiens. 1339.

379. De sanctis Apostolis.

1a. Felix mater ecclesia
Laudes promat voce pia
Christo, regi coelorum,

1b. Recolens gesta inclita
Gloriosaque merita
Ejus discipulorum.

2a. Aulam cujus cum honore
Mundi transacto labore
Conscenderunt hodie,

2b. Trino Deo et simplici
Ut fruantur mirifici
Revelata facie.

3a. Ecclesiae militantis
In hoc mari laborantis
Hi sunt duces laurei,

3b. Regni coelestis milites
Firmissimique stipites
Orthodoxae fidei.

4a. Mundo novam pandunt viam
Admirandamque sophiam,
Quam probant miraculis,

4b. Agnum Dei incarnatum,
Jam in cruce immolatum
Nostris pro piaculis.

5a. Rabida gens conturbatur
Haec audiens, comminatur
Christum praedicantibus,

5b. Coelum tandem laureati
Conscenderunt illibati
Angelis plaudentibus.

6a. Veneremur ergo, fratres,
In hac die nostros patres
Et Christi discipulos,

6b. Supplicantes ut ad vitam
Suis precibus inclitam
Ducant suos famulos.

Sequent. ms. Praedicatt. Cracoviens. s. sign. saec. 15/16. — Mel.: Salve sancta Christi parens.

380. De Evangelistis.

1a. Sacrasanctae majestati
Dei Patris, Dei nati,
Dei Flaminis beati,
Uni Deo gloria

1b. De concordi symphonia,
Quam bis bina mente pia
In coelesti hierarchia
Promunt animalia.

2a. Vox Joannis, vox Matthaei,
Marci, Lucae laudes Dei
Canit praesto semper ei
Laudandi frequentia.

2b. Hi bis binis sub figuris
Evangelicis scripturis
Pandunt cunctis credituris
Fidei mysteria.

3a. Paradisi quadrum flumen,
Quadri pedes mensae, lumen
Orbis quadri, rerum numen
Vestra per suffragia

3b. A peccatis nos emundet,
Fructu vitae nos fecundet,
Ut in nobis sic abundet
Ejus semper gratia.

Grad. ms. Sanctense s. sign. saec. 15. ex. — Mel.: Verbum bonum.

381. De uno Martyre.

1a. Martyr iste pro te, Christe,
Crudeles ac varias

1b. Magis poenas quam terrenas
Dilexit delicias.

2a. Non dolores, non terrores
Sed nec ulla prospera,

2b. Non adversa nec diversa
Tormentorum genera,

3a. Denique nec gladius
Cor illius frangere

3b. Potuerunt sed fecerunt
Invictum existere.

4a. Sprevit mundana
Falsa, vana
Et caduca
Carnis et illecebras;

4b. Bajulans crucem
Veram lucem
Magis sequi
Elegit quam tenebras.

5a. O quanta patientia,
Quae tanta supplicia
Promeruit devincere
Nec novit succumbere.

5b. O Jesu, pie Domine,
Haec in tuo nomine
Superare valuit,
Qui de se nil habuit.

6a. Per te mundum vicit totum
Te solum diligens,
Tibi sponte se devotum
Obtulit sacrificium.

6b. Hujus mundi blandimenta
Respuit arbitrans,
Sibi fore detrimenta,
Coeli sitiens gaudium.

7a. Ave, martyr o praeclare,
Apud Christum deprecare
Pro nostris excessibus,

7b. Collocatus coeli sede
Supplicanter intercede
Pro cunctis fidelibus.

8a. Nos urgemur tot pressuris,
Tantis malis, tantis curis,
Tot calamitatibus,

8b. Sed fieri propitium
Credimus Dei filium
Tuis sacris precibus.

9a. Ergo, martyr pretiose,
Funde preces, filius

9b. Ut virginis gloriosae
Sit nobis propitius.

10a. Atque pater det paterna
Pietate sempiterna
Nobis coeli gaudia,

10b. Quod erramus sic condonet,
Ut cum sanctis nos coronet
In aeterna patria.

11a. In qua martyr
Georgius triumphat
Cum ceteris martyribus,

11b. Festum cujus
Celebramus hodie
Devotis cum laudibus.

12a. Ad ipsius consortium
Nos venire faciat,

12b. Qui electos suos omnes
Vero pane satiat.

Prosar. ms. Laudunense saec. 12. Cod. Laudunens. 263. A. — Miss. ms. S. Jacobi Brunens. S. saec. 15. B. — 3a, 2 tangere B. — 7b, 2 suppliciter B. — 11a, 2 Georgius beispielsweise A; ohne Namen B. — Mel.: Congaudentes B.

382. De uno Martyre.

1a. Laudes Deo promere
Corde, ore opere
Cura sit fidelibus,

1b. Festum curent colere,
Martyrem attollere
Voto, voce, precibus.

2a. Manat Dei gratia
Ut aquarum copia,
Quae fluunt de Libano,

2b. Rore sancti spiritus
Sanctum rigat coelitus
In amoris clibano.

3a. Unde sequens Dominum
Spretis minis hominum
Dat cruorem roseum,

3b. Exiens exsilium
Intrat in hoc stadium
Thalamum aethereum.

4a. In quo stolae geminae
Agni tincta sanguine
Purpura induitur,

4b. Deitatis specie
Revelata facie
Cum beatis fruitur.

5a. Is se diligentibus,
In se confidentibus,
Nobis donet veniam,

5b. Qui canendo dulciter
Veneremur jugiter
Martyris victoriam.

Grad. ms. Sanctense s. sign. saec. $^{15}/_{16}$. A. — Miss. ms. Novesiense saec. 15. Cod. Parisiens. 12063. B. — 1a, 1 Laudem Deo B. — Mel.: Veni sancte spiritus.

383. De uno Martyre.

1a. Dulce melos tangens caelos
Resonet ecclesia

1b. Matris cursum, quae est sursum,
Sonet et tripudia.

2a. Cujus status mansionis
Vim transcendit rationis,

2b. Coram throni suavi sono
Cives tonant altithrono.

3a. O quam ardenter sitiunt
Dilectum, quem prospiciunt,

3b. Fruuntur nec fastidunt,
Quo frui magis sitiunt.

4a. Sanctus, cujus hodie
Agitur memoria,
Christum regem gloriae
Jam videt in gloria.

4b. Illic juncta trinitati
Fulget mater Domini.
Plaudant ergo jam renati,
Trino sonent numini.

5a. Sed tu, Jesu, mores cinge,
Mundum, carnem, hostem
stringe.

5b. Nec tu nos permitte labi
Nec necessitate abi.

6a. Restitue deperdita
Sanctorum per suffragia.

6b. Adde polorum inclita
Post haec mundi naufragia.

Miss. ms. Bambergense saec. 15. Cod. Gottwicens. 1. A. — Miss. ms. Sanemmeramense saec. 15. Clm. Monacens. 14450. B. — Orat ms. Augustanum saec. 15. Clm. Monacens. 3702. C. — Miss. ms. Monacense 23267. saec. 15. D.

Ich vermute als Mel.: O beata beatorum. — 1b, 1 Patris cursum qui A.; Martyris cursum B. — 2a, 1 Hujus BD. — 3a, 1 Aquam ardenter A. — 4b, 3 Plaudant ergo nunc CD. — 4b, 4 Sonent coeli numini D; Trino sonant in unum A. — 5b, 1 sq. fehlt C. — 6a, 2 Per hujus sancti suffragia A.; per sancti suffragia D. — 6b, 1 Voce polorum A.

384. De uno Martyre.

1a. De lapide pretioso
Coronati capitis

1b. Manat virtus in augmento
Sacri diadematis.

2a. In quo ductum operari
Verus coepit Aaron

2b. Nec cessavit, donec Deus
Cognoscatur in Sion.

3a. Novum mater Salomonis
Diadema construit,

3b. Quod in die nuptiali
Princeps pacis induit.

4a. Admirandum filiabus
Sion decus nobile

4b. Gerit princeps nominatus
In praecinctu gloriae.

5a. Opus istud confirmavit
Electorum numerus,
Quos per fidem matris almae
Castus parit uterus.

5b. Lapis mirae claritatis
Martyr iste creditur,
Cujus caput et corona
Christus intelligitur.

6a. Quam coronam in procinctu
Vir beatus meruit

6b. Seque gratum Deo nimis
Holocaustum praebuit.

7a. Quo congressu trina virtus
Inimicum superat,

7b. Fides pugnat, spes insultat,
Amor est, qui vulnerat.

8a. Hic pro nobis intercedat
Apud patrem luminis,

8b. Ut ipsius inseramur
Claritati numinis.

Miss. ms. Capit. Cracoviens. 1. anni 1490. A. — Miss. ms. S. Blasii saec. 13. Cod. Palat. Vindob. 1909. B. — Mel. offenbar: O beata beatorum.

385. De uno martyre.

1a. Quod post hujus vitae cursum
Inventuri sumus rursum
Vitam satis optimam,

1b. Certis probant argumentis
Qui spe mundi resurgentis
Ultro perdunt animam.

2a. Testes resurrectionis
Certant certi de coronis
Promissis certantibus,

2b. Postponendam arbitrati
Mortem imortalitati
Mille se dant mortibus.

3a. Hic catenae mole pressus
Cuncta perfert indefessus
Ob amorem Domini,

3b. Hic est vecte perforatus,
Hic mordaci praebet latus
Lacerandum pectini.

4a. Hic confractus, hic extensus,
Hic distractus, hic suspensus,
Hic damnatus bestiae;

4b. Multi frixi, plures assi,
Mortis omne genus passi
Vivae fiunt hostiae.

5a. Quibus et nos hostiis
Purgemur a vitiis,
Ne demur supplicio,

5b. Cum in fine temporum
Generalis corporum
Fiet resurrectio.

Prosar. ms. Gulielmi Lovel anni 1572. Cod. Ambianens. 132.

386. Plurimorum Martyrum.

1. Laudis odas resonemus
voce satis alta,

2a. Celsithrono proclamantes
dulcia
prosis pneumata.

2b. Mirabilem in praeclara
manenti
sanctorum turba.

3a. Qui de se fatur talia
scriptura
testante divina:
sum veritas
atque vita
nec non semita,

3b. Qua recto cursu gradiens
rutilat
sanctorum caterva,
post obitum
aetheream
adit curiam.

4a. Ergo non tantam
talemque viam
sequi pigeat,

4b. Quos hujus captant
vasti quatuor
orbis climata.

5a. Et conculcata
omni nequitia
propellatur prava
mente luxuria
omni cum nequitia.

5b. Et corda nostra
livione dempta
ipso protegente
fides possideat
spes simul ac caritas.

6a. Haec nobis sanctorum dona
obtineat turba,

6b. Quae vernans virtute pia
florescit ut palma

7a. Ac velut
cedrus egregia
celsa penetrans

7b. Aeterne
mansura possidet
vitae praemia.

8a. Quae nobis concedat
sancta trinitas
et unitas,

8b. Cui sit laus, honor
atque gloria
conspicua

9. Per tempora cuncta.

Trop. ms. Sammaglorianum? saec. 11 et 12. Cod. Parisiens. 13252. A. — Miss. ms. Compendiense saec. 14. Cod. Parisiens. 17318. B. — Miss. ms. Compendiense saec. 14. Cod. Parisiens. 17319. C. — 1, 2 apta BC. — 3b, 6 adiit ABC. — 5a, 3 parva A. — 5a, 5 statt nequitia vielleicht spurcitia zu lesen. — Nach Str. 7b: Celsithrono gratia ABC ohne Gegenstück und den Zusammenhang unterbrechend.

387. De ss. Martyribus.

1a. Ante thronum majestatis
Laus divinae potestatis
Decantatur hodie,

1b. Stolis albis et coronis
Testes Christi passionis
Testes sunt et gloriae.

2a. Hi sunt regna qui vicerunt
Et ad vitam meruerunt
Ingredi martyrio,

2b. His est mori triumphare,
Vitam morte commutare
Felici commercio.

3a. Hi sunt vere Christi testes,
Qui tollentes suas vestes
Prosternebant in via,

3b. In excelsis laureati,
In terrenis imitati
Christi sunt vestigia.

4a. In cavernis conversati,
Fide stabant roborati
Ducti coram regibus,

4b. Blandimentis atque minis
In melotis et caprinis
Resistebant pellibus.

5a. Igne sunt examinati
Sicut aurum, lapidati
Secti, caesi gladio,

5b. Stabant fortes in agone,
Certi de promissione
Currebant in stadio.

6a. Fontem vivum sitiebant
Degustare, sed bibebant
De torrente in via;

6b. Merces datur copiosa,
Quorum mors est pretiosa
In Dei praesentia.

7a. Christum ducem elegerunt,
Christi crucem sustulerunt
Sed non in angaria;

7b. Margaritas pretiosas
Invenerunt et in rosas
Converterunt lilia.

8a. Christe, sidus salutare,
Qui dedisti triumphare
Martyres ad gloriam,

8b. In procella fluctuantes
Pervenire fac laetantes
In sanctorum patriam.

Miss. ms. Hospitalense saec. 15. Cod. S. Pauli ad Laventum membr. 7. A. — Miss. ms. Stubenbergense saec. 14. Cod. Graecens. 281. B. — Miss. ms. S. Floriani XI 394. saec. 14. C. — Miss. ms. saec. $^{13}/_{14}$. bib. Rossianae s. sign. D. — De s. Hippolyto et soc. A.; de s. Sebastiano et aliorum martyrum B.; De ss. Johanne et Paulo C.; de s. Dionysio et soc. D.

388. De Pontifice et Confessore.

1a. Hic oculis ac manibus
In coelum et totis viribus
Suspensus
Terrena cuncta respuit.

1b. Ejus ori nunquam Christus
Abfuit sive justitia,
Vel quidquid
Ad veram vitam pertinet.

2a. Igitur te cuncti
poscimus NN,
Ut qui multa mira
hic ostendisti,

2b. Etiam de coelo
gratiam Christi
Nobis supplicatu
semper infundas.

Miss. ms. Pragense XIV A 3 saec. 14. A. — Miss. ms. Capit. Olomucensis 134 saec. 14. B.

389. De Confessore non Pontifice.

1a. Ave, gemma confessorum,
Micans in alta polorum,
Vitae virtutum et morum
Exemplar egregium;

1b. Tu perfusus coeli rore,
Paradisi flos decore,
Vincis balsamum odore,
Candens plus quam lilium.

2a. Salve, lampas et lucerna,
Luce lucens sempiterna,
Te Hierusalem superna
Recepit cum gaudio;

2b. Tu vir mundus vita, totus
In amoris fonte lotus,
Pius, fervens et devotus
In Dei servitio.

3a. Gaude, quia refulsisti
Velut sol in templo Christi;
Quem quaerebas, invenisti
Supra astra gloriae.

3b. Ora votis caritatis
Fontem omnis bonitatis,
Ut det nobis cum beatis
Sua frui facie.

Miss. ms. Sanctense s. sign. saec. 15. A. — Miss. ms. Recklinghusense anni 1475. Clm. Monacens. 10074. B. — Miss. ms. Carmelit. Monacens. saec. 15. Clm. Monacens. 8664. C. — Mel. jedenfalls: Verbum bonum et suave. — Als de s. Augustino C. — 1a, 3 Augustine tu morum C.

390. De quolibet Doctore.

1a. Pangat nostra concio
in sanctorum gloria

1b. Puro corde, mente pia
laudum Christo carmina.

2a. Qui diversa
pro meritorum qualitate
distribuit munera,

2b. Pravis poenas,
gaudia justis sempiterna
in sede aetherea.

3a. Ubi odor
ineffabilis fraglat,

3b. Laus praeclara
incessanter resultat.

4a. Angelorum
militia, patriarcharum
prophetarumque caterva,

4b. Apostolorum
sacer chorus, laureata
martyrum quoque agmina,

5a. Confessorum
virginumque turma

5b. Nova dulci
voce promunt cantica.

6a. Hac quidem in die
sancti Laudi
venerandi solemnia

6b. Qua carnis exutus
ergastulo
regna petiit supera.

7a. Quo supernorum concivis
factus et conviva,

7b. Jucundatur et exsultat
in laude et gloria.

8a. Nos ergo tanti patris
pio modulo sacra
concelebremus festa

8b. Congratulantes ei
Deo symphonizando
voce mixolydica.

9a. Supplici corde
ejus digna
poscentes magnalia,

9b. Ut sancti meritis
sui nostras
purificet animas

10a. Sanctique spiritus
repleat gratia.

10b. Quo spirituali
edocti cithara,

11a. Diatessaron beata
diapentico
sensu nacta
diapason
citharizemus vera,

11b. Et harmoniae coelestis
cordis fidibus
proportionati
summi regis
conjubilemus aula.

12a. O sancte nostra
Laudi
exaudi precamina

12b. Ac summo patri
repraesenta
per Christum impetrata.

13. Laus in te sit Deo
tibique in eo
gloria.

Miss. ms. Rotomagense saec. 14. Cod. Parisiens. 17 317. A. — Miss. ms. S. Laudi Rotomagens. saec. 14. ex. Cod. S. Genovefae Parisiens. BBl. Fol. 5. B. — Miss. ms. S. Barbarae in Algia saec. 12. Cod. S. Genovefae Parisiens. BBl. Fol. 7. add. saec. 14. C. — A bietet die Sequenz als de S. Romano, B als de S. Laudo; C richtig als „de quolibet doctore"; der Name Laudus steht also 6a, 2 und 12a, 2 nur beispielshalber. — 2a, 2 meritorum caritate B. — 9a, 1 Supplici voce A. — 9b, 1 Ut sanctis meritis B.

391. De uno Confessore.

1a. Crebrescente Christi laude,
Consolata Sion, gaude,
Toto nisu plebs applaude
Tamquam matri filia;

1b. Laudes promas non exiles
Nam NN, Christi miles,
Sprevit opes mundi viles
Pro coelesti gloria.

2a. Hostes certans debellavit
Et certamen consummavit,
Pro quo Christus hunc dotavit
Corona perpetua,

2b. Ab aetate primitiva
Mundi vicit incentiva,
Quia caro licet viva
Mundo fuit mortua.

3a. Ergo mundi sorte spreta
Jubilemus in te laeta
Summo regi cum athleta,
Cujus festum colitur;

3b. Ut pro nostra peritura
Vita detur sed futura,
Ubi merces permansura
Meritorum redditur.

Miss. ms. Schyrense anni 1499. Clm. Monacens. 17 423. — Mel. offenbar: Verbum bonum.

392. De uno Confessore.

1a. Confessor Christi,
laudare qui meruisti,

1b. Nostra Deo vota
fac, o pater optime, nota.

2a. Ergo tuae laudi
nos instantes pius audi,

2b. Omnibus hoc praesta
recolentibus haec tua festa,

3a. Ad summas laudes
ut pertingant, ubi gaudes,

3b. Rege sub aeterno
cum sanctis jure superno.

Miss. ms. Pragense XIV A 3 saec. 14. A. — Miss. ms. Altovadense 91 saec. 15. B. — Miss. ms. Brixinense saec. 15. Cod. Palat. Vindobonens. 1782. C. — Miss. ms. S. Petri Salisburgens. a VI 26. saec. 15. D. — In CD de uno Martyre mit dem Anfang (1a, 1): O martyr Christi. — 1b, 2 fac pater A. — Str. 1b und 2a umgestellt D.

393. De uno Confessore.

1. Justus homo velut palma
Florescit cedrus ut alta,

2a. In Domini domo
pollet fructificando,

2b. Multiplices ramos
virtutum germinando.

3a. Ut oliva
pingui radice
semper profert
germen dulce,

3b. Quod infirmis
exstat salubre,
clara quoque
splendet luce.

4a. Jam felici germine
decoratus
malo ab auditu
non timebit

4b. Homo hic mitissimus,
memoriam
cujus in hac die
celebramus.

5a. Nos miseri,
nos mortui,
nos in delictis
et vitiis enutriti

5b. Te poscimus
humiliter.
tua nos sancta
oratio ut emundet.

6a. In regno coeli una cum
beatis
animabus
electorum
Precare, nobis
etiam tribui

6b. Post mortem carnis
requiem animae.
Ut tuo supplicamento
salvemur
nos merita
non habentes.

7. Hoc, pater inclite,
jugiter studeas
orare, supplicamus.

Miss. ms. bibl. Rossianae saec. 13 et 14. — Als „de sancto Liborio“: da indes der Inhalt nirgends auf diesen Heiligen Bezug nimmt, wohl de Communi.

394. De uno Confessore.

1a. Quem invisibiliter
Sequitur ecclesia,

1b. Deus visibiliter
Facit mirabilia.

2a. Confessorum jugiter
Vigilat custodia,

2b. Per quos mirabiliter
Operatur gratia.

3a. Lumbos cinxit sanctus iste
Et lucernam tenuit,

3b. Pro te mundum sprevit, Christe,
Et carnem cohibuit.

4a. Hinc angustam viam vitae
Fortiter arripuit

4b. Et in vitiorum lite
Bravium obtinuit.

5a. In te Christus firmat templum
Spiritali quadratura,

5b. In decorum dat exemplum
Invisibili structura.

6a. Tu splendorem
praestas ecclesiis
Miraculis
et signis variis.

6b. Tu corruscas
virtutum radiis,
Tu protegas
nos ab insidiis.

Miss. Strigoniense imp. 1512. A. — Miss. Paulinorum imp. 1537. B.

395. De uno Confessore.

1a. Vigilate, dictum uni,
Servi servant in communi
Tamquam dictum omnibus,

1b. Lumbos suos praecingentes
Et ardentes deferentes
Lucernas in manibus.

2a. Praesto sponsum praestolari,
Licet horae sint ignari,
Quando sponsus redeat,

2b. Licet horae sint incerti,
Certi tamen, quod reverti
More furis debeat.

3a. Quos tormenta non angustant,
Paulativam mortem gustant,
Ut compensent gladium;

3b. Operantur in talentis,
Intraturi venientis
In aeternum gaudium.

4a. Quod meam unam sunt lucrati,
Praesunt viri civitati,
Quique plures pluribus.

4b. Quod paucorum curam gerunt,
Supra multa tandem erunt
Ut digni majoribus.

5a. In cujus consortio
Patris hujus portio
Dignis fulget titulis,

5b. Cujus patrocinio
Gaudeat haec concio
Saeculorum saeculis.

Prosar. ms. Gulielmi Lovel anni 1572. Cod. Ambianens. 132.

396. De quolibet Sancto.

1. Rex coelice,
Deus altissime,

2a. Conditor omnium
saeculorum,

2b. Corona (sors), praemium
fidelium,

3a. Vita, pax et gaudium
viventium,

3b. Salus quoque omnium
credentium.

4a. Salvator et redemptor
omnium
in te sperantium,

4b. Immensa spes et summa,
a quo bona
procedunt omnia.

5a. Te supplices
nunc exoramus
et petimus,

5b. Ut deleas
nostra delicta
propitius,

6a. O sancte Domine,
Suscipe, laus
angelorum, laudum
carmina laeta
ac pia

6b. Aure benigna,
Prece, voto
supplici nostra quae
mittit caterva
devota.

7a. Coelum quoque terra
et mare, sol, luna,
sidera poli fulgida

8a. Et sancta agmina
Te collaudant, adorant,
sancte rex, in hac aula
pretiosa.

9a. Quae permaneant
omni cum pace
sine fine
te annuente,

10a. Honor et virtus,
fortitudo,
laus et imperium
decusque maximum

7b. Tuaque creata,
o Deus, omnia
tibi serviunt per saecla.

8b. Fac tuis gaudia
Et dona per saecula
sancta tabernacula
et aeterna.

9b. Tibi placita
atque accepta,
firmissima
cuncta per saecla.

10b. Tibi, Domine,
nunc et semper
et per infinita
saeculorum saecla.

11. Amen omnia
proclamant agmina
voce excelsa.

Trop. ms. Sammaglorianum? saec. 11 et 12. Cod. Parisiens. 13 252. A. — Trop. ms. S. Ebrulphi saec. 12. Cod. Parisiens. 10 508. mit Noten B. — 4a, 1 et rector A. — 4b, 2 Plus von einer Silbe. — 6a, 3 laudum fehlt AB.; dafs es zu ergänzen, vgl. Anal. hymn. VII. No. 221 Str. 5a. — 6a, 1 Überschufs von einer Silbe. — 7a, 2 sol et luna B. — 8a, 1 fehlt A. — 10b, 3 et fehlt A.

397. De una Electa.

1a. Jubilemus regi caeli
Concentu devoti meli
Et Jesum mente fideli
Collaudemus jugiter,

2a. Haec insignis pietate
Et referta charitate
Ac in omni sanctitate
Hic vixit humiliter.

3a. Signis miris corruscavit,
Aegros varios sanavit,
Claudis gressum reparavit,
Caecis visum pariter.

1b. Qui de valle miseriae
In patria laetitiae
Ancillam suam hodie
Provexit solemniter.

2b. Haec virtutum operatrix,
Salvatoris impetratrix,
Egenorum consolatrix,
Quos fovebat dulciter.

3b. Sed jam sanctis sociata,
Manu Christi consecrata
Visione Deo grata
Laetatur feliciter.

4. Nunc, o mater pietatis,
Nos juva, ut a peccatis
Liberati cum beatis
Regnemus perenniter.

Grad. ms. Strahoviense H I 2 anni 1611. — Mel.: Verbum bonum; der Schlufschoral dreimal wiederholt.

398. De Patronis ecclesiae.

1. Ave, serena,
laude plena,
coelorum regia corruscans,
luce solem fuscans.

2a. Euge dulcis coetus,
pace quietus,
quem nil triste tangit,
nil angit,
jugem jubilum
nil nubilum
premit,
nil turbidum fremit.

2b. Virgo Sion, curre,
viles saburrae
mundi non obsistant,
quae distant
a divitiis,
deliciis
poli,
pigrescere noli.

3a. Te jam currentem
Christus et ad se trahentem
exspectat cum favore,
quam sibi despondit
subarrhans cruore.

3b. Te ligno crucis
ad se traxit, ut caducis
non intendas, sed tendas
ad sponsi secretum
cubile quietum.

4a. Tu agnum Dei
nisu fidei, spei,
caritatisque virtute
sectari
studeas et ardentius
amplexari.

4b. Tuque furentem
mundum et retrahentem
despiciens et spernens
conculca
et puppe crucis saeculi
fluctus sulca.

5a. Hinc gentium collecta finibus,
ut coelorum refecta sinibus
a turbinibus
mundi quiescas
et inter illos
coexsultans hilarescas,
quos vindemia
defaecata regalis
cellae jam debriant gremia.

5b. Hic manna, quod oblectat sacie,
irradiatos Dei facie,
plena gratiae,
unus et trinus
quos unit in se,
Jerusalem sacer caminus
post igniculum
Sion, hoc nos ignito,
Jesu, post mundi curriculum.

6a. Fac fonte lotos
Baptismi totos
tibi tam devotos,
ut horrentes
haec inquinamenta
carnis caenolenta,
te cervi more
fontem sitiant,
ut appetant
cum fervore.

6b. Fac ignis puri
cor mundaturi
sic nos flammis uri,
ut siccentur
luxus scaturigo,
criminum rubigo,
purgata prorsus
non in pectora,
non in corpora
figat morsus.

7a. Audi nos
tui martyris Emmerami
precatu.

7b. Salva nos
Dionysi ac Wolfgangi
rogatu.

8a. Da fontem quinque rivulis
crucem fundentem supplices
mundare famulos,

8b. Quo haustu dulcis gratiae
gloriae tuae perfrui
valeant facie.

9. Christianismi nomen
et omen
fac unire,
ut in die irae
cum ovibus nos dextris
facias, auctor,
at te transire.

Grad. ms. Mellicense 1056. saec. 14. in. A. — Miss. ms. S. Emmerami saec. 15. Clm. Monacens. 14623. B. — Miss. ms. S. Emmerami saec. 15. Clm. Monacens. 14450. C. — Miss. ms. S. Emmerami anni 1406. Clm. Monacens. 14045. D. — 2a, 2 sq. tangit nil fehlen A. — 2b, 2 saburbae B. — 4a, 2 nisu fehlt A. — 5b, 4 trinus et unus quos B.; unus et quod unit A. — 6a, 8 sitient A. — 6b, 4 siccetur B. — 7a, 3 precibus A. — 9, 5 cum omnibus nos A. — Mel.: Ave praeclara.

399. De quolibet festo.

1a. Laude clara canticorum
Christum, regem angelorum,
Laudent Sion filiae,

1b. Qui de matre incarnari
Venit, ut sic reformari
Possit status gratiae.

2a. In praesepi reclinatur
Et a magis adoratur,
Post haec templo sistitur,

2b. Fame, siti cruciatur,
Reprobatur, perforatur,
Vita morte clauditur.

3a. Samson portae valvas pandit
Et asportans montem scandit
Mira cum potentia,

3b. Sic te tribu Juda fortis
Leo portis fractis mortis
Die surgit tertia.

4a. Victor turmis cum duabus
Angelis et animabus
Redit ad palatia,

4b. Nova festa, mira gesta,
Regis nutum et obtutum
Trina tremit regia.

5a. O quam felix civitas,
Quam jucunda curia,
In qua sponsi claritas,
Datur omnis gratia.

5b. Sanctus, cujus hodie
Agitur solemnitas,
Clara regem facie
Jam videt in gloria.

6a. Illic regina coelorum
Super choros angelorum
Fulget in rosario,

6b. Rosa rubens et flos florum
Cum exercitu sanctorum
Nos commendet filio;

7. Ut in fine sine fine
Det nos frui cum beatis
Suae vultu claritatis.

Grad. ms. Franciscan. saec. 14. Cod. Pragens. I E 14. A. — Grad. ms. Constantiense saec. 14. Cod. bibl. publ. 1405. B. — 1a, 2 Ipsum regem B. — 4b, 3 tremit regio. A. — 7, 3 vultu majestatis B.

400. De Omnibus Sanctis.

1a. Nobis quos iniquitas
Gravat et calamitas
Turbat, parce, trinitas
O beata.

1b. Subveni pauperibus,
Quae in mulieribus
Benedicta omnibus
Es praelata.

2a. Angeli succurrite,
Vitam nostram regite
Nos ad regnum ducite
Claritatis.

2b. Baptista cum patribus,
Patriarchis, vatibus,
Nos juvare precibus
Studeatis.

3a. Principes ecclesiae,
Judicem justitiae,
Dum hora est gratiae,
Mitigate.

3b. Evangelistae Domini
Sanctique discipuli,
Jesum nobis seduli
Complacate.

4a. Torti poenis variis
Martyres, donariis
Non flexi nec gladiis,
Nos juvate.

4b. O sublimes praesules,
Animarum consules,
Hic degentes exsules
Defensate.

5a. Agnelli pedissequae,
Virgines sanctissimae,
Sponso vestro intime
Supplicate.

5b. Ut vestrum suffragium
Sanctorumque omnium
Nobis vitae gaudium
Det optatae.

Clm. Monacens. (ol. S. Emmerami) 14926. saec. 15. Mit Mel.

Inhalts-Übersicht.

	Seite		Seite
Absit nobis gloriari	163	Ave lux insignis	261
Ad concentus animemur	153	Ave maris stella	72
Adest dies celebris	21	Ave martyr gloriose	148
Adest dies celebris	33	Ave mater inclita	100
Adest dies celebris	135	Ave regis binae legis	79
Adest dies jubilaeus	40	Ave serena laude plena	290
Adest dies recolenda	183	Ave sidus venerandum	233
Adest dies veneranda	91	Ave speciosissima	69
Adest dies veneranda	226	Ave stella gloriosa	165
Adest namque Pascha	30	Ave virgo fons virtutum	113
Adest nobis dies laeta	238	Benedicti merita	122
Adest nunc gloriosa	14	Benedicto psallat laetus	123
Ad honorem invictorum	84	Boni dator perfectius	211
Ad honorem salvatoris	162	Candida virginitas	35
Ad honorem summi Dei	233	Caput draconis ultimum	161
Ad honorem Christe tuum	106	Catervatim augmentatur	86
Ad Joseph mittitur	194	Celsa poli sidera	138
Ad laudem virginis	64	Chori nostri jubilent	97
Ad laudem virginis	73	Christi baptista	181
Ad laudes salvatoris	171	Christi laudem praedicemus	205
Ad mirandum et laudandum	121	Christi mira vis amoris	118
Adoremus Deum fortem	133	Christo canamus diei	266
Ad triumphalia	173	Christo laudes dans applaude	206
Affluens deliciis	93	Christo laus qui Victorino	263
Agnum sponsum virginum	261	Christus Jacobum vocavit	174
Alle nostra pangat	240	Clarum sidus fulget mundo	208
Almam paribus concinite	163	Coeli cives in colono	159
Almi gratia adsit	221	Coeli portae cum apertae	222
Angelorum Dominum	219	Coelum gaude Erasmi	149
Angelorum ordinatrix	58	Coelum verbo confirmatum	175
Anna pia mater ave	99	Collaetetur fidelis concio	124
Ante thronum majestatis	284	Collaudemus Jesum Christum	220
Arva splendent coelestia	30	Collaudemus inclita	202
Athletam Christi juvenilem	268	Collaudemus salvatorem	111
Athleta Sebastianus	246	Concinamus in hac die	177
Audi Maria nos	50	Concinat plebs devota	167
Auge fidem plebs devota	125	Concordi jubilo	244
Augustini confessoris	110	Congaudentes jubilemus	136
Augustini magni patris	308	Confessor Christi	286
Auster veni flatu leni	173	Consolare munde tristis	117
Ave Anna laude magna	101	Consolatrix miserorum	75
Ave Christi sudarium	23	Consors sono	109
Ave crux alma	25	Cor ad laudem redemptoris	220
Ave Dei genitrix	62	Cor augustum dilatemus	279
Ave gemma confessorum	285	Corda sursum eleventur	111
Ave Jesu verbum patris	101	Corde laeto jubilemus	94
Ave lucis fundamentum	51	Corde puro mente munda	152

	Seite
Corde voce pulsa caelos	171
Creatoris laude pie	278
Crebrescente Christi laude	286
Cum coelesti hierarchia	215
Cum patribus et prophetis	109
De lapide pretioso	282
Delectemur ad festiva	96
Deo regi confessorum	109
De superna monarchia	255
Diadema laude plena	22
Diem agat celebrem	247
Diem sacram celebremus	47
Dies haec nos admonet	177
Dies ista quae sacrata	186
Dies ista veneranda	131
Dies nobis laetabundus	17
Divinum mysterium	38
Doxa per omnia	156
Dulce melos tangens caelos	281
Dum coelestis figulus	129
Ecce patris et doctoris	107
Ecce solemnis diei	47
Eja modo jubilemus	22
Eja nunc Alexandrinam	198
Elisabeth Zachariae	179
Enti simplicissimo	19
Ex affectu cordis mundi	225
Exortum lux lumen	189
Exsul surge jam est hora	76
Exsulta coelum	181
Exsultemus gaudeamus	90
Exsultemus pari voto	253
Extollamus in hac die	199
Felix mater ecclesia	279
Fervore devotionis	184
Festa mente jucundemur	269
Festa patris Willibrordi	270
Fides monstret regnum Dei	223
Flore Sion decoratur	224
Flos de spina procreatur	77
Fontem dulcem sicut cervus	260
Fulgens perenni	180
Fulget dies hodierna	212
Fulget mundo lux solennis	227
Gaudeamus omnes	46
Gaudeat fidelium	217
Gaude coeli curia	261
Gaude coelum terra plaude	128
Gaude concio fidelis	102
Gaude cunctis veneranda	104
Gaude eja unica	54
Gaude felix Brixina	130
Gaude felix India	254
Gaude felix Magdalena	216
Gaude felix sponsa Christi	106
Gaude Martha et laetare	220
Gaude mater ecclesia	255
Gaude mater ecclesia	256
Gaudendum nobis suadent	167
Gaude nova Hierusalem	116
Gaude pater patriae	190
Gaude Sion filia	262
Gaude Sion mater ecclesia	35
Gaudet ecclesia	115
Gaude turba fidelium	52
Gaude turma triumphalis	140
Gaude virgo gloriosa	49
Gaude virgo gratiosa	54
Gaude virgo mater	39
Gaude virgo nobilis	114
Gaude virgo stella maris	51
Gloriare Graecia	88
Gloria tibi trinitas	11
Gloriose martyr Dei	148
Gratulare plebs devota	139
Gratulare sponsa Christi	232
Gratulemur hoc in die	85
Gratuletur noster chorus	242
Gratuletur totus mundus	94
Hac praeclara die festi	232
Haec Bernhardi patris festa	127
Harmonia dulci pangat	92
Hic oculis ac manibus	284
Hierarchia coelica	113
Hierusalem superna	169
Hodierna recolamus	107
Jesu Christe rex superne	249
Jesu Christi matri	54
Illustrata luce prima	190
In agone spe coronae	158
In coelesti hierarchia	207
In coelesti hierarchia	277
In coeli viridario	201
In conspectu angelorum	227
Infans verbum incarnatum	15
In honorem summi regis	169
Innoventur hac in die	176
Innovetur hac in die	45
In sanctorum jugi laude	168
In superna regione	227
Jubar miri luminis	131
Jubilando clerus totus	245
Jubilemus aeterno regi	137
Jubilemus in hac die	178
Jubilemus in honore	99
Jubilemus pia mente	41

	Seite
Jubilemus regi caeli	289
Jucundare plebs fidelis	193
Jucundare plebs fidelis	202
Justus homo velut palma	287
Katharinae virginis	196
Laetabunda exsultet	146
Laetabundus Andream	98
Laetabundus decantet	236
Laetabundus exsultans	197
Laetabundus laudet	230
Laetabundus Leonhardo	209
Laetabundus psallat mundus	252
Laeta festa celebret	203
Laeta mundus exsultans	249
Laeta mundus sit jucundus	257
Laetetur ecclesia	83
Laudamus te rex	28
Laude clara canticorum	291
Laudes Christo canamus	237
Laudes Christo decantemus	218
Laudes Deo debitas	197
Laudes Deo promere	281
Laudes dicat omnis aetas	87
Laudes regi sempiterno	119
Laudis odas resonemus	283
Laudum Christo praeconia	217
Laus Deo et gloria	170
Laus jucunda Christo detur	243
Laus tibi Christe sponso	18
Luce lucens in superna	103
Lucia solemnio	211
Lucis novae claritas	135
Lux est orta populo	210
Lux illuxit festive	60
Lux praeclara lux perennis	207
Magna laudum hymnorumque	121
Magnificate Dominum	26
Margarethae canamus	215
Martyr iste pro te Christe	280
Martyris eximii	229
Mater misericordiae	55
Maturinus vir maturus	223
Mellis stilla maris stella	71
Militans in gratia	267
Mirum fit oraculum	65
Mundamini mundamini	70
Mundi omnis gloria	142
Mundi renovatio	35
Mundi renovatio	53
Mundi restauratio	75
Mundum replet gaudio	200
Nato patris sine matre	195
Nobile praeconium	245
Nobis dies gloriosa	230
Nobis quos iniquitas	292
Nomen jure sublimatum	20
Novae signo claritatis	133
Novum sidus orientis	160
Novum vas est Elisaeo	48
Nunc exsultet plebs fidelis	147
Nunc nobis succurre	165
O augusta generosa	79
O beata beatorum	78
O beata beatorum	129
O beata beatorum	264
O beata orbe toto	21
O beata veneranda	12
O crux ave frutex gratus	28
O Elisabeth regina	145
O felix virgo Barbara	112
O Francisce pater pie	161
O Jerusalem superna	267
Omnes Christo jubilemus	152
Omnes gentes plaudite	13
Omnes gentes plaudite	234
Omnia melliflua	154
Omni laude sit sonorus	272
Omnipotens Deus	213
Omnis ager scripturarum	63
Omnis coeli hierarchia	61
Omnis mundus exsultet	103
Omnis odas nunc melodas	252
Omnis terra psallat Deo	166
O praeclara Adalberti	87
O quam gratus et insignis	149
Orbis totus gratuletur	161
O rex summe	187
Orta stirpe nobili	214
O si mihi rhethorica	67
Os lingua mens sensus vigor	239
O tempus temporum	50
Palmes fructum fert in vite	258
Pangat nostra concio	285
Pange festa gaudiosa	116
Paracliti sancti	33
Paraclitus increatus	11
Paranymphos coeli regis	278
Pater proles sacrum flamen	13
Patri nostro jucundemur	208
Paulo tuo gaude Roma	259
Petri vita laudabilis	238
Plaudant chori monachorum	241
Plaudat plebs et cleri ordo	264
Plaude Cantuaria	257
Plaude coeli hierarchia	24
Plausu laeto jubilemus	150

	Seite
Plebs devota psallite	146
Pollet alma haec dies	241
Potens rector verax Deus	132
Pretiosa mors sanctorum	140
Pro matre Christi Maria	57
Promat verba cantionum	139
Protomartyr Christi mitis	253
Psallat chorus voce clara	188
Psallat clerus in laudem	118
Psallat cum tripudio	151
Psallat laude competenti	88
Psallat omnis regio	83
Psallat poli hierarchia	250
Psallat voce votis amet	98
Psalle turba canora	16
Quae est ista quae ascendit	58
Quem invisibiliter	287
Qui coelorum contines	40
Quod post hujus vitae cursum	282
Recolamus Georgii	164
Regi regum omniscio	17
Rex coelice Deus	288
Rex per portum caritatis	134
Rosam jucunditatis	204
Sacra mundo fulget dies	56
Sacra nunc Margarethae	214
Sacrosanctae majestati	280
Sacrosanctum corpus ave	36
Salutata coelitus	52
Salvatori jubiletur	184
Salvatoris manus fortis	236
Salve corpus salvatoris	37
Salve doctor veritatis	126
Salve lignum sanctae crucis	26
Salve lignum crux vitale	25
Salve martyr gloriose	157
Salve mater coeli porta	75
Salve nobilis puerpera	63
Salve pater salve pie	123
Salve pater venerande	105
Salve regina gloriae	74
Salve sancta Dei parens	60
Salve sanctarum sanctissima	69
Salve sidus puritatis	260
Salve splendor firmamenti	150
Salve stella mundi lumen	70
Salve virgo generosa	143
Salve virgo mater Dei	72
Sanctae Annae sonorus	102
Sancte Nicolae	231
Sancti martyris Blasii	130
Sancti praesulis	172
Sancto patri et pastori	144
Sanctum Christi nutritorem	192
Sator rerum sub dierum	235
Schola plaudat virginalis	204
Scriba doctus verbi Dei	188
Sempiterno devote	32
Signum Christi triumphale	26
Sit jucundus totus mundus	251
Solemnis erit dies	143
Solemnizet plebs fidelis	276
Sonent hymni Deo digni	90
Splendet lux clara	191
Sponsa Christi o Pusinna	243
Stephani victoria	253
Stirps regalis proles regis	147
Stola prima praemiati	309
Summae trinitatis	275
Superae harmoniae	141
Sursum corda sublevemus	32
Tonitrui vox in rota	175
Tuum mundo toti Bavo	120
Veneremur hodie	23
Veneremur hodie	29
Veni pater Antoni	105
Veni pie consolator	34
Veni sancte spiritus	199
Veni sanctum neuma veni	34
Veni sapientia	20
Verbum aeternaliter	14
Verbum bonum personare	225
Verbum patris incarnatum	38
Vergente mundi vespere	61
Via vita veritas	248
Victimae paschalis crucem	27
Victori Deo laudum	247
Vigilate dictum uni	288
Virginali thalamo	29
Virgo mater ecclesia	185
Virgo mater gratulare	76
Vitae nostrae praevia	159
Vitis verae palmes verus	191
Voce praecelsa Christi	95
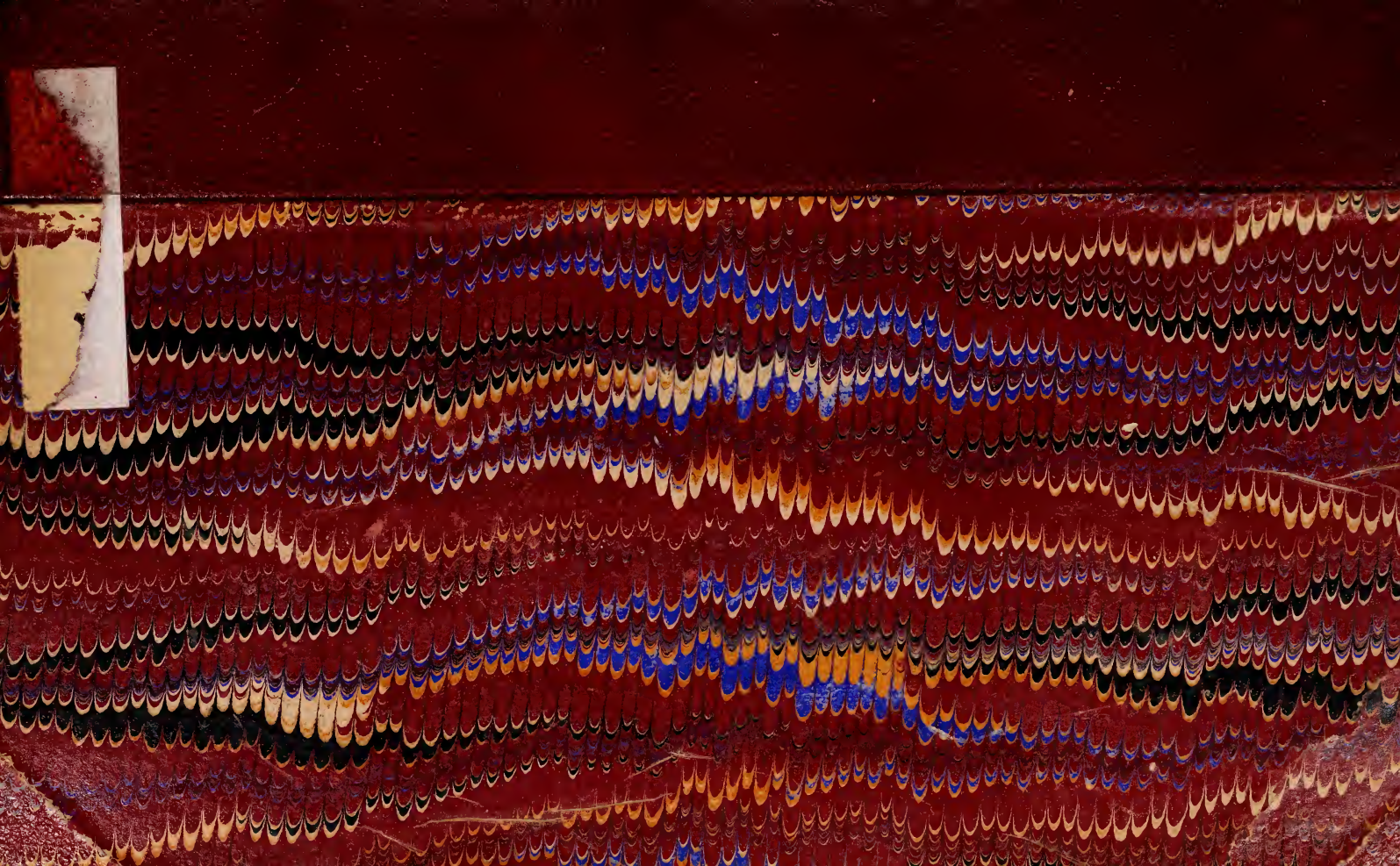
Pierer'sche Hofbuchdruckerei. Stephan Geibel & Co. in Altenburg.